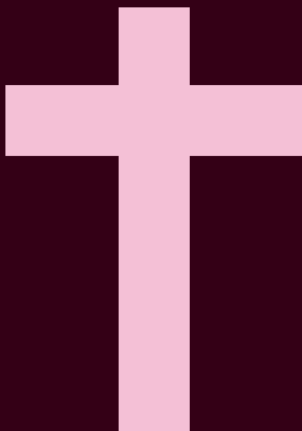

Anyin

Anyin: Nythye Fuföle'n New Testament

Anyin

Anyin: Nyɔhyɛ Fofɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jun 2025 from source files dated 26 Apr 2025
b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88

Contents

MATIE	1
MAAKI	61
LUKU	99
ZUAN	163
JUNMAN	209
LŌMUN	267
1 KOLINTI	293
2 KOLINTI	318
GALASI	335
EFEZI	344
FILIPU ASŌNIN MMA	353
KOLŌSU	360
1 TESALONINKI	367
2 TESALONINKI	373
1 TIMOTE	377
2 TIMOTE	385
TITI	390
FILEMUN	394
EBELE'N-MŌ	396
ZUAKI	416
1 PI&LI	423
2 PI&LI	431
1 ZUAN	436
2 ZUAN	443
3 ZUAN	444
ZUDI	446
AYIKELE	449

EJOLEKPA'N MƆ MATIE HELELI'N

M'ɔ wɔ nun'n

Nwan swanlan die y'ɔ le Matie? Matie, mɔ be fele yí biekun Alife Levi'n (Maaki 2.14, Luku 5.27), anun ɔ wɔ Zozi mmɔfɔe bulu nun nnyuan nun anun bie. Ɔ dide ajule man *Lɔmɔn awaa m'ɔ sie Izalaye mân'n. Zozi meɛ sɔ, Zufu kun m'ɔ dide ajule sɔ'n man Lɔmɔn'n, Zufu'n-mɔ bu yí kɛ ɔ tɛ efɔe kpili kpa. Be kpɔ swanlan sɔ'n kpa. Ɔ sanlin kɛ ɔ buka Izalaye mgbɔfɔe'n-mɔ. Nan Zozi die, ɔ'a nwun Matie anwɔn anwunnvoe. Ɔ'a fele yí kɛ ɔ yáci ajule junman'n m'ɔ di'n nán ɔ káci yí swanlan. Yé nzi man Matie anwɔn ejɔle dɔn, nan kɛ be le kpɔn be kele'n, yí yé ɔ heleli Ejɔlekpa ehi ɔ.

Ejɔlekpa sɔ nun anun, Matie le kele yé kɛ Zozi Kilisi tɛ Izalaye Belemgbin Ngvandefɔe, ɔ fi belemgbin *Davidi afilie nun anun. Yí dein yé Nyanmian nanndɔli yí mgbɔmanfɔe'n-mɔ asɔ daba ɔ bɔli Izalaye amma'n-mɔ anɔhuba ke cian kun ɔ 'ba le bé ti ɔ.

Matie 'bɔ yí Ejɔlekpa nun abɔ'n, ɔ le kan yé Zozi anan'n-mɔ nun yí awɔle nun anwɔn ejɔle (yí ti 1-2). Ɔ le kele kɛ Zɔan Batisi kpɔnlin sɔnɔnlin Zozi ɔ nun kɛ Abɔnsanmɔn kpɔnlin sɔli Zozi nianlin'n (3.1-4.11). Eɛ ɔ man ye nwun asinbenwɔn ninnge mɔ Zozi yɔli nun ejɔle'n-mɔ m'ɔ hanlin wɔ Galile mân nun anun'n (4.12-18.35). Ejɔlekpa nun ayuelie, ɔ man ye nwun kɛ Zozi hɔli Zoluzalemɔn, lika mɔ yí mgbɔfɔe'n-mɔ hunlin yí kulɔwa nun asɔ m'ɔ fi ewue nun tinngeli'n (19-28.15). Ehi anzin, Zozi nun yí menian'n-mɔ kɔ yia buka kun asɔ Galile mân nun anun elɔ (28.16-20).

Ejɔlekpa ehi anun, ye nwun kɛ Zozi heheleli Anwunno Belemgbin Mân nun anwɔn ninnge dɔn. Matie a hohuan nunhan nnun m'ɔ wɔwalɔ kpa nun anvan: (1) Zozi le kan kele yí menian'n-mɔ kɛ be kpɔn be bu Anwunno Belemgbin Mân nun anun amanmuo'n (yí ti 5-7). (2) Zozi le kele yí menian bulu nun nnyuan'n kɛ be kpɔn be bɔ Anwunno Belemgbin Mân nun anwɔn ejɔle'n kpaye'n (yí ti 10.5-42). (3) Zozi le kan Anwunno Belemgbin Mân nun anwɔn ejɔle ɔ bu yí anyɔndala nun (yí ti 13). (4) Zozi le kan ete eyɔle nun ete face nun anwɔn ejɔle (yí ti 18). (5) Zozi le kan mân nun ayuelie ɔ nun kɛ ɔ 'kpɔn bua menian'n-mɔ kwalaa ndɛe nun anwɔn ejɔle (yí ti 24-25).

*Zozi Kilisi anan-mɔ dunman'n
(Luku 3.23-38)*

¹ E'nwun Zozi Kilisi anan-mɔ dunman'n, ɔ bɔ yí bu *Abalahamun elɔ dede ɔ sin belemgbin *Davidi elɔ nán ɔ'a tɔ Zozi.

² Abalahamun wɔli Izakɔ, nán Izakɔ a wɔ Zvakɔbu, Zvakɔbu a wɔ Zuda nun yí nianman'n-mɔ,

³ Zuda a wɔ Falestɔ nun Zala. Bé nin y'ɔ le Tamaa. Falestɔ a wɔ Esɔlɔmɔn, Esɔlɔmɔn a wɔ Alamɔn,

⁴ Alamɔn a wɔ Aminnandabɔ, Aminnandabɔ a wɔ Naason, Naason a wɔ Salumɔn,

⁵ Salumɔn a wɔ Boozi. Yí nin y'ɔ le Lahabɔ. Boozi a wɔ Obɛdi. Yí nin y'ɔ le Lutɔ. Obɛdi a wɔ Zese,

⁶ Zese a wɔ Davidi, Davidi a wɔ Salomɔn. Yí nin'n tɛ Uli ayɔ daba.

⁷ Salomɔn a wɔ Oloboamun, Oloboamun a wɔ Abia, Abia a wɔ Asafu,

⁸ Asafu a wɔ Zozafatɔ, Zozafatɔ a wɔ Zolamɔn, Zolamɔn a wɔ Oziasɔ,

⁹ Oziasɔ a wɔ Zoatamun, Zoatamun a wɔ Akazɔ, Akazɔ a wɔ Ezekiazɔ,

¹⁰ Ezekiası a wu Manase, Manase a wu Amun, Amun a wu Zoziası,

¹¹ Zoziası a wu Zekonia nun yí nianman'n-mə. Mele sɔ nun anun yê be hyuli Izalayə amma'n-mə həli Babilonun ɔ.

¹² Mə be həli Babilonun'n, nán Zekonia a wu Salatıe, Salatıe a wu Zolobabelı,

¹³ Zolobabelı a wu Abiwudi, Abiwudi a wu Eliakimun, Eliakimun a wu Azɔɔ,

¹⁴ Azɔɔ a wu Sadəkı, Sadəkı a wu Akimun, Akimun a wu Eliwudi,

¹⁵ Eliwudi a wu Eleazaa, Eleazaa a wu Matan, Matan a wu Zvakəbu,

¹⁶ Zvakəbu a wu Zozefu. Yí yí y'ɔ le Mali. Mali sɔ'n, yí yê ɔ wuli Zozi mə be fɛle yí *Kilisi nun ɔ.

¹⁷ Kɛ ɔ fi Abalahamun bɛle sɔ dede m'ɔ kɔ ju Davidi bɛle sɔ'n, bɛ tɪ sɪe bulu nun nnan, yê ɔ fi Davidi bɛle sɔ dede m'ɔ kɔ ju mele mə be hyuli Izalayə amma'n-mə be həli Babilonun'n, bɛ tɪ sɪe bulu nun nnan biekun, ɛsɛ dede m'ɔ kɔ ju Kilisi nun awɔlɛ'n, bɛ tɪ sɪe bulu nun nnan.

Zozi Kilisi awɔlɛ'n

(Luku 2.1-7)

¹⁸ Ɛ'nwun kɛ ɔ kpɪnlɪn yɔli mə be wuli Zozi Kilisi'n. Anun Mali m'ɔ tɪ yí nin'n, ɔ nun Zozefu b'a ja bɛ nwun. Nan asannan nán Zozefu a fa Mali atɔnvɔlɛ'n, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n tunmin'n kɔ man Mali kɔ nwɔnnzɛ.

¹⁹ Zozefu m'ɔ tɪ yí hun'n tɪ swanlan sɛsɛ. Yê kɛmɔ ɔ ngulo man kɛ ɔ bɔ Mali anwun ɛjɔlɛ ɔ kele menian'n-mə, ɔ fualı kɛ ɔ nun yí be 'titi nvialɛ nun.

²⁰ Kɛmɔ anun aɔnlɪn sɔ'n wɔ yí tɪ anun'n, yê Mɪn bɔfɔvɛ'n kɔn kɔ a kɔ hun yí ɛlalɛ. Yí nwan: “Belemgbin *Davidi anɔnman Zozefu, n'ɛ hyɔhyɔun wɔ bu ası, fa Mali sɛ wɔ nwun kɛ wɔ yɪ. Ɔ sanlɪn kɛ baa'n m'ɔ lɛ nwɔnnzɛ yí'n fi Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.

²¹ Ɔ 'ba wu baa belenzua kɔn. Baa sɔ'n, ɛ 'ba tɔn yí Zozi, yí deın yê ɔ 'ba le yí menian'n-mə fi bɛ ɛtɛ nun anun ɔ.”

²² Ɛhı kualaatin walı maan ɛjɔlɛ'n mə yê Mɪn manlɪn yí kpɔmanfɔvɛ'n hanlɪn'n kpɪnlɪn sɔ. Yí nwan:

²³ *Nian, talua muan'n 'ba nwɔnnzɛ,*

ɔ 'ba wu baa belenzua kɔn.

Baa sɔ'n, bɛ 'ba fɛle yí Emannue.

(Emannue, yí bu y'ɔ le kɛ Nyanmıan nun yê tɪ.)

²⁴ Mə Zozefu fi nafɛle nun anun tɪngelɪ'n, ɔ yɔli like'n mə yê Mɪn bɔfɔvɛ'n heleli yí'n. Ɔ sɔli Mali nun ɔ falı yí kacili yí yɪ.

²⁵ Nan kɔsɔ ɔ nun yí b'a nna man dede Mali wuli yí wa belenzua'n nán ɔ'a tɔn yí Zozi.

2

Ngɛlfɔvɛ'n-mə 'ba kpɔnnɛ Zozi bɛ sɔ yí

¹ Bɛ wuli Zozi Zude mɔn nun anun kulo'n mə be fɛle yí Betelehemun nun asɔ. Mele sɔ'n, anun belemgbin *Elɔdı y'ɔ sɪe Zude mɔn nun ɔ. Mə be wuli Zozi'n, ngɛlfɔvɛ'n-mə mə be nian nzalama'n, bɛ fi lıka mə sɛnzɛ'n fite'n, bɛ walı Zoluzalemun ɛbɛle.

² Mə be juli ɛbɛlɛ'n, nán b'a bisa menian'n-mə kɛ: “Zufu'n-mə belemgbin'n mə b'a wu yí'n, ɔ wɔ nin? Y'a nwun yí nzalama'n sɛnzɛ aftɛlɛ ɛlɔ, yɛ walı kɛ yɛ 'ba a sɔ yí.”

³ Mə belemgbin Elɔdı ɔ nun Zoluzalemun kulo nun asɔ menian'n-mə kwalaa tɪli ɛjɔlɛ sɔ'n, bɛ nwun wɔsɔli bɛ.

⁴ Belemgbin Elɔdı kɔ yia Nyanmıan *tɛɛyɪfɔvɛ mgbain'n-mə kualaatin, ɔ nun *mala nun asɔ mgbain'n-mə nán ɔ'a bisa bɛ lıka m'ɔ sɛ kɛ bɛ wu *Kilisi'n.

⁵ Bé nwan: “Ɔ se ke be wɔ yí Betelehemɔn, Zude mán nín anun. Ɔ sanlín ke ejòle mɔ Nyanmian kpɔmanfɔe'n helesi'n y'ò le ke:

⁶ *Ɛmɔ Betelehemɔn amma mɔ ɛmɔ wɔ Zude mán nín anun'n,
ɛmɔ kulo'n tɪ man kulo kaan
wɔ Zude kulo mgbili'n-mɔ afian.
Ɔ sanlín ke be 'ba wɔ sɔanlan kɔn be tɔ ɛmɔ anun.
Sɔanlan sɔ'n yê ɔ 'ba nian Izalaye amma'n-mɔ
mɔ be tɪ mín diɛ nín asɔ
ke bɔa ɛhuanfɔe nian yí mmɔa'n-mɔ asɔ'n.”*

⁷ Mɔ belemgbin Elodɪ tili ejòle sɔ'n, ɔ kɔ fɛle ngelefɔe'n-mɔ nvialie nun ɔ kɔ bisa bé mele kpa bɔkɔɔ mɔ nzalama'n fiteli'n.

⁸ Ɛhi anzin, ɔ kɔ sɔan bé Betelehemɔn elɔ, yí nwan: “Ɛmɔ hó Betelehemɔn elɔ, nán be hó kpɔnnɔde batɔnman sɔ'n kpa. Se ɛmɔ nwun yí a, be mán mín nzu tɪ, maan mín kɔsɔ n gɔ n zó yí bie.”

⁹ Mɔ belemgbin Elodɪ hanlín sɔ helesi' bé yueli'n yê be hɔli ɔ. Mɔ be 'kɔ'n, be 'nian an, anin nzalama'n mɔ be nwunlin yí senze afitelie elɔ'n li bé nyunnun. Ɔ li bé nyunnun dede m'ɔ juli sua'n mɔ batɔnman kaan'n wɔ nun nín ati sɔ'n, ɔ kɔ jinlan.

¹⁰ Nzalama sɔ'n mɔ be nwunlin yí'n man be kɔ li fɛ kpili kpa.

¹¹ Be kɔ wɔlɔ sua nín anun be kɔ nwun batɔnman'n ɔ non yí nin Mali. Be kɔ kutɔ be kɔ sɔ batɔnman'n. Mɔ be sɔli yí yueli'n, be kɔ tutulu bé bóle'n-mɔ anun. Be kɔ fa ninngɛ nsan mɔ yí nwɔn cian kpa'n be kɔ fi yí ata. Kɔn tɪ esika ɛmanlan. Kɔn tɪ *ansan mɔ be yala yí a, ɔ ban fanlan. Yê kɔn kɔsɔ tɪ minli mɔ be fa be yɔ ayile anaan anatili.

¹² Ɛhi anzin, Nyanmian kɔ hɔn bé elalie ke nán be sa bé nzin be sɔn belemgbin Elodɪ anwɔn elɔ kón. Ɔ man be sɔnlín lɪka fɔfɔle be hɔli bé kulo.

Be nɔn Zozi 'ba hɔ Ezipiti mán nun

¹³ Mɔ ngelefɔe'n-mɔ hɔli'n, yé Mɔn bɔfɔe'n kɔn kɔ a kɔ hɔn Zozefɔ elalie, yí nwan: “Zozefɔ, jasɔ fa batɔnman'n non yí nin nwanndi kɔ tanlan Ezipiti mán nun anun elɔ. Se n ganlín n geleli man wó ke ɛ sá bála a, n'ɛ ba. Ɔ sanlín ke, belemgbin Elodɪ 'kpɔnnɔde ke ɔ kun batɔnman'n.”

¹⁴ Kɔngɔe sɔ nun ala, Zozefɔ kɔ fa batɔnman'n non yí nin, be kɔ nwanndi be kɔ hɔ Ezipiti.

¹⁵ Be wɔ elɔ dede belemgbin Elodɪ wuli nán b'a sa b'a a. Yí sɔ'n, ejòle'n mɔ Nyanmian manlín kpɔmanfɔe'n hanlín yí daba nín a kpɔn sɔ. Yí nwan: *M'an han m'an hele mín wa'n ke ɔ fi Ezipiti ɔ jasɔ.*

Mbatɔnman nganngan'n-mɔ ehuan'n

¹⁶ Mɔ belemgbin Elodɪ nwunlin ke ngelefɔe'n-mɔ a laka yí'n, ɔ feli ɛya kpa. Ɔ titili cian'n mɔ ngelefɔe'n-mɔ nwunlin nzalama'n dede a, anin ɔ'a nwun ke batɔnman'n ka kaan di afɔe nnyuan. Yí ti, ɔ kɔ sɔan yí nzalafɔ'n-mɔ Betelehemɔn non kulo'n-mɔ kwalaa mɔ be mantan mantan yí'n-mɔ asɔ ke be hó hún mmatɔnman mmelenzua mɔ b'a li afɔe nnyuan'n, ɔ non bé mɔ be lili man afɔe nnyuan'n kvalaatin.

¹⁷ Ke ɔ yɔli mɔ Nyanmian kpɔmanfɔe Zolomin ejòle'n m'ɔ hanlín'n kpɔnlín sɔ nun anin. Yí nwan:

¹⁸ *Be tili ɛtɔan non esuan non awóle mgbili
Lama kulo nín asɔ.
Lasɛe yê anin ɔ le sun yí mma'n-mɔ ɔ.
Ɔ ngulo man ke be kpata yí,
ɔ sanlín ke yí mma'n-mɔ a wu.*

Zozefu-mə fi Ezipiti bə 'ba sa bə ba

¹⁹ Mə belemgbin Elədi wuli'n, yé Mın bəfue'n kən walı hınlın Zozefu elalə Ezipiti mən nın.

²⁰ Yı nwan: “Zozefu, jasə fa batınman'n nın yı nın sa kə Izalayə mən nın anın. Ɔ sanlın kə, bə mə anın bə lə kpənndə batınman'n bə kun yı'n, b'a yue wu.”

²¹ Ehı a, Zozefu kə jasə Ɔ kə fa batınman'n nın yı nın, bə kə sa kə hə Izalayə mən nın anın.

²² Mə Zozefu juli ebele m'ə tılı kə Aakelawusi a li yı sı Elədi aja Ɔ'a kaci Zude belemgbin'n, Ɔ sulolı ebele lika sə nın anın etanlan. Elalə nın, mə Nyanmian heleli yı atın m'ə di kə Ɔ sın s'ın, Zozefu bolı yı ti Galile mən nın anın.

²³ M'ə holı juli elə'n, Ɔ tanlanlın kulo'n mə bə fəle yı Nazaletı nın ası. Ɔ man ejələ'n mə Nyanmian mgbəmanfue'n-mə hanlın nın a kpın sı. Bə nwan: *Bə 'ba fəle yı Nazaletı swanlan.*

3

Zvan Batısı 'ba han Nyanmian Anwan Ejələ'n

(Maakı 1.1-8, Luku 3.1-18, Zvan 1.19-28)

¹ Mələ sə nın anın, swanlan kən kə fite Zude mən nın anın ewā nın anın. Swanlan s'ın, bə fəle yı *Zvan Batısı. Ɔ kan Nyanmian Anwan Ejələ'n Ɔ kele menian'n-mə.

² Ɔ kan kə: “Emə nún bə nwon bə yáci bə abalabə ete'n. Ɔ sanlın kə Anwunno Belemgbin elie mələ nın a kpunngə.”

³ Zvan s'ın yé Nyanmian kpəmanfue *Ezayi hanlın yı ejələ daba kə:

Swanlan bie lə tian ewā nın anın elə kə:

Emə sésie yé Mın atın'n, bə mən Ɔ tinnge fəón!

⁴ Zvan taladi'e'n m'ə wula'n, bə lə swamo enyuan yé b'a nwon Ɔ, yé naan kpolo beletı hyı yı afian. Teteɓabɓa nın wə yé Ɔ di Ɔ.

⁵ Zoluzalemən menian nın Zude mən nın anın menian, Ɔ nın bə mə bə kulo'n-mə mantan asue Zuludın'n, bə ba Zvan anwon ebele.

⁶ Bə kan bə ete'n kwalaa menian'n-mə anyunnun bə man Zvan sənın bə asue Zuludın nın anın.

⁷ Mə Zvan nwunlin kə *Falisifue nın *Sadusifue'n-mə dɔn lə ba maan Ɔ sənın bə'n, yı nwan: “Atı anın ete mma kə owol! Nwan yé Ɔ selı emə kə esənıan nın ala kwalaa kə Ɔ de bə fi Nyanmian sikpe nın anwon Ɔ?”

⁸ Yı ti, emə yó nyolıe m'ə kele kə emə a kaci bə abalabə ete'n b'a fa bə nwon b'a man Nyanmian.

⁹ Nan nán bə se bə nwon kə: ‘Yé sı y'ə lə *Abalahamən, yı ti Nyanmian ngwala man yé like fíi yə.’ Afi mın kan mın kele emə kə Nyanmian kwalaa kə Ɔ fa nyəɓɓe ehi-mə kaci Abalahamən amma.

¹⁰ B'a si akunman nın a yue. Baka biala m'ə nzu man mma kpa'n, bə 'kpe bə tı sın nın anın.

¹¹ “Mín dié, mın fa nzue mın sənın emə m'ə kele kə emə a kaci bə abalabə'n. Nan swanlan'n m'ə fi mín nzin Ɔ lə ba'n, Ɔ lə tunmın tala mín. Mın nzé nvata man kə mın nyannji yı ja mgbabɓa nyanman'n ɓəɓə mgban Ɔ. Yı dié, Ɔ 'ba fa Wawé Nwannzan-nwannzan'n nın sın Ɔ sənın emə.”

¹² Ɔ lə yı huhuamɓa'n yı sa nın, Ɔ 'ba huhu *bele mma kpa'n Ɔ fa sie yı esie nın anın, nan Ɔ ju ewula'n gua sın'n m'ə nnun man lé nın anın.”

Zvan 'ba sənın Zozi

(Maakı 1.9-11, Luku 3.21-22)

¹³ Mɛlɛ sɔ nɪn anun, Zozi fi Galile mɔn nɪn anun ɔ walɪ asue Zuludɪn nɪn anvan Zvan anwɔn ɛbɛlɛ kɛ ɔ sɔnɪn yɪ.

¹⁴ Zvan a nne a ndɔ man nɪn, yɪ nwan: “Mɪn yɛ ɔ fata kɛ m ba wɔ nwɔn m man ɛ sɔnɪn mɪn ɔ. Nan wɔ dɛ, wɔ lɪlɪ yɛ ɛ lɛ ba maan mɪn sɔnɪn wɔ ɔ!”

¹⁵ Mɔ Zvan anvan tɔlɪ'n, Zozi nwan: “Dɛ mɔ yɛ wɔ nɪn'n, tɛ nɔn sɔnɪn mɪn. ɔ sanlɪn kɛ, ɛbɛlɛ nɪn anun yɛ yɛ 'ba yɔ lɪkɛ m'ɔ tɪ sɛsɛ wɔ Nyanmɪan anyunnun ɔ.” ɛhɪ a, Zvan kɔ tɛ ɔ kɔ sɔnɪn Zozi.

¹⁶ Mɔ Zozi fi asue nɪn anun ɔ 'fite'n, anwunno kɔ buke. Zozi 'nɪan an, anɪn Nyanmɪan Wawɛ'n lɛ ju ɔ ba yɪ nwɔn kɛ abubule.

¹⁷ ɛbɛlɛ ala, anɛ kɔn kɔ tɛ anwunno ɛlɔ kɛ: “Svanlan ɛhɪ tɪ mɪn ehulo Baa, m'an fa mɪn lɔa'n kwalaa m'an wula yɪ nɪn.”

4

Abɔnsanmɔn 'ba sɔ Zozi nɪan (Maaki 1.12-13, Luku 4.1-13)

¹ ɛhɪ anzin, Nyanmɪan Wawɛ'n kɔ fa Zozi asue Zuludɪn nɪn anvan ɔ nɔn yɪ kɔ hɔ ɛwɔ nɪn anun. ɛbɛlɛ, Abɔnsanmɔn kɔ sɔ yɪ kɔ nɪan.

² Zozi kɔ hyɪ ɛhɔɛ kɔngɔɛ nɔn eyua dede cɪan abulanan. Mɔ cɪan abulanan'n sɪnlɪn'n nɔn ɛhɔɛ a hun yɪ.

³ Abɔnsanmɔn kɔ kpɔ yɪ. Yɪ nwan: “Sɛ Nyanmɪan Awa y'ɔ lɛ wɔ sakpa a, anɪn kan kele nyɔbɔɛ ɛhɪ-mɔ maan bɛ káci kpavɔn.”

⁴ Mɔ Abɔnsanmɔn hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “B'a hele wɔ ɛhele ɛjɔle nɪn anun kɛ:

*Nɔn kpavɔn ala yɛ svanlan di a, ɔ nyan ngvan ɔ.
Nan ɛjɔle biala m'ɔ fi Nyanmɪan anvan kɔ fite'n,
ɔ man svanlan nyan ngvan.”*

⁵ ɛhɪ a, Abɔnsanmɔn nɔn yɪ kɔ hɔ Zoluzalemɔn m'ɔ tɪ kulo nwanzzan-nwanzzan nɪn asɔ, ɔ kɔ fa yɪ kɔ sie Nyanmɪan awulo nɪn anun sua nɪn ati sv anwunno.

⁶ Yɪ nwan: “Sɛ Nyanmɪan Awa y'ɔ lɛ wɔ sakpa a, anɪn kulu tɔ asɪ. Afɪ b'a hele wɔ ɛhele ɛjɔle nɪn anun kɛ:

*Wɔ dunman nɪn, Nyanmɪan 'ba man yɪ mmɔfɔvɛ'n-mɔ atɪn
kɛ bɛ sɔ wɔ bɛ sa nɪn
nɔn wɔ ja a mgbula man ɛbɔɛ.”*

⁷ Mɔ Abɔnsanmɔn hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “B'a hele wɔ ɛhele ɛjɔle nɪn anun kɛ:

N'ɛ sɔ yɛ Mɪn m'ɔ tɪ wɔ Nyanmɪan'n nɪan.”

⁸ ɛsɛ Abɔnsanmɔn kɔ fa Zozi kɔ hɔ bɔka kannganlaun kpa kɔn asɔ. ɔ kɔ yɪ mɔn nɪn anun mmelemgbɪn mɔn'n-mɔ kwalaa nɔn bɛ anunminnyanmɔn'n ɔ kɔ hele yɪ.

⁹ Yɪ nwan: “Sɛ ɛ tu tɔ mɪn ja nɪn ɛ sv mɪn an, mɪn 'fa ɛhɪ kwalaa mɪn man wɔ.”

¹⁰ ɛhɪ a, Zozi nwan: “*Satan, kɔ! ɔ sanlɪn kɛ b'a hele wɔ ɛhele ɛjɔle nɪn anun kɛ:

*Yɛ Mɪn m'ɔ tɪ wɔ Nyanmɪan'n,
yɪ ngvɔnmɪn ceɪn y'ɔ di kɛ ɛ sv yɪ ɔ.”*

¹¹ Mɔ Zozi hanlɪn ɛhɪ'n, afɪ Abɔnsanmɔn kɔ yaci yɪ. Nyanmɪansɔ mmɔfɔvɛ'n-mɔ kɔ a Zozi anwɔn ɛbɛlɛ, bɛ kɔ bɔka yɪ.

Zozi 'ba bɔ yɪ junman nɪn abɔ Galile mɔn nɪn anun (Maaki 1.14-15, Luku 4.14-15)

¹² ɛhɪ, Zozi 'tɛ a, b'a tɔ Zvan fiadɪ. Zozi kɔ hɔ Galile mɔn nɪn anun ɛlɔ.

¹³ Ɔ'a ndanlan man Nazaletı kulo nın asu. Nan ɔ hɔli tanlanlın kulo'n mɔ be fele yí Kapɛɛnawɔmɔn nın asu. Kulo sɔ'n wɔ Galile asue nın anvan, Zabulun nın Nefutali etin die nın asu.

¹⁴ Ɔ yɔli sɔ maan ejɔle'n mɔ Nyanmian kpɔmanfue *Ezayi hanlın yí daba'n kpırlın su. Yí nwan:

¹⁵ *Zabulun nın Nefutali amma*

nın bɛ mɔ be wɔ Asue Kpili nın anvan elɔ
dede ɔ kɔ ju asue Zuludın nın anzin elɔ ebue kɔn,
ɔ nın bɛ mɔ be wɔ Galile mân nın anun
mɔ bɛ dɔn bɛ tı man Zufv'n,

¹⁶ *menian sɔ'n-mɔ mɔ be gua awosin nın anun'n,*
bɛ 'ba nwun kanlannɛ kpili kpa kɔn!
Yɛ m'ɔ tɔ de bɛ mɔ be gua ewue mân tuun nın anun'n,
kanlannɛ'n 'ba ta lika sɔ'n!

¹⁷ Ɔ fi mele sɔ'n yɛ Zozi bɔli Nyanmian junman nın abu ɔ. Yí nwan: “Emɔ nún bɛ nwɔn bɛ yáci bɛ abalabɔ ete'n. Ɔ sanlın kɛ Anwunno Belemgbın elie mele nın a kpunngel!”

Zozi 'ba fele menian nnan mɔ bɛ cı ejue yí nwɔn
(Maakı 1.16-20, Luku 5.1-11)

¹⁸ Mɔ Zozi 'sın Galile asue nın anvan'n, ɔ kɔ nwun anianman nnyuan. Kɔn li Simɔn, bɛ fele yí biekun Pıelı, ɔ nın yí nianman Andele. Anın bɛ lɛ gua dada, ɔ sanlın kɛ bɛ tı asufue.

¹⁹ Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Emɔ bála bɛ sí mín su, nán mún 'ba man emɔ fefele menian bɛ man mín.”

²⁰ Kɛ Zozi anvan 'tɔ ala, bɛ kɔ yaci bɛ dada'n-mɔ ebele bɛ kɔ si yí su.

²¹ Zozi fi ebele ɔ kɔ hɔ yí nyunnun kaan, ɔ 'tɔ yí nym an, ɔ kɔ nwun anianman nnyuan mmiekun-mɔ. Bɛ tı Zebede amma. Kɔn li Zvakı yɛ kɔn kɔsu li Zvan. Anın bɛ nın bɛ sɔ Zebede bɛ gua elɛɛ nın anun, bɛ lɛ kpɔnmgbɔ bɛ dada'n-mɔ anun. Zozi kɔ fele bɛ.

²² Ebele ala, bɛ kɔ yaci bɛ sɔ Zebede nın elɛɛ nın ebele bɛ kɔ si Zozi su.

Zozi 'ba nanndı Galile mân'n lika kwalaaatin
(Luku 6.17-19)

²³ Ehı, Zozi nanndı Galile mân'n lika kwalaaatin. Ɔ kekele menian'n-mɔ Nyanmian Anvan Ejɔle'n Zufv'n-mɔ asɔnun sua'n-mɔ anun. Ɔ bɔ Nyanmian Belemgbın Mân nın anwɔn Ejɔlekpa'n ɔ kele bɛ, ɛɛɛ menian mɔ ewue ngacile ngacile kwalaa lɛ kun bɛ, ɔ nın bɛ kwalaa mɔ b'a bubu'n, ɔ man bɛ nwɔn sa.

²⁴ Ehika ati, Zozi dunman'n kɔ fa Sili mân bɔndın'n. Bɛ fa bɛ mɔ ewue ngacile ngacile kwalaa lɛ kun bɛ'n bɛ bɛle Zozi: bɛ mɔ bɛ nwɔn fɔfɔ bɛ o, bɛ mɔ wawe ete'n-mɔ wɔ bɛ nın o, bɛ mɔ bɛ tɔ mgbutie o, ɔ nın bɛ mɔ b'a bubu o, ɔ man bɛ kwalaa bɛ nwɔn sa.

²⁵ Menian dɔn kpa si yí su. Mmie-mɔ fi Galile, mmie-mɔ fi mân'n mɔ bɛ fele yí Kulo Bulu nın anun, mmie-mɔ fi Zoluzalemın kulo nın asu ɔ nın Zude mân nın ɔ nın mân'n m'ɔ wɔ asue Zuludın nın anzin elɔ nın anun.

5

Zozi 'ba fɔ buka kɔn asu

ɔ kekele yí menian'n-mɔ Nyanmian ninngɛ

¹ Mɔ Zozi nwunlın meninsunman'n, ɔ kɔ fɔ buka kɔn asu, ɔ kɔ tanlan ası. Yí menian'n-mɔ kɔ kpɔ yí,

² ɔ kɔ hehele bɛ Nyanmian ninngɛ. Yí nwan:

Nyila nun anwɔn ejɔlɛ'n
(Luku 6.20-23)

³ “Nyila hán bé mɔ be sɪ yí fɔ́n ke Nyanmian anyunnun be tɪ wawɛ nun ehianfɔɛ'n. ɔ sanlɪn ke Anwunno Belemgbin Mân'n tɪ bé diɛ.

⁴ “Nyila hán bé mɔ bé lɔa a bɔ bé nwɔn'n. ɔ sanlɪn ke Nyanmian 'ba cɪcɪ bé lɔa.

⁵ “Nyila hán bé mɔ be bebele bé nwɔn asɪ'n. ɔ sanlɪn ke Nyanmian 'ba fa asɛ'n sie bé ajâ.

⁶ “Nyila hán bé mɔ be yɔ biala be bu mân'n sɛsɛ ke Nyanmian le kpɔndɛ yí'n. ɔ sanlɪn ke Nyanmian 'ba man bé yí nwɔn anwɔnsele kpa.

⁷ “Nyila hán bé mɔ be nwun bé manngɔn'n-mɔ anwɔn anwunnvɔe'n. ɔ sanlɪn ke Nyanmian kɔsɔ 'ba nwun bé nwɔn anwunnvɔe.

⁸ “Nyila hán bé mɔ be fa bé ahɔnlɪn'n kɔalaa be kulo Nyanmian be yɔ like m'ɔ kulo'n. ɔ sanlɪn ke be 'ba nwun Nyanmian.

⁹ “Nyila hán bé mɔ be man bé manngɔn-mɔ tanlan anzɔnunjɔ nun'n. ɔ sanlɪn ke Nyanmian 'ba fa bé yɔ yí mma.

¹⁰ “Nyila hán bé mɔ be bu mân'n sɛsɛ ke Nyanmian le kpɔndɛ'n mɔ yí tɪ be le kele bé yalɛ'n. ɔ sanlɪn ke Anwunno Belemgbin Mân'n tɪ bé diɛ.

¹¹ “Nyila hán ɛmɔ mɔ be tɪ mín menian'n. Mɛle mɔ menian'n-mɔ 'kpɛ ɛmɔ nzɔba, be kele ɛmɔ ahulɔwa ɛsɛ be kpɛ ɛsɔan ngacile biala be tɔ ɛmɔ abɔ'n,

¹² ɛmɔ lí fɛ, be mán bé nwɔn té bé! ɔ sanlɪn ke nyanmiansɔ ɛlɔ, ɛmɔ ahátua'n tɪ kpɪlɪ kpa. Asannan nán b'a wɔ ɛmɔ'n, ahulɔwa'n mɔ be helelɪ mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ daba'n, yí kɔnmgbá nun ala yê be 'kele ɛmɔ kɔsɔ ɔ.

Njin nun kanlannɛ nun anwɔn ejɔlɛ'n
(Maaki 9.50; 4.21, Luku 14.34-35)

¹³ “Asɛ nun asɔ ɛwa, ɛmɔ tɪ ke njɪn m'ɔ man like nzɛcɪ man ɔ. Nan sɛ njɪn'n ta a, be 'yɔ sɛ nán b'a man ɔ'a yɔ kalɔ-kalɔ bieku? Be ngɔala man yí like fíi kón yɔ. Asɪ ala yê be ju be gua be man menian'n-mɔ tetia sɔ ɔ.

¹⁴ “Eyuadɪ nun anun, ɛmɔ tɪ ke kanlannɛ. Kulo mɔ be kɔ sɪ yí bɔka sɔ'n, kulo sɔ'n, ɔ nɔia man.

¹⁵ Sɛ be sɔ kanlannɛ a, be nɔa man like be mmutu man sɔ. Nan be sɔ be sie like sɔ anwunno sua nun anun maan ɔ ta bé kɔalaa be nwun asɪ.

¹⁶ Menian'n-mɔ anyunnun, ɔ di ke ɛmɔ ta ke kanlannɛ maan be nwun ɛmɔ nyɔlɛ kpa'n nán b'a yɪ ɛmɔ Asɪ m'ɔ wɔ anwunno nun ayɛ.

Moyizɪ mala nun anwɔn ejɔlɛ'n

¹⁷ “Nán be jɔnlɪn ke m'an a *Moyizɪ mala'n nun mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ ngehele nun abɔsɔ enunnuan. Nán yí enunnuan ati yê m malɪ ɔ. Nan m malɪ ke mɪn 'ba maan ɔ kpɪn sɔ.

¹⁸ Mɪn kan yí ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ ke mɛle mɔ anwunno nun asɪ tɛ wɔ ɛbele'n, be mgbɔcɪ man abesede nzɔlɛ'n m'ɔ tɪ kaan tala nzɔlɛ'n-mɔ kɔalaatin m'ɔ wɔ mala nun anun'n, anaan nun ejɔlɛ kpɔlɛ kaan sɔa be ndɔ man. ɔ 'ka ɛbele sɔ dede ɔ kɔ ju mân nun ayuelɛ.

¹⁹ Yí sɔ ati, sɔanlan m'ɔ kɔ tɔn mala'n nunhan m'ɔ tɪ kaan ɔ tala bé kɔalaa'n, nán sɛ ɔ kele menian'n-mɔ ke be nían yí diɛ nun asɔ be yɔ bie a, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'kaci kaan ɔ tala Anwunno Belemgbin Mân nun anun menian'n-mɔ kɔalaatin. Sɔanlan kɔsɔ m'ɔ di mala nun asɔ, mɔ ɛsɛ ɔ kele menian'n-mɔ maan be di sɔ'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'kaci sɔanlan kpɪlɪ wɔ Anwunno Belemgbin Mân nun anun.

²⁰ Mɪn kan mɪn kele ɛmɔ ke, sɛ ɛmɔ a mmɔ man bala kpa m'ɔ sɔ Nyanmian anyɪn b'a ndala man *mala nun asɔ mgbain'n-mɔ nun *Falɪsɪfɔɛ'n-mɔ a,

Nyanmian ngɔ man man ɛmɔ atun maan be ngɔ wɔlo man yɛ mɔn nɔn anun ɛlo.

Eya ɛfɛ nɔn anwɔn ejɔlɛ'n

²¹ “Emɔ tili kɛ be hanlin be heleli ɛmɔ anan-mɔ kɛ: *Ɛ ngɔ li man awue*, yɛ ti, swanlan m'ɔ kɔ li awue'n, be sɔnman yɛ be mɔn kpain'n m'ɔ di ejɔlɛ'n.

²² Nan mɔn die, mɔn nwan: Swanlan m'ɔ kɔ fe yɛ manngɔn anwɔn eya'n, ɔ fata nzanman. M'ɔ kɔ se yɛ manngɔn kɛ: ‘Laka!’ (Ɔ ti *ebele anie, yɛ bu y'ɔ le ‘ati to’), swanlan sɔ'n, ɔ fata ahɔnlɔnnvie. Yɛ swanlan m'ɔ kɔ se yɛ manngɔn kɛ: ‘Sɛnvɔe!’, yɛ kɔsu ɔ fata kɛ be tu yɛ sɔn'n m'ɔ le man ayuelie nɔn anun.

²³ “Yɛ sɔ ati, se ɛ ‘fa like kɔ man Nyanmian, se ɛ ju Nyanmian awulo nɔn anun lika mɔ be yɛ tɛɛ'n nɔn ɛ kaci kɛ a se wɔ manngɔn bie sa a,

²⁴ anun wɔ like'n mɔ ɛ ‘fa man Nyanmian'n, yaci yɛ ebele, kɔ tua wɔ manngɔn'n be sɛsie bɛ afian, nɔn afi a sa a fa wɔ like nɔn a man Nyanmian.

²⁵ “Se swanlan bie kɔ sanman wɔ, mɔ ɛmɔ kɔ fa atun'n mɔ be le kɔ'n, ebele ala, tua yɛ, ɛmɔ sɛsie ejɔlɛ sɔ'n betɛɛ su, nɔn ɔ'a nva man wɔ ɔ'a mman man kpain'n m'ɔ di ejɔlɛ'n, nɔn yɛ kɔsu ɔ'a nva man wɔ ɔ'a mman man nzalafu'n, nɔn b'a ndu man wɔ fiadi.

²⁶ Nɔn, mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele wɔ kɛ se ɛ yueli man yɛ kale'n kwalaaɔin tua a, se yɛ babulu kɔn bɔbɔ ka wɔ su a, ɛ fi fiadi sua nɔn anun ɛ ngɔ fite man lɛ.

Ajaa ɛtɔan nɔn anwɔn ejɔlɛ'n

²⁷ “Be hanlin be heleli yɛ nan-mɔ kɛ: *Ɛ ngɔ tɔn man ajaa*.

²⁸ Nan mɔn die, mɔn kan mɔn kele ɛmɔ kɛ swanlan m'ɔ kɔ hulo balasua m'ɔ ti man yɛ yɛ mɔ yɛ nwɔn nna ajɔnlɔn kɔ a yɛ ti anun'n, swanlan sɔ'n, anun ɔ'a tun ajaa yɛ ahɔnlɔn nɔn anun dada anɔnmɔn.

²⁹ Se wɔ nɔn fama'n yɛ ɔ cɔn wɔ kɛ ete nɔn anun an, tu yɛ tu mva. Se ɛ minlin wɔ nwɔnnaa'n lika bie nɔn ɛ nyan ngɔan an, ɔ ti kpa ɔ tala kɛ wɔ munmuan'n kwalaa kɔ hɔ sɔn'n m'ɔ le man ayuelie nɔn anun.

³⁰ Se wɔ sa fama'n yɛ ɔ cɔn wɔ kɛ ete nɔn anun an, kpe tu mva. Se ɛ kpe wɔ sa'n kɔn nɔn ɛ nyan ngɔan an, ɔ ti kpa ɔ tala kɛ ɛ kɔ fa yɛ nnyuan'n ɛ kɔ hɔ sɔn'n m'ɔ le man ayuelie nɔn anun.

Eyila nɔn anwɔn ejɔlɛ'n

(Matie 19.9, Maaki 10.11-12, Luku 16.18)

³¹ “Ɛse be hanlin be heleli yɛ nan-mɔ kɛ: *Se swanlan kɔn kulo kɛ ɔ yila yɛ yɛ a, anun ɔ hɛle kalata m'ɔ kele kɛ b'a yila'n ɔ fá mɔn yɛ*.

³² Nan mɔn die, mɔn nwan: Belenzua kɔn mɔ yɛ yɛ a mmɔ man bian, se ɔ yila yɛ maan belenzua fufɔle ja yɛ a, anun ɔ'a man balasua nɔn a tun ajaa. Yɛ swanlan kɔsu m'ɔ kɔ ja balasua mɔ yɛ hun a yila yɛ'n, anun swanlan sɔ nɔn a tun ajaa.

Nɔn ɛhan nɔn anwɔn ejɔlɛ'n

³³ “Emɔ tili kɛ be hanlin be heleli yɛ nan-mɔ kɛ: *Like mɔ ɛ kɔ han ndá wɔ Nyanmian anyunnun kɛ ɛ yɔ'n, n'ɛ kpɔ ndá'n, nan yɔ like sɔ'n sakpa*.

³⁴ Mɔn die, mɔn kan mɔn kele ɛmɔ kɛ nɔn be kan ndá bɔbɔ fíí. Nɔn be kan ndá be fa anwunno nɔn adanzie, ɔ sanlin kɛ ɛlo yɛ Nyanmian belemgbɔn bia'n wɔ ɔ.

³⁵ Nɔn be kan ndá be fa asie nɔn adanzie, ɔ sanlin kɛ asie'n ti Nyanmian bia m'ɔ sesie yɛ ja su ɔ. Nɔn be kan ndá be fa Zoluzalemɔn kulo nɔn adanzie, ɔ sanlin kɛ ebele ti Nannan Nyanmian Kpili kulo.

³⁶ Nɔn be kan ndá be fa swanlan ati nɔn adanzie, ɔ sanlin kɛ ɛmɔ ngɔala man kɛ be man bɛ ti enyuan kɔnmgba cein fi fufue anaa bile.

³⁷ Ɛmɔ hán yí tika ke: ‘Yuo’ anaan ‘Cɛɛɛ.’ Yí nzin diɛ'n kwalaa mɔ be kan be gua su'n, ɔ fi Abɔnsanmun ɛlo.

Bé mɔ be kele yé yale nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 6.29-30)

³⁸ “Ɛɛɛ be hanlɔn be helelɔ yé nan-mɔ ke: Se swanlan bɔ wɔ nyɔn kɔn an, bɔ yí diɛ'n bie sie yí bɔsu. Se swanlan tu wɔ je kɔn an, tu yí diɛ'n bie sie yí bɔsu.

³⁹ Nan mín diɛ, mun kan mɔn kele ɛmɔ ke se swanlan yɔ ɛmɔ ɛɛɛ a, nán be yɔ bie be sie yí bɔsu. Se swanlan kpaci wɔ nyɔn fama nɔn asu a, kaci bɛ'n maan ɔ kpáci su.

⁴⁰ Se swanlan bie sanman wɔ nán yí nwan ɔ 'de wɔ taladiɛ'n mɔ ɛ wula yí bu nɔn an, fa mɔ ɛ wula yí su'n kusu buka su man yí.

⁴¹ Se mán mgbain'n-mɔ bie fa yí ninngɛ tinndin wɔ ke ɛ sóa ɛ hó sóman yí atɔn cilo kɔn an, kɔ dede ju cilo nnyuan.

⁴² Swanlan seɛ wɔ like a, fa man yí. Se swanlan kulo ke ɔ fɛ wɔ like a, n'ɛ yɔ yí abɔle.

Ehulo m'ɔ di ke ye kulo bé mɔ be kpɔ yé nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 6.27-36)

⁴³ “Ɛmɔ tili ke bé nwan: Kulo wɔ manngɔn, nán kpɔ swanlan m'ɔ kpɔ wɔ'n.

⁴⁴ Nan mín diɛ mɔn kan mɔn kele ɛmɔ ke ɛmɔ hɔlo bé mɔ be kpɔ ɛmɔ'n. Ɛmɔ seɛ Nyanmian be mán bé mɔ be kele ɛmɔ ahoɔwa'n,

⁴⁵ nán ɛmɔ a kaci ɛmɔ Asɩ'n m'ɔ wɔ anwunno nɔn amma. Afi Nyanmian man eyua'n fi ɔ man meninkpa'n-mɔ nɔn ɛtefɔɛ'n-mɔ kwalaaɛn. Ɔ man esue'n tɔ ɔ man bé mɔ be bɔ bala kpa ɔ nɔn bé mɔ be yɔ ɛɛ'n.

⁴⁶ Se bé mɔ be kulo ɛmɔ nɔn ala yé ɛmɔ kulo bé a, anɔn nzu nvasue diɛ yé ɛmɔ nyan yí wɔ Nyanmian ɛlo ɔ? Ɛtefɔɛ ke bé mɔ be diɛ ajule'n, ke bé kusu be yɔ yí nɔn ala anɔn.

⁴⁷ Se ɛmɔ anianman'n-mɔ ala yé ɛmɔ bisa bé ahɔn an, anɔn nzu like kpili diɛ yé ɛmɔ a yɔ ɔ? Bé mɔ be nne man Nyanmian be nni man'n, ke bé kusu be yɔ yí nɔn ala anɔn.

⁴⁸ Yí sɔ ati, kɛmɔ ɛmɔ Asɩ m'ɔ wɔ anwunno'n tɩ swanlan kpa'n, ɛmɔ kusu káci meninkpa.

6

Ehianfɔɛ'n-mɔ like eman nun anwɔn ejɔle'n

¹ “Ɛmɔ nían bé nwɔn kpa! Nán be yɔ ninngɛ mɔ Nyanmian kulo'n bagua nɔn anɔn maan menian'n-mɔ kwalaa nwun ɛmɔ. Se ɛmɔ yɔ yí sɔ a, ɛmɔ nnyan man ɛmɔ Asɩ m'ɔ wɔ anwunno nɔn asa nɔn like fíi.

² “Yí sɔ ati, se ɛ 'man ehianfɔɛ'n-mɔ esika a, n'ɛ bɔ wɔ nwɔn kpaye ke apoo mma'n-mɔ yɔ yí Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anɔn'n ɔ nɔn gua'n-mɔ asu'n. Be yɔ sɔ be man menian'n-mɔ fɔa bé. Mɔn kan yí ananhɔle mɔn kele ɛmɔ ke bé ahatua diɛ nɔn ala y'ɔ le bé dunman'n mɔ be le bɔ'n.

³ Nan wɔ diɛ, se ɛ 'fa esika ɛ man ehianfɔɛ'n-mɔ a, n'ɛ man wɔ manngɔn'n muonun mɔ ɛ nɔn yí nanndi'n nwun nɔn.

⁴ Man wɔ acɛdiɛ sɔ'n há nɔvialɛ nɔn. Ɛbele nɔn anɔn yé Nyanmian m'ɔ tɩ wɔ Sɩ m'ɔ nwun mɔ a yɔ yí nɔvialɛ nɔn'n, ɔ 'man ɛ nyan yí nwɔn ahatua ɔ.

Asɔnɔn eyɔle nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 11.2-4)

⁵ “Se ɛmɔ 'yɔ asɔnɔn an, nán be yɔ ke apoo mma'n-mɔ yɔ yí'n. Be kulo nzisi ejinlan be yɔ asɔnɔn Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anɔn nɔn gua'n-mɔ ayialɛ nɔn

asu maan menian'n-mo kwalaa nwun bé. Mũn kan yí ananhòle mũn kele emò ke b'a nyan bé ahatua'n dada angonmũn.

⁶ Nan wó díe, se é 'yò asonun an, wòlò wó sua nũn anũn, nyin wó nzin anvan, nán sele wó Sɪ m'ò wó wó lika mò é fia'n. Yê wó Sɪ m'ò nwun like mò é lè yò yí nɔvialie nũn'n, ɔ 'ba man é nyan yí nwon ahatua.

⁷ Se emò 'yò asonun an, nán be kan ndũndũn ke bé mò be nzu man Nyanmian'n yò yí'n. Be jonlũn ke be 'kan yí nwala nwala nán Nyanmian a tɪ.

⁸ Nán be yò ke bé, ɔ sanlũn ke, Nyanmian m'ò tɪ emò Asɪ'n, like mò emò kò hian yí nwon'n, ɔ di mva ɔ nwun yí kwalaa nán emò a sele yí like ɔ'n.

⁹ "Nan é 'nwun ke emò kpín be yò asonun'n:

Yé Sɪ mò é wò anwunno, man yé fá anyũnzò
yé bó wó dunman nwannzan-nwannzan'n.

¹⁰ Man wó belemgbĩn elie mele'n jú.

Man yé yò wó kunnun like asie nũn asu ewa
ke be yò yí wó nyanmiansu elò'n.

¹¹ Man yé ene cian nũn anwũn alie.

¹² Fa yé ete'n-mò ce yé ke

yé kusu yé fa yé ce bé mò be fun yé'n.

¹³ N'è yaci Abonsanmũn maan ɔ laka yé,
nan de yé fi yí sa nũn.

[Ɔ sanlũn ke belemgbĩn elie'n,
ɔ nũn tunmin'n, ɔ nũn anunminnyanmũn'n,
ɔ tɪ wó díe daa. Amin.]

¹⁴ "Afi se emò yaci bé manngũn'n-mò ete'n-mò ce bé sakpa a, emò Asɪ m'ò wó nyanmiansu'n, ɔ 'fa emò kusu díe'n-mò ɔ ce emò.

¹⁵ Nan se emò nva man bé manngũn'n-mò ete díe'n-mò nje man bé a, emò Asɪ'n kusu ngò fa man emò ete díe'n-mò ɔ ngò hye man emò.

Abuala nũn anwũn ejòle'n

¹⁶ "Se emò lè di abuala a, nán be yò bé nyunnun koun-koun ke apoo mma'n-mò yò yí'n. Be yò bé nyin nũn anũn koun-koun be man menian'n-mò kwalaa nwun ke be lè di abuala. Mũn kan yí ananhòle mũn kele emò ke b'a nyan bé ahatua'n dada angonmũn.

¹⁷ Nan wó díe, mele mò é lè di abuala'n, nwunnzin wó nyunnun, toli wó tɪ nũn anũn,

¹⁸ nán menian'n-mò a nwwun man ke é lè di abuala. Wó Sɪ'n m'ò wó nɔvialie nũn'n, yí ngonmũn cein ɔ kò nwun yí. Yê wó Sɪ'n m'ò nwun mò é lè yò yí nɔvialie nũn'n, ɔ 'ba man é nyan yí nwon ahatua.

Anwøndie kpa nũn anwũn ejòle'n

(Luku 12.33-34)

¹⁹ "Nán be kpõndie mân ehɪ anũn anwøndie'n. Mân ehɪ anũn ewa, ngakoba di, ngannòle kan yí, awofue'n-mò bubu anvan be wua.

²⁰ Nan be kpõndie nyanmiansu anwøndie díe'n. Nyanmiansu, ngakoba nũn man elò be nni man, ngannòle nũn man elò, awofue nũn man elò nán b'a bubu anvan b'a wua.

²¹ Ɔ sanlũn ke lika mò wó anwøndie'n wò'n, ebele kusu yê wó ahonlũn'n wò ɔ.

Anyan nũn anwũn ejòle'n

(Luku 11.34-36)

²² "Bé nyin'n tɪ ke anwõnnaan nũn asu kanlannie: se wó nyin'n tɪ kpa a, wó nwõnnaan'n lika kwalaa tɪn wò jawe nũn.

²³ Nan se wó nyin'n sin an, anin wó nwónnaan'n lika kùalaatin wó awosin nun. Se kanlanníe'n m'ò wó wó nun'n tì awosin an, nwun yí kè awosin'n m'ò wó nun'n tì awosin kpili kpa.

Munlian nnyuan nun anwón ejòlè'n

(Luku 16.13)

²⁴“Svanlan kùn ngwala man kè ò sù munlian nnyuan. Se ò sù munlian nnyuan an, ò 'kpò kùn nán ò kulo kùn. Yí nyin 'sò kùn yé ò 'tu yí nyin sa kùn. Emò ngwala man kè bè ka sù bè sù Nyanmian nán b'a sù esika.

Nzusue nun anwón ejòlè'n

(Luku 12.22-31)

²⁵“Yí sò ati, mìn kan mìn keke emò kè: Nán bè susu alíe m'ò emò 'di nín anwón, ò nùn nzue m'ò emò 'nùn nín anwón. Èsè nán bè susu taladíe m'ò emò 'wula nín anwón. Asù ngwan'n tì man kpa ndala man alíe nùn ò? Yé anwónnaan'n ndala man taladíe nùn ò?

²⁶Emò nían nnòman'n-mò. Bè nnua man like fíí, bè ngò man ebo sù bè nva man alíe fíí, bè nva man alíe bè nzíe man, nan kùsù emò Asì m'ò wó anwunnò'n, ò gua bè nvan alíe! Emò anwón cian kpa tala nnòman'n-mò.

²⁷Emò anun benin yé ò kuala ò susu yí ngwan nín anwón dede ò gua sù bie ò?

²⁸Nán nzuke ati yé emò di taladíe m'ò emò 'wula nín anwón yalé ò? Emò nían kè ebo nín anun ndilé'n-mò m'ò bè le ndetele'n-mò kpín fífí'n. Bè nni man junman, bè nnwón man taladíe.

²⁹Nan kùsù mìn kan mìn keke emò kè belemgbín Salomón muonun nùn yí anyanbenwón'n m'ò nyanlín yí'n, taladíe m'ò tì kanlanman kè ndetele'n-mò'n, ò'a nwula man bie lé.

³⁰Ndíle'n-mò m'ò bè wó ebo nín anun ene, m'ò ehunman bè 'ju bè bè gua sìn nun'n, se Nyanmian sesie bè súa, ò yò se m'ò ò ngò nian man emò ò ngò tala man bè ò? Emò dedi'n tì kaan!

³¹Yí sò ati, nán bè di yalé bè kan kè: Nzuke yé yé 'di ò? Nzuke yé yé 'nùn ò? Taladíe benin yé yé 'wula ò?

³²Bé m'ò bè nzù man Nyanmian'n, bè yé cian daa bè susu nínngè ehí-mò anwón ò. Nan emò Asì'n m'ò wó anwunnò'n, ò sù kè emò a hian nínngè sò'n-mò anwón.

³³Yí tì, emò lí mva bè kpónnde Nyanmian Belemgbín Mân'n, ò nùn asitanlan'n m'ò sò Nyanmian anyin'n, nán Nyanmian 'ba fa nínngè'n kwalaa m'ò ka'n ce emò.

³⁴Yí sò ati, nán bè jónlún ehunman alíe díe nín anwón. Alíe'n muonun yé ò 'di ejòlè'n m'ò kò a nùn nùn ò. Nunhan ejòlè'n kwalaa tì yí ejòlè.

7

Svanlan ndé ebua nun anwón ejòlè'n

(Luku 6.37-42)

¹“Nán bè bua bè manngón'n-mò ndé nán Nyanmian kùsù a mmua man emò ndé.

²Ò sanlín kè, kè emò kò kpín kò bua menian'n-mò ndé'n yé Nyanmian kùsù 'nían sù ò bua emò ndé ò. Èsè kè emò kò kpín kò susu kò man bè manngón'n-mò'n yé Nyanmian 'nían sù ò susu man emò ò.

³“Yò se m'ò tabua munmuin kaan'n m'ò la wó manngón nín anyin nín asù'n yé n wun yí, nan kùsù n wun man tabua ebue'n m'ò la wó nyin díe nín asù'n?

⁴Ò yò se m'ò kuala é se wó manngón kè: 'Jinlan maan n yí tabua munmuin'n m'ò la wó nyin nín asù'n', kùsù anin tabua ebue kùn la wó nyin díe nín asù.

⁵ E bɔ wɔ nwɔn apoo, di mɔa yi tabua ebue'n m'ɔ la wɔ nyun nun asɔ'n, nán a nwun asɔ a yi tabua munmuin kaan'n m'ɔ la wɔ manngɔn nun anyin nun asɔ'n.

⁶ “Like m'ɔ ti nwannzan-nwannzan'n, nán be fa be man njua'n-mɔ di. Se emɔ fa man bɛ a, be 'kpe bɛ nyin be sosua emɔ nun. Nán be ju bɛ kɔmin afile'n-mɔ be gua mgbolike'n-mɔ anyunnun. Se emɔ ju bɛ kɔmin afile'n-mɔ be gua mgbolike'n-mɔ anyunnun an, be 'tetia sɔ.

Emɔ sɛle, be kpɔ́nnɛ, be bɔ anwan'n
(Luku 11.9-13)

⁷ “Emɔ sɛle nán b'a fa b'a man emɔ. Emɔ kpɔ́nnɛ nán b'a nwun yí. Emɔ bɔ anwan'n nán b'a tike.

⁸ ɔ sanlin ke sɔanlan biala m'ɔ kɔ sɛle like'n, be 'fa be man yí.

⁹ Sɔanlan m'ɔ kɔ kpɔ́nnɛ'n, ɔ 'nwun yí. Sɔanlan m'ɔ kɔ bɔ anwan'n, be 'tike. Emɔ anun benin yê se yí wa sɛle yí kpaɔn an, ɔ fa ebue man yí ɔ?

¹⁰ Anaan se ɔ sɛle yí ejue kɔn an, ɔ fa owo man yí ɔ?

¹¹ Emɔ mɔ be ti etefue'n, emɔ sɔ ninngɛ mgbakpa fa man bɛ mma'n-mɔ. ɔ yɔ se mɔ emɔ Asi'n m'ɔ wɔ anwunno'n, se sɔanlan sɛle yí like a, ɔ nva man like kpa ɔ mman man yí ɔ?

Mala kpa nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 6.31)

¹² “Like mɔ *Moyizí mala'n nun Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ kalata'n kele'n y'ɔ le ke: Like kwalaa mɔ emɔ kulo ke emɔ amanngɔn'n-mɔ yɔ mán emɔ'n, emɔ kɔsɔ yɔ like sɔ'n bie mán bɛ.

Anwan nnyuan nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 13.24)

¹³ “Emɔ wɔlɔ anwan fiti nun anun. Afi anwan tetele'n ɔ nun akpɔ fanvalaɔn'n, be kele ewue atin. Ebele yê menian dɔɔn kpa sɔn ɔ.

¹⁴ Nan anwan fiti'n nun akpɔ bɔhyɔ'n, be kele ngɔan atin. Bɛ mɔ be nwun yí be sɔn sɔ'n, b'a nzɔn man.

Ato mgbɔmanfue'n-mɔ anwɔn ejɔle'n
(Luku 6.43-44)

¹⁵ “Emɔ nían bɛ nwɔn kpa wɔ ato mgbɔmanfue'n-mɔ anwɔn. Be fa bɔa kpolo be wula be ba emɔ anwɔn. Nan bɛ kunnun an, be ti ke bedi aminlefue kpa.

¹⁶ Bɛ nyɔlie'n-mɔ anun yê emɔ 'ba fa nwun bɛ ɔ. Be ndi man divun mma ndile mmowe sɔ, yê be ndi man *figi mma eminlan mmowe sɔ.

¹⁷ Baka kpa biala su mma kpa. Yê baka ete kɔsɔ biala su mma ete.

¹⁸ Baka kpa kɔn ngɔala man ke ɔ su mma ete. Yê baka ete kɔsɔ kɔn ngɔala man ke ɔ su mma kpa.

¹⁹ Baka biala m'ɔ nzu man mma kpa'n, be 'kpe be tɔ sɔn nun anun.

²⁰ Ehika ati, ɔ fi bɛ nyɔlie nun anwɔn, emɔ 'ba nwun ato mgbɔmanfue'n-mɔ anngɔnmɔn.

Mán'n ndɛɛ ebua cian nun anwɔn ejɔle'n
(Luku 13.25-27)

²¹ “Nán bɛ kwalaa mɔ be fɛle mín: ‘Yé Mín, yé Mín’ yê be 'kɔ Anwunno Belemgbin Mán nun anun ɔ. Nan bɛ mɔ be yɔ mín Sɔ m'ɔ wɔ anwunno nun akunnun like'n, bɛ ala yê be 'kɔ elɔ ɔ.

²² Mán'n ndɛɛ ebua cian'n ju a, menian dɔɔn kpa 'ba se mín ke: ‘Yé Mín, yé Mín, wɔ dunman nun, yê lili Nyanmian kpɔman, yê fɔanlin wawɛ ete'n-mɔ. Eɛe wɔ dunman nun, yê yolɔ asinbenwɔn ninngɛ dɔɔn!’

²³ Ebɛle nɔn anun yê mɔn 'ba han mɔn kele bé kɛ: Cɛn bie lé mɔn nzɛ man emɔ. Emɔ hó mɔa, emɔ mɔ ɛtɛ yê bɛ yɔ'n."

Sua nnyuan nɔn anwɔn ejɔlɛ'n
(Luku 6.47-49)

²⁴ Esɛ Zozi nwan: "Ehika ati, sɔanlan m'ɔ kɔ tɛ ejɔlɛ'n mɔ m'an han m'an hele emɔ'n, sɛ ɔ nanndi sɔ a, anun ɔ tɛ bɛngelefɛ mɔ ɔ'a si yí sua nɔn ebɛ sɔ.

²⁵ Esue nɔn a tɔ dede ɔ'a bu asɛ, anwɔnman nɔn a tu seɛ kpa a si sua'n, nan kɔsɔ kɛmɔ ɔ jin ebɛ nɔn asɔ'n, ɔ man ɔ'a mmu man.

²⁶ Nan sɔanlan biala m'ɔ kɔ tɛ ejɔlɛ'n mɔ m'an han mɔ ɔ'a nɔnanndi man sɔ'n, anun ɔ tɛ sɔanlan m'ɔ nzɛ man ngeɛ, mɔ ɔ'a si yí sua nɔn anyɔan nɔn asɔ.

²⁷ Esue nɔn a tɔ dede ɔ'a bu asɛ, anwɔnman nɔn a tu seɛ kpa a si sua sɔ'n. ɔ'a bubu ɔ'a gua bɔkɔɔ."

Zozi tunmin'n
(Maaki 1.22, Luku 4.32)

²⁸ Mɔ Zozi heheleɛ bɛ Nyanmian ninngɛ sɔ'n-mɔ dede mɔ yí nɔan tɔlɛ'n, kɛ ɔ kpɛn kekele menian'n-mɔ ninngɛ'n, ɔ sɛn bɛ nwɔn kpili sɔnman.

²⁹ ɔ sanlɛn kɛ yí ngehele'n nɔn *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ dɛ'n tɛ man kɔn. Nan ɔ kekele bɛ tunmin sɔ.

8

Zozi 'ba man kokobefɛ kɔn anwɔn sa
(Maaki 1.40-45, Luku 5.12-16)

¹ Mɔ Zozi fi bɔka nɔn asɔ ɔ juli'n, menian dɔɔn sili yí sɔ.

² Meɛ sɔ nɔn anun, kokobefɛ kɔn kɔ kpunngɛ Zozi, ɔ kɔ tu kɔ tɔ yí ja nɔn, yí nwan: "Yé Mɔn, sɛ ɛ kulo a, ɛ kɔala kɛ ɛ man mɔn nwɔn sa."

³ ɔ hanlɛn sɔ a, Zozi kɔ tunngɛ yí sa'n ɔ kɔ han yí. Yí nwan: "Yuo o, mɔn kulo, tɛ akpɔɛ." Ebɛle ala, kokobefɛ nɔn anwɔn kɔ sa.

⁴ Mɔ yí nwɔn salɛ'n, Zozi kɔ han kɔ hele yí kɛ: "N'ɛ kan kele sɔanlan fíí, nan kɔ fa wɔ nwɔn kele Nyanmian *tɛɛyɛfɛ'n. Sɛ ɔ nwɔn wɔ yue a, yí tɛɛ'n mɔ Moyizi hehele'n, nán man bɛ nwɔn yí kɛ wɔ nwɔn a sa."

Zozi 'ba man nzalafɔ kpain'n kɔn akɔa nɔn anwɔn sa
(Luku 7.1-10)

⁵ Mɔ Zozi juli Kapɛɛnawɔmɔn mɔ ɔ 'wɔlɔ kulo nɔn anun'n, *Lɔmɔn nzalafɔ kpain'n kɔn kɔ a yí nwɔn ebɛle

⁶ ɔ kɔ han kɔ hele yí kɛ: "Yé Mɔn, mɔn akɔa'n lɛ wu kpa. ɔ'a bubu ɔ la awulo ɛlɔ. Yí tɛ, mɔn 'seɛ wɔ kɛ ɛ mán yí nwɔn sá."

⁷ Mɔ nzalafɔ'n hanlɛn sɔ'n, Zozi nwan: "Mɔn 'ba hɔ mɔn man yí nwɔn sa."

⁸ ɔ nɔn Zozi anɔan mɔ ɔ 'tɔ'n, nzalafɔ kpain'n nwan: "Mɔn Mɔn, mɔn nzɛ nvata man kɛ ɛ ba mɔn awulo ɛlɔ ɔ. Nan wɔ lɛ kan ejɔlɛ kpɔlɛ kɔnmgba cein, nán mɔn akɔa nɔn anwɔn 'ba sa.

⁹ N ne mɔn nyunnun mgbain mɔ bɛ sie mɔn yê mɔn kɔsɔ mɔn sie mɔn nzalafɔ'n-mɔ. Sɛ mɔn se bɛ nunhan kɔn kɛ: 'Kɔ!' a, ɔ kɔ. Sɛ mɔn se fufɔlɛ kɛ: 'Bala ewal' a, ɔ ba. Sɛ mɔn se mɔn akɔa'n kɔsɔ kɛ: 'Yɔ like sɔa!' a, ɔ yɔ."

¹⁰ Mɔ Zozi tɛlɛ nzalafɔ kpain sɔ nɔn anɔan nɔn ejɔlɛ'n, ɔ sinlɛn yí nwɔn. ɔ kɔ han kɔ hele bɛ mɔ bɛ si yí sɔ'n kɛ: "Mɔn kan yí ananhɔlɛ mɔn kele emɔ kɛ Izalayɛ mân nɔn anun ewa, sɔanlan m'ɔ le dedi kpili kpa kɛ bian ehɛ'n, n nwunlin man yí nwɔn sɔ.

¹¹ Mɔn kan mɔn kele emɔ kɛ menian dɔɔn kpa fi sɛnzɛ afɛtɛlɛ, ɔ nɔn sɛnzɛ atɔlɛ, bɛ 'ba a Anwunno Belemgbɛn Mán nɔn anun, bɛ nɔn Abalahamɔn, Izaki, nɔn Zoakɔbɔ bɛ 'ba tɔ asaa.

¹² Nan bé mɔ yê ɔ sɛ kɛ ahan bɛ kɔ Anwunno Belemghin Mân nun anun'n, bɛ 'ju bé bɛ gua gua nun asɔ awosin nun anun. Èbɛlɛ, bɛ 'sun, ɛsɛ bɛ 'kvan bé jɛ'n."

¹³ Èhɪ, Zozi kɔ han kɔ hele nzalafɔ kpain'n kɛ: "Kɔ wɔ awulo, wɔ dedi'n mán wɔ sa hán mɔ ɛ lɛ kpɔnnɛ'n." Mɛlɛ sɔ nun ala, nzalafɔ kpain nun akva nun anwɔn kɔ sa.

*Zozi 'ba man nwuluwafɔɛ dɔvɔn anwɔn sa
(Maakɪ 1.29-34, Luku 4.38-41)*

¹⁴ Èhɪ anzin, Zozi kɔ hɔ Pɛlɪ awulo ɛlɔ. Ɔ 'kɔ a ju a, anɪn ebunnun a hyɪ Pɛlɪ asebala'n, ɔ la ɛbɛlɛ.

¹⁵ Zozi kɔ han Pɛlɪ asebala nun asa'n, ebunnun'n fi yɪ nwɔn kɔ tu. Ɔ kɔ jasɔ, ɔ kɔ kpɔnnɛ like kɔ man Zozi kɔ li.

¹⁶ Mɔ alɛ'n tɔlɪ nun'n, bɛ falɪ menian dɔvɔn kpa mɔ wawɛ ɛtɛ wɔ bé nun bɛ bɛlɛlɪ Zozi. Zozi le yɪ Nvan Èjɔlɛ'n ɔ kɔ fɔan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ maan bɛ fi menian'n-mɔ anun bɛ kɔ tu. Èsɛ ɔ kɔ man nwuluwafɔɛ'n-mɔ kwalaa anwɔn kɔ sa.

¹⁷ Ɔ yɔlɪ sɔ maan èjɔlɛ'n mɔ Nyanmian kpɔmanfɔɛ *Ezayi hanlɪn'n kpɔnlɪn sɔ. Yɪ nwan:

Ɔ'a fa yɛ nwɔn ewue'n ɔ'a man yɛ nwɔn a sa.

*Bé mɔ bɛ kulo kɛ bɛ si Zozi sɔ'n
(Luku 9.57-62)*

¹⁸ Èhɪ, menian dɔvɔn kpa walɪ yialɪ Zozi anwɔn ɛbɛlɛ. M'ɔ nwunlin yɪ sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele yɪ menian'n-mɔ kɛ bɛ mán bɛ kpɛ asue'n bɛ hɔ yɪ nzin ɛlɔ ebue kɔn.

¹⁹ Mala nun asɔ kpain'n kɔn kpunngelɪ yɪ nwɔn ɛbɛlɛ a, yɪ nwan: "Kpain, lɪka biala mɔ ɛ 'kɔ'n, mɪn 'kɔ bie."

²⁰ Mɔ hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: "Naan'n-mɔ le bé bɔɛ, nnɔvman'n-mɔ kɔsɔ le bé sá mɔ bɛ da nun ɔ. Nan *Mân Baa'n le man lɪka m'ɔ da de yɪ ɛnwɔnmian ɔ."

²¹ Yɪ menian'n-mɔ anun kɔn kɔsɔ kɔ se yɪ kɛ: "Yɛ Mɪn, man mɪn atɪn maan n gɔ n zɛ mɪn sɪ kwalaa nán m'an a."

²² Ɔ hanlɪn sɔ a, Zozi nwan: "Si mɪn sɔ nán yaci ewue mma maan bɛ síe bé mɔ b'a wu'n-mɔ."

*Zozi 'ba gua anwɔnman kpilɪ kɔn asɪ
(Maakɪ 4.35-41, Luku 8.22-25)*

²³ Èhɪ anzin, Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ fɔlɪ ɛlɛɛ nun anun.

²⁴ Kaan cɛ, anwɔnman kpilɪ kɔn nɔn asutue kɔ tu kɔ si bé. Mgbaha'n kɔ bɔ nzue kɔ gua ɛlɛɛ nun anun dede ɔ ka m'ɔ nɔan ɔ. Nan ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɪn Zozi la ɛlɛɛ nun anun ɔ le dafi.

²⁵ Yɪ menian'n-mɔ kɔ hɔ kɔ tinngɛ yɪ. Bé nwan: "Yɛ mɪn, de yɛ nán yɛ lɛ wul!"

²⁶ Zozi nwan: "Nzuke ati yê ɛmɔ sulo sɔa'n? ɛmɔ le man dedi ɔ?" M'ɔ hanlɪn sɔ yuelɪ'n, ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ juɔ aminle sɔ ɔ kɔ hele anwɔnman'n nɔn asue'n. Èbɛlɛ ala, anwɔnman kɔ gua asɪ, asue kɔsɔ kɔ gua asɪ. Yɪ kwalaa kɔ yɔ diin.

²⁷ Èjɔlɛ'n sinlin bé kwalaa bé nwɔn. Bé nwan: "Svanlan benin y'ɔ le èhɪ? Ɔ juɔ kele anwɔnman nɔn asue bɔbɔ a, bɛ man yɪ anyinnzɔ!"

*Zozi 'ba fɔan menian nnyuan anun wawɛ ɛtɛ'n-mɔ
(Maakɪ 5.1-20, Luku 8.26-39)*

²⁸ Mɔ Zozi kpɛlɪ asue'n ɔ hɔlɪ julɪ yɪ nzin ɛlɔ'n, Gadala mân nun anun, mmelenzua nnyuan fi asielɛ nun asɔ bɛ kɔ fite fite. Bɛ kɔ a Zozi atɪn ɛkpa. Menian sɔ'n-mɔ, wawɛ ɛtɛ wɔ bé nun. Bé nwɔn esulo kpa, ɔ man svanlan fɪɪ nguala man atɪn'n mɔ bɛ wɔ sɔ nun asɔ sin.

²⁹ Mɔ bɛ walɪ juli Zozi anyunnun ɛbeɛ'n, bɛ kɔ tetian nun. Bɛ nwan: "Nyanmian Awa, nzu ɔ? Ɛ se yɛ sɛ? Asu a a ɛwa kɛ ɛ 'ba tua yɛ ɛtɛ nun anwɔn kalɛ kwalaa nɔn ndɛɛ ebua cian nɔn a ju ɔ?"

³⁰ Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn mgbolike fatule kpili kɔn wɔ mɔa kaan bɛ lɛ didi.

³¹ Wawɛ ɛtɛ'n-mɔ kɔ seɛ Zozi, bɛ kɔ han bɛ kɔ heɛ yɪ kɛ: "Sɛ ɛ 'fuan yɛ a, man yɛ atɪn maan yɛ hɔ wɔlɔ mgbolike ɛhɪ-mɔ anun."

³² Zozi nwan: "Ɛmɔ hɔ!" Wawɛ ɛtɛ'n-mɔ kɔ fite bɛ kɔ hɔ kɔ wɔlɔ mgbolike'n-mɔ anun. Ɛbeɛ ala, mgbolike fatule'n kwalaa fi buka nɔn asu bɛ lɛ enwanndie bɛ kɔ hɔ kɔ gua asue nɔn anun bɛ kɔ nwan.

³³ Menian'n-mɔ mɔ bɛ nɔn mgbolike'n-mɔ asu'n kɔ nwanndi bɛ kɔ hɔ kulo, bɛ kɔ han like'n mɔ ɔ'a yɔ mgbolike'n-mɔ, ɔ nɔn menian'n-mɔ mɔ wawɛ ɛtɛ wɔ bɛ nɔn nɔn anwɔn ejɔɛ bɛ kɔ heɛ menian'n-mɔ.

³⁴ Mɔ kulo nɔn asu menian'n-mɔ kwalaa tɪlɪ ejɔɛ sɔ'n, bɛ kɔ kpɔ Zozi. Mɔ bɛ nwunlin yɪ'n, bɛ kɔ seɛ yɪ kɛ ɔ fi bɛ mɔn nɔn anun ɔ jásu.

9

*Zozi b'a man bubuluwafɛ kɔn anwɔn sa
(Maaki 2.1-12, Luku 5.17-26)*

¹ M'ɔ yɔlɪ sɔ'n, Zozi kɔ fɪ ɛɛɛ nɔn anun, ɔ kɔ kpɛ asue'n ɔ kɔ sa kɔ hɔ yɪ kulo nɔn asu.

² Ɔ juli ɛbeɛ a, bɛ kɔ sɔa bubuluwafɛ kɔn nɔn yɪ ɛbeɛ'n kwalaa bɛ kɔ beɛ yɪ. Mɔ Zozi nwunlin kɛ menian sɔ'n-mɔ lɛ dedi'n, ɔ kɔ se bubuluwafɛ'n kɛ: "Mɪn wa, gua wɔ ahunlin asɪ. Nyanmian a fa wɔ ɛtɛ nɔn a hye wɔ."

³ Anɔn *mala nɔn asu mgbain'n mɔmɛ-mɔ wɔ ɛbeɛ. Bɛ kɔ han yɪ bɛ ti anun kɛ: "Sɔanlan ɛhɪ a joɔ a tia Nyanmian."

⁴ Zozi nwunlin bɛ ajɔnlɔn'n. Yɪ nwan: "Nzuke ati yɛ ɛmɔ lɛ ajɔnlɔn nɔn sɔa-mɔ ɛmɔ ati anun ɔ?"

⁵ Sɛ mɔn se kɛ: 'B'a fa wɔ ɛtɛ'n b'a hye wɔ' a, ɛmɔ nnwun man nɔn. Nan se mɔn se kɛ: 'Jasɔ nanndɪ', nɔn ɔ yɔ sɔ a,

⁶ anɔn ɛmɔ a nwun yɪ kɛ *Mɔn Baa'n lɛ tunmin asɛ nɔn asu ɛwa, ɔ fa ɛtɛ ce." Ɛhɪ a, ɔ se bubuluwafɛ'n kɛ: "Jasɔ, fa wɔ ɛbeɛ'n kɔ wɔ awulo!"

⁷ Zozi hanlɔn sɔ ala, sɔanlan'n kɔ jasɔ ɔ kɔ hɔ yɪ awulo.

⁸ Mɔ meninsɔnman'n nwunlin yɪ sɔ'n, esulo hanlɔn bɛ. Bɛ kɔ la Nyanmian asɪ, ɔ sanlɔn kɛ ɔ'a fa tunmin sɔa ɔ'a man kulo menian'n-mɔ.

*Zozi 'ba fɛɛ Matie
(Maaki 2.13-17, Luku 5.27-32)*

⁹ Ɛhɪ anzin, Zozi fi ɛbeɛ ɔ kɔ hɔ. Mɔ ɔ 'sɔn kɔ'n, ɔ kɔ nwun kɛ bian kɔn tɪ lika mɔ bɛ dide ajule'n. Bian sɔ'n, bɛ fɛɛ yɪ Matie. Zozi nwan: "Matie, si mɪn sɔ!" Ɔ hanlɔn sɔ a, Matie kɔ jasɔ kɔ si yɪ sɔ.

¹⁰ Ɛɛhɔn kɔn Matie kɔ fɛɛ Zozi alɛ. Mɛɛ m'ɔ nɔn yɪ menian'n-mɔ bɛ gua tɔbɪlɪ nɔn anwɔn bɛ 'didi'n, bɛ dɔɔn mɔ bɛ dide ajule'n, nɔn menian mɔ bɛ asɪtanlan'n tɪ man kpa'n kɔ a kɔ tetanlan tɔbɪlɪ nɔn anwɔn bie.

¹¹ Nan mɔ *Falɪsɪfɛ'n-mɔ nwunlin yɪ sɔ'n, bɛ kɔ bisa Zozi menian'n-mɔ kɛ: "Nzuke ati yɛ ɛmɔ amɔn'n nɔn bɛ mɔ bɛ dide ajule, ɔ nɔn menian mɔ bɛ asɪtanlan tɪ man kpa'n yɛ bɛ lɛ didi'n?"

¹² Mɔ Zozi tɪlɪ ejɔɛ sɔ'n, yɪ nwan: "Bɛ mɔ bɛ ndɪ man akpɔɛ'n yɛ bɛ kpɔndɛ ayile ɛyɔɛfɛ ɔ, nan nɔn bɛ mɔ bɛ tɪ akpɔɛ nɔn ɔ.

¹³ Ɛheɛ Ejɔɛ'n lika mɔ b'a heɛ yɪ kɛ Nyanmian nwan: *Mɔn kulo kɛ menian'n-mɔ nwun anwunnɔvɛ bɛ afian ɔ tala tɛɛ ɛyɛ nɔn anwɔn ninngɛ'n mɔ bɛ yɔ bɛ man*

mín'n. Ejòlè sò'n, emò hó súan nán bè tí yí bọ kpa." Mò Zozi hanlín sò'n, ɛsɛ yí nwan: "Nán sɛsɛfɔɛ'n-mò ati yê m malí ɔ, nan ɛtɛfɔɛ'n-mò ati ɔ."

Abuala nín anwɔn kosuan'n

(Maakí 2.18-22, Luku 5.33-39)

¹⁴ Ehí, Zvan menian'n-mò walí tɔlɔ Zozi a, bé nwan: "Yɛ non *Falisifɔɛ'n-mò yɛ di abuala titi. Nan nzukɛ ati yê wó menian diɛ'n-mò nni man abuala'n biɛ'n?"

¹⁵ Mò bɛ bisalí kosuan sò'n, Zozi kò bua bé kɛ: "Mɛlɛ mò atɔnvòlɛ bian'n non yí manngɔn-mò gua atɔnvòlɛ nín abɔ'n, emò jɔnlín kɛ menian sò'n-mò alɔa 'bò bé nwɔn? Cɛɛɛ, bé lɔa mmò man bé nwɔn. Nan cian mò bɛ kò lɛ atɔnvòlɛ bian'n fí bɛ sa nun'n, ɛbɛlɛ nín anun yê bɛ 'di abuala ɔ.

¹⁶ "Sɔanlan fíí nva man ndafuin fɔfɔlɛ nda man ɛtanlan daba nun. Sɛ ɔ yɔ yí sɔ a, ndafuin fɔfɔlɛ'n 'sua ɛtanlan daba'n biegun. Sian anin yí bɔɛ nun a yɔ kpili a tala daba diɛ'n.

¹⁷ Bɛ nva man nzan fɔfɔlɛ bɛ ngua man kpɔlɔ kotoku daba nun. Sɛ bɛ yɔ yí sɔ a, kpɔlɔ kotoku'n 'sua ɔ sɛɔ yê nzan'n kɔsɔ 'butu. Nan nzan fɔfɔlɛ'n, bɛ gua yí kpɔlɔ kotoku fɔfɔlɛ nun. Yí diɛ anin kpɔlɔ kotoku o, nzan o, bɛ kɔala yí kɔalaa fa sie."

Zozi 'ba man balasua kɔn anwɔn sa

ɛsɛ ɔ 'ba hín talua kaan kɔn

(Maakí 5.21-43, Luku 8.40-56)

¹⁸ Anin Zozi anwan wɔ sɔ ɔ tɛ kan ejòlɛ ɔ tɛ keke bé. Zufu'n-mò kpain'n kɔn walí a, ɔ kò kɔtɔ Zozi anyunnun ɛbɛlɛ, yí nwan: "Mín wa balasua nín a wu kíkàala. Yí tí, bala nán fa wó sa fua yí nwɔn maan ɔ hín."

¹⁹ Bian'n hanlín sɔ a, Zozi non yí menian'n-mò kò jasɔ bɛ kò si yí sɔ.

²⁰ Mò bɛ 'kò'n, anin balasua kɔn wɔ menian'n-mò anun, ɔ lí Zozi anzin. Moja a tu balasua sò'n dede afɔɛ bulu non nnyuan. ɔ kò hyɔn kò kpunngɛ Zozi, ɔ kò han yí taladiɛ nín anwan'n.

²¹ ɔ sanlín kɛ yí kunnun ɛlɔ, yí nwan: "Sɛ mún nyan yí taladiɛ'n bɔbɔ mún kan yí a, mín nwɔn 'sa."

²² Zozi tɔlɔ yí nyín yí nzín m'ɔ nwunlín bala'n, yí nwan: "Mín wa balasua, gua wó ahɔnlín así, nán wó dedi nín a man wó nwɔn a sa." ɛbɛlɛ ala, bala nín anwɔn kò sa.

²³ Mò Zozi julí Zufu kpain nín awulo ɛbɛlɛ m'ɔ nwunlín abile mma'n-mò non awóɛ mma'n-mò'n, yí nwan:

²⁴ "Emò fí ɛwa bɛ fíte, nán batɔnman'n wuli man, ɔ lɛ dafi." Zozi hanlín sɔ a, menian'n-mò kò tu kò gua bɛ kò sili yí.

²⁵ Mò bɛ manlín menian'n-mò fitɛlɔ yuɛlɔ'n, Zozi kò wɔlɔ sua nín anun ɛlɔ, ɔ kò sɔ talua kaan nín asa, talua'n kò jasɔ.

²⁶ Mò talua'n jasɔlɔ'n, ejòlɛ sò'n hɔlɔ dede ɔ julí mân sò'n líka kɔalaatin.

Zozi 'ba man anyinsinlinwafɔɛ nnyuan anwɔn sa

²⁷ Ehí, Zozi fí ɛbɛlɛ hɔlɔ, nan mɛlɛ mò ɔ 'kpɛ nun sín'n, anyinsinlinwafɔɛ nnyuan kò si yí sɔ, bɛ lɛ ɛtɛtían. Bé nwan: "Belemgbin *Davidi awa, nwun yé nwɔn anwunnvoel!"

²⁸ Mò Zozi julí yí awulo'n, anyinsinlinwafɔɛ'n-mò kò kpunngɛ yí nwɔn ɛbɛlɛ, nán ɔ'a bisa bé kɛ: "Asɔ emò de di kɛ mún kɔala mún man emò anwɔn sa ɔ?"

Mò Zozi bisalí bé kosuan sò'n, bé nwan: "Yuo o! Yé Mún, ɛ kɔala yí yɔ."

²⁹ Ehí a, Zozi kò fua bɛ nyín'n, yí nwan: "Emò dedi nín anwɔn, man ɔ yɔ sɔ mán emò!"

³⁰ Ebele ala, bé nɔ́n'n-mò kò tike tike. Zozi kò jòjò aminle sù kò hele bé, yí nwan: “Èmò tíe yí kpa, nán bɛ man sɔ́anlan fíí anzó tì.”

³¹ Nan mò anyinsinlinwafuɛ nnyuan sò'n fi ebele hól'n, bɛ kò bò Zozi anwòn ejòlɛ ebele mán sò nún anun líka kɔ́alaatin.

Zozi 'ba man amunlefue kòn jòjò

³² Anyinsinlinwafuɛ'n-mò hól ala, bɛ kò fa sɔ́anlan kòn bɛ kò bele Zozi. Sɔ́anlan sò'n, wawɛ ɛtɛ wò yí nún, ɔ́ man ɔ́ ngɔ́ala man jòjò.

³³ Mò Zozi tuli wawɛ ɛtɛ'n, sɔ́anlan'n kò jòjò. Ɔ́ sinlin menian'n-mò anwòn. Bé nwan: “Yɛ nwunlin man líke sɔ́a bie lé Izalayɛ mán nún anun!”

³⁴ Nan mò *Falisífuɛ'n-mò nwunlin yí sò'n, bé nwan: “Wawɛ ɛtɛ'n-mò kpain'n y'ò man yí tunmin m'ò fa tu wawɛ ɛtɛ'n-mò ɔ́.”

Zozi 'ba nwun meninsɔ́nman nún anwòn anwunnvɔɛ

(Maakí 6.34, Luku 10.2)

³⁵ Zozi nanndíl kulo mgbílí'n-mò ɔ́ nún ngangan'n-mò asù, ɔ́ hehelí menian'n-mò nínngɛ Zufu'n-mò asónin sua'n-mò anun. Ɔ́ bólí Ejòlekpa'n m'ò tɔ́ de Anwunno Belemgbín Mán'n ɔ́ hehelí bé. Bé mò ewue ngacile ngacile kɔ́alaa wò bé nwòn'n, Zozi manlín bé nwòn salí.

³⁶ Mò Zozi nwunlin meninsɔ́nman'n, bé nwòn yólí yí anwunnvɔɛ. Ɔ́ sanlín kɛ b'a fɛ, ɛsɛ bé nwòn a bubu bé. Bɛ tì kɛ mmɔ́a mò bɛ lɛ man bɔ́a ɛnɔ́anfue ɔ́.

³⁷ Èhí a, ɔ́ kò han kò hele yí menian'n-mò kɛ: “Ebo'n tì kpílí, nan kòsù ajunmanfú'n-mò a nɔ́n man.

³⁸ Yí tì, ɛmò sɛ́lɛ ebo nún asù múnhan'n maan ɔ́ gúá ajunmanfú dɔ́n yí ebo nún asù.”

10

Zozi mmɔ́fue bulu nún nnyuan'n

(Maakí 3.13-19, Luku 6.12-16)

¹ Mò Zozi hanlín sò yuélí'n, ɔ́ kò fɛlɛ yí menian bulu nún nnyuan'n, ɔ́ kò man bé tunmin mò bɛ kɔ́ala yí fa tu wawɛ ɛtɛ'n-mò. Èsɛ bé mò ewue ngacile ngacile kɔ́alaa wò bé nwòn'n, bɛ kɔ́ala kɛ bɛ man bé nwòn sa.

² È 'nwun Zozi mmɔ́fue bulu nún nnyuan'n dunman: m'ò lí mɔ́a'n y'ò lɛ Simòn mò bɛ fɛlɛ yí Píɛl'n, ɔ́ nún yí nianman Andele, Zebede awa Zòakí nún yí nianman Zòan,

³ Filipù, Baatelemin, Toma, Matie m'ò dide ajule'n, Alife awa Zòakí, Tade,

⁴ Simòn m'ò kpònnɛde yí mán'n fanwòndi'n yɛ Zudasí Isikaliótí mò ɔ́ 'yí Zozi man yí mgbófue'n-mò.

Zozi 'ba sɔ́an yí menian bulu nún nnyuan'n

(Maakí 6.7-13, Luku 9.1-6)

⁵ Menian bulu nún nnyuan'n mò Zozi sɔ́anlín bé nún anún. Asannan nán ɔ́'a sɔ́an bé'n, afutú m'ò tulí bé nún ahí, yí nwan: “Bé mò bɛ tì man Zufu'n, nán bɛ kò bé nwòn, ɛsɛ nán bɛ kò Samalí kulo'n-mò asù.

⁶ Nan ɛmò hó Izalayɛ amma'n-mò anwòn. Afí bɛ tì kɛ mmɔ́a mò b'a minlín ɔ́.

⁷ Èmò 'kò a, ɛmò hán héle menian'n-mò kɛ Anwunno Belemgbín elíe mèlɛ nún a kpunnge.

⁸ Èmò mán nwuluwafuɛ'n-mò anwòn sá, bé mò yê b'a wu'n, man bɛ fí ewe nún bɛ jásu, ɛmò tí kokobefuɛ'n-mò anwòn, bɛ tú wawɛ ɛtɛ'n-mò. Nán bɛ de bé líke fíí, nan bɛ yó bɛ hyé bé, ɔ́ sanlín kɛ Nyanmían a fa tunmin sò nún a hye ɛmò.

⁹ Sɛ ɛmò 'kò a, nán bɛ fa esika fíí bɛ sa bé nwòn.

¹⁰ Nán be fa bóle, nán be fa taladié nnyuan, nán be fa mgbabua kón, ese nán be fa kpōman kón be sa bé nwon. Ǫ sanlun ke svanlan m'ò di junman'n, ɔ se ke ɔ nyan yí nuan nun alie m'ò fata ɔ.

¹¹ “Kulo biala mǎ emǎ kǎ hǎ sǔ'n, se ɔ tǐ kpili o, se ɔ tǐ kaan o, emǎ bǐsa bǐsa, svanlan m'ò kulo ke ɔ sike emǎ'n, emǎ tánlan yí awulo ebele dede ɔ jú cian mǎ emǎ fi kulo sǎ nun asu be 'jasu'n.

¹² Awulo mǎ emǎ kǎ wulǎ nun'n, emǎ bǐsa bé ahun.

¹³ Se awulo sǎ nun anun menian'n-mǎ sǎ emǎ nun kanlanman an, emǎ mǎn emǎ alvacicie'n há awulo sǎ nun anun. Nan se b'a nzǎ man emǎ nun an, emǎ alvacicie'n há emǎ asa nun.

¹⁴ Se b'a nzǎ man emǎ nun b'a ndie man emǎ ejǎle nun an, emǎ bó bé mgbabua'n-mǎ abu nvutule'n be gúa ebele be hó.

¹⁵ Mún kan yí ananhǎle mún kele emǎ ke nde ebua cian nun anun, kulo sǎ nun asu menian'n-mǎ, yale mǎ be 'nwun yí'n, ɔ 'tala Sodǎmun nun Gomǎ kulo'n-mǎ asu menian'n-mǎ die'n.

Ahulǎwa'n

(Maakǐ 13.9-13, Luku 21.12-19)

¹⁶ “Emǎ nían, mún svan emǎ ke mmua wǎ bedi'n-mǎ afian. Ehiǎa ati, emǎ nían bé nwon ye ke owo-mǎ, ese emǎ yǎ melehvandi ke abubule'n-mǎ.

¹⁷ Emǎ nían bé nwon wǎ menian'n-mǎ dunman nun. Ǫ sanlun ke be 'ba fa emǎ be kǎ bé mǎ be di ejǎle nun aja su. Be 'fin emǎ mgbele bé Nyanmian sua'n-mǎ anun.

¹⁸ Mún dunman nun, be 'ba fa emǎ be kǎ mǎn mgbain'n-mǎ nun mmelemgbin'n-mǎ aja sǎ maan emǎ di mún nwon adanzie be kele bé ɔ nun bé mǎ be tǐ man Zufu'n.

¹⁹ Se be nun emǎ kǎ bé mǎ be di ejǎle nun aja su a, mǎ emǎ 'ba han'n, nán be susu yí nwon, ese nán be susu ke emǎ 'kpín kan ejǎle'n. Ǫ sanlun ke ejǎle m'ò di mǎ emǎ kan'n 'ba tǎ emǎ anvan anun temun sǎ'n.

²⁰ Ejǎle'n mǎ emǎ 'ba han'n, ɔ fi man emǎ muonun, nan emǎ Asi'n Wawé'n yé ɔ 'fa ejǎle sǎ'n wula emǎ anvan ɔ.

²¹ “Menian mmie-mǎ 'ba yí bé nianman'n-mǎ man maan be kun bé. Sié mmie-mǎ kusu 'ba yí bé mma'n-mǎ man maan be kun bé. Mma mmie-mǎ kusu 'ba jasú bé si-mǎ akǎmun anun maan be kun bé.

²² Mún dunman nun, menian'n-mǎ kwalaa 'fa emǎ anwon ekpǎ. Nan svanlan m'ò kǎ jinlan yí ja nun kpunndiin dede ɔ kǎ ju yí ayuelie'n, svanlan sǎ'n, ɔ 'nyan yí tǐ.

²³ Kulo mǎ emǎ kǎ hǎ sǎ mǎ be le kele emǎ ahulǎwa'n, emǎ nwánndi be hó fufǎle asu. Mún kan yí ananhǎle mún kele emǎ ke emǎ ngǎ yue man Izalayé kulo'n-mǎ kwalaa asu kpanza nán *Mǎn Baa nun a a.

²⁴ “Svanlan mǎ be le kele yí like'n, ɔ ndala man svanlan'n m'ò le kele yí'n. Akua'n kusu ndala man yí mún'n.

²⁵ M'ò cian'n, y'ǎ le ke svanlan'n mǎ be le kele yí like'n, ɔ kǎci ke svanlan'n m'ò le kele yí like'n. Yé akua'n kusu, ɔ kǎci ke yí mún'n. Se be le fele awulo kpain'n muonun *Belizebulu a, nán awulo nun anun menian'n-mǎ yé be ngǎ fele bé ke be kulo ɔ!

Svanlan m'ò se ke emǎ súlo yí'n

(Luku 12.2-7)

²⁶ “Emǎ nán be sulo kulo menian'n-mǎ. Afi yí kwalaa mǎ be kǎ fia be kǎ yo'n, be 'nwun yí. Yé ejǎle mǎ be kǎ li yí nvialie nun'n kusu 'fite.

²⁷ Mǎ mún kan mún kele emǎ kǎngǎe'n, emǎ hán yí eyua. Ejǎle mǎ be kǎ han be kǎ hele emǎ asulo nun'n, emǎ fú jinlan anwunno be hán.

²⁸ Emò nán bɛ sulo menian'n-mò mò bɛ kun anwɔnnaan'n kɔsɔ bɛ ngɔla man wawɛ'n kun'n. Nan emò sulo Nyanmian mò kɔla kɛ ɔ man anwɔnnaan'n nɔn wawɛ'n wu sɪn'n m'ɔ le man ayuelɛ nɔn anun'n.

²⁹ Asɔ bɛ ndɔnɔn man nɔnman atulufia nganngan nnyuan gua dufule ɔ? Nan kɔsɔ bɛ nnyan man bɛ bɛ ngun man bɛ mgban. Nunhan kɔn mò bɛ kɔ nyan yɪ bɛ kɔ hun yɪ'n, anɔn Nyanmian muonun a man yɪ nwɔn atɪn.

³⁰ Nan emò diɛ, emò ati enyuan'n muonun, Nyanmian sɪ yɪ nɔan.

³¹ Nán man emò sulo like fíí. ɔ sanlɪn kɛ emò anwɔn cian kpa tala atulufia dɔɔn kpa.

Bɛ mò bɛ kan kɛ bɛ nzɪ man Zozi'n
(Luku 12.8-9)

³² “Ehika ati, sɔanlan m'ɔ kɔ han yɪ menian'n-mò anyunnun kɛ ɔ tɪ mín diɛ'n, mín kɔsɔ mɪn 'kan yɪ mín Sɪ m'ɔ wɔ anwunno nɔn anyunnun kɛ sɔanlan sɔ'n tɪ mín diɛ.

³³ Nan sɛ sɔanlan kɔn kan yɪ menian'n-mò anyunnun kɛ ɔ nzɪ man mín an, mín kɔsɔ mɪn 'kan yɪ mín Sɪ m'ɔ wɔ anwunno nɔn anyunnun kɛ mɪn nzɪ man sɔanlan sɔ'n!

Nán anzɔnunjo ɔ, nan elɔɔ ɔ
(Luku 12.51; 14.26-27)

³⁴ “Nán man emò jɔnlɪn kɛ m malɪ mân nɔn anzɔnunjo eman. Nán anzɔnunjo yɛ n valɪ malɪ ɔ, nan elɔɔ ɔ.

³⁵ M malɪ baa'n nɔn yɪ sɪ bɛ afian esɛciɛ. M malɪ nian'n nɔn yɪ wa balasua nɔn afian esɛciɛ. Esɛ kɔsɔ m malɪ ahelenian'n-mò afian esɛciɛ.

³⁶ Awulo kɔn anun menian'n-mò 'kpɔ bɛ nwɔn.

³⁷ “Sɔanlan m'ɔ kulo yɪ sɪ anaan yɪ nɔn tala mín'n, sɔanlan sɔ'n, anɔn ɔ tɪ man mín diɛ. Sɔanlan kɔsɔ m'ɔ kulo yɪ wa belenzua anaan yɪ wa balasua tala mín'n, sɔanlan sɔ'n kɔsɔ, anɔn ɔ tɪ man mín diɛ.

³⁸ Sɔanlan mò ɔ'a nva man yɪ kɔlɔwa'n ɔ'a ndɔ man yɪ kɔmɪn sɔ, ɔ'a nzɪ man mín sɔ'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ tɪ man mín diɛ.

³⁹ Sɔanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ kpɔnnɔde yɪ ngɔan'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'minlin yɪ ngɔan'n. Nan sɔanlan mò mín dunman nɔn ɔ kɔ minlin yɪ ngɔan'n, ɔ 'nyan ngɔan.

Ahatua'n
(Maaki 9.41)

⁴⁰ “Sɔanlan m'ɔ kɔ sɔ emò nun'n, anɔn mín yɛ ɔ'a sɔ mín nun ɔ. M'ɔ kɔ sɔ mín nun'n, anɔn sɔanlan'n m'ɔ sɔanlɪn mín'n nun yɛ ɔ'a sɔ ɔ.

⁴¹ Sɔanlan m'ɔ kɔ sɔ Nyanmian kpɔmanfɔɛ kɔn nun kɛ bɛ sɔ bɛ nun'n, kpɔmanfɔɛ ahatua yɛ ɔ 'nyan yɪ ɔ. Sɔanlan kɔsɔ m'ɔ kɔ sɔ sɛsɛfɔɛ kɔn nun kɛ bɛ sɔ bɛ nun'n, sɛsɛfɔɛ ahatua yɛ ɔ 'nyan yɪ ɔ.

⁴² Mɪn kan yɪ ananhɔlɛ mɪn keke emò kɛ: sɔanlan m'ɔ kɔ man mmatɔnman ɛhɪ-mò anun kɔn nzue fɔlɔlɔ mgban nganlannzan kɔn kɔ nɔn, ɔ sanlɪn kɛ ɔ tɪ mín sɔanlan'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'nyan yɪ nwɔn ahatua.”

11

Bɛ mò Zɔan Batisi sɔanlɪn bɛ'n
(Luku 7.18-35)

¹ Mò Zozi yuelɪ ɛjɔlɛ sɔ'n-mò kan keke yɪ menian bulu nɔn nnyuan'n, ɔ kɔ hɔ kɔ hehele Nyanmian Anɔan ɛjɔlɛ nɔn ɛbɛlɛ kulo kulo'n-mò asɔ.

² Tɛmɔn sɔ'n, anɔn b'a tɔ Zɔan fiadi. M'ɔ tɪlɪ junman'n mò Kilisi lɛ di nɔn angan'n, ɔ kɔ sɔan yɪ menian'n mmie-mò yɪ nwɔn ɛlɔ.

³ Bɛ hɔlɪ jʊlɪ Zozi anwɔn ɛlɔ a, bɛ nwan: “Yɛ Mɪn, sʊanlan'n mɔ Zʊan hanlɪn yɪ ɛjɔlɛ kɛ ɔ 'ba'n y'ɔ lɛ wɔ anaan sʊanlan sɔ'n tɛ wɔ sian ɔ?”

⁴ Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “ɛhɪ mɔ ɛmɔ a tɪ'n, ɔ nɔn mɔ ɛmɔ a nwun yɪ'n, bɛ hɔ bɔ nun amannɛ bɛ hɛlɛ Zʊan.

⁵ Anyunsinlinwafuɛ'n-mɔ nwun asɪ. Bubuluwafuɛ'n-mɔ nanndɪ. Kokobefuɛ'n-mɔ anwɔn a sa. Anzɔtiliwafuɛ'n-mɔ tɪ ɛjɔlɛ. Ewue mma'n-mɔ fɪ ewue nun b'a tinngɛ. ɛjɔlɛkpa'n kʊsʊ, bɛ lɛ bɔ bɛ keke ehianfuɛ'n-mɔ.

⁶ Nyɪla hán sʊanlan m'ɔ kɔ tila yɪ dedi'n m'ɔ lɛ yɪ mɪn nwɔn nun anun'n.”

⁷ Mɔ Zʊan menian'n-mɔ salɪ hɔlɪ'n, Zozi kɔ han Zʊan anwɔn ɛjɔlɛ kɔ hele menian'n-mɔ. Yɪ nwan: “Nzuke yɛ ɛmɔ hɔlɪ yɪ ɛnɪan ɛwá nun anun ɛlɔ'n? Ndɛɛ mɔ anwɔnman'n lɛ fita yɪ ɔ?

⁸ Anaan nzu like dɛ yɛ ɛmɔ hɔlɪ yɪ ɛnɪan ɔ? ɛmɔ hɔlɪ nɪanlɪn sʊanlan m'ɔ wula taladiɛ kanlanman ɔ? Nan bɛ mɔ bɛ wula taladiɛ nganlanman nganlanman'n, bɛ gua mmelemgbɪn'n-mɔ awulo.

⁹ Anun nzu lɪlɪ yɛ ɛmɔ hɔlɪ yɪ ɛnɪan'n? Nyanmɪan kpɔmanfuɛ kʊn ɔ? Sakpa, mun kan mɪn keke ɛmɔ kɛ ɔ tala Nyanmɪan kpɔmanfuɛ bɔbɔ.

¹⁰ ɔ sanlɪn kɛ Zʊan yɛ ɛhɛlɛ ɛjɔlɛ'n kan yɪ ɛjɔlɛ kɛ Nyanmɪan nwan:

Nian, mun sʊan sʊanlan kʊn wɔ nyunnun

maan ɔ di mwa ɔ sesie wɔ atɪn'n.

¹¹ “Mɪn kan yɪ ananhɔlɛ mɪn keke ɛmɔ kɛ mán ɛhɪ anun, bɛ wɔlɪ man sʊanlan bie m'ɔ tɪ kpɪlɪ tala Zʊan ɔ. Nan kʊsʊ sʊanlan m'ɔ tɪ kaan Anwunno Belemgbɪn Mán nun anun'n, ɔ tɪ kpɪlɪ tala Zʊan.

¹² ɔ fɪ mɛlɛ mɔ Zʊan mantanlɪn Nyanmɪan Anwan ɛjɔlɛ nun ɛhan dede m'ɔ ju ɛnɛ'n, Anwunno Belemgbɪn Mán'n lɛ tɛlɛ anwɔnɛlɛ sʊ kpa. Nan atɪ anun ɛtɛ mma'n-mɔ a fa yɪ nwɔn ɛkpɔ kpa.

¹³ Nyanmɪan mgbɔmanfuɛ'n-mɔ kwalaa nɔn Moyizɪ mala'n, bɛ hanlɪn Anwunno Belemgbɪn Mán nun anwɔn ɛjɔlɛ dede ɔ jʊlɪ Zʊan mɛlɛ sʊ.

¹⁴ ɛmɔ lɛ lɪ kɛ *Eli mɔ bɛ hanlɪn yɪ ɛwale nɔn anwɔn ɛjɔlɛ'n y'ɔ lɛ Zʊan.

¹⁵ Sʊanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá sie!

¹⁶ “Nwan yɛ n vá ajulisɔ menian'n-mɔ n zú yɪ ɔ? Bɛ tɪ kɛ mmátɔnman nganngan-mɔ mɔ bɛ tɪtɪ gua nɔn asʊ bɛ lɛ tɪan bɛ sɛ bɛ manngɔn ɛhɪnɪn-mɔ kɛ:

¹⁷ ‘Y'a bɔ abile dede ɛmɔ a nzi man.

Y'a tʊ ejue y'a bɔ ɛmɔ yalɛ sʊ,

kʊsʊ ɛmɔ a nzɪsa man bɛ sa

b'a ngua man bɛ tɪ b'a nzun man.’

¹⁸ “Afi Zʊan walɪ a, ɔ'a nni man yɪ nwan nun ɛsɛ ɔ'a nnɔn man nzan. Menian'n-mɔ nwan: ‘Wawɛ ɛtɛ wɔ yɪ nun.’

¹⁹ *Mán Baa'n walɪ a, ɔ dɪdɪ, ɔ nɔn nzan, ɛsɛ menian'n-mɔ nwan: ‘Bɛ nían, sʊanlan ɛhɪ dɛ, yɪ junman nɔn ala y'ɔ lɛ alɛ elɛ nɔn nzan ɛnwan. Yɪ manngɔn y'ɔ lɛ bɛ mɔ bɛ dede ajule'n, ɔ nɔn ɛtɛfuɛ'n-mɔ’. Nan mɔ Nyanmɪan a yɔ'n keke kɛ ɔ tɪ sɛsɛ sakpa.”

Zozi 'ba tu Galile mán nun anun menian'n-mɔ anyunnun
(Luku 10.13-15)

²⁰ Kulo'n-mɔ mɔ Zozi yɔlɪ asɪnbɛnwɔn ninngɛ dʊn sʊ, mɔ ɛbɛlɛ menian'n-mɔ a nnun man bɛ nwɔn b'a ngaci man bɛ abalaba'n, Zozi tuli bɛ nyunnun.

²¹ “ɛmɔ Kolazɪ amma, munnzue hán ɛmɔ! ɛmɔ Bɛtɪsayida amma, munnzue hán ɛmɔ! Afi sɛ ɔ tɪ kɛ asɪnbɛnwɔn ninngɛ'n-mɔ mɔ n yɔlɪ yɪ ɛmɔ afian'n, n yɔlɪ yɪ Tii nɔn Sidɔn kulo'n-mɔ asʊ a, ahan ndɛ-ndɛ kpa ɛbɛlɛ

menian'n-mə wulalı kotoku be bəli nzwən be heleli ke b'a nun bé nwən b'a kaci bé abalabə'n.

²² Əhika ati, mün kan mün keke emə ke ndeə ebua cian nün anun, yale mə emə 'nwun yí'n, ə 'tala Tii nün Sidən menian'n-mə di'e'n.

²³ Əmə Kapəənawəmən amma, emə kəsü jünlün ke emə 'kuku bé nwən sü dede be nün Nyanmian se ə? Be 'kan emə ası dede emə kə sün m'ə le man ayuelie nün anun. Afı se ə ti ke asinbenwən nünge'n mə n yəli yí emə afian ebele'n, n yəli yí Sodəmən an, ahan ene nün ene, kulo sə'n te wə ebele.

²⁴ Əhika ati, mün kan mün keke emə ke ndeə ebua cian nün anun, yale mə emə 'nwun yí'n, ə 'tala Sodəmən di'e'n."

Sie'n nün Baa'n (Luku 10.21-22)

²⁵ Mele sə nün anun, Zozi kukuli yí nwan sü a, yí nwan: "Mín Sı, wə mə e ti anwunno nün asie nün asü Mnlan'n, mün 'da wə ası. Ə sanlın ke a fa nünge ehi-mə a fia ngelefue'n-mə, ə nün menian'n-mə mə be sı nünge dəwən'n, yə a yı a hele mmatəmənman'n-mə.

²⁶ Fəón, mín Sı, mün 'da wə ası, ə sanlın ke wə muonun e hulolı yí sə.

²⁷ "Mín Sı a fa nünge'n kwalaa a wula mín sa nün. Se nán Sie nün an, swanlan fii nzi man Baa'n. Yə se nán Baa'n nün menian'n-mə mə Baa'n kulo ke ə yı Sie'n keke be a, swanlan fii nzi man Sie'n.

²⁸ "Əmə mə be sü nünge nönəə mə b'a fe'n, emə bála mín nwən nán mün 'ba sike emə maan be de be enwənmian.

²⁹ Əmə sə mín ngehele nün anun nán emə mán n gékele bé nünge. Ə sanlın ke n dı swanlan betəe, mín ti anun ti man ete, nán mün 'ba man emə de be enwənmian.

³⁰ Mın ngehele'n mə mün kekele emə'n, ə nyə man sı, nünge'n mə mün kekele emə'n, ə ti fətilifə'".

12

Zozi nün enwənmian ele cian'n (Maakı 2.23-28, Luku 6.1-5)

¹ Əhi anzin, *enwənmian ele cian kün, Zozi nün yí menian'n-mə kə kpe nün *bele ebo kün asü. Anın ehəe le kün yí menian'n-mə, nán b'a titi bele'n bie b'a li.

² Mə *Falısıfue'n-mə nwunlın yí sə'n, be kə han be kə hele Zozi ke: "Nıan, like mə yé mala'n tua yé ke nán ye yə yí enwənmian ele cian'n, wə menian'n-mə yə."

³ Əhi a, Zozi nwan: "Mə ehəe hunlın *Davidi nün yí menian'n-mə'n, like'n mə be yəli mə b'a hele'n, emə künngalı man yí lé ə?

⁴ Ə nün yí menian'n-mə be wəlbı Nyanmian sua nün anun. Kpaun'n-mə mə b'a fa b'a man Nyanmian, mə yé mala'n keke ke swanlan fii n'ə di bie ke Nyanmian *teeyıfue'n-mə ala'n, be lili kpaun sə'n-mə.

⁵ Asü emə künngalı man yí Moyızı mala nün anun lé ke teeyıfue'n-mə mə be di junnan enwənmian ele cian'n Nyanmian awulo nün anun'n, be tün mala'n, kəsü be mmu man be ke be yə ete ə?

⁶ Nan mün kan mün keke emə ke swanlan kün wə ewa, ə ti kpili tala Nyanmian awulo'n.

⁷ Nyanmian hanlın ke: *Mın kulo ke menian'n-mə nwun anwunnvoe bé afian ə tala tee eyie nün anwən nünge'n mə be yə be man mín'n.* Se ə ti ke emə ti ejəle ehi abı a, ahan emə mmua man menian'n-mə kpəfundəe.

⁸ Ə sanlın ke *Mán Baa'n y'ə sie enwənmian ele cian nün ə."

Zozi 'ba man bian kòn m'ò yí sa a jó nín anwòn sa

(Maakí 3.1-6, Luku 6.6-11)

⁹ Bè hanlin éhi m'ò yueli'n, Zozi fi ébele yí nwan y'ò le bé asonun sua nín anun.

¹⁰ Anin bian kòn wò asonun sua nín anun, yí sa kòn a jó. Bé m'ò be wò ébele'n, be kò bisa Zozi ké: "Asu yé mala'n kele ké yé mán wuluwafue bie anwòn sá *enwònmian ele cian nín ò?" Bè le bisa yí sò be nian m'ò kò bua'n, nán b'a jinlan sò b'a se ké ò'a tòn mala.

¹¹ Éhi a, Zozi nwan: "Sé emò anun bie le yí bua kòn nán sé ò tò kunman nun enwònmian ele cian nín an, asu ò ngò ju man kunman nín anun ò ngò yí man yí ò?"

¹² Svanlan anwòn cian tala bua! Yí ti, yé mala'n kele ké enwònmian ele cian'n, yé yó svanlan ye."

¹³ Zozi kacili yí nyn wuluwafue nín anwòn ébò a, yí nwan: "Tinnge wó sa nín anun." Bian'n 'tinnge yí sa nín anun an, asaa kò tinnge f'ón ké nunhan kòn'n.

¹⁴ Mò Falisifue'n-mò nwunlin mò Zozi a yò'n, be kò hò yí ti ahuan, be le kpònde atin mò be sin sò a, be kò nyan yí be kò hun yí'n.

Svanlan'n mò Nyanmian a fele yí'n

¹⁵ Mò Zozi tili ké be le kpònde yí be kun yí'n, ò fi ébele lika sò'n ò jasoli. Mò ò kò'n, menian dòn kpa sili yí sv. Ò manlin nwuluwafue'n-mò kwalaa anwòn sah.

¹⁶ Nan kòsò ò totuali bé ké nán be kò bò yí nwòn kpaye ké yí yê ò'a man b'a ti akpòle ò.

¹⁷ Ò man Nyanmian kpòmanfue *Ezayi ejòle'n m'ò hanlin'n kpínlin sv. Ò hanlin ké Nyanmian nwan:

¹⁸ *Nian, mìn akò'a'n mò m'an yí yí'n, mìn kulo yí*

m'an fa mìn l'ò'a'n kwalaa m'an wula yí nun.

Mìn 'fa mìn Wawé'n mìn wula yí nun,

ò 'kan mìn ndeé ebua nín anwòn ejòle

ò kele mán mán'n-mò.

¹⁹ *Ò nòn svanlan fíi be ngò su man akpòl'wa lé,*

ò ngò tetian man lé, be ngò ti man yí ngan gua sv lé.

²⁰ *Ndeé'n mò ò'a bilí'n, ò mmu man nun,*

kanlanné m'ònzò'n-m'ònzò'n'n, ò nnuan man yí.

Ò 'yò sò dede ò man ananhòle'n di kunnunmun.

²¹ *Mân mân'n-mò kwalaa 'ba susu bé ti be gua yí sv.*

Zozi nòn Belzebulu

(Maakí 3.22-30, Luku 11.14-23)

²² Éhi, be kò fa svanlan kòn be kò bele Zozi. Svanlan sò'n, wawé ete wò yí nun, ò'a man yí nyn nín a sin ese ò a tò amunle. Zozi kò man svanlan sò'n kò jujo ese ò kò nwun así.

²³ Ejòle'n sinlin menian'n-mò kwalaa anwòn, bé nwan: "Asu nán belemgbin *Davidi anònmian nín an?"

²⁴ Nan mò *Falisifue'n-mò tili ejòle sò'n, bé nwan: "'*Belzebulu m'ò ti mmònsanmun'n-mò kpain'n, yí yê ò'a man svanlan éhi tunmin m'ò fa fuan wawé ete'n-mò ò."

²⁵ Kemò anin Zozi sí ajònlín'n m'ò wò bé ti nín anun'n, ò kò han kò hele bé ké: "Belemgbin mân kòn mò nun menian'n-mò kpé bé nyn be kòn elòe'n, mân sò'n bò. Kulo kòn, anaan afilie kòn mò nun menian'n-mò kpé bé nyn be kòn elòe'n, kulo sò'n, anaan afilie sò nín abòsò bò.

²⁶ Se *Satan fuan m'ɔ tɪ yí diɛ nɪn an, anɪn ɔ nɔn yí nwɔn lɛ kɔn, ɔ 'yɔ sɛ nán yí mán nɪn a hɔ yí nyunnun?

²⁷ Se ɛmɔ jɔnlɪn kɛ Bɛlzebulu yɛ ɔ man mɪn tunmin maan mɪn fa mɪn fuan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ a, anɪn ɛmɔ menian'n-mɔ diɛ, nwan yɛ ɔ man bɛ tunmin maan bɛ fuan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ ɔ? Ɛmɔ menian'n-mɔ kele kɛ ɛmɔ di fɔɔ.

²⁸ Nan sɛ Nyanmian Wawɛ'n yɛ mɪn fa mɪn fuan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ a, anɪn ɔ kele kɛ Nyanmian Belemgbɪn elie mɛlɛ nɪn a tɔ ɛmɔ.

²⁹ “Svanlan mɔ yí nwɔn yɔ sɪ kpa'n, svanlan fíi ngwala man kɛ ɔ kɔ wɔlɔ yí sua nɪn anɪn ɔ wua yí ninngɛ nɪn ɔ. Sannan ɔ 'di mwa ɔ cɪcɪ yí kwalaaaka nán ɔ'a huala yí wua.

³⁰ “Svanlan m'ɔ tɪ man mɪn diɛ'n, anɪn ɔ kpɔ mɪn. Svanlan kɔsɔ m'ɔ nɔn mɪn ngohuan man ninngɛ'n-mɔ anɔan'n, svanlan sɔ'n, anɪn ɔ bɔ bɛ asanndiɛ.

³¹ Yí sɔ ati, mɪn kan mɪn kele ɛmɔ kɛ: Ɛtɛ biala mɔ svanlan kɔ yɔ'n, ɔ nɔn ejɔlɛ ɛtɛ biala mɔ svanlan kɔ han'n, Nyanmian kwalaa kɛ ɔ fa yí nwɔn sa ɔ cɛ yí. Nan svanlan m'ɔ kɔ han ejɔlɛ ɛtɛ kɔ tia Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n, Nyanmian nva man yí ɛtɛ'n ɔ nje man yí lɛ.

³² Svanlan biala m'ɔ kɔ han ejɔlɛ kɔ tia mán Baa'n, Nyanmian 'fa yí nwɔn sa ɔ cɛ yí. Nan svanlan biala m'ɔ kɔ han ejɔlɛ ɛtɛ ɔ kɔ tia Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n, Nyanmian nva man yí ɛtɛ'n ɔ nje man yí mɛlɛ ɛhɪ anɪn ɔ nɔn mɛlɛ'n m'ɔ lɛ ba nɪn anɪn.”

Ɔ lɛ baka kɔn nɔn yí mma

(Luku 6.43-45)

³³ “Baka kpa nɪn asɔ yɛ bɛ tɪ mma kpa nɪn ɔ. Baka ɛtɛ nɪn asɔ kɔsɔ yɛ bɛ tɪ mma ɛtɛ nɪn ɔ. Ɔ sanlɪn kɛ baka kɔn m'ɔ jin'n, sɛ ɔ tɪ kpa o, sɛ ɔ tɪ ɛtɛ o, yí mma m'ɔ kɔ su'n yɛ bɛ fa bɛ nwun yí ɔ.

³⁴ Ati anɪn ɛtɛ mma kɛ owɔ, ɔ 'yɔ sɛ nán ɛmɔ a han ejɔlɛ kpa? Afɪ ejɔlɛ m'ɔ wɔ ahɔnlɪn nɪn anɪn'n, y'ɔ fite bɛ nuan ɔ.

³⁵ Svanlan mɔ yí tɪ anɪn tɪ kpa'n, ejɔlɛ m'ɔ tɪ kpa'n yɛ ɔ fi yí nuan fite ɔ. Svanlan kɔsɔ mɔ yí tɪ anɪn tɪ ɛtɛ'n, ejɔlɛ ɛtɛ yɛ ɔ fi yí nuan fite ɔ.

³⁶ Mɪn kan mɪn kele ɛmɔ kɛ: Nɔɛɛ ebua cɪan nɪn anɪn, mgban-mgban ejɔlɛ'n mɔ menian'n-mɔ hanlɪn'n, bɛ 'nwun yí nwɔn ejɔlɛ.

³⁷ Afɪ ejɔlɛ m'ɔ fi wɔ nuan kɔ fite'n, yí nwɔn yɛ bɛ 'nɪan bɛ bua wɔ ndɛɛ ɔ.”

Menian'n-mɔ 'ba bisa Zozi asinbenwɔn like kɔn

(Maaki 8.11-12, Luku 11.29-32)

³⁸ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuel'n, *mala nɪn asɔ mgbain'n mmie-mɔ nɔn *Fal-ɪsɪfɔɛ'n mmie-mɔ kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: “Kpain, yɛ kulo kɛ ɛ yɔ asinbenwɔn like kɔn maan yɛ nɪan.”

³⁹ Ɛhɪ a, Zozi nwan: “Ajulisɔ menian ɛtɛfɔɛ ɛhɪ-mɔ mɔ bɛ nzɔ man Nyanmian ananhɔlɛ nɪn'n lɛ kpɔnnɔɛ asinbenwɔn like bɛ nɪan. Bɛ nyɔ man asinbenwɔn like fíi kón bɛ ngele man bɛ kɛ Nyanmian kpɔmanfɔɛ Zonasɪ diɛ nɪn ala.

⁴⁰ Afɪ kɛmɔ Zonasɪ lili cɪan nsan ejue kpili nɪn akunnun'n, yí sɔ kɔsɔ ala, *Mán Baa'n 'ba li cɪan nsan asɛ nɪn abɔ.

⁴¹ Nɔɛɛ ebua cɪan nɪn anɪn, Ninninɔvɔ amma'n-mɔ 'bu ajulisɔ menian'n-mɔ fɔɔ. Ɔ sanlɪn kɛ mɔ Ninninɔvɔ kulo nɪn asɔ amma'n-mɔ tɪlɪ Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n mɔ Zonasɪ hanlɪn'n, bɛ nunlɪn bɛ nwɔn bɛ kacili bɛ abalabɔ'n. Nan svanlan kɔn wɔ ɛwa, ɔ tɪ kpili tala Zonasɪ.

⁴² Nɔɛɛ ebua cɪan nɪn anɪn, balasua'n m'ɔ tɪ Saba mán nɪn asɔ belemgbɪn'n, ɔ 'bu ajulisɔ menian'n-mɔ fɔɔ. Ɔ sanlɪn kɛ yí m'ɔ fi mwa'n, ɔ wálɪ tiɛlɪ Salomɔn bɛngɛlɔɛ ejɔlɛ'n m'ɔ kan'n. Nan kɔsɔ svanlan kɔn wɔ ɛwa, ɔ tɪ kpili tala Salomɔn.

*Wawε ετε nun esa ewale nun
(Luku 11.24-26)*

⁴³ “Mele mɔ wawε ετε kun fi swanlan kun anun kɔ fite'n, ɔ kɔ kpɔnnɔde lika wɔwɔsu'n-mɔ ɔ tanlan de yɛ enwɔnmian.

⁴⁴ Se ɔ kpɔnnɔde nɔn ɔ'a nnyan man bie a, anun yɛ nwan: ‘Man n zɔ mɛn nzin n gɔ mɛn lika daba'n mɔ n vi n jasɔli'n.’ Se ɔ sa ba nɔn ɔ nwun ke sua'n ti to, b'a kpɔkpɔvan nun b'a sesie nun kanlanman kpa a,

⁴⁵ ɔ sa yɛ nzin ɔ kɔ kpɔnnɔde yɛ manngun nsɔ mɔ bɛ ti anun ti εte kpa bɛ tala yɛ ɔ. ɔ nun bɛ ba a tanlan ebele. Sian die, swanlan sɔ'n, esecie m'ɔ kɔ seci'n, ɔ tala daba'n. Ke ajuliso menian etefɔe εhi-mɔ asitanlan'n 'yɔ yɛ nun ala anun.”

*Zozi anianman'n-mɔ nun yɛ nin
(Maaki 3.31-35, Luku 8.19-21)*

⁴⁶ Zozi anvan a ndɔ man, yɛ nianman'n-mɔ nun yɛ nin bɛ kɔ a. Anun bɛ jijin gua nun asɔ bɛ 'kpɔnnɔde atin bɛ kan ejɔle bɛ kele yɛ.

⁴⁷ Swanlan kun kɔ han kɔ hele yɛ ke: “Nian, wɔ nin nun wɔ nianman'n-mɔ jijin gua sɔ elɔ bɛ 'kpɔnnɔde ke bɛ kan ejɔle bɛ kele wɔ.”

⁴⁸ Zozi kɔ bua swanlan sɔ'n ke: “Mɛn nin'n 'yɔ le nwan, yɛ mun nianman'n-mɔ 'yɔ le nwan-mɔ?”

⁴⁹ Nan ɔ tɔnnɔgelɛ yɛ sa yɛ menian'n-mɔ anwɔn an, yɛ nwan: “Emɔ nɔan, mɛn nin nun mɛn nianman'n-mɔ, bɛ yɛ bɛ gugua ewa nun ɔ.

⁵⁰ ɔ sanlin ke swanlan m'ɔ yɔ mɛn Si'n m'ɔ wɔ anwunno elɔ nun akunnun like'n, swanlan sɔ'n ti mɛn nianman belenzua, ɔ ti mɛn nianman balasua, ɔ ti mɛn nin.”

13

*Swanlan'n m'ɔ gua bele nun anwɔn anyɔndala'n
(Maaki 4.1-9, Luku 8.4-8)*

¹ Cɔan sɔ'n, Zozi fi yɛ awulo ebele ɔ kɔ hɔ asue nun anvan elɔ. ɔ kɔ tanlan asɔ, ɔ kɔ hehele menian'n-mɔ Nyanmian ninngɛ.

² Meninsɔnman kɔ a yɛ nwɔn ebele. ɔ kɔ kpɔti kɔ fɔ kɔ tanlan elɛε kun anun asue nun anyɔnsɔ yɛ meninsɔnman'n jijin asue nun anvan.

³ ɔ kɔ hehele bɛ ninngɛ dɔɔn kpa anyɔndala nun, yɛ nwan: “Swanlan kun hɔli yɛ *bele mma egua.

⁴ Mele mɔ ɔ 'gua'n, bie kɔ gua atin nun anvan, nnɔnman'n-mɔ kɔ a kɔ suso kɔ li.

⁵ Bie kɔsu kɔ gua nyɔbɔε nun asɔ. Ebele ngetie nun a nzɔn man. ɔ kɔ fifi ndɛ-ndɛ. ɔ sanlin ke ɔ'a ngɔ man asie bu.

⁶ Nan mɔ eyua'n fili'n, ɔ kɔ yala, afi ɔ'a nzɔ man ndian.

⁷ Bie kɔsu kɔ gua eminlan mmowe nun anun. ɔ kɔ fifi. Eminlan mmowe'n kɔ fɔ kɔ gua sɔ.

⁸ Nan bie kɔsu kɔ gua asie kpa nun asɔ, ɔ kɔ fifi. ɔ kɔ su mma. Bie kɔ su mma eya kɔn, bie mma abulasian, bie kɔsu mma abulasan.”

⁹ Zozi kɔ han kɔ tɔ sɔ ke: “Swanlan m'ɔ sɔ fasie'n, ɔ fɔ sie'!”

*Zozi anyɔndala'n m'ɔ bu'n
(Maaki 4.10-12, Luku 8.9-10)*

¹⁰ Ehi, Zozi menian'n-mɔ kpunngelɛ yɛ a, bɛ nwan: “Nzuke ati yɛ ε 'kan ejɔle kele menian'n-mɔ a, ε bu yɛ anyɔndala nun ɔ?”

¹¹ Zozi kɔ bua bɛ ke: “Nyanmian Belemgbin Mɔn nun anun nvɔale ninngɛ'n-mɔ, emɔ sɔ yɛ nwɔn ejɔle. Nan bɛ die, bɛ nzi man yɛ nwɔn ejɔle.

¹² ɔ sanlin ke swanlan m'ɔ le bie'n, bɛ 'gua sɔ maan ɔ sɔn. Nan swanlan m'ɔ le man bie'n, kaan'n muonun m'ɔ le yɛ'n, bɛ 'tɔa yɛ bɛ de.

¹³ Ehi ka ati yê mûn 'kan ejôle mûn kele bé a, mûn bu yí anyínddala nûn ò. Afi bé nýn tua yí, kòsù bẹ nnwun man yí. Bẹ tì, kòsù bẹ ndie man nán b'a tì yí bụ.

¹⁴ Ọ man bé nwon ejôle'n mọ *Ezayi hanlín'n kpínlín sù. Nyanmian nanndilí Ezayi sù ò hanlín kẹ:

Emọ 'ba tie yí kpa, kòsù emọ ngọ tì man yí bụ.

Emọ 'ba nian yí kpa, kòsù emọ ngọ nwon man yí.

¹⁵ Ọ sanlín kẹ menian sò'n-mọ a sùbù.

B'a totua bé nzv'n b'a momuan bé nýn'n.

Yí díé, anin bẹ nnwun man asì,

ése bé nzv'n ndí man ejôle.

Bẹ nza bẹ mma man mún nwon

nán m'an man bé nwon a sa.

¹⁶ “Nan emọ díé, nyíla hán emọ. Ọ sanlín kẹ emọ anyín'n nwon asì, ése emọ anzv'n tì ejôle.

¹⁷ Nan mûn kan yí ananhòle mûn kele emọ kẹ: Nyanmian mgbómanfùé dòn kpa, nwon Nyanmian menian dòn kpa, bẹ hulólí kẹ ahan bẹ nwon mọ emọ lẹ nian'n, nan kòsù b'a nnwun man yí. Ése bẹ hulólí kẹ ahan bẹ tì mọ emọ lẹ tie'n, nan kòsù b'a ndí man.”

Zozi 'ba tu anyínddala nún abù

(Maakí 4.13-20, Luku 8.11-15)

¹⁸ Ehi, Zozi nwan: “Emọ tíé, sùanlan'n m'ọ gua *bele nún anwòn anyínddala nún abù'n y'ò lẹ kẹ:

¹⁹ Mélé mọ sùanlan kún kọ tì Anwunno Belemgbín Mân nún anwòn ejôle m'ò ndí man yí bụ'n, anin sùanlan sò'n tì kẹ bele mma'n m'ò gualí atún nún anwan'n. Ejôle'n mọ ò'a tì'n, Abòsanmùn ba ò yí fí yí tì anun.

²⁰ Bele mma'n m'ò gualí líka mọ nyòbùé'n wò'n y'ò lẹ sùanlan ehi m'ò tì Anwunno Belemgbín Mân nún anwòn ejôle nún an, ò lẹ fẹ elie ò ka ébélé ò sò nún'n.

²¹ Sùanlan sò'n mman man ejôle'n nzo man ndian yí nún. Ọ de dí mélé kaan bie. Ejôle sò'n dunman nún, sẹ bẹ kele yí ahulùwa anaan ò nwon yalé kaan ala a, anin yí eyue ò.

²² M'ò gualí eminlan mmowe nún anun'n y'ò lẹ sùanlan ehi m'ò tì Anwunno Belemgbín Mân nún anwòn ejôle'n, nan kòsù eyuadí nún anun nínng'e'n-mọ anwòn nzusue'n nún anyínbùlù anyanbènwòn'n cici ejôle sò'n. Ọ man ò nzu man mma.

²³ M'ò gualí asíe kpa nún asù'n y'ò lẹ sùanlan ehi m'ò tì Anwunno Belemgbín Mân nún anwòn ejôle nún an, ò tì yí bụ'n. Ọ su mma. Bie su éya kún, bie su abulasian, bie kòsù su abulasan.”

Ndile éte nún anwòn anyínddala'n

²⁴ Ehi anzin, Zozi kọ bu anyínddala kún biekun kọ hele bé. Yí nwan: “É 'nwun líke mọ Anwunno Belemgbín Mân'n soman yí'n: Ọ soman sùanlan kún mọ ò'a gua *bele yí ebo nún asù ò.

²⁵ Nan kóngòé mọ menian'n-mọ kùalaa yuelí dída'n, yí kpófùé kún kọ a kọ lolua ndile éte bele nún anun, cuein yê ò hólí ò.

²⁶ Bele'n fífíli dede mọ ò 'ju yí esúé tèmùn'n, ndile éte'n kọ fa ebo'n.

²⁷ “Sùanlan'n m'ò lẹ ebo nún ajunmanfù'n-mọ walí tólí yí, bé nwan: ‘Yé Mún, bele yé é lualí ò. Nan ndile éte'n mọ ò'a fífí nún'n, ò fí nín'?”

²⁸ “Múnlan'n nwan: ‘Kpófùé bie yé ò'a lí junman sò nún ò.’

“Ehi a, ajunmanfù'n-mọ kọ bisa yí kẹ: ‘É kulo kẹ yé h́s t́tú ndile éte nún ò?’

²⁹ “Múnlan'n nwan: ‘Céce, sẹ emọ tutu a, bẹ 'ba tutu bele'n bẹ búka sù.

³⁰ Nan emə mán ɔ há nun dede ɔ jú bele nun etie temun. Se ɔ ju yí etie temun an, mún 'kan mún kele bé mɔ be 'tí'n ké: Emə lí mɔa be tútu ndile ete nun abu be cíci yí bɔ́le bɔ́le be tú nun sín be yála yí. Sian'n, emə tí bele'n be hó wúla yí mún esie nun anun. ”

Muntadı baa nín anwɔn anyíndala'n

(Maakí 4.30-32, Luku 13.18-19)

³¹ Zozi kɔ bu anyíndala biekun kɔ hele bé, yí nwan: “Anwunno Belemgbín Mân'n, ɔ tí ké muntadı baa mɔ sɔanlan a fa a hɔ a lua yí ebo sɔ ɔ.

³² Nínge mma'n mɔ be dua'n, yí y'ɔ tí bé nunhan kaan kpa nún ɔ. Nan kɔsɔ se ɔ fífi a, ɔ nyín tala nínge mma'n-mɔ kɔlaatin. ɔ kaci dukpa nnunman'n-mɔ ba be nwɔn bé sá yí sa mma'n-mɔ asu.”

Fali ayile nín anwɔn anyíndala'n

(Luku 13.20-21)

³³ Zozi kɔ bu anyíndala kún biekun kɔ hele bé. Yí nwan: “Anwunno Belemgbín Mân'n tí ké balasua kún mɔ ɔ'a fa fali ayile ɔ'a fɔtɔ fali cilo abulaa nún nnun ɔ. ɔ wɔ ebele dede fali nún a tu.”

Like ati mɔ Zozi bu anyíndala'n

(Maakí 4.33-34)

³⁴ Ejɔ́le ehi kɔalaa mɔ ɔ 'kan kele menian'n-mɔ'n, ɔ bu yí anyíndala nun. Se ɔ'a mmun man anyíndala a, ɔ ngan man ejɔ́le'n ɔ ngele man bé.

³⁵ Ehi m'ɔ yɔ́lɔ'n manlín ejɔ́le'n mɔ Nyanmian kpɔmanfue'n hanlín'n kpínlín sɔ. Nyanmian manlín kpɔmanfue'n hanlín ké:

Mín 'bín anyíndala nán m'an han ejɔ́le'n m'an hele bé.

Sunmín ké be bɔ́lɔ mán'n, nínge m'ɔ wɔ nvialie nún'n, mún 'bɔ yí nwɔn ejɔ́le.

Zozi 'ba tu ndile ete nín anwɔn anyíndala nún abu

³⁶ Mɔ Zozi hanlín sɔ yueli'n, ɔ gualí menínsonman nún atín yê ɔ hɔlɔ awulo ɔ. Yí menian'n-mɔ kpunngele yí a, bé nwan: “Tu ndile ete'n m'ɔ fífi ebo nún asu nún anwɔn anyíndala nún abu kele yé.”

³⁷ Zozi nwan: “Sɔanlan'n m'ɔ le gua *bele mma kpa'n y'ɔ le *Mân Baa'n.

³⁸ Ebo'n y'ɔ le mán'n. Bele mma kpa'n y'ɔ le bé mɔ bé tí Anwunno Belemgbín Mân nún anun menian'n. Ndile ete'n, y'ɔ le bé mɔ be tí Abɔnsanmun menian'n.

³⁹ Kpɔfue'n mɔ ɔ'a lua ndile ete'n y'ɔ le Abɔnsanmun. Bele mma nún etie temon'n y'ɔ le mán nún ayuelie nún, yê bé mɔ be 'tí ebo'n y'ɔ le nyanmiansu mmɔfue'n-mɔ.

⁴⁰ “Kémɔ be tutu ndile ete nian an, be gua yí sín nún anun'n, se mán nún ayuelie'n ju a, ké be 'yɔ yí nún anun.

⁴¹ Mân Baa'n 'sɔan yí nyanmiansu mmɔfue'n-mɔ maan be yí bé kɔalaa mɔ be man ehinlín-mɔ tɔ ete nún anun ɔ nún bé mɔ be yɔ ete'n fí yí Belemgbín Mân nún anun.

⁴² Be yí bé a, be 'gua bé sín gɔhún nún anun. Ebele yê be 'sun be kɔan bé je nún ɔ.

⁴³ Nan menian mɔ bé nyín sɔ Nyanmian'n, be 'ta bé Sɔ Belemgbín Mân nún anun ké senze m'ɔ le ta ɔ. M'ɔ sɔ fasie'n, ɔ fá sie!”

Anwɔndie'n m'ɔ fia nín anwɔn anyíndala'n

⁴⁴ Ehi, Zozi nwan: “Anwunno Belemgbín Mân'n tí ké esika kɔkɔ́le m'ɔ fia ebo kún asu. Sɔanlan m'ɔ kɔ fite sɔ'n, yí kɔsɔ ɔ fa fia biekun. ɔ di fɛ, ɔ tɔnún yí nwɔn nínge'n kɔlaatin ɔ to ebo sɔ'n.

Afile nɔn anwɔn anyɔndala'n

⁴⁵ “Ɛsɛ Anwunno Belemgbin Mân'n tɪ kɛ watafɔvɛ kɔn m'ɔ lɛ kpɔnnɔdɛ afile nganlanman to ɔ.

⁴⁶ Mɛlɛ m'ɔ kɔ nwun kɔn m'ɔ tɪ kpa'n, ɔ kɔ tɔnɔn yɪ nwɔn ninngɛ'n kɔlaatin ɔ to afile sɔ'n.

Dada nɔn anwɔn anyɔndala'n

⁴⁷ “Ɛsɛ Anwunno Belemgbin Mân'n tɪ kɛ dada mɔ bɛ gua yɪ jenvie nɔn anun ɔ. Ejue ngacile kwalaa wɔlɔ nɔn.

⁴⁸ Ɔ yɪ a, bɛ hyɔhyɔn gua fie bɛ tanlan asɪ bɛ kpa ejue'n-mɔ anun. Bɛ gua mgbakpa'n-mɔ ece nɔn yɛ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ, bɛ ju bɛ gua.

⁴⁹ Mân nɔn ayuelɛ nɔn kɛ ɔ 'ba yɔ yɪ nɔn anun. Nyanmiansɔ mmɔfɔvɛ'n-mɔ 'ba sie menin mgbakpa'n-mɔ ebue kɔn

⁵⁰ bɛ gua ɛtɛfɔvɛ'n-mɔ sɪn gɔhɔn nɔn anun. Ɛbelɛ yɛ bɛ 'sun bɛ kɔan bɛ je nɔn ɔ.”

Anwɔndɛ nvɔfɔlɛ'n-mɔ nɔn nnaba'n-mɔ

⁵¹ Zozi kɔ bisa yɪ menian'n-mɔ kɛ: “Asɔ ɛmɔ a tɪ ɛjɔlɛ ɛhɪ-mɔ abu ɔ?”

Bɛ nwan: “Yuo o!”

⁵² Ɛhɪ a, Zozi nwan: “Ɛhɪka ati, mala nɔn asɔ kpain biala m'ɔ kɔ kaci Anwunno Belemgbin Mân nɔn anun sɔanlan'n, anwɔndɛ'n m'ɔ nyan yɪ'n, ninngɛ nvɔfɔlɛ wɔ nɔn yɛ nnaba kɔsɔ wɔ nɔn.”

*Nazaletɪ amma'n-mɔ nne man Zozi bɛ nni man
(Maakɪ 6.1-6, Luku 4.16-30)*

⁵³ Mɔ Zozi yuelɪ anyɔndala ɛhɪ-mɔ bubu'n, ɔ fi ɛbelɛ

⁵⁴ ɔ kɔ hɔ kulo'n mɔ bɛ talɪ yɪ nɔn asɔ. Ɔ kɔ wɔlɔ asɔnɔn sua nɔn anun ɔ kɔ hehele ɛbelɛ menian'n-mɔ ninngɛ, ɛjɔlɛ'n kɔ sɪn bɛ kwalaa mɔ bɛ wɔ ɛbelɛ nɔn anwɔn kpa. Bɛ nwan: “Ɔ nyanlin ngɛlɛ ɛhɪ nin? Tunmin benin yɛ ɔ fa yɔ asinbenwɔn ninngɛ ɛhɪ-mɔ ɔ?”

⁵⁵ Nán junnvɔvɛ nɔn awa belenzua nɔn ɔ? Nán yɪ nin y'ɔ le Mali ɔ? Nán yɪ nianman mmelenzua'n-mɔ y'ɔ le Zɔakɪ, Zozɛfɔ, Simɔn nɔn Zudi ɔ?

⁵⁶ Yɪ nianman mmalasua'n-mɔ kwalaa, bɛ nnɔn man yɛ yɛ ɔ gua ɛwa ɔ? Ɔ nɔn tunmin ɛhɪ kwalaa fi nin?”

⁵⁷ Ajɔnlɔn sɔ'n m'ɔ wɔ bɛ ti anun'n maan b'a nnwun man asɪ b'a nne man Zozi b'a nni man. Ɛhɪ a, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Nyanmian kpɔmanfɔvɛ kɔn, yɪ kulo nɔn asɔ nɔn yɪ afile nɔn anun menian'n-mɔ mmu man yɪ like.”

⁵⁸ Dedi'n mɔ ɛbelɛ menian'n-mɔ le man yɪ nɔn ati, Zozi a nyɔ man asinbenwɔn ninngɛ dɔn.

14

*Zvan Batisi ewue'n
(Maakɪ 6.14-29, Luku 9.7-9)*

¹ Tɛmɔn sɔ'n, anɔn belemgbin *Elɔdɪ Antipasɪ tɪ Galile mân nɔn asɔ belemgbin. M'ɔ tɪlɪ Zozi angan'n,

² ɔ kɔ han kɔ hele yɪ ngɔa'n-mɔ kɛ: “Zvan Batisi dein y'ɔ fi ewue nɔn ɔ'a tinngɛ nɔn ɔ! Ɛhɪka ati yɛ ɔ le tunmin ɔ yɔ asinbenwɔn ninngɛ ɔ.”

³ Belemgbin Elɔdɪ hanlɔn sɔ, ɔ sanlɔn kɛ yɪ nianman belenzua'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Filipɔ nɔn ayɪ'n m'ɔ li Elodiadi'n dunman nɔn, ɔ kɔ man bɛ kɔ hyɪ Zvan, bɛ kɔ cɪɪ yɪ ɛsɛ bɛ kɔ tɔ yɪ fiadi.

⁴ Afi Zvan kɔ han kɔ hele belemgbin Elɔdɪ kɛ: “Nannan, Nyanmian mala'n mman man wɔ atin kɛ ɛ fá Elodiadi já.”

⁵ Ejole'n mɔ Zvan hanlɔn nɔn anwɔn, belemgbɔn Elɔdɔ kulo kɛ ɔ man bɛ kun yɛ. Nan kɔsɔ ɔ sulo Zufu'n-mɔ. Afɛ bɛ kwalaa, bɛ bu Zvan kɛ Nyanmɔn kpɔmanfɔɛ.

⁶ Nan ɔ wɔ ebeɛ dede mɔ belemgbɔn Elɔdɔ awɔɛ cɔn nɔn anwɔn feti'n mɔ bɛ di yɛ afɔɛ nwan'n juli'n, Elodiadɔ awa balasua'n kɔ si abile menian'n-mɔ anyunnun ebeɛ. Ɔ kɔ yɔ belemgbɔn Elɔdɔ enyɔnmɔn sɔnman

⁷ dede ɔ kɔ han ndɔ kɛ like biala m'ɔ kulo'n, sɛ ɔ bisa a, ɔ 'fa man yɛ.

⁸ Talua'n kɔ li yɛ nin anwan ejole nɔn asɔ. Ɔ kɔ han kɔ hele belemgbɔn Elɔdɔ kɛ: "Baba, fa Zvan ati'n tɔ apawa nɔn man mɔn kɔkaala!"

⁹ Mɔ belemgbɔn Elɔdɔ tɔli yɛ sɔ'n, yɛ lɔa kɔ bɔ yɛ nwɔn. Nan kɔsɔ ndɔ'n m'ɔ hanlɔn yɛ mgbain'n-mɔ anyunnun ebeɛ nɔn ati, ɔ kɔ man atɔn kɛ bɛ fá Zvan ati'n bɛ bɛɛ talua'n.

¹⁰ Ehi, ɔ kɔ sɔn sɔnlan kɛ ɔ hɔ fiadɔ sua nɔn anɔn ɔ kpɛ Zvan ati'n.

¹¹ Sɔnlan'n kɔ hɔ kɔ kpɛ Zvan ati'n ɔ kɔ tɔ yɛ apawa nɔn kɔ bɛɛ talua'n. Talua'n kɔsɔ kɔ hɔ kɔ fa kɔ man yɛ nin.

¹² Mɔ Zvan menian'n-mɔ tɔli yɛ sɔ'n, bɛ walɔ falɔ yɛ fuin'n bɛ hɔli sieli yɛ. Mɔ bɛ sieli yɛ yueli'n, bɛ hɔli bɔli nɔn amannɛ bɛ heleli Zozi.

Zozi 'ba man menian akpu nnun alɛ di

(Maakɔ 6.30-44, Luku 9.10-17, Zvan 6.1-14)

¹³ Mɔ Zozi tɔli amannɛ sɔ'n, ɔ fulɔ elɛɛ kɔn anɔn ɔ hɔli lika kɔn. Lika sɔ'n, sɔnlan fiɛ nnɔn man ebeɛ. Nan mɔ menian'n-mɔ tɔli yɛ sɔ'n, bɛ fi kulo kulo'n-mɔ asɔ bɛ kɔ fa asue nɔn anwan atɔn'n bɛ kɔ si Zozi sɔ.

¹⁴ Mɔ Zozi fi elɛɛ nɔn anɔn 'ju'n, ɔ 'tɔ yɛ nyɔn an, menian ngɔnmɔn. Bɛ nwɔn kɔ yɛ anwɔnvoe, eɛɛ ɔ kɔ man nwuluwafɔɛ'n-mɔ anwɔn kɔ sa.

¹⁵ Mɔ alɛ'n yɔli nɔsɔba'n, yɛ menian'n-mɔ kɔ hyɔn kɔ kpunne yɛ. Bɛ nwan: "Alɛ a yue yɔ eɛɛ ewa lika'n tɔ yɛ nwɔn. Yɛ ti, man bɛ atɔn maan bɛ hɔ kulo'n-mɔ asɔ bɛ hɔ tɔ like bɛ lɛ."

¹⁶ Zozi kɔ bua bɛ kɛ: "Ɔ ti man cunnɔn kɛ bɛ hɔ. Nan emɔ muonun mán bɛ like bɛ lɛ."

¹⁷ Yɛ menian'n-mɔ nwan: "Kpaɔn nnun ala ɔ nɔn ejue nnyuan yɛ yɛ le yɛ ewa ɔ."

¹⁸ Zozi nwan: "Emɔ fá bɛ bɛɛ mɔn."

¹⁹ M'ɔ hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ man meninsɔnman nɔn atɔn kɛ bɛ tɛtanlan ndile nɔn asɔ. Ehi anzin, ɔ kɔ fa kpaɔn nnun'n nɔn ejue nnyuan'n ɔ kɔ tɔ yɛ nyɔn anwɔnno ɔ kɔ la Nyanmɔn asɔ. M'ɔ lalɔ Nyanmɔn asɔ yueli'n, ɔ kɔ bubu kpaɔn'n-mɔ anɔn ɔ kɔ fa kɔ man yɛ menian'n-mɔ. Yɛ menian'n-mɔ kɔsɔ kɔ hye kɔ man meninsɔnman'n.

²⁰ Bɛ nɔn kɔn biala kɔ li dede yɛ kɔ kɔ yɛ. Kpaɔn'n m'ɔ halɔ'n, Zozi menian'n-mɔ kɔ sɔsa. Ɔ yɛ ece mma bulu nɔn nnyuan.

²¹ Bɛ mɔ bɛ lili like'n tɔ kɔ yɔ akpu nnun, b'a nga man mmalasua'n-mɔ nɔn mmatoɔnman'n-mɔ bie.

Zozi 'ba nanndɔ asue nɔn anyɔnsɔ

(Maakɔ 6.45-52, Zvan 6.15-21)

²² Ehi, menian'n-mɔ yueli like di ebeɛ ala a, Zozi kɔ man yɛ menian'n-mɔ kɔ fɔ elɛɛ nɔn anɔn. Ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ bɛ kpɛ asue'n bɛ lɛ mɔa ebue kɔn elɔ nán ɔ 'gua meninsɔnman nɔn atɔn.

²³ M'ɔ gualɔ bɛ atɔn yueli'n, ɔ kɔ fɔ buka kɔn asɔ, ɔ kɔ hɔ asɔnɔn eyɔɛ ahanmɔn. Mɔ alɛ sanlɔn'n, yɛ ngɔnmɔn cein yɛ anɔn ɔ wɔ ebeɛ ɔ.

²⁴ Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn Zozi menian'n-mɔ elɛɛ'n la bunman sɔ. Asutue'n bɔ mgbaha ɔ tɔ si elɛɛ'n.

²⁵ Mɔ ɔ 'kɔ alibahɔn'n, Zozi nanndɔ asue nɔn anyɔnsɔ ɔ lɛ kpɔ yɛ menian'n-mɔ.

²⁶ Mɔ be nwunlin ke ɔ nanndi asue nun anyinsu'n, esulo kɔ han bé. Bé nwan: “Enwonmun aho! Enwonmun aho!” Kemɔ anin be sulo nun ati, be le tetian.

²⁷ Nan be 'tetian nun ala, Zozi nwan: “Emɔ sɔ bé ahɔnlin nán mín ɔ. Nán be sulo!”

²⁸ Ehi a, Pielɔ nwan: “Yé Min, se wɔ sakpa a, man n nánndi asue nun anyinsu m gbú wɔ.”

²⁹ Mɔ Pielɔ hanlin sɔ'n, Zozi nwan: “Bala!” Pielɔ fi elee nun anun ɔ kɔ ju, ɔ le kpɔ Zozi.

³⁰ Nan m'ɔ nwunlin ke asutue'n tɔ kpili'n, esulo kɔ han yí. Eɛ kemɔ anin ɔ le nwan'n, ɔ kɔ tian. Yí nwan: “Yé Min, de mín!”

³¹ Ebele ala, Zozi kɔ tɔ yí sa ɔ kɔ sɔ yí nun yê yí nwan: “Pielɔ, wɔ dedi'n tɔ kaan o! ɔ yɔ se mɔ a nnyan man dedi'n?”

³² Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ nun Pielɔ be kɔ fu elee nun anun yê asutue'n guali asɔ.

³³ Bé bu nga'n mɔ bé gua elee nun anun'n kɔ a kɔ kɔtɔ kɔtɔ Zozi anyunnun ebele. Bé nwan: “Fóón, Nyanmian Awa'n y'ɔ le wɔ!”

Zozi 'ba hɔ Zenezaletɔ etin nun asɔ (Maakɔ 6.53-56)

³⁴ Be kpeli asue'n nán b'a si asɔ Zenezaletɔ etin nun asɔ.

³⁵ Ebele menian'n-mɔ nwunlin Zozi nzɔle. Be hɔli lika kɔlaatin be kɔ hɔ kɔ bɔ kpaye ke Zozi a ju ebele. Be kɔ sua nwuluwafue'n-mɔ kɔlaatin be kɔ bele yí.

³⁶ Be kɔ sele Zozi ke ɔ mán bé atin maan be hán yí taladie nun anwan nun ala. Bé kwalaa mɔ be hanlin yí taladie nun anwan'n, bé nwon salɔ kpa bɔkɔɔ.

15

Daba menian'n-mɔ mala'n (Maakɔ 7.1-13)

¹ Temɔn sɔ'n, *Falisiɔɔe nun *mala nun asɔ mgbain mmie-mɔ fi Zoluzalemɔn be kɔ a kɔ tɔ Zozi ebele, bé nwan:

² “Yé nan-mɔ mala'n kele yé ke se ye 'di like a, ye nwúnnzin yé sa nun anun. Nan nzuke ati yê wɔ menian die'n-mɔ nni man ejɔle sɔ nun asɔ ɔ? Se be 'di like a, be nnwunnnzin man bé sa'n-mɔ anun.”

³ Zozi kɔ bua bé ke: “Nán emɔ lili, nzuke ati yê emɔ di bé muonun bé mala'n-mɔ asɔ be yaci Nyanmian die nun ɔ?”

⁴ Afɔ Nyanmian a han ke: *Man wɔ nyin sɔ wɔ sɔ nun wɔ nin. Eɛ yí nwan: Swanlan m'ɔ kɔ han ejɔle ete kɔ tia yí sɔ anaan yí nin'n, swanlan sɔ'n, ɔ se ke be kun yí.*

⁵ Nan emɔ die, emɔ kan kele menian'n-mɔ ke, se swanlan kun se yí sɔ anaan yí nin ke: ‘Like'n m'ɔ di mɔ mɔn fa mɔn bɔka wɔ'n, mɔn fa mɔn man Nyanmian', anin swanlan sɔ'n, ɔ nzi man yí sɔ anaan yí nin ejɔle nun kón.

⁶ Ke emɔ yɔ mɔ emɔ bɔ Nyanmian Anwan Ejɔle nun abɔsu nán emɔ muonun a li bé ngehele nun asɔ nun anin.

⁷ Apoo mma, *Ezayi ejɔle'n m'ɔ hanlin wɔ emɔ anwan'n, yí ehan su ɔ. Nyanmian nanndili Ezayi su ɔ hanlin ke:

⁸ *Menian ehi-mɔ, be le bé nwan tuin mgban*

*yê be yí mín aye ɔ,
nan bé ahɔnlin'n nnɔn man mín su.*

⁹ *Bé asɔnun'n mɔ be yɔ'n tɔ mgban.*

*ɔ sanlin ke kulo menian mala yê be kekele ɔ,
nan nán mín die'n-mɔ ɔ.”*

Like m'ɔ gua sʋanlan anwɔn efian'n

(Maaki 7.14-23)

¹⁰ Ehi anzin, Zozi kɔ fele meninsɔnman'n, yí nwan: “Emɔ yɔ anzɔe be tɛ ejɔle ehi kpa.

¹¹ Nán like mɔ sʋanlan di'n y'ɔ gua yí nwɔn efian ɔ, nan ejɔle m'ɔ fi yí nwan kɔ fite'n y'ɔ gua yí nwɔn efian ɔ.”

¹² Ehi, yí menian'n-mɔ kɔ hyɔn kɔ kpunnge yí, bé nwan: “Asɔ ɛ sɪ kɛ ejɔle'n mɔ a han nɪn a wɔɔ Falisifɔe'n-mɔ ɔ?”

¹³ Be hanlɪn sɔ a, Zozi nwan: “Baka biala mɔ nán mín Si'n m'ɔ wɔ anwunno'n yê ɔ lual'n, baka sɔ'n, be 'tu yí be tɔ.

¹⁴ Nán be tɛ bé sɔ, nan be tɪ kɛ anyinsinlinwafɔe-mɔ! Se anyinsinlinwafɔe kɔn di yí manngɔn anyinsinlinwafɔe taataa a, bé munnyuan be 'gua kunman nun.”

¹⁵ Pɪɛɪ kukuli yí nwan sɔ a, yí nwan: “Tu anyɪndala ehi abɔ kele yé.”

¹⁶ Zozi nwan: “Emɔ kɔsɔ ngɔala ndi man ejɔle bɔ ɔ?

¹⁷ Emɔ nzɪ man kɛ like mɔ sʋanlan kɔ li'n, ɔ kɔ yí kunnun, ɔ wɔ ebeɛ dede ɛsɛ ɔ fite ɔ?

¹⁸ Nan ejɔle m'ɔ fi sʋanlan anwɔn kɔ fite'n fi yí ahɔnlɪn nɪn anun. Yí y'ɔ gua yí nwɔn efian ɔ.

¹⁹ ɔ sanlɪn kɛ ajɔnlɪn ɛtɛ m'ɔ man be di awue, be tɔn ajaa, be bɔ danga, be wua, be di adanzɪyua ɔ nɔn menian anwɔn ejɔle ɛtɛ ehan, ninngɛ sɔ'n fi bé ahɔnlɪn nun.

²⁰ Ehi y'ɔ gua sʋanlan anwɔn efian ɔ. Nan sɛ sʋanlan 'di like nan ɔ'a nnwunnzin man yí sa nun an, ɔ ngua man yí nwɔn efian.”

Eyɛfɔe balasua kɔn de Zozi di.

(Maaki 7.24-30)

²¹ Ehi anzin, Zozi fi ebeɛ yí nwan y'ɔ le kulo'n-mɔ mɔ be fele bé Tii nɔn Sidɔn etin diɛ nun asɔ.

²² Mɔ Zozi juli ebeɛ'n, Kanaân balasua kɔn m'ɔ tɪ mân sɔ nɪn anun'n, ɔ kɔ a Zozi anwɔn ebeɛ, ɔ kɔ tian nun. Yí nwan: “Yé Mɪn, belemgbɪn *Davidi Awa, nwun mín nwɔn anwunnvɔe! Wawɛ ɛtɛ bie wɔ mín wa talua nɪn anun. ɔ kele yí yalɛ sɔnman.”

²³ Balasua sɔ'n hanlɪn sɔ a, Zozi ngɔ bua man ejɔle kpɔle kɔn. Yí menian'n-mɔ kɔ hyɔn kɔ kpunnge yí, bé nwan: “ɔ le ɛtɪan ɔ sɪ yé sɔ. Yí tɪ, bua yí bie maan ɔ hɔ.”

²⁴ Mɔ be hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “Izalayɛ amma'n-mɔ mɔ be tɪ kɛ mmɔa mɔ b'a minlin'n, bé tɪ yê m malɪ ɔ.”

²⁵ Nan m'ɔ hanlɪn sɔ'n, balasua'n kɔ a kɔ kɔtɔ yí nyunnun ebeɛ, yí nwan: “Yé Mɪn, nwun mín nwɔn anwunnvɔe, de mín!”

²⁶ Zozi kɔ han kɔ heɛ yí kɛ: “ɔ tɪ man kpa kɛ be fa mmatɔnman'n-mɔ alɛ'n be man njɔa mma'n-mɔ di ɔ.”

²⁷ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, balasua'n nwan: “ɔ tɪ ananhɔɛ, yé Mɪn. Nan kɔsɔ njɔa mma'n-mɔ sɪsa alɛ nɪn abɔ mgbɔkpɔɔbɔkɔ'n m'ɔ kɔ gua bé mín'n-mɔ tɔbɪɪ nɪn abɔ'n be di.”

²⁸ Ehi a, Zozi kɔ bua yí kɛ: “Balasua, wɔ dedi'n tɪ kpili! Mɔ ɛ lɛ kpɔnnɛ'n, ɔ yɔ sɔ man wɔ.” Meɛ sɔ nɪn ala, yê yɪ wa balasua nɪn anwɔn salɪ ɔ.

Zozi 'ba man nwuluwafɔe dɔn anwɔn sa

²⁹ Zozi fi ɛɔ ɔ kɔ sa kɔ a Galile asue nɪn anwɔn. ɔ kɔ fɔ kɔ tanlan bɔka kɔn asɔ.

³⁰ Meninsɔnman kɔ a yí nwɔn ebeɛ. Be 'ba a, be nɔn bé mɔ be tia be tɔ sɔ, anyɔnsinlinwafɔe, amunlefɔe, bubuluwafɔe ɔ nɔn nwuluwafɔe dɔn kpa. Be falɔ bé be walɔ Zozi aja sɔ nán ɔ'a man bé kwalaa bé nwɔn a sa.

³¹ Mɔ menian'n-mɔ nwunlin ke amunlefɔe'n-mɔ le joɔ, bubuluwafɔe'n-mɔ le nanndi, bé mɔ be tia be tɔ sɔ'n, be le nanndi kpa, anyɔnsinlinwafɔe'n-mɔ anyɔn'n-mɔ a tike tike'n, ɔ sinlin bé nwɔn, be kɔ yí Izalayɛ Nyanmian nɔn ayɛ.

Zozi 'ba man menian akpu nnan alɛ di
(Maaki 8.1-10)

³² Zozi fɛɛɛɛ yí menian'n-mɔ, yí nwan: “Meninsɔnman ehi-mɔ nɔn yɛ wɔ ewa yí cian nsan ahi. Be le man like fí kón mɔ be di ɔ. Bé nwɔn yɔ mín koun. Mɔ ngulo man ke mɔn yaci bé m man be fa bé kunnun be kɔ. Se mɔn yɔ yí sɔ a, be 'gɔɔ atunnun.”

³³ Mɔ Zozi hanlin sɔ'n, yí menian'n-mɔ kɔ bisa yí ke: “Ebo ehi anun, ninhan yɛ yɛ 'nyan like m'ɔ sa menian nwalɛ ehi di ɔ?”

³⁴ Zozi kɔ bisa bé ke: “Emɔ le kpaɔn nyɛ?”

Bé nwan: “Yɛ le kpaɔn nsɔ, nɔn ejue nganngan bie.”

³⁵ Ehi a, Zozi kɔ man meninsɔnman'n kɔ tetanlan asi.

³⁶ Mɔ be tetanlanlin asi yueli'n, ɔ kɔ fa kpaɔn nsɔ'n nɔn ejue'n-mɔ ɔ kɔ la Nyanmian asi. ɔ kɔ bubu nɔn ɔ kɔ man yí menian'n-mɔ ke be hyé be mán bé.

³⁷ Bé kwalaa be kɔ li dede bé kɔ kɔ yí. Yí menian'n-mɔ kɔ sisa yí bu'n m'ɔ hali'n, ɔ ti ece mma nsɔ.

³⁸ Bé mɔ be lili'n, be ti menian akpu nnan, b'a nga man mmalasua'n-mɔ nɔn mmatoɔnman'n-mɔ bie.

³⁹ M'ɔ gualɔ meninsɔnman nɔn atɔn yueli'n, ɔ foli eɛe nɔn anun, ɔ hɔli Magadan mán nɔn anun.

16

Zozi nɔn Zonasɔ
(Maaki 8.11-13, Luku 12.54-56)

¹ Ehi, *Falɔsɔfɔe'n-mɔ nɔn *Sadusɔfɔe'n-mɔ kɔ kpu Zozi, afi be kulo ke be sɔ yí be nian. Be kɔ han be kɔ heɛ yí ke ɔ yɔ asinbenwɔn like kɔn maan be nwɔn ke yí tunmin'n m'ɔ le yí'n fi Nyanmian eɔ.

² Mɔ be hanlin sɔ'n, Zozi nwan: “Nɔsɔba mɔ nyanmian nɔn anyunnun kɔ bulɔ'n, anɔn emɔ nwan eyua'n 'ba fi eɔnman.

³ Ngeɛmɔ kɔsɔ mɔ nyanmian nɔn anyunnun kɔ lu'n, anɔn emɔ nwan esue'n 'ba tɔ. Emɔ sɔ nyanmian nɔn anyunnun ninngɛ'n-mɔ nzɔɛ, nan kɔsɔ emɔ nzi man meɛ'n mɔ yɛ wɔ nɔn'n nzɔɛ.

⁴ Ajulisɔ menian ati anun eɛe mɔ be nnanndi man fɔɔn wɔ Nyanmian anyunnun'n, be le kpɔndɛ asinbenwɔn like be nian. Se nán asinbenwɔn like'n mɔ Nyanmian yɔli manlin Zonasɔ nɔn an, be nyɔ man nzɔɛ kón be ngeɛ man bé. Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ yacili bé ebeɛ ɔ hɔli.”

Falɔsɔfɔe'n-mɔ nɔn Sadusɔfɔe'n-mɔ fali ayile'n
(Maaki 8.14-21)

⁵ Mɔ Zozi menian'n-mɔ 'kpɛ asue'n be kɔ yí nzin eɔ'n, bé lua kɔ fi b'a nva man kpaɔn.

⁶ Zozi kɔ se bé ke: “Emɔ nían bé nwɔn kpa wɔ *Falɔsɔfɔe'n-mɔ nɔn *Sadusɔfɔe'n-mɔ fali ayile nɔn anwɔn.”

⁷ Mɔ menian'n-mɔ tɔli yí sɔ'n, be kɔ han yí bé afian eɔ ke: “Kpaɔn'n mɔ y'a nva man'n, yí ti y'ɔ man ɔ le kan sɔ ɔ.”

⁸ Ejòlè'n kò tó Zozi anwò nún, yí nwan: “Nzuke ati yê emò lè kan kè kẹmò y'a nva man kpavun'n, yí ti yê ọ lè kan sọ ọ? Emò dedi'n tì kaan o!

⁹ Emò tìlì man ejòlè nún abọ ọ? Emò ngacì man kpavun nnun'n mọ n valì m manlun menian akpui nnun'n lili nún ọ? Èsè m'ò halì yí bọ'n, ece nyè yê emò sisalì ọ?

¹⁰ Èsè kpavun nsu'n kusu mọ n valì m manlun menian akpui nnan'n lili'n, m'ò halì yí bọ'n, ece nyè yê emò sisalì ọ?

¹¹ Ọ yò sè mọ emò ndi man yí bọ kè nán kpavun anwòl ejòlè yê mún kan mún keke emò'n? Nan mín nwan: Emò nían bẹ nwòl kpa wọ *Falisifue'n-mọ nún *Sadusifue'n-mọ fali ayile nún anwòl.”

¹² M'ò yòlì sọ'n, yí menian'n-mọ kò tì yí bọ kè nán ayile'n mọ bẹ fa bẹ fòtò fali nún anwòl ejòlè y'ò lè kan ọ. Nan Falisifue'n-mọ nún Sadusifue'n-mọ like'n mọ bẹ kekele nún anwòl ejòlè yê anún ọ lè kan ọ.

*Pielì 'ba han kẹ Zozi y'ò tì Izalayè Ngbandefue nún ọ
(Maakì 8.27-30, Luku 9.18-21)*

¹³ Èhì anzin, Zozi hólì Sezale etin diè nún asù Filipu mán nún anún èlọ. M'ò nún yí menian'n-mọ julì èlọ'n, ọ kò bisa bẹ kẹ: “Menian'n-mọ nwan sọanlan benin y'ò lè *Mân Baa'n?”

¹⁴ Kosuan sọ'n mọ Zozi bisalì nún anwòl, bẹ nwan: “Mmie-mọ nwan Zvan Batisi y'ò lè wó, mmie-mọ nwan *Eli y'ò lè wó, mmie-mọ nwan Zolomin y'ò lè wó anaan Nyanmian mgbòmanfue'n-mọ, bẹ bie y'ò lè wó.”

¹⁵ Zozi nwan: “Nan emò lili, emò junlun kẹ nwan sọanlan diè y'ò lè mín?”

¹⁶ Simón Pielì nwan: “Kilisi'n, Izalayè Ngbandefue'n y'ò lè wó. È tì Tiasifue Nyanmian nún Awa.”

¹⁷ Èhì a, Zozi nwan: “Zonasì awa Simón, nyila hán wó. Ọ sanlun kẹ nán kulo sọanlan yê ọ'a man a nwun yí sọ ọ. Nan mín Sì m'ò wọ anwunno èlọ'n yê ọ'a man a nwun yí ọ.

¹⁸ Mín kusu mún kan mún keke wó kẹ è li Pielì (yí bọ y'ò lè kẹ èbue). Èbue sọ nún asù yê mún 'sì mín Asọnún nún ọ. Ewue muonun tunmin'n m'ò lè yí'n ngwala man like fí yò yí nyunnun.

¹⁹ Mín 'fa Anwunno Belemghin Mân nún anwan sannve'n mún wula wó sa nún. Sọanlan biala mọ asie nún asù ewa è kò tike anwan'n kò man yí'n, anún b'a tike b'a man yí anwunno èlọ. Yê sọanlan biala kusu mọ asie nún asù ewa a ndike man anwan nún a mman man yí'n, anún b'a ndike b'a mman man yí anwunno èlọ.”

²⁰ Mọ Zozi hanlun sọ yueli'n, ọ totualì yí menian'n-mọ kẹ nán bẹ kan bẹ keke sọanlan kẹ Kilisi'n, Izalayè Ngbandefue'n y'ò lè yí.

*Zozi 'ba han yí ewue'n nún yí etinngè nún anwòl ejòlè
(Maakì 8.31-9.1, Luku 9.22-27)*

²¹ Ọ fi cian sọ'n m'ò kò'n, Zozi kò bọ yí bọ, ọ kò han kò hele yí menian'n-mọ kẹ: “Ọ sè kẹ n gó Zoluzalemún. N gó n nwún yalè Zufu mgbain'n-mọ, ọ nún Nyanmian *teeyifue mgbain'n-mọ nún *mala nún asù mgbain'n-mọ asa nún. Bẹ 'ba hun mín, nan yí cian nsan nún asù, n ví ewue nún mún 'tinngè.”

²² Èhì, Pielì kò fa yí kò hò ahanmian, ọ kò tu yí nyunnun. Yí nwan: “Yé Mín, Nyanmian kpála gú! Like fí ngò tó man wó.”

²³ Mọ Pielì hanlun sọ'n, Zozi kò kpe yí nyin ọ kò se yí kẹ: “Satan, fi mín nwòl ewa kò mọ. È 'totua mín atin, afi nán Nyanmian ajunlun yê è le yí ọ, nan kulo menian'n-mọ ajunlun yê è le yí ọ.”

Like mọ bẹ yò a, bẹ kwalà Zozi sọ sì'n

²⁴ Ehi anzin, Zozi kɔ han kɔ hele yí menian'n-mɔ kɛ: “Svanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ si mín sɔ'n, n'ɔ susu yí svanlan baka nɔn anwɔn. Ɔ fá yí kolɔwa'n ɔ tó yí kɔmɔn sɔ, nán ɔ sí mín sɔ.

²⁵ Ɔ sanlin kɛ svanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ kpɔnnɔde yí ngvan'n, ɔ 'minlin yí ngvan sɔ'n. Nan svanlan m'ɔ kɔ si mín sɔ dede ɔ kɔ wu mín dunman nɔn'n, svanlan sɔ'n 'nyan ngvan.

²⁶ Sɛ svanlan kɔn nyan asɛ asɔ ewa ninngɛ'n kwalaa nan sɛ ɔ minlin yí ngvan nɔn an, anɔn nzu nvasɔɛ diɛ yɛ ɔ 'nyan yí sɔ ɔ? Nzu like diɛ yɛ svanlan kɔn kwalaa kɛ ɔ yɔ ɔ de yí ngvan ɔ?

²⁷ *Mân Baa'n fi yí Sɪ anunminnyanmɔn nɔn anɔn ɔ nɔn nyanmiansɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ 'ba a. Sɛ ɔ ba a, ɔ 'nian svanlan kɔn biala junman'n m'ɔ lili nɔn anwɔn ɔ tua yí kale.

²⁸ Mɔn kan yí ananhɔlɛ mɔn kele ɛmɔ kɛ: bɛ mɔ b'a yia ewa'n, mmie-mɔ ngɔ wu man, bɛ 'ba nwun Mân Baa'n kɛ ɔ lɛ ba ɔ di belemgbin.”

17

Zozi anwɔn ɛkacie'n

(Maaki 9.2-13, Luku 9.28-36)

¹ Ehi anzin cian nsian, Zozi kɔ fa Piɛli, Zɔakɪ nɔn yí nianman Zvan. Ɔ nɔn bɛ menian nsan nɔn ala bɛ kɔ ti bɛ nwɔn buka kannganlaun kɔn asɔ.

² Ebele, Zozi kɔ kaci bɛ nyinsɔ. Yí nyɔn nɔn anɔn kɔ ta kɛ senze, yí taladie'n m'ɔ wula'n kɔ yɔ fufue hyɛɛn hyɛɛn kpa kɛ kanlannɛ.

³ Zozi menian nsan'n 'nian an, anɔn Moyizɪ nɔn Eli nɔn Zozi bɛ lɛ juɔ.

⁴ Mɔ Piɛli nwunlin yí sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: “Yɛ Mɔn, ɔ ti kpa kɛ yɛ wɔ ewa. Sɛ ɛ kulo a, mɔn 'bɔ *tantɪ nsan. Wɔ diɛ kɔn, Moyizɪ diɛ kɔn yɛ Eli kɔsɔ diɛ kɔn.”

⁵ Anɔn Piɛli anɔn wɔ sɔ ɔ tɛ juɔ, bɔlɛ'n ti kɛ kanlannɛ, ɔ kɔ a kɔ hala bɛ sɔ. Bɔlɛ nɔn anɔn, anɛ kɔn kɔ te, yí nwan: “Svanlan ehi ti mín ehulo Baa. M'an fa mín lɔa'n kwalaa m'an wula yí nɔn. ɛmɔ tɛ yí!”

⁶ Mɔ yí menian'n-mɔ tɪlɪ anɛ sɔ'n, esulo kpili kpa kɔ han bɛ dede bɛ kɔ butu butu bɛ nyɔn asi.

⁷ Zozi kɔ a kɔ kpusu kpusu bɛ, yí nwan: “Nán bɛ sulo, bɛ jáso.”

⁸ Bɛ 'kuku bɛ ti sɔ a, svanlan fíi nɔn man ebele kɛ Zozi angɔnmɔn ala.

⁹ Mɔ bɛ fi buka nɔn asɔ bɛ 'ju'n, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Like mɔ ɛmɔ a nwun yí'n, nán bɛ kan bɛ kele svanlan fíi dede ɔ 'ju cian mɔ Mân Baa'n fi ewue nɔn ɔ kɔ tinngɛ'n.”

¹⁰ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, yí menian'n-mɔ kɔ bisa yí kɛ: “Ɔ yɔ sɛ mɔ *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ kan kɛ Eli yɛ ɔ 'di mɔa ba'n?”

¹¹ Zozi nwan: “Ɔ ti sɔ, Eli 'di mɔa ba ɔ sesie ninngɛ'n kwalaa kpɛ kpɛ.

¹² Nan kɔsɔ mɔn kan mɔn kele ɛmɔ kɛ Eli a a dada angɔnmɔn. Menian'n-mɔ a nɔn man yí nzɔlɛ, bɛ yɔlɪ yí kɛ bɛ kunnun kulo. Mân Baa'n muonun, kɛ bɛ 'ba hele yí yalɛ nɔn anɔn.”

¹³ Yí menian'n-mɔ tɪlɪ yí bu kɛ Zvan Batisi yɛ anɔn ɔ lɛ kan yí nwɔn ejɔlɛ nɔn ɔ.

Zozi 'ba tu kpafɛlɛ kɔn anwɔn wawɛ ɛtɛ'n

(Maaki 9.14-29, Luku 9.37-43a)

¹⁴ Mɔ bɛ walɪ dede bɛ juli meninsɔnman nɔn anwɔn ebele'n, bian kɔn kɔ a kɔ kɔtɔ Zozi anyunnun, yí nwan:

¹⁵ “Yɛ Mɔn, nwun mín wa belenzua nɔn anwɔn anwunnvoe. Ɔ kpɛ, ɔ lɛ nwun yalɛ sɔnman, ɔ tɔ sín nɔn, bie kɔsɔ a, ɔ tɔ asue nɔn.

¹⁶ M'an fa yí m'an bele wó menian'n-mò, nan b'a ngwala man like fíí yò man yí."

¹⁷ Zozi nwan: "Ati anun ete mma mò be nne man Nyanman be nni man, mún nún emò ye tánlan ewa dede ò hó jú mèle benin nán emò a nyan dedi? N díla mún ahonlín n zó emò dede ò jú mèle benin? Be fá batonman'n be béle mún ewa."

¹⁸ Be kò fa batonman'n be kò bele Zozi. Ò kò jòjò aminle sù ò kò hele wawe ete'n. Ò fi yí nún kò fite. Ebele ala, batonman nún anwón kò sa.

¹⁹ M'ò yòlì sò'n, Zozi menian'n-mò kò fa bé ti be kò bò yí nwón, bé nwan: "Nzuke ati yê y'a ngwala man wawe ete ehi tu'n?"

²⁰ Zozi nwan: "Emò a ngwala man yí tu, ò sanlín ke emò dedi'n tì kaan sònman. Mún kan yí ananhòle mún kele emò ke se emò le dedi mò yí kpili ju ke muntadi baa a, emò se boka ehi ke: 'Boka, fi ewa tu kò elo' a, ò 'tu kò. Like fíí nún man ebele mò emò ngo huala man yí yò ò.]

²¹ Nan m'ò tì ke wawe ete ehi sò'a'n, mmòtue eyòle nún abuala yê be fa be tu yí ò."

*Zozi 'ba bò yí ewue ò nún yí etinngge nún asò biekun
(Maakí 9.30-32, Luku 9.43b-45)*

²² Ehi, anun bé kwalaa be wò Galile mán nún anun elo. Elehun kón Zozi kò fa kò tó bé nyunnun ke: "Be 'ba yí *Mán Baa'n be man menian'n-mò

²³ maan be kun yí. Se ò wu a, yí cian nsan nún asò, ò fi ewue nún ò 'tinngge." Yí ejòle sò'n manlín yí menian'n-mò anwón bubuli bé kpa.

Asónin sua nún anwón ajule'n

²⁴ Mò be juli Kapεεnawòmón'n, bé mò be dide asónin sua nún anwón ajule'n kò a kò tó Píeli, bé nwan: "Emò amún'n muonun, ò ndua man asónin sua nún anwón ajule'n bie ò?"

²⁵ Píeli nwan: "Ò tua bie."

Mò Píeli bualì bé yuelì'n, ò kò wòlò sua nún anun. Ò nún mò ò 'wòlò sua nún anun'n, Zozi kò lí mwa kò bisa yí ke: "Simún, ò tì se wó elo? Mán ehi anun, nwan-mò y'ò dí ke be tua ajule be man mmelemgbín'n-mò ò? Bé mò be le bé kulo nún naan, nyòfue'n-mò ò?"

²⁶ Píeli nwan: "Nyòfue'n-mò yê be tua ò."

Ehi a, Zozi nwan: "Bé mò be le bé kulo'n, be ndua man bie.

²⁷ Nan kòsò kemò ye ngulo man ke ye ò bé ngasi'n, yí tì kò asue nún anwan elo kò tó koba. Ejue mò ε kò lí mwa kò hyì yí'n, tele yí nwan nún anun. E 'ba nwun ke esika wò nún, ò sa mún nún wó yé ajule'n tua. Fa kò tua."

18

*Svanlan m'ò tì kpili tala bé kwalaa'n
(Maakí 9.33-37, Luku 9.46-48)*

¹ Mèle sò'n, Zozi menian'n-mò walì yí nwón ebele, be kò bisa yí ke: "Yé Mún, Anwunno Belemgbín Mán nún anun, nwan svanlan díe y'ò tì kpili tala bé kwalaa ò?"

² Mò be bisalì kosuan sò'n, Zozi kò fele batonman kaan kón, ò kò fa yí kò sie bé afian ebele.

³ Yê yí nwan: "Mún kan yí ananhòle mún kele emò ke se emò a ngaci man emò abalabò'n, b'a nyò man ke mmátunman nganngan an, emò ngo man Anwunno Belemgbín Mán nún anun elo bie.

⁴ Svanlan m'ò kò bebele yí nwón asì dede ò kò kaci ke batonman ehi'n, yí y'ò tì kpili Anwunno Belemgbín Mán nún anun elo ò.

⁵ Mín dunman nun, swanlan m'ò kò le batonman kun m'ò tì kè ehi'n, anin mín muonun yê ò'a le mín ò.

Ετε εγὼ εἶπὼν

(Maaki 9.42-48, Luku 17.1-2)

⁶ “Mmatonman ehi-mò mò bɛ de mín bɛ di'n, swanlan m'ò kò man bɛ nun kun kò tɔ ete nin anun'n, swanlan sò'n, ò di kɛ bɛ fa ebɛ kpili kpa bɛ munnda yí kòmun bɛ ju yí bɛ tɔ jenvie nin anun.

⁷ Mân nun a fa munnzue kɛ nun yê ninngɛ m'ò man swanlan tɔ ete nin anun'n wò ò. Ninngɛ sò'n-mò wò ebɛ daa. Nan munnzue hân swanlan ehi m'ò man ehinlin-mò tɔ ninngɛ ete sò'n-mò anun'n.

⁸ Yí tì, sɛ wò sa kun anaan wò ja kun y'ò man ɛ tɔ ete nin anun an, anin kò tɔ mɔa. Afi sɛ ò ka wò sa kun anaan wò ja kun nân ɛ nyan nguan nin an, ò tì kpa tala kɛ ɛ kò fa wò sa nnyuan'n, anaan wò ja nnyuan nin ɛ kò hɔ sîn'n m'ò nnun man lé nin anun'n.

⁹ Sɛ wò nyin kun y'ò man ɛ tɔ ete nin anun an, anin tɔ tɔ mɔa. Afi sɛ ò ka wò nyin kun nân ɛ nyan nguan nin an, ò tì kpa tala kɛ ɛ kò fa wò nyin nnyuan nin ɛ kò hɔ sîn'n m'ò nnun man lé nin anun'n.

Βυῶν μοι ὁ ἀνὴρ τοῦ μινλίνου ἀνὴρ ἀνυμνῶν

(Luku 15.3-7)

¹⁰ “Emò síe bé nwon ye nân b'a nduto man mmatonman ehi-mò anun bie anyunnun ngesɛle. Afi mun kan mìn keke emò kɛ nyanmiansɔ elò, bé mmɔfɔe'n-mò jijin mín Sì m'ò wò anwunno nin anyunnun ebɛle cian daa. [

¹¹ Ò sanlin kɛ, Mân Baa'n walì kɛ ò 'ba kpɔnnɛ bé mò b'a minlin'n nân ò de bé ngvan.]

¹² Sɛ swanlan kun le yí mmɔa eya, nân sɛ nunhan kun minlin an, asɔ ò nyaci man abulahvanlan non ngvanlan nin ebɛle, ò ngò mgbɔnnɛ man kun'n mò ò'a minlin nin ò?

¹³ Mun kan mìn keke emò kɛ sɛ ò nwun yí a, yí nwon fɛ'n m'ò kò li'n, ò tala mmɔa abulahvanlan non ngvanlan'n mò b'a mminlin man'n.

¹⁴ Emò Asi'n m'ò wò anwunno'n, kɛ ò tì yí nin ala anun. Ò ngulo man kɛ mmatonman ehi-mò bie minlin.

Ὁ δὲ ἀνὴρ τοῦ μινλίνου εἶπε, ἀτὴν μοι φάτα κὲ ἐβουλόμην

¹⁵ “Sɛ wò nianman bie yò wò ete a, kò tɔ yí, fɛle yí ahanmian kan keke yí. Sɛ ò nwun yí ananhòle a, anin wò sa a han wò nianman'n.

¹⁶ Sɛ ɛ kan nân ò'a ndɛ man wò sɔ a, fɛle swanlan kun anaan menian nnyuan emò hɔ sésie ejòle'n maan bɛ lí nun adanzie. Ò sanlin kɛ menian nnyuan anaan menian nsan anvan ejòle'n yê bɛ bu yí ananhòle ò.

¹⁷ Nan sɛ bɛ kan nân ò'a ndie man an, bɔ asɔnin mma'n-mò amannie. Sɛ bé kɔsɔ bɛ kan nân ò'a ndie man an, bu yí kɛ ò tì swanlan m'ò nzì man Nyanmian mò yí tì tì ete kɛ Zufu m'ò dide ajule man Lomvon amma'n-mò'n.

¹⁸ “Mun kan yí ananhòle mìn keke emò kɛ, swanlan biala mò asie nin asɔ ewa ò kò li yí ete nin ananhòle, m'ò kò yaci kò gua, mò emò kò sɔ yí nun'n, anin b'a sɔ yí nun anwunno elò. Yê swanlan biala kɔsɔ mò asie nin asɔ ewa ò'a nni man yí ete nin ananhòle, mò ò'a nyaci ò'a ngua man, mò emò a nzò man yí nun'n, anin b'a nzò man yí nun anwunno elò.

¹⁹ “Ese mun kan yí ananhòle mìn keke emò kɛ, asie nin asɔ ewa, sɛ menian nnyuan anvan sɛ bé nwon bɛ bisa like biala wò bé mmɔtɔe nin anun an, mín Sì m'ò wò anwunno elò'n 'fa man bé.

²⁰ Ò sanlin kɛ lika biala mò menian nnyuan anaan nsan kò yia wò mín dunman nun'n, n wò bé afian ebɛle.”

Akua'n mɔ ɔ'a nva man yí manngɔn nɔn anwɔn sa

ɔ'a nje man yí nɔn anwɔn anyɔndala'n

²¹ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, Pielɔ kɔ hyɔn kɔ mantan yí ɔ kɔ bisa yí ke: “Yé Mɔn, sɛ mɔn nianman bie di mɔn nwɔn ejɔle ete a, anɔn n yáci yí nwɔn sa n jé yí fá nye? N yáci yí nwɔn sa n jé yí dede fá nsɔ ɔ?”

²² Zozi nwan: “Cɛɛɛ, m'an nze man wɔ ke ɛ fá yí nwɔn sa ɛ hye yí fá nsɔ, nan fa yí nwɔn sa ce yí fá abulasɔ nɔn nsɔ.

²³ “Ehi ati, ɛ 'nwun like mɔ Anwunno Belemgbin Mân'n soman yí'n. Belemgbin kɔn nwan ɔ 'dide yí esika'n kwalaa mɔ yí ngua'n-mɔ tua yí'n.

²⁴ Kɛ ɔ bɔli yí bɔ mɔ ɔ 'titi mgbɔndan'n, bɛ nɔn yí ngua'n-mɔ anun kɔn kɔ a, ɔ tua yí kotoku akpɔ kɔ yɔ nye.

²⁵ Akua sɔ'n le man like fíi m'ɔ fa tua kale nɔn ɔ. Yí mɔn'n kɔ man atɔn kɛ bɛ tɔnɔn yí nɔn yí yí, nɔn yí mma'n-mɔ nɔn bɛ nwɔn ninngɛ'n kwalaaɔn bɛ fá bɛ túa kale'n.

²⁶ “Mɔ yí mɔn'n hanlin sɔ'n, akua'n kɔ tu kɔ tɔ yí ja nɔn ɔ kɔ butu yí nwɔn ɔ kɔ hele yí ke: ‘Mɔn mɔn, si abɔtale, nán wɔ esika'n, m' 'ba tua yí kwalaa mɔn man wɔ.’

²⁷ Akua'n hanlin ehi a, yí mɔn'n kɔ nwun yí nwɔn anwunnvɔe, ɔ kɔ fa kale'n ɔ kɔ hye yí ɔ kɔ yaci yí maan ɔ kɔ hɔ.

²⁸ “Akua'n fi ebele ɔ kɔ fite. Mɔ ɔ 'kɔ'n, ɔ nɔn yí manngɔn kɔn m'ɔ nɔn yí di junman lika kɔn'n kɔ yia. Yí manngɔn sɔ'n tua yí esika kaan bie. ɔ kɔ sɔ yí konvin ɔ kɔ mian. Yí nwan: ‘Tua mɔn esika'n man mɔn!’

²⁹ “Yí manngɔn'n kɔ tu kɔ tɔ yí ja nɔn ɔ kɔ butu yí nwɔn ɔ kɔ hele yí ke: ‘Anianman, si abɔtale, nán wɔ esika'n, mɔn 'ba tua mɔn man wɔ.’

³⁰ “ɔ hanlin ehi a, akua'n ngo tie man, ɔ kɔ man bɛ kɔ hyi yí manngɔn'n bɛ kɔ tu yí fiadi dede ɔ kɔ ju cian mɔ ɔ kɔ tua yí kale'n.

³¹ Mɔ ngua ehɔnlin-mɔ nwunlin yí nyɔlie sɔ'n, bɛ nwɔn kɔ bubu bɛ, bɛ kɔ hɔ kɔ han kɔ hele bɛ mɔn'n.

³² “Nan mɔ mɔnlin'n tili ejɔle sɔ'n, ɔ kɔ man bɛ kɔ fele akua sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele yí ke: ‘Akua ati anun ete! M'an fa wɔ kale'n kwalaa m'an hye wɔ. ɔ sanlin kɛ a butu wɔ nwɔn a hele mɔn.

³³ Kɛ n nwunlin wɔ nwɔn anwunnvɔe'n, wɔ kɔsɔ ɔ di kɛ ɛ nwun wɔ manngɔn nɔn anwɔn anwunnvɔe.’

³⁴ Belemgbin'n kɔ fe eya kpa, ɔ kɔ tu akua'n kɔsɔ fiadi dede ɔ kɔ ju cian m'ɔ kɔ tua yí kale'n.”

³⁵ Zozi kɔ han kɔ tu sɔ ke: “Sɛ sɔanlan di emɔ anwɔn ejɔle ete nán emɔ a nyi man bɛ kunnun b'a nyaci man yí nwɔn sa b'a nje man yí a, mɔn Si'n kɔsɔ m'ɔ wɔ anwunno'n nyaci man emɔ anwɔn sa ɔ nje man emɔ.”

19

Eyila nɔn anwɔn ejɔle'n
(Maaki 10.1-12)

¹ Mɔ Zozi yueli yí ejɔle sɔ'n-mɔ kan'n, ɔ fi Galile mân nɔn anun ebele ɔ kɔ hɔ Zude mân nɔn anun, asue Zuludɔn nɔn anzin elɔ ebue kɔn.

² Meninsɔnman sili yí sɔ. Bɛ 'ba a, bɛ nɔn nwuluwafɔe. Zozi manlin bɛ nwuluwafɔe'n-mɔ anwɔn salɔ.

³ Anɔn *Falisifɔe mmie-mɔ wɔ meninsɔnman nɔn anun. Bɛ kɔ kpunngɛ Zozi anwɔn ebele. Kemɔ bɛ kulo kɛ bɛ sua yí ngaa nɔn ati, bɛ kɔ bisa yí ke: “Kpain, asɔ yé mala'n man atɔn kɛ belenzua kɔn kwalaa kɛ ɔ sɔn atɔn ngacile biala asɔ ɔ yila yí yí ɔ?”

⁴ Bɛ bisalɔ sɔ a, Zozi nwan: “Asɔ ɛmɔ kɪnnɔgalɔ man yɪ ɛhele Ejɔle nɪn anun lɛ ke abubɔ nɪn anun, Bɔfɔɛ'n bɔli belenzua nɔn balasua.

⁵ M'ɔ bɔli bɛ yueli'n, yɪ nwan: *ɛhika ati, belenzua'n fi yɪ sɪ nɔn yɪ nin abɔ anwɔn 'ba jasɔ. ɔ 'fa yɪ nwɔn bɔ yɪ yɪ, nán bɛ munnyuan'n bɛ yɔ sɔanlan munmuan kɔn.*

⁶ Yɪ sɔ ɛhi, anɪn bɛ tɪ man menian nnyuan kɔn, nan b'a yɔ sɔanlan munmuan kɔn. Like m'ɔ Nyanmian kɔ han kɔ bɔ nɔn'n, kulo sɔanlan n'ɔ tɪ nɔn.”

⁷ M'ɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, Falisifɔɛ'n-m'ɔ kɔ bisa yɪ kɛ: “Anɪn ɔ yɔ sɛ m'ɔ Moyizɪ manlɪn atɪn kɛ belenzua hɛle eyila kalata ɔ mán yɪ yɪ nán ɔ yɪla yɪ'n?”

⁸ Zozi nwan: “Moyizɪ manlɪn atɪn kɛ ɛmɔ yɪla bɛ yɪ-m'ɔ. ɔ sanlɪn kɛ ɛmɔ atɪ anun tɪ ɛɛ. Nan abubɔ nɪn anun'n, anɪn ɔ tɪ man sɔ.

⁹ Mɪn kan mɪn keke ɛmɔ kɛ sɔanlan m'ɔ yɪ yɪ a m'm'ɔ man bian m'ɔ kɔ yɪla yɪ ɔ kɔ ja balasua fufɔle'n, sɔanlan sɔ'n, anɪn ɔ'a tɔn ajaa.”

¹⁰ M'ɔ Zozi menian'n-m'ɔ tɪli ejɔle sɔ'n, bɛ nwan: “Sɛ eyila nɪn anwɔn ejɔle'n tɪ sua a, anɪn ɔ tɪ kpa kɛ bɛ nja man bɛ nwɔn.”

¹¹ M'ɔ bɛ hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “Nán menian'n-m'ɔ kwalaa yɛ bɛ tɪ ejɔle sɔ nɪn abɔ ɔ. Nan bɛ m'ɔ Nyanmian a man bɛ yɪ nwɔn tunmin'n yɛ bɛ kwalaa bɛ tɪ yɪ bɔ ɔ.

¹² Nɪnnɔge dɔɔn w'ɔ ɛbele, ɔ jiji melenzua'n mmie-m'ɔ, ɔ man bɛ ngwala man bala ja. Mmie-m'ɔ w'ɔ ɛbele, bɛ 'wɔ bɛ a, anɪn bɛ nwɔn tɪ man kpa. Mmie-m'ɔ kɔsɔ w'ɔ ɛbele, bɛ sa bɛ. Mmie-m'ɔ kɔsɔ w'ɔ ɛbele, Anwunno Belemgbɪn Mán'n dunman nɪn, bɛ nja man bala. Sɔanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá sie!”

(Maaki 10.13-16, Luku 18.15-17)

¹³ M'ɔ Zozi hanlɪn sɔ yueli'n, menian mmie-m'ɔ falɔ mmatɔnman nganngan bɛ beleli yɪ kɛ ɔ fá yɪ sa ɔ fúa bɛ nwɔn nán ɔ yéyila bɛ sɔ. Nan m'ɔ yɪ menian'n-m'ɔ nwunlɪn yɪ sɔ'n, bɛ jujɔli bɛ.

¹⁴ ɛhi a, Zozi nwan: “Nán bɛ totua mmatɔnman'n-m'ɔ atɪn, bɛ yáci bɛ maan bɛ bála mɪn nwɔn. ɔ sanlɪn kɛ Anwunno Belemgbɪn Mán'n, bɛ m'ɔ bɛ tɪ kɛ mmatɔnman ɛhi-m'ɔ n y'ɔ tɪ bɛ diɛ ɔ.”

¹⁵ Zozi falɔ yɪ sa'n-m'ɔ fualɔ bɛ nwɔn yueli, yɪ nzɪn y'ɔ fi ɛbele ɔ hɔli ɔ.

Kpafele esikafɔɛ nɪn anwɔn ejɔle'n

(Maaki 10.17-31, Luku 18.18-30)

¹⁶ ɛhi, sɔanlan kɔn walɔ tɔli Zozi, yɪ nwan: “Ngeheleɔɔɛ, nzu like diɛ kpa yɛ n yɔ nán m'an nyan ngwan m'ɔ le man ayueliɛ nɪn ɔ?”

¹⁷ M'ɔ hanlɪn sɔ'n, Zozi kɔ bisa yɪ kɛ: “Nzuke ati yɛ ɛ le bisa mɪn like m'ɔ tɪ kpa nɪn anwɔn ejɔle ɔ? Nyanmian angɔnmɪn ceɪn y'ɔ tɪ kpa ɔ. Sɛ ɛ kulo kɛ ɛ nyan ngwan m'ɔ le man ayueliɛ nɪn an, anɪn di mala'n-m'ɔ asɔ.”

¹⁸ Kpafele'n kɔ bisa Zozi kɛ: “Anɪn mala benin-m'ɔ?”

ɛhi a, Zozi kɔ bua yɪ kɛ: “N'ɛ kun sɔanlan, n'ɛ tɔn ajaa, n'ɛ wua, n'ɛ di ato ɛ tv wɔ manngɔn bie abɔ,

¹⁹ man wɔ nyɪn sɔ wɔ sɪ nɔn wɔ nɪn, afɪ kulo wɔ manngɔn kɛ wɔ muonun wɔ nwɔn.”

²⁰ M'ɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, kpafele'n nwan: “M'an li mala ɛhi-m'ɔ kwalaa asɔ. Nan nzuke like diɛ bieku n y'ɔ sɛ kɛ n y'ɔ ɔ?”

²¹ Zozi nwan: “Sɛ ɛ kulo kɛ ɛ yue kpa yɔ bɔkɔɔ a, anɪn kɔ tɔnɔn wɔ nɪnnɔge'n kwalaa m'ɔ le yɪ'n. Esika'n m'ɔ ɛ kɔ nyan yɪ'n, fa man ehianɔɔɛ'n-m'ɔ, nán ɛ 'ba nyan anwɔndiɛ dɔɔn anwunno ɛɔ. Sɛ ɛ yɔ yɪ sɔ yue a, bala nán si mɪn sɔ.”

²² Kpafele sɔ'n kɔsɔ a nyan yɪ nwɔn kpa. Nan m'ɔ tɪli ejɔle'n m'ɔ Zozi hanlɪn heleli yɪ'n, yɪ lɔa bɔli yɪ nwɔn ɔ kɔ hɔ.

²³ Ehi, Zozi kɔ han kɔ hele yí menian'n-mɔ kɛ: “Mun kan yí ananhɔle mɔn kele ɛmɔ kɛ sɔanlan m'ɔ kɔ nyan yí nwɔn'n, Anwunno Belemgbin Mân nɔn anun ɛlɔ ɛwɔlɔe yɔ sɔ kpa man yí.”

²⁴ Eɛe mun kan mɔn kele ɛmɔ biekun kɛ: ɔ yɔ sɔ man naan kpili'n mɔ bɛ fele yí sɔamɔ'n kɛ ɔ wɔlɔ dɔlɔwa bɔe nun. Nan ɔ yɔ sɔ kpa man esikafɔe kɔn kɛ ɔ wɔlɔ Nyanmian Belemgbin Mân nɔn anun.”

²⁵ Mɔ yí menian'n-mɔ tɔli ejɔle sɔ'n, ɔ sinlin bɛ nwɔn kpa. Bɛ nwan: “Sɛ ɔ ti sɔ a, anɔn nwan sɔanlan diɛ yê ɔ kɔala Anwunno Belemgbin Mân nɔn anun kɔ ɔ?”

²⁶ Zozi nianlin bɛ dede a, yí nwan: “Ɔ yɔ sɔ man menian'n-mɔ, nan ɔ nyɔ sɔ mman man Nyanmian.”

²⁷ Ehi, Pielɔ kɔ jasɔ, yí nwan: “Yê mɔ y'a yaci yê ninnge'n kɔalaatin mɔ ye si wɔ sɔ'n, anɔn yê kɔsɔ yê diɛ ti sɛ?”

²⁸ Zozi nwan: “Mun kan yí ananhɔle mɔn kele ɛmɔ kɛ mɛle mɔ *Mân Baa'n 'ba tanlan yí anunminnyanmɔn belemgbin bia nɔn asɔ mân fɔfɔle nɔn anun'n, ɛmɔ menian bulu nɔn nnyuan'n mɔ ɛmɔ si mɔn sɔ'n, ɛmɔ 'ba tanlan belemgbin bia sɔ bɛ bua Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan'n ndɛɛ.”

²⁹ Eɛe sɔanlan biala mɔ mɔn ti, ɔ kɔ yaci yí awulo, yí nianman mmelenzua anaan mmalasua, yí sɔ anaan yí nɔn, yí mma, anaan yí ebo, ɔ 'nyan yí nwɔn sɔ fâ ɛya, eɛe ɔ 'nyan nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayueliɛ'n.

³⁰ Nan kɔsɔ, bɛ mɔ kɔkaala bɛ li mɔa'n, bɛ dɔn bɛ 'ba ha sian. Yê bɛ dɔn kɔsɔ mɔ bɛ halɔ sian'n, bɛ 'ba li mɔa.

20

Kpafɔ'n-mɔ ahatua nɔn anwɔn anyɔndala'n

¹ “Ɛ 'nwun like mɔ Anwunno Belemgbin Mân'n soman yí'n: Elehɔn kɔn minlin kɔn kɔ jasɔ ngelemɔ tutun kpa, ɔ 'kɔ a kpɔndɛ menian maan bɛ di junman yí divɔn ebo nɔn asɔ.”

² Bɛ m'ɔ nwunlin bɛ'n, ɔ nɔn bɛ kɔ li cian kɔn junman nɔn anwɔn gua. Y'ɔ nɔn bɛ hɔli yí divɔn ebo nɔn asɔ ɔ.

³ “Ngelemɔ dɔe ngɔanlan ɔ kɔ fite gua nɔn asɔ ɛlɔ biekun. Ɔ 'nian an, menian mmiekun-mɔ gugua gua nɔn asɔ, bɛ le man junman bɛ nni man.”

⁴ Ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Ɛmɔ kɔsɔ hɔ lí junman mɔn ebo nɔn asɔ nán yí nwɔn ahatua m'ɔ sɛ fata'n, mɔn 'fa mɔn man ɛmɔ.”

⁵ “Ɔ hanlin an, menian'n-mɔ kɔ tie bɛ kɔ hɔ junman nɔn elie yí ebo nɔn asɔ. Senzejinlan nɔn nɔsɔba dɔe nsan, bian'n kɔ fite biekun, ɔ kɔ nwun menian mmiekun-mɔ nán ɔ'a fa bɛ.”

⁶ Mɔ bɛ 'kɔ a bɔ nɔsɔba dɔe nnun'n, ɔ kɔ nwun mmiekun-mɔ gua nɔn asɔ, nán ɔ'a bisa bɛ kɛ: “Nzuke ati yê ɛmɔ gua ewa mgban sɔa mɔ ɛmɔ nni man junman fi'n?”

⁷ “Bɛ nwan: ‘Sɔanlan manlin man yê junman ti ɔ.’

“Bian'n nwan: ‘O, anɔn ɛmɔ hɔ lí junman mɔn divɔn ebo nɔn asɔ.’

⁸ “Nɔsɔba mɔ bɛ kpɔnzɔli'n, ɔ kɔ fele kpain'n m'ɔ nian yí junman nɔn asɔ'n, yí nwan: ‘Fefe kpafo'n-mɔ kɔalaatin nán tua bɛ esika'n man bɛ. Ɛ 'tua, di mɔa bɔ yí bɔ bɛ mɔ n valɔ bɛ nɔsɔba nɔn'n dede nán ɔ'a tɔ bɛ mɔ n valɔ bɛ ngelemɔ nɔn'n.’

⁹ “Bɛ kɔ fefe bɛ mɔ bɛ falɔ bɛ dɔe nnun'n, bɛ kɔ tua bɛ cian kɔn junman esika'n bɛ kɔ man bɛ.”

¹⁰ Mɔ bɛ mɔ bɛ lili mɔa bɛ falɔ bɛ'n 'de bɛ esika diɛ'n, bɛ junlin kɛ ɔ 'ba hɔ yí nyunnun tala dɔe nnun mma'n-mɔ diɛ'n. Ɔ'a nyɔ man sɔ, nan cian kɔn junman esika nɔn ala yê bɛ tualɔ manlin bɛ ɔ.

11 Be 'de bé esika nun an, anun bé le jujo bian'n bé konvin abo.

12 Bé nwan: 'Kpafu ehi-mo mo b'a li junman dɔhyɔli kɔnmgba'n, esika'n mo a tua bé'n non yé di'e n se, yé mo ye jin eyua heleman ehi anun y'a li junman dede alie nun a fa a san'n!'

13 "Mo be jujoli so'n nan bian nun a tua a se bé nunhan kon ke: 'Mín manngon, m'an nnaka man wó o. Nán cian kon junman gua'n mo yé nwan seli yí nwon'n yé m'an tua m'an man wó nun o?"

14 Fa wó esika'n nán ko. Cian kon junman esika'n mo mun fa mun man wó'n, yí kɔnmgba'n yé mun 'fa mun man bé mo n vali bé dɔe nnun nun o.

15 Mín esika o, ke mun kulo ke mun yo yí'n yé mun yo o. Anaan kem mo m'an yo sian mma'n-mo kpa'n, o yo wó eya o?"

16 Ehi, Zozi ko han ko tu so ke: "Bé mo be li sian'n, be 'di mva yé bé mo be li mva'n, be 'di sian."

*Zozi 'ba ba yí ewue'n non yí etinngé nun aso biekun
(Maaki 10.32-34, Luku 18.31-34)*

17 Ehi anzin, mo Zozi 'ko Zoluzalemun'n, atunnun, o ko fele yí menian bulu non nnyuan nun ahanmian, o ko han ko hele bé ke:

18 "Emo tie, ye le ko Zoluzalemun. Se ye ju elo a, be 'ba yí *Mân Baa'n be man Nyanmian *teeyifue mgbain'n-mo, o non *mala nun aso mgbain'n-mo maan be kun yí.

19 Be 'fa yí be man bé mo be ti man Zufu'n maan be gulu yí nwun, be fin yí mgbele be bubo yí kulwa nun aso. O wu a, yí cian nsan nun aso, o 'tinngé."

*Zvakí non Zvan anin'n 'ba sele Zozi like
(Maaki 10.35-45)*

20 Ehi, Zebede amma'n-mo anin non bé wali Zozi anwon ebele. O ko kutu yí nynnun o ko sele yí ke o yó like kon mán yí.

21 Zozi ko bisa yí ke: "Nzuke yé e kulo ke n yó m mán wó o?"

Balasua'n nwan: "Mín mma nnyuan ehi-mo mo be wo ewa'n, cian mo e ko kaci belemgbin'n, man kon tánlan wó sa fama su, man kon'n kusu tánlan wó sa bé su."

22 Mo balasua'n hanlin ehi'n, Zozi nwan: "Like'n mo emo le kpɔnde'n, emo nzi man. Aso kang'o mo mun 'ba non nun'n, emo ko huala nun non o?"

Bé nwan: "Yuo, ye ko huala nun non."

23 Zozi nwan: "O ti ananhole ke emo 'ba non mín kang'o nun anun, nan kusu m'o ti mín fama su, anaan mín bé su etanlan'n, nán mín yé mun fa menian'n-mo mun sie ebele o. Nan bé mo mín Si a sesie a man bé'n yé o 'fa bé sie ebele o."

24 Mo yí menian bulu ehunlun-mo tili ejole so'n, be felí anianman nnyuan nun anwon eya.

25 Ehi, Zozi ko fele bé kualaatin o ko han ko hele bé ke: "Emo si ke mân nun anun mmelemgbin'n-mo, o non bé mgbain'n-mo, be kele bé menian'n-mo yale be sisi bé.

26 Nan emo afian ewa die, o ti man so. Emo afian, m'o kulo ke o kaci kpain'n, o káci emo akwa.

27 Emo nunhan m'o kulo ke o di emo anyunnun'n, o yó emo kanga.

28 Ehi ati, *Mân Baa'n, o'a mma man ke o 'ba maan be so yí, nan yí muonun o wali menian'n-mo esúe nán o'a fa yí ngwan'n o'a le menian dɔun ati."

*Zozi 'ba man anyinsinlinwafue nnyuan nwun asi
(Maaki 10.46-52, Luku 18.35-43)*

29 Mo be fi Zeliko kulo nun anun be 'fite'n, menian dɔun kpa sili bé su.

³⁰ Anin anyinsinlinwafube nnyuan gua atin nun anuan ebele. Mo be tili ke Zozi le sin'n, be ko tian nun, be nwan: "Ye Min, belemgbin *Davidi Awa, nwun ye nwun anwunnvoe!"

³¹ Menian'n-mo ko totua be ke be muan be nuan. Be 'totua be a, anin bele mo be le tian nun kpa, be nwan: "Ye Min, belemgbin Davidi Awa, nwun ye nwun anwunnvoe!"

³² Zozi ko jinlan o ko fele be, o ko bisa be ke: "Nzu ye emo kulo ke n yo m man emo o?"

³³ Be nwan: "Ye Min, yo maan ye nwun asi."

³⁴ Be nwun ko yo Zozi koun. O ko fa yi sa'n ko fua be nyin'n. Ebele ala, be ko nwun asi ye be sili yi su o.

21

Zozi 'ba wolv Zoluzalemun kulo nin anun

(Maaki 11.1-11, Luku 19.28-40, Zvan 12.12-19)

¹ Zozi non yi menian'n-mo, be ko a dede be ko ju kulo'n mo be fele yi Betifaze nin asu. Kulo so'n mantan Zoluzalemun. Be ko bo nun *Olivu buka nin asu. Ebele, Zozi ko suan yi menian'n-mo anun nnyuan,

² yi nwan: "Emo ho kulo'n m'o wo emo anyunnun elo nin asu. Mo emo 'fite kulo nin asu ebele ala'n, emo 'ba nwun ke afunlunmun bulie kon non yi wa minnda ebele. Emo nyannji be be bele min.

³ Se suanlan bie bisa emo ejole a, emo han ke: 'Ye Min a hian yi nwun.' Emo kan so a, be 'ba yaci emo maan be fa be ba."

⁴ O man ejole'n mo Nyanman kpomanfoe'n hanlin'n kpnlun so:

⁵ *Nyanman nwan: Kan kele Sion amma'n-mo,*

emo nian, emo belemgbin'n ti afunlunmun sv.

Yi ahonlin la asi o le ba emo anwun elo

o ti afunlunmun baa kon asu.

⁶ Mo Zozi manlin be ngalie so'n yueli'n, ye yi menian nnyuan'n holi o. Like'n mo Zozi heleh be ke be yo'n, be yoli.

⁷ Be ko fa afunlunmun'n non yi wa'n be ko a. Be ko yiyi be taladie'n-mo be ko gua be su, ye Zozi foli tanlanlin afunlunmun baa nin asu o.

⁸ Menian don kpa ko yiyi be taladie'n be ko sise yi atin nun anun. Mmie-mo kusu ko kpikpe aye male be ko sise yi atin nun anun.

⁹ Be mo be li be nyunnun'n o non be mo be li Zozi anzin'n ko bo ko sulo. Be nwan:

"Hozanna!

Nyila han belemgbin *Davidi Awa'n!

Nyila han suanlan ehi m'o le ba wo ye Min dunman nun'n!

Hozanna!

Nyila han Nannan Nyanman m'o wo anwunno anwunno elo'n!"

¹⁰ Mo Zozi 'wolv Zoluzalemun kulo nin anun'n, kulo bondin'n ko kpusu. Menian'n-mo ko bisa ke: "Nwan suanlan die o?"

¹¹ Meninsunman'n nwan: "Nyanman kpomanfoe Zozi m'o fi Galile kulo'n mo be fele yi Nazaletu nin asu nun o."

Zozi 'ba fan be mo be le di gua

Nyanman awulo nin anun'n

(Maaki 11.15-19, Luku 19.45-48, Zvan 2.13-22)

¹² Zozi ko wolv Nyanman awulo nin anun, o ko fan be kwalaa mo be le di gua nun'n. O ko han be mo be kaci esika'n tabili'n-mo ko gua. Be mo be le tonun molonunman'n, o ko han be bia'n-mo ko gua.

¹³ M'ò hanlín bé nínng'e'n-mò gualí yueli'n, yí nwan: “Nyanmian Anvan Ejòlè'n lè keke kè: *Bè 'ba fèlè mìn sua'n mmòtòvè sua*. Nan emò dié, emò a fa a kaci *awue sua!*”

¹⁴ Anyinsinlinwafòvè, ò nòn bé mò bè tia bè tò sò'n mmie-mò kò a Nyanmian awulo nùn anùn, Zozi anwòn èbèlè. Zozi kò man bé nwòn kò sa.

¹⁵ Nan mò Nyanmian *tèeyifòvè'n-mò, ò nòn *mala nùn asò mgbain'n-mò nwunlin asinbènwòn nínng'e'n mò Zozi yòlì'n, ò nòn mmatònmàn'n-mò mò anùn bè lè tian Nyanmian awulo nùn anùn bé kan kè: “Anunminnyanmòn hán belemgbìn *Davidi Awa'n!”, Zozi anwòn kò yò b'é éya.

¹⁶ Èhì, bè kò bisa Zozi kè: “Asò è tì ejòlè'n mò bè lè kan'n?”

Zozi nwan: “Yuo o. Èhèlè Ejòlè nwan: *A fa ayè eyè nùn a wula mmatònmàn'n-mò nòn adòman'n-mò anvan*. Ejòlè sò'n-mò, asò emò kinnagali man yí lé ò?”

¹⁷ M'ò hanlín sò yueli'n, ò kò yaci b'é èbèlè ò fì kulo nùn anùn ò kò fite ò kò hò kò la Betanin kulo nùn asò.

Zozi 'ba bò figi baka kòn sasan

(Maaki 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Alé hùnlín mò Zozi 'sa ba Zoluzalemòn'n, èhàè kò hun yí.

¹⁹ Ò kò nwun *figi baka kòn atin nùn anvan, ò kò hò yí bò. Ò juli èbèlè a, nyâ ngùnùn, ò ngo nyan baa sò. Èhì, ò kò se figi baka'n kè: “Ò fì ènè m'ò kò'n, è nzu man baa fí kón lé.” Èbèlè ala, figi baka'n kò yue yòlì bókòò.

²⁰ Mò yí menian'n-mò nwunlin yí sò'n, ò sinlin bé nwòn. Bè kò bisa Zozi kè: “Nan ò yò sè mò figi baka nùn a yue yòlì kikaala'n?”

²¹ Zozi nwan: “Mùn kan yí ananhòlè mìn keke emò kè sè emò le dedi mò emò dedi'n jin yí ja nùn'n, mò m'an yò figi baka èhì'n, emò 'ba hùala yí yò, èsè bòbò sè emò se bókà èhì kè: ‘Tu wó bò ewa, tutu kò tò jenvie nùn anùn' an, ò 'kò.

²² Sè emò le dedi a, like biala mò emò kò bisa yí mmòtòvè nùn anùn'n, emò asa 'kan yí.”

Zozi tunmin'n m'ò le yí'n

(Maaki 11.27-33, Luku 20.1-8)

²³ Zozi kò wòlò Nyanmian awulo nùn anùn, ò kò hehele menian'n-mò Nyanmian Anvan Ejòlè'n. Nyanmian *tèeyifòvè mgbain'n-mò nòn Zufo mgbain'n-mò kpòlì Zozi, b'é nwan: “Tunmin benin yé è le yí è yò nínng'e sò-mò ò? Nwan sòanlàn dié y'ò manlín wó yí nwòn atin ò?”

²⁴ Zozi nwan: “Mìn 'bisa emò kosuan kòn. Sè emò tu yí nòan an, mìn kòsò mìn 'kele emò sòanlàn'n m'ò man mìn tunmin maan mìn yò nínng'e sò-mò'n.

²⁵ Nyanmian y'ò sòanlín Zòan kè ò sòsùn menian'n-mò ò, anaan kulo menian'n-mò yé bè sòanlín yí ò?”

Mò Zozi bisali b'é kosuan sò'n, akpòlòwa tòlì b'é afian èlò. B'é nwan: “Sè yè kan kè Nyanmian yé ò sòanlín yí a, ò 'ba bisa yé kè: ‘Nan nzuke ati yé emò a nne man yí b'a nni man'n?’

²⁶ Nan sè yè kan kè: ‘Menian'n-mò yé bè sòanlín yí' a, meninsònmàn'n 'fè yé nwòn éya. Afí b'é kwalaa bè de bè di kè Zòan tì Nyanmian kpòmanfòvè.”

²⁷ Èhì a, bè kò bua Zozi kè: “Yè nzi man.”

Zozi kòsò nwan: “Sè emò nzi man an, mìn kòsò mìn ngan man sòanlàn'n m'ò man mìn tunmin maan mìn yò nínng'e sò'n-mò'n mìn ngele man emò.”

Mmatònmàn nnyuan nùn anwòn anyinndala'n

²⁸ Èsè Zozi nwan: “Emò tìe. Anùn bian kòn le yí mma nnyuan. Cìan kòn, ò kò han kò hele nunhan kpain'n kè: ‘Mìn wa, ènè, kò divin èbò nùn asò èlò kò lì junman.’

29 “Batɔnman'n tua se yí sɪ kɛ: ‘Mɪn ngɔ man.’ ɔ tɪ ɛbɛlɛ dede yí nzin hyɛlɪ, ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ hɔ ebo nɪn asɔ.

30 “Sɪɛ'n kɔ han ɛjɔlɛ kɔnnɔmba sɔ'n ɔ kɔ hele yí wa kutua'n. ɔ hanlɪn an, yí wa'n nwan: ‘Baba, m'an tɪ, mɪn ‘kɔ.’ Baa'n ngɔ hɔ man ebo nɪn asɔ.

31 “Anɪn mmatɔnman nnyuan'n, benin y'ɔ yɔlɪ yí sɪ ehulo like ɔ?”

Bɛ nwan: “Nunhan kpain nɪn ɔ.”

Ehɪ, Zozi nwan: “Mɪn kan yí ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ, bɛ mɔ bɛ dide ajule'n, ɔ nɔn tutu'n-mɔ, bɛ 'dɪ mɔa ɛmɔ anyunnun Nyanmɪan Belemgbɪn Mɔn nɪn anun ɛlɔ.

32 ɔ sanlɪn kɛ Zɔan walɪ, ɔ helehɪ ɛmɔ atɪn kpa'n, nan ɛmɔ a nva man sɔ. Nan bɛ mɔ bɛ dide ajule'n, ɔ nɔn tutu'n-mɔ, bɛ dɪɛ, bɛ lelɪ yí bɛ lili. ɛmɔ a nwun kɛ menian sɔ'n-mɔ kwalaa a le yí a li. Nan ɛmɔ dɪɛ, ɛmɔ a nnun man bɛ nwɔn b'a ngaci man bɛ abalabɔ'n, b'a nne man yí b'a nni man.”

Divɪn ebo nɪn anwɔn anyɪndala'n

(Maakɪ 12.1-12, Luku 20.9-19)

33 “ɛmɔ tɪɛ anyɪndala kɔn bieku. Anɪn bian kɔn le yí divɪn ebo. ɔ kɔ le yí nwɔn. ɔ kɔ fun kunman kɔn m'ɔ hyuhyuɪn yí nzan'n gua nɪn ɔ. ɔ kɔ sɪ sua hyilili kɔn sɔ. Sua sɔ'n tɪ kannganlaun. Bɛ fɔ sɔ bɛ sisa ebo'n. M'ɔ yuelɪ'n, ɔ kɔ fa ebo'n kɔ wula kpafɔ-mɔ asa nɪn. Yɛ ɔ hɔlɪ yí atɪn ɔ.

34 ɔ wɔ ebele dede mɔ divɪn nɪn ɛtɪɛ'n tɛmɔn juli'n, bian'n kɔ sɔan yí ngɔa'n-mɔ kɛ bɛ hɔ kpafɔ'n-mɔ anwɔn ɛlɔ, bɛ hɔ lɛ yí dɪɛ'n bɛ bɛle yí.

35 “Kpafɔ'n-mɔ kɔ hyɪ bian'n ngɔa'n-mɔ bɛ kɔ bɔ kɔn, bɛ kɔ hun kɔn, bɛ kɔ tutu nunhan kɔn kɔsɔ ɛbɔɛ bɛ kɔ hun yí.

36 ɛsɛ bian'n kɔ sɔan yí ngɔa'n mmiekun-mɔ dɔɔn bɛ talalɪ alimɔa dɪɛ'n-mɔ. ɛsɛ kpafɔ-mɔ kɔ yɔ bɛ kɛ bɛ yɔlɪ ɛhunlɪn-mɔ'n.

37 Sian dɪɛ, bian'n kɔ sɔan yí muonun yí wa'n bɛ nwɔn ɛlɔ. Yí nwan: ‘Kɛmɔ ɔ tɪ mɪn kunnun baa'n, mɪn de mɪn dɪ kɛ bɛ 'ba man yí anyɪnnɔ.’

38 “Nan mɛle mɔ bɛ nwunlɪn bian nɪn awa'n, bɛ nwan: ‘Bɛ nɪan, bian ɛhɪ m'ɔ lɛ ba'n, ɔn bie dede yí dein yɛ ɔ 'dɪ ajá'n ɔ fa ebo nɪn ɔ. Yí tɪ, bɛ mɔn yɛ hɔn yí yɛ fá ebo'n.’

39 ɛhɪ a, bɛ kɔ hyɪ bian nɪn awa'n bɛ nɔn yí kɔ hɔ ebo nɪn anɔan ɛlɔ bɛ kɔ hun yí.

40 “Nan sɛ bian'n m'ɔ le ebo'n ba a, kpafɔ sɔ'n-mɔ, nzu yɛ ɛmɔ de dɪ kɛ ɔ 'yɔ bɛ ɔ?”

41 Bɛ nwan: “ɔ nnwun man bɛ nwɔn anwunnɔvɛ, ɔ 'kun kpafɔ atɪ anun ɛtɛ sɔ'n-mɔ ɔ fa yí ebo'n wula menian nɔvɔlɛ asa nɪn. Tɛmɔn'n ju nán bɛ 'tɪ ebo nɪn an, anɪn bɛ yɪ yí dɪɛ bɛ bɛle yí.”

42 Zozi nwan: “ɛhele ɛjɔlɛ nɪn anun ɛjɔlɛ kpɔle ɛhɪ, asɔ ɛmɔ kɪnnɔgalɪ man yí lɛ ɔ?

ɛbɔɛ'n mɔ bɛ mɔ bɛ lɛ sɪ sua nɪn a ju a tɔ'n,

yí yɛ ɔ 'a kaci ayialɛ nɪn asɔ ɛbɔɛ ɔnnɪn kpa nɪn ɔ.

Like mɔ yɛ Mɪn a yɔ nɪn anɪn.

ɔ tɪ ɛnyɪnmɪan like wɔ yɛ nyɪnsɔ!”

43 Zozi kɔ han kɔ tɔ sɔ kɛ: “ɛhɪ atɪ, mɪn kan mɪn kele ɛmɔ kɛ Nyanmɪan Belemgbɪn Mɔn'n, bɛ 'tɔa ɛmɔ bɛ de bɛ man menian mɔ b'a nɪn bɛ nwɔn mɔ bɛ bɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmɪan anyɪn'n. [

44 Sɔanlɪn biala m'ɔ kɔ tɔ ɛbɔɛ sɔ nɪn asɔ'n, yí nɪn 'tɪtɪ. Sɔanlɪn kɔsɔ mɔ ɛbɔɛ sɔ'n kɔ tɔ yí sɔ'n, ɔ 'nunkun yí.”]

45 Mɔ Zozi bulɪ anyɪndala sɔ'n, Nyanmɪan *tɛɛyɪfɔɛ mgbain'n-mɔ nɔn *Falɪsɪfɔɛ'n-mɔ nwunlɪn kɛ bɛ nwɔn ɛjɔlɛ yɛ Zozi lɛ kan ɔ.

⁴⁶ Ehi ati, be kpɔndɛli atɔn mɔ be 'sɔn sɔ be ci yɛ. Nan kɔsɔ, meninsɔnman'n dunman nun, be sulo, be kɔ yaci be kɔ hɔ. Ɔ sanlɔn ke menian'n-mɔ bu Zozi ke Nyanmian kpɔmanfɔe.

22

Atɔnvɔle alie nun anwɔn anyɔndala'n (Luku 14.15-24)

¹ Zozi buli anyɔndala mmiekun-mɔ dɔɔn ɔ hehele bɛ. Yɛ nwan:

² “Anwunno Belemgbin Mɔn'n tɪ ke belemgbin kun m'ɔ le man yɛ wa belenzua kun fa yɛ yɛ atɔnvɔle ɔ.

³ Ɔ kɔ sɔan yɛ ngɔa'n-mɔ ke be hɔ fɛle bɛ m'ɔ toli yɛ sa fɛleli bɛ'n ke b'a sesie alie nun a yue. Be hɔli fɛleli bɛ a, menian sɔ'n-mɔ fii ngɔ a man.

⁴ “Ɔ kɔ sɔan yɛ ngɔa'n mmiekun-mɔ, yɛ nɔan la bɛ nɔan nun, yɛ nwan: ‘Emɔ sɛ bɛ ke: M'an hun mɔn nnale'n-mɔ nɔn naan'n-mɔ mɔ b'a lɔ kpa'n. M'an sesie alie nun a yue. Yɛ ti, emɔ bɔla atɔnvɔle nun abɔ.’

⁵ “Be hɔli fɛleli bɛ a, menian sɔ'n-mɔ ngɔ kpɔlin belemgbin anwɔn. Ehi jasɔ a, ɔ le kɔ yɛ ebolo, ehi jasɔ a, ɔ le kɔ a tɔnɔn yɛ nɔnge.

⁶ Mmie-mɔ kɔsɔ kɔ sɔ ngɔa'n-mɔ be kɔ hele bɛ yale dede be kɔ hun bɛ.

⁷ Mɔ belemgbin'n tɪlɛ ejɔle sɔ'n, ɔ kɔ fɛ eya. Ɔ kɔ sɔan yɛ nzalafu'n-mɔ ke be hɔ hɔn kodiawu sɔ'n-mɔ eɛ be yɔla bɛ kulo'n.

⁸ “Mɔ ehi tɪlɛ yɛ nwɔn'n, ɔ kɔ han kɔ hele yɛ ngɔa'n-mɔ ke: ‘Atɔnvɔle alie nun a bɔn. Nan bɛ mɔ n vɛleli bɛ'n, bɛ fii b'a mma man.

⁹ Yɛ ti, emɔ hɔ gua nun asɔ elɔ, sɔanlan bɔla mɔ emɔ kɔ nwun yɛ'n, emɔ fɛle yɛ.’

¹⁰ Ngɔa'n-mɔ kɔ hɔ gua nun asɔ. Bɛ kwalaa mɔ be nɔn bɛ yialɛ'n, ati anun ete o, ati anun kpa o, be kɔ fɛle bɛ dede atɔnvɔle sua'n kɔ yɛ tɛkɛe.

¹¹ “Belemgbin'n kɔ wɔlu sua nun anun, ɔ kɔ nɛnian bɛ mɔ be gugua tɔbɔli nun anwɔn be le didi'n. Ɔ 'nian an, anun sɔanlan kun tɪ ebele. Sɔanlan sɔ'n wula man atɔnvɔle taladie'n bie.

¹² Belemgbin'n kɔ bisa yɛ ke: ‘Mɔn manngɔn, ε yɔli sɛ mɔ ε wɔlɔli ewa, kɔsɔ afi ε wula man atɔnvɔle taladie'n bie'n?’ Bian'n ngɔ hɔala man ejɔle fii kan.

¹³ “Ehi, belemgbin'n kɔ han kɔ hele yɛ ngɔa'n-mɔ ke: ‘Emɔ cɛci yɛ ja'n nɔn yɛ sa'n-mɔ be tɔ yɛ awosin nɔn anun elɔ gua nun asɔ. Elɔ yɛ ɔ 'sɔn eɛ ɔ 'kɔan yɛ je nɔn ɔ.’”

¹⁴ Zozi kɔ han kɔ tɔ sɔ ke: “B'a fɛle menian dɔɔn, nan kɔsɔ kaan bie yɛ be 'fa bɛ ɔ.”

Sezaa ajule'n

(Maaki 12.13-17, Luku 20.20-26)

¹⁵ Ehi, *Falisifɔe'n-mɔ hɔli yialɛ be kpɔndɛli kosuan mɔ sɛ be bisa Zozi a, ɔ kwalaa ke ɔ fun ɔ tɔ bɛ ngaa nun anun'n.

¹⁶ Be kɔ sɔan bɛ menian'n mmie-mɔ, ɔ nɔn belemgbin *Elɔdi menian die'n mmie-mɔ Zozi anwɔn elɔ, ke be hɔ bisa yɛ ke: “Kpɔin, yɛ sɪ ke wɔ die ε kan ananhɔle. Like mɔ Nyanmian kulo ke sɔanlan yɔ'n, ε kele yɛ ananhɔle. Ajunlɔn mɔ menian'n-mɔ kɔ fa'n, ε nzulo man yɛ nzin. Afi ε nɔnian man sɔanlan nyunnun ε mmua man yɛ ndɛe.

¹⁷ Yɛ ti, wɔ die m'ɔ wɔ wɔ ti anun'n, kan maan yɛ tɪ. Asɔ yɛ mala'n kele ke yɛ tɪa ajule anaan nɔn yɛ tua yɛ man belemgbin Sezaa ɔ?”

¹⁸ Nan mɔ Zozi nwunlin bɛ ajunlɔn ete'n, ɔ kɔ bisa bɛ ke: “Apoo mma, nzuke ati yɛ emɔ le sɔ mɔn nian ɔ?”

¹⁹ Esika'n mɔ emɔ fa tua Sezaa ajule'n, emɔ fá bie be mɔn n nɔnian.” Be kɔ fa kun be kɔ bele yɛ.

²⁰ Bɛ nɔn yí walí a, yí nwan: “Nwan nvoninnin ɔ nɔn nwan dunman diɛ yê ɔ wɔ sɔ ɔ?”

²¹ Bɛ nwan: “Belemgbin Sezaa ɔ.”

Ehi a, Zozi nwan: “Like m'ɔ tí Sezaa diɛ'n, ɛmɔ fá mán Sezaa yê m'ɔ tɪ Nyanmian kɔsɔ diɛ'n, ɛmɔ fá mán Nyanmian.”

²² Zozi mmua sɔ'n mɔ bɛ tilh'n sinlin bɛ nwɔn. Bɛ yacili yí ebele yê bɛ hɔli ɔ.

Ewuetinngɛ nɔn anwɔn kosuan'n
(Maakɪ 12.18-27, Luku 20.27-40)

²³ Cian kɔnmgbá sɔ'n, *Sadusifɛ'n-mɔ mɔ bɛ nwan ewuetinngɛ nɔn man ebele'n, bɛ mmie-mɔ kɔ a Zozi anwɔn ebele. Bɛ kɔ bisa yí kosuan kɛ:

²⁴ “Kpain, ɛ 'nwun ejɔle mɔ Moyizɪ a han'n: ‘Sɛ belenzua kɔn ja bala nán ɔ nɔn yí b'a nwɔ man baa fíi dede nán belenzua'n wu a, yí nianman'n di kɛ ɔ ja bala'n, nán ɔ nɔn yí wɔ baa bɛ man yí nianman'n mɔ a'w'u'n.’

²⁵ Ehi, anɔn anianman nɔ wɔ yé afian ɛwa. Nunhan kpain'n jalɪ balasua kɔn, ɔ nɔn yí a nwɔ man baa fíi dede ɔ kɔ wu. Yí nzin baa'n kɔ ja balasua sɔ'n.

²⁶ Yí kɔsɔ ɔ nɔn yí b'a nwɔ man baa fíi dede ɔ kɔ wu, yí nzin baa diɛ'n kɔ fa bala'n. ɔ nɔn yí b'a nwɔ man baa fíi dede yí kɔsɔ ɔ kɔ wu. Bɛ le yí sɔ dede bɛ menian nɔsɔ'n kwalaa bɛ kɔ ja balasua kɔnmgbá'n dede ɔ kɔ yia. Bɛ fíi bɛ nɔn yí a nwɔ man baa dede bɛ kwalaa bɛ kɔ yue wu.

²⁷ Yí nzin, balasua'n kɔsɔ kɔ wu.

²⁸ Ewuetinngɛ cian'n, bɛ menian nɔsɔ'n, nunhan benin yê balasua'n tɪ yí diɛ ɔ? Afɪ bɛ kwalaa b'a ja yí bie.”

²⁹ Bɛ kosuan sɔ nɔn anwɔn, Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “Ɛmɔ a fɔn, ɔ sanlin kɛ ɛmɔ nzi man Ehele Ejɔle'n nɔn Nyanmian tunmin'n.

³⁰ Afɪ ewuetinngɛ cian'n, mmelenzua'n-mɔ ngɔ ja man mmalasua kɔn, mmalasua'n-mɔ kɔsɔ ngɔ ja man mmelenzua kɔn. Nan bɛ kwalaa bɛ 'kaci kɛ nyanmiansɔ mmɔfɛ'n-mɔ.

³¹ Ewuetinngɛ nɔn anwɔn ejɔle'n mɔ Nyanmian Kpili hanlin heleli ɛmɔ'n, ɛmɔ kɔnnɔli man yí lé ɔ? ɔ hanlin kɛ:

³² *Abalahamɔn nɔn Izakɪ nɔn Zvakɔbɔ, bɛ Nyanmian'n y'ɔ le mɪn.* Ngvan mma'n-mɔ, bɛ Nyanmian'n y'ɔ le yí, nan ɔ tɪ man ewue mma Nyanmian.”

³³ Mɔ meninsɔnman'n tɪli Zozi ngehele sɔ'n, ɔ sinlin bɛ nwɔn.

Mala'n m'ɔ tɪ kpili tala bɛ kwalaa'n
(Maakɪ 12.28-34, Luku 10.25-28)

³⁴ Mɔ *Falisifɛ'n-mɔ tɪli kɛ Zozi a hɔla *Sadusifɛ'n-mɔ'n, bɛ kɔ yia ebele.

³⁵ Bɛ nunhan kɔn tɪ *mala nɔn asɔ kpain. ɔ kulo kɛ ɔ sɔ Zozi nian. ɔ kɔ bisa yí kɛ:

³⁶ “Kpain, mala'n nunhan benin y'ɔ tɪ kpili tala bɛ kwalaa ɔ?”

³⁷ Zozi kɔ bua yí kɛ: “*Fa wɔ ahɔnlin'n kwalaa, ɔ nɔn wɔ ekala'n kwalaa, ɔ nɔn wɔ ajɔnlin'n kwalaa kulo wɔ Mɪn Nyanmian.*

³⁸ Mala m'ɔ li mɔa m'ɔ tɪ kpili tala bɛ kwalaa nɔn anɔn.

³⁹ M'ɔ tian yí nnyuan, m'ɔ nɔn alimɔa diɛ'n tɪ kɔn'n, y'ɔ le ehi: ɔ di kɛ ɛ kulo wɔ manngɔn kɛ wɔ muonun wɔ nwɔn.

⁴⁰ Mala nnyuan ehi asɔ yê Moyizɪ nɔn Nyanmian mgbɔmanfɛ'n-mɔ ngehele'n kwalaa jin ɔ.”

Kilisi'n nɔn belemgbin Davidi
(Maakɪ 12.35-37, Luku 20.41-44)

⁴¹ Anɔn *Falisifɛ'n-mɔ ati a yia. Zozi kɔ bisa bɛ kosuan kɛ:

⁴² “Ɛmɔ junlin kɛ nwan y'ɔ le *Kilisi'n? ɔ tɪ nwan awa?”

Be kɔ bua yí kɛ: “Ɔ tɪ belemgbin *Davidi awa.”

⁴³ Zozi nwan: “Nan anɔn ɔ yɔ sɛ mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n manlɔn Davidi felelɪ yí 'mín Mún'n'? Afí Davidi nwan:

⁴⁴ *Yé Mún a han a hele mín Mún kɛ:*

Tanlan mín fama sɔ,

nán mín 'ba fa wɔ mgbɔfɛ'n-mɔ mín gua wɔ ja abv.

⁴⁵ Sɛ Davidi fele yí 'mín Mún' an, anɔn ɔ yɔ sɛ mɔ sɛ Kilisi'n tɪ Davidi awa'n'?”

⁴⁶ Svanlan fíí a ngɔala man ejɔle kpɔle kɔn bua. Ɔ fí ebele, svanlan fíí a ngɔala man Zozi kosuan fíí kón bisa.

23

Zozi 'ba han mala nún asɔ mgbain'n-mɔ

nún Falisifɛ'n-mɔ abalabɔ ete nún anwɔn ejɔle

(Maaki 12.38-39, Luku 11.43,46; 20.45-46)

¹ Ehi, Zozi kɔ han kɔ hele meninsɔnman'n nún yí menian'n-mɔ kɛ:

² “*Mala nún asɔ mgbain'n-mɔ nún *Falisifɛ'n-mɔ yê be tu *Moyizɪ mala nún abv be kele menian'n-mɔ ɔ.

³ Emɔ mán bé nyɔn só bé. Like biala mɔ be kɔ hele kɛ emɔ yɔ'n, emɔ yɔ. Nan kɔsɔ nán be nɔn bé nyɔle die nún asɔ be yɔ bie. Ɔ sanlɔn kɛ mala'n mɔ bé muonun be kele'n, be nni man sɔ.

⁴ Be cɪcɪ ninngɛ nɔnnɔɛ be sva menian'n-mɔ, nan kɔsɔ bé muonun be nva man bé sa betia kɔn be mmɔka man bé.

⁵ Be yɔ bé ninngɛ die'n-mɔ kwalaa maan menian'n-mɔ nwun bé nzɔle. Be yɪyɪ, Ehele Ejɔle nún anɔn ejɔle'n dɔn be bɔ yí kɛ sɛbe ndetele ndetele be bubɔ bé nwɔnman nún asɔ anaan bé sa. Be yɔ bé taladie'n-mɔ anvan mgbese-mgbese'n-mɔ ndɔnnɔn kpa.

⁶ Sɛ menian'n-mɔ yia nán be 'di like a, bé die, menian mgbili mgbili'n-mɔ lika'n yê be kpɔnnɔɛ be tanlan ɔ. Nyanmian sua nún anɔn bia'n-mɔ m'ɔ jijin bé nyunnun'n, sɔ yê be kulo kɛ be tanlan ɔ.

⁷ Be kulo kɛ sɛ menian'n-mɔ yia bagua nún nán sɛ be 'bisa bé ahun an, be kótu, sɛ sɛ be féle bé 'mɔnlian'.

⁸ “Emɔ die, nán be man svanlan fíí fele emɔ 'Mɔnlian'. Ɔ sanlɔn kɛ emɔ kwalaa tɪ anianman, sɛ emɔ kwalaa Amún'n tɪ baa kɔnmgba.

⁹ Asie nún asɔ ewa, nán be fele svanlan fíí 'Sɪɛ'. Ɔ sanlɔn kɛ Sɪɛ kɔnmgba cein'n mɔ emɔ le yí'n, y'ɔ le nunhan'n m'ɔ wɔ anwunno elɔ'n.

¹⁰ Nán be man svanlan fíí fele emɔ 'Kpain'. Ɔ sanlɔn kɛ emɔ Kpain'n tɪ baa kɔnmgba cein, y'ɔ le Kilisi.

¹¹ Svanlan m'ɔ tɪ kpili wɔ emɔ afian'n, ɔ di kɛ ɔ yɔ emɔ akua.

¹² Svanlan m'ɔ kɔ man yí nwɔn sɔ'n, be 'kan yí asɪ, nan m'ɔ kɔ han yí nwɔn asɪ'n, be 'man yí sɔ.

Zozi 'ba bɔ mala nún asɔ mgbain'n-mɔ

nún Falisifɛ'n-mɔ sasan

(Maaki 12.40, Luku 11.39-42,44,47-52; 20.47)

¹³ “Emɔ *mala nún asɔ mgbain'n-mɔ nún emɔ *Falisifɛ'n-mɔ, apoo mma, munnzue hán emɔ! Emɔ ngulo man kɛ emɔ kɔ Anwunno Belemgbin Mán nún anɔn, nan kɔsɔ menian mɔ be kulo kɛ be kɔ nun'n, emɔ totua bé atun.

[
¹⁴ “Emɔ mala nún asɔ mgbain'n-mɔ nún emɔ Falisifɛ'n-mɔ, apoo mma, munnzue hán emɔ! Emɔ toa kunlannvɔɛ mmalasua'n-mɔ be de bé ninngɛ'n kwalaaatin nán emɔ a kpe bé nyɔn b'a yɔ asɔnɔn ndɔnnɔn maan menian'n-mɔ

nwun ke emò tì kpa. Emò nyòlè sò nún anwòn kalè mò Nyanmian 'ba tua emò'n, ò tì man nze munde.]

15 “Emò mala nún asò mgbain'n-mò nún emò Falisifue'n-mò, apoo mma, munnzue hán emò. Emò nanndi asie'n lika kvaalaatin nún jenvie nún anyinsò be kpònde svaanlan maan ò kaci yí nwòn ke Zufu'n-mò. Emò nyan yí yue a, emò man ò kaci sín'n m'ò nnun man lé nún anún svaanlan fà nnyuan tala emò.

16 “Anyinsinlinwafue mò be kekele menian atún, munnzue hán emò! Emò nwan: ‘Sè svaanlan kún kan asò nún sua nún ati a, anún ò'a nyò man like fíí. Nan sè ò kan esika kòkòlè'n m'ò wò nún nún ati a, beke mò anún ò'a han ndá ò.’

17 Ngvasiafue anyinsinlinwafue! Esika kòkòlè'n nún Nyanmian sua'n m'ò man esika kòkòlè'n yò nwannzan-nwannzan'n, benin y'ò tì cinnjún kpa ò?

18 Esee nwan: ‘Sè svaanlan kún kan *teeyie mucia nún ati a, anún ò'a nyò man like fíí. Nan sè ò kan afòlè'n m'ò wò teeyie mucia nún asò nún an, beke mò anún ò'a han ndá ò.’

19 Anyinsinlinwafue! Teeyie mucia'n nún sò ninng'e'n mò teeyie mucia'n man ò yò nwannzan-nwannzan'n, benin y'ò tì cinnjún kpa ò?

20 Svaanlan m'ò kò han teeyie mucia'n, anún ò'a han yí nún sò ninng'e'n kvaalaatin.

21 Svaanlan m'ò kò han Nyanmian sua'n, anún ò'a han yí nún svaanlan'n m'ò wò nún nún ati.

22 Svaanlan m'ò kò han Nyanmian belemgbín bia'n m'ò wò nyanmiansò'n, anún ò'a han Nyanmian m'ò tì sò nún ati ò'a buka sò.

23 “Emò mala nún asò mgbain'n-mò nún emò Falisifue'n-mò, apoo mma, munnzue hán emò! Mmaka mma ke manti, aneti nún kunmun'n, emò bu nún bulu, be tu kún be man Nyanmian. Nan kusu mân sese ebue'n, anwunnvoe enwuani nún ananhòlè elie'n m'ò tì mala nún anwòn like cinnjún, emò bubu bé nún be gua sò. Like m'ò sè ke emò yò nún anún. Esee ò nni man ke emò bubu bé nún be gua yí bu nga nún asò.

24 Anyinsinlinwafue mò be kekele menian atún! Emò sian nzue nún asò be yí nún kakoba kaan'n mò la nún'n, nan kusu emò mún naan kpili'n mò be fele yí svamò'n! Emò mian bé nún be di bé mala nganngan'n-mò kvaalaatin asò, nan kusu emò nni Nyanmian di'e'n-mò asò.

25 “Emò mala nún asò mgbain'n-mò nún emò Falisifue'n-mò, apoo mma, munnzue hán emò! Emò nwunnzin kangò'n nún talie nún anzin'n, nan kusu yí kunnun tì awue nún ati anún ete ninng'e ngònmún.

26 Falisifue anyinsinlinwafue, di mva nwunnzin kangò'n nún talie nún akunnun nán a nwunnzin yí nzin'n kusu.

27 “Emò mala nún asò mgbain'n-mò nún emò Falisifue'n-mò, apoo mma, munnzue hán emò! Emò soman tomo mò b'a han yí ayile fufue kanlanman ò. Nan kusu yí kò nún anún tì mmowe ngònmún nún ninng'e kpòlòlìwa ngacile kvaalaatin.

28 Ke emò kusu tì yí nún anún. Menian'n-mò nwun emò a, be bu emò meninkpa. Nan kusu apoo mma y'ò le emò, ajònlín ete ete ngònmún wò emò ati anún.

29 “Emò *mala nún asò mgbain'n-mò, nún emò *Falisifue'n-mò, apoo mma, munnzue hán emò! Nyanmian mgbòmanfue'n-mò mò be kò wu'n, emò tò bé tomo kanlanman kpa.

30 Emò nwan: ‘Sè ò tì ke yé nan-mò beke sò anún yé wò ebele a, ahan yé nún bé, yé bu a nyò man kún y'a ngun man Nyanmian mgbòmanfue'n-mò.’

31 Emò muonun di emò anwòn adanzie ke bé mò be hunlin Nyanmian mgbòmanfue'n-mò, bé busu menian y'ò le emò.

32 Sè ò tì sò a, anún like mò emò anan-mò bolì yí bu'n, emò gúa yí bu!

³³ “Ati ete mma ke owo! Ɔ yɔ se mɔ emɔ junlin ke emɔ ati ngɔ ha man sɪn'n m'ɔ le man ayuehe nin anun ɔ?”

³⁴ Ehika ati, emɔ tie. Min 'ba sɔan Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ, bengɛlefue'n-mɔ, nun mala nin asɔ mgbain-mɔ emɔ anwɔn elɔ. Emɔ 'ba hun mmie-mɔ, be bubu mmie-mɔ kulɔwa sɔ, be fin mmie-mɔ mgbele Zufu'n-mɔ asɔnin sua'n-mɔ anun, be kele be ahulɔwa kulo'n-mɔ asɔ.

³⁵ Ɔ bɔ yɪ bu sɛsɛfue Abeli ehuan'n mɔ be hunlin yɪ nin asɔ dede ɔ kɔ ju Balasi awa Zakali mɔ be lili yɪ awue Nyanmian sua'n nun tɛyie mucia nin afian'n, be mɔ b'a nyɔ man ete fii mɔ be hunlin be'n, be awue elie nin anwɔn jɔwɔle'n kwalaa kpolo emɔ ati.

³⁶ Min kan yɪ ananhɔle min kele emɔ ke menian sɔ'n-mɔ kwalaaatin mɔ be lili be awue be hunlin be'n, be ewue nin anwɔn jɔwɔle'n 'kpolo ajulisɔ menian ehi-mɔ ati.”

*Zozi 'ba yɪ awɔle gua Zoluzalemɔn amma'n-mɔ anwɔn
(Luku 13.34-35)*

³⁷ Ehi, Zozi nwan: “Zoluzalemɔn, Zoluzalemɔn, wɔ mɔ ε kun Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ ε tutu ebue ε kun be mɔ Nyanmian kɔ sɔan be wɔ nwɔn'n, n gulolɔ yɪ sunman ke min kokuan wɔ mma'n-mɔ anɔan min nwɔn ke akɔ eta kokuan yɪ mma'n-mɔ anɔan yɪ ndeba'n-mɔ abɔ'n, nan kusɔ emɔ a ndie man!

³⁸ Emɔ nian, emɔ awulo'n le ba ha to kpa bɔkɔɔ.

³⁹ Afi min kan min kele emɔ ke emɔ ngɔ nwun man min nwɔn kɔn le dede ɔ 'ju cian mɔ emɔ 'se ke: ‘Nyila hán sɔanlan'n m'ɔ le ba wɔ yé Min dunman nun'n.’”

24

*Nyanmian awulo nin ebubue nin anwɔn ejɔle'n
(Maaki 13.1-2, Luku 21.5-6)*

¹ Zozi fi Nyanmian awulo nin anun ɔ kɔ fite. M'ɔ 'kɔ'n, yɪ menian'n-mɔ kɔ kpunngɛ yɪ ke ɔ tɔ yɪ nyin ɔ nian Nyanmian awulo nin anun sua'n-mɔ.

² Ehi, Zozi nwan: “Ehi kwalaa mɔ emɔ nwun yɪ ewa'n, min kan yɪ ananhɔle min kele emɔ ke be 'ba bubu yɪ be gua. Ebue baa kun ngɔ tanlan man yɪ manngɔn asɔ.”

*Munnzue nun ahulɔwa'n
(Maaki 13.3-13, Luku 21.7-19)*

³ Zozi kɔ hɔ kɔ tanlan asɔ *Olivu buka nin asɔ. Yɪ menian'n-mɔ kɔ a yɪ nwɔn ebele, nán b'a bisa yɪ ke: “Anun cian benin yé nyɔbue sɔ'n-mɔ 'kan gua asɔ ɔ? Wɔ ewale cian nin anwɔn nzɔle'n y'ɔ le benin? Mân'n kusɔ ayuehe cian'n y'ɔ le benin? Kan kele yé.”

⁴ Zozi nwan: “Emɔ nian be nwɔn kpa nán sɔanlan fii a nnaka man emɔ.

⁵ Ɔ sanlin ke menian dɔn kpa, be 'ba nanndi min dunman nun asɔ nán be nun kun biala 'ba se ke: *‘Kilisi'n, Belemgbin Nguandefue'n, y'ɔ le min.’ Be 'laka menian dɔn.

⁶ Emɔ 'ba ti ke menian'n-mɔ le kan elɔe ejɔle emɔ anwɔn ebele ala, ese be 'ba han be kele emɔ ke mmie-mɔ le kun mɔa elɔ. Nán be man be kunnun titi be, ɔ sanlin ke ɔ se ke ɔ yɔ sɔ, kusɔ anin nán mân nin ayuehe nin anun.

⁷ Mân kun 'ba jasɔ ɔ nun mân kun be kun elɔe. Belemgbin mân kun 'ba jasɔ ɔ nun belemgbin mân kun be kun elɔe. Ehɔe 'ba kpɪn eyuadi'n lika mmie-mɔ, ese asie'n 'ba kpusu wɔ lika ngacile dɔn.

⁸ Ehika kwalaa, ɔ ti ke balasua m'ɔ kɔ fɔ awɔle sɔ yale'n m'ɔ di mɔa ɔ nwun yɪ'n.

⁹ “Ehi, menian'n-mo 'ba yi emo man maan be kele emo ahulowa ese be 'kun emo. Min dunman nun, menian'n-mo kwalaa 'ba kpo emo.

¹⁰ Nan mele so'n, menian doun kpa 'ba yaci be dedi'n mo be le yi'n be tu. Be 'laka be nwon ese be 'kpo be nwon.

¹¹ Ato mgbomanfue doun 'ba fite fite be laka menian doun.

¹² Ete ejole'n 'ba fa man'n lika kwalaa'tin dede o man menian doun kpa mo be le ehulo'n, be 'yaci be ehulo'n be tu.

¹³ Nan swanlan mo ko tila yi ahunlun dede o ko ju yi ayuelie'n, swanlan so'n 'nyan yi ti.

¹⁴ Anwunno Belemgbin Man nun anwon Ejolekpa ehi, be 'bo yi asie'n lika kwalaa'tin be man man nun anun menian'n-mo kwalaa di yi nwon adanzie, kwalaka nan man nun ayuelie cian nun a ju.

Like ete kpili'n mo bo alva'n

(Maaki 13.14-23, Luku 21.20-24)

¹⁵ “Emo 'ba nwun like ete kpili'n mo bo alva mo Nyanmian kpo manfue Danie hanlin yi nwon ejole'n ke be 'ba sie yi lika nwanzzan-nwanzzan nun anun. (Swanlan mo le kinnga Danie ejole so'n, o kinnga nan o ti yi bu kpa.)

¹⁶ Yi ti, be mo be wo Zude man nun anun'n, be nwanndi be ho mmoka'n-mo asu.

¹⁷ Swanlan mo ko fu yi sua nun ati su'n, n'o ju ko yi sua nun anun, o fa like.

¹⁸ Swanlan mo ko ho ebolo'n, n'o sa ba fa taladie.

¹⁹ Mele so nun anun, mmalasua'n-mo mo be le nwonnze'n, o nun be mo be le nwan mma'n, be yakol!

²⁰ Emo sele Nyanmian kpa nan emo enwanndie cian nun a nyia man fosie nun, anaan enwonmian ele cian.

²¹ O sanlin ke yale'n mo o 'ba a temon so nun anun'n, yi esulo mo o 'ba yo'n, ke be bolu man'n dede mo ju ene'n, yi nwon so yale wali man le, ye yi nwon so yale ngo a man kon le.

²² Se Nyanmian muonun a mgbie man temon so nun asu a, swanlan fi nnyan man yi ti. Nan yi menian'n-mo mo o'a kpa be o'a yo yi die'n-mo dunman nun, o'a kpe cian so'n-mo asu.

²³ Mele so nun anun, se swanlan bie se emo ke: 'Emo nian, Kilisi'n wo ewa!' anaan 'O wo elo!' a, nan be de be di.

²⁴ O sanlin ke ato Kilisi-mo o nun ato mgbomanfue-mo 'ba fite fite, be 'ba yo asinbenwon ninngie mgbili mgbili o nun nzole be laka menian. Se boba be kwalaa menian'n-mo mo Nyanmian a kpa be a yo yi die'n-mo laka a, be 'laka be.

²⁵ Ejole nun ahi! Man kannzo emo!

²⁶ Se be kan be kele emo ke: 'Emo nian, o wo ewa nun anun elo' a, nan be ko elo. Se koso be kan be kele emo ke: 'Be nian, o fia ewa' a, nan be de be di.

²⁷ Ke nyanmian'n kpe miain senze afitelie o ko to senze atole'n, Man Baa'n koso ewale'n 'ba yo so.

²⁸ Lika mo fuin'n la'n, ebele ye ekpote'n-mo yia o.

Man Baa nun ewale'n

(Maaki 13.24-27, Luku 21.25-28)

²⁹ “Yale mele'n sin ala, senze'n 'ba lu tuun. Sala'n ngo ta man kon. Nzalama'n-mo fi anwunno be 'ba tutu be gua asi. Nyanmiansu elo ninngie mgbili'n-mo kwalaa 'ba kpusu.

³⁰ Ebele nun anun, Man Baa nun ewale nzole'n 'ba fite nyanmian nun anyun-nun. Asie nun asu nvilie'n-mo kwalaa 'ba sun be yi awole, be 'ba nwun Man Baa'n ke o wo bole nun anun o fi anwunno o le ba wo tunmin kpili kpa o nun anunminnyanmon nun.

³¹ Mò kòtòtì kpilì'n kò tē'n, Mân Baa'n 'ba sɔan yí mmɔfɔɛ'n-mò mò bɛ wò anwunno ɛlɔ nún asíɛ'n líka kɔalaatin. Ɔ 'man bɛ kokuán menian'n-mò mò ɔ'a kpa bɛ ɔ'a yò yí díɛ'n-mò anɔan.

Figi baka nún anwɔn anyíndala'n
(Maaki 13.28-31, Luku 21.29-33)

³² “Émò níán *figi baka'n kɛ ɔ kpín tì yí'n nán émò tí yí bú. Mɛlɛ mò émò kò nwun kɛ asa mma a fifi yí nwɔn mò yí nyá'n lɛ wula'n, anún émò sɪ kɛ ɔ ka kaan su.

³³ Émò kɔsɔ, mɛlɛ mò émò kò nwun ɛhɪ kwalaa'n, anún émò sɪ kɛ Mân Baa nún ɛwale nún a ju a yue ɔ'a mantan émò kuku.

³⁴ Mún kan yí ananhɔlɛ mún keke émò kɛ ajulisɔ menian ɛhɪ-mò ngò yue man wu nán ninngɛ sɔ'n-mò tɛmɔn a ju.

³⁵ Anwunno nún asɪ 'ba kpɛ nún sɪn, nan mín Nuan Ejɔlɛ'n díɛ, ɔ mgbɛ man nún lé.

Émò tánlan bɛ sísa
(Maaki 13.32-37, Luku 17.26-30, 34-36)

³⁶ “M'ò tɔ de cian'n, anaan dɔɛ'n, sɔanlan fíí nzi man. Anwunno ɛlɔ mmɔfɔɛ'n-mò ɔ, Mân Baa nún ɔ, bɛ fíí bɛ nzi man. Nan Síɛ nún angɔnmún y'ò sɪ ɔ.

³⁷ Nowe bɛlɛ sɔ, ejɔlɛ'n m'ò walì'n, yí kɔnmgbá nún ala yɛ ɔ 'ba a Mân Baa nún ɛwale nún ɔ.

³⁸ Nowe bɛlɛ sɔ, asannan nán esue kpilì'n m'ò nuanlun mân nún a tɔ'n, anún menian'n-mò lɛ didi, bɛ lɛ nún nzan, bɛ lɛ ja bɛ nwɔn, bɛ lɛ fa bɛ mma mmalasua'n-mò atɔnvɔlɛ, dede ɔ juli mɛlɛ mò Nowe fɔlɪ meli nún anún'n.

³⁹ Bɛ gua ɛbɛlɛ, ejɔlɛ fíí a nvalì bɛ nwɔn, dede esue kpilì'n kò tɔ, bɛ kwalaa bɛ kò nuan. Mân Baa'n kɔsɔ ɛwale nún, kɛ ejɔlɛ'n 'ba yò yí nún ala anún.

⁴⁰ Mɛlɛ sɔ nún anún, mmelenzua nnyuan mò bɛ kò hɔ ebolo bɛ lɛ dí junman líka kɔn'n, bɛ 'fa kɔn bɛ yaci kɔn.

⁴¹ Mmalasua nnyuan mò bɛ lɛ futu *bɛlɛ bɛ yí yí falì'n, bɛ 'fa kɔn bɛ yaci kɔn.

⁴² “Yí sɔ atí, émò tánlan bɛ sísa, ɔ sanlín kɛ, émò nzi man cian'n mò bɛ Mún 'ba ɔ.

⁴³ Émò nwún yí kɛ awulo kpain'n, sɛ ɔ sɪ dɔɛ'n mò alíɛ san an, awɔfɔɛ'n ba ɔ wua yí a, ahan ɔ 'tanlan asɪ ɔ sísa, ɔ nyaci man yí maan ɔ nwɔlɔ man yí sua nún anún.

⁴⁴ ɛhɪ atí, émò kɔsɔ, émò bóbɔa bɛ nwɔn, ɔ sanlín kɛ, Mân Baa'n 'ba a dɔɛ mò ɛmò nzusu man nún asɔ.

Akva kpa'n yɛ akva ɛtɛ'n
(Luku 12.41-48)

⁴⁵ “Akva ngelefɔɛ ananhɔlɛfɔɛ'n, y'ò le nwan? Y'ò le akva'n mò yí mún a fa junman a wula yí sa nún kɛ ɔ níán yí ngɔa ɛhɪnlínka-mò asɔ, ɔ mán bɛ alíɛ mɛlɛ mò dɔɛ'n kò ju'n.

⁴⁶ Nyíla hán akva sɔ'n mò yí mún 'sa ba a, ɔ 'ba tɔ yí junman nún asɔ'n!

⁴⁷ Mún kan yí ananhɔlɛ mún keke émò kɛ, akva sɔ'n, yí mún'n 'fa yí ninngɛ'n kɔalaatin wula yí sa nún.

⁴⁸ Nan sɛ akva sɔ'n tɪ sɔanlan ɛtɛ a, ɔ 'kan yí tɪ anún kɛ: ‘Mín mún nnyan walì man.’

⁴⁹ Ɔ 'tɪ tɔ yí manngɔn'n-mò mò ɔ nún bɛ dí junman nún anwɔn ɔ bilí bɛ, ɔ nún kɔnɔnmúnzan'n-mò bɛ 'didi ɛsɛ bɛ 'nún nzan.

⁵⁰ Cian m'ò njɔnlín man yí nwɔn ɔ nún dɔɛ m'ò nzusu man'n, yɛ yí mún'n 'ba a ɔ.

⁵¹ Ɔ 'kele akɔa sɔ'n yalɛ kpa, ɔ 'yɔ yɛ kɛ bɛ yɔ apoo mma-mɔ'n. Ɛbɛlɛ nɛn anun, ɔ 'ba sun ɛsɛ ɔ 'kuan yɛ je'n.

25

Ndalie bulu nɛn anwɔn anyɛndala'n

¹ “Ɛhi, Anwunno Belemgbin Mɛn nɛn anwɔn ejɔlɛ'n, ɔ soman ndalie bulu mɔ b'a fa bɛ nganlannɛ'n-mɔ b'a tetila, bɛ lɛ kɔ a kpa atɔnvɔlɛ bian kɔn atɛn.

² Bɛ nunhan nnun tɛ ngvasiafɔvɛ yɛ nnun kɔsɔ tɛ bɛngɛlɛfɔvɛ.

³ Ngvasiafɔvɛ'n-mɔ kɔ fa bɛ nganlannɛ'n-mɔ, bɛ ngɔ fa man ngo bɛ ngɔ sa man bɛ nwɔn.

⁴ Nan bɛngɛlɛfɔvɛ nnun nɛn an, bɛ kɔ fa bɛ nganlannɛ'n-mɔ ɔ nɔn ngo ɛsɛ nun bɛ kɔ sa bɛ nwɔn.

⁵ Atɔnvɔlɛ bian'n kɔ hyɛ kpa, ɔ mma man. Nafɛlɛ kɔ hun ndalie bulu'n bɛ kɔ lafi lafi.

⁶ “Mɔ alɛ'n buli nun'n, bɛ 'tie a, anun sɔanlan bie lɛ tɛn, yɛ nwan: ‘Ɛ 'nwun atɔnvɔlɛ bian'n! Bɛ fɛtɛ bɛ hɔ kpɔ yɛ atɛn!’

⁷ “Ɛbɛlɛ ala, ndalie bulu'n kɔ jasɔ jasɔ, bɛ yɔ bɛ nganlannɛ'n-mɔ kpa.

⁸ Ngvasiafɔvɛ'n-mɔ kɔ se bɛngɛlɛfɔvɛ'n-mɔ kɛ: ‘Ɛmɔ mɛn yɛ bɛ ngo'n kaan, nɛn yɛ nganlannɛ'n-mɔ lɛ nun.’

⁹ “Bɛngɛlɛfɔvɛ'n-mɔ kɔ bua bɛ kɛ: ‘Ɔɛɛɛ, ɛmɔ ngo nyan man yɛ, ɔ sanlɛn kɛ, ɔ nza man yɛ nɔn ɛmɔ. Ɛmɔ hɔ bɛ mɔ bɛ tɔnɛn yɛ'n-mɔ ɛlɔ, bɛ hɔ tɔ bɛ die.’

¹⁰ “Kɛ bɛ hɔlɛ ngo atɔe nɛn ala, atɔnvɔlɛ bian'n kɔ a. Bɛngɛlɛfɔvɛ nnun'n, mɔ b'a sesie bɛ nwɔn a yue'n, bɛ nɔn yɛ kɔ wɔlɔ lika mɔ bɛ lɛ fa atɔnvɔlɛ'n, nɛn b'a tu anwan nɛn anun.

¹¹ “Ɔ hyɛlɛ kaan, mmalasua ɛhunlɛn-mɔ kɔ a, bɛ lɛ tɛn, bɛ nwan: ‘Yɛmunlɛn, yɛmunlɛn, tɛkɛ anwan'n!’

¹² “Atɔnvɔlɛ bian'n nwan: ‘Mɛn kan yɛ ananhɔlɛ mɛn kele ɛmɔ kɛ mɛn nzɛ man ɛmɔ.’ ”

¹³ Ɛhi, Zozi kɔ han kɔ tu sɔ kɛ: “Yɛ sɔ ati, ɛmɔ sɛsa, ɔ sanlɛn kɛ ɛmɔ nzɛ man cian'n, anaan dɛɛ'n.”

Ngɔa nsan nɛn anwɔn anyɛndala'n (Luku 19.12-27)

¹⁴ “Anwunno Belemgbin Mɛn'n soman bian kɔn m'ɔ lɛ ba tu atɛn. Ɔ kɔ fɛfɛlɛ yɛ ngɔa'n-mɔ ɔ kɔ fa yɛ esika'n kɔ wowula bɛ sa nun.

¹⁵ Ɔ kɔ man kɔn esika kɔkɔlɛ mma ɛya nnun, ɔ'a man kɔn kɔsɔ ɛya nnyuan, ɔ'a man kɔn biekun kɔsɔ ɛya kɔn. Bɛ nun kɔn biala anwɔnsɛlɛ'n m'ɔ fa di yɛ junman'n, yɛ nwɔn esika yɛ ɔ falɛ manlɛn yɛ, yɛ ɔ hɔlɛ ɔ.

¹⁶ Akɔa'n mɔ yɛ mɛn'n manlɛn yɛ esika kɔkɔlɛ mma ɛya nnun'n, ɔ kɔ fa kɔ si kongo, ɔ kɔ nyan sɔ nvasɔvɛ ɛya nnun.

¹⁷ Nunhan'n mɔ bɛ manlɛn yɛ ɛya nnyuan'n, yɛ kɔsɔ ɔ kɔ fa kɔ si kongo, ɔ kɔ nyan sɔ nvasɔvɛ ɛya nnyuan.

¹⁸ Nunhan'n mɔ bɛ manlɛn yɛ ɛya kɔn'n, ɔ kɔ hɔ kɔ fun kunman ɔ kɔ fa yɛ mɛn esika'n kɔ fia.

¹⁹ “Bɛ wɔ ɛbɛlɛ dede ɔ hyɛlɛ kpa, bɛ mɛn'n kɔ a, ɔ kɔ fɛfɛlɛ bɛ kɛ esika'n m'ɔ falɛ manlɛn bɛ'n, bɛ bɔla a bu yɛ mgbɔnnɛn.

²⁰ Akɔa'n mɔ bɛ manlɛn yɛ esika kɔkɔlɛ mma ɛya nnun'n kɔ fa ɛya nnun biekun kɔ a, yɛ nwan: ‘Mɛn mɛn, ɛ manlɛn mɛn esika kɔkɔlɛ mma ɛya nnun. Nɛn, m'an nyan sɔ ɛya nnun biekun, ɛ 'nwun yɛ.’

21 “Yí mun'n nwan: ‘Akua kpa, mo! E ti ananhòlefue kpa. Like kaan ehi mo m'an fa m'an man wó'n, a yó yí kpa. Yí ti, mun 'fa ninngé dɔɔn mun wula wó sa nun. Bala tanlan mín nwɔn ewa maan ye lí fɛ.’

22 “Akua'n mɔ be manlin yí esika kòkòle mma eya nnyuan'n kusu kɔ a, yí nwan: ‘Mín mun, esika kòkòle mma eya nnyuan'n mɔ e falí manlin mín'n, m'an nyan sɔ eya nnyuan biekun, e 'nwun yí.’

23 “Yí mun'n nwan: ‘Akua kpa, mo! E ti ananhòlefue kpa. Like kaan ehi mo m'an fa m'an man wó'n, a yó yí kpa. Yí ti, mun 'fa ninngé dɔɔn mun wula wó sa nun. Bala tanlan mín nwɔn ewa maan ye lí fɛ.’

24 “Yí nzin, akua'n mɔ be manlin yí esika kòkòle mma eya kɔn'n kusu kɔ a yí dié. Yí nwan: ‘Mín mun, mun sɪ kɛ e ti sɔanlan mɔ wó ejòle yó sɪ kpa. E man ngwa'n-mɔ di junman mgban nán wó lili a nyan sɔ nvasue'n.

25 Esulo hanlin mín, n gɔ n vunlin wó esika'n n wulali asie bu. E 'nwun wó esika'n, de wó like.’

26 “Yí mun'n nwan: ‘Akua ati anun ete efuanfue, e sɪ kɛ mun man emɔ di junman mgban mun nyan sɔ nvasue'n.

27 Ahan e falí mun esika'n manlin banki mma'n-mɔ sieli. Yí dié n vi élo mun ba a, anin mun yí mín esika'n non yí ngua nun'n.

28 Yí ti, emɔ tóa yí be lé esika kòkòle mma eya kɔn'n m'ɔ wó yí sa nun'n, be fá be mán akua'n m'ɔ le akpu kɔn'n.

29 ɔ sanlin kɛ sɔanlan m'ɔ le bie'n, be 'man yí dɔɔn biekun. Nan sɔanlan kusu m'ɔ le man fíi'n, be 'toa yí be de kaan'n m'ɔ le'n.

30 Nán akua mgban ehi, be jú yí be tó awosin nun anun élo. Ebele yé ɔ 'sun ese ɔ 'kuan yí je nin ɔ.’

Kulo menian'n-mɔ kwalaa nde ebua'n

31 “Mele mɔ *Mân Baa'n ba a anunminnyanmɔn nun anun'n ɔ non nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ kwalaa'in, ɔ 'tanlan yí anunminnyanmɔn belemgbin bia nun asu.

32 Asie nun asu menian'n-mɔ kwalaa 'ba yia yí nyunnun ebele. ɔ 'kpa bé nun kɛ bua enianfue'n kpa yí mmua'n ɔ sie bé ngɔnmun ese ɔ sie yí esile'n-mɔ kusu angɔnmun'n.

33 ɔ 'fa mmua'n-mɔ sie yí sa fama su, ɔ 'fa esile'n-mɔ kusu sie yí sa bê su.

34 “Ehi anzin, belemgbin'n 'ba se bé mɔ be wó yí sa fama su'n kɛ: ‘Emɔ mɔ mín Sɪ a yeyila bé'n, emɔ bála a fa Anwunno Belemgbin Mân'n. Nyanmian a fa a sie emɔ ajâ. ɔ siesieli manlin emɔ sunmin kɛ ɔ bolí mân'n.

35 ɔ sanlin kɛ mele mɔ anin ehɔe le kun mín'n, emɔ manlin mín like n nili. Mɔ nzuhoe 'kun mín'n, emɔ manlin mín nzue n nonlin. Mɔ m malí eyefue emɔ kulo nun asu'n, emɔ sikeli mín.

36 Mɔ anin mín nwɔn gua su'n, emɔ manlin mín taladié n wulali, mɔ anin mun ndi man akpòle'n, emɔ walí be nianlin mín busu. Mɔ anin n na fiadi'n, emɔ walí nianlin mín bu su.’

37 “Ehi, sese'fue'n-mɔ 'ba bisa yí kɛ: ‘Ye Mun, cian benin yé ye nwunlin wó kɛ ehɔe le kun wó mɔ ye manlin wó like lili ɔ? Anaan cian benin yé ye nwunlin wó kɛ nzuhoe le kun wó mɔ ye manlin wó nzue nonlin ɔ?

38 Cian benin yé e walí eyefue yé kulo nun asu mɔ ye sikeli wó ɔ, anaan cian benin yé ye nwunlin kɛ wó nwɔn gua su mɔ ye manlin wó taladié wulali ɔ?

39 Cian benin yé ye nwunlin kɛ e ndi man akpòle anaan e la fiadi mɔ ye nianlin wó busu ɔ?’

40 “Belemgbin'n 'ba se bé kɛ: ‘Mun kan yí ananhòle mun kele emɔ kɛ yí kwalaa mɔ emɔ yóli manlin mín nianman-mɔ nunhan kutua'n bie'n, mín yé emɔ yóli manlin mín ɔ.’

41 “Nan aƒi belemgbin'n 'ba se bé mɔ be gua yí sa bê sɔ'n kɛ: ‘Emɔ mɔ b'a fa munnzue'n, emɔ jásv mɔn nwɔn ewa. Emɔ hó sɔn'n m'ɔ nnun man lé, mɔ b'a sesie b'a man Abɔnsanmɔn nɔn yí mmɔfue'n-mɔ nun anun.

42 Ɔ sanlɔn kɛ mele mɔ anun ehɔe le kun mɔn'n, emɔ a mman man mɔn like m'an nni man. Mɔ nzuhoe 'kun mɔn'n, emɔ a mman man mɔn nzue m'an nnɔn man.

43 Mɔ m malɔ eyefue emɔ kulo nun asɔ'n, emɔ a nzike man mɔn. Mɔ anun mɔn nwɔn gua sɔ'n, emɔ a mman man mɔn taladiɛ m'an nwula man. Mɔ n vɔkelɔn, esɛ mɔ be tɔli mɔn fiadi'n, emɔ a nnian man mɔn bɔsv.

44 “Ehɔ, bé nwan: ‘Yé Mɔn, cian benin yê ye nwunlin wɔ kɛ ehɔe le kun wɔ mɔ y'a mman man wɔ like a nni man ɔ? Anaan cian benin yê ye nwunlin kɛ nzuhoe le kun wɔ mɔ y'a mman wɔ nzue a nnɔn man ɔ? Cian benin yê ɛ walɔ eyefue yê kulo nun asɔ mɔ y'a nzike man wɔ ɔ? Anaan cian benin yê ye nwunlin kɛ wɔ nwɔn gua sɔ mɔ y'a mman man wɔ taladiɛ a nwula man ɔ? Cian benin yê ɛ fɔkelɔ anaan be tɔli wɔ fiadi mɔ y'a nnian man wɔ bɔsv ɔ?”

45 “Belemgbin'n 'ba bua bé kɛ: ‘Mɔn kan yí ananhɔle mɔn kele emɔ kɛ yí kwalaa mɔ emɔ a nyɔ a mman man mɔn nianman ngutua ehɔ-mɔ anun kɔn bie'n, anun mɔn yê emɔ a nyɔ a mman man mɔn ɔ.’

46 “Menian sɔ'n-mɔ, be 'kɔ lika mɔ yalɛ elie'n le man ayuelɛ'n. Nan sesɛfue'n-mɔ die, be 'nyan nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n.”

26

*Zufɔ mgbain'n-mɔ 'ba hɔ Zozi ati ahuan
(Maakɔ 14.1-2, Luku 22.1-2, Zvan 11.45-53)*

1 Ehɔ, Zozi hanlɔn ejɔle sɔ'n-mɔ dede m'ɔ yuelɔn, ɔ selɔ yí menian'n-mɔ kɛ:

2 Emɔ sɔ kɛ ɔ ka cian nnyuan nán b'a li *Pakɔ fetɔ'n. Mán Baa'n, be 'ba yɔ yí be man menian'n-mɔ bɔbɔ yí kɔlɔwa sɔ.

3 Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, Nyanmian *teeyɔfue mgbain'n-mɔ, ɔ nɔn Zufɔ mgbain'n-mɔ kɔ yia Nyanmian teeyɔfue kpain kpa'n mɔ be fele yí Kayifo nun awulo ɛɔ.

4 Anun be le jɔnlɔn jɔnlɔn atɔn mɔ be 'sɔn sɔ be cɔ Zozi be kun yí nvialɛ nun nɔn anwɔn.

5 Bé nwan: “Ɔ tɔ man kpa kɛ ye cɔ yí fetɔ nɔn anun. Se ye cɔ yí fetɔ nɔn anun an, menian'n-mɔ kwalaa 'ba jásv yê kɔmɔn anun.”

*Balasua kɔn 'ba kaci anatɔli gua Zozi ati nɔn asɔ
(Maakɔ 14.3-9, Zvan 12.1-8)*

6 Anun Zozi wɔ Betanin, bian kɔn awulo. Bian sɔ'n li Simɔn, ɔ tɔ kokobefue daba.

7 Balasua kɔn kɔ a Zozi anwɔn ebele, ɔ le anantɔli bondoman kɔn yí sa nun. Anantɔli sɔ'n gua yɔ sɔ kpa. Mele mɔ be gua tɔbɔli nɔn anwɔn be 'di like'n, balasua'n kɔ kaci anatɔli'n kɔ gua Zozi ati nɔn asɔ.

8 Mɔ yí menian'n-mɔ nwunlin yí sɔ'n, ɔ yɔli bé eya, bé nwan: “Anatɔli ehɔ esɛɛ die abɔ y'ɔ le benin?”

9 Be kwalaa kɛ be tɔnɔn yí, be fa yí esika'n be man ehianfue'n-mɔ.”

10 Be hanlɔn sɔ mɔ Zozi tɔli'n, yí nwan: “Nzuke ati yê emɔ le jɔli balasua sɔ nun ɔ? Like kpa yê ɔ'a yɔ ɔ'a man mɔn ɔ.

11 Afi ehianfue'n-mɔ die, emɔ nɔn bé gua ewa cian daa. Nan mɔn die, mɔn nɔn emɔ tɔ man ewa dahuu.

12 Anatɔli ehɔ mɔ ɔ'a tutu ɔ'a gua mɔn nwɔn'n, mɔn fuin nɔn esesie y'ɔ le sesie ɔ.

¹³ Mún kan yí ananhòle mún kele emò ke eyuadi nún anun líka biala mò be 'bò Ejòlekpa'n, be 'kan like mò balasua ehí a yò a man mún nún anwòn ejòle be fa be kací yí."

Zudasí 'ba yí Zozi man Nyanmian tēyifue mgbain'n-mò
(Maakí 14.10-11, Luku 22.3-6)

¹⁴ Ehí, Zozi menian bulu nún nnyuan'n, bé nunhan kòn'n mò be fèlè yí Zudasí Isikaliótí'n, ò hólí tólí Nyanmian *tēyifue mgbain'n-mò a,

¹⁵ yí nwan: "Sé mún yí Zozi mún man emò a, nzu like dié yê emò 'fa man mún ò?" Èbèlè ala, be kò ha jètè fufue mma abulasan be kò wula yí sa nún.

¹⁶ Ì fí tēmòn sò'n, Zudasí kò kpònnde atin mò ò 'sín sù ò yí Zozi man bé'n.

Zozi nún yí menian'n-mò 'ba lí Pakí alíe'n.
(Maakí 14.12-21, Luku 22.7-14, 21-23, Zvan 13.21-30)

¹⁷ Kpaun'n mò be nwula man nún fali ayile'n, yí fètí cian'n m'ò lí m'ò nún anun, Zozi menian'n-mò walí yí nwòn èbèlè a, bé nwan: "Ninhan yê é kulo ke yê hó tón *Pakí alíe nún ò?"

¹⁸ Mò be bisalí kosuan sò'n, Zozi nwan: "Emò hó kulo èlò, s'wanlan s'ua awulo, be se yí kè: 'Yé Mún nwan: Mún mèlè nún a ju, wó awulo ewa yê mún nún mún menian'n-mò yê 'di Pakí alíe nún ò.'"

¹⁹ Zozi menian'n-mò yólí m'ò hehlé bé kè be y'ón be tónlín Pakí alíe'n.

²⁰ Nòsùba, Zozi nún yí menian bulu nún nnyuan'n kò tétanlan tòbílí nún anwòn.

²¹ Nán mò be 'di like'n, Zozi nwan: "Mún kan yí ananhòle mún kele emò ke, emò nunhan kòn 'ba yí mún man."

²² Mò Zozi hanlín sò'n, yí menian'n-mò alva kò bò bé nwòn kpa. Bé nún kún biala nwan: "Yé Mún, nán mún ò."

²³ Zozi nwan: "S'wanlan'n m'ò nún mún yé sa wò talie nún anun'n, yí yê ò 'yí mún man ò."

²⁴ *Mân Baa'n, ò 'ba wu kè be hehlé yí nwòn ejòlè'n wò Èhele Ejòlè'n nún anun'n. Nán s'wanlan'n mò ò 'yí yí man'n, munnzue hán yí! Ì tì kpa kè ahan b'a nwò man s'wanlan sò'n bòbò."

²⁵ Zudasí mò ò 'yí yí man'n nwan: "Labi, nán mún ò. Sè ato e."

Zozi nwan: "Wó muonun, é sù kè wó ò."

²⁶ Mò be 'di like'n, Zozi kò fa kpaun, m'ò lálí Nyanmian así yueli'n, ò kò bubu nún ò kò man yí menian'n-mò. Yí nwan: "Emò lé kpaun ehí be lí, ò tì mún nwònnaan."

²⁷ Yí nzin, ò kò fa divín kangò kún, m'ò lálí Nyanmian así yueli'n, ò kò fa ò kò man yí menian'n-mò. Yí nwan: "Emò kwalaa nún."

²⁸ Ì sanlín kè nzan ehí tì mún moja ò di Nyanmian nyihye'n m'ò nún emò lé di nún ajinlanmun. Moja sò nún a butu a man menian dòn a nyan ètè face.

²⁹ Mún kan mún kele emò ke ò fí ènè m'ò kò'n, mún nún emò yé lé mma nnòn man divín ehí fí kún. Mún nún emò yé 'nún divín fufòlè'n mún Sù Belemgbín Mân nún anun èlò."

³⁰ Mò Zozi hanlín sò yueli'n, be kò tó ejue. Be fí èbèlè bé nwan y'ò le *Olivu buka nún asù.

Zozi 'ba han kè Píelí 'ba se kè ò nzi man yí
(Maakí 14.27-31, Luku 22.31-34, Zvan 13.36-38)

³¹ Mò be hólí júlí Olivu buka nún asù èlò'n, Zozi nwan: "Ènè kóngòè muonun, emò kwalaa 'ba nwanndi mún, ò ka mún ngònmun. Ì sanlín kè, b'a hele wò Èhele Ejòlè nún anun kè:

Mún 'ba hun b'ua eníanfue'n.

Yí mm'ò n-mò kwalaa 'ba b'ò asanndé.

³² Nan se mún wu mún tinngɛ a, mún 'di mwa ɛmɔ anyunnun Galile mán nún anún ɛɔ́.”

³³ Pielɛ jasulɛ a, yí nwan: “Sɛ bé kwalaa bɛ nwanndi wó a, mún kɔnmgbɛ cein diɛ mún nwanndi man wó lé.”

³⁴ Mɔ Pielɛ anwan tɔlɛ'n, Zozi nwan: “Mún kan yí ananhɔlɛ mún kele wó kɛ ɛnɛ kɔngɔɛ muonun, ɔ nɔn dee mɔ akɔ'n 'bɔ kokolokoo'n, ɛ 'kan yí ngɔkɔn kpɛ nsan kɛ ɛ nzɪ man mún.”

³⁵ Pielɛ nwan: “Sɛ ɔ di mɔ mún nɔn wó wu bɔbɔ a, mún ngan man sɔ lé.” Yí menian'n-mɔ kwalaa kɔ han sɔ bie.

*Zozi 'ba yɔ asɔnɔn Getisemanne
(Maakɪ 14.32-42, Luku 22.39-46)*

³⁶ M'ɔ yɔlɛ sɔ'n, Zozi nún yí menian'n-mɔ hɔlɛ juli likɛ kɔn *Olivɔ buka nún asɔ. Bɛ fele likɛ sɔ'n Getisemanne (yí bu y'ɔ le kɛ likɛ mɔ bɛ yí ngo). Mɔ bɛ juli ɛbɛlɛ'n, Zozi nwan: “Ɛmɔ tánlan ɛwa nán mún 'tɪ mún nwɔn kaan mún yɔ asɔnɔn.”

³⁷ Mɔ ɔ 'kɔ'n, ɔ nɔn Pielɛ nún Zebede amma nnyuan'n yê bɛ hɔlɛ ɔ. Anwɔnmubue nɔn alɔbɔ kɔ han Zozi.

³⁸ Ɔ kɔ han kɔ hele bé kɛ: “Ewue nún a man mún lɔa a bɔ mún nwɔn sɔnman. Ɛmɔ nún mún tánlan ɛwa, nán bɛ sɪsa!”

³⁹ Zozi hɔlɛ yí nyunnun mwa kaan an, ɔ kɔ butu yí nyɔn asɔ ɔ kɔ yɔ asɔnɔn. Yí nwan: “Mín Sɪ, sɛ ɛ kwalaa kɛ ɛ kpala ewue nyinlinlin ɛhɪ gua a, anún kpala gua! N'ɛ man mún nɔn ewue kangɔ nún anún. Nan kɔsɔ like biala anún, yɔ mɔ ɛ kulo'n nan n'ɛ yɔ mɔ mún kulo'n.”

⁴⁰ M'ɔ yɔlɛ asɔnɔn'n yuelɛ'n, ɔ kɔ sa kɔ a yí menian nsan'n-mɔ anwɔn ɛbɛlɛ. Ɔ 'ba ju a, anún bɛ lɛ dafi. Zozi kɔ fele Pielɛ, yí nwan: “Ɛmɔ a ngwala man mún nún asɪ tánlan dɔhyɔlɛ kɔnmgbɛ cein?”

⁴¹ Nán bɛ dafi, bɛ tánlan asɪ bɛ yɔ asɔnɔn, nán Abɔnsanmɔn a nzɔ man ɛmɔ a nnian man. Ɔ wɔ ɛmɔ ahɔnlɛn nún anún kɛ ɛmɔ 'yɔ, nan kɔsɔ anwɔnnaan'n lɛ man anwɔnsɛlɛ.”

⁴² Mɔ Zozi hanlin sɔ'n, ɔ kɔ yaci bé ɛbɛlɛ ɔ kɔ hɔ asɔnɔn ɛyɔlɛ bieku. Yí nwan: “Mín Sɪ, sɛ m'an nɔn man ewue kangɔ ɛhɪ anún nán ɔ nyɔ man ye a, anún man n nún nún kɛ ɛ kulo'n.”

⁴³ Zozi kɔ sa kɔ a. Ɔ 'ba ju a, anún yí menian'n-mɔ lɛ dafi kpa. Ɔ sanlin kɛ anún nafɛlɛ nún a bu bé.

⁴⁴ Yí kpɛ nsan nún asɔ, Zozi kɔ yaci bé ɛbɛlɛ ɔ kɔ hɔ asɔnɔn kɔnmgbɛ nún ɛyɔlɛ bieku.

⁴⁵ M'ɔ yɔlɛ asɔnɔn yuelɛ'n, ɔ kɔ sa kɔ a yí menian'n-mɔ anwɔn ɛbɛlɛ, nán ɔ'a bisa bé kɛ: “Ɛmɔ tɛ dafi bɛ tɛ de bé ɛnwɔnmɪan? Ɛmɔ nían, dɔɛ'n mɔ bɛ 'fa bɛ yí Mán Baa'n bɛ man ɛtɛfɔɛ'n-mɔ nún a ju.

⁴⁶ Ɛmɔ jásu bɛ mán ye hɔ. Ɛmɔ nían, sɔanlan'n mɔ ɔ 'ba yí mún man'n, ɔ'a ju ɛwa.”

*Zozi ɛhyɛ'n
(Maakɪ 14.43-50, Luku 22.47-53, Zɔan 18.3-12)*

⁴⁷ Zozi anwan ngɔ tɔ man, yí menian bulu nún nnyuan nún anún kɔn'n mɔ bɛ fele yí Zudasɪ'n kɔ fite ɛbɛlɛ. Ɔ 'ba a, menian dɔɔn sɪ yí sɔ. Bɛ lile dadɛ nún koloman. Menian sɔ'n-mɔ, Nyanmɪan *tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ nún Zufu mgbain'n-mɔ yê bɛ sɔanlin bé ɔ.

⁴⁸ Mɔ bɛ 'ba'n, Zudasɪ mɔ ɔ 'yɪ Zozi man'n kɔ hele bé nzɔlɛ kɔn. Yí nwan: “Sɔanlan'n mɔ n gɔ tɔ yí nun'n, anún ɛmɔ sɪ kɛ yí deɪn ɔ. Ɛmɔ hyɪ yí.”

⁴⁹ Mɔ Zudasɪ juli ɛbɛlɛ nún ala, ɔ kɔ kpunnge Zozi. Yí nwan: “*Labi, anún o.” M'ɔ hanlin sɔ'n, ɔ'a tɔ Zozi nún.

⁵⁰ Zozi nwan: “Mín manngɔn, like mɔ ɛ walɪ yí ɛyɔlɛ'n, yɔ.” Ɛbɛlɛ ala, menian'n-mɔ kɔ tɪ kɔ gua Zozi sɔ bɛ kɔ hyɪ yí.

⁵¹ Bé mǎ anin bé nún Zozi wǎ ébele nún anun kún kǎ hyún yí dadie'n, ǎ kǎ kpé Nyanmian *teeyifue kpain nún akua nún anzv'n.

⁵² M'ǎ kpeli yí nzu'n, Zozi nwan: "Fa wǎ dadie'n wula yí bua nún anun. ǲ sanlún ké bé mǎ bé fa dadie bé kún'n, dadie yê ǎ 'kun bé ǎ.

⁵³ E nzi man ké se mún se mín Sǐ ké ǎ béle mín nyanmiansu mmǎfue akpu akpu maan bé sisa mín an, ǎ 'yǎ yí kukaala ǎ?

⁵⁴ Se mún yǎ yí sǎ a, ǎ 'yǎ se nán Nyanmian Anvan Ejǎle nún a kpín sv? Mǎ Ehele Ejǎle nún a han'n, ǎ di ké ǎ yǎ sǎ."

⁵⁵ M'ǎ yǎli sǎ yueli'n, Zozi kǎ han kǎ hele meninsónman'n ké: "Emǎ 'ba hyǐ mín an, anin emǎ le dadie nún koloman ké kodiawu y'ǎ le mín. Kemǎ cian daa n di asǐ Nyanmian awulo nún anun mún kekele menian'n-mǎ ninng'e'n, nzuke ati yé emǎ a nji man mín ǎ?"

⁵⁶ Nan yí kwalaa a yǎ sǎ, ǎ'a man ejǎle'n mǎ Nyanmian mgbǎmanfue'n-mǎ hanlún m'ǎ wǎ Ehele Ejǎle nún anun nún a kpín sv. Mele sǎ nún anun, Zozi menian'n-mǎ kwalaa yacili yí ébele bé nwanndili.

Bé nún Zozi 'ba hǎ Kayifo aja sv

(Maaki 14.53-65, Luku 22.54-55,63-71, Zvan 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Bé mǎ bé hyǐli Zozi'n, bé nún yí hǎli Nyanmian *teeyifue kpain'n mǎ bé féle yí *Kayifo nún awulo. Ébele yê *mala nún asu mgbain'n-mǎ nún Zufu mgbain'n-mǎ hǎli yialǐ ǎ.

⁵⁸ Mǎ bé 'kǎ'n, anin Pieli le di Zozi fannvanndu dede bé juli Nyanmian teeyifue kpain nún awulo. Pieli kǎ wǎli awulo nún anun, ǎ kǎ tanlan nzalafu'n-mǎ anwǎn ébele, ǎ 'nian ké ejǎle sǎ'n 'ba kpín gua yí bu'n.

⁵⁹ Nyanmian teeyifue mgbain'n-mǎ nún menian'n-mǎ kwalaa mǎ bé di ejǎle'n kǎ kpǎnnde atún mǎ bé 'sún sv bé tǔn Zozi esvan bé kun yí.

⁶⁰ Bé kpǎnnde, kǎsv bé ngǎ nyan man bie sunnzun mǎ adanziyua dǎvn tǔnlún yí esvan ǎ. Yí bé-yue-asie, menian nnyuan walǐ a, bé nwan:

⁶¹ "Bian chi a han ké: 'Mún kwalaa ké mún bu Nyanmian sua'n mún fa cian nsan mún si.'"

⁶² Mǎ menian'n-mǎ hanlún sǎ'n, Nyanmian teeyifue kpain'n kǎ jasv, ǎ kǎ bisa Zozi ké: "Ejǎle'n mǎ bé le kan bé gua wǎ nwǎn'n, é mmua man bie ǎ?"

⁶³ Zozi ngǎ té man yí sv.

Nyanmian teeyifue kpain'n kǎ han kǎ hele yí ké: "Mún kan Tiasifue Nyanmian nún ati, se Kilisi'n m'ǎ ti Nyanmian Awa'n y'ǎ le wǎ a, anin kan maan ye tí!"

⁶⁴ Zozi kǎ bua yí ké: "Yê wǎ nuan wǎ sv é le kan nún ǎ. Nan mún kan mún kele emǎ ké ene m'ǎ kǎ'n, emǎ 'ba nwun yí ké *Mân Baa'n ti Nyanmian tunminfue'n fama sv. Ese emǎ 'ba nwun yí ké ǎ fi anwunno elǎ bǎlé nún anun ǎ le ba."

⁶⁵ Mǎ Nyanmian teeyifue kpain'n tǔli ejǎle sǎ'n Zozi anvan nún'n, ǎ kǎ sǎ taladie'n mǎ yí muonun ǎ wula'n ǎ kǎ sosua nún. Yí nwan: "Sian die, ye mgbǎnnde man adanzie kún! Afí emǎ kwalaa a ti ké ǎ'a han ejǎle éte ǎ'a tia Nyanmian!"

⁶⁶ Nan emǎ nwan nze?"

Bé kwalaa bé nwan: "ǲ fata ké bé kun yí."

⁶⁷ Chi, bé kǎ tǔtu Zozi anyunnun ngesele, ese bé kǎ tǔtu yí kǎtǎle. Mmie-mǎ fia yí nyin bé kpaci yí nyin nún asu,

⁶⁸ anin bé nwan: "Wǎ mǎ é ti Kilisi'n, kele yé svanlan'n mǎ ǎ'a kpaci wǎ nyin nún asu'n!"

Pieli 'ba se ké ǎ nzi man Zozi

(Maaki 14.66-72, Luku 22.56-62, Zvan 18.15,25,27)

⁶⁹ Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɛn Pɛli tɪ awulo nɛn abɔ ɛɔ. Nyanmɪan *tɛɛyɪfue kpain nɛn afanian kɔn kɔ a Pɛli anwɔn ɛbeɛ, yɪ nwan: “Wɔ kɔsɔ wɔ, anɛn ɛ si Zozi m'ɔ fi Galile mɔn nɛn anɛn nɛn asɔ bie.”

⁷⁰ M'ɔ hanlɛn sɔ'n, Pɛli suli akpɔɔwa bɛ kwalaa bɛ nyunnun ɛbeɛ. Yɪ nwan: “Sɔnlan'n mɔ ɛ lɛ kan yɪ ejɔlɛ'n, mɛn nzɪ man yɪ.”

⁷¹ Eɛ, ɔ fi ɛbeɛ ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ hɔ kɔ jinlan awulo nɛn anɔan nɛn anɛn ɛɔ. Afanian kɔn biekun kɔ nwun yɪ. Ɔ kɔ han kɔ heɛ bɛ mɔ bɛ gua ɛbeɛ'n kɛ: “Zozi m'ɔ fi Nazaletɪ'n, anɛn bian ɛɛ si yɪ sɔ bie.”

⁷² Eɛ, Pɛli nwan: “Mɛn kan ndɔ kɛ mɛn dɛ, mɛn nzɪ man sɔnlan sɔ'n!”

⁷³ Ɔ hyɛli kaan an, bɛ mɔ bɛ gua ɛbeɛ'n kɔ kpunnge Pɛli, bɛ nwan: “Ɔ tɪ ananholɛ, ɛ wɔ menian sɔ'n-mɔ anɛn bie. Ɔ sanlɛn kɛ wɔ ejɔlɛ'n keɛ lika mɔ ɛ fi'n.”

⁷⁴ Eɛ, Pɛli nwan: “Mɛn kan ndɔ kɛ mɛn nzɪ man sɔnlan sɔ'n! ɛ ato yɛ mɛn di a, Nyanmɪan Kpili tɔa mɛn yɪ nwɔn kalɛ!”

Kɛ ɔ 'kan sɔ nɛn ala, kokolokoo! Akɔ'n kɔ bɔ.

⁷⁵ Pɛli atɪ kɔ kacɪ ejɔlɛ'n mɔ Zozi hanlɛn heɛli yɪ'n. Zozi nwan: “Ɔ nɔn dede mɔ akɔ'n 'bɔ'n, ɛ 'kan yɪ ngɔkɔn kpɛ nsan kɛ ɛ nzɪ man mɛn.” M'ɔ yɔli sɔ'n, Pɛli fitɛli ɔ sunlɛn sɛɛ kpa.

27

Bɛ nɔn Zozi 'ba hɔ kɔnmanna Pilatɪ aja sɔ

(Maakɪ 15.1, Luku 23.1-2, Zvan 18.28-32)

¹ Mɔ alɛ'n hɛnɛn'n, Nyanmɪan *tɛɛyɪfue mgbain'n-mɔ nɔn Zufɔ mgbain'n-mɔ kwalaa anɔan sɛli bɛ nwɔn kɛ bɛ 'kun Zozi.

² Bɛ kɔ man bɛ kɔ cɪci Zozi. Bɛ kɔ fa yɪ bɛ kɔ hɔ kɔ wula *Lɔmɔn kɔnmanna nɛn asa nɛn. Kɔnmanna sɔ'n, bɛ fɛɛ yɪ *Pilatɪ.

Zudasɪ ewue'n

(Junman'n 1.18-19)

³ Mɔ Zudasɪ m'ɔ yɪli Zozi manlɛn'n nwunlɛn kɛ bɛ lɛ ba hun Zozi'n, ɔ kɔ li yɪ nwɔn yalɛ kpa. Jɛtɛ fufue mma abulasan'n mɔ Nyanmɪan *tɛɛyɪfue mgbain'n-mɔ nɔn Zufɔ mgbain'n-mɔ falɪ manlɛn yɪ'n, ɔ kɔ fa ɔ kɔ sa kɔ beɛ bɛ.

⁴ Yɪ nwan: “M'an yɔ ɛtɛ, ɔ sanlɛn kɛ m'an tɔn sɔnlan ɛsɔan maan b'a hun yɪ.”

Mɔ Zudasɪ hanlɛn sɔ'n, bɛ nwan: “Ɔ nvalɪ man yɛ nwɔn. Wɔ ngɔnmɛn wɔ ejɔlɛ ɔ!”

⁵ Zudasɪ kɔ ju esika'n kɔ gua Nyanmɪan sua nɛn anɛn ɛbeɛ ɔ kɔ hɔ kɔ bɔ yɪ kɔmɛn.

⁶ Nyanmɪan tɛɛyɪfue mgbain'n-mɔ kɔ sɪsa esika'n. Bɛ nwan: “Yɛ mala'n mman man yɛ atɛn kɛ yɛ fɔ esika sɔ'n yɛ gɔa asɔnɛn esika nɛn anɛn. Ɔ sanlɛn kɛ sɔnlan moja esika ɔ.”

⁷ Bɛ hanlɛn sɔ mɔ bɛ kwalaa bɛ nɔan sɛli yɪ nwɔn'n, bɛ falɪ esika sɔ'n bɛ toli sɔnlan'n m'ɔ nwɔn ninngɛ nɛn ebo'n. Bɛ falɪ asɛ sɔ'n bɛ yɔli nyɔfue asielɛ.

⁸ Eɛ atɪ, ɛnɛ nɔn ɛnɛ, bɛ tɛ fɛɛ lika sɔ'n “Moja Ebo”.

⁹ Ɔ man ejɔlɛ'n mɔ Nyanmɪan falɪ wulalɪ kpɔmanfue Zolomin anɔan'n kpɛnɛn sɔ. Kpɔmanfue Zolomin nwan: *Jɛtɛ fufue mma abulasan, esika mɔ Izalayɛ amma'n-mɔ anɔan sɛli yɪ nwɔn bɛ falɪ bɛ lili yɪ gua nɛn anɛn.*

¹⁰ Esika sɔ'n b'a fa b'a to sɔnlan'n m'ɔ nwɔn ninngɛ nɛn ebo'n kɛ yɛ Mɛn hanlɛn heɛli mɛn'n.

Pilatɪ 'ba bisa Zozi kosuan

(Maakɪ 15.2-5, Luku 23.3-5, Zvan 18.33-38)

11 Be faɩ Zozi be hɔli kɔnmanna nɔn aja su. ɔ kɔ bisa Zozi ke: “Zufu'n-mɔ belemgbɩn'n y'ɔ le wɔ ɔ?”

Zozi nwan: “Yê wɔ nwan wɔ su ε le kan nɔn ɔ.”

12 Nan mɔ Nyanmɩan *teeyɩfue mgbain'n-mɔ nɔn Zufu mgbain'n-mɔ 'tɔn Zozi esuan'n, Zozi ngɔ te man bɛ su.

13 Ehi, Pilati nwan: “Esuan nwala ehi mɔ be le tɔn wɔ'n, ε ndi man ɔ?”

14 Zozi ngɔ bua ejɔle kpɔle kɔn sua. M'ɔ man ejɔle'n sinlin kɔnmanna nɔn anwɔn kpili nɔn anɔn.

Pilati 'ba man bɛ kun Zozi

(Maaki 15.6-15, Luku 23.13-25, Zvan 18.39-19.16)

15 Be 'di *Paki feti biala a, suanlan mɔ be kɔ tu yɩ fiadi mɔ menian'n-mɔ kulo ke be yaci yɩ'n, kɔnmanna'n yaci suanlan sɔ'n.

16 ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn bian kɔn la fiadi. Be fele bian sɔ'n Balabasɩ. Yɩ nwɔn yɔ esulo kpa, ese bɛ kwalaa be sɩ yɩ.

17 Pilati kɔ bisa menian'n-mɔ mɔ b'a yia ebele'n ke: “Balabasɩ nɔn Zozi mɔ be fele yɩ Kilisi'n, bɛ nunhan benin yê emɔ kulo ke n yaci yɩ ɔ?”

18 ɔ kɔ bisa bɛ sɔ, afi ɔ sɩ yɩ fɔɔn ke be kpɔ Zozi, yɩ ti yê b'a hyɩ yɩ b'a man yɩ ɔ.

19 Anɔn Pilati ti luka mɔ be di ejɔle'n, yɩ yɩ faɩ ngalie hɔli manlin yɩ ke: “N'ε fa wɔ ejɔle tu suanlan sɔ nɔn anwɔn, ɔ ti seseɔue. Yɩ dunman nɔn, ene kɔngɔe n junlin elalie ete ete.”

20 Temɔn sɔ'n, anɔn Nyanmɩan *teeyɩfue mgbain'n-mɔ nɔn Zufu mgbain'n-mɔ le wowula meninsunman nɔn abɔ ke be hɔn maan ɔ yaci Balabasɩ nɔn be hɔn Zozi.

21 Kɔnmanna'n kɔ bisa bɛ biekun ke: “Bɛ menian nnyuan'n, benin yê emɔ kulo ke n yaci yɩ ɔ?”

Bɛ kwalaa bɛ nwan: “Yaci Balabasɩ!”

22 Pilati kɔ bisa bɛ ke: “Anɔn Zozi mɔ be fele yɩ Kilisi'n, n yɔ yɩ se?”

Bɛ kwalaa bɛ nwan: “Bɔbɔ yɩ kulɔwa su!”

23 Pilati kɔ bisa bɛ ke: “Nzuke ete die yê ɔ'a yɔ ɔ?”

Bɛ kwalaa be kɔ tetian sele kpa bɛ nwan: “Bɔbɔ yɩ kulɔwa su!”

24 Anɔn menian'n-mɔ le tetian sunman. Pilati nian an, ɔ ngwala man like fɩi kɔn yɔ. ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ fa nzue ɔ kɔ nwunnzin yɩ sa menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ebele. Yɩ nwan: “Suanlan ehi ewue'n, mɩn nwɔn nɔn man nɔn, m'an yɩ mɩn sa nɔn! Emɔ angɔnmɩn, bɛ ejɔle ɔ!”

25 Bɛ kwalaa bɛ nwan: “Yuo o! Yê nɔn yê mma'n-mɔ, man yɩ ewue nɔn anwɔn ejɔle kpɔlo yê!”

26 Ehi, Pilati kɔ yaci Balabasɩ. ɔ kɔ man be kɔ fin Zozi mgbele. Mɔ be finlin yɩ yueli'n, ɔ yuli yɩ manlin maan be bɔbɔ yɩ kulɔwa su.

Nzalafu'n-mɔ 'ba gɔlv Zozi anwɔn

(Maaki 15.16-20, Zvan 19.2-3)

27 Pilati nzalafu'n-mɔ faɩ Zozi hɔli yɩ awulo elo. Be kɔ yia nzalafue'n-mɔ kwalaa Zozi anwɔn ebele.

28 Be kɔ yɩ yɩ taladi'e'n m'ɔ wula'n, be kɔ fa taladi'e kɔkɔle be kɔ wula yɩ.

29 Be kɔ nwɔn mmowe abotile be kɔ bɔ yɩ ti. Be kɔ fa ndee kpɔman be kɔ wula yɩ sa fama nɔn anɔn. Mɔ be yɔli sɔ yueli'n, be kɔ kɔtu yɩ nyunnun ebele be kɔ yeyala yɩ nwɔn. Bɛ nwan: “Zufu'n-mɔ belemgbɩn, ahɔn o!”

30 Be kɔ tutu yɩ nwɔn ngesele. Be kɔ tua yɩ be kɔ le kpɔman'n m'ɔ le'n be kɔ fa be kɔ fifin yɩ tin nɔn anɔn.

³¹ Be yeyalali yí nwón dede mɔ bé kunnun jɔlɪ'n, be kɔ yí taladiɛ kɔkɔlɛ'n mɔ be fali be wulali yí'n. Be kɔ fa yí muonun yí taladiɛ diɛ'n be kɔ wula yí yê be non yí hali be bubali yí kulɔwa sɔ.

Be 'ba bubɔ Zozi kulɔwa sɔ

(Maaki 15.21-32, Luku 23.26-43, Zvan 19.17-27)

³² Mɔ be fi kulo nun anun be 'fite'n, be non bian kɔn kɔ yia. Bian sɔ'n, be fele yí Simɔn. ɔ fi kulo'n mɔ be fele yí Silɛnin nun asɔ. Be kɔ hyi yí be kɔ fa Zozi kulɔwa'n be kɔ sua yí.

³³ Be hali dede be juli lika kɔn. Lika sɔ'n, be fele yí Gɔlugota. Gɔlugota'n, yí bu y'ɔ le ke tile kangɔ lika.

³⁴ Ebele, be kɔ fa divin be kɔ man Zozi ke ɔ nɔn. Divin sɔ'n, be gualɔ nun ayile m'ɔ non an, ɔ nnwun man yale'n sunman. ɔ hali sɔ, nan ɔ'a ngulo ke ɔ non.

³⁵ Mɔ be bubali yí kulɔwa nun asɔ yueli'n, be kɔ hyɔn tondo be kɔ hye yí taladiɛ'n-mɔ be kɔ fa.

³⁶ Eɛ be kɔ tetanlan yí nwón ebele be kɔ sisa yí.

³⁷ Like mɔ yí ti yê be le kun yí'n, b'a hele b'a bɔ yí ti sɔ ebele ke: "Sɔanlan ɛhi li Zozi. ɔ ti Zufu'n-mɔ belemgbin."

³⁸ Be kɔ bubɔ kodiawu nnyuan kɔsɔ kulɔwa sɔ Zozi anwɔn ebele. Kun wɔ yí sa fama sɔ yê kun kɔsɔ wɔ yí sa bê sɔ.

³⁹ Bé mɔ be 'sɔn ebele'n, be kɔsɔ kɔsɔ bé ti, anɔn be le kpe yí nzɔba.

⁴⁰ Bé nwan: "Wɔ mɔ wɔ nwan ɛ 'bu asɔnin sua'n, nán ɛ fa cian nsan ɛ si yí fɔfɔlɛ'n, de wɔ nwɔn e! Sɛ wɔ nwan ɛ ti Nyanmian Awa sakpa a, fi kulɔwa nun asɔ ju!"

⁴¹ *Tɛyɪfɔe mgbain'n-mɔ, non *mala nun asɔ mgbain'n-mɔ non Zufu mgbain'n-mɔ kɔsɔ kɔ gɔlɔ yí nwón.

⁴² Bé nwan: "ɔ'a le menian'n-mɔ ngɔan, kɔsɔ yí muonun ɔ ngɔala man yí nwón ngɔan de! Sɛ ɔ ti Izalayɛ belemgbin sakpa a, anɔn ɔ fi kulɔwa nun asɔ ɔ jú kikaala, nán ye 'ba le yí ye di.

⁴³ ɔ'a susu yí ti ɔ'a gua Nyanmian asɔ. Yí nwan: 'Nyanmian Awa y'ɔ le mín'. Sɛ Nyanmian kulo yí a, anɔn ɔ lé yí ti kikaala!"

⁴⁴ Kodiawu'n-mɔ kɔsɔ mɔ b'a bubɔ bé kulɔwa sɔ Zozi anwɔn ebele'n kpɛli yí nzɔba bie.

Zozi ewue'n

(Maaki 15.33-41, Luku 23.44-49, Zvan 19.28-30)

⁴⁵ Mɔ sɛnzɛ'n jinlanlɔn bé ti afian'n, awosin wulali mân nun anun lika kwalaa dede ɔ juli nɔsɔba dɛ nsan.

⁴⁶ Mɔ be 'kɔ a bɔ dɛ nsan'n, Zozi kɔ tian nun sɛle kpa. Yí nwan: "Eli, Eli, lama sabakitani?" Ejɔle sɔ'n, yí bu y'ɔ le ke "Mín Nyanmian, mín Nyanmian, nzuke ati yê a yí mín ɔ?"

⁴⁷ Mɔ bé mɔ be jijin ebele'n mmie-mɔ tɔli yí ngan'n, bé nwan: "ɔ le fele Eli!"

⁴⁸ Ebele ala, bé nunhan kɔn kɔ nwanndi ɔ kɔ hɔ kɔ fa eminlan ɔ kɔ bɔ divin nyinnyanlɔnwa anun. ɔ kɔ fa kɔ san baka kɔn ati ɔ kɔ tinnge yí Zozi anɔn ke ɔ nɔn.

⁴⁹ Nan ɛhinlɔn-mɔ nwan: "Jinlan maan ye nían sɛ Eli kɔ a kɔ le yí a!"

⁵⁰ Zozi kɔ tian nun sɛle kpa bieku, ɔ kɔ ha nun.

⁵¹ Mele sɔ'n, mgbenun ɛtanlan'n m'ɔ ja asɔnin sua nun anun'n kɔ sua yí anwɔnno dede ɔ kɔ ju yí asɔ. Asɛ'n kɔ kpusu, nyɔbɔe mgbili'n-mɔ anun kɔ kpaci kpaci.

⁵² Sɛka'n-mɔ asɔ kɔ tike tike. Nyanmian anwɔntɛ mma'n-mɔ dɔɔn mɔ be wuli'n kɔ tinnge tinnge.

⁵³ Mɔ Zozi fi ewue nun tinngeli'n, bé kɔalaa mɔ be fi seka'n-mɔ anun be fiteli'n, be hɔli kulo kpili nwanzzan-nwanzzan nun asu be yili bé nwɔn be heleli menian dɔɔn kpa.

⁵⁴ Mɔ nzalafu kpain'n nun yí nzalafu'n-mɔ mɔ bé nun yí le sisa Zozi'n nwunlin ké asie nin a kpusu nun yí nzin ejole'n, esulo hanlin bé sele kpa. Bé nwan: “Kannzu ɔ ti Nyanmian Awa sakpa!”

⁵⁵ Anun mmalasua dɔɔn kpa kɔsu wɔ ebele, be jin mua be le nian Zozi. Bé yê be sili Zozi su sunmin Galile mân nun anun be suli yí ɔ.

⁵⁶ Mali m'ɔ fi Magɔdala'n, ɔ nun Zvakɔi nun Zozefu anin Mali, ɔ nun Zebede amma'n-mɔ anin die'n wɔ mmalasua sɔ'n-mɔ anun bie.

Zozi esie'n

(Maaki 15.42-47, Luku 23.50-56, Zvan 19.38-42)

⁵⁷ Mɔ alie'n 'kɔ yí nɔsɔba nun'n, esikafue bian kɔn kɔ a kɔ ju ebele. Bian sɔ'n, be fele yí Zozefu, ɔ ti Zozi sɔanlan'n kɔn. ɔ fi Alimate kulo nun asu.

⁵⁸ ɔ kɔ hɔ kɔ tɔ Pilatɔ ɔ kɔ sele yí ké ɔ 'fa Zozi fuin'n ɔ 'kɔ a sie yí. Ehi, Pilatɔ kɔ man atun ké be fá be mân yí.

⁵⁹ ɔ kɔ le fuin'n ɔ kɔ fa kisaan fɔfɔle kɔn ɔ kɔ fɔfɔ yí nwɔn.

⁶⁰ Yí muonun yí seka mɔ ɔ'a man b'a kpe yí ebɔta kɔn anun'n, ɔ kɔ sie Zozi nun. M'ɔ sieli yí yueli'n, ɔ kunndoli ebue kpili kɔn ɔ nyinlin seka nun anvan'n yê ɔ salɔ hɔli ɔ.

⁶¹ Anun Mali m'ɔ fi Magɔdala'n, ɔ nun Mali kɔn'n be wɔ ebele. Be titi asɔ seka nun anyunnun.

Seka nun esisa'n

⁶² Zufu'n-mɔ bɔbɔali bé nwɔn be sieli. Mɔ yí alie hunlin m'ɔ ti enwɔnmian ele cian'n, Nyanmian *teeyifue mgbain'n-mɔ nun *Falisifue'n-mɔ kɔ hɔ kɔ tɔ Pilatɔ. Bé nwan:

⁶³ “Nannan, akwa atofue sɔ nun ejole kɔn mɔ anun yí nyin wɔ sɔ m'ɔ hanlin'n, yé ti a kpɔn su. Yí nwan: ‘Sɛ mɔn wu a, yí cian nsan, mɔn ‘tinngɛ.’”

⁶⁴ Yí ti, man atun maan be hó sɔsa seka'n dede cian nsan. ɔ'a nyo man sɔ a, yí menian'n-mɔ 'kɔ a sa yí be laka menian'n-mɔ ké: “ɔ fi ewue nun ɔ'a tinngɛ!” Afi, sian ato mɔ be 'di'n, ɔ 'tala daba die'n.”

⁶⁵ Ehi, Pilatɔ nwan: “E 'nwun nzalafu, Emɔ fá bé hó, maan be hó sɔsa yí ké mɔ emɔ kulo ɔ.”

⁶⁶ Be nun bé kɔ hɔ, be kɔ nwun ké seka nun anvan'n nyin kanlanman kpa. Be kɔ sie sɔ nzɔle, be kɔ yaci nzalafu'n-mɔ ebele ké be sɔsa yí.

28

Zozi ewuetinngɛ'n

(Maaki 16.1-10, Luku 24.1-12, Zvan 20.1-10)

¹ Mɔ *enwɔnmian ele cian'n sunlin'n, mɔle'n ngelemɔ, Mali m'ɔ fi Magɔdala'n, ɔ nun Mali kɔn'n kɔ a kɔ nian seka'n.

² Kɔnmgba ala, asie'n kɔ kpusu sele kpa. Yé Mɔn bɔfue'n kɔn fi anwunno ɔ kɔ ju. ɔ kɔ kunndoli ebue'n m'ɔ nyin seka nun anvan'n ɔ kɔ tɔ yí ahanmian ɔ kɔ fɔ ɔ kɔ tanlan su.

³ Bɔfue nun anwɔn'n ta sɔa miain miain ké nyanmian'n m'ɔ kpe miain miain'n. Yí taladie'n ti fufue hyiein hyiein kpa.

⁴ Esulo kɔ han nzalafu'n-mɔ kpa dede bé nwɔn kɔ wɔsu bé, be gugua ké menian mɔ b'a wu ɔ.

⁵ Bɔfue'n kɔ han kɔ hele mmalasua'n-mɔ ké: “Nán be sulo. Afi mɔn sɔ ké emɔ le kpɔnnɛ Zozi, sɔanlan'n mɔ be bɔbɔli yí kulɔwa nun asu'n.

⁶ Ɔ nn̄on man ɛwa. Ɔ fi ewue nun ɔ'a tinngɛ kɛ ɔ kp̄n̄lin hanlin yí'n. Ɛm̄o bála bɛ nían líka m̄o an̄in ɔ la'n.

⁷ Ɛm̄o hó ndɛ-ndɛ bɛ hán héle yí menian'n-m̄o kɛ ɔ fi ewue nun ɔ'a tinngɛ. Sian diɛ, ɔ lɛ kɔ a nw̄onndɛ ɛm̄o Galile m̄an n̄in anun. Ɛl̄o yê ɛm̄o 'nwun yí ɔ. Ngaliɛ'n m̄o m̄in nwan m̄in 'kan m̄in kele ɛm̄o n̄in anun."

⁸ M̄o mmalasua'n-m̄o fi sɛka n̄in as̄u bɛ 'kɔ'n, esulo n̄on fɛ elie kp̄ili kpa hanlin bɛ. Bɛ lɛ ɛnwanndie bɛ lɛ kɔ a han bɛ kele Zozi menian'n-m̄o.

⁹ K̄unngba ala, bɛ n̄on Zozi kɔ yia n̄in. Zozi nwan: "M̄o m̄o ah̄in, m̄o m̄o ah̄in o!" M̄o Zozi bisali bɛ ah̄in yueli'n, bɛ kɔ kp̄unngɛ yí bɛ kɔ s̄o yí ja n̄in anun, bɛ kɔ k̄ot̄o yí nyunnun ɛbɛlɛ bɛ kɔ s̄o yí.

¹⁰ Ɛh̄i, Zozi kɔ se bɛ kɛ: "Nán bɛ sulo. Ɛm̄o hó hán héle m̄in nianman'n-m̄o kɛ bɛ hó Galile m̄an n̄in anun ɛl̄o. Ɛbɛlɛ yê bɛ 'nwun m̄in ɔ."

Nzalafu'n-m̄o ej̄ɔlɛ'n

¹¹ M̄o an̄in mmalasua'n-m̄o aja w̄o atunnun'n, nzalafu'n-m̄o m̄o bɛ lɛ sisa sɛka'n, mmie-m̄o kɔ sa kɔ h̄o kulo. Bɛ kɔ h̄o kɔ b̄o ej̄ɔlɛ'n m̄o wal̄i n̄in anun amann̄iɛ bɛ kɔ hele Nyanm̄ian *tɛȳɪf̄uɛ mgbain'n-m̄o.

¹² Nyanm̄ian tɛȳɪf̄uɛ mgbain'n-m̄o n̄on Zufu mgbain'n-m̄o kɔ yia. M̄o bɛ n̄wan sɛli bɛ nw̄on yueli'n, bɛ kɔ man nzalafu'n-m̄o esika d̄on kpa.

¹³ Ɛsɛ bɛ nwan: "Sɛ bɛ bisa ɛm̄o a, ɛm̄o hán kɛ k̄ongɔɛ m̄o ɛm̄o 'daf̄i'n, yí menian'n-m̄o a a sa yí a h̄o.

¹⁴ Sɛ k̄onmanna'n t̄i a, yɛ 't̄o yí ak̄obɛ nán ɛm̄o ati a nga man n̄in."

¹⁵ Nzalafu'n-m̄o lel̄i esika'n, bɛ hanlin yí kɛ Nyanm̄ian tɛȳɪf̄uɛ mgbain'n-m̄o hanlin heleli bɛ n̄in ala. Ɛnɛ n̄on ɛnɛ, Zufu'n-m̄o tɛ kan ej̄ɔlɛ s̄o'n.

Zozi 'ba yí yí nw̄on kele yí menian'n-m̄o

(Maaki 16.14-18, Luku 24.36-49, Z̄wan 20.19-23, Junman'n 1.6-8)

¹⁶ Ɛh̄i, Zozi menian bulu n̄on k̄on'n h̄oli Galile m̄an n̄in anun ɛl̄o b̄uka'n m̄o Zozi heleli bɛ n̄in as̄u.

¹⁷ M̄o bɛ nwunlin yí'n, bɛ k̄ut̄oli bɛ s̄oli yí. Nan k̄us̄u bɛ mmie-m̄o a nne a nni man.

¹⁸ Zozi kɔ kp̄unngɛ bɛ, ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: "B'a fa anwunno ɛl̄o n̄on as̄i ɛwa tunmin'n k̄ualaa b'a wula m̄in sa n̄in.

¹⁹ Ɛh̄ika ati, ɛm̄o hó m̄an n̄in anun menian'n-m̄o k̄ualaa anw̄on, ɛm̄o m̄an bɛ k̄áci m̄in menian. Ɛm̄o s̄on̄in bɛ w̄o Siɛ n̄on Baa, ɔ n̄on Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n dunman n̄in.

²⁰ Ninngɛ'n k̄ualaa m̄o m'an han m'an hele ɛm̄o'n, ɛm̄o héhele bɛ maan bɛ ȳó. Ɛsɛ ɛm̄o nw̄ún yí kɛ m̄in n̄on ɛm̄o san al̄ih̄ian biala dede ɔ kɔ ju m̄an n̄in ayueliɛ."

ƐJɔLEKPA'N Mɔ MAAKI HELELI'N

M'ɔ wɔ nun'n

Nwan sʋanlan dɛ y'ɔ le Maaki? Ɔ tɪ Zozi Kilisi mmɔfʋe'n-mɔ bʋkafʋe. Maaki, mɔ be fele yɪ biekuɔ Zʋan'n, ɔ nun yɪ nɪn Mali, be tanlanlɪn Zoluzalemɔn kulo nun asʋ (Junman 12.12). Ɔ tɪ Baanabasɪ anianman kʋn (Kolɔsʋ 4.10). Ɔ nun Baanabasɪ nun Pɔlv yɛ be hɔli Antioʋ kulo nun asʋ ɔ (Junman 12.25). Ɛbele, asɔnɪn mma'n-mɔ kɔ sʋan Pɔlv nun Baanabasɪ ke be hɔ bɔ Ɛjɔlekpa'n be hɛle mɔn mɔn'n-mɔ. Alimʋa atun'n mɔ be 'tu'n, Maaki hɔli bie ɔ bʋkalɪ bɛ. Nan atunnunɔvian, ɔ yacili bɛ salɪ hɔli Zoluzalemɔn (Junman 13.5,13). Ɔ hyɛli kpa, Baanabasɪ falɪ Maaki, ɔ nun yɪ hɔli Sipʋlv mɔn nun (Junman 15.37-39). Ɛhi anzin, yɛ nwun yɪ Pɔlv nun Pɛli kalata'n-mɔ anun ke Maaki bʋkalɪ bɛ wɔ *Lɔmɔn kulo nun asʋ (Filemɔn 24, 2 Timote 4.11, 1 Pɛli 5.13).

Ɛjɔlekpa ɛhi anun, Maaki le kele yɛ ke Zozi tɪ Nyanmɪan Awa. Yɪ Ɛjɔlekpa m'ɔ heleli'n tɪ tika tala ɛhinlɪn-mɔ dɛ'n, nan kʋsʋ ɛjɔle wɔ nun kpa.

Maaki 'bɔ yɪ Ɛjɔlekpa nun abʋ'n, ɔ man yɛ nwun yɪ ke Zʋan Batisi sɔnɪnɪn Zozi, ɛse Abansanmɔn kʋsʋ salɪ Zozi nianlɪn (1.1-13). Maaki a hye yɪ kalata nun anun mgbili mgbili nnyuan. Alimʋa dɛ'n, (yɪ tɪ 1.14-8.26), ɔ kan Zozi bagua nun junman'n m'ɔ lili yɪ Galile mɔn nun nɪn anwɔn ɛjɔle. Ɔ man yɛ nwun yɪ ke Zozi kpɪnlɪn feleli yɪ menian'n-mɔ, tunmin'n m'ɔ falɪ tuli wawɛ ɛte'n-mɔ, ɔ manlɪn nwuluwafʋe'n-mɔ anwɔn salɪ, ɔ heheleli Nyanmɪan ninnge'n-mɔ tunmin sʋ, ɛse ɔ yɔli asinbenwɔn ninnge.

M'ɔ tɔ sʋ nnyuan'n (8.27-16.20), ɔ kan Zozi ewue'n nun yɪ etinngɛ nɪn anwɔn ɛjɔle. Mɔ Lɔmɔn nzalafʋ kpain'n m'ɔ bʋbɔli Zozi kʋlvwa nun asʋ'n nwunlɪn ke Zozi a kpɪn a wu yɪ'n, yɪ nwan: “Ɔ tɪ ananhɔle, bian ɛhi tɪ Nyanmɪan Awa sakpa!” (15.39). Maaki kulo ke yɛ kʋsʋ yɛ de yɛ di ke Zozi tɪ Nyanmɪan Awa sakpa. Ɛjɔlekpa nun agualɛ nun, yɛ nwun yɪ ke Maaki a han Zozi ewuetinngɛ nɪn anwɔn ɛjɔle sin ko (16.1-8). Yɪ tɪ, b'a hele ɛjɔle kaan b'a sa sʋ m'ɔ kele ke Zozi a yɪ yɪ nwɔn a hele yɪ menian'n-mɔ ɛse ɔ'a fʋ ɔ'a hɔ nyanmɪansʋ (16.9-20).

Zʋan Batisi junman'n

(Matie 3.1-12, Luku 3.1-18, Zʋan 1.19-28)

¹ Ɛjɔlekpa'n m'ɔ tɔ de Zozi Kilisi m'ɔ tɪ Nyanmɪan Awa'n y'ɔ le ɛhi.

² Ɛjɔle sɔ'n bɔli yɪ bʋ ke Nyanmɪan Kpɔmanfʋe Ezayi heleli wɔ yɪ kalata nun anun'n. Ɔ'a hele Zozi anwɔn ɛjɔle'n ke Nyanmɪan nwan:

Nian, mɪn 'sʋan mɪn bɔfʋe'n wɔ nyunnun

mɪn 'man ɔ di mʋa ɔ sesie wɔ atin'n.

³ Bɔfʋe sɔ'n y'ɔ le sʋanlan'n m'ɔ le tian

ɛwɔ nɪn anun ɛlɔ ke:

Be sɛsie yɛ Mɪn atin'n

be mɔn ɔ tɪnnɛ fʋɔn!

⁴ Ɛhi, cian kʋn, Zʋan kɔ fite ɛwɔ nɪn anun ɛlɔ. Ɔ sɔnɪn menian'n-mɔ. Ɔ tu bɛ fʋɔ ke: “Ɛmɔ nɪn bɛ nwɔn be kɔci bɛ abalabɔ'n be fɔ bɛ nwɔn be mɔn Nyanmɪan maan n zɔnɪn ɛmɔ, nɔn Nyanmɪan a fa ɛmɔ ɛte nɪn a hye bɛ.”

⁵ Mɔ Zʋan hanlɪn sɔ mɔ menian'n-mɔ tɪli yɪ ngan'n, Zude mɔn nɪn anun menian'n-mɔ nun Zoluzalemɔn kulo nun asʋ dɛ'n-mɔ, bɛ dɔn, be kɔ hɔ yɪ nwɔn ɛlɔ. Be kɔ han bɛ ɛte'n bagua nɪn anun, nɔn Zʋan a sɔnɪn bɛ wɔ asue'n mɔ be fele yɪ Zuludɪn nɪn anun.

⁶ Taladi'e'n mɔ Zvan wula'n, sɔamo enyuan yê b'a fa b'a nwɔn ɔ. Yí beletí'n tɪ naan kpɔlo. Alie'n m'ɔ di'n, y'ɔ le teteɔvɔvɔ nɔn wɛ.

⁷ E' n'wun ejɔle'n m'ɔ kan kele menian'n-mɔ'n. Yí nwan: "Sɔanlan kɔn fi mɪn nzin ɔ le ba, ɔ le tunmin tala mɪn, mɪn nze nvata man ke mɪn kɔtɔ mɪn nyannji yí ja mgbabɔa'n nyanman'n bobɔ mgbɔn ɔ.

⁸ Mɪn die, m'an fa nzue m'an sɔnɪn emɔ, nan yí die, ɔ 'ba fa Nyanmian Wawe'n sɔnɪn emɔ."

Zvan 'ba sɔnɪn Zozi

(Matie 3.13-17, Luku 3.21-22)

⁹ Mele sɔ nɪn anun, Zozi fi Nazaletɪ, Galile mɔn nɪn anun, ɔ kɔ a kɔ tɔ Zvan maan ɔ kɔ sɔnɪn yí asue Zuludin nɪn anun.

¹⁰ Mɔ Zozi fi asue nɪn anun ɔ 'fite'n, ɔ 'nɪan an, anun anwunno nɪn a buke, Wawe Nwannzan-nwannzan'n tɪ ke abubule, ɔ fi nyanmiansɔ ɔ kɔ ju kɔ tanlan yí sɔ.

¹¹ Ebele ala, anie kɔn kɔ te anwunno elɔ ke: "E tɪ mɪn ehulo Baa, m'an fa mɪn lɔa'n kwalaa m'an wula wɔ nɪn."

Abɔnsanmɔn 'ba sɔ Zozi nɪn

(Matie 4.1-11, Luku 4.1-13)

¹² Ebele ala, Wawe'n Nwannzan-nwannzan'n kɔ hyɔn Zozi kɔ hɔ ewá nɪn anun elɔ.

¹³ ɔ lili elebulanan. Ebele, *Satan (mɔ ye fele yí Abɔnsanmɔn'n), ɔ kɔ a kɔ sɔ yí kɔ nɪn. Anun Zozi wɔ ebolo naan'n-mɔ afian yê nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ yê be bɔka yí ɔ.

Zozi 'ba fele Galile mɔn nɪn anun menian nɪn

mɔ be ci ejue yí nwɔn

(Matie 4.12-22, Luku 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Eɪu mɔ be hyɪ. Zvan be tɔli yí fiadi'n, Zozi kɔ sa kɔ hɔ Galile mɔn nɪn anun ɔ 'kɔ a bɔ Nyanmian Ejɔlekpa'n kele bé mɔ be wɔ elɔ'n.

¹⁵ M'ɔ juli elɔ'n yí nwan: "Temɔn nɪn a ju, ɔ sanlɪn ke Nyanmian Belemgbin elie mele nɪn a kpunngɛ. Emɔ lé Ejɔlekpa'n be li nán emɔ káci bé abalabɔ'n!"

¹⁶ Mɔ Zozi 'sɪn Galile asubula nɪn anɔvan ebele'n, ɔ 'nɪan an, anun anianman nnyuan le gua bé dada. Kɔn li Simɔn yê kɔn'n kɔsɔ li Andele.

¹⁷ Zozi kɔ han kɔ hele bé ke: "Emɔ bála, be sí mɪn sɔ, nán mɪn 'ba man emɔ fele menian be man mɪn."

¹⁸ Ke Zozi anɔvan 'tɔ ala, be kɔ yaci bé dada'n-mɔ ebele, be kɔ si yí sɔ.

¹⁹ Zozi fi ebele, ɔ kɔ hɔ yí nyunnun kaan, ɔ kɔ nwun Zebede amma'n-mɔ: Zɔaki nɔn yí nianman Zvan. Be gua bé elee nɪn anun, be le kpɔnmgbá bé dada'n-mɔ anun.

²⁰ Ebele ala, Zozi kɔ fele bé. Be kɔ yaci bé si Zebede ɔ nɔn kpafu'n-mɔ elee nɪn anun ebele, be kɔ si yí sɔ.

Zozi 'ba fɔan wawe ete fi sɔanlan kɔn anun

(Luku 4.31-37)

²¹ Be fi ebele, Zozi nɔn bé kɔ hɔ kulo'n mɔ be fele yí Kapɛɛnawɔmɔn nɪn asɔ. Be wɔ ebele dede mɔ enwɔnmian ele cɪan'n juli'n, ɔ nɔn bé kɔ hɔ Zufu'n-mɔ asɔnɪn sua nɪn anun. ɔ kɔ hehele bagua'n Nyanmian Anɔvan Ejɔle.

²² Tunmin'n m'ɔ fa kekele ninngɛ'n-mɔ'n sɪn menian'n-mɔ anwɔn. ɔ sanlɪn ke ɔ ngele man yí ninngɛ'n-mɔ ke mala nɪn asɔ mgbain'n-mɔ die'n, nan ɔ kele yí ninngɛ'n-mɔ tunmin sɔ.

²³ ɔ 'ba yɔ sɔ'n kɔsɔ, anun sɔanlan kɔn wɔ bé asɔnɪn sua nɪn anun ebele. Sɔanlan sɔ'n, wawe ete wɔ yí nɪn. ɔ kɔ tɪan nɪn ke:

²⁴ “Zoji m’o fi Nazalet, e ‘se yé se? E walí yé busu ebó anaan? Mún sí wó bókóó! É tì Nyanmian Svanlan Nwannzan-nwannzan!”

²⁵ Mò svanlan’n hanlín sò’n, Zoji kò tian wawé ete nún asú sele kpa. Yí nwan: “Muan wó nvan’n nán fi svanlan éhí anún fite!”

²⁶ Ké Zoji ‘kan sò ala, wawé ete’n kò kpusu svanlan’n sele sele kpa, ó kò tian, ó fi yí nún kò fite.

²⁷ Sian’n, ké ó yòlì sò’n, esulo kò han bé mò be wò asónún sua nún anún’n kualaatin. Bè lé bisa bisa bé nwón ké: “Nan nzu like díe ahí? Tunmin sù like ehele fufále ó! M’ó kò han’n, wawé ete’n-mò dí sù, ése be man yí anyúnzó.”

²⁸ Ó fi ébélé, Zoji dunman’n kò hò dede kò ju Galile mân’n líka kualaatin.

Zoji ‘ba man nwuluwafwe dòn anwòn sa

(Matie 8.14-17, Luku 4.38-41)

²⁹ Mò Bè fi Nyanmian sua nún anún bè fitelín, ébélé ala, bè kò hò Simòn nún Andele awulo. Mò be ‘kò’n, bè nún Zvakí nún Zvan yé be hòlì ó.

³⁰ Bè ‘ju ébélé a, anún Simòn asebala nún a fóké, ebunnun a hyí yí, ó la. Ébélé ala, bè kò bò Zoji amannie.

³¹ Zoji kò hyòin kò kpunngé yí, ó kò sò yí sa nún anún ó kò jasú yí. Ébélé ala, ebunnun’n fi yí nwón kò tu. Ó kò jasú, ó kò man bé like be kò lí.

³² Bè wò ébélé dede eyua’n tólì, mò mân nún anún ‘yò fòvón’n, menian’n-mò kò sva nwuluwafwe ngacilé, nún bé mò wawé ete wò bé nún’n, bè kò bélé Zoji.

³³ Kulo nún asú menian’n-mò kwalaa kò yia awulo nún anván nún anún.

³⁴ Zoji kò man nwuluwafwe dòn anwòn kò sa, ése ó kò fuan wawé ete dòn. Ó ngò man man wawé ete’n bie fíí atún, ó sanlín ké wawé ete’n-mò sí yí svanlan éhòlé kòn’n.

Zoji ‘ba kpanza Galile mân nún anún

(Luku 4.42-44)

³⁵ Éhí anzin, mò alíe’n ‘kò albahian’n, anún mân nún anún tē du bóbó, Zoji kò jasú. Ó fi awulo ébélé kò fite kò hò asónún éyòlé ahanmian kulo’n tìba élo.

³⁶ Mò Simòn nún yí manngón’n-mò jasólì’n, bè nnwun man Zoji. Bè nanndí kulo nún anún bè lé kpòndé yí.

³⁷ Bè kpòndelì yí dede mò be nwunlín yí’n, bé nwan: “Yé Mún, menian’n-mò kwalaa lé kpòndé wó.”

³⁸ Zoji kukulì yí nvan sù a, yí nwan: “Èmò mán yé hó kulo’n-mò mò be mantan mantan ewa’n-mò asú. Ó fata ké mún kan Nyanmian Anvan Éjòlé elòhan kusú. Éhí atí yé ó man n ví kulo nún anún m’an fite ó.”

³⁹ Zoji le yí sò dede ó kò kpanza Galile mân’n líka kualaatin. Ó kò hò kò bò Éjòlékpa’n kò hele menian’n-mò wò Zufu’n-mò asónún sua’n-mò anún. Ése ó kò fuan wawé ete’n-mò.

Zoji ‘ba man kokobefwe kòn anwòn sa

(Matie 8.1-4, Luku 5.12-16)

⁴⁰ Élehún kòn, kokobefwe kòn kò a kò tu Zoji ó kò tu kò tó yí ja nún. Ó kò bótú yí. Yí nwan: “Mín mún, mún sí ké sé é kulo a, é kwalaa ké é man mín nwón sa, é tu mín nwón efian’n.”

⁴¹ Mò Zoji nwunlín yí sò’n, kokobefwe nún anwòn kò yó yí koun. Ébélé ala, ó kò tinnge yí sa kò han kokobefwe’n, yí nwan: “Mún kulo, man wó nwón tí!”

⁴² Mò Zoji hanlín sò nún ala, kokobe’n fi yí nwón kò tu, yí nwón kò tí.

⁴³ Mò bian nún anwòn salí yuelì’n, Zoji kò jujó aminle sù kò hele yí asannan nán ó’a man ó’a hò.

⁴⁴ Zozi nwan: “Mò a nwun yí ewa'n, n'è kan nun ejòlè fíí kele sɔanlan. Nan kò fa wó nwun kele Nyanmian tɛɛyíwɛ'n nán yí wó nwun efian etue tɛɛ'n m̀ Moyizí mala'n kele'n maan bɛ nwun yí kɛ wó nwun a tɪ.”

⁴⁵ Nan m̀o bian'n hòlì'n, ɔ'a ngwala man ejòlè nun asu fia. Ɔ kò b̀o yí kpaye kò hele m̀an'n kwalaa. Sian'n, kɛ ɔ yòlì sò'n, Zozi kò kulo'n-m̀o asu a, merinsoman'n dunman nun, ɔ ka ahanmian, lika m̀o sɔanlan nnun man'n, èbèlè yê menian'n-m̀o fi lika kwalaa bɛ ba yí nwun ɔ.

2

Zozi 'ba man bubuluwafɛ kɔn anwɔn sa

(Matie 9.1-8, Luku 5.17-26)

¹ Èhì, èlè nnyuan kɔn sunlin, Zozi kò sa kò a Kapɛɛnawomun. M'ò walì juli èbèlè'n, menian'n-m̀o kò tɪ kɛ ɔ wò yí awulo èbèlè.

² Menian dɔn kpa kò a kò yí sua'n nɔn anwan nɔn anun dede bɛ nnwun man lika fíí m̀o bɛ sie b́è nwun ɔ. Zozi kò han Nyanmian Anwan Ejòlè'n kò hele b́è.

³ M̀o Zozi 'kan Nyanmian Anwan Ejòlè'n, menian mmie-m̀o kò a kò ju èbèlè. B́è nunhan nnan sɔ bubuluwafɛ kɔn, bɛ lè fa yí bɛ bɛlè Zozi.

⁴ Eyia kpilì m̀o menian'n-m̀o a yia nɔn ati, bɛ ngwala man wuluwafɛ'n fa fite Zozi anyunnun. Èhì a, bɛ kò fɔ sua'n m̀o Zozi wò nun nɔn asu, bɛ kò kpɛ nun tokolo. Bɛ kò fa bubuluwafɛ'n nɔn yí èbɛɛ'n bɛ kò wula tokolo sò nɔn anun bɛ kò jula yí Zozi anyunnun èbèlè asì.

⁵ M̀o Zozi nwunlin b́è dedi'n, ɔ kò han kò hele bubuluwafɛ'n kɛ: “Mín wa, b'a fa wó ètɛ'n b'a hye wó.”

⁶ M̀o Zozi 'kan ejòlè'n kele wuluwafɛ'n, anun mala nɔn asu mgbain'n mmie-m̀o títì asì bagua nɔn anun èbèlè. Mgbain sò'n-m̀o kò han yí b́è tɪ anun kɛ:

⁷ “Nzuke ati yê sɔanlan èhì kan ejòlè ètɛ sua tia Nyanmian ɔ? Sɛ nán Nyanmian angunmun cein an, nwan yê ɔ kwalaa ɔ fa ètɛ ce ɔ?”

⁸ Èbèlè ala, Zozi kò nwun b́è ajonlin'n. Yí nwan: “Nzuke ati yê em̀o le ajonlin sua-m̀o em̀o ati anun ɔ? Em̀o jonlin kɛ m̀n ngwala man yí yò ɔ?”

⁹ Sɛ m̀n kan kɛ: ‘B'a fa wó ètɛ'n b'a hye wó,’ em̀o nnwun man nun. Nan sɛ m̀n kan kɛ: ‘Jasɔ fa wó èbɛɛ'n nanndì,’ nán ɔ yò sò a,

¹⁰ anɔn em̀o a nwun yí kɛ M̀an Baa'n le tunmin asìe nɔn asu ewa ɔ fa ètɛ'n-m̀o ce.” Ɔ kacilì yí nwan bubuluwafɛ nɔn anwɔn èlò a, yí nwan:

¹¹ “M'an man wó atun, jasɔ, fa wó èbɛɛ'n kò awulo.”

¹² Èbèlè ala, bian'n kò jasɔ b́è kwalaa b́è nyunnun èbèlè. Ɔ kò fa yí èbɛɛ'n ɔ kò fite. Ejòlè'n kò sin b́è kwalaa b́è nwun kpa. Bɛ kò kannv̀o Nyanmian. B́è nwan: “Yè nwunlin man like sua bie lé!”

Zozi 'ba fɛlè Levi

(Matie 9.9-13, Luku 5.27-32)

¹³ Èhì anzin, Zozi kò sa kò hò Galile asubula nɔn anwan èlò biekun. Menian dɔn kò kpɔ yí, ɔ kò hehele b́è ninngɛ.

¹⁴ Tɛmun m̀o Zozi 'sa kò awulo'n, ɔ 'ba ju lika m̀o bɛ tua ajule nɔn an, Levi m'ò tɪ Alifè awa'n tɪ èbèlè. Ɔ lè dide ajule. Zozi kò jinlan, yí nwan: “Levi, sɪ mín su!” Èbèlè ala, Levi kò jasɔ kò si yí sɔ.

¹⁵ Èhì anzin, cian kɔn Zozi kò hò like elie Levi awulo èlò. M̀o ɔ 'kò'n, ɔ nɔn yí menian'n-m̀o nɔn menian dɔn m̀o bɛ dide ajule'n nɔn ètɛfɛ'n-m̀o yê bɛ hòlì ɔ. Afì b́è m̀o bɛ si Zozi sɔ'n, bɛ sunlin.

¹⁶ M̀o mala nɔn asu mgbain'n-m̀o m̀o bɛ wò Falisifɛ'n-m̀o fâ diɛ nɔn anun'n nwunlin kɛ Zozi nɔn menian èhì-m̀o kwalaa lè didi'n, bɛ kò bisa Zozi menian'n-m̀o kɛ: “Nzuke ati yê Zozi nɔn b́è m̀o bɛ dide ajule'n nɔn ètɛfɛ'n-m̀o lè didi'n?”

¹⁷ Mɔ Zozi tɔli ɛjɔlɛ'n mɔ bɛ lɛ kan'n, yɪ nwan: “Bɛ mɔ bɛ fɔkɛli man'n, bɛ mgbɔnnɛ man ayile ɛyɔlɛfɛ. Nan bɛ mɔ b'a fɔkɛ'n yɛ bɛ kpɔnnɛ ayile ɛyɔlɛfɛ ɔ. M'an mma man kɛ m 'ba kpɔnnɛ sɛsɛfɛ'n-mɔ. Nan m malɪ kɛ m 'ba kpɔnnɛ ɛtɛfɛ'n-mɔ.”

*Abuala nɪn anwɔn kosuan'n
(Matie 9.14-17, Luku 5.33-39)*

¹⁸ Cɪan kɔn, anɪn Zvan Batisi menian'n-mɔ nɔn Falisifɛ'n-mɔ bɛ lɛ di abuala. Menian mmie-mɔ walɪ tɔli Zozi a, bɛ kɔ bisa yɪ kɛ: “Nzuke ati yɛ Zvan menian'n-mɔ nɔn Falisifɛ'n-mɔ diɛ'n-mɔ lɛ di abuala, nan kɔsɔ wɔ diɛ'n-mɔ nni man bie ɔ?”

¹⁹ Eɪi a, Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “Ɛmɔ a nwun sɔanlan kɔn m'ɔ lɛ fa atɔnvɔlɛ m'ɔ nɔn yɪ manngɔn'n-mɔ b'a bua b'a la lɛ ɔ? Cɛcɛ, mɛlɛ mɔ atɔnvɔlɛ bian'n lɛ didi'n, yɪ manngɔn'n-mɔ ngɔala man kɛ bɛ bua bɛ da ɔ.

²⁰ Mɛlɛ'n bie 'ba ju, bɛ 'ba yɪ atɔnvɔlɛ bian'n fi bɛ sa nun. Cɪan sɔ'n yɛ bɛ kɔsɔ bɛ 'ba li abuala ɔ.

²¹ Sɔanlan fɪi nva man ndafuin fɔfɔlɛ ɔ nda man ɛtanlan daba nun. Sɛ ɔ yɔ yɪ sɔ a, ndafuin fɔfɔlɛ'n 'sua ɛtanlan daba'n. Sian'n, yɪ bɔɛ'n 'yɔ kpili tala daba diɛ'n.

²² Sɔanlan fɪi nva man divɪn fɔfɔlɛ ɔ ngua man naan kpɔlo kotoku daba nun. Sɛ ɔ yɔ yɪ sɔ a, kpɔlo'n 'sua nzan'n butu, anɪn yɪ munnyuan nɪn a sɛci. Nan kpɔlo kotoku fɔfɔlɛ anun yɛ bɛ gua divɪn fɔfɔlɛ ɔ.”

*Zozi nɔn ɛnwɔnmian ele cɪan'n
(Matie 12.1-8, Luku 6.1-5)*

²³ Eɪi anzin, cɪan kɔn, *ɛnwɔnmian ele cɪan nɪn anun, Zozi kɔ kpɛ nun *bele ebo mmie-mɔ asɔ. Cɪan sɔ'n, yɪ menian'n-mɔ kɔ tɪti atɪn nɪn anɔan bele'n bie kɔ li.

²⁴ Eɪi a, Falisifɛ'n-mɔ kɔ bisa Zozi kɛ: “Nɪan, nzuke ati yɛ wɔ menian'n-mɔ yɔ like mɔ mala'n tua kɛ nɔn bɛ yɔ yɪ ɛnwɔnmian ele cɪan nɪn ɔ?”

²⁵ Eɪi a, Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “Mɔ eɪi hunlin Davidi nɔn yɪ menian'n-mɔ, mɔ anɪn bɛ le man like fɪi bɛ nni man'n, like mɔ bɛ yɔli'n, ɛmɔ kɪngalɪ man yɪ le ɔ?

²⁶ Tɛɛyɪfɛ kpain Abiataa mɛlɛ sɔ, ɔ'a nwɔlɔ man Nyanmian sua nɪn anun, kpavɔn'n mɔ b'a fa b'a man Nyanmian'n, ɔ a nni man bie, ɔ'a nva bie ɔ'a man yɪ menian'n-mɔ b'a nni man ɔ? Nan kɔsɔ kpavɔn sɔ'n, sɔanlan fɪi le man atɪn kɛ ɔ di ɔ, sannan Nyanmian tɛɛyɪfɛ'n-mɔ ala yɛ bɛ kɔala kɛ bɛ di ɔ.”

²⁷ Zozi kɔ tɔ sɔ biekun kɛ: “Bɛ yɔli ɛnwɔnmian ele cɪan'n bɛ manlɪn sɔanlan, nan b'a nyɔ man sɔanlan b'a mman man ɛnwɔnmian ele cɪan'n.

²⁸ Yɪ sɔ ati, Mɔn Baa'n tɪ ɛnwɔnmian ele cɪan'n muonun asɔ mɪnlɪan.”

3

*Sɔanlan'n mɔ yɪ sa kɔn a jɔ'n
(Matie 12.9-14, Luku 6.6-11)*

¹ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yueli'n, ɔ fi ɛbɛlɛ ɔ kɔ sa kɔ hɔ Zufɔ'n-mɔ asɔnɪn sua nɪn anun biekun. ɔ 'ba yɔ sɔ'n kɔsɔ, anɪn sɔanlan kɔn wɔ asɔnɪn sua nɪn anun ɛbɛlɛ. Sɔanlan sɔ nɪn asa kɔn a jɔ.

² Mɔ Zozi 'wɔlɔ asɔnɪn sua nɪn anun'n, anɪn Falisifɛ'n-mɔ wɔ ɛbɛlɛ. Bɛ gua ɛbɛlɛ bɛ le nɪan sɛ Zozi kɔ man wuluwafɛ nɪn anwɔn kɔ sa ɛnwɔnmian ele cɪan nɪn an. Afɪ bɛ kulo kɛ bɛ tɔn yɪ ɛsɔan.

³ Mɔ Zozi nwunlɪn yɪ sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele wuluwafɛ'n kɛ: “Njabian, jasɔ jinlan bɛ kwalaa bɛ nyunnun ɛwa maan bɛ nwɔn wɔ.”

⁴ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, bian'n kɔ jasɔ kɔ jinlan. Zozi kɔ bisa bɛ mɔ bɛ gua sua nɔn anun'n kɛ: "Asɔ yɛ mala'n man atɔn kɛ enwɔnmian ele cɔan'n, bɛ yɔ sɔanlan yɛ anaan bɛ yɔ yɛ ɛtɛ? Bɛ lɛ sɔanlan ngɔan anaan bɛ hɔn yɛ?"

Zozi bisali kosuan ɛhɪ a, bɛ ngɔ bua man yɛ bie.

⁵ Bɛ ti anun ɛtɛ'n nɔn bɛ nyɔlɛ sɔ nɔn anwɔn, ɛya kɔ hun Zozi ɛsɛ yɛ lɔa kɔ bɔ yɛ nwɔn. ɛhɪ a, ɔ kɔ nian bɛ kwalaa kɔ si kɔ yia. ɔ kɔ han kɔ hele wuluwafɔe'n kɛ: "Tɔnnɛ wɔ sa nɔn anun." ɔ 'tɔnnɛ yɛ sa nɔn anun an, asaa kɔ yɔ kpa.

⁶ Mɔ yɔlɛ sɔ'n, Falisifɔe'n-mɔ fi asɔnɔn sua nɔn anun bɛ kɔ fite. ɛbɛlɛ ala, bɛ kɔ hɔ bɛ kɔ nwun belemgbɔn Elɔdɪ asasɔ'n-mɔ anwɔn. Bɛ lɛ kpɔnnɛ atɔn mɔ bɛ 'sɔn sɔ bɛ kun Zozi.

Meninsɔnman 'ba yia Zozi anwɔn

⁷ Mɔ yɔlɛ sɔ'n, Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ bɛ hyɔnlɔn bɛ nzin bɛ hɔlɔ Galile asue nɔn anwan ɛlɔ. Menian dɔwn kɔ si yɛ sɔ.

⁸ Meninsɔnman'n walɔ Zozi anwɔn ɛbɛlɛ, afi ninngɛ'n-mɔ kwalaa mɔ yɔlɛ'n, bɛ tɔlɔ yɛ ngan. Mmɛ-mɔ fi Galile nɔn Zude mɔn nɔn anun. Mmɛ-mɔ kɔsɔ fi Zoluzalemɔn kulo nɔn asɔ ɔ nɔn Idume mɔn nɔn anun. Dɔwn kɔsɔ fi asue Zuludɔn nɔn anzin ebue kun ɛlɔ. Bɛ nga'n fi Tii nɔn Sidɔn kulo'n-mɔ anwɔn ɛlɔ.

⁹ ɛhɪ a, Zozi kɔ se yɛ menian'n-mɔ kɛ bɛ kpɔnnɛ ɛlɛɛ kun bɛ mɔn yɛ maan ɔ ti yɛ nwɔn kaan, ɔ sanlɔn kɛ menian'n-mɔ a mgbunmgbun yɛ sɔ sɔnman.

¹⁰ Afi, kɛmɔ ɔ man nwuluwafɔe dɔwn anwɔn sa'n, bɛ kwalaa mɔ bɛ ndɔ man akpɔlɛ'n, bɛ kpɔlɛ bɛ kɔ kan yɛ.

¹¹ Mɛlɛ mɔ wawɛ ɛtɛ'n-mɔ kɔ nwun Zozi'n, bɛ kɔtɔ yɛ nyunnun, anɔn bɛ lɛ tetian nɔn. Bɛ nwan: "ɛ ti Nyanmian Awa! ɛ ti Nyanmian Awa!"

¹² Nan mɔ bɛ 'kan sɔ'n, anɔn Zozi a totua bɛ sɛlɛ kpa nɔn b'a mmɔ man yɛ kpaye kɛ ɔ ti Nyanmian Awa sakpa.

Zozi mmɔfɔe bulu nɔn nnyuan'n

(Matie 10.1-4, Luku 6.12-16)

¹³ ɛhɪ anzin, Zozi fi ɛbɛlɛ, ɔ nɔn yɛ menian'n-mɔ bɛ kɔ hɔ kɔ fɔ bɔka kun asɔ. ɔ kɔ fɛfɛlɛ bɛ mɔ ɔ kulo kɛ yɛ muonun ɔ fa bɛ sɛlɛ yɛ nwɔn ɔ nɔn bɛ di junman'n. Bɛ mɔ fɛfɛlɛlɛ bɛ'n fi bagua nɔn anun bɛ ti kɔ yia yɛ nwɔn ɛbɛlɛ.

¹⁴ Bɛ ti bulu nɔn nnyuan. Menian bulu nɔn nnyuan sɔ'n, bɛ wɔ Zozi asa nɔn. [ɔ fɛlɛ bɛ mmɔfɔe.] ɔ sɔan bɛ maan bɛ kɔ bɔ ɛjɔlɛkpa'n bɛ kele menian'n-mɔ.

¹⁵ ɔ kɔ man bɛ tunmin mɔ bɛ kwalaa fa tu wawɛ ɛtɛ'n-mɔ.

¹⁶ Menian bulu nɔn nnyuan'n mɔ Zozi fɛlɛlɛ bɛ yɛ nwɔn ɔ manlɔn bɛ junman'n, bɛ ahi: Simɔn mɔ Zozi tɔnlɔn yɛ Pɛlɛlɛ'n,

¹⁷ Zɔakɪ ɔ nɔn Zɔan, Zebede amma'n-mɔ (mɔ Zozi tɔnlɔn bɛ "Bɔanejesɪ" mɔ yɛ bɔ yɔ le kɛ menian anwɔn esulo kɛ mgbanlanlan.)

¹⁸ Andele, Filipɔ, Baatelemin, Matie, Toma, Alife awa Zɔakɪ, Tade, Simɔn mɔ kpɔnnɛ yɛ mɔn'n fanwɔndi'n,

¹⁹ ɔ nɔn Zudasɪ Isikaliɔtɔ mɔ kasian'n, ɔ yɔlɛ Zozi manlɔn yɛ mgbɔfɔe'n-mɔ'n.

Zozi nvilie'n-mɔ kulo kɛ bɛ fa yɛ bɛ kɔ awulo

(Matie 12.22-32, Luku 11.14-23; 12.10)

²⁰ ɛhɪ anzin, Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ fi bɔka nɔn asɔ bɛ kɔ ju bɛ kɔ hɔ awulo. Mɔ bɛ juli ɛbɛlɛ'n, meninsɔnman'n kɔ a kɔ yia awulo nɔn anun biekun. ɔ man Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ nnyan man atɔn bɔbɔ bɛ nni man like.

²¹ Yɛ sɔ ɛhɪ anun, Zozi nvilie'n-mɔ tɔlɔ ɛjɔlɛ sɔ nɔn an, bɛ kɔ a yɛ ɛfa. ɔ sanlɔn kɛ bɛ ajɔnlɔn nɔn an, bɛ nwan: "Zozi ati a seci!"

²² ɛhɪ, mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ fi Zoluzalemɔn bɛ walɔ a, bɛ nwan: "Bian ɛhɪ, *Belizebulu mɔ ti mmɔnsanmɔn'n-mɔ kpain'n wɔ yɛ nɔn. Yɛ yɔ man yɛ anwɔnsele mɔ fa tu wawɛ ɛtɛ'n-mɔ ɔ."

²³ Mɔ Zozi tɔlɛ ejɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ fɛlɛ bɛ, ɔ kɔ bubu anyɛndala-mɔ kɔ hehele bɛ. Yɛ nwan: “*Satan 'yɔ sɛ nɔn ɔ'a hɔala Satan tu?”

²⁴ Sɛ belemgbɛn mɔn kɔn anɔn menian'n-mɔ bu bɛ nwɔn nɔn an, mɔn sɔ'n 'bɔ asɩ.

²⁵ Sɛ awulo kɔn kɔsɔ mɔ nɔn menian'n-mɔ nni man anɔannzɛ nan bɛ kpɔ bɛ nwɔn'n, awulo sɔ'n 'bɔ.

²⁶ Nan sɛ Satan jasɔ yɛ ngɔnmɛn yɛ Satan yɛ kɔmɛn anɔn an, sɛ mmubue ba yɛ belemgbɛn mɔn nɔn anɔn an, yɛ tunmin'n nɔvɔ man kɔn. Yɛ mɔn sɔ'n 'bɔ asɩ, anɔn yɛ diɛ a yue.

²⁷ Sɔnlan fɛ ngɔala man kɛ ɔ wɔlv sɔnlan m'ɔ tɩ akpɔlɛ nɔn awulo yɛ nyɛnsɔ ɔ kɔ wua yɛ, abelɛ m'ɔ cɛcɛlɛ man yɛ'n. Sannan ɔ 'di mɔa ɔ cɛcɛlɛ yɛ kwalaa nɔn ɔ'a hɔala ɔ'a wua yɛ.

²⁸ Mɔn kan yɛ ananhɔlɛ mɛn keke emɔ kɛ bɛ 'fa menian'n-mɔ etɛ'n-mɔ kwalaa ɔ nɔn bɛ ejɔlɛ etɛ'n bɛ cɛ bɛ.

²⁹ Nan sɔnlan biala m'ɔ kɔ jɔjɔ kɔ tia Nyanmɛn Wawɛ'n, ɔ nnyan man face. ɔ sanlɛn kɛ anɔn ɔ'a yɔ etɛ m'ɔ le man ayuelɛ.”

³⁰ Zozi hanlɛn sɔ ejɔlɛ'n ɔ hehelɛ bɛ, ɔ sanlɛn kɛ bɛ nwan: “Wawɛ etɛ wɔ yɛ nɔn.”

Zozi anianman'n-mɔ nɔn yɛ nɛn
(Matie 12.46-50, Luku 8.19-21)

³¹ Ebelɛ ala, yɛ nianman'n-mɔ nɔn bɛ nɛn kɔ ju ebelɛ. Bɛ kɔ ha ahanmɛn, bɛ kɔ yɛ sɔnlan kɛ ɔ hɔ fɛlɛ yɛ mɔn bɛ.

³² Anɔn menian dɔvɔn kpa titɩ asɩ, b'a ta b'a si b'a yia Zozi. Bɛ kɔ han bɛ kɔ hele yɛ kɛ: “Nɔn, wɔ nɛn nɔn wɔ nianman'n-mɔ jɛjɛn ahanmɛn elɔ, bɛ le kpɔndɛ wɔ.”

³³ Mɔ Zozi tɔlɛ ejɔlɛ sɔ'n, yɛ nwan: “Mɛn nɛn'n nɔn mɛn nianman'n-mɔ y'ɔ le nwan-mɔ?”

³⁴ M'ɔ hanlɛn sɔ'n, ɔ kɔ nɛnlan bɛ mɔ bɛ titɩ asɩ b'a ta b'a si b'a yia yɛ'n, yɛ nwan: “Mɛn nɛn nɔn mɛn nianman'n-mɔ y'ɔ le bɛ mɔ bɛ gua ewa'n.

³⁵ ɔ sanlɛn kɛ sɔnlan biala m'ɔ yɔ mɛn Sɩ ehulo like'n, sɔnlan sɔ'n, ɔ tɩ mɛn nianman bɛn, ɔ tɩ mɛn nianman bala, eɛ ɔ tɩ mɛn nɛn.”

4

Sɔnlan'n m'ɔ gua bele nɔn anɔvɔn anyɛndala'n
(Matie 13.1-9, Luku 8.4-8)

¹ Ehi, Zozi fɛ ebelɛ yɛ nwan y'ɔ le Galile asue nɔn anɔvɔn elɔ bieku. ɔ kɔ a hehele menian'n-mɔ Nyanmɛn Anɔvɔn Ejɔlɛ'n. Menian dɔvɔn kpa walɩ yialɩ yɛ nwɔn. Kemɔ menian'n-mɔ sɔnlan nɔn ati, ɔ kɔ fɔ kɔ tanlan elɛɛ kɔn anɔn asue nɔn anyɛnsɔ. Meninsɔnman'n kɔ ha asue nɔn anɔvɔn.

² Zozi kɔ hehele bɛ ninngɛ dɔvɔn kpa anyɛndala nɔn. Mɔ ɔ 'kekele bɛ ninngɛ'n, yɛ nwan:

³ “Emɔ tie! Anɔn sɔnlan kɔn wɔ ebelɛ. Cɛn kɔn, ɔ hɔlɩ kɛ ɔ 'kɔ a gua yɛ *bele (m'ɔ tɩ kɛ awe'n).

⁴ Nan temɔn mɔ ɔ 'gua bele'n, bie kɔ gua atɛn nɔn anɔvɔn. Nnɔnman'n-mɔ kɔ a kɔ suso kɔ li.

⁵ Bie kɔsɔ kɔ gua nyɔbue nɔn asɩ. Ebelɛ ngetɛ nɔn a nzɔn man. ɔ kɔ fifi ndɛ-ndɛ, ɔ sanlɛn kɛ ɔ gualɩ ngetɛ kpa kaan'n m'ɔ wɔ ebue nɔn ati sɔ nɔn asɩ.

⁶ Nan mɔ eyua'n fili seɛlɛ'n, ebelɛ diɛ'n kɔ yala. Afi, yɛ ndian nɔn a ngɔ man asɩ bu.

⁷ Bele'n bie kɔ gua eminlan mmowe'n-mɔ anɔn. Eminlan mmowe sɔ'n-mɔ nɔn bele'n kɔ fifi. Nan mɔ bele'n nyinlin'n, eminlan mmowe'n-mɔ kɔ fɔ kɔ gua sɩ. Bele'n ngɔ su man mma fɛfɛ.

⁸ Bie kusu kɔ gua asie kpa nun aso. ɔ kɔ fifi, ese ɔ kɔ hun, ɔ kɔ su mma. Bie kɔ su mma abulasan, bie mma abulasian, bie kusu mma eya.”

⁹ Zozi hanlin so yueli a, yi nwan: “Sɔanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fá síe!”

Zozi anyɛndala'n m'ɔ bu'n

(Matie 13.10-17, Luku 8.9-10)

¹⁰ Mɔ Zozi tɔli yi nwon'n, like mɔ yi ti y'ɔ man ɔ bu anyɛndala'n, bé mɔ be si yi su daba'n non yi menian bulu non nnyuan'n, be kɔ bisa yi ke ɔ tú anyɛndala nun abu ɔ héle bé.

¹¹ Ehi a, Zozi nwan: “Nyanmian Belemgbin Mân'n mɔ anin ɔ ti nɔvialie nun like'n, emɔ die emɔ asa a han yi. Nan bé mɔ be wɔ gua nun aso'n, bé die, yi kwalaa sin anyɛndala nun,

¹² afi man

Be nian yi kpa bɔbɔ a, be nnwun man yi.

Ese man be tie yi kpa bɔbɔ a, be ndi man yi bu.

Se ɔ ti man so a, ahan b'a kaci bé abalabɔ'n

b'a fa bé nwɔn b'a man Nyanmian

maan ɔ a fa bé ete nin a hye bé.”

Zozi 'ba tu anyɛndala nun abu

(Matie 13.18-23, Luku 8.11-15)

¹³ Mɔ Zozi hanlin so'n, ese yi nwan: “Emɔ ndi man anyɛndala ehi abu, ɔ 'yo se nán emɔ a ti anyɛndala nga'n-mɔ kwalaa abu?

¹⁴ Sɔanlan m'ɔ le gua bele'n y'ɔ le sɔanlan'n m'ɔ kan Nyanmian Anɔan Ejɔle'n.

¹⁵ Menian mmie-mɔ ti ke atin nun anɔan'n mɔ bele'n kɔ gua'n. Menian so'n-mɔ, ke be kɔ ti Nyanmian Anɔan Ejɔle nun ala, anin Satan a yi ejɔle'n mɔ be kɔ ti'n fi bé ahɔnlin nun anun.

¹⁶ Yi so ala, mmie-mɔ ti ke ebɔta nun aso ngetie'n mɔ bele'n kɔ gua su'n. Se be ti ejɔle nun ala a, be le fe elie kpa be de nde-nde be di.

¹⁷ Nan kusu, ɔ nzo man ndian bé nun. Be ti ke cian kon menian. Se yale anaan ahɔlwa tu bé wɔ Nyanmian Anɔan Ejɔle'n dunman nun an, be yaci be dedi'n mɔ be le yi'n be tu nde-nde.

¹⁸ Mmie-mɔ kusu ti ke eminlan mmowe'n mɔ bele'n kɔ gua nun'n. Menian so'n-mɔ ti ejɔle'n,

¹⁹ nan kusu mân ehi anun nzusue'n, anyanbenwon naka'n, ɔ non anyɛnbɔlo ngacile'n kwalaa kpunmgbun ejɔle'n. ɔ nzu man mma.

²⁰ Mmie-mɔ kusu ti ke asie kpa'n mɔ bele'n kɔ gua su'n. Menian so'n-mɔ die, be ti Nyanmian Anɔan Ejɔle nun an, be de be di. Be nyan menian be bɔka bé nwɔn su. Bie nyan abulasan, bie nyan abulasian, bie kusu nyan eya.”

Kanlannie nin anwɔn anyɛndala'n

(Luku 8.16-18)

²¹ Mɔ Zozi tuli anyɛndala so nun abu yueli'n, ɔ kɔ bisa bé biegun ke: “Aso sɔanlan so kanlannie a, bokiti anaan sukpa abu yê ɔ fa sie ɔ? Nán anwunno yê be fa be sie ɔ?

²² Like biala m'ɔ fia'n, ɔ 'tu fite. Nɔvialie nun ejɔle'n, ɔ 'fite jawe nun.

²³ Sɔanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fá síe!”

²⁴ Ese Zozi kɔ han kɔ hele bé biegun ke: “Ejɔle ehi mɔ emɔ a ti'n, emɔ nian yi kpa. Sulie'n mɔ emɔ fa su bé manngɔn'n-mɔ'n, yi konmgb'a'n yê be 'fa be su emɔ ɔ, ese bɔbɔ be 'gua su be man emɔ.

²⁵ M'ɔ le bie'n, be 'man yi biegun. Nan m'ɔ le man bie'n, be 'twa yi be de kaan'n m'ɔ le'n.”

Bele mma'n mɔ yí ngɔnmɔn ɔ fifi'n

²⁶ Eɛe Zozi kɔ bu anyɔnnɔdala kɔn biekun ke: “Nyanmian Belemgbin Mân'n, ɔ soman sɔanlan m'ɔ le gua *bele yí ebo nɔn asu.

²⁷ Se ɔ dafi o, se yí nɔn wɔ sɔ o, Kɔngɔe o, eyua o, bele mma'n fifi. Ke ɔ kpɔn yɔ m'ɔ fifi'n, sɔanlan nzi man.

²⁸ Asie'n muonun y'ɔ man ɔ fifi ɔ. Alimua nɔn anun, ɔ tɔ ndile. Yí nzin, ɔ wɔlɔ, yí ayuelie'n, ɔ tin, ɔ bulɔ.

²⁹ Nan m'ɔ kɔ bulɔ'n, anun b'a fa dadie b'a wɔlɔ nun, afi anun yí etie meɛe nun a ju.”

Muntadɔ nɔn anwɔn anyɔnnɔdala'n

(Matie 13.31-32, Luku 13.18-19)

³⁰ Ehi anzin, Zozi kɔ han kɔ hele bé biekun ke: “Nzuke like die yê ye 'fa Nyanmian Belemgbin Mân'n ye susu yí ɔ? Anaan anyɔnnɔdala benin yê ye 'bu m'ɔ nɔn yí kɔ sɔ ɔ?

³¹ Nyanmian Belemgbin Mân'n soman muntadɔ baa'n mɔ be dua'n. ɔ tɔ kaan tala mmaka mma'n-mɔ mɔ be dua'n kɔlaatin.

³² Nan mɔ be kɔ lua'n, ɔ yɔ kpili tala tola nɔn anun mmaka'n-mɔ kɔlaatin. ɔ tutu yí sa anwunno, nnɔnman'n-mɔ nwɔn bé sâ yí nyâ nɔn abu fɔlɔlɔ nɔn anun.”

Like ati mɔ Zozi bu anyɔnnɔdala'n

(Matie 13.34-35)

³³ Zozi buli anyɔnnɔdala m'ɔ tɔ sɔa dɔɔn ɔ hanlɔn Nyanmian Anwan Ejɔle'n ɔ heleli bé. Nunhan m'ɔ bu a, be kɔala ke be tɔ yí bu'n yê ɔ bu ɔ.

³⁴ ɔ ngan man ejɔle fíí fúón ɔ ngele man bé. Yí kɔalaa m'ɔ kan'n, ɔ bu yí nwɔn anyɔnnɔdala. M'ɔ kɔ ha yí ngɔnmɔn nɔn yí menian'n-mɔ'n, ɔ tu yí anyɔnnɔdala'n-mɔ kɔalaa abu ɔ kele bé.

Zozi 'ba gua anwɔnman kpili kɔn asɔ

(Matie 8.23-27, Luku 8.22-25)

³⁵ Ehi, cian kɔnmgbɔ sɔ'n nɔsɔba, Zozi kɔ han kɔ hele yí menian'n-mɔ ke: “Be mán ye kpé asue'n ye hɔ yí nzin elɔ.”

³⁶ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, yí menian'n-mɔ tuli elɛɛ'n m'ɔ tɔ nɔn nɔn abu be kɔ yaci meninsɔnman nɔn ebele. Anun elɛɛ mmie-mɔ kɔsɔ sisi asue nɔn anwan ebele.

³⁷ Be hɔli bé nyunnun kaan an, huuu, anwɔnman kpili kɔn nɔn asutue kɔ tu kɔ si bé. Mgbaha'n kɔ bɔ nsue kɔ gua elɛɛ nɔn anun dede ɔ ka m'ɔ nwan ɔ.

³⁸ Zozi la elɛɛ nɔn abu ati, yí sunmɔn sɔ yí tɔ, ɔ le dafi. Yí menian'n-mɔ kɔ tinngɛ yí. Bé nwan: “Kpáin, ye le wu! ɔ njian man wɔ ɔ?”

³⁹ Zozi fi nafɛle nɔn kɔ tinngɛ. ɔ kɔ juɔ aminle sɔ kɔ hele anwɔnman kpili'n. Eɛe ɔ kɔ han kɔ hele asue'n ke: “Asue, gua diin!” Ebele ala, anwɔnman kpili'n kɔ gua. Asue'n kɔ gua diin.

⁴⁰ Mɔ asutue'n guali as'i'n, Zozi kɔ bisa yí menian'n-mɔ ke: “Nzuke ati yê emɔ man esulo kan bé ɔ? ɔ yɔ se mɔ emɔ nne man mɔn be nni man ɔ?”

⁴¹ Bé nwɔn ngɔmua kɔalaa fi bé nwɔn tuli, be kɔ han yí bé afian elɔ ke: “Sɔanlan benin y'ɔ le ehi mɔ anwɔnman bɔbɔ nɔn asutue man yí anyɔnnɔ ɔ?”

5

Zozi 'ba tu wawe ete dɔɔn fi sɔanlan kɔn anun

(Matie 8.28-34, Luku 8.26-39)

¹ Ehi, Zozi nɔn yí menian'n-mɔ, be kpɛli Galile asue'n be hɔli juli Zelazɔ mân nɔn anun.

² Ke Zozi fi elee nun anun 'ju ası nun ala, swanlan kun fi asielie nun asu ko a yi nwon ebele.

³ Swanlan so'n, wawe ete wo yi nun, asielie nun asu ye o da o. Swanlan fi ngwala man yi ci, nan b'a fa ngonzongonz o b'a bo yi kpaun.

⁴ Afi o yo a, be fa mmulale anan ngonzongonz be gua yi ja nun yi sa, kusu, o bubu nun. Swanlan fi le man anwonsele m'o kwala swanlan so'n ci o.

⁵ Cien biala, kongoe nun eyua, e 'nwun yi a, anun o nanndi asielie'n nun mmoka'n-mo asu, o tetian, o sisa nyobue'n-mo o buta buta yi nwon.

⁶ M'o nwunlin Zozi mua elo'n, o ko tutu enwanndie o ko ho ko kotu yi nyunnun ebele.

⁷ O ko tian nun sele kpa. Yi nwan: "Zozi, Anwunno Nyanmian Kpili Awa, e 'se min se? Min 'sele wo, nian wo Nyanmian elo, n'e se min sa fi."

⁸ O le kan so, afi Zozi nwan: "Wawe ete, fi swanlan ehi nun fite."

⁹ Zozi ko bisa yi ke: "E li se?"

Swanlan'n nwan: "Be fele min nwala nwala, afi ye sonlin."

¹⁰ O ko butu Zozi ke n'o fuan be fi man so nun anun.

¹¹ Lika mo be jin nun afan nun, buka kun anwon ebele, anun mgbolike fatule kun le didi.

¹² Wawe ete'n-mo ko butu Zozi ke: "Man ye atin maan ye ho wolo mgbolike'n-mo anun."

¹³ Zozi ko man be atin. Ehi a, wawe ete'n-mo fi swanlan nun anun be ko fite, be ko ho ko wolo mgbolike'n-mo anun. Mgbolike fatule ko yo akpu nnyuan'n le enwanndie be ko tulu buka'n be ko ho ko gua asue nun anun, be ko nuan.

¹⁴ Menian'n-mo mo be nian mgbolike'n-mo asu'n ko nwanndi. Be ko ho ko bo ejole so'n kpaye kulo, o nun nanmue'n-mo asu. Be mo be tili ejole so'n, be wali nianlin ke o kpulin yoli yi'n.

¹⁵ Be 'ba ju Zozi anwon ebele a, swanlan'n mo anun wawe ete'n-mo wo yi nun nun anyinsu a ti. O wula taladie o ti ebele. Ejole'n yoli be esulo.

¹⁶ Ke o kpulin yoli mo wawe ete'n-mo fi swanlan nun anun be fiteli, mo be holi wolu mgbolike'n-mo anun mo be 'ko a gua asue nun anun, mo ese bian nun anyinsu 'ti'n, be mo be nwunlin yi be nyinsu'n, be bali be heleli sian mma'n-mo.

¹⁷ Mo be tili yi so'n, be butu Zozi ke o fi be man nun anun o jasus.

¹⁸ Mo Zozi 'fo elee nun anun'n, swanlan'n m'o tuli wawe ete'n-mo fi yi nun'n ko butu yi ke o 'si yi su.

¹⁹ O hanlin so a, Zozi ngo tie man. Yi nwan: "Sa ko wo awulo, ko han yi kwalaa mo ye Min a yo a man wo non ke o'a kpin o'a nwun wo nwon anwunnvoe'n kele wo nvilie'n-mo."

²⁰ Ebele ala, swanlan so'n ko ho man'n mo be fele yi Kulo Bulu nun anun. O ko ho ko mo Zozi yoli manlin yi'n kpaye. Be kwalaa mo be tili yi ngan'n, o sinlin be nwon.

Zwayilusi awa balasua'n,

o non balasua'n m'o hanlin Zozi taladie'n
(Matie 9.18-26, Luku 8.40-56)

²¹ Ehi, Zozi fi Galile asue nun anzin o ko sa ko a. M'o wali juli asue nun anwan ebele'n, menian don kpa wali yi nwon.

²² Kaan ce, Zufu'n-mo asonin sua nun asu mgbain'n-mo anun kun ko a ko ju ebele. Kpain so'n be fele yi Zwayilusi. O nwunlin Zozi a, o ko tu ko to yi ja nun.

²³ O ko butu yi, yi sa la yi sa nun, yi nwan: "Min wa balasua'n le ka nun, yi ti bala fa wo sa fua yi nwon maan o ti akpale o nyan ngwan."

²⁴ Bian'n hanlin so ala, Zozi non yi ko ho. Mo be 'ko'n, menian don kpa sili yi su, anun be 'kan Zozi be mian be afian.

25 Ǿ 'ba yǿ sǿ'n, anun balasua kǿn wǿ menian'n-mǿ afian ebele. Moja tu balasua sǿ'n, yǿ afǿe bulu nǿn nnyuan ahi.

26 Ǿ nwunlin yale dǿwn wǿ ayile eyǿlefǿe sǿnman asa nun. Ǿ sǿcili yǿ nwǿn esika kualaatin, kǿsǿ yǿ nwǿn a nza man. Yǿ ewue nǿn anyunnun ala yǿ ǿ kǿ ǿ.

27 Ǿ tili kǿ menian'n-mǿ le kan Zozi anwǿn ejǿle. Ǿ kǿ a kǿ wǿlǿ menian nwala'n mǿ afian, Zozi anzin ebele, ǿ kǿ han yǿ taladi'e'n.

28 Afi yǿ nwan: "Sǿ mǿn kan yǿ taladi'e nun ala a, mǿn nwǿn 'sa."

29 Ǿ hanlin yǿ a, yǿ moja'n m'ǿ tu yǿ'n kǿ kǿe. Ebele ala, ǿ kǿ nwun yǿ kǿ yǿ nwǿn a sa.

30 Zozi kǿsǿ kǿ nwun yǿ ebele ala kǿ anwǿnsele kǿn fi yǿ nun a fite. Ǿ kǿ kǿe yǿ nnyan menian'n-mǿ afian elǿ ǿ kǿ bisa kǿ: "Nwan yǿ ǿ'a han mǿn taladi'e'n?"

31 Ǿ bisali ehi a, yǿ menian'n-mǿ nwan: "Wǿ nnyin tua kǿ menian'n-mǿ le mian wǿ, kǿsǿ anun e le bisa kǿ: Nwan yǿ ǿ'a han mǿn ǿ?"

32 Ǿ kǿ nǿnian yǿ nwǿn ebele menian'n-mǿ anun kǿ si kǿ yia sǿ e kǿ nwun sǿanlan'n m'ǿ hanlin yǿ nun an.

33 Kemǿ balasua'n si like m'ǿ nwunlin yǿ wǿ yǿ nwǿnnaan nun anun'n, esulo hanlin yǿ dede yǿ nwǿn wǿsǿli yǿ. Ǿ kǿ a kǿ tu kǿ tǿ Zozi aja nun, ǿ kǿ han ananhǿle'n kwalaa ǿ kǿ hele yǿ.

34 Ehi a, Zozi nwan: "Mǿn wa balasua, wǿ dedi nun a le wǿ ngǿan. Kǿ anzǿnunǿ nun, man wǿ nwǿn sǿ."

35 Anun Zozi anǿan tǿli man bǿbǿ, menian fi kpain Zǿayilusi awulo elǿ bǿ walǿ tǿli yǿ a, bǿ nwan: "Wǿ wa balasua nun a wu, nan benin anwǿn ati yǿ e tǿ jiji mǿnlian nun ǿ?"

36 Nan mǿ bǿ hanlin sǿ'n, Zozi ngǿ bu man yǿ ejǿle. Yǿ nwan: "Zǿayilusi, gua wǿ ahǿnlin asi, nyan dedi ala."

37 Zozi ngǿ man sǿanlan fǿi atin kǿ ǿ sǿ yǿ sǿ, sannan Pielǿ nǿn Zǿakǿ nǿn yǿ nianman Zǿan, bǿ ala.

38 Mǿ bǿ juli Zǿayilusi awulo elǿ'n, Zozi nwunlin kǿ ebele asua yǿǿ. Menian'n-mǿ le esuan nǿn awuye ebǿ nǿn etetian nǿn awǿle eyie.

39 Ǿ kǿ wǿlǿ sua nǿn anun ǿ kǿ bisa bǿ kǿ: "Nzuke ati yǿ emǿ le bǿ awuye bǿ sun sǿa ǿ? Batǿnman talua'n wuli man, nan ǿ le dafi."

40 Kǿ ǿ hanlin sǿ nun ala, menian'n-mǿ kǿ gǿlǿ yǿ nwǿn.

Ehi a, Zozi kǿ man bǿ kwalaa bǿ kǿ fite, ǿ kǿ ha sǿe'n nǿn nian'n, nǿn yǿ menian nsan'n mǿ bǿ walǿ somanlin yǿ'n. Ǿ nǿn bǿ kǿ wǿlǿ lika mǿ batǿnman'n la'n.

41 Ǿ kǿ sǿ batǿnman nǿn asa nǿn anun, yǿ nwan: "Talita kunmin!" Yǿ bu y'ǿ le kǿ: "Talua kaan, mǿn nwan e jǿsǿ!"

42 Ebele ala, talua'n kǿ jasǿ kǿ nanndi. Mǿ ejǿle ehi 'ba'n, anun talua nǿn a li afǿe bulu nǿn nnyuan. Mǿ menian'n-mǿ nwunlin yǿ sǿ'n, ǿ sinlin bǿ nwǿn kpa.

43 Ehi a, Zozi totuali bǿ kǿ nǿn bǿ kan ejǿle sǿ'n bǿ kele sǿanlan fǿi. Esǿ yǿ nwan: "Bǿ mǿn talua'n like li."

6

Nazaleti amma'n-mǿ nne man

Zozi bǿ nni man

(Matie 13.53-58, Luku 4.16-30)

1 Ehi anzin, Zozi fi ebele yǿ nǿan y'ǿ le yǿ kulo Nazaleti. Mǿ ǿ 'kǿ'n, yǿ menian'n-mǿ nǿn yǿ yǿ bǿ hǿli ǿ.

2 Mǿ enwǿnmian ele cian'n juli'n, Zozi hǿli Zufu'n-mǿ asǿnǿn sua nǿn anun ǿ hanlin Nyanmǿan Anǿan Ejǿle'n ǿ heleli bǿ. Anun menian dǿwn wǿ sua nǿn anun. Ejǿle mǿ Zozi hanlin mǿ bǿ tili'n sinlin bǿ nwǿn. Bǿ kǿ bisa bisa bǿ nwǿn

ke: “Nan ɔ non ehi fi nin? Ninhan yê ɔ nyanlin yí ngele ehi ɔ? ɔ yɔ sɛ mɔ ɔ yɔ asinbenwon ninngɛ sɔa ɔ?”

³ Nán Mali awa'n m'ɔ di tabɔa junman nún ɔ? Nán yí nianman-mɔ y'ɔ le Zɔaki non Zozo, non Zudi non Simɔn ɔ? Nán yí nianman mmala'n-mɔ yê be wɔ yé afian ewa nún ɔ?” Zozi esie mɔ be sɪ yí nún ati, b'a nne man yí b'a nni man.

⁴ Mɔ Zozi nwunlin yí sɔ'n, yí nwan: “Bɛ bu Nyanmian kpɔmanfɔɛ biala sɔanlan lika kwalaa. Nan yí muonun yí kulo nún aso menian'n-mɔ non yí nvilie'n-mɔ yê be mmu man yí sɔanlan ɔ.”

⁵ Kɛ ɔ yohi sɔ'n, Zozi a ngɔala man asinbenwon like fíí yɔ wɔ ebele. Nwuluwafɔɛ ngɔkɔn ngɔkɔn ala yê ɔ falɪ yí sa'n ɔ fualɪ bɛ nwɔn maan be tɪli akpɔle ɔ.

⁶ ɔ sinlin Zozi anwɔn kɛ yí kulo nún aso menian'n-mɔ nne yí be nni man.

Zozi 'ba sɔan yí menian bulu non nnyuan'n

(Matie 10.5-15, Luku 9.1-6)

Ehi anzin, Zozi kɔ hɔ Galile kulo kulo'n-mɔ aso ɔ kɔ han Nyanmian Anwan Ejɔle'n ɔ kɔ hele bɛ.

⁷ Yí nzin, ɔ kɔ fele yí menian bulu non nnyuan'n ɔ kɔ sɔan bɛ nnyuan nnyuan. ɔ kɔ man bɛ tunmin kɛ be fá be tú wawɛ ete'n-mɔ.

⁸ Mɔ be 'ba hɔ'n, yí nwan: “Kɛ emɔ le kɔ'n, nán be fa like fíí be sa bɛ nwɔn. Nán be fa kpaɔn, nán be fa bóle, nán be fa esika be sa bɛ nwɔn. Nan emɔ fá bɛ kpɔman nún ala be tɪli.

⁹ Emɔ wúla mgbabɔa, nan kɔsɔ nán be wula taladiɛ nnyuan.”

¹⁰ ɔ kɔ han kɔ hele bɛ biegun kɛ: “Kulo biala mɔ emɔ kɔ hɔ sɔ'n, awulo mɔ be kɔ sike emɔ nún'n, emɔ tánlan nún ebele dede maan ɔ jú emɔ ehɔle cian.

¹¹ Kulo biala mɔ emɔ kɔ ju sɔ, mɔ be ngulo man kɛ be sike emɔ anaan be tie emɔ ejɔle'n, emɔ wúsu bɛ ja nún abɔ anyuan'n be gúa ebele be hɔ. ɔ tɪ adanzie elie kɛ be ngɔala man emɔ sɔnmɔɛ bɔ.”

¹² Ehi, Zozi menian bulu non nnyuan'n hɔli bɔli Ejɔlekpa'n be heleli menian'n-mɔ kɛ be káci bɛ abalabɔ'n nán be fá bɛ nwɔn be mán Nyanmian.

¹³ Bɛ fɔanlin wawɛ ete dɔɔn. Bɛ manlin nwuluwafɔɛ dɔɔn tɪli akpɔle. Abele mɔ be 'ba maan be tɪ akpɔle'n, be di mɔa be kpɔkpa bɛ *olivo ngo kwalaa.

Zɔan Batisi ewue'n

(Matie 14.1-12, Luku 9.7-9)

¹⁴ Ehi, Zozi dunman'n hɔli mɔa. Tɛmɔn sɔ'n, anin Elɔdi tɪ Galile mân nún aso belemgbin. ɔ kɔ tɪ Zozi angan. Menian'n mmie-mɔ nwan: “Zɔan Batisi m'ɔ wuli'n yê ɔ'a hun nún ɔ. Yí tɪ yê ɔ man ɔ kwalaa ɔ yɔ asinbenwon ninngɛ sɔa nún ɔ.”

¹⁵ Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Nyanmian kpɔmanfɔɛ'n mɔ be fele yí Eli'n, yí ɔ.” Mmiekun-mɔ kɔsɔ nwan: “Nán sɔanlan ngacile ɔ, nan ɔ tɪ Nyanmian kpɔmanfɔɛ kɛ daba die'n-mɔ ala.”

¹⁶ Nan mɔ belemgbin Elɔdi tɪli ejɔle sɔ'n, yí nwan: “Zɔan Batisi mɔ m man be kpɛli yí ti'n, yí dein yê ɔ'a hun nún ɔ.”

¹⁷ Afɪ belemgbin Elɔdi muonun man be hyɪli Zɔan be tɔli yí fiadi Elodiadi dunman nún. Elodiadi tɪ Elɔdi anianman belenzua'n mɔ be fele yí Filipɔ nún ayɪ. Elɔdi kɔ tua yí kɔ le ɔ kɔ ja.

¹⁸ Nan mɔ Zɔan nwunlin yí sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele Elɔdi kɛ: “Nannan, Nyanmian mala'n mman man wɔ atin kɛ ɛ fá wɔ nianman nún ayi'n já.”

¹⁹ Zɔan ejɔle sɔ'n ngo yɔ Elodiadi fɛ fíí. ɔ kɔ fa Zɔan anwɔn ekpɔ. ɔ kulo kɛ ɔ man be kun Zɔan, kɔsɔ Elɔdi dunman nún, ɔ nnwun man kɛ ɔ kpɪn yɔ ɔ.

²⁰ Afi Elodí feli Zvan kpa. O si ke Zvan ti seseɖue eɛe o ti anwontie sɔanlan. O nian Zvan asu. Mele mo Zvan hanlin ejole'n m'o tili'n, ejole so'n jiji yí kpa. Kusu afi, o le fe elie o tie ejole'n mo Zvan kan'n.

²¹ Yí so ehi anun, be wo ebele dede cian kon, Elodí awole cian nun anwon feti mo be di yí afue nuan'n ko ju. Anun afi sian'n Elodiadi a nyan Zvan anwon atin. Mo cian so'n juli'n, Elodí ko tu tobi ko yia yí abiliba mgbili mgbili'n-mo o non yí nzalafu mgbain'n-mo o non Galile man nun anun mgbain'n-mo yí awulo ebele.

²² Temun mo Elodí non yí mgbain'n-mo gua tobi nun anwon be 'didi'n, Elodiadi awa balasua'n ko wulo lika mo be gua'n, o ko si abile maan o ko yo be kwalaa be enyinnun. Elodí ko jasv, yí nwan: "Mín wa, nyanminsemun, wó abile nun a yo mín enyinnun sonman. Yí ti, like biala mo e kulo'n, bisa maan n vá m man wó."

²³ O ko han nda ko tu so ke: "Mín kan ewa ke se mín belemghin man'n muonun ebue ye e kulo a, mín 'fa mín man wó."

²⁴ Ehi a, talua'n ko fite ko ho ko tu yí nin. Yí nwan: "Ayia, mín si nwan abile'n mo m'an si nun a yo yí enyinnun. O'a han nda ke like biala mo mín 'kpónndé'n, o 'fa man mín. Yí ti, nzu ye n né o?"

Ebele ala, yí nin nwan: "Ko se wó si ke e 'de Zvan Batisi ati'n."

²⁵ Yí nin anwan ngo to man boba, nde-nde talua'n ko ho ko tu yí si, yí nwan: "Baba, mín kulo ke e fa Zvan Batisi ati'n to apawa nun man mín kikaala."

²⁶ Mo Elodí tili yí so'n, yí lua ko bo yí nwon kpa. Nan kusu nda'n m'o hanlin wo yí mgbain'n-mo anyunnun ebele nun ati, o ngo huala man yí nuan kaci.

²⁷ Ebele ala, o ko sɔan yí nzalafu'n-mo nunhan kon ke o hó fiadi sua nun anun elo, o hó kpé Zvan Batisi ati'n o fá béle yí.

²⁸ Nzalafu'n ko ho fiadi sua nun anun. O ko ho ko kpe Zvan ati'n o ko tu yí apawa nun o ko bele talua'n. Talua'n ko le, o ko fa ko ho ko man yí nin.

²⁹ Mo Zvan menian'n-mo tili yí so'n, be wali fali yí fuin'n be holi sieli yí.

Zozi 'ba man menian akpu nnun alie (Matie 14.13-21, Luku 9.10-17, Zvan 6.1-14)

³⁰ Ehi, Zozi menian bulu non nnyuan'n m'o sɔanlin bé Galile man nun anun'n holi wali, be ko yia Zozi anwon ebele. Mo be yoli o, mo be heheleli o, be ko bo yí kwalaa anun amannie be ko hele yí.

³¹ Menian'n-mo mo be ba Zozi anwon'n sɔnlin sonman. Mmie-mo le ba, anun mmie-mo le ko. O man Zozi non yí mmofue'n-mo nnyan man alaje boba mo be fa be di like o. Ehi ati, Zozi ko han ko hele yí menian'n-mo ke: "Emo man ye tí ye nwon ye hó ahanmian, nán emo lé be enwonmian kaan."

³² Mo Zozi hanlin so yueli'n, be ko ho ko fu elele kon anun, be ko ho ahanmian, lika mo sɔanlan fi nnun man'n.

³³ Mo be 'ko'n, menian dɔon kpa nwunlin bé. Be ko fa así atin die'n. Be fi kulo'n-mo kwalaa asu be le enwanndie. Be ko li moa lika mo Zozi non yí menian'n-mo toli bé ti'n.

³⁴ Mo Zozi fi elele nun anun 'ju'n, o ko nwun menian dɔon kpa ebele. Bé nwon ko yo yí anwunnvoe. Afi be ti ke mmua mo be le man enianfue o. Ebele ala, o ko hehele bé ninngé dɔon.

³⁵ Mo alie'n yoli bie'n, yí menian'n-mo ko kpunngé yí nwon ebele, bé nwan: "Yé Mún, alie'n le yo, eɛe lika mo ye wo'n kusu ti yí nwon."

³⁶ Yí ti, yaci bé nun maan be hó nanmue'n-mo non kulo'n-mo mo be mantan mantan ewa'n-mo asu be hó kpónndé like be to be lí."

³⁷ Mo be hanlin ejole so'n, Zozi nwan: "Emo muonun man bé like lí."

Yí menian'n-mə nwan: “Nzu? Man ye hó tó kpaɔn bɔbɔ esika jete ɛya nnyuan an, ɔ nza man like fíí yɔ.”

38 Mɔ be hanlɔn sɔ'n, Zozi kɔ bisa bé ke: “Kpaɔn nyɛ yê ɛmɔ le ɔ? ɛmɔ hó nían.” Be halɔ be walɔ a, bé nwan: “Ye le kpaɔn nnun nɔn ejue nnyuan.”

39 Mɔ be hanlɔn sɔ'n, Zozi kɔ han kɔ hele bé ke be mán meninsɔnman'n kɔlaatin tétanlan asɔ kpule kpule ndile nɔn asɔ.

40 ɛhɔ a, be kɔ tétanlan asɔ kpule ɛya ɛya, ɔ nɔn kpule abulanun abulanun.

41 Mɔ be tanlanlɔn asɔ yueli'n, Zozi kɔ le kpaɔn nnun'n, ɔ nɔn ejue nnyuan'n. ɔ kɔ tɔ yí nyin anwunno, ɔ kɔ la Nyanmian asɔ. ɔ kɔ bubu kpaɔn'n-mə anun ɔ kɔ man yí menian'n-mə ke be hyé be mán meninsɔnman'n. ɔ kɔ fa ejue nnyuan'n ɔ kɔ man bé ke be hyé be mán bé kɔlaatin.

42 Bé kwalaa be kɔ li dede bé kɔ kɔ yí, bie kɔ ha.

43 M'ɔ halɔn, be sɔsɔli dede a, ɔ tɔ ece mma bulu nɔn nnyuan. Ejue'n kɔsɔ bie halɔ.

44 Bé mɔ be lili kpaɔn sɔ'n, be tɔ menian akpɔ nnun. B'a nga man mmalasua nɔn mmatɔnman'n-mə bie.

Zozi 'ba nanndi asue nɔn anyinsɔ
(Matie 14.22-23, Zvan 6.16-21)

45 ɛhɔ, meninsɔnman'n yueli like di ebɛɛ ala, Zozi kɔ han kɔ hele yí menian'n-mə ke: “ɛmɔ fɔ ɛɛɛ nɔn anun be kpé asue'n be lí mɔa Betisayida ɛɔ. Mɔn 'gua menian'n-mə atɔn kɔlaaka nán m'an a.”

46 Ke Zozi gualɔ menian'n-mə atɔn yueli'n, ɔ kɔ hɔ asɔnɔn ɛyɔɛ bɔka kɔn asɔ.

47 M'ɔ alɛɛ'n sanlɔn'n, anɔn ɛɛɛ nɔn a ju asue nɔn afian. Zozi angɔnmɔn cein jin asɔ ebɛɛ.

48 ɔ 'nɔn an, anɔn yí menian'n-mə ngɔala man ɛɛɛ'n kan kpa. ɔ sanlɔn ke be nɔn asutue nɔn a yia nɔn. ɛhɔ a, alibahian dɔɛ nsan mɔ ɔ 'kɔ dɔɛ nsian'n, Zozi kɔ nanndi asue nɔn anyinsɔ ɔ kɔ kpɔ bé. M'ɔ walɔ dede m'ɔ ka kaan tɔ bé'n, ɔ yɔli ke ɔ le san bé nwon.

49 Nan mɔ be nwunlin ke ɔ nanndi asue nɔn anyinsɔ'n, be bu ke ɛnwɔnmɔn ɔ. Be kɔ tétian.

50 Esulo hanlɔn bé, ɔ sanlɔn ke bé kɔlaatin bé nwunlin yí.

ɛbɛɛ ala, Zozi kɔ han kɔ hele bé ke: “ɛmɔ gúa bé ahɔnlɔn asɔ! Nán be sulo nan mɔn ɔ!”

51 Ke ɔ hanlɔn sɔ mɔ ɔ 'fɔ be ɛɛɛ nɔn anun ala, asutue'n kɔ gua asɔ. Zozi nyɔɛ sɔ'n kɔ sin bé nwon kpa.

52 Afɔ asinbenwon like'n mɔ Zozi falɔ kpaɔn'n yɔli'n, b'a ndɔ man yí bu. ɔ sanlɔn ke b'a nva man bé ajɔnlɔn b'a nza man sɔ.

Zozi 'ba man Zenezaleɔ nwuluwafɔe'n-mə anwɔn sa.
(Matie 14.34-36)

53 Ke be kpɛɔ asue'n mɔ be juli Zenezaleɔ mán nɔn anun'n, be kɔ si asɔ, be kɔ munda bé ɛɛɛ'n.

54 Mɔ be fɔ ɛɛɛ nɔn anun be juli'n, ebɛɛ ala, menian'n-mə kɔ nwun ke Zozi ɔ.

55 Be kɔ nwanndi be kɔ hɔ lika kɔlaatin be kɔ hɔ kɔ bɔ menian'n-mə kwalaa amannɛ. Lika biala mɔ be kɔ tɔ ke Zozi wɔ'n, be sɔa nwuluwafɔe'n-mə ebɛɛ sɔ be beɛ yí.

56 Lika biala m'ɔ kɔ hɔ'n, nanmue nɔn o, kulo baa asɔ o, kulo kpili asɔ o, be fa nwuluwafɔe'n-mə be sesie anwan'n-mə anyunnun gua'n-mə asɔ. Be seɛ Zozi ke ɔ mán bé atɔn maan be hán yí taladɛ nɔn anwan nɔn ala. Sakpa, bé kwalaa mɔ be kɔ han yí'n, bé nwon sa.

7

Zozi nɔn Falisifɔe'n-mɔ 'ba su akpɔlɔwa

wɔ Zufɔ'n-mɔ amanmuo nɔn anwɔn

(Matie 15.1-9)

¹ Ehi, Falisifɔe mmie-mɔ nɔn mala nɔn asɔ mgbain mmie-mɔ fi Zoluzalemɔn be walɔ yialɔ Zozi anwɔn ebeɛ.

² Be nwunlin yɔ menian'n mmie-mɔ ke be 'di like a, be nnwunnzin man be sa nɔn anun be ndu man be nwɔn efian ke be mala'n kele'n.

³ Afi, Falisifɔe'n-mɔ nɔn Zufɔ'n-mɔ kwalaa, be di be nan-mɔ mala sɔ nɔn asɔ kpa. Se be 'ba li like a, be tɔ be ahɔnlɔn asɔ be nwunnzin be sa nɔn anun kpa bɔkɔɔ.

⁴ Eɛe like mɔ be kɔ to yɔ gua nɔn mɔ be 'ba li'n, se be nwunnzinlin man be sa nɔn anun be tuli man be nwɔn efian an, be nni man. Be le daba mala dɔn mɔ be di sɔ sele kpa ke kangɔ nɔn bua ɔ nɔn daanse'n-mɔ anun enwunnzian.

⁵ Ehi a, Falisifɔe'n-mɔ nɔn mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ kɔ bisa Zozi ke: "Mala mɔ yɛ nan-mɔ a hyihye a tɔ ebeɛ'n, nzuke ati yɛ wɔ menian'n-mɔ nni man sɔ mɔ be le be sa nɔn anun efian'n be le didi'n?"

⁶ Mɔ Zozi tɔli be kosuan sɔ'n, yɔ nwan: "Apoo mma, emɔ anwɔn ejɔɛ'n mɔ Nyanmian kpɔmanfɔe Ezayi hanlin yɔ daba'n ti ananhɔɛ. Ezayi heɛɛ yɔ ke:

Menian ehi-mɔ le be nwan tuin mgban

yɛ be yɔ min aye ɔ,

nan be ahɔnlɔn'n nnɔn man min sɔ.

⁷ Eɛve'n mɔ be sɔ min'n ti mgban.

ɔ sanlin ke kulo sɔanlan mala yɛ be kekele ɔ,

nan nan Nyanmian die nɔn ɔ."

⁸ Zozi nwan: "Emɔ nni man Nyanmian mala die nɔn asɔ nan kulo menian'n-mɔ die nɔn asɔ yɛ emɔ di ɔ."

⁹ Eɛe Zozi kɔ han biekun kɔ tɔ sɔ. Yɔ nwan: "Emɔ a fa be mala die'n b'a nunnun Nyanmian die nɔn abɔsɔ.

¹⁰ Ehi anwɔn, Moyizɔ hanlin ke: *Man wɔ nyɔn sɔ wɔ sɔ nɔn wɔ nin.* Eɛe ɔ hanlin yɔ biekun ke: *Sɔanlan m'ɔ kɔ han ejɔɛ ete kɔ tia yɔ sɔ nɔn yɔ nin'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ fata ke be kun yɔ.*

¹¹ Nan emɔ die, emɔ nwan se sɔanlan kɔn kan keɛ yɔ sɔ nɔn yɔ nin ke: 'Like mɔ n ne yɔ mɔ n go fa n go buka emɔ'n, ɔ ti kɔɔban' (yɔ bu y'ɔ le ke m'an fa m'an hye Nyanmian),

¹² Sɔanlan sɔ'n, emɔ mman man yɔ atɔn ɔ nyɔ man like fi kɔn mman man yɔ sɔ nɔn yɔ nin.

¹³ Emɔ yɔ sɔ be nunnun Nyanmian mala nɔn abɔsɔ emɔ di be die'n-mɔ asɔ. Eɛe bɔbɔ emɔ yɔ ninnye dɔn mmiekun-mɔ m'ɔ nvata man ɔ."

Like m'ɔ gua sɔanlan anwɔn efian'n

(Matie 15.10-20)

¹⁴ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ feɛɛ meninsɔnman'n yɔ nwɔn biekun an, yɔ nwan: "Be kwalaa be tie mɔ mun kan'n be ti yɔ bu.

¹⁵ Like fi nnun man ebeɛ m'ɔ kan sɔanlan nwan, ɔ man efian gua yɔ nwɔn ɔ. Nan ejɔɛ ete m'ɔ fi yɔ nwan kɔ fite'n yɛ ɔ man efian gua yɔ nwɔn ɔ. [

¹⁶ M'ɔ sɔ fasie'n, ɔ fa sie kpa!"]

¹⁷ M'ɔ hanlin sɔ yueli m'ɔ fi bagua nɔn anun ɔ fiteli ɔ hɔli awulo'n, yɔ menian'n-mɔ kɔ bisa yɔ anyɔndala sɔ'n m'ɔ buli nɔn abu.

¹⁸ Ehi a, Zozi kɔ bua be ke: "Yɔ ti, emɔ kɔsɔ nzi man ngeɛ ɔ? Emɔ ndi man yɔ bu ke like biala mɔ sɔanlan kɔ li'n, ɔ ngɔala man yɔ nwɔn efian gua ɔ?

¹⁹ Ɔ sanlɛn kɛ likɛ mɔ sɔanlan kɔ li'n, ɔ ngɔ man yɛ ahɔnlɛn nɛn anun. Nan ɔ kɔ yɛ kunnun yɛ ɔ je gua." (Ɔ nanndi ejɔle ehi asɔ, Zozi kɔ hele bɛ kɛ likɛ biala m'ɔ tɪ mɔ bɛ di'n, yɛ nwon tɪ.)

²⁰ Eɛe yɛ nwan: "Nan ejɔle ete m'ɔ fi sɔanlan ahɔnlɛn nɛn kɔ fite'n yɛ ɔ gua yɛ nwon efian ɔ.

²¹ Afi sɔanlan ahɔnlɛn nɛn anun yɛ ajɔnlɛn ete'n kwalaa fi ɔ: satɪlfɔe eyɔle, awue, kodiawu,

²² ajaa etwan, anyɛnbɔlɔ, ati anun ete eyɔle, nnaka, basa-basa eyɔle, nyun-nungunlan, dunmannɛɛɛ, atubɛnwon, kuasɛanzɛmɔn.

²³ Ninngɛ ete ete ehi-mɔ kwalaa m'ɔ fi sɔanlan nɛn fite'n, bɛ yɛ bɛ gua yɛ nwon efian ɔ."

Eyefɔe balasua kɔn 'ba le Zozi di

(Matie 15.21-28)

²⁴ Ehi anzin, Zozi anwan y'ɔ le Silifeninsi mɛn nɛn. Lika m'ɔ juli'n mantan kulo kɔn. Kulo sɔ'n, bɛ fele yɛ Tii. Ɔ ngulo man kɛ bɛ tɪ yɛ ngan. Yɛ tɪ, ɔ kɔ hɔ kɔ wɔlɔ awulo kɔn anun. Nan kɔsɔ ɔ'a ngwala man fia.

²⁵ Afi anɛn balasua kɔn wɔ ebele, wawɛ ete wɔ yɛ wa talua nɛn anun. Ɔ kɔ tɪ Zozi angan. Ɔ kɔ a kɔ tɔ Zozi ɔ kɔ tɔ kɔ tɔ yɛ ja nɛn.

²⁶ Balasua sɔ'n tɪ man Zufɔ. Bɛ wɔlɔ yɛ Silifeninsi mɛn nɛn. Ɔ tɪ *gelekɪ. Ɔ kɔ sele Zozi kɛ ɔ tɔ wawɛ ete'n m'ɔ wɔ yɛ wa talua nɛn anun'n.

²⁷ Mɔ bala'n hanlɛn sɔ'n, Zozi kɔ bua yɛ kɛ: "Nwonndɛ maan mmatɔnman'n-mɔ didi kwalaa. Afi, ɔ nvata man kɛ bɛ ju mmatɔnman'n-mɔ alɛ'n bɛ gua bɛ man njɔa'n-mɔ di ɔ."

²⁸ Zozi hanlɛn sɔ a, balasua'n nwan: "Ɔ tɪ ananhɔle, yɛ Mɛn. Nan kɔsɔ mmatɔnman'n-mɔ alɛ nɛn abɔ mgbɔkpɔlɔka'n m'ɔ kɔ yɛyɛ kɔ gua tɔbɪlɪ nɛn abɔ'n yɛ njɔa'n-mɔ di ɔ."

²⁹ Mɔ Zozi tɪlɪ yɛ mmua sɔ'n, yɛ nwan: "Wɔ nwan ejɔle nɛn ati, sa kɔ, nan wawɛ ete'n fi wɔ wa nɛn anun ɔ'a tu."

³⁰ Sakpa kɔsɔ, balasua'n fi ebele ɔ 'kɔ a ju a, yɛ wa'n la mgbɔ nɛn asɔ, wawɛ ete'n fi yɛ nɛn a tu.

Zozi 'ba man amunlefɔe anzɔtiliwa kɔn anwon sa

³¹ Ehi anzin, Zozi fi kulo'n mɔ bɛ fele yɛ Tii nɛn afan ɔ kɔ sɛn Sidɔn kulo nɛn afan, ɔ kɔ sa kɔ a Galile asue nɛn anwan. Mɔ ɔ 'sa ba'n, ɔ kpɛlɛ nɛn mɛn'n mɔ bɛ fele yɛ Kulo Bulu nɛn anun.

³² Ebele, bɛ kɔ fa amunlefɔe anzɔtiliwa kɔn bɛ kɔ beɛ yɛ kɛ ɔ fɔ yɛ sa fɔa yɛ nwon maan ɔ tɪ akpɔle.

³³ Ehi a, Zozi kɔ fa wuluwafɔe'n bagua nɛn anun ebele, ɔ nɛn yɛ kɔ hɔ ahanmɛn. Bɛ juli elɔ a, ɔ kɔ fa yɛ sa mɛsika'n kɔ wula amunlefɔe nɛn anzo'n-mɔ anun kɔ yɛ. Eɛe ɔ kɔ fa yɛ nwan ngeɛle'n bie kɔ han amunlefɔe'n tofeleman'n.

³⁴ M'ɔ yɔlɛ ehi kwalaa yueli'n, ɔ kɔ tɔ yɛ tɪ anwunno ɔ kɔ gua ɛnwonmɛn asɪ. Yɛ nwan: "Efata!" Yɛ bɔ y'ɔ le kɛ tike!

³⁵ Ebele ala, yɛ nzo'n-mɔ kɔ tike tike, yɛ tofeleman'n kɔ nyannjɛ, ɔ kɔ juɔ yuein-yuein.

³⁶ Mɔ Zozi yɔlɛ asinɛnwon like sɔ'n yueli'n, ɔ kɔ totua bɛ kɛ nɛn bɛ kan ejɔle sɔ'n bɛ kele sɔanlan fɪ. Ɔ totua bɛ a, anɛn bɛ lɛ kan bɛ kɔ.

³⁷ Ejɔle'n sinlin menian'n-mɔ anwon kpa. Bɛ nwan: "Like biala m'ɔ kɔ yɔ'n, ɔ yɔ yɛ kanlanman kpa! Ɔ man bɛ mɔ bɛ nzo a ti'n tɪ ejɔle! Bɛ mɔ b'a tɔ amunle'n, ɔ man bɛ juɔ!"

8

Zozi 'ba man menian akpu nnan alie di

(Matie 15.32-39)

¹ Mele so'n, menian doun yialu Zozi anwon ebele biekun. Kemɔ be nnyan man like fiti be nni man'n, Zozi feleli yi menian'n-mɔ a, yi nwan:

² "Menian ehi-mɔ anwon yo min koun. O sanlin ke be non min wo ewa yi cian nsan ahi, be nnyan man like fiti be nni man.

³ Se mun man be atin ke be fa be kunnun be sa be ho a, be 'ba golo atunnun. Afi be nun mmie-mo fi moa."

⁴ Mo Zozi hanlin so'n, yi menian'n-mo ko bisa yi ke: "Ebo ehi anun ewa, ye 'yo se nan y'a nyan like y'a man menian nwala ehi-mo a li?"

⁵ Zozi ko bisa be ke: "Emo le kpaun nye?"

Be nwan: "Ye le kpaun nsu."

⁶ Ehi a, o ko man meninsunman'n ko tetanlan asi. O ko fa kpaun nsu'n, o ko la Nyanmian asi. O ko bubu nun ko man yi menian'n-mo ke be hye be man meninsunman'n. Zozi menian'n-mo ko hye ko man be.

⁷ Ese anin be le ejue nganngan mmiekun-mo. Zozi ko yeyila su o ko han ko hele yi menian'n-mo ke be hye be buka su.

⁸ Be ko li dede be ku ko yi. Zozi menian'n-mo ko sisa mo hal'n. O ko yi ece mma nsu.

⁹ Be mo be lili like'n, be ti ko yo akpu nnan. Mo be yueli like'n di'n, Zozi ko man be atin maan be ko ho.

¹⁰ Ebele ala, o non yi menian'n-mo, be ko fu elee nun anun be ko ho man'n mo be fele yi Dalimannunta nun anun.

Falisifue'n-mo 'ba bisa Zozi ke

o yo asinbenwon like kon maan be nian.

(Matie 16.1-4)

¹¹ Ehi, *Falisifue'n-mo ko a ko ju ebele. Be non Zozi ko su akpuluwa. Kemɔ be kulo ke be so yi be nian'n, be kpundde ke o yo asinbenwon like kon m'o kele ke yi tunmin'n fi Nyanmian elo sakpa.

¹² Zozi ko gua enwonmian asi, yi nwan: "Nzuke ati ye ajulisɔ menian'n-mo kpundde asinbenwon ninngɔ o? Mun kan yi ananhole mun kele emo ke be ngo yo man asinbenwon like fiti be ngo hele man ajulisɔ menian'n-mo."

¹³ O hanlin so yueli a, o ko yaci be ebele. O ko fu elee nun anun, o non yi menian'n-mo, be ko sa be ko kpe asue'n be ko ho yi nzin elo.

Falisifue'n-mo non belemgbin Elodi fali ayile'n

(Matie 16.5-12)

¹⁴ Mo be 'kpe asue'n, Zozi menian'n-mo alva ko fi kpaun mo be 'fa be sa be nwon'n. Kpaun baa kunmgba ye anin be le yi be nwon ebele elee nun anun o.

¹⁵ Zozi ko tu be fuo ke: "Emo nian be nwon kpa wo Falisifue'n-mo non Elodi fali ayile nun anwon."

¹⁶ Zozi hanlin so a, yi menian'n-mo ko han yi be afian elo ke kpaun'n mo b'a nva man'n, yi ti ye o man o le kan so o.

¹⁷ Zozi ko ti, o ko bisa be ke: "Nzuke ati ye emo le kan ke: 'Anun kpaun'n mo y'a nva man nun ati o? Yi ti, emo nzi man fasie be ndi man ejole bu o? Emo ajonlin nza man emo o?"

¹⁸ Anyian'n mo emo le yi'n, emo nnwun man asi o? Anzue'n mo emo le yi'n, emo ndi man ejole o? Emo ati kaci,

¹⁹ mele mō m mubuli kpaon nnun nūn anun m manlūn menian akpū nnun'n, emō sisali yí bō ece mma nye?"

Be kō bua yí ke: "Yē sisali ece mma bulu nūn nnyuan."

²⁰ Zozi nwan: "Nān mele mō m mubuli kpaon nsu nūn anun m manlūn menian akpū nnan'n, emō sisali yí bō ece mma nye?"

Bē nwan: "Yē sisali ece mma nsu."

²¹ Zozi kō bisa bē ke: "Yí ti, ejōle'n mō m'an han'n, emō ndi man yí bō biekun o?"

Zozi 'ba tike anyinsinlinwafue kōn anyin'n

²² Zozi nūn yí menian'n-mō, bē nwan y'ō le Betisayida. Be juli ebele a, menian'n-mō kō fa anyinsinlinwafue kōn be kō bele Zozi. Be kō sele yí ke o fá yí sa hán wuluwafue'n maan yí nyin'n tike.

²³ Zozi kō sō anyinsinlinwafue nūn asa o nūn yí kō hō kulo'n tiba. O kō fa yí nwan ngesele kō ta wuluwafue nūn anyin nūn asu. O kō fa yí sa kō fua wuluwafue nūn anyin'n o kō bisa yí ke: "Asu e nwun like o?"

²⁴ Anyinsinlinwafue'n kō tike yí nyin'n, yí nwan: "Mūn nwun menian'n-mō, nan kōsū be títí kē mmaka mō be le nanndi o."

²⁵ Zozi kō fa yí sa kō fua wuluwafue nūn anyin'n biekun. Mō Zozi yílí yí sa'n, wuluwafue'n kō nian yí nyunnun fōón. Yí nwon kō sa o kō nwun así kpa bókōo.

²⁶ Ehi a, Zozi kō han kō hele yí ke: "Kō awulo, kōsū n'ē wolo kulo nūn anun."

Pielí 'ba han kē Zozi yē o tī Kilisi nūn o

(Matie 16.13-20, Luku 9.18-21)

²⁷ Ehi anzin, Zozi nūn yí menian'n-mō fi Betisayida be kō hō kulo'n-mō mō be mantan mantan Filipū kulo'n mō be fele yí Sezale anwon ebele'n-mō asu.

²⁸ Mō be 'kō'n, Zozi kō bisa bē ke: "Menian'n-mō, bē nwan nwan sūanlan díe y'ō le mín?"

Be kō bua yí ke: "Mmie-mō nwan Zvan Batisi y'ō le wó, mmie-mō kōsū nwan Eli y'ō le wó, mmiekun-mō kōsū nwan Nyanmian mgbamanfue'n-mō nunhan kōn y'ō le wó."

²⁹ Ehi a, Zozi kō bisa bē ke: "Nan emō kōsū lílì, emō bu kē nwan y'ō le mín?"

Pielí nwan: "Kilisi'n y'ō le wó, Izalayē Ngbandefue'n."

³⁰ Mō Pielí hanlūn sō'n, Zozi kō totua bē kpa kē nán be kan ejōle sō'n be kele sūanlan fíí.

Zozi 'ba han yí ewue'n nūn yí etinnge nūn anwon ejōle

(Matie 16.21-28, Luku 9.22-27)

³¹ Ehi anzin, Zozi kō han kō hele yí menian'n-mō ke: "O di kē mân Baa'n nwun amanninhunlun kpa. Izalayē mân nūn asu mgbain'n-mō nūn Nyanmian tee'yífue mgbain'n-mō nūn mala nūn asu mgbain'n-mō 'ba yí yí tō. Be 'ba hun yí. Be kun yí a, yí cian nsan nūn asu, o 'tinngē."

³² Zozi kō han yí ewue sō nūn anwon ejōle yuein kō hele yí menian'n-mō. Ehi, Pielí kō fele Zozi ahanmian o kō tu yí nyunnun.

³³ Zozi kō bílì yí nyin o kō nian yí menian bō nga'n-mō. O kō tu Pielí anyunnun. Yí nwan: "Satan, fi mín nwon ewa kō mōa. Wó ajonlūn'n tī man Nyanmian ajonlūn, nan kulo menian ajonlūn yē e le yí o."

³⁴ M'ō yólí sō'n, Zozi felelì meninsunman'n nūn yí menian'n-mō a, yí nwan: "Sūanlan m'ō kulo kē o si mín sō'n, o fá yí nwon yí tēe, o fá yí kolōwa'n o tó yí kōmūn sū, nán o'a si mín sū.

³⁵ Sūanlan biala m'ō kulo kē o kpōndē yí nguan'n, o 'minlin yí nguan sō'n. Nan m'ō kō minlin yí nguan'n wō Ejōlekpa'n nūn mín dunman nūn'n, sūanlan sō'n, o 'nyan nguan.

³⁶ Se sʋanlan kʋn nyan eyuadi nʋn anʋn ninng'e'n kʋalaa nʋn ɔ minlin yɨ ngʋan nʋn an, anʋn nzuke nʋasʋe die yê ɔ 'nyan yɨ sʋ ɔ?

³⁷ Nzu like die bɔbɔ yê kulo sʋanlan kʋala kɛ ɔ fa kaci yɨ ngʋan nʋn ɔ?

³⁸ Ajulisʋ etefʋe menian ehi-mɔ mɔ bɛ nzulo man Nyanmian'n, bɛ afian, wɔ mɔ ɛ kɔ sa mɨn nʋn mɨn ejɔle nʋn anwʋn nyian'n, *Mʋn Baa'n kʋsʋ, mɛle mʋ nʋn yɨ nyanmiansʋ anwʋntɛ mmɔfʋe'n-mɔ 'ba sa bɛ ba Nyanmian anʋnminnyanmʋn nʋn anʋn'n, wɔ nʋwʋn 'ba yɔ yɨ nyian."

9

¹ Mʋ hanlin sɔ yueli'n, ɛsɛ ɔ kɔ han kɔ hele bɛ biɛkun kɛ: "Mʋn kan yɨ ananhɔle mʋn kele emɔ kɛ, emɔ mɔ b'a yia ɛwa'n, emɔ kʋalaa ngɔ yue man wu. Mmie-mɔ 'ba nʋwʋn kɛ Nyanmian Kpili lɛ di belemgbin tunmin sʋ."

Zozi anwʋn ɛkacie'n

(Matie 17.1-13, Luku 9.28-36)

² Ehi anzin cian nsian, Zozi kɔ fa Pielɨ nʋn Zʋakɨ nʋn Zʋan. ɔ nʋn bɛ menian nsan nʋn ala bɛ kɔ tɨ bɛ nʋwʋn bʋka kannganlaun kʋn asʋ. Ebele, Zozi kɔ kaci bɛ nyinsʋ.

³ Yɨ taladie'n kɔ yɔ fufue hyɛɨn hyɛɨn kpa. Yɨ hyɛɨn sɔ'n, asɛ ehi asʋ sʋanlan fɨ ngʋala man like fɨ kʋu maan ɔ yɔ fufue dede ɔ ju yɨ ɔ.

⁴ Zozi menian nsan'n 'nʋan an, bɛ kɔ nʋwʋn *Eli nʋn *Moyizɨ kɛ bɛ nʋn Zozi lɛ juɔ.

⁵ Pielɨ kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: "«Labi, ɔ tɨ kpa kɛ yɛ wɔ ɛwa. Yɛ 'bɔ *tanti nsan, wɔ die kʋn, Moyizɨ die kʋn yê Eli kʋsʋ die kʋn.»"

⁶ Esulo kɔ han bɛ, Pielɨ nnwun man ejɔle mʋ kan ɔ.

⁷ Bɛ jijin ebele ala, bɔlɛ kʋn fi nyanmiansʋ kɔ a kɔ hala Eli nʋn Moyizɨ nʋn Zozi asʋ. Bɔlɛ nʋn anʋn, anɛ kʋn kɔ te. Anɛ sɔ'n nwan: "Sʋanlan ehi tɨ mɨn ehulo Baa, emɔ tɛ yɨ!"

⁸ Zozi menian'n-mɔ tɨlɨ anɛ sɔ nʋn ala, bɛ kɔ tutu bɛ nyin, bɛ ngɔ nʋwʋn sʋanlan fɨ kʋn, Zozi angʋnmʋn cein yê ɔ nʋn bɛ wɔ ebele ɔ.

⁹ Nan mɔ bɛ fi bʋka nʋn asʋ bɛ 'ju'n, Zozi kɔ totua bɛ kɛ nʋn bɛ kan ejɔle sɔ'n bɛ kele sʋanlan fɨ, dede ɔ ju cian mɔ *Mʋn Baa'n fi ewue nʋn ɔ kɔ tinng'e'n.

¹⁰ Bɛ falɨ mʋ hanlin helelɨ bɛ nʋn asʋ, nan kʋsʋ bɛ lɛ bisa bisa bɛ nʋwʋn bɛ afian elɔ kɛ: "ɔ fi ewue nʋn ɔ 'tinng'e'n, yɨ bʋ y'ɔ le benin?"

¹¹ Mʋ yɔlɨ sɔ'n, bɛ kɔ bisa Zozi kɛ: "Nzuke ati yê mala nʋn asʋ mgbain'n-mɔ nwan Eli yê ɔ 'di mʋa ba'n?"

¹² Zozi kɔ bua bɛ kɛ: "Eli 'di mʋa ba ɔ sesie ninng'e'n-mɔ biɛkun. Nan ɔ yɔ sɛ mɔ b'a hele yɨ kɛ, Mʋn Baa'n 'ba nʋwʋn amanninʋnʋn kpa, ɛsɛ bɛ 'kpɔ yɨ'n?"

¹³ Afi, mʋn kan mʋn kele emɔ kɛ Eli a a dada angʋnmʋn. Nan menian'n-mɔ helelɨ yɨ yalɛ kɛ bɛ kunnʋn kulo. Kɛ Ebele Ejɔle'n hanlin yɨ nʋwʋn ejɔle nʋn anʋn."

Zozi 'ba man sʋanlan kʋn mʋ kpɛ nʋn anwʋn sa

(Matie 17.14-21, Luku 9.37-43a)

¹⁴ Zozi nʋn Pielɨ nʋn Zʋan nʋn Zʋakɨ fi bʋka nʋn asʋ bɛ kɔ ju. Mɔ bɛ wali dede mɔ bɛ ka kaan bɛ ju Zozi menian ehi'n-mɔ anwʋn ebele'n, bɛ kɔ nʋwʋn meninsʋnman bɛ nʋwʋn ebele. Mala nʋn asʋ mgbain'n-mɔ wɔ bɛ nʋn. Bɛ kɔ fa akpʋlɔwa esue bɛ kɔ tua Zozi menian'n-mɔ.

¹⁵ Zozi kɔ li meninsʋnman'n nʋu nʋn. Kɛ bɛ nʋwʋnlin yɨ nʋn ala, bɛ kɔ tutu enwanndie bɛ kɔ hɔ yɨ atun ɛkpa.

¹⁶ Zozi kɔ bisa yɨ menian'n-mɔ kɛ: "Nzu anwʋn yê emɔ nʋn bɛ lɛ su akpʋlɔwa'n?"

17 M'ò bisali bé kosuan sò'n, meninsunman nún anún sɔanlan kún kò bua Zozi ké: "Yé Mún, m'an fa mún wa belenzua'n m'an béle wó. Ǿ sanlún ké wawé éte wó yí nún. Ǿ man Ǿ ngwala man juǾ."

18 Lika biala m'ò wawé'n kò tó yí sù'n, Ǿ fin yí así. Ǿ man Ǿ cuin ngeselé, Ǿ kúan yí je'n, Ǿ san yí ketee. M'an selé wó menian'n-m'ò ké bé tú wawé éte sò'n. Nan b'a mantan yí dede b'a ngwala man yí tu."

19 Zozi kò han kò hele bé ké: "Émò menian éhi-m'ò, émò le man dedi. Mún nún émò yé tánlan dede Ǿ hó jú mélé benin? N zó émò dede Ǿ jú temun benin? Bé fá batunman'n bé béle mín."

20 Bé kò fá batunman'n bé kò béle Zozi. Kémò batunman'n nwunlin yí nún ala, wawé éte'n m'ò wó yí nún'n kò wòsò yí selé kpa. Batunman'n kò tó así Ǿ kò kunndo, yí nuan ngeselé fukú.

21 Zozi kò bisa batunman nún así'n ké: "Ǿ mantanlún yí eyòlè'n yí cian nye ahi?"

Yí sí nwan: "Ǿ báli yí bú yí mmatunman nún."

22 Cian bie a, wawé'n man Ǿ tó sín nún. Bie kòsò a, Ǿ tó yí asue nún ké Ǿ 'kun yí. Nan sè é kuala yé buka a, anún nwun yé nwun anwunnvoe nán buka yé."

23 Zozi kò sè yí ké: "É lé kan kele mín ké: 'Sè é kuala al' Nwun yí ké sɔanlan biala m'ò de Nyanmian di'n, Ǿ kuala like biala yó."

24 Ébéle ala, batunman nún así'n kò tian nún, yí nwan: "Mún de mún di, kòsò buka mín nán mín dedi'n tí kaan sɔa!"

25 Meninsunman'n kò nwanndi kò hó Zozi nún batunman nún anwón ébò. Mò Zozi nwunlin yí sò'n, Ǿ kò juǾ aminle sò Ǿ kò hele wawé éte'n, yí nwan: "Wawé éte, wó m'ò a munndun batunman éhi anvan'n ése a tí yí nzo'n, mún kan mún kele wó ké é fi yí nún tú, ése n'é wòlò yí nún kón lél"

26 Wawé éte'n kò wòsò batunman'n selé kpa. Ǿ kò tetian Ǿ fi yí nún kò tu. Batunman'n tí ké Ǿ'a wu. Ǿ man bé dɔwò m'ò anún bé wó ébéle'n nwan: "Batunman nún a wu! Batunman nún a wu!"

27 Mò bé 'kikan éhi'n, Zozi kò sò batunman nún asa Ǿ kò jasú yí kò jinlan.

28 Mò Zozi hólí awulo m'ò halí yí nún yí menian'n-m'ò angonmín'n, yí menian'n-m'ò kò bisa yí ké: "Nzuke ati yé y'a ngwala man wawé sò'n tu'n?"

29 Zozi kò bua bé ké: "Wawé éte sɔa, Nyanmian ésele yé bé fá bé tu yí Ǿ."

*Zozi 'ba b'ò yí ewue'n nún yí etinngé nún asò bie kun
(Matie 17.22-23, Luku 9.43b-45)*

30 Zozi nún yí menian'n-m'ò fi ébéle bé kò hó. Bé 'kò'n, bé kò kpe nún Galile mân nún anún. Afí Zozi ngulo man ké sɔanlan fíí nwun lika m'ò wò'n.

31 Ǿ kò hehele yí menian'n-m'ò ninngé, ése Ǿ kò han kò hele bé ké: "Bé 'ba hyí *Mân Baa'n bé man menian'n-m'ò kun yí. Nan sè Ǿ wu a, yí cian nsan nún asò, Ǿ 'tinngé."

32 Yí menian'n-m'ò ngò tí man ejòlè sò'n m'ò hanlún nún abò. Kòsò afí bé sulo bé ngò bisa man yí kosuan.

*Sɔanlan m'ò tí kpili tala bé kwalaa'n
(Matie 18.1-5, Luku 9.46-48)*

33 Zozi nún yí menian'n-m'ò juli Kapéenawòmún m'ò bé wòlòlí awulo'n, Ǿ kò bisa bé ké: "Nzú anwón akpòlúwa yé émò sulí yí atún nún anún'n?"

34 M'ò bisali bé kosuan sò'n, bé ngò buke b'ò nuan. Afí m'ò bé 'ba'n, akpòlúwa kún tólí bé afian. Akpòlúwa sò nún anwón, anún bé lé kpònnde sɔanlan m'ò tí kpili tala bé kwalaa'n.

³⁵ Ehi a, Zozi kɔ tanlan asɔ. Ɔ kɔ fele yí menian bulu nɔn nnyuan'n ɔ kɔ han kɔ hele bé ke: “Se sɔanlan kɔn kulo ke ɔ di emɔ asɔ kpain an, anin ɔ káci emɔ anun batɔnman nán ɔ sú emɔ kwalaaatin.”

³⁶ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ fa batɔnman kaan kɔn kɔ a bé afian ebele. Ɔ kɔ fa yí kɔ bɔ yí nwɔn. Yí nwan:

³⁷ “Sɔanlan biala mɔ mín dunman nun, ɔ kɔ sɔ mmatɔnman ehi-mɔ bie anun'n, anin mín muonun yê ɔ'a sɔ mín nun ɔ. Yê sɔanlan m'ɔ kɔ sɔ mín nun'n, nán mín ngɔnmɔn yê ɔ'a sɔ mín nun ɔ. Nan anin ɔ'a sɔ sɔanlan'n mɔ ɔ'a sɔan mín nun anun bie.”

*M'ɔ mgbɔ man yé'n, anin ɔ kulo yé
(Luku 9.49-50)*

³⁸ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, Zɔan kɔ fa kɔ tɔ yí nyunnun ke: “Kpain, y'a nwun sɔanlan kɔn, ɔ nnɔn man yé nun bie. Ɔ fa wɔ dunman'n ɔ tu wawɛ ete'n-mɔ. Yí ti, y'a totua yí.”

³⁹ Mɔ Zɔan anɔan tɔli'n, Zozi nwan: “Nán be totua yí. Ɔ sanlin ke sɔanlan fíi ngɔala man ke ɔ fa mín dunman'n ɔ yɔ asinbenwɔn ninngɛ, nán afi ɔ'a han ejɔle ete ɔ'a tia mín.”

⁴⁰ Afi sɔanlan m'ɔ mgbɔ man yé'n, anin ɔ kulo yé.

⁴¹ Mɔn kan yí ananhɔle mɔn kele emɔ ke sɔanlan biala mɔ mín dunman nun, ɔ kɔ man emɔ nzue nganlannzan kɔn kɔ nɔn'n, ɔ 'nyan yí nwɔn ahatua.

*Bé mɔ be tɔnnɔn Zozi menian'n-mɔ nun aja nun'n
(Matie 18.6-9, Luku 17.1-2)*

⁴² “Mmatɔnman nganngan ehi-mɔ mɔ be de mín be di'n, sɔanlan m'ɔ kɔ tɔnnɔn bé nun kɔn aja nun maan ɔ kɔ tɔ ete nun anun'n, ɔ ti kpa ke be fa ebɔe kpili kɔn be tɔ yí kɔmɔn be tɔ yí jenvie nun anun.

⁴³ Se wɔ sa yê ɔ le jiji wɔ maan ɛ tɔ ete nun anun an, anin kpɛ tɔ. Se ɔ ka wɔ sa kɔn nán ɛ nyan ngɔan an, ɔ ti kpa tala ke ɛ le wɔ sa nnyuan'n ɛ kɔ hɔ sín'n m'ɔ nnun man lé nun anun'n. [

⁴⁴ Eɔ ngakɔba'n-mɔ mɔ be di sɔanlan'n, be nwu man lé, ese sín'n kɔsɔ nnun man lé.]

⁴⁵ Se wɔ ja yê ɔ le jiji wɔ maan ɛ tɔ ete nun anun an, anin kpɛ tɔ. Se ɔ ka wɔ ja kɔn nán ɛ nyan ngɔan an, ɔ ti kpa tala ke ɛ kɔ fa wɔ ja nnyuan'n ɛ kɔ hɔ sín'n m'ɔ nnun man lé nun anun'n. [

⁴⁶ Eɔ ngakɔba'n-mɔ mɔ be di sɔanlan'n, be nwu man lé, ese sín'n kɔsɔ nnun man lé.]

⁴⁷ Se wɔ nyin yê ɔ le jiji wɔ maan ɛ tɔ ete nun anun an, anin tu tɔ. Se ɔ ka wɔ nyin kɔn nán ɛ nyan Nyanmian Belemgbin Mân nun anun eɔ ngɔan nun an, ɔ ti kpa tala ke ɛ kɔ fa wɔ nyin nnyuan'n ɛ kɔ hɔ sín'n m'ɔ nnun man lé nun anun'n.

⁴⁸ Eɔ ngakɔba'n-mɔ mɔ be di sɔanlan'n, be nwu man lé, ese sín'n kɔsɔ nnun man lé.

⁴⁹ Afi ke be wula ninngɛ'n-mɔ njin nán b'a nzeɔi man'n, be 'fa sín'n kɔsɔ be ti sɔanlan biala anwɔn.

⁵⁰ Njin'n ti like kpa. Nan se ɔ yɔ talé a, anin be 'yɔ se nán ɔ a yɔ fe bieku? Emɔ mán njin tánlan emɔ anun, ese emɔ nɔn ehiɔn-mɔ tánlan anzɔnunjo nun.”

10

*Eyila nun anwɔn ejɔle'n
(Matie 19.1-12, Luku 16.18)*

¹ Ehi, Zozi nɔn yí menian'n-mɔ, be fi Kapɛɛnawɔmɔn kulo nun asɔ ebele bé nɔan y'ɔ le Zude mân nun anun, asue Zuludin nɔn anzin eɔ. Mɔ be juli ebele'n,

meninsɔnman'n kɔ a kɔ yia bɛ nwɔn biekun. Kɛ Zozi yɔ yɛ titi'n, ɔ kɔ hehele bɛ Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n.

² Anun Falisifɛ mmie-mɔ wɔ ɛbɛɛ. Kɛmɔ bɛ kulo kɛ bɛ sɔ Zozi bɛ nian'n, bɛ kɔ bisa yɛ kɛ: “Kpain, asu yɛ mala'n man atɔn kɛ belenzua kɔn yila yɛ yɛ ɔ?”

³ Mɔ bɛ bisali kosuan sɔ'n, Zozi kɔsu kɔ bisa bɛ kɛ: “Mala benin yɛ *Moyizɛ falɛ manlɔn ɛmɔ ɔ?”

⁴ Bɛ kɔ bua Zozi kɛ: “Moyizɛ a man atɔn kɛ belenzua'n hɛɛ eyila kalata mán yɛ yɛ nán ɔ yila yɛ.”

⁵ Ehi a, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Emɔ ati anun ɛtɛ nun ati yɛ Moyizɛ falɛ mala sɔ'n manlɔn ɛmɔ ɔ.

⁶ Nan mɔ Nyanmian bɔli mán'n, kɛ Ehele Ejɔlɛ'n kan'n: *ɔ bɔli belenzua nɔn balasua.*

⁷ Ehi ati, *belenzua'n fi yɛ sɛ nɔn yɛ nin abɔ anwɔn 'ba jasɔ. ɔ 'fa yɛ nwɔn bɔ yɛ yɛ,*

⁸ *nán bɛ munnyuan'n bɛ yɔ sɔanlan munmuan kɔn.* Emɔ nwɔn yɛ kɛ bɛ tɛ man menian nnyuan, nan bɛ tɛ sɔanlan kɔn.

⁹ Yɛ sɔ ati, like mɔ Nyanmian kɔ han kɔ bɔ nun'n, sɔanlan n'ɔ tɛ nun.”

¹⁰ Mɔ bɛ fi ɛbɛɛ bɛ hɔli awulo'n, Zozi menian'n-mɔ kɔ bisa yɛ kosuan ejɔlɛ sɔ nɔn anwɔn.

¹¹ Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Sɛ sɔanlan kɔn yila yɛ yɛ nán ɔ kɔ ja balasua fufɔlɛ a, anɔn ɔ'a tɔn ajaa wɔ daba nɔn anwɔn.

¹² Sɛ balasua kɔn kɔsu yila yɛ hun nán ɔ kɔ ja belenzua fufɔlɛ a, anɔn ɔ'a tɔn ajaa.”

Zozi nɔn mmatɔnman nganngan'n-mɔ

(Matie 19.13-15, Luku 18.15-17)

¹³ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, menian mmie-mɔ falɛ mmatɔnman beɛɛɛ yɛ kɛ ɔ yɛyila bɛ sɔ. Nan mɔ bɛ 'fa bɛ bɛ beɛ Zozi'n, yɛ menian'n-mɔ kɔ totua bɛ atɔn.

¹⁴ Mɔ Zozi nwunlin bɛ nyɔɛ sɔ'n, ɔ kɔ fɛ eya. ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Emɔ yáci mmatɔnman'n-mɔ maan bɛ bála mín nwɔn, nan nán bɛ totua bɛ atɔn. ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian Belemgbin Mán'n, ɔ tɛ bɛ mɔ bɛ tɛ kɛ mmatɔnman ehi-mɔ'n diɛ.

¹⁵ Mun kan yɛ ananhɔlɛ mɔn keɛ emɔ kɛ, sɔanlan mɔ ɔ'a nɔɔ man Nyanmian Belemgbin Mán nɔn anun kɛ batɔnman sɔ nun'n, sɔanlan sɔ'n ngɔ man Nyanmian lika ɛɔ lé.”

¹⁶ M'ɔ yɔli sɔ'n, Zozi kɔ sɔ mmatɔnman'n-mɔ kɔ mantan yɛ nwɔn. ɔ kɔ fa yɛ sa'n kɔ fofua bɛ sɔ ɔ kɔ yeyila bɛ.

Esikafɛ kɔn anwɔn ejɔlɛ'n

(Matie 19.16-30, Luku 18.18-30)

¹⁷ Mɔ Zozi yɔli sɔ yueli mɔ ɔ 'ba tu yɛ bu'n, sɔanlan kɔn tutuli ɛnwanddie ɔ walɛ kotɔli yɛ nyunnun ɛbɛɛ. Yɛ nwan: “Ngehelefɛ kpa, nzuke yɛ n yɔ nán m'an nyan ngɔan m'ɔ le man ayueliɛ nɔn ɔ?”

¹⁸ M'ɔ bisali kosuan sɔ'n, Zozi kɔ bua yɛ kɛ: “Nzuke ati yɛ ɛ fele mín ngehelefɛ kpa ɔ? Sɔanlan fí tɛ man kpa sannan Nyanmian Kpili angɔnmɔn cein.

¹⁹ E sɛ mala'n-mɔ: *N'ɛ di awue, n'ɛ tɔn ajaa, n'ɛ wua like, n'ɛ di ato adanzɛ, n'ɛ di ndunlunmun, man wɔ nyin sɔ wɔ sɛ nɔn wɔ nin.”*

²⁰ Bian'n bualɛ yɛ kɛ: “Ehi kɔalaa m mantanlɔn sɔ elie mín mmatɔnman nun angɔnmɔn. N vɔndɔnɔn man bie fí.”

²¹ Zozi kɔ nian bian'n ɔ kɔ li yɛ nwɔn fɛ. Yɛ nwan: “ɔ a ha wɔ like kɔn. Kɔ nán tɔn wɔ nwɔn ninngɛ'n-mɔ kɔalaatin, nán fa yɛ esika'n man ehianfɛ'n-mɔ. E 'ba nyan wɔ nwɔn Nyanmian Belemgbin Mán nɔn anun. E yɔ sɔ yue a, bala, nán afi si mín sɔ.”

²² Mɔ bian'n tɔlɛ ɛɔ'n, yɛ tɛ anun kɔ sɛcɪ yɛ kpa. Ɔ kɔ li yalɛ kɔ hɔ, afɛ ɔ tɛ esikafuɛ kpɪli kpa.

²³ Zozi kpɛlɪ yɛ nyɛn ɔ nɪanlɪn yɛ menian'n-mɔ mɔ b'a yia yɛ nwɔn ɛbɛlɛ nɪn an, yɛ nwan: "Nyanmian Belemgbin Mɔn nɪn anun ɛwɔlɛ'n, ɔ yɔ sɪ man esikafuɛ'n-mɔ!"

²⁴ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, ɛɔlɛ'n kɔ sɪn yɛ menian'n-mɔ anwɔn kpa. Ɔ kɔ sɛ bɛ biekun kɛ: "Mɪn mma-mɔ, Nyanmian Belemgbin Mɔn nɪn anun ɛwɔlɛ'n yɔ sɪ!"

²⁵ Ɔ yɔ sɪ man naan'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ sɔamɔ'n kɛ ɔ wɔlɔ dɔlɔwa bɔɛ nɪn. Nan ɔ yɔ sɪ kpa man esikafuɛ kɔn kɛ ɔ wɔlɔ Nyanmian Belemgbin Mɔn nɪn anun."

²⁶ Ɛɔlɛ sɔ'n mɔ Zozi hanlɪn'n sɪnɪn yɛ menian'n-mɔ anwɔn kpa biekun. Bɛ kɔ bɪsa bɪsa bɛ nwɔn kɛ: "Sɛ ɔ tɛ sɔ a, anɪn nwan yɛ ɔ 'nyan yɛ tɛ ɔ?"

²⁷ Zozi nɪanlɪn bɛ dɛdɛ a, yɛ nwan: "Ɛhɪ yɔ sɪ man kulo menian'n-mɔ, nan ɔ nyɔ sɪ mman man Nyanmian. Nyanmian dɛ, lɪkɛ fɪi nza man yɛ yɔ."

²⁸ Ɛhɪ a, Pɪɛlɪ nwan: "Nwun yɛ kɛ y'a yaci yɛ nɪnngɛ'n-mɔ kɔalaa y'a sɪ wɔ sɔ."

²⁹ Mɔ Pɪɛlɪ hanlɪn sɔ'n, Zozi kɔ bua yɛ kɛ: "Mɪn kan yɛ ananhɔlɛ mɪn keɛlɛ ɛmɔ kɛ sɔanlan mɔ mɪn dunman nɪn ɔ nɔn Ɛɔlɛkpa'n dunman nɪn ɔ kɔ yaci yɛ awulo, yɛ nɪanman'n-mɔ, yɛ nɪn nɔn yɛ sɪ, yɛ mma, anaan yɛ asɛ'n-mɔ,

³⁰ ɔ 'nyan awulo, anɪanman, nɪan, sɪɛ, mma, asɪɛ, ɔ nɔn amannɪnhunlun mɛlɛ ɛhɪ anun, ɛsɛ mɛlɛ'n mɔ lɛ ba nɪn anun, ɔ 'nyan ngɔan mɔ lɛ man ayuelɛ'n.

³¹ Alimɔa mma'n-mɔ dɔɔn 'ba lɪ sɪan, yɛ sɪan mma'n-mɔ kɔsɔ dɔɔn 'ba lɪ mɔa."

*Zozi 'ba bɔ yɛ ewue'n nɔn yɛ etɪnnge nɪn asɔ biekun
(Matie 19.17-19, Luku 18.31-34)*

³² Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuelɪn'n, ɔ nɔn yɛ menian'n-mɔ, bɛ kɔ fa Zoluzalɛmɔn atɪn'n. Zozi lɪ bɛ nyunnun. Yɛ menian'n-mɔ akunnun tɪtɪ bɛ. Bɛ mɔ bɛ sɪ bɛ sɔ'n kɔsɔ sulo. Zozi kɔ fɛlɛ yɛ menian bulu nɔn nnyuan nɪn ahanmian biekun. Ɛɔlɛ'n mɔ ɔ 'ba tɔ yɛ'n, ɔ kɔ han kɔ heɛlɛ bɛ.

³³ Yɛ nwan "Ɛmɔ tɛ, yɛ lɛ kɔ Zoluzalɛmɔn! Yɛ kɔ yɛ ju ɛlɔ a, bɛ 'ba hyɪ Mɔn Baa'n bɛ man Nyanmian tɛɛyɪfɛ'n-mɔ nɔn mala nɪn asɔ mgbain'n-mɔ. Yɛ ehuan atɪ, bɛ 'ba bu yɛ fɔɔ. Bɛ 'ba fa yɛ bɛ wula bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n-mɔ asa nɪn.

³⁴ Bɛ kɔsɔ bɛ 'ba gɔlɔ yɛ nwɔn, bɛ tɔtɔ yɛ nyunnun ngeɛlɛ, bɛ fɪn yɛ mgbeɛlɛ nɔn bɛ kun yɛ. Sɛ bɛ kun yɛ yue a, yɛ cɪan nsan nɪn asɔ, ɔ fɪ ewue nɪn ɔ 'tɪnnge."

*Zɔakɪ nɔn Zɔan 'ba bɪsa Zozi lɪkɛ kɔn
(Matie 20.20-28, Luku 22.25-27)*

³⁵ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuelɪ'n, Zebɛdɛ amma Zɔakɪ nɔn Zɔan kɔ kpunngɛ yɛ. Bɛ nwan: "Yɛ Mɪn, yɛ kulo kɛ lɪkɛ'n mɔ yɛ lɛ ba bɪsa wɔ'n, ɛ yɔ man yɛ."

³⁶ Zozi kɔ bɪsa bɛ kɛ: "Nzu lɪkɛ dɛ yɛ ɛmɔ kulo kɛ n yɔ m mɔn ɛmɔ ɔ?"

³⁷ Bɛ nwan: "Mɛlɛ mɔ ɛ 'dɪ wɔ belemgbin nɪn anunmɪnnyanmɔn nɪn anun'n, man yɛ nunhan kɔn tɔnlan wɔ fama sɔ yɛ kɔn kɔsɔ tɔnlan wɔ bɛ sɔ."

³⁸ Bɛ hanlɪn sɔ a, Zozi nwan: "Ɛmɔ nzi man lɪkɛ'n mɔ ɛmɔ lɛ bɪsa'n. Asɔ amannɪnhunlun kango'n mɔ mɪn 'ba nɔn nɪn'n, ɛmɔ kɔ hɔala nɪn nɔn? Anaan amannɪnhunlun ɛsɔnɪan'n mɔ bɛ 'ba sɔnɪn mɪn'n, ɛmɔ kɔ hɔala bɛ sɔnɪn?"

³⁹ Bɛ nwan: "Yɔ o, yɛ kɔala yɛ yɔ."

Zozi nwan: "Ɔ tɛ ananhɔlɛ kɛ kango'n mɔ mɪn 'ba nɔn nɪn'n, ɛmɔ 'ba nɔn nɪn bɛ. Ɛsɔnɪan'n mɔ bɛ 'ba sɔnɪn mɪn'n, bɛ 'ba sɔnɪn ɛmɔ bɛ.

⁴⁰ Nan kɔsɔ m'ɔ tɪ mɪn fama sɔ anaa mɪn bɛ sɔ etanlɔn'n, yɪ dɪe nɔn mɪn yɛ mun man ɔ. ɔ tɪ bɛ mɔ Nyanman a sesie a man bɛ'n-mɔ dɪe."

⁴¹ Mɔ yɪ menian bulu'n tɪlɪ ejɔlɛ'n mɔ Zɔakɪ nɔn Zɔan hanlɔn'n, bɛ kɔ fɛ bɛ nwon ɛya.

⁴² Eɪ a, Zozi kɔ fɛlɛ bɛ kɔalaatin ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: "Ɛmɔ sɪ kɛ mɔn nɔn anun mmelemgbɪn'n-mɔ kele bɛ menian'n-mɔ aɪolɔwa. Mgbain'n-mɔ sisi menian'n-mɔ.

⁴³ Nan ɛmɔ afian ɛwa dɪe, ɔ tɪ man sɔ. Ɛmɔ afian, m'ɔ kulo kɛ ɔ kaci kpain'n, ɔ kɔci ɛmɔ akɔa.

⁴⁴ Nunhan m'ɔ kulo kɛ ɔ dɪ ɛmɔ anyunnun'n, ɔ yɔ ɛmɔ kanga.

⁴⁵ ɔ sanlɔn kɛ *Mɔn Baa'n muonun, ɔ'a mma man kɛ ɔ 'ba maan bɛ sɔ yɪ. Nan ɔ walɪ kɛ ɔ 'ba sɔ ɔ fa yɪ nɔan'n ɔ de menian dɔn ati."

Zozi 'ba tike Baatime anyɪn'n

(Matie 20.29-34, Luku 18.35-43)

⁴⁶ Eɪ anzin, Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ kɔ hɔ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Zoliko nɔn asɔ. Mɛlɛ mɔ Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ nɔn meninsɔnman'n fi kulo nɔn anun bɛ 'fite'n, anɪn Time awa Baatime m'ɔ tɪ anyɪnsɪnlinwafɛ'n tɪ atɪn nɔn anɔn ɛbɛlɛ. ɔ sɛsɛlɛ esika.

⁴⁷ M'ɔ tɪlɪ kɛ bɛ nwan Zozi m'ɔ fi Nazaletɪn, ɔ kɔ tɪan nɔn kɛ: "Zozi, belemgbɪn *Davidi Awa, nwun mɪn nwon anwunnvoe!"

⁴⁸ Menian dɔn kpa kɔ totua yɪ kɛ ɔ mɔan yɪ nwan nɔn asɔ. ɔ ngɔ tɛ bɛ sɔ. ɔ kɔ tɪan nɔn sɛlɛ kpa biekun kɛ: "Zozi, belemgbɪn Davidi Awa, nwun mɪn nwon anwunnvoe!"

⁴⁹ Zozi kɔ jinlan. Yɪ nwan: "Bɛ fɛlɛ yɪ bɛ mɔn ɔ bɔla."

Bɛ kɔ fɛlɛ anyɪnsɪnlinwafɛ'n, bɛ nwan: "Bɔ mɔndɪnɪn, jasɔ nɔn ɔ lɛ fɛlɛ wɔ."

⁵⁰ Eɪ a, Baatime kɔ gua taladiɛ'n m'ɔ fa fufɔ yɪ nwon nɔn asɔ. ɔ kɔ hulu kɔ kpɪn ɔ kɔ a Zozi anwon ɛbɛlɛ.

⁵¹ Zozi kɔ bisa yɪ kɛ: "Nzu like dɪe yɛ n yɔ m mɔn wɔ ɔ?"

Anyɪnsɪnlinwafɛ'n nwan: " *Labunɪn, man n nwɔn asɔ."

⁵² M'ɔ hanlɔn sɔ'n, Zozi nwan: "Kɔ, wɔ dedi nɔn a man wɔ nwɔn a sa." Ɛbɛlɛ ala, ɔ kɔ nwun asɔ. ɔ kɔ si Zozi sɔ.

11

Zozi 'ba hɔ Zoluzalemɔn kulo nɔn asɔ

(Matie 21.1-11, Luku 19.28-40, Zɔan 12.12-19)

¹ Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ kɔ a kɔ ju Betfaze nɔn Betanin afian. Kulo sɔ'n-mɔ mantan mantan Zoluzalemɔn. Mɔ bɛ juli *Olɪvɔ buka nɔn anwon ɛbɛlɛ'n, Zozi kɔ sɔan yɪ menian'n-mɔ anun nnyuan, yɪ nwan:

² "Ɛmɔ hɔ kulo'n m'ɔ wɔ ɛmɔ anyunnun ɛlɔ nɔn asɔ. Mɔ ɛmɔ 'fite kulo nɔn asɔ ɛbɛlɛ ala'n, ɛmɔ 'ba nwun yɪ kɛ afunlunmun baa kɔn mɪnnda ɛbɛlɛ, sɔanlan fɪfɪ fɔlɪ tanlanlɔn man sɔ lɛ. Ɛmɔ nyɔnnɪ yɪ bɛ bɛlɛ mɪn.

³ Sɛ sɔanlan bie bisa ɛmɔ kɛ nzuke ati yɛ ɛmɔ lɛ nyannɪ yɪ a, ɛmɔ sɛ yɪ kɛ: 'Yɛ Mun a mɪan yɪ nwon, nan ɔ ngɔ hye man, ɔ 'ba fa sa ba.' "

⁴ M'ɔ hanlɔn sɔ yuelɪ'n yɛ yɪ menian nnyuan'n hɔlɪ ɔ. Bɛ 'kɔ a ju a, afunlunmun baa'n mɪnnda anɔan kɔn anun, gua nɔn asɔ. Bɛ kɔ nyannɪ yɪ.

⁵ Bɛ mɔ bɛ wɔ ɛbɛlɛ'n, bɛ mmie-mɔ kɔ bisa bɛ kɛ: "Ɛmɔ lɛ yɔ nzu? Nzu ati yɛ ɛmɔ lɛ nyannɪ afunlunmun baa'n?"

⁶ Bɛ bualɪ bɛ kɛ Zozi hanlɔn helelɪ bɛ'n, yɛ menian sɔ'n-mɔ yacɪlɪ bɛ maan bɛ falɪ bɛ hɔlɪ ɔ.

⁷ Bɛ kɔ fa afunlunmun baa'n bɛ kɔ bɛlɛ Zozi, bɛ kɔ fa bɛ taladiɛ'n-mɔ bɛ kɔ gua naan nɔn asɔ. Zozi kɔ fɔ kɔ tanlanlɔn sɔ.

⁸ Menian dɔɔn kɔ sɪsɛ bɛ ɛtanlan'n-mɔ atɪn nɪn anun. Mmie-mɔ kɔsɔ kɔkpɛ aye malɛ bɛ kɔ sɪsɛ yɪ atɪn nɪn anun.

⁹ Bɛ mɔ bɛ li Zozi anyunnun'n ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ li yɪ nzin'n, bɛ lɛ tɪan bɛ kan kɛ: “Hozanna! Nyila hán sɔanlan ɛhɪ m'ɔ lɛ ba wɔ yɛ Mɪn dunman nɪn'n!”

¹⁰ Nyila hán belemgbin'n m'ɔ lɛ ba sesie yɛ sɪ Davidi belemgbin mán'n. Hozanna! Nyila hán yɛ Mɪn m'ɔ wɔ anwunno anwunno ɛlɔ'n!”

¹¹ Zozi kɔ ju Zoluzalemɔn. ɔ kɔ wɔlɔ Nyanmian sua nɪn anun. ɔ kɔ nɛnian ɛbɛlɛ nɪnnge'n-mɔ kwalaa kɔ yue. ɔ nɔn yɪ menian bulu nɔn nnyuan'n, bɛ kɔ hɔ Betanin. ɔ sanlɪn kɛ anun alɛ lɛ yɔ.

Zozi 'ba bɔ figi baka kɔn sasan

(Matie 21.18-19)

¹² Bɛ lahɪ alɛ hɪnlɪn mɔ bɛ fi Betanin bɛ 'kɔ'n, ɛhɛ kɔ hun Zozi.

¹³ ɔ kɔ nwun *figi baka kɔn mɔa ɛlɔ. Nyá wɔ sɔ. Zozi kɔ hɔ yɪ bɔ ɔ 'kɔ a nɪan sɛ ɔ kɔ nyan figi bie kɔ li a. ɔ 'kɔ ju a, like fɪ nɔn man sɔ, nyá ngɔnmɪn, ɔ sanlɪn kɛ ɔ juli man figi nɪn ɛsɛ tɛmɔn.

¹⁴ Mɔ Zozi nwunlɪn yɪ sɔ'n, yɪ nwan: “Wɔ baka ɛhɪ, ɔ fi ɛnɛ m'ɔ kɔ'n, sɔanlan fɪ ngɔ li wɔ sɔ baa kɔn lɛ!” M'ɔ hanlɪn sɔ'n, yɪ menian'n-mɔ kɔ ti.

Zozi 'ba fɔan bɛ mɔ bɛ di gua

Nyanmian awulo nɪn anun'n

(Matie 21.12-17, Luku 19.45-48, Zɔan 2.13-22)

¹⁵ Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ fi Betanin bɛ kɔ a Zoluzalemɔn. Zozi kɔ wɔlɔ Nyanmian awulo nɪn anun. ɔ kɔ fɔan bɛ kwalaa mɔ bɛ di gua awulo nɪn anun'n. ɔ kɔ han bɛ mɔ bɛ kaci ɛsika'n tɔbɪlɪ'n-mɔ kɔ gua. Bɛ mɔ bɛ lɛ tɔnɪn mɔlɔnɔnman'n-mɔ, ɔ kɔ han bɛ bia'n mɔ kɔ gua.

¹⁶ ɔ'a mman man sɔanlan fɪ atɪn ɔ'a nzɔa man nɪnnge ɔ'a nzɪn man Nyanmian awulo nɪn anun.

¹⁷ M'ɔ yɔlɪ sɔ yuelɪ'n, ɔ kɔ hehele menian'n-mɔ nɪnnge. Yɪ nwan: “Asɔ b'a ngele man yɪ kɛ Nyanmian nwan: *Bɛ 'ba fɛlɛ mɪn awulo'n mán mán kwalaa mɔwɛ awulo* ɔ? Nan ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ a fa a kaci ɛmɔ *awue awulo'n*?”

¹⁸ Mɔ Nyanmian tɛyɪfɔɛ'n-mɔ nɔn mala nɪn asɔ mgbain'n-mɔ tɪlɪ ɛjɔlɛ sɔ'n, ɔ ngɔ yɔ bɛ fɪ. ɛbɛlɛ ala, bɛ kɔ kpɔnnɛ atɪn mɔ bɛ 'sɪn sɔ nán bɛ cɪ yɪ bɛ kun yɪ. Nan kɔsɔ bɛ sulo yɪ, ɔ sanlɪn kɛ yɪ like'n m'ɔ kele'n yɔ menian'n-mɔ mɔ b'a yia ɛbɛlɛ'n kwalaa fɛ sɔnman.

¹⁹ Mɔ alɛ'n yɔlɪ'n, Zozi nɔn yɪ menian'n-mɔ fi Zoluzalemɔn kulo nɪn anun bɛ kɔ fite.

Figi baka'n mɔ Zozi bɔlɪ yɪ

सान nɪn anwɔn ɛjɔlɛ'n

(Matie 21.20-22)

²⁰ Alɛ hɪnlɪn mɔ bɛ 'sɪn'n, Zozi menian'n-mɔ kɔ nwun figi baka'n. ɔ fi yɪ anwunno ɔ'a yɔlɪ dedɛ ɔ'a ju yɪ bɔ asɪ.

²¹ ɛbɛlɛ ala, Pɛlɪ kɔ kaci ɛjɔlɛ'n mɔ Zozi hanlɪn'n. Nán ɔ'a sɛ yɪ kɛ: “Yɛ Mɪn, nɪan kɛ figi baka'n mɔ ɛ bɔlɪ yɪ sasan nɪn a yue yɔlɪ ɔ.”

²² Mɔ Pɛlɪ hanlɪn sɔ yuelɪ'n, Zozi kɔ sɛ bɛ kɛ: “ɛmɔ lɛ Nyanmian bɛ lɪ.

²³ Mɪn kan yɪ ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ sɛ sɔanlan kɔn nzu man akpɔlɔwɔ wɔ yɪ ahɔnlɪn nɪn anun, nan ɔ dɛ di kɛ m'ɔ lɛ kan'n 'yɔ sɔ man yɪ a, sɛ ɔ sɛ bɔka ɛhɪ kɛ: ‘Bɔka, fi ɛwa tutu kɔ tɔ jenvie nɪn anun’ an, bɔka'n 'tutu kɔ tɔ nɪn.

²⁴ Yɪ sɔ atɪ, mɪn kan mɪn kele ɛmɔ kɛ, like biala mɔ ɛmɔ kɔ sɛlɛ wɔ Nyanmian ɛlɔ'n, ɛmɔ lɛ lɪ kɛ ɛmɔ asa a han yɪ. Afɪ ɔ 'fa man ɛmɔ.

25 Mele mɔ ɛmɔ jin be le yɔ asɔnɔn'n, se sɔanlan bie anwɔn ejɔle wɔ ɛmɔ akunnun an, ɛmɔ fá yí nwɔn sa be hyé yí. Nán Nyanmian a fa ɛmɔ anwɔn sa diɛ nun a hye ɛmɔ. [

26 Nan se ɛmɔ a nva man yí nwɔn sa b'a nje man yí a, ɛmɔ Asi'n kɔsɔ m'ɔ wɔ anwunno'n nva man ɛmɔ diɛ'n nje man ɛmɔ.”]

Zozi tunmin'n m'ɔ le yí'n

(Matie 21.23-27, Luku 20.1-8)

27 Zozi nun yí menian'n-mɔ kɔ sa kɔ hɔ Zoluzalemɔn elɔ bieku. Mele mɔ anɔn ɔ le kpanza Nyanmian awulo nun anun'n, Nyanmian tɛɛyɔfɛ'n-mɔ, nun mala nun asɔ mgbain'n-mɔ, nun Zufu mgbain'n-mɔ kɔ a yí nwɔn ɛbele.

28 Be kɔ bisa yí ke: “Tunmin benin yé ɛ le yí ɛ yɔ ninnge sua mɔ ɔ? Nwan sɔanlan diɛ yé ɔ manlɔn wɔ atɔn ke ɛ yɔ ɔ?”

29 Zozi kɔ bua bé ke: “Mɔn 'ba bisa ɛmɔ kosuan kɔn. Se ɛmɔ tu yí nwan an, sɔanlan'n m'ɔ manlɔn mɔn atɔn maan mɔn yɔ ninnge'n-mɔ'n, mɔn 'kan mɔn kele ɛmɔ.”

30 Esɔnlan'n mɔ Zɔan sɔnɔn menian'n-mɔ'n, ɔ fi Nyanmian elɔ anaa ɔ fi kulo menian'n-mɔ elɔ ɔ? ɛmɔ búá mɔn bie.”

31 Mɔ Zozi bisalɔ bé kosuan sɔ'n, be kɔ han yí bé afian elɔ ke: “Se ye bua yí ke: ‘Nyanmian yé ɔ sɔanlɔn yí' a, ɔ 'ba bisa yé ke: ‘Anɔn nzuke ati yé ɛmɔ a nne man yí ejɔle'n b'a nni man'n?’

32 Se ye kan ke: ‘Menian'n-mɔ yé be sɔanlɔn yí' a, ...’ (Be sulo bagua'n, afi menian'n-mɔ kwalaa de tɔ nun ke Zɔan tɔ Nyanmian kpɔmanfɔe sakpa.)

33 ɛhɔ a, be kɔ bua Zozi ke: “Ye nzi man.”

Zozi kɔsɔ kɔ se bé ke: “Mɔn kɔsɔ mɔn ngele man ɛmɔ sɔanlan'n m'ɔ man mɔn atɔn maan mɔn yɔ mɔn ninnge sɔ'n-mɔ'n.”

12

Divɔn ebo nun anwɔn anyɔndala'n

(Matie 21.33-46, Luku 20.9-19)

1 M'ɔ yɔlɔ sɔ'n, Zozi kɔ han ejɔle ɔ kɔ bu yí anyɔndala nun ɔ kɔ hele bé ke: “ɛhɔ bian kɔn kɔ sɔn yí divɔn ebo. ɔ kɔ hyɔ yí nwɔn. ɔ kɔ fun kunman kɔn m'ɔ hyuhyuɔn yí nzan'n gua nun ɔ. ɔ kɔ sɔ sua hyilili kɔn sɔ. Sua sɔ'n tɔ kannganlaun. Be fu sɔ be sisa ebo'n. ɔ kɔ fa ebo'n kɔ wula kpafu-mɔ asa nun. Yé ɔ hɔlɔ yí atɔn ɔ.

2 Mɔ divɔn nun etɛ'n tɛmɔn juli'n, bian'n sɔ'n kɔ sɔan yí ngua'n-mɔ anun kɔn kpafu'n-mɔ anwɔn elɔ ke ɔ hɔ lé yí diɛ'n béle yí.

3 Kpafu'n-mɔ kɔ hyɔ akua'n be kɔ bu yí dede be kɔ hihan yí nun ɔ kɔ fa yí sa tɔ ɔ kɔ sa kɔ hɔ.

4 Bian'n kɔ sɔan yí akua'n kɔn bieku bé nwɔn elɔ. Be kɔ hyɔ yí kɔsɔ be kɔ tɔtɔ yí tɔ anun kɔtɔle. Be kɔ kpikpe yí nzɔba, be kɔ hihan yí nun.

5 Yí kpé nsan nun asɔ, bian'n kɔ sɔan yí akua'n kɔn bieku bé nwɔn elɔ. Nan yí diɛ, be kɔ hun yí. Eɛe bian'n kɔ sɔan yí ngua'n-mɔ dɔɔn bé nwɔn elɔ bieku. Be kɔ hyɔ mmie-mɔ be kɔ bu bé, be kɔ hun mmie-mɔ kɔsɔ.

6 “Sɔanlan mɔ ɔ'a ha bian nun asa nun'n y'ɔ le yí wa baa belenzua kɔnmgba ceɔn'n. Kasian'n, ɔ kɔ sɔan baa sɔ'n m'ɔ tɔ yí ehulo baa'n. Yí nwan: ‘Kɛmɔ ɔ tɔ mɔn kunnun baa'n, mɔn de mɔn di ke be 'ba man yí anyunzo.’

7 “Nan mele mɔ bé nyɔn bɔlɔ bian nun awa'n, be kɔ han yí bé afian elɔ ke: ‘Be nɔn, yí koliaja'n yé ɔ le ba nun ɔ. Be mán ye hún yí, anɔn yí ajâ nun a yɔ yé diɛ.’

8 “ɛhɔ a, be kɔ sɔ yí be kɔ hun yí. Be kɔ yí yí fuɔn nun ebo nun asɔ.”

⁹ Zozi kɔ bisa bɛ kɛ: “Sʋanlan'n m'ɔ le ebo'n, anin nzu yê ɔ 'yɔ ɔ? Sɛ ɔ ba a, ɔ 'kun kpafu'n-mɔ ɔ fa yí ebo'n ɔ wula menian nvɔfɔle asa nun.

¹⁰ Asʋ emɔ kɔnnɔgalɔ man ejɔle ɛhi ɛhele Ejɔle nun anun lé ɔ? B'a hele yí nun kɛ:

Ebve'n mɔ bɛ mɔ bɛ le si sua nun a ju a tɔ'n,

yí yê ɔ'a kaci ayialie nun asʋ ebve'n

m'ɔ le sua nun anun nun ɔ.

¹¹ *ɛ 'nwun like mɔ yê Min a yɔ'n,*

ɔ yɔ enyinmun wɔ yê nyinsv.”

¹² Zufɔ mgbain'n-mɔ kɔ nwun yí kɛ bɛ ti yê Zozi a bu yí anyɔndala sɔ nun ɔ. ɛhi ati, bɛ kpɔndɛli atin mɔ bɛ 'sɔn sʋ bɛ ci yí. Nan kʋsʋ meninsunman'n dunman nun, bɛ sulo. Bɛ kɔ yaci yí bɛ kɔ hɔ.

Sezaa ajule'n

(Matie 22.15-22, Luku 20.20-26)

¹³ Bɛ kɔ sʋan *Falisifvɛ'n mmie-mɔ nun belemgbin Elɔdi menian'n mmie-mɔ Zozi anwɔn ɛbele kɛ bɛ hɔ tɛtie yí nuan nun.

¹⁴ Bɛ walɔ tulɔ yí a, bɛ nwan: “Kpain, yɛ sɩ kɛ wó die, ɛ kan ananhɔle. Menian'n-mɔ ajɔnlɔn mɔ bɛ kɔ fa'n, ɛ nzulo man yí nzin. Afi ɛ nnian man sʋanlan nyunnun ɛ mmua man yí ndɛɛ. Like mɔ Nyanmian kulo kɛ sʋanlan yɔ'n, ɛ keke yí ananhɔle. Asʋ yê mala'n keke kɛ yɛ túa ajule yɛ mán Lɔmʋn belemgbin *Sezaa ɔ? Sɛ yɛ túa a, kan. Sɛ nán yɛ tua kʋsʋ a, kan.”

¹⁵ Nan Zozi nwunlin bɛ ajɔnlɔn'n mɔ b'a fa'n, ɔ kɔ bisa bɛ kɛ: “Nzuke ati yê emɔ le tɛtie mɔn nuan nun ɔ? Emɔ fá bɛ esika'n kʋn bɛ mán n nían.”

¹⁶ Bɛ kɔ fa kʋn bɛ kɔ bele yí. Zozi kɔ bisa bɛ kɛ: “Nwan nvoninnin die ɔ nun dunman benin yê ɔ wɔ esika nun asʋ ɔ?”

Bɛ nwan: “Belemgbin Sezaa ɔ.”

¹⁷ Zozi nwan: “M'ɔ ti Sezaa die'n, emɔ fá man yí, yê m'ɔ ti Nyanmian kʋsʋ die'n, emɔ fá man yí.” Zozi mmua sɔ'n kɔ sin bɛ kwalaa bɛ nwɔn.

Ewuetinngɛ nun anwɔn kosuan'n

(Matie 22.23-33, Luku 20.27-40)

¹⁸ ɛhi anzin, *Sadusifvɛ'n-mɔ mɔ bɛ nwan sʋanlan wu a, ɔ fi ewue nun ɔ ndinngɛ man'n, bɛ mmie-mɔ kɔ a Zozi anwɔn ɛbele. Bɛ kɔ bisa yí kosuan kʋn kɛ:

¹⁹ “Kpain, Moyizɔ a hele a man yê kɛ: *Belenzua kʋn m'ɔ nun yí yí b'a nwo man baa fíi dede nán sɛ ɔ wu a, yí nianman'n fá yí yí'n. ɔ nun yí bɛ wó mma maan bɛ lí m'ɔ wuli nun aja nun.*

²⁰ Nan daba anun anianman mmelenzua nsʋ wɔ ɛbele. Nunhan kpain'n jalɔ balasua kʋn. ɔ nun yí b'a nwo man baa fíi dede ɔ wuli.

²¹ M'ɔ tɔtɔa yí'n, ɔ jalɔ balasua sɔ'n, ɔ nun yí b'a nwo man baa fíi dede ɔ wuli. Yí nsan nun asʋ'n, kɛ ɔ ti yí nun ala'n.

²² Bɛ le yí sɔ dede bɛ anianman nsʋ'n kwalaa bɛ kɔ yue wu. Bɛ bie fíi nun balasua nun a nwo man baa. Balasua'n kʋsʋ kɔ wu.

²³ Ewuetinngɛ cian'n, mɔ menian'n-mɔ kwalaa 'ba tinngɛ'n, bɛ anianman nsʋ'n, nunhan benin yê ɔ 'ja balasua'n biekun ɔ? Afi bɛ anianman nsʋ'n kwalaa nunhan kʋn biala jalɔ balasua sɔ'n bie.”

²⁴ Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “Kɛmɔ emɔ nzɩ man Nyanmian Anʋan Ejɔle'n, ɔ nun Nyanman tunmin'n, yí ti yê ɔ man emɔ a fʋn ɔ.

²⁵ ɔ sanlin kɛ ewuetinngɛ cian'n, mmelenzua'n-mɔ ngɔ ja man mmala. Mmala'n-mɔ kʋsʋ ngɔ ja man mmian. Bɛ 'ba kaci kɛ nyanmiansʋ mmɔfɔvɛ'n-mɔ.

²⁶ M'ò tì ewuetinnge nín anwòn ejòlè'n, ejòlè mọ Moyizì helelì'n, emọ kinnngali man yí lé ɔ? Kalata'n lè keke kẹ anin sîn'n lè sọ baka kaan kòn ati sù. Nyanmian felelì Moyizì a, yí nwan: *N dɪ Abalahamvɔn Nyanmian, Izakì Nyanmian, esɛ n dɪ Zvakɔbv kɔsv Nyanmian?*

²⁷ Emọ a fun bọkọ. Ɔ sanlɔn kẹ, Nyanmian tì man ewue mma'n-mọ Nyanmian. Nan ɔ tì ngban mma'n-mọ Nyanmian."

Mala'n m'ò tì kpili tala bé kwalaa'n
(*Matie 22.34-40, Luku 10.25-28*)

²⁸ Mele mọ *Sadusifvè'n-mọ nòn Zozi 'jɔjɔ'n, *mala nún asù kpain'n kòn tɔlì bé ngan. Kemọ ɔ nwunlin kẹ Zozi a bua Sadusifvè'n-mọ kpa'n, ɔ kọ kpɔnnge yí nwòn elɔ, yí nwan: "Mala benin yê ɔ tì kpili tala mala'n-mọ kwalaa ɔ?"

²⁹ Zozi kọ bua yí kẹ: "Mala'n m'ò lɪ mva'n y'ɔ le ehɪ: *Izalaye amma, be tíe, yé Mɪn Nyanmian angvɔnmɪn yê ɔ tì Nyanmian* ɔ.

³⁰ *Fa wó ahvɔnlɪn'n kwalaa, ɔ nɔn wó ekala'n kwalaa, ɔ nɔn wó ajɔnlɪn'n kwalaa, ɔ nɔn wó anwɔnsele'n kwalaa kulo yé Mɪn Nyanmian.*

³¹ M'ò tian yí nnyuan'n, y'ɔ le ehɪ: *Kulo wó manngvɔn kẹ wó muonun wó nwɔn.* Mala fíí nnɔn man ebele m'ò tala mala nnyuan ehɪ ɔ."

³² Mọ Zozi hanlɔn ehɪ'n, mala nún asù kpain'n nwan: "Kpain, fóón, a han ananhòle! Nyanmian tì kɔnnmgbà cein, bie fíí kón nnɔn man yí nzin.

³³ Sɛ ɛ fa wó ahvɔnlɪn'n kwalaa, ɔ nɔn wó ajɔnlɪn'n kwalaa, ɔ nɔn wó anwɔnsele'n kwalaa, ɛ kulo Nyanmian, ɛ kulo wó manngvɔn kẹ ɛ kulo wó muonun wó nwɔn nún an, ɔ tì kpa tala tɛɛ eyɛ nɔn afòlɛ ngacile'n kwalaaatɪn."

³⁴ Bian'n kọ bua ejòlè'n ngele sù. Yí tì, Zozi hanlɔn helelì yí kẹ: "A mantan Nyanmian Belemgbin Mân'n." Mọ Zozi hanlɔn sò'n, sɔanlan fíí a mɪmisa man yí kosuan fíí kón.

Kilisi'n nòn belemgbin Davidi
(*Matie 22.41-46, Luku 20.41-44*)

³⁵ Anin Zozi wó Nyanmian awulo nún anun, ɔ lè kekele menian'n-mọ ninngɛ. Ɔ kọ bisa bé kẹ: "Ɔ yò sɛ mọ *mala nún asù mgbain'n-mọ kwalaa kan kẹ belemgbin Davidi awa y'ɔ le *Kilisi'n?"

³⁶ Davidi muonun, mọ Nyanmian Wawɛ'n wɔlɔlɔ yí nun'n, yí nwan: *Edannganman a han a hele mɪn Mɪn kɛ:*

Tanlan mɪn fama sɔ,
nán mɪn 'ba fa wó mgbɔfvè'n-mọ
mɪn gua wó ja avɔ.

³⁷ Davidi muonun felelì yí Mɪn. Anin ɔ yò sɛ m'ò kwalaa kẹ ɔ yò yí wa'n?" Meninsɔnman'n lè fɛ elie bɛ tie ejòlè'n mọ Zozi lè kan'n.

Zozi 'ba tu menian'n-mọ fɔv

wó mala nún asù mgbain'n-mọ anwòn
(*Matie 23.1-12, Luku 20.45-47*)

³⁸ Zozi like ehehele nún anun, ɔ kọ han kọ hele meninsɔnman'n kẹ: "Emọ nán bé nwɔn kpa wó mala nún asù mgbain'n-mọ anwòn. Bɛ kulo taladiɛ ndɔnnɔndɔn ewula nanndi menian'n-mọ anun. Gua nún asù, bɛ kulo kẹ menian'n-mọ man bé anyinnzɔ. Bɛ 'bisa bé ahun an, bɛ kan kẹ: 'Kpain, ahun ol'!"

³⁹ Sɛ menian yia nán bɛ 'didi tɔbɔlɪn'n-mọ anwòn an, menian mgbili mgbili líka yê bɛ kpɔnnɛ ɔ. Bɛ kọ asɔnɔn sua'n-mọ anun an, bia'n-mọ m'ò jijin bé nyunnun'n, sù yê bɛ tanlan ɔ.

⁴⁰ Be kpokpo kunlannvɛ'n-mɔ anwɔn kpa bɔkɔɔ. Be 'yɔ asɔnɔn an, be yɔ mmɔtɔɛ ndurɔndurɔn be kele bɛ nwɔn ke be ti meninkpa. Bɛ nyɔliɛ sɔ'n-mɔ anwɔn, ahatua mɔ be 'ba nyan yɔ'n, ɔ ti kpili sɔnman."

Kunlannvɛ balasua nɔn aɛɛɛ'n
(Luku 21.1-4)

⁴¹ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ tanlan asɔ Nyanmian awulo nɔn anun luka mɔ be tɔ aɛɛɛ'n. Ke meninsɔnman'n kpɔn tɔ esika'n, Zozi ti ebeɛ yɔ nyɔn ta bɛ. Esikafɔɛ nwala kpa kɔ gua nɔn esika dɔɔn.

⁴² Kunlannvɛ balasua kɔn kɔ a, ɔ ti ehianfɔɛ kpa. ɔ kɔ tɔ babulu ngɔkɔn ngɔkɔn nnyuan alaka nɔn anun.

⁴³ Mɔ Zozi nwunlin yɔ sɔ'n, ɔ kɔ fɛɛ yɔ menian'n-mɔ. Yɔ nwan: "Mɔn kan yɔ ananhɔɛ mɔn kele ɛmɔ ke, ehianfɔɛ kunlannvɛ balasua ehi, ɔ'a tɔ esika dɔɔn ɔ'a tala bɛ kwalaa mɔ b'a tɔ esika alaka nɔn anun'n."

⁴⁴ ɔ sanlin ke, bɛ kwalaaɛn, esika mɔ be mianlin man yɔ nwɔn'n yɛ b'a fa b'a gua nɔn ɔ. Nan yɔ diɛ, yɔ ehianfɔɛ esika kaan m'ɔ le m'ɔ kɔ fa kɔ li alɛ'n yɛ ɔ'a fa ɔ'a tɔ alaka nɔn anun nɔn ɔ."

13

Nyanmian awulo nɔn ebubue nɔn anwɔn ejɔɛ'n
(Matie 24.1-14, Luku 21.5-19)

¹ Mɔ Zozi fi Nyanmian awulo nɔn anun ɔ 'fite'n, yɔ menian'n-mɔ anun kɔn nwan: "Kpain, nɔn. Nyɔbɔɛ ehi-mɔ, nyanmɔnsemɔn, be nnwun man yɔ nwɔn sɔ. B'a fa b'a sisi sua'n-mɔ nganlanman nganlanman sɔnman!"

² Zozi kɔ se yɔ ke: "E nwun sua mgbili ehi-mɔ ɔ? Eɔɛ baa kɔn ngɔ tanlan man yɔ mangɔn asɔ. Be 'kan yɔ kwalaa be gua asɔ cɔn bie."

Munnzue nɔn ahɔɔwɔa'n
(Matie 24.3-14, Luku 21.7-19)

³ Zozi fi ebeɛ ɔ kɔ hɔ kɔ fɔ *Olivɔ buka nɔn asɔ ɔ kɔ tanlan asɔ. Buکا sɔ'n nɔn Nyanmian awulo nɔn anyɔn wɔ sɔ. Kemɔ ɔ nɔn Pɛli nɔn Zɔan, nɔn Zɔakɔ nɔn Andele angɔnmɔn ala yɛ be hɔli'n, be kɔ bisa yɔ ke:

⁴ "Anɔn cɔn benin yɛ nyɔbɔɛ sɔ'n-mɔ 'kan gua asɔ ɔ, kan kele yɛ? Se mɛɛ'n ju kɔsɔ a, nzɔɛ benin yɛ be 'fa be nwun yɔ ke yɔ ayueliɛ tɛmɔn a ju ɔ?"

⁵ Ehi a, Zozi kɔ susɔ ejɔɛ sɔ. Yɔ nwan: "Emɔ nɔn bɛ nwɔn kpa nɔn abie a nnaka man ɛmɔ.

⁶ ɔ sanlin ke menian dɔɔn 'ba nanndɔ mɔn dunman nɔn asɔ nan kɔn biala kan ke: 'Kilisi'n, Belemgbɔn Nguandefɔɛ'n y'ɔ le mɔn.' Be 'kan sɔ be laka menian dɔɔn.

⁷ Se ɛmɔ ti ke be le kan elɔɛ ejɔɛ, anaaɛ ɛmɔ ti elɔɛ angan an, nɔn be man bɛ lɔa bɔ bɛ nwɔn. ɔ se ke ninngɛ sɔ'n-mɔ jɔ sɔ, nan kɔsɔ anɔn ayueliɛ'n juli man.

⁸ Mɔn kɔn 'ba jasɔ ɔ nɔn mɔn kɔn be kɔn elɔɛ. Belemgbɔn mɔn kɔn 'ba jasɔ ɔ nɔn belemgbɔn mɔn kɔn be kɔn elɔɛ. Asiɛ'n 'ba kpusu wɔ lika dɔɔn. Ehɔɛ 'ba kpɔn. Ehi kwalaa 'ba yɔ ke awɔɛ yale nɔn abɔbɔ'n.

⁹ "Emɔ nɔn bɛ nwɔn kpa. Be 'ba fa ɛmɔ be kɔ bɛ mɔ be di ejɔɛ'n-mɔ aja sɔ. Be 'ba bɔ ɛmɔ Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anun. Be nɔn ɛmɔ 'ba hɔ mɔn mgbain'n-mɔ, nɔn mmelemgbɔn'n-mɔ anyunnun wɔ mɔn dunman nɔn maan ɛmɔ di mɔn nwɔn adanzɛ.

¹⁰ Afɔ ɔ fata ke be di mɔa be bɔ Ejɔɛkpa'n be kele eyuadɔ nɔn anun menian'n-mɔ kwalaaɛn.

¹¹ "Mɛɛ mɔ be kɔ hyɔ ɛmɔ, be nɔn ɛmɔ kɔ hɔ bɛ mɔ be di ejɔɛ'n-mɔ aja sɔ'n, ejɔɛ m'ɔ di mɔ ɛmɔ kan'n, nɔn be di mɔa be susu yɔ nwɔn. Nan ejɔɛ m'ɔ kɔ tɔ

emɔ ati anun dɔhyɔli sɔ nun anun'n, emɔ hán. ɔ sanlin kɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n yɛ ɔ 'fa ejɔlɛ sɔ'n wula emɔ anwan maan emɔ kan ɔ.

¹² Anianman'n 'ba yɪ yɪ nianman maan bɛ kun yɪ. Sɛ'n-mɔ kɔsɔ 'ba yɪ bɛ mma'n-mɔ maan bɛ kun bɛ. Mma'n-mɔ kɔsɔ 'ba jasɔ bɛ sɪ-mɔ akɔmin anun maan bɛ kun bɛ.

¹³ Mɪn dunman nun, menian'n-mɔ kwalaa 'ba fa emɔ anwɔn ekpɔ. Nan nunhan m'ɔ kɔ jinlan kpunndiin dede ɔ kɔ ju yɪ ayueliɛ'n, ɔ 'nyan yɪ ti.

Like ɛtɛ kpili'n m'ɔ bɔ alba'n

(Matie 24.15-28, Luku 21.20-24)

¹⁴ “Emɔ 'ba nwun like ɛtɛ kpili'n m'ɔ bɔ alba m'ɔ man sɔanlan anwɔn bubu yɪ'n kɛ ɔ jin lika m'ɔ nvata man kɛ ɔ jinlan'n. (Sɔanlan m'ɔ lɛ kɪnga lika sɔ'n, ɔ tɪ yɪ bɔ kpa.) Tɛmɔn sɔ'n, bɛ mɔ bɛ wɔ Zude mɔn nun anun'n, bɛ nwánnɔ bɛ hɔ mmɔka'n-mɔ asɔ.

¹⁵ Sɔanlan m'ɔ kɔ fɔ yɪ sua nun ati sɔ'n, n'ɔ ju kɔ yɪ sua nun anun, ɔ fa like.

¹⁶ M'ɔ kɔ hɔ ebolo'n, n'ɔ sa ba kulo, n'ɔ sa ba fa taladiɛ.

¹⁷ Mɛlɛ sɔ'n, mmalasua'n-mɔ mɔ bɛ lɛ nwɔnnzɛ'n, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ lɛ nwan mma'n, bɛ yakɔ!

¹⁸ Emɔ sɛlɛ Nyanmian kɛ n'ɔ man mɛlɛ sɔ'n yia fɔsɛ nun.

¹⁹ ɔ sanlin kɛ Nyanmian bɔli mɔn'n dede m'ɔ ju ɛnɛ'n, bɛ nwunlin man yɪ nwɔn sɔ yalɛ sua lɛ. Yɛ yɪ nwɔn sɔ yalɛ fɪfɪ ngɔ a man kɔn.

²⁰ Sɛ yɛ Mɪn a mgbɛ man cɪan sɔ'n-mɔ asɔ a, sɔanlan fɪfɪ nnyan man yɪ ti. Nan bɛ mɔ ɔ'a kpa bɛ ɔ'a yɔ yɪ diɛ'n dunman nun, ɔ'a kpe cɪan sɔ'n-mɔ asɔ.

²¹ Yɪ ti, sɛ abie sɛ emɔ kɛ: ‘Emɔ nɪan, Kilisi'n, Belemgbin Ngvandefuɛ'n, ɔ wɔ ɛwa anaan ɔ wɔ elɔ'a, nán bɛ tɛ yɪ sɔ.

²² Ato Kilisi, nun a to mgbɔmanfɔɛ dɔn 'ba fite. Bɛ 'ba yɔ nzɔlɛ nɔn asinbɛnwɔn ninngɛ bɛ bɔ menian'n-mɔ apoo. ɛsɛ bɔbɔ, sɛ bɛ kwalaa yɪ yɔ a, bɛ 'laka bɛ mɔ Nyanmian a kpa bɛ a yɔ yɪ diɛ'n-mɔ.

²³ Nan emɔ diɛ, m'an li mɔa m'an kannzɔ emɔ! Yɪ ti, emɔ nɪan bɛ nwɔn kpa.

Mɔn Baa nun ɛwalɛ'n

(Matie 24.29-31, Luku 21.25-28)

²⁴ “Nan mɛlɛ sɔ nun anun, yalɛ elie mɛlɛ nun anzin, sɛnzɛ'n 'ba lu tuun, sala'n ngɔ ta man kɔn.

²⁵ Nzalama'n-mɔ fi anwunno bɛ 'ba tutu bɛ gua asɪ. Anwunno ɛlɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ kwalaa'n 'ba kpusu.

²⁶ ɛbɛlɛ nun anun, bɛ 'ba nwun Mɔn Baa'n, kɛ ɔ fi bɔlɛ nun anun nyanmiansɔ ɔ lɛ ba. ɔ lɛ tunmin kpili kpa ɔ nɔn anunminnyanmɔn.

²⁷ Tɛmɔn sɔ nun anun, ɔ nɔn yɪ nyanmiansɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ yɛ ɔ 'ba a ɔ. ɔ 'ba hohuan yɪ menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ asɛ nun asɔ ɛwa lika kwalaa nun anwan.

Figi baka nun anwɔn anyɪndala'n

(Matie 24.32-35, Luku 21.29-33)

²⁸ “Emɔ fá bɛ nyɪn bɛ tɔ figi baka nun anwɔn. Mɛlɛ mɔ emɔ kɔ nwun kɛ asaa mma a fifi yɪ nwɔn'n, mɔ yɪ nyá'n lɛ wula'n, anun emɔ sɪ kɛ mɛlɛ kpa'n mɔ bɛ nyan sɔ mma nun a kpunngɛ.

²⁹ Yɪ sɔ kɔsɔ ala, mɛlɛ mɔ emɔ kɔ nwun ɛhɪ kwalaa'n, anun emɔ sɪ kɛ Mɔn Baa nun ɛwalɛ nun a ju a yue, ɔ'a mantan emɔ kɔkɔ.

³⁰ Mɔn kan yɪ ananhɔlɛ mɔn kelɛ mɔ kɛ ajulisɔ menian ɛhɪ-mɔ ngɔ yue man wu nán ninngɛ sɔ'n-mɔ tɛmɔn a ju.

³¹ Anwunno nɔn asɪ 'ba kpe nun, nan mɪn Nwan Ejɔlɛ'n diɛ, ɔ mgbɛ man nun lɛ.

*Emo tánlan be sísa
(Matie 24.36-44)*

³² “Nan kusu cian so'n, anaan dæ so'n, yí dié, swanlan fíi nzi man. Nyanmiansu mufu'e'n-mo o, Nyanmian Awa nun o, bé fíi be nzi man. Sie nun angunmun yé o si o.

³³ Emo nían bé nwon kpa, emo tánlan be sísa. Afi emo nzi man mele mo ninnge so'n-mo ko a o.

³⁴ O ti ke swanlan m'o le ko atin, mo o'a yaci yí awulo'n o'a wula yí ngwa'n-mo asa nun o. O'a fa swanlan kon junman dié m'o fata ke o di'n o'a man yí. O feleli swanlan'n m'o sisa awulo nun an, yí nwan: 'Wó dié, n'e dafi.'

³⁵ Yí ti, emo tánlan be sísa. Afi emo nzi man mele mo swanlan'n m'o le awulo'n ko a o.

³⁶ Se o 'ba nsoaba e, se alimunnun e, se alibahian e, se ngelemo e, emo nzi man. Afi, se o ba nvu nun, nán emo le dafi a, o ngo yo man sese.

³⁷ Mo mun kan mun kele emo'n, mun kan mun man menian'n-mo kwalaaatin: Emo tánlan be sísa.”

14

*Zufu mgbain'n-mo 'ba ho Zozi ati ahuan
(Matie 26.1-5, Luku 22.1-2, Zvan 11.45-53)*

¹ M'o ka cian nnyuan nán Paki'n non kpaon'n mo fali ayile nnon man nun'n feti nun a ju'n, Nyanmian teeyifu mgbain'n-mo, non mala nun asu mgbain'n-mo ko kponnde atin mo be 'sin su nán be ci Zozi be kun yí.

² Ehi, be ko han yí bé afian elo ke: “Nán be man ye ci yí feti nun anun. Se ye ci yí feti nun anun an, bagua'n 'ba jasv yé komin anun.”

*Balasua kon 'ba kaci anatili gua Zozi ati nun asv
(Matie 26.6-13, Zvan 12.1-8)*

³ Anin Zozi wo Betanin. O ko sike bian kon awulo. Bian so'n li Simon, o ti kokobefe daba. Be gua tobiu nun anwon mo be 'di like'n, balasua kon ko a, o le anatili bondoman kon yí sa nun. Anatili mo yí gua yo si kpa wo bondoman so nun anun. Baka'n mo be fele yí náá'n yé be fa be yo anatili so nun o. Balasua'n ko ho bondoman'n, o ko kaci nun anatili'n o ko gua Zozi ati nun asv.

⁴ Balasua so'n nyole'n ngo yo man bé mo be gua ebele'n mmie-mo fe. Be ko han yí bé afian elo ke: “Anatili ehi esecie dié nun abo y'o le benin?”

⁵ Ahan be kuala ke be tonun yí jete fufue eya nsan be fa yí esika'n be ce ehianfu'e'n-mo!” Be ko jojo balasua so'n kpa.

⁶ Zozi nwan: “Emo yáci yí koun. Nzuke ati yé emo le di yí nwon yale o? Like kpa yé o'a yo o'a man mín o.

⁷ Ehianfu'e'n-mo dié, emo nun bé gua ewa dahuu. Cian biala mo emo kulo'n, emo kuala ke be yo bé ye. Nan mín dié, emo nun mín le man ndanlanman daa.

⁸ M'o kuala yí yo'n yé o'a yo o. O'a li mua o'a fa anatili'n o a gugua mín nwon. O ti ke mín esie yé o'a sie nun o.

⁹ Mun kan yí ananhole mín kele emo ke eyuadi'n lika biala mo be 'bo ejolekpa'n, bé ti 'kaci balasua ehi be kan like mo o'a yo nun anwon ejole.”

*Zudasí 'ba yí Zozi man Nyanmian teeyifu mgbain'n-mo
(Matie 26.14-16, Luku 22.3-6)*

¹⁰ Mo Zozi hanlin so yuel'n, Zudasí Isikalioti m'o wo Zozi menian bulu non nnyuan nun anun bie'n, o ko ho ko to teeyifu mgbain'n-mo, ke o 'yí Zozi man bé.

¹¹ Zudası bəli bə amannıe mə bə tili ejəle sə'n, bə lili yí nwɔn fə kpa. Bə kə han bə kə hele yí kə sɛ ɔ man bə sa kan Zozi sakpa a, bə 'man yí esika. Zudası kə kpɔnnɛ atın mə ɔ 'sın sɔ ɔ yí Zozi man'n.

Zozi nɔn yí menian'n-mə 'ba li Pakı alıe'n

(Matie 26.17-25, Luku 22.7-14,21-23, Zvan 13.21-30)

¹² Əhi, cian'n mə bə kun tɛɛ eyıe bua'n, cian sɔ'n kɔnmgbə yê bə di kpaɔn'n mə falı ayile nnɔn man nun'n feti'n, Zozi menian'n-mə kə bisa yí kə: "Ninhan yê e kulo kə ye hɔ tɔn *Pakı alıe nın ɔ?"

¹³ Əhi a, Zozi kə sɔan yí menian'n-mə anun nnyuan, yí nwan: "Əmə hɔ kulo nın asɔ, əmə nɔn belenzua kɔn 'ba yia. Ɔ sɔ nzue awɔa kɔn anun. Əmə sı yí sɔ,

¹⁴ nán lika m'ɔ kə wɔlɔ'n, əmə sɛ awulo nın asɔ munlian'n kə: 'Yé Mın nwan ye bısa wɔ kə sua'n m'ɔ nɔn yí menian'n-mə 'di Pakı'n nın'n wɔ nın'?"

¹⁵ Nán ɔ 'ba hele əmə dabele kpili kɔn awaa nın asɔ elɔ. B'a yue nın sesie. Əmə sésie Pakı alıe nın ebele."

¹⁶ Zozi menian nnyuan'n kə hɔ kə ju kulo nın asɔ. Mə bə juli elɔ'n, kə Zozi kpınlın hanlın yí'n, bə nwunlın yí kwalaa sɔ. Bə kə tɔn Pakı alıe'n bə kə sesie yí ebele.

¹⁷ Nəsɔba, Zozi nɔn yí menian bulu nɔn nnyuan'n, bə kə a.

¹⁸ Bə gua tɔbulı nın anwɔn mə bə 'didi'n, Zozi nwan: "Mın kan yí ananhɔle mın kele əmə kə əmə anun kɔn m'ɔ nɔn mın le didi'n, ɔ 'ba yí mın man."

¹⁹ Yí menian'n-mə anwɔn kə bubu bə. Bə nunhan kɔn biala nwan: "Yé Mın, nán mın ɔ."

²⁰ Zozi nwan: "Əmə menian bulu nɔn nnyuan'n, nunhan mə mın nɔn yí yé sa wɔ talie kɔn anun'n, yí deın ɔ.

²¹ *Mân Baa'n 'ba wu kə bə kpınlın bə hanlın yí wɔ Əhele Ejəle kalata nın anun'n. Nan sɔanlan'n mə ɔ 'ba yí yí man'n, munnzue hán yí! Ɔ tı kpa kə ahan b'a nɔw man sɔanlan sɔ'n bəbɔ!"

Zozi 'ba man yí menian'n-mə kominnian

(Matie 26.26-30, Luku 22.15-20, 1 Kolıntı 11.23-25)

²² Təmɔn mə bə 'di like'n, Zozi kə fa kpaɔn, ɔ kə la Nyanmıan ası. M'ɔ lalı Nyanmıan ası yueli'n, ɔ kə bubu nın kə man yí menian'n-mə. Yí nwan: "Əmə lé kpaɔn əhi bə lı, ɔ tı mın nwɔnnaan."

²³ M'ɔ hanlın sɔ yueli'n, ɔ kə fa divın kangɔ kɔn. Ɔ kə la Nyanmıan ası kə yue. Ɔ kə fa kə man bə. Bə kwalaa bə kə nɔn.

²⁴ Yí nwan: "Nzan əhi tı mın moja. Ɔ di Nyanmıan nyıhye'n m'ɔ nɔn əmə le di nın ajınlanmun. Moja sɔ'n, b'a butu yí b'a man menian dɔn.

²⁵ Mın kan yí ananhɔle mın kele əmə kə mın nɔn əmə ye ngɔ nɔn man nzan fí kón dede ɔ 'ju cian mə ye kə yia Nyanmıan Belemgbın Mân nın anun'n yê ye 'nɔn nzan fɔfɔle ɔ."

²⁶ Mə Zozi hanlın sɔ yueli'n, bə kə tɔ Izalayə ayə eyıe ejue. Bə fi ebele, bə kə fa *Olivo boka nın atın'n.

Zozi 'ba han kə Pıelı 'ba se kə ɔ nzı man yí

(Matie 26.31-35, Luku 22.31-34, Zvan 13.36-38)

²⁷ Bə hɔlı juli boka nın asɔ elɔ a, Zozi nwan: "Əmə kwalaa 'ba nwanndi mın. Afı b'a hele yí kə:

*Mın 'ba hun bua enıanfɔe'n,
yí mmɔa'n-mə kwalaa 'ba bɔ asanndıe."*

²⁸ Nan Zozi selı bə kə: "Sɛ n vi ewue nın mın tınge a, mın 'di mɔa əmə anyunnun Galile mân nın anun elɔ."

²⁹ Pielɩ nwan: “Sɛ bɛ kwalaa bɛ nwanndi wó a, mín kpɔnmgba cein diɛ mɩn nnwanndi man wó.”

³⁰ Ehi a, Zozi nwan: “Mɩn kan yí ananhɔle mɩn kele wó kɛ, ɛnɛ kɔngɔɛ dein, ɔ nɔn dede mɔ akɔ'n 'bɔ kokolokoo fâ nnyuan'n, anɩn a han yí fâ nsan kɛ ɛ nzi man mín.”

³¹ M'ɔ hanlin sɔ'n, Pielɩ kɔ han yí sɛle kpa kɛ: “Sɛ ɔ fata kɛ mɩn nɔn wó yɛ wu bɔbɔ a, yɛ 'wu. Cian bie lé mɩn ngan man kɛ mɩn nzi man wó.” Zozi menian'n-mɔ kwalaa kɔ han sɔ.

*Zozi 'ba yɔ asɔnɩn Getisemanne
(Matie 26.36-46, Luku 22.39-46)*

³² M'ɔ yɔli sɔ'n, Zozi nɔn yí menian'n-mɔ hɔli Olivu buka nɩn asu lika kɔn. Lika sɔ'n, bɛ fɛle yí Getisemane. Bɛ juli ɛbɛle a, Zozi nwan: “Emɔ tánlan ɛwa, nan mɩn 'tɩ mín nwɔn kaan mɩn yɔ asɔnɩn.”

³³ Ɔ nɔn Pielɩ nɔn Zvan nɔn Zvakɩ bɛ kɔ tɩ bɛ nwɔn. Esulo nɔn alɔabɔ kɔ han Zozi.

³⁴ Ɔ kɔ han kɔ hele yí menian nsan'n kɛ: “Ewue nɩn anwɔn alɔabɔ le kun mín. Emɔ tánlan ɛwa, bɛ sísa.”

³⁵ M'ɔ yɔli sɔ'n, Zozi kɔ hɔ yí nyunnun kaan. Ɔ kɔ butu yí nyɩn asɩ ɔ kɔ sɛle kɛ amannɩnhunlun'n m'ɔ 'ba nwun yí dɔhyɔli sɔ nɩn anun'n, sɛ Nyanmɩan kwalaa yí kpala gua a, ɔ kpála gúa.

³⁶ Yí nzele nɩn anun, yí nwan: “Aba, mín Sɩ, wó diɛ, like fíí nza man wó yɔ. Yí ti, amannɩnhunlun ehi mɔ mɩn 'ba nwun yí'n, mɩn 'sɛle wó kɛ ɛ kpála gúa. Nan kɔsɩ like biala anun, yɔ mɔ wó kunnun kulo nan n'ɛ yɔ mɔ mɩn kulo'n.”

³⁷ M'ɔ yɔli sɔ'n, Zozi kɔ sa kɔ a yí menian nsan'n-mɔ anwɔn ɛbɛle. Ɔ 'ba ju a, anɩn bɛ le dafi. Ɔ fɛleli Pielɩ a, yí nwan: “Simɔn, ɛ le dafi? A ngwala man asɩ tanlan dɔhyɔli kɔnmgba cein?”

³⁸ Emɔ tánlan asɩ bɛ yɔ asɔnɩn nán Abɔnsanmɔn a nzɔ man emɔ a nnɩan man. Ɔ wɔ emɔ ahunlin nɩn anun kɛ emɔ 'yɔ, nan kɔsɩ anwɔnnaan'n le man anwɔnsele.”

³⁹ Ɔ kɔ yaci bɛ ɛbɛle ɔ kɔ hɔ asɔnɩn ɛyɔle biekun. Ɔ kɔ han ɛjɔle kɔnmgba sɔ'n.

⁴⁰ Ɛsɛ ɔ wɔ ɛbɔ dede ɔ 'ba ju a, yí menian'n-mɔ le dafi. Bɛ ngwala man bɛ nyɩn tɩ fíí. Bɛ nnwun man ɛjɔle mɔ bɛ kan bɛ kele yí ɔ.

⁴¹ M'ɔ walɩ yí kpê nsan nɩn asu'n, yí nwan: “Emɔ tɛ dafi bɛ tɛ de bɛ ɛnwɔnmɩan? Ɔ'a yɔ kpa sɔ! Dɔɛ nɩn a ju. Emɔ nían, bɛ 'ba yɩ *Mân Baa'n bɛ man menian ɛtɛfɔɛ'n-mɔ.

⁴² Emɔ jásu bɛ mán yɛ hól! Emɔ nían, sɔanlan'n mɔ ɔ 'ba yɩ mín man'n, ɔ'a ju ɛwa.”

*Zozi ɛhyɛ'n
(Matie 26.47-56, Luku 22.47-53, Zvan 18.3-12)*

⁴³ Zozi anɔan ngɔ tɔ man, yí menian bulu nɩn nnyuan nɩn anun kɔn'n mɔ bɛ fɛle yí Zudasɩ'n kɔ fite ɛbɛle. Ɔ 'ba a, menian dɔɔn si yí sɩ. Bɛ lile dadɛ nɩn koloman. Menian sɔ'n-mɔ, tɛɛyíɔɛ mgbain'n-mɔ, mala nɩn asu mgbain'n-mɔ nɩn Zufu mgbain'n-mɔ yɛ bɛ sɔanlin bɛ ɔ.

⁴⁴ Mɔ bɛ 'ba'n, Zudasɩ mɔ ɔ 'yɩ Zozi man'n kɔ hele bɛ nzɔle kɔn. Yí nwan: “Sɔanlan'n mɔ n gɔ tɔ yí nun'n, anɩn emɔ sɩ kɛ yí dein yí ɔ. Emɔ hyí yí. Bɛ sɔ yí kpa bɛ nɔn yí hól.”

⁴⁵ Mɔ Zudasɩ juli ɛbɛle'n, ɔ kɔ kpunnge Zozi, yí nwan: “*Labi!” M'ɔ fɛleli yí yueli'n, ɔ kɔ tɔ yí nun.

⁴⁶ Ɛbɛle ala, menian sɔ'n-mɔ kɔ tɩ kɔ gua Zozi sɩ bɛ kɔ hyɩ yí.

⁴⁷ Nan mɔ menian sɔ'n-mɔ hyɪlɪ Zozi'n, yɪ menian'n-mɔ anun kɔn kɔ hyɔn yɪ dadɪe'n. ɔ kɔ kpɛ Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain nɪn akɔa nɪn anzo'n.

⁴⁸ M'ɔ yɔlɪ sɔ'n Zozi nwan: "Nzuke ati yɛ ɛmɔ 'ba hyɪ mɪn an, ɛmɔ le dadɪe nɔn koloman ɔ? Asɔ kodiawu y'ɔ le mɪn ɔ?"

⁴⁹ Cian daa mɪn nɔn ɛmɔ yɛ gua Nyanmian awulo nɪn anun, mɪn kekele ɛmɔ Nyanmian Anɔan Ejɔle. Tɛmɔn sɔ'n, ɛmɔ ngɔala man kɛ bɛ cɪ mɪn. Nan ɔ sɛ kɛ ɔ yɔ sɔ nán ejɔle'n mɔ ɛhele Ejɔle'n hanlɪn nɪn a kpɪn sɔ."

⁵⁰ ɛhɪ a, Zozi menian'n-mɔ kwalaa kɔ yaci yɪ kɔ nwanndi.

⁵¹ Anɪn kpafele kɔn si Zozi sɔ, kisaan ala yɛ ɔ gua yɪ nwɔn ɔ. Bɛ kɔ hyɪ yɪ,

⁵² ɔ kɔ foti bɛ sa, ɔ kɔ yaci yɪ ɛtanlan nɪn ɛbele. ɔ kɔ fa yɪ nwɔn mgban ɔ kɔ nwanndi ɔ kɔ hɔ.

Bɛ nɔn Zozi 'ba hɔ tɛɛyɪfɔvɛ kpain nɪn aja sɔ

(Matie 26.57-68, Luku 22.54-55,63-71, Zvan 18.13-14,19-24)

⁵³ Bɛ nɔn Zozi kɔ hɔ Nyanmian *tɛɛyɪfɔvɛ kpain nɪn anyunnun. ɛbele yɛ Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ mgbain'n-mɔ nɔn Zufu mgbain'n-mɔ, nɔn *mala nɪn asɔ mgbain'n-mɔ kwalaa hɔlɪ yialɪ ɔ.

⁵⁴ Pɪɛlɪ si Zozi sɔ, ɔ di yɪ fannvanndɔ. ɔ kɔ hɔ dede Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain nɪn awulo. ɔ kɔ tanlan sɪn nɪn anwɔn ɛbele lɪka mɔ tɛɛyɪfɔvɛ kpain'n nzalafu'n-mɔ gua'n.

⁵⁵ Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ mgbain'n-mɔ, nɔn bɛ kwalaa mɔ bɛ di ejɔle'n, bɛ kɔ kpɔnnɔde atɪn mɔ bɛ 'sɪn sɔ bɛ tɔn Zozi ɛsɔan, bɛ kun yɪ. Bɛ kpɔnnɔdelɪ, kɔsɔ bɛ ngɔ nyan man bie.

⁵⁶ Afɪ menian mmie-mɔ dɔɔn kpa kɔ tɔn yɪ ɛsɔan, nan bɛ kɔnmgba'n b'a kpali kpali menian sɔ'n-mɔ abɔ.

⁵⁷ Mmie-mɔ kɔ jasɔ, bɛ kɔ lɪ ato bɛ kɔ tɔ Zozi abɔ. Bɛ nwan:

⁵⁸ "Y'a tɪ kɛ yɪ nwan: 'Mɪn 'bubu Nyanmian awulo ɛhɪ mɔ menian'n-mɔ a si'n. Mɪn 'fa cian nsan mɪn si yɪ fɔfɔle. Fɔfɔle sɔ'n, nan kulo menian yɛ bɛ 'si ɔ.'"

⁵⁹ Nan ejɔle kpɔle kɔnmgba sɔ nɪn asɔ bɔbɔ, bɛ ngɔnmɪn, bɛ kɔ kpali kpali bɛ bɔ.

⁶⁰ ɛhɪ a, Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain'n kɔ jasɔ bɛ kwalaa bɛ nyunnun ɛbele, ɔ kɔ bisa Zozi kɛ: "Ejɔle nwala ɛhɪ mɔ bɛ le kan bɛ gua wɔ sɔ'n, ɛ mmua man bie ɔ?"

⁶¹ Zozi ngɔ buke yɪ nɔan ngɔ han ejɔle fɪfɪ.

Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain'n kɔ bisa yɪ biekun kɛ: "Asɔ *Kilisi'n m'ɔ tɪ yɛ mɔn'n defɔe'n y'ɔ le wɔ ɔ? Nyanmian mɔ yɛ yɪ yɪ aye'n, yɪ Wa y'ɔ le wɔ ɔ?"

⁶² M'ɔ bisali kosuan sɔ'n, Zozi nwan: "Yuo o, Kilisi'n y'ɔ le mɪn. Nan ɛmɔ kwalaa bɛ 'ba nwun yɪ kɛ Mɔn Baa'n tɪ Nyanmian tunminfɔe'n yɪ fama sɔ. ɛsɛ ɛmɔ 'ba nwun yɪ kɛ ɔ fi nyanmiansɔ bɔlɛ nɪn anun ɔ le ba."

⁶³ Mɔ Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain'n tɪlɪ yɪ sɔa'n, ɔ kɔ sosua yɪ muonun yɪ taladi'e'n m'ɔ wula nɪn anun. Yɪ nwan: "Yɛ mgbɔnnɔde man adanzɪe fɪfɪ kɔn.

⁶⁴ ɛmɔ a tɪ kɛ ɔ'a juɔ ɔ'a tia Nyanmian, yɪ tɪ, ɛmɔ nwan nze?"

Bɛ kwalaa bɛ nwan ɔ'a yɔ ɛte, ɔ sɛ kɛ bɛ kun yɪ.

⁶⁵ Mmie-mɔ kɔ tɔtɔ yɪ nyunnun ngeɛle. Bɛ kɔ fia yɪ nyɪn bɛ kɔ tɔtɔ yɪ kɔtɔle. Bɛ nwan: "Kele yɛ sɔanlan'n mɔ a'ɔ tɔ wɔ kɔtɔle'n!" Tɛɛyɪfɔvɛ kpain'n nzalafu'n-mɔ kɔ kpacɪ kpacɪ yɪ nyɪn nɪn asɔ.

Pɪɛlɪ 'ba sɛ kɛ ɔ nzɪ man Zozi

(Matie 26.69-75, Luku 22.56-62, Zvan 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Anɪn Pɪɛlɪ tɛ wɔ awulo nɪn abɔ ɛlɔ yɛ Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ kpain nɪn afanian'n-mɔ anun kɔn walɪ ɔ.

⁶⁷ M'ò nwunlin kɛ Pielɪ tɪ sɪn nɪn anwɔn ɛbeɛ'n, ɔ kɔ nwun yɪ nzɔɛ. Yɪ nwan: "Wɔ kɔsɔ wɔ, Zozi m'ɔ fi Nazaletɪ'n, ɛ si yɪ sɔ bie."

⁶⁸ M'ò hanlin sɔ'n, Pielɪ kɔ su yɪ akpɔlɔwa. Yɪ nwan: "Sɔanlan'n mɔ ɛ lɛ kan yɪ ejɔɛ'n, mɪn nzɪ man yɪ." ɛhi a, ɔ fi ɛbeɛ ɔ kɔ jasɔ, ɔ kɔ hɔ kɔ jinlan awulo nɪn anwan nɪn anun ɛɔ [yɛ akɔ'n bɔli ɔ.]

⁶⁹ M'ò afanlan'n nwunlin yɪ'n, ɔ kɔ han yɪ biekun kɔ heɛ bɛ mɔ bɛ gua ɛbeɛ'n kɛ: "Bian ɛhi, ɔ wɔ bɛ nɪn bie!"

⁷⁰ M'ò afanlan'n hanlin sɔ'n, Pielɪ kɔ su yɪ akpɔlɔwa biekun. Kaan ɛɛ, bɛ mɔ bɛ wɔ ɛbeɛ'n kɔ han kɔ heɛ Pielɪ biekun kɛ: "Ɔ tɪ ananhɔɛ, ɛ wɔ bɛ nɪn bie. Ɔ sanlin kɛ ɛ tɪ Galile mɔn nɪn anun sɔanlan."

⁷¹ ɛhi a, Pielɪ nwan: "Sɛ atɔ yɛ mɪn dɪ a, Nyanmɪan Kpili tɔa mɪn yɪ nwɔn kalɛ. Mɪn kan ndɔ kɛ sɔanlan'n mɔ ɛmɔ lɛ kan yɪ ejɔɛ'n, mɪn dɛ mɪn nzɪ man yɪ."

⁷² Kɛ ɔ 'kan sɔ nɪn ala, kokolokoo! Akɔ'n kɔ bɔ biekun. Pielɪ atɪ kɔ kacɪ ejɔɛ'n m'ò Zozi hanlin heɛli yɪ'n. Zozi hanlin heɛli yɪ kɛ: "Pielɪ, ɔ nɔn dede m'ò akɔ'n 'bɔ kpɛ nnyuan'n, ɛ 'kan yɪ fɔ nsan kɛ ɛ nzɪ man mɪn." M'ò yɔli sɔ'n, Pielɪ sunlin kpa.

15

Be nɔn Zozi 'ba hɔ kɔnmanna Pilatɪ aja sv

(Matie 27.1-2,11-14, Luku 23.1-5, Zvan 18.28-38)

¹ M'ò alɛ hɪnlin'n, yɪ ngeɛmɔ, Nyanmɪan tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ, nɔn Zufɔ mgbain'n-mɔ nɔn bɛ mɔ bɛ dɪ ejɔɛ'n kwalaa nɔn mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ, bɛ kɔ yia bɛ kɔ fa ajɔnlɪn kɔn. M'ò bɛ cɪcɪli Zozi yuelɪ'n, bɛ kɔ fa yɪ bɛ kɔ hɔ kɔ wula Pilatɪ asa nɔn.

² Pilatɪ kɔ bisa yɪ kɛ: "Zufɔ'n-mɔ belemgbɪn'n y'ɔ lɛ wɔ ɔ?"

Zozi nwan: "Yɛ wɔ nuan wɔ sɔ ɛ lɛ kan nɔn ɔ."

³ Nyanmɪan tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ kɔ lɪ atɔ dɔɔn kɔ gua Zozi anwɔn.

⁴ Pilatɪ kɔ bisa yɪ biekun kɛ: "Ejɔɛ nwala ɛhi mɔ bɛ lɛ kan bɛ gua wɔ sɔ'n, ɛ mmua man bie ɔ?"

⁵ Zozi ngɔ han man ejɔɛ fɪi kɔn. Yɪ nyɔɛ sɔ'n sinlin Pilatɪ anwɔn.

Pilatɪ 'ba man bɛ kun Zozi

(Matie 27.15-26, Luku 23.13-25, Zvan 18.39-19.16)

⁶ Bɛ 'dɪ *Pakɪ fetɪ biala a, sɔanlan mɔ bɛ kɔ tɔ yɪ fiadɪ mɔ menian'n-mɔ kulo kɛ bɛ yɪ yɪ'n, Pilatɪ yɪ sɔanlan sɔ'n.

⁷ Nan mɔ bɛ hyɪli Zozi'n, anɪn bian kɔn la fiadɪ. Bian sɔ'n, bɛ feɛ yɪ Balabasi. Ɔ nɔn yɪ manngɔn mmie-mɔ bɛ jasɔli bɛ mɔn mgbain'n-mɔ akɔmɪn anun dede bɛ hɪnlin nɔn sɔanlan kɔn. Bɛ kɔ hyɪ yɪ bɛ kɔ tɔ fiadɪ.

⁸ Meninsɔnman'n kɔ hɔ kɔ tɔ Pilatɪ. Bɛ kɔ seɛ yɪ kɛ ɔ yɔ like'n m'ò yɔ man bɛ daa'n.

⁹ Pilatɪ kɔ bisa bɛ kɛ: "ɛmɔ kulo kɛ n yɔci Zufɔ'n-mɔ belemgbɪn nɔn ɔ?"

¹⁰ Pilatɪ kɔ bisa bɛ kosuan sɔ'n, afɪ ɔ sɪ fɔsɔn kɛ ɛkpɔ mgban yɛ Nyanmɪan tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ kpɔ Zozi ɔ. Yɪ tɪ yɛ bɛ hyɪli yɪ ɔ.

¹¹ Nyanmɪan tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ kɔ wowula meninsɔnman nɔn abɔ kɛ bɛ hɔn bɛ hɛɛ Pilatɪ maan ɔ yɪ Balabasi.

¹² Pilatɪ kɔ bisa bɛ biekun kɛ: "Sɔanlan'n mɔ ɛmɔ feɛ yɪ Zufɔ'n-mɔ belemgbɪn'n, ɛmɔ kulo kɛ n yɔ yɪ sɛ?"

¹³ Bɛ kɔ tian kɔ bua Pilatɪ kɛ: "Man bɛ bɔbɔ yɪ kulɔwa sɔ."

¹⁴ Pilatɪ kɔ bisa bɛ biekun kɛ: "Nzuke ɛtɛ dɛ kpa bɔbɔ yɛ ɔ'a yɔ ɔ?"

Bɛ kɔ tian seɛ kpa biekun kɔ bua Pilatɪ kɛ: "Man bɛ bɔbɔ yɪ kulɔwa sɔ."

15 Kεmɔ Pilatı kulo ke meninsɔnman nun akunnun ɔ'n, ɔ ko yɔ Balabası fi fiadı sua nun anun. Ɔ ko man yɔ nzalafu'n-mɔ ko fin Zozi mgbele. Eɛe ɔ ko fa yɔ ko wula bε sa nun ke be bɔbɔ yɔ kulɔwa sɔ.

Nzalafu'n-mɔ 'ba gɔlɔ Zozi anwɔn
(Matie 27.27-31, Zvan 19.2-3)

16 Nzalafu'n-mɔ nun Zozi ko hɔ kɔnmanna awulo nun akunnun εlɔ. Be ko yia nzalafu'n-mɔ kwalaaatin.

17 Be ko fa taladiε kɔkɔle be ko wula yɔ, εɛe be ko nwɔn mmowe abotile be ko bɔ yɔ ti.

18 Mɔ be yɔlɔ sɔ yueli'n, be ko yɔ yɔ like. Bε nwan: “Zufu'n-mɔ belemgbɔn, ahun o!”

19 Be 'fa baka be fin yɔ ti nun anun, anun be 'tɔtɔ yɔ nwɔn ngeɛle. Be 'kɔtɔ anun be 'bebele bε nwɔn asɔ yɔ nyunnun εbele.

20 Mɔ be yeyalalɔ yɔ nwɔn yueli'n, be ko yɔ taladiε kɔkɔle'n mɔ be falɔ be wulalɔ yɔ'n. Be ko fa yɔ muonun yɔ diε'n be ko wula yɔ. Be nun yɔ ko hɔ kulo'n tiba, be 'ko a bɔbɔ yɔ kulɔwa sɔ.

Be 'ba bɔbɔ Zozi kulɔwa sɔ
(Matie 27.32-44, Luku 23.26-43, Zvan 19.17-27)

21 Anun bian kɔn fi yɔ ebolo ɔ le ba. Bian sɔ'n be fele yɔ Simɔn. Ɔ fi kulo'n mɔ be fele yɔ Silenun nun asɔ. Yɔ mma-mɔ y'ɔ le Alegizannɔlɔ nun Lufusi. Nzalafu'n-mɔ ko hyɔ yɔ be ko fa Zozi kulɔwa'n be ko sua yɔ.

22 Be nun Zozi ko hɔ lika kɔn. Be fele lika sɔ'n Gɔlɔgota. Gɔlɔgota'n, yɔ bu y'ɔ le ke “tile kangɔ lika”.

23 Nzalafu'n-mɔ ko fa divɔn be ko man Zozi ke ɔ nɔn. Divɔn sɔ'n, be gualɔ nun ayile'n mɔ be fele yɔ mɔin'n. (Mɔin sɔ'n, be nun an, be nnwun man yale'n sɔnman.) Zozi ngɔ nun man.

24 Be ko bɔbɔ yɔ kulɔwa sɔ. Eɛe be ko hyɔn tondo be ko hye yɔ taladiε'n-mɔ be ko fa.

25 Ngelemɔ dɔe nguanlan yε be bɔbɔlɔ Zozi kulɔwa nun asɔ ɔ.

26 Like'n mɔ yɔ ti yε be le kun yɔ'n, b'a hele b'a bɔ yɔ ti sɔ εbele ke: “Zufu'n-mɔ belemgbɔn”.

27 Be ko bɔbɔ kodiawu nnyuan kɔsɔ kulɔwa sɔ Zozi anwɔn εbele. Kɔn wɔ yɔ sa fama sɔ, kɔn kɔsɔ wɔ yɔ sa bε sɔ. [

28 Ke ɔ yɔlɔ mɔ Ehele Ejɔle'n kpɔnɔn sɔ nun anun. Afi, be helelɔ yɔ ke: *B'a ha yɔ b'a wula εtefɔe'n-mɔ anun.*]

29 Bε mɔ be 'sɔn εbele'n, be kɔsɔ kɔsɔ bε ti'n, anun be le kpε yɔ nzɔba. Bε nwan: “E! Wɔ mɔ wɔ nwan ε 'bu Nyanman awulo'n nɔn ε fa cian nsan ε si'n,

30 de wɔ nwɔn fi kulɔwa nun asɔ ju e!”

31 Nyanman tɛɛyɔfɔe mgbain'n-mɔ, nun mala nun asɔ mgbain'n-mɔ kɔsɔ ko gɔlɔ yɔ nwɔn. Bε nwan: “Ɔ'a le menian εhunɔn-mɔ nguan, kɔsɔ ɔ ngɔala man yɔ nwɔn de.

32 Yɔ mɔ yɔ nwan ɔ ti Kilisi'n, Izalayε belemgbɔn'n, ɔ fi kulɔwa nun asɔ ɔ ju asɔ maan yε nwɔn yɔ e! Se yε nwun yɔ a, yε 'de yɔ yε di.” Kodiawu nnyuan'n mɔ be bɔbɔlɔ bε kulɔwa sɔ Zozi anwɔn εbele'n kɔsɔ ko kpε yɔ nzɔba.

Zozi ewue'n
(Matie 27.45-56, Luku 23.44-49, Zvan 19.28-30)

33 Mɔ senze'n jinlanɔn bε ti afian'n, awosin ko wula mɔn'n lika kwalaaatin dede nɔsɔba dɔe nsan.

³⁴ Nan mɔ dɔe nsan juli'n, Zozi kɔ tian nun seɛ kpa, yɛ nwan: “*Eloyi, Eloyi, lama sabakitanin?*” Yɛ bɔ y'ɔ le ke: “*Mɪn Nyanmian, mɪn Nyanmian, nzuke ati yɛ a yaci mɪn a tɔ ɔ?*”

³⁵ Bɛ mɔ bɛ wɔ ebeɛle'n mmie-mɔ mɔ bɛ tɪli yɛ ngan'n, bɛ nwan: “Emɔ tɛ, ɔ le feɛ Eli!”

³⁶ Bɛ nunhan kɔn kɔ nwanndi ɔ kɔ hɔ kɔ fa eminlan. ɔ kɔ bɔ yɛ divin bisii nun ɔ kɔ sinnze yɛ baka kɔn ati. ɔ kɔ tunge yɛ Zozi anyunnun ke ɔ nɔn. Yɛ nwan: “Emɔ jɪnlan! Ye 'ba nian se Eli kɔ a kɔ jula yɛ a!”

³⁷ M'ɔ yɔli sɔ'n, Zozi kɔ tian nun seɛ kpa, ɔ kɔ ha nun.

³⁸ Mgbe nun etanlan'n m'ɔ ja Nyanmian sua nun anun'n, ɔ kɔ bɔ yɛ anwunno ɔ kɔ sua seɛ nnyuan dede ɔ kɔ ju yɛ bɔ asɪ.

³⁹ Anɪn *Lomɔn nzalafu kpain nun anyin tua Zozi. M'ɔ nwunlin ke Zozi tianlin ɔ hali nun'n, yɛ nwan: “ɔ ti ananhɔɛ, bian ehi ti Nyanmian Awa sakpa!”

⁴⁰ Anɪn mmalasua mmie-mɔ kɔsɔ jijin mɔa yɛ bɛ le nian Zozi ɔ. Mmalasua sɔ'n-mɔ, Mali m'ɔ fi Magɪdala'n, Zvakɪ m'ɔ ti Kutua'n nɔn Zozɔ anin Mali, ɔ nɔn Salome, bɛ wɔ bɛ nun bie.

⁴¹ Mɔ anɪn Zozi wɔ Galile'n, bɛ sili yɛ sɔ, bɛ sɔli yɛ. Mmalasua'n-mɔ mɔ anɪn bɛ jijin ebeɛle'n, mmie-mɔ dɔn kɔsɔ sili Zozi sɔ bɛ walɪ Zoluzalemɔn.

Zozi esie'n

(Matie 27.57-61, Luku 23.50-56, Zvan 19.38-42)

⁴² Cian sɔ'n ti cian mɔ Zufu'n-mɔ fa bɔbɔa bɛ nwɔn bɛ sie ɔ. Afi alɛ'n m'ɔ tɔtɔa yɛ'n ti enwɔnmian ele cian. Mɔ alɛ'n 'kɔ yɛ nɔsɔba nun'n,

⁴³ Zozɛfu m'ɔ fi kulo mɔ bɛ feɛ yɛ Alimate nun asɔ'n kɔ a. Bɛ mɔ bɛ di Izalaye mɔn nun anun ejɔle'n, bɛ bie y'ɔ le yɛ. Menian'n-mɔ feɛ yɛ kpa. Yɛ kɔsɔ ɔ le nwɔnnde Nyanmian Belemgbɪn Mɔn'n. ɔ kɔ nyan anwɔnseɛ ɔ kɔ hɔ Pilati anwɔn elɔ. ɔ kɔ seɛ yɛ ke ɔ fɔ Zozi fuin'n mɔn yɛ.

⁴⁴ Ejɔle'n kɔ sin Pilati anwɔn. Afi ɔ njɔnlin man ke Zozi kɔ wu nde-nde sua ɔ. Ehika ati, ɔ kɔ yɛ sɔanlan kɔ hɔ kɔ feɛ nzalafu'n-mɔ kpain'n ɔ kɔ bisa yɛ se Zozi wuli nde sakpa a.

⁴⁵ Mɔ nzalafu kpain'n walɪ hanlin heleli yɛ ke ɔ ti sɔ sakpa'n, ɔ kɔ man Zozɛfu atin ke ɔ fɔ yɛ fuin'n.

⁴⁶ Zozɛfu kɔ to kisaan. ɔ kɔ yɛ Zozi fuin'n fi kolɔwa nun asɔ. ɔ kɔ fa kisaan'n kɔ fɔfɔ yɛ nwɔn. ɔ kɔ hɔ kɔ sie yɛ seka kɔn anun. Seka sɔ'n, buka m'ɔ ti ebɔta'n, nun yɛ bɛ kotolɪ yɛ ɔ. ɔ kɔ kunndo ebɔe kɔn kɔ nyin yɛ anɔan'n.

⁴⁷ Mali m'ɔ fi Magɪdala'n, ɔ nɔn Zozɔ anin Mali, bɛ nwunlin lɪka mɔ bɛ sielɪ Zozi'n.

16

Zozi ewuetinngɛ'n

(Matie 28.1-8, Luku 24.1-12, Zvan 20.1-10)

¹ Mɔ enwɔnmian ele cian'n sɪnlin'n, Mali m'ɔ fi Magɪdala'n, ɔ nɔn Zvakɪ anin Mali, nɔn Salome, bɛ kɔ to alufanlan ke bɛ 'kɔ a fa bɛ kɔ kpɔkpa Zozi fuin'n.

² Mɔle'n ngelemɔ, mɔ senze'n 'fite'n, bɛ kɔ hɔ seka nun asɔ.

³ Bɛ kɔ han yɛ bɛ afian elɔ ke: “Nwan yɛ ye nyan yɛ maan ɔ kunndo ebɔe'n m'ɔ nyin seka nun anɔan'n man yɛ ɔ?”

⁴ Nan mɔ bɛ hanlin sɔ'n, bɛ 'tɔ bɛ nyin an, bɛ kɔ nwun ke ebɔe kpili'n m'ɔ nyin seka nun anɔan'n kisa ahanmian dada anɔnmɪn.

⁵ Ehi a, bɛ kɔ wɔlɔ seka nun anun. Bɛ 'nian an, anɪn kpafeɛ kɔn wula taladie fufue ɔ ti fama sɔ ebeɛle. Esulo kɔ han bɛ.

⁶ Nan kpafele'n nwan: “Nán be sulo. Emò le kpònnde Zozi m'ò fi Nazalet'i'n, m̀ò be bubòlì yí kulòwa sù'n? Ɔ'a hìn. Ɔ nnò n man ewa. Emò nían lika m̀ò be tɔlì yí'n.

⁷ Nan emò hó b́ yí menian'n-m̀ò nòn Pìelì amannìe k̀e ɔ le di m̀ò a b́ nyunnun Galile m̀àn nùn anun elò. K̀e ɔ hanlìn hehelì b́'n, elò ỳe b́ 'ba nwun yí ɔ.”

⁸ M̀ò kpafele sò'n hanlìn sò hehelì b́ yuelì'n, b́ fi s̀eka nùn anun b́ k̀ò fite. B́ k̀ò gua b́ ja asì. Afi esulo hanlìn b́, b́ nwòn wòsulì b́ kpa. K̀emò esulo hanlìn b́ nùn atì, b́ ngò han ejòle b́ ngò hele s̀anlan fíí.

*Zozi 'ba yí yí nwòn kele yí menian'n-m̀ò
(Matie 28.9-10, Zvan 20.11-18)*

⁹ M̀ò le'n ngelemò tutun m̀ò Zozi fi ewue nun tinngelì'n, ɔ lili m̀ò a ɔ yílì yí nwòn ɔ hehelì Mali m'ò fi Magìdala'n. Mali sò'n, Zozi tulì yí nun wawè ete nsò.

¹⁰ Ɔ k̀ò h̀ò k̀ò b̀ò amannìe k̀ò hele b́ m̀ò be nòn Zozi sanlìn nùn'n. Anìn b́ l̀ò a t̀e b̀ò b́ nwòn b́ t̀e sun yí.

¹¹ M̀ò be tɔlì amannìe'n m̀ò Mali b̀òlì hehelì b́ k̀e Zozi a tinngè nán ɔ'a nwun yí'n, b'a nne b'a nni man.

*Zozi 'ba yí yí nwòn kele yí menian'n-m̀ò anun nnyuan
(Luku 24.13-35)*

¹² Èhì anzin, Zozi k̀ò yí yí nwòn ngacile biekun ɔ k̀ò hele yí menian'n-m̀ò anun nnyuan. Menian nnyuan sò'n-m̀ò, anìn b́ l̀e k̀ò nanm̀ue nùn.

¹³ B́ k̀ò sa b́ nzìn b́ k̀ò a k̀ò b̀ò ehìnlìn-m̀ò amannìe. B́ hanlìn hehelì b́ a, b́ ngò le b́ ngò lì man biekun.

*Zozi 'ba yí yí nwòn kele yí menian bulu nòn k̀òn'n
(Matie 28.16-20, Luku 24.36-49, Zvan 20.19-23)*

¹⁴ Èhì anzin, anìn Zozi menian bulu nòn k̀òn'n gua t̀òbìlì nwòn b́ l̀e didì. Zozi k̀ò yí yí nwòn ɔ k̀ò hele b́. Ɔ k̀ò tu b́ nyunnun ẁò dedi'n m̀ò b́ le man yí nòn b́ ahònlìn ketee nùn anwòn. Ɔ sanlìn k̀e, ɔ fi ewue nun tinngelì'n, amannìe'n m̀ò b́ m̀ò b́ nwunlìn yí'n b̀òlì'n, ehìnlìn-m̀ò a nne b'a nni man.

¹⁵ Èhì, Zozi k̀ò han k̀ò hele b́ k̀e: “Emò hó m̀àn'n lika k̀òlaatin, b́ hó b̀ò Nyanm̀ian Ejòlekpa'n b́ héle eyuadi'n.

¹⁶ S̀anlan m'ò k̀ò le k̀ò lì, m'ò k̀ò man emò k̀ò s̀ònnìn yí'n, ɔ 'nyan yí ti. Nan s̀anlan m̀ò ɔ'a nne ɔ'a nni man'n, yí ti 'ka nùn.

¹⁷ B́ m̀ò b́ k̀ò le b́ k̀ò lì'n, è 'nwun nyòlìe m̀ò b́ 'ba yò'n: B́ 'fuan wawè ete'n-m̀ò m̀ò m̀ìn dunman nùn. B́ 'kan anìe ǹvòfòle-m̀ò.

¹⁸ S̀e b́ s̀ò owò nùn ɔ, s̀e b́ di ayile m'ò kun s̀anlan b̀òb̀ò a, like fíí ngò yò man b́. S̀e b́ fa b́ sa b́ fua nwuluwafòe'n-m̀ò anwòn an, nwuluwafòe'n-m̀ò 'tì akpòle.”

*Zozi anwunno efòe'n
(Luku 24.50-53)*

¹⁹ M̀ò yé Mìn Zozi hanlìn ejòle sò'n-m̀ò yuelì'n, ɔ k̀ò f̀ò k̀ò h̀ò anwunno. Ɔ k̀ò h̀ò k̀ò tanlan Nyanm̀ian Kpìlì fama s̀ò.

²⁰ Zozi menian'n-m̀ò k̀ò h̀ò k̀ò b̀ò Ejòlekpa'n lika k̀òlaatin. Yé Mìn k̀ò jinlan b́ nzìn ẁò b́ junman nùn anun. Ɔ man b́ yòlì asinb̀enwòn ninngè. Asinb̀enwòn ninngè sò'n-m̀ò kele k̀e b́ ǹvan ejòle'n t̀ì ananhòle sakpa.]

ƐJƆLEKPA'N MƆ LUKU HELELI'N

M'ɔ wɔ nun'n

Nwan sɔanlan die y'ɔ le Luku? Anun Luku di dɔkɔte junman (Kolɔsɔ 4.14). Ɔ bokali Zozi Bɔfɔe Pɔlɔ (2 Timote 4.11, Filemon 24). Ɔ nun yí y'ɔ hɔli Lɔmɔn kulo nun asɔ ɔ. Ɔ heleli kalata ndundun nnyuan. Nunhan kɔn y'ɔ le Ɛjɔlekpa ehi m'ɔ kan Zozi Kilisi anwɔn ejɔle'n. Kalata eɔunlin, be fele yí “Zozi mmɔfɔe'n-mɔ junman'n”. Ɔ heleli kalata nnyuan sɔ'n nwanlin sɔanlan kɔn. Sɔanlan sɔ'n tɔ abiliba kpili kpa. Be fele yí Teofili, yí bu y'ɔ le ke “Nyanmian amanngɔn”. Luku muonun a nɔwun man Zozi yí nyinsɔ, nan ɔ bisali bisali Zozi anwɔn ejɔle'n bé mɔ be nwunlin yí bé nyinsɔ nun anwɔn eɔ kɔalaaka nán ɔ'a hele kalata kanlanman ehi.

Ejɔlekpa ehi anun, Luku le kele yé ke Zozi tɔ mân mân'n kɔalaa Ngɔandefɔe. Afi, ke Zozi hanlin heleli Zase'n, yí nwan ɔ 'ba kpɔnnɔde bé mɔ b'a minlin'n-mɔ nán ɔ de bé ngɔan (19.10).

Luku falɔ Zɔan Batisi nɔn Zozi awɔle nun anwɔn ejɔle ɔ bɔli yí kalata nun abu (yí ti 1-2). Eɛ ɔ le kan ke Zɔan Batisi kpɔnlin sɔnɔnlin Zozi ɔ nɔn ke Abɔnsanmɔn kpɔnlin sɔli yí nianlin nun anwɔn ejɔle (3.1-4.13). Eɛ Luku le kan Zozi junman'n m'ɔ lili yí Galile mân nun nɔn anwɔn ejɔle (4.14-9.50). Galile mân nun, Zozi bɔli Nyanmian Belemgbin Mân nɔn anwɔn Ejɔlekpa'n, eɛ ɔ manlin nwuluwafɔe dɔɔn anwɔn salɔ. Zozi feleli menian bulu nun nnyuan yí nɔwɔn. Ɔ sɔanlin bé maan bé kɔsɔ be hɔli bɔli Ejɔlekpa'n, eɛ be manlin nwuluwafɔe'n-mɔ anwɔn salɔ. Ehi anzin, Luku le kele yé ke ɔ kpɔnlin yɔli mɔ Zozi falɔ Zoluzalemɔn atin'n (9.51-19.28). Zozi yili menian abulasɔ nɔn nnyuan biekun ɔ sɔanlin bé nnyuan nnyuan ke be lí mɔa lika kɔalaa mɔ yí muonun ɔ 'ba sɔn'n. Zozi buli anyundala dɔɔn ɔ heheleli menian'n-mɔ Nyanmian ninngɛ. Ejɔlekpa nɔn agualɛ nun, Luku man yé nɔwun yí ke Zozi juli Zoluzalemɔn. Ebele Zufɔ mgbain'n-mɔ mianlin Lɔmɔn kɔnmanna Pilati maan be hunlin Zozi kɔlɔwa sɔ. Yí cian nsan nun asɔ, Zozi fi ewue nun tingeli, ɔ yili yí nwɔn heleli yí menian'n-mɔ, eɛ ɔ foli hɔli nyanmiansɔ (19.28-24.53).

¹ Kpain Teofili,

Ninngɛ mgbili mgbili'n mɔ Nyanmian a yɔ wɔ yé afian eɔwa'n, menian dɔɔn a bɔ yí bu be le kele ejɔle sɔ'n-mɔ.

² Bé mɔ be nwunlin ninngɛ sɔ'n-mɔ abubɔ nun, mɔ be yili bé ke be hán Nyanmian Anɔan Ejɔle'n, ejɔle mɔ be hanlin be heleli yé'n, yí fɔɔn yé menian'n-mɔ heleli nun ɔ.

³ Yí ti, mɔn kɔsɔ, m'an bisa bisa nun m'an nɔwun yí fɔɔn ke ejɔle'n kpɔnlin bɔli yí bu ngelemɔ nun'n. M'an nian an, anin Kpain, ɔ tɔ kpa ke mɔn kele wɔ mɔn sɔsɔ sɔ mɔn kan ejɔle sɔ'n mɔn kele wɔ.

⁴ Mɔn kele kalata ehi mɔn nwan wɔ maan e nɔwun yí ke ejɔle'n mɔ a ti'n tɔ ananhɔle sakpa.

Nyanmiansɔ bɔfɔe Gabiliye 'ba han

Zɔan Batisi awɔle nun anwɔn ejɔle

⁵ Ehi, belemgbin Elɔdi m'ɔ sie Zude mân'n bele sɔ, anun bian kɔn wɔ ebele. Bian sɔ'n, be fele yí Zakali. Ɔ ti Nyanmian teeyifɔe wɔ teeyifɔe Abia fâ nun anun. Be fele yí yí nun Elizabeti, ɔ fi Nyanmian teeyifɔe kpain Aalɔn afilie nun anun.

⁶ Bé menian nnyuan'n, be ti fón wɔ Nyanmian anyunnun. Bé nyun sɔ Nyanmian. Be di yí mala nún asɔ.

⁷ Nan kɔsɔ be wɔlɔ man baa fíí, ɔ sanlɔn kɛ Elizabeti ti mɔta, ɛsɛ bé menian nnyuan'n b'a yɔ mgbain.

⁸ Cian kɔn, anɔn Zakali le di yí tɛɛyɛ junman'n wɔ Nyanmian anyunnun, afi anɔn Nyanmian junman elie nún a tɔ bé fá díe'n.

⁹ Kɛ bé mala'n kele'n, ɔ di kɛ be cɔn tondo nán be yí sɔanlan'n mɔ ɔ 'yala alufanlan'n wɔ Nyanmian sua nún anɔn lɔka mɔ be yala yí'n. Be hyɔnlɔn tondo nún an, be kɔ yí Zakali. Zakali kɔ hɔ kɔ wɔlɔ Nyanmian sua nún anɔn, ɔ kɔ bɔ yí junman nún asɔ.

¹⁰ Mɔ ɔ 'yala alufanlan'n, anɔn menian'n-mɔ kwalaa gua awulo ɛfan be le yɔ asɔnɔn be man bé nwɔn.

¹¹ Ebele ala, yé Mɔn bɔfɔe'n kɔn kɔ yí yí nwɔn kɔ hele Zakali. Bɔfɔe sɔ'n jin tabɔl'i'n mɔ be yala alufanlan'n sɔ'n fama sɔ ebele.

¹² Mɔ Zakali nwunlin yí'n, yí kunnun kɔ ti yí, ɛsɛ esulo kɔ han yí.

¹³ Bɔfɔe'n nwan: “Zakali, n'ɛ sulo! Nan Nyanmian Kpili a tie wɔ nzele'n. Wɔ yí Elizabeti 'ba wɔ baa belenzua kɔn man wɔ. Baa sɔ'n, tɔn yí Zɔan.

¹⁴ ɛ 'ba li yí nwɔn fɛ kpa, menian dɔn kɔsɔ 'ba li yí awɔle nún anwɔn ndutue.

¹⁵ ɔ sanlɔn kɛ ɔ 'ba yɔ sɔanlan kpili wɔ yé Mɔn anyunnun. Baa sɔ'n, ɔ mma nnɔn man divɔn anan nzan sele ngacile biala. Be 'wɔ yí a, anɔn Nyanmian Wawe Nwanzan-nwanzan wɔ yí nún kpa.

¹⁶ ɔ 'cɔn Izalayɛ amma'n-mɔ dɔn ba yé Mɔn m'ɔ ti bé Nyanmian nún anwɔn biekun.

¹⁷ ɔ le kpɔmanfɔe *Eli ajɔnlɔn'n nɔn yí tunmin'n, yí muonun ɔ 'di kpɔman wɔ Nyanmian anyunnun ɔ sesie siɛ'n-mɔ nɔn bé mma'n-mɔ afian. ɔ 'man bé mɔ bé nyun nzo man Nyanmian'n nwun ngele kɛ seseɔfɔe'n-mɔ. ɔ 'man menian'n-mɔ sesie bé nwɔn be nwɔnnɛ yé Mɔn.”

¹⁸ Zakali kɔ bisa bɔfɔe'n kɛ: “Anɔn, mɔn 'yɔ sɛ nán m'an nwun yí ananhɔle. ɔ sanlɔn kɛ mɔn muonun, m'an yɔ awɔlɔwa. Mɔn yí kɔsɔ a yɔ awɔlɔwa.”

¹⁹ Bɔfɔe'n nwan: “Be fele mɔn Gabiliyɛ. Mɔn yé mɔn jinlan Nyanmian anyunnun mɔn sɔ yí ɔ. ɔ'a sɔan mɔn kɛ m málá n gán ejɔle fɛ eɛi n géle wɔ.

²⁰ Mele'n ju a, mɔn nwan ejɔle'n 'kpɔn sɔ. Nan kɔsɔ, kɛmɔ a nne man ejɔle sɔ nún a nni man'n, ɛ 'ba tɔ amunle, ɛ ngo huala man jojo dede ɔ 'ju tɛmɔn mɔ ejɔle'n mɔ m'an han'n kɔ kpɔn sɔ'n.”

²¹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, menian'n-mɔ gua awulo ɛwa b'a nwɔnnɛ dede ɔ'a sin bé nwɔn kɛ Zakali fi Nyanmian sua nún anɔn nvite man ɔ.

²² Nan mele mɔ afi Zakali fi Nyanmian sua nún anɔn fiteli'n, ɔ a ngɔala man ejɔle kan kele bé. Menian'n-mɔ kɔ nwun kɛ like a fite yí Nyanmian sua nún anɔn ɛbɔ. ɔ 'kan ejɔle'n kele bé a, ɔ le yí sa, afi yí nwan a muan.

²³ Mɔ Zakali yueli Nyanmian awulo nún anɔn junman'n dí'n, ɔ kɔ sa kɔ hɔ yí kulo.

²⁴ Mɔ Zakali salɔ hɔl'i'n, ɔ'a nje man biala, yí yí Elizabeti kɔ nwɔnnze. Elizabeti kɔ fa yí nwɔn kɔ fia dede sala nnun. Yí nwan:

²⁵ “Yé Mɔn a nwun mɔn nwɔn anwunnvoe. ɔ'a le mɔn fi anyunnunguasɛ'n m'ɔ kan mɔn wɔ menian'n-mɔ anyunnun nún anɔn.”

Nyanmiansɔ bɔfɔe Gabiliyɛ 'ba han

Zozi Kilisi awɔle nún anwɔn ejɔle

²⁶ Mɔ Elizabeti nwɔnnzelɔ m'ɔ lili sala nsian'n, yí sala nsian nún asɔ, Nyanmian kɔ sɔan yí bɔfɔe Gabiliyɛ talua muan kɔn anwɔn Galile mán nún anɔn kulo'n kɔn asɔ. Be fele kulo sɔ'n Nazaletɔ.

²⁷ Talua muan so'n, be fele yi Mali. Yi hun y'o le Zozefo m'o fi belemgbin Davidi afilie nun anun'n. Zozefo non yi lali man le. Afi o fali man Mali atonvole.

²⁸ Bofue'n ko wolo lika mo Mali wo'n, yi nwan: "Mali, ahin o! Ye Mun a yeyila wo so, o non wo ti."

²⁹ Ejole so'n ko man Mali ati anun ko yo yi sisakaa. O le bisa yi nwon ke ahin ebisa so ehi abu y'o le benin?

³⁰ Ehi a, bofue'n nwan: "Mali, n'e sulo! Nan Nyanmian a yeyila wo so.

³¹ E 'ba nwonnze e wo baa belenzua kon. Tun baa so'n Zosi.

³² O 'ba yo sanlan kpili kpa, be 'ba fele yi Nyanmian Kpili m'o wo anwunno anwunno elo nun Awa. Ye Mun Nyanmian 'ba man o di belemgbin ke yi nan Davidi.

³³ O 'sie Izalaye amma'n-mo mele biala. Yi mele'n le man ayuele."

³⁴ Mali ko bisa bofue'n ke: "Anun, o 'yo se nan o'a yo so, mo mun nzi man bian'?"

³⁵ Bofue'n nwan: "Wawe Nwannzan-nwannzan'n 'ba wolo wo nun ye Nyanmian Kpili m'o wo anwunno anwunno elo'n 'ba fa yi tunmin'n butu wo so. Yi so ati, baa nwannzan-nwannzan'n mo e 'ba wo yi'n, be 'ba fele yi Nyanmian Awa.

³⁶ Nian, Elizabeti m'o ti wo abie'n, yi m'o ti mota m'o ngwala man baa wo'n, sunzun mo o'a yo kpain, o'a nwonnze, yi sala nsian ahi.

³⁷ O sanlin ke Nyanmian kwala like biala yo."

³⁸ Mali nwan: "N di ye Mun afanian, mo a han'n, man o yo so man min." Ke o hanlin so yueli'n ye bofue'n hali o.

Mali 'ba ho fua Elizabeti anwon.

³⁹ Ehi anzin, ecian kon Mali ko jaso o ko han yi nwon o ko ho ko fua Zakali non Elizabeti anwon be kulo nun aso. Kulo so'n wo Zude man nun anun mmoka'n-mo afian.

⁴⁰ Mo Mali juli ebele'n, o ko wolo be awulo nun anun o ko bisa Elizabeti ahin.

⁴¹ Mo Elizabeti tili Mali ahin ebisa'n, baa'n m'o la yi kunnun'n ko han yi nwon. Ebele ala, Wawe Nwannzan-nwannzan'n ko wolo Elizabeti anun. Nan o'a tian sele o'a se ke:

⁴² "Nyanmian a yeyila wo so a tala mmalasua'n-mo kwalaatin. Yi nyila'n kan baa'n mo e le 'ba wo yi'n.

⁴³ Min muonun, n di min die se mo ye min Min anin'n ba o fua min nwon o?

⁴⁴ Nian, mele mo e bisali min ahin nun ala, baa'n m'o la min kunnun'n ko li fe o ko han yi nwon.

⁴⁵ Nyila han wo Mali. Afi a le a li ke ye Mun Anwan Ejole'n mo o'a han o'a hele wo'n 'kpın so sakpa!"

Mali 'ba yi Nyanmian aye

⁴⁶ Mali nwan:

"Min 'yi ye Min aye.

⁴⁷ Mun di Nyanmian m'o ti min Ngwandefue nun anwon fe.

⁴⁸ O sanlin ke min kanga nun, o'a tu yi nyan min afan o'a yeyila min so.

O fi ene m'o ko'n, menian'n-mo kwalaa 'ba han ke Nyanmian a yeyila min sakpa.

⁴⁹ O sanlin ke Tunminfue Nyanmian Kpili a yo ninnge mgbili mgbili a man min.

Yi dunman'n ti nwannzan-nwannzan.

⁵⁰ Be mo be man yi anyinnzo'n,

ɔ 'nwun bé nwɔn anwunnvoe mɛɛ biala anun.

⁵¹ ɔ'a yi yí tunmin asa'n ɔ'a hele atubɛnwɔn mma'n-mɔ
ɔ'a gua bé ebolo.

⁵² ɔ'a tu mmelemgbin'n-mɔ bé bia'n-mɔ asɔ,
ɔ'a man ehiannin mma'n-mɔ lika kpa a tanlan.

⁵³ ɔ'a man yalefɔe'n-mɔ akɔ a yi,
ɔ'a fɔan esikafɔe'n-mɔ maan bé le bé sa to b'a hɔ.

⁵⁴ ɔ'a buka Izalayɛ mɛn'n m'ɔ sɔ yí'n.

Yí lɔa a nvi man ye'n

⁵⁵ mɔ ɔ 'yɔ Abalahamɔn nɔn yí sasɔ'n-mɔ cian daa'n.

ɔ sanlɔn kɛ ɔ falɔ bɔli yé nan-mɔ anɔhɔba."

⁵⁶ Mɔ Mali hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ lili kɔ yɔ sala nsan Elizabetɔ anwɔn ebeɛ
kualaa ná n ɔ'a sa ɔ'a hɔ yí kulo.

Zɔan Batisi awɔle'n

⁵⁷ ɔ wɔ ebeɛ dede Elizabetɔ cian kɔ ju. ɔ 'kɔ a wɔ a, ɔ kɔ wɔ baa belenzua kɔn.

⁵⁸ Menian mɔ be nɔn bé mantan mantan sɔ'n nɔn yí nwɔn amma'n-mɔ mɔ
b'a nwun junman kpili'n mɔ yé Mɔn a li a man Elizabetɔ'n, be nɔn yí kɔ li yí
nwɔn fɛ.

⁵⁹ Mɔ Baa'n lili mɔɛ kɔn'n, be kɔ a kɔ kpe yí mmian nɔn. Bé nwan be 'fa yí sɔ
Zakali dunman'n be tɔn yí.

⁶⁰ Yí nin nwan: "Cɛɛɛ, nán be fɛɛ yí Zakali, nan ɔ li Zɔan."

⁶¹ Bé nwan: "Nwan yɛ ɔ li Zɔan wɔ afilie nɔn anun mɔ yí ti yɛ be 'tɔn yí sɔ'n?"

⁶² Be le bé sa be kɔ bisa yí sɔ kɛ: "Nan wɔ wa'n, wɔ nwan ɔ li sɛ kpa?"

⁶³ Ebeɛ ala, Zakali kɔ bisa tabɔa kaan kɔn ɔ kɔ hele sɔ kɛ: "Mɔn wa'n li Zɔan."
Ejɔɛ sɔ'n kɔ sin bé kwalaa bé nwɔn.

⁶⁴ Kɛ ɔ heleli yueli ala, Nyanmɔn kɔ tike yí nwan'n. Zakali kɔ kuku yí nɔn sɔ
ɔ kɔ yí Nyanmɔn aye.

⁶⁵ Ebeɛ ala, esulo kɔ han bé mɔ be nɔn Zakali mantan mantan sɔ'n, ebeɛ
mɔn sɔ nɔn anun menian'n-mɔ kwalaa kɔ ti ejɔɛ sɔ'n.

⁶⁶ Bé nɔn kɔn biala m'ɔ kɔ ti ejɔɛ sɔ'n, ɔ junlɔn dede a, ɔ bisa yí nwɔn kɛ: "Baa
sɔ'n, nzu sɔanlan die yɛ ɔ 'kaci ɔ?" Be le kan sɔ, ɔ sanlɔn kɛ bé kwalaa be nwun
yí kɛ yé Mɔn tunmin'n wɔ baa nɔn anun sakpa.

Zakali 'ba yi Nyanmɔn aye

⁶⁷ Mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n wɔlɔli Zɔan asɔ Zakali anun'n, ɛ 'nwun
ejɔɛ m'ɔ hanlɔn'n:

⁶⁸ "Be mɔn ye yí yé Mɔn
m'ɔ ti Izalayɛ amma'n-mɔ Nyanmɔn nɔn aye.
ɔ sanlɔn kɛ ɔ'a nɔn yí menian'n-mɔ ɔ'a le bé ti.

⁶⁹ ɔ'a man ngɔandefɔe kpili kɔn a fite
belemgbin *Davidi m'ɔ ti yí akɔa nɔn afilie nɔn anun.

⁷⁰ Ejɔɛ sɔ'n, ɔ lili mɔa
ɔ manlɔn yí anwɔntɛ mgbɔmanfɔe'n-mɔ hanlɔn yí daba.

⁷¹ ɔ bɔli yé anɔhɔba kɛ
ɔ 'ba le yé fi yé mgbɔfɔe'n-mɔ asa nɔn,

⁷² ɔ 'nwun yé nan-mɔ anwɔn anwunnvoe,
ɛɛɛ ɔ 'kaci yí nyɔhyɛ nwannzan-nwannzan'n
m'ɔ nɔn yé hyɔhyɛli'n.

⁷³ Nyanmɔn hanlɔn ndá yé nan Abalahamɔn anyunnun kɛ

⁷⁴ ɔ 'de yé fi yé mgbɔfɔe'n-mɔ asa nɔn,
maan ye sɔ yí ahɔnmɔnkan nɔn,

⁷⁵ ɛsɛ yɛ 'nanndi nwanzzan-nwanzzan
yɛ yɔ like m'ɔ ti sɛsɛ cian biala wɔ yɛ nyunnun.

⁷⁶ Nan wɔ die, mɪn wa, bɛ 'ba fɛlɛ wɔ
Nyanmian Kpili m'ɔ wɔ anwunno anwunno ɛlɔ'n kpɔmanfɔɛ.
Ɔ sanlɪn kɛ ɛ 'ba nanndi yɛ Mɪn anyunnun
nɔn ɛ sesie yɛ atɪn'n,

⁷⁷ ɛsɛ ɛ 'man yɛ menian'n-mɔ nwun yɛ kɛ
ɔ 'ba fa bɛ ɛtɛ'n-mɔ ce bɛ ɔ de bɛ ngɔan.

⁷⁸ Yɛ Nyanmian'n sɪ anwunnɔvɔɛ, ɛsɛ ɔ ti kpa sɔnman.
Ɔ 'ba man anwunno kanlannɛ'n ta yɛ nwɔn.
Kanlannɛ sɔ'n ti kɛ sɛnzɛ m'ɔ lɛ fite ɔ.

⁷⁹ Ɔ 'man ɔ ta bɛ mɔ bɛ ti awosin nɪn anun
ɔ nɔn ewue asa abɔ nɪn anwɔn.
Ɔ 'man ɔ kele yɛ atɪn'n m'ɔ man bɛ nyan albacɪcɪɛ'n."

⁸⁰ Anɪn batɔnman'n lɛ nyin ɛsɛ anɪn yɛ ti lɛ tin. Ɔ kɔ tanlan ɛwɔ nɪn anun ɛlɔ.
Ɔ wɔ ɛlɔ dede tɛmɔn'n juli ɔ bɔlɪ yɛ bagua nɪn junman nɪn abɔ Izalaye amma'n-
mɔ afian.

2

Zozi awɔlɛ'n (Matie 1.18-25)

¹ Mɛlɛ sɔ nɪn anun, belemgbɪn kpain'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ *Sezaa Ogusɪtɪ'n kɔ man
atɪn kɛ bɛ hɔ bɛ kwalaa mɔ bɛ wɔ *Lɔmɔn ɛhɪnɪn mɔn nɪn anun'n.

² Mɔ alimɔa menian ɛha sɔ'n 'ju sɔ'n, anɪn Kiliniɪsɪ ti kɔnmanna wɔ Sili mɔn
nɪn anun.

³ Ɔ sɛ kɛ anun sɔanlan kɔn biala kɔ yɛ kulo maan bɛ kɛlɛ yɛ dunman.

⁴ Zozɛfɔ kɔsɔ fi Nazaletɪ, Galile mɔn nɪn anun, ɔ kɔ hɔ Zude mɔn nɪn anun
kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ Betelehɛmɔn nɪn asɔ, lika mɔ bɛ wɔlɪ belemgbɪn Davidi'n.
Ɔ sanlɪn kɛ Zozɛfɔ muonun ti Davidi afilie nɪn anun sɔanlan.

⁵ Ɔ nɔn yɛ yɛ Mali bɛ 'kɔ a man bɛ kɛlɛ bɛ dunman.

⁶ Mɛlɛ sɔ nɪn anun, anɪn Mali lɛ nwɔnnzɛ.

⁷ Nan mɔ bɛ juli Betelehɛmɔn'n, nɔn yɛ kɔ a han yɛ, ɔ'a wɔ. Ɔ 'wɔ yɛ bamuan
baa nɪn an, ɔ kɔ wɔ belenzua kɔn. Ɔ kɔ fa ɛtanlan kɔ fɔfɔ yɛ nwɔn, ɔ kɔ la yɛ
abalanda nɪn anun lika kɔn. Ɔ sanlɪn kɛ sua sɔ'n ti dabele kɔn nɔn abalanda.
Dabele nɪn anun an, b'a sike sɔanlan. Abalanda nɪn an, b'a hye nɪn nnyuan.
Ɔ lɛ menian'n-mɔ lika yɛ naan'n-mɔ kɔsɔ die. Lika'n mɔ naan'n-mɔ didi'n, ɛbele
yɛ b'a sesie adɔman'n dabele nɪn ɔ.

Nyanmiansɔ bɔfɔvɛ kɔn 'ba fite mmɔa ɛnɔanfɔɛ'n-mɔ

⁸ Kɔngɔɛ sɔ kɔnmgbɔa'n, anɪn mmɔa ɛnɔanfɔɛ mmie-mɔ wɔ Betelehɛmɔn
anwɔn ɛbele ebo kɔn asɔ. Menian sɔ'n-mɔ da ɛlɔ, bɛ sisa bɛ mmɔa'n-mɔ.

⁹ ɛbele ala, nyanmiansɔ bɔfɔvɛ kɔn kɔ fite bɛ, yɛ Mɪn anunminnyanmɔn'n kɔ
ta kɔ si kɔ yia bɛ. Esulo kpili kpa kɔ han bɛ.

¹⁰ Bɔfɔvɛ'n nwan: "Nɔn bɛ sulo! Ɔ sanlɪn kɛ, mɪn 'ba han ɛjɔlɛ kpa kɔn mɪn
kele ɛmɔ. ɛjɔlɛ kpa sɔ'n 'ba man mɔn'n kwalaa di fɛ kpa.

¹¹ ɛnɛ kɔngɔɛ, b'a wɔ Ngɔandefɔvɛ'n wɔ Davidi kulo nɪn asɔ b'a man ɛmɔ.
Ngɔandefɔvɛ sɔ'n, y'ɔ lɛ *Kilisi'n m'ɔ ti yɛ Mɪn'n.

¹² Nzɔlɛ'n mɔ ɛmɔ 'fa bɛ nwun yɛ'n, y'ɔ lɛ ɛhɪ: Baa sɔ'n, b'a fa ɛtanlan b'a fɔfɔ
yɛ nwɔn b'a tɔ yɛ abalanda nɪn anun lika mɔ naan'n-mɔ didi'n."

¹³ Kɛ ɔ 'kan sɔ nɪn ala, nyanmiansɔ mmɔfɔvɛ mmiekɔn-mɔ dɔvɔn kpa kɔ a kɔ
buka yɛ sɔ, bɛ kwalaa, bɛ lɛ yɛ Nyanmian aye.

¹⁴ Bɛ nwan:

“Anunminnyanmøn hán Nyanmian m'ò wò anwunno anwunno éb'n.
 Ɔ kulo asie nún asu ewa menian'n-mò.
 Ɔ'a man bé lua a cici bé nwòn.”

Mmwa enianfue'n-mò 'ba hò Betelehemòn

¹⁵ Mò nyanmiansu mmáfue'n-mò hanlín ejòle sò'n yueli mò bé salí foli nyanmiansu'n, mmwa enianfue'n-mò kò han kò hele bé nwòn kè: “Bé mán ye hó Betelehemòn, nán ye hó nían like'n mò yé Mún a han yí nwòn ejòle a hele yé'n yé nyinsu.”

¹⁶ Ebele ala, bé kò han bé kò gua sù, bé nwan y'ò le Betelehemòn. Sakpa kusu, bé kò hò kò tò Mali nún Zozefu nún baa adòman'n. Adòman'n la abalanda nún anun ebele, lika mò naan'n-mò didi'n.

¹⁷ Mò mmwa enianfue'n-mò juli éb, mò bé nwunlin baa'n yueli'n, bé kò han ejòle'n mò bófue'n wali hanlín yí batunman nún anwòn'n kwalaa kò hele bé.

¹⁸ Ejòle sò'n mò bé hanlín'n kò sin menian'n-mò mò bé wò ebele'n kwalaa anwòn.

¹⁹ Yí kwalaa mò bé hanlín'n, Mali falí sieli yí ti anun, tèmòn biala ɔ jònlin yí nwòn.

²⁰ Mò mmwa enianfue'n-mò hanlín ejòle sò'n yueli'n, bé kò sa bé kò hò. Bé 'kò a, anún bé le kannvò Nyanmian bé yí yí aye wò ejòle'n mò b'a tì mò b'a nwun yí nún anwòn. Ɔ sanlín kè yí kwalaa yòli kè bófue'n kpínlin hanlín heleli bé'n.

Zozi dunman etvan'n

²¹ Ɔ wò ebele dede mò adòman'n nyanlín mòle kòn'n, anún ɔ di kè bé kpè yí mmian nún. Bé kò kpè yí mmian nún'n bé kò tòn yí Zozi. Dunman sò'n, bófue'n lili mò b'ò heleli Mali kwalaa nán ɔ'a nwònnze.

Bé 'ba fa Zozi bé kele yé Mún

²² Ehi anzin, mò Mali efian etue tèmòn'n juli'n, kè Moyizí mala'n kpín kele'n, Zozefu nún Mali bé kò fa baa'n kò hò Zoluzalemòn. Bé 'kò a fa yí bé kele yé Mún.

²³ Ɔ sanlín kè b'a hele wò yé Mún mala nún anún kè: *Bamuan baa belenzua biala mò bé kò wò yí'n, bé fá yí bé wúla Nyanmian asa nún.*

²⁴ Bé kò yí Mali ati tée'n mò yé Mún mala'n kele'n kusu. Tée sò'n, bé 'yí a, *bé le abubule nnyuan anaan málənwəman nnyuan.*

Simev nòn Hanna

²⁵ Ɔ 'ba yò sò'n, anún bian kòn wò Zoluzalemòn kulo nún asu ebele. Bian sò'n, bé fele yí Simev. Ɔ tì swanlan kpa ese ɔ man Nyanmian anyunnzò kpa. Ɔ tì ɔ le nwònde swanlan'n mò ɔ 'ba ɔ de Izalaye ati'n. Nyanmian Wawé Nwannzan-nwannzan'n wò yí nún.

²⁶ Wawé'n kò han kò hele yí kè ɔ 'nwun yé Mún Kilisi'n kwalaa nán ɔ'a wu.

²⁷ Cían mò Zozefu nún Mali bé 'fa baa'n bé kele yé Mún kè mala'n kele'n, Nyanmian Wawé'n kò hyvín Simev ɔ nún yí kò a Nyanmian awulo nún anún ebele.

²⁸ Ɔ kò a kò tò bé, ɔ kò le baa'n kò tò yí sa sù, ɔ kò la Nyanmian asi. Yí nwan:

²⁹ “Sian'n, yé Mún, wó anòhuba nún a kpín sù.
 Yí tì, yaci wó akva'n maan ɔ wú ahònminkan nún.

³⁰ Ɔ sanlín kè m'an nwun swanlan'n mò ɔ 'de yé tì'n,

³¹ mò a hyhye a swan yí mân'n kwalaa anyunnun'n.

³² Swanlan sò'n tì kanlanné.

Yí yé ɔ 'ba man mân mân'n kwalaa nwun wó ɔ.

Èse ɔ 'ba man Izalaye

m'ò tì wó mân'n nyan anunminnyanmøn.”

³³ Zozi anwɔn ejɔlɛ'n mɔ anɔn Simeɔn lɛ kan'n kɔ sin Zozefu nɔn Mali anwɔn.

³⁴ Simeɔn kɔ yeyila bɛ sɔ. M'ɔ yeyilali bɛ sɔ yueli'n, ɔ kɔ fɛlɛ Zozi anin Mali, yɛ nwan: "Nian, baa ɛhi mɔ Nyanmian a yɛ yɛ'n, ɔ 'ba man Izalayɛ menian dɔɔn fin asɪ, ɔ 'man dɔɔn kɔsɔ jasɔ. ɔ tɪ nzɔlɛ, menian'n-mɔ 'ba su yɛ nwɔn akpɔlɔwa.

³⁵ ɔ 'ba man bɛ nwun menian dɔɔn ahɔnlɔn nɔn anɔn ejɔlɛ'n yuein. Nan wɔ dɛ, m mɔ, yalɛ 'ba han wɔ ɛkala'n kɛ sɔanlan mɔ b'a wɔ yɛ dadɛ ɔ."

³⁶ Mele sɔ nɔn anɔn, anɔn Nyanmian kpɔmanfɔɛ balasua kɔn wɔ ɛbɛlɛ. Bɛ fɛlɛ yɛ Hanna. Yɛ sɪ y'ɔ lɛ Fanuɛ m'ɔ fi Azɛɛ afilie nɔn anɔn'n. Balasua sɔ'n tɪ sɔanlan kpain kpa. Yɛ talua nɔn, ɔ jalɛ belenzua kɔn, ɔ nɔn yɛ bɛ lili afɔɛ nsɔ yɛ belenzua sɔ'n wuli ɔ.

³⁷ Kɛ ɔ yɔlɛ sɔ'n, Hanna a nja man bian kɔn. ɔ wɔ ɛbɛlɛ dede ɔ lili afɔɛ abulaɔɔɛ nɔn nɔn. Bala sɔ'n kulo Nyanmian ejɔlɛ kpa. Tɛmɔn biala, kɔngɔɛ ɔ, eyue ɔ, ɔ wɔ Nyanmian awulo nɔn anɔn ɔ sɔ Nyanmian ɔ ci cian, ɛsɛ ɔ sɛlɛ Nyanmian.

³⁸ Mɔ Simeɔn anɔn 'tɔ ala, Hanna kɔsɔ kɔ fite ɛbɛlɛ. ɔ kɔ la Nyanmian asɪ. M'ɔ yueli'n, ɔ kɔ sɔsɔ sɔ kɔ han baa nɔn anwɔn ejɔlɛ ɔ kɔ hele bɛ kwalaa mɔ bɛ lɛ nwɔnndɛ kɛ Nyanmian lɛ Zoluzalemɔn amma'n-mɔ ati'n.

Zozefu nɔn Mali nɔn Zozi 'ba sa kɔ Nazaletɪ

³⁹ Mɔ Zozefu nɔn Mali yueli ninngɛ'n mɔ yɛ Mɔn mala'n kele'n kwalaa yɔ'n, bɛ kɔ sa bɛ kɔ hɔ bɛ kulo Nazaletɪ. Kulo sɔ'n wɔ Galile mɔn nɔn anɔn.

⁴⁰ Anɔn baa'n lɛ nyin, ɔ lɛ yɔ sɔanlan. ɔ tɪ bɛngɛlɛfɔɛ ɛsɛ anɔn Nyanmian lɛ yeyila yɛ sɔ kɔ.

Zozi 'ba nyan afɔɛ bulu nɔn nnyuan

⁴¹ Afɔɛ daa Zozi asɪ nɔn yɛ nin, bɛ kɔ Zoluzalemɔn, bɛ kɔ li Zufu'n-mɔ feti'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ *Paki'n.

⁴² Kɛmɔ afɔɛ daa bɛ kɔ'n, mɔ Zozi lili afɔɛ bulu nɔn nnyuan'n, bɛ nɔn yɛ kɔ hɔ feti sɔ nɔn elie.

⁴³ Mɔ bɛ lili feti'n yueli'n, yɛ sɪ nɔn yɛ nin kɔ sa kɔ hɔ. Zozi kɔ ha Zoluzalemɔn. Yɛ sɪ nɔn yɛ nin ngɔ nwun man nɔn.

⁴⁴ Bɛ junlɔn kɛ Zozi wɔ bɛ mɔ bɛ nɔn bɛ lɛ kɔ nɔn anɔn bie. Bɛ kɔ nanndɪ cian kɔn atin asannan nɔn b'a kpɔnndɛ yɛ bɛ nwɔn amma nɔn bɛ manngɔn'n-mɔ afian.

⁴⁵ Bɛ kpɔnndɛlɪ yɛ dede a, bɛ ngɔ nwun man yɛ. Bɛ kɔ sa bɛ kɔ hɔ Zoluzalemɔn, bɛ 'kɔ a kpɔnndɛ yɛ.

⁴⁶ Yɛ cian nsan nɔn asɔ, bɛ 'kɔ a ju a, anɔn Zozi tɪ Nyanmian awulo nɔn anɔn *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ afian, ɔ lɛ tie bɛ ɔ bisa bisa bɛ kosuan.

⁴⁷ Yɛ ngele'n m'ɔ fa bua bɛ ejɔlɛ'n sin menian'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ lɛ tie yɛ nɔn anwɔn.

⁴⁸ Mɔ yɛ sɪ nɔn yɛ nin nwunlin kɛ ɔ tɪ bɛ afian'n, ɔ sinlin bɛ nwɔn kpa. Yɛ nin nwan: "Mɔn wa, nzu ati yɛ a man y'a fɛ sɔa ɔ? Mɔn nɔn wɔ sɪ y'a kpɔnndɛ wɔ dede yɛ lɔa a bɔ yɛ nwɔn."

⁴⁹ Zozi nwan: "ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ kpɔnndɛ mɔn ɔ? ɛmɔ nzɪ man kɛ ɔ fata kɛ mɔn nian mɔn sɪ junman nɔn asɔ wɔ yɛ awulo nɔn anɔn ɔ?"

⁵⁰ Nan mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, yɛ sɪ nɔn yɛ nin, b'a ndɪ man yɛ bɔ.

⁵¹ ɛhi anzin, Zozi nɔn bɛ, bɛ kɔ sa kɔ hɔ Nazaletɪ. ɔ man bɛ anyunnɔ. Mele biala, yɛ nin kacɪ ejɔlɛ sɔ'n-mɔ kwalaaatin.

⁵² Anɔn Zozi lɛ nyin, ɔ lɛ nwun ngele, ɛsɛ ɔ lɛ nyan ehulo wɔ Nyanmian nɔn menian'n-mɔ anyunnun.

3

*Zvan Batisi junman'n**(Matie 3.1-12, Maaki 1.1-8, Zvan 1.19-28)*

¹ Ǿ ba yǿ sǿ'n, anun *Sezaa Tibɛɛ a li *Lǿmɔn ɛhunlɔn mǎn nɔn asu belemgbɔn afɔɛ bulu nɔn nɔn. Tɛmɔn sǿ'n, anun Pɔnsu *Pilati tɔ kɔnmanna wǿ Zude mǎn nɔn anun. Anun *Elɔdɔ Antipasɔ tɔ belemgbɔn wǿ Galile mǎn nɔn anun. Yɔ nianman Filipu kɔsu tɔ belemgbɔn wǿ Itule nɔn Talakonitɔ mǎn nɔn anun yɛ Lizaniyasɔ kɔsu tɔ belemgbɔn wǿ Abilenɔn mǎn nɔn anun.

² *Hannɔn nɔn *Kayifo kɔsu yɛ anun bɛ tɔ Nyanmian Tɛɛyɔfɔɛ mgbain ɔ. Mɛɛ sǿ kɔnmgba nɔn anun, Nyanmian kǿ fɛɛ Zakali awa Zvan ɛwa nɔn anun ɛɔ. Ǿ kǿ fa yɔ Nvan Ejɔlɛ'n ɔ kǿ wula yɔ nvan.

³ M'ǿ yǿ sǿ'n, Zvan kǿ jasɔ, ɔ kǿ nanndɔ nanndɔ asue Zuludɔn nɔn anvan kulo'n-mǿ asu. Lɔka m'ǿ kǿ sun'n, ɔ kan keɛle menian'n-mǿ kɛ: “Ɛmǿ nɔn bɛ nwɔn bɛ kǎci bɛ abalabǿ'n bɛ fá bɛ nwɔn bɛ mǎn Nyanmian maan n zǿnɔn bɛ, nǎn Nyanmian 'yaci ɛmǿ anwɔn sa ce bɛ.”

⁴ Ǿ man ejɔlɛ'n mǿ Nyanmian kpǿmanfɔɛ Ezayi hanlɔn'n kpɔnɔn sɔ. Ezayi heɛlɛ wǿ yɔ kalata nɔn anun kɛ:

Svanlan bie lɛ tɔan ɛwǎ nɔn anun ɛɔ kɛ:

Ɛmǿ sɛsie yɛ Mɔn atɔn'n,

bɛ mǎn ɔ tɔnnɛ fɔvɔn!

⁵ *Bɛ tótua mmǎnza'n-mǿ kwalaa*

bɛ tútulu kɔnnɔnɔnɔnman'n-mǿ

nɔn mmǿka'n-mǿ kwalaa anun

bɛ tɔnnɛ atɔn hyɛhyɔɔɔɔwa'n-mǿ kwalaa

bɛ tótua kunman nganngan'n kwalaa

nǎn bɛ tátu nyǒbɛ finnvelein'n kwalaa bɛ gúa

⁶ *Ɛbɛɛ nɔn anun yɛ menian'n-mǿ kwalaa 'ba nwun kɛ*

Nyanmian kpɔn de bɛ tɔ ngvan'n.

⁷ Anun Zvan kan keɛle meninsɔnman'n mǿ bɛ lɛ ba yɔ nwɔn maan ɔ sɔnɔn bɛ'n kɛ: “Ati anun ɛtɛ mma kɛ owɔ! Nwan y'ǿ selɔ ɛmǿ kɛ ɛsɔnɔn nɔn ala kwalaa ɔ de bɛ fi Nyanmian sikpɛ nɔn anwɔn ɔ?”

⁸ Yɔ ti, ɛmǿ yǿ nyǒɛ m'ǿ keɛ kɛ ɛmǿ a kaci bɛ abalabǿ ɛtɛ'n b'a fa bɛ nwɔn b'a man Nyanmian. Nan nǎn bɛ se bɛ nwɔn kɛ: “Yɛ sɔ y'ǿ le Abalahamɔn, yɔ ti Nyanmian ngɔɔɔɔ man yɛ like fí y'ǿ.” Mɔn kan mɔn keɛ ɛmǿ kɛ, Nyanmian kwalaa kɛ ɔ fa nyǒbɛ ɛhu-mǿ kaci Abalahamɔn amma.

⁹ B'a si akunman nɔn a yue. Baka biala m'ǿ nzu man mma kpa'n, bɛ 'kpɛ yɔ bu bɛ tɔ sɔn nɔn anun.”

¹⁰ M'ǿ hanlɔn sǿ yueli'n, meninsɔnman'n kǿ bisa yɔ kɛ: “Anun nzu like dɛ kpa yɛ yɛ yǿ ɔ?”

¹¹ Yɔ nwan: “Ɛmǿ anun kɔn m'ǿ le taladɛ nnyuan'n, ɔ fá kɔn mǎn m'ǿ le man bie'n, yɛ nɔn m'ǿ le alɛ di'n, ɔ mǎn m'ǿ le man bie'n lí.”

¹² Anun bɛ mǿ bɛ dide ajule'n, bɛ kɔsu, bɛ wǿ meninsɔnman nɔn anun, bɛ 'ba maan Zvan sɔnɔn bɛ. Mǿ Zvan anvan tǎli'n, bɛ kǿ bisa yɔ kɛ: “Kpɔin, anun yɛ 'yǿ sɛ?”

¹³ Yɔ nwan: “Nǎn bɛ dide ajule'n bɛ man ɔ tala mǿ mala'n keɛ nɔn asu.”

¹⁴ Anun nzalafɔ mmie-mǿ kɔsu wǿ ɛbɛɛ. Nan mǿ Zvan hanlɔn sǿ'n, bɛ kǿ bisa yɔ kɛ: “Anun yɛ kɔsu, nzu yɛ ɔ di kɛ yɛ yǿ ɔ?”

Zvan nwan: “Nǎn bɛ di bɛ tunmin nɔn anzin bɛ laka menian'n-mǿ bɛ de bɛ esika, nan ɛmǿ lí bɛ ahatua nɔn anwɔn fɛ bɛ fá yɔ sɔ.”

15 Kemō anun bagua'n le nwōnnde *Kilisi'n, Izalayε Belemghin Ngwāndefuε'n, bε kwalaa bε jōnlūn kε Ngwāndefuε sō'n y'ō le Zvan.

16 Ajōnlūn sō'n m'ō walī bε ti anun nūn ati, Zvan kō se bε kwalaa kε: "Mīn diε n ne nzue yē mūn sōnūn εmō ɔ, nan sōanlan kōn m'ō fi mīn nzin ɔ le ba'n, ɔ le tunmbin tala mīn. N dī man like fīfī yī nyunnun bōbō nān m'an nyannjī yī ja mgbabua nyanman'n. Sōanlan sō'n, ɔ 'ba fa Wawε Nwannzan-nwannzan'n ɔ nūn sīn ɔ sōnūn εmō.

17 ɔ'a sesie yī nwōn ɔ le huhuamvā'n yī sa nūn, ɔ le ba fa huhu mmaka mma kpa'n gua ahanmian, nān ɔ ju ewula'n gua sīn'n m'ō le man ayueliε nūn anun."

18 Mō Zvan hanlūn sō yueli'n, ɔ hanlūn ejōle dōn mmiekun-mō ɔ bōlī Ejōlekpa'n ɔ helelī bagua'n.

19 Zvan ejōle'n m'ō kan nūn anun, ɔ kannzū belemghin Elōdī kε yī nyōliε'n-mō tī man kpa. ɔ sanlūn kε Elodiadi m'ō tī yī nianman nūn ayī'n, ɔ'a twa yī ɔ'a le ɔ'a ja, εsε ɔ'a yō nyōliε εtε dōn mmiekun-mō ɔ'a gua sū.

20 Nan εtε kōn biekun m'ō yōlī tōlī sū'n, y'ō le Zvan m'ō man bε tōlī yī fiadi'n.

Zvan 'ba sōnūn Zozī

(Matie 3.13-17, Maakī 1.9-11)

21 Zvan sōnūnlūn menian dōn kpa, Zozī kūsū kō a kō man ɔ kō sōnūn yī. M'ō sōnūnlūn Zozī yueli'n, mō Zozī 'yō asōnūn'n, anwunno'n kō buke,

22 Nyanmian Wawε Nwannzan-nwannzan'n kō kaci yī nwōn kε abubule ɔ kō ju kō tanlan yī sū. Ebεle ala, anīε kōn fi anwunno ɔ kō te. Yī nwan: "ε tī mīn ehulo Baa. M'an fa mīn lūa'n kwalaa m'an wula wō nūn."

23 Mō Zozī lili kō yō afuε abulasan'n yē ɔ bōlī yī junman nūn abū ɔ. Bε kwalaa bε jōnlūn kε yī sī y'ō le Zozεfu. Zozεfu sō'n, yī sī y'ō le Heli. Heli kūsū diε y'ō le Matati.

24 Matatī diε y'ō le Levi. Levi diε y'ō le Meleki. Meleki diε y'ō le Zvannayi. Zvannayi diε y'ō le Zozεfu.

25 Zozεfu diε y'ō le Matatiasī. Matatiasī diε y'ō le Amōsū. Amōsū diε y'ō le Nahumōn. Nahumōn diε y'ō le Esulī. Esulī diε y'ō le Nagayi.

26 Nagayi diε y'ō le Maati. Maati diε y'ō le Matatiasī. Matatiasī diε y'ō le Semeyinūn. Semeyinūn diε y'ō le Zozeki. Zozeki diε y'ō le Zoda. Zoda diε y'ō le Zoanan.

27 Zoanan diε y'ō le Eleza. Eleza diε y'ō le Zolobabelī. Zolobabelī diε y'ō le Salasieli. Salasieli diε y'ō le Neli.

28 Neli diε y'ō le Meleki. Meleki diε y'ō le Adi. Adi diε y'ō le Kosamōn. Kosamōn diε y'ō le Elīmadamōn. Elīmadamōn diε y'ō le Eli.

29 Eli diε y'ō le Zozī. Zozī diε y'ō le Eliezeli. Eliezeli diε y'ō le Zolimōn. Zolimōn diε y'ō le Matatī. Matatī diε y'ō le Levi.

30 Levi diε y'ō le Simeōn. Simeōn diε y'ō le Zuda. Zuda diε y'ō le Zozεfu. Zozεfu diε y'ō le Zonamōn. Zonamōn diε y'ō le Eliakimōn. Eliakimōn diε y'ō le Melea.

31 Melea diε y'ō le Mena. Mena diε y'ō le Matata. Matata diε y'ō le Natan. Natan diε y'ō le Davidī.

32 Davidī diε y'ō le Izayi. Izayi diε y'ō le Zobedi. Zobedi diε y'ō le Bozū. Bozū diε y'ō le Sala. Sala diε y'ō le Naasūn.

33 Naasūn diε y'ō le Aminnandabū. Aminnandabū diε y'ō le Adimin. Adimin diε y'ō le Aani. Aani diε y'ō le Esūlmōn. Esūlmōn diε y'ō le Faleśī. Faleśī diε y'ō le Zuda.

34 Zuda diε y'ō le Zvakōbū. Zvakōbū diε y'ō le Izaakī. Izaakī diε y'ō le Abalahamōn. Abalahamōn diε y'ō le Tala. Tala diε y'ō le Nakō.

35 Nakō diε y'ō le Selukī. Selukī diε y'ō le Alago. Alago diε y'ō le Faleki. Faleki diε y'ō le Ebεε. Ebεε diε y'ō le Sala.

³⁶ Sala die y'ɔ le Kayinamun. Kayinamun die y'ɔ le Afakisadi. Afakisadi die y'ɔ le Semun. Semun die y'ɔ le Nowe. Nowe die y'ɔ le Lameki.

³⁷ Lameki die y'e le Matusalemun. Matusalemun die y'ɔ le Enɔki. Enɔki die y'ɔ le Yeledi. Yeledi die y'ɔ le Maleleyeli. Maleleyeli die y'ɔ le Kenamun.

³⁸ Kenamun die y'ɔ le Enɔsi. Enɔsi die y'e le Seti. Seti die y'ɔ le Adamun. Adamun die y'ɔ le Nyanmian.

4

Abɔnsanmun 'ba so Zosi nian

(Matie 4.1-11, Maaki 1.12-13)

¹ Mɔ be sɔnlɔlin Zosi yueli'n, Wawe Nwannzan-nwannzan'n tunmin'n kɔ jinlan yɪ nzin kpa bɔkɔɔ. Wawe Nwannzan-nwannzan'n kɔ fa yɪ fi asue Zuludun nun anvan ebele ɔ nun yɪ kɔ hɔ ewa nun anun.

² Ebele, Abɔnsanmun kɔ so Zosi kɔ nian dede elebulanan. Elebulanan so nun anun, Zosi ngɔ li like fi. Nan mɔ temun sɔ'n sɔnlɔlin'n, ehɛ kɔ hun Zosi.

³ Ehi, Abɔnsanmun kɔ han kɔ hele yɪ ke: "Se e ti Nyanmian Awa sakpa a, anin kan kele ebve ehi maan ɔ kaci kpavɔn."

⁴ Zosi nwan: "Ɔ wɔ Ehele Ejɔle nun anun ke: *Nán kpavɔn ala yê sɔvanlan di a, ɔ nyan ngvan ɔ.*"

⁵ Mɔ Zosi hanlin sɔ'n, Abɔnsanmun kɔ fa yɪ kɔ hɔ bɔka kannganlaun kɔn ati sɔ. Ebele ala, ɔ kɔ fa asie nun asɔ mmelemgbɪn mân'n-mɔ kwalaa kɔ hele Zosi.

⁶ Yɪ nwan: "Tunmin ehi ɔ nun anunminnyanmun'n mɔ mmelemgbɪn mân'n-mɔ le yɪ'n, b'a fa yɪ kwalaa b'a wula mɪn sa nun. Yê sɔvanlan mɔ mun kulo ke mun fa mun man yɪ'n yê mɪn 'fa mun man yɪ ɔ.

⁷ Yɪ ti, se e kɔtɔ mɪn nyunnun e sɔ mɪn an, yɪ kwalaa 'yɔ wɔ die."

⁸ Ehi a, Zosi nwan: "Ɔ wɔ Ehele Ejɔle nun anun ke: *Kɔtv Edannganman m'ɔ ti wɔ Nyanmian nun anyunnun nán sv yɪ kɔnmgba cein.*"

⁹ Mɔ Zosi buali yɪ sɔ yueli'n, Abɔnsanmun fali yɪ biegun an, yɪ nvan y'ɔ le Zuluzalemun, Nyanmian awulo nun ati sɔ. Yɪ nwan: "Se wɔ nwan e ti Nyanmian Awa sakpa a, yaci wɔ nwɔn nun, kulo tɔ asi,

¹⁰ afi, ɔ wɔ Ehele Ejɔle nun anun ke: *Wɔ dunman nun, Nyanmian 'ba man yɪ mmɔfɔvɛ'n-mɔ atin maan be nian wɔ sv.* Eɛ ɔ wɔ nun ke:

¹¹ *Be 'sɔ wɔ be sa nun, nán wɔ ja a mgbula man ebve.*"

¹² Mɔ Abɔnsanmun hanlin sɔ'n, Zosi nwan: "Ehele Ejɔle'n kan ke: *N'e sɔ yê Mun m'ɔ ti wɔ Nyanmian'n nian.*"

¹³ Abɔnsanmun yali butu ɔ nun betɛ mɔ yɪ sa a ngan man Zosi'n, ɔ yacili yɪ ebele ɔ hɔli, ɔ 'nwɔnnde cian fɔfɔle biegun.

Zosi 'ba hɔ Galile mân nun anun

(Matie 4.12-17, Maaki 1.14-15)

¹⁴ Ehi, Zosi kɔ sa kɔ hɔ Galile mân nun anun. Wawe Nwannzan-nwannzan'n tunmin'n jin yɪ nzin. Galile mân nun anun lika biala, be bɔ yɪ dunman.

¹⁵ Ɔ kekele menian'n-mɔ ninnge Zufu'n-mɔ asɔnun sua'n-mɔ anun yê be kwalaa be yɪ yɪ aye.

Zosi 'ba hɔ Nazaletɪ kulo nun asɔ

(Matie 13.53-58, Maaki 6.1-6)

¹⁶ Zosi kɔ hɔ Nazaletɪ, kulo'n mɔ be tali yɪ sɔ nun asɔ. Ɔ kɔ wɔlv Zufu'n-mɔ asɔnun sua'n anun ke ɔ yɔ yɪ enwɔnmian ele cian biala'n. Be yali asɔnun'n dede mɔ ɔ 'kɔ bie'n, ɔ kɔ jaso, ɔ le ba kɔnnga Ehele Ejɔle'n.

¹⁷ Be kɔ fa Nyanmian kpɔmanfɔvɛ *Ezayi kalata'n mɔ b'a baka'n be kɔ wula yɪ sa nun. Ɔ kɔ tele nun, ɔ kɔ nwun lika mɔ b'a hele ke:

18 *Yé Mín Wawé'n wɔ mín nun
ɔ'a yí mín ké m mála
m mó Ejolekpa'n n géle ehianfwe'n-mɔ.
Ɔ'a sɔan mín ké m mála
n yí bé mɔ b'a gua bé fiadi'n.
Bé mɔ bé nyin a sin'n,
m mán be nwún así.
Bé mɔ be le kele bé ahwɔwa'n,
m mán be nyán bé tí.*

19 *Ese m mála n gán n géle bé ké*

afwe'n mɔ Nyanmian 'de menian'n-mɔ ati nɔn a ju.

20 Mɔ Zozi yueli yí kɔnnga'n, ɔ kɔ baka kalata'n, ɔ kɔ fa kɔ wula sɔanlan'n m'ɔ nian sɔ nɔn asa nun, ɔ kɔ tanlan así. Menian'n-mɔ kwalaa mɔ be wɔ asɔnɔn sua nɔn anun'n, bé nyin kɔ ha yí nwɔn.

21 Zozi kukuli yí nwan sɔ a, yí nwan: “Ene, Ehele Ejole ehi mɔ emɔ a tɔ nɔn a kpɔn sɔ.”

22 Zozi ejɔle fé'n yoli bé enyɔnmɔn kpa, ɔ sinlin bé nwɔn. Bé nwan: “Bian ehi muonun, asɔ nán Zozefu awa nɔn ɔ?”

23 Zozi nwan: “Ɔ tɔ ananhɔle, emɔ 'ba bu anyɔndala ehi be kele mín ké: 'Se wɔ nwan ε tɔ ayile eyɔlefwe a, di mwa yɔ wɔ nwɔn ayile.' Ese emɔ 'ba han tɔ sɔ ké: 'Ninng'e'n mɔ y'a tɔ ké a yɔ yí Kapɛenawɔmɔn elɔ'n, yɔ bie wɔ kulo nɔn asɔ ewa.' ”

24 Ese, yí nwan: “Mɔn kan yí ananhɔle mɔn kele emɔ ké Nyanmian kpɔmanfwe biala le man efelɛ yí muonun yí kulo.

25 Mɔn kan yí ananhɔle mɔn kele emɔ ké Nyanmian kpɔmanfwe *Eli mele sɔ, tɛmɔn mɔ esue nɔn a ndɔ man dede afwe nsan sala nsian mɔ ehɔe kpili kpa kpɔnlin mán bɔndɔn nɔn anun'n, anɔn kunlannfwe mmalasua dɔn wɔ Izalaye mán nɔn anun.

26 Nan kɔsɔ, Nyanmian a nzɔan man Eli a man ɔ'a ngo a mmɔka man bé bie fíí, sannan kunlannfwe eyefwe balasua'n m'ɔ tɔ Salepita kulo nɔn asɔ, Sidɔn mán nɔn anun elɔ'n.

27 Ese Nyanmian kpɔmanfwe Elize kɔsɔ mele sɔ, anɔn kokobefwe sunlin Izalaye mán nɔn anun. Nan kɔsɔ, Elize a mman bé bie fíí anwɔn a nza man, sannan Naaman m'ɔ fi Sili mán nɔn anun elɔ'n.”

28 Bé kwalaa mɔ be wɔ asɔnɔn sua nɔn anun mɔ be tɔli ejɔle sɔ'n, be kɔ fé yí nwɔn eya kpa.

29 Be kɔ jasɔ, be kɔ sɔsɔ yí, be nɔn yí kɔ hɔ buka'n mɔ bé kulo'n wɔ sɔ nɔn ati afian ké be 'kɔ a ju yí be tɔ bɔnza nɔn anun be kun yí.

30 Nan Zozi wolɔli bé sa abɔ ala, ɔ kɔ hɔ.

*Zozi 'ba fɔan wawé ete fi sɔanlan kɔn anun
(Maaki 1.21-28)*

31 Mɔ Zozi fi Nazaletɔ buka nɔn asɔ ɔ juli'n, ɔ kɔ hɔ Galile mán nɔn anun kulo'n mɔ be féle yí Kapɛenawɔmɔn nɔn asɔ. Mɔ enwɔnmian ele cian'n juli'n, Zozi kɔ hɔ asɔnɔn sua nɔn anun ɔ 'kɔ a kekele bé ninng'e.

32 Ninng'e'n-mɔ m'ɔ le kekele'n kɔ sin bé nwɔn, ɔ sanlin ké ɔ kan yí ejɔle die'n tunmɔn sɔ.

33 Anɔn bian kɔn wɔ asɔnɔn sua nɔn anun ebele. Bian sɔ'n, wawé ete kɔn wɔ yí nun. Ɔ kɔ tian nun sele kpa.

34 Yí nwan: “E! Zozi m'ɔ fi Nazaletɔ, ε 'se yé se? E walɔ yé bɔsɔ ebɔ anaan? Mɔn sɔ wɔ bɔkɔ! E tɔ Nyanmian Sɔanlan Nwannzan-nwannzan!”

³⁵ Mɔ sɔanlan'n hanlɔn sɔ'n, Zozi kɔ tian wawɛ ɛtɛ nɔn asɔ. Yɛ nwan: "Muan wɔ nuan nɔn asɔ, nɔn fi sɔanlan ɛhɛ anun fite!" Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, menian'n-mɔ anyunnun ɛbeɛ, wawɛ ɛtɛ'n kɔ fin bian nɔn asɔ, ɔ fi yɛ nɔn kɔ fite kɔ hɔ, ɔ'a nɔɔ man yɛ like fii.

³⁶ Ejɔɛ sɔ'n kɔ sɔn bɛ kwalaa bɛ nwɔn, sian'n, bɛ lɛ bisa bisa bɛ nwɔn kɛ: "Anɔn nzu asɔnbɛnwɔn ejɔɛ dɛ ahi? Bian ɛhɛ lɛ yɛ tunmin'n ɔ fuan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ a, bɛ fite!"

³⁷ Kɛ ɔ yɔɛ sɔ'n, mɔn sɔ nɔn anun lika kwalaa, anɔn bɛ lɛ kan Zozi ejɔɛ.

*Zozi 'ba man menian dɔɔn anwɔn sa
(Matie 8.14-17, Maaki 1.29-34)*

³⁸ Mɔ Zozi fi asɔnɔn sua nɔn anun fiteli'n, ɔ kɔ hɔ *Simɔn awulo ɛɔ. ɔ kɔ a ju a, anɔn Simɔn aseɔala nɔn a fɔkɛ kpa, ebunnun nɔn a yue yɛ cɛɛ. Bɛ kɔ bɔ Zozi amanɛ kɛ ɔ tɔtɔn yɛ mɔn bɛ.

³⁹ Zozi kɔ hyɔn kɔ mantan wuluwafɔɛ'n, yɛ nwan: "Ebunnun, fi balasua ɛhɛ anwɔn tu!" Kɛ ɔ hanlɔn sɔ nɔn ala, ebunnun'n fi balasua nɔn anwɔn kɔ tu. Balasua'n kɔ jasɔ kɔ hɔ sɔn nɔn anwɔn ɛɔ ɔ kɔ man bɛ like bɛ kɔ li.

⁴⁰ Nɔsɔba mɔ senze'n tɔli'n, bɛ nɔn nwuluwafɔɛ ngacile ngacile kwalaa kɔ 'a Zozi anwɔn ɛbeɛ. ɔ kɔ fa yɛ sa'n kɔ fua bɛ nwɔn, bɛ nwɔn kɔ sa.

⁴¹ Mmɔnsanmɔn'n-mɔ fi nwuluwafɔɛ'n-mɔ dɔɔn anun bɛ kɔ fite, anɔn bɛ lɛ tian bɛ kan kɛ: "Wɔ, ɛ ti Nyanmian Awa!" Nan mɔ bɛ 'kan sɔ'n, anɔn Zozi lɛ tetian bɛ ɔ totua bɛ, ɔ sanlɔn kɛ bɛ dɛ, bɛ sɛ kɛ *Kilisi'n y'ɔ lɛ yɛ.

*Zozi 'ba hɔ a bɔ Ejɔɛkpa'n kulo ɛhɔnɔn-mɔ asɔ
(Maaki 1.35-39)*

⁴² Mɔ alɛ hɔnɔn'n, Zozi kɔ ti yɛ nwɔn kɔ hɔ ahanmian lika mɔ sɔanlan fii nɔn man'n. Meninsɔnman kɔ kpɔnnɛ yɛ. Nan mɔ bɛ nwunlin yɛ'n, bɛ nwan: "Yɛ 'seɛ wɔ, n'ɛ kɔ lika fii kɔn."

⁴³ Zozi nwan: "ɔ sɛ kɛ mɔn bɔ Nyanmian Belemgbin Mɔn nɔn anwɔn Ejɔɛkpa'n mɔn keɛ kulo nga'n-mɔ kɔsɔ. Afi yɛ sɔ ati yɛ Nyanmian sɔanlɔn mɔn ɔ."

⁴⁴ M'ɔ hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ hɔ Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anun ɔ kɔ bɔ Ejɔɛkpa'n kɔ heɛ bɛ.

5

*Zozi 'ba fɛɛ yɛ alimɔa menian nsan'n
(Matie 4.18-22, Maaki 1.16-20)*

¹ Cɔn kɔn Zozi kɔ hɔ *Zenezaleɛɛ asue nɔn anɔn, menian dɔɔn kɔ kpɔ yɛ ɛbeɛ, bɛ kɔ ta kɔ si kɔ yia yɛ, bɛ 'kɔ a tie Nyanmian Anɔn Ejɔɛ'n m'ɔ lɛ kan'n.

² Zozi 'tu yɛ nyɔn an, anɔn ɛɛɛ nnyuan sisi ɛbeɛ, sɔanlan fii nɔn man nɔn. Bɛ mɔ bɛ cɛ ejue'n, bɛ fi nɔn b'a ju, bɛ lɛ nwunnzin nwunnzin bɛ dada'n-mɔ anun.

³ Zozi kɔ hɔ kɔ fɔ ɛɛɛ'n kɔn anun. ɛɛɛ sɔ'n ti Simɔn dɛ. Zozi kɔ seɛ Simɔn kɛ ɔ tɔ ɛɛɛ'n ɔ hɔ bunman sɔ kaan. Zozi kɔ tanlan ɛɛɛ nɔn akunnun ɔ kɔ hehele meninsɔnman'n ninngɛ.

⁴ M'ɔ yueli bɛ ninngɛ kekele'n, yɛ nwan: "Simɔn, tu ɛɛɛ'n kɔ bunman sɔ nɔn ɛ nɔn wɔ manngɔn'n-mɔ bɛ gɔa bɛ dada'n."

⁵ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, Simɔn nwan: "Kpɔn, ɔ bɔ yɛ bu kɔngɔɛ angɔnmɔn, y'a gua dada dede y'a nɔn man ejue fii. Nan kɔsɔ kɛmɔ wɔ nwan n gɔa'n, mɔn 'gua."

⁶ ɛbeɛ ala, bɛ kɔ gua bɛ dada'n-mɔ. Bɛ kɔ hyɛ ejue dɔɔn kpa dede bɛ dada'n-mɔ lɛ titi.

⁷ Mò bɛ nwunlin yí sò'n, bɛ kò tɔ bɛ sa bɛ kò fɛlɛ bɛ manngɔn'n-mò mò bɛ wò ɛlɛɛ ɛhunlin anun'n kɛ bɛ bála a buka bɛ. Bɛ kò a bɛ kò wula bɛ ɛlɛɛ nnyuan'n titekɛ, ɔ ka mò bɛ nwan ɔ.

⁸ Mò Simɔn Pielì nwunlin yí sò'n, ɔ kò kòtɔ Zozi anyunnun ɛbɛlɛ, yí nwan: “Yé Mìn, n'ɛ fa wó nwon bɔ mìn. Ɔ sanlín kɛ n dí ɛtɛfɔɛ.”

⁹ Simɔn hanlín sò, ɔ sanlín kɛ ejue mò bɛ hyɔlɔ yí cian sò'n sinlín yí nún yí manngɔn'n-mò kwalaa anwɔn, ɛsɛ esulo hanlín bɛ.

¹⁰ Esulo kɔnnɔgba sò'n kòsɔ hanlín Zɔakí ɔ nún Zɔan, Zebede amma'n mò bɛ nún Simɔn di junman'n.

Ɛhí a, Zozi nwan: “Simɔn, n'ɛ sulo! Nan ɛnɛ m'ò kò'n, ɛ 'ba fɛfɛlɛ menian man mìn.”

¹¹ Ejòlɛ sò'n mò Zozi hanlín nún ati, mò bɛ sisili bɛ ɛlɛɛ'n-mò así'n, bɛ yacili bɛ junman'n kwalaaɛn ɛbɛlɛ, bɛ sili yí sò.

Zozi 'ba man kokobefɔɛ kɔn anwɔn sa

(Matie 8.1-4, Maakí 1.40-45)

¹² Cian kɔn Zozi kò hɔ kulo kɔn asɔ. Ɔ ju ɛbɛlɛ ala, kokobefɔɛ kɔn kò a kò tɔ yí. Bian sò'n kò butu yí nyan así yí nwan: “Yé Mìn, sɛ ɛ kulo a, ɛ kwalaa kɛ ɛ man mìn nwon sa.”

¹³ Mò kokobefɔɛ'n hanlín sò'n, Zozi kò tunngɛ yí sa kò han yí, yí nwan: “Mìn kulo, man wó nwon tí!” Ɛbɛlɛ ala, bian nún anwɔn kò sa.

¹⁴ Zozi nwan: “N'ɛ kan mò m'an yɔ nún anwɔn ejòlɛ kekele sɔanlan fíí. Nan kò kò tɔ Nyanmian tɛɛyifɔɛ'n m'ò wò ɛbɛlɛ'n, fa wó nwon'n kekele yí. Ɛbɛlɛ tɛɛ'n mò *Moyizí hehel'n, yí maan bɛ kwalaa bɛ nwun yí kɛ wó nwon a sa.”

¹⁵ Anún Zozi dunman'n lɛ fɔ. Menian dɔɔn ba tie yí ejòlɛ'n m'ò kan'n, ɛsɛ bɛ ba yí nwon bɛ man bɛ nwon sa.

¹⁶ Nan tɛmɔn'n bie ju a, Zozi tɔ yí nwon kò ahanmian ɔ kò sɛlɛ Nyanmian.

Zozi 'ba man bubuluwafɔɛ kɔn anwɔn sa

(Matie 9.1-8, Maakí 2.1-12)

¹⁷ Ɛcian kɔn anún Zozi lɛ kekele menian'n-mò ninngɛ. Meninsɔnman'n mò bɛ wali'n, anún *Falisifɔɛ'n-mò nún *mala mgbain'n-mò wò bɛ nún bie. Bɛ títi así Zozi anwɔn ɛbɛlɛ. Mmie-mò fí Galile nún Zude mân nún, mmie kòsɔ fí Zoluzalemɔn kulo nún asɔ. Ɛcian sò'n, anún yé Mìn tunmin'n jin Zozi anzin ɔ kò man nwuluwafɔɛ'n-mò anwɔn kò sa.

¹⁸ Kaan ɛɛ, menian mmie-mò nún bubuluwafɔɛ kɔn kò a, ɔ la ɛbɛɛ sɔ. Bɛ lɛ kpɔnnɛ atin bɛ sún bɛ fa wuluwafɔɛ'n bɛ fite Zozi anyunnun.

¹⁹ Meninsɔnman'n dunman nún, kɛmò bɛ nnyan man atin bɛ nzín man'n, bɛ kò fɔ sua'n mò Zozi wò nún nún asɔ. Bɛ kò kpɛ tokolo sua nún ati afian, bɛ kò fa bubuluwafɔɛ'n bɛ kò jula yí nún yí ɛbɛɛ'n Zozi anyunnun ɛbɛlɛ menian'n-mò kwalaa afian.

²⁰ Mò Zozi nwunlin bɛ dedi'n, ɔ kò han kò hele wuluwafɔɛ'n kɛ: “Njabian, b'a fa wó ɛtɛ'n b'a hye wó.”

²¹ Ejòlɛ sò'n m'ò hanlín nún ati, Falisifɔɛ'n-mò nún mala nún asɔ mgbain'n-mò lɛ kan yí bɛ tí akunnun kɛ: “Nwan sɔanlan díɛ ahí m'ò kwalaa ɔ kan ejòlɛ ɛtɛ sɔa tia Nyanmian ɔ? Sɛ nán Nyanmian angɔnmín cɛin an, nwan y'ò kwalaa sɔanlan ɛtɛ fa ce yí ɔ?”

²² Ajɔnlín sò'n mò bɛ falí nún ati, Zozi nwan: “Nzuke ati yé ajɔnlín sɔa-mò wò ɛmò ati anún ɔ?”

²³ Sɛ mún kan kɛ: ‘B'a fa wó ɛtɛ'n b'a hye wó’ a, ɛmò nnwun man nún. Nan sɛ mún kan mún kekele wuluwafɔɛ'n kɛ: ‘Jasɔ nanndí’ nán ɔ yɔ sò a,

²⁴ anún ɛmò a nwun yí kɛ *Mân Baa'n lɛ tunmin asíɛ nún asɔ ɛwa ɔ fa ɛtɛ ce.”

Ehɪ a, ɔ kɔ han kɔ hele bubuluwafue'n ke: “Mun kan mun kele wɔ, jasɔ, fa wɔ ebe'e'n nán kɔ wɔ awulo!”

²⁵ Ebele ala, bé kwalaa bé nyunnun ebele, bian'n kɔ jasɔ kɔ fa yí ebe'e'n m'ɔ lali sɔ'n, ɔ kɔ hɔ yí awulo. ɔ 'kɔ a, anin ɔ le yí Nyanmian aye.

²⁶ Ejɔle'n kɔ sin bé kwalaa bé nwɔn. Esulo kɔ han bé, be le yí Nyanmian aye, bé nwan: “Ene die, fɔ́n y'a nwun enyinnmian ninngɛ yé nyuns!”

Zozi 'ba fele Levi

(Matie 9.9-13, Maakɪ 2.13-17)

²⁷ Ehɪ anzin, Zozi fi sua nɔn anun kɔ fite. ɔ 'kɔ ju a, anin bian kɔn, be fele yí Levi, ɔ ti lika mɔ be didi ajule'n. Levi sɔ'n, ɔ dide ajule. Zozi kɔ fele yí, yí nwan: “Levi, jasɔ, si mɔn sɔ!”

²⁸ Ebele ala, Levi kɔ jasɔ kɔ yaci yí junman'n ɔ kɔ si yí sɔ.

²⁹ Levi kɔ bɔ Zozi ati ɔ kɔ man be kɔ tɔn alie kpili kpa yí awulo. Mɔ be 'didi'n, bé mɔ be dide ajule'n nɔn menian mmiekun-mɔ dɔn kpa nɔn bé gugua tɔbili nɔn anwɔn.

³⁰ *Falisifue'n-mɔ nɔn *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ mɔ be nɔn bé di fâ kɔn'n kɔ yue eya fe. Be kɔ bisa Zozi menian'n-mɔ ke: “Nzu ati yê emɔ nɔn bé mɔ be dide ajule'n nɔn etefue'n-mɔ didi'n?”

³¹ Zozi nwan: “Sɔnlan mɔ ewue le ngun man yí'n, ɔ mgbɔnnɛ man ayile eyɔlefue. Nan sɔnlan m'ɔ le wu'n y'ɔ kpɔnnɛ ayile eyɔlefue ɔ.

³² M'an mma man ke mɔn 'ba fele bé mɔ be ti sese wɔ Nyanmian anyunnun'n maan be kaci bé abalabɔ'n. Nan bé mɔ be ti etefue'n-mɔ, bé ti yê m malɔ ɔ.”

Abuala nɔn anwɔn kosuan'n

(Matie 9.14-17, Maakɪ 2.18-22)

³³ Ehɪ anzin, bé nɔn mmie-mɔ kɔ bisa Zozi ke: “Zɔn menian'n-mɔ nɔn Falisifue'n-mɔ die'n-mɔ, ɔ yɔ a, be di abuala be sele Nyanmian. Nan kɔsɔ wɔ die'n-mɔ nni man abuala, temɔn sɔ'n, anin be le didi be nɔnnɔn.”

³⁴ Mɔ Zozi tili ejɔle sɔ'n, yí nwan: “Mele mɔ atɔnvɔle bian'n wɔ ebele'n, yí manngɔn'n-mɔ mɔ be wɔ atɔnvɔle nɔn abɔ'n, be ngɔala man ke be bua be da ɔ.

³⁵ Nan mele bie 'ba ju, atɔnvɔle bian'n fi bé sa nɔn ɔ 'ba tu. Mele sɔ nɔn anun, be 'ba li abuala.”

³⁶ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ han nvandɔhɔn ejɔle kɔn kɔ tɔ sɔ, yí nwan: “Sɔnlan fíi nzua man etanlan fɔfɔle ndafuin ɔ ndua man etanlan daba nɔn tokolo. Se ɔ yɔ yí sɔ a, anin ɔ'a seci etanlan fɔfɔle'n yê ndafuin sɔ'n nɔn etanlan daba ngɔ man sɔ.

³⁷ Sɔnlan fíi ngaci man nzan fɔfɔle ngua man kpɔlo kotoku daba nɔn. Se ɔ yɔ yí sɔ a, kpɔlo kotoku'n 'te, nzan'n 'butu, anin kpɔlo kotoku nɔn a yɔ mgban.

³⁸ Nan nzan fɔfɔle'n, be fa be gua kpɔlo kotoku fɔfɔle nɔn.

³⁹ Eɛ sɔnlan biala m'ɔ nɔn nzan daba'n, ɔ mgbɔnnɛ man nzan fɔfɔle. Afɪ yí nwan: ‘Nzan daba'n die be nnyan man yí nwɔn sɔ.’”

6

Zozi nɔn enwɔnmian ele cian'n

(Matie 12.1-8, Maakɪ 2.23-28)

¹ Cɔn kɔn Zozi nɔn yí menian'n-mɔ kɔ kpɛ nɔn *bele ebo kɔn asɔ. Cɔn sɔ'n, ɔ ti enwɔnmian ele cɔn. Yí menian'n-mɔ kɔ titi bele mma'n bie be kɔ kpɔta yí bé sa nɔn be kɔ yɔyɔ yí nwɔn abɔn'n be kɔ li.

² Mɔ Falisifue'n-mɔ nwunlin yí sɔ'n, bé nwan: “Nzuke ati yê emɔ yɔ like mɔ yé mala'n tua ke nán be yɔ yí enwɔnmian ele cian'n?”

³ Mɔ bɛ hanlɪn sɔ'n, Zozi kɔ bua bɛ kɛ: "Asu ɛmɔ kɪnggalɪ man like mɔ Davidi yɔlɪ, mɛlɛ mɔ ɛhɔɛ hunlin yɪ nɔn yɪ menian'n-mɔ nɪn anwɔn ɛjɔlɛ'n lɛ ɔ?"

⁴ Davidi wɔlɔlɪ Nyanmɪan sua nɪn anun, ɔ falɪ kpawɔn'n-mɔ mɔ b'a fa b'a man Nyanmɪan'n, ɔ nɔn yɪ menian'n-mɔ bɛ lili. Kpawɔn sɔ'n, Zufu'n-mɔ mala'n keke ɛ swanlan ngacile biala le man atɪn ɔ nni man kɛ Nyanmɪan tɛɛyɪfɔvɛ'n-mɔ ala."

⁵ Mɔ Zozi bualɪ bɛ sɔ'n, nɔn ɔ'a han ɔ'a tu sɔ kɛ: "Mɔn Baa'n tɪ ɛnwɔnmɪan ele cɪan nɪn asu kpain."

Swanlan'n mɔ yɪ sa kɔn a jɔ'n.

(Matie 12.9-14, Maaki 3.1-6)

⁶ ɛnwɔnmɪan ele cɪan kɔn biekun, Zozi kɔ wɔlɔlɪ asɔnɪn sua kɔn anun, ɔ kɔ hehele ninngɛ. Anun bian kɔn wɔ asɔnɪn sua nɪn anun ɛbɛlɛ, yɪ sa fama nɪn a jɔ.

⁷ Mala nɪn asu mgbain'n-mɔ nɔn Falisifɔvɛ'n-mɔ mɔ bɛ wɔ ɛbɛlɛ'n, anɪn bɛ lɛ nɪan sɛ Zozi kɔ man wuluwafɔvɛ bie anwɔn kɔ sa ɛnwɔnmɪan ele cɪan nɪn an. ɔ sanlɪn kɛ bɛ lɛ kpɔnndɛ atɪn bɛ sɪn sɔ bɛ tɔn yɪ ɛswan.

⁸ Nan kɛmɔ Zozi sɪ mɔ b'a jɔnlɪn'n, ɔ kɔ han kɔ hele wuluwafɔvɛ'n kɛ: "Jasɔ jinlan menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ɛwa." Bian'n kɔ jasɔ kɔ jinlan bɛ nyunnun ɛbɛlɛ.

⁹ Mɔ bian'n jasɔlɪ jinlanlɪn'n Zozi kɔ kaci yɪ nyɪn meninsɔnman nɪn anwɔn ɛlɔ, yɪ nwan: "Mɪn 'ba bisa ɛmɔ kosuan. Yɛ mala'n keke sɛ? ɔ keke kɛ yɛ yɔ ye ɛnwɔnmɪan ele cɪan nɪn anaan yɛ yɔ ɛtɛ? Yɛ lɛ swanlan ati ngwan anaan yɛ hɪn yɪ ɔ?"

¹⁰ Zozi kɔ nɛnɪan bɛ kwalaa bɛ nyunnun, ɔ kɔ tɔ yɪ nyɪn wuluwafɔvɛ nɪn anwɔn ɛlɔ, yɪ nwan: "Tɪnnɛ wɔ sa nɪn anun." Bian'n kɔ tɪnnɛ nɪn, ɛbɛlɛ ala, yɪ sa'n kɔ yɔ kpa.

¹¹ ɛhɪ, Falisifɔvɛ'n-mɔ nɔn mala nɪn asu mgbain'n-mɔ kɔ fɛ ɛya kpa. Sian'n bɛ lɛ bisa bisa bɛ nwɔn like mɔ bɛ 'yɔ nɔn bɛ sa a han Zozi'n.

Zozi mmɔfɔvɛ bulu nɔn nnyuan'n

(Matie 10.1-4, Maaki 3.13-19)

¹² Mɛlɛ sɔ nɪn anun, Zozi kɔ hɔ kɔ fɔ buka kɔn asu. ɔ 'kɔ a sɛlɛ Nyanmɪan. ɔ kɔ sɛlɛ Nyanmɪan kɔngɔɛ dedɛ alɛ kɔ hɪn.

¹³ Mɔ alɛ hɪnlɪn'n, Zozi kɔ fɛfɛlɛ yɪ menian'n-mɔ bɛ kɔ yia. ɔ kɔ nɪan bɛ nɪn kɔ yɪ bulu nɔn nnyuan ɔ kɔ tɔn bɛ mmɔfɔvɛ.

¹⁴ Menian bulu nɔn nnyuan sɔ'n-mɔ yɔ lɛ: Simɔn mɔ Zozi fɛlɛ yɪ Pɪɛlɪ'n, ɔ nɔn yɪ nianman Andɛlɛ, Zɔakɪ nɔn Zwan, Filipɔ nɔn Baatelemɪn,

¹⁵ Matie nɔn Toma, Alɪfɛ awa Zɔakɪ nɔn Simɔn mɔ bɛ fɛlɛ yɪ *Zɛlɔtɔfɔvɛ'n,

¹⁶ Zɔakɪ awa Zudɪ, ɔ nɔn Zudasɪ Isikaliɔtɪ mɔ ɔ 'ba yɪ Zozi man'n.

Menian dɔvɔn 'ba yia Zozi anwɔn

(Matie 4.23-25)

¹⁷ ɛhɪ, Zozi nɔn yɪ mmɔfɔvɛ'n-mɔ, bɛ fi buka nɪn asu, bɛ kɔ ju bɛ kɔ jinlan lɪka sɛsɛ kɔn. Lɪka sɔ'n, anɪn Zozi menian dɔvɔn kpa a yia ɛbɛlɛ. Menian sɔ'n-mɔ, mmie-mɔ fi Zude mɔn nɪn. Mmie-mɔ fi Zoluzalɛmɔn. Mmie-mɔ fi jenvie nɪn anwan ɛlɔ kulo'n-mɔ mɔ bɛ mantan mantan Tii nɔn Sidɔn nɪn asu.

¹⁸ Bɛ walɪ kɛ bɛ 'ba a tie Zozi Anwan ɛjɔlɛ'n, ɛsɛ bɛ man bɛ nwɔn sa. Bɛ mɔ bɛ kɔsɔ wawɛ ɛtɛ wɔ bɛ nɪn m'ɔ keke bɛ yalɛ'n, wawɛ ɛtɛ'n fi bɛ nɪn tu.

¹⁹ Bɛ kwalaa bɛ kulo kɛ bɛ kan Zozi. ɔ sanlɪn kɛ tunmin kɔn fi yɪ nɪn fite y'ɔ man bɛ nwɔn sa ɔ.

*Nyila non munnzue'n**(Matie 5.1-12)*²⁰ M'ò yòli sò'n, Zozi kò tó yí nyin yí menian'n-mò èlò yí nwan:

“Nyila hán emò mò bɛ tɛ ehianfue'n, ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian Belemgbin Mân'n tɛ emò die!

²¹ “Nyila hán emò mò ehɔɛ lɛ kun emò kikaala'n, ɔ sanlɛn kɛ emò akú 'ba yí.

“Nyila hán emò mò bɛ lɛ sun'n, ɔ sanlɛn kɛ emò 'ba sɛli.

²² “Nyila hán emò, meɛ mò bɛ lɛ kpɔ emò, mò bɛ lɛ fuan emò, mò bɛ lɛ kpe emò nzuba, mò bɛ lɛ bu emò menian mgban wɔ *Mân Baa'n dunman nun.²³ Mò bɛ 'yò emò sò'n, emò lí fɛ bɛ mán bɛ nwɔn tɛ bɛ sɛ abile bɛ húhulu. ɔ sanlɛn kɛ emò 'ba nyan yí nwɔn ahatua kpili kpa wɔ anwunno èlò. Afi daba, kɛ bɛ nan-mò heleli Nyanmian mgbɔmanfue'n-mò ahulɔwa nɛn anɛn.²⁴ “Nan emò esikafue'n-mò, munnzue hán emò! ɔ sanlɛn kɛ emò asa a han emò salɛ die'n dada angɔnmɛn.²⁵ “Munnzue hán emò mò bɛ kú a yí'n! ɔ sanlɛn kɛ ehɔɛ 'ba hun emò.

“Emò mò bɛ lɛ sɛli kikaala'n, munnzue hán emò! ɔ sanlɛn kɛ alvabɔ 'ba han emò, emò 'ba sun.

²⁶ “Munnzue hán emò mò menian'n-mò kɔalaatin kan emò anwɔn ejɔɛ kpa'n. Afi daba, kɛ bɛ nan-mò hanlɛn ato mgbɔmanfue'n-mò anwɔn ejɔɛ kpa nɛn anɛn.*Emò húlo bɛ mgbɔfue'n-mò**(Matie 5.38-48; 7.12a)*²⁷ “Nan emò mò bɛ lɛ tie mín'n, mɛn kan mɛn kele emò kɛ: Emò húlo bɛ mò bɛ kpɔ emò'n. Emò yó bɛ ye.²⁸ Emò yéyila bɛ mò bɛ bɔ emò sasan nɛn asɔ. Emò yó asɔnɛn bɛ man bɛ mò bɛ kele emò ahulɔwa'n.²⁹ Sɛ swanlan bie kpaci emò anyɛn bɛ nɛn asɔ a, bɛ káci fama'n maan ɔ kpáci sɔ. Sɛ swanlan bie de emò taladi'e'n mò bɛ wula yí sɔ nɛn an, emò yí mò emò wula yí bɔ'n kɔsɔ bɛ mán yí.³⁰ Swanlan biala m'ò kò sɛɛ emò like'n, emò fá mán yí. Sɛ swanlan tua emò de like mò emò lɛ nɛn an, nán bɛ bisa yí bɔsɔ.³¹ Like mò emò kulo kɛ menian'n-mò yó man emò'n, emò kɔsɔ yó like sò'n bɛ mán bɛ.³² “Sɛ bɛ mò bɛ kulo emò nɛn ala yê emò kɔsɔ kulo bɛ a, nzu nvasɔɛ die yê emò nyan yí sɔ ɔ? Etefue'n-mò kɔsɔ kulo bɛ mò bɛ kulo bɛ'n.³³ Sɛ bɛ mò bɛ yó emò ye nɛn ala yê emò kɔsɔ yó bɛ ye a, nzu nvasɔɛ die yê emò nyan yí sɔ ɔ? Etefue'n-mò kɔsɔ yó sɔ bie.³⁴ Bɛ mò emò bɔ bɛ busia a emò de di kɛ bɛ kɔala yí tua'n, sɛ bɛ ngɔnmɛn ala yê emò bɔ bɛ busia a, nzu nvasɔɛ die yê emò nyan yí sɔ ɔ? Etefue'n-mò kɔsɔ bɔ bɛ manngɔn etefue'n-mò mò bɛ kɔala kale'n tua'n busia.³⁵ Nan emò die, nán bɛ yó sɔ. Emò húlo bɛ mò bɛ kpɔ emò'n, emò yó bɛ ye, emò bɔ bɛ busia, nán bɛ susu bɛ ti bɛ gua sɔ kɛ bɛ túa bɛ mán emò. Sɛ emò yó sɔ a, emò 'ba nyan yí nwɔn ahatua kpili kpa, eɛ emò 'ba kaci Nyanmian m'ò wɔ anwunno anwunno èlò nɛn amma. ɔ sanlɛn kɛ ɔ ti kpa man menian mò bɛ nzi man ye'n, ɔ nɛn menian kɔsɔ mò bɛ kunnun tɛ ete'n.³⁶ Kɛmò emò Así'n sɛ anwunnvɔe'n, emò kɔsɔ nwún anwunnvɔe.*Nán bɛ bua bɛ manngɔn'n-mò ndɛɛ**(Matie 7.1-5)*³⁷ “Nán bɛ bua bɛ manngɔn'n-mò ndɛɛ nán Nyanmian Kpili kɔsɔ a mmua man emò ndɛɛ. Nán bɛ bu swanlan fí fɔ nán Nyanmian kɔsɔ a mmu man emò

fuo. Emó fá bé manngun'n-mó ete'n be hyé bé nán Nyanmian kusó a fa emó die nín a hye emó.

³⁸ Emó hyé bé manngun'n-mó nán Nyanmian kusó a hye emó bie. Be 'su ninngé be gua emó taladi'e'n pòsú kpilí nín anún, be 'tinndin sú kpa maan ó yí dede ó bú sú. Susulí'e'n mó emó fá be susu ninngé be man bé manngun-mó'n, yí yé Nyanmian 'fa susu man emó ó."

³⁹ Mó Zózi hanlín só yuelí'n, esé ó kó bú anyínndala kón biekun kó hele bé, yí nwan: "Anyinsinlinwafue, ó nni man yí manngun anyinsinlinwafue taataa. Sé ó yó yí só a, bé munnyuan be 'gua kunman nún.

⁴⁰ Svanlan mó be le kele yí like'n, ó nzí man like ndala man yí mún'n m'ó le kele yí'n. Kusó sé ó suan like nán ó nwun yí kpa bókóó a, ó kací ké yí mún'n.

⁴¹ "Nzuke ati yé é le nian tabua munmuin kaan'n m'ó la wó nianman nún anyín nún asó, nan kusó é nnwun man tabua ebue'n m'ó la wó díe nún asó'n?

⁴² Ó yó sé mó é kuala é kan kele wó nianman'n ké: 'Anianman, yaci mún maan n yí wó nyín nún asó munmuin kaan'n', wó mó é nnwun man ké tabua ebue kón la wó nyín díe nún asó'n? É bə wó nwón apoo. Dí mwa yí m'ó la wó nyín nún asó'n, asannan nán a nwun así a yí m'ó la wó nianman'n díe nún asó'n.

Ó le baka kón nún yí mma

(Matie 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ "Baka kpa nzu man mma ete yé baka ete kusó nzu man mma kpa.

⁴⁴ Baka biala m'ó jin'n, yí mma'n y'ó man be nwun yí nzolé ó. Be ndí man *figi mma eminlan mmowé'n-mó asó. Yé be ndí man divín mma kusó baka mó yí nwón le bowe nún asó.

⁴⁵ Svanlan m'ó tí kpa'n, ati anún kpa ninngé y'ó yó ó. Svanlan kusó m'ó tí man kpa'n, ati anún ete ninngé y'ó yó ó. Ó sanlín ké ejolé m'ó wó svanlan akunnun'n y'ó fite yí nwan ó.

Sua nnyuan nún anwón ejolé'n

(Matie 7.24-27)

⁴⁶ "Nzuke ati yé emó féle mún 'yé Mún, yé Mún', kusó emó nyó man like mó n gó bisa'n?

⁴⁷ Svanlan m'ó kó a mún nwón, m'ó kó tie mún nwan ejolé'n, m'ó kó nanndí sò'n, é 'nwun like m'ó soman yí'n:

⁴⁸ Ó soman svanlan m'ó le sí sua. Ó'a fun kunman'n maan ó'a hó mwa ó'a wula yí bú ó'a sí sua nún ebue nún asó. Mó fósí'e'n tikeli'n, asue'n-mó kó yí kó bú así ó kó han sua'n, nan kusó ó'a ngwala man yí bú. Ó sanlín ké sua sò'n jin bí.

⁴⁹ Svanlan kusó m'ó tie mún Nwan Ejolé'n m'ó nnanndí man sò'n, ó soman svanlan mó ó'a sí yí sua nún anyóan nún asó. Ó'a nwula man sua nún abó. Mó fósí'e'n tikeli'n, asue'n-mó kó yí kó bú así ó kó han sua'n. Ebele ala, sua sò'n kó bubu kó gua kpa bókóó."

7

Zózi 'ba man nzalafó kpain'n kón akwa nún anwón sa

(Matie 8.5-13)

¹ Mó Zózi yuelí ejolé ehúka kúalaa kan kele menian'n-mó, ó kó hó Kapéenawómón.

² Anún Lómón nzalafó kpain'n kón wó Kapéenawómón ebele. Nzalafó kpain sò'n, ó le yí akwa kón mó yí nwón cian yí kpa ó. Akwa sò'n kó fúké kpa ó le de ewue wu.

³ Mó nzalafó kpain'n tili Zózi angan'n, ó kó svan zufó mgbain'n mmie-mó ké be hó féle Zózi maan ó bála a yó maan yí akwa nún anwón sa.

⁴ Be kɔ hɔ Zozi anwɔn ɛlɔ be kɔ bɔtɔ yɛ. Bɛ nwan: “Svanlan sɔ'n die, ɔ fata ke ɛ bua yɛ.

⁵ ɔ sanlin ke ɔ kulo yɛ Zufɔ mɛn'n. Yɛ yɛ ɔ'a si yɛ Nyanmian sua nun ɔ.”

⁶ Ehi a, Zozi nun bɛ be kɔ hɔ.

Mɔ be hɔlɛ dede be ka kaan be ju awulo nun anwɔn'n, nzalafɔ kpain'n kɔ svan menian ke be hɔ sɛ Zozi ke: “Kpain, n'ɛ kele wɔ nwɔn ɛfɛ. ɔ sanlin ke mɛn nze nvata man ke ɛ wɔlɔ mɛn awulo.

⁷ Ehika ati yɛ mɛn muonun m'an mma man wɔ ja sɔ ɔ, afi mɛn nze nvata man. Nan kan ejɔlɛ kpɔlɛ kɔnmgba cein, mɛn akua nun anwɔn 'ba sa.

⁸ Mɛn, n ne mɛn nyunnun mgbain mɔ be sie mɛn ɔ. Mɛn kɔsɔ, n ne nzalafɔ mɔ mɛn sie bɛ ɔ. Sɛ mɛn kan mɛn kele nunhan kɔn ke: 'Kɔ!' a, ɔ kɔ. Sɛ mɛn kan mɛn kele nunhan kɔn biekun ke: 'Bala!' a, ɔ ba. Sɛ mɛn kan mɛn kele mɛn akua'n ke: 'Yɔ like ehi' a, ɔ yɔ.”

⁹ Mɔ Zozi tɛlɛ ejɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ fɔa nzalafɔ kpain'n. ɔ kɔ bɔlɛ yɛ nyɛn ɔ kɔ han kɔ hele menian'n-mɔ mɔ be si yɛ sɔ'n ke: “Mɛn kan yɛ ananhɔlɛ mɛn kele ɛmɔ: Izalayɛ mɛn nun anun ɛwa muonun, svanlan m'ɔ le dedi ke svanlan ehi'n, n nwunlin man bie lɛ.”

¹⁰ Bɛ mɔ nzalafɔ kpain'n svanlin bɛ'n kɔ sa kɔ hɔ awulo. Be 'ju ɛlɔ a, akua nun anwɔn a sa bɔkɔɔ.

Zozi 'ba hin kunlannvɛ balasua kɔn awa

¹¹ Ehi anzin, Zozi kɔ hɔ Galile mɛn nun anun kulo kɔn asɔ. Kulo sɔ'n, be fɛlɛ yɛ Nan. Mɔ ɔ 'kɔ'n, yɛ menian'n-mɔ nun meninsɔnman sili yɛ sɔ.

¹² Be hɔlɛ dede mɔ be ka kaan be ju kulo nun anvan nun anwɔn ɛbele'n, be 'nian an, anun be mɛn fuin kɔn lɛ sɛn kɔ asielɛ sɔ. Svanlan'n mɔ be lɛ kɔ a sie yɛ'n, ɔ ti belenzua bangɔlɛ yɛ yɛ nin ti kunlannvɛ. Kulo nun asɔ menian dɔwn kpa nun kunlannvɛ balasua'n wɔ ɛbele.

¹³ Mɔ Zozi nwunlin balasua'n, yɛ nwɔn kɔ yɛ yɛ koun nɛn ɔ a se yɛ ke: “N'ɛ sun kɔn!”

¹⁴ Zozi kɔ kpunnge alaka'n, ɔ kɔ fa yɛ sa kɔ han yɛ. Bɛ mɔ be lile alaka nun anun'n kɔ jinlan, Zozi nwan: “Kpafɛlɛ, mɛn kan mɛn kele wɔ, fi ewue nun tɛngel!”

¹⁵ Svanlan'n mɔ ɔ'a wu'n kɔ jaso kɔ tanlan asɔ ɔ lɛ juɔ. Zozi kɔ fa yɛ kɔ man yɛ nin.

¹⁶ Esulo kɔ han bɛ kwalaa, be kɔ yɛ Nyanmian aye. Bɛ nwan: “Nyanmian kpɔmanfɔɛ kpili kpa kɔn a fite yɛ afian ɛwa!” ɛsɛ bɛ nwan: “Nyanmian a a yɛ ɛkpala.”

¹⁷ Like sɔ'n mɔ Zozi yɔlɛ'n, Zude mɛn'n lika kwalaaatin, ɔ nun mɛn mɛn mɔ be mantan yɛ'n, bɛ kwalaa be tɛlɛ.

Bɛ mɔ Zvan Batisi svanlin bɛ'n.

(Matie 11.2-19)

¹⁸ Nɛnngɛ kwalaa mɔ Zozi yɔlɛ'n, Zvan Batisi menian'n-mɔ hɔlɛ bɔlɛ nun amannɛ be hehelɛ yɛ. Zvan kɔ fɛlɛ yɛ menian'n-mɔ anun nnyuan

¹⁹ ɔ kɔ svan bɛ yɛ Mɛn anwɔn ɛlɔ ke be hɔ bɛsa yɛ ke: “Svanlan'n mɔ yɛ si ke ɔ lɛ ba'n y'ɔ le wɔ anaan svanlan sɔ'n tɛ wɔ sian?”

²⁰ Mɔ be juli Zozi anwɔn ɛbele'n, bɛ nwan: “Zvan Batisi a svan yɛ ke yɛ bɔla a bisa wɔ ke sɛ svanlan'n mɔ yɛ si ke ɔ lɛ ba'n y'ɔ le wɔ a, sɛ kɔsɔ svanlan sɔ'n tɛ wɔ sian an, anun ɛ hɛn hɛlɛ yɛ.”

²¹ Tɛmɔn sɔ'n, bɛ mɔ ewue lɛ kun bɛ'n, Zozi kɔ man bɛ nwɔn kɔ sa. ɔ kɔ fɔan wawɛ ɛtɛ'n-mɔ be wɔ menian'n-mɔ anun'n, ɛsɛ ɔ kɔ tike tike anyinsinlinwafɛ dɔwn anyin'n.

²² M'ò yàli sò'n, Zozi kò han kò hele bé m'ò Zvan s'vanlín bé'n ké: "Emò h'ò hán m'ò emò a t'i'n, ò n'ò m'ò emò a nwun yí'n b'è héle Zvan. Emò a nwun ké anyinsinlinwafu'e'n-m'ò anyin'n-m'ò a tike tike, bé m'ò b'è tia b'è t'ò s'ò'n-m'ò aja'n-m'ò a t'unge t'unge, kokobefu'e'n-m'ò anw'ò a t'i, anzutiliwafu'e'n-m'ò t'i ejòle, bé m'ò b'a wu'n-m'ò a t'unge t'unge, ehianfu'e'n-m'ò l'è t'i Ejòlekpa'n."

²³ Nyila hán s'vanlan m'ò ò mminlin man yí dedi'n m'ò l'è yí w'ò m'ín nun'n."

²⁴ M'ò bé m'ò Zvan s'vanlín bé'n salí h'òl'i'n, Zozi kò han Zvan ejòle ò kò hele menian'n-m'ò. Yí nwan: "Nzu like di'e yê emò h'òl'i n'ianlín yí ewâ n'ò an'òn el'ò ò? Nd'è m'ò anw'ònman l'è fita anaan?"

²⁵ Nan nzu like di'e yê emò h'òl'i n'ianlín ò? Emò h'òl'i n'ianlín s'vanlan m'ò w'òl'a taladi kanlanman anaan? Bé m'ò b'è w'òl'a esikafu'e ndaladi m'ò b'è t'i líka kanlanman'n, menian s'ò'n-m'ò gua mmelembgin'n-m'ò awulo.

²⁶ An'òn nzu like di'e f'òón yê emò h'òl'i n'ianlín ò? Nyanm'ian kp'òmanfu'e anaan? Yuo, m'òn kan m'òn kele emò ké ò tala Nyanm'ian kp'òmanfu'e b'òb'ò.

²⁷ Ò sanlín ké Zvan yê Èhele Ejòl'e'n kan yí ejòle ké:

Nyanm'ian nwan: M'òn s'van m'ín b'òfu'e'n

m'òn man ò di m'ò w'ò nyunnun ò sesie w'ò atin'n."

²⁸ Zozi kò han kò t'ò s'ò ké: "M'òn kan yí ananh'òl'e m'òn kele emò ké b'è w'òl'i man s'vanlan f'í k'òn m'ò t'i kp'ìl'i tala Zvan ò. Nan k'òs'ò s'vanlan b'òb'ò m'ò t'i kaan s'ò Nyanm'ian Belemgbin Mân n'òn an'òn'n, ò tala Zvan kp'ìl'i."

²⁹ Bagua'n, yí l'ìl'i bé m'ò b'è dide ajule'n, b'è tiel'i Zvan an'òn ejòl'e'n b'è man ò s'ònnlín bé. Af'ì b'è nwunlín ké Nyanm'ian atin di'e'n t'i f'òón.

³⁰ Nan *Falisifu'e'n-m'ò n'òn *mala n'òn as'ò mgbain'n-m'ò di'e, like m'ò Nyanm'ian kulo ké ò y'ò man bé'n, b'a ndie man. Èh'ì at'ì b'a man Zvan a n'òz'òn man bé.

³¹ Zozi kò t'ò s'ò ké: "Nwan b'òb'ò yê n'ò v'á ajulis'ò menian èh'ì-m'ò n'ò zusu bé ò? Nwan yê b'è soman yí ò?"

³² B'è soman mm'at'ònm'ian nganngan m'ò b'è gugua gua n'òn as'ò, m'ò b'è l'è t'et'ian b'è s'è b'è manng'òn'n-m'ò ké:

'Y'a b'ò abile dede emò a n'zi man!

'Y'a t'ò al'òab'ò ejue dede emò a n'zun man!'

³³ Ò sanlín ké Zvan Batisi wal'i, ò n'ni man al'ie, ès'è ò n'òn man n'zan, nan k'òs'ò emò nwan: 'Waw'è èt'e yê ò w'ò yí nun ò!'

³⁴ Mân Baa'n k'òs'ò a, ò di al'ie, ò n'òn n'zan, ès'è emò nwan: 'B'è n'ían s'vanlan èh'ì, yí di'e, ò n'ònnlín ejòl'e f'í k'è al'ie n'òn n'zan ejòl'e ala yê ò j'ònnlín ò. Yí manng'òn y'ò l'è bé m'ò b'è dide ajule'n ò n'òn èt'efu'e'n-m'ò!'

³⁵ Nan k'òs'ò b'è kwalaa m'ò b'è de Nyanm'ian b'è di'n, b'è kele ké Nyanm'ian t'i b'engelefue sakpa."

Falisifu'e Sim'òn 'ba f'èl'e Zozi al'ie

³⁶ *Falisifu'e k'òn f'èl'èl'i Zozi ké ò bála a l'ì like yí awulo. M'èl'e m'ò b'è l'ìl'a mgb'a n'òn as'ò t'òb'ìl'i n'òn anw'òn'n,

³⁷ kulo s'ò n'òn as'ò balasua k'òn kò w'òl'ò èb'èl'e. Balasua s'ò'n s'ì tutu. M'ò t'ìl'i ké Zozi w'ò Falisifu'e n'òn awulo èb'èl'e ò l'è didi'n, ò kò fa anat'ìl'i bondoman t'èk'è k'òn m'ò yí gua y'ò s'ì'n kò a.

³⁸ Balasua'n kò jinlan Zozi aja ng'ò. Ò kò sun ò kò fa yí nyin'ò em'òl'òn ò kò l'òl'òv'a Zozi aja n'òn anw'òn. Ò kò fa yí t'ì enyuan'n ò kò cici ò kò fa Zozi aja'n ò kò b'ò yí hue s'ò, ès'è ò kò fa anat'ìl'i ò kò b'ò yí ja n'òn.

³⁹ M'ò Falisifu'e'n m'ò f'èl'èl'i Zozi al'ie'n nwunlín yí s'ò'n, ò kò han yí t'ì an'òn ké: "S'è s'vanlan èh'ì t'ì Nyanm'ian kp'òmanfu'e sakpa a, ahan ò 'nwun ké balasua'n m'ò ò'a han yí'n t'ì èt'efu'e. Ò sanlín ké ò s'ì tutu."

⁴⁰ Mò anin Falisifue'n le kan ehi yí ti anun'n, Zozi kò kuku yí nwan sò ò kò han kò hele yí kè: "Simòn, man n gán ejòle kòn n géle wó."

Simòn nwan: "Kpain, kan."

⁴¹ Zozi nwan: "Anin menian nnyuan tua sɔanlan kòn kale. Nunhan kòn tua jete fufue mma ɛya nnun, yê kòn'n kusu tua jete fufue mma abulanun."

⁴² Kemò bé menian nnyuan'n nun bie fii ngwala man yí kale'n tua'n, sɔanlan'n m'ò bɔli bɛ busia'n kò fa kò hye bé. Menian nnyuan sò'n, nunhan benin yê ɛ de di kè ò 'kulo bian'n bɔ sò ò?"

⁴³ Simòn kò bua yí kè: "Min de min di kè nunhan mò yí kale die'n tì kpili nún ò."

Zozi nwan: "Mò a han'n tì ananhòle."

⁴⁴ M'ò hanlun sò'n, ò kò fa balasua'n kò hele Simòn, yí nwan: "Simòn, a nwun balasua ehi? Kè m malí wó awulo ewa'n, a mman man mín nzue m'an nwunnzin man mín ja nún anwòn. Nan balasua ehi die, ò le yí nyin emvò'n ò'a nwunnzin mín ja nún anwòn, ò'a fa yí ti enyuan'n ò'a cici."

⁴⁵ N juli ewa'n, a ndò man mín nun. Nan yí die, kè n wòlòli ewa nún angonmun yê ò falí mín ja'n-mò bɔli yí hue sò ò.

⁴⁶ A ngua man ngo m'ò ban fanlan mín ti nún asò. Nan yí die, anatili kpa yê ò'a fa ò'a gugua mín ja nún anwòn ò.

⁴⁷ Yí sò ati, mun kan mun kele wó kè balasua ehi, ehulo kpili'n mò ò'a hulo mín'n dunman nun, yí ete'n kwalaaatin, yí ete bobolobe'n kwalaa m'ò sò'n, b'a fa yí kwalaa b'a hye yí. Nan sɔanlan mò yí ete nún a nzòn man mò bɛ kò fa bɛ kò hye yí'n, ehulo'n m'ò le yí'n tì kaan sɔa."

⁴⁸ Ehi a, Zozi kò han kò hele balasua'n kè: "B'a fa wó ete'n-mò b'a hye wó."

⁴⁹ Mò Zozi hanlun sò'n, bé mò bé nún yí gua tɔbɔli nún anwòn'n kò han yí bé ti anun kè: "Sɔanlan ehi muonun ò tì yí die sɛ dede m'ò fa sɔanlan ete ce yí ò?"

⁵⁰ Mò bɛ 'kan sò bé ti anun'n, Zozi kò han kò hele balasua'n kè: "Wó dedi nún a le wó ngwan, kò albacicie nún."

8

Mmalasua'n-mò mò bɛ si Zozi sò'n

¹ Ehi anzin, Zozi nún yí menian bulu nún nnyuan'n, bɛ kò hò kulo kulo'n-mò asò. Bɛ kò hò kò han Nyanmian Anvan Ejòle'n. Bɛ kò bɔ Nyanmian Belemgbin Mán nún anwòn Ejòlekpa'n bɛ kò hele menian'n-mò.

² Zozi 'kò a, anin mmalasua mmie-mò m'ò tuli bé nún wawɛ ete'n-mò ò man bɛ nwòn salí'n si yí sò. Mmalasua sò'n-mò y'ò le: Mali m'ò fi Magídala mò Zozi tuli wawɛ ete nsò yí nún'n.

³ Kuza m'ò nian belemgbin *Elòdì Antipasì ninnge nún asò'n, yí yí Zvanun. Suzanun nún mmalasua mmiekun-mò dɔvɔn kpa. Bɛ fa bé anwòndie'n bɛ bɔa Zozi nún yí menian'n-mò.

Sɔanlan'n m'ò gua bele nún anwòn anyinnɔdala'n (Matie 13.1-9, Maakí 4.1-9)

⁴ Menian'n-mò fi kulo kulo'n-mò asò bɛ kò a Zozi anwòn ebele. Nan mò menian dɔvɔn yialí yí nwòn'n, ò kò bu anyinnɔdala ehi ò kò hele bé. Yí nwan:

⁵ "Anin sɔanlan kòn wò ebele. Cian kòn, ò kò hò *bele egua yí ebo nún asò. Bele mma'n bie kò gua atin nún anvan. Menian'n-mò 'sín an, bɛ tetia sò. Nnɔnman'n-mò kò susò kò lí."

⁶ Bie kusu kò gua ebɔta nún asò. Kemò ngetie kpa nnɔn man ebele'n, bele'n fifili a, ò kò yala.

⁷ Bie kusu kɔ gua eminlan mmowe'n-mɔ anun, be nun bɛ be kɔ fifi nun kun. Eminlan mmowe'n-mɔ kɔ fu su. ɔ'a man ɔ'a nyɔ man kpa.

⁸ Bie kusu kɔ gua asie kpa nun asu. ɔ kɔ fifi ɔ kɔ su mma dɔun kpa. Bele baka kun biala kɔ su mma eya kun."

Ese Zozi kɔ han kɔ tu sv ke: "Sɔanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá síe!"

Zozi anyɛndala'n m'ɔ bu'n

(Matie 13.10-17, Maaki 4.10-12)

⁹ Yɛ menian'n-mɔ kɔ bisa yɛ anyɛndala sɔ nun abu.

¹⁰ Zozi kɔ bua bɛ ke: "Emɔ die, nvɛɛɛ nun ejɔle'n m'ɔ tɔ de Nyanmɛɛ Belemgbɛn Mɛn'n, Nyanmɛɛ a yɪ a hele emɔ. Nan menian bu nga'n-mɔ die, be bu yɛ anyɛndala nun be kele bɛ. ɔ man be nɛɛn yɛ bɛ nyɛnsɔ bɔbɔ a, be nnwun man yɛ. Be tie bɔbɔ a, be ndɪ man yɛ bu.

Zozi 'ba tu anyɛndala nun abu

(Matie 13.18-23, Maaki 4.13-20)

¹¹ "Anyɛndala ehi, yɛ bu y'ɔ le ke: *Bele mma'n y'ɔ le Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n.

¹² Menian'n mmie-mɔ tɪ ke atɪn nun anɔan'n mɔ bele mma'n gualɪ'n. Be tie Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n, nan kusu Abɔnsanmɔn ba ɔ yɪ ejɔle'n mɔ b'a tɪ'n fi bɛ ahɔnlɪn nun anun. ɔ man be nyan man dedi nɛn b'a nyan nguan.

¹³ Mmie-mɔ kusu tɪ ke ebɔta'n mɔ bele'n gualɪ sv'n. Be tɪ Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n nun an, be di yɛ nwɔn fɛ. Nan kusu be mman man ejɔle'n nzɔ man ndian. Be de be di meɛ kaan sɔa yɛ se emian bie tɔ bɛ a, anɪn b'a yaci bɛ dedi'n b'a tɔ.

¹⁴ Bele'n m'ɔ gualɪ eminlan mmowe'n nun anun'n, y'ɔ le menian mɔ be tie Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n, nan kusu ɔ 'kɔ yɛ nyunnun an, be man nzusue, anwɔndie nun mɛn elie fu Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n mɔ b'a tɪ nun asu. Be nzu man mma dede ɔ mmɔlv man.

¹⁵ Bele mma'n m'ɔ gualɪ asie kpa nun asu'n, y'ɔ le menian mɔ be tie Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n, be fa be sie bɛ ahɔnlɪn nun anun kpa, be di ejɔle'n nun asu, be su mma.

Kanlannɛ nun anwɔn anyɛndala'n

(Maaki 4.21-25)

¹⁶ "Sɔanlan fi nzɔ man kanlannɛ, ɔ nva ɔ nwula man bokiti, anaan mgba abu. Nan ɔ sie yɛ kanlannɛ'n baka nun asu, ɔ man bɛ mɔ be 'wɔlv sua nun anun'n, be nwun asi.

¹⁷ Like biala m'ɔ fia'n, ɔ 'tu fite. Nvɛɛɛ nun ejɔle biala 'fite jawe nun.

¹⁸ Emɔ yɔ anzɔe, nɛn be tie yɛ kpa! ɔ sanlɪn ke m'ɔ le kaan'n, be 'ba man yɛ biekun. Nan m'ɔ le man fi'n, kaan'n m'ɔ susu ke ɔ kɔ nyan yɛ'n, be 'tua yɛ be de."

Zozi anianman'n-mɔ nun yɛ nin

(Matie 12.46-50, Maaki 3.31-35)

¹⁹ Zozi anin'n nun yɛ nianman'n-mɔ, be kɔ a be kɔ tɔ yɛ. Nan kusu menɛnsɔnman'n mɔ b'a yia yɛ nwɔn nun ati, ɔ man b'a nguala man yɛ nwɔn elo ju.

²⁰ Be kɔ bɔ Zozi amannɛ ke: "Wɔ nin nun wɔ nianman'n-mɔ jijin ahanmɛɛn elo, be kulo ke be nwun wɔ nwɔn."

²¹ Mɔ be hanlɪn sɔ'n, nɛn Zozi a se bɛ mɔ be wɔ ebele'n ke: "Mɛn nin nun mɛn nianman'n-mɔ y'ɔ le menian mɔ be tie Nyanmɛɛ Anɔan Ejɔle'n, mɔ be nanndɪ sv'n."

Zozi 'ba gua anwɔnman kpili kun asi

(Matie 8.23-27, Maaki 4.35-41)

²² Elɛhɔn kɔn Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ kɔ fɔ elɛɛ kɔn anun. ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Bɛ mán yɛ kpɛ asue'n yɛ hó yɛ nzin elɔ ebue kɔn.” Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, yɛ bɛ hɔlɔ ɔ.

²³ Nan mɔ bɛ 'kpɛ asue'n, anɔn Zozi la elɛɛ nɔn anun ɔ lɛ dafi. Kɔnmgba ala, anwɔnman kpili kɔn kɔ tu asubula nɔn anyɔnsɔ. Asutue'n kɔ bɔ nzue kɔ gua elɛɛ nɔn anun.

²⁴ Ehi, yɛ menian'n-mɔ kɔ kpunngɛ yɛ bɛ kɔ tinngɛ yɛ. Bɛ nwan: “Kpain, kpain, yɛ lɛ wu o!”

Zozi kɔ tinngɛ ɔ kɔ juɔ aminle sɔ kɔ hele anwɔnman'n nɔn asutue'n. Anwɔnman'n kɔ jinlan, asutue'n kɔ gua asɔ. Ebeɛ kɔ yɔ diin.

²⁵ M'ɔ yɔlɔ sɔ'n, Zozi kɔ bisa yɛ menian'n-mɔ kɛ: “Emɔ dedi'n wɔ nin?” Ejɔɛ'n kɔ sin bɛ nwɔn, esulo kɔ han bɛ. Bɛ kɔ bisa bisa bɛ nwɔn kɛ: “Nwan sɔanlan diɛ y'ɔ lɛ ehi? M'ɔ juɔ kele anwɔnman nɔn asutue dede bɛ man yɛ anyɔnzɔ!”

*Zozi 'ba tu wawɛ etɛ dɔɔn fi sɔanlan kɔn anun
(Matie 8.28-34, Maakɔ 5.1-20)*

²⁶ Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ, bɛ kɔ kpɛ Galile asue'n. Bɛ kɔ hɔ kɔ ju yɛ nzin elɔ ebue kɔn, Zelazi'n-mɔ mán nɔn anun. Mán sɔ'n nɔn Galile mán'n, bɛ nyɔn'n wɔ sɔ.

²⁷ Mɔ Zozi 'ju asɔ nɔn ala, kulo nɔn asɔ sɔanlan kɔn kɔ a yɛ nwɔn ebeɛ. Sɔanlan sɔ'n, wawɛ etɛ wɔ yɛ nɔn. Yɛ nwɔn gua sɔ, nán ene bie ɔ. ɔ nna man sua elɔ. ɔ la asielɛ'n-mɔ asɔ.

²⁸ M'ɔ nwunlin Zozi'n, ɔ kɔ tian. ɔ kɔ hɔ kɔ tu kɔ tɔ yɛ ja nɔn. ɔ kɔ tian seɛ kpa, Yɛ nwan: “Zozi, Anwunno Nyanmian Kpili Awa, ɛ se mín sɛ? Mín 'seɛ wɔ, n'ɛ se mín sa fii.”

²⁹ M'ɔ man ɔ lɛ kan sɔ'n, y'ɔ lɛ kɛ Zozi lɛ man wawɛ etɛ'n m'ɔ wɔ yɛ nɔn'n tu. Wawɛ etɛ'n tɔ yɛ sɔ mele'n bie anun. Bɛ fa ngonzɔngonzɔ bɛ cɔ yɛ sa nɔn yɛ ja a, ɔ bubu nɔn. Wawɛ etɛ'n cɔn yɛ kɔ ewá nɔn anun.

³⁰ Zozi kɔ bisa yɛ kɛ: “E li sɛ?”

Yɛ nwan: “Bɛ fɛɛ mín nwala nwala.” Afɔ wawɛ etɛ dɔɔn kpa wɔ yɛ nɔn, yɛ ti yɛ ɔ man ɔ lɛ kan sɔ ɔ.

³¹ Wawɛ etɛ sɔ'n-mɔ kɔ seɛ Zozi kɛ n'ɔ man bɛ kɔ gua kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn nɔn anun.

³² Ebeɛ lika sɔ'n, anɔn mgbolike dɔɔn kpa lɛ didi buka nɔn asɔ. Wawɛ etɛ'n-mɔ kɔ buɔ Zozi kɛ ɔ mán bɛ atɔn maan bɛ hó wɔlɔ mgbolike sɔ'n-mɔ anun. Mɔ sɔanlan'n hanlɔn sɔ'n, Zozi kɔ man bɛ atɔn.

³³ Wawɛ etɛ'n-mɔ fi sɔanlan nɔn anun bɛ kɔ fite. Bɛ kɔ hɔ kɔ wɔlɔ mgbolike'n-mɔ anun. Mgbolike fatule kɔn'n kɔ tɔlɔ buka'n bɛ kɔ hɔ kɔ gua asue nɔn anun, bɛ kwalaa bɛ kɔ nɔn.

³⁴ Mɔ bɛ mɔ bɛ nɔn mgbolike'n-mɔ asɔ'n nwunlin yɛ sɔ'n, bɛ kɔ nwanndi. Bɛ kɔ hɔ kɔ bɔ ejɔɛ sɔ'n kpaye kulo, ɔ nɔn nanmɛue'n-mɔ asɔ.

³⁵ Bɛ mɔ bɛ tɔlɔ ejɔɛ sɔ'n, bɛ walɔ nɔnlin kɛ ɔ kpɔnlɔn yɔlɔ'n. Bɛ 'ba ju Zozi anwɔn ebeɛ a, sɔanlan'n mɔ anɔn wawɛ etɛ'n-mɔ wɔ yɛ nɔn nɔn anyɔnsɔ a tɔ. ɔ wula taladiɛ ɔ tɔ Zozi aja abɔ ebeɛ. Mɔ bɛ nwunlin yɛ sɔ'n, esulo hanlɔn bɛ.

³⁶ Kɛ ɔ kpɔnlɔn yɔlɔ mɔ wawɛ etɛ'n-mɔ fi sɔanlan nɔn anun bɛ fiteli, mɔ bɛ hɔlɔ wɔlɔ mgbolike'n-mɔ anun, mɔ bɛ 'kɔ a gua asue nɔn anun, mɔ bian nɔn anyɔnsɔ tɔ'n, bɛ mɔ bɛ nwunlin yɛ bɛ nyɔnsɔ'n kɔ han yɛ kwalaa kɔ hele sian mma'n-mɔ.

³⁷ Zelasɔ mán nɔn anun menian'n-mɔ kwalaa kɔ seɛ Zozi kɛ ɔ fi bɛ mán nɔn anun ɔ jásv. ɔ sanlɔn kɛ anɔn esulo kpili kpa a han bɛ. Mɔ Zozi fɔlɔ elɛɛ nɔn anun mɔ ɔ 'sa kɔ Galile'n,

³⁸ sɔanlan'n mɔ wawɛ etɛ'n fi yɛ nɔn tuli'n kɔ seɛ Zozi kɛ ɔ 'si yɛ sɔ. Zozi nwan:

39 “Sa kɔ wɔ awulo, nán kɔ han yí kwalaa mɔ Nyanmian a yɔ a man wɔ'n kele menian'n-mɔ.” Bian'n kɔsɔ kɔ hɔ ɔ kɔ han yí kwalaa mɔ Zozi a yɔ a man yí'n kɔ hele kulo bɔndun'n.

Zɔayilusi awa balasua'n,

ɔ non balasua'n m'ɔ hanlin Zozi taladi'e'n

(Matie 9.18-26, Maaki 5.21-43)

40 Mɔ Zozi fi Galile asue nun anzin elɔ ɔ 'sa ba'n, menian dɔn kpa kɔ a yí atin ele. ɔ sanlin kɔ bé kwalaa bé nyan jin yí atin.

41 Kaan cɛ, Zufu'n-mɔ asɔnun sua nun asɔ kpain'n kɔ a, kpain sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí Zɔayilusi. ɔ kɔ tu kɔ tɔ Zozi aja nun ɔ kɔ sele yí kɔ ɔ bála yí awulo elɔ.

42 ɔ sanlin kɛ yí wa balasua kɔnmgba cein'n mɔ ɔ'a li afɛ bulu non nnyuan'n, ɔ lɛ de ewue wu.

Mɔ bian'n hanlin sɔ'n, Zozi kɔ tie. Mɔ bɛ 'kɔ'n, menian dɔn si bé sɔ, anin bɛ 'kan Zozi bɛ mian bé afian.

43 ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anin balasua kɔn wɔ menian'n-mɔ afian ebele. Moja tu balasua sɔ'n yí afɛ bulu ɔ non nnyuan ahi. ɔ kɔ sɛci yí nwɔn esika kwalaaatin wɔ ayile eyɛlefɛ'n-mɔ elɔ. Nan kɔsɔ yí nwɔn a nza man.

44 ɔ li Zozi anzin, ɔ kɔ han yí taladi'e nun anɔan'n. Ebele ala, moja'n m'ɔ tu yí'n kɔ kpɛ.

45 Zozi kɔ bisa menian'n-mɔ kɛ: “Nwan yɛ ɔ'a han mín taladi'e'n?”

Ɛhi nwan “Nán mín ɔ!” Ɛhi nwan: “Nán mín ɔ!” Pielɔ nwan: “Kpain, a nwun kɛ menian'n-mɔ lɛ kan wɔ mian bɛ afian, kɔsɔ anin ɛ lɛ bisa ejɔle sɔa!”

46 Mɔ Pielɔ hanlin ɛhi'n, Zozi nwan: “Sɔanlan bie a han mín, ɔ sanlin kɛ m'an nwun kɛ anwɔnsele kɔn fi mín nun ɔ'a fite.”

47 Balasua'n kɔ nwun nun kɛ b'a hyi. Ɛhi a, yí nwɔn kɔ wɔsɔ yí ɔ kɔ tu kɔ tɔ Zozi aja nun. Menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ebele, like mɔ yí ti yɛ ɔ man ɔ hanlin Zozi taladi'e'n, ɛsɛ kɛ ɔ kpɔnlin yɔli mɔ yí nwɔn salɔ ebele ala'n, ɔ kɔ han yí kwalaa.

48 Mɔ yí nwan tɔli'n, Zozi nwan: “Mín wa balasua, kɔ anzɔnunjo nun, nán wɔ dedi nun a man wɔ nwɔn a sa.”

49 Anin Zozi anɔan tɛ wɔ ejɔle sɔ. Bɔfɛ kɔn fi kpain Zɔayilusi awulo elɔ wali a, yí nwan: “Zɔayilusi, wɔ wa nun a wu, yí ti n'ɛ jji kpain kón.”

50 Mɔ Zozi tɔli ejɔle sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele Zɔayilusi kɛ: “Zɔayilusi, gua wɔ ahɔnlin asi, nyan dedi ala, nán wɔ wa balasua'n, ɔ 'ba hin.”

51 Mɔ bɛ juli awulo ebele'n, Zozi ngɔ man sɔanlan fí atin kɛ ɔ wólu lika mɔ batɔnman'n la'n bie, sannan Pielɔ non Zɔan, non Zɔaki, non si'e'n non nian'n mɔ bɛ le baa nun ala.

52 Bé kwalaa bɛ le di batɔnman nun anwɔn yalɛ, bɛ le sun. Mɔ Zozi nwunlin yí sɔ'n, yí nwan: “Ɛmɔ yáci esuan'n nán batɔnman'n wuli man, ɔ lɛ dafi.”

53 Mɔ Zozi hanlin sɔ'n, bé kwalaa bɛ kɔ gɔlɔ yí nwɔn. ɔ sanlin kɛ bé diɛ, bɛ si yí fɔón kɛ talua nun a wu.

54 Ɛhi a, Zozi kɔ sɔ batɔnman nun asa, ɔ kɔ tian nun. Yí nwan: “Batɔnman, jaso!”

55 Batɔnman'n kɔ tinngɛ, ebele ala ɔ kɔ jaso. Zozi nwan: “Bɛ mán yí like lí.”

56 Ejɔle'n kɔ sin si'e'n non nian nun anwɔn. Zozi tualɔ bé kɛ nán bɛ kan like mɔ b'a nwun yí non anwɔn ejɔle bɛ kele sɔanlan fí.

9

Zozi 'ba sɔan yí menian bulu non nnyuan'n

(Matie 10.5-15, Maaki 6.7-13)

¹ Ehi cian kun Zozi yialí yí menian bulu nun nnyuan nun an, o kò man bé tunmin ké bé fòan wawé ete'n-mò, ese bé mán nwuluwafue'n-mò anwòn sá.

² O kò suan bé ké bé hó bó Nyanmian Belemgbin Mân'n kpaye, ese bé mán bé m̀ò b'a fuke'n tí akpòle.

³ O kò han kò hele bé ké: “Emò ehòle'n m̀ò bé le kò'n, nán bé fa like fíí bé sa bé nwòn. Nán bé fa kpòman, nán bé fa bóle, nán bé fa alie, nán bé fa esika, ese nán bé fa taladié nnyuan.

⁴ Awulo m̀ò emò kò sike nun'n, emò tánlan nun ebele dede o jú emò ehòle cian.

⁵ Kulo kusu m̀ò emò kò h́ò sù m̀ò b'a nne man emò'n, emò kpókpala bé ja nun abù anyuan'n bé gúá ebele bé hó. O ti adanzie elie ké bé ngwala man emò sònmòe b̀ò.”

⁶ M̀ò Zozi hanlín sò yueli'n yê yí menian bulu nun nnyuan'n hòli o. Bé hòli b̀òli Ejòlekpa'n bé heleli menian'n-mò ese bé manlín nwuluwafue'n-mò anwòn salí.

Belemgbin Elòdí Antipasí nzusue'n

(Matie 14.1-12, Maakí 6.14-29)

⁷ Ehi *Elòdí m̀ò tì Galile m̀àn nun asù belemgbin'n kò tì yí kwalaa m̀ò Zozi nun yí menian'n-mò a yò'n. O nnwun man m̀ò jònlún o, o sanlún ké menian mmie-mò le kele ké Zvan Batisi m̀ò wuli'n yê o'a hún nun o.

⁸ Mmie-mò nwan: “Nyanmian kpòmanfue Eli yê o'a fite o.” Mmie-mò kusu nwan: “Daba Nyanmian mgbòmanfue'n-mò m̀ò bé wuli'n, bé nunhan kòn yê o'a hún nun o.”

⁹ Nan m̀ò Elòdí tìlì yí sò'n, yí nwan: “M'an man b'a kpe Zvan ati'n. Nan nwan sàanlan dié yê bé le kan yí ejòle sù'a'n?” Ehika ati, o kulo ké o nwun Zozi.

Zozi 'ba man menian akpu nnun alie di

(Matie 14.13-21, Maakí 6.30-44, Zvan 6.1-14)

¹⁰ Ehi Zozi mmòfue bulu nun nnyuan'n hòli walí a, bé kò han m̀ò bé yòli'n kwalaa bé kò hele yí. M̀ò bé b̀òli amanníe yueli'n, Zozi nun bé bé kò tì bé nwòn bé kò h́ò kulo'n m̀ò bé fèle yí Betisayida nun asù.

¹¹ Meninsunman'n kò nwun nun bé kò si bé sù. Zozi kò sò bé nun, o kò han Nyanmian Belemgbin Mân nun anun ejòle o kò hele bé. Bé m̀ò bé ndí man akpòle m̀ò bé kulo ké bé tí akpòle'n, o kò man bé kò tì akpòle.

¹² Kemò anún alíe le san'n, yí menian bulu nun nnyuan'n kpunngelí yí a, bé nwan “Kpain, lika m̀ò ye wò'n tì fuaan. Yí ti, yaci menian'n-mò anún maan bé hó kpòndé alie nòn dabele kulo'n-mò nòn nanmue'n-mò m̀ò bé mantan mantan ewa'n-mò asù.”

¹³ M̀ò bé hanlín sò'n, Zozi kò bua bé ké: “Emò muonun mán bé like lí!”

Bé nwan: “Like m̀ò ye le yí ewa nun ala y'o le kpaon nnun'n o nòn ejue nnyuan'n. Se kusu kulo ké ye hó tó alie ye béle meninsunman ehi a?”

¹⁴ (Menian m̀ò b'a yia ebele'n, bé ju menian akpu nnun.)

Zozi kò han kò hele yí menian'n-mò ké: “Emò mán bé tétanlan kpule abulanun abulanun.”

¹⁵ Yí menian'n-mò kò yò m̀ò heleli bé'n, bé kò man menian'n-mò kò tétanlan asi.

¹⁶ Ehi, Zozi kò le kpaon nnun'n o nòn ejue nnyuan'n. O kò tì yí nyín anwunno, o kò la Nyanmian asi. O kò hye kò man yí menian'n-mò ké bé kusu bé hyé bé mán meninsunman'n.

¹⁷ Menian nwala ehi, bé kwalaa bé kò li dede bé kò kò yí. Yí b̀ò'n m̀ò hálí'n o tì ece mma bulu nun nnyuan.

Piɛli 'ba han ke Belemgbin Ngvandefue'n y'o le Zozi
(Matie 16.13-21, Maaki 8.27-29)

¹⁸ Cian kɔn Zozi kɔ ti yí nwɔn ɔ kɔ hɔ asɔnɔn eyɔɔɛ, yí menian'n-mɔ kɔ kpɔ yí. Zozi kɔ bisa bé kɛ: “Menian'n-mɔ muonun, bɛ bu kɛ nwan sɔanlan diɛ y'o le mɔn?”

¹⁹ Yí menian'n-mɔ nwan: “Mmie-mɔ nwan Zɔan Batisi y'o le wɔ. Mmie-mɔ kusɔ nwan *Eli y'o le wɔ. Mmiekun-mɔ nwan daba Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ mɔ bɛ wuli'n, bé nunhan kɔn yê ɔ'a hɔn nɔn ɔ.”

²⁰ Zozi kɔ bisa bé kɛ: “Nan emɔ kusɔ lili, emɔ bu kɛ nwan sɔanlan diɛ y'o le mɔn?”

Piɛli jasɔli a, yí nwan: “Kilisi'n, Belemgbin Ngvandefue'n mɔ Nyanmian a sɔan yí'n y'o le wɔ.”

Zozi 'ba han yí ewue'n nɔn yí etinngɛ nɔn anwɔn ejɔɛ
(Matie 16.20-28, Maaki 8.30-9.1)

²¹ Mɔ Piɛli hanlin sɔ'n, Zozi kɔ totua bé kɛ nán bɛ kan bɛ kele sɔanlan fíi.

²² Ɔ kɔ han kɔ tɔ sɔ kɛ: “Ɔ di kɛ Mân Baa'n nwun amannɛ kpa. Izalayɛ mân nɔn anun mgbain'n-mɔ, nɔn Nyanmian tɛɛyɔfue mgbain'n-mɔ ɔ nɔn mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ, bɛ 'ba yí yí bɛ tɔ. Bɛ 'ba hɔn yí. Bɛ kɔn yí a, yí cian nsan nɔn asɔ ɔ 'tɔnnge.”

²³ Ehi anzin, Zozi kɔ han kɔ hele bé kwalaa kɛ: “Sɔanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ si mɔn sɔ'n, n'ɔ susu yí ti ɔ gua yí nwɔn sɔ. Nan alihian biala, ɔ fá yí kulɔwa'n ɔ tɔ yí kamun sɔ, nán ɔ sí mɔn sɔ.”

²⁴ Ɔ sanlin kɛ sɔanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ kpɔnnɔde yí ngɔan'n, ɔ 'wu. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ hulo mɔn ɔ kɔ wu wɔ mɔn dunman nɔn'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'nyan ngɔan.

²⁵ Sɛ sɔanlan kɔn nyan mân nɔn anun ninngɛ'n kwalaaatin, nan sɛ ɔ le man ngɔan an, anun nzu nvasɔɛ diɛ yê ɔ 'nyan yí sɔ ɔ?

²⁶ Sɔanlan m'ɔ kɔ sa mɔn mɔn Nwan Ejɔɛ nɔn anwɔn nyian'n, mɛɛ mɔ Mân Baa'n 'ba a yí anunminnyanmɔn'n ɔ nɔn Siɛ'n nɔn yí anwɔntɛ mmɔfue'n-mɔ anunminnyanmɔn nɔn anun'n, ɔ 'sa sɔanlan sɔ nɔn anwɔn nyian.

²⁷ Mɔn kan yí ananhɔɛ mɔn kele emɔ kɛ menian ehi-mɔ mɔ b'a yia ewa'n, bé kwalaa bɛ ngo yue man wu, mmie-mɔ 'nwun Nyanmian Belemgbin Mân'n bé nyinsɔ.”

Zozi anwɔn ekacie'n
(Matie 17.1-8, Maaki 9.2-8)

²⁸ Mɔ Zozi hanlin ejɔɛ sɔ'n, yí nzin mɔɛ kɔn, ɔ nɔn Piɛli nɔn Zɔan nɔn Zɔaki, bɛ kɔ fɔ bɔka kɔn asɔ bɛ 'kɔ a yɔ asɔnɔn.

²⁹ Mɔ bɛ 'yɔ asɔnɔn'n, Zozi anyin nɔn anun kɔ kaci. Yí taladiɛ'n m'ɔ wula'n kɔ yɔ fufue hyiɛn, m'ɔ wɔwɔ bé nyinsɔ ɔ.

³⁰ Ebeɛ ala, menian nnyuan kɔ fite fite, bɛ nɔn Zozi lɛ juɔ. Menian nnyuan sɔ'n-mɔ y'o le *Moyizi nɔn *Eli.

³¹ Bɛ wɔ Nyanmian anunminnyanmɔn nɔn anun. Kɛ Zozi 'kpɔn di yí junman'n dede mɔ ɔ 'fa wu Zoluzalemɔn kulo nɔn asɔ'n, yí nwɔn ejɔɛ yê anɔn bɛ lɛ kan ɔ.

³² Nafeɛ kɔ hɔn Piɛli nɔn yí manngɔn'n-mɔ. Nan mɔ bɛ tinngeli'n, bɛ kɔ nwun Zozi anunminnyanmɔn nɔn menian nnyuan'n m'ɔ nɔn bé bɛ jijin ebeɛ'n.

³³ Mɛɛ mɔ menian nnyuan'n 'yaci Zozi ebeɛ bɛ kɔ'n, Piɛli kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: “Kpɔin, ɔ ti kpa kɛ yɛ wɔ ewa. Yí ti yɛ 'bɔ tanti nsan. Wɔ diɛ kɔn, Moyizi diɛ kɔn, yê Eli kusɔ diɛ kɔn.” (Piɛli nnwun man ejɔɛ'n m'ɔ lɛ kan nɔn anun).

³⁴ Mɛɛ m'ɔ 'kan ehi'n, bɔlé kɔn kɔ a kɔ hala bé sɔ. Mɔ Zozi menian'n-mɔ nwunlin kɛ bɔlé nɔn a hala bé sɔ'n, esulo kɔ han bé.

³⁵ Bolé nín anun, bɛ kɔ tɪ anɛ bie. Anɛ sɔ'n nwan: “Svanlan ɛhɪ tɪ mɪn Wa, m'an yɪ yɪ. Ɛmɔ tie yɪ!”

³⁶ Mɔ anɛ sɔ'n hanlɪn sɔ yuelɪ'n, bɛ ngɔ nwun man svanlan fɪi kɛ Zozi angɔnmɪn ala. Yɪ menian'n-mɔ kɔ muan bɛ nvan. Like mɔ bɛ nwunlin yɪ mɛle sɔ nɪn anun'n, bɛ ngɔ bɔ sɔ bɛ ngɔ hele man svanlan fɪi.

Zozi 'ba tu batɔnman kɔn anwɔn wawɛ ɛtɛ'n
(Matie 17.14-18, Maaki 9.14-27)

³⁷ Ɛhɪ anzin, alɛ hɪnlɪn mɔ bɛ fɪ bɔka nɪn asɔ bɛ juli'n, menian dɔvɔn kpa kɔ a kɔ kpa Zozi atɪn.

³⁸ Ɛbɛle ala svanlan kɔn kɔ tɪan menian'n-mɔ afian Yɪ nwan: “Kpain, mɪn 'sele wɔ kpa, tɔ wɔ nyɪn nɪan mɪn wa'n, mɪn wa kɔnmɔba ceɪn'n!”

³⁹ Wawɛ bie tɔ yɪ sɔ. ɔ tɔ yɪ sɔ ala, ɔ man ɔ tɛtɪan. ɔ kpusu batɔnman'n sele kpa. ɔ man ɔ cuɪn ngɛsele. ɔ kele yɪ yalɛ. Ɛse ɔ nyaci man yɪ nɪn fɔtɪlɪfɔ.

⁴⁰ M'an sele wɔ menian'n-mɔ kɛ bɛ tɔ wawɛ ɛtɛ sɔ'n. Nan b'a mantan yɪ dede b'a ngɔala man yɪ tu.”

⁴¹ Zozi nwan: “Menian mɔ bɛ le man dedi, atɪ anun ɛtɛ mma! Mɪn nɔvɔn ɛmɔ yɛ tɔnlɔn dede ɔ hɔ jɔ mɛle benin? N zɔ ɛmɔ dede ɔ jɔ mɛle benin? Fa wɔ wa'n bala ɛwa!”

⁴² Mɔ batɔnman'n 'cɔvɔn kpunngɛ Zozi'n, wawɛ'n kɔ tɔ yɪ asɔ, ɔ kɔ kpusu yɪ sele kpa. Nan m'ɔ yɔlɔ sɔ'n, Zozi kɔ jɔjɔ aminle sɔ kɔ hele wawɛ ɛtɛ'n. Zozi kɔ man batɔnman nɪn anwɔn kɔ sa ɔ kɔ fa yɪ ɔ kɔ man yɪ sɔ.

⁴³ Ɛjɔle'n kɔ sɪn bɛ kwalaa bɛ nwɔn wɔ Nyanmɪan tunmɪn kpɪli nɪn anyun-nun.

Zozi 'ba bɔ yɪ ewue'n nɔvɔn yɪ etɪnngɛ nɪn asɔ biekuɪ
(Matie 17.22-23, Maaki 9.30-32)

Kɛmɔ Zozi ninngɛ'n kwalaa mɔ yɔlɔ'n tɛ sɪn menian'n-mɔ anwɔn'n, ɔ kɔ han kɔ hele yɪ menian'n-mɔ kɛ:

⁴⁴ “Sɪan dɪɛ, ɛjɔle'n mɔ mɪn 'ba han mɪn kele ɛmɔ'n, ɛmɔ fá bɛ sɪɛ kpa. Bɛ 'ba hyɪ *Mân Baa'n bɛ wula menian'n-mɔ asa nɪn.”

⁴⁵ Yɪ menian'n-mɔ ngɔ tɔ man ɛjɔle sɔ nɪn abɔ. Zozi ngɔ hehele man nɪn, ɔ man b'a ndɪ man yɪ bɔ. Kɔsɔ afɪ, bɛ ngɔ nyan man anwɔnsele bɛ ngɔ bisa man yɪ ɛjɔle sɔ nɪn anwɔn kosuan.

Svanlan m'ɔ tɪ kpɪli tala bɛ kwalaa'n
(Matie 18.1-5, Maaki 9.33-37)

⁴⁶ Akpɔlɔwa kɔn tɔlɔ Zozi menian'n-mɔ afian. Akpɔlɔwa sɔ'n y'ɔ le kɛ bɛ le kpɔnndɛ svanlan m'ɔ tɪ kpɪli tala bɛ kwalaa'n bɛ afian ɛbɛle.

⁴⁷ Mɔ bɛ 'su akpɔlɔwa sɔ'n, Zozi kɔ nwun mɔ anun bɛ le junlɪn'n. Ɛhɪ a, Zozi kɔ fa batɔnman kaan kɔn kɔ sɪɛ yɪ nwɔn ɛbɛle,

⁴⁸ yɪ nwan: “Svanlan m'ɔ kɔ le batɔnman ɛhɪ mɪn dunman nɪn'n, anun mɪn muonun yɛ ɔ'a le mɪn ɔ. Yɛ svanlan kɔsɔ m'ɔ kɔ sɔ mɪn nɪn'n, anun ɔ'a sɔ svanlan'n m'ɔ svanlɪn mɪn nɪn anun. ɔ sanlɪn kɛ svanlan m'ɔ tɪ kaan ɛmɔ kwalaa afian ɛwa'n, yɪ yɛ ɔ tɪ kpɪli tala yɪ manngɔn'n-mɔ ɔ.”

Svanlan m'ɔ mgbɔ man ɛmɔ'n anun ɔ tɪ ɛmɔ dɪɛ
(Maaki 9.38-40)

⁴⁹ Zɔvɔn jasɔlɔ a, yɪ nwan: “Kpain, y'a nwun bian kɔn kɛ ɔ le fa wɔ dunman'n fɔvɔn wawɛ ɛtɛ'n-mɔ, nan y'a totua yɪ kɛ nán ɔ yɔ sɔ kɔn. ɔ sanlɪn kɛ ɔ nnɔvɔn man yɛ nɪn bie.”

⁵⁰ M'ɔ hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “Nán bɛ totua yɪ, ɔ sanlɪn kɛ svanlan m'ɔ mgbɔ man ɛmɔ'n, anun ɔ nɔvɔn ɛmɔ tɪ kɔn.”

Samali mân nun anun kulo kɔn anwɔn ejɔlɛ'n

⁵¹ Mɔ anin Zozi nyanmiansɔ eɔlɛ cian'n lɛ kpunngɛ'n, ɔ kɔ si yí hue kɛ ɔ 'kɔ Zoluzalɛmɔn.

⁵² ɔ kɔ sɔan menian yí nyunnun. Bɛ kɔ hɔ kɔ ju Samali mân nun anun kulo kɔn asɔ. Bɛ 'kɔ a kpɔnnɛ lika mɔ bɛ 'sike ɔ.

⁵³ Kulo sɔ nun asɔ menian'n-mɔ ngɔ sɔ man bɛ nun. ɔ sanlin kɛ Zozi lɛ kpɛ nun eɔlɛ ɔ kɔ Zoluzalɛmɔn.

⁵⁴ Mɔ yí menian'n-mɔ Zɔan nɔn Zɔakɔ nwunlin yí sɔ'n, bɛ nwan: "Yé Mɔn, ɛ kulo kɛ yɛ man sɔn fɔ anwunno ɔ tɔ kulo sɔ nun anun ɔ bɔ bɛ bɔsɔ ɔ?"

⁵⁵ Mɔ bɛ bisalɔ kosuan sɔ'n, Zozi kɔ kpɛ yí nyɔn bɛ nwɔn elɔ ɔ kɔ tu bɛ nyunnun.

⁵⁶ Bɛ fɔ eɔlɛ bɛ kɔ hɔ kulo fɔfɔlɛ asɔ.

Bɛ mɔ bɛ kulo kɛ bɛ si Zozi sɔ'n

(Matie 8.19-22)

⁵⁷ Mɔ anin bɛ ja wɔ nun bɛ lɛ kɔ Zoluzalɛmɔn'n, sɔanlan kɔn kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: "Yé Mɔn, lika kwalaa mɔ ɛ 'kɔ'n, mɔn 'si wɔ sɔ."

⁵⁸ Zozi nwan: "Aminsani'n-mɔ, bɛ lɛ bɛ bɔɛ bɛ da nun. Nnɔnman'n-mɔ kɔsɔ lɛ bɛ sɔ. Nan *Mân Baa'n, yí dɛ, ɔ lɛ man lika fɔfɔlɛ mɔ da de yí ɛnwɔnmian ɔ."

⁵⁹ Zozi fɛlɛlɛ sɔanlan fɔfɔlɛ a, yí nwan: "Wɔ, si mɔn sɔ."

Sɔanlan sɔ'n kɔsɔ nwan: "Kpɔin, man mɔn atin maan n gɔ n zie mɔn sɔ kwalaaaka."

⁶⁰ Mɔ hanlin sɔ'n, Zozi kɔ bua yí kɛ: "Yaci ewue mma maan bɛ sɛ bɛ fuin'n-mɔ, nán wɔ dɛ, kɔ bɔ Nyanmian Belemgbin Mân nun anwɔn kpɔyɛ'n."

⁶¹ Sɔanlan fɔfɔlɛ biekun kɔsɔ kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: "Kpɔin, mɔn dɛ, mɔn 'si wɔ sɔ ɔ, nan kɔsɔ man mɔn atin maan n gɔ n gálɛ mɔn nvilɛ'n-mɔ kwalaaaka."

⁶² Zozi nwan: "Sɔanlan mɔ kulo kɛ ɔ si mɔn sɔ'n, sɛ ɔ susu yí nzin ejɔlɛ a, anin ɔ'a nɛ nvata man Nyanmian Belemgbin Mân nun anun junman elɛ sɔanlan."

10

Zozi 'ba sɔan menian abulasɔ nɔn nnyuan

¹ Eɔi anzin, yé Mɔn kɔ yí menian abulasɔ nɔn nnyuan biekun. ɔ kɔ sɔan bɛ nnyuan nnyuan kɛ bɛ lí mɔa kulo'n-mɔ kwalaa asɔ ɔ nɔn lika kwalaa mɔ yí muonun ɔ 'ba sɔn'n.

² Yí nwan: "Mmaka mma'n mɔ bɛ 'ti'n tɛ sɔn, kɔsɔ ajunmanfɔ'n-mɔ a nzɔn man. Yí ti, ɛmɔ sɛlɛ ebo nɔn asɔ mɔnlan'n maan ɔ gúá ajunmanfɔ dɔn yí ebo nɔn asɔ.

³ ɛmɔ hó! Mɔn sɔan ɛmɔ kɛ mmɔa mma-mɔ bedi'n-mɔ afian.

⁴ Eɔlɛ mɔ ɛmɔ lɛ kɔ'n, nán bɛ fa esika, nán bɛ fa bɔlɛ, nán bɛ fa mgbabɔa, nán bɛ jinlan atunnun bɛ bisa sɔanlan fɔfɔlɛ ahɔn.

⁵ "Sɛ ɛmɔ ju elɔ a, awulo biala mɔ ɛmɔ kɔ wɔlɔ nun'n, ɛmɔ lí mɔa hán kɛ: 'Alvaciɛ hán ɛmɔ kwalaa mɔ bɛ wɔ awulo eɔi anun'n.'

⁶ Sɛ alvaciɛ sɔanlan wɔ awulo sɔ nun anun an, ɛmɔ alvaciɛ'n 'kan yí. Sɛ ɔ ti man sɔ a, ɛmɔ alvaciɛ'n 'ka ɛmɔ elɔ.

⁷ ɛmɔ tánlan awulo sɔ nun anun eɔlɛ. Alɛ biala mɔ bɛ kɔ fɛlɛ ɛmɔ yí nwɔn'n, ɛmɔ nɔn bɛ lí bɛ nɔn sɔ nzan'n. Afɔ ɔ fata kɛ kpafɔ biala nyan yí junman nɔn anwɔn ahatua. Nán bɛ di tutanlan.

⁸ "Kulo biala mɔ ɛmɔ kɔ ju sɔ'n, sɛ bɛ de ɛmɔ a, like biala mɔ bɛ kɔ tɔn bɛ kɔ man ɛmɔ'n, ɛmɔ lí.

⁹ ɛmɔ mán kulo sɔ nun asɔ nwuluwafɔ'n-mɔ anwɔn sa, ɛsɛ bɛ sɛ kulo mma'n-mɔ kɛ: 'Nyanmian Belemgbin Mân nun a kpunngɛ ɛmɔ.'

¹⁰ Nan kulo kɔsɔ mɔ ɛmɔ kɔ hɔ sɔ mɔ b'a nne man ɛmɔ'n, ɛmɔ fite bé gua nun asɔ, bɛ sé kɛ:

¹¹ 'Ɛmɔ kulo'n muonun asɔ anyɔan'n mɔ ɔ'a bɔ ɔ'a gua yɛ ja'n-mɔ anwɔn'n, yɛ lɛ kpɔkpala yɛ gua ɛmɔ anwɔn. Nan kɔsɔ, ɛmɔ nwɔn yí kɛ Nyanmian Belemgbin Mân nɔn a kpunngɛ ɛmɔ.'

¹² Mɔn kan yí ananhɔlɛ mɔn keke ɛmɔ kɛ kulo sɔ'n, ndɛɛ ebua cian nɔn anun, ɔ 'nwun yalɛ tala *Sodamɔn kulo'n."

Kulo'n-mɔ mɔ bɛ nne man Zozi bɛ nni man'n
(Matie 11.20-24)

¹³ "Ɛmɔ Kolazɔn amma, munnzue hán ɛmɔ! Ɛmɔ Betisayida amma, munnzue hán ɛmɔ! Afi asinbenwɔn ninngɛ'n-mɔ mɔ bɛ yɔlɔ yí ɛmɔ afian'n, sɛ bɛ yɔlɔ yí *Tii nɔn *Sidɔn kulo'n-mɔ asɔ a, ahan ndɛ-ndɛ kpa, ɛbele menian'n-mɔ a tanlan asɔ, b'a wula kotoku b'a bɔ nzɔan m'ɔ keke kɛ b'a nun bé nwɔn b'a kaci bé abalabɔ'n.

¹⁴ Ɛhi ati, yalɛ mɔ ɛmɔ 'ba nwun yí'n, ɔ 'tala Tii nɔn Sidɔn amma'n-mɔ dɛɛ'n.

¹⁵ Ɛmɔ Kapɛɛnawɔmɔn amma, ɛmɔ jɔnlɔn kɛ bɛ 'kuku bé nwɔn sɔ dede bé nɔn Nyanmian sɛ ɔ? Cɛɛɛ. Bɛ 'kan ɛmɔ asɔ dede ɛmɔ ju sɔn m'ɔ le man ayueliɛ nɔn anun."

¹⁶ Ɛsɛ Zozi kɔ han kɔ hele yí menian'n-mɔ kɛ: "Sɔanlan m'ɔ kɔ tie ɛmɔ ɛjɔlɛ'n, anun ɔ'a tie mɔn. Sɔanlan mɔ ɔ'a nzɔ man ɛmɔ nun'n, anun mɔn yɛ ɔ'a nzɔ man mɔn nun ɔ. Yɛ nunhan mɔ ɔ'a nzɔ man mɔn nun'n, anun sɔanlan'n m'ɔ sɔanlɔn mɔn anun anun yɛ ɔ'a nzɔ man ɔ."

Menian abulasɔ nɔn nnyuan nɔn esa ɛwale nun

¹⁷ Ɛhi, menian abulasɔ nɔn nnyuan'n mɔ Zozi sɔanlɔn bé'n kɔ hɔ kɔ a. Bɛ 'ba a, anun b'a li fɛ. Bé nwan: "Yɛ Mɔn, yɛ bɔ wɔ dunman nɔn ala, wawɛ ɛtɛ'n-mɔ ngɔala man yɛ nyunnun jinlan!"

¹⁸ Zozi nwan: "Ɔ tɔ sɔ. Mɔn 'nɔn an, anun *Satan fi anwunno ɔ'a yɔ ɔ'a tɔ asɔ kɛ nyanmian'n m'ɔ lɛ kpɛ mɔn ɔ.

¹⁹ Ɛmɔ nɔn, m'an man ɛmɔ tunmin kɛ ɛmɔ nánndi owo nɔn nyanmian aka'n-mɔ asɔ, m'an man ɛmɔ tunmin kɛ ɛmɔ tía ɛmɔ kpɔfɔɛ'n tunmin dɛɛ nɔn asɔ. Like fíí ngɔ hɔala man ɛmɔ yɔ.

²⁰ Nan kɔsɔ nán bɛ di fɛ kɛ wawɛ ɛtɛ'n-mɔ ngɔala man ɛmɔ anyunnun jinlan, nan ɛmɔ lí fɛ kɛ b'a hele ɛmɔ dunman'n wɔ Nyanmian Belemgbin Mân nɔn anun ɛlɔ."

Sie'n nɔn Baa'n

(Matie 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Mele kɔnmgbɔ sɔ'n, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ man Zozi kɔ li fɛ. Yí nwan: "Mɔn Si, wɔ mɔ ɛ bolɔ anwunno nɔn asɛɛ'n, mɔn 'da wɔ asɔ. Ɔ sanlɔn kɛ a yɔ nɔvialɛ nun ninngɛ'n-mɔ a hele mmatɔnman ɛhi-mɔ. Nan bé mɔ bé nwan bɛ sɔ ngɛlɛ ɔ nɔn bé mɔ bɛ sɔ kalata'n, a man b'a nnwun man yí. Mɔn Si, ɔ tɔ ananhɔlɛ, a man ɔ'a yɔ sɔ. Ɔ sanlɔn kɛ mɔ ɛ hulolɔ nɔn anun. Yí ti, mɔn da wɔ asɔ.

²² Mɔn Si, a fa tunmin'n kwalaa a wula mɔn sa nun. Sɛ nán Sie nɔn angɔnmɔn cein an, sɔanlan fíí nzɔ man Baa'n. Yɛ sɛ nán Baa'n kɔsɔ angɔnmɔn cein, ɔ nɔn kɛ bé mɔ Baa'n kulo kɛ ɔ yɔ Sie'n keke kɛ nɔn an, sɔanlan fíí kɔn nzɔ man Sie'n."

²³ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ kpɛ yí nɔn yí menian'n-mɔ anwɔn ɛlɔ. Yí nwan: "Nyila hán ɛmɔ wɔ nunhan mɔ ɛmɔ anyɔn'n nwun yí nɔn anwɔn!

²⁴ Afi mɔn kan yí ananhɔlɛ mɔn keke ɛmɔ kɛ daba Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ dɔɔn kpa, nɔn daba mɔmɛlemgbin dɔɔn kpa hulolɔ kɛ ahan bɛ nwun mɔ ɛmɔ anyɔn nwun yí'n, kɔsɔ bé nɔn a nnwun man yí. Bɛ hulolɔ kɛ ahan bɛ tɔ mɔ ɛmɔ lɛ ti'n, kɔsɔ b'a ndɔ man."

Samali bian ati anun kpa nɔn anwɔn anyɔnnɔdala'n

²⁵ Ehi, *mala nɔn asɔ kpain'n kɔn kɔ jasɔ, ɔ 'sɔ Zozi nɔn. Ɔ kɔ bisa yɛ kosuan ke: “Kpain, anɔn nzuke yɛ mɔn yɔ a, n gɔ nyan nyanmiansɔ ngvan'n m'ɔ le man ayuelɛ nɔn ɔ?”

²⁶ Zozi nwan: “Nzu ejɔle dɛ yɛ b'a hele wɔ yɛ mala nɔn anun ɔ? Se ɛ kɔnnga a, ɛ ti yɛ bu se?”

²⁷ Bian'n nwan: “Ɔ di ke ɛ fa wɔ ahɔnlin'n kwalaa, ɔ nɔn wɔ ɛkala'n kwalaa, ɔ nɔn wɔ anwɔnsele'n kwalaa, ɔ nɔn wɔ ajɔnlin'n kwalaa, ɛ kulo yɛ Mɔn m'ɔ ti wɔ Nyanmian'n. Eɛ ɔ di ke ɛ kulo wɔ manngɔn ke wɔ muonun wɔ nwɔn.”

²⁸ M'ɔ hanlin sɔ'n, Zozi nwan: “Inhun, a bua yɛ kpa. Kɔ nɔn yɔ yɛ sɔ, ɛ 'ba nyan ngvan.”

²⁹ Ehi, kemɔ mala nɔn asɔ kpain'n kulo ke ɔ bu yɛ nwɔn bɛ nɔn ati, ɔ kɔ bisa Zozi ke: “Anɔn nwan lɛ yɛ ɔ ti mɔn manngɔn'n?”

³⁰ Zozi kɔ susɔ ejɔle sɔ, yɛ nwan: “Anɔn bian kɔn fi Zoluzalemɔn, ɔ le sɔn kɔ Zoliko. Atunnun, kodiawu-mɔ kɔ hyɛ yɛ, bɛ kɔ le yɛ nwɔn ninngɛ'n kwalaaatin, bɛ kɔ bili yɛ dede ɔ ka m'ɔ wu, nɔn b'a yaci yɛ ebele b'a hɔ.

³¹ Nyanmian tɛyɛfɛ kɔn kɔ fa atɔn sɔ'n. Ɔ hɔlɛ dede mɔ yɛ nyɔn bɔlɛ bian'n mɔ b'a li yɛ awue nɔn ala a, ɔ kɔ sɔn ahanmian, yɛ ɔ kɔ hɔ.

³² *Levifɛ kɔn kɔsɔ kɔ a kɔ ju ebele, yɛ nyɔn bɔlɛ bian nɔn ala a, ɔ kɔ sɔn ahanmian, yɛ ɔ kɔ hɔ.

³³ Nan Samali bian kɔn, mɔ yɛ kɔsɔ ɔ le kpɛ nɔn sɔn'n, ɔ kɔ a kɔ ju wuluwafɛ nɔn anwɔn ebele. M'ɔ nwunlin wuluwafɛ'n, koun kɔ hun yɛ sɔnman.

³⁴ Ɔ kɔ hyɔn kɔ kpunngɛ yɛ, ɔ kɔ gugua yɛ nganlan'n-mɔ anɔn ayile, ɔ kɔ cɛcɛ sɔ. Eɛ afunlunmun'n mɔ yɛ muonun ɔ ti sɔ'n, ɔ kɔ fa wuluwafɛ'n kɔ sɛ sɔ, ɔ nɔn yɛ kɔ hɔ kpɛnunsɔn sua kɔn anɔn, nɔn ɔ'a nɔn yɛ.

³⁵ Bɛ lalɛ alɛ hunlin, ɔ kɔ yɛ esika kɔ man bian'n m'ɔ le kpɛnunsɔn sua'n, nɔn ɔ'a han ɔ'a hele yɛ ke: ‘Mɔn kɔ o, yɛ ti, nɔn bian ehi asɔ kanlanman. Mɛle mɔ mɔn 'ba sa mɔn ba ewa'n, kalɛ bieku mɔ ɛ kɔ bɔ yɛ nwɔn'n, mɔn 'tua mɔn man wɔ.’”

³⁶ Ehi a, Zozi nwan: “E nɔn an, anɔn bɛ menian nsan'n, benin y'ɔ ti sɔnlan'n mɔ ahan kodiawu'n-mɔ kun yɛ'n, yɛ manngɔn ɔ?”

³⁷ Mala nɔn asɔ kpain'n nwan: “Nunhan m'ɔ nwunlin yɛ nwɔn anwunnvoe ɔ yɔle yɛ ye nɔn ɔ.” M'ɔ bualɛ ehi'n, nɔn Zozi a se yɛ ke: “Wɔ kɔsɔ, kɔ nɔn yɔ yɛ sɔ ala.”

Maati nɔn Mali

³⁸ Kemɔ anɔn Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ aja wɔ atunnun'n, bɛ hɔlɛ juli kulo kɔn asɔ. Mɔ bɛ juli ebele'n, balasua kɔn kɔ sike bɛ yɛ awulo. Bɛ fele balasua sɔ'n Maati.

³⁹ Maati le yɛ nianman balasua kɔn ebele, bɛ fele yɛ Mali. Mali kɔ tanlan yɛ Mɔn aja abɔ, ɔ le tie ejɔle'n m'ɔ le kan'n, ɔ nɔn ninngɛ'n-mɔ m'ɔ le kele'n.

⁴⁰ Maati dɛ, anɔn yɛ nyɔn a bɔlɔ kpa, ɔ le yɔ like maan bɛ di. Ɔ kɔ a kɔ tɔ bɛ. Yɛ nwan: “Yɛ Mɔn, kemɔ mɔn nianman nɔn a yaci junman'n kwalaa a kpolo mɔn'n, ɔ njji man wɔ ɔ? Kan kele yɛ ke ɔ bala a buka mɔn.”

⁴¹ Yɛ Mɔn kɔ bua yɛ ke: “Maati, Maati, ɛ le susu, eɛ ɛ le di ninngɛ dɔn anwɔn yale.

⁴² Nan kɔsɔ like kɔnmgban cein ala yɛ ɔ ti cɛnnɔn ɔ. M'ɔ ti kpa'n, yɛ Mali a fa nɔn ɔ. Sɔnlan fɛ ngwala man yɛ tua de.”

11

*Zozi nun asonun eyole'n
(Matie 6.9-13; 7.7-11)*

¹ Elehun kon, Zozi holi asonun eyole lika bie. M'ɔ yoli asonun yueli'n, yi menian'n-mo anon kon ko han ko hele yi ke: "Yé Mún kele yé ke be kpín be yó asonun'n ke Zóan heleli yi menian'n-mo'n."

² Zozi ko bua bé ke: "Sé emó 'yó asonun an, emó hán ke:

Mín Sɪ, man yé fá anyinnzɔ

yé bó wó dunman nwanzzan-nwanzzan'n.

Man wó belemgbin elie mɛlɛ'n jú.

³ Alɪhɪan biala alɛ m'ɔ fata'n, fa man yé.

⁴ Fa yé ete'n-mo ce yé ke

yé kɔsɔ yé fa yé ce bé mɔ be fun yé'n.

N'ɛ yaci Abɔnsanmun maan ɔ laka yé."

⁵ Esé Zozi ko han ko hele bé biekun ke: "Yé bú yi ke emó anon kon le yi manngun. Alumnun ɔ'a ho a to yi manngun sɔ'n, yi nwan: 'Mín nianman, fé mín kpaun nsan.

⁶ ɔ sanlin ke mín manngun kon fi atun ɔ'a a to mín, n ne man like mɔ ɔ 'di ɔ.'

⁷ "Yé bú yi ke nunhan'n mɔ be le séle yi kpaun'n la yi sua nun akunnun elɔ, yi nwan: 'Yaci mín koun! M'an to mín anwan nun anon. Mín nun mín yi nun mín mma'n-mo y'a la. Mún ngwala man jasɔ nán m'an fa kpaun'n m'an man wó.'

⁸ Mun kan mún kele emó ke, sé bɔbɔ bian nun a njasɔ man ɔ a mman man yi manngun'n kpaun an, yi manngun'n 'bɔ anwan'n dede ɔ kpati jasɔ. ɔ 'fa yi kwalaa mɔ yi manngun nun a mian yi nwun'n man yi.

⁹ "Mín kɔsɔ mun kan mún kele emó ke emó bisa nán emó 'nyan yi. Emó kpɔnnɛ nán emó 'nwun yi. Emó bó anwan'n nán be 'tike.

¹⁰ ɔ sanlin ke sɔanlan biala m'ɔ ko bisa like'n, be fa be man yi. M'ɔ ko kpɔnnɛ like'n, ɔ nwun yi. M'ɔ ko bó anwan'n kɔsɔ, be tike.

¹¹ "Emó anon benin yé sé yi wa bisa yi ejue a, ɔ fa owo man yi ɔ?

¹² Anaan sé yi wa'n bisa yi kolonvia a, ɔ fa nyanmian aka man yi ɔ?

¹³ Emó lili mɔ emó ti etefɛ'n, emó sɪ ninngɛ m'ɔ ti mgbakpa be fa be man bé mma'n-mo. Siɛ'n m'ɔ wɔ anwunno elɔ'n lili yé kanngɔ, ɔ ngɔ fa man Wawɛ Nwanzzan-nwanzzan'n ɔ ngo mman man bé mɔ be le bisa yi nun ɔ!"

*Zozi nun bé mɔ be kpɔ yi'n-mo
(Matie 12.22-30, Maaki 3.22-27)*

¹⁴ Elehun kon Zozi ko tu wawɛ ete fi bian kon anon. Wawɛ ete sɔ'n man bian'n to amunle. Mɔ Wawɛ ete'n fiteli'n, bian'n ko juɔ. Ejɔlɛ'n ko sin menian'n-mo anwon kpili sonman.

¹⁵ M'ɔ yoli sɔ'n, mmie-mo nwan: "Belizebulu m'ɔ ti mmɔnsanmun'n-mo kpain'n y'ɔ man yi tunmin maan ɔ tu wawɛ ete'n-mo ɔ"

¹⁶ Mmie-mo kɔsɔ kulo ke be sua yi ngaa. Bé nwan: "Sé wó tunmin'n fi Nyanmian elɔ sakpa a, anin yó asinbenwon like kon maan yé nwún yi."

¹⁷ Nan kemó anon Zozi sɪ mɔ b'a jɔnlin'n, yi nwan: "Belemgbin man biala mɔ nun menian'n-mo kpɛ bé nyin be kon elɔɛ'n, mân sɔ'n 'bɔ asɪ, ebele sua'n-mo 'bubu gua.

¹⁸ Nan sé *Satan nun yi nwun kon elɔ a, ɔ 'yó sé nán yi belemgbin mân nun a jinlan yi ja nun? Afɪ emó le kele ke n ne Belizebulu tunmin'n yé mún fa mún tu wawɛ ete'n-mo ɔ.

¹⁹ Se n ne Belizebulu tunmin'n yê mûn fa mûn tu wawê ete'n-mô a, anûn emô amma'n-mô, tunmin benin yê bê diê be fa be tu wawê ete'n-mô o? Emô amma'n-mô muonun yê be 'bu emô fûo o.

²⁰ Mûn kan yî ananhêle mûn kele emô ke n ne Nyanmian tunmin'n yê mûn fa mûn tu wawê ete'n-mô o. Yî bu kele ke Nyanmian lê di yî belemgbîn nûn emô afian ewa.

²¹ "Mele mō swanlan kûn tî akpôle kpa, m'ô le elôe ninngê o sîsa yî awulo'n, be ngwala man yî wua.

²² Nan se swanlan fufôle fite ebêlê mō yî sa kwalaa m'ô le awulo'n, o tua yî de yî elôe ninngê'n kwalaa m'ô susu yî tî gua su'n, o ce yî nwôn ninngê'n o man menian'n-mô.

²³ "Swanlan m'ô nnôn man mûn afan'n, anûn o kpô mûn. Swanlan kûsû m'ô nûn mûn ye nwohuan man ninngê'n-mô anuan'n, anûn o bô bê asanndê.

Wawê ete nûn esa ewalê nûn

(Matie 12.43-45)

²⁴ "Mele mō wawê ete'n fî swanlan kûn anûn kô fite'n, o kô ewâ'n-mô anûn elô o kô kpônndê likâ o tanlan de yî enwônmiân. Se o kô nân o'a nnyan man bie fîf a, yî nwan: 'Mûn 'sa mûn kô wolô mûn sua'n mō n vî nûn m'an fite nûn anûn biekun.'

²⁵ Se o ba o ju ebêlê nân o nwun ke b'a kpekpiân nûn b'a sesie nûn kanlanman an,

²⁶ o kô fa wawê ete nsû mō bê tî anûn tî ete tala yî o ba. Be wolô sua nûn anûn, be ka ebêlê be tanlan. Yî be-yue-asîe, swanlan sô nûn asîtanlan'n yô esulo tala daba diê'n."

Nyila kpa'n

²⁷ Mō Zozi hanlûn sô yueli'n, balasua kûn kô tîan nûn menian'n-mô afian elô. Yî nwan: "Nyila hân balasua ehî m'ô wolî wô ese o nwanlûn wô'n!"

²⁸ Nan mō balasua nûn anuan tâlî'n, Zozi nwan: "Nyila lîlî hân bê mō be tie Nyanmian Anuan Ejôlê'n mō ese be nanndî su'n!"

Menian'n-mô 'ba bisa Zozi asinbenwôn like kûn

(Matie 12.38-42)

²⁹ Kemô anûn menian dôn kpa lê yia Zozi anwôn ebêlê'n, o kô han kô hele bê ke: "Ajulisû menian'n-mô atî anûn tî ete. Be kulo ke be yô asinbenwôn like be kele bê. Nan be nyô man asinbenwôn like fîf kûn be ngele man bê. Asinbenwôn like mō be 'yô be kele bê'n, y'ô le kpômanfûe *Zonasî diê'n.

³⁰ O sanlûn ke anûn Zonasî tî nzôle wô Ninninwô amma'n-mô anyunnun. *Mân Baa'n kûsû 'ba kaci nzôle wô ajulisû menian ehî-mô anyunnun.

³¹ Cîan mō Nyanmian 'bua mân'n ndêe'n, balasua'n mō anûn o tî Saba mân nûn anûn belemgbîn'n, o 'ba jasû jinlan o bu ajulisû menian'n-mô fûo. O sanlûn ke o fî hyû o walî tielî belemgbîn bêngêlfûe Salomûn ejôlê'n. Nan kûsû swanlan kûn wô ewa m'ô tala Salomûn o!

³² Cîan mō Nyanmian 'bua mân'n ndêe'n, Ninninwô amma'n-mô 'ba jasû be jinlan be bu ajulisû menian'n-mô fûo. O sanlûn ke meê mō be tîlî Nyanmian Anuan Ejôlê'n mō Zonasî hanlûn hehelî bê'n, be nûnlîn bê nwôn be kacilî bê abalabô'n. Nan kûsû swanlan kûn wô ewa m'ô tî kpilî tala Zonasî o!"

Anyan nûn anwôn ejôlê'n

(Matie 5.15; 6.22-23)

³³ Eê Zozi nwan: "Swanlan fîf nzô kanlannîe o nva wula man bokiti abô, nan be sô be sinnze yî anwunno maan bê mō be lê wolô sua nûn anûn'n nwun asî.

³⁴ Wó nyin'n ti ke wó nwonnaan nún aso kanlanníe. Sè wó nyin'n nwun así a, anin wó lika kwalaaatín wó jawe nún. Nan sè wó nyin'n ti man kpa a, anin wó nwonnaan'n wó awosin nún.

³⁵ Yí ti, sie wó nwón ye nán jawe'n mọ é ti nún nún a ngaci man awosin.

³⁶ Sè wó nwonnaan'n lika kwalaaatín wó jawe nún, mọ yí lika fíí nnón man awosin nún'n, wó nwonnaan'n 'ta ke kanlanníe'n ta wó nwón'n."

Zozi 'ba bọ Falisifue'n-mọ

*nón mala nún aso mgbain'n-mọ sasan
(Matie 23.1-36, Maakí 12.38-40)*

³⁷ Ehi, mọ Zozi anvan tóh'n, *Falisifue kón kọ fẹlẹ yí ke ọ bála a li like yí awulo. Mele mọ be lila mgbá nún aso tabílí nún anwón'n,

³⁸ Falisifue'n kó nwun ke Zozi a nwunnzinman yí sa kọsọ ọ le fa di like. Ejọle'n kó sin Falisifue nún anwón.

³⁹ Ehi a, yé Mún kó han kó hele yí ke: "Emọ Falisifue'n-mọ, ke emọ ti yí nún anin. Emọ nwunnzin kangó'n nún talie nún anzin, nan kọsọ awue nún ajónlín éte ngónmún y'ọ wó emọ ati anún ọ.

⁴⁰ Sènwọle ti ke emọ! Nyanmian m'ọ bọli like nún anzin'n, nán yí kónmgbá'n y'ọ bọli yí kunnún nún ọ?

⁴¹ Yí ti, emọ yí bé kunnún be bó afọlẹ be mán ehianfue'n-mọ. Sè emọ yó yí sọ a, emọ asítanlan'n b'a yó nwannzan-nwannzan man emọ.

⁴² "Munnzue hán emọ Falisifue'n-mọ! Ọ sanlín ke emọ ebo nún aso ninngé ke mantí nún lú ọ nún munmuín munmuín'n-mọ, sè emọ tití a, emọ bú nún bulú be tu kón be man Nyanmian. Nan kọsọ emọ ngan man ananhọlẹ esé emọ ngulo man Nyanmian. Like mọ ahan ọ di ke emọ yó'n, ọ nún yí nzín díe'n-mọ'n, yí ahí.

⁴³ "Munnzue hán emọ Falisifue'n-mọ! Ọ sanlín ke emọ kulo ke menian'n-mọ kwalaa nwun emọ. Yí ti, asónún sua'n-mọ anún bia'n-mọ m'ọ jijin bé nyunnún nún aso yé emọ tétanlan ọ. Gua nún aso, emọ kulo ke menian'n-mọ bebele be nwón así nán b'a bisa emọ ahín.

⁴⁴ "Munnzue hán emọ! Ọ sanlín ke emọ ti ke asielẹ mọ menian'n-mọ nzí man ke b'a sie sọanlan ebele mọ be nanndí sọ ọ!"

⁴⁵ Mọ Zozi hanlín sọ'n, mala nún aso kpain'n kón jasọlú a, yí nwan: "Kpain, é kan ejọle ke mọ é le kan yí ebele nún an, anin é le bọ yé kọsọ yé amgbá!"

⁴⁶ Zozi nwan: "Munnzue hán emọ mala nún aso mgbain'n-mọ kọsọ bie! Ọ sanlín ke emọ man menian'n-mọ sọsọ bóle nònnọe nònnọe, kọsọ emọ nva man be sá betia kón bọbọ be mmọka man bé.

⁴⁷ "Munnzue hán emọ! Ọ sanlín ke emọ tó Nyanmian mgbómanfue'n-mọ mọ emọ anan-mọ hunlín bé'n seka nún aso kanlanman kanlanman!

⁴⁸ Emọ yó sọ be kele ke be jin bé nan-mọ anzin. Afí emọ anan-mọ kún mgbómanfue'n-mọ a, emọ yé be tó bé seka nún aso ọ!

⁴⁹ Ehiaka ati, Nyanmian m'ọ ti bengelefue'n le kele ke: 'Mún 'suan mgbómanfue nún mmọfue bé nwón elo. Be 'kún mmie-mọ yé be 'kele mmie-mọ kọsọ ahulúwa.'

⁵⁰ Ọ man ke Nyanmian bọli mán'n mọ ọ 'ju ene'n, yí mgbómanfue'-mọ kwalaa mọ b'a hun bé'n, be 'pinnin ajulísú menian ehi-mọ wó yí nwón.

⁵¹ Ọ bọ yí bú Abẹlí ehuan díe nún aso dede ọ kọ ju kpómanfue Zakali, mọ be hunlín yí tẹeyíe mọcia'n nún Nyanmian sua nún afian'n, mún kan yí ananhọlẹ mún kele emọ ke, be 'pinnin ajulísú menian ehi-mọ kwalaa wó yí nwón.

⁵² "Munnzue hán emọ mala nún aso mgbain'n-mọ! Ọ sanlín ke emọ a fa ngele sua sannvẹ nún a sie. Emọ muónún nwóló man nún. Bé mọ bé kọsọ be kulo ke be wóló nún'n, emọ totua bé atín."

⁵³ Mò Zozi fi Falisifue nún awulo ebele fiteli'n, mala nún aso mgbain'n-mò nún Falisifue'n-mò anyún kò bọlọ yí nwón kpa. Bè kò bisa bisa yí ejòlè dọwón anwón kosuan.

⁵⁴ Bè nwan bè 'yò sò bè sua yí ngaa maan ò tò nún.

12

Falisifue'n-mò fali ayile nún anwón ejòlè'n

(Matie 10.26-27)

¹ Ǿ 'ba yò sò'n, menian akpú akpú kò yia Zozi anwón ebele. Esvan mò bè súnlin nún ati, bè fufu bè nwón sv. Zozi kò lí mva kò han kò hele yí menian'n-mò kè: “Èmò síe bè nwón ye wò *Falisifue'n-mò fali ayile nún anwón. Bè fali ayile sò'n y'ò le bè ato enanndie'n.

² Awosin nún ejòlè'n kualaatin 'fite jawe nún. Nvialie nún ejòlè'n kualaatin 'tu fite.

³ Ehika ati, like kwalaa mò emò kò yò yí awosin nún anun'n, alíe cún an, bè 'tí. Ejòlè kúsv mò emò kò tu yí asule nún sua elò bè kò hele svanlan'n, bè 'jinlan sua'n-mò ati asu bè bọ yí kpaye.

Svanlan'n m'ò di kè emò sulo yí'n

(Matie 10.28-31)

⁴ “Èmò mò emò tí mín manngón'n, mún kan mún kele emò kè: nán bè sulo bè mò bè kun anwónnaan'n kúsv bè ngwala man yí nzin like fíi yò'n.

⁵ Mún 'ba hele emò svanlan'n m'ò di kè emò sulo yí'n: Èmò sulo Nyanmian. Afi, se ò man emò wu a, ò kwalaa ò tó emò sín'n m'ò nnun man lé nún anun. Mún kan yí ananhòlè mún kele emò, yí dein y'ò di kè emò sulo yí ò!

⁶ Asu bè tónun nnónman nganngan nnun an, yí esika'n ju bie? Nan kúsv Nyanmian a lva nvi man bè nún kún.

⁷ Èmò ati enyuan'n muonun, Nyanmian sí yí kwalaa anvan. Yí tí, nán bè sulo, ò sanlin kè emò anwón cían Nyanmian ò tala nnónman dọwón kpa.

Bè mò bè kan kè bè tí Zozi die'n

(Matie 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “Èse mún kan mún kele emò kè se svanlan kún kan yí yuein menian'n-mò anyunnun kè ò tí mín die a, *Mân Baa'n kúsv 'kan wò Nyanmian mmòfue'n-mò anyunnun elò kè svanlan sò'n tí yí die.

⁹ Nan se svanlan kún kan yí yuein menian'n-mò anyunnun kè ò nzi man mín a, Mân Baa'n kúsv 'kan wò Nyanmian mmòfue'n-mò anyunnun elò kè ò nzi man svanlan sò'n.

¹⁰ Svanlan biala m'ò kò han ejòlè ete ò kò tia Mân Baa'n, ò 'nyan ete face. Nan svanlan m'ò kò han ejòlè ete ò kò tia Wawé Nwannzan-nwannzan'n, ò nnyan man ete face.

¹¹ “Mele mò bè nún emò kò hò, mò bè lé kò a bua emò ndéé wò Zufu'n-mò asónin sua'n-mò anun, mgbain'n-mò nún bè mò bè lé tunmin nún anyunnun'n, nán bè susu ejòlè'n mò emò 'kan bè sa bè nún nún anwón.

¹² Ǿ sanlin kè, ejòlè m'ò di mò emò 'kan'n, Wawé Nwannzan-nwannzan'n 'ba fa wula emò anvan mele sò nún anun.”

Esikafue jibilito nún anwón anyinnndala'n

¹³ Mò Zozi hanlin sò yueli'n, bian kún kò kuku yí nún sò meninsónman nún anun. Ǿ kò han kò hele Zozi kè: “Kpain, kan kele mín nianman'n kè ò bú ajà'n mò yé sí a sie yé nún anun, nán ò fá mín die'n ò mán mín.”

¹⁴ Mò bian nún anvan tólí'n, Zozi kò bua yí kè: “Anianman, nwan yé ò yílí mín kè m múa emò ejòlè'n, anaan n jé emò ninngé nún ò?”

¹⁵ Mò Zozi hanlín ɛhí yueli'n, ɔ kò han kò hele bé kɔalaatin kɛ: “Ɛmò nían bé nwón! Ɛmò síe bé nwón yé wò anwòndíe anyinbòlò nín anwón. Ɔ sanlín kɛ man sɔanlan kòn nyán yí nwón dede sɛɛ, nán yí anyanbɛnwón'n yê ɔ man yí ngwan ɔ.”

¹⁶ Ɛhí, ɔ kò bu anyinndala kòn ɔ kò hele bé. Yí nwan: “Anin esikafɔe kòn wò ɛbɛɛ. Ɔ kò sòn ebo ɔ kò tɪ yí sisakaa.

¹⁷ Ɔ lálì jónlínlín an, ɔ kò se yí nwón kɛ: ‘Anin mún 'yò yí sɛ? N nne man líka mò mún 'sìe mún ebo nún asò nínngɛ nún ɔ.’

¹⁸ Ɛsɛ ɔ kò se yí nwón kɛ: ‘Ɛ 'nwun like m'ò di kɛ mún yò'n. Mún 'ba bubu mún esíe'n-mò mún sì yí mgbìlì mgbìlì kpa, Mún sì ɔ yue a, mún 'fa mún *bele'n kɔalaatin ɔ nòn mún nínngɛ'n kɔalaatin mún wula nún.

¹⁹ Afí sian'n, mún 'kan mún kele mún nwón kɛ: Eja, a lí afɔe kò yò nyɛ nyɛ junman kpìlì kpa a sìe. Yí tì, tanlan así de wó ɛnwónmian, di alíe nòn nzan gua sò nán di mân.’

²⁰ “M'ò hanlín sò'n, nán Nyanmian a han a hele yí kɛ: ‘Belenzua jibilito! Ɛnɛ kòngɔɛ ɛhí dein, ɛ 'wu. Nínngɛ nwala'n mò a nyan yí'n, ɛ 'fa man nwan?’ ”

²¹ Mò Zozi buli anyinndala sò'n yueli'n, yí nwan: “Kɛ ejòlɛ'n tɪ yí man sɔanlan m'ò kpòndɛ anyanbɛnwón'n ɔ man yí nwón nún anin. Nyanmian ɛlò a, sɔanlan sò'n le man like fít.”

*Zozi 'ba han nzusue nín anwón ejòlɛ
(Matie 6.25-34)*

²² Ɛhí anzin, Zozi kò han kò hele yí menian'n-mò kɛ: “Ɛhíka ati, mún kan mún kele ɛmò kɛ: alíe'n mò ɛmò 'dì'n ɔ nòn taladíe'n mò ɛmò 'wula'n, nán bɛ susu yí nwón.

²³ Ɔ sanlín kɛ ngwan'n tɪ like cínjín kpa ɔ tala alíe'n. Yê anwónnaan'n kòsò tɪ cínjín kpa ɔ tala taladíe'n.

²⁴ Ɛmò tó bé nyín bɛ nían mosunmosun kɔaje'n-mò. Bɛ nnua man like yê bɛ ndí man like. Bɛ le man kunman anaan esíe mò bɛ gua nún like ɔ, kòsò Nyanmian ta bé. Ɛmò anwón cian ɔ tala nnònmán'n-mò!

²⁵ Ɛmò anun benín yê ɔ fa nzusue tɔ yí nwón an, ɔ 'ɛɛ asíe nún asò ɔ?

²⁶ Sɛ ɛmò ngɔala man m'ò tɪ kaan nún anun an, anin nzúkɛ ati yê ɛmò susu yí bɔ nga nún anwón ɔ?

²⁷ “Ɛmò nían kɛ ebo nún anun ndíle'n-mò mò bɛ le ndetele'n-mò kpín fifi'n. Bɛ nni man junman, bɛ nnwón man ɛtanlan. Nan kòsò, mún kan mún kele ɛmò kɛ belemgbín Salomón muonun nòn yí anyanbɛnwón'n m'ò nyanlín yí'n, taladíe m'ò tɪ kanlanman kɛ ndetele'n-mò, ɔ'a nwula man bie lé.

²⁸ Ndíle'n-mò mò bɛ wò ebo nún anun ɛnɛ, mò ɛhunman bɛ 'ju bɛ gua sìn nún'n, sɛ Nyanmian sesíe bé sua, ɔ yò sɛ mò ɔ ngo nian man ɛmò ɔ ngo tala man bé ɔ? Ɛmò dedí'n tɪ kaan!

²⁹ Yí tì, nán bɛ di yalɛ bɛ susu alíe mò ɛmò di ɔ nòn nzue mò ɛmò nòn nún anwón.

³⁰ Ɔ sanlín kɛ, nínngɛ sò'n-mò kɔalaatin, eyuadì nún anun menian'n-mò mò bɛ nzì man Nyanmian'n, bé yê bɛ susu yí nwón ɔ. Nan ɛmò díe, ɛmò Así'n sì kɛ ɛmò a hian yí nwón.

³¹ Ɛmò lí mɔa bɛ kpòndɛ Nyanmian Belemgbín Mân'n. Sɛ ɛmò nyan yí a, Nyanmian 'fa yí bɔ nga'n-mò kɔalaatin man ɛmò.

³² Ɛmò mò ɛmò tɪ kɛ ayemɔa kpule kaan'n, nán bɛ sulo. Ɔ sanlín kɛ ɔ'a yò Nyanmian fɛ kɛ ɛmò lí yí Belemgbín Mân'n bie.

*Anyanbɛnwón kpa'n
(Matie 6.19-21)*

³³ “Ɛmɔ tɔnɔn Ɛmɔ anwɔndɛ'n-mɔ be fa yɛ esika'n be hye ehianfue'n-mɔ. Ɛmɔ kpɛ esika kotoku m'ɔ nditɔ man, mɔ nun esika'n nvo man be sie Nyanmian Belemgbin Mɔn nun anun ɛɔ. Awɔfue nguala man ɛɔ kɔ kɔ wua, nvɔle kɔsu nguala man yɛ di.

³⁴ Afi, lika mɔ Ɛmɔ anyanbenwɔn'n wɔ'n, ebele kɔsu yɛ Ɛmɔ ahɔnlɔn'n wɔ ɔ.

³⁵ “Ɛmɔ wɔwula bɛ junman taladi'e'n, be sɔsɔ bɛ kanlannɛ'n.

³⁶ Ɛmɔ yɔ ke ngua mɔ bɛ mɔn a hɔ atɔnvɔle mɔ be le nwɔndɛ yɛ ɔ. Ɔ ju ebele mɔ ɔ 'bɔ anvan nɔn ala, anɔn b'a tike.

³⁷ Nyila hɔn ngua ehi-mɔ mɔ bɛ mɔn 'ba a, anɔn be lafilɔ man'n! Mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele Ɛmɔ ke mɔnhan'n 'kaci yɛ nwɔn ɔ wula junman taladi'e. Ɔ 'man yɛ ngvan'n-mɔ tetanlan asɛ tɔbɔli nɔn a nwɔn ɔ man bɛ like be di.

³⁸ Se ɔ sa ba alɔmunnnun anaan alɔbahian nɔn ɔ ba tu bɛ ke be lafilɔ man an, nyila hɔn bɛ!

³⁹ Ɛmɔ tɛ ejɔle ehi abu kpa. Se awulo nɔn asɔ mɔnhan'n sɛ dɔe'n mɔ awɔfue'n 'ba a, ahan ɔ nna man nɔn awɔfue nɔn a nyan atɔn a a bu yɛ sua nɔn anvan'n.

⁴⁰ Ɛmɔ kɔsu, Ɛmɔ bɔbɔa bɛ nwɔn. Ɔ sanlɔn ke *Mɔn Baa'n 'ba a dɔe mɔ Ɛmɔ nzusu man ke ɔ 'ba nɔn asɔ.”

Akva kpa'n yɛ akva ɛtɛ'n

(Matie 24.45-51)

⁴¹ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ'n, Pɛli kɔ bisa yɛ ke: “Yɛ Mɔn, asɔ yɛ ngɔnmɔn ala yɛ ɛ le bu anyɔndala ehi ɛ kele yɛ ɔ, anaan ɛ le bu kele menian'n-mɔ kɔalaatin ɔ?”

⁴² Yɛ Mɔn nwan: “Akva kpa'n m'ɔ sɛ ngele'n y'ɔ le benin? Yɛ y'ɔ le nunhan'n mɔ yɛ mɔn'n 'fa yɛ awulo'n wula yɛ sa nɔn ke ɔ nɔn sɔ, ɛsɛ tɛmɔn'n ju a, ɔ mɔn yɛ manngɔn'n-mɔ alɛ.

⁴³ Nyila hɔn akva sɔ'n mɔ yɛ mɔn 'ba ju a, anɔn yɛ sa wɔ yɛ nwɔn ɔ le di yɛ junman'n!

⁴⁴ Mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele Ɛmɔ ke: yɛ mɔn'n 'fa yɛ nwɔn ninngɛ'n kɔalaatin wula yɛ sa nɔn.

⁴⁵ Nan se akva sɔ'n kan kele yɛ nwɔn ke: ‘Mɔn mɔn nyanlɔn walɔ man’, se ɔ tɛ tɔ ngua ehɔnlɔn-mɔ asɔ ɔ bu bɛ, se ɔ didi, se ɔ nɔn nzan ɔ bu a,

⁴⁶ yɛ mɔn'n 'ba ɔn ɔ nɔn dɔe m'ɔ nzusu man nɔn asɔ. Ɔ 'pinnin akva sɔ'n kpa. Ɔ m'an ɔ nwun yalɛ ke ngua'n-mɔ mɔ be bɔ bala ɛtɛ'n nwun yɛ'n.

⁴⁷ “Akva m'ɔ sɛ like mɔ yɛ mɔn kulo, m'ɔ nzesie man yɛ nwɔn ɔ nyɔ man like sɔ'n, be 'fin yɛ sɔnman.

⁴⁸ Akva kɔsu m'ɔ nzi man like mɔ yɛ mɔn kulo, m'ɔ kɔ yɔ like sɔ'n m'ɔ di ɛbɔe'n, be 'gonun be fin yɛ. Sɔnlan mɔ be kɔ man yɛ ninngɛ dɔn'n, be 'bisa yɛ dɔn. Sɔnlan kɔsu mɔ be kɔ fa ninngɛ dɔn be kɔ wula yɛ sa nɔn'n, be 'bisa yɛ dɔn m'ɔ tala sɔ.”

Zozi nɔn afiannzɛɛ'n

(Matie 10.34-36)

⁴⁹ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, ɛsɛ yɛ nwan: “M'an a m'an ju sɔn m'an tu asɛ nɔn asɔ. Mɔn kulo ke ahan ɔ'a sɔ dada angɔnmɔn!

⁵⁰ Ɛsɔnian kɔn mɔ be le ba sɔnɔn mɔn'n, ɔ 'ka mɔn ngɔnmɔn an, ahan b'a sɔnɔn mɔn a yue!

⁵¹ Ɛmɔ junlɔn ke m malɔ menian'n-mɔ anzɔnnunjo eman asɛ nɔn asɔ ewa ɔ? Mɔn 'bua Ɛmɔ ke ɛɛɛ, nan m malɔ bɛ afian ɛsɛɛɛ.

⁵² Ɔ fi ɛnɛ m'ɔ kɔ'n, menian nɔn mɔ be wɔ awulo kɔn anun'n 'ba bu bɛ nwɔn nɔn. Menian nɔn 'ba han bɔ nɔn be nɔn nnyuan jinlan sɔ. Nnyuan'n kɔsu abu 'ba yɔ kɔn be nɔn nsan'n jinlan sɔ.

⁵³ Si'e'n nɔn yí wa belenzua'n 'ba fɔ sɔ. Baa belenzua'n kɔsɔ nɔn yí sɔ 'ba fɔ sɔ. Nian'n nɔn yí wa balasua'n 'ba jinlan sɔ. Baa balasua'n kɔsɔ nɔn yí nin 'ba jinlan sɔ. Ahelenian'n nɔn yí helenin 'ba fɔ sɔ. Yí helenin'n kɔsɔ nɔn yí 'ba fɔ sɔ."

Mele'n-mɔ anun nzɔle'n-mɔ

(Matie 16.2-3)

⁵⁴ Eɛe Zozi kɔ han kɔ hele meninsɔnman'n kɛ: "Sɛ emɔ nwun kɛ esue nɔn a munlan lika mɔ sɛnze'n tɔ nɔn an, anun emɔ nwan esue'n lɛ ba tɔ. Sakpa kɔsɔ, ɔ tɔ.

⁵⁵ Yɛ sɛ emɔ nwun kɛ anwɔnman fi ngɔa ɔ fita kɔ sɔlɔ a, anun emɔ nwan wawa'n lɛ ba kpɔn. Sakpa kɔsɔ, ɔ kpɔn.

⁵⁶ Apoo mma! Emɔ sɔ anwunno nɔn asɔ nzɔle'n-mɔ ngɔnmɔn ngɔnmɔn. Nan ɔ yɔ sɛ mɔ emɔ nnwun man mele'n mɔ yɛ wɔ nɔn'n nzɔle nɔn angɔnmɔn ɔ?

Sɛ sɔanlan bie sanman wɔ a,

ɛ nɔn yí bɛ sɛsie bɛ afian

(Matie 5.25-26)

⁵⁷ "Nzuke ati yɛ emɔ muonun njɔnlɔn man, bɛ nyɔ man like m'ɔ sɛ kɛ bɛ yɔ'n?

⁵⁸ Sɛ sɔanlan bie kɔ sanman wɔ a, mele mɔ ɛ nɔn yí lɛ kɔ a yɔ ndɛɛ'n, bɔ mɔndɔnlɔn ɛ nɔn yí bɛ sɛsie bɛ afian. Sɛ a nyɔ man yí sɔ nán ɔ nɔn wɔ kɔ sɔanlan'n m'ɔ di ejɔle nɔn aja sɔ a, sɔanlan'n m'ɔ di ejɔle'n 'fa wɔ wula nzalafu'n-mɔ asa nɔn. Nzalafu'n-mɔ kɔsɔ 'tɔ wɔ fiadi.

⁵⁹ Mun kan yí ananhɔle mɔn kele wɔ kɛ, sɛ kale babulu kɔn ka nán ɛ tualɔ yuelɔ man an, ɛ 'ka fiadi sua nɔn anun ebele."

13

Nunhuan anaan ewue

¹ Mele sɔ nɔn anun, menian mmie-mɔ kɔ a kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: "Kpain, anun Galile menian lɛ yɔ tɛɛ bɛ man Nyanmɔn. *Lɔmɔn kɔnmanna Pilatɔ kɔ man bɛ kɔ hun bɛ."

² Zozi kɔ bisa kɛ: "Emɔ jɔnlɔn kɛ kemɔ b'a hun bɛ sɔ nɔn ati, anun ɔ kele kɛ bɛ tɔ etɛfɛ bɛ tala Galile mán nɔn anun menian bɔ nga'n-mɔ kɔalaatin ɔ?

³ Cɛɛɛ. Nan mɔn kan mɔn kele emɔ kɛ, sɛ emɔ a nnun man bɛ nwɔn b'a ngaci man bɛ abalabɔ nɔn an, emɔ kɔsɔ kɔalaatin 'wu kɛ bɛ.

⁴ Menian bulu nɔn mɔɔvɛ'n kɔsɔ mɔ Silowe sua hyilili'n buli gualɔ bɛ sɔ ɔ hunlin bɛ'n, emɔ de di kɛ bɛ tɔ etɛfɛ bɛ tala Zoluzalemɔn ebele menian bɔ nga'n kɔalaatin ɔ?

⁵ Cɛɛɛ. Nan mɔn kan mɔn kele emɔ kɛ, sɛ emɔ a nnun man bɛ nwɔn b'a ngaci man bɛ abalabɔ nɔn an, emɔ kɔsɔ kɔalaatin 'wu kɛ bɛ."

Figi baka nɔn anwɔn anyɔndala'n

⁶ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ bu anyɔndala ehi ɔ kɔ hele bɛ. Yí nwan: "Bian kɔn kɔ lua *figi baka kɔn yí divɔn ebo nɔn asɔ. Elɛhɔn kɔn, ɔ kɔ hɔ kɔ nenian sɛ ɔ kɔ nyan figi mma sɔ o. ɔ hɔlɔ o, ɔ ngɔ nyan man bie sɔ.

⁷ Ehi a, bian'n kɔ han kɔ hele sɔanlan'n m'ɔ tɔ yí ebo'n kɛ: 'Yí afɔɛ nsan ahi. Mɔn kɔ figi baka nɔn abɔ elɔ, kɔsɔ mɔn nnyan man bie sɔ. Yí ti, bu yí tɔ. Afi, mɔn nnwun man like ati m'ɔ man ɔ jin ɛwa ɔ.'

⁸ "Mɔ bian'n hanlɔn sɔ'n, sɔanlan'n m'ɔ nɔn ebo nɔn asɔ'n nwan: 'Kpain, yaci yí maan ɔ jinlan ebele afɔɛ ehi biekun. Mɔn 'ba fufun yí nwɔn mɔn gugua yí bɔ ewula.

⁹ E 'su yí akpɔlɔwa a, afɔɛ biekun ɔ 'ba su. Sɛ ɔ'a nzu man an, ɛ kɔ man bɛ kɔ bu yí.'"

Zozi 'ba man balasua kɔn anwɔn sa

ɛnwɔnmian ele cian kɔn anun

¹⁰ Elɛhɔn kɔn, anin Zozi lɛ kele menian'n-mɔ ninngɛ Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua kɔn anun.

¹¹ Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anin balasua kɔn kɔsɔ wɔ asɔnɔn sua nɔn anun ɛbɛlɛ bie. Balasua sɔ'n ndi man akpɔlɛ yɛ afɔvɛ bulu ɔ nɔn mɔcɔvɛ ahi. Wawɛ ɛtɛ'n m'ɔ di junman sɔ nɔn a man balasua nɔn a hɔlɔ sɔ. Ɔ ngɔala man yɛ nwɔn nɔn tɔnnɛɛ.

¹² Nan mɔ Zozi nwunlin balasua sɔ'n, ɔ kɔ fɛlɛ yɛ ɔ kɔ han kɔ hele yɛ kɛ: "Balasua, wɔ nwɔn a sa!"

¹³ Zozi kɔ fa yɛ sa'n kɔ fua balasua nɔn anwɔn. Ɛbɛlɛ ala, balasua'n kɔ tɔnnɛɛ yɛ nwɔn nɔn, ɔ kɔ yɛ Nyanmian aye.

¹⁴ M'ɔ yɔlɔ sɔ'n, asɔnɔn sua nɔn asɔ kpain'n kɔ fɛ Zozi anwɔn ɛya. Ɔ sanlin kɛ ɔ'a man balasua nɔn anwɔn a sa *ɛnwɔnmian ele cian nɔn anun. Ɛhi a, ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ han kɔ hele bagua'n kɛ: "Junman elie tɛmun'n tɛ elesian. Ɛmɔ bɔla tɛmun sɔ'n bɛ mɔn bɛ nwɔn sɔ. Nan nɔn ɛnwɔnmian ele cian nɔn anun yɛ bɛ fa bɛ di junman sɔ nɔn!"

¹⁵ Yɛ Mɔn kɔ totua yɛ sɔ, yɛ nwan: "Apoo mma tɛ kɛ ɛmɔ! ɛnwɔnmian ele cian'n, ɛmɔ nunhan kɔn biala nyannjɛ yɛ ɛnalɛ anaan yɛ afunlunmun'n maan ɔ kɔ nɔn nzue. Sɛ ato e?"

¹⁶ Balasua ɛhi kɔsɔ m'ɔ tɛ Abalahamɔn abie, mɔ *Satan a cɛɛɛ yɛ dede afɔvɛ bulu nɔn mɔcɔvɛ'n, asɔ nɔn ɛnwɔnmian ele cian yɛ ɔ fata kɛ bɛ nyannjɛ yɛ ɔ?"

¹⁷ Zozi mmua sɔ'n kɔ man anyunnunguasɛ kɔ han bɛ mɔ bɛ kpɔ yɛ'n-mɔ. Nan bagua'n diɛ, ɛnyɔnmian junman'n kɔalaa mɔ Zozi lili'n yɔlɔ bɛ fɛ.

Muntadi baa nɔn anwɔn anyɔndala'n

(Matie 13.31-32, Maaki 4.30-32)

¹⁸ Ɛhi anzin, Zozi kɔ han kɔ hele bagua'n kɛ: "Nzu like diɛ yɛ Nyanmian Belemgbin Mɔn'n soman yɛ ɔ? Nzu yɛ mɔn kɔala kɛ mɔn fa mɔn susu yɛ ɔ?"

¹⁹ Nyanmian Belemgbin Mɔn'n soman muntadi baa mɔ sɔanlan kɔn a lua yɛ tola nɔn ɔ. Muntadi baa sɔ nɔn a fifi ɔ a kaci dukpa. Nnɔnman'n-mɔ a nwɔn bɛ sɔ yɛ sa mma'n-mɔ asɔ"

Fali ayile nɔn anwɔn anyɔndala'n

(Matie 13.33)

²⁰ Ɛsɛ Zozi kɔ bu anyɔndala kɔn biekun kɔ hele bɛ kɛ: "Nzu yɛ mɔn kɔala kɛ mɔn fa Nyanmian Belemgbin Mɔn'n mɔn susu yɛ ɔ?"

²¹ Ɔ tɛ fali ayile mɔ balasua kɔn a fa a fɔtɔ fali cilo abulaa ɔ nɔn nnun dede yɛ kɔalaa a tu ɔ."

Anvan fitu'n

(Matie 7.13-14, 21-23)

²² Ɛhi, anin Zozi aja wɔ atunnun ɔ lɛ kɔ Zoluzalemɔn. Atin nɔn asɔ kulo mg-bili mgbili'n-mɔ ɔ nɔn nganngan'n-mɔ, ɔ kɔ sɛsɛn bɛ sɔ ɔ kɔ hehele menian'n-mɔ ninngɛ.

²³ Bian kɔn kɔ bisa yɛ kɛ: "Yɛmɔnlin, asɔ menian kaan sɔa yɛ bɛ 'nyan bɛ ti ɔ?"

Ɛhi a, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ kɔalaatin kɛ:

²⁴ "Ɛmɔ bɔ mɔndɔnlin kpa bɛ sɛn anvan fitu nɔn anun. Afi, mɔn kan yɛ ananhɔlɛ mɔn kele ɛmɔ kɛ menian dɔn 'ba kpɔnnɛɛ atin bɛ bu sɔ, kɔsɔ bɛ ngɔ hɔala man Nyanmian Belemgbin Mɔn nɔn anun ɛlɔ kɔ.

²⁵ Mɔ awulo nɔn asɔ mɔnlian'n 'ba jasɔ ɔ tɔ anvan nɔn anun'n, ɛmɔ 'ba ha anvan nzin. Ɛmɔ 'ba jinlan bɛ bɔ anvan'n bɛ kan kɛ: 'Yɛmɔnlin, tike yɛ anvan.'

"Mɔnlian'n 'ba bua ɛmɔ kɛ: 'Mɔn nzi man ɛmɔ lika mɔ ɛmɔ fi ɔ.'

²⁶ “Emo 'ba se yí ke: ‘Yé nún wó y'a didi, yé nún wó y'a nún nzue, a hehele yé ninnge yé kulo'n-mo gua'n-mo asu.’

²⁷ “Yí kusu o 'ba bua emo ke: ‘Mun kan yí ananhòle mun kele emo ke mun nzi man emo lika mo emo fi o. Nyohetefue, emo fi mún nwon ewa be hó mva!’

²⁸ Mele mo emo 'ba nwun Abalahamun, Izaki, Zvakobu nun Nyanmian mgbomanfue'n-mo kualaatin yí belemgbin mân nun anun elo, mo emo die be 'ba hihan emo be to gua su'n, mele so nun anun yé emo 'ba sun be kuan bé je nun o!

²⁹ Menian mmie-mo fi senze nun afitehe nun yí atòhe, mmie-mo fi sòlo nun ngva, bé nun Nyanmian be 'ba tanlan tabili kún anwón yí belemgbin mân nun anun elo.

³⁰ Temun so'n, bé mo ene be li menian'n-mo anzin'n, be 'ba li bé ti. Yé bé mo ene be li menian'n-mo ati'n, be 'ba li bé nzin.”

Zozi nun Zoluzalemun kulo'n

(Matie 23.37-39)

³¹ Cian kunmgbas so'n, *Falisifue mmie-mo walí toli Zozi a, bé nwan: “Kpain, belemgbin *Elodi nwan o nyan wó a, o 'man be kun wó. Yí ti, fi ewa jasú kò.”

³² Zozi kò bua bé ke: “Emo hó hán héle aminsanin so'n ke: ‘Mun fuan wawe ete'n-mo ene nun ehunman mun man menian'n-mo anwón sa. Yí cian nsan nun asu, mún 'gua mún junman nun abu.’

³³ Kusu, o fata ke mún tu atin ene, ehunman nun ehunman nzin. Afi, o nze nvata man ke Nyanmian kpomanfue kún wú ahanmian celeke Zoluzalemun.

³⁴ “Zoluzalemun, Zoluzalemun, wó mo e kun Nyanmian mgbomanfue'n-mo, mo e tutu bé mo o kò suan bé wó nwon elo nun ebue e kun bé'n, yí kpê nye ahi! N guloli ke ahan mún kokuan wó mma'n-mo anwan ke akò eta'n kokuan yí mma'n-mo anwan yí ndeba nun abu'n. Kusu a ndie man.

³⁵ Yí ti, be 'ba yaci emo awulo'n be wula emo asa nun. Nan kusu, mun kan yí ananhòle mun kele emo ke emo le ngo nwun man mún nwon kón dede o 'ju cian mo emo 'se ke: ‘Nyila hán swanlan'n m'o le ba wó yé Mún dunman nun!’ ”

14

Zozi 'ba man wuluwafue kún anwón sa

enwonmian ele cian nun anun

¹ *Enwonmian ele cian kún, *Falisifue'n-mo asu kpain kún kò fele Zozi alie. Ehi a, Falisifue'n-mo mo be wó ebele'n, be le nian se Zozi kò fun bé mala nun an.

² Ebele ala, bian kún kò a kò jinlan Zozi anyunnun. Bian so nun a yihi.

³ Zozi kukuli yí nwan su, o kò hisa mala nun asu mgbain'n-mo o nún Falisifue'n-mo ke: “Asu yé mala'n man atun ke be mán swanlan tí akpòle anaan n'o tí akpòle enwonmian ele cian nun anun o?”

⁴ Mo Zozi bisali bé kosuan so'n, be ngo bua yí bie. Ehi a, Zozi kò fa yí sa'n kò fua wuluwafue nun anwón o kò man yí nwon kò sa. O kò han kò hele yí ke o hó awulo.

⁵ Mo Zozi yoli so yueli'n, o kacili yí nyin bé nwon elo a, yí nwan: “Emo nunhan benin yé se yí wa kún anaan yí enale kún to bula nun enwonmian ele cian nun an, o nyi man yí nde nde o?”

⁶ Ejole kpòle ehi, b'a ngwala man bie bua.

⁷ Mele mo be 'ba tetanlan tabili nun anwón be di alie'n, Zozi nwunlin ke bé mo be toli bé sa be feleli bé alie'n, biala le kpòndé meninkpa lika o tanlan.

⁸ Ehi a, Zozi kò bu anyundala kún o kò hele bé. Yí nwan: “Se swanlan to yí sa fele wó atònvòle alie a, n'e kò tanlan meninkpa lika. E 'su yí akpòlòwa a, b'a fele swanlan bie kusu m'o tí kpili tala wó.

⁹ Svanlan'n m'ɔ a fɛlɛ ɛmɔ munnyuan'n ba tɔ wɔ a, yí nwan: 'Ao, jasɔ maan ɔ tánlan ɛbele.' Sian anin afi wɔ nyunnun nyian, bɔɔn-bɔɔn, ɛ lɛ kɔ a tanlan bé nzin.

¹⁰ Nan sɛ bɛ tɔ bɛ sa bɛ fɛlɛ wɔ a, wɔ lili tanlan bé nzin. Svanlan'n m'ɔ fɛlɛli wɔ'n nwun wɔ a, ɔ 'kan kele wɔ kɛ: 'Eja, bala bé nyunnun ɛwa.' Ɛbele nɔn anin, anin wɔ nyunnun a kpaja wɔ bɛ mɔ ɛ nɔn bɛ bɛ gua tɔbɔli nɔn anwɔn nɔn anyunnun.

¹¹ Ɔ sanlin kɛ svanlan biala m'ɔ kɔ kuku yí nwɔn sɔ'n, bɛ 'kan yí asɔ. Svanlan kɔsɔ m'ɔ kɔ han yí nwɔn asɔ'n, bɛ 'kuku yí sɔ."

¹² Mɔ Zozi buli anyɔndala sɔ'n yueli'n, ɔ kɔ han kɔ hele bian'n m'ɔ fɛlɛli yí alɛ'n kɛ: "Eyua o, nɔsɔba o, sɛ ɛ 'fɛlɛ menian alɛie a, n'ɛ fɛlɛ wɔ manngun-mɔ, wɔ nianman-mɔ, wɔ nwɔn amma-mɔ anaan esikafɛ-mɔ mɔ bɛ mantan mantan wɔ'n. Ɔ sanlin kɛ bɛ kɔsɔ bɛ kwalaa kɛ bɛ fɛlɛ wɔ alɛie bɛ tua wɔ diɛ'n kale.

¹³ Nan sɛ ɛ 'fɛlɛ menian alɛie a, fɛlɛ ehianfɛ'n-mɔ, bubuluwafɛ'n-mɔ, bɛ mɔ bɛ tia bɛ tɔ sɔ'n-mɔ ɔ nɔn anyinsinlinwafɛ'n-mɔ.

¹⁴ Nyila 'kan wɔ. Ɔ sanlin kɛ bɛ ngɔ nyan man yí nwɔn sɔ like bɛ ngɔ mman man wɔ. Nan meɛ mɔ Nyanmian 'ba man bɛ mɔ bɛ yɔli ye'n fi ewue nɔn tinngɛ'n, meɛ sɔ'n yɛ Nyanmian 'man wɔ yí nwɔn ahataua ɔ."

Bian m'ɔ fɛlɛli menian dɔɔn alɛie
(Matie 22.1-10)

¹⁵ Mɔ bɛ mɔ bɛ gugua tɔbɔli nɔn anwɔn'n tɔli ejɔlɛ sɔ'n-mɔ'n, bɛ nunhan kɔn kɔ han kɔ hele Zozi kɛ: "Nyila hán svanlan m'ɔ kɔ li like Nyanmian Belemgbin Mán nɔn anin ɛlɔ'n!"

¹⁶ M'ɔ hanlin sɔ'n, Zozi kɔ bu anyɔndala ɛhi ɔ kɔ hele yí. Yí nwan: "Bian kɔn tɔnlin alɛie kpili kpa. Ɔ kɔ fɛfɛlɛ menian dɔɔn kpa.

¹⁷ Meɛ mɔ bɛ yueli alɛie'n tɔn'n, ɔ kɔ svan yí akɔa'n kɛ ɔ hɔ sé menian'n-mɔ kɛ: 'Ɛmɔ bála nán kɔkaala diɛ, alɛie nɔn a bɔn.'

¹⁸ "Akɔa'n hɔli fɛlɛli bɛ a, bɛ kwalaa bɛ kɔ bɔ bɛ kɔ yɔ. Svanlan'n mɔ akɔa'n lili mɔa fɛlɛli yí'n nwan: 'M'an to ebo kɔn. Ɔ di kɛ mɔn kɔ mɔn nian. Yí ti, yaci, n'ɛ fɛ ɛya.'

¹⁹ "Kɔn nwan: 'M'an to nnalɛ bulu. Ɛnɛ dein ɔ di kɛ mɔn kɔ mɔn nian sɛ bɛ kwalaa junman di a. Yí ti, yaci, n'ɛ fɛ ɛya.'

²⁰ "Nunhan kɔn biekun kɔsɔ nwan: 'Bɛlɛ mɔ m'an fa mɔn yɔ atɔnɔlɛ ɔ. Mɔn ngɔ hɔala man kɔ.'

²¹ "Akɔa'n kɔ sa kɔ hɔ kɔ bɔ kwalaa kwalaa kɔ hele yí mɔn'n. Yí mɔn'n kɔ fɛ ɛya, ɔ kɔ han kɔ hele yí kɛ: 'Kan wɔ nwɔn kɔ gua nɔn asɔ ɛlɔ kɔ fɛfɛlɛ ehianfɛ'n-mɔ, bubuluwafɛ'n-mɔ, anyinsinlinwafɛ'n-mɔ ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ tia bɛ tɔ sɔ'n-mɔ maan bɛ bála ɛwa.'

²² "Akɔa'n kɔ hɔ. Kaan cɛ, ɔ kɔ a kɔ tɔ yí mɔn'n. Yí nwan: 'Kpain, junman'n mɔ ɛ heleli mɔn'n, m'an li a yue, kɔsɔ lika biekun tɛ wɔ ɛbele.'

²³ "Ɛhi a, mɔnlan'n kɔ han kɔ hele yí akɔa'n kɛ: 'Fa nanmue nanmue atɔn'n-mɔ, san ɛnwanlan'n-mɔ, svanlan biala mɔ ɛ nɔn yí kɔ yia'n, tinndin yí maan ɔ bála. Yɔ bɛ sɔ dede maan sua'n yí.

²⁴ Mɔn kan mɔn kele ɛmɔ kɛ: Bɛ mɔ n nɔli mɔa n vɛlɛli bɛ mɔ b'a mma man'n, bɛ nɔn fíí nni man mɔn alɛie'n bie!' "

Kɛ bɛ kpɔn bɛ si Zozi sɔ'n
(Matie 10.37-38)

²⁵ Ɛhi, anin Zozi nɔn menian dɔɔn kpa aja wɔ atunnun. Ɔ kpɛli yí nyin bɛ nwɔn ɛlɔ a, yí nwan:

²⁶ Svanlan mɔ yí nwan ɔ 'si mín sɔ'n, sɛ ɔ kulo yí sɪ, yí nin, yí yɪ, yí mma, yí nianman mmelenzua nɔn mmalasua ɔ nɔn yí muonun yí nwɔn ɔ tala mín an, sɔnlan sɔ'n ngɔala ɔ ngaci man mín sɔnlan.

²⁷ Svanlan kɔsɔ m'ɔ nva man yí kulɔwa'n ɔ ndɔ man yí kɔmɪn sɔ ɔ nzi man mín sɔ'n, sɔnlan sɔ'n ngɔala ɔ ngaci man mín sɔnlan.

²⁸ “Sɛ ɛmɔ anun kɔn kulo kɛ ɔ si sua hyilili kɔn an, ɔ di mɔa ɔ tanlan asɪ ɔ titi ɔ nian sɛ esika'n m'ɔ le yí'n kɔ sa sua'n si e sɛ se e.

²⁹ ɔ'a nditi ɔ'a nnian man sɛ ɔ bɔ sua nɪn abɔ nan ɔ a ngɔala man yí si a, bɛ kwalaa mɔ bɛ kɔ nwun kɛ sua nɪn a ha ɛbeɛ'n, bɛ 'sɪli yí.

³⁰ Bɛ kan kɛ: ‘Bian ɛhɪ a bɔ sua esie abɔ kɔsɔ ɔ'a ngɔala man yí bɔ gua!’

³¹ “Yí sɔ kɔsɔ ala, sɛ belemgbin kɔn kulo kɛ ɔ nɔn yí manngɔn kɔn ɛbɛ a, ɔ di mɔa ɔ tanlan asɪ ɔ titi nian sɛ ɔ kɔala kɛ ɔ fa menian akpɪ bulu ɔ kɔ tua yí manngɔn'n m'ɔ le menian akpɪ abulaa'n bɛ kɔn an.

³² Sɛ ɔ nian nán ɔ ngɔala man yí sɔ yɔ a, meɛ mɔ belemgbin ɛhɪnɪn tɛ wɔ mɔa'n, ɔ yɪ menian maan bɛ kɔ li yí mgbata bɛ sesie bɛ afian.

³³ ɛhɪka ati, sɔnlan mɔ ɔ'a nyaci man ninngɛ'n m'ɔ le yí'n ɔ'a ngua man'n, sɔnlan sɔ'n ngɔala ɔ ngaci man mín sɔnlan.

Njin tale nɪn anwɔn anyɪndala'n

(Matie 5.13, Maakɪ 9.50)

³⁴ “Njin'n tɪ like kpa. Nan kɔsɔ sɛ ɔ yɔ tale a, bɛ 'yɔ sɛ nán ɔ'a yɔ kpa biekun?

³⁵ Bɛ ngɔala man yí fa tɔn alɛ, bɛ ngɔala man yí fa gua ninngɛ'n-mɔ anun. Asɪ ala yɛ bɛ ju bɛ gua ɔ. M'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá ejɔɛ sɔ'n ɔ sɛl!”

15

Zozi nɔn ɛtefɔe'n-mɔ

(Matie 18.12-14)

¹ ɛlehɔn kɔn, bɛ mɔ bɛ dide ajule'n nɔn bɛ mɔ bɛ bɔ bɛ dunman ɛte'n dɔn kpa kɔ a Zozi anwɔn ɛbeɛ. Bɛ lɛ ba tie ejɔɛ'n m'ɔ kan'n.

² Nan mɔ *Falisfɔe'n-mɔ nɔn *mala nɪn asɔ mgbain'n-mɔ nwunɪn yí sɔ'n, bɛ kɔ fɛ ɛya. Bɛ nwan: “Bian ɛhɪ diɛ, ɔ sɔ ɛtefɔe'n-mɔ anun, ɛsɛ ɔ nɔn bɛ yɛ bɛ didi ɔ!”

Bɔa'n m'ɔ minlinlin nɪn anwɔn anyɪndala'n

³ ɛhɪ a, Zozi kɔ bu anyɪndala ɛhɪ ɔ kɔ hele bɛ. Yí nwan:

⁴ “Yɛ bú yí kɛ ɛmɔ anun kɔn le mɔmɔ ɛya kɔn. Sɛ kɔn minlin nɪn an, asɔ ɔ nyaci man abulahvanlan nɔn ngɔanlan'n bɛ adidie lika ɛbeɛ, ɔ ngɔ mgbɔnnde man ɛhɪnɪn dede ɔ nnwun man yí ɔ?

⁵ Meɛ m'ɔ kɔ nwun yí'n, ɔ di fɛ kpa ɔ fa yí tɔ yí kɔmɪn sɔ.

⁶ ɔ ju awulo a, ɔ fefeɛ yí manngɔn-mɔ nɔn bɛ mɔ bɛ mantan mantan yí nwɔn ɛbeɛ'n, ɔ kan keɛ bɛ kɛ: ‘ɛmɔ bála maan yɛ lí ndutue. ɔ sanɪn kɛ m'an nwun mín bɔa'n m'ɔ minlinlin'n!’

⁷ Mɪn kan mɪn keɛ ɛmɔ kɛ nyanmiansɔ ɛɔ, kɛ ɔ tɪ yí nɪn ala anɪn. Sɛ ɛtefɔe kɔnmgbɔ cein nɪn yí nwɔn ɔ yaci yí nyɔɛ ɛte'n-mɔ a, yí dunman nɪn, bɛ di ndutue kpili kpa nyanmiansɔ ɛɔ ɔ tala sɛsɛfɔe abulahvanlan nɔn ngɔanlan mɔ b'a nɪn bɛ nwɔn b'a yaci bɛ nyɔɛ ɛte'n-mɔ ndutue diɛ'n.

Jɛte fufue mma kɔn m'ɔ minlinlin nɪn anwɔn anyɪndala'n

⁸ “Yɛ bú yí biekun kɛ balasua kɔn le jɛte fufue mma bulu. Sɛ kɔn minlin nɪn an, asɔ ɔ nɔ ɔ man kanlannɛ ɔ mgbɔnnde man dede ɔ nnwun man yí ɔ?

⁹ Se ɔ nwun yí a, ɔ fefeɛ yí manngɔn-mɔ nɔn bé mɔ be mantan mantan yí nwɔn ebeɛ'n, ɔ kan kele bé ke: 'Emɔ bála maan ye lí ndutue. ɔ sanlɔn ke m'an nwun mín esika'n m'ɔ minlinlin'n!'

¹⁰ Mun kan mun kele emɔ ke nyanmansu elo, ke ɔ ti yí nɔn ala anun. Se etefue konmgba cein nun yí nwɔn ɔ yaci yí nyɔɛ ete'n-mɔ a, yí dunman nun, Nyanman mmɔfue'n-mɔ di ndutue."

Baa'n m'ɔ minlinlin nun anwɔn anyɔndala'n

¹¹ Eɛe Zoi kɔ bu anyɔndala kɔn biekuɔn kɔ hele bé. Yí nwan: "Anɔn bian kɔn le yí mma mmelenzua nnyuan.

¹² Elehun kɔn, nunhan kaan'n jasɔɔi a, ɔ kɔ fa kɔ tɔ yí sɔ anyunnun ke: 'Baba, ninng'e'n mɔ e 'fa man ye'n, bu nun nán fa mín diɛ man mín.' Ehi a, sie'n kɔ hye ninng'e'n ɔ kɔ man yí mma nnyuan'n.

¹³ "ɔ lili kɔ yɔ elesan kɔn, baa kasian kɔ tɔnɔn yí nwɔn ninng'e diɛ'n. Cuein, ɔ kɔ fa yí esika'n ɔ kɔ hɔ mɔa kpa mân bie anun. M'ɔ juli elo'n, ɔ kɔ yɔ yí nwɔn basa basa ɔ kɔ seɔi yí esika'n kɔalaatin.

¹⁴ M'ɔ yueli yí esika'n kɔalaa di'n, ehɛ kpili kɔn kɔ kpɔn mân sɔ nun anun. Sian diɛ anun yí nwɔn le ciɔi yí.

¹⁵ Ehi a, ɔ kɔ hɔ junman ekpɔnde mân sɔ nun anun ebeɛ bian kɔn asa nun. Bian sɔ'n kɔ man ɔ kɔ hɔ nanmɔe nun ke ɔ hɔ nán yí mgbolike'n-mɔ asɔ.

¹⁶ Baka mma'n mɔ be ti be man mgbolike'n-mɔ di'n, kpafeɛ'n kulo ke ahan ɔ nyan bie di. Kɔsu sɔanlan fíi mman man yí.

¹⁷ "Sian'n, ɔ kɔ tanlan asɔ ɔ kɔ junlɔn. ɔ kɔ se yí nwɔn ke: 'Mín sɔ elo ajunmanfu'n-mɔ di alie dede be ngɔala man yí di. Kɔsu afi n na ewa, ehɛ le kun mín!'

¹⁸ Mun 'sa mun kɔ mín sɔ anwɔn elo, mun 'fa mun tɔ yí nyunnun ke: Baba, Nyanman anyunnun, m'an yɔ ete m'an tia wó.

¹⁹ Yí ti, mun nze nvata man ke e fá mín e yó wó wa kón. Bu mín ke wó ajunmanfu'n-mɔ anun kɔn.'

²⁰ Sakpa, ɔ kɔ jasɔ kɔ hɔ yí sɔ anwɔn.

"Meɛ mɔ anun ɔ te nanndi mɔa kpa, m'ɔ juli man awulo nun anwɔn ebeɛ'n, yí sɔ kɔ nwun yí. Baa nun anwɔn kɔ yɔ yí koun. ɔ kɔ tutu enwanndie ɔ kɔ hɔ kɔ kpa yí atin, ɔ kɔ tɔ yí nun ɔ kɔ sɔ yí ɔ kɔ bɔ yí nwɔn.

²¹ "M'ɔ yɔɔi sɔ'n, baa'n nwan: 'Baba, Nyanman anyunnun, m'an yɔ ete m'an tia wó. Yí ti, mun nze nvata man ke e fá mín e káci wó wa kón.'

²² "M'ɔ hanlɔn sɔ yueli'n, sie'n kɔ han kɔ hele yí ngɔa'n-mɔ ke: 'Emɔ hán bé nwɔn be fá taladiɛ kanlanman kpa'n be bála maan be wúla yí. Be wúla yí sa ngaa, be wówula yí ja mgbabua.

²³ Enale'n mɔ ɔ'a lɔ kpa'n, be fá be bála, be hún yí maan ye tón ndutue alie.

²⁴ ɔ sanlɔn ke mín wa ehi mɔ emɔ anyin tua yí ewa'n, ɔ a wu eɛe ɔ'a tinng'e, ɔ minlinlin ye m'an nwun yí ɔ.' Ebeɛ ala, be kɔ bɔ ndutue elie nɔn abɔ.

²⁵ "ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn baa kpain nɔn a hɔ ebolo. ɔ walɔ dede m'ɔ ka kaan ju awulo nun anwɔn ebeɛ'n, ɔ 'tie a, anɔn be le tɔ ejue be si abile.

²⁶ ɔ kɔ feɛ ngɔa'n-mɔ anun kɔn ɔ bisa yí like mɔ yí ti ye be le tɔ ejue be si abile'n.

²⁷ Akɔa'n nwan: 'Wó nianman bian nɔn a sa a a. Kemɔ wó sɔ a nwun ke ɔ ti akpɔɛ mɔ ejɔɛ ete fíi a ndɔ man yí'n, ɔ a man b'a hun enale'n mɔ ɔ'a lɔ kpa'n.'

²⁸ "Mɔ baa kpain'n tili yí sɔa'n ɔ kɔ fe eya. Yí nwan ɔ nwɔlɔ man awulo. Yí sɔ kɔ fite kɔ a, ɔ kɔ kpata yí ke ɔ wólɔ awulo.

²⁹ Baa kpain'n nwan: 'Baba, m'an so wó dede afue kó yó nye, n nwónndónlón man wó lé. Kúso, esile bábó mgban mọ́ mún 'fa mún tón mín nòn mín manngón'n-mọ́ yé di'n, é manlín man mín bie lé.

³⁰ Nan kemọ́ wó wa nún a sa a a'n, yí mọ́ ó nwón tutu'n-mọ́ b'a lí wó esika'n, yí lílú yé é kun enale'n mọ́ ó'a ló kpa'n man yí ó!'

³¹ "Yí sí nwan: 'Mín wa, wó díe é nwón mín yé yé tí ewa cian daa ó. Nínngé kwalaa mọ́ n ne yí'n tí wó kúso wó díe.

³² Nan kúso, ó fata ké yé di ndutue. Ó sanlín ké wó nianman'n mọ́ é nwun yí ébele'n, ó'a wu ése ó'a tinnge, ó minlinlín yé m'an nwun yí ó!'"

16

Awofue ngelefe nún anwón anyíndala'n

¹ Ehi, Zozi kó bu anyíndala kún kó hele yí menian'n-mọ́. Yí nwan: "Anún esikafue bian kún le yí súanlan kún mọ́ yí nínngé'n kwalaa wó yí sa nún ó. Cian kún, menian kó a kó han kó hele esikafue'n ké yí súanlan'n le fin yí nínngé'n gua gua so.

² Esikafue'n kó man be kó fele yí súanlan'n. Ó kó han kó hele yí ké: 'Éjole mọ́ mún títi yí wó nwón'n nyó man mín fé. Yí tí, bu wó junman nún anwón mgbónndan kele mín. Afí mún mma nva man mín junman'n mún nwula man wó sa nún kón.'

³ "Súanlan'n kó se yí nwón ké: 'Anún mún 'yó mín nwón sé? Afí mín mún'n le yí mín junman nún. N ne man anwónsele nán m'an lí alie a, ó tí mín anyunnunguasíe.

⁴ Kíkaala díe, m'an nwun ké mún 'kpín mún yó yí'n! Yí díe, sé be yí mín junman nún an, anún menian'n-mọ́ sósó mín nún!'

⁵ "Éhi a, ó kó fefe é bé nún kún bíala m'ó tua yí mún kalé'n yí nwón. Ó kó bisa alimua díe'n ké: 'Kalé nye yé é tua mín mún ó?'

⁶ "Yí nwan: 'Mún tua wó mún *olívo ngo balugo abulaa.'

"Súanlan'n kó han kó hele alimua díe'n ké: 'É 'nwun wó kalé kalata'n. Nde-nde, tanlan así kéle balugo bulu kalé.'

⁷ "Ó felelí kún biekun, ó kó bisa yí ké: 'Wó kúso, kalé nye yé é tua mín mún ó?'

"Kún só'n nwan: 'Mún tua wó mún *bele sakí éya nnun.'

"Súanlan'n kó han kó hele yí ké: 'É 'nwun wó kalé kalata'n. Kéle bele sakí éya nnan kalé gua so.'

⁸ "Mínlian'n kó yí yí súanlan awofue nún aye ké ó nwunlín ébele amanmuo nún anwón ngele. Ó sanlín ké mân awosin éhi anún menian'n-mọ́ sí bé nwón yó ó tala jawe nún anún menian'n-mọ́.

⁹ Mọ́ mún kan mún kele emọ́'n y'ó le ké emọ́ fá mân éhi anún anwóndíe'n mọ́ emọ́ le yí'n be tíla amanngwan. Yí díe, cian mọ́ emọ́ asa nún kó yue'n, anún be só emọ́ nún nyanmiansu ébó.

¹⁰ "Súanlan mọ́ be fa nínngé nganngan be wula yí sa nún an, ó man be nwun yí tí anún'n, mgbili'n-mọ́ anún, ó 'man be nwun yí tí anún. Súanlan kúso mọ́ be nnwun man yí tí anún nínngé nganngan'n-mọ́ anún'n, mgbili'n-mọ́ anún be nnwun man yí tí anún.

¹¹ Eyuadí éhi anún anwóndíe'n-mọ́ anwón, sé b'a nnwun man emọ́ ati anún an, nwan súanlan díe yé ó 'fa anwóndíe kpa'n wula emọ́ asa nún ó?

¹² Súanlan fa líke wula emọ́ asa nún nán ó'a nnwun man emọ́ ati anún an, nán Nyanmian yé ó 'fa emọ́ muonun díe'n wula emọ́ asa nún ó.

¹³ "Kanga fíí ngwala nzo man mínlian nnyuan. Ó kpo kún nán ó kulo kún. Yí nún 'só kún, ó tú yí nún sa kún. Emọ́ ngwala man ké be kan Nyanmian nún esika be bọ́ nún be só bé ó."

*Zozi 'ba han Falisifve nun anwɔn ejɔle'n
(Matie 11.12-13; 5.31-32, Maaki 10.11-12)*

¹⁴ Falisifve'n-mɔ kɔ tie ejɔle'n kɔlaatin mɔ Zozi hanlɔn'n. Nan kemɔ be kulo esika nun ati, be kɔ gɔlɔ yɛ nwon.

¹⁵ Zozi kɔ han kɔ hele bɛ ke: “Emɔ die menian'n-mɔ anyunnun an, emɔ bu bɛ nwon ke be ti meninkpa. Nan Nyanmian sɛ emɔ ahɔnlɔn nun anun ejɔle. ɔ sanlɔn ke like mɔ menian'n-mɔ bu yɛ ke ɔ ti kpa'n, Nyanmian anyunnun an, like sɔ'n ti nviin.

¹⁶ “Menian'n-mɔ lili *Moyizɛ mala'n ɔ nɔn mgbɔmanfue'n-mɔ ejɔle nun asu dede ɔ juli Zɔan Batisi meɛ su. ɔ fi ebele m'ɔ kɔ'n, b'a bɔ Nyanmian Belemgbin Mɔn nun anwɔn Ejɔlekpa'n kpaye. Yɛ ti, swanlan kɔn biala le kpɛli wɔlɔ Nyanmian belemgbin mɔn nun anun elo.

¹⁷ Anwunno nɔn asɛ'n kɔla ke be kpe nun be sɔn nde-nde tala mala nun anun ejɔle kpɔle sɔn kaan sua.

¹⁸ “Belenzua biala m'ɔ kɔ yila yɛ yɛ ɔ kɔ ja fufɔle'n, belenzua sɔ'n, anɔn ɔ'a tɔn aja. Swanlan biala kusɔ m'ɔ kɔ ja balasua mɔ yɛ hun a yila yɛ'n, swanlan sɔ'n, anɔn ɔ'a tɔn ajaa.

Esikafve'n nun Lazaa

¹⁹ “Ehi, anɔn esikafve bian kɔn wɔ ebele. Taladie ke mmelemgbin'n-mɔ die'n yɛ anɔn ɔ wula ɔ. ɔ le yɛ kwalaa m'ɔ kulo eɛe cian daa ɔ di mɔn.

²⁰ Anɔn ehianfue kusɔ kɔn wɔ ebele. Be fele yɛ Lazaa. (Dunman Lazaa'n, yɛ bu y'ɔ le ke swanlan mɔ Nyanmian buka yɛ.) Yɛ nwon'n ti nganlan nganlan ngunmɔn. ɔ la esikafve nɔn awulo nun anwan nun anyunnun ebele.

²¹ ɔ kulo ke ahan esikafve nɔn alie nɔn abu mgbɔkpɔlɔka'n m'ɔ gua tɔbɛli nɔn abu asɛ'n, ɔ nyan yɛ di. Kemɔ ɔ la ebele'n, njɔa'n-mɔ ba be tafi tafi yɛ nganlan'n-mɔ anun.

²² “ɔ wɔ ebele dede ehianfue'n kɔ wu. ɔ wuli a, nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ nɔn yɛ kɔ hɔ Abalahamɔn anwɔn elo nyanmiansɔ. ɔ wɔ ebele dede esikafve'n kusɔ kɔ wu be kɔ sie yɛ.

²³ ɔ kɔ hɔ sɛn'n m'ɔ le man ayuelie nɔn anun, anɔn ɔ ti nyinlinlin kpili kpa man yɛ. ɔ 'tɔ yɛ nyɛn anwunno a, ɔ kɔ nwun Abalahamɔn mɔa elo, Lazaa ti yɛ nwon ebele.

²⁴ Esikafve'n kɔ tian, yɛ nwan: ‘Mɛn sɛ Abalahamɔn, nwun mɛn nwon anwunnɔve. Swan Lazaa maan ɔ bɔ yɛ sa betia kɔn nzue nɔn anun ɔ fɔ kpɛn mɛn tofeleman nɔn asu. ɔ sanlɔn ke sɛn'n le kele mɛn yale kpili sɔnman.’

²⁵ “M'ɔ hanlɔn sɔ'n, Abalahamɔn kɔ bua yɛ ke: ‘Mɛn wa, kacɛ ke wɔ anwɔndie die'n, e nyanlɔn yɛ meɛ mɔ anɔn e wɔ asɛ nɔn asu'n. Lazaa kusɔ a, eɛe yɛ ɔ tɔli yɛ su ɔ. Kikaala die, yɛ lua a cɛɛ ewa. Wɔ kusɔ wɔ, e le nwun yale.

²⁶ M'ɔ wɔ nɔn bieku'n nɔn y'ɔ le ke bɔnza kpili kɔn la yɛ nɔn emɔ afian. ɔ man bɛ mɔ be wɔ ewa mɔ be kulo ke be kɔ elo'n, anaan bɛ mɔ be wɔ emɔ elo mɔ be kulo ke be ba yɛ ewa'n, be ngɔla man yɛ sɔ yɔ.’

²⁷ “Esikafve'n nwan: ‘Mɛn sɛ Abalahamɔn, mɛn 'sele wɔ kpa, swan Lazaa mɛn sɛ awulo elo, ɔ sanlɔn ke mɛn nianman nɔn wɔ ebele.

²⁸ Yɛ die ɔ ju elo a, anɔn ɔ kan kele bɛ ke mɛn nwun yale kpa, nɔn bɛ kusɔ, b'a mma man ewa yale nɔn anun bie.’

²⁹ “Abalahamɔn kɔ bua yɛ ke: ‘Moyizɛ mala'n wɔ bɛ sa nɔn, be nɔn mgbɔmanfue'n-mɔ yɛ be ti elo ɔ. Man be tie bɛ!’

³⁰ “Esikafve'n nwan: ‘Cɛɛe, mɛn sɛ Abalahamɔn, sɛ swanlan kɔn fi ewue mma afian ewa ɔ kɔ elo a, be 'nɔn bɛ nwon be yaci bɛ nyɔlie eɛe'n-mɔ.’

31 “Eh1 a, Abalahamun kɔ han kɔ hele y1 ke: ‘Se be ngulo man ke be di Moyizi mala nun asu be tie mgbɔmanfue’n-mɔ a, man sɔanlan fi ewue mma afian bɔbɔ ɔ hɔ tɔ bɛ, be ngo le be ngo li man.’ ”

17

Bɛ mɔ be man ehunlin-mɔ tɔ ete nun anun'n

(Matie 18.6-7, Maaki 9.42)

1 Eh1, Zozi kɔ han kɔ hele y1 menian'n-mɔ ke: “Ɔ mgba man y1 nwɔn, ngaa wɔ ebele mɔ ɔ 'man menian'n-mɔ tɔ ete nun anun ɔ. Nan munnzue hɔn sɔanlan m'ɔ kɔ man y1 manngun kɔ tɔ ete nun anun'n.

2 Ɔ ti kpa man y1 ke be tɔ y1 kɔmin ebue kpili kun be j1 y1 be tɔ asue jenvie nun anun. Ɔ le sɔ nvasue tala ke ɔ kɔ man mmatumman eh1-mɔ anun kun kɔ tɔ ete nun anun'n.

3 Y1 ti, emɔ sie bɛ nwɔn ye kpa o!

Ete face'n

(Matie 18.21-22)

“Se wɔ nianman yɔ wɔ ete a, kan y1 nyɔle ete nun anwɔn ejɔle kele y1. Se ɔ kaci y1 abalabɔ nun an, yaci y1 ete'n ce y1.

4 Se ɔ yɔ wɔ ete kpɛ nsɔ alihian kun anun an, y1 kwalaa m'ɔ kɔ yɔ'n, se ɔ ba tu wɔ ɔ kan ke: ‘Min 'kaci min abalabɔ'n,’ se ɔ yɔ y1 sɔ a, yaci y1 ete'n ce y1.”

Dedi'n

(Matie 17.20)

5 Mmɔfue'n-mɔ kɔ han kɔ hele yɛ Min ke: “Gua yɛ dedi nun asu.”

6 Mɔ be hanlin sɔ'n, yɛ Min nwan: “Se emɔ le dedi mɔ y1 kpili'n nun muntadi baa se a, emɔ kwalaa se baka eh1 ke: ‘Tu wɔ bu kɔ jinlan jenvie nun anun elo.’ Baka sɔ'n 'tu y1 bu ɔ kɔ jinlan jenvie nun anun elo.’”

Like m'ɔ se ke akua'n yɔ'n

7 Zozi nwan: “Ye b1 y1 ke emɔ anun kun le y1 akua kun. Y1 akua sɔ'n di y1 ebo nun asu junman anaan ɔ nian y1 ayemua'n-mɔ asu. Se ɔ nwun ke y1 akua'n fi ebolo a a, asu ɔ 'kan kele y1 ke: ‘Kan wɔ nwɔn, tanlan as1 di like?’

8 Ɔ ngan man sɔ. Nan ɔ 'kan kele y1 akua'n ke: ‘Sesie min like'n, kɔ kaci wɔ nwɔn bala y1 min alie die'n man min maan n n1 n nɔn nzue. Se min yue a, ɛ kɔ li wɔ die ɛ kɔ nɔn nzue.’

9 Junman'n mɔ ɔ'a man y1 akua nun a li'n, as1 nɔ nnɔn man nun.

10 Ke ɔ ti y1 man emɔ kɔsu nun ala'n. Se emɔ yue junman'n kwalaa mɔ b'a hele emɔ'n di a, emɔ hɔn ke: ‘Ye ti ngua mgban, like m'ɔ se ke ye yɔ'n yɛ y'a yɔ ɔ.’ ”

Zozi nun kokobefue bulu'n

11 Mɔ Zozi 'kɔ Zoluzalemun'n, ɔ sinlin Samali nun Galile eyɛ nun asu.

12 Anun ɔ ka kaan ju kulo kun asu, kokobefue bulu kɔ hɔ kɔ kpa y1 atin. Be jinlanlin mɔa,

13 anin be le tian be kan ke: “Kpain Zozi, nwun yɛ nwɔn anwunnvoe!”

14 Mɔ Zozi nwunlin bɛ'n, ɔ kɔ han kɔ hele bɛ ke: “Emɔ hɔ be fɔ bɛ nwɔn be hɛle tɛyɛfue'n-mɔ.” Mele mɔ be fal1 atin'n mɔ be 'kɔ'n, bɛ nwɔn kɔ sa.

15 Mɔ kokobefue bulu nun anun kun nwunlin ke y1 nwɔn a sa'n, ɔ kɔ sa y1 nzin. Ɔ 'ba a, anin ɔ le tian ɔ y1 Nyanman ayɛ.

16 Ɔ kɔ tutu kɔ tɔ Zozi aja nun, ɔ kɔ butu y1 nyin as1, ɔ kɔ yɔ y1 mo. Kanngu anin sɔanlan sɔ'n ti Samali sɔanlan.

17 Eh1 a, Zozi nwan: “Bɛ kokobefue bulu'n, asu bɛ kwalaa bɛ nwɔn a nza man ɔ? Nan kokobefue nguanlan ehunlin, be hali bɛ die nin?”

18 Bé nun bie fíí a nza a mma nyí man Nyanmian aye ke eyefue ehi ala?"

19 M'ò yòlì sò yueli'n, Zozi kò han kò hele kokobefue'n ke: "Jasù kò, wó dedi nun a le wó ngwan."

Nyanmian belemgbin elie'n

20 Eléhun kùn *Falisifue'n-mò ke bisa Zozi ke: "Cian benin yê Nyanmian 'di yí belemgbin nún ò?"

Zozi kò bua bé ke: "Nyanmian belemgbin elie'n tì man like mò be nwun yí bé nyinsu ò.

21 Be ngan man ke: 'E 'nwun yí' anaan 'Yí ahí'. Afí emò nwún yí ke Nyanmian le di yí belemgbin nún emò afian ewa."

22 Ehi anzin, Zozi kò han kò hele yí menian'n-mò ke: "Mele'n 'ba ju mò cian kùn emò alva 'ba ló *Mân Baa'n, kùsù emò ngò nwun man yí.

23 Menian'n-mò 'ba han kele emò ke: 'Be nían, ò wò ewa ol' anaan 'Be nían, ò wò elò ol' Be kan sò a, nán be tu bé bu be nwanndi be kò líka fíí.

24 Kemò nyanmian'n kpe mian, ò fite ebue kùn ò ta kò ebue kùn'n, ke Mân Baa'n kùsù ewale cian'n 'ba yò yí nún anún.

25 Nan kùsù ò di ke ò nwun yale kpa, ese ò di ke ajulisù menian'n-mò yí yí tu kualaaka.

26 "Ejòle m'ò walì Nowe mele sò'n, ejòle sò'n kùnmgba yê ò 'ba a Mân Baa nún ewale cian nún ò.

27 Dede m'ò julì cian mò Nowe 'fò meli nún anún, mò asuyie kpilì'n 'bu asù ò kùn menian'n-mò kualaatin'n, anún Nowe mele sù menian'n-mò le didi, be le nún nzan, be le jija bé nwòn, ese anún be le fa bé mma'n-mò ajaa.

28 "Mân Baa nún ewale cian'n 'ba yò ke Lòtù mele sù. Lòtù mele sù, anún menian'n-mò le didi, be le nún nzan, be le tunndo ninngé, be le tònun ninngé, be le dodua ninngé ese anún be le sisi sua.

29 Nan cian mò Lòtù fí *Sodòmùn jasùlì'n, Nyanmian manlìn sìn esue ò nún like kùn, ò ban nvan ke tui ndunmunlan, be tòlì gualì be hunlin menian sò'n-mò kualaatin.

30 "Cian mò Mân Baa'n 'ba yí yí nwòn kele'n, ke ejòle'n 'ba yò yí nún anún.

31 Cian sò'n, svanlan m'ò kò fò kò tanlan yí sua nún ati sò'n, n'ò ju ò wòlù sua nún anún ò fa yí ninngé'n m'ò wò ebele'n. Svanlan kùsù m'ò kò hò ebolo'n, n'ò sa yí nzin ò ba kulo.

32 Emò ati káclì Lòtù ayí'n!

33 Svanlan m'ò tì ahyuàn ò kulo yí kunnun'n, ò nnyan man ngwan. Nan svanlan mò eyuadì ete ehi anún ò kulo ehunlun-mò ò buka bé'n, svanlan sò'n, ò 'nyan nyanmiansù ngwan mò le man ayueli'e'n.

34 Mùn kan mìn kele emò ke cian sò'n kóngòe, se menian nnyuan la ebee kùn asù a, be nún kùn kò, kùn ka ebele.

35 Mmalasua nnyuan mò be le futu *bele be yí yí fali'n, be nún kùn kò, kùn ka ebele." [

36 Mmelenzua nnyuan mò be kò hò ebolo'n, be nún kùn kò, be yaci kùn.]

37 Zozi menian'n-mò kò bisa yí ke: "Yé Mìn, anún nín líka díe yê ejòle sò'n 'ba te ò?"

Zozi kò bua bé ke: "Líka mò fuin'n la'n, ebele yê ekpòte'n-mò yia ò."

18

Kunlannvè balasua'n nòn svanlan'n

m'ò di ejòle nún anwòn anyinndala'n

1 Ehi anzin, Zozi kò bu anyinndala ehi ò kò hele bé ke be yò asònun temùn biala, nán be man bé nwòn bubu bé.

²Yí nwan: “Anin sɔanlan kɔn wɔ kulo kɔn asɔ ɔ di ejɔle. Sɔanlan sɔ'n, ɔ nzulo man Nyanmian esɛ yí nyɛn nzɔ man sɔanlan fíí.

³Anin kunlannvɔe balasua kɔn kɔsɔ wɔ kulo sɔ nɛn asɔ bie. Kunlannvɔe sɔ'n ba tu sɔanlan'n m'ɔ di ejɔle'n cian daa a, yí nwan: ‘Di mín ejɔle'n m'ɔ la mɛn nɔn mɛn kpɔfɔe nɛn afian'n man mín.’

⁴“Kunlannvɔe'n ba ɔ kan an, sɔanlan'n m'ɔ di ejɔle'n ndɛ man yí sɔ dede ɔ'a hye kpa. Cian kɔn, ɔ kɔ se yí nwɔn kɛ: ‘Ɔ tɛ ananhɔle kɛ mɛn nzulo man Nyanmian esɛ mín nyɛn nzɔ man sɔanlan fíí.

⁵Nan kɔsɔ, kɛmɔ kunlannvɔe balasua ehi man mɛn nnyan mɛn nwɔn'n, mɛn 'di yí ejɔle'n mɛn man yí. Se m'an nyɔ man yí sɔ a, ɔ 'tan mín nyɛnsɔ.’ ”

⁶Mɔ yé Mɛn buli anyɛndala sɔ'n yueli'n, ɔ kɔ han kɔ tu sɔ kɛ: “Emɔ tíe ejɔle mɔ sɔanlan etefɔe ehi m'ɔ di ejɔle'n le kan'n!

⁷Se etefɔe ehi m'ɔ di ejɔle'n kuala kɛ ɔ di sɔanlan ejɔle maan yí kunnun jɔ a, asɔ Nyanmian lilɔ yé yí mma'n-mɔ sun fɛle yí kɔngɔe nɔn eyue a, ɔ nni man bé ejɔle mman man bé ɔ? Asɔ ɔ 'cɛ nán ɔ'a buka bé ɔ?

⁸Mɛn kan yí ananhɔle mɛn keke emɔ kɛ Nyanmian 'di bé ejɔle'n man bé ndɛ-ndɛ. Nan *Mân Baa nɛn ewale nɛn, asɔ ɔ 'ba tu menian'n-mɔ asiɛ nɛn asɔ ewa kɛ be de Nyanmian be di ɔ?”

Falisifɔe'n nɔn sɔanlan'n

m'ɔ dide ajule nɛn anwɔn anyɛndala'n

⁹Zozi kɔ bu anyɛndala ehi ɔ kɔ man bé mɔ be bu bé nwɔn sɛsɛfɔe Nyanmian anyunnun, mɔ be mmu man bé manngɔn-mɔ like'n.

¹⁰Yí nwan: “Menian nnyuan kɔ hɔ asɔnɛn eyɔle Nyanmian awulo elɔ. Nunhan kɔn tɛ *Falisifɔe, kɔn'n dide ajule.

¹¹Falisifɔe nɛn a tɛ yí nwɔn ɔ'a jinlan bé nyunnun yé ɔ le sele ɔ. Yí nwan: ‘Nyanmian, mɛn 'da wɔ asi, afi n dɛ man kɛ menian bu nga'n-mɔ. Bé die, be tɛ awɔfɔe, etefɔe esɛ be tɔn ajaa. Mɛn 'da wɔ asi, afi n dɛ man kɛ sɔanlan ehi m'ɔ dide ajule'n.

¹²Mɔle kɔn anɛn, mɛn bua mɛn da kpê nnyuan. Like mɔ n gɔ nyan yí'n, mɛn bu nɛn bulu mɛn tu kɔn mɛn man wɔ.’

¹³“Sɔanlan'n m'ɔ dide ajule'n jin bé nzin mɔa, ɔ ngulo man kɛ ɔ tu yí nyɛn anwunno bɔbɔ, ɔ kɔ fa yí sa kɔ bɔ yí hue sɔ, yí nwan: ‘Nyanmian, nwun mín nwɔn anwunnvɔe. Ɔ sanlɛn kɛ n dɛ etefɔe.’ ”

¹⁴Zozi nwan: “Mɛn kan mɛn keke emɔ kɛ mɛle mɔ sɔanlan'n m'ɔ dide ajule'n 'kɔ yí awulo'n, anɛn ɔ nɔn Nyanmian, bé afian a se. Nan Falisifɔe'n, ɔ nɔn Nyanmian, bé afian a nze man. Ɔ sanlɛn kɛ sɔanlan biala m'ɔ kɔ kuku yí nwɔn sɔ'n, be 'kan yí asi. Sɔanlan kɔsɔ m'ɔ kɔ han yí nwɔn asi'n, be 'kuku yí sɔ.’ ”

Zozi 'ba yeyila mmatoɔnman nganngan'n-mɔ asɔ

(Matie 19.13-15, Maaki 10.13-16)

¹⁵Menian mmie-mɔ kɔ fa mmatoɔnman nganngan-mɔ be kɔ beke Zozi kɛ ɔ fá yí sa ɔ fúa bé nwɔn ɔ yéyila bé sɔ. Mɔ yí mmɔfɔe'n-mɔ nwunlin yí sɔ'n, be kɔ totua menian sɔ'n-mɔ atɛn.

¹⁶Zozi kɔ man be kɔ fɛle mmatoɔnman'n-mɔ. Yí nwan: “Emɔ yáci mmatoɔnman'n-mɔ maan be bála mín nwɔn! Nán be totua bé atɛn. Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian Belemgbin Mân'n, ɔ tɛ bé mɔ be tɛ kɛ bé'n die.

¹⁷Mɛn kan yí ananhɔle mɛn keke emɔ kɛ sɔanlan mɔ ɔ'a nyɔ man yí nwɔn batɔnman ɔ'a man Nyanmian a nni man yí sɔ belemgbin'n, sɔanlan sɔ'n ngo huala man Nyanmian Belemgbin Mân nɛn anɛn elɔ kɔ lé.”

Esikafue'n non ngvan m'ɔ le man ayuelie'n

(Matie 19.16-30, Maaki 10.17-31)

¹⁸ Zufu kpain'n kun kɔ bisa Zozi ke: "Munlian kpa, nzu like die y'ɔ di ke mun yɔ nán m'an nyan ngvan m'ɔ le man ayuelie'n?"

¹⁹ Zozi kɔ bua yí ke: "Nzuke ati yê e fele mín munlian kpa ɔ? Swanlan fíí tɪ man kpa, sannan Nyanmian angonmun cein.

²⁰ E sɪ mala bulu'n: *N'ɛ tɔn ajaa, n'ɛ kun swanlan, n'ɛ wua, n'ɛ di ato adanzɛ, man wɔ nyin sɔ wɔ sɪ non wɔ nin.*"

²¹ Bian'n nwan: "M mantanlin mala sɔ'n-mɔ asɔ elie mín mmatonman nun angonmun."

²² Mɔ Zozi tili ejɔle sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele yí ke: "Ɔ ka wɔ like kun biekun. Tɔnun wɔ nwɔn ninng'e'n kualatin nán ce yí esika'n man ehianfue'n-mɔ."

²³ Mɔ Zozi hanlin sɔ mɔ bian'n tili'n, yí nwɔn kɔ bubu yí. Ɔ sanlin ke ɔ tɪ esikafue kpili kpa.

²⁴ Mɔ Zozi nwunlin ke bian nɪn anwɔn a bubu yí'n, yí nwan: "Nyanmian Belemgbin Mân nɪn anun elɔ ewɔlue'n yɔ sɪ man esikafue'n-mɔ o!

²⁵ Ɔ yɔ sɪ man naan kpili'n mɔ be fele yí swamɔ'n ke ɔ wɔlɔ dɔlɔwa bɔɛ nun. Nan ɔ yɔ sɪ kpa man esikafue kun ke ɔ wɔlɔ Nyanmian Belemgbin Mân nɪn anun."

²⁶ Bé mɔ anun be le tie Zozi ejɔle sɔ'n nwan: "Nan se ejɔle'n tɪ sua a, anun nwan yê ɔ kuala ɔ nyan yí tɪ ɔ?"

²⁷ Zozi kɔ bua bé ke: "Like mɔ kulo menian'n-mɔ ngwala man yí yɔ'n, like sɔ'n nza man Nyanmian yɔ."

²⁸ Ehi a, Pielɪ nwan: "Nian, y'a yaci yé nwɔn ninng'e'n kwalaa y'a gua y'a si wɔ su."

²⁹ Zozi kɔ han kɔ hele bé ke: "Mun kan yí ananhɔle mun kele emɔ ke se Nyanmian Belemgbin Mân'n dunman nun, swanlan kun yaci yí awulo, yí yɪ, yí nianman-mɔ, yí sɪ non non yí nɪn non mma-mɔ a,

³⁰ ɔ 'nyan yí nwɔn sɔ dɔn kpa meɛ ehi anun. Eɛ meɛ'n m'ɔ le ba nɪn anun, ɔ 'nyan ngvan m'ɔ le man ayuelie'n."

Zozi 'ba bɔ yí ewue'n non yí etinng'e nun asɔ biekun

(Matie 20.17-19, Maaki 10.32-34)

³¹ Zozi non yí menian bulu non nnyuan'n kɔ tɪ bé nwɔn. Ɔ kɔ han hɔ hele bé ke: "Yaa, ye le kɔ Zoluzalemɔn o! Ejɔle'n kwalaa mɔ mgbɔmanfue'n-mɔ hanlin m'ɔ tɔ be Mân Baa'n, ebele yê ɔ 'kpɪn sɔ ɔ."

³² Be 'ba yɪ *Mân Baa'n be man bé mɔ be nzu man Nyanmian'n. Bé kusɔ be 'ba gulu yí nwɔn, be 'kpe yí nzɔba eɛ be 'tutu yí nwɔn ngeɛle.

³³ Be 'fin yí mgbele eɛ be 'kun yí. Nan be kun yí a, yí cian nsan nɪn asɔ, ɔ fi ewue nun ɔ 'tinng'e."

³⁴ Ejɔle'n mɔ Zozi hanlin'n, yí menian'n-mɔ ngɔ tɪ man yí bu fíí sua. Ɔ sanlin ke ejɔle'n mɔ Zozi hanlin'n tɪ nɪvɪɛ nun ejɔle bé nyɪnsɔ. Ɔ man b'a ndɪ man yí bu.

Zozi 'ba man anyɪnsinlinwafue kun nwun asɪ

(Matie 20.29-34, Maaki 10.46-52)

³⁵ Anɪn Zozi ka kaan ju Zoliko. Ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɪn anyɪnsinlinwafue kun tɪ atin nun anvan ebele yê ɔ sesele ɔ.

³⁶ M'ɔ tɪ ke meninsɔnman le sɪn'n, ɔ kɔ bisa nun ejɔle.

³⁷ Be kɔ han be kɔ hele yí ke Zozi m'ɔ fi Nazaleti'n y'ɔ le sɪn ebele ɔ.

³⁸ M'ɔ tɪ ke bé nwan Zozi y'ɔ le sɪn ebele'n, ɔ kɔ tian. Yí nwan: "Belemgbin *Davidi Awa Zozi, nwun mín nwɔn anwunnvɔe!"

³⁹ Bé mɔ bɛ li bé nyunnun'n kɔ totua yí kɛ ɔ múan yí nwan. Mɔ bɛ 'totua yí'n, bɛlɛ mɔ anun ɔ lɛ tian sɛlɛ kpa ɔ. Yí nwan: "Belemgbin Davidi Awa, nwun mín nwun anwunnoe!"

⁴⁰ Zozi kɔ jinlan ɔ kɔ man atun kɛ bɛ fá yí bɛ bɛlɛ yí. Mɔ anyinsinlinwafɔɛ'n juli ebɛlɛ'n, Zozi kɔ bisa yí kɛ:

⁴¹ "Nzu yê ɛ kulo kɛ n yó m mán wó ɔ?"

Anyinsinlinwafɔɛ'n nwan: "Yɛmɔnlɔn, yɔ maan n nwún así kɛ yí daba'n."

⁴² M'ɔ hanlɔn sɔ'n, Zozi kɔ han kɔ hele yí kɛ: "Nwun así! Wó dedi nɔn a man wó nwɔn a sa."

⁴³ Ebɛlɛ ala, ɔ kɔ nwun así. ɔ kɔ yí Nyanmian aye ɔ kɔ si Zozi sɔ. Mɔ bé kwalaa bɛ nwunlin yí sɔ'n, bɛ kɔ yí Nyanmian aye.

19

Zozi nɔn Zase

¹ Zozi juli Zoliko kulo nɔn asɔ ebɛlɛ, ɔ lɛ kpɛ nun.

² Anun bian kɔn wɔ ebɛlɛ. Bian sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí Zase. ɔ tɔ bɛ mɔ bɛ dide ajule'n-mɔ kpain ɛsɛ ɔ tɔ esikafɛ.

³ ɔ kulo kɛ ɔ nwun sɔanlan'n mɔ bɛ fɛlɛ yí Zozi'n. Nan kɔsɔ kɛmɔ ɔ tɔ sɔanlan tika'n, meninsɔnman'n dunman nun, ɔ ngwala nnwun man Zozi.

⁴ Eɛi a, Zase kɔ bu bé nyunnun ɔ kɔ nwanndi ɔ kɔ hɔ kɔ fɔ baka kɔn asɔ. Baka sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí sikomɔ. Yí diɛ anun ɔ nwun Zozi. ɔ sanlɔn kɛ baka sɔ nɔn abɔ ebɛlɛ yê Zozi 'sɔn ɔ.

⁵ Mɔ Zozi juli baka nɔn abɔ'n, ɔ kɔ tɔ yí nyɔn anwunno ɔ kɔ han kɔ hele Zase kɛ: "Zase, kan wó nwɔn ju así. ɔ sanlɔn kɛ ɛnɛ, wó awulo ɛlɔ yê mɔn 'sike ɔ."

⁶ Zase kɔ han yí nwɔn ɔ kɔ ju ɔ lɛ fɛ elie ɔ kɔ sɔ Zozi nun.

⁷ Bé kwalaa mɔ bɛ nwunlin yí sɔ'n kɔ fɛ eya. Bé nwan: "Sɔanlan eɛi a hɔ a sike ɛtɛfɔɛ awulo!"

⁸ Zase kɔ jinlan yé Mɔn anyunnun, yí nwan: "Yɛmɔnlɔn, tie! Mɔn 'bu mín nwɔn ninngɛ nɔn anun mɔn tu yí ebue mɔn man ehianfɔɛ'n-mɔ. Sɛ n nili sɔanlan bie ndunlunmun an, mɔn 'bɔ yí nwɔn fâ nnan mɔn man yí."

⁹ Zozi kɔ han kɔ hele yí kɛ: "Ɛnɛ, awulo eɛi anun menian'n-mɔ a nyan ngvan. ɔ sanlɔn kɛ sɔanlan eɛi kɔsɔ tɔ Abalahamɔn abɔsɔ sɔanlan.

¹⁰ Afi *Mân Baa'n walɔ kɛ ɔ 'ba kpɔnnɛ bɛ mɔ b'a minlin'n-mɔ nán ɔ de bé ngvan."

Esika kɔkɔlɛ mma nɔn anwɔn anyɔndala'n

(Matie 25.14-30)

¹¹ Ɛsɛ Zozi kɔ bu anyɔndala kɔn biekuɔn ɔ kɔ hele bɛ mɔ anun bɛ lɛ tie ɛjɔlɛ sɔ'n-mɔ'n. Afi, kɛmɔ anun bɛ ka kaan bɛ ju Zoluzalemɔn'n, menian'n-mɔ jɔnlɔn kɛ bɛ 'ka ebɛlɛ ala bɛ nwun Nyanmian Belemgbin Mân'n.

¹² Eɛi a, Zozi nwan: "Dihiyɛ kɔn fi yí mân diɛ anun kɔ hɔ mân bie anun. Mân sɔ'n wɔ mɔa kpa. ɔ 'kɔ maan bɛ sie yí belemgbin nán ɔ sa ba.

¹³ Mɔ ɔ 'ba hɔ'n, ɔ kɔ fɛfɛlɛ yí ngwa'n-mɔ anun bulu. ɔ kɔ wowula bɛ nun kɔn biala asa nun esika kɔkɔlɛ mma ngɔkɔn. Yí nwan: 'Ɛmɔ fá lí junman dede maan m málá.'

¹⁴ "Dihiyɛ sɔ'n mân nɔn anun menian'n-mɔ ngulo man yí ɛjɔlɛ, bɛ kpɔ yí. Nan mɔ dihiyɛ'n hɔlɔ'n, bɛ kɔ yí menian maan bɛ kɔ si yí sɔ. Bɛ hɔlɔ juli ɛlɔ a, bɛ nwan: 'Yɛ ngulo man kɛ bian eɛi di yé sɔ belemgbin.'

¹⁵ "Bɛ kɔ sie dihiyɛ sɔ'n belemgbin, ɔ kɔ sa kɔ a yí mân nɔn anun. ɔ kɔ man bɛ kɔ fɛfɛlɛ yí ngwa'n-mɔ m'ɔ falɔ esika'n manlɔn bɛ'n kɛ bɛ bála a bu mgbɔnnɔn bɛ héle yí.

16 “Alimɔa akɔa'n juli eɓele a, yí nwan: ‘Yemɔnɔn, m'an nyan bulu m'an bɔka mɔ ε falɔ manɔn mɔn nɔn asu.’

17 “Belemgbin'n kɔ han kɔ hele yí ke: ‘Akɔa kpa, mɔ! Kεmɔ ninngε kaan εhɔmɔ anun m'an nwun wɔ ti anun'n, mɔn 'fa wɔ mɔn sie kulo mgbili bulu asu kpain.’

18 “M'ɔ tɔ sɔ nnyuan'n kɔ a. Yí nwan: ‘Yemɔnɔn, m'an nyan nnun m'an bɔka mɔ ε falɔ manɔn mɔn nɔn asu.’

19 “Belemgbin kɔ han kɔ hele yí ke: ‘Mɔn 'fa wɔ kɔsɔ mɔn sie kulo mgbili nnun asu kpain.’

20 “Akɔa kɔn biekun walɔ a, yí nwan: ‘Yemɔnɔn, ε 'nwun wɔ esika'n. N valɔ n valɔ hanmɔnti duku nun.

21 Mɔn sulo wɔ, ɔ sanɔn ke ε ti sɔanlan mɔ wɔ εjɔle elie yɔ yale. Lika mɔ a nzie man like'n, eɓele like yê ε fa ɔ. Lika mɔ a nnu a man like'n, eɓele like yê ε ti ɔ.’

22 “Mɔ akɔa nɔn anɔan tɔli'n, belemgbin'n nwan: ‘Akɔa ati anun εte, wɔ nɔan εjɔle nɔn anwɔn yê mɔn 'nɔan mɔn tua wɔ kale ɔ. E sɔ ke n dɔ sɔanlan mɔ yí εjɔle elie yɔ yale, lika mɔ m'an nzie man like'n, eɓele like yê mɔn fa ɔ. Lika mɔ m'an nnu a man like'n, eɓele like yê mɔn ti ɔ.

23 ɔ yɔ se mɔ afi a ngɔ a nva man mɔn esika nɔn a ndɔ man bankɔ ɔ? Ahan ke n vi εlɔ m mali'n, mɔn kuɔla ke mɔn de sɔ nvasɔe'n.’

24 “Mɔ belemgbin hanɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ han kɔ hele bε mɔ be wɔ eɓele'n ke: ‘Emɔ tɔa yí lé esika kɔkɔle mma sɔ'n be mɔn sɔanlan'n m'ɔ le bulu'n.’

25 “Bε mɔ be gua eɓele'n, be kɔ han kɔ hele belemgbin'n ke: ‘Yemɔnɔn, yí dɔe, ɔ'a li mɔa ɔ'a nyan bulu!’

26 “Belemgbin nwan: ‘Mɔn kan mɔn kele emɔ ke sɔanlan m'ɔ le bie'n, be 'man yí dɔɔn. Nan sɔanlan m'ɔ le man bie fɔfɔ'n, kaan'n m'ɔ le'n, be 'tua yí be de.

27 Bε mɔ be kpɔ mɔn mɔ b'a ngulo man ke mɔn sie bε'n, be fá bε kɔsɔ be fite mɔn nyunnun ewa be hún bε.’ ”

Zoluzalemɔn εhɔle'n

(Matie 21.1-11, Maaki 11.1-11, Zvan 12.12-19)

28 Mɔ Zozi buli anyunnɔdala sɔ'n yueli mɔ be 'kɔ Zoluzalemɔn'n, ɔ li yí menian'n-mɔ anyunnun.

29 Mɔ be hɔli dede mɔ be ka kaan be ju Betifaze nɔn Betanin kulo'n m'ɔ mantan bɔka'n mɔ be fele yí *Olivɔ bɔka'n, Zozi kɔ sɔan yí menian'n-mɔ anun nnyuan yí nyunnun.

30 Yí nwan: “Emɔ hɔ kulo'n m'ɔ wɔ yé nyunnun εlɔ nɔn asu. Se emɔ ju εlɔ a, emɔ 'ba nwun ke afunlunmun baa kɔn mɔ sɔanlan fɔfɔ fulɔ man sɔ lé mɔnɔda eɓele. Emɔ nyánnji yí be bεle mɔn ewa.

31 Se sɔanlan bisa emɔ ke: ‘Nzuke ati yê emɔ le nyannji yí ɔ?’ Emɔ hán ke: ‘Yé Mɔn a hian yí nwɔn.’ ”

32 Bε mɔ Zozi sɔanɔn bε'n hɔli nwunlin yí kuɔlaa ke ɔ hanɔn heleli bε'n.

33 Mele mɔ be 'nyannji afunlunmun baa'n, bε mɔ be le yí'n kɔ bisa bε ke: ‘Nzuke ati yê emɔ le nyannji afunlunmun baa nɔn ɔ?’

34 Zozi menian nnyuan'n kɔ bua bε ke: ‘Yé Mɔn a hian yí nwɔn.’

35 Ehɔ a, be kɔ fa afunlunmun baa'n be kɔ bεle Zozi. Be kɔ yiyi bε taladie'n be kɔ gua sɔ. Be kɔ man Zozi kɔ fɔ kɔ tanlan sɔ.

36 Zozi 'kɔ a, anɔn menian'n-mɔ le yiyi bε taladie'n-mɔ be sise yí atɔn nɔn anun.

37 Mɔ anun be ka kaan be ju Olivɔ bɔka atɔn'n m'ɔ tɔlɔ kɔ Zoluzalemɔn nɔn asu'n, bε kuɔlaa mɔ be si Zozi sɔ'n kɔ li fe be kɔ bɔ be kɔ sulo. Be kɔ yɔ Nyanmian aye ɔ fi asinbenwɔn ninngε'n-mɔ mɔ b'a nwun yí nɔn anwɔn.

³⁸ Bé nwan: “Nyila hán belemgbin'n m'ò lè ba wò yé Mìn dunman nun'n! Alwacicie wò anwunno, anunminnyanmun hán Nyanmian!”

³⁹ Anun *Falisifue mmie-mò wò meninsunman nun anun. Bè kò han bè kò hele Zozi kè: “Kpáin, kan kele wó menian'n-mò kè bè múan bé nwan.”

⁴⁰ Zozi kò bua bé kè: “Mùn kan mìn kele emò kè sè bè muan bé nwan an, nyòbue'n-mò 'bò sulo!”

Zozi 'ba sun gua Zoluzalemun anwòn

⁴¹ Mò Zozi juli Zoluzalemun anwòn ebele mò yí nyin bálí kulo'n, ò kò sun kò gua yí nwòn.

⁴² Yí nwan: “Sè ò tì kè è tì ejòlè abù a, ahan ene wó kusu, è 'nwun alwacicie atin'n! Nan kusu, è ngwala man kè è nwun yí. Ò sanlín kè ò tì like mò ò'a fia wó nyin.

⁴³ Mele'n lè ba, bé mò bè kpò wó'n, bè 'cì wó nwòn enwanlan kunngun kpa. Bè 'ta bè si bè yia wó. Bè 'kele wó ahulwá wó bè nòn wó fama.

⁴⁴ Bè 'bò wó busu bókòò, wó, ò nòn wó mma'n-mò. Bè 'bubu kulo'n bókòò bè gua yí asì. Ò sanlín kè a nnwun man mele'n mò Nyanmian walí wó tì ele'n!”

Zozi 'ba wòlò Nyanmian awulo nín anun

(Matie 21.12-17, Maakí 11.15-19, Zvan 2.13-22)

⁴⁵ Zozi kò hò kò wòlò Nyanmian awulo ebele, ò kò fwan bé mò anin bè lè di nun gua'n.

⁴⁶ Yí nwan: “Èhele Ejòlè'n kele kè: *Mín sua'n tì asonin eyòlè sua*. Nan emò dié, emò a fa a kaci *awofue sua*.”

⁴⁷ Èhì anzin, cian daa, Zozi kekele like Nyanmian awulo nín anun. *Tēeyifue mgbain'n-mò, *mala nín asù mgbain'n-mò nòn mán nín asù mgbain'n-mò kulo kè bè kun yí.

⁴⁸ Kusu bè nnwun man atin mò bè 'bu sù ò. Ò sanlín kè bagua'n yò anzòe kpa ò tie ejòlè'n mò Zozi kan'n.

20

Zozi tunmin'n

(Matie 21.23-27, Maakí 11.27-33)

¹ Èhì, anin Zozi lè kekele menian'n-mò ninngé Nyanmian awulo nín anun, sè anin ò lè bò Ejòlèkpa'n kele bé. Kunngba ala, tēeyifue mgbain'n-mò, mala nín asù mgbain'n-mò nòn Izalayè mgbain'n-mò kò a

² kò bisa yí kè: “Kele yé tunmin ehòlè kòn'n mò è fa yò ninngé èhì-mò'n, ò nòn sɔanlan'n m'ò manlín wó yí nwòn atin'n?”

³ Zozi kò bua bé kè: “Mín kusu mín, mìn 'ba bisa emò kosuan kòn. Emò búá mìn bie.

⁴ Nwan y'ò sɔanlín Zvan kè ò bála ò sónin menian'n-mò'n, Nyanmian anaan kulo menian ò?”

⁵ Mò Zozi bisálí bé kosuan sò'n, akpòlòwá kò tò bé afian. Bé nwan: “Sè yé kan kè: ‘Nyanmian y'ò sɔanlín yí' a, ò 'bisa yé kè: ‘Anin ò yò sè mò emò a nne man Zvan b'a nni man'n?’”

⁶ Nan sè yé kan kè: ‘Kulo menian'n-mò yê bè sɔanlín yí' a, bagua bòndin'n 'tòtò yé ebue bè kun yé. Ò sanlín kè, bé kwalaa bè de bè tó nún kè Zvan tì Nyanmian kpòmanfue.”

⁷ Èhì a, bè kò bua Zozi kè: “Yé nzì man sɔanlan'n m'ò sɔanlín Zvan'n.”

⁸ Zozi kusu nwan: “Kémò emò nzì man sɔanlan'n m'ò sɔanlín Zvan'n, mín kusu mìn ngele man emò tunmin ehòlè kòn'n mò mìn fa mìn yò ninngé èhì-mò'n.”

Divin ebo nɔn anwɔn anyɔndala'n

(Matie 21.33-46, Maaki 12.1-12)

⁹ Ehi anzin, Zozi kɔ bu anyɔndala eɛika ɔ kɔ hele bagua'n, yɛ nwan: "Bian kɔn kɔ sɔn divin ebo. ɔ kɔ fa kɔ wula menian asa nun, ɔ kɔ tu atɔn ɔ kɔ hye elɔ.

¹⁰ Temɔn mɔ divin nɔn etie'n juli'n, ɔ kɔ sɔan akua kɔn kpafu'n-mɔ anwɔn elɔ kɔ ɔ hɔ lɛ yɛ di'e'n bɛle yɛ. Akua'n hɔli juli elɔ a, kpafu'n-mɔ kɔ bili yɛ bɛ kɔ fuan yɛ, ɔ le yɛ sa to ɔ kɔ sa kɔ hɔ.

¹¹ Bian'n m'ɔ le ebo'n kɔ sɔan akua kɔn biekun kpafu'n-mɔ anwɔn elɔ. Kpafu'n-mɔ kɔ bili yɛ kɔsu, bɛ kɔ kpikpe yɛ nzɔba, bɛ kɔ fuan yɛ, ɔ le yɛ sa to ɔ kɔ sa kɔ hɔ.

¹² Eɛe bian'n kɔ sɔan yɛ akua'n kɔn biekun ɔ kɔ tian yɛ nsan kpafu'n-mɔ anwɔn elɔ. Kpafu'n-mɔ kɔ buta buta yɛ, eɛe bɛ kɔ fuan yɛ bɛ kɔ tu sɔ.

¹³ "Ehi a, bian'n m'ɔ le ebo'n kɔ bisa yɛ nwɔn ke: 'Anɔn nzu y'ɔ di ke mɔn y'ɔ ɔ? Mɔn 'ba sɔan mɔn wa'n mɔ mɔn kulo yɛ'n bɛ nwɔn elɔ. Kemɔ ɔ tɛ mɔn kunnun baa'n, e 'su yɛ akpɔlɔwa a, bɛ 'ba man yɛ anyɔnzɔ.'

¹⁴ "Mɔ kpafu'n-mɔ nwunlin yɛ'n, bɛ kɔ han yɛ bɛ afian elɔ ke: 'E 'nwun bian'n koliaja'n. Ye hɔn yɛ maan ebo'n hɔ yɛ sa nun.'

¹⁵ Bɛ kɔ ju yɛ bɛ kɔ tu ahanmɔn bɛ kɔ hun yɛ."

Zozi kɔ bisa bɛ ke: "Kemɔ ejɔle nɔn a y'ɔ sɔa'n, bian'n m'ɔ le ebo'n, ɔ 'y'ɔ kpafu'n-mɔ se?

¹⁶ ɔ 'ba, ɔ 'kun kpafu sɔ'n-mɔ ɔ fa yɛ ebo'n ɔ wula menian nɔvɔle asa nun." Mɔ menian'n-mɔ tɛli ejɔle sɔ'n, bɛ nwan: "Cɛɛe, ejɔle'n n'ɔ ba yɛ ebele sɔ!"

¹⁷ Nan mɔ bɛ hanlin sɔ'n, Zozi kɔ nenian bɛ. Yɛ nwan: "Ehele Ejɔle ehi abɔ'n kele se?

*Ebɔe'n mɔ bɛ mɔ bɛ lɛ si sua'n juli tɔli'n,
yɛ yɛ ɔ'a kaci ayiale nɔn asɔ ebɔe cɔnnjin nɔn ɔ.*

¹⁸ Sɔanlan biala m'ɔ kɔ to ebɔe sɔ nɔn asɔ'n, ɔ 'buta yɛ sɔanlan kɔsu mɔ ebɔe sɔ'n kɔ to yɛ sɔ'n, ɔ 'nunkun yɛ."

Sezaa ajule'n

(Matie 22.15-22, Maaki 12.13-17)

¹⁹ Mɔ Zozi buli anyɔndala'n yueli'n, *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ nɔn *teɛyɔfɔe mgbain'n-mɔ kɔ nwun ke bɛ ti yɛ Zozi buli anyɔndala sɔ nɔn ɔ. Ebele ala, bɛ 'kpɔnnɛ ke bɛ ci yɛ. Nan kɔsu bagua'n dunman nun, bɛ sulo.

²⁰ Ehi a, bɛ nyɔn kpala Zozi. Yɛ ti, bɛ kɔ sɔan menian Zozi anwɔn elɔ. Menian sɔ'n-mɔ kɔ y'ɔ bɛ nwɔn ke seɛfɔe-mɔ. Bɛ y'ɔ di ke bɛ sua Zozi ngaa maan ɔ to nɔn bɛ ci yɛ bɛ man awaa ɔ.

²¹ Menian sɔ'n-mɔ kɔ bisa Zozi kosuan ehi ke: "Kpain, ye sɛ ke like mɔ e kekele'n tɛ fɔɔn. E nnian man sɔanlan anyunnun e mmua man yɛ ndɛɛ. Atɔn mɔ Nyanmɔn kulo ke menian'n-mɔ nanndi sɔ nɔn yɛ kunnun a jo'n, e kekele yɛ ananhɔle.

²² Yɛ ti, kan maan ye tɛ. Asɔ ɔ wɔ nɔn ke ye tɛ ajule'n ye mɔn *Lɔmɔn belemgbɔn *Sezaa anaa nɔn man ye tua ye man yɛ?"

²³ Zozi kɔ nwun mɔ b'a jɔnlin'n. ɔ kɔ han kɔ hele bɛ ke:

²⁴ "Emɔ fá bɛ esika'n kɔn bɛ héle mɔn. Nwan nɔvɔninnɔn ɔ nɔn dunman benin y'ɔ gua sɔ ɔ?"

Bɛ kɔ bua Zozi ke: "Belemgbɔn Sezaa ɔ."

²⁵ Zozi kɔ han kɔ hele bɛ ke: "Se ejɔle'n tɛ sɔa a, anɔn emɔ tɛla m'ɔ tɛ belemgbɔn di'e'n bɛ mɔn yɛ, nunhan kɔsu m'ɔ tɛ Nyanmɔn di'e'n, emɔ tɛla bɛ mɔn Nyanmɔn."

²⁶ Kε Zozi kpɔnlɩn bualɩ bɛ'n, b'a nnyan man yɩ nzin ejɔlɛ b'a ngan man wɔ bagua nɩn anyunnun. ɔ sanlɩn kε Zozi mmua'n sinlɩn bɛ nwɔn. ɔ man bɛ muanlɩn bɛ nwan nɩn asɔ koun.

Ewuetinngɛ nɩn anwɔn kosuan'n

(Matie 22.23-33, Maakɩ 12.18-27)

²⁷ Ehɩ, *Sadusifvɛ mmie-mɔ kɔ a Zozi anwɔn ebeɛ. Bɛ yɛ bɛ kan kɛ ewuetinngɛ nnɔn man ebeɛ nɩn ɔ. Bɛ kɔ susu ejɔlɛ ehɩ bɛ kɔ heɛ Zozi,

²⁸ bɛ nwan: “Kpain, Moyizɩ a heɛ mala ehɩ a man yɛ kɛ: *Sɛ belenzua kɔn le yɩ nianman belenzua m'ɔ ja bala, sɛ ɔ nɔn yɩ yɩ b'a nwɔn man baa nɔn ɔ wu a, anɩn belenzua'n fɔ kunlannvɛ balasua'n ɔ ja. ɔ nɔn yɩ bɛ wɔ mma bɛ mɔn yɩ nianman'n.*

²⁹ Anɩn anianman mmelenzua nsɔ wɔ ebeɛ. Nunhan kpain'n kɔ ja bala. ɔ nɔn bala'n b'a nwɔ man baa, ɔ kɔ wu.

³⁰ M'ɔ tɔtɔa yɩ'n kɔ ja kunlannvɛ balasua sɔ'n.

³¹ M'ɔ tian yɩ nsan'n kusɔ kɔ ja yɩ. Bɛ menian'n nsɔ'n kwalaa bɛ kɔ ja balasua sɔ'n, bɛ nɔn yɩ ngɔ wɔ man baa, bɛ kwalaa bɛ kɔ yue wu.

³² Yɩ bɛ-yue-asɩɛ, balasua'n kusɔ kɔ wu.

³³ Ewuetinngɛ cian'n, bɛ nunhan benin yɛ ɔ 'fa bala nɩn ɔ? Afɩ bɛ anianman nsɔ'n kwalaa b'a ja balasua sɔ'n bie!”

³⁴ Mɔ bɛ bisalɩ kosuan sɔ'n, Zozi kɔ bua bɛ kɛ: “Meɛ ehɩ anun menian'n-mɔ ja bɛ nwɔn.

³⁵ Nan menian m'ɔ sɛ fata kɛ bɛ fi ewue nun bɛ tinngɛ bɛ tánlan mɔn'n m'ɔ le ba nan anun elɔ'n, bɛ diɛ bɛ nja man bɛ nwɔn.

³⁶ Bɛ nwu man kɔn, ɔ sanlɩn kɛ, bɛ 'ba kaci kɛ nyanmiansɔ mmɔfɔvɛ'n-mɔ. Bɛ 'kaci Nyanmian amma mmelenzua, afɩ bɛ fi ewue nun b'a tinngɛ.

³⁷ Ewuetinngɛ'n, yɩ nwɔn ejɔlɛ yɛ Moyizɩ hanlɩn nɩn ɔ. Lɩka'n mɔ bɛ lɛ keɛ kɛ baka'n solɩ'n, Moyizɩ feɛlɩ yɛ Mɩn 'Abalahamɔn Nyanmian, Izakɩ Nyanmian yɛ Zvakɔbɔ Nyanmian.’

³⁸ Nyanmian tɩ bɛ mɔ bɛ nyɩn wɔ sɔ'n Nyanmian, nan ɔ tɩ man ewue mma Nyanmian. ɔ sanlɩn kɛ yɩ nyunnun, menian sɔ'n-mɔ anyɩn wɔ sɔ'.”

³⁹ Mɔ Zozi bualɩ bɛ sɔ'n, *mala nɩn asɔ mgbain mmie-mɔ jasɔlɩ a, bɛ nwan: “Kpain, a han yɩ fɔɔn.”

⁴⁰ Bɛ bie fɩtɩ ngɔ bisa yɩ kosuan kɔn.

Kilisi'n nɔn belemgbɩn Davidi

(Matie 22.41-46, Maakɩ 12.35-37)

⁴¹ Ehɩ anzin, Zozi kɔ bisa bɛ kɛ: “ɔ yɔ sɛ mɔ bɛ kan kɛ belemgbɩn *Davidi anɔnman y'ɔ le Kilisi'n, Belemgbɩn Ngbandefɔvɛ'n?”

⁴² Izalayɛ ejue etvɛ kalata nɩn anun, Davidi muonun lɛ keɛ kɛ: *Edannanman a han a heɛ mɩn Mɩn kɛ:*

Tanlan mɩn fama sɔ,

⁴³ *nɔn mɩn 'ba fa wɔ mgbɔfɔvɛ'n-mɔ*

mɩn gua wɔ ja abv.

⁴⁴ Davidi feɛ yɩ 'yɛ Mɩn' ɔ yɔ sɛ m'ɔ kwalaa kɛ ɔ kaci Davidi anɔnman'n?”

Zozi 'ba kannzɔ yɩ menian'n-mɔ

wɔ mala nɩn asɔ mgbain'n-mɔ anwɔn

(Matie 23.1-36, Maakɩ 12.38-40)

⁴⁵ Meɛ mɔ anɩn meninsɔnman lɛ tie ejɔlɛ'n, Zozi kɔ han kɔ heɛ yɩ menian'n-mɔ kɛ:

46 “Emo nían bé nwun kpa wó *mala nín asó mgbain'n-mó anwón. Bè kulo taladié ndunndun ewula nanndi menian'n-mó anun. Gua nín asó, bè kulo ké menian bisa bé ahín anyinnzo nún. Asónun sua'n-mó anun ó nún like elie'n-mó anun, menian mgbili mgbili lika yé bè kpónndé bè tanlan ó.

47 Bè kpokpó kunlannvwe mmalasua'n-mó anwón bókóó, esé bè yó asónun ndunndun bè gua sù bè kele ké bè tí kpa. Bé nyólié sò'n-mó anwón ahatua mó bè 'ba nyan yí'n, ó tí kpili sònman!”

21

Kunlannvwe balasua nín acedie'n (Maaki 12.41-44)

1 Ehi anzin, Zozi kó tó yí nyín, ó 'nían an, anún esikafue'n-mó lé tó bé esika'n Nyanmian awulo nún anún líka mó bè tó acedie'n.

2 Ó kó nwun ehianfue kunlannvwe balasua kún kúsu ké anún ó lé tó nún babulu ngónkón nnyuan.

3 Ehi a, Zozi nwan: “Mún kan yí ananhóle mún kele emo ké, ehianfue kunlannvwe balasua ehi a tó dón a tala ehunlín-mó kólaatin.

4 Ó sanlín ké yí esika kólaa m'ó ka yí sa nún mó ó 'fa tó like di'n, esika sò'n yé ó'a fa ó'a tó nún ó. Nan ehunlín-mó díe, esika mó bè mmianlín man yí nwón'n yé b'a tó yí nún ó.”

Nyanmian awulo nín ebubue nín anwón ejolé'n (Matie 24.1-2, Maaki 13.1-2)

5 Mó hanlín sò yuel'n, menian mmie-mó kó han Nyanmian sua nún anwón ejolé. Bé nwan nyóbue'n mó b'a fa b'a si'n tí nganlanman nganlanman. Nínge mó b'a fa b'a hye Nyanmian, mó b'a fa b'a sesie yí kunnun'n, bé kúsu bè tí nganlanman nganlanman. Nan mó Zozi tili ejolé sò'n, yí nwan:

6 “Mele'n lé ba, ebue ehi-mó mó emo nwun yí'n, fíí nga man ébele. Bè 'kan yí kólaa bè gua asi.”

Munnzue nón ahulowa'n (Matie 24.3-14, Maaki 13.3-13)

7 Mó Zozi hanlín sò'n, bè kó bisa yí ké: “Anún cian benin yé nyóbue sò'n-mó 'kan gua asi ó? Nzolé benin yé ó 'kele ké like sò'n temún a ju ó?”

8 Zozi kó bua bé ké: “Emo nían bé nwun, nán bè yaci bé nwun maan bè laka bé. Ó sanlín ké, menian dón 'ba fa mín dunman bè ba bè kan ké: 'Kilisi'n, Belemgbín Ngwandefue'n, y'ó lé mín!’ esé bè 'kan ké: 'Mele nún a ju!’ Bè kan sò a, nán bè sí bé sù.

9 Emo tí ké bè lé kan elóe nún emunlutie anwón ejolé a, nán bè man bé nyínsu tan bé. Afí ó dí ké ehi kólaa dí mó ba kólaaka. Nan kúsu nán ké mán'n 'ka ébele ala ó yue ó.”

10 Zozi kó han kó tó sù ké: “Mán kún nún mán fofóle 'ba hún elóe. Belemgbín mán kún nún belemgbín mán fofóle 'ba hún elóe.

11 Líka dón, asie'n 'ba kpusu kpili kpa, ehóe 'ba kpún, ewue m'ó sa kúsu 'ba ju sù. Bè 'ba nwun nínge esulo esulo ó nún nzolé mgbili mgbili ké ó fí nyanmiansu.

12 “Nan kúsu, asannan nán yí kólaa a ju'n, bè 'ba hyí emo, bè 'kele emo ahulowa. Bè 'fa emo bè wula bé mó bè lí Zufu'n-mó asónun nún ati nún asa nún. Bé kúsu bè 'bua emo ndéé bè gua emo fiadi. Kemo emo de mín dí nún ati, bè nún emo 'ba hó mmelemgbín'n-mó nún mán mgbain'n-mó aja sù.

13 Ébele sò nún anún, emo 'ba lí mín nwun adanzie bè kele bé.

14 Emo mán bè tí tánlan sù ké ejolé mó emo 'kan bè sa bé nún'n, nán bè dí yí nwun yale.

¹⁵ Ɔ sanlɛn kɛ, mɛn bɔbɔ muonun, mɛn 'fa ejɔlɛ'n ɔ nɔn ngeɛ'n m'ɔ fata'n mɛn wula ɛmɔ anwan. Ɔ man bɛ mɔ bɛ kpɔ ɛmɔ'n ngo hɔala man bɛ nyunnun jinlan nán 'ba su yí akpɔlɔwa.

¹⁶ Ɛmɔ asɛ-mɔ nɔn ɛmɔ anin-mɔ, ɛmɔ anianman-mɔ, ɛmɔ anwɔn amma-mɔ nɔn ɛmɔ amanngɔn-mɔ muonun, bɛ 'yɛ ɛmɔ bɛ man. Ɛsɛ bɛ 'ba man bɛ kun ɛmɔ anun mmie-mɔ dɔɔn.

¹⁷ Mɛn dunman nun, menian'n-mɔ kwalaa 'ba fa ɛmɔ anwɔn ɛkpɔ.

¹⁸ Nan kɔsɔ ɛmɔ nwɔn yí kɛ ɛmɔ ati enyuan kun sɔa mmɛnlin man.

¹⁹ Ɛmɔ jɛnlan bɛ ja nun. Afɛ sɛ ɛmɔ jinlan bɛ ja nun an, ɛmɔ 'nyan bɛ ti.

Zoluzalemɔn kulo nɛn ebubue'n

(Matie 24.15-21, Maakɪ 13.14-19)

²⁰ “Mɛlɛ mɔ ɛmɔ kɔ nwun kɛ ɛlɛɛ menian a ta a si a yia Zoluzalemɔn kulo'n, ɛmɔ tí yí bu kɛ yí ebubue tɛmɔn a ju a yue.

²¹ Tɛmɔn sɔ nɛn anun, bɛ mɔ bɛ wɔ Zude mɛn nɛn anun'n, bɛ nwánndi bɛ hɔ mmɔka'n-mɔ asɔ ɛlɔ. Bɛ mɔ bɛ wɔ Zoluzalemɔn kulo nɛn asɔ'n, bɛ nwánndi bɛ hɔ mɔa. Bɛ mɔ bɛ kɔsɔ bɛ wɔ nanmɛ nɛn'n, nán bɛ ba kulo.

²² Ɔ sanlɛn kɛ, tɛmɔn sɔ'n tí ndɛɛ ebua cɛn maan Ɛheɛ Ɛjɔlɛ'n kwalaa kpɛn sɔ.

²³ Tɛmɔn sɔ nɛn anun, nwɔnnzɛfɔɛ nɔn bɛ mɔ bɛ nwan mma, bɛ yakɔ! Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmɛn sɛkpɛ'n 'cɛ menian ɛhɛ-mɔ ɔ man alɔabɔ kpɛli kpa tɔ mɛn nɛn anun.

²⁴ Bɛ mɔ bɛ kpɔ bɛ'n-mɔ 'ba fa dadɛ bɛ kun mmie-mɔ, ɛsɛ bɛ cɛ ɛhɛnlin-mɔ nɔlɛ bɛ nɔn bɛ kɔ mɛn mɛn'n kwalaaɛn anun. Bɛ mɔ bɛ nzɛ man Nyanmɛn'n, bɛ 'ba sɛcɪ Zoluzalemɔn kulo'n bɔkɔɔ dede ɔ ju bɛ mɛlɛ dɛ nɛn ayuelɛ.

Mɛn Baa nɛn ɛwale'n

(Matie 24.29-31, Maakɪ 13.24-27)

²⁵ “Bɛ 'ba nwun nzɔlɛ sɛnzɛ nɛn anun, sala nɛn anun ɔ nɔn nzalama'n-mɔ anun. Esulo 'ba han asɛ nɛn asɔ ɛwa menian'n-mɔ. Ɔ sanlɛn kɛ bɛ 'tɛ jɛnvie'n nɔn yí mgba'n m'ɔ lɛ bɔ nɛn angan an, anɛn like bie lɛ yɔ bɛ.

²⁶ Kɛmɔ anwunno ɛlɔ nɛnngɛ'n-mɔ 'ba kpusu'n, esulo 'ba han menian'n-mɔ bɛ susu dede bɛ wu. Ɔ sanlɛn kɛ asɛ nɛn asɔ ɛwa yɛ nɛnngɛ sɔ'n-mɔ 'ba yue ɔ.

²⁷ Ɛbɛlɛ nɛn anun, bɛ 'ba nwun *Mɛn Baa'n kɛ ɔ lɛ tunmin nɔn anunmin-nyanmɔn kpɛli kpa, ɔ wɔ bɔlɛ nɛn anun ɔ lɛ ba.

²⁸ Sɛ ɛmɔ nwun yí kɛ nɛnngɛ sɔ'n-mɔ lɛ yí bɛ nwɔn an, anɛn ɛmɔ tɛnngɛ bɛ nwɔn nɛn bɛ kúku bɛ tí sɔ. Ɔ sanlɛn kɛ anɛn ɛmɔ ati ele tɛmɔn a ju a yue.”

Figɛ baka nɛn anwɔn anyɛndala'n

(Matie 24.32-35, Maakɪ 13.28-31)

²⁹ Ɛhɛ anzin, Zozi kɔ bu anyɛndala ɛhɛ kɔ heɛ bɛ, yí nwan: “Ɛmɔ tɔ bɛ nyɛn bɛ nɛn *figɛ baka'n nɔn mmaka ɛhɛnlin-mɔ kwalaaɛn.

³⁰ Tɛmɔn mɔ ɛmɔ kɔ nwun kɛ bɛ lɛ fifɛ'n, anɛn ɛmɔ sɛ kɛ mɛlɛ kpa nɛn a ju a yue.

³¹ Kɛ ɔ tí yí nɛn anɛn, sɛ ɛmɔ nwun kɛ nɛnngɛ sɔ'n-mɔ lɛ ba a, anɛn ɛmɔ tí yí bu kɛ Nyanmɛn Belemgbɛn Mɛn nɛn a mantan kɔkɔ.

³² “Mɛn kan yí ananholɛ mɛn keɛ ɛmɔ kɛ ajulisɔ menian ɛhɛ-mɔ, bɛ kwalaa bɛ ngo yue man wu nán ɛhɛ kwalaa a ju.

³³ Anwunno nɔn asɛ'n 'ba kpɛ nɛn, nan mɛn nwan ejɔlɛ'n, ɔ mgbe man nɛn lɛ.

Bɛ nɛn bɛ nwɔn

³⁴ “Ɛmɔ nɛn bɛ nwɔn! Nán bɛ yaci bɛ nwɔn maan edidie nɔn nzan ɛnwan ejɔlɛ ɔ nɔn eyuadɛ ɛhɛ anun nzusue wɔlɔ ɛmɔ ajɔnlin nɛn. Sɛ ɔ yɔ sɔ a, *Mɛn Baa nɛn ɛwale'n 'dɛ ɛmɔ nvu nɛn baa kɔnmgba.

³⁵ Ɔ sanlɛn kɛ, yɛ ɛwale'n 'ba yɔ kɛ dada mɔ bɛ lɛ tɔ bɛ gua asɛ nɛn asu menian'n-mɔ asu ɔ.

³⁶ Ɛmɔ nɛn bɛ nwon, bɛ yɔ asɛnɛn tɛmɔn biala nɛn ɛmɔ a nwanndi ninngɛ sɔ'n-mɔ b'a huala Mɛn Baa nɛn anyunnun fite."

³⁷ Alɛhian nɛn anun, Zozi kekele menian'n-mɔ ninngɛ Nyanmian awulo nɛn anun. Nan nɔsɔba, ɔ kɔ buka'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ *Olivɔ buka nɛn asu. Ɛlɔ y'ɔ da ɔ.

³⁸ Ngɛlɛmɔ, menian'n-mɔ kwalaa ba ndɛ bɛ ba tie Zozi Anwan Ejɔlɛ'n Nyanmian awulo ɛbɛlɛ.

22

Zufɔ mgbain'n-mɔ 'ba hɔ Zozi ati ahuan

(Matie 26.1-5, Maaki 14.1-2, Zvan 11.45-53)

¹ Ɛhɛ, anun Zufɔ'n-mɔ feti'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ *Paki'n, mɔ bɛ di kpaɔn'n mɔ fali ayile nnɔn man nun'n ka kaan ju.

² Kɛmɔ *tɛɛyɛfɔɛ mgbain'n-mɔ nɛn *mala nɛn asu mgbain'n-mɔ sulo kɛ bɛ cɪ Zozi a, bagua'n 'ba jasɔ bɛ kɔmun anun'n, bɛ kɔ kpɔnnɛ atɛn mɔ bɛ 'sɛn sɔ bɛ kun Zozi.

Zudasɛ 'ba yɛ Zozi man Zufɔ mgbain'n-mɔ

(Matie 26.14-16, Maaki 14.10-11)

³ Ɛhɛ, *Satan kɔ wɔlɔ Zudasɛ mɔ bɛ fɛlɛ yɛ Isikaliɔtɛ nɛn anun. Zudasɛ sɔ'n, ɔ wɔ Zozi menian bulu nɛn nnyuan nɛn anun bie.

⁴ Zudasɛ kɔ hɔ kɔ tɔ tɛɛyɛfɔɛ mgbain'n-mɔ nɛn Nyanmian awulo nɛn asu nzalafɔ mgbain'n-mɔ. Ɔ nɛn bɛ kɔ han atɛn mɔ ɔ 'bu sɔ ɔ yɛ Zozi man bɛ nɛn anwɔn ejɔlɛ.

⁵ Mɔ Zudasɛ hanlɛn sɔ hehelɛ bɛ'n, ɔ kɔ yɔ bɛ fɛ sɔnman. Bɛ kɔ bɔbɔa Zudasɛ kɛ sɛ ɔ man bɛ sa kan Zozi sakpa a, bɛ 'man yɛ esika.

⁶ Zudasɛ kɔ tie. Ɔ kɔ kpɔnnɛ atɛn mɔ ɔ 'sɛn sɔ ɔ yɛ Zozi man bɛ nɛn bagua nɛn a nnwun man nun.

Zozi 'ba man yɛ menian'n-mɔ tɔn Pakɛ alɛ'n.

(Matie 26.17-25, Maaki 14.12-21, Zvan 13.21-30)

⁷ Ɛhɛ, cɛn'n mɔ bɛ di kpaɔn'n mɔ fali ayile'n nnɔn man nun'n kɔ ju. Cɛn sɔ'n y'ɔ fata kɛ bɛ kun mmɔa mma'n-mɔ mɔ bɛ 'fa bɛ tɔn *Paki alɛ nɛn ɔ.

⁸ Zozi kɔ sɔan Pielɛ nɛn Zvan. Yɛ nwan: "Ɛmɔ hɔ tɔn yɛ Pakɛ alɛ'n."

⁹ Pielɛ nɛn Zvan kɔ bisa yɛ kɛ: "Nin lika die yɛ ɛ kulo kɛ yɛ tɔn yɛ ɔ."

¹⁰ Zozi kɔ bua bɛ kɛ: "Ɛmɔ kɔ ju kulo ɛlɔ a, ɛmɔ nɛn belenzua kɔn 'ba yia. Ɔ sɔ nzue bua nun. Ɛmɔ sɪ yɛ sɔ bɛ wɔlɔ awulo'n m'ɔ kɔ wɔlɔ nɛn nɛn anun.

¹¹ Ɛmɔ ju ɛbɛlɛ a, bɛ hɛn bɛ hɛle sɔanlan'n m'ɔ le awulo'n kɛ: 'Kpɛin nwan yɛ bisa wɔ kɛ: Nin lika die yɛ ɔ nɛn yɛ menian'n-mɔ bɛ 'di Pakɛ alɛ'n?"

¹² Sɛ ɛmɔ bisa yɛ a, ɔ 'kele ɛmɔ dabɛlɛ kpili kɔn awaa nɛn asu ɛlɔ. B'a sesie nun. Ɛmɔ sɛsie Pakɛ alɛ nɛn ɛbɛlɛ."

¹³ Mɔ Zozi hanlɛn sɔ yueli'n, yɛ menian nnyuan'n kɔ hɔ kɔ ju kulo nɛn asu. Kɛ Zozi kpɛnlin hanlɛn yɛ'n, bɛ nwunlin yɛ kwalaa sɔ. Bɛ kɔ tɔn Pakɛ alɛ'n bɛ kɔ sesie yɛ ɛbɛlɛ.

Zozi 'ba man yɛ menian'n-mɔ kominnian

(Matie 26.26-30, Maaki 14.22-26, 1 Kolɛntɛ 11.23-25)

¹⁴ Mɔ alɛlie tɛmɔn'n juli'n, Zozi nɛn yɛ mmɔfɔɛ'n-mɔ kɔ lɛlɛ tɔbɛlɛ nɛn anwɔn.

¹⁵ Yɛ nwan: "Mɛn kulo kɛ mɛn nɛn ɛmɔ yɛ di Pakɛ alɛ ɛhɛ kwalaa nɛn m'an nwun mɛn nyunnun.

¹⁶ Afi mun kan yí ananhòle mun kele emò ké, mun ngò li man fíí kón dede ɔ 'ju mele mɔ be 'nwun yí bu kpa Nyanmian Belemgbin Mân nun anun elò'n."

¹⁷ Mò Zozi hanlín sɔ yueli'n, ɔ kɔ fa nzan kangò kòn. ɔ kɔ la Nyanmian asì, yí nwan: "Emò lé ehi be hyé be nón."

¹⁸ Afi mun kan mun kele emò ké, ɔ fi ene m'ò kò'n, mun ngò non man nzan fíí kón dede ɔ 'ju Nyanmian belemgbin elie'n temòn."

¹⁹ M'ò hanlín ehi yueli'n, ese ɔ kɔ fa kpaun'n. ɔ kɔ la Nyanmian asì kò yue, ɔ kɔ bubu nun ɔ kɔ man bé. Yí nwan: "Kpaun ehi tì mìn nwonnaan. [B'a fa b'a man emò. Emò yó yí sɔ be káci mìn."

²⁰ Mò be lili like'n yueli'n, Zozi kɔ fa nzan'n kò man bé. Yí nwan: "Nzan ehi tì mìn moja. Moja sɔ nun a butu a man emò. ɔ di ajinlanmun ké Nyanmian non emò a li nyihye fufòle.]

²¹ Nan emò nían, swanlan'n mɔ ɔ 'ba yí mìn man'n, ɔ non mìn wɔ tɔbílì nun anwòn ewa!

²² ɔ tì ananhòle, *Mân Baa'n 'ba wu ké Nyanmian a kpín a han yí'n. Nan kùsù, swanlan'n mɔ ɔ 'ba yí Mân Baa'n man'n, munnzue hán yí!"

²³ Mò Zozi hanlín sɔ'n, be le bisa bisa bé nwòn be kpònnde swanlan'n mɔ ɔ 'ba li junman sɔ'n.

Nunhan benin yê ɔ tì kpili ɔ?

²⁴ Ehi anzin, akpòlòwa kòn kò tɔ mmòfòe'n-mò afian elò. Bé mmòfòe bulu non nnyuan nun anun, be le kpònnde swanlan m'ò tì kpili tala yí manngòn'n-mò'n.

²⁵ Zozi kɔ han kò hele bé ké: "Asiè nun asò mmelemgbin'n-mò sie menian. Bé mɔ be le tunmin'n man be fèlè bé 'Defòe'.

²⁶ Nan emò die, ɔ tì man sɔ mman man emò. Emò afian, swanlan m'ò tì kpili'n, ɔ di ké ɔ bu yí nwòn be bé nunhan kaan. M'ò li bé ti'n kùsù, ɔ di ké ɔ bu yí nwòn ké swanlan m'ò sù ehunlun-mò.

²⁷ Swanlan kòn le didi tɔbílì nun asù, kòn le yí alíe man yí. Bé munnyuan'n, benin yê ɔ tì kpili ɔ? Se swanlan'n m'ò tì tɔbílì nun anwòn nun ɔ? Mìn kùsù mìn, n wò emò afian ewa ké swanlan m'ò le sù ɔ!

²⁸ Emò die, mìn efè'n-mò anun, emò a bɔ mɔndínlín be non mìn a tanlan nun.

²⁹ Ehika ati, kemò mìn Sɪ a fa Belemgbin Mân nun a wula mìn sa nun'n, mìn kùsù, mìn 'fa Belemgbin Mân'n mìn man emò.

³⁰ Emò 'tanlan mìn tɔbílì nun anwòn be didi be nonnon mìn belemgbin mân nun anun. Ese emò 'tanlan belemgbin bia sù be bua Izalayè nvilie bulu non nnyuan'n ndeε."

Zozi 'ba kannzò Simòn Pielì

(Matie 26.31-35, Maaki 14.27-31, Zvan 13.36-38)

³¹ Ehi anzin, Zozi nwan: "Simòn, Simòn! Nian wó nwòn kpa. *Satan a sele emò anwòn atin ɔ'a nyan yí ké ɔ 'sɔ emò nian ké be huhu ninngè'n-mò asù be ju m'ò tì man kpa'n be gua'n.

³² Nan m'an sele m'an man wó nán dedi a nyue man wó nun. Mele mɔ ε kɔ sa kɔ a mìn nwòn'n, wowula wó nianman'n-mò anwònsele."

³³ Pielì kɔ han kò hele Zozi ké: "Yé Mìn, se ɔ di mɔ be tɔ wó non mìn fiadì, ese se ɔ di mɔ ε wu a, mìn non wó yé 'wu."

³⁴ Zozi nwan: "Pielì, mun kan yí ananhòle mun kele wó ké ene, ɔ non dede mɔ ako'n 'bò'n, ε kan yí kpê nsan ké ε nzì man mìn"

Esika, bóle'n non dadie'n

³⁵ Ehi anzin, Zozi kò bisa yí menian'n-mò kwalaaatin ké: "Mele mɔ n zvanlín emò mɔ emò a nva man esika b'a nza man bé nwòn, b'a man bóle non mgbabua'n, asù emò mianlín like anwòn ɔ?"

Yí menian'n-mò nwan: “C'εεε, y'a mmian man like anwòn.”

³⁶ Ehí a, Zozi kò han kò hele bé ké: “Nan kúkaala díε, s'wanlan m'ò le esika'n, ò fá. M'ò le bóle'n, ò fá. M'ò le man dadíε'n, ò tónin yí taladíε kpíli'n ò fá tó kòn.

³⁷ Afi, mún kan yí ananhòle mún kele εmò ké, mún nwòn εjòle'n mò b'a hele wò Ehele Ejòle nún anun'n: *B'a ha yí b'a wula εtεf'ε'n-mò anun bie.* Ejòle sò'n, ò fata ké ò kpín sù.”

³⁸ Mò Zozi hanlín εhí'n, yí menian'n-mò nwan: “Yé Mún, ε 'nwun dadíε nnyuan.”

Zozi nwan: “O sa.”

Zozi 'ba yò asónun Olivv boka nún asv

(Matie 26.36-46, Maakí 14.32-42)

³⁹ Ehí anzin, Zozi kò fite kò hò Olivv boka nún asv ké ò yò yí titi'n. Mò ò 'kò'n, yí menian'n-mò kò sí yí sù.

⁴⁰ Mò Zozi juli líka sò'n, ò kò han kò hele bé ké: “Emò yò asónun nán εmò a ndò man sònian nún anun.”

⁴¹ Mò Zozi hanlín sò ò helelí bé'n, ò kò yaci bé ébele ò kò hò yí nyunnun mva kaan, líka mò bé t'v éb'vε a, ò kò ju'n. O kò k'v'v ò kò yò asónun.

⁴² Yí nwan: “Mín Sí, s'ε kulo a, amanninhunlun ehí mò mún 'ba nwun yí'n, kpala gua. K'v'v, yò mò wó kunnun kulo'n, nan n'ε yò mò mín kunnun kulo'n.”

⁴³ Nyanmiansò b'af'vε kún kò yí yí nwòn kò hele yí. O kò wowula yí anwòns'εle.

⁴⁴ Alvabò kò han Zozi. O man ò kò yò asónun s'εle kpa. Yí nwòn efífile'n le kpíkpin ké moja.]

⁴⁵ M'ò yòlì asónun yueli'n, ò kò sa yí nzin yí menian'n-mò anwòn éb. O 'kò ju a, alvabò nún a han bé dede b'a ha nún b'a lafi.

⁴⁶ O kò bisa bé ké: “Nzuke ati yé εmò le dafí ò? Emò jásv b'ε yò asónun nán εmò a ndò man sònian nún anun!”

Zozi εhyiε'n

(Matie 26.47-56, Maakí 14.43-50, Z'van 18.3-11)

⁴⁷ Anin Zozi anwan t'ε wò sù, menian-mò kò fite fite ébele. Mò b'ε 'ba'n, Zozi menian'n-mò anun kún'n mò b'ε f'εle yí Zudasí Isikaliot'i'n y'ò lí bé tí ò. Zudasí kò hyòin kò kpunng'e Zozi ò kò t'ò yí nún.

⁴⁸ M'ò yòlì sò'n, nán Zozi a s'ε yí ké: “Yí tí, Zudasí, ε 'tò *Mân Baa nún anun nán ε yí yí man ò?”

⁴⁹ Mò Zozi menian'n-mò nwunlín εjòle m'ò le ba yí nzin'n, b'ε kò bisa Zozi ké: “Yé Mún, y'ε mán yé dadíε'n-mò bílí ò?”

⁵⁰ B'ε 'kan sò ala, bé nunhan kún kò yí yí dadíε'n, ò kò kp'ε t'εyífvε kpain nún ak'v'a nún anzv fama'n.

⁵¹ Zozi kò han kò hele yí menian'n-mò ké: “Emò jínlan, ò tí kpa sò.” O kò han bían sò nún anzv'n, ò kò man yí nwòn kò sa.

⁵² Mò Zozi yòlì sò'n, ò kò kaci yí nyin t'εyífvε mgbain'n-mò, nún Nyanmian awulo nún asv nzalaf'v mgbain'n-mò nún Izalayε mgbain'n-mò anwòn éb. Yí nwan: “Emò bu mín ké n dí kodiawu. Yí tí yé εmò 'ba a, εmò líle dadíε nún koloman-mò bé sa nún ò?”

⁵³ Cían daa mún nún εmò y'ε gua Nyanmian awulo nún anun, k'v'v εmò a nji man mín. Nan d'hyòilì ehíka tí εmò d'εε, ò tí awosín tunmín d'εε.”

Píeli 'ba s'ε ké ò nzí man Zozi

(Matie 26.57-58, 69-75, Maakí 14.53-54, 66-72, Z'van 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Menian'n-mò kò hyí Zozi, b'ε nún yí kò hò t'εyífvε kpain nún awulo. Píeli sí Zozi sù ò dí yí fannvanndv.

⁵⁵ Anin b'a huan sîn awulo nîn afian. Pielî kô wôlô ò kô tanlan bé mō be gua sîn nîn anwôn nîn afian.

⁵⁶ Afanian kôn kô nwun Pielî sîn nîn anwôn ebele. Ò kô nian Pielî koun, yí nwan: “Svanlan êhî kûsû sî Zozi sù bie!”

⁵⁷ Mō Pielî tîlî ejôle sô'n, ò kô sù akpôlwâ. Yí nwan: “Zozi sô'n, mûn nîzî man yí.”

⁵⁸ Ò hyeli kaan, svanlan kôn bieken kô nwun yí, yí nwan: “Wó kûsû wó, ò tî yí svanlan'n kôn!”

Mō Pielî tîlî ejôle sô'n, yí nwan: “Cêcê, nân yí svanlan'n kôn y'ò le mín.”

⁵⁹ Kô yô dôhyôlî kôn kô sîn. Svanlan kôn bieken kô han kô tû sù kè: “Ò tî fôón, svanlan êhî tî Zozi svanlan. Ò sanlîn kè ò tî Galile mân nîn anun êlô svanlan.”

⁶⁰ M'ò hanlîn sô'n, Pielî nwan: “Ejôle'n mō é le kan'n, mûn ndî man yí bu.” Anin Pielî anvan tē wô sù, kokolokoo! Akô kôn kô bô.

⁶¹ Yé Mûn kô bilî yí nyin ò kô nian Pielî. Mō Pielî anyin tîlî yé Mûn anyunnun'n, yí tî kô kacî ejôle'n mō yé Mûn hanlîn helelî yí'n. Yé Mûn nwan: “Ènè, asannan nân akô nîn a bô'n, é 'kan yí kpê nsan kè é nîzî man mín.”

⁶² Pielî kô fite ò kô sun sele kpa.

Be 'ba hele Zozi ahôlwâ

(Matie 26.67-68, Maakî 14.65)

⁶³ Bé mō anin be nian Zozi asô'n le gûlô yí nwôn.

⁶⁴ Be butu yí tî be tutô yí kôtolé anin be le bisa yí kè: “Nwan yê ò'a tû wó kôtolé'n? Kele!”

⁶⁵ Êhî mō be le yô'n, anin esê be le kan ejôle ete dôn be tia yí.

Be nûn Zozi 'ba hō mgbain'n-mō aja sv.

(Matie 26.59-66, Maakî 14.55-64, Zvan 18.19-24)

⁶⁶ Mō alîe hunlîn'n, Zufô mgbain'n-mô, nûn tēyîfôe'n-mô nûn mala nîn asu mgbain'n-mô kô yia. Be kô man be kô fa Zozi be kô a bé ja sv.

⁶⁷ Be kô bisa bisa yí kè: “Kan kele yé maan yé tí. Asu *Kilisi'n, Izalayê Belemgbîn Ngvandefôe'n y'ò le wó ò?”

Zozi kô bua bé kè: “Sê mûn kan mûn kele emô a, emô ngo le ngo lî man.

⁶⁸ Sê kûsû mûn bisa emô kosuan kôn an, emô ngo bua man mín bie.

⁶⁹ Nan kîkaala dié, Mân Baa'n 'ba tanlan tunminfôe Nyanmîan'n fama sv.”

⁷⁰ Mō Zozi hanlîn sô'n, bé kwalaa bé nwan: “Yí tî, Nyanmîan Awa y'ò le wó?”

Zozi kô bua bé kè: “Emô le kan. N dî yí Wa.”

⁷¹ Êhî a, bé nwan: “Yê mgbûnnde man adanzîe kûn! Yé bôbô muonun y'a tî yí nwan nûn ejôle.”

23

Be nûn Zozi 'ba hō Lômôn kûnmanna Pilatî aja sv

(Matie 27.1-2, 11-14, Maakî 15.1-5, Zvan 18.28-38)

¹ Êhî, mgbain'n-mô kwalaa kô jasû, be nûn Zozi kô hō *Pilatî aja sv.

² Pilatî anyunnun ebele, be kô bô yí bu be kô tun yí esvan kè: “Svanlan êhî le kele yé mân nîn anun menian'n-mô atin ete. Ò kan kele bé kè nân man be tua ajule'n be man belemgbîn Sezaa. Esê yí nwan yí muonun ò tî *Kilisi, Belemgbîn Ngvandefôe.”

³ Mō be hanlîn sô'n, Pilatî kô bisa Zozi kè: “Asu Zufô'n-mô belemgbîn'n y'ò le wó ò?”

Zozi kô bua yí kè: “Yê wó nwan wô sù m'ò le kan nûn ò.”

⁴ Mò Zozi bualı ehí'n, Pilatı kò kaci yí nyin tseyífue mgbain'n-mò nòn meninsònman nín anwòn ébò. Yí nwan: "Mún nnwun man like ete mò svanlan ehí a yò ó."

⁵ Nan mò Pilatı hanlın sò'n, bẹ kò han bẹ kò fua sù kẹ: "Ó keke yé mán nún anun menian'n-mò atún ete maan bẹ jasú awaa akòmún anun. Ó'a bọ yí bọ Galile mán nún anun ébò, ó'a sún Zude mán'n líka kùlaatin dede ó'a ju Zoluzalemòn ewa."

Bẹ nòn Zozi 'ba hò belemgbín Elòdì Antipasí aja sù

⁶ Mò Pilatı tılı ejòlẹ sò'n, ó kò bisa bẹ kosuan kẹ: "Yí tí, svanlan ehí fí Galile mán nún?"

⁷ M'ò tılı kẹ Zozi fí belemgbín Elòdì mán nún anun'n, ó man bẹ nòn Zozi kò hò Elòdì aja sù ébò. Ó sanlín kẹ, tẹmòn sò'n, anún belemgbín Elòdì kòsù fí Galile ó a Zoluzalemòn ebele.

⁸ Mò Elòdì nwunlín Zozi'n, ó lili yí nwòn fẹ. Ó sanlín kẹ bẹ kan Zozi ejòlẹ'n m'ò títí'n, nán ẹnẹ bie ó. Kòsù ó nyanlín man atún bẹ nnyuan bẹ nyin yialí man lé. Elòdì jónlín kẹ anún Zozi 'ba yò asinbenwòn like kún keke yí.

⁹ Ó kò bisa bisa Zozi kosuan dòn kpa. Nan kòsù Zozi ngò bua man ejòlẹ fíí.

¹⁰ Anún tseyífue mgbain'n-mò nòn mala nún asù mgbain'n-mò wò ebele. Esvan mò bẹ tónlín Zozi'n, ó tí man nẓemunde.

¹¹ Elòdì nún yí nẓalafu'n-mò kò bu Zozi svanlan mgban mgban, bẹ kò gólù yí nwòn. Elòdì kò man bẹ kò fa taladié kanlanman kún bẹ kò wula Zozi. Ó kò man bẹ nòn Zozi kò sa kò hò Pilatı anwòn ébò.

¹² Cían sò kònmgbá'n, Elòdì nún Pilatı bẹ kacili amanngvan. Daba, anún bẹ munnyuan bẹ nni man.

Bẹ 'ba bua Zozi nde bẹ kun yí

(Matie 27.15-26, Maakí 15.6-15, Zvan 18.39-19.16)

¹³ Ehí, Pilatı kò yia *tseyífue mgbain'n-mò, Izalayẹ mán nún asù mgbain'n-mò nòn bagua'n.

¹⁴ Ó kò fa kò tó bẹ nyunnun kẹ: "Emò a fa svanlan ehí a beke mún kẹ ó keke menian'n-mò atún ete. Emò anyunnun ewa, m'an bisa yí kosuan. Mún nnwun man ete fíí mò ó'a yò, mò yí tí yé emò a tón yí esvan'n.

¹⁵ Elòdì kòsù a nnwun man ete mò ó'a yò ó. Ó sanlín kẹ, ó a man bẹ nún yí a sa a a yé nwòn ewa. Mò ye nwun yí nún'n y'ó le kẹ svanlan ehí yólí man ete fíí m'ò dí kẹ bẹ kun yí ó.

¹⁶ Yí tí, mún 'ba man bẹ fin yí mgbele nán mún yaci yí nún." [

¹⁷ Bẹ 'dí *Pakí fetí biala, ó dí kẹ Pilatı man bẹ yí bẹ mò b'a gua bẹ fiadı nún anún kón.]

¹⁸ Nan mò Pilatı hanlín kẹ ó 'man bẹ fin Zozi mgbele nán ó yaci yí nún'n, bẹ kwalaa bẹ nvan kò yò kún, bẹ le tetian bẹ kan kẹ: "Man bẹ hún svanlan ehí! Yaci Balabasí nún man yé!"

¹⁹ (Bẹ tólí Balabasí fiadı, ó sanlín kẹ ó kò man kulo nún asù menian'n-mò kò jasú awaa akòmún anun, ẹsẹ ó kò hun svanlan.)

²⁰ Kemò afí Pilatı kulo kẹ ó yaci Zozi nún'n, ó kò bisa bẹ kosuan biegun.

²¹ Anún menian'n-mò tẹ tetian. Bé nwan: "Búbó yí kólówa sù! Búbó yí kólówa sù!"

²² Ẹsẹ Pilatı kò bisa bẹ kosuan biegun. Yí kpê nsan nún asù, yí nwan: "Nyòlẹ ete benin yé ó'a yò ó? Mún nnwun man ete mò ó'a yò, m'ò dí kẹ bẹ kun yí ó. Ehíka ati, mún 'ba man bẹ fin yí mgbele nán mún yaci yí nún."

²³ Bẹ ngò lí man ejòlẹ'n mò Pilatı le kan keke bẹ nún anwòn bie. Anún bẹ le tetian seke kpa bẹ kan bẹ keke Pilatı kẹ ó mán bẹ búbó Zozi kólówa sù. Bẹ le tetian dede Pilatı kò kpátí kò sún bẹ atún díe nún asù.

²⁴ Ɔ kɔ le bé ejɔlɛ'n kɔ tɔ nun.

²⁵ Ɔ kɔ yaci Balabasɩ nun. Ɔ sanlɩn kɛ Balabasɩ sɔ'n m'ɔ manlɩn menian'n-mɔ jasulɩ awaa akɔmɩn anun ɛsɛ ɔ hunlɩn sɔanlan mɔ bɛ tolɩ yɩ fiadi'n, yɩ yɛ menian'n-mɔ bisalɩ Pilatɩ kɛ ɔ yáci yɩ nun ɔ. Mɔ Pilatɩ yɩlɩ Balabasɩ'n, ɔ falɩ Zozi wulalɩ bɛ sa nun kɛ bɛ yɔ yɩ kɛ bɛ kulo ɔ.

Bɛ 'ba bubɔ Zozi kɔlɔwa sɔ

(Matie 27.32-44, Maakɩ 15.21-32, Zvan 19.17-27)

²⁶ Mele mɔ bɛ nun Zozi 'kɔ'n, bɛ nun bian kɔn kɔ yia, ɔ fi yɩ ebolo. Bɛ fele bian sɔ'n Simɔn. Ɔ fi kulo'n mɔ bɛ fele yɩ Silɛnɩn nɩn asɩ. Nzalafu'n-mɔ kɔ hyɩ yɩ, bɛ kɔ fa Zozi kɔlɔwa'n bɛ kɔ sua yɩ kɛ ɔ fá ɔ sí Zozi sɩ.

²⁷ Anɩn bagua nɩn anun menian dɔɔn kpa si Zozi sɩ, bɛ nun mmalasua-mɔ. Anɩn mmalasua sɔ'n-mɔ le sun Zozi bɛ yɩ awólɛ.

²⁸ Zozi kɔ kpɛ yɩ nɩn bɛ nwɔn ɛlɔ, yɩ nwan: “Zoluzalemɔn mmalasua, nán bɛ sun mín! Ɛmɔ sɩn bɛ nwɔn nɔn bɛ mma'n-mɔ!”

²⁹ Ɔ sanlɩn kɛ mele'n le ba mɔ menian'n-mɔ 'ba han kɛ: ‘Nyila hán mmalasua mɔ bɛ tɩ mɔta, bɛ mɔ bɛ wulɩ man baa lé, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ nɔɔanlɩn man baa lé'n!’

³⁰ Mele sɔ'n, menian'n-mɔ 'ba han kele mmɔka'n-mɔ kɛ: ‘Mmɔka, ɛmɔ túlu bɛ gúá yé sɩ!’ Ɛsɛ bɛ 'kan bɛ kele kɔnngɔnlɔnman'n-mɔ kɛ: ‘Ɛmɔ fá yé fía!’

³¹ Mín mɔ n di kɛ baka ɛmanlan'n, sɛ bɛ le yɔ mín sua a, anɩn ɛmɔ mɔ bɛ tɩ kɛ baka yɔlɔwa'n, yɩ diɛ bɛ ngan man ɛmɔ ejɔlɛ kɔn!”

³² Mele mɔ bɛ nun Zozi 'kɔ'n, anɩn kodiawu nnyuan kɔsɩ wɔ nun. Bɛ le kɔ a hun bɛ.

³³ Bɛ hɔlɩ dede mɔ bɛ juli lika'n mɔ bɛ fele yɩ “Tile kangɔ'n”, bɛ kɔ bubɔ Zozi kɔlɔwa nɩn asɩ ɛbele. Ɛsɛ bɛ kɔ bubɔ kodiawu nnyuan'n kɔsɩ kɔlɔwa sɩ. Nunhan kɔn wɔ Zozi fama sɩ, nunhan kɔn kɔsɩ wɔ yɩ bɛ sɩ.

³⁴ [Mɔ bɛ bubɔlɩ Zozi kɔlɔwa nɩn asɩ'n, yɩ nwan: “Mín Sɩ, yaci bɛ nwɔn sa ce bɛ. Ɔ sanlɩn kɛ bɛ nɩzi man mɔ bɛ le yɔ ɔ.”] Nzalafu'n-mɔ kɔ hyɩn tondo bɛ kɔ hye yɩ nwɔn taladiɛ'n-mɔ.

³⁵ Bagua'n jin ɛbele ɔ le nian. Zufu mgbain'n-mɔ le kan bɛ gɔlɩ Zozi anwɔn kɛ: “Ɔ a le ɛhunlɩn-mɔ ati, yɩ mɔ yɩ nwan ɔ tɩ Kilisi'n, Belemgbɩn Ngɔandefuɛ'n, mɔ Nyanmɩan a yɩ yɩ'n, ɔ lé yɩ muonun yɩ nwɔn e!”

³⁶ Nzalafu'n-mɔ kɔsɩ kɔ gɔlɩ yɩ nwɔn. Bɛ kɔ hyɩn yɩ nwɔn ɛlɔ, bɛ kɔ man yɩ nzannvɩn.

³⁷ Bɛ nwan: “Sɛ Zufu'n-mɔ belemgbɩn'n y'ɔ le wɔ a, de wɔ muonun wɔ nwɔn e!”

³⁸ Bɛ kɔ hele ejɔlɛ bɛ kɔ bɔ yɩ ti sɩ ɛbele kɛ: “Sɔanlan ɛhɩ tɩ Zufu'n-mɔ belemgbɩn.”

³⁹ Kodiawu nnyuan'n mɔ b'a bubɔ bɛ kɔlɔwa nɩn asɩ'n, bɛ nunhan kɔn kɔ kpɛ yɩ nzɔba kɛ: “Nán Kilisi'n, Belemgbɩn Defuɛ'n y'ɔ le wɔ ɔ? De wɔ ti nán de yɛ kɔsɩ yɛ ti e!”

⁴⁰ Kodiawu kɔn'n kɔ totua yɩ manngɔn'n, yɩ nwan: “Ɛnzulo man Nyanmɩan!”

⁴¹ Yɛ epinnian diɛ'n mɔ bɛ le pinnin yɛ'n, yɩ nɩn ɔ. Ɔ sanlɩn kɛ yɛ nyɔlɛ'n-mɔ anwɔn yɛ bɛ le nian bɛ pinnin yɛ ɔ. Nan yɩ mɔ bɛ le pinnin yɩ kɛ yɛ'n, ɔ'a nyo man like ɛtɛ.”

⁴² M'ɔ hanlɩn sɔ yuelɩ'n, ɔ kacili yɩ nɩn Zozi anwɔn ɛlɔ a, yɩ nwan: “Zozi, man wɔ ti káci mín mele mɔ ɛ 'di belemgbɩn'n.”

⁴³ Zozi nwan: “Mun kan yɩ ananhɔlɛ mɩn kele wɔ kɛ, ɛnɛ, ɛ nɔn mín yɛ 'tanlan Nyanmɩan anwɔn ɛlɔ.”

Zozi ewue'n

(Matie 27.45-56, Maakɩ 15.33-41, Zvan 19.28-30)

⁴⁴ Anin b'a bɔ kɔ yɔ senzejinlan, mân nûn anun lîka kɔalaatin kɔ lu dede eyua dɔe nsan.

⁴⁵ Senze'n kɔ fia bɔkɔɔ. Mgbenun etanlan'n m'ɔ wɔ Nyanmian Sua Nwannzan-nwannzan nûn anun'n kɔ sua sese nnyuan.

⁴⁶ Zozi kɔ tian nûn sele kpa, yî nwan: "Baba, mûn fa mîn ekala'n mûn wula wɔ sa nûn." M'ɔ hanlûn sɔ nûn ala y'ɔ wuli ɔ.

⁴⁷ Mɔ *Lomɔn nzalafɔ kpain'n nwɔnlin yî sɔ'n, ɔ kɔ yî Nyanmian aye ke: "Ɔ tî ananhɔle, sɔanlan ehî tî seseɔɔe."

⁴⁸ Bé kwalaa mɔ be tuli woo be walî nianlûn Zozi ehuan'n, be nwunlin ejɔle m'ɔ walî ɔ. Sian'n mɔ be 'sa be kɔ'n, anun afi alɔbɔ a han bé.

⁴⁹ Zozi amanngɔn'n-mɔ, bé nûn mmalasua'n-mɔ mɔ be si yî sɔ sunmin Galile mân nûn anun'n, be jin mɔa yê be le nian ɔ.

Zozi esie'n

(Matie 27.57-61, Maaki 15.42-47, Zvan 19.38-42)

⁵⁰ Anin Zufu'n-mɔ kpain kɔn wɔ ebele. Be fele yî Zozefu. Ɔ fi Zufu kulo'n mɔ be fele yî Alimate nûn asɔ. Ɔ tî sɔanlan mɔ yî tî anun tî kpa ese ɔ tî sese.

⁵¹ Be hali yialî mɔ Zufu mgbain'n-mɔ 'fa Zozi anwɔn ajɔnlûn ete'n, Zozefu sɔ nûn a mgbunlûn man. Ɔ sanlûn ke yî die, ɔ le nwɔnnde Nyanmian Belemgbin Mân'n.

⁵² Ɔ kɔ hɔ kɔ tɔ Pilatî ɔ kɔ sele Zozi fuin'n.

⁵³ Mɔ Pilatî manlûn atin'n, Zozefu kɔ yî Zozi fuin'n fi kɔlɔwa nûn asɔ. Ɔ kɔ fa kisaan kɔ fɔfɔ yî nwɔn ɔ kɔ hɔ kɔ sie yî seka kɔn anun. Seka sɔ'n, b'a koto yî ebɔta nûn, ese anin be sieli man sɔanlan nûn lé.

⁵⁴ Cian sɔ'n tî yâ. Yî nɔsɔba, anin enwɔnmian ele cian'n le bɔ yî bu.

⁵⁵ Mmalasua'n-mɔ mɔ anun be si Zozi sɔ sunmin Galile mân nûn anun'n, be nûn Zozefu y'ɔ hali seka nûn asɔ ɔ. Be nianlûn seka'n ɔ nûn ke be kpɔnlûn be sieli Zozi'n.

⁵⁶ M'ɔ yolî sɔ yuelî'n, be kɔ sa be kɔ hɔ awulo. Be kɔ kpɔnnde kpɔnnde alufanlan nûn anatîlî-mɔ mɔ be 'fa be sesie Zozi fuin'n. Be kɔ le bé enwɔnmian *enwɔnmian ele cian'n ke mala'n kele'n.

24

Zozi ewuetinng'e'n

(Matie 28.1-10, Maaki 16.1-8, Zvan 20.1-10)

¹ Mɔle nûn alibahian, mmalasua'n-mɔ kɔ fa alufanlan'n nûn anatîlî'n-mɔ mɔ be kpɔnndelî be sieli'n be kɔ hɔ Zozi seka nûn asɔ.

² Ebɔe'n mɔ be fali be nyinlin seka nûn anɔan'n, be 'kɔ a ju a, b'a kunndo ebɔe sɔ'n b'a sie ahanmian.

³ Be kɔ wɔlɔ seka nûn anun, kɔsɔ be ngɔ nwun man yê Mûn Zozi fuin'n.

⁴ Ejɔle'n kɔ sin bé nwɔn. Ebele ala, menian nnyuan kɔ yî bé nwɔn kɔ hele bé. Menian nnyuan sɔ'n-mɔ wowula taladiɛ nvufue nyihyɛn.

⁵ Esulo kɔ han mmalasua'n-mɔ, be kɔ sisi bé tî asî. Menian nnyuan'n kɔ bisa bé ke: "Sɔanlan'n mɔ yî nyin wɔ sɔ'n, ɔ yɔ se mɔ ewue mma'n-mɔ afian yê emɔ le kpɔnnde yî'n?"

⁶ Ɔ nnɔn man ewa, nan ɔ fi ewue nûn ɔ'a tinngɛ. Mele mɔ anin ɔ te wɔ Galile mân nûn anun'n, emɔ ati kácî ejɔle'n m'ɔ hanlûn helelî emɔ'n.

⁷ Ɔ hanlûn helelî emɔ ke: "Ɔ fata ke be yî Mân Baa'n be man menian etefɔe'n-mɔ. Be 'bɔbɔ yî kɔlɔwa sɔ be kun yî. Nan yî cian nsan nûn asɔ, ɔ fi ewue nûn ɔ 'tinngɛ.'"

⁸ Mɔ menian nnyuan'n hanlûn sɔ'n, mmalasua'n-mɔ ati kacîlî ejɔle sɔ'n-mɔ mɔ Zozi hanlûn'n.

⁹ Be fi seka nūn asu, be kɔ hɔ kɔ bɔ ejɔle sɔ'n kwalaa be kɔ hele Zozi menian bulu nūn kɔn'n ɔ nūn ehunlūn-mɔ kwalaaatīn.

¹⁰ Mmalasua'n-mɔ mɔ be hanlūn ejɔle sɔ'n be helelɪ mmɔfue'n-mɔ'n y'ɔ le Mali m'ɔ fi Magidalan, Zvanūn, Zvakɪ anīn Mali, ɔ nūn mmalasua ehunlūn-mɔ mɔ be nūn be hɔlɪ seka nūn asu'n.

¹¹ Mmɔfue'n-mɔ buli ejɔle'n mɔ mmalasua'n-mɔ hanlūn helelɪ bɛ'n ke elalɛ. Ehika ati, mmɔfue'n-mɔ a nne man ejɔle sɔ'n b'a nni man.

¹² Nan kusɔ, Piɛlɪ jasulɪ, ɔ nwanndili ɔ hɔlɪ seka nūn asu. M'ɔ juli elɔ'n, ɔ hanlūn yɪ nwɔn asɪ ɔ nianlūn seka nūn anun. Kisaan'n mɔ be falɪ fufɔlɪ Zozi anwɔn nūn ala yɛ ɔ nwunlūn yɪ seka nūn anun ɔ. M'ɔ nwunlūn yɪ sɔ'n, ejɔle'n sinlūn yɪ nwɔn, ɔ salɪ hɔlɪ yɪ awulo.

*Emayusɪ atin nūn asu
(Maakɪ 16.12-13)*

¹³ Mɔle cɪan sɔ'n kɔnmgba, anūn Zozi menian'n-mɔ anun nnyuan le kɔ kulo'n mɔ be fele yɪ Emayusɪ nūn asu. Zoluzalemūn nūn Emayusɪ, cilo bulu ɔ nūn kɔn y'ɔ wɔ bɛ afian ɔ.

¹⁴ Anūn Zozi menian nnyuan sɔ'n le kan ejɔle'n kwalaa m'ɔ tɔlɪ Zoluzalemūn nūn anwɔn ejɔle.

¹⁵ Mɛle mɔ anūn be le kan ejɔle sɔ'n-mɔ be su yɪ busɔ akpɔlɔwa'n, Zozi muonun kɔ kpɔ bɛ ɔ nūn bɛ be kɔ san nūn.

¹⁶ Nan kusɔ b'a nnwun man Zozi nzɔle. ɔ sanlūn ke ɔ tɪ ke like bie a hala bɛ nyūn.

¹⁷ Zozi kɔ bisa bɛ ke: “Nzu like dɛ anwɔn akpɔlɔwa yɛ emɔ le tia kɔ a, anūn emɔ le su'n?”

Mɔ Zozi bisalɪ bɛ kosuan sɔ'n, be kɔ jejinlan, bɛ nyunnun kunngoun.

¹⁸ Bɛ nunhan kɔn, be fele yɪ Keleyopasɪ, ɔ kɔ bua Zozi ke: “Bode'n mɔ ɔ'a si elenyuan ehɪ'n, yɪ tɪ, wɔ ngɔnmɪn cein ala yɛ ε wɔ Zoluzalemūn ebɛle mɔ ε tɪlɪ man ejɔle sɔ nūn ɔ?”

¹⁹ Zozi kɔ bisa bɛ ke: “Anūn nzu ejɔle dɛ ɔ?”

Be kɔ bua yɪ ke: “Ejɔle a tɔ Zozi m'ɔ fi Nazaletɪ'n. Anūn Zozi tɪ kpɔmanfue m'ɔ le tunmin. Yɪ nyɔlɛ'n-mɔ nūn yɪ nuan ejɔle nūn anun, ɔ'a hele wɔ Nyanmian nūn menian'n-mɔ anyunnun ke ɔ le tunmin.

²⁰ Yɛ tɛɛyɪfue mgbain'n-mɔ nūn yɛ mɔn nūn asu mgbain'n-mɔ, b'a yɪ yɪ a man maan b'a bubɔ yɪ kulɔwa sɔ b'a hun yɪ.

²¹ Yɛ afan, yɛ lelɪ yɛ lili ke, yɛ dein yɛ Nyanmian a sɔan yɪ ke ɔ bala a a le Izalayɛ mɔn ati ɔ. Nan kusɔ, ke bode sɔ'n sili'n, ene tɪ yɪ cɪan nsan.

²² ɔ tɪ ananhɔle ke yɛ fɔ nūn anun mmalasua mmie-mɔ a han asinbenwɔn ejɔle b'a hele yɛ. Asinbenwɔn ejɔle sɔ'n y'ɔ le ke, ene alubahuan be hɔlɪ Zozi seka nūn asu a,

²³ be ngɔ nwun man yɪ fuin'n. Be fi seka nūn asu be kɔ sa be kɔ a. Be kɔ han be kɔ hele yɛ ke nyanmiansu mmɔfue-mɔ a yɪ bɛ nwɔn a hele bɛ. Mmɔfue sɔ'n-mɔ kɔ han kɔ hele bɛ ke Zozi anyin wɔ sɔ.

²⁴ Yɛ manngun'n mmie-mɔ kɔ hɔ seka nūn asu. Be nwunlūn ninngɛ'n-mɔ kwalaa ke mmalasua'n-mɔ kpɪnlūn hanlūn yɪ'n. Kusɔ, Zozi muonun dɛ, b'a nnwun man yɪ.”

²⁵ Ehɪ a, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ ke: “Mmelenzua tomgbān! ejɔle kwalaa mɔ Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ a hele'n, yɪ bu etɛ yɔ sɪ man emɔ o!

²⁶ Asu, ɔ nze nvata man ke *Kilisi'n, Belemgbin Ngɔandefue'n, ɔ nwún amannūnhunlūn sɔ'n nán ɔ wɔlɔ yɪ anunminnyanmūn nūn anun ɔ?

²⁷ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, yí nwɔn ejɔle m'ɔ wɔ Eहेले Ejɔle nɔn anun'n, ɔ kɔ hehele bé nɔn. ɔ kɔ bɔ yí bɔ Moyizí kalata di'e'n-mɔ asɔ ɔ kɔ ju mgbɔmanfue'n-mɔ di'e'n-mɔ asɔ."

²⁸ Mɔ be hɔli dede mɔ be ka kaan be ju kulo'n mɔ be le kɔ sɔ nɔn asɔ'n, Zozi yɔli ke sɔanlan m'ɔ le kpɛ nɔn ɔ kɔ mɔa ɔ.

²⁹ Menian nnyuan'n kɔ hyi Zozi kɔ sie, bé nwan: "Da yé nwɔn ewa. ɔ sanlin ke alíe a san a yue." Mɔ be hanlin sɔ'n, Zozi kɔ tie ɔ nɔn bé be kɔ hɔ awulo.

³⁰ Zozi nɔn bé be kɔ tetanlan tɔbɔli nɔn anwɔn. ɔ kɔ fa kpaɔn'n ɔ kɔ la Nyanmian asɔ. M'ɔ lali Nyanmian asɔ yueli'n, ɔ kɔ bu kpaɔn nɔn anun ɔ kɔ man bé.

³¹ Zozi falɔ kpaɔn'n manlin bé ala a, bé nyin'n kɔ buke be kɔ nwun yí nzɔle. Nan kɔsɔ Zozi nwannyanlin bé nyunnun ebele.

³² Mɔ Zozi hɔli'n, be le kan be kele bé nwɔn ke: "Atunnun, mele mɔ ɔ 'tutu Eहेले Ejɔle nɔn abɔ ɔ kele yé'n, yí ti yé anin yé ahɔnlin a tɔ yé nɔn a man y'a li fe kpa nɔn ɔ."

³³ Ebele ala, be kɔ jasɔ be kɔ sa bé nzin Zoluzalemɔn. Be kɔ 'ju a, Zozi menian bulu nɔn kɔn'n nɔn bé manngɔn'n-mɔ a yia.

³⁴ Be le kan ke: "Yé Mɔn fi ewue nɔn a tinngɛ sakpa! Simɔn a nwun yí!"

³⁵ Menian nnyuan'n mɔ bé kɔsɔ be fi Emayusí be juli ebele'n, ejɔle mɔ Zozi hanlin heleli bé atunnun, ke ɔ kpɔnlin yɔli mɔ be nwunlin Zozi nzɔle mele mɔ ɔ 'fa kpaɔn'n man bé'n, be kɔ han yí kwalaa be kɔ hele ehunlin-mɔ.

Zozi 'ba yí yí nwɔn kele yí menian'n-mɔ

(Matie 28.16-20, Maaki 16.14-18, Zɔan 20.19-23, Junman'n 1.6-8)

³⁶ Mele mɔ anin bé nɔan wɔ sɔ be le kan ejɔle sɔ'n, fiaɔn, Zozi kɔ fite bé afian ebele, yí nwan: "Emɔ mán bé lua cíci bé nwɔn!"

³⁷ Mɔ be nwunlin Zozi'n, esulo hanlin bé ese bé nwɔn ngɔmɔa tuli. ɔ sanlin ke be jɔnlin ke b'a nwun enwɔnmɔn.

³⁸ Zozi kɔ bisa bé ke: "Nzuke ati yé emɔ sulo sɔa ɔ? Nzuke ati yé emɔ ajɔnlin'n tɔ nnyuan nnyuan ɔ?"

³⁹ Emɔ nían mín sa'n-mɔ nɔn mín ja'n-mɔ! Emɔ nwun yí ke mín ɔ! Emɔ hán mín be nían. ɔ sanlin ke enwɔnmɔn le man anwɔnnaan ɔ nɔn bowe ke n ne yí mɔ emɔ nwun mín'n."

⁴⁰ Mɔ Zozi 'kan ehɔ kele bé'n, anin ɔ le fa yí sa'n-mɔ nɔn yí ja'n-mɔ kele bé.

⁴¹ Ejɔle'n kɔ yɔ bé fe sɔnman, ese ɔ kɔ sin bé nwɔn dede be nguala be nnwun man ke ɔ tɔ ananhɔle ɔ. Ehɔ a, Zozi kɔ bisa bé ke: "Asɔ emɔ le like ewa mɔ be di ɔ?"

⁴² Mɔ Zozi bisali bé kosuan sɔ'n, be kɔ fa ejue ndɔan be kɔ man yí.

⁴³ ɔ kɔ li ejue sɔ'n bé nyunnun ebele.

⁴⁴ M'ɔ lili yueli'n, yí nwan: "Mele mɔ anin mɔn nɔn emɔ ye te ti'n, n ganlin n geleli emɔ ke, mín nwɔn ejɔle'n kwalaaatin mɔ b'a hele wɔ Moyizí mala nɔn anun, mgbɔmanfue'n-mɔ kalata nɔn anun, ɔ nɔn Izalayɛ ejue etɔe kalata nɔn anun'n, ɔ di ke ɔ kpɔn sɔ. Ejɔle sɔ nɔn a kpɔn sɔ."

⁴⁵ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ buke bé ajɔnlin'n maan be kɔ tɔ Eहेले Ejɔle nɔn abɔ.

⁴⁶ Ehɔka ati, Zozi kɔ han kɔ hele bé ke: "E 'nwun ejɔle mɔ b'a hele'n: ɔ di ke *Kilisi'n, Belemgbin Ngɔandefue'n, nwun amanninhunlun be kun yí. Be kun yí a, yí cian nsan nɔn asɔ, ɔ fi ewue nɔn ɔ 'tinngɛ.

⁴⁷ Eɛ ɔ fata ke Kilisi'n, Belemgbin Ngɔandefue'n, dunman nɔn, be bɔ yí bɔ Zoluzalemɔn ewa, be bɔ Ejɔlekpa'n be kele eyuadi nɔn anun menian'n-mɔ kwalaaatin maan be kaci bé abalabɔ'n be fa bé nwɔn be man Nyanmian nán b'a nyan ete face.

⁴⁸ Ɛmɔ di ejɔlɛ sɔ nɔn anwɔn adanzɛ.

⁴⁹ Like'n mɔ mɪn Sɪ a fa a bɔ ɛmɔ anɔhɔba'n, mɪn muonun mɪn 'ba man ɔ ba ɛmɔ sɔ. Nan kɔsɔ, ɛmɔ tánlan Zoluzalemɔn kulo nɔn asɔ ɛwa dede maan anwunno tunmin'n wólɔ ɛmɔ nun."

Zozi 'ba fɔ kɔ nyanmiansɔ

(Maakɪ 16.19-20, Junman'n 1.9-11)

⁵⁰ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ nɔn bɛ bɛ fi kulo nɔn anun bɛ kɔ fite. Bɛ kɔ hɔ Betanin afan. Ɛbɛlɛ, Zozi kɔ kuku yɪ sa'n-mɔ anwunno ɔ kɔ yeyila bɛ sɔ.

⁵¹ Mɛlɛ mɔ ɔ 'yeyila bɛ sɔ'n, ɔ nɔn bɛ bɛ afian kɔ tɪ, ɔ kɔ fɔ kɔ hɔ nyanmiansɔ.

⁵² Zozi menian'n-mɔ dɛ, mɔ bɛ sɔlɪ yɪ yueli'n, bɛ le fɛ elie kpili kpa bɛ kɔ sa bɛ kɔ hɔ Zoluzalemɔn.

⁵³ Tɛmɔn biala bɛ gua Nyanmian awulo nɔn anun bɛ yɪ yɪ aye.

EJOLEKPA'N MƏ ZU'AN HELELI'N

M'ə wə nun'n

Nwan sʋanlan diɛ y'ə le Zʋan? Anɪn Zʋan nʋn yɪ nianman bian Zʋaki, bɛ wə Zozi mməfɛ bulu nʋn nnyuan nʋn anun. Anɪn, bɛ nʋn bɛ sɪ Zebede, bɛ di asue nʋn junman bɛ cɪ ejue Galile asue nʋn anun. Ɛhi, mə Zozi feleli bɛ'n, bɛ yacili asue nʋn junman'n mə bɛ di'n bɛ sili yɪ sʋ. Ɔ fi ebele, bɛ kacili Zozi amanngʋn kpa. Ejolekpa'n mə Zʋan heleli nʋn anun, ɔ mmə man yɪ muonun yɪ dunman, nan ejole m'ə kan'n y'ə le “sʋanlan'n mə Zozi kulo yɪ'n” (yɪ ti 13.23). Ɔ kan sɔ ɔ bebele yɪ nwʋn asɪ. Mele mə bɛ bubɔli Zozi kulɔwa nʋn asʋ'n, Zozi falɪ yɪ nin Mali ɔ wulali Zʋan asa nʋn kɛ ɔ nɪan yɪ sʋ mən yɪ (19.25-27).

Ejolekpa ɛhi anun, Zʋan le kele yɛ kɛ Zozi Kilisi tɪ Siɛ Nyanmɪan Bangəb. Ɔ sʋanlɪn yɪ Wa Zozi asɛ nʋn asʋ ɛwa kɛ ɔ wʋ wə yɛ ɛtɛ'n-mə dunman nʋn maan sʋanlan biala m'ə kə le yɪ kə li'n nyan nyanmɪansʋ ngʋan m'ə le man ayueliɛ'n (3.16).

Zʋan le kele yɛ kɛ Zozi kan yɪ “dɛɛ” nʋn anwʋn ejole (2.4; 7.30; 8.20; 12.23,27, 13.1; 16.32; 17.1). “Dɛɛ” sʋ'n y'ə le Zozi ewue'n nʋn yɪ anunminnyanmʋn ɛyɛ tɛmʋn'n. Ɛhika ati, Zʋan a hye yɪ Ejolekpa nʋn anun nnyuan. Alimʋa diɛ nʋn anun, yɛ nwʋn ninngɛ mə Zozi yəli asannan nán yɪ dɛɛ nʋn a ju'n (yɪ ti 1-12). Zʋan le kan Zʋan Batisi adanzɛ'n m'ə lili yɪ Zozi anwʋn'n, ɔ nʋn kɛ ɔ kpɪnlɪn yəli mə Zozi feleli yɪ alimʋa menian'n-mə nʋn anwʋn ejole. Yɛ nwʋn yɪ kɛ Zozi hɔli Zoluzalemʋn dʋn kpa mele mə Zufu'n-mə 'di bɛ feti'n-mə'n. Zozi nʋn menian'n-mə jujɔli, ɔ heheleli bɛ ninngɛ m'ə sʋ ɛbʋɛ. Zozi yəli asinbenwʋn ninngɛ dʋn, nan Zʋan a kpa nʋn nzələ nsʋ ala m'ə kele yɛ kɛ Zozi tɪ Nyanmɪan Awa sakpa.

M'ə tɔ sʋ nnyuan nʋn anun, Zʋan le kan ninngɛ mə Zozi yəli mele mə yɪ dɛɛ'n jɪli nʋn anwʋn ejole (yɪ ti 13-21). Nəsɔba mə yɪ alɛ cɪn an, bɛ 'kun Zozi'n, ɔ nʋn yɪ menian bulu nʋn nnyuan'n bɛ didili, ɔ manlɪn bɛ afotu, ɔ yəli bɛ ti asənnɪn. Ɛsɛ Zʋan le kele yɛ kɛ Zozi kpɪnlɪn wuli ɔ tinngeli, ɛsɛ ɔ yɪli yɪ nwʋn ɔ heleli yɪ menian'n-mə'n. Kalata nʋn agualɛ nʋn, Zʋan le kele yɛ kɛ ɔ kpɪnlɪn yəli mə Zozi nʋn yɪ menian'n-mə yiali Galile asue nʋn anʋan'n.

Zozi Kilisi tɪ Nyanmɪan Anʋan Ejole

¹ Abubɔ nʋn anun, mə Nyanmɪan 'bɔ ninngɛ kʋalaatin'n, anɪn sʋanlan kʋn wə ebele. Sʋanlan sʋ'n, bɛ fele yɪ Nyanmɪan Anʋan Ejole. Ɔ nʋn Nyanmɪan yɛ bɛ tɪ ɔ. Ɔ tɪ Nyanmɪan sakpa.

² Abubɔ nʋn anun, sʋanlan sʋ'n nʋn Nyanmɪan yɛ bɛ tɪ ɔ.

³ Nyanmɪan nanndɪli yɪ sʋ y'ə bɔli ninngɛ kʋalaatin'ɔ. Like fɪi nʋnʋn man ebele mə Nyanmɪan a nnanndɪ man yɪ sʋ ɔ'a mmə man ɔ.

⁴ Ngʋan baka'n y'ə le yɪ. Yɛ ngʋan baka sʋ'n y'ə tɪ menian'n-mə kanlannɛ nʋn ɔ.

⁵ Kanlannɛ sʋ'n le ta awosin mən nʋn anun. Awosin'n nwan ɔ 'fia kanlannɛ nʋn anyɪn. Ɔ mantanlɪn yɪ dede a, ɔ'a ngʋala man yɪ nyɪn fia.

Zʋan Batisi adanzɛ m'ə lili'n

⁶ Ɔ wə ebele dede a, cɪn kʋn Nyanmɪan kə yɪ sʋanlan kʋn asɛ nʋn asʋ ɛwa kɛ ɔ li adanzɛ. Sʋanlan sʋ'n, bɛ fele yɪ Zʋan.

⁷ Zʋan walɪ kanlannɛ nʋn anwʋn adanzɛ elie maan menian'n-mə kʋalaa nanndɪ yɪ sʋ bɛ de kanlannɛ sʋ'n bɛ di.

⁸ Nán kɛ yí y'ɔ tɪ kanlannɪɛ nɪn ɔ, nan ɔ walɪ kanlannɪɛ nɪn anwɔn adanzɪɛ elɪɛ.

⁹ Kanlannɪɛ kpa sɔ'n m'ɔ man menian'n-mɔ kwalaa nwun asɪ'n lɛ ba mân nɪn anun.

¹⁰ ɔ walɪ julɪ asɪɛ nɪn asɔ ɛwa. Yí yê Nyanmɪan man ɔ sesielɪ eyuadɪ nɪn ɔ. Kusɔ menian dɔɔn a mmu man yí like.

¹¹ ɔ walɪ menian'n mɔ Nyanmɪan falɪ bé yɔlɪ yí dɪɛ'n-mɔ afian, bé kusɔ bé dɔɔn, b'a nne man yí.

¹² Nan kusɔ mmie-mɔ lelɪ yí. Menian sɔ'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ lelɪ yí bɛ lili'n, ɔ'a man bé atɪn maan b'a kaci Nyanmɪan amma.

¹³ Nyanmɪan mma'n mɔ b'a kaci'n, nán kulo sɔanlan tunmin nɪn kɛ belenzua nɔn balasua bé wa mɔ b'a wɔ yí ɔ. Nan Nyanmɪan muonun yê ɔ'a fa ngɔan fɔfɔlɛ sɔ'n ɔ'a man bé ɔ.

¹⁴ Nyanmɪan Anɔan Ejɔlɛ nɪn a kaci yí nwɔn kulo sɔanlan, ɔ a a tanlan yê afian ɛwa. ɔ'a nwun yê nwɔn anwunnvoe kpilɪ kpa. Ɛsɛ ɔ'a yɪ Nyanmɪan ɔ'a hele yê yuein. Y'a nwun yí anunminnyanmɔn'n, anunminnyanmɔn'n mɔ Sɪɛ Nyanmɪan falɪ manlɪn yí'n. ɔ sanlɪn kɛ ɔ tɪ yí Bangɔlɔ.

¹⁵ Sɔanlan sɔ nɪn anwɔn ejɔlɛ yê Zvan tɪanlɪn nɪn hanlɪn nɪn ɔ. Yí nwan: "Sɔanlan ɛhɪ yê n ganlɪn kɛ ɔ lɪ mɪn nzin ɔ lɛ ba nɪn ɔ. ɔ tɪ kpilɪ tala mɪn. ɔ sanlɪn kɛ ɔ tɪ asɪ dahuu."

¹⁶ Ɛhɪ, anwunnvoe baka'n m'ɔ tɪ nɪn ati, ɔ'a yeyila yê sɔ. Ɛsɛ bɔbɔ, ɔ tɛ yeyila yê sɔ kpilɪ kpa.

¹⁷ Afi, daba Nyanmɪan nanndɪlɪ yê nan *Moyizɪ asɔ yê ɔ falɪ yí mala'n manlɪn yê ɔ. Nan sian dɪɛ, Nyanmɪan nanndɪ Zozɪ Kilisɪ asɔ ɔ'a nwun yê nwɔn anwunnvoe ɔ'a hele yê ananhɔlɛ atɪn'n.

¹⁸ Sɔanlan fí nwunlɪn man Nyanmɪan lé. Nan Nyanmɪan Bangɔlɔ Zozɪ m'ɔ tɪ Nyanmɪan'n, m'ɔ mantan Sɪɛ'n, yí y'ɔ man yɛ nwun yí ɔ.

*Zvan Batisi 'ba han yí muonun yí ɛwale nɪn anwɔn ejɔlɛ
(Matie 3.1-12, Maakɪ 1.1-8, Luku 3.1-18)*

¹⁹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anun Zvan lɛ sɔnɪn menian wɔ asue Zuludɪn nɪn anzin ɛlɔ lika kɔn. Zoluzalɛmɔn Zufɔ mgbain'n-mɔ kɔ tɪ. Cian kɔn, bɛ kɔ sɔan Nyanmɪan *Ƨɛyɪfɔbɛ mmie-mɔ nɔn *Levɪfɔbɛ kusɔ mmie-mɔ, bɛ kɔ a kɔ tɔ Zvan, bé nwan: "Zvan, wɔ muonun, nwan sɔanlan dɪɛ y'ɔ le wɔ?"

²⁰ Mɔ bɛ bisalɪ kosuan sɔ'n, Zvan kpacɪlɪ nɪn ɔ hanlɪn yí ananhɔlɛ yuein helelɪ bé kɛ: "Nán *Kilisɪ'n y'ɔ le mɪn."

²¹ Mɔ Zvan bualɪ bé sɔ'n, bé nwan: "Sɛ nán yí y'ɔ le wɔ a, anun nwan sɔanlan dɪɛ kpa y'ɔ le wɔ? *Eli y'ɔ le wɔ anaan?"

Zvan nwan: "Nán Eli y'ɔ le mɪn."

Ɛsɛ bɛ kɔ bisa yí bieku kɛ: "Anɪn Nyanmɪan *Kpɔmanfɔɛ'n y'ɔ le wɔ ɔ?"

Zvan nwan: "Ƨɛɛɛ."

²² Ejɔlɛ ɛhɪ kɔ sin bé nwɔn, bé nwan: "A! Anɪn nwan sɔanlan dɪɛ bɔbɔ kpa y'ɔ le wɔ? Bua yê bie maan yɛ hɔ hán héle bé mɔ bɛ sɔanlɪn yê'n. Ɛ bu wɔ nwɔn kɛ nwan y'ɔ le wɔ?"

²³ Ɛhɪ a, Zvan nwan: "Sɔanlan'n mɔ Nyanmɪan Kpɔmanfɔɛ *Ezayi lili mɔa hanlɪn yí nwɔn ejɔlɛ kɛ:

Sɔanlan kɔn lɛ tɪan ɛwâ nɪn anun ɛlɔ kɛ:

'Ɛmɔ sésie yê Mɪn atɪn'n!'

sɔanlan sɔ'n y'ɔ le mɪn."

²⁴ Bé mɔ bɛ sɔanlɪn bé Zvan anwɔn ɛlɔ'n mmie-mɔ tɪ *Falɪsɪfɔɛ.

²⁵ Bé nwan: "Sɛ nán Kilisɪ'n y'ɔ le wɔ, sɛ nán Eli y'ɔ le wɔ, ɛsɛ sɛ nán Nyanmɪan Kpɔmanfɔɛ'n y'ɔ le wɔ a, anɪn nzukɛ ati yê ɛ sɔnɪn menian'n-mɔ ɔ?"

²⁶ Mò be bisalı kosuan sò'n, Zvan nwan: "Mín dié, n ne nzue yê mún fa mún sò'nún ó, nan sò'anlan kòn wò emò afian ébele, emò nzı man yí.

²⁷ Sò'anlan sò'n fi mín nzin ó le ba, mún nze nvata man ke mún nyannjı yí ja mgbabua nyanman'n bóbó mgban ó."

²⁸ Ejòle éhı kùalaa sınılın Betanin, asue Zuludın nın ebue kòn élo, lıka mò anın Zvan sò'nún menian'n-mò'n.

Nyanmıan Bua Baa'n y'ò le Zozi

²⁹ Mò be hanlın éhı yueli'n, yí alé hınlın, Zvan 'tò yí nyın an, anın Zozi le ba yí nwun ébele, yí nwan: "É 'nwun Nyanmıan *Bua Baa'n, Nyanmıan 'ba fa yí yí mán nın atı tée ó tu yí éte'n kò.

³⁰ Yí dein yê n ganlın yí ejòle ke: 'Sò'anlan kòn li mín nzin ó le ba, ó tı kpılı tala mín. Ó sanlın ke ó tı ası dahuu.'

³¹ Mún nzı man yí daba. Nan kemò ó fata ke Izalayé amma'n-mò nwun yí'n, yí tı yê Nyanmıan a sò'an mín ke m mála n vá nzue n zónún bé ó."

³² Éhı, Zvan lili Zozi anwòn adanzıe ke: "Mún kan mún kele emò ke, m'an nwun ke Wawé Nwanzan-nwanzan'n fi nyanmıansò ke abubule ó'a ju ó'a tanlın yí sù.

³³ Mín bóbó muonun, anın mún nzı man yí sò'anlan éhòle kòn'n, nan Nyanmıan a han a hele mín ke: 'Sò'anlan'n mò é kò nwun ke mín Wawé Nwanzan-nwanzan'n kò ju kò tanlın yí sù'n, sò'anlan sò'n yê ó 'fa Wawé sò'n sò'nún menian'n-mò ó.'

³⁴ Ejòle sò'n mò m'an nwun yí mín nyınsù nın atı, mún di yí nwòn adanzıe ke ó tı Nyanmıan Awa sakpa."

Zozi 'ba fèlè yí alimò'a menian'n-mò yí nwòn

³⁵ Éhı mò alé hınlın'n, anın Zvan nòn yí menian'n-mò anın nnyuan jijin ébele.

³⁶ M'ò nwunlın ke Zozi le sını'n, yí nwan: "É 'nwun Nyanmıan *Bua Baa'n."

³⁷ Mò yí menian nnyuan'n tılı ejòle sò'n, be yacılı yí ébele yê cuein, be kò si Zozi sù.

³⁸ Zozi hòlı kaan, ó 'tò yí nyın yí nzin an, menian si yí sù. Ó kò bisa bé ke: "Emò le kpònnde nzu?" Bé nwan: "«*Labi» (yí bú y'ò le ke ngehelefòé), «yè le kpònnde lıka mò é tı'n."

³⁹ Éhı a, Zozi nwan: "Emò bála a nıan."

Ébele ala, be kò si yí sù be nún yí kò hò lıka m'ò tı'n, be nún yí kò tanlın ébele dede senze'n kò tó. Ó 'ba yò sò'n, mò Zvan menian nnyuan'n 'si Zozi sù'n, anın b'a bò nòsùba dæ nnan.

⁴⁰ Zvan menian nnyuan sò'n, kòn li Andele. Andele sò'n, yí nıanman y'ò le Simun Pıeli.

⁴¹ Andele y'ò lili mò'a hòlı tılı yí nıanman bian Simun an, yí nwan: "Mín nıanman Simun, y'a nwun *Mesi'n." (Yí bú y'ò le ke *Kilisi, Izalayé Belemghin Ngbandefòé.)

⁴² Mò Andele hanlın sò yueli'n, ó nún yí kò hò Zozi anwòn élo ó kò fa yí kò hele yí. Zozi nıanlın yí a, yí nwan: "Wó, be fèlè wó Simun. Zvan awa y'ò le wó. Ó fi ene m'ò kò'n, be 'ba fèlè wó Sefası." (Sefası'n tı *ebele anıé, yí *gelekı nún an, anın ó li Pıeli. Yí bú y'ò le ke ébue.)

Natanayé 'ba nwun ke Zozi tı Nyanmıan Awa

⁴³ Éhı, mò alé hınlın'n, Zozi nwan ó 'kò Galile mán nın anın élo. M'ò tulı yí bú mò ó 'kò'n, ó kò hò kò tó Filipù, yí nwan: "Filipù, si mín sù!"

⁴⁴ Filipù nún Andele nún Pıeli, be fi kulo kòn. Be fèlè kulo sò'n Betısayida.

⁴⁵ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, Filipu kɔ hɔ kɔ tɔ Natanaye, yí nwan: “Svanlan'n mɔ *Moyizɔ hanlɔn yí nwɔn ejɔlɛ *Mala Kalata nɔn anɔn, mɔ ɛsɛ Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ kɔsɔ helelɔ yí nwɔn ejɔlɛ'n, y'a nwun yí. Bɛ fɛlɛ yí Zozi. ɔ fi Nazaletɔ. Yí sɩ y'ɔ le Zozɛfɔ.”

⁴⁶ Ejɔlɛ sɔ'n mɔ Filipu hanlɔn helelɔ yí'n sinlin yí nwɔn, yí nwan: “Nazaletɔ kulo ɛhɩ m'ɔ wɔ ɛlɔ'n, asɩ like kpa 'fite sɩ lé?”

Filipu nwan: “Bala, ba nian.”

⁴⁷ Mɔ Zozi nwunlin kɛ Natanaye lɛ ba yí nwɔn ɛbɛlɛ'n, yí nwan: “Emɔ nían, Izalaye svanlan bɔkɔɔ y'ɔ le svanlan ɛhɩ, ɔ nni man ato fíí.”

⁴⁸ Ejɔlɛ sɔ'n kɔ sin Natanaye anwɔn, yí nwan: “Nan ɛ sɩ mín nin?”

Zozi nwan: “Mɔ anɔn ɛ tɩ *figi baka nɔn abɩ, mɔ Filipu fɛlelɔ man wɔ'n yê n nwunlin wɔ ɔ.”

⁴⁹ Natanaye nwan: “*Labi, ɛ tɩ Nyanmian Awa, ɛsɛ ɛ tɩ Izalaye Belemgbin sakpa.”

⁵⁰ Zozi nwan: “Kɛmɔ mín nwan n nwunlin wɔ figi baka nɔn abɩ'n, ɔ man a le a lɩ? ɛ 'ba nwun ninngɛ dɔɔn mɔ bɛ tala ɛhɩ.”

⁵¹ ɛsɛ yí nwan: “Mun kan yí ananhɔlɛ mun kele emɔ kɛ, emɔ 'ba nwun kɛ anwunno nɔn a buke yê nyanmiansɩ mmɔfɔɛ'n-mɔ fi *Mán Baa nɔn anwɔn asɩɛ nɔn asɩ ɛwa, mmie-mɔ lɛ fɩ a, anɔn mmie-mɔ lɛ ju.”

2

Zozi 'ba hɔ atɔnvɔlɛ kɔn abɩ Kana kulo nɔn asɩ

¹ Mɔ Zozi fɛlelɔ yí menian sɔ'n-mɔ yueli'n, yí nzin cian nsan, anɔn bɛ lɛ fa atɔnvɔlɛ kɔn Galile mán nɔn anɔn ɛlɔ kulo kɔn asɩ. Kulo sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí Kana. Anɔn Zozi anin'n wɔ ɛbɛlɛ bie.

² Atɔnvɔlɛ sɔ nɔn abɩ, bɛ kɔ fɛlɛ Zozi nɔn yí menian'n-mɔ.

³ Bɛ lili fetɩ'n dede mɔ ɔ 'kɔ bie'n, bɛ nzan'n kɔ yue. ɛhɩ a, Zozi anin'n kɔ hɔ kɔ tɔ yí, yí nwan: “Zozi, bɛ nzan nɔn a yue o.”

⁴ Zozi manlɔn yí nwan sɩ a, yí nwan: “M mɔ, sɩ abɔtamɔn, nán mín *dɔɛ diɛ'n nyan juli man.”

⁵ ɛbɛlɛ ala, yí nin kɔ hɔ kɔ tɔ bɛ mɔ bɛ lɛ su nzan'n, yí nwan: “Like biala mɔ Zozi kɔ se kɛ emɔ yɔ'n, emɔ kpínlɔn sɩ bɛ yɔ.”

⁶ Anɔn, nyɔbɔɛ étɛ nsian jijin ɛbɛlɛ, kɔn kɔala kɛ ɔ fa nzue elitili ɛya kɔn. Nun nzue'n, Zufɔ'n-mɔ fa nwunnzin bɛ sa bɛ tu bɛ nwɔn efian bɛ yɔ bɛ nwɔn nwannzan-nwannzan, ɛsɛ bɛ fa bɛ kputa bɛ ninngɛ. Afi, ɔ tɩ bɛ mala.

⁷ Zozi kɔ han kɔ hele bɛ mɔ bɛ lɛ su nzan'n kɛ: “Emɔ sá nzue bɛ gúa étɛ ɛhɩ-mɔ anɔn maan ɔ yí.” Mɔ Zozi hanlɔn sɔ helelɔ bɛ'n, bɛ kɔ sa nzue bɛ kɔ gugua nɔn dede bɛ kɔ yí titekɛ.

⁸ Zozi nwan: “Sian diɛ, emɔ sá bie bɛ hó mán fetɩ nɔn asɩ kpain'n.”

ɛbɛlɛ ala, bɛ kɔ sa bie bɛ kɔ hɔ.

⁹ Fetɩ nɔn asɩ kpain'n 'bɔ sɩ o, nzue nɔn a kaci nzan. Bian'n nian an, ɔ nnwun man lika mɔ nzan sɔ'n fi ɔ, kɔsɩ bɛ mɔ bɛ lɛ su'n, bɛ diɛ, bɛ sɩ.

¹⁰ M'ɔ bɔlɩ nzan nɔn asɩ yueli'n, ɔ kɔ fɛlɛ atɔnvɔlɛ bian'n, yí nwan: “Eja, mɔn 'yɔ wɔ mɔ kpa! A bɔ mɔndɔnlɔn sakpa! Menian'n-mɔ kɔalaa, sɛ bɛ 'fa bɛ atɔnvɔlɛ nɔn an, bɛ di mɔa bɛ su nzan'n m'ɔ yɔ fɛ kpa'n. Bɛ nɔn dede bɛ fɛ a, bɛlɛ mɔ anɔn bɛ lɛ su m'ɔ nyɔ man fɛ kpa nɔn ɔ. Nan wɔ diɛ, mɔ a su yí sian'n yɔ fɛ tala mɔ ɛ lili mɔa suli'n.”

¹¹ Anɔn kɛ ɔ kpínlɔn yɔlɩ mɔ Zozi yɩlɩ alimɔa asinbenwɔn like m'ɔ tɩ nzɔlɛ nɔn anɔn. ɔ yɩlɩ yí wɔ Galile mán nɔn anɔn, kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yí Kana nɔn asɩ. ɔ yɩlɩ

sɔ maan bɛ nwunlin yɛ anunminnyanmun'n. Asinbenwon like sɔ'n manlin yɛ menian'n-mɔ leli yɛ lili.

¹² Mɔ bɛ faɪ atɔnvɔlɛ'n yueli'n, Zozi non yɛ nin non yɛ nianman'n-mɔ non yɛ menian'n-mɔ, bɛ hɔli Kapɛɛnawɔmun kulo nin asɔ, bɛ lili kɔ yɔ ɛlɛ nnyuan kon ɛbɛlɛ.

Zozi 'ba fuan bɛ mɔ bɛ lɛ di gua

Nyanmian awulo nun anun'n

(Matie 21.12-13, Maaki 11.15-17, Luku 19.45-46)

¹³ Kemɔ anin Zufu'n-mɔ fanwɔndi feti'n mɔ bɛ fɛlɛ yɛ *Paki'n ka kaan ju'n, Zozi kɔ hɔ Zoluzalemɔn.

¹⁴ M'ɔ juli ɛlɔ'n, ɔ wɔlɔli Nyanmian awulo nun anun, ɔ 'kɔ a ju a, anin menian mmie-mɔ titi ɛbɛlɛ, bɛ lɛ tɔnin bɛ nnale non bɛ mmua ɔ non bɛ mɔlɔnonman. (Bɛ to ninngɛ sɔ'n-mɔ bɛ fa bɛ yɛ tɛɛ.) ɔ 'tɔ yɛ nyin an, anin menian mmie-mɔ titi bɛ tɔbɪli nwɔn, bɛ lɛ di esika ɛkacie junman.

¹⁵ Mɔ Zozi nwunlin yɛ sɔ'n, ɛbɛlɛ ala, ɔ kɔ hɔ kɔ fa nyanman ɔ kɔ nwɔn mgbele. ɔ kɔ fa kɔ fuan bɛ kwalaa kɔ fite awulo, bɛ non bɛ mmua, non bɛ nnale'n-mɔ kwalaa. Bɛ mɔ bɛ lɛ kaci bɛ esika'n kɔsɔ, ɔ kɔ han bɛ esika'n-mɔ kɔ gua asɪ, ɔ kɔ kunnzun bɛ tɔbɪli'n-mɔ kɔ gua asɪ.

¹⁶ ɔ kɔ han kɔ hele bɛ mɔ bɛ lɛ tɔnin mɔlɔnonman'n-mɔ kɛ: “Emɔ yɛyɛ bɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa ewa, nɔn bɛ fa mɪn Si awulo'n bɛ kaci gua elie lika.”

¹⁷ Mɔ Zozi hanlin ɛjɔlɛ sɔ'n yueli'n, yɛ menian'n-mɔ ati kɔ kpɪn *Ehele Ejɔlɛ'n lika ɛhi asɔ:

Mɪn Nyanmian, wɔ awulo nun anwɔn ehulo

mɔ n ne yɛ'n, ɔ 'ba man mɪn wu.

¹⁸ ɛhi a, Zufu mgbain'n-mɔ nwan: “Nzu like diɛ kpa yɛ ɛ kwalaa yɛ yɔ m'ɔ kele kɛ ɛ lɛ tunmin ɛ bɔ bala sua ɔ?”

¹⁹ Zozi nwan: “Emɔ bɔbu sua nwannzan-nwannzan ɛhi, nan mɪn 'fa cian nsan mɪn si.”

²⁰ Mɔ Zozi hanlin sɔ'n, Zufu mgbain'n-mɔ nwan: “An! *Sua Nwannzan-nwannzan ɛhi, mɔ b'a fa afɛ abulanan non nsian b'a si'n, wɔ diɛ, ɛ 'fa cian nsan kpɛ ɛ si yɛ fɔfɔlɛ?”

²¹ Sua nwannzan-nwannzan'n mɔ anin Zozi lɛ kan yɛ ejɔlɛ'n y'ɔ lɛ yɛ muonun yɛ swanlan baka'n.

²² M'ɔ fi ewue nun tinngeli'n, yɛ menian'n-mɔ kacɪli ejɔlɛ sɔ'n m'ɔ hanlin'n. ɔ man bɛ leli *Ehele Ejɔlɛ'n non mɔ Zozi hanlin'n bɛ lili.

²³ Cian dɔdɔ mɔ Zozi lili yɛ Zoluzalemɔn ɛbɛlɛ Zufu'n-mɔ *Paki elie nun anun'n, menian dɔn nwunlin yɛ asinbenwon ninngɛ'n m'ɔ yɔ'n, bɛ leli yɛ bɛ lili.

²⁴ Zozi diɛ, ɔ'a nva man yɛ ajɔnlɪn ɔ'a ndɔ man bɛ sɔ, ɔ sanlin kɛ ɔ si bɛ ahɔnlɪn nin anun ejɔlɛ'n kwalaaɪn.

²⁵ ɔ mgbɔnnɛ man kɛ bɛ kan kulo swanlan anwɔn ejɔlɛ bɛ kele yɛ bɔbɔ, afi yɛ muonun, ɔ si menian'n-mɔ ahɔnlɪn nin anun ejɔlɛ'n kwalaaɪn.

3

Zozi non Ninkodemɔn 'ba juɔ

¹ Anin Zufu'n-mɔ kpain kon wɔ ɛbɛlɛ, bɛ fɛlɛ yɛ Ninkodemɔn. ɔ di *Falisifɔɛ'n-mɔ fɔ'n bie.

² Cian kon kɔngɔɛ, ɔ kɔ a kɔ tɔ Zozi. Yɛ nwan: “*Labi, y'a nwun kɛ Nyanmian a swan wɔ sakpa kɛ ɛ bɔla a hehele yɛ ninngɛ. Asinbenwon ninngɛ'n-mɔ mɔ ɛ yɔ'n kele kɛ Nyanmian jin wɔ nzin. Afɪ swanlan mɔ Nyanmian jin man yɛ nzin'n, ɔ nguala man bie yɔ.”

³ Ehi a, Zozi nwan: “Mun kan yi ananhole mun kele wo ke swanlan biala mo b'a nwo man yi fofole biekun'n, yi nyin ngwala mmə man Nyanmian Belemgbin Mān'n.”

⁴ Mo Zozi hanlin so'n, Ninkodemun nwan: “Nan anin, swanlan mo o'a yo kpain a yue'n, o 'yo se nan b'a wo yi fofole biekun? Asu o kwalaa ke o sa ko yi nin akunnun maan be wo yi biekun o?”

⁵ Zozi nwan: “Mun kan yi ananhole mun kele wo ke swanlan mo b'a nva man nzue non Nyanmian Wawe'n b'a mman man yi ngwan fofole'n, o ngwala man ke o kaci Nyanmian Belemgbin Mān nun anin swanlan.

⁶ Se kulo swanlan wo wo a, nwun yi ke e di swanlan afilie. Ye se Nyanmian Wawe'n kusu wo wo a, nwun yi ke e di yi Wawe'n nun afilie'n bie.

⁷ Se mun kan mun kele wo ke o fata ke be wo emə kwalaa fofole biekun an, n'e man o sin wo nwon.

⁸ Lika mo anwonman'n kulo'n y'o fita ko o. E ti yi ngan, nan se o fi nin e, se o le ko nin e, e nzi man. Awole fofole'n mo Nyanmian Wawe'n wo menian'n-mo'n, ke o ti yi nin anin.”

⁹ Ehi a, Ninkodemun nwan: “Anin o 'yo se kpa nan o'a yo so?”

¹⁰ Zozi nwan: “E! Ninkodemun, wo mo e ti Izalayə mān nun asu kpain mo e kekele Nyanmian anwan ejole'n, e nzi man ninnye so'n-mo o?”

¹¹ Mun kan yi ananhole mun kele wo ke ye le kan ninnye'n-mo mo ye si nin anwon ejole ye kele emə, ese ye le di mo y'a nwun yi nin anwon adanzi, kusu emə mmu man yi ananhole.

¹² Se mun kan asie nun asu ewa ejole mun kele emə a, emə mmu man yi ananhole, nan se mun kan nyanmiansu elo ejole mun kele emə a, o 'yo se nan emə a le a li?

¹³ Swanlan fi foli man nyanmiansu lé, cəle ke *Mān Baa'n m'o fi nyanmiansu o'a ju asie nun asu ewa'n.

¹⁴ Ke *Moyizi falı jete kəkəle'n o bəli owo kun o sinnzeli yi baka ati o kpanlanlin yi ewa'n nun anin elo daba'n, o di ke be fula Mān Baa'n kusu anwunno,

¹⁵ maan swanlan biala m'o ko le yi ko li'n, o nyan nyanmiansu ngwan m'o le man ayuele'n.”

¹⁶ Afi, Nyanmian Kpili a hulo eyuadi'n dede o'a fa yi Bangəlo'n o'a hye yi maan swanlan biala m'o ko le Baa so'n ko li'n, Nyanmian sikpe'n ngun man yi, nan o nyan nyanmiansu ngwan m'o le man ayuele'n.

¹⁷ Nyanmian Kpili a nzwan man yi Wa'n ke o bala a tua eyuadi nun ete nun anwon kale, nan o swanlin yi ke o bala a le yi ti ngwan.

¹⁸ Swanlan m'o de yi di'n, be mmu man yi fuo, nan swanlan m'o nne man yi nni man'n, b'a bu yi fuo dada angunmun. O sanlin ke o'a nne man Nyanmian Bangəlo'n o'a nni man.

¹⁹ Lika mo be 'fa be bu menian'n-mo fuo'n, y'o le ke kanlannie nun a a mān nun anin, nan kusu kemə menian'n-mo yo ete nun ati, be kulo awosin'n be tala kanlannie'n.

²⁰ Swanlan biala m'o yo ete'n, o kpo kanlannie'n, o nvite man nun, afi o sulo ke be ko nwun yi nyolie ete'n m'o yo'n.

²¹ Nan swanlan m'o yo nyolie kpa'n, yi die, o fite kanlannie'n nun anin, o man be nwun yi foon ke o yo like mo Nyanmian kulo'n.

Zwan Batisi 'ba han yi nwon asi man Zozi

²² Ehi anzin, Zozi non yi menian'n-mo fi Zoluzalemun be jasoli be holi Zude mān nun akunnun elo. O non be ko li ebela ko yo ele nnyuan kun, o ko sonun menian.

²³ Ǿ 'ba yǿ sǿ'n, anun Zu'an wǿ kulo'n mǿ bɛ fɛlɛ yí ɛnɔn nɔn asɔ. Kulo sǿ'n mantan Salimun kulo'n. ɛbɛlɛ lɪk'a'n tɪ asuma ngɔnmɪn. Menian dǿn kpa ba yí nwɔn ɛbɛlɛ maan ǿ sǿnɔn bɛ.

²⁴ Tɛmɔn sǿ nɔn anun, anun bɛ tɔlɪ man Zu'an fiadi.

²⁵ Zufu'n-mǿ efian etue ebialɛ nɔn anwɔn, Zu'an menian'n-mǿ nɔn Zufu bian kɔn suli akpɔlɔwa kpili kpa.

²⁶ Bɛ kǿ hǿ bɛ kǿ tɔ Zu'an, bɛ nwan: “*Labi, sɔanlan'n mǿ anun yɛ nɔn yí wǿ asue Zuludɪn nɔn anzin ɛlɔ mǿ ɛ hanlɪn yí ɛjǿlɛ'n, sian'n, ǿ lɛ sǿnɔn menian, bɛ kɔalaa bɛ nyɪn lɛ kaci yí nwɔn.”

²⁷ Zu'an nwan: “Like mǿ Nyanmɪan a nva a mman man sɔanlan'n, sɔanlan ngɔala man kɛ ǿ nyan yí ǿ.

²⁸ ɛmǿ muonun di mɪn adanziɛ kɛ mɪn nwan nán *Kilisi'n y'ǿ lɛ mɪn, nan mɪn diɛ, b'a sɔan mɪn maan m'an li mɔa yí nyunnnun.

²⁹ Yí ti, mɪn diɛ, sɔanlan'n m'ǿ lɛ ja bala'n, n di kɛ yí manngɔn m'ǿ yǿ biala maan atǽnvǽlɛ'n yǿ kanlanman. Sɛ sɔanlan'n mǿ ǿ'a ja bala'n bǿ yí amanniɛ kɛ ajaa nɔn a yǿ kpa a, yí manngɔn'n di yí nwɔn fɛ kpili kpa. Mɪn kɔsɔ mɪn fɛ diɛ m'ǿ kun mɪn'n, kɛ ǿ tɪ yí nɔn anun.

³⁰ ɛhɪ ati, ǿ di kɛ yí dunman'n fǔ, nán mɪn diɛ'n hán asɪ.”

³¹ Ǿ tɪ ananhǽlɛ, sɔanlan m'ǿ fi nyanmɪansɔ'n, ǿ tɪ kpili tala menian'n-mǿ kɔalaatin. Sɔanlan m'ǿ fi asiɛ nɔn asɔ ɛwa'n, anun ǿ tɪ asiɛ nɔn asɔ sɔanlan, yɛ asiɛ nɔn asɔ ɛwa ɛjǿlɛ y'ǿ kan ǿ. Nan sɔanlan m'ǿ fi nyanmɪansɔ'n, ǿ tala kulo sɔanlan biala.

³² Like mǿ ǿ'a nwun yí nyanmɪansɔ nɔn mǿ ǿ'a tɪ'n, bɛ nwɔn ɛjǿlɛ y'ǿ kan ǿ. Yɛ yí ɛjǿlɛ m'ǿ kan'n, sɔanlan fíí nne ndɔ man nɔn.

³³ Nan sɔanlan m'ǿ kǽ lɛ yí nɔan ɛjǿlɛ'n kǽ li'n, anun sɔanlan sǿ'n lɛ keke kɛ mǿ Nyanmɪan kan'n tɪ ananhǽlɛ sakpa.

³⁴ Ǿ sanlɪn kɛ sɔanlan mǿ Nyanmɪan Kpili a sɔan yí'n, Nyanmɪan Anɔan ɛjǿlɛ y'ǿ kan ǿ. Afɪ Nyanmɪan a fa yí Wawɛ nɔn a wula yí nɔn kpa bǽkǽɔ.

³⁵ Sɛ'n kulo Baa'n, ǿ'a fa ninnge kɔalaa ǿ'a wula yí sa nɔn.

³⁶ Sɔanlan m'ǿ kǽ susu yí tɪ kǽ gua Baa sǿ nɔn asɔ'n, ǿ lɛ nyanmɪansɔ ngɔan'n. Sɔanlan mǿ ǿ'a nzusu man yí tɪ ǿ'a gua man yí sɔ'n, ǿ nnyan man ngɔan sǿ'n bie. Nan Nyanmɪan sɪkpɛ'n wǿ yí sɔ dahuu.

4

Zozi nɔn Samali balasua kɔn 'ba jɔjɔ

¹ ɛhɪ, bɛ wǿ ɛbɛlɛ a, yɛ Mɪn kǽ nwun nɔn kɛ *Falisiɔɛ'n-mǿ a tɪ yí nwɔn ɛjǿlɛ kɛ ǿ lɛ sǿnɔn menian tala Zu'an.

² Ǿ tɪ man kɛ yí Zozi muonun y'ǿ sǿnɔn menian'n-mǿ aho, nan yí menian'n-mǿ yɛ bɛ di junman sǿ nɔn ǿ.

³ Mǿ Zozi tɪlɪ yí sǿ'n, ǿ fi Zude mǽn nɔn anun ǿ kǽ hǽ Galile mǽn nɔn anun ɛlɔ bieku.

⁴ Ǿ fi Zude mǿ ǿ 'kǽ Galile'n, ǿ di kɛ ǿ sɪn Samali mǽn nɔn.

⁵ ɛhɪ a, ǿ kǽ hǽ dedɛ ǿ kǽ ju Samali kulo'n mǿ bɛ fɛlɛ yí Sisaa'n tiba, ebo'n mǿ daba Zɔakǽbɔ falɪ manlɪn yí wa Zozɛfɔ nɔn asɔ.

⁶ Ebo sǿ nɔn asɔ yɛ sɪkala'n mǿ Zɔakǽbɔ funlɪn'n wǿ ǿ. Zozi nanndɪlɪ dedɛ m'ǿ juli ɛbɛlɛ'n, anun ǿ'a yue fɛ. ɛhɪ, ǿ kǽ ha sɪkala nɔn anɔan kǽ tanlan. Yí tɛmɔn sǿ nɔn anun, anun sɛnzɛ nɔn a jinlan bɛ ti afian.

⁷ Zozi tɪ ɛbɛlɛ kaan, ǿ 'nɪan an, Samali balasua kɔn fi Sisaa kǽ a, ǿ lɛ ba a sa yí nzue. Zozi nwan: “Mɪn nianman bala, sa nzue kaan maan n nɔn.”

⁸ Ǿ 'ba yǿ sǿ'n kɔsɔ, anun Zozi menian'n-mǿ a hǽ kulo ɛlɔ, bɛ lɛ kǽ a to like bɛ 'ba li.

⁹ Ehi a, balasua'n nwan: “E! Anianman bian, ε ti Zufu, mín kusu n di Samali balasua, nan o yo se mo ε le sele mín nzue'n?” M'o man balasua'n le kan so'n, y'o le ke Zufu'n-mo non Samali menian'n-mo nni man.

¹⁰ Zozi nwan: “Se o ti ke ε si like'n mo Nyanmian fa ce menian, ese se ε si soanlan m'o le sele wo nzue nun an, ahan wo lili wo ye ε 'sele yi maan o man wo nguan nzue fe m'o nzisan man le o.”

¹¹ Balasua'n tili yi so a, yi nwan: “Yeminlin, ε le man bokiti, ye sikala ehi kusu abu holi, anin ninhan ye ε 'sa nguan nzue fe so'n man min o?”

¹² Ye nan Zvakobu fali sikala nzue kpa ehi manlin ye nan ene bie o. Yi babo muonun, o non yi mma'n-mo, non yi ayemua'n-mo be nonlin nun nzue'n bie. Nan ε ti wo die se dede mo ε 'nyan nzue biekun kpa m'o tala ehi asu man ye o? E jonlin ke ε ti kpa tala Zvakobu o?”

¹³ Ehi a, Zozi nwan: “Soanlan m'o non nzue ehi'n, nzuhoe 'kun yi biekun.

¹⁴ Nan soanlan m'o ko non nzue'n mo n go sa n go man yi'n, yi die, nzuhoe ngun man yi le. O sanlin ke nzue so'n mo n go sa n go man o ko non'n, o 'kaci asutile mo nyanmiansu nguan'n fi nun fite o.”

¹⁵ Ehi, Samali balasua'n manlin yi nwan su a, yi nwan: “Yeminlin, se yi so a, anin man min bie n non nan nzuhoe a ngun min kon. Yi die anin cian fofole min mma nza man nzue ewa kon.”

¹⁶ Zozi nwan: “Balasua, ko fele wo hun, ε non yi be bala ewa.”

¹⁷ Zozi hanlin so a, balasua'n nwan: “N nja man bian.”

Ehi a, Zozi nwan: “Se ε se ke ε ja man bian an, o ti foon.

¹⁸ Afi min si ke a ja mmelenza ngukon nnun a yila, ye nunhan'n kusu mo ε non yi be wo ebele'n, o jali man wo. Sakpa, a han ananhole.”

¹⁹ Mo Zozi hanlin ehi'n, balasua'n nwan: “Yeminlin, m'an nwun ke ε ti Nyanmian kpomanfoe sakpa.

²⁰ Ye nan-mo soli Nyanmian buka ehi asu, kusu emo Zufu'n-mo die, emo nwan lika m'o fata ke be su Nyanmian'n y'o le Zoluzalemun.”

²¹ Zozi nwan: “Balasua, de di ke o 'ba ju mele bie, emo ngo su man Sie'n buka ehi asu kon, o non Zoluzalemun kusu kon.

²² Emo Samali amma, emo le su Nyanmian, kusu emo nzi man yi. Nan ye Zufu'n-mo, ye die, ye si yi. O sanlin ke Nyanmian nanndi Zufu'n-mo asu ye o de eyuadi nun ati nguan o.

²³ Nwun yi ke mele bie le ba, mele so nun a ju a yue babo, mo be mo be su Sie'n kpa'n, be 'su yi wawe nun non ananhole nun. O sanlin ke so menian'n-mo ye Sie'n le kpomnde o.

²⁴ Nyanmian Kpili ti wawe. Yi ti, be mo be su yi'n, o fata ke be su yi wawe nun non ananhole nun.”

²⁵ Zozi hanlin ehi a, balasua'n nwan: “Min die, min si ke *Mesi'n, (defue'n mo *geleki anie nun anun be fele yi *Kilisi'n), o 'ba a. Nan se o ba a, o 'ba hehele ye ninng'e'n koolaatin.”

²⁶ Zozi nwan: “Kilisi'n y'o le min, min mo mun kan ejole'n mun kele wo ewa'n.”

²⁷ Ke Zozi anvan 'to ala, yi menian'n-mo ko ju ebele. Mo be nwunlin ke o non balasua'n le jujo'n, o ko sin be nwun kpa. Kusu be bie fi a nguala man yi bisa ke: “E 'se bala'n se?” Anaan: “Nzu ejole die ye ε le kan kele yi o?”

²⁸ Ehi a, balasua'n ko yaci yi bua nun ebele o ko ho kulo. O ko ho ko bo kulo mma'n-mo amannie.

²⁹ Yi nwan: “Ebia-mo, emo bala a nian, bian kun jin ye nan Zvakobu sikala nun asu elo. O'a han min ninng'e'n mo min yo'n kuala anwun ejole o'a hele min. Asu bian so'n, nan Kilisi nun o?”

³⁰ Ehi a, bé mɔ be tili ejɔle sɔ'n kwalaa, be fi kulo ebele be kɔ kpɔ Zozi.

³¹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n kɔsɔ, mɔ bala'n hɔli kulo ɔ 'kɔ a bɔ kpaye'n, Zozi menian'n-mɔ feleli yí a, bé nwan: “*Labi, di like!”

³² Zozi nwan: “N ne mín alie kɔn mɔ mún di ɔ, alie sɔ'n, emɔ nzɪ man yí.”

³³ Yí menian'n-mɔ tili yí sɔ a, be kɔ bisa bisa bé nwɔn kɛ: “Asɔ sɔanlan bie a bele yí like a li ɔ?”

³⁴ Ehi a, Zozi nwan: “Mín alie'n mɔ mún di'n y'ɔ le junman'n mɔ mín Si sɔanlan mín kɛ m málá n ní'n. ɔ ti kpa kɛ mún yɔ yí ehulo like, yí ti, junman'n m'ɔ falɪ manlan mín'n, ɔ fata kɛ mún di yí kwalaa maan ɔ yue.

³⁵ Emɔ die, emɔ nwan be gua bé ninngɛ nún an, ɔ di sala nnan nán b'a tɪ. ɔ tɪ man sɔ? Nan mín die, mún kan mún kele emɔ kɛ emɔ tó bé nún be nían ebo ehi-mɔ, sɔ ninngɛ'n-mɔ kwalaa a tin, bé etie a ju.

³⁶ Sɔanlan'n m'ɔ le tɪ ebo'n, b'a bɔ yí bɔ be le tua yí kale dada angɔnmún. Ebo nún asɔ ninngɛ'n mɔ be le hohuan yí nwan nán ɔ'a nzeɔi man'n, ɔ tɪ kɛ menian mɔ be le fele bé maan be nyan nyanmiansɔ nguan m'ɔ le man ayuelie'n. ɔ man sɔanlan'n m'ɔ yɔli ebo'n, ɔ nún sɔanlan'n m'ɔ le tɪ'n, bé munnyuan be di fe kɔn.

³⁷ Be kan kɛ: ‘Sɔanlan kɔn yɔ ebo nán sɔanlan fufɔle a tɪ.’ Ejɔle sɔ'n, ɔ tɪ ananhɔle.

³⁸ Nan mín die, mún kan mún kele emɔ kɛ, nán emɔ yê b'a li ebo nún asɔ junman ɔ, menian nvɔfɔle yê b'a li sɔ junman ɔ. Nan m'an sɔan emɔ kɛ emɔ hó fá sɔ alie.”

³⁹ ɔ nún Zozi anwan mɔ ɔ 'tɔ ala, Samali menian'n-mɔ kɔ fite fite ebele. Kɛmɔ balasua'n hanlɪn kɛ Zozi a han yí ninngɛ'n m'ɔ yɔ'n kwalaa anwɔn ejɔle ɔ a hele yí'n, ɔ man Samali kulo nún asɔ menian dɔwɔn lelɪ Zozi lili.

⁴⁰ Ehi ati, mɔ Samali menian'n-mɔ walɪ Zozi anwɔn ebele'n, be bɔtɔli yí kɛ ɔ tánlan bé nwɔn ebele kaan. Mɔ be hanlɪn sɔ'n, Zozi nún bé ngɔ su yí nwɔn akpɔbwa, ɔ kɔ li éle nnyuan bé nwɔn ebele.

⁴¹ ɔ fi ejɔle'n mɔ yí muonun ɔ le kan nún ati, ɔ man mmiekun-mɔ dɔwɔn kɔ le yí kɔ li.

⁴² Mɔ be tili ejɔle'n mɔ Zozi le kan'n, be kpeli bé nún balasua nún anwɔn élo a, bé nwan: “Sian die, nán wɔ ejɔle'n mɔ é hanlɪn nún ati y'ɔ man y'a le y'a li ɔ, nan yé muonun y'a tɪ yí nwan nún ejɔle. Y'a nwun yí ananhɔle kɛ ɔ tɪ mân'n Ngwandefɔe sakpa.”

Zozi 'ba man abilba kpili kɔn awa nún anwɔn sa

⁴³ Ehi, Zozi kɔ li cian nnyuan Sisaa ebele, ɔ kɔ tu yí bɔ kɔ hɔ Galile mân nún.

⁴⁴ Zozi muonun fa kan kɛ, “Nyanmian *kpɔmanfɔe biala le man anyunnɔ yí muonun yí kulo.”

⁴⁵ Nan kɔsɔ, sian'n m'ɔ hɔli juli Galile'n, élo menian'n-mɔ sɔli yí nún kanlanman. ɔ sanlɪn kɛ mɔ be 'di Zufɔ'n-mɔ fetɪ'n mɔ be fele yí *Paki'n wɔ Zoluzalemɔn'n, bé mɔ be hɔli élo'n, be nwunlin ninngɛ'n kwalaa mɔ Zozi yɔli yí fetɪ nún anun'n.

⁴⁶ Mɔ Zozi juli Galile mân nún anun'n, ɔ hɔli Kana kulo nún asɔ élo biegun, lika m'ɔ falɪ nzue kacili nzan'n. ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anun bian kɔn wɔ Kapɛenawɔmɔn kulo nún asɔ. Bian sɔ'n tɪ Galile mân nún asɔ belemgbin nún abilba kpili kɔn. Yí wa belenzua kɔn a fuke.

⁴⁷ Mɔ abilba sɔ'n tili kɛ Zozi fi Zude ɔ'a a Galile'n, ɔ kɔ a kɔ tɔ Zozi Kana ebele. ɔ kɔ sele yí kɛ yí wa'n ka kaan wu, yí tɪ ɔ bála nán ɔ mân yí nwɔn sá.

⁴⁸ M'ɔ hanlɪn sɔ'n, Zozi nwan: “Emɔ die b'a nnwun man asinbenwɔn ninngɛ ɔ nún nzɔle angɔnmún an, emɔ nne nni man.”

⁴⁹ Bian'n nwan: “Yé Mún ajo! Man yé hó, se a mma man an, mín wa'n 'ba wu.”

⁵⁰ Ehi a, Zozi nwan: “Kó awulo! Nán wó wa nún anwón a sa.” Bian'n kó le Zozi anwan ejóle sò'n m'ò hanlín'n kó li. Ó kó sa kó hò awulo.

⁵¹ Mò ó 'kò'n, ó nún yí ngwa'n-mò kó yia. Bé nwan: “Yé mún, wó wa nún anwón a sa!”

⁵² Ejóle'n kó sin bian nún anwón, yí nwan: “E! Anún dæ benin asó yê yí nwón salí ó?”

Ngwa'n-mò nwan: “Anónman eyua kó yó dæ kón yê ebunnun'n fí yí nwón tuli ó.”

⁵³ Ehi, bian'n nwunlin kè dæ'n mò Zozi hanlín kè: “Kó awulo nán wó wa nún anwón a sa.” Dæ sò nún asó yê yí wa nún anwón salí ó. Ó fí mele sò'n, ó nún yí awulo amma'n-mò kwalaa bè kó le Zozi bè kó li.

⁵⁴ Ké Zozi fí Zude mân nún ó salí walí Galile mân nún'n, yí kpê nnyuan asó m'ò yó asinbenwón like m'ò tí nzòle nún anún.

5

Zozi 'ba man bubuluwafue kón anwón sa

¹ Ehi anzin, cian kón anún Zufu'n-mò le di b́ fétí bie Zoluzalemón elo. Zozi kó hò bie.

² Zoluzalemón kulo'n, b'a le yí nwón. Yí nwón anwan'n kón li Mmua Anwan. Anún nzubula kón wó mmua anwan sò nún anwón ebele. Nzubula sò'n b́ félé yí *ebele ané nún anún Betesada. B'a sisi yí nwón abalanda nnún (m'ò tò sò nnún'n ce nzubula nún anún nnyuan).

³ Nwuluwafue dón kpa lila abalanda sò'n-mò anún. Anyinsinlinwafue, nún b́ mò b́ tia b́ tò sò, nún bubuluwafue, b́ kwalaa b́ lila ebele. (Bé le nwónndé kè nzubula'n b́ mgbaha.

⁴ Ó sanlín kè ó ju mele'n bie a, nyanmiansó b́fue kón ju nzue nún anún ó b́ yí mgbaha. Se ó yó sò a, wuluwafue m'ò kó li mwa kó tò nún'n, anún yí nwón a sa.)

⁵ Nwuluwafue sò'n-mò anún kón wó ebele, ewue a b́ yí dede afue abulasan nún mæcæ.

⁶ Zozi nían yí nna m'ò la nún an, anún ó'a nwun kè ewue'n b́lì yí nán éne bie ó. Ehi a, ó kó bisa yí kè: “É kulo kè wó nwón sa ó?”

⁷ Wuluwafue'n nwan: “Yemúnlin, mún kulo kè mún nwón sa ó, nan kúsó n ne man swanlan fíí mò se nzue'n b́ mgbaha a, ó fa mún tò nún ó. Ó nún mò mún 'yó dede mún 'kó a tò nún'n, anún swanlan fufóle a lí mwa a tò nún.”

⁸ Zozi nwan: “Jasó, fa wó ébæ'n, nanndí kó.”

⁹ Ébæle ala, bian nún anwón kó sa. Ó níanlin ebele ó falí yí ébæe nún ala, ó le nanndí kó.

Zufu'n-mò *enwónmian ele cian nún anún yê Zozi yólí like sò nún ó.

¹⁰ M'ò yólí sò'n, Zufu mgbain'n-mò kó han kó hele bian'n mò yí nwón a sa'n kè: “Éne tí enwónmian ele cian, mala'n ngele man kè é sóa wó ébæe nún éne. A tún mala.”

¹¹ Bian'n nwan: “Swanlan'n mò ó'a man mín nwón a sa'n, yí nwan n jásó n vá mín ébæe'n, n nánndí n gó.”

¹² Bé nwan: “Nwan yê ó selí wó kè é fá wó ébæe'n é nánndí'n?”

¹³ Bian'n nnwun man swanlan ehóle kón'n m'ò manlín yí nwón salí'n, ó sanlín kè menian súnlin ebele nún ati, Zozi kó jasó ebele.

¹⁴ Ehi anzin, Zozi nún yí kó yia Nyanmian awulo nún anún. Yí nwan: “Nían, sian díe, wó nwón a sa, yí tí n'é yó éte fíí kón nán munnzue m'ò tala ehúnlinka a ndó man wó.”

15 Mə Zozi hanlın sə'n, bian'n kə hə kə tɔ Zufu mgbain'n-mə ɔ kə han kə hele bɛ kɛ Zozi y'ɔ manlun yí nwɔn salɪ ɔ.

16 ɔ fi meɛ sə'n yê Zufu mgbain'n-mə mantanlun Zozi ejɔɛ ɔ. ɔ sanlun kɛ ɛnwɔnmian ele ɛian yê Zozi yɔ ninngɛ sə'n-mə ɔ.

17 Nan m'ɔ yɔlɪ sə'n, Zozi kə han kə hele bɛ kɛ: “ɛnɛ nɔn ɛnɛ, mín Sɪ tɛ di junman, mín kɔsɔ, mín sa wə junman nwɔn.”

18 Ejɔɛ kpɔɛ kɔnmgbə ɛhɪ m'ɔ hanlun nɔn ati, sian diɛ anɔn ehuan bəbɔ yê Zufu'n-mə kpɔnnɛ kɛ bɛ kun yí ɔ. Nán like'n m'ɔ ɔ'a yɔ yí ɛnwɔnmian ele ɛian kɔnmgbə nɔn ala ati ɔ, nan ɛsɛ ɔ'a han kɛ yí Sɪ y'ɔ le Nyanmian. Anɔn ɔ ti kɛ ɔ le keɛ yí nwɔn kɛ ɔ nɔn Nyanmian sɛ.

Zozi 'ba han yí tunmin nɔn anwɔn ejɔɛ

19 Zozi kə han kə hele Zufu mgbain'n-mə kɛ: “Mɔn kan yí ananhɔɛ mɔn keɛ ɛmɔ kɛ Baa'n, ɔ mmɔ man yí ti anɔn ɔ nyɔ man like fíí. Like m'ɔ kə nwun kɛ Sɛ'n lɛ yɔ'n, yí bie y'ɔ yɔ ɔ. Like biala m'ɔ Sɛ'n yɔ'n, Baa'n kɔsɔ yɔ bie.”

20 ɔ sanlun kɛ Sɛ'n kulo Baa'n yê ɔ'a hele yí ninngɛ'n-mə kɔlaatin m'ɔ yí muonun ɔ yɔ'n. Sɛ'n 'ba fa ninngɛ mgbili mmiekun-mə m'ɔ bɛ tala ɛhɪka maan ɔ yɔ. Sian'n, ɔ 'ba sin ɛmɔ anwɔn.

21 Nan kɛ menian'n-mə wu a, Sɛ'n tinngɛ bɛ ɔ man bɛ nyan ngvan'n, yí sɔ kɔsɔ ala, sɔanlan m'ɔ Baa'n kulo kɛ ɔ nyan ngvan'n, ɔ 'nyan ngvan.

22 Yê Sɛ'n mmua man sɔanlan fíí ndɛɛ. Nan ɔ'a man Baa'n tunmin kɛ ɔ búa menian'n-mə ndɛɛ

23 nán menian'n-mə kɔlaa anyɔn a sɔ Baa'n kɛ bɛ nyɔn sɔ Sɛ'n. Sɔanlan m'ɔ yí nyɔn nɔɔ man Baa'n, anɔn yí nyɔn nɔɔ man Sɛ'n m'ɔ sɔanlan Baa'n.

24 “Mɔn kan yí ananhɔɛ mɔn keɛ ɛmɔ kɛ sɔanlan biala m'ɔ tie mín ejɔɛ'n m'ɔ ɛsɛ ɔ de sɔanlan'n m'ɔ ɔ'a sɔan mín'n di'n, sɔanlan sə'n, anɔn ɔ le nyanmiansɔ ngvan'n. Bɛ mmu man yí fɔɔ kún. ɔ fi ewue nɔn ɔ'a fite ngvan nɔn.”

25 Mɔn kan yí ananhɔɛ mɔn keɛ ɛmɔ kɛ meɛ'n lɛ ba, meɛ sɔ nɔn a ju bəbɔ, m'ɔ bɛ m'ɔ b'a wu'n, bɛ 'ba ti Nyanmian Awa nɔn anɔn'n. Nan bɛ m'ɔ bɛ kə ti yí nɔn'n, bɛ 'nyan nyanmiansɔ ngvan'n.

26 Kɛmɔ Sɛ'n muonun ti ngvan baka'n, ɔ'a man yí Wa'n kɔsɔ a kaci ngvan baka.

27 ɔ'a man Baa'n tunmin kɛ ɔ búa menian'n-mə ndɛɛ, ɔ sanlun kɛ ɔ ti *Mân Baa.

28 Nán bɛ man ɛhɪ sin bɛ nwɔn. ɔ sanlun kɛ meɛ'n lɛ ba m'ɔ bɛ m'ɔ b'a wu'n, bɛ 'ba ti yí nɔn'n bɛ fi bɛ seka'n-mə anɔn bɛ fite fite.

29 Bɛ m'ɔ bɛ bɔlɪ bala kpa'n, bɛ fi ewue nɔn bɛ 'tinngɛ bɛ nyan nyanmiansɔ ngvan m'ɔ le man ayuelɛ'n. Nan bɛ m'ɔ bɛ bɔlɪ bala ɛtɛ'n, bɛ fi ewue nɔn bɛ 'tinngɛ bɛ tua bɛ nyɔɛ ɛtɛ nɔn anwɔn kalɛ.

30 Mɔn mmɔ man mín ti anɔn mɔn nyɔ man like fíí, yê mín ndɛɛ'n m'ɔ mɔn bua'n kɔsɔ, m'ɔ Nyanmian nwan m'ɔ m'ɔ a yê mɔn 'bua ɔ. Mín ndɛɛ ebua'n ti fɔɔn, ɔ sanlun kɛ mɔn mgbɔnnɛ man m'ɔ mín muonun mɔn kulo. Sɔanlan'n m'ɔ sɔanlan mín'n, m'ɔ kulo'n yê mɔn yɔ ɔ.

Ninngɛ m'ɔ bɛ di Zozi tunmin nɔn anwɔn adanzɛ'n

31 “Sɛ ɔ ti kɛ mín ngɔnmɔn yê mɔn di mín muonun mín nwɔn adanzɛ a, ahan m'ɔ mɔn kan'n, mɔn kɔlaa mɔn sɛ kɛ nán bɛ bu yí ananhɔɛ.”

32 Nan sɔanlan fɔɔɛ y'ɔ di mín nwɔn adanzɛ ɔ. Yê mɔn sɪ kɛ mín nwɔn ejɔɛ'n m'ɔ hanlun'n ti ananhɔɛ.

33 ɛmɔ yɪlɪ menian bɛ hɔlɪ *Zuan anwɔn ɛɔ, yí kɔsɔ ɔ lili ananhɔɛ nɔn anwɔn adanzɛ.

34 Mín diɛ, mɔn mgbɔnnɛ man kɛ sɔanlan lí mín nwɔn adanzɛ. Nan mɔn kan ninngɛ sə'n-mə anwɔn ejɔɛ mɔn keɛ ɛmɔ maan ɛmɔ nyan ngvan.

³⁵ Anin Zuan ti ke kanlannɛ mɔ b'a sɔ m'ɔ lɛ ta ɔ. Emɔ hulolɔ ke be 'tanlan yɛ jawe nun anun nán be di fɛ meɛ kaan.

³⁶ Nan mín diɛ, n ne adanzɛ kɔn biekun m'ɔ tala mɔ Zuan lili'n. Junman'n mɔ Siɛ nun a fa a man mín ke n ní mɔ muɔn di'n, junman sɔ'n bɔbɔ di mín adanzɛ ke Siɛ'n yê ɔ'a sɔan mín ɔ.

³⁷ Yê Siɛ'n kɔsɔ mɔ ɔ'a sɔan mín'n, ɔ di mín nwɔn adanzɛ. Emɔ tɔlɔ man yɛ nɔn'n lé, ɛsɛ emɔ nwunlin man yɛ nwɔn lé.

³⁸ Kemɔ emɔ nne man sɔanlan'n mɔ Siɛ'n sɔanlin yɛ'n nni man'n, ɔ man emɔ nva man yɛ ejɔlɛ'n be nzɛ man.

³⁹ Emɔ sɔan Nyanmian *Ehele Ejɔlɛ'n seɛ, afɛ emɔ jɔnlin ke nun yê emɔ 'nyan nyanmiansɔ ngɔan nun ɔ. ɔ ti ananhɔle. Ehele Ejɔlɛ'n kɔsɔ, mín nwɔn ejɔlɛ y'ɔ kan ɔ.

⁴⁰ Nan kɔsɔ emɔ ngulo man ke be ba mín nwɔn nán be nyan ngɔan.

⁴¹ “Mɔn mgbɔnnɛ man ke sɔanlan bɔ mín dunman kpa.

⁴² Afɛ mɔn sɛ emɔ, mɔn sɛ ke emɔ ngulo man Nyanmian.

⁴³ Mín Sɛ yê ɔ'a sɔan mín maan m'an a ɔ. Kɔsɔ emɔ ngulo man ke be de mín. Nan kɔsɔ sɛ sɔanlan bie bɔ yɛ ti anun ba a, yɛ diɛ emɔ de yɛ.

⁴⁴ Emɔ ngulo man ke Nyanmian angɔnmɔn ceɛn yɛ emɔ ayɛ. Nan emɔ kulo ke emɔ muonun yɛ bé nwɔn ayɛ. ɔ 'yɔ sɛ nán emɔ a le mín a li?

⁴⁵ Nan kɔsɔ, emɔ nán be jɔnlin ke mɔn 'ba bu emɔ fɔɔ wɔ mín Sɛ anyunnun. Nan *Moyizɛ mɔ emɔ a susu be ti b'a gua yɛ sɔ'n, yɛ yê ɔ 'bu emɔ fɔɔ ɔ.

⁴⁶ Afɛ sɛ ɔ ti ke emɔ lelɛ *Moyizɛ lili sakpa a, ahan emɔ 'de mín kɔsɔ be di. ɔ sanlin ke mín nwɔn ejɔlɛ yê *Moyizɛ heɛlɛ ɔ.

⁴⁷ Nan sɛ emɔ nne man ejɔlɛ'n mɔ Moyizɛ a heɛlɛ'n nni man an, ɔ 'yɔ sɛ nán emɔ a le mín ejɔlɛ nun a li?”

6

Zozi 'ba fa kpaɔn nnun nɔn ejue nnyuan

man menian akpu nnun di

(Matie 14.13-21, Maakɛ 6.30-44, Luku 9.10-17)

¹ Ehɛ anzin, Zozi kɔ sa kɔ hɔ Galile mán nun anun ɛɔ. Cɛan kɔn ɔ kɔ kpɛ Galile asue kpili'n mɔ be fɛɛ yɛ biekun ke *Tibeliadi'n, ɔ kɔ hɔ yɛ nzin ɛɔ.

² Menian dɔɔn kpa kɔ si yɛ sɔ, ɔ sanlin ke be nwunlin asinbenwɔn ninngɛ m'ɔ yɔlɔ manlin nwuluwafɔɛ'n-mɔ anwɔn salɛ'n.

³ Zozi nɔn yɛ menian'n-mɔ kɔ fɔ kɔ tanlan bɔka kɔn asɔ.

⁴ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anin Zufɔ'n-mɔ *Pakɛ elie'n ka kaan ju biekun.

⁵ Ehɛ a, be ti eɛɛɛ kaan mɔ ɔ 'kɔ bie'n, Zozi 'tɔ yɛ nɔn nian an, menian dɔɔn kpa le ba yɛ nwɔn, nán ɔ'a bisa Filipɔ ke: “Filipɔ, ninhan yê ye 'nyan like ye to ye man menian nwala ehɛ di ɔ?”

⁶ ɔ 'kan sɔ nán ɔ nian mɔ Filipɔ 'ba bua'n. ɔ sanlin ke yɛ muonun ɔ sɛ like mɔ ɔ 'ba yɔ ɔ.

⁷ Filipɔ nwan: “Sɛ bɔbɔ ye fa jɛɛ fufue mma eya nnyuan ye to kpaɔn an, ɔ nza man fɛɛ mɔ bé nun kɔn biala nyan sin kaan sɔa di ɔ.”

⁸ M'ɔ Filipɔ anwan tɔlɛ'n, Zozi menian'n-mɔ anun kɔn, be fɛɛ yɛ Andele m'ɔ ti Simɔn Pɛɛɛlɛ anianman'n nwan:

⁹ “Kpafɛɛ kaan kɔn wɔ ɛwa, ɔ le *ɔlɔɔ kpaɔn nnun nɔn ejue nnyuan. Nan kɔsɔ menian nwala ehɛ, nzuke yê ɔ 'sa yɛ yɔ ɔ?”

¹⁰ Zozi nwan: “Emo mán menian'n-mo kwalaa tétanlan así.” Lika so'n ti tetele kpa, ndile doun kusu wo ebele. Mo Zozi hanlin so'n, bé kwalaa be ko tetanlan asi. Bé mo be wali ebele'n, mmelenzua mo be wo bé nun'n, be ju ko yo akpu nnun.

¹¹ Zozi ko fa kpaon nnun'n o ko la Nyanmian asi o ko hye ko man bé. Ese o ko fa ejue nnyuan'n o ko la Nyanmian asi biekun o ko hye ko man bé. Swanlan kon biala nyanlin mo yi kunnun jo yi nwon o lili.

¹² Mo bé kwalaa be yueli didi'n, Zozi ko han ko hele yi menian'n-mo ke: “Emo sísa yi bu'n mo o'a ha'n, nan be ju fi be tu.”

¹³ Oluvo kpaon nnun'n, be lili dede m'o hali yi bu mo Zozi menian'n-mo sisali'n, o ti ece mma bulu non nnyuan.

¹⁴ Mo menian'n-mo nwunlin asinbenwon like'n mo Zozi yoli'n, bé nwan: “Nyanmian *kpomanfo'e'n mo be kan ke o le ba'n, sakpa, yi y'o le bian ehika.”

¹⁵ Mo Zozi nwunlin ke be 'kpounde be fa yi be sie bé belemgbin'n, yi ngonmin o tili yi nwon o hali buka nin asu elo biekun.

Zozi 'ba nanndi Galile asue nun anyinsu

(Matie 14.22-33, Maaki 6.45-52)

¹⁶ Mo alie'n tili nun'n, Zozi menian'n-mo hali asue nun anwan elo.

¹⁷ Be ko fu elee kon anun be le kpe asue'n be ko Kapreenawomun kulo nin asu. O 'ba yo so'n, anun alie nun a muan so a yue, kusu Zozi a mma ndu man bé.

¹⁸ Anun asutue kusu le tu sele kpa.

¹⁹ Be hanlin elee'n be hali dede ko yo cilo nnun anaan nsian'n, anun Zozi nanndi asue nun anyinsu o le ba bé nwon ebele. Ebele ala, esulo ko han bé, be jonlin ke like bie o.

²⁰ Nan m'o wali dede m'o ka kaan tu bé'n, yi nwan: “Mín o, nan be sulo.”

²¹ Sian'n m'o hanlin so'n, anun be kulo ke be fa yi elee nun anun. Ebele ala, be ko si asi, be ko ju lika mo be le ko'n.

²² Ehi, meninsomman'n mo be hali asue nun anzin elo'n nwunlin ke mele mo Zozi menian'n-mo 'kpe asue'n, anun elee konmgbi cein ye o si ebele o. Be si ke Zozi a nvo man nun bie, yi menian'n-mo angonmin ala ye be foli nun be hali o. Kusu mo alie hulin'n, meninsomman'n 'ba ju a, anun Zozi non man ebele.

²³ Elee mmie-mo kusu fi Tibeliadi kulo nin asu, be ko a ko sisi m'o mantan lika mo ye Mun lali Nyanmian asi, o fali kpaon'n manlin meninsomman'n lili'n.

²⁴ Nan mo meninsomman'n nwunlin ke Zozi non yi menian'n-mo non man ebele'n, bé kusu be ko fa elee so'n-mo be ko ho Zozi ekpounde Kapreenawomun.

Zozi ye o ti kpaon m'o man

be nyan nyanmiansu ngvan nun o

²⁵ Menian'n-mo ko ho ko to Zozi asue nun ebue kon elo Kapreenawomun kulo nin asu, bé nwan: “Labi, e juli ewa cian benin?”

²⁶ Zozi nwan: “Mun kan yi ananhole mun kele emo ke nan ke asinbenwon ninnge'n mo emo ti yi bu nun ati ye emo le kpounde min o. Nan kpaon'n mo emo a li dede bé ko a yi'n, yi ti ye emo le kpounde min o.

²⁷ Alie'n m'o soti'n, emo nan be di yi nwon junman. Nan emo li alie'n m'o man be nyan ngvan m'o le man ayueli nun anwon junman. Alie so'n, *Mân Baa'n ye o fa man o. Yi ye Sie Nyanmian Kpili a man yi atin ke o fá alie so'n mán mân nun o.”

²⁸ Bé nwan: “Nzu ye ye 'yo nan y'a li junman mo Nyanmian kulo o?”

²⁹ Zozi nwan: “Junman'n mo Nyanmian kulo ke emo di'n y'o le ke emo le swanlan'n mo o'a swan yi'n be li.”

³⁰ Bé nwan: “Nzuke asinbenwon like die ye e 'yo maan ye nwun yi nan y'a le wo y'a li o? Nzu junman die ye e kwalaa yi di o?”

³¹ Daba, ewâ nun anun elo, yé nannan-mô lili *mannan ke Ehele Ejôle'n kan yí'n. Yí nwan: *Ɔ'a man bé nyanmiansu kpaun b'a li.*"

³² Zozi nwan: "Mun kan yí ananhôle mun kele emô ke, kpaun'n mô *Moyizí falí manlín emô anan-mô'n, nán nyanmiansu kpaun kpa nun ɔ. Nan nyanmiansu kpaun kpa'n y'ò le mô mín Sì lé fa man emô'n.

³³ Ɔ sanlín ke, kpaun kpa'n mô Nyanmian fa man menian'n-mô'n y'ò le sɔanlan'n m'ò fi nyanmiansu ɔ'a ju asi m'ò man mân'n nyan nguan'n."

³⁴ Ehi a, bé nwan: "Yeminlín, anún fa kpaun sɔ'n bie man yé cian daa e."

³⁵ Zozi nwan: "Kpaun'n m'ò man bé nyan nyanmiansu nguan'n y'ò le mín. Sɔanlan biala m'ò kò a mín nwɔn'n, ehôe ngun man yí lé. Yé sɔanlan biala m'ò kò le mín kò li'n, nzuhoe ngun man yí lé.

³⁶ Nan m'an han m'an hele emô, emô a nwun mín, kɔsu afi emô nne man mín nni man.

³⁷ Sɔanlan biala mô Sié'n kò fa yí kò man mín'n, ɔ 'ba mín nwɔn. Yé sɔanlan biala m'ò kò a mín nwɔn'n, cian bie lé, mín nyi man yí.

³⁸ Ɔ sanlín ke n vi nyanmiansu m'an mma man ke mun 'ba yò like mô mun kulo ɔ. Nan m malí ke mín 'ba yò like mô sɔanlan'n mô ɔ'a sɔan mín'n kulo'n.

³⁹ Like mô sɔanlan'n mô ɔ'a sɔan mín'n kulo'n y'ò le ke bé mô ɔ'a fa bé ɔ'a man mín'n fíí n'ò minlín mín sa nun. Nan cian m'ò li sian nun anun, n dínnge bé fi ewue nun maan bé nyan nyanmiansu nguan m'ò le man ayuelié'n.

⁴⁰ Like mô Sié'n kulo'n y'ò le ke bé kwalaa mô bé kò nwun Baa'n mô bé kò le yí bé kò li'n, bé nyán nyanmiansu nguan'n. Eɛ cian m'ò li sian nun anun, n dínnge bé maan bé fi ewue nun bé jásu."

⁴¹ Mô Zozi hanlín sɔ yueli'n, Zufu'n-mô kò fé yí nwɔn ɛya, bé lé juɔ yí bé konvin abu ke yí nwan: "Kpaun'n m'ò fi nyanmiansu'n y'ò le mín".

⁴² Bé nwan: "Zozi sɔ'n muonun, nán Zozefu awa dié nun ɔ? Yé sí yí sí non yí nin. Yé ɔ yò sɛ m'ò kan ke ɔ fi nyanmiansu yé ɔ'a ju ɔ?"

⁴³ Zozi nwan: "Emô yáci bé konvin abu ejúɔle'n.

⁴⁴ Sɛ emô nwun ke sɔanlan kun lé ba mín nwɔn an, anún Sié'n mô ɔ'a sɔan mín'n y'ò non yí a a ɔ. Mín kɔsu cian m'ò li sian nun anun, mín 'tinnge yí maan ɔ fi ewue nun jásu.

⁴⁵ Afí b'a hele wò Nyanmian mgbɔmanfue'n-mô kalata nun anun ke: *Nyanmian 'ba hehele menian'n-mô kwalaa ninngé.* Yí sɔ ati, sɔanlan biala m'ò kò tie Sié'n kò fa yí atún dié nun asu'n, ɔ 'ba mín nwɔn.

⁴⁶ Nán ke sɔanlan bie a nwun Sié'n lé ti ɔ, nan sɔanlan'n m'ò fi Nyanmian anwɔn elo ɔ'a ju'n, yí ngɔnmín ala yé ɔ'a nwun Sié nun ɔ.

⁴⁷ Mun kan yí ananhôle mun kele emô ke sɔanlan biala m'ò kò le mín kò li'n, ɔ 'nyan nguan m'ò le man ayuelié'n.

⁴⁸ Ɔ sanlín ke alíe mô bé di a, bé nyan nguan'n y'ò le mín.

⁴⁹ Ke emô anan-mô lili mannan nun ewâ nun asu elo'n, anún bé halí ebele ɔ? Ɔ yòli dede bé kwalaa bé yueli wu.

⁵⁰ Nan kpaun'n m'ò fi nyanmiansu'n dié, sɔanlan m'ò kò li bie'n, ɔ nwu man lé.

⁵¹ Nguan kpaun kpa'n m'ò fi nyanmiansu'n y'ò le mín. Sɔanlan m'ò kò li kpaun sɔ'n bie'n, ɔ le nguan cian daa. Kpaun'n mô mín 'fa mín man'n y'ò le mín nwɔnnaan'n. Mín 'fa mín man maan mân nun anun menian'n-mô nyan nguan."

⁵² Ejôle sɔ'n m'ò hanlín nun anwɔn, Zufu'n-mô kò su akpɔlɔwa kpili kpa bé afian elo, bé nwan: "Nan sɔanlan ehi muonun, ɔ 'yò sɛ nán ɔ'a fa yí nwɔnnaan'n ɔ'a man y'a li?"

⁵³ Zozi nwan: “Mun kan yí ananhòle mun kele emò ke se emò a nni man *Mân Baa nun anwónnaan'n, ese se emò a nnon man yí moja nun an, anun emò le man nguan.”

⁵⁴ Svanlan m'ò kò lí mún nwónnaan'n, m'ò kò non mún moja'n, ò le nyanmiansu nguan m'ò le man ayueli'e'n, ese cian m'ò lí sian nun anun, mún 'tinngé yí maan ò fi ewue nun ò jasù.

⁵⁵ Afí emò nwún yí ké, alíe kpa'n y'ò le mún nwónnaan'n yê nzan kpa'n y'ò le mún moja'n.

⁵⁶ Svanlan m'ò kò lí mún nwónnaan'n, m'ò ese ò kò non mún moja'n, anun ò non mún tí, mún kòsù, mún non yí tí.

⁵⁷ Kémò Si'e'n m'ò ò'a svan mún'n tí así m'ò yí dunman nun yê mún kòsù n dí así'n, yí sò kòsù ala, svanlan m'ò kò lí mún nwónnaan'n, mún dunman nun, ò 'nyan nguan.

⁵⁸ Kpa'n'n m'ò fi nyanmiansu'n, ké ò tí yí nun anun. Ò tí man ké m'ò emò anan-mò lílí b'e wulí'n. Svanlan m'ò kò lí kpa'n sò'n, ò 'nyan nguan ò tanlan así dahuu.”

⁵⁹ Temon m'ò Zozi 'kan ejòle ehí-mò ò kekele menian'n-mò ninng'e'n, anun ò wò Kapenawomun, Zufu'n-mò asonun sua nun anun.

Zozi menian'n-mò dòn 'ba yaci yí tv

⁶⁰ Mò Zozi menian'n-mò dòn tili yí ejòle'n m'ò hanlun'n, bé nwan: “Hei! Ejòle ehí díe ò yò sí ò! Nwan svanlan díe yê ò k'wala sò dí ò?”

⁶¹ Mò Zozi nwunlin ké ehí anwón yê yí menian'n-mò le jòjò bé konvin abú'n, yí nwan: “Yí tí, ehí yò sí man emò ò?”

⁶² Nan anun se cian bie emò nwun ké *Mân Baa'n lé fù kò líka m'ò fi walí nun an, yí díe, emò 'yò bé nwón se?

⁶³ Nyanmian Wawé'n yê ò man b'e nyan nguan ò. Anwónnaan'n tí man líke fíí. Ejòle'n m'ò m'an han m'an hele emò'n, ò kele ké b'e kpín b'e nyan Nyanmian Wawé'n ò non nyanmiansu nguan'n.

⁶⁴ Nan kòsù emò anun mmie-mò nne nni man.” Zozi hanlun ké menian'n mmie-mò nne nni man, ò sanlun ké m'ò ò 'bò yí junman nun abú'n, ò sí menian m'ò b'e nne b'e nni man'n, ese ò sí svanlan'n m'ò ò 'kpe yí nwón atin maan b'e cì yí'n.

⁶⁵ Mò Zozi hanlun sò yueli'n, ese yí nwan: “Ehíka ati, svanlan biala m'ò mún Sí a nyí man yí ké ò bála mún nwón'n, ò ngwala man mún nwón ba.”

⁶⁶ Ò fi ébele, yí menian'n mmie-mò dòn yacilí yí tili, b'a nzi man yí sò kón.

⁶⁷ M'ò yòlí sò'n, nán Zozi a bisa yí menian bulu non nnyuan'n ké: “Nan emò lílí, emò díe b'e ngò man?”

⁶⁸ Ké Zozi anwan 'tò ala, Simón Pieli kukuli yí nwan sò a, yí nwan: “Yé Mun, anun nwan svanlan díe anwón yê yé 'kò ò? Wó yê wó nwan ejòle'n man b'e nyan nyanmiansu nguan m'ò le man ayueli'e'n ò.”

⁶⁹ Yé díe yé de wó yé dí, ese y'a nwun ké Svanlan Nwanzan-nwanzan'n mò Nyanmian a svan yí'n y'ò le wó.”

⁷⁰ Mò Simón Pieli hanlun sò yueli'n, Zozi nwan: “Emò menian bulu non nnyuan'n, asò nán mún yê n vélelí emò ò? Nan kòsù emò anun kón tí busuofu.”

⁷¹ Svanlan sò'n mò Zozi lé kan yí ejòle'n y'ò le Simón Isikaliotí awa Zudasí mò cian bie ò 'yí Zozi man'n. Zudasí sò'n tí Zozi menian bulu non nnyuan nun anun kón.

¹ Ehi anzin, Zozi kɔ hɔ mgbanza Galile mɔn nɔn anun kulo'n-mɔ asɔ. Mgbanza sɔ nɔn anun, ɔ'a nju man Zude mɔn nɔn, ɔ sanlɔn kɛ elɔ Zufɔ mgbain'n-mɔ lɛ kpɔnnɔde yɨ kun yɨ.

² Nan kɛmɔ anun Zufɔ'n-mɔ *Kpato Bɔ Feti'n ka kaan ju'n,

³ yɨ nianman'n-mɔ nwan: “Zozi, jasɔ ɛwa kɔ Zude maan wɔ menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ elɔ'n, bɛ kɔsɔ bɛ nwɔn wɔ junman'n mɔ ɛ lɛ di'n.

⁴ Svanlan m'ɔ kulo kɛ menian'n-mɔ nwun yɨ junman'n m'ɔ di'n, ɔ nni man yɨ nɔvialɛ nɔn. Kɛ wɔ lɨlɛ ɛ di junman sva'n, kɔ lɨ yɨ elɔ maan mɔn'n kwalaa nwɔn wɔ.”

⁵ Bɛ lɛ kan sɔ'n, afɨ yɨ nianman'n-mɔ muonun, bɛ nne man yɨ bɛ nni man.

⁶ Zozi nwan: “Mɔn diɛ, mɔn mɛlɛ diɛ kpa'n juli man, nan ɛmɔ diɛ, mɛlɛ kwalaa ti kpa man ɛmɔ.

⁷ ɛmɔ diɛ, menian'n-mɔ ngɔala man kɛ bɛ kpɔ ɛmɔ, nan mɔn diɛ, bɛ kpɔ mɔn. Afɨ mɔn kan kɛ bɛ nyɔlɛ'n ti ɛtɛ.

⁸ ɛmɔ hɔ, bɛ hɔ lɨ feti'n, nan mɔn diɛ, mɔn nni man feti sɔ'n bie. ɔ sanlɔn kɛ mɔn mɛlɛ diɛ kpa'n juli man.”

⁹ Kɛ ɔ hanlɔn sɔ hehɛlɨ bɛ yueli'n, ɔ kɔ ha Galile.

Zozi 'ba hɔ Zoluzalemɔn Kpato Bɔ Feti nɔn abɔ

¹⁰ Mɔ Zozi anianman'n-mɔ hɔlɨ feti elie'n, sian'n yɨ kɔsɔ ɔ kɔ kpɔ bɛ. Nan kɔsɔ ɔ fialɨ. ɔ'a nyɨ man yɨ nwɔn ɔ'a ngele man menian'n-mɔ kvalaatin.

¹¹ Mɔ bɛ 'di feti'n, anun Zufɔ mgbain'n-mɔ lɛ kpɔnnɔde yɨ. ɛsɛ anun bɛ lɛ bisa bisa: “ɔ wɔ nin? ɔ wɔ nin?”

¹² Meninsɔnman nɔn anun, anun bɛ lɛ su yɨ nwɔn akpɔlɔwa. Mmie-mɔ nwan: “ɔ ti svanlan kpa.” Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Cɛcɛ, nɔn svanlan kpa ɔ, ɔ lɛ laka laka menian'n-mɔ.”

¹³ Nan kɔsɔ kɛmɔ bɛ sulo Zufɔ mgbain'n-mɔ nɔn ati, bɛ ngɔala man yɨ jawe nɔn kan.

¹⁴ Mɔ bɛ lɨlɨ feti'n dede mɔ ɔ 'kɔ yɨ afian'n, Zozi kɔ hɔ Nyanmɔn awulo nɔn anun ɔ lɛ kɔ a hehele menian'n-mɔ ninngɛ.

¹⁵ Yɨ like'n m'ɔ lɛ kekele'n kɔ sin Zufɔ'n-mɔ anwɔn, bɛ nwan: “Bian ɛhɨ mɔ ɔ'a ngɔ man sukulu fi'n, ɔ yɔ sɛ mɔ ɔ sɨ kalata kpɨli sva ɔ?”

¹⁶ Zozi nwan: “Ninngɛ'n mɔ mɔn kekele ɛmɔ ɛwa'n, nɔn mɔn muonun mɔn ti anun ninngɛ yɛ mɔn kekele ɛmɔ ɔ, nan ɔ fi svanlan'n mɔ ɔ'a svan mɔn nɔn elɔ.

¹⁷ Svanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ yɔ like mɔ Nyanmɔn kulo'n, sɛ ninngɛ'n mɔ mɔn kekele'n fi Nyanmɔn elɔ a, anaan ɔ ti mɔn muonun mɔn ti anwɔn ninngɛ a, ɔ kwalaa ɔ nwun yɨ.

¹⁸ Svanlan m'ɔ kan yɨ muonun yɨ nwɔn ejɔlɛ'n, anun ɔ lɛ kpɔnnɔde yɨ muonun yɨ anunminnyanmɔn. Nan nunhan m'ɔ kpɔnnɔde svanlan'n m'ɔ svanlɔn yɨ nɔn anunminnyanmɔn'n, svanlan sɔ'n, ɔ ti svanlan kpa. ɔ nni man ato fɨi.

¹⁹ *Moyizɨ yɛ ɔ falɨ mala'n manlɔn ɛmɔ ɔ. ɔ ti man sɔ ɔ? Kɔsɔ ɛmɔ anun kɔn bɔbɔ nni man mala sɔ nɔn asɔ. Nzu ati yɛ ɛmɔ kulo kɛ bɛ kun mɔn ɔ?”

²⁰ Meninsɔnman'n nwan: “Wɔ, ɛ ti man svanlan kpa fififi, ɛ lɛ bayɛ! Nwan yɛ ɔ kulo kɛ ɔ kun wɔ ɔ?”

²¹ Zozi nwan: “Like kɔnmgbɔ cɛin ɛhɨ mɔ m'an yɔ'n, ɔ'a sin ɛmɔ anwɔn. Ejɔlɛ sɔ nɔn a lɔ ɛmɔ ngasi. Cɛin daa ɛmɔ bɔ sɔ.

²² ɛmɔ tɛ, Moyizɨ a man ɛmɔ mala kɛ bɛ kpɛ mmelenzua'n-mɔ mmian nɔn. Sakpa kɔsɔ, mmelenzua mmian nɔn ɛkpɛ sɔ'n, ɛmɔ anan-mɔ yɔ yɨ daba yɨ nzɔn nɔn b'a wɔ Moyizɨ. Kɛmɔ ɛmɔ kulo kɛ bɛ di mala sɔ nɔn asɔ nɔn ati, *ɛnwɔnmɔn ele cɛin'n bɔbɔ, ɛmɔ kpɛ mmelenzua'n-mɔ mmian nɔn.

²³ Kε ɔ kɔ yɔ nán emɔ a nwɔn man Moyizɪ mala nɪn ati, enwɔnmian ele cɪan'n muonun emɔ kpε mmelenzua'n-mɔ mmian nun. Nan sε emɔ kpε mmelenzua mmian nun enwɔnmian ele cɪan nɪn an, anɪn nzu ati yê, sε m'an man kulo sɔanlan dasannɪn kɔn anwɔn a sa enwɔnmian ele cɪan nɪn an, anɪn emɔ fε mɪn nwɔn ɛya sɔa ɔ?

²⁴ Emɔ nán bε nɪan sɔanlan anyunnun bε bua yɪ ndεε, nan emɔ búá ndεε ananhɔle nun."

Menian'n-mɔ 'ba bisa bisa bε nwɔn

sε Zozɪ yê ɔ tɪ Kilisi nɪn an

²⁵ Ehɪ, anɪn Zoluzalemɔn ebele menian mmie-mɔ le kan kε: "Sɔanlan'n mɔ yê mgbain'n-mɔ le kpɔnnɔde yɪ bε kun yɪ'n, nán yɪ ahi?

²⁶ Bε nɪan kε ɔ le joɔ menian'n-mɔ anɪn ewa ɔ, kɔsɔ bε nze man yɪ sa fɪfɪ. Asɔ yê mgbain'n-mɔ a nwun yɪ ananhɔle kε yɪ y'ɔ le *Kilisi'n, sɔanlan'n mɔ ɔ 'ba le yê ti nɪn ɔ?

²⁷ Bian ehɪ diε, yε sɪ lika m'ɔ fi ɔ. Kɔsɔ bε nwan Kilisi'n diε, sε ɔ 'ba a, sɔanlan fɪfɪ nnwun man lika m'ɔ fi'n."

²⁸ Yɪ sɔ ati, mɔ Zozɪ 'kekele bε ninngε wɔ Nyanmian awulo nɪn anɪn'n, ɔ kɔ tɪan nun, yɪ nwan: "Asɔ emɔ junlun kε emɔ sɪ mɪn εsε emɔ sɪ lika mɔ n vi'n sakpa ɔ? Nán mɪn ti anwɔn atɪn yê m'an a ɔ, nan sɔanlan'n m'ɔ sɔanlun mɪn'n ti ananhɔlefɔε. Kɔsɔ emɔ nzɪ man yɪ.

²⁹ Mɪn diε mɪn sɪ yɪ, ɔ sanlun kε n vi yɪ nwɔn ebele yê m'an a ɔ. Yɪ dein yê ɔ sɔanlun mɪn ɔ."

³⁰ Mɔ Zozɪ hanlun sɔ'n, bε 'kpɔnnɔde kε bε cɪ yɪ ebele ala. Nan sɔanlan fɪfɪ a ngɔala man yɪ cɪ, ɔ sanlun kε anɪn yɪ dɔε'n juli man.

³¹ Nan kɔsɔ meninsɔnman nɪn anɪn, menian dɔɔn lehɪ yɪ lili. Bε nwan: "Cɪan mɔ Kilisi'n kɔ a'n, asɔ ɔ 'yɔ asinbenwɔn ninngε m'ɔ tala sɔanlan ehɪ diε'n-mɔ ɔ?"

Bε 'ba yɪ nzalafɔ'n-mɔ kε bε hɔ hyɪ Zozɪ

³² Ehɪ, Zozɪ anwɔn ejɔle'n mɔ anɪn bε le kɪkan yɪ nhun nhun menian nɪn anɪn'n, *Falisifɔε'n-mɔ tɪlɪ yɪ kwalaa. Nyanmian *teeyɪfɔε mgbain'n-mɔ nɔn Falisifɔε'n-mɔ kɔ yɪ Nyanmian awulo nɪn anɪn nzalafɔ'n-mɔ kε bε hɔ hyɪ Zozɪ.

³³ Mɔ nzalafɔ'n-mɔ hɔlɪ juli Zozɪ anwɔn elɔ'n, yɪ nwan: "Mɪn nɔn emɔ yε 'tanlan mεle kaan biekun kwalaaaka nán m'an hɔ sɔanlan'n m'ɔ sɔanlun mɪn nɪn anwɔn elɔ.

³⁴ Emɔ 'ba kpɔnnɔde mɪn, nan kɔsɔ, emɔ ngɔ nwun man mɪn. ɔ sanlun kε lika mɔ mɪn 'ba hɔ'n, emɔ ngɔ hɔala man elɔ kɔ."

³⁵ Zufɔ'n-mɔ le bisa bisa bε nwɔn kε: "Anɪn ninhan lika diε yê ɔ 'ba hɔ dede mɔ yε kpɔnnɔde yɪ a, yε nnwun man yɪ ɔ? Asɔ ɔ 'ba tɔa Zufɔ'n-mɔ mɔ b'a tɔ b'a sanndɪ bε mɔ bε tɪ man Zufɔ'n mɔn nɪn'n nán ɔ kekele bε mɔ bε tɪ man Zufɔ'n ninngε anaan?

³⁶ Afɪ yɪ nwan: 'Emɔ 'ba kpɔnnɔde mɪn, nan kɔsɔ, emɔ ngɔ nwun man mɪn. ɔ sanlun kε lika mɔ mɪn 'ba hɔ'n, emɔ ngɔ hɔala man elɔ kɔ.' Ejɔle ehɪ mɔ ɔ'a han'n, yɪ bu keke sε?"

Zozɪ 'ba han ngɔan nzue nɪn anwɔn ejɔle

³⁷ Zufɔ'n-mɔ fetɪ sɔ'n kɔsɔ, cɪan m'ɔ li sian'n yê ɔ ti fetɪ'n cɪan kpili kpa nɪn ɔ. Cɪan sɔ'n, Zozɪ jasɔlɪ jinlanlun menian'n-mɔ kwalaa afian an, yɪ nwan: "Sɔanlan mɔ nzuhɔle le kun yɪ'n, ɔ bála mɪn nwɔn ɔ bála a nɔn nzue.

³⁸ Kε Ehεle Ejɔle'n kan yɪ'n, biala m'ɔ kɔ le mɪn kɔ li'n, ngɔan nzue fɔfɔle fi yɪ ahɔnlun nɪn anɪn ɔ 'sɪn wa wa wa."

³⁹ Ngvan nzue so'n mɔ Zozi ɛ kan yɛ ejɔle ɛwa'n y'ɔ le Nyanmian Wawe'n mɔ sɔanlan biala m'ɔ kɔ le yɛ kɔ li nun asa 'kan yɛ'n. Yɛ temɔn sɔ nun anun, anɔn sɔanlan fɛi asa hanlɔn man Wawe'n bɔbɔ. ɔ sanlɔn ɛ anɔn bɛ wulalɔ man Zozi anunminnyanmɔn.

⁴⁰ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, meninsɔnman'n kɔ bu bɛ nwɔn nun. Mmie-mɔ nwan: “Bian ɛhi tɪ Nyanmian kpɔmanfɔe'n sakpa.”

⁴¹ Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Kilisi nun ɔ!”

Mmiekun-mɔ kɔsɔ nwan: “Heei! Anɔn, Galile mɔn nun yɛ Kilisi'n fi 'fite ɔ?”

⁴² Ehele Ejɔle'n kan ɛ Kilisi'n, ɔ 'yɔ *Davidi abusuan nɔn anɔn sɔanlan, ɔ fi Betelehemɔn, Davidi kulo nɔn asɔ.”

⁴³ Ɛ ɔ yɔli mɔ Zozi dunman nun, meninsɔnman'n buli bɛ nwɔn nun nɔn anɔn.

⁴⁴ Mmie-mɔ kɔsɔ dɛ, anɔn bɛ ɛ kpɔndɛ yɛ bɛ cɪ yɛ, nan kɔsɔ sɔanlan fɛi a ngɔala man yɛ sa fa kan yɛ.

⁴⁵ Ɛ ɔ yɔli sɔ'n, nzalafu'n-mɔ kɔ sa kɔ hɔ Nyanmian tɛɛyɛfɔe'n-mɔ nɔn Falisifɔe'n-mɔ anwɔn ɛɔ. Ɛ bɛ 'ju ebele ala, mgbain'n-mɔ nwan: “ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ a nji man yɛ a mma man ɔ?”

⁴⁶ Nzalafu'n-mɔ nwan: “Ejɔle'n m'ɔ kan'n, nyanminsemɔn, ɛ yɛ wɔ ɛwa'n, sɔanlan fɛi hanlɔn man bie lɛ.”

⁴⁷ Falisifɔe'n-mɔ nwan: “Yɛ ti, ɛmɔ kɔsɔ, ɛmɔ a man ɔ'a laka ɛmɔ bie ɔ?”

⁴⁸ Asɔ yɛ mgbain'n-mɔ nunhan kɔn anaan Falisifɔe'n-mɔ nunhan kɔn lelɔ yɛ ɔ lili man ɔ?

⁴⁹ Meninsɔnman ɛhi, bɛ dɛ bɛ nzɪ man *Moyizɪ mala'n, bɛ tɪ menian mɔ b'a bɔ bɛ sasan!”

⁵⁰ Falisifɔe sɔ'n-mɔ mɔ bɛ yialɔ ebele'n, Ninkodemɔn m'ɔ walɔ tɔli Zozi cɪan kɔn kɔngɔe'n, anɔn ɔ wɔ bɛ nun bie.

⁵¹ Yɛ nwan: “Yɛ mala nɔn anɔn, sɔanlan mɔ bɛ nwunlin man like mɔ ɔ'a yɔ'n, bɛ mmua man yɛ ndɛɛ ɛ ɔ di fɔɔ ɔ.”

⁵² Ejɔle sɔ'n mɔ Ninkodemɔn hanlɔn'n ngɔ yɔ man bɛ fɛ. Ɛhi a, bɛ nwan: “Yɛ ti, wɔ kɔsɔ wɔ ɛ tɪ Galile sɔanlan? Suan Ehele Ejɔle'n nɔn ɛ 'ba nwun ɛ Nyanmian kpɔmanfɔe fɛi fi man Galile.”

⁵³ Ɛ ɔ yɔli sɔ'n, ɛhi jasɔ a, anɔn cuein ɔ'a hɔ yɛ awulo, ɛhi jasɔ a, anɔn cuein ɔ'a hɔ yɛ awulo.

8

Zozi nɔn balasua'n m'ɔ tɔnlin aja'n

¹ Ɛhi, Zozi fi Nyanmian awulo nɔn anɔn, ɔ kɔ fite kɔ hɔ *Olivɔ buka nɔn asɔ.

² Yɛ alɛ hinlɔn, ngelemɔ tutun'n, Zozi kɔ sa kɔ hɔ Nyanmian awulo ɛɔ bieku. Ɛ ɔ 'wɔlɔ ebele ala, meninsɔnman'n kɔ hyɔn kɔ kpunngɛ yɛ. Zozi kɔ tanlan asɔ ɔ le kekele bɛ ninngɛ.

³ ɔ wɔ ebele kaan an, Nyanmian mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ nɔn *Falisifɔe'n-mɔ nɔn balasua kɔn kɔ a kɔ tɔ yɛ. Balasua sɔ nɔn a tɔn aja. Bɛ kɔ fa yɛ bɛ kɔ sie menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ebele.

⁴ Bɛ nwan: “Kpain, balasua ɛhi a tɔn aja. Bɛ 'kɔ ju a, anɔn ɔ nɔn belenzua kɔn la.

⁵ *Moyizɪ kɔsɔ hanlɔn wɔ yɛ mala nɔn anɔn ɛ mmalasua sɔa-mɔ, yɛ tɔtɔ bɛ ɛbɔ yɛ hɔn bɛ. Nan wɔ kɔsɔ, wɔ nwan nze?”

⁶ Bɛ 'kan sɔ bɛ tetie yɛ nwan nɔn nɔn bɛ jinlan sɔ bɛ sɛ kɔ ɔ'a yɔ ɛɛ.

Mɔ bɛ 'bisa kosuan sɔ'n, anɔn Zozi a si yɛ ti asɔ. ɔ le yɛ sa'n ɔ le kekele asɛ nɔn anwɔn.

⁷ Kemo anin be te bisa yi kosuan'n, Zozi ko kuku yi ti so, yi nwan: "Emo nunhan kon m'o yoli man ete le'n, o li mwa o to ebue bo balasua ehi."

⁸ Ke o hanlin so yueli'n, ese o ko si yi ti asi biekun o le kekele asi n'in anwon.

⁹ Be mo be nun balasua'n wali'n, ke be tili ejole so'n, be mgbain o, be mgbafele o, be kwalaa be ko yaci balasua n'in ebele be ko ho. Balasua n'in angonmin ko ha Zozi anwon ebele.

¹⁰ Zozi ko kuku yi ti so o ko bisa balasua'n ke: "Balasua, menian'n-mo wo nin? Swanlan fi a ndua man wo ete n'in anwon kale o?"

¹¹ Balasua'n nwan: "Min min, swanlan fi a nze man min sa."

Zozi nwan: "Se swanlan fi a nze man wo sa a, min koso min nze man wo sa fi. Yi ti, ko, nan koso n'e yo ete fi kon."]

Mân n'in anun kanlann'e'n y'o le Zozi

¹² Anin Zozi te wo Nyanmian awulo n'in anun ebele. O kacili yi n'in bagua n'in anwon elo biekun an, yi nwan: "Mân'n kanlann'e'n y'o le min. Swanlan m'o ko si min so'n, o nnanndi man awosin nun le, nan o 'nyan kanlann'e'n m'o man ngwan'n."

¹³ *Falisife'n-mo nwan: "Wo muonun e le di wo nwon adanzie, yi so ati wo ejole'n mo e le kan'n ti ato."

¹⁴ Zozi nwan: "Se min di min nwon adanzie babo a, min ejole'n mo min kan'n ti ananhole. O sanlin ke min si lika mo n vi m mali o, ese min si lika mo min ko o. Nan emo die, emo nzi man lika mo n vi m mali o, ese emo nzi man lika mo min ko o."

¹⁵ Emo bua be ndee'n ke kulo menian'n-mo bua yi'n. Nan min die, min mmua man swanlan fi ndee.

¹⁶ Se min nwan min 'bua ndee a, min ndee ebua'n ti foon. O sanlin ke nan min ngonmin ye min 'bua o, nan min nun Sie'n m'o swanlin min'n ye ye 'bua o.

¹⁷ B'a hele wo mala nin anun ke se menian nnyuan adanzie elie'n yo kon an, be fa be ejole nin ananhole.

¹⁸ Min muonun min di min nwon adanzie, ese Sie'n koso m'o swanlan min'n di min nwon adanzie."

¹⁹ Be nwan: "Wo si so'n wo nin?"

Zozi nwan: "Sian die, m'an nwun ke emo nzi man min, ese emo nzi man min Si. Nan se emo si min an, ahan emo si min Si koso."

²⁰ Mo Zozi 'kan ejole so'n, anin o wo Nyanmian awulo n'in anun lika mo be tu keti'n. Swanlan fi a nze man yi sa, o sanlin ke anin yi doe'n juli man.

²¹ Zozi ko han ko hele be biekun ke: "Min 'ba ho min yaci emo man'n min man be. Emo 'ba kpnnnde min, nan koso emo 'ka be ete nin anun be wu. Lika mo min ko'n, emo nguala man elo bie ko."

²² Zufu'n-mo nwan: "Bian ehi muonun, anin o le ba hun yi nwon anaan? Afi yi nwan: 'Lika mo min ko'n, emo nguala man elo bie ko.'"

²³ Zozi nwan: "Asi ewa ye emo fi o, nan min die, n vi anwunno. Emo ti man ehi anun menian, nan min die, n di man man ehi anun swanlan.

²⁴ Ehika ati ye min nwan emo 'ka be ete nin anun be wu nin o. Afi min mo n di asi dahuu'n, se emo a nne man min swanlan ehale kon'n mo n di'n b'a nni man an, emo 'ka be ete nin anun be wu."

²⁵ Mo Zufu'n-mo tili ejole so'n, be nwan: "Wo ejian mo e jin ebele'n, nzu swanlan die y'o le wo?"

Zozi nwan: "Ke m gbin n di yi'n ye abubo nin anun n ganlin n geleli emo nin o."

²⁶ N ne emo anwon ejole don kpa mo min kwalaa min kan ese min kwalaa min jinlan so min bu emo foo. Nan koso swanlan'n m'o swanlin min'n, o ti ananholefue. M'o hanlin heleli min'n, yi ala ye min kan min kele man nin o."

27 Ejòlè sò'n mɔ Zozi hanlín'n, b'a ndi man yí bu ké yí Sɪ anwɔn ejòlè yê ɔ le kan kele bé ɔ.

28 Eɛ Zozi kɔ han biekun kɔ tɔ sɔ, yí nwan: “Cian sò'n yê é mɔ 'ba fɔla *Mân Baa nɔn anwunno'n, cian sò'n yê é mɔ 'ba nwun mín sɔanlan ehòlè kɔn'n mɔ n di nɔn ɔ. É mɔ 'ba nwun ké mɔn mmɔ man mín ti anun mɔn nyɔ man like fíí, nan mɔ Sɪ'e'n hehelí mín'n, yí nwɔn ejòlè ala yê mɔn kan ɔ.

29 Sɔanlan'n m'ɔ sɔanlín mín'n jin mín nzin. ɔ yíí man mín tɔlɪ man, ɔ sanlín ké like m'ɔ kulo'n yê cian daa mɔn yɔ ɔ.”

30 Ejòlè sò'n mɔ Zozi hanlín nɔn ati, menian dɔɔn leli yí lili.

Abalahamɔn amma kpa'n-mɔ

31 M'ɔ yɔlɪ sò'n, Zozi kɔ kpɛ yí nyɔn Zufu'n-mɔ mɔ b'a le yí b'a li'n-mɔ anwɔn éɔ, yí nwan: “Ejòlè'n mɔ m'an han m'an hele é mɔ'n, sɛ é mɔ sɔ nɔn kpa a, é mɔ 'kaci mín menian sakpa.

32 Eɛle nɔn anun yê é mɔ 'ba nwun ananhòlè'n, nán ananhòlè'n kɔsɔ a man é mɔ a nyan bé ti b'a ngaci man nganga.”

33 Ejòlè sò'n mɔ Zozi hanlín nɔn a nyɔ man Zufu'n mmie-mɔ fɛ. Ké bɛ tɔlɪ ejòlè sɔ nɔn ala, bé nwan: “Yé diɛ, Abalahamɔn amma y'ɔ le yê. Yɛ kacili man sɔanlan fíí nganga lé. Nan ɔ yɔ sɛ mɔ é le kan ké é mɔ 'ba nyan bé ti ɔ?”

34 Zozi nwan: “Mɔn kan yí ananhòlè mɔn kele é mɔ ké sɔanlan biala m'ɔ yɔ ete'n, anɔn ɔ ti ete'n kanga.

35 Nán daa yê kanga'n di afilie'n bie ɔ. Nan baa'n mɔ bɛ kɔ wɔ yí afilie nɔn anun'n, ɔ di afilie'n dahuu.

36 Sɛ Baa'n man é mɔ nyan bé ti a, anɔn é mɔ a nyan bé ti sakpa.

37 Mɔn sɪ ké Abalahamɔn abɔsɔ menian y'ɔ le é mɔ. Kɔsɔ é mɔ 'kpɔnnɛ mín bɛ kun mín, ɔ sanlín ké é mɔ nne man mín ejòlè'n bɛ nni man.

38 Like mɔ mɔn Sɪ hehelí mín nɔn anwɔn ejòlè yê mɔn kan ɔ. Nan é mɔ diɛ, like mɔ é mɔ asɪ nɔn a hele é mɔ'n yê é mɔ le yɔ nɔn ɔ.”

39 Bé nwan: “Yé sɪ yɔ le Abalahamɔn.”

Zozi nwan: “Sɛ é mɔ asɪ y'ɔ le Abalahamɔn sakpa a, ahan yí ninngɛ'n m'ɔ yɔlɪ'n, bie yê é mɔ yɔ ɔ.

40 Nan kɔsɔ é mɔ diɛ, sunnzun mɔ m'an han ananhòlè'n mɔ Nyanmian hanlín hehelí mín'n m'an hele é mɔ ɔ, é mɔ 'kpɔnnɛ mín kun mín. Like sɔa, Abalahamɔn a nyɔ man bie lé.

41 Junman kɔnmgbá'n mɔ é mɔ asɪ'n di'n, yí bie yê é mɔ kɔsɔ di nɔn ɔ.”

Mɔ Zozi hanlín sò'n, Zufu'n-mɔ kɔ fɛ éya kpili kpa. Bé nwan: “Nán gua sɔ mma y'ɔ le yê é nɔn! Yé Sɪ baa kɔnmgbá cein'n y'ɔ le Nyanmian.”

42 Zozi nwan: “Sɛ é mɔ asɪ y'ɔ le Nyanmian sakpa a, ahan é mɔ kulo mín ejòlè. ɔ sanlín ké n vi Nyanmian anwɔn éɔ yê m mali ɔ. Yê yí dunman nɔn ati yê n wɔ ewa ɔ. Nán mín ngɔnmɔn mín ti anwɔn yê m'an a ɔ. Nan yí yê ɔ sɔanlín mín ɔ.

43 Nzuke ati yê mɔn kan mín ejòlè diɛ a, é mɔ ndi man yí bu ɔ? Afí é mɔ nguala man ké bɛ ti yí bu.

44 É mɔ asɪ y'ɔ le *Abɔnsanmɔn. É mɔ kulo ké bɛ yɔ like m'ɔ kulo'n. Ké alɔa bɔlɪ'n, kodiawu junman y'ɔ di ɔ. ɔ hanlín man ananhòlè lé, ɔ sanlín ké ananhòlè nnɔn man yí nɔn. Atɔfɔɛ kɔn m'ɔ hali'n y'ɔ le yí. Ato nɔn a kaci yí abalabɔ, yí alɛ m'ɔ di nɔn anun. ɔ ti atɔfɔɛ'n-mɔ kɔalaa asɪ.

45 Nan ké mɔ mín diɛ mɔn kan ananhòlè'n, yí ti, ɔ man é mɔ nne man mín bɛ nni man.

46 É mɔ nunhan benin yê ɔ kɔala ɔ sɛ ké m'an yɔ ete ɔ? Nan sɛ mɔn kan ananhòlè a, nzuke ati yê é mɔ nne man mín nni man ɔ?

⁴⁷ Svanlan m'ɔ tɪ Nyanmɪan svanlan'n, ɔ tie Nyanmɪan anɔvan ejɔle'n. Nan kemɔ emɔ tɪ man Nyanmɪan die'n, yɪ tɪ yê ɔ man emɔ ndie man mɪn ejɔle nɪn ɔ."

Zozi tɪ kpili tala Abalahamɔn

⁴⁸ Zufu'n-mɔ nwan: "Yê hanlɪn kɛ ɛ tɪ man Zufu kpa, ɛ tɪ *Samali svanlan, ɛsɛ ɛ le baye, ɔ tɪ man ananhɔle ɔ?"

⁴⁹ Zozi nwan: "Cɛcɛ, n ne man baye. Mɪn die, mɪn Sɪ yê mɪn kannvɔ yɪ ɔ. Kɔsɔ emɔ ngulo man kɛ bɛ man mɪn anyɪnnɔ."

⁵⁰ Mɪn die mɪn muonun mɪn mgbɔndɛ man mɪn anunminnyanmɔn. Svanlan kɔn wɔ ebɛle m'ɔ wula mɪn anunminnyanmɔn ɔ. ɛsɛ yɪ yê ɔ bua ndɛɛ nɪn ɔ.

⁵¹ Yɪ tɪ, mɪn kan yɪ ananhɔle mɪn kele emɔ kɛ svanlan biala m'ɔ kɔ le ejɔle'n mɔ mɪn kan'n kɔ li'n, svanlan sɔ'n, ɔ nwun man lɛ."

⁵² Zufu'n-mɔ nwan: "Kikaala die, y'a nwun yɪ kɛ ɛ le baye. ɔ sanlɪn kɛ Abalahamɔn a wu, mgbɔmanfɔe'n-mɔ kɔsɔ a wu. ɔ yɔ sɛ mɔ afi ɛ le kan kɛ: 'Svanlan biala m'ɔ kɔ le ejɔle'n mɔ mɪn kan'n kɔ li'n, svanlan sɔ'n, ɔ nwun man le.'"

⁵³ Yê sɪ Abalahamɔn mɔ ɔ'a wu'n, ɛ de di kɛ ɛ tɪ kpili tala yɪ ɔ? Mgbɔmanfɔe'n-mɔ kɔsɔ a wu. ɛ tɪ wɔ die sɛ?"

⁵⁴ Zozi nwan: "Sɛ mɪn muonun mɪn kannvɔ mɪn nwɔn an, mɪn nwɔn ɛkannvɔe'n tɪ mgban. Mɪn Sɪ mɔ emɔ nwan ɔ tɪ emɔ Nyanmɪan'n, yɪ yê ɔ kannvɔ mɪn ɔ.

⁵⁵ Nan kɔsɔ, emɔ nzɪ man yɪ. Mɪn die, mɪn sɪ yɪ. Sɛ mɪn kan kɛ mɪn nzɪ man yɪ a, anɪn m'an kaci atofɔe kɛ emɔ. Nan mɪn sɪ yɪ, ɛsɛ mɪn de yɪ nɔan ejɔle'n mɪn di.

⁵⁶ Emɔ asɪ Abalahamɔn lili fɛ kɛ ahan ɔ nwunlɪn mɪn ɛwale cɪan'n. ɔ nwunlɪn yɪ kɔsɔ, ɛsɛ ɔ lili yɪ nwɔn fɛ."

⁵⁷ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, Zufu'n-mɔ nwan: "An! ɛ lili man afɔe abulanun bɔbɔ mgban, wɔ nwan a nwun Abalahamɔn."

⁵⁸ Zozi nwan: "Mɪn kan yɪ ananhɔle mɪn kele emɔ kɛ, asannan nán b'a wu Abalahamɔn'n, anɪn n wɔ ebɛle."

⁵⁹ ɛhɪ a, bɛ kɔ sɪsa nyɔbɔe, bɛ 'tutɔ bɛ bɔ Zozi. ɔ kɔ nwanndi kɔ fia, ɔ fi Nyanmɪan awulo nɪn anun ebɛle ɔ kɔ fite kɔ hɔ.

9

Zozi 'ba tike anyɪnsinlinwafɔe kɔn anyɪn'n

¹ Mɔ Zozi fi Nyanmɪan awulo ebɛle fiteli'n, ɔ 'kɔ kaan an, ɔ nɔn bian kɔn kɔ yia. Bian sɔ'n, bɛ 'wɔ yɪ a, anɪn yɪ nyɪn a sin.

² Mɔ Zozi menianmɔn-mɔ nwunlɪn yɪ'n, bɛ nwan: "“Labi, ɔ yɔ sɛ mɔ bian ɛhɪ, bɛ 'wɔ yɪ a, anɪn yɪ nyɪn a sin'n? Yɪ muonun yɪ ɛtɛ nɪn ati anaan yɪ sɪ nɔn yɪ nɪn ɛtɛ nɪn ati ɔ?”"

³ Zozi nwan: "Nán ɛtɛ mɔ ɔ'a yɔ ti ɔ, yê nán ɛtɛ mɔ yɪ sɪ nɔn yɪ nɪn a yɔ ti ɔ. Nan bɛ wɔlɪ yɪ sɔ maan Nyanmɪan nanndɪ yɪ sɔ ɔ yɪ yɪ junman'n mɔ ɔ 'ba li'n kele mán'n.

⁴ Kemɔ alíe'n tɛ wɔ sɔ'n, ɔ sɛ kɛ yɛ lí svanlan'n mɔ ɔ'a svan mɪn'n junman'n. Nan alíe'n le 'ba san mɔ svanlan fí ngɔ huala man junman di ɔ.

⁵ Mɔ n de wɔ mán nɪn anun ɛwa'n, mán'n kanlannɛ'n y'ɔ le mɪn."

⁶ Mɔ Zozi hanlɪn ejɔle sɔ'n yueli'n, ɔ kɔ tɔ ngɛsɛle asɪ, ɔ kɔ fa kɔ fɔtɔ ngɛtɛ, ɔ kɔ han anyɪnsinlinwafɔe nɪn anyɪn nɪn asɔ.

⁷ Yɪ nwan: "Kɔ nwunnnzɪn wɔ nyunnnun Silowe asubula nɪn anun." (Dunman Silowe'n, yɪ bɔ y'ɔ le kɛ b'a svan yɪ.) Anyɪnsinlinwafɔe'n kɔ hɔ kɔ nwunnnzɪn yɪ nyunnnun. Mɔ ɔ 'sa yɪ nzɪn ba'n, anɪn yɪ nyɪn nɪn a tike.

⁸ M'ɔ yɔli sɔ'n, bé mɔ be nɔn yí mantan mantan sɔ nɔn bé mɔ be sɪ yí daba ke yí nyin a sin nán ɔ se le se le di'n, be kɔ nwun yí. Bé nwan: “Svanlan'n m'ɔ tanlan atun nɔn anvan ɔ se le se le'n, asu nán yí ahi?”

⁹ Mmie-mɔ nwan: “Yí ɔ.”

Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Cɛɛɛ, nán yí ɔ, nan ɔ soman yí hɔ ɔ.”

Mɔ bian'n tɪli akpulɔwa'n mɔ be le su'n, yí nwan: “Mín ɔ, mín bɔbɔ mín ahi.”

¹⁰ Ejɔle'n kɔ sin bé nwɔn, bé nwan: “Nan anun ɔ yɔli se kpa mɔ wɔ nyin nɔn a tike'n?”

¹¹ Yí nwan: “Bian'n mɔ be fe le yí Zozi'n, ɔ fɔtɔli ngetɛ kaan bie ɔ falɪ ɔ kputali mín nyin nɔn asu nán ɔ'a se mín ke: ‘Kɔ Siloe kɔ nwunnzin wɔ nyunnun.’ N gɔli mɔ n nwunnzinlin mín nyunnun yueli'n yê mín nyin'n tikelɪ ɔ.”

¹² Bé nwan: “Bian sɔ'n wɔ nɔn?”

Yí nwan: “Mún nzi man.”

Falisifɔe'n-mɔ 'ba bisa svanlan'n

mɔ Zozi tikelɪ yí nyin'n kosuan

¹³ Ehi a, be kɔ fa bian'n mɔ yí nyin nɔn a tike'n be kɔ hɔ *Falisifɔe'n-mɔ aja sɔ.

¹⁴ ɔ 'ba yɔ sɔ'n kɔsɔ, Zufu'n-mɔ *ɛnwɔnmian ele cian nɔn anun yê Zozi fɔtɔli ngetɛ'n ɔ falɪ ɔ tikelɪ bian nɔn anyin nɔn ɔ.

¹⁵ Ehi ati yê Falisifɔe'n-mɔ le bisa bian'n ke ɔ kpɔnɪn yɔli dede mɔ sian ɔ nwun asɪ'n. Yí nwan: “Bian bie, be fe le yí Zozi, ɔ falɪ ngetɛ hanlin mín nyin'n, n nwunnzinlin mín nyunnun yê mín nyin'n tikelɪ ɔ. Sian diɛ mún nwun asɪ.”

¹⁶ Falisifɔe'n mmie-mɔ nwan: “Svanlan sɔ'n, nán Nyanmian svanlan ɔ. ɔ nni man ɛnwɔnmian ele cian'n mala nɔn asɔ.”

Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Svanlan m'ɔ yɔ ɛtɛ'n, ɔ yɔ se m'ɔ yɔ asinbenwɔn ninnge sɔa ɔ?” Bé nwan a nze man bé nwɔn. Be kɔ bu bé nwɔn nɔn.

¹⁷ Eɛ Falisifɔe'n-mɔ kɔ bisa yí biekun ke: “Svanlan'n m'ɔ tikelɪ wɔ nyin'n, ɛ jɔnɪn ke ɔ ti se?”

Yí nwan: “Nyanmian kpɔmanfɔe ɔ.”

¹⁸ Zufu mgbain'n-mɔ bɔbɔ diɛ, be nne be nni man ke yí nyin'n sinlin daba, nan sian'n yê yí nyin nɔn a tike ɔ. Ehi ati, be kɔ fe le yí sɪ nɔn yí nɔn.

¹⁹ Bé nwan: “Emɔ awa'n mɔ bé nwan yí nyin nɔn a sin'n, asu yí ahi? ɔ yɔ se m'ɔ nwun asɪ sian'n?”

²⁰ Yí sɪ nɔn yí nɔn nwan: “Yê diɛ, ye sɪ ke yê wa nɔn ahi. Mɔ ye 'wɔ yí'n, anun yí nyin nɔn a sin.

²¹ Nan ke ɔ kpɔnɪn yɔli dede mɔ yí nyin nɔn a tike'n, yí diɛ ye nzi man. Yê svanlan'n mɔ ɔ'a tike yí nyin'n, ye nzi man yí. Yí muonun yê ɔ jin ebe le nɔn ɔ. Emɔ bɪsa yí, ɔ ti man batɔnman!”

²² Be sulo Zufu mgbain'n-mɔ, yí ti yê ɔ man be le kan ke be nzi man nɔn ɔ. Afɪ Zufu mgbain'n-mɔ nwan svanlan m'ɔ kɔ se ke Zozi ti *Kilisi'n, be 'fuan yí bé asɔn sua nɔn anun.

²³ Yí sɔ ati yê yí sɪ nɔn yí nɔn nwan ɔ ti man batɔnman nán be bɪsa yí nɔn ɔ.

²⁴ Eɛ Falisifɔe'n-mɔ kɔ fe le bian'n biekun, bé nwan: “Nɪan Nyanmian elɔ kan ananhɔle. Nan yê diɛ, ye sɪ ke bian sɔ'n ti ɛtɛfɔe.”

²⁵ Bian'n nwan: “Se ɔ ti ɛtɛfɔe ɔ, se ɔ ti man ɛtɛfɔe ɔ, mín diɛ, mún nzi man. Mín diɛ mɔ mún sɪ'n y'ɔ le ke daba mún nnwun man asɪ, nan sian diɛ, mún nwun asɪ.”

²⁶ Bé nwan: “Anun ɔ yɔli se kpa yê ɔ tikelɪ wɔ nyin nɔn ɔ?”

²⁷ Bian'n nwan: “M'an han m'an hele emɔ daba angɔnmun, nan emɔ a ndie man. ɔ yɔ se mɔ emɔ kulo ke mún kan yí biekun ɔ? Emɔ kɔsɔ kulo ke be yɔ yí menian ɔ?”

²⁸ Ɔ hanlɛn sɔ ala, Falisifue'n-mɔ kɔ bɔ yɛ amgba kpa. Bɛ nwan: “Wɔ yê ɛ tɪ sɔanlan sɔ'n sɔanlan ɔ, nan yê diɛ yê tɪ *Moyizɪ menian.

²⁹ Moyizɪ yê yê sɪ kɛ Nyanmɪan jujɔlɛ helelɛ yɛ ɔ. Nan sɔanlan ɛhɪ diɛ, lɪka bɔbɔ m'ɔ fi'n, yê nzi man.”

³⁰ Bian'n nwan: “Nzuke asinbenwɔn ejɔlɛ diɛ ahi? Ɛmɔ nzi man lɪka m'ɔ fi'n kusɔ ɔ'a tike mɪn nyɪn'n!

³¹ Yê sɪ kɛ etefue'n-mɔ, Nyanmɪan ndie man bɛ. Nan menian mɔ bɛ nyɪn sɔ yɛ mɔ bɛ yɔ like m'ɔ kulo'n yê ɔ tie bɛ ɔ.

³² Sɔanlan mɔ bɛ 'wɔ yɛ a, anɪn yɛ nyɪn nɪn a sin'n, yê tɪlɪ man kɛ sɔanlan a tike bie anyɪn'n lé.

³³ Nan sɛ bian ɛhɪ tɪ man Nyanmɪan sɔanlan an, ahan ɔ ngɔala man like fɪi yɔ.”

³⁴ Bɛ nwan: “Wɔ mɔ wɔ busuɔfue nyɔlɛ nɪn ati b'a wɔ wɔ anyɪnsinlinwafue'n, wɔ lɪlɛ ɛ 'ba hele yê ngele?” Bɛ kɔ fuan bian'n bɛ asɔnɪn sua nɪn anɪn.

³⁵ Zozi kɔ tɪ kɛ b'a fuan bian'n bɛ asɔnɪn sua nɪn anɪn, ɔ kɔ nwun yɛ, yɛ nwan: “Asɔ *Mân Baa'n, ɛ de yɛ di ɔ?”

³⁶ Bian'n nwan: “Yemɪnlɪn, kele mɪn sɔanlan sɔ'n maan n né yɛ n ní.”

³⁷ Zozi nwan: “Wɔ nyɪn tua yɛ. Yɛ yê ɔ lɛ jujɔ kele wɔ nɪn ɔ.”

³⁸ Bian'n nwan: “Mɪn Mɪn, mɪn de mɪn di.” Ɔ kɔ kɔtɔ Zozi anyunnun ɛbele.

³⁹ Zozi nwan: “Ndeɛ ebua nɪn ati yê m malɪ ɔ. Mɪn 'ba nán mɪn man bɛ mɔ bɛ nyɪn a sin'n nwun asɪ. Yê bɛ mɔ bɛ nwun asɪ'n kusɔ, mɪn man bɛ nyɪn'n sin.”

⁴⁰ Anɪn *Falisifue'n mmie-mɔ nɪn yɛ wɔ ɛbele. Mɔ bɛ tɪlɪ ejɔlɛ'n mɔ Zozi hanlɛn'n, bɛ kɔ bisa yɛ kɛ: “Yɛ tɪ, anɪn yê kusɔ yê nyɪn a sin?”

⁴¹ Zozi nwan: “Sɛ ɔ tɪ kɛ ɛmɔ anyɪn a sin an, ahan ɛmɔ nyɔ man ɛtɛ. Nan kɛmɔ ɛmɔ nwan bɛ nwun asɪ'n, yɛ tɪ yê ɔ man ɛmɔ tɛ wɔ bɛ ɛtɛ nɪn anɪn ɔ.”

10

Zozi 'ba bu bɔa ɛnianfue kpa nɪn anwɔn anyɪndala

¹ Ɛhɪ, mɔ Zozi hanlɛn sɔ helelɛ Falisifue'n-mɔ yuelɪ'n, ɛsɛ ɔ kɔ tɔ sɔ kɛ: “Mɪn kan yɛ ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ, sɔanlan mɔ ɔ 'wɔlɔ mmɔa'n-mɔ tola nɪn anɪn an, ɔ nziɪn man anɔan nɪn anɪn, nan ɔ bu lɪka fufɔlɛ ɔ wɔlɔ tola nɪn anɪn'n, sɔanlan sɔ'n, anɪn ɔ tɪ awofue, kodiawu y'ɔ le yɛ.

² Nan sɔanlan m'ɔ kɔ sɪn anɔan nɪn anɪn'n, yɛ yê ɔ tɪ bɔa ɛnianfue kpa nɪn ɔ.

³ Yɛ diɛ sɛ ɔ 'wɔlɔ tola nɪn anɪn an, sɔanlan'n m'ɔ sisa tola'n tike anɔan'n man yɛ, yê mmɔa'n-mɔ kusɔ tɪ yɛ nɪn'n. Bɔa ɛnianfue'n fa mmɔa'n-mɔ anɪn kɔn biala dunman'n fele yɛ ɛsɛ ɔ fa bɛ fite awulo.

⁴ Mɔ bɛ kwalaa bɛ kɔ yue fite'n, ɔ lɪ bɛ nyunnun yê mmɔa'n-mɔ si yɛ sɔ ɔ. Ɔ sanlɪn kɛ mmɔa'n-mɔ sɪ yɛ nɪn'n.

⁵ Sɔanlan mɔ bɛ nzi man yɛ'n, bɛ nzi man yɛ sɔ lé. Sɛ bɛ nwun yɛ a, bɛ nwanndi yɛ, ɔ sanlɪn kɛ bɛ nzi man yɛ nɪn'n.”

⁶ Zozi buli anyɪndala sɔ'n helelɛ bɛ, kusɔ b'a ndɪ man yɛ bu.

⁷ Kɛmɔ b'a ndɪ man yɛ bu nɪn ati, Zozi kɔ han kɔ hele bɛ biekuɪn kɛ: “Mɪn kan yɛ ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ, mmɔa'n-mɔ tola nɪn anɔan'n y'ɔ le mɪn.

⁸ Bɛ kwalaa mɔ bɛ lili mɔa mɪn nyunnun'n, awofue nɪn kodiawu y'ɔ le bɛ. Yê mmɔa'n-mɔ a ndie man bɛ nɪn'n bɔbɔ.

⁹ Anɔan'n y'ɔ le mɪn. Sɔanlan m'ɔ kɔ wɔlɔ mɪn nɪn'n, ɔ 'nyan nguan. Ɔ kwalaa ɔ wɔlɔ fite kɛ ɔ kulo ɔ, ɛsɛ ɔ 'nyan like di.

¹⁰ Awofue'n-mɔ diɛ, mmɔa'n-mɔ awue, nɪn bɛ ehuan, nɪn bɛ busu ɛbɔ ati ala yê bɛ ba ɔ. Nan mɪn diɛ, m malɛ kɛ m 'ba maan menian'n-mɔ nyan nguan, mɪn man bɛ nyan yɛ dede ɔ bu sɔ.

¹¹ “Bɔa ɛnianfɔɛ kpa'n y'ɔ le mɪn. Bɔa ɛnianfɔɛ kpa'n, ɔ de yɪ mmɔa'n-mɔ ati ewue ɔ wu maan bɛ nyan ngvan.

¹² Svanlan m'ɔ tɪ man bɔa ɛnianfɔɛ kpa'n, mɔ yɪ diɛ ɔ kan mmɔa'n-mɔ ɔ kpɔnnɛ yɪ esika'n, sɛ ɔ nwun kɛ bedi'n lɛ ba a, ɔ yaci mmɔa'n-mɔ ɛbɛlɛ nwanndi maan bedi'n wɔlɔ bɛ nun ɔ ci bie ɔ bɔ bɛ asanndiɛ.

¹³ Svanlan sɔ'n yaci mmɔa'n-mɔ ɛbɛlɛ nwanndi, ɔ sanlɪn kɛ yɪ esika ɛkpɔnnɛ ati yɛ ɔ lɛ kikan bɛ ɔ. Bɛ nwun njian man yɪ.

¹⁴ Bɔa ɛnianfɔɛ kpa'n y'ɔ le mɪn. Mɪn sɪ mɪn mmɔa'n-mɔ, bɛ kɔsɔ bɛ sɪ mɪn

¹⁵ kɛ mɪn Sɪ sɪ mɪn mɔ mɪn kɔsɔ mɪn sɪ yɪ'n. Mɪn wu mɪn mmɔa'n-mɔ dunman nun mɪn man bɛ nyan ngvan.

¹⁶ N ne mmɔa mmiɛkun-mɔ, bɛ nnɔn man tola ɛhɪ anun bie. ɔ sɛ kɛ n gɔkuan bɛ nvan. Bɛ 'ba tɪ mɪn nun'n. Mmɔa kpule'n 'ba yɔ kɔn. Yɛ svanlan kɔsɔ kɔn yɛ ɔ 'nian bɛ sɔ ɔ.

¹⁷ “Mɪn Sɪ kulo mɪn, ɔ sanlɪn kɛ mɪn fa mɪn ngvan'n mɪn man nán m'an nyan yɪ biekun.

¹⁸ Svanlan fɪi ngvɔla man kɛ ɔ tɔa mɪn de mɪn ngvan nun ɔ. Mɪn muonun yɛ mɪn fa mɪn man ɔ. Mɪn kɔala kɛ mɪn fa mɪn ngvan'n mɪn man, ɛsɛ mɪn kɔala kɛ mɪn nyan yɪ biekun. Like mɔ mɪn Sɪ nwan n yɔ nun anun.”

¹⁹ ɛhika kɔsɔ anwɔn, Zufu'n-mɔ anvan a nzɛ man.

²⁰ Mmie-mɔ dɔɔn nwan: “Svanlan'n mɔ wawɛ ɛtɛ wɔ yɪ nun mɔ yɪ ti nnɔn man ɛbɛlɛ'n, nzuke ati yɛ ɛmɔ lɛ tie yɪ ɛjɔlɛ nun ɔ?”

²¹ Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Svanlan mɔ wawɛ ɛtɛ wɔ yɪ nun'n, ɛjɔlɛ sɔa, ɔ ngvɔla man yɪ kan. Asɔ svanlan mɔ wawɛ ɛtɛ wɔ yɪ nun'n kɔala anyinsinlinwafɔɛ anyin tike?”

Zufu mgbain'n-mɔ nne nni man kɛ Zozi tɪ Nyanmɪan Awa

²² ɛhɪ, ɛyɛlɛ mɛlɛ nun anun, mɔ bɛ 'di Nyanmɪan awulo nun anwɔn *Anwɔntiɛ feti'n wɔ Zoluzalɛmɔn'n,

²³ anɪn Zozi nanndi Nyanmɪan awulo nun abalanda'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Salomɔn abalanda nun anun.

²⁴ Zufu'n-mɔ kɔ yia yɪ nwɔn ɛbɛlɛ, bɛ nwan: “Cɪan benin kpa bɔbɔ yɛ ɛ 'man yɛ ahɔnlɪn tɔ yɛ kunnun ɔ? Sɛ *Kilisi'n, yɛ Belemgbɪn Ngvandɛfɔɛ'n y'ɔ le wɔ a, kan yɪ ananhɔlɛ keke yɛ.”

²⁵ Zozi nwan: “M'an han m'an hele ɛmɔ daba, nan ɛmɔ nne nni man. Junman'n mɔ mɪn di wɔ mɪn Sɪ dunman nun'n di mɪn adanzɛ.

²⁶ Nan kɛmɔ ɛmɔ nnɔn man mɪn mmɔa'n-mɔ anun bie nun ati, ɛmɔ nne mɪn nni man.

²⁷ Mɪn mmɔa'n-mɔ tie mɪn nun'n, mɪn sɪ bɛ yɛ bɛ si mɪn sɔ.

²⁸ Mɪn man bɛ ngvan m'ɔ le man ayuelɛ. Bɛ nwu man lɛ, yɛ svanlan fɪi ngvɔla man bɛ de fi mɪn sa nun.

²⁹ Mɪn Sɪ mɔ ɔ'a fa bɛ ɔ'a man mɪn'n, ɔ tɪ kpili tala ninngɛ'n kɔalaatin. Ninngɛ'n mɔ mɪn Sɪ lɛ yɪ'n, svanlan ngvɔla man kɛ ɔ tɔa yɪ de bie ɔ.

³⁰ Mɪn nnɔn mɪn Sɪ, yɛ tɪ svanlan munmuan kɔn.”

³¹ ɛhɪ mɔ Zozi hanlɪn nun ati, Zufu'n-mɔ kɔ sɪsa nyɔbɔɛ biekun kɛ bɛ 'kɔ a hun yɪ.

³² ɛhɪ a, Zozi nwan: “Mɪn Sɪ a man mɪn tunmin maan m'an li junman dɔɔn kpa m'an hele ɛmɔ, nan nunhan benin ati yɛ ɛmɔ kulo kɛ bɛ 'tɔtɔ nyɔbɔɛ bɛ kun mɪn ɔ?”

³³ Zufu'n-mɔ nwan: “Nán kɛ junman kpa bie mɔ a li ati yɛ yɛ nwan yɛ 'kun wɔ ɔ, nan a han amannɛ ɛjɔlɛ wɔ Nyanmɪan anyunnun. ɔ sanlɪn kɛ kulo svanlan mgbɪn tɪ kɛ wɔ, ɛ bu wɔ nwɔn kɛ ɛ tɪ Nyanmɪan.”

³⁴ Zozi nwan: “B'a hele wɔ ɛmɔ mala kalata nun anun kɛ Nyanmɪan nwan:

Emo ti ke m'in Nyanmian muonun.

³⁵ Ejole kusɔ mɔ Nyanmian Ehele Ejole'n kɔ han'n, ye ngwala man nun kpe. Ye si ke be mɔ Nyanmian a fele be ɔ'a fa yi Nuan Ejole'n ɔ'a wula be sa nun'n, yi nwan be ti ke yi.

³⁶ Nan se ɔ ti sɔ sakpa a, anin m'in kusɔ mɔ Sie nun a sie m'in konlon-ngonlon mɔ ɔ'a sɔan m'in ke m m'ala m'an nun anun'n, se mun kan ke n di Nyanmian Awa a, anin m'an nyan amannɛ ɔ? ɔ yɔ se mɔ emo kan ke m'an han ejole ete m'an tia Nyanmian ɔ?

³⁷ Se mun nni man junman'n mɔ m'in Si kulo nun an, emo nan be de m'in be di.

³⁸ Nan se mun di junman sɔ'n, se emo nne man m'in nni man bɔbɔ a, emo le nyolie'n-mɔ mɔ mun yɔ'n lili be li, nan emo a nwun ke m'in Si wɔ m'in nun ye m'in kusɔ n wɔ yi nun."

³⁹ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, be 'kpɔnnɛ be ci yi bieken. ɔ fi be nun ebele ɔ kɔ nwanndi, be sa a ngan man yi.

⁴⁰ Ehi anzin, Zozi kɔ sa kɔ hɔ asue Zuludin nun anzin elo bieken. ɔ kɔ hɔ kɔ tanlan lika mɔ Zu'an sɔnnin menian'n-mɔ daba'n.

⁴¹ Menian dɔn kpa kɔ kpɔ yi elo, be nwan: "Zuan a nyɔ man asinbenwon like fii, nan kusɔ bian ehi anwon ejole m'ɔ hanlin'n, ɔ ti ananhɔle."

⁴² Ebele, menian dɔn leli yi lili.

11

Lazaa ewue'n

¹ Anin bian kon wɔ Betanin kulo nun asɔ, be fele yi Lazaa. Lazaa sɔ'n nun yi nianman mmalasua nnyuan ye be ti Betanin ebele ɔ. Kon li Mali ye kon kusɔ li Maati.

² Mali sɔ'n, yi ye ɔ 'ba fa anatili ɔ nwunnzin ye Mun aja'n-mɔ anwon, ese ɔ fa yi ti nnyuan'n ɔ cici nun ɔ. Be wɔ ebele dede a, cian kon Lazaa kɔ fuke.

³ Yi nianman mmalasua nnyuan'n kɔ yi sɔanlan kɔ hɔ kɔ tɔ Zozi. Yi nwan: "Ye Mun, wɔ manngɔn'n mɔ e kulo yi'n nun a fuke. Yi ti, yi nianman mmala'n-mɔ nwan m m'ala m m'ɔ wɔ amannɛ."

⁴ Mɔ Zozi tili ejole sɔ'n, yi nwan: "Lazaa efuke'n mɔ ɔ'a fuke'n, ɔ ti man efuke mɔ ɔ 'kun yi ɔ. Nan ɔ nanndi yi efuke sɔ nun asɔ, Nyanmian 'ba man yi Wa'n yi yi tunmin'n nun yi anunminnyanmɔn'n kele m'an'n."

⁵ Zozi kulo Lazaa nun yi nianman mmalasua'n-mɔ kpa, nan kusɔ,

⁶ m'ɔ tili ke Lazaa a fuke'n, ɔ lili cian nnyuan bieken yi busu ebele.

⁷ Yi cian nnyuan nun asɔ, ɔ kɔ han kɔ hele yi menian'n-mɔ ke: "Be m'an ye sá ye hɔ Zude m'an nun anun elo bieken."

⁸ M'ɔ hanlin sɔ'n, yi menian'n-mɔ nwan: "Kpain, ɔ hyeli man fii ye hɔli elo ahan be 'tutu ebue be kun wɔ, ye ese wɔ nwan ye hɔ elo bieken'n?"

⁹ Zozi nwan: "Alie kon m'ɔ kɔ hin'n, nan dɛe bulu nun nnyuan ye ɔ wɔ nun ɔ? Sɔanlan m'ɔ nanndi alihian nun anun'n, yi ja mgbula man, ɔ sanlin ke m'an nun anun ti yuein.

¹⁰ Nan sɔanlan m'ɔ nanndi kɔngɔ'e'n, yi ja kpula ɔ tɔ asi, ɔ sanlin ke awosin nun anun, sɔanlan nnwun man asi."

¹¹ M'ɔ hanlin sɔ yueli'n, ese yi nwan: "Ye manngɔn Lazaa a lafi, yi ti, mun 'kɔ a tinngɛ yi."

¹² Yi menian'n-mɔ nwan: "Se nafele ala ye ɔ le dafi a, anin ye 'kɔ a yɔ nzu? ɔ 'ba jasu."

¹³ Ejole sɔ'n mɔ Zozi hanlin'n kele ke Lazaa a wu, nan kusɔ yi menian'n-mɔ die, be jonlin ke nafele mgban ye ɔ le dafi ɔ.

¹⁴ Yí sɔ ati, Zozi kpacılı nun hanlın helelı bɛ yuein ke: “Lazaa a wu.

¹⁵ Ɛmɔ dunman nun ati, ɔ yɔ mɪn fɛ kpa kɛ m'an ngɔ man ɛɔ ndɛ ɔ. Ɔ sanlın kɛ yí ewue nun anzın ejɔlɛ mɔ ɔ 'ba a'n, ɔ 'ba man ɛmɔ de mɪn di. Nan ɛmɔ mán yɛ hó ɛɔ.”

¹⁶ Kɛ yí nuan 'tɔ ala, yí menian'n-mɔ anun kɔn, bɛ fɛlɛ yí Toma, bɛ fɛlɛ yí biekun Didimɔn, yí bɔ y'ɔ le kɛ nda, ɔ kɔ jasɔ, yí nwan: “Mɪn manngɔn-mɔ, sɛ yí sɔ a, bɛ mán yɛ kɔsɔ yɛ hó bie maan bɛ hún yɛ kwalaa.” Kɛ ɔ hanlın sɔ yueli'n, yɛ bɛ hɔlı ɔ.

¹⁷ Mɔ Zozi 'ju Betanin'n, anın b'a sie Lazaa ɔ'a li ɛlɛ nnan.

¹⁸ Betanin nɔn Zoluzalɛmɔn kɔsɔ afian a nwa man. Cilo nsan yɛ ɔ wɔ bɛ afian ɔ.

¹⁹ Yí ti, ɔ man Zufu'n-mɔ dɔvɔn fi Zoluzalɛmɔn bɛ walı Betanin kulo nun asɔ ɛbɛlɛ, bɛ 'ba a cıci Maati nɔn Mali alɔa.

²⁰ Mɔ Maati tılı kɛ Zozi lɛ ba'n, ɔ hɔlı kpalı yí atın. Mali dıɛ, ɔ halı awulo ɛbɛlɛ.

²¹ Mɔ Maati tılı Zozi'n, yí nwan: “Yɛ Mɪn, sɛ ɔ ti kɛ ɛ wɔ ɛwa a, ahan mɪn nianman nun a nwu man.

²² Nan kɔsɔ mɪn sɪ kɛ kikaala mɔ yɛ wɔ nun'n muonun, like biala mɔ ɛ kɔ bisa Nyanmian'n, ɔ 'fa man wɔ.”

²³ Zozi nwan: “Wɔ nianman'n, ɔ 'ba jasɔ.”

²⁴ Maati nwan: “Mɪn sɪ kɛ cıan mɔ mán'n kɔ yue'n, mɪn nianman'n fi ewue nun 'jasɔ.”

²⁵ Zozi nwan: “Svanlan'n m'ɔ cın menian ɔ man bɛ ngvan'n y'ɔ le mɪn. M'ɔ kɔ le mɪn kɔ li'n, sɛ ɔ wu bɔbɔ a, ɔ 'nyan ngvan.

²⁶ Yɛ svanlan mɔ yí anyınwɔsɔvɛ nun ɔ kɔ le mɪn kɔ li'n, ɔ nwu man kón lé. Asɔ ɛ de ejɔlɛ sɔ'n di ɔ?”

²⁷ Maati nwan: “Yuo o, mɪn de mɪn di kɛ *Kilisi'n y'ɔ le wɔ, Nyanmian Awa'n m'ɔ sɛ kɛ ɔ ba mán nun anun'n y'ɔ le wɔ.”

²⁸ Mɔ Maati hanlın sɔ yueli'n, ɔ kɔ sa kɔ hɔ awulo kɔ tu yí nianman bala Mali asule, yí nwan: “Yɛ Mɪn a a, yí nwan ɛ bála.”

²⁹ Mɔ Mali tılı ejɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ jasɔ, ɔ kɔ fa atın'n, ɔ le kpɔ Zozi.

³⁰ Anın Zozi wɔlɔlı man kulo nun anun, lıka kɔnmgba'n mɔ Maati yacılı yí'n, ɛbɛlɛ yɛ ɔ halı ɔ.

³¹ Mɔ Zufu'n-mɔ mɔ bɛ gua awulo ɛbɛlɛ bɛ lɛ cıci Mali alɔa'n nwunlın kɛ ɔ'a jasɔ, ɔ le kɔ ndɛ-ndɛ'n, bɛ kɔsɔ bɛ kɔ jasɔ bɛ kɔ sɪ yí sv. Bɛ junlın kɛ Mali lɛ kɔ seka nun asɔ ɛɔ 'kɔ sun.

³² Mɔ Mali juli lıka mɔ Zozi jin'n, ɔ kɔ kɔvɔ yí nyunnun ɛbɛlɛ, yí nwan: “Yɛ Mɪn, sɛ ɔ ti kɛ ɛ wɔ ɛwa a, ahan mɪn nianman nun a nwu man.”

³³ Kɛ Mali 'kan sɔ nun ala, ɔ kɔ sɪsa yí sa kɔ gua yí ti ɔ nun Zufu'n-mɔ kwalaa bɛ lɛ yí awɔlɛ. Mɔ Zozi nwunlın kɛ bɛ lɛ yí awɔlɛ'n, ewue nun anwɔn ɛya kɔ hun yí dede yí nwɔn kɔ wɔsɔ yí.

³⁴ Yí nwan: “Ɛmɔ siɛlı yí nın?”

Bɛ nwan: “Yɛ Mɪn, bala ba nıan.”

³⁵ Mɔ bɛ falı atın'n mɔ bɛ 'kɔ'n, anın Zozi anyın ɛmɔn lɛ ba.

³⁶ Ɛbɛlɛ ala, Zufu'n-mɔ anun mmie-mɔ nwan: “Ɛmɔ nıan, ɔ kulo Lazaa ejɔlɛ kpa o!”

³⁷ Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Yí m'ɔ tikɛlı anyınsinlinwafɔvɛ nun anyın'n, ahan ɔ yɔlı maan Lazaa a wu man”

³⁸ Mɔ bɛ hanlın sɔ'n, Zozi kɔ fɛ ɛya kpa, ɔ kɔ kpınlın yí konvin abɔ. Ɔ fi ɛbɛlɛ yí nuan y'ɔ le seka nun asɔ. Sɛka sɔ'n, b'a koto yí buka kɔn anun, b'a kpɛ anvan kɔn b'a tɔ yí nwɔn kɛ sua yɛ b'a kunnɔ ɛbɔvɛ kpılı kɔn b'a fa b'a nyin yí anvan.

³⁹ Zozi nwan: “Ɛmɔ yí ɛbɔvɛ'n m'ɔ nyin anvan'n.”

Mɔ Zozi anwan tɔlɪ'n, Maatɪ nwan: "Yɛ Mɪn, kɛ yɛ wɔ nun'n, mɪn jɔnlɪn kɛ ɔ lɛ ban. ɔ sanlɪn kɛ, kɛ bɛ sielɪ yɪ'n, yɪ ɛlɛ nnan ahɪ."

⁴⁰ Zozi nwan: "M'an ngan m'an ngele man wɔ kɛ sɛ ɛ de di a, ɛ 'nwun Nyanmian anunminnyanmɔn nɪn ɔ?"

⁴¹ Eɪɪ a, bɛ kɔ kunnɔ eɓvɛ'n m'ɔ nyɪn anwan'n. Zozi kɔ tɔ yɪ ti anwunno, yɪ nwan: "Mɪn Sɪ, mɪn 'da wɔ asɪ kɛ a tie mɪn ejɔlɛ nɪn ɔ."

⁴² Mɪn sɪ kɛ ɛ tie mɪn dahuu, nan kɛ ɛ kɔ yɔ nán bɛ mɔ b'a ta b'a si b'a yia mɪn nɪn a lɛ a li kɛ wɔ yɛ ɛ sɔanlɪn mɪn'n, yɪ ti yɛ ɔ man mɪn kan sɔ ɔ."

⁴³ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuelɪ'n, ɔ tianlɪn nun sɛlɛ kpa, yɪ nwan: "Lazaa, fi ɛlɔ fite!"

⁴⁴ Eɓɛlɛ ala, Lazaa fi sɛka nɪn anun kɔ fite. ɔ 'fite a, anɪn ɛtanlan'n mɔ bɛ falɪ bɛ sielɪ yɪ'n tɛ fufɔ yɪ nwɔn.

M'ɔ fitelɪ'n, Zozi nwan: "Emɔ nyánnjɪ yɪ nwɔn ɛtanlan'n, nán bɛ yáci yɪ maan ɔ hɔ."

⁴⁵ Asinbɛnwɔn likɛ sɔ'n mɔ Zozi yɔlɪ'n, ɔ man Zufu'n-mɔ mɔ bɛ walɪ Mali alɔa ɛciɛ'n, bɛ dɔɔn bɛ lelɪ yɪ bɛ lili.

⁴⁶ Bɛ nun mmie-mɔ kɔsɔ hɔlɪ tɔlɪ *Falisifvɛ'n-mɔ bɛ hanlɪn likɛ sɔ'n mɔ Zozi yɔlɪ'n helelɪ bɛ.

⁴⁷ Eɪɪ a, Falisifvɛ'n-mɔ nɔn Nyanmian *tɛɛyɪfɔvɛ mgbain'n-mɔ kɔ bɔbɔ Zufu mgbain abulasɔ'n mɔ bɛ di bɛ mán nɪn anun ejɔlɛ nɪn amannɛ, bɛ kwalaa bɛ kɔ yia, bɛ nwan: "Bian eɪɪ muonun, yɛ 'yɔ yɪ sɛ? Asinbɛnwɔn ninngɛ m'ɔ lɛ yɔ'n ti man nzɛmɛndɛ.

⁴⁸ Sɛ yɛ yaci yɪ maan ɔ di junman sɔ eɪɪ a, menian'n-mɔ kwalaa 'ba lɛ yɪ di, ɛsɛ ɔ 'ba man *Lɔmɔn mgbain'n-mɔ kpati sɛci Nyanmian awulo'n nɔn yɛ mán'ni!"

⁴⁹ Bɛ nwan a ndɔ man, bɛ nun kɔn kɔ jasɔ, bɛ fɛlɛ yɪ Kayifvɔ. Afvɛ sɔ nɪn anun, yɪ yɛ anɪn ɔ ti *Tɛɛyɪfɔvɛ Kpɔin nɪn ɔ. Yɪ nwan: "Emɔ ndɪ man ejɔlɛ bɔ fí!"

⁵⁰ Asɔ emɔ nnwun man kɛ sɛ sɔanlɪn kɔn wu menian'n-mɔ kwalaa ati a, ɔ ti kpa tala kɛ mán bɔndɪn'n kɔ bɔ ɔ?"

⁵¹ Ejɔlɛ'n mɔ Kayifvɔ hanlɪn'n, nán kɛ yɪ muonun yɪ ngele yɛ anɪn ɔ lɛ fa kan sɔ ɔ. Nan kemɔ afvɛ sɔ nɪn anun yɪ yɛ anɪn ɔ ti tɛɛyɪfɔvɛ kpɔin'n, yɪ sɔ ati yɛ Nyanmian man ɔ hanlɪn kɛ ɔ di kɛ Zozi wu maan Izalayɛ mán nɪn anun menian-mɔ kwalaa nyan bɛ ti ɔ.

⁵² Nán kɛ Izalayɛ mán nɪn anun menian'n-mɔ kɔnmgbɔ ala yɛ ɔ 'wu man bɛ ɔ, nan ɔ 'wu nán ɔ kokuan Nyanmian amma'n-mɔ kwalaa mɔ b'a bɔ asanndɛ nɪn anwan.

⁵³ ɔ fi cian sɔ'n, Zufu mgbain'n-mɔ nwan bɛ 'kun Zozi.

⁵⁴ Eɪɪ ati, Zozi a nvite man bagua nɪn kɔn Zufu'n-mɔ afian. ɔ nɔn yɪ menian'n-mɔ hɔlɪ kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Efalayimɔn nɪn asɔ. ɔ mantan ɛwâ. ɔ nɔn bɛ, bɛ tanlanlɪn eɓɛlɛ kaan.

⁵⁵ M'ɔ ka kaan nán Zufu'n-mɔ a li bɛ fɛtɪ'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ *Pakɪ'n, menian dɔɔn kpa lili mɔa Zoluzalɛmɔn bɛ hɔlɪ tuli bɛ nwɔn efian.

⁵⁶ Mɔ bɛ wɔ Nyanmian awulo nɪn anun eɓɛlɛ'n, anɪn bɛ lɛ kpɔnnɛ Zozi. Bɛ lɛ bisa bisa bɛ manngun'n-mɔ kɛ: "ɔ ti sɛ, asɔ ɔ 'ba a fɛtɪ elie'n bie anaan ɔ ngo a man ɔ?"

⁵⁷ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɪn Nyanmian tɛɛyɪfɔvɛ mgbain'n-mɔ nɔn Falisifvɛ'n-mɔ a man atɪn kɛ sɔanlɪn kɔn biala m'ɔ sɪ likɔ mɔ Zozi wɔ'n, ɔ héle bɛ maan bɛ hɔ hyɪ yɪ.

12

*Mali 'ba gua Zozi aja anwɔn anatɪl
(Matie 26.6-13, Maaki 14.3-9)*

¹ Ehi, m'ò anun ò ka cian nsian nán b'a li Zufu'n-mò feti'n mò be fele yí *Paki'n, Zozi kò sa kò hò kulo'n mò be fele yí Betanin nún asu. Ebele y'ò tinngeli Lazaa m'ò wuli'n fi ewue nun ò.

² M'ò juli elò'n, yí alíe hínlín, nòsòba nun, yí manngòn'n-mò kò tòn alíe be kò fa be kò sùn yí eyefue. Anún Maati le sesie alíe'n, bé mò be lila tóbili nún anwòn be le didi'n, Lazaa kusu wò bé nún bie.

³ Mmalasua'n-mò mò be sesie alíe'n, Mali kusu wò bé nún ebele bie. M'ò be didili dede mò ò 'kò bie'n, Mali kò hò kò fa anatili bondoman kún. Anatili sò'n, be le baka bie be fele yí náá yê be fa be yò ò. Yí gua yò sɪ kpa. Anatili'n m'ò wò bondoman nún anun'n, ò tɪ elitili sin. Mali kò butu yí Zozi aja nún anwòn, ò kò fa yí ti enyuan'n kò cici. Anatili nún efanlan'n kò fa sua nún anun.

⁴ Anún Zozi sɔanlan'n mò be fele yí Zudasɪ Isikaliɔtɪ wò ebele. Yí yê cian bie ò 'yí Zozi man ò. M'ò nwunlin yí sò'n, yí nwan:

⁵ “Sɛ ò tɪ kɛ be tɔnɪnlɪn anatili ehi jɛtɛ fufue sɪa nsan yê be falɪ yí esika'n be manlin ehianfue'n-mò a, ahan ò tɪ kpa.”

⁶ Nán kɛ ehianfue'n-mò anwòn ejunlian m'ò junlin ti yê ò man ò le kan sò ò, nan awofue y'ò le yí. Esika kaan mò be kò fa be kò hye bé'n, yí yê ò fa sie ò. Be fa be man yí a, ò di.

⁷ Nan mò Zozi tili ejòle'n mò Zudasɪ hanlin'n, yí nwan: “Yaci Mali maan ò yó yí like'n m'ò le yò'n. Afi, anatili ehi mò ò'a butu yí mín ja nún asu ewa'n, cian mò n gò wu'n, ebiale'n mò be 'bia mín'n yê ò le di mɔa bia mín nún ò.

⁸ Ehianfue'n-mò die, cian daa emò nún bé wò ewa. Nan mín die, mín nún emò le ndanlan man ewa dede ò nga man ebele.”

⁹ Mò Zufu'n-mò dɔvɔn tili kɛ Zozi wò Betanin'n, be kò kpɔ yí elò. Kusu nán kɛ Zozi angɔnmɔn ati yê be hɔli ò, nan bé nwan be 'kò a nian Lazaa mò ò'a hun yí'n.

¹⁰ Nyanmian *teeyɪfue mgbain'n-mò nwan be 'kun Lazaa kusu.

¹¹ Ò sanlin kɛ yí dunman nún ati, Zufu'n-mò dɔvɔn nzi man bé sɔ kón, nan Zozi yê be de yí be di ò.

Zozi 'ba wɔlv Zoluzalemɔn kulo nún anun

(Matie 21.1-11, Maakɪ 11.1-11, Luku 19.28-40)

¹² Zozi lali Betanin, mò yí alíe hínlín'n, meninsɔnman'n mò be walɪ *Paki elie'n, be kò tɪ kɛ Zozi le ba Zoluzalemɔn.

¹³ Be kò hò kò kpikpɛ aye malɛ, be kò fa be kò le Zozi atin. Be 'kò a, anún be le tian be tɛ be fele yí. Bé nwan:

“Hozanna!

Nyanmian yíla Izalayɛ Belemgbin'n m'ò le ba wò Yé Mɪn Nyanmian dunman nún'n!”

¹⁴ Zozi kò nyan afunlunmun baa kún ò kò fɔ kò tanlan sɔ kɛ be heleli yí daba wò *Ehele Ejòle nún anun'n. Bé nwan:

¹⁵ *Zoluzalemɔn menian, nán be sulo.*

Emò nían, emò belemgbin'n tɪ

afunlunmun baa kún sɔ, ò le ba.

¹⁶ Ehi, alimɔa nún anun, Zozi menian'n-mò a ndi man ejòle sò'n-mò abu. Nan mò Zozi fi ewue nun tinngeli mò Nyanmian wulali yí anunminnyanmɔn yueli'n, afi sian'n, be nwunlin kɛ yí nwɔn ejòle fɔvɔn yê Ehele Ejòle'n hanlin nún ò, like mò be yali yí'n manlin ejòle sò'n kpɪnlɪn sɔ.

¹⁷ Mò Zozi feleli Lazaa m'ò tinngeli yí fi ewue nun'n, bé kwalaa mò anún be wò ebele'n, be lili mò be nwunlin yí nún anwòn adanzɛ.

¹⁸ Nzòle ehi ati y'ò man menisɔnman'n walɪ kpali yí atin ò.

19 Mɔ Falisifɔe'n-mɔ nwunlin yí sɔ'n, bé nwan: “Ebia-mɔ, ɛmɔ nían, y'a fɛ mgbán ɔ, sɛ yɛ hyíl yí ngelemɔ nun an, ahan yɛ nyanlun sɔ nvasɔe. Nan kíkàalá kɛ yɛ wɔ nun'n diɛ ɔ'a kpa yí nwɔn. Bɛ nían, mán bɔndin'n kwalaa sɪ yí sɔ!”

Zozi 'ba han yí ewue nín anwɔn ejɔle

20 Bé mɔ bɛ walí Zoluzalemɔn ebele fetí nín anun kɛ bɛ 'ba a sɔ Nyanmian'n, *Gelekí ngókɔn wɔ bɛ nun.

21 Gelekí sɔ'n-mɔ hɔ tɔlɪ Zozi sɔanlan'n kɔn, bɛ fele yí Filipɔ. Ɔ fi Galile mán nín anun, kulo'n mɔ bɛ fele yí Betisayida nín asɔ. Gelekí sɔ'n-mɔ nwan: “Nja bian, yɛ kulo kɛ yɛ nwun Zozi anwɔn.”

22 Mɔ Filipɔ tɔlɪ ejɔle sɔ'n, ɔ kɔ hɔ kɔ tɔ Andele, ɔ kɔ bɔ yí amannɛ. Bé munnyuan bɛ kɔ hɔ kɔ tɔ Zozi bɛ kɔ han bɛ kɔ hele yí.

23 Mɔ Zozi tɔlɪ ejɔle sɔ'n, yí nwan: “Sian diɛ, me'le'n m'ɔ sɛ kɛ bɛ wula Mán Baa nín anunminnyanmɔn nín a ju.

24 Nan mún kan yí ananhɔle mún kele ɛmɔ kɛ *bele baa'n mɔ bɛ kɔ lua'n, sɛ ɔ'a mgbɔɔ man asɛ nín abɔ a, ɔ ngwala ɔ nvifi man ɔ nzu man mma. Cian daa ɔ la ebele kɔnlɔn-ngɔnlɔn.

25 Sɔanlan m'ɔ tɪ ahyɔan ɔ kulo yí kunnun'n, ɔ nnyan man ngɔan. Nan sɔanlan m'ɔ eyuadi ɛtɛ ɛhɪ anun ɔ kulo ɛhɪnlin-mɔ ɔ bɔka bé'n, ɔ 'nyan nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n.

26 Sɔanlan biala m'ɔ kulo kɛ ɔ yɔ mún sɔanlan'n, ɔ sí mún sɔ. Yí diɛ anin líka mɔ n di'n, yí kɔsɔ, ɔ tanlan ebele bie. Sɔanlan m'ɔ sɔ mún'n, mún Sɪ 'man yí asasɔe.

27 “Kíkàalá diɛ, mún tɪ anun a sɛɔ mún. Nan kɔsɔ nzu ejɔle diɛ yɛ mún 'kan ɔ? N ze kɛ, mún Sɪ, de mún fi yalɛ'n m'ɔ le 'ba tɔ mún wɔ dɛɛ ɛhɪ anun anaan? Cɛɛɛ, mún ngan man sɔ, ɔ sanlin kɛ yí tɪ yɛ m malɪ ɔ.

28 Mún Sɪ, wula wɔ dunman nín anunminnyanmɔn!”

Zozi hanlin sɔ ala, anɛ bie kɔ te anwunno ɛɔ. Anɛ sɔ'n nwan: “Mún dunman'n, m'an wula yí anunminnyanmɔn dada angɔnmún, ɛsɛ me'le'n m'ɔ le ba nín anun, mún 'wula yí bie'kun.”

29 Meninsɔnman'n mɔ bɛ jijin ebele mɔ bɛ tɔlɪ anɛ sɔ'n, bé nun mmie-mɔ nwan: “Nyanmian'n le kan nun.”

Mmie-mɔ kɔsɔ nwan: “Nyanmiansɔ bɔfɔe kɔn a han ejɔle a hele yí.”

30 Zozi nwan: “Nán mún tɪ yɛ anɛ sɔ nín a te ɔ, nan ɛmɔ ati ɔ.

31 Bele mɔ mán'n ndɛɛ ebua cian nín a ju ɔ. *Abɔnsanmɔn m'ɔ tɪ mán nín asɔ kpain'n, sian diɛ, bɛ 'ba ju yí bɛ tɔ gua sɔ.

32 Nan mún kɔsɔ, sɛ bɛ sinnze mún anwunno yue a, m 'ba hyɔn menian'n-mɔ kwalaa mún ba mún nwɔn.”

33 Ɔ hanlin sɔ ɔ helelɪ ewue ɛhɔle kɔn'n mɔ ɔ 'fa wu'n.

34 Kɛ yí nwan 'tɔ ala, menian'n-mɔ nwan: “Mala kalata nín anun, yɛ tɔlɪ kɛ bé nwan *Kilisi'n mɔ ɔ 'ba le yɛ tɪ'n, ɔ nwu man lé. Nan ɔ yɔ sɛ mɔ wɔ nwan *Mán Baa'n, bɛ 'ba sinnze yí anwunno ɔ? Mán Baa'n muonun, ɔ tɪ yí diɛ sɛ?”

35 Zozi nwan: “Kíkàalá diɛ, kanlannɛ'n tɛ wɔ ɛmɔ afian ɛwa. Kɛmɔ ɛmɔ tɛ nwun asi'n, ɛmɔ nánnɔɔ atin'n mɔ n gelelɪ ɛmɔ nun asɔ. Nán awosin'n ba a, anin ɛmɔ a mminlin man. Ɔ sanlin kɛ sɔanlan m'ɔ nanndɪ awosin nun'n, ɔ nzi man líka m'ɔ le kɔ ɔ.

36 Kɛmɔ ɛmɔ tɛ le kanlannɛ nín ɛwa'n, ɛmɔ lé yí bɛ lí, nán ɛmɔ a kaci kanlannɛ nín anun menian.” Mɔ Zozi hanlin ejɔle sɔ'n yuelɛ'n, ɔ fi bagua nun ɔ nún yí menian'n-mɔ hɔlɪ fialɪ kaan.

37 Ɔ yɔlɪ asinbenwɔn ninngɛ'n dɔɔn menian'n-mɔ anyunnun ebele, nan kɔsɔ b'a nne man yí b'a nni man.

38 Ɔ man ejɔle'n mɔ Nyanmian Kpɔmanfɔe *Ezayi hanlin'n, kpɔnlun sɔ. Ezayi hanlin kɛ:

*Yé Mún, ejòlè'n mọ́yè hanlín'n,
nwan yê ɔ leli lili ɔ? Wó anwónsèlè'n
mọ́ a yí a hele'n, nwan yê ɔ buli yí like ɔ?*

³⁹ Bè ngwala man kè bè de bè di, afi Ezayi hanlín biekun kè:

*⁴⁰ Nyanmian a sin bé nyín'n,
ɔ man bè nnwun man así kón.
Ɔ'a kaci bé ajónlín'n,
ɔ man bè ndí man yí ejòlè'n kón.*

*Afi, bè tí a,
bè 'sa bé nzín bè ba yí nwón
ɔ fa bé ètè'n-mọ́ ce bé.*

⁴¹ Ezayi lili mọ́a nwunlín Zozi anunminnyanmón'n daba, yí tí yê ɔ man ɔ hanlín yí nwón ejòlè nún ɔ.

⁴² Nan kúsv Zufv mgbain'n-mọ́ anun, mmie-mọ́ dọ́v leli Zozi lili. Nan *Falísífvè'n-mọ́ dunman nún, bè ngan man, bè sulo kè bè kọ́ fvan bé asónn sua nún anun.

⁴³ Afi sè menian'n-mọ́ bọ́ bé dunman kpa a, bè kulo bè tala kè Nyanmian kọ́ bọ́ bé dunman kpa'n.

⁴⁴ Mọ́ Zozi fi menínsónman nún anun ɔ 'ba hò'n, ɔ tianlín nún hanlín kè: "Svanlín biala m'ọ́ de mín di'n, nán mín ngónmín yê ɔ de mín di ɔ, nan anin ɔ de svanlín'n kúsv m'ọ́ svanlín mín'n di.

⁴⁵ Svanlín m'ọ́ kọ́ nwun mín'n, anin ɔ tí kè ɔ'a nwun m'ọ́ svanlín mín'n.

⁴⁶ M mali mân nún anun kè kanlanníe, ɔ man svanlín biala m'ọ́ de mín di'n, ɔ nga man awosin nún.

⁴⁷ "Svanlín m'ọ́ kọ́ tí mín ejòlè'n, mọ́ ɔ'a nne ɔ'a nni man'n, nán mín yê mún 'bua yí ndèe ɔ. Ɔ sanlín kè m mali kè m 'ba le mân nún atí ngvan, m'an mma man kè m 'ba tua mân'n nyóliè ètè nún anwón kalè.

⁴⁸ Svanlín m'ọ́ kọ́ ju mín kọ́ tv, m'ọ́ nne man mín ejòlè'n nni man'n, ɔ le yí ndèe ebuafvè. Cian m'ọ́ lí sian nún anun, nínngè'n mọ́ mún kekele emọ́'n, yê bè 'fa bè bua yí ndèe ɔ.

⁴⁹ Afi nán mín ngónmín mín tunmín yê m'an fa m'an han ejòlè nún ɔ. Nan Síe'n m'ọ́ svanlín mín'n, yí muonun yê ɔ helelí mín ejòlè'n m'ọ́ di mọ́ mún kan'n, ɔ nún nínngè'n m'ọ́ di mọ́ mún kekele nún ɔ.

⁵⁰ Yê mún sí kè like m'ọ́ kọ́ hele'n, ɔ man bè nyan ngvan m'ọ́ le man ayuelíe. Yí tí, mọ́ mún kan mún kele emọ́'n, kè Síe'n helelí mín'n yê mún kan nún ɔ."

Zozi 'ba nwunnzín yí menian'n-mọ́ aja nún anwón

13

¹ Mọ́ anin Zufv'n-mọ́ 'ba lí bé fètí'n mọ́ bè fèlè yí *Pakí'n, Zozi sí kè dọ́e'n mọ́ ɔ 'fa jasv así ewa kọ́ yí Sí anwón èlọ́ nún a ju. Yí melè kaan'n m'ọ́ lili yí asíe nún asv ewa'n, ɔ hulolí yí menian'n-mọ́ dede ɔ juli yí ayuelíe.

² Èhí, nọ́svba nún, anin Zozi nún yí menian'n-mọ́ lila tóbílí nún anwón, bè le didi. Simvón Isikalíotí awa Zudasí wọ́ bé nún èbèlè bie. Ɔ 'ba yọ́ sọ́'n kúsv, anin *Abonsanmún nún a fa a wula Zudasí ahónlín nún dada kè ɔ yí Zozi mán.

³ Zozi díe, ɔ sí kè ɔ fí yí Sí anwón èlọ́ yê ɔ walí ɔ, ɔ dí kè ɔ sá hó yí nwón èlọ́. Èsè ɔ sí kè Nyanmian a fa nínngè'n kwalaa a wula yí sa nún.

⁴ Anin Zozi wula taladíe nnyuan, kún wọ́ yí bọ́ yê kún wọ́ sv. Zozi fí tóbílí nún anwón ɔ kọ́ jasv, ɔ kọ́ yí yí anwunno taladíe'n m'ọ́ wula sv'n kọ́ gua yí èbèlè, ɔ kọ́ ha yí bọ́ díe'n. Ɔ kọ́ fa duku kún ɔ kọ́ kpè yí bọ́.

⁵ Ɔ kɔ kɔ kaci nzue kɔ gua basi kɔn anun, ebele ala, ɔ kɔ bɔ yɛ bu, ɔ le nwunnnzin yɛ menian'n-mɔ aja nɔn anwɔn. Ɔ nwunnnzin anun ɔ le fa duku'n m'ɔ kpɛ yɛ bu'n cici.

⁶ M'ɔ nwunnnzinlin bɛ ja'n-mɔ anwɔn dede m'ɔ tɔli Simɔn Pɛli'n, Simɔn Pɛli nwan: "Yɛ Mun, wɔ yɛ ɛ 'nwunnnzin mɔn ja nɔn anwɔn ɔ?"

⁷ Zozi nwan: "Like'n mɔ mɔn yɔ'n, ɛ nyan tɔli man yɛ bu, nan cɔn bie dede ɛ 'ba ti yɛ bu."

⁸ Pɛli nwan: "Cɛɛɛ, mɔn diɛ mɔn mman ɛ nnwunnnzin man mɔn ja nɔn anwɔn lɛ."

Mɔ Simɔn Pɛli hanlin sɔ'n, Zozi nwan: "Simɔn Pɛli, sɛ a mman m'an nnwunnnzin man wɔ ja nɔn anwɔn an, anɛ nɔn mɔn lɛ kpaci."

⁹ Simɔn Pɛli nwan: "Sɛ yɛ sɔ a, anɛ nwunnnzin mɔn sa'n-mɔ anwɔn nɔn mɔn ti nɔn asu buka su."

¹⁰ Zozi nwan: "Svanlan m'ɔ kɔ bia kɔ yue'n, ɔ nwunnnzin yɛ ja nɔn anwɔn ala anun ɔ'a yue, ɔ sanlin kɛ yɛ nwɔn ti bɔkɔ-bɔkɔ. ɛmɔ kusu, bɛ nwɔn a ti, kusu nɔn ɛmɔ kwalaaɛn ɔ."

¹¹ Zozi sɛ svanlan'n m'ɔ lɛ 'ba yɛ yɛ man'n, yɛ ti yɛ ɔ le kan kɛ nɔn bɛ kwalaaɛn yɛ bɛ nwɔn a ti ɔ.

¹² M'ɔ nwunnnzinlin bɛ ja'n-mɔ anwɔn yueli'n, ɔ falɛ yɛ taladiɛ'n m'ɔ yɛli'n ɔ wulali, ɔ salɛ hɔli lali tɔbɔli nɔn anwɔn. Yɛ nwan: "Like'n mɔ m'an yɔ ɛmɔ'n, asu ɛmɔ ti yɛ bu ɔ?"

¹³ Yɛ bu y'ɔ le kɛ, ɛmɔ fele mɔn Kpain, ɛsɛ ɛmɔ fele mɔn Munlian, ɔ ti ananhɔle, ɔ sanlin kɛ n di yɛ sɔ sakpa.

¹⁴ Nan sɛ mɔn mɔ n di ɛmɔ kpain, ɛsɛ n di ɛmɔ amin'n, sɛ m'an nwunnnzin ɛmɔ aja'n-mɔ anwɔn an, ɔ sɛ kɛ ɛmɔ kusu anun kɔn biala nwunnnzin ehunlin-mɔ aja nɔn anwɔn.

¹⁵ M'an yɔ sɔ m'an hele ɛmɔ kɛ ɛmɔ kusu nɔn sɔ bɛ yɔ bie bɛ mɔn bɛ manngun'n-mɔ.

¹⁶ Nan mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele ɛmɔ kɛ akua'n ti man kpili ndala man yɛ mɔn'n. Yɛ svanlan mɔ bɛ kɔ svan yɛ'n, ɔ ti man kpili ɔ ndala man svanlan'n m'ɔ svanlin yɛ'n.

¹⁷ Sian diɛ mɔ ɛmɔ a ti yɛ sɔ'n, sɛ ɛmɔ fa su a, nyila 'kan ɛmɔ.

¹⁸ "Nɔn ɛmɔ kwalaa anwɔn ejɔle yɛ mɔn kan ɔ. Mɔn sɛ ɛmɔ mɔ m'an fele bɛ'n. Nan ejɔle'n mɔ *Ebele Ejɔle'n hanlin'n, ɔ di kɛ ɔ kpɔn sɔ. Bɛ heleli kɛ:

Svanlan'n m'ɔ nɔn mɔn lɛ didi'n,

ɔ 'ba fa mɔn kaci yɛ kpɔfɛ.

¹⁹ "Mɔn di mɔa mɔn kan ejɔle sɔ'n mɔn kele ɛmɔ, yɛ diɛ, cɔn mɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ ejɔle kɔ ju'n, anɛ ɛmɔ de svanlan ehɔle kɔn'n mɔ n di'n di.

²⁰ Mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele ɛmɔ kɛ, svanlan biala m'ɔ kɔ le svanlan mɔ n gɔ svan yɛ'n, anɛ mɔn muonun yɛ ɔ'a le mɔn ɔ. Yɛ m'ɔ kɔ le mɔn'n, anɛ ɔ ti kɛ svanlan'n m'ɔ svanlin mɔn'n yɛ ɔ'a le yɛ ɔ."

Zozi 'ba han kɛ Zudas: 'ba yɛ yɛ man

(Matie 26.20-25, Maaki 14.17-21, Luku 22.21-33)

²¹ Mɔ Zozi hanlin sɔ yueli'n, yɛ lɔa bɔli yɛ nwɔn, nɔn ɔ'a se kɛ: "Mɔn kan yɛ ananhɔle mɔn kele ɛmɔ kɛ ɛmɔ anun kɔn 'ba yɛ mɔn maan bɛ ci mɔn."

²² Yɛ menian'n-mɔ anyɛn totua bɛ nyunnnun, bɛ nzɛ man svanlan'n mɔ Zozi lɛ kan yɛ nwɔn ejɔle'n.

²³ Zozi menian'n-mɔ anun kusu, kɔn wɔ nɔn, yɛ diɛ Zozi kulo yɛ kpa. Kɔn sɔ'n lali yɛ nwɔn ebele.

²⁴ Ebele ala, Simɔn Pɛli kɔ bɔ yɛ anyɛn kɛ ɔ bɛsa Zozi maan ɔ hɛle svanlan'n m'ɔ lɛ kan yɛ ejɔle'n.

²⁵ Kεmɔ sɔanlan sɔ'n kɔsɔ nzɪ man mɔ ɔ 'ba yɪ Zozi man'n, yɪ kɔsɔ ɔ kɔ fa yɪ ti kɔ bɔ Zozi anwɔn ɔ kɔ bisa yɪ kε: "Anɪn, Yɛ Mɪn, nwan sɔanlan dɛ ɔ?"

²⁶ Zozi nwan: "Mɪn fa mɪn kpaɔn'n mɪn bɔ tolo nɪn anɪn, nan sɔanlan mɔ n gɔ fa n gɔ man yɪ'n, yɪ dein yɪ ɔ." Kε yɪ nwan 'tɔ ala, ɔ kɔ fa kpaɔn'n kɔ bɔ tolo nɪn anɪn ɔ kɔ man Simɔn m'ɔ fi Isikaliɔti nɪn awa Zudasɪ.

²⁷ Mɔ Zudasɪ 'de kpaɔn nɪn ala, *Abɔnsanmɔn, mɔ *ebele anɛ nɪn anɪn bε fele yɪ *Satan'n, kɔ wɔlɔ yɪ nɪn. Nán Zozi a se yɪ kε: "Like'n mɔ ε 'yɔ'n, yɔ yɪ ndε-ndε."

²⁸ Like ati m'ɔ man ɔ hanlɪn sɔ'n, bε mɔ bε nɔn yɪ lε di alɛ'n, bε fɪi b'a ndɪ man yɪ bɔ.

²⁹ Kεmɔ Zudasɪ yɛ ɔ fa bε esika'n sie'n, bε dɔɔn kpa bε jɔnlɪn kε Zozi nwan ɔ hɔ tɔ like mɔ bε 'fa bε di fetɪ'n, anaaɔ hɛyɛ ehianfɔɛ'n-mɔ like.

³⁰ Kε Zudasɪ leli kpaɔn nɪn ala, ɔ kɔ fite. Yɪ tɛmɔn sɔ nɪn anɪn, anɪn alɛ lε san.

Zozi 'ba man yɪ menian'n-mɔ mala fɔfɔle

³¹ Kε Zudasɪ 'fite ala, Zozi nwan: "Sian dɛ, Nyanmɪan a wula *Mán Baa nɪn anɪnminnyanmɔn yɛ ɔ nanndɪ *Mán Baa nɪn asɔ, anɪnminnyanmɔn a han Nyanmɪan.

³² Sɛ ɔ nanndɪ Mán Baa nɪn asɔ anɪnminnyanmɔn a han Nyanmɪan an, Nyanmɪan kɔsɔ 'ba wula yɪ anɪnminnyanmɔn bie. ɔ 'ba yɔ yɪ sɔ kɪkaala.

³³ "Mɪn mma-mɔ, mɪn 'tanlan εmɔ anwɔn ewa mɛlε kaan sɔa biekuɔ. εmɔ 'ba kpɔnnɛ mɪn, nan mɔ n ganlɪn n gelehɪ Zufu'n-mɔ, mɪn kan mɪn kele εmɔ kɔsɔ sian'n. Lɪka mɔ mɪn kɔ'n, εmɔ ngɔala man εlɔ bie kɔ.

³⁴ "Mɪn man εmɔ mala fɔfɔle: εmɔ húlɔ bε nwɔn. ɔ sε kε εmɔ kulo bε nwɔn kε m gbɪnlɪn n gulɔlɪ εmɔ'n.

³⁵ Sɛ εmɔ kulo bε nwɔn an, menian'n-mɔ kɔalaa 'ba nwun kε εmɔ tɪ mɪn menian sakpa."

Zozi 'ba han kε Pɛli 'ba se kε ɔ nzɪ man yɪ

(Matie 26.31-35, Maakɪ 14.27-31, Luku 22.31-34)

³⁶ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ'n, Simɔn Pɛli kɔ bisa yɪ kε: "Yɛ Mɪn, anɪn nɪn kpa yɛ ε lε kɔ ɔ?"

Zozi nwan: "Lɪka mɔ mɪn kɔ'n, ε ngɔala man mɪn sɔ si kɪkaala, nan cɪan bie dede ε 'ba kpɔ mɪn."

³⁷ Pɛli nwan: "Yɛ Mɪn, nzuke ati yɛ mɪn ngɔala man wɔ sɔ si kɪkaala ɔ? Wɔ dunman nɪn, sɛ ɔ di mɔ mɪn wu bɔbɔ a, mɪn 'wu."

³⁸ Ehɪ a, Zozi nwan: "Pɛli, asɔ wɔ nwan ε 'wu mɪn dunman nɪn sakpa? Nan nɪan, mɪn kan yɪ ananhɔle mɪn kele wɔ kε ɔ nɔn dede mɔ akɔ'n 'bɔ kokolokoo'n, anɪn a han yɪ fã nsan kε ε nzɪ man mɪn."

14

Atɪn'n mɔ bε fa bε kɔ Sɛ nɪn anwɔn εlɔ'n y'ɔ le Zozi

¹ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuelɪ'n, εsɛ ɔ kɔ kpɛ yɪ nɪn yɪ menian'n-mɔ εlɔ, yɪ nwan: "Nán bε man bε lɔa bɔ bε nwɔn, εmɔ lé Nyanmɪan bε lí, εsɛ εmɔ lé mɪn kɔsɔ bε lí.

² Mɪn Sɪ awulo εlɔ, dabele ngɔnmɪn wɔ ebele. Mɪn 'kɔ a sesie lɪka mɪn man εmɔ. Sɛ ɔ tɪ man sɔ a, ahan n ganlɪn n gelehɪ εmɔ.

³ Sɛ mɪn kɔ nán mɪn sesie lɪka'n yue a, mɪn 'sa mɪn ba, mɪn fa εmɔ mɪn kɔ, nán lɪka mɔ n dɪ'n, εmɔ kɔsɔ tanlan ebele bie.

⁴ Lɪka mɔ mɪn kɔ'n, εmɔ sɪ yɪ atɪn'n."

⁵ Mō Toma tılı ejòlè sò'n, yí nwan: “Yé Mún, yé nzı man líka mō é lè kò'n, ɔ 'yò sè nán y'a nwun yí atın'n?”

⁶ Ehi a, Zozi kò bua yí kè: “Atın'n, nún ananhòlè'n nún ngvan'n y'ò le mún muonun. Svanlan fíi ngvála man kè ɔ sún líka fufòlè ɔ kò mún Sı anwòn èlò sannan ɔ 'nanndı mún sò.

⁷ Sè ɔ tı kè emò sı mún an, ahan emò 'sı mún Sı. Kùsù kikaala díe, emò a nwun yí, emò sı yí.”

⁸ Filipù nwan: “Yé Mún, keke yé Sıe'n nán man yé ahonlın tó yé kunnun.”

⁹ M'ò hanlın sò'n, Zozi nwan: “Filipù, yí tı, dada angonmun ehi mō mún nún emò tı ewa'n, é nzı man mún? Svanlan m'ò kò nwun mún'n, anın ɔ'a nwun mún Sı, nan nzuke ati yê wó nwan n géle emò Sıe'n?”

¹⁰ E nne nni man kè n wó Sıe nún anın yê Sıe'n kùsù wó mún nún ɔ? Ejòlè'n mō mún kan mún keke emò kùlaatin ewa'n, ɔ fi man mún muonun. Sıe'n m'ò wó mún nún'n yê ɔ lè di junman sò nún ɔ.

¹¹ Sè mún kan kè n wó Sıe nún anın yê Sıe'n kùsù wó mún nún an, emò lé lí. Sè yí bóbò emò nne nni man an, emò nıan asinbenwòn ninngè'n mō mún yò'n nán bè lé bè lí.

¹² Mún kan yí ananhòlè mún keke emò kè svanlan biala m'ò de mún di'n, asinbenwòn ninngè'n mō mún yò'n, yí kùsù ɔ 'yò bie. Yí díe'n bóbò mō ɔ 'yò'n, ɔ 'tala mún díe'n. ɔ sanlın kè mún kò Sıe nún anwòn èlò.

¹³ Like biala mō emò kò sèlè wó mún dunman nún'n, mún 'fa mún man emò, nán ɔ nanndı Baa nún ası menian'n-mō kwalaa a wula Sıe nún anınmin-nyanmòn.

¹⁴ Emò sèlè like biala wó mún dunman nún an, mún 'yò mún man emò.”

Zozi 'ba han Wawé Nwanzan-nwanzan nın anwòn ejòlè

¹⁵ E sè Zozi Nwan: “Sè emò kulo mún sakpa a, emò lí mún mala nún ası.

¹⁶ Mún 'ba sèlè mún Sı maan ɔ man emò *Bukafue fufòlè m'ò nún emò 'tanlan dahuu.

¹⁷ ɔ tı Wawé m'ò kan ananhòlè. Mân nún anın menian'n-mō mō bè nne man mún bè nni man'n, bè ngvála man kè bè nyan yí, ɔ sanlın kè bè nnwun man yí, e sè bè nzı man yí. Nan emò díe, emò sı yí, ɔ sanlın kè ɔ nún emò y'ò tı ɔ, e sè ɔ 'ba tanlan emò anın.

¹⁸ Mún ngo yaci man emò angonmun kè awusian. Nan mún 'ba sa mún ba emò anwòn biekun.

¹⁹ ɔ'a ha mekè kaan bie, mân nún anın menian'n-mō ngo nwun man mún kón. Nan emò díe, emò 'ba nwun mún. Kémò mún lılı n dí ası'n, emò kùsù 'ba nyan ngvan bè tanlan ası bie.

²⁰ Sè cıan sò'n ju a, emò 'ba nwun kè n wó mún Sı anın, emò wó mún nún, yê mún kùsù n wó emò anın.

²¹ Like mō mún kekele emò'n, svanlan mō yí nyın kò sò yí m'ò kò fa kò sie'n, yí yê anın mún sı kè ɔ kulo mún ɔ. Svanlan sò'n, mún Sı 'kulo yí, mún kùsù mún 'kulo yí, mún 'yı mún nwòn mún keke yí.”

²² Mō Zudı (nán Zudası Isikalıotı ɔ) tılı ejòlè sò'n, yí nwan: “Yé Mún, ɔ yò sè mō wó nwan é nyı man wó nwòn é ngele man mân nún anın menian nga'n-mō mō bè nne wó bè nni man'n, nan yê ngonmun ala yê é 'yı wó nwòn keke yé'n?”

²³ Ehi a, Zozi kò bua yí kè: “Svanlan m'ò kulo mún'n, ɔ di mō mún kan nún ası. Mún Sı 'kulo yí, e sè mún nún mún Sı yé 'ba yí nwòn nán yé nún yí tanlan.

²⁴ Svanlan m'ò ngulo man mún'n, mō mún kan'n, ɔ nni man sò. Ejòlè kwalaa mō emò tı kè mún kan'n, ɔ fi man mún muonun, nan Sıe'n m'ò svanlın mún'n, yí yê ɔ lè kan ɔ.

²⁵ “Mún kan ejòlè sò'n mún keke emò wó abele mō n de wó emò afian ewa'n.

²⁶ Nan mín dunman nun Si'e'n 'ba sɔan *Bɔkafɔe'n, Wawe Nwannzan-nwannzan'n. ɔ 'ba hehele emɔ ninng'e'n-mɔ kwalaaɔin esɛ ɔ 'ba man emɔ ati kacɛ ejɔle'n kwalaaɔin mɔ m'an han m'an hele emɔ'n.

²⁷ Mɔn yaci emɔ alvacicie nun. Mín alvacicie die'n yê mɔn fa mɔn man emɔ ɔ. Alvacicie'n mɔ mɔn fa mɔn man emɔ'n, ɔ nɔn eyuadi nun anun die'n ti man kón. Nán be man bé lua bɔ bé nwɔn, esɛ nán be sulo.

²⁸ “Emɔ a ti mɔ m'an han'n. M'an han m'an hele emɔ ke mɔn kɔ, nan kusɔ mɔn 'ba sa mɔn ba emɔ anwɔn bieku. Se ɔ ti ke emɔ kulo mín sakpa a, ahan Si'e nun anwɔn elɔ mɔ mɔn kɔ'n, emɔ 'di yí nwɔn fɛ kpa. ɔ sanlɔn ke Si'e'n ti kpili tala mín.

²⁹ M'an li mɔa m'an han ninng'e sɔ'n-mɔ kwalaa anwɔn ejɔle m'an hele emɔ asannan nán bé eyɔle tɛmɔn nun a ju sɔ. Yí die, anun cɛan m'ɔ kɔ ju sɔ'n, emɔ de mɔ n ganlɔn'n be di.

³⁰ Mɔn nɔn emɔ yê le njɔɔ man dɔɔn kón. ɔ sanlɔn ke mân ehɛ asɔ kpain'n le ba. ɔ le man tunmɛn fíi wɔ mín sɔ.

³¹ Nan ɔ fata ke menian'n-mɔ nwun yí ke mɔn kulo Si'e'n yê like mɔ mín Si kɔ hele mín ke n yɔ'n yê mɔn yɔ ɔ. Yí ti, be jásu maan yê hó.”

15

Divɛn baka kpa'n y'ɔ le Zozi

¹ Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, esɛ yí nwan: “Divɛn baka kpa'n y'ɔ le mín yê mín Si y'ɔ ti divɛn baka sɔ nun enɛanfɔe nun ɔ.

² Mín sa baa biala m'ɔ nzu man baa'n, mín Si 'ko tɔ. Nan nunhan m'ɔ su'n, ɔ kpɛkpɛ nun kanlanman ɔ man ɔ yɔ kpa, nán ɔ'a hɔala mma bieku dɔɔn su.

³ Nan emɔ die, ninng'e'n-mɔ mɔ n geleli emɔ nun ati, emɔ anwɔn a ti dada anɔnmɔn.

⁴ Yí sɔ ati, emɔ fá bé nwɔn be bó mín, nán mín kusɔ, mɔn nɔn emɔ a tanlan dahuu. Divɛn baka nun asa baa'n m'ɔ tua man yí nwɔn'n, ɔ ngɔala man baa su. Emɔ kusɔ, se emɔ a nva man bé nwɔn b'a mɔmɔ man mín an, emɔ ngɔala man like kpa fíi yɔ.

⁵ “Divɛn baka'n y'ɔ le mín, yê mín sa mma'n-mɔ y'ɔ le emɔ. Nunhan mɔ ɔ'a fa yí nwɔn ɔ'a bó mín, m'ɔ nɔn mín ti daa, mɔ mín kusɔ mɔn nɔn yí ti'n, ɔ 'yɔ nyɔlie kpa dɔɔn. Afɛ se n nɔn man nun an, emɔ ngɔala man like kpa fíi yɔ.

⁶ Sɔanlan biala mɔ ɔ'a nva man yí nwɔn ɔ'a mɔmɔ man mín'n, anun ɔ ti ke baka nun asa baa'n mɔ b'a kpɛ b'a tɔ. ɔ 'yɔ be fa be tɔ sɛn nun be yala yí.

⁷ Se emɔ fa bé nwɔn be bó mín, nán emɔ di mín ejɔle nun asɔ a, emɔ sele like biala mɔ emɔ kulo nun an, emɔ 'nyan yí.

⁸ Se emɔ yɔ nyɔlie kpa dɔɔn an, ɔ ti mín Si anunminnyanmɔn esɛ ɔ kele ke emɔ ti mín menian sakpa.

⁹ “Mɔn kulo emɔ ke mín Si kulo mín'n. Yí ti, emɔ mán n gúlo bé daa.

¹⁰ Ke mɔn di mín Si mala nun asɔ m'ɔ kulo mín'n, mín kusɔ, se emɔ di mín mala nun asɔ a, mɔn 'kulo emɔ cɛan daa.

¹¹ M'an han sɔ m'an hele emɔ maan emɔ di fɛ nán esɛ emɔ fɛ elie'n yɔ kpili ke mín die'n.

¹² Mín mala'n y'ɔ le ke emɔ húlo bé nwɔn ke mɔn kulo emɔ'n.

¹³ Ehulo kpili kpa'n y'ɔ le sɔanlan m'ɔ wu yí manngɔn'n-mɔ dunman nun'n.

¹⁴ Se emɔ yɔ ninng'e'n mɔ m'an hele emɔ nun an, anun emɔ ti mín manngɔn.

¹⁵ Mɔn mɔmɔ man emɔ ke mín ngɔa. ɔ sanlɔn ke mɔnlan ngan man yí nwɔn ejɔle kwalaa ɔ ngele man yí akɔa ke m'an yɔ yí'n. Mɔn bu emɔ ke mín manngɔn. ɔ sanlɔn ke ninng'e'n kwalaaɔin mɔ mín Si heleli mín'n, m'an hele emɔ.

¹⁶ Nán emə yê b'a fəleli mîn b'a sie mîn bé kpain ə. Nan mîn muonun yê m'an fəle emə mîn nwon m'an wula emə junman nun ə. M'an yí emə ke emə hó, be hó lí junman be sú mma m'ə nzeci man lé. Like biala mə emə kə sefe mîn Sɪ wə mîn dunman nun'n, ə 'fa man emə.

¹⁷ Like mə mün kpənnɛ emə elə'n y'ə le ke emə húlo bé nwon."

Mân nun anun menian'n-mə kpə Zozi nun bé mə be de yí be di'n

¹⁸ Mə Zozi tuli yí menian'n-mə fəɔ yueli'n, ə kə han kə hele bé biekun ke: "Sə eyuadi'n kpə emə a, emə nwún yí ke be lili mva be kpəli mîn.

¹⁹ Sə emə tɪ eyuadi'n diɛ lili a, ahan eyuadi'n nun anun menian'n-mə kulo emə ejəle, ə sanlɪn ke bé bie y'ə le emə. Nan kəmə m'an nian eyuadi'n nun anun m'an yí emə, mə emə tɪ man eyuadi'n diɛ kón'n, yí tɪ yê be kpə emə ə.

²⁰ Emə káci mə n ganlɪn n gelesi emə'n: 'Akva biala tɪ man kpili ndala man yí mún'n'. Nan se b'a hele mîn aɬulɔwa a, be 'kele emə kusu bie. Sə bé nyin səlɪ mîn ninngə'n mə n gelesi bé nún an, ahan bé nyin 'sə emə kusu diɛ'n.

²¹ Mîn dunman nun ati, be 'fa ninngə sə'n kwalaa be yə emə, ə sanlɪn ke be nzi man sɔanlan'n m'ə sɔanlɪn mún'n.

²² Sə ə tɪ ke m'an mma a ngan man ejəle fíí m'an ngele man bé a, ahan bé nwon saun. Nan sian diɛ, mə m'an a a han ejəle m'an hele bé, mə b'a nne b'a nni man'n, be nva man bé ete'n be nje man bé lé.

²³ Sɔanlan m'ə kpə mún'n, anun ə kpə mún Sɪ.

²⁴ Junman'n mə sɔanlan fíí lili man bie mân eɬɪ anun lé'n, se m'an nni man bie bé afian ewa a, ahan bé nwon saun. Nan sunnzun mə b'a nwun asinbenwon ninngə'n kwalaa mə m'an yə'n, be tɛ kpə mún nun mún Sɪ.

²⁵ Eɬika kwalaa yəli sə, ə man ejəle'n mə be helesi wə bé *Mala kalata nun anun'n kpɪnlɪn sɔ. Be helesi yí ke: *B'a kpə mún mgban*.

²⁶ "Mín manngvɔn-mə, *Bukafve'n mə mún 'ba sɔan yí'n, ə fi Siɛ nun anwɔn elə yê ə 'ba ə. Yí y'ə le Wawe'n mə kan ananhələ'n. Sə ə ba a, ə 'ba lí mún nwon adanzɛ.

²⁷ Yê emə kusu 'ba lí mún nwon adanzɛ, ə sanlɪn ke mún 'bə mún junman nun abv'n, emə nɔn mún yê yɛ sanlɪn nun ə.

16

¹ "Mún káci emə ke be le 'ba hele emə aɬulɔwa, yí diɛ se mele'n ju sɔ a, anun emə mminlin man bé dedi'n.

² Be 'ba fəan emə Zufu'n-mə asəɔn sua'n-mə anun. Eɛ bəbə, ə 'ba ju mele'n bie, bé mə be le kun emə'n 'ba se ke anun be le sɔ Nyanmian sɔa.

³ Be 'yə emə sə, ə sanlɪn ke be nzi man Siɛ'n, eɛ be nzi man mún.

⁴ Nan mún kan sə mún kele emə, yí diɛ cian mə be 'yə emə sə'n, anun emə káci ke n ganlɪn n gelesi emə. M'an ngan m'an ngele man emə daba, afi anun mún nɔn emə y'ə san ə.

Zozi 'ba han Wawe Nwanzan-nwanzan'n

junman nun anwɔn ejəle

⁵ "Sian diɛ, mún sa mún kə sɔanlan'n m'ə sɔanlɪn mún nun anwɔn elə, nan kusu emə mmisa man mún ke: 'E le kə nin'?"

⁶ Kəmə m'an han m'an hele emə ke mún kə'n, emə alɔa a bə bé nwon kpa.

⁷ Nan kusu mún kan yí ananhələ mún kele emə ke ə tɪ kpa man emə ke n gə. Afi se m'an ngə man an, Bukafve'n ngə a man emə anwɔn. Nan se mún kə a, mún 'ba sɔan yí emə anwɔn.

⁸ Se ɔ ba a, ɔ 'yɪ ninng'e'n-mə yuein yuein kele eyuadi amma'n. Ninng'e sɔ'n-mə, kɔn y'ɔ le ɛtɛ eyɔlɛ'n, kɔn y'ɔ le sɛsɛ eyɔlɛ'n, yɛ kɔn kɔsɔ y'ɔ le ndɛɛ ebua'n mɔ Nyanmian 'ba bu'n.

⁹ ɔ 'ba hele bɛ kɛ b'a yɔ ɛtɛ, ɔ sanlɪn kɛ b'a nne man mɪn b'a nni man.

¹⁰ Yɛ, kɛmɔ mɪn kɔ Siɛ nɪn anwɔn ɛlɔ mɔ ɛmɔ ngɔ nwun man mɪn kɔn'n, ɔ 'ba hele bɛ kɛ sɛsɛ eyɔlɛ yɛ Siɛ'n lɛ kpɔnnɛ ɔ.

¹¹ Afɪ, ndɛɛ ebua'n mɔ Nyanmian 'ba bua'n y'ɔ le kɛ ɔ'a bua mɪn ɛhɪ asu kpain'n ndɛɛ dada angɔnmɪn.

¹² “N ne ejɔlɛ dɔwɔn m'ɔ fata kɛ mɪn kan mɪn kele ɛmɔ, nan kɔsɔ ɛmɔ ngɔala man yɪ kwalaa fa sie kɪkaala.

¹³ Nan sɛ Wawɛ'n m'ɔ kan ananhɔlɛ'n ba a, ɔ 'ba hele ɛmɔ ananhɔlɛ atɪn'n. Nɪn yɪ ngɔnmɪn yɪ tɪ anun ejɔlɛ yɛ ɔ 'kan kele ɛmɔ ɔ, nan mɔ ɔ'a tɪ ɔ nɔn mɔ ɔ 'ba a mɪn nɪn anun nɪn anwɔn ejɔlɛ yɛ ɔ 'kan kele ɛmɔ ɔ.

¹⁴ ɔ 'ba wula mɪn anunmɪnnyanmɔn, ɔ sanlɪn kɛ m'ɔ kɔ nwun yɪ mɪn nwɔn'n, yɪ nwɔn ejɔlɛ yɛ ɔ 'kan kele ɛmɔ ɔ.

¹⁵ Ninng'e kwalaa mɔ mɪn Si lɛ'n tɪ mɪn diɛ. Yɪ sɔ atɪ yɛ ɔ man mɪn kan kɛ mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n kɔ nwun yɪ mɪn nwɔn'n, yɪ nwɔn ejɔlɛ yɛ ɔ 'kan kele ɛmɔ ɔ.”

Zozi 'ba han kele yɪ menian'n-mɔ kɛ

bɛ alɔabɔ'n 'ba kaci fɛ elie

¹⁶ ɛsɛ Zozi nwan: “ɔ ngɔ hyɛ man, ɛmɔ lɛ mma nnwun man mɪn kɔn, ɔ cɛ kaan an, ɛmɔ 'ba nwun mɪn biekun.”

¹⁷ Mɔ yɪ menian'n-mɔ tɪlɪ ejɔlɛ sɔ'n, mmie-mɔ lɛ kan yɪ bɛ afian ɛbele kɛ: “Anɪn ejɔlɛ ɛhɪ, yɪ bu y'ɔ le benin? ɔ lɛ kan kele yɛ kɛ: ‘ɔ ngɔ hyɛ man, ɛmɔ lɛ mma nnwun man mɪn kɔn, ɛsɛ ɔ cɛ kaan an, ɛmɔ 'ba nwun mɪn biekun,’ ɛsɛ yɪ nwan: ‘Mɪn kɔ mɪn Si anwɔn ɛlɔ.’”

¹⁸ Bɛ nwan: “‘ɔ ngɔ hyɛ man,’ anɪn ejɔlɛ ɛhɪ m'ɔ lɛ kan'n, yɪ bu y'ɔ le benin? M'ɔ lɛ kan'n, yɛ diɛ yɛ ndɪ man yɪ bu.”

¹⁹ Mɔ Zozi nwunlɪn kɛ bɛ lɛ kpɔnnɛ bɛ bisa yɪ ejɔlɛ'n, ɔ kɔ sɛ bɛ kɛ: “Kɛmɔ m'an han kɛ: ‘ɔ ngɔ hyɛ man ɛmɔ lɛ mma nnwun man mɪn kɔn, ɛsɛ ɔ cɛ kaan an, ɛmɔ 'ba nwun mɪn biekun,’ yɪ tɪ yɛ ɛmɔ lɛ bisa bɛ nwɔn kosuan'n?”

²⁰ Mɪn kan yɪ ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ ɛmɔ lɛ 'ba sun bɛ nyɪn ɛmɔn bɛ yɪ awɔlɛ. Nan eyuadi amma'n-mɔ mɔ bɛ nne man mɪn bɛ nni man'n, bɛ 'ba li fɛ. ɛmɔ alɔa 'ba bɔ bɛ nwɔn, nan kɔsɔ ɛmɔ alɔabɔ'n 'ba kaci fɛ elie.

²¹ Sɛ balasua kɔn nwɔnnzɛ dedɛ nɪn ɔ 'ba wɔ a, anɪn yɪ lɔa a bɔ yɪ nwɔn. ɔ sanlɪn kɛ anɪn yɪ yalɛ elie mɛlɛ nɪn a ju. Nan sɛ ɔ wɔ yue a, anɪn yɪ lɔa a fi yɪ yalɛ'n mɔ ɔ'a nwun yɪ'n. ɔ sanlɪn kɛ ɔ'a wɔ baa kɔn ɔ'a tɔ asɪɛ nɪn asu.

²² Yɪ sɔ kɔsɔ ala, kɛ yɛ wɔ nɪn'n, ɛmɔ alɔa a bɔ bɛ nwɔn, nan mɔ yɛ 'ba nwun yɛ nwɔn biekun'n, ɛmɔ 'ba li fɛ kpa, sɔanlɪn fɪfɪ ngɔ hɔala man ɛmɔ fɛ elie'n yɪ.”

²³ Mɔ Zozi hanlɪn sɔ yuelɪ'n ɛsɛ yɪ nwan: “Sɛ cɪan sɔ'n ju a, anɪn ɛmɔ mmisa man mɪn likɛ fɪfɪ anwɔn kosuan kɔn. Mɪn kan yɪ ananhɔlɛ mɪn kele ɛmɔ kɛ likɛ bɪalɔ mɔ ɛmɔ kɔ sɛlɛ wɔ mɪn dunman nɪn'n, Siɛ'n 'fa man ɛmɔ.

²⁴ Kɛ m mɔlɪ mɪn junman nɪn abɔ dedɛ mɔ ɔ'a ju bɪcɪ'n, ɛmɔ sɛlɛlɪ man likɛ fɪfɪ wɔ mɪn dunman nɪn. ɛmɔ sɛlɛ, nɪn ɛmɔ asa 'kan yɪ. Sɛ ɛmɔ asa kan yɪ a, ɛmɔ 'di fɛ kpɪli kpa.

²⁵ “M'an bu ejɔlɛ sɔ'n-mɔ kwalaa anyɪnnɔdala nɪn, m'an hele ɛmɔ. Nan ɔ 'ba ju mɛlɛ'n bie, mɪn ngɔ mmu man yɪ anyɪnnɔdala nɪn kɔn, nan mɪn 'kan mɪn Si anwɔn ejɔlɛ'n yuein yuein mɪn kele ɛmɔ.

²⁶ Cɪan sɔ'n ju a, yɪ kwalaa mɔ ɛmɔ 'ba sɛlɛ Siɛ'n, ɛmɔ 'ba sɛlɛ wɔ mɪn dunman nɪn. Mɪn mmɔtɔ man mɪn Si'n bɔbɔ nɪn ɔ'a fa ɔ'a man ɛmɔ.

²⁷ ɔ sanlɪn kɛ, Siɛ'n muonun kulo ɛmɔ. ɔ kulo ɛmɔ, afi ɛmɔ kulo mɪn, yɛ ɛmɔ de di kɛ n vi Nyanmian anwɔn ɛlɔ yɛ m malɪ ɔ.

²⁸ N vi Siɛ nɪn anwɔn ɛlɔ yɛ m malɪ mɪn nɪn anun ɔ. Sian'n mɪn jasɔ mɪn nɪn anun mɪn kɔ Siɛ nɪn anwɔn ɛlɔ."

²⁹ Mɔ yɪ menian'n-mɔ tɪlɪ yɪ sɔ'n, bɛ nwan: "Sian diɛ, ɛ lɛ kpacɪ nɪn yuein kan kele yɛ, ɛ mɪmɔ man yɪ anyɪndala nɪn kɔn.

³⁰ Sian diɛ, yɛ sɪ kɛ ɛ sɪ nɪnngɛ'n kwalaaɪn, ɛ nɪnwɔnndɛ man maan yɛ mɪmisa man wɔ bie anwɔn kosuan bɔbɔ nɪn a bua yɛ. ɛhɪ ati, ɔ man yɛ de yɛ di kɛ ɛ fi Nyanmian ɛlɔ sakpa."

³¹ Zozi nwan: "Sian'n ɛmɔ de di?

³² Yaa! Mɛlɛ'n lɛ ba, ɔ'a ju bɔbɔ a yue, ɛmɔ 'ba bɔ asanndiɛ bɛ yaci mɪn ngɔnmɪn, ɛmɔ anun kɔn biala 'ba nwanndi fia. Nan kosɔ cɛcɛ, ɔ nga man mɪn ngɔnmɪn, ɔ sanlɪn kɛ Siɛ'n nɔn mɪn y'ɔ tɪ ɔ.

³³ "Mɪn kan sɔ mɪn kele ɛmɔ, nɪn mɪn man ɛmɔ nyan alɔacɪɪɛ, afi ɛmɔ nɔn mɪn a yɔ kɔn. ɛmɔ lɛ 'ba nwun yalɛ mɪn nɪn anun, nan kosɔ ɛmɔ bɔ mɔndɪnɪn, nɪn bɛ man bɛ nwɔn bubu bɛ, ɔ sanlɪn kɛ m'an li eyuadi nɪn asɔ kunnunmɪn."

17

Zozi 'ba yɔ asɔnɪn man yɪ menian'n-mɔ

¹ Mɔ Zozi hanlɪn ɛhɪ yuelɪ'n, ɔ kɔ tɔ yɪ nyɪn anwunno, yɪ nwan: "Mɪn Sɪ, dɔɛ nɪn a ju. Wula wɔ Wa nɪn anunmɪnnyanmɔn maan yɪ kosɔ ɔ wula wɔ bie.

² Afi, a man yɪ tunmin dasannɪn biala asɔ kɛ bɛ mɔ a fa bɛ a man yɪ'n, ɔ mɪn bɛ nyɪn ngɔn m'ɔ le man ayuelɛ'n.

³ Ngɔn m'ɔ le man ayuelɛ'n, y'ɔ le kɛ bɛ nwɔn wɔ mɔ ɛ tɪ ananhɔlɛ Nyanmian'n kɔnmɔba cɛn, ɔ nɔn Zozi Kilisi, mɔ a sɔan yɪ'n.

⁴ M'an wula wɔ anunmɪnnyanmɔn asɛ nɪn asɔ ɛwa. ɔ sanlɪn kɛ junman'n mɔ a fa a man mɪn kɛ n nɪ'n, m'an yue yɪ di.

⁵ Afi kɪkaala diɛ, Mɪn Sɪ, anunmɪnnyanmɔn'n mɔ anɪn n ne yɪ wɔ nwɔn ɛlɔ asannan nɪn a sesie mɪn'n, maan n nyɪn yɪ kɔnmɔba sɔ'n wɔ wɔ nyunnun.

⁶ "Menian'n-mɔ mɔ a fa bɛ a man mɪn asɛ nɪn asɔ ɛwa'n, m'an man b'a nwun wɔ. Bɛ tɪ wɔ diɛ, yɛ a fa bɛ a man mɪn. Bɛ kosɔ, b'a li wɔ ejɔlɛ nɪn asɔ.

⁷ Sian'n, b'a nwun kɛ yɪ kwalaa mɔ a fa a man mɪn'n, ɔ fi wɔ ɛlɔ.

⁸ ɔ sanlɪn kɛ ejɔlɛ'n mɔ a fa a wula mɪn sa nɪn'n, mɪn kosɔ m'an fa m'an wula bɛ sa nɪn, yɛ b'a sɔ nɪn. B'a nwun yɪ kɛ n vi wɔ nwɔn ɛlɔ sakpa, yɛ b'a lɛ b'a li kɛ a sɔan mɪn.

⁹ "Mɪn yɔ asɔnɪn wɔ wɔ dunman nɪn mɪn man bɛ. Mɪn nyɔ man asɔnɪn mɪn mman man eyuadi'n. Nan bɛ mɔ a fa bɛ a man mɪn'n, bɛ tɪ asɔnɪn yɛ mɪn yɔ ɔ. ɔ sanlɪn kɛ bɛ tɪ wɔ diɛ.

¹⁰ Like biala mɔ ɛ lɛ yɪ'n tɪ mɪn diɛ, mɪn kosɔ mɪn diɛ'n kwalaa tɪ wɔ diɛ. Bɛ nwun mɪn anunmɪnnyanmɔn'n wɔ bɛ nɪn.

¹¹ Mɪn diɛ m'an jasɔ mɪn nɪn anun a yue, nan bɛ diɛ, bɛ tɛ wɔ nɪn. Mɪn diɛ mɪn ba wɔ nwɔn ɛlɔ. Siɛ Nwanzzan-nwanzzan, wɔ dunman'n mɔ tunmin wɔ nɪn'n, fa nɪn bɛ mɔ a fa bɛ a man mɪn nɪn asɔ, maan bɛ yɔ kɔn kɛ mɪn nɔn wɔ, yɛ tɪ kɔn'n.

¹² Mɔ anɪn mɪn nɔn bɛ wɔ mɪn nɪn anun'n, mɪn nɪn bɛ sɔ wɔ wɔ dunman nɪn. N nɪnɪn bɛ sɔ kpa, bɛ bie fɪ a mɪnɪnɪn man, sannan sɔanɪn'n m'ɔ sɛ kɛ ɔ mɪnɪn nɪn *Ehele Ejɔlɛ'n nɪn a kpɪn sɔ'n.

¹³ "Sian'n, mɪn ba wɔ nwɔn ɛlɔ, nan kɛmɔ n de wɔ mɪn nɪn anun ɛwa'n, yɪ tɪ yɛ ɔ man mɪn kan sɔ maan bɛ di fɛ kpɪli kpa kɛ mɪn nɪn ɔ.

¹⁴ M'an fa wó ejóle'n m'an man bé, yê mân nún anun menian'n-mə le kpó bé, ɔ sanlín kɛ bɛ tɪ kɛ mín, bɛ tɪ man mân ehi anun menian.

¹⁵ Mun nzele man wó kɛ ε yí bé fi mân nún anun, nan mín nwan ε nían bé sɔ, n'ε man *Abónsanmɔn nyan bé.

¹⁶ Bɛ tɪ kɛ mín, kɛmɔ n di man mân ehi anun sɔanlan'n, bé kɔsɔ, bɛ tɪ man mân ete ehi anun menian.

¹⁷ Kɛmɔ wó nwan ejóle'n tɪ ananhɔle'n, nanndi ananhɔle nún asɔ maan bɛ káci wó menian kpa bókɔɔ.

¹⁸ Mun sɔan bé mân nún anun kɛ ε sɔanlín mín'n.

¹⁹ Bé dunman nun ati, mun fa mín nwɔn mun wula wó sa nun kpa bókɔɔ maan bé kɔsɔ bɛ kaci wó menian kpa bókɔɔ.

²⁰ “Nán kɛ bé ngɔnmín bé tɪ ala yê mun seɛ wó ɔ, nan bé kwalaa mə mín menian'n-mə kɔ han ejóle kɔ heɛ bé mə bɛ kɔ le bɛ kɔ li'n, mun seɛ wó mun man bé kɔsɔ.

²¹ Mun seɛ wó kɛ ε mán bɛ yó kɔn. Mín Si, man bɛ nɔn yé, yɛ yó kɔn kɛ mun nɔn wó, yɛ tɪ kɔn'n. Man bɛ yó kɔn nán eyuadi nún a le a li kɛ wó yê ε sɔanlín mín ɔ.

²² Anunminnyanmɔn'n mə ε falɪ manlín mín'n, m'an fa m'an man bé, yí diɛ anɪn bé kwalaa bɛ yó kɔn kɛ mun nɔn wó yɛ tɪ kɔn'n.

²³ Man mun nɔn bé, yɛ yó kɔn kɛ wó kɔsɔ ε nɔn mín, yɛ tɪ kɔn'n. Man bɛ yó sɔanlan kɔn bókɔɔ, nán eyuadi nún a nwun kɛ a sɔan mín, εsɛ ε kulo bé kɛ ε kulo mín'n.

²⁴ “Mín Si, kɛmɔ a fa bé a man mín'n, mín kɔsɔ mun kulo kɛ lika mə n di'n, bé kɔsɔ bɛ tanlan ebeɛ bie, nán b'a nwun mín anunminnyanmɔn'n, anunminnyanmɔn'n mə ε falɪ manlín mín'n. ɔ sanlín kɛ ε lili mɔa ε hulɔli mín asannan nán a sesie mân'n.

²⁵ Mín Si, wó mə ε tɪ sesɛfue, eyuadi amma'n nzi man wó, nan mín diɛ, mun si wó. Yê mín menian'n-mə kɔsɔ si kɛ a sɔan mín.

²⁶ M'an man b'a nwun wó, εsɛ mun 'ba man bɛ nwun wó kpa bieɔn. Yí diɛ, anɪn ehulo'n mə ε kulo mín'n tanlan bɛ nɔn, nán mín kɔsɔ mun nɔn bé a yó kɔn.”

18

Zufu mgbain'n-mə 'ba man bɛ ci Zoi

(Matie 26.47-56, Maaki 14.43-50, Luku 22.47-53)

¹ Mə Zoi seɛli nzeɛ sɔ'n m'ɔ yueli'n, ɔ nɔn yí menian'n-mə bɛ hɔli asue baa'n mə bɛ feɛ yí Sedunlun nún anzin ɛɔ. Asue sɔ'n mantan Zoluzalemɔn. Yí nzin ɛɔ, tola kɔn wɔ ebeɛ, ɔ nɔn yí menian'n-mə hɔli wɔɔɔli nún.

² Zudasɪ mə ɔ 'ba yɪ yí man'n, ɔ si lika sɔ'n, afi ɔ yɔ a, Zoi nɔn yí menian'n-mə kɔ yia ɛɔ.

³ Yí ti, Zudasɪ li *Lomɔn nɔn Zufu nzalafu dɔɔn anyunnun, bɛ kɔ a kɔ ju ebeɛ. Zufu nzalafu sɔ'n-mə, Nyanmian *teeyɪfue mgbain'n-mə nɔn *Falisɪfue'n-mə yê bɛ yili bé ɔ. Mə bɛ 'ba'n, bɛ le kuan ninngɛ, kanlannɛ nɔn tɛɛ.

⁴ Nan Zoi diɛ, ɔ si yí kwalaa mə ɔ le 'ba tɔ yí'n sie. ɔ fi tola nún anun kɔ fite, yí nwan: “Emɔ le kpɔnnɛ nwan?”

⁵ Bé nwan: “Yɛ le kpɔnnɛ Zoi m'ɔ fi Nazaletɪ'n.”

Zoi nwan: “Mín ahi.” Zudasɪ m'ɔ le yɪ yí man'n, anɪn ɔ nɔn bé yê bɛ jijin ebeɛ ɔ.

⁶ Kɛ Zoi 'se kɛ: “Mín ahi” nún ala, nzalafu'n-mə kɔ bɔ si, bé kwalaa bɛ kɔ hyɔn bɛ kɔ hɔ bé nzin bɛ kɔ han bɛ kɔ gua asɪ.

⁷ Mə Zoi nwunlín yí sɔ'n, yí nwan: “Emɔ le kpɔnnɛ nwan?”

Bé nwan: “Zoi m'ɔ fi Nazaletɪ'n.”

⁸ Zozi nwan: “M'an se emo ke y'ɔ le mɪn. Nan se mɪn yê emo le kpɔnnɔde mɪn sakpa a, anun emo yáci menian ɛhɪ-mɔ maan bɛ hɔ́.”

⁹ Zozi hanlun sɔ maan ejɔlɛ'n m'ɔ hanlɪn yí mɛlɛ mɔ ɔ 'sɛlɛ Nyanmian man yí menian'n-mɔ'n kpɪnlɪn sɔ. Yí nwan: “Bé mɔ a fa bé a man mɪn'n, m'an mminlin man fíí.”

¹⁰ Anun Simɔn Pielɪ le dadɪɛ, ɔ kɔ hyɔɪn kɔ kpe Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain nɪn akɔa nɪn anzu fama'n. Akɔa sɔ'n, bɛ fɛlɛ yí Malikusi.

¹¹ Mɔ Zozi nwunlin yí sɔ'n, yí nwan: “Simɔn Pielɪ, fa wɔ́ dadɪɛ'n wula yí bɔa nɪn anun. Ɛ junlɪn kɛ yalɛ'n mɔ mɪn Sɪ nwan n nwún yí'n, mɪn ngɔ nwun man yí ɔ?”

Bɛ 'ba fa Zozi bɛ fite Nannan Hannun anyunnun

¹² Ɛhɪ a, *Lɔmɔn nzalafɔ'n-mɔ nɔn bɛ kpain'n, nɔn Zufu'n-mɔ nzalafɔ dɪɛ'n-mɔ kɔ hyɪ Zozi, bɛ kɔ cɪcɪ yí.

¹³ Bɛ nɔn yí kɔ lɪ mɔa kɔ hɔ Nannan Hannun awulo. Hannun sɔ'n tɪ *tɛɛyɪfɔɛ kpain daba. Kayɪfɔ m'ɔ tɪ Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain afɔɛ sɔ nɪn anun'n, ɔ ja Hannun awa balasua.

¹⁴ Kayɪfɔ kɔsɔ yê ɔ hanlɪn helelɪ Zufu'n-mɔ kɛ: “Sɛ sɔanlan kɔn wu a, ɔ tɪ kpa tala kɛ mɔn bɔndɪn'n kɔ bɔ'n.”

Pielɪ 'ba han kɛ ɔ nzɪ man Zozi

(Matie 26.69-70, Maaki 14.66-68, Luku 22.55-57)

¹⁵ Mɔ bɛ nɔn Zozi 'kɔ Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain nɪn awulo ɛlɔ'n, Simɔn Pielɪ nɔn Zozi sɔanlan'n kɔn biekun bɛ sili yí sɔ. Zozi sɔanlan sɔ'n, tɛɛyɪfɔɛ kpain'n sɪ yí. Mɔ bɛ 'wɔlɔ awulo nɪn akunnun ɛlɔ'n, ɔ wɔlɔlɔ ɛlɔ bie.

¹⁶ Nan Pielɪ dɪɛ, ɔ halɪ gua sɔ ɛlɔ anɔan nɪn anwɔn ɛbɛlɛ. Zozi sɔanlan kɔn'n mɔ tɛɛyɪfɔɛ kpain'n sɪ yí'n kɔ fite. Ɔ kɔ han kɔ hele balasua'n m'ɔ sisa anɔan'n ɔ kɔ man Pielɪ kɔ wɔlɔ.

¹⁷ Afanɪan'n m'ɔ nɪan anɔan nɪn asu'n kɔ bisa Pielɪ kɛ: “N ja bian, asu wɔ́ kɔsɔ, ɛ tɪ man bian sɔ'n sɔanlan ɔ?”

Simɔn Pielɪ nwan: “Cɛɛɛ, nán yí sɔanlan y'ɔ le mɪn.”

¹⁸ Kɛmɔ anun ɛyɛlɛ wɔ́ nɔn'n, ngɔa'n-mɔ nɔn nzalafɔ'n-mɔ a huan sɪn bɛ jijin yí nwɔn bɛ lɛ tɪ. Pielɪ kɔsɔ kɔ a kɔ jinlan bɛ nwɔn ɛbɛlɛ ɔ lɛ tɪ bie.

¹⁹ Mɛlɛ sɔ'n, anun Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain'n lɛ bisa Zozi yí menian'n-mɔ nɔn yí ninngɛ'n m'ɔ kekele nɪn anwɔn kosuan.

²⁰ Zozi kɔ bua yí kɛ: “M'an han yí bagua nɔn m'an hele mɔn'n bɔndɪn'n. Mɪn ninngɛ'n kɔalaa mɪn kekele yí cɪan daa lɪka mɔ Zufu'n-mɔ yia'n, bɛ asɔnɪn sua'n-mɔ anun ɔ nɔn Nyanmian awulo nɪn anun. Mɪn ejɔlɛ'n kɔalaa mɔ mɪn kan'n, nán nvialɛ nɔn ɔ.

²¹ Nan nzuke ati yê ɛ tɛ bisa mɪn yí nwɔn kosuan ɔ? Bisa bɛ mɔ n ganlɪn ejɔlɛ'n n gelelɪ bɛ mɔ bɛ tɪlɪ'n. Bé dɪɛ, bɛ sɪ ejɔlɛ'n mɔ n ganlɪn n gelelɪ bɛ'n kpa bɔkɔɔ.”

²² Zozi anɔan a ndɔ man, nzalafɔ'n-mɔ anun kɔn m'ɔ mantan yí nwɔn ɛbɛlɛ'n kɔ kpe yí nyɪn nɪn asu. Yí nwan: “Asu, kɛ bɛ kan ejɔlɛ bɛ kele Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain nɪn anun?”

²³ Zozi nwan: “Sɛ m'an han ejɔlɛ ɛtɛ a, kele mɪn ejɔlɛ ɛtɛ ɛhɔlɛ kɔn mɔ m'an han'n. Sɛ kɔsɔ m'an ngan man ejɔlɛ ɛtɛ a, anun nzuke ati yê ɛ kpacɪ mɪn nyɪnsu ɔ?”

²⁴ Ɛhɪ a, Hannun ngɔ man bɛ ngɔ nyannjɪ man Zozi, ɔ kɔ man bɛ kɔ fa yí bɛ kɔ hɔ kɔ wula Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ kpain Kayɪfɔ asa nɔn.

Pielɪ 'ba han biekun kɛ ɔ nzɪ man Zozi

(Matie 26.71-75, Maaki 14.69-72, Luku 22.58-62)

25 Ǿ 'ba yǿ sǿ'n, anun Pielǿ tǿ jin sǿn nun anwǿn ebele. Bé mǿ be jijin sǿn nun anwǿn ebele'n kǿ bisa yǿ kǿ: "Asu wǿ kusǿ wǿ, ε tǿ man bian sǿ'n swanlan'n bie ǿ?"

Pielǿ nwan: "Cǿcǿ, nǿn yǿ swanlan'n bie y'ǿ le mǿn."

26 Tǿeyǿfǿ kpain nun akǿa'n kun mǿ yǿ abie y'ǿ le nunhan'n mǿ Pielǿ kpǿlǿ yǿ nzu'n nwan: "Asu m'an nnwun man wǿ non yǿ tola nun anun elǿ ǿ?"

27 Ɛse Simǿn Pielǿ nwan nǿn yǿ ǿ. Ǿ 'kan sǿ nun ala, kokolokoo! Akǿ kun kǿ bǿ.

Be 'ba fa Zozi be fite Lǿmǿn Kunmanna Pilatǿ anyunnun

(Matie 27.1-2, 11-14, Maakǿ 15.1-5, Luku 23.1-5)

28 Ngelemǿ tutun kpa, kǿ alǿe'n hǿnlin ebele ala, bé nun Zozi fi kpain Kayifo awulo ebele, be kǿ fa yǿ kǿ hǿ *Lǿmǿn kunmanna nun awulo elǿ. Kemǿ ǿ tǿ man Zufu'n, se Zufu'n-mǿ wǿlǿ yǿ awulo elǿ a, anun efian a han bé, be ngwala man *Pakǿ'n bie dǿ, ǿhǿ ati b'a nǿwǿlǿ man elǿ bie.

29 Be manlin *Pilatǿ muonun fitelǿ walǿ bé nwǿn ebele, nǿn ǿ'a bisa bé kǿ: "Bian ǿhǿ a yǿ nzu mǿ emǿ le 'ba sanman yǿ ǿ?"

30 Bé nwan: "Se ǿ tǿ man Ɛfǿfǿ a, ahan yǿ nva man yǿ yǿ mmele man wǿ."

31 Pilatǿ nwan: "Emǿ muonun non yǿ hǿ, be hǿ búá yǿ ndǿe kǿ emǿ mala'n kele'n."

Mǿ Zufu'n-mǿ tulǿ ejǿle sǿ'n, bé nwan: "Yǿ le man atin kǿ yǿ kun yǿ."

32 Ejǿle mǿ Zozi hanlin helelǿ ehuan ehǿle kun'n mǿ be 'ba hun yǿ'n, kǿ ǿ yolǿ mǿ ejǿle sǿ'n kpǿnlin sǿ nun anun.

33 Ɛhǿ a, Pilatǿ kǿ wǿlǿ sua nun anun elǿ ǿ kǿ fele Zozi ǿ kǿ bisa yǿ kǿ: "N ja bian, asu Zufu'n-mǿ belemgbǿn' y'ǿ le wǿ ǿ?"

34 Zozi nwan: "Wǿ muonun wǿ tǿ anun yǿ a bǿ mǿ ε le kan sǿ anaan, menian yǿ b'a han mǿn nwǿn ejǿle b'a hele wǿ, yǿ tǿ yǿ ǿ man ε le bisa mǿn kosuan sǿ nun ǿ?"

35 Pilatǿ nwan: "Ɛ nǿan an, anun Zufu y'ǿ le mǿn ǿ? Wǿ mân nun anun menian'n-mǿ non tǿeyǿfǿ mgbain'n-mǿ yǿ b'a fa wǿ b'a bele mǿn ǿ. Nan ε yolǿ nzu?"

36 Mǿ Zozi tulǿ ejǿle sǿ'n, yǿ nwan: "N dǿ man mân ǿhǿ anun belemgbǿn. Nan se n dǿ mân ǿhǿ anun belemgbǿn an, ahan mǿ Zufu mgbain'n-mǿ 'cǿ mǿn'n, mǿn ngwǿa'n-mǿ hǿnlin lelǿ mǿn maan b'a ngwala man mǿn cǿ. Nan kusǿ ǿ tǿ man sǿ, mun nni man belemgbǿn mân ǿhǿ anun."

37 Pilatǿ nwan: "Yǿ tǿ, belemgbǿn y'ǿ le wǿ sakpa?"

Zozi nwan: "Wǿ nuan wǿ sǿ ε le kan, belemgbǿn y'ǿ le mǿn. Be wǿlǿ mǿn, m malǿ mân nun anun kǿ mǿn 'ba han ananhǿle nun anwǿn ejǿle. Ǿ man swanlan biala m'ǿ tǿ ananhǿle'n swanlan'n, ǿ tie ejǿle'n mǿ mǿn kan'n."

38 Mǿ Pilatǿ tulǿ ejǿle sǿ'n, yǿ nwan: "Apii, ananhǿle'n y'ǿ le nzu?"

Pilatǿ 'ba man atin kǿ be hún Zozi

(Matie 27.15-26, Maakǿ 15.6-20, Luku 23.13-25)

Kǿ Pilatǿ hanlin sǿ yuelǿ'n, ǿ kǿ sa kǿ hǿ Zufu'n-mǿ anwǿn elǿ, yǿ nwan: "Mǿn dǿe, mun nnwun man like mǿ yǿ tǿ yǿ ǿ dǿ kǿ be kun swanlan sǿ nun ǿ."

39 Nan ǿ tǿ mala wǿ emǿ afian Ɛwa, se be 'dǿ *Pakǿ biala a, bé mǿ be kǿ gua bé fiadǿ'n, mun yǿ kun. Yǿ tǿ, asu emǿ kulo kǿ mun yaci Zufu'n-mǿ belemgbǿn nun ǿ?"

40 Mǿ be tulǿ ejǿle sǿ'n, be kǿ tetian nun, bé nwan: "Cǿcǿ, nǿn yǿ yǿ yǿ kulo kǿ ε yaci yǿ ǿ! Nan yǿ dǿe, Balabasǿ yǿ yǿ kulo kǿ ε yǿ yǿ ǿ!" Balabasǿ sǿ'n kusǿ a, ǿ tǿ kodǿawu.

19

1 Ɛhǿ a, Pilatǿ kǿ man nzalafu'n-mǿ atin kǿ be fá Zozi be hǿ fǿn yǿ mgbele.

² Nzalafu'n-mə kə fin Zozi mgbele ɛsɛ bɛ kə nwɔn abotile kɛ mmelemgbin'n-mə diɛ'n, bɛ kə bɔ Zozi ati. Abotile sɔ'n, bɛ le eminlan mmowe yɛ b'a nwɔn ɔ. Bɛ kə wula yɪ taladiɛ kəkɔlɛ kɔsɔ bɛ kə buka sɔ.

³ Bɛ cɔn bɛ mantan yɪ, anɔn bɛ nwan: “Zufu'n-mə belemgbin, ahɔn o! Zufu'n-mə belemgbin, ahɔn o!” Anɔn bɛ 'kpɛ yɪ nyɪn nɔn asɔ.

⁴ Bɛ wɔ ɛbele kaan an, ɛsɛ Pilatɪ kə fite biekun, yɪ nwan: “Ɛmɔ Zufu'n-mə, bɛ nɪan, mɪn fa yɪ mɪn belɛ ɛmɔ mɪn man ɛmɔ nwun kɛ mɪn nnwun man like mɔ ɔ'a yɔ m'ɔ di kɛ bɛ kun yɪ ɔ.”

⁵ Kɛ Pilatɪ 'kan sɔ ala, nzalafu'n-mə nɔn Zozi kə fite, yɪ mmowe abotile'n bɔ yɪ ti, yɪ taladiɛ kəkɔlɛ'n wula yɪ. Pilatɪ nwan: “Sɔanlan nɔn ahɔ o!”

⁶ Mɔ Nyanmian *tɛɛyɪfɔɛ mgbain'n-mə nɔn bɛ nzalafu'n-mə nwunlin yɪ'n, bɛ lɛ tɛtɪan nɔn kpa, bɛ nwan: “Bɛ bɔbɔ yɪ kɔlɔwa sɔ, bɛ bɔbɔ yɪ kɔlɔwa sɔ!”

Mɔ Zufu'n-mə hanlin sɔ'n, Pilatɪ nwan: “Ɛmɔ muonun fá yɪ hɔ bɔbɔ yɪ kɔlɔwa sɔ, nan mɪn diɛ, mɪn nnwun man ɛtɛ mɔ ɔ'a yɔ ɔ.”

⁷ Zufu'n-mə nwan: “Yɛ le yɛ mala kɔn, mala sɔ'n keke kɛ nán bɛ kan ɛjɔlɛ ɛtɛ bɛ tia Nyanmian Kpili. Yɪ kɔsɔ ɔ'a han ɛjɔlɛ ɛtɛ ɔ'a tia Nyanmian, afi yɪ nwan ɔ ti Nyanmian Awa, yɪ ti, ɔ sɛ kɛ bɛ kun yɪ.”

⁸ Mɔ Pilatɪ tɪlɪ ɛjɔlɛ sɔ'n, esulo hanlin yɪ biekun kpa.

⁹ Ɔ kɔ sa kɔ wɔlɔ awulo ɛlɔ, ɔ kɔ bisa Zozi kɛ: “Ɛ fi nɪn?” Zozi ngɔ tɛ yɪ sɔ.

¹⁰ Pilatɪ nwan: “Mɪn yɛ ɛ lɛ kpinlin mɪn'n? Ɛ nzɪ man kɛ mɪn kɔala kɛ mɪn man bɛ yaci wɔ, ɛsɛ mɪn kɔala kɛ mɪn man bɛ bɔbɔ wɔ kɔlɔwa sɔ ɔ?”

¹¹ Mɔ Pilatɪ hanlin sɔ'n, Zozi nwan: “Sɛ nán tunmin'n mɔ Nyanmian falɪ manlin wɔ nɔn ala a, ɛ le man tunmin fii kɔn mɪn sɔ. Yɪ sɔ ati, Kayifo m'ɔ yɪlɪ mɪn manlin wɔ'n, yɪ ɛtɛ diɛ mɔ ɔ'a yɔ'n tala wɔ diɛ'n.”

¹² Ɛbele ala, Pilatɪ lɛ kpɔnnɛ atɪn ɔ yaci Zozi. Mɔ Zufu'n-mə nwunlin yɪ sɔ'n, bɛ lɛ tɛtɪan nɔn sɛlɛ kpa, bɛ nwan: “Sɛ ɛ yaci sɔanlan ɛhɪ a, anɔn nán wɔ manngɔn y'ɔ le *Sezaa, afi sɔanlan biala m'ɔ bu yɪ nwɔn kɛ ɔ ti belemgbin'n, anɔn ɔ kpɔ belemgbin Sezaa.”

¹³ Mɔ Pilatɪ tɪlɪ ɛjɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ man bɛ kɔ fa Zozi bɛ nɔn yɪ kɔ fite Zufu'n-mə anyunnun. Yɪ muonun kɔsɔ ɔ kɔ tanlan yɪ bia nɔn asɔ, lika mɔ bɛ tanlan bɛ di ɛjɔlɛ'n. Lika sɔ'n, bɛ le nyɔbɔɛ ndɛtɛlɛ kpa yɛ b'a fa b'a sɪsɛ asɪɛ nɔn anwɔn kɛ kalo. *Ebele anɛ nɔn anɔn, bɛ fɛlɛ yɪ “gabata”.

¹⁴ Cɪan sɔ'n kɔsɔ, yɪ alɛ cɪn an, anɔn ɔ ti Zufu'n-mə ɛnwɔnmian ele cɪan. Anɔn sɛnzɛ nɔn a ju bɛ ti afian. Pilatɪ kɔ fa kɔ tɔ Zufu'n-mə anyunnun, yɪ nwan: “Ɛmɔ belemgbin nɔn ahɔ o!”

¹⁵ Mɔ Pilatɪ hanlin sɔ helelɪ bɛ'n, bɛ lɛ tɛtɪan nɔn, bɛ nwan: “Bɛ hún yɪ! Bɛ hún yɪ! Bɛ bɔbɔ yɪ kɔlɔwa sɔ!”

Pilatɪ nwan: “Yɪ ti, bɛ bɔbɔ ɛmɔ belemgbin'n kɔlɔwa sɔ?”

Ɛbele ala, Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ mgbain'n-mə nwan: “Yɛ belemgbin nɔn ala y'ɔ le *Sezaa, sɛ ɛ yɪ a, yɛ le man belemgbin fii kɔn.”

¹⁶ Kɛ bɛ hanlin sɔ yueli'n, Pilatɪ manlin nzalafu'n-mə atɪn kɛ bɛ bɔbɔ Zozi kɔlɔwa sɔ. Ɛhɪ a, bɛ kɔ sɔ Zozi bɛ nɔn yɪ kɔ hɔ.

Nzalafu'n-mə 'ba bɔbɔ Zozi kɔlɔwa sɔ

(Matie 27.32-44, Maaki 15.21-32, Luku 23.26-43)

¹⁷ Ɛhɪ, Zozi muonun sɔ yɪ kɔlɔwa'n fi kulo nɔn asɔ ɔ kɔ fite kɔ hɔ lika kɔn. Lika sɔ'n, *ebele anɛ nɔn anɔn bɛ fɛlɛ yɪ “Gɔlɔgota”, yɪ bu y'ɔ le kɛ “tɪlɛ kangɔ lika.”

¹⁸ Ɛbele, nzalafu'n-mə kɔ bɔbɔ Zozi kɔlɔwa nɔn asɔ. Lika kɔnmgbɔ sɔ'n, bɛ kɔ bɔbɔ kodiawu nnyuan kɔsɔ kɔlɔwa sɔ, kɔn wɔ yɪ bɛ sɔ, kɔn kɔsɔ wɔ yɪ fama sɔ, yɛ Zozi wɔ bɛ afian.

19 Pilatı kɔ man bɛ kɔ hɛlɛ kalata bɛ kɔ bɔ Zozi kɔlɔwa nɔn ati sɔ kɛ: “Zozi m'ɔ fi Nazaletı, Zufu'n-mɔ belemgbın.”

20 Zufu'n-mɔ dɔɔn kɔngalı ejɔlɛ sɔ'n mɔ bɛ hɛlɛl'n, ɔ sanlɔn kɛ lɪka mɔ bɛ bɔbɔlɔ Zozi kɔlɔwa nɔn asɔ'n mantan kulo'n kɔkɔ. Ejɔlɛ sɔ'n kɔsɔ, b'a hɛlɛ yɪ *ɛbɛlɛ anɛ nɔn, b'a hɛlɛ yɪ *latɔn anɛ nɔn, ɛsɛ b'a hɛlɛ yɪ *gelekɪ anɛ nɔn.

21 Mɔ Nyanmian tɛɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ nwunlɔn ɛhɛlɛ sɔ'n, bɛ hɔlɔ tɔlɔ Pilatı a, bɛ nwan: “Pilatı, ahan a ngele man yɪ kɛ ‘Zufu'n-mɔ belemgbın’, nan ahan ɛ hɛlɛlɔ yɪ kɛ ‘sɔanlɔn ɛhɪ nwan ɔ tɪ Zufu'n-mɔ belemgbın.’ ”

22 Pilatı nwan: “Mɔ m'an hɛlɛ'n, bɛ ngaci man yɪ kɔn.”

23 ɛhɪ, bɛ kɔ bɔbɔ Zozi kɔlɔwa nɔn asɔ, bɛ kɔ hye yɪ taladiɛ'n-mɔ anɔn nɔn bɛ kɔ fa. Bɛ nɔn kɔn biala kɔ nyan m'ɔ fata ɔ. ɔ kɔ ha yɪ bubu'n. Taladiɛ sɔ'n kɔsɔ, ɔ fa yɪ anwunno dede m'ɔ ju yɪ asɔ'n, ɔ le man mgbalɛ, bɛ nwunlɔn yɪ wolologo kɔnmgba.

24 Mɔ nzalafu'n-mɔ hyelɔ yɪ taladiɛ ɛhunlɔn-mɔ anɔn yueli'n, bɛ wɔ ɛbɛlɛ kaan an, nɔnhan kɔn kɔ fa kɔ tɔ yɪ manngɔn'n-mɔ anyunnɔn kɛ: “Ebɪa-mɔ, taladiɛ kɔn ɛhɪ m'ɔ wɔ ɛwa'n, nɔn bɛ man yɛ sosua nɔn, nan bɛ mɔn yɛ hyɔn tondo yɛ nwun sɔanlɔn m'ɔ kɔ nyan yɪ ɔ.”

*ɛhɛlɛ Ejɔlɛ nɔn anɔn, b'a hɛlɛ kɛ:

B'a hye mɔn nwun nɔnngɛ'n-mɔ b'a fa,

yɛ b'a hyɔn tondo b'a fa mɔn taladiɛ'n.

Kɛ ɔ yɔlɔ mɔ ejɔlɛ sɔ'n kɔnɔlɔn sɔ nɔn anɔn. Mɔ nzalafu'n-mɔ yɔlɔ nɔn anɔn.

25 Anɔn Zozi anɔn'n nɔn yɪ nɔn anɔnman balasua'n nɔn Kolopasɔ ayɪ Mali yɛ Mali m'ɔ fi Magɪdala'n, bɛ kwalaa bɛ jɪjɪn Zozi kɔlɔwa nɔn anwɔn ɛbɛlɛ.

26 Mɔ Zozi nwunlɔn kɛ sɔanlɔn'n m'ɔ kulo yɪ'n jɪn yɪ nɔn anwɔn ɛbɛlɛ'n, ɔ kɔ fɛlɛ yɪ nɔn ɔ kɔ han kɔ hɛlɛ yɪ kɛ: “M mɔ, ɛ 'nwun wɔ wa.”

27 M'ɔ hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kpɛlɔ yɪ nɔn sɔanlɔn'n m'ɔ kulo yɪ'n kɔsɔ anwɔn ɛlɔ a, yɪ nwan: “ɛ 'nwun wɔ nɔn.” ɔ fi ɛbɛlɛ, yɪ sɔanlɔn'n falɔ yɪ nɔn hɔlɔ yɪ awulo.

Zozi ewue nɔn

(Matie 27.45-56, Maakɪ 15.33-41, Luku 23.44-49)

28 Mɔ Zozi hanlɔn sɔ yueli'n, sian'n yɪ muonun ɔ nɔn an, anɔn yɪ nwun ejɔlɛ'n mɔ ɛhɛlɛ Ejɔlɛ'n hanlɔn'n kwalaa a kɔn sɔ. ɛbɛlɛ ala, yɪ nwan: “Nzuhoe lɛ kɔn mɔn.”

29 Anɔn bua kɔn jɪn ɛbɛlɛ, vinegɪlɔ yɪ yɪ. Mɔ Zozi hanlɔn sɔ nɔn ala, nzalafu'n-mɔ kɔ nɔn ɛbɛlɛ bɛ kɔ fa ɛminlɔn kɔn bɛ kɔ bɔ vinegɪlɔ sɔ nɔn anɔn. Bɛ kɔ sinnze yɪ baka kɔn ati. Baka sɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ *Izɔpɔ. Bɛ kɔ fa bɛ kɔ han Zozi anɔn.

30 Mɔ vinegɪlɔ'n hanlɔn yɪ nɔn yueli'n, yɪ nwan: “Sian diɛ, ɔ'a yue.” Kɛ ɔ hanlɔn sɔ mɔ ɔ 'sɪ yɪ tɪ asɔ ala, ɔ kɔ ha nɔn.

Nzalafu kɔn 'ba wɔ Zozi anɔn nɔn acɔ

31 Cɪan mɔ bɛ hunlɔn Zozi'n, yɪ alɛ cɪan an, ɔ tɪ ɛnwunmian elie cɪan. Yɪ sɔ ati, bɛ mɔ b'a bɔbɔ bɛ kɔlɔwa sɔ'n, Zufu'n-mɔ ngulo man kɛ bɛ fuin'n ka ɛbɛlɛ dede *ɛnwunmian elie cɪan'n ju. Afɪ cɪan sɔ'n tɪ cɪan kpɪlɪ kpa. ɛhɪ kwalaa ati, Zufu'n-mɔ sɛlɛlɔ *Pilatı kɛ ɔ mɔn nzalafu'n-mɔ bɔbɔ menian sɔ'n-mɔ aja'n, nɔn bɛ yɪ bɛ kɔlɔwa nɔn asɔ.

32 Nzalafu'n-mɔ walɔ a, menian nnyuan'n mɔ b'a bɔbɔ bɛ kɔlɔwa sɔ Zozi anwɔn ɛbɛlɛ'n, bɛ kɔ lɪ mɔa bɛ kɔ bubu kɔn nɔn aja'n, ɛsɛ bɛ kɔ bubu kɔn'n kɔsɔ diɛ'n.

33 Bɛ nwan bɛ 'bubu Zozi diɛ'n, bɛ 'ju yɪ nwun ɛbɛlɛ a, anɔn ɔ'a wu. Yɪ tɪ, b'a mmubu man yɪ ja'n.

³⁴ Kε ɔ yɔlɔ sɔ'n, nzalafu'n-mɔ anun kɔn falɔ yɔlɔ acɔ'n wɔlɔ Zozi anwɔn nɔn anun. Ebele ala, moja nɔn nzue fi nɔn kɔ fite.

³⁵ Swanlan'n m'ɔ le kan ejɔle ehi kɔlaatin'n, ɔ'a nwun ninngɛ sɔ'n-mɔ yɔ muonun yɔ nyɔnsɔ. Yɛ yɔ ejɔle'n m'ɔ le kan'n kɔsɔ tɔ ananhɔle. ɔ sɔ kɛ ɔ le kan ananhɔle, ɔ 'kan maan emɔ kɔsɔ de di.

³⁶ Ninngɛ sɔ'n yɔlɔ sɔ, ɔ man *Ehele Ejɔle'n lika m'ɔ le kan kɛ: *B'a mmu man yɔlɔ bowe kɔnmgbɔ cɛin anun*, ɔ kpɔnɔn sɔ.

³⁷ Eɛɛ b'a hele wɔ lika fufɔle kɛ: *Be 'ba kaci bɛ nyɔn swanlan'n mɔ bɛ wɔlɔ yɔlɔ nɔn anun acɔ nɔn anwɔn elɔ.*

Zozi esie'n

(Matie 27.57-61, Maaki 15.42-47, Luku 23.50-56)

³⁸ Ehi anzin, Zozefu m'ɔ fi Alimate kulo nɔn asu'n, ɔ hɔlɔ selesi Pilatɔ kɛ ɔ 'fa Zozi fuin'n ɔ 'kɔ a sie yɔ. Zozefu sɔ'n, Zozi swanlan kɔn y'ɔ le yɔ, nan kɔsɔ, kemɔ ɔ sulo Zufu mgbain'n-mɔ nɔn ati, ɔ nyɔ man yɔlɔ nwɔn ɔ ngele man. Kε ɔ hanɔn sɔ nɔn ala, Pilatɔ kɔ man yɔlɔ atɔn. Zozefu kɔ a kɔ fa Zozi fuin'n kɔ hɔ.

³⁹ Ninkodemɔn mɔ cɔan kɔn kɔngɔɛ ɔ walɔ Zozi anwɔn ebele'n, yɔlɔ kɔsɔ ɔ 'ba a, ɔ le alufanlan kɔ yɔ tonun abulasan.

⁴⁰ Bɛ menian nnyuan, bɛ kɔ fa Zozi fuin'n, bɛ kɔ fa kisaan bɛ kɔ fufɔ yɔlɔ nwɔn. Bɛ kɔ fa alufanlan sɔ'n bɛ kɔ gugua kisaan nɔn anun kɛ Zufu'n-mɔ 'sie swanlan an, bɛ yɔ yɔlɔ.

⁴¹ Lika mɔ bɛ bubɔlɔ Zozi kɔlɔwa nɔn asu'n, tola kɔn wɔlɔ yɔlɔ nwɔn ebele. Tola sɔ nɔn anun, seka fufɔle kɔn wɔ ebele, bɛ sieli man swanlan fɔfɔ nɔn lɛ.

⁴² Kemɔ alie cɔn an, anun ɔ tɔ Zufu'n-mɔ enwɔnmɔan elie cɔan'n, mɔ eɛɛ seka'n kɔsɔ mantan bɛ nwɔn ebele ala'n, ɔ man bɛ hɔlɔ sieli yɔlɔ nɔn.

20

Zozi fi ewue nɔn ɔ 'ba tinngɛ

(Matie 28.1-8, Maaki 16.1-8, Luku 24.1-12)

¹ Ehi, mɔle'n ngelemɔ tutun kpa, anun mɔn nɔn anun yuelɔ man titɔ, Mali m'ɔ fi Magɔdala'n kɔ jasɔ kɔ hɔ Zozi seka nɔn asu elɔ. ɔ 'kɔ a ju a, b'a kunndo ebɔta'n m'ɔ nyɔn seka nɔn anwan'n.

² Ehi a, ɔ le enwanndie ɔ kɔ hɔ kɔ tɔ Simɔn Pielɔ nɔn swanlan'n mɔ Zozi kulo yɔlɔ, yɔlɔ nwan: "B'a yɔlɔ yɛ Mɔn yɔlɔ seka nɔn anun, yɛ nɔnwun man lika mɔ bɛ nɔn yɔlɔ a hɔ ɔ."

³ Mɔ bɛ tɔlɔ ejɔle sɔ'n, swanlan sɔ'n nɔn Pielɔ, bɛ kɔ jasɔ bɛ kɔ fa Zozi seka nɔn asu atɔn'n, bɛ le kɔ a nɔn.

⁴ Bɛ munnyuan bɛ 'kɔ a, anun bɛ le nwanndi. Nan kemɔ swanlan kɔn'n kɔla nwanndi tala Pielɔ'n, ɔ kɔ yaci yɔlɔ kɔ hɔ, ɔ kɔ li mɔa kɔ ju seka nɔn asu elɔ.

⁵ Kε ɔ 'ju ebele ala, ɔ kɔ han yɔlɔ nwɔn asɔ kɔ nɔn kunman nɔn anun. ɔ 'nɔn an, etanlan'n mɔ bɛ falɔ bɛ sieli Zozi'n gua ebele, kɔsɔ ɔ'a nju man kunman nɔn anun.

⁶ Simɔn Pielɔ juli ebele a, ɔ kɔ ju kunman nɔn anun. ɔ 'nɔn an, kisaan'n mɔ bɛ falɔ fufɔlɔ Zozi anwɔn'n gua asɔ ebele.

⁷ Eɛɛ ɔ 'tɔ yɔlɔ nyɔn an, ɔ kɔ nwun etanlan'n mɔ bɛ falɔ gualɔ yɔlɔ ti'n, b'a bubu ɔ gua yɔlɔ lika diɛ angɔnmɔn.

⁸ Kaan cɛ, swanlan'n m'ɔ lili mɔa juli seka nɔn asu'n kɔsɔ kɔ ju nɔn. Kε swanlan sɔ'n 'nwun yɔlɔ sɔ ala, ɔ'a nwun kɛ Zozi fi ewue nɔn ɔ'a tinngɛ. Ebele ala, ɔ kɔ le Zozi kɔ li.

⁹ (Mele sɔ'n kɔsɔ, Ehele Ejɔle'n lika'n m'ɔ keke kɛ se Zozi wu a, ɔ 'tinngɛ'n, anun yɔlɔ menian'n-mɔ tɔlɔ man yɔlɔ bu.)

¹⁰ Yɛ bɛ munnyuan bɛ salɔ hɔlɔ awulo ɔ.

Zozi 'ba yí yí nwón kele Mali m'ò fi Magidala'n

(Matie 28.9-10, Maakí 16.9-11)

¹¹ Mò Zozi menian nnyuan'n 'sa kò awulo'n, anin Mali jin sèka nín anwón èbèle, ò le sun. Temùn mò ò 'su'n, ò kò han asì ò kò nian kunman nín anun.

¹² Ì 'nian an, anin nyanmiansò mmòfue nnyuan, bẹ wòwula taladiẹ nvufue hyhyiẹin, bẹ titi lika mò bẹ tili Zozi'n. Kùn tì yí ja ngwa yé kùn tì yí ti sòlò.

¹³ Mò mmòfue'n-mò nwunlin Mali'n, bẹ nwan: “Balasua, nzuke ati yé ẹ le sun ò?”

Mò Mali tili kosuan sò'n, yí nwan: “B'a yí mín Mìn ewa, mìn nnwun man lika mò bẹ nún yí a hò ò.”

¹⁴ M'ò hanlin sò helesi mmòfue'n-mò yueli'n, Ì 'tò yí nýn yí nzin an, Zozi jin yí nwón èbèle, nan kùsò Mali a nnwun man kẹ yí ò.

¹⁵ Zozi kò bisa yí kẹ: “Balasua, nzuke ati yé ẹ le sun ò? Ẹ le kpòndẹ nwan?” Mali jònlin kẹ sòanlan'n m'ò di tola nín anun junman nún ò. Yí nwan: “Yemínlin, sẹ wó yé a yí yí ewa a, anin kele mín lika mò ẹ sieli yí'n maan n gó n vǎ.”

¹⁶ Mò Mali hanlin sò yueli'n, Zozi kò fẹle yí: “Mali!”

Mali kò kpe yí nýn ò 'nian an, Zozi jin yí nwón èbèle. Èbèle ala, Mali kò tian kò kpáyí yí: “*Labunin, wó ahí?” (Labunin'n tì *ebele aníe, yí bò y'ò le kẹ sòanlan m'ò kan Nyanmian anwan ejòle kele menian.)

¹⁷ Sian'n mò Mali hanlin sò yueli'n, ò kò tutu ò 'kò a tò yí nún. Zozi nwan: “N'ẹ kan mín, ò sanlin kẹ n volì n gòli man mín Sì anwón ẹlò. Nan kò, kò han kele mín menian'n-mò kẹ mún fù mún kò mín Sì m'ò tì ẹmò kùsò Asì nín anwón ẹlò, mún fù mún kò mín Nyanmian m'ò tì ẹmò kùsò Nyanmian nín anwón ẹlò.”

¹⁸ M'ò hanlin sò yueli'n, Mali kò hò kò tò Zozi menian'n-mò, ò kò bò bẹ amanníe, yí nwan: “Anianman-mò, m'an nwun yé Mìn!” Èbèle ala, ò kò sùsò sò kò han mò Zozi hanlin helesi yí'n kò hele bẹ.

Zozi 'ba yí yí nwón kele yí menian'n-mò

(Matie 28.16-20, Maakí 16.14-18, Luku 24.36-49)

¹⁹ Mòle cian kùnmgba sò'n nòsòba, kẹmò Zozi menian'n-mò sulo Zufu mgbain'n-mò nín ati, bẹ kwalaa bẹ kò tò bẹ nwón anwan nún sua kùn anun. Bẹ wò èbèle kaan ala, Zozi kò fite bẹ nún èbèle, ò jin bẹ kwalaa bẹ afian, yí nwan: “Ẹmò mán bẹ lva cici bẹ nwón!”

²⁰ M'ò hanlin sò yueli'n, ò kò fa yí sa'n-mò anun nún yí nvín nún anun kafuan'n kò hele bẹ. Mò menian'n-mò nwunlin yé Mìn'n, bẹ lili fẹ kpili kpa.

²¹ Èsẹ bẹ wò èbèle kaan an, Zozi nwan: “Ẹmò mán bẹ lva cici bẹ nwón! Kẹ mín Sì sòanlin mín'n, mín kùsò mún sòan ẹmò.”

²² Mò Zozi hanlin sò mò yí nwan tòlì'n, ò kò fita bẹ nwón, yí nwan: “Ẹmò nyán Wawẹ Nwanzan-nwanzan'n.”

²³ Menian mò ẹmò kò fa bẹ ẹtẹ'n kò hye bẹ'n, bẹ 'nyan ẹtẹ face, nan bẹ mò yé ẹmò a nva man bẹ ẹtẹ nún a nje man bẹ'n, bẹ nnyan man ẹtẹ face.”

Zozi 'ba yí yí nwón kele Toma

²⁴ Mò Zozi 'ba yí menian'n-mò anwón èbèle'n, anin Toma (mò bẹ fẹle yí Nda'n) nnùn man èbèle bie. Toma sò'n, ò wò Zozi menian bulu nún nnyuan nún anun.

²⁵ Mò Toma hòli dede m'ò wali'n, yí manngun'n-mò nwan: “Y'a nwun yé Mìn!”

M'ò tili ejòle sò'n, ò ngò le ngò li man, yí nwan: “Mín diẹ, sẹ m'an nnwun man yí sa nún anun kafuan'n, sẹ m'an nva man mín sa'n m'an ngan man yí kafuan'n, ẹsẹ sẹ m'an nva man mín sa'n m'an nwula man yí nvín nún anun an, mìn nne mún nni man lé.”

²⁶ Ehi anzin mɔɛ kɔn, ɛsɛ Zozi menian'n-mɔ kɔ hɔ kɔ yia sua sɔ nɔn anun biekun, bɛ kɔ tɔ bɛ nwon anwan nɔn. Sian diɛ, anɔn Toma wɔ bɛ nɔn ɛbɛɛ bie. Bɛ wɔ ɛbɛɛ kaan an, Zozi kɔ fite bɛ, ɔ jin bɛ afian ɛbɛɛ. Yɔ nwan: “Emɔ mɔn bɛ lɔa cɔci bɛ nwon!”

²⁷ M'ɔ hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ kpe yɔ nyɔn Toma anwon ɛɔ, yɔ nwan: “Toma, fa wɔ sa'n bala nɔn kan mɔn sa nɔn anun nɔn, ɛsɛ tunngɛ wɔ sa'n fa wula mɔn nɔn nɔn anun. N'ɛ su akpɔɔwɔ, nan de di.”

²⁸ Mɔ Toma nwunlin yɔ sɔ'n, yɔ nwan: “Mɔn Mɔn, mɔn Nyanmɔn!”

²⁹ Zozi nwan: “Kɛmɔ a nwun mɔn'n, sian diɛ, ɛ de di? Nyila hɔn bɛ mɔ b'a nnwun man mɔn kɔsɔ b'a le mɔn b'a li'n.”

Kalata ehi abv'n

³⁰ Yɔ menian'n-mɔ anyunnun, Zozi yɔɔ asinbenwon ninngɛ mmiekun-mɔ dɔɔn mɔ b'a ngeɛ man yɔ kalata ehi anun.

³¹ Nan mɔ b'a heɛ yɔ kalata ehi anun'n, b'a heɛ maan emɔ de di kɛ Zozi yɛ ɔ ti *Kilisi'n, yɔ yɛ ɔ ti Nyanmɔn Awa nɔn ɔ. ɔ man sɛ emɔ de yɔ di a, emɔ 'nyan ngwan wɔ yɔ dunman nɔn.

21

Zozi 'ba yɔ yɔ nwon kele yɔ menian'n-mɔ anun nso.

¹ Ehi anzin, cɔn kɔn Zozi kɔ yɔ yɔ nwon biekun kɔ heɛ yɔ menian'n-mɔ. ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anun yɔ menian'n-mɔ wɔ Galile asue'n mɔ bɛ feɛ yɔ Tibeliadi nɔn anwan. ɛ 'nwun kɛ ɔ kpɔnlin yɔ yɔ nwon heɛɛ bɛ'n.

² Anɔn Simɔn Pielɔ nɔn Toma mɔ bɛ feɛ yɔ Nda'n, ɔ nɔn Natanayɛ m'ɔ fi Kana, Galile mɔn nɔn anun'n yɛ bian Zebede amma'n-mɔ, ɔ nɔn Zozi menian nnyuan biekun, bɛ kwalaa bɛ gua asue nɔn anwan ɛbɛɛ.

³ Bɛ wɔ ɛbɛɛ kaan an, Simɔn Pielɔ nwan: “Mɔn nianman-mɔ, mɔn 'kɔ a gua dada.”

Pielɔ anwan a ndɔ man, bɛ kwalaa bɛ nwan: “Yɛ nɔn wɔ kɔ.” ɛbɛɛ ala, bɛ kɔ hɔ bɛ kɔ fɔ ɛɛɛ kɔn anun. Cɔn sɔ'n kɔngɔɛ, bɛ ngɔ hyɔ man ejue fɔi.

⁴ Bɛ gualɔ dada'n dede mɔ alɛ hɔnlin'n, Zozi kɔ a asue nɔn anwan ɛbɛɛ, nan kɔsɔ yɔ menian'n-mɔ a nnwun man kɛ yɔ ɔ.

⁵ Ehi a, Zozi kɔ bisa bɛ kɛ: “Mɔn mma-mɔ, emɔ a hyɔ ejue ɔ?”

Bɛ nwan: “Cɛɛɛ.”

⁶ Zozi nwan: “Emɔ gɔa dada nɔn ɛɛɛ'n fama sɔ, nɔn emɔ 'ba hyɔ ejue.” Mɔ yɔ menian'n-mɔ tɔɔ ejɔɛ sɔ'n, bɛ kɔ li sɔ. Bɛ kɔ gua dada'n. Sakpa kɔsɔ, bɛ 'gua yɔ ɛbɛɛ a, bɛ kɔ hyɔ ejue ngɔnmɔn, bɛ nnwun man kɛ bɛ kpɔn bɛ yɔ yɔ ɔ. Bɛ cɔn yɔ a, ɔ njɔn man.

⁷ Mɔ sɔanlan'n mɔ Zozi kulo yɔ'n nwunlin yɔ sɔ'n, yɔ nwan: “Yɛ Mɔn ɔ!”

Mɔ Simɔn Pielɔ tɔɔ kɛ yɔ nwan: “Yɛ Mɔn ɔ!”, ɔ kɔ wula yɔ talade'n, afi anun yɔ nwon gua sɔ. ɛbɛɛ ala, ɔ kɔ hulu kɔ tɔ asue nɔn anun.

⁸ Lika mɔ bɛ wɔ'n kɔsɔ nɔn fie a nwa man. ɔ 'ba yɔ kɔ yɔ metɔɔ eya kɔn. Zozi menian nga'n-mɔ halɔ ɛɛɛ nɔn anun, bɛ hyɔhyɔnlin dada'n dede bɛ walɔ sili asi, ejue yɔ yɔ tɛkɛɛ.

⁹ Mɔ bɛ sili asi'n, bɛ 'nian an, anɔn b'a huan sɔn ɛbɛɛ, ejue la sɔ yɛ kpaɔn kɔsɔ la yɔ nwon ɛbɛɛ.

¹⁰ Zozi nwan: “Ejue'n mɔ emɔ a hyɔ yɔ kɔaala'n, bɛ fá bie bɛ bála.”

¹¹ Simɔn Pielɔ kɔ fɔ ɛɛɛ nɔn anun, ɔ kɔ hyɔn dada'n mɔ ejue mgbili mgbili yɔ yɔ'n kɔ gua asi, Yɔ kwalaa tɔ ejue eya kɔn abulanun nɔn nsan. Bɛ hyɔɔ ejue nwaɔa kpa, kɔsɔ dada nɔn a ndɔi man.

¹² Zozi nwan: “Emɔ bála a li like.” Yɔ menian sɔ'n-mɔ fɔi a ngɔala a mmisa yɔ bɔbɔ kɛ: “Nwan sɔanlan diɛ y'ɔ le wɔ?” ɔ sanlin kɛ bɛ kwalaa bɛ sɔ kɛ yɛ Mɔn ɔ.

¹³ Zozi kò hò sìn nùn anwòn èlò, ò kò hò kò fa kpaun'n nòn ejue'n kò hye kò man bé.

¹⁴ Ké Zozi fi ewue nùn tinngeli'n, yí kpê nsan asu mò ò 'yí yí nwòn kele yí menian'n-mò nùn ahí.

Zozi 'ba han ejòle kele Pìelì

¹⁵ Mò bé lili like'n yueli'n, Zozi kò bisa Simòn Pìelì ké: “Zvan awa Simòn, asu é kulo mín kpa tala ehulo'n mò menian èhí-mò fa kulo mín nùn ò?”

Simòn nwan: “Yuo o! Yé Mìn, é sɪ ké mìn kulo wó.”

Zozi nwan: “Sé é kulo mín an, anùn nian mín mmwa mma'n-mò asu.”

¹⁶ Bè wò èbèle kaan an, esé Zozi kò fèlè Simòn Pìelì biekun, yí nwan: “Zvan awa Simòn, asu é kulo mín ò?”

Yí nwan: “Yuo o! Yé Mìn, é sɪ ké mìn kulo wó.”

Zozi nwan: “Anùn nian mín mmwa'n-mò asu.”

¹⁷ Ɔ wò èbèle kan an, esé ò kò fèlè Simòn Pìelì biekun, yí nwan: “Zvan awa Simòn, asu é kulo mín ò?” Yí kpê nsan nùn asu mò Yé Mìn hanlín ké: “Zvan awa Simòn, asu é kulo mín ò?”

Pìelì anwòn kò bubu yí, yí nwan: “Yé Mìn, é sɪ ejòlè biala, é sɪ ké mìn kulo wó.”

Zozi nwan: “Anùn nian mín mmwa'n-mò asu.”

¹⁸ Mùn kan yí ananhòlè mìn kele wó ké, daba, mò anùn é tɪ kpafèlè'n, wó ngonmùn yê é fa wó beletì'n é cɪ wó nwòn sù, é kò líka mò é kulo ò. Nan mò é 'ba yò awolòwa'n, é 'ba kuku wó sa'n-mò asu maan sɔanlan fufòlè fa beletì'n cɪ wó nwòn sù, ò fa wó kò líka mò é ngulo man ké é kò'n.

¹⁹ Zozi lè kan sò kele ké bè 'ba cɪcɪ Pìelì, bè kele yí ahòlòwa dede bè kun yí, nán ò fa ewue sò'n ò wula Nyanmian anunminnyanmòn. Mò Zozi hanlín sò yueli'n, yí nwan: “Simòn, si mìn sù!”

²⁰ Pìelì kò tɔ yí nyùn yí nzin, ò 'nian an, anùn sɔanlan'n mò Zozi kulo yí'n si bé sù. Sɔanlan sò'n y'ò le mò bè 'di *Pakɪ alíe'n m'ò hyálí yí nwòn Zozi anwòn èbèle ò bisalí yí ké: “Yé Mìn, nwan sɔanlan dié yê ò 'ba yí wó man ò?”

²¹ Mò Pìelì nwunlín ké sɔanlan sò'n si bé sù'n, ò kò bisa Zozi ké: “Yé Mìn, yí dié, nzu ejòlè yê ò 'tɔ yí ò?”

²² Zozi nwan: “Sé mìn kulo ké ò nyan ngvan dede ò ju mìn ewalè cian an, asu wó ejòlè wò nùn ò? Wó lɪlɪ sɪ mìn sù!”

²³ Ejòlè'n kò tɛ anianman'n-mò afian èlò ké bé nwan Zozi sɔanlan sò'n dié ò ngò wu man lé. Kòsù Zozi a ngan a ngele man Pìelì ké ò ngò wu man le, nan Zozi nwan: “Sé mìn kulo ké ò nyan ngvan dede ò ju mìn ewalè cian an, asu wó ejòlè wò nùn ò?”

²⁴ Zozi sɔanlan sò'n lɪlɪ yê ò'a nwun ejòlè sò'n-mò ò'a hèle ò'a sie ò. Yê yɛ sɪ ké ejòlè'n mò ò'a han'n tɪ ananhòlè.

Kvalaa kvalaa

²⁵ Zozi yòlɪ asinbɛnwòn ninngɛ dɔvɔn kpa mmiekun-mò. Nan sɛ bè lɛ tɔa kòn biala bè kéle a, yí nwòn kalata mò bè 'kéle'n, mìn de mìn di ké ò nzvɔn man mán nùn anùn.

ZOZI MMƏFUE'N-MƏ JUNMAN'N

M'ə wə nun'n

Luku kalata'n m'ə tian yí nnyuan'n m'ə hehelel'n y'ə le ehi. Kalata sə nun anun, Luku man ye nwun ke ə kpınlın yəli mə Zozi mməfue'n-mə fi Zoluzalemən kulo nın asv ebele, be həli bəli Əjələkpa'n *Ləməv belemgbın mən'n lıka dəvən be bəli Asən'n. Kalata sə'n tı cunnjın kpa, ə sanlın ke ə buka yé maan ye tı Zozi mməfue'n-mə kalata'n-mə mə be hehelel nın abv.

Luku a hye yí kalata nın anun nsan. Alımva di'e'n (yí tı 1-7) kan nınge mə mməfue'n-mə yəli wə Zoluzalemən ebele nın anwən ejəle. Mə Zozi fəli həli nyanmiansv'n, Wawə Nwannzan-nwannzan fi nyanmiansv walı jinlanlın mməfue'n-mə anzin. Ə manlın bə tunmin maan be bəli Əjələkpa'n. Zoluzalemən Asən'n teleh nde-nde, sunnzun mə anun Zufv mgbain'n-mə le kele bə ahuləwa ə.

M'ə tə sv nnyuan'n (yí tı 8-12), Luku le kan nınge mə mməfue'n-mə yəli wə Zude nın Samalı mən nın anun nın anwən ejəle. Mə Zufv mgbain'n-mə manlın be hunlın Zozi svanlan'n m'ə li Etien'n, bə nın kən, be fele yí Səlv, ə hehelel Zozi menian'n-mə ahuləwa kpili kpa. Yí be-yue-asıe, Zoluzalemən Asən'n mma'n-mə bəli asanndıe həli Zude nın Samalı mən nın anun. Yé Mın Zozi yılı yí nwən hehelel Səlv, ə feleli yí ke ə káci yí bəfue wə bə mə be tı man Zufv'n-mə afian. Ehi anzin, Səlv fəli dunman Pəlv. Asannan nán Luku a han Pəlv junman nın anwən ejəle'n, ə le kan Pəli di'e nın anwən ejəle, ə nın ke ə kpınlın yəli mə alımva mma'n-mə mə be tı man Zufv'n kacılı Zozi menian wə Zude mən nın, ə nın Antısv kulo nın asv ebele'n.

Kalata'n lıka nga'n (yí tı 13-28), Luku le kan Pəlv anwən ejəle. Pəlv tuli atın ngəkən fə nsan ə həli bəli Əjələkpa'n *Ləməv belemgbın mən'n lıka dəvən. Anın Pəlv le menian dəvən be buka yí be di yé Mın junman'n. Bə nın mmie-mə y'ə le Baanabası, Silası, Timote, Titi, Apoləsv ə nın Maaki. Pəlv atın'n mmie-mə m'ə tuli'n, Luku nın yí y'ə həli ə. Yí tı yé yí muonun, ə le kan yí kalata nın anun ke “yé” nın ə. Pəlv bəli Asən'n kulo mgbılı dəvən asv. Be hehelel yí ahuləwa kpa, eše emian təli yí. Nan kəsv, ə bəli məndılın ə lili junman manlın yí Mın Zozi. Kalata nın agualə nın, Luku le kan ke ə kpınlın yəli mə Pəlv juli Ləməv kulo nın asv elə'n.

¹ Teofili,

Nınge kwalaa mə Zozi yəli, ə nın m'ə heheleli yí ngelemə nın

² dede m'ə juli cıan m'ə fəli həli nyanmiansv'n, m'an han yí nwən ejəle mın alımva kalata nın anun. Asannan nán Zozi a fə a hə nyanmiansv'n, Wawə Nwannzan-nwannzan'n tunmin nın, ə heheleli yí mməfue'n-mə m'ə feleli bə yí nwən nın atın'n.

³ Mə menian'n-mə hunlın yí yueli'n, ə buli atın ngacile dəvən asv ə yılı yí nwən ə heleli yí mməfue'n-mə maan be nwunlın yí ke ə fi ewue nın ə'a tınge sakpa. Ə yılı yí nwən ə heleli bə dede cıan abulanan, eše ə hanlın Nyanmian Belemgbın Mən nın anwən ejəle ə heleli bə.

⁴ Eləhən kən, anın Zozi nın yí mməfue'n-mə le didi, ə kə han kə hele bə ke: “Nán man emə fi Zoluzalemən ewa be kə mva. Nan emə tánlan be nwónnde like'n mə Sıe nın a fa a bə emə anəhəba mə n ganlın yí nwən ejəle n geleli emə'n.

⁵ Ə sanlın ke, Zıan a sənın menian'n-mə asue nın, nan emə di'e, ə ka kaan, be 'ba fa Wawə Nwannzan-nwannzan be sənın emə.”

Zozi 'ba fu kə nyanmiansu

⁶ Mə Zozi hanlın sə yueli'n, yí mməfue'n-mə mə anın b'a yia yí nwən ebele'n kə bisa yí ke: "Yé Mın, asu mele sə nın anın yé ε 'sesie Izalayε belemgbin mán'n biekun ə?"

⁷ Zozi kə bua bé ke: "Mele'n nən cian'n mə Siε'n muonun tunmin nın ə'a hele'n, nán emə ejəle ə.

⁸ Nan Wawε Nwannzan-nwannzan'n 'ba a emə su ə wowula emə tunmin. Ebele'n nın anın, emə 'ba li mın nwən adanziε wə Zoluzalemən kulo'nın asu εwa, Zude'n Samali mán nın anın lika kualaatin, εse dede ə kə ju mán nın ati εlə ebue kən kualaatin."

⁹ Mə Zozi hanlın ejəle sə'n yueli'n, be 'nian an, anın ə le fu kə nyanmiansu. Ebele ala, bələ kən kə fufə yí nwən ə kə fia bé nyın.

¹⁰ Mele mə Zozi 'fu kə mə anın yí mməfue'n-mə tε nian anwunno'n, kumngba ala menian nnyuan kə fite fite bé nwən ebele. Menian nnyuan sə'n-mə wowula taladiε nvufue.

¹¹ Bə kə bisa Zozi mməfue'n-mə ke: "Galile amma, ə yə se mə emə jijin εwa be le nian anwunno ə? Zozi m'ə fi emə afian εwa ə'a fu ə'a hə nyanmiansu'n, ə 'ba sa ba ke emə a nwun yí ke ə le fu kə'n."

Zudası ngacifue'n

¹² Mə menian nnyuan sə'n-mə hanlın sə'n, Zozi mməfue'n-mə fi buka'n mə be fele yí "Olivu buka" nın asu be kə ju. Bə kə sa be kə hə Zoluzalemən. Buکا'n sə'n nın Zoluzalemən afian tı kə yə cilo kən.

¹³ Mə be juli Zoluzalemən ebele'n, be kə hə kə fu awaa nın asu, be kə wəlu sua'n mə be yia nın titi nın anın. Bé mə be həli yialı sua nın anın y'ə le Pielı, Zvan, Zvakı, Andele, Filipu, Toma, Baatelemin, Matie, Alife awa Zvakı, Simən m'ə kpənnde yí mán'n fanwəndi'n ə nın Zvakı awa Zudi.

¹⁴ Bə yia daa be yə asənın, be nın mmalasua'n-mə nın Zozi anın Mali ə nın Zozi anianman mmelenzua'n-mə.

¹⁵ Eləhən kən be yialı, bé menian kə yə eya kən abulaa, Pielı jasulı a, yí nwan:

¹⁶ "Anianman-mə, ejəle mə Wawε Nwannzan-nwannzan'n hanlın m'ə wə Eहेle Ejəle nın anın'n, ə di ke ə kpın su. Wawε Nwannzan-nwannzan'n nanndılı belemgbin Davidi su ə hanlın Zudası anwən ejəle. Zudası sə'n y'ə kpelı atın maan be hyılı Zozi ə.

¹⁷ Anın Zudası wə yé fā nın anın bie. Junman'n mə yε le di yí εwa'n, anın ə di bie.

¹⁸ Yí busuəfue nyəle nın anwən esika mə be tualı be manlın yí'n, ə falı tolı ebo kən. Ebo sə nın asu, ə kə fu anwunno ə kə lua yí ti ası ə kə tə ası, yí nyaa kəlaa kə tulu.

¹⁹ Ejəle sə'n, Zoluzalemən menian'n-mə kəlaa tılı. Ə man bé anıε nın anın, b'a fele ebo sə'n 'Hakelıdama'. Hakelıdama'n, yí bu y'ə le ke: 'moja ebo'.

²⁰ "E 'nwun Zudası anwən ejəle'n mə belemgbin *Davidi heleli wə Izalayε ejue εtue kalata nın anın'n:

Man yí awulo'n há to,

nán man swanlan fii tanlan nın.

εse b'a hele wə kalata sə nın anın biekun ke:

Man swanlan fəfəle káci yí.

²¹ "Əhıka ati, ə di ke swanlan kən fa yí nwən bə yé ə di yé Mın Zozi ewuetinngə nın anwən adanziε.

²² Swanlan sə'n, ə yə bé mə be si yé su nın anın kən, sunmin tεmən mə Zvan sənınlın yé Mın Zozi, m'ə sısınlın kulo kulo'n-mə asu, dede ə juli cian m'ə folı həli nyanmiansu'n."

²³ Mɔ Pɛli anwan tɔl'n, bɛ kɔ sie menian nnyuan ebɛlɛ. Bɛ fɛlɛ kɔn Zozeɸɔ. Kɔn'n kɔsɔ li Matiasɩ. Zozeɸɔ a, yɩ dunman biekun y'ɔ le Baasabasɩ mɔ yɛ bɛ tɔnlɩn yɩ Zusutusu'n.

²⁴ Mɔ bɛ sieli menian nnyuan sɔ nɩn ebɛlɛ'n, bɛ kwalaa bɛ kɔ yɔ asɔnɩn. Bɛ nwan: "Yɛ Mun, wɔ mɔ ɛ sɩ menian'n-mɔ kwalaa ahɔnlɩn nɩn anun ejɔlɛ'n, menian nnyuan ɛhɩ, keke yɛ nunhan'n mɔ a yɩ yɩ kɛ

²⁵ ɔ káci Zudasɩ mɔ ɔ'a yaci Zozi mmɔɸɛ junman'n ɔ'a bɔ yɩ ti yɩ lika m'ɔ kulo'n."

²⁶ ɛhɩ a, bɛ kɔ hyɔn tondo, ɔ kɔ tɔ Matiasɩ sɔ. ɔ fi ebɛlɛ yɛ bɛ falɩ Matiasɩ bɛ sɔli mmɔɸɛ bulu nɔn kɔn nɩn asɔ ɔ.

2

Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ɛwale'n

¹ ɛhɩ, mɔ *Pantekɔɸɔ fetɩ cian'n juli'n, Zozi menian'n-mɔ kwalaaɩn yialɩ lika kɔn.

² Kɔnmgba ala, bɛ kɔ tɩ like nɩn angan kɛ anwɔnman m'ɔ le tu seɛ kpa ɔ. ɔ fi anwunno huuu, ɔ kɔ wɔlɔ sua'n mɔ menian'n-mɔ gua nɩn anun.

³ Bɛ 'nɩn an, sɩn tofeleman-mɔ. Bɛ kɔ tɩtɩ bɛ nwɔn nɩn, bɛ kɔ tetanlan bɛ nɩn kɔn biala ati nɩn asɔ.

⁴ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ wɔlɔ bɛ kwalaa bɛ nɩn kpa bɔkɔɔ. Ebɛlɛ ala, bɛ le kan anɛ ngacile ngacile mɔ Wawɛ nɩn a fa a wula bɛ nɩn kɔn biala anwan kɛ ɔ hán'n.

⁵ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɩn Zufu'n-mɔ mɔ bɛ fɛli Nyanmɩan kpa'n fi mân mân'n kwalaa anɩn ba a, bɛ wɔ Zoluzalemɔn ebɛlɛ.

⁶ Mɔ bɛ tɩli like sɔ nɩn angan'n, bɛ kɔ tutu bɛ kɔ hɔ kɔ yia yɩ bɔ ɛlɔ. Ejɔlɛ'n kɔ sɩn bɛ kwalaa bɛ nwɔn dede ɔ kɔ bɔ sɔ. ɔ sanlɩn kɛ, anɛ ngacile ngacile'n mɔ Zozi menian'n-mɔ le kan'n, bɛ mɔ b'a yia ebɛlɛ nɩn anun kɔn biala tɩ kɛ yɩ kulo anɛ yɛ bɛ le kan ɔ.

⁷ Ejɔlɛ'n kɔ sɩn bɛ nwɔn ɛsɛ ɔ kɔ yɔ bɛ ɛnyɩnmɩn. Bɛ nwan: "Menian ɛhɩ-mɔ mɔ bɛ le kan anɛ ngacile ngacile'n, asɔ bɛ kwalaa bɛ tɩ man Galile mân nɩn anun menian ɔ?

⁸ Nan ɔ yɔ sɛ mɔ afɩ yɛ nɩn kɔn biala tɩ ejɔlɛ'n mɔ bɛ le kan wɔ yɛ kulo anɛ nɩn anun'n?

⁹ Yɛ nɩn mmie-mɔ fi Paatɩ nɩn Medi nɩn Elamɔn mân nɩn. Mmie-mɔ fi Mezopotamin mân nɩn, Zude nɩn Kapadɔsɩ mân nɩn, Pɩn nɩn Azi mân nɩn,

¹⁰ Filizi nɩn Panfili mân nɩn, Ezipiti mân nɩn nɩn Libi mân nɩn anun kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yɩ Silɛnɩn nɩn afan nɩn. Nyɔɸɛ'n mɔ bɛ fi Lɔmɔn kulo nɩn asɔ'n,

¹¹ b'a wɔ mmie-mɔ Zufu, mmie-mɔ kɔsɩ tɩ man Zufu, nan kɔsɩ bɛ kɔ Zufu'n-mɔ asɔnɩn'n bie. Mmie-mɔ fi Keletɩ nɩn Alabi mân nɩn. Kɔsɩ afɩ, Nyanmɩan asinbenwɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn ejɔlɛ'n mɔ bɛ le kan'n, yɛ kwalaa yɛ tɩ wɔ yɛ kulo anɛ nɩn anun!"

¹² Ejɔlɛ'n kɔ sɩn bɛ kwalaa bɛ nwɔn dede ɔ kɔ bɔ bɛ nwɔn sɔ. Bɛ kɔ bisa bisa bɛ nwɔn kɛ: "Ejɔlɛ ɛhɩ abɔ keke sɛ?"

¹³ Mmie-mɔ 'bisa kosuan ɛhɩ a, anɩn mmie-mɔ kɔsɩ le kan bɛ gɔlɩ Zozi menian'n-mɔ anwɔn kɛ: "ɛhɩ-mɔ, b'a nɩn nzan b'a bɔ kpa bɔkɔɔ!"

¹⁴ Mɔ menian'n-mɔ 'kan sɔ'n, Pɛli nɩn mmɔɸɛ bulu nɩn kɔn'n kɔ jasɩ kɔ jinlan. Pɛli kɔ kuku yɩ nwan sɔ ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: "ɛmɔ Zufu'n-mɔ nɩn ɛmɔ kwalaa mɔ bɛ wɔ Zoluzalemɔn ɛwa'n, ɛmɔ yɔ anzɔɛ bɛ tíe ejɔlɛ'n mɔ mɩn 'ba han mɩn kele ɛmɔ'n kpa.

¹⁵ Menian ɛhɩ-mɔ mɔ ɛmɔ jɔnlɩn kɛ b'a nɩn nzan b'a bɔ'n, bɛ nnɔnlɩn man nzan bɛ bulɩ man. ɔ sanlɩn kɛ, bɛlɛ mɔ b'a bɔ ngelemɔ dɔɛ ngwanlan ɔ.

16 Nan ejòlè'n mɔ kpɔmanfɔɛ Zowɛ hanlɪn yɪ daba daba'n, ejòlɛ sɔ'n yê ɔ le kpɪn sɔ sian nɪn ɔ. Kpɔmanfɔɛ Zowɛ hanlɪn kɛ Nyanmɪan nwan:

17 Mɛlɛ kasian nɪn anun, mɪn 'cɛ mɪn Wawɛ'n

mɪn man kulo sɔanlan dasannin biala.

Mɪn 'fa mɪn nɔan ejòlɛ'n mɪn wula

ɛmɔ amma mmelenzua nɔn mmalasua'n-mɔ anɔan maan bɛ kan.

Mɪn 'ba man ɛmɔ mgbafɛlɛ'n-mɔ

nɔwun ninngɛ'n-mɔ Wawɛ nɔn.

Mɪn 'ba hɪn ɛmɔ mmɪlɪwɔ'n-mɔ ɛlalɛ.

18 ɔ tɪ ananɬɔlɛ, mɛlɛ sɔ nɪn anun,

mɪn 'cɛ mɪn Wawɛ'n mɪn man

mɪn ngɔa mmelenzua nɔn mmalasua'n-mɔ.

Mɪn 'fa mɪn nɔan ejòlɛ'n mɪn wula bɛ nɔan

maan bɛ kan.

19 Mɪn 'ba man asinbɛnɔwɔn ninngɛ fite fite

anwunmɔ ɛlɔ.

Ɛsɛ mɪn 'ba man asinbɛnɔwɔn ninngɛ fite fite

asɛ nɪn asɔ ɛwɔ.

Menian'n-mɔ 'ba nɔwun moja,

sɪn nɔn ɛwusanlan mɪnnɔdomɪnɔ.

20 Asannan nɔn yɛ Mɪn cɪan nɪn a ju'n,

cɪan sɔ'n m'ɔ tɪ anunmɪnnyanmɔn cɪan kpɪlɪ'n,

sɛnzɛ'n b'a lɪ tuun,

sala'n kɔsɔ 'ba kaci kɔkɔlɛ kɛ moja.

21 Cɪan sɔ'n, wɔ biala

mɔ ɛ kɔ sun kɔ fɛlɛ yɛ Mɪn'n,

ɛ 'nyan wɔ tɪ."

22 Ɛsɛ Pɪɛlɪ nwan: "Izalayɛ amma, ɛmɔ tɪɛ ejòlɛ'n mɔ mɪn 'ba han mɪn kele ɛmɔ'n kpa. Ɛmɔ muonun sɪ, Nyanmɪan a man ɛmɔ a nɔwun yɪ kɛ Zozi m'ɔ fi Nazalɛtɪ'n tɪ sɔanlan m'ɔ le tunmɪn. Nyanmɪan a man Zozi a yɔ asinbɛnɔwɔn ninngɛ mgbɪlɪ mgbɪlɪ kpa ɛmɔ afian ɛwɔ.

23 B'a yɪ Zozi b'a man ɛmɔ. Nan kɔsɔ Nyanmɪan yê ɔ lɪlɪ mɔa ɔ sɛsiɛlɪ yɪ sɔ ɔ. Ɛmɔ nɔn ɛtɛfɔɛ'n-mɔ, b'a bɔbɔ yɪ kɔlɔwɔ sɔ b'a hɪn yɪ.

24 Nan kɔsɔ Nyanmɪan a le yɪ fi ɛwue asa nɔn maan ɔ fi ɛwue nɔn ɔ'a tinngɛ. ɔ sanlɪn kɛ, ɛwue le man atɪn ɔ nɔjɪ man yɪ nzɛ man.

25 Afɪ belemgbɪn *Davidɪ hanlɪn Zozi anwɔn ejòlɛ kɛ:

Mɪn susu mɪn tɪ mɪn gua yɛ Mɪn sɔ mɛlɛ biala.

ɔ di mɪn nzɪn, mɪn nɔwɔn nɔwɔsɔ man mɪn.

26 Ɛhɪka atɪ, mɪn di yɪ nɔwɔn fɛ kpa

mɪn ahɔnlɪn nɔn anun, mɪn tɔ yɪ nɔwɔn ejue.

Afɪ mɪn sɪ kɛ sɛ ɛwue kun mɪn bɔbɔ a,

n ne anyɪndasɔɛ.

27 ɔ sanlɪn kɛ, ɛ ngɔ yaci man mɪn ɛbɔlɔ ɛlɔ,

ɛ ngɔ man wɔ anwɔntɛ sɔanlan nɪn anwɔnnaan'n

ngɔ kpɔlɔ man.

28 Ɛ 'man mɪn nyan ngɔan

mɪn di fɛ wɔ wɔ nyunnun.

29 "Anianman-mɔ, mɪn 'ba han belemgbɪn Davidɪ anwɔn ejòlɛ kɔn mɪn kele ɛmɔ yuein. Ejòlɛ sɔ'n y'ɔ le kɛ Davidɪ a wu, b'a sɛ yɪ. Ɛnɛ nɔn ɛnɛ yɪ sɛka'n tɛ wɔ yɛ afian ɛwɔ.

³⁰ Nan anin Davidi ti Nyanmian kpɔmanfɔɛ. ɔ si ke Nyanmian a bɔ yi anɔhuba ɔ'a han ndâ ɔ'a tu su ke ɔ 'man yi mma'n-mɔ anin kɔn tanlan belemgbin bia nun asu.

³¹ Davidi lili mɔa ɔ nwunlin Izalayɛ Belemgbin Nguandefɔɛ'n m'ɔ ti *Kilisi nun ewuetinngɛ'n, nân ɔ'a han yi nwɔn ejɔle ke:

*B'a nyaci man yi maan ɔ'a nga man ebɔlɔ,
ɛsɛ yi nwɔnmaan nin a mgbɔlɔ man sɛka nin anun.*

³² “Zoji anwɔn ejɔle yê anin Davidi lɛ kan ɔ. Yê mɔ yɛ gua ɛwa'n, yê kwalaa yɛ di adanzɛ ke Nyanmian a man Zoji fi ewue nun a tinngɛ.

³³ Nyanmian a sie Zoji yi fama su. Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mɔ Siɛ'n falɔ bɔli anɔhuba'n, ɔ'a fa ɔ a wula Zoji asa nun. Zoji a hye a man yê. Wawɛ sɔ'n yê ɛmɔ a ti yi ngan mɔ ɛmɔ nwun yi kikaala nun ɔ.

³⁴ “Nân ke Davidi muonun folɔ hɔli nyanmiansu ɔ, nan yi nwan:
Yê Min Nyanmian a han a hele min Min ke:

Tanlan min sa fama su

³⁵ *maan nvá wɔ mgbɔfɔɛ'n-mɔ n zɛ wɔ ja abɔ
ke bia mɔ belemgbin sesie yi ja su ɔ.*

³⁶ “Izalayɛ amma'n-mɔ kwalaa nwún yi yuein ke, Zoji sɔ'n mɔ ɛmɔ bubɔli yi kɔluwa nun asu'n, yi yê Nyanmian a sie yi Minlian nun Kilisi, Izalayɛ Belemgbin Nguandefɔɛ'n ɔ!”

³⁷ Mɔ Pɛli anɔan tɔli'n, ejɔle'n m'ɔ hanlin'n wɔlɔli bɛ kpa. Bɛ kɔ bisa Pɛli nun mmɔfɔɛ ɛhinlin-mɔ ke: “Anianman-mɔ, atin benin yê yɛ fá su ɔ?”

³⁸ Pɛli kɔ bua bɛ ke: “Ɛmɔ nún bɛ nwɔn bɛ káci bɛ abalabo'n. Ɛmɔ nunhan kɔn biala maan bɛ sɔnun yi wɔ Zoji Kilisi dunman nun, nân ɛmɔ a nyan ɛtɛ face. Ebeɛ nun anun yê ɛmɔ kusu 'ba nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n m'ɔ ti Nyanmian aɛɛɛɛ nun ɔ.

³⁹ ɔ sanlin ke, anɔhuba sɔ'n mɔ Nyanmian bɔli'n, ɔ ti ɛmɔ die, ɔ ti ɛmɔ amma'n-mɔ die. Ɛsɛ bɛ kwalaa mɔ bɛ wɔ mɔa mɔ yê Min Nyanmian 'ba feɛ bɛ yi nwɔn'n, ɔ ti bɛ kusu bɛ die bie.”

⁴⁰ M'ɔ yɔli sɔ'n, Pɛli hanlin ejɔle mmiekun-mɔ dɔɔn ɔ heleli bɛ, ɔ man bɛ nwunlin yi ke Zoji anwɔn ejɔle'n ti ananhɔle, ɛsɛ ɔ wowulali bɛ anwɔnsɛle. Yi nwan: “Ajulisɔ menian ɛhi-mɔ mɔ b'a sin atin ɛtɛ nun asu'n, ɛmɔ nun bɛ kpáci nân ɛmɔ a nyan bɛ ti!”

⁴¹ Mɔ Pɛli hanlin sɔ yueli'n, bɛ dɔɔn bɛ lelɔ yi nwan ejɔle'n bɛ lili maan bɛ sɔnunlin bɛ. Cian sɔ'n, menian kɔ yɔ akpu nsan kɔ a kɔ gua bɛ mɔ b'a le Zoji b'a li daba nun asu.

Alimɔa asɔnun nin asitanlan'n

⁴² ɔ fi ebeɛ, tɛmɔn biala, bɛ yia bɛ tie ejɔle'n mɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ kan keɛ bɛ'n kpa. Bɛ tanlan wɔ anianman nun bɛ di yê Min alɛ'n, ɛsɛ bɛ yɔ asɔnun.

⁴³ Anin menian'n-mɔ anin kɔn biala man Nyanmian anyunnzɔ, ɔ sanlin ke anin mmɔfɔɛ'n-mɔ le yɔ asinbenwɔn ninngɛ-mɔ dɔɔn kpa.

⁴⁴ Bɛ kwalaa mɔ bɛ lelɔ Zoji bɛ lili nun anɔan sɛ bɛ nwɔn, bɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa wɔ lika kɔn.

⁴⁵ Bɛ tɔnun bɛ anwɔndɛ'n-mɔ. Esika mɔ bɛ kɔ nyan yi nun'n, bɛ nian sɔanlan kɔn like mɔ ɔ'a hian yi nwɔn'n yê bɛ ce esika sɔ nun ɔ.

⁴⁶ Cian biala, bɛ yia Nyanmian awulo'nun anun. Bɛ yia bɛ awulo'n-mɔ anun bɛ le fe elie yê bɛ didi ɔ, bɛ ndu man bɛ nwɔn.

⁴⁷ Bɛ yi Nyanmian aye. Menian'n-mɔ kwalaa kulo bɛ ejɔle. Cian daa, yê Min cɔn bɛ mɔ b'a nyan bɛ ti'n ɔ ba gua bɛ mɔ b'a li mɔa b'a le Zoji b'a li nun asu.

3

Ke ɔ kpɔnlin yɔlɔ mɔ bubuluwafɔe kɔn anwɔn salɔn

¹ Ehi, elɛhun kɔn, eyua dɛe nsan, mɔ dɛe'n mɔ Zufu'n-mɔ fa yɔ asɔnɔn'n juli'n, anɔn Pɛli nɔn Zvan, bɛ lɛ kɔ Nyanmian awulo elɔ bɛ 'kɔ a yɔ asɔnɔn.

² Awulo nɔn anɔan'n mɔ bɛ fele yɔ "Anɔan Kanlanman" nɔn anwɔn ebele, belenzua bubuluwafɔe kɔn ti ebele. Belenzua sɔ'n, bɛ 'wɔ yɔ a, anɔn ɔ'a bubu. Cɔan biala, bɛ fa yɔ bɛ ba sie yɔ ebele, maan ɔ sɛsele bɛ mɔ bɛ lɛ kɔ a wɔlɔ Nyanmian awulo nɔn anɔn nɔn esika.

³ M'ɔ nwunlin kɛ Pɛli nɔn Zvan lɛ ba wɔlɔ awulo nɔn anɔn'n, ɔ kɔ sele bɛ esika.

⁴ Pɛli nɔn Zvan bɛ kɔ nɔan bian'n siin, nɔn Pɛli a se yɔ kɛ: "Nɔan yɛ!"

⁵ Bian'n kɔ nɔan bɛ, afi ɔ jɔnlin kɛ Pɛli nɔn Zvan 'ba man yɔ esika.

⁶ Ehi a, Pɛli kɔ han kɔ hele yɔ kɛ: "N ne esika fii. Nan nunhan mɔ n ne yɔ'n, mɔn 'fa mɔn man wɔ. Yɔ ti, Zozi Kilisi m'ɔ fi Nazaletɔ'n dunman nɔn, jasɔ nanndi!"

⁷ Mɔ Pɛli hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ sɔ bian nɔn asa fama nɔn anɔn ɔ kɔ jasɔ yɔ. Ebele ala, bian nɔn aja'n-mɔ kɔ yɔ kpa.

⁸ ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ nanndi. ɔ nɔn Pɛli nɔn Zvan bɛ kɔ wɔlɔ awulo nɔn anɔn, anɔn ɔ lɛ nanndi ɔ lɛ kukulu ɔ yɔ Nyanmian aye.

⁹ Menian'n-mɔ kwalaa kɔ nwun yɔ kɛ ɔ lɛ nanndi ɔ yɔ Nyanmian aye.

¹⁰ Mele mɔ menian'n-mɔ nwunlin kɛ bian'n m'ɔ tanlan Anɔan Kanlanman nɔn anwɔn ebele ɔ sɛsele esika'n, ejɔle'n kɔ sin bɛ nwɔn bɛ kɔ sulo Nyanmian wɔ like mɔ mmɔfɔe'n-mɔ a yɔ a man bian nɔn anwɔn.

¹¹ Kemɔ bian sɔ'n mgbɔci man Pɛli nɔn Zvan'n, ejɔle'n kɔ sin menian'n-mɔ anwɔn. Bɛ kwalaa bɛ kɔ tu woo bɛ kɔ hɔ bɛ nwɔn elɔ lika'n mɔ bɛ fele yɔ "Salomɔn Abalada" nɔn anɔn.

¹² Mɔ Pɛli nwunlin yɔ sɔ'n, yɔ nwan: "Izalaye amma, nzuke ati yɛ bian ehi anwɔnnza'n sin emɔ anwɔn ɔ? Nzuke ati yɛ emɔ lɛ nenian yɛ sua ɔ? Emɔ jɔnlin kɛ yɛ muonun yɛ tunmɔn anaan Nyanmian esɔe kpa mɔ yɛ sɔ tala emɔ'n y'ɔ man bian ehi anwɔn a sa ɔ?"

¹³ Abalahamɔn, Izaki nɔn Zvakɔbɔ Nyanmian'n, yɛ nan-mɔ Nyanmian'n yɛ ɔ'a wula yɔ akɔa Zozi anunminnyanmɔn ɔ. Emɔ muonun yɔlɔ Zozi bɛ manlin mɔn nɔn asɔ mgbain'n-mɔ. Pilatɔ m'ɔ kulo kɛ ahan ɔ yaci Zozi nɔn'n, emɔ hanlin wɔ Pilatɔ anyunnun ebele kɛ emɔ mmianlin man Zozi anwɔn.

¹⁴ Zozi m'ɔ ti sɔanlan nwananzan-nwananzan, mɔ esɛ ɔ ti sɛsefɔe'n, emɔ a yɔ yɔ a tɔ. Emɔ a sele Pilatɔ kɛ ɔ yɔci kodiawu'n lili nɔn maan ɔ nyɔn yɔ ti.

¹⁵ Sakpa, emɔ a man b'a hun Munlian'n m'ɔ man ngɔan'n. Nan Nyanmian kɔsɔ a man ɔ fi ewue nɔn ɔ'a tinngɛ, yɛ kwalaa yɛ di yɔ nwɔn adanzɛ.

¹⁶ Tunmin'n m'ɔ wɔ Zozi dunman nɔn anɔn'n, ɔ nɔn dedi'n mɔ yɛ le yɔ wɔ dunman sɔ nɔn anɔn'n, y'ɔ man sɔanlan ehi m'ɔ jin emɔ anyunnun ewa, mɔ emɔ si yɔ nɔn a nyan anwɔnsele ɔ. Yɔ ti, dedi'n mɔ yɛ le yɔ wɔ Zozi dunman nɔn anɔn'n, y'ɔ man bian ehi mɔ emɔ nwun yɔ ewa nɔn a ti akpɔle bɔkɔɔ ɔ.

¹⁷ "Nan sian die, anianman-mɔ, emɔ nɔn emɔ mgbain'n-mɔ like mɔ b'a yɔ Zozi'n, mɔn si kɛ emɔ nzi man, yɔ ti y'ɔ man emɔ a yɔ ɔ."

¹⁸ Nyanmian manlin atin kɛ Kilisi'n, Izalayɛ Belemgbin Ngvandefɔe'n, nwɔn amannunhunlun maan ejɔle m'ɔ manlin yɔ mgbɔmanfɔe'n-mɔ kwalaaatin hanlin yɔ daba'n, ejɔle sɔ'n kpɔn sɔ.

¹⁹ Yɔ ti, emɔ nɔn bɛ nwɔn wɔ Nyanmian anyunnun, bɛ kɔci bɛ abalabɔ'n, nɔn Nyanmian a yaci emɔ anwɔn sa ɔ'a hye emɔ.

²⁰ Se emɔ yɔ yí sɔ a, yé Mɪn 'ba man emɔ nyan albacɪcɪe. Eɛɛ *Kilisi'n, Izalaye Belemgbɪn Ngvɔndefue m'ɔ lili mɔa ɔ yɪlɪ yí kɛ ɔ 'fa man emɔ'n, ɔ 'man ɔ ba. Kilisi sɔ'n y'ɔ le Zozi.

²¹ “Nan kɪkaala dɪe, ɔ di kɛ Zozi tanlan nyanmiansɔ elɔ. ɔ 'tanlan elɔ dede ninngɛ'n-mɔ kwalaaɪn kaci biekuɪn. ɔ sanlɪn kɛ ejɔle sɔ'n, Nyanmɪan manlɪn yí anwɔntɪe mgbɔmanfue'n-mɔ hanlɪn yí daba daba.

²² E 'nwun ejɔle mɔ Moyizɪ hanlɪn'n: *Yé Mɪn m'ɔ tɪ emɔ Nyanmɪan'n, ɔ 'ba man bɛ wɔ kpɔmanfue kɔn kɛ mɪn emɔ afian ewa. Yí kwalaa m'ɔ kɔ han kɔ hele emɔ'n, emɔ tɪe yí.*

²³ *Sɔanlan biala mɔ ɔ'a ndie man kpɔmanfue sɔ'n, bɛ 'kun yí bɛ yɪ yí fi Nyanmɪan menian'n-mɔ anun.*

²⁴ “ɔ fi Nyanmɪan kpɔmanfue Samiɛ meɛ sɔ, mgbɔmanfue'n-mɔ mɔ bɛ tɔtɔa yí'n meɛ sɔ, ɛnɛ edua'n mɔ ye wɔ nun'n, mgbɔmanfue sɔ'n-mɔ kwalaa hanlɪn yí nwon ejɔle.

²⁵ Anɔhɔba'n mɔ Nyanmɪan nanndɪlɪ mgbɔmanfue'n-mɔ asɔ ɔ bɔlɪ'n, anɔhɔba sɔ'n tɪ emɔ dɪe. Nyihye'n kɔsɔ m'ɔ nɔn emɔ anan-mɔ hyihyeli'n, emɔ wɔ nun bie. Afɪ, Nyanmɪan hanlɪn helelɪ Abalahamɔn kɛ: *ɔ nanndɪ wɔ sasɔ'n-mɔ asɔ, mɪn 'yeyila asɪe nɔn asɔ nvilie'n-mɔ kwalaa asɔ.*

²⁶ Ehɪka ati, emɔ kpa eyɔle dunman nun, Nyanmɪan lili mɔa ɔ yɪlɪ yí akɔa'n, ɔ sɔanlɪn yí kɛ ɔ bála a yeyila emɔ sɔ, se emɔ anun kɔn biala fi yí nyɔlɛ ete nun anun jasɔ a.”

4

Be nɔn Pielɪ nɔn Zvan 'ba hɔ mgbain'n-mɔ aja sɔ

¹ Anɪn Pielɪ nɔn Zvan anvan tɛ wɔ sɔ bɛ lɛ kan ejɔle bɛ keɛle bagua'n, ebeɛle ala Nyanmɪan *teeyɪfue'n-mɔ, Nyanmɪan awulo nɔn asɔ nzalafɔ kpain'n, ɔ nɔn *Sadusɪfue'n-mɔ bɛ kɔ a.

² Mɔ bɛ tɪlɪ kɛ mmɔfue nnyuan'n lɛ kekele bagua'n ninngɛ, kɛ ewuetinngɛ wɔ ebeɛle, ɔ sanlɪn kɛ Zozi a wu a tinngɛ'n, ejɔle nɔn a nyɔ man bɛ fɛ fɪi sɔa.

³ Bɛ kɔ hyɪ Pielɪ nɔn Zvan bɛ kɔ gua bɛ fiadi. Kemɔ anɪn alɛ lɛ san'n, mmɔfue nnyuan'n kɔ la fiadi dede alɛ kɔ hɪn.

⁴ Ehɪ nɔn ehɪ a, bɛ dɔn mɔ bɛ tielɪ ejɔle'n mɔ Pielɪ nɔn Zvan hanlɪn'n, bɛ leɪ bɛ lili. Sɛ bɛ fa bɛ bɛ sɔ bɛ mɔ bɛ lili mɔa bɛ leɪ Zozi bɛ lili nɔn asɔ a, bɛ kwalaa bɛ menian lɛ kɔ kɔ yɔ akpɪ nnun.

⁵ Alɛ hɪnɪn an, Zufɔ mgbain'n-mɔ, Izalaye mɔn nɔn asɔ mgbain'n-mɔ, bɛ nɔn *mala nɔn asɔ mgbain'n-mɔ, bɛ kɔ yia Zoluzalemɔn ebeɛle.

⁶ Anyia sɔ'n, bɛ mɔ bɛ tɪ yí bɔ bie'n y'ɔ le teeyɪfue kpain Hannɪn, Kayifɔ, Zvan, Alegizannɪlɪ nɔn teeyɪfue kpain Hannɪn anwɔn amma'n-mɔ kwalaaɪn.

⁷ Bɛ man bɛ nɔn Pielɪ nɔn Zvan kɔ a bɛ ja sɔ. Bɛ kɔ bisa bɛ kɛ: “ɔ nanndɪ tunmɪn benin anaan dunman benin asɔ yé emɔ a man sɔanlan ehɪ anwɔn a sa'n?”

⁸ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ li Pielɪ anzin. Pielɪ kɔ bua bɛ kɛ: “Mɔn mgbain,

⁹ ɛnɛ bɛ nɔn yé a a emɔ aja sɔ, ɔ sanlɪn kɛ, y'a yɔ bubuluwafue kɔn ye. Emɔ lɛ bisa yé kɛ ye hɔn kɛ ɔ kpɪrlɪn yɔlɪ mɔ sɔanlan sɔ nɔn anwɔn a sa'n.

¹⁰ Kemɔ afɪ emɔ kulo kɛ bɛ bisa nɔn bɛ tɪ yí bɔ'n, emɔ nwún yí kɛ, Zozi Kilisi m'ɔ fi Nazeletɪ mɔ emɔ a bɔbɔ yí kulɔwa nɔn asɔ, mɔ Nyanmɪan a man ɔ fi ewue nɔn ɔ'a tinngɛ'n, Zozi Kilisi sɔ'n dunman'n y'ɔ man sɔanlan ehɪ anwɔn a sa ɔ.

¹¹ Ehɛle Ejɔle'n lɛ kan Zozi ejɔle yuein kɛ:

Ebɔe'n mɔ emɔ mɔ bɛ lɛ si sua nɔn a bu yí kɛ

ɔ tɪ man kpa mɔ ɛmɔ juli tɔlɪ'n,

yí yé ɔ'a kaci ɛbɛ kpa

m'ɔ le sua nɪn anun nɪn ɔ!

¹² Zozi angunmɪn ala y'ɔ kuala kɛ ɔ man sɔanlan nyan yí tɪ ɔ. ɔ sanlɪn kɛ, eyuadi nɪn anun, sɛ bɛ yí Zozi Kilisi a, Nyanmɪan a ngele man yé sɔanlan ngacile fí kɔn m'ɔ kuala kɛ ɔ man yé nyan yé tɪ ɔ."

¹³ Kɛ Pɛlɪ nɔn Zvan lɛ si jojo'n, ɔ kɔ sin mgbain'n-mɔ anwɔn. ɔ sanlɪn kɛ, bɛ sɪ kɛ Pɛlɪ nɔn Zvan, bɛ kalata'n mɔ bɛ si'n ngɔ man mɔa, ɛsɛ anun bɛ si Zozi sɔ daba.

¹⁴ Nan kɛmɔ bɛ nwunlɪn kɛ bubuluwafɔɛ nɪn anwɔn a sa, ɔ jin mmɔfɔɛ nnyuan nɪn anwɔn ɛbele'n, bɛ ngɔ nyan man ejɔle bɛ ngɔ bua mmɔfɔɛ nnyuan'n-mɔ.

¹⁵ Əhɪ a, mgbain'n-mɔ kɔ man bɛ atɪn kɛ bɛ fi sua'n mɔ bɛ di ejɔle nɪn'n bɛ fite. Mgbain'n-mɔ kɔ su akpɔlɔwa bɛ afian ɛlɔ.

¹⁶ Bɛ nwan: "Menian ɛhɪ-mɔ, nzu like diɛ yê yê yó bɛ ɔ? Afɪ, Zoluzalemɔn amma'n-mɔ kɔlaatin a nwun yí yuein kɛ like mɔ mmɔfɔɛ sɔ'n-mɔ a yɔ'n, ɔ tɪ asinbenwɔn like kpilɪ kpa. ɔ man yé ngɔla yé nzu man yí nwɔn akpɔlɔwa.

¹⁷ Nan kɛ ɔ kɔ yɔ nán ejɔle sɔ nɪn a ndɪndɪn man ɔ'a ngɔ man mɔa'n, bɛ mán yé tótua bɛ kɛ, sɛ bɛ bɔ Zozi dunman'n biekun bɛ kele sɔanlan biala a, yé nɔn bɛ le yí."

¹⁸ Mɔ bɛ hanlɪn sɔ yueli'n, bɛ kɔ fɛle Pɛlɪ nɔn Zvan, bɛ kɔ totua bɛ kɛ nán bɛ kekele menian'n-mɔ ninngɛ, ɛsɛ nán bɛ kan Zozi ejɔle bɛ kele bɛ fí kɔn.

¹⁹ Mɔ mgbain'n-mɔ anɔan tɔlɪ'n, Pɛlɪ nɔn Zvan kɔ bisa bɛ kɛ: "Ɛmɔ títɪ bɛ nían, Nyanmɪan anyunnun, asɔ ɔ tɪ sɛsɛ kɛ yé bú ɛmɔ ɔ tála Nyanmɪan ɔ?

²⁰ Nan yé diɛ, ejɔle mɔ y'a tɪ, mɔ yé nyun a nwun yí'n, yé ngɔla yé mmuan man yé nɔan nɪn asɔ."

²¹ Mgbain'n-mɔ kɔ totua bɛ kɛ sɛ bɛ bɔ Zozi sɔ'n dunman biekun an, bɛ nɔn bɛ le yí. Mɔ bɛ hanlɪn sɔ yueli'n, bɛ kɔ yaci Pɛlɪ nɔn Zvan nɪn maan bɛ kɔ hɔ. ɔ sanlɪn kɛ, mgbain'n-mɔ a nnwun man ejɔle kpɔle mɔ bɛ 'jinlan sɔ bɛ pinnɪn mmɔfɔɛ'n-mɔ ɔ. Afɪ, asinbenwɔn like'n mɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ yɔlɪ'n dunman nɪn, anun menian'n-mɔ kɔlaa le yí Nyanmɪan ayɛ.

²² Bubuluwafɔɛ'n mɔ yí nwɔn salɪ asinbenwɔn nɪn'n, ɔ tɪ sɔanlan mɔ anun ɔ'a li afɔɛ abulanan nɔn yí nzin.

Zozi menian'n-mɔ 'ba yɔ asɔnɪn

²³ Pɛlɪ nɔn Zvan hɔlɪ tɔlɪ bɛ manngɔn'n-mɔ, meɛ mɔ mgbain'n-mɔ yacilɪ bɛ nɔn'n. Ejɔle mɔ mgbain'n-mɔ hanlɪn heɛlɪ bɛ'n, bɛ kɔ sɔsɔ sɔ bɛ kɔ han bɛ kɔ heɛle ɛhɪnɪn-mɔ.

²⁴ Mɔ Zozi menian ɛhɪnɪn-mɔ tɪlɪ ejɔle sɔ'n, bɛ kɔlaa bɛ bu kɔ yɔ kɔn. Bɛ kɔ yɔ asɔnɪn, bɛ nwan: "Yé Mɪn, wó yê ɛ bɔlɪ anwunno nɔn asɪ ɔ, ɔ nɔn asue jenviɛ'n nɔn nɪn ninngɛ'n-mɔ kɔlaatin ɔ.

²⁵ Wó yê ɛ falɪ Wawɛ Nwanzan-nwanzan nɪn ɛ wulalɪ yé nan *Davidi anun ɔ. ɔ manlɪn Davidi hanlɪn kɛ:

Nzuke ati yê mân mân'n-mɔ

fa Nyanmɪan anwɔn ɛkpɔ mgban ɔ?

Nzuke ati yê menian'n-mɔ

jasɔ Nyanmɪan akɔmɪn anun ɔ?

²⁶ *Asɛ nɪn asɔ mmelemgbɪn'n-mɔ*

nɔn mgbain'n-mɔ abɔ a yɔ kɔn,

bɛ le kɔ a tɔa yé Mɪn

*nɔn yí *Kilisi'n bɛ kɔn ɛlɔɛ.*

27 “Ɔ ti ananhɔle ke kulo ehi asu, belemgbin Elɔdi, kɔnmanna Pɔnsɔ Pilati, Zufu nɔn bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n, bɛ kwalaa bɛ hɔli wɔ anwɔntɛ akɔa Zozi m'ɔ a yi yi ke Belemgbin Ngwandefue nɔn ati ahuan.

28 Ngele'n mɔ e si ɔ nɔn tunmin'n mɔ e le yɔ'n, ejɔle mɔ e lili mɔa e jɔnlɔnlɔn yi nwon e sieli daba'n, b'a yɔ maan yi kwalaa a kpɔn sɔ.

29 Sian die, yɛ Mɔn, nian yɛ ti efua mɔ b'a fua'n, nɔn man wɔ ngɔa'n-mɔ anwɔnsele kpa maan bɛ hɔn wɔ nwan ejɔle'n.

30 Fa wɔ sa sie nwuluwafue'n-mɔ asu maan bɛ nwɔn sɔ, yɔ asinbenwɔn ninngɛ maan bɛ nwɔn yi wɔ wɔ anwɔntɛ akɔa Zozi dunman nɔn anun.”

31 Mɔ bɛ yueli asɔnɔn'n yɔ'n, lika mɔ bɛ yialɔ'n, ebele asie'n kɔ kpusu. Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n kɔ jinlan bɛ kwalaa bɛ nzin kpa bɔkɔɔ. Bɛ kɔ nyan anwɔnsele bɛ kɔ han Nyanmian Anwan Ejɔle'n.

Anwanzɛ

32 Bɛ kwalaa mɔ bɛ leli Zozi bɛ lili nɔn anwan sɛ bɛ nwɔn kpa, bɛ ahɔnlɔn'n ti kɔn, bɛ ajɔnlɔn'n ti kɔn. Bie njasu man ɔ ngan man ke like m'ɔ le yɔ'n ti yi ngɔnmɔn yi die. Nan bɛ afian, sɔanlan kɔn like m'ɔ le yɔ'n ti bɛ kwalaa bɛ die.

33 Anɔn mmɔfue'n-mɔ le tunmin kpili kpa bɛ kan yɛ Mɔn Zozi ewuetinngɛ nɔn anwɔn ejɔle. Nyanmian kɔsɔ kɔ yeyila bɛ sɔ kpa.

34 Bɛ nɔn bie fii mmian man like anwɔn. Afi, bɛ kwalaa mɔ bɛ le ebo anaan sua'n, bɛ tɔnɔn yi bɛ fa yi esika'n

35 bɛ wula mmɔfue'n-mɔ asa nɔn. Bɛ nian like mɔ sɔanlan kɔn a mian yi nwɔn'n yɛ bɛ ce esika nɔn ɔ.

36 Nunhan kɔn, bɛ fele yi Zozefu, ɔ ti *Levifue. Mmɔfue'n-mɔ tɔnlɔn yi dunman Baanabasi. Baanabasi'n yi bu y'ɔ le ke “Sɔanlan m'ɔ wowula anwɔnsele”. Bɛ wɔli yi Sipɔlɔ mɔn nɔn.

37 Anɔn ɔ le yi ebo kɔn. Ɔ kɔ tɔnɔn yi, ɔ kɔ fa yi esika'n kɔ beke mmɔfue'n-mɔ.

5

Ananiasɔ nɔn Safila

1 Anɔn bian kɔn wɔ ebele, bɛ fele yi Ananiasɔ. Yi yɔ'n li Safila. Ananiasɔ nɔn yi yi bɛ nwan kɔ sɛ bɛ nwɔn, ɔ kɔ tɔnɔn bɛ asie'n.

2 Ɔ tɔnlɔn yi a, ɔ nɔn yi yi bɛ bu kɔ yɔ kɔn. Bɛ kɔ bu esika nɔn anun. Ananiasɔ kɔ fa yi ebue kɔ hɔ kɔ wula mmɔfue'n-mɔ asa nɔn.

3 Mɔ Pielɔ nwunlin esika'n, ɔ kɔ bisa Ananiasɔ ke: “Ananiasɔ, asie'n mɔ a tɔnɔn yi nɔn esika'n, nzuke ati yɛ a yaci *Satan maan ɔ'a laka wɔ a ti bie a sie awulo, mɔ e le ba li ato e keke Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n sɔ?”

4 Asie'n ti wɔ die, b'a mmian man wɔ ke e tɔnlɔn yi. Sɛ a tɔnɔn yi kɔsɔ a, yi esika'n ti wɔ die. Nan afi benin ati yɛ e man ajɔnlɔn sɔa ba wɔ ti anun ɔ? Nɔn kulo menian yɛ a li ato a hele bɛ ɔ, nan Nyanmian muonun yɛ a li ato a hele yi ɔ.”

5 Pielɔ hanlɔn sɔ ala, kpaaa, Ananiasɔ kɔ kpɛ kɔ fin, ɔ kɔ ha ebele ɔ kɔ wu. Bɛ kwalaa mɔ bɛ tɔli ejɔle sɔ'n, esulo kɔ han bɛ.

6 Mgbafele'n-mɔ kɔ a kɔ fufɔ fuin nɔn anwɔn, bɛ kɔ fa yi kɔ hɔ kɔ sie yi.

7 Kɔ yɔ dɔhyɔli nɔn kɔ sɔn, Safila kɔ a, ɔ'a ndi man ke yi hun a wu ɔ.

8 Pielɔ kɔ fele yi kɔ bisa yi ke: “Safila, asu gua sɔa yɛ emɔ tɔnlɔnlɔn emɔ asie nɔn ɔ?”

Safila kɔ bua Pielɔ ke: “Yuo, gua sɔa yɛ yɛ tɔnlɔnlɔn asie nɔn ɔ.”

9 Ehi a, Pielɔ kɔ bisa yi ke: “Ɔ yɔ sɛ mɔ e nɔn wɔ hun, emɔ abu a yɔ kɔn bɛ le sa yɛ Mɔn Wawɛ'n bɛ nian ɔ? Nian, bɛ mɔ bɛ hɔli sieli wɔ hun'n, b'a ju anwan nɔn ebele. Wɔ kɔsɔ wɔ, bɛ nɔn wɔ 'ba hɔ bie.”

¹⁰ Ebele ala, Safila kɔ kpɛ kɔ fin Pielɪ aja abɔ ebele ɔ kɔ wu. Mgbafɛlɛ'n-mɔ 'ba ju a, anɔn Safila a wu. Bɛ kɔ fa yɪ kɔ hɔ kɔ sie yɪ yɪ hun anwɔn ebele.

¹¹ Asɔnɔn mma'n-mɔ kwalaa nɔn bɛ kwalaa mɔ bɛ tɪlɪ ejɔlɛ sɔ'n, bɛ kɔ sulo Nyanmian kpa.

Asinbenwɔn ninngɛ'n-mɔ

¹² Anɔn mmɔfɛ'n-mɔ lɛ yɔ asinbenwɔn ninngɛ dɔwɔn kpa bagua nɔn afian. Bɛ kwalaa mɔ bɛ de Zozi bɛ di'n, bɛ kwalaa bɛ yia Salomɔn abalanda nɔn anɔn Nyanmian awulo ebele.

¹³ Sɔanlan fii ngulo man kɛ ɔ fa yɪ nwɔn ɔ bɔ Zozi menian'n-mɔ. Nan kɔsɔ bɛ kwalaa bɛ kulo Zozi menian'n-mɔ ejɔlɛ kpa.

¹⁴ Mmelenzua nɔn mmalasua dɔwɔn kpa kɔ lɛ yɛ Mɔn bɛ kɔ li, bɛ kɔ bɔka daba diɛ'n-mɔ asɔ.

¹⁵ Bɛ fa nwuluwafɛ'n-mɔ bɛ fite gua nɔn asɔ, bɛ lila mgba sɔ ɔ nɔn ɛkpan sɔ. Yɪ diɛ, anɔn Pielɪ 'sɔn an, yɪ wawɛ'n sɔn bɛ nɔn bie asɔ.

¹⁶ Menian dɔwɔn kpa fi kulo kulo'n-mɔ mɔ bɛ mantan mantan Zoluzalemɔn nɔn asɔ bɛ ba. Bɛ 'ba a, bɛ nɔn nwuluwafɛ'n-mɔ nɔn bɛ mɔ wawɛ ɛtɛ'n-mɔ lɛ keke bɛ yalɛ'n yɛ bɛ ba ɔ. Bɛ kwalaa bɛ nwɔn kɔ sa.

Bɛ 'ba hyɪ mmɔfɛ'n-mɔ bɛ keke bɛ yalɛ

¹⁷ Ɛhi a, *tɛyɪfɛ kpain'n nɔn *Sadusifɛ'n-mɔ m'ɔ nɔn bɛ y'ɔ di fâ'n, bɛ kwalaa bɛ kɔ fa mmɔfɛ'n-mɔ anwɔn ɛkpɔ kpa.

¹⁸ Bɛ kɔ hyɪ mmɔfɛ'n-mɔ bɛ kɔ gua bɛ fiadɪ.

¹⁹ Nan mɔ alɛ sanlɔn'n, nyanmiansɔ bɔfɛ kɔn kɔ a kɔ tike tike fiadɪ sua nɔn anɔn'n-mɔ. Ɔ kɔ man mmɔfɛ'n-mɔ kɔ fite, ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ:

²⁰ “Ɛmɔ hɔ Nyanmian awulo nɔn anɔn, ɛmɔ hán ngwan fufɔlɛ nɔn anwɔn ejɔlɛ bɛ hɛlɛ menian'n-mɔ.”

²¹ Mmɔfɛ'n-mɔ kɔ lɛ ejɔlɛ sɔ'n kɔ tɔ nɔn. Ngelemɔ tutun kpa, bɛ kɔ hɔ menian'n-mɔ like ehehele Nyanmian awulo ɛlɔ. Tɛyɪfɛ kpain'n nɔn yɪ sasɔ'n-mɔ kɔ a, bɛ kɔ yia Izalayɛ mán nɔn asɔ mgbain'n-mɔ ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ di ejɔlɛ'n. Bɛ kɔ yɪ menian kɛ bɛ hɔ fiadɪ sua nɔn anɔn ɛlɔ nán bɛ nɔn mmɔfɛ'n-mɔ bála.

²² Nzalafɔ sɔ'n-mɔ hɔlɪ juli fiadɪ sua nɔn anɔn ɛlɔ a, bɛ ngɔ nwun man mmɔfɛ'n-mɔ. Bɛ kɔ sa bɛ kɔ a kɔ tɔ mgbain'n-mɔ.

²³ Bɛ nwan: “Yɛ 'kɔ a ju a, anɔn fiadɪ sua nɔn anɔn'n nyin kanlanman kpa. Bɛ mɔ bɛ sisa fiadɪ sua'n kɔsɔ jijin bɛ bɔsɔ ebele anɔn nɔn anɔn. Nan mɛlɛ mɔ yɛ tikɛlɪ tikɛlɪ anɔn'n-mɔ'n, y'a nnwun man sɔanlan fii sua nɔn anɔn.”

²⁴ Mɔ nzalafɔ kpain'n m'ɔ nian Nyanmian awulo nɔn asɔ nɔn tɛyɪfɛ mgbain'n-mɔ tɪlɪ ejɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ sin bɛ nwɔn. Bɛ kɔ bisa bisa bɛ nwɔn kɛ: “Ɛnwannyan'n mɔ mmɔfɛ'n-mɔ a nwannyan'n, asɔ ejɔlɛ ngɔ a man yɪ nzin ɔ?”

²⁵ Kaan ɛɛ, sɔanlan kɔn kɔ a kɔ tɔ bɛ. Yɪ nwan: “Ɛmɔ nían, menian'n-mɔ mɔ ɛmɔ gualɪ bɛ fiadɪ'n, bɛ gua Nyanmian awulo ɛlɔ, bɛ lɛ kekele menian'n-mɔ ninngɛ.”

²⁶ Mɔ nzalafɔ kpain'n tɪlɪ kɛ mmɔfɛ'n-mɔ wɔ Nyanmian awulo ɛlɔ'n, ɔ nɔn yɪ nzalafɔ'n-mɔ bɛ kɔ hɔ kɔ hyɪ bɛ bɛ nɔn bɛ kɔ a. Nan kɔsɔ, nzalafɔ'n-mɔ a ngele man mmɔfɛ'n-mɔ ahulɔwa. Afi, bɛ sulo kɛ bagua'n kɔ tɔtɔ bɛ ɛbɔɛ.

²⁷ Mɔ bɛ nɔn bɛ walɪ juli mgbain'n-mɔ aja sɔ'n, tɛyɪfɛ kpain'n kɔ bisa bɛ kɛ:

²⁸ “Y'a ndotɔa man ɛmɔ kɛ nán man ɛmɔ kekele menian'n-mɔ ninngɛ kɔn wɔ Zozi dunman nɔn ɔ? Ɛmɔ lɛ dunman sɔ'n b'a hehele Zoluzalemɔn kulo bɔndɔn'n like. Ɛmɔ kulo kɛ yɪ ewue'n m'ɔ wuli'n, yɪ jɔwɔlɛ ka yɛ sɔ!”

²⁹ Mò tɛɛyɪfɔɛ kpain'n hanlɪn sɔ'n, Pɪɛlɪ nɔn mmɔfɔɛ'n-mɔ kɔ bua bɛ kɛ: “Ɔ sɛ kɛ yɛ bú Nyanmian yɛ tála kulo menian'n-mɔ.

³⁰ Zozi sɔ'n mɔ ɛmɔ bɔbɔlɪ yɪ kulɔwa nɪn asɔ bɛ hunlin yɪ'n, yɛ nan-mɔ Nyanmian nɪn a man ɔ fi ewue nɪn ɔ'a tɪnnge.

³¹ Yɪ yɛ Nyanmian a fa yɪ a sie yɪ fama sɔ kɛ Belemgbɪn Nguandefɔɛ, mɔ ɔ 'man Izalayɛ kaci yɪ abalabɔ'n ɔ nyan ɛtɛ face ɔ.

³² Yɛ nɔn Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmian a fa a man bɛ mɔ bɛ bu yɪ'n, yɛ di ɛjɔlɛ sɔ'n-mɔ anwɔn adanzɛ.”

³³ Mɔ mgbain'n-mɔ tɪlɪ ɛjɔlɛ sɔ'n, bɛ kɔ fɛ mmɔfɔɛ'n-mɔ anwɔn ɛya kpa. Bɛ nwan bɛ 'man bɛ kun bɛ.

³⁴ Anɪn Falisifɔɛ kɔn wɔ bɛ nɔn. Bɛ fɛlɛ bian sɔ'n Gamaliɛ. Ɔ tɪ mala nɪn asɔ kpain'n kɔn. Menian'n-mɔ kwalaa fɛlɪ yɪ. Ɔ kɔ jasɔ kɔ jinlan mgbain'n-mɔ afian, ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ bɛ mán mmɔfɔɛ'n-mɔ fɪtɛ kaan.

³⁵ Mɔ bɛ manlɪn mmɔfɔɛ'n-mɔ fitɛlɪ'n, Gamaliɛ kɔ han kɔ hele mgbain'n-mɔ kɛ: “Izalayɛ amma, ɛmɔ nían bɛ nwɔn kpa wɔ like mɔ ɛmɔ kulo kɛ bɛ yɔ menian ɛhɪ-mɔ nɪn anwɔn.

³⁶ Ɔ sanlɪn kɛ, Tedaɪɪ fitɛlɪ, ɔ hyɛlɪ man biala. Tedaɪɪ buli yɪ nwɔn kɛ ɔ tɪ sɔanlan kpɪlɪ. Menian ɛya nɪn kɔ si yɪ sɔ. Mɔ bɛ hunlin yɪ'n, menian ɛya nɪn'n bɔlɪ asanndɛ, bɛ eku'n tɔlɪ asɪ.

³⁷ Bɛ yɪ Tedaɪɪ a, Zudaɪɪ m'ɔ fi Galile mán nɪn'n kɔsɔ fitɛlɪ yɪ diɛ tɛmɔn mɔ bɛ 'ka menian'n-mɔ'n. Menian sɪlɪ yɪ sɔ. Mɔ bɛ hunlin yɪ'n, bɛ mɔ anɪn bɛ si yɪ sɔ'n kwalaa bɔlɪ asanndɛ.

³⁸ Yɪ tɪ, kɪkaala diɛ, mɪn kan mɪn kele ɛmɔ kɛ ɛmɔ yáci menian sɔ'n-mɔ koun, nán bɛ tɛ bɛ sɔ fɪí kón. Ɔ sanlɪn kɛ junman'n mɔ bɛ lɛ di'n, sɛ ɔ fi man Nyanmian ɛlɔ a, ɔ 'tɔ asɪ.

³⁹ Nan sɛ junman'n mɔ bɛ lɛ di yɪ ɛbɛlɛ'n fi Nyanmian ɛlɔ sakpa a, ɛmɔ ngɔ hɔala man yɪ sɛci. Yɪ tɪ, ɛmɔ nían bɛ nwɔn kpa nán ɛmɔ nɔn Nyanmian b'a ngɔn man ngondin!”

⁴⁰ Mɔ Gamaliɛ hanlɪn sɔ yueli'n, mgbain'n-mɔ kɔ fa atɪn'n mɔ ɔ'a hele bɛ nɪn asɔ. Bɛ kɔ fɛlɛ mmɔfɔɛ'n-mɔ, bɛ kɔ man bɛ kɔ fin bɛ mgbɛlɛ ɛsɛ bɛ kɔ totua bɛ kɛ nán bɛ bɔ Zozi dunman'n fɪí kɔn asannan nán b'a yaci bɛ nɔn.

⁴¹ Mmɔfɔɛ'n-mɔ fi mgbain'n-mɔ anyunnun bɛ 'kɔ a, anɪn b'a lɪ fɛ kpa kɛ Zozi dunman nɪn, menian'n-mɔ a hele bɛ yalɛ ɔ.

⁴² M'ɔ yɔlɪ sɔ'n, cɪan daa bɛ kekele menian'n-mɔ nɪnnge Nyanmian awulo nɪn anɪn ɔ nɔn awulo'n-mɔ anɪn, bɛ bɔ Zozi m'ɔ tɪ *Kílisi nɪn anwɔn ɛjɔlɛkpa'n.

6

Menian nsɔ'n mɔ bɛ 'bɔka mmɔfɔɛ'n-mɔ'n

¹ Tɛmɔn sɔ'n, anɪn Zozi menian'n-mɔ lɛ sɔn. Zufu'n-mɔ mɔ bɛ kan gelekɪ anɛ'n kɔ juɔ Zufu'n-mɔ mɔ bɛ kan Ebele anɛ'n. Ɔ sanlɪn kɛ, bɛ 'cɛ esika nɪn an, bɛ nɪnian man kunlannvɔɛ mmalasua'n-mɔ mɔ bɛ kan gelekɪ anɛ'n lika.

² ɛhɪ a, mmɔfɔɛ bulu nɔn nnyuan'n kɔ yia Zozi menian'n-mɔ kwalaaɪn, bɛ kɔ fa bɛ kɔ tɔ bɛ nyunnun kɛ: “Ɔ tɪ man sɛsɛ kɛ yɛ yáci Nyanmian Anɔan ɛjɔlɛ nɪn ɛhan yɛ nían alɛ nɪn ehɛ nɔn.

³ Yɪ tɪ, anianman-mɔ, ɛmɔ nénian ɛmɔ afian ɛlɔ, bɛ kpónndɛ menian nsɔ mɔ bɛ bɔ bɛ dunman kpa, mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n wɔ bɛ nɔn, mɔ ɛsɛ bɛ sɪ ngɛlɛ. Yɛ 'fa junman sɔ'n yɛ wula bɛ sa nɔn.

⁴ Yɪ diɛ anɪn yɛ kɔsɔ yɛ nyan atɪn yɛ yɔ asɔnɪn ɛsɛ yɛ kan Nyanmian Anɔan ɛjɔlɛ'n.”

⁵ Mò mmòfue'n-mò hanlun sò'n, bé kwalaa bé kò le bé kò tɔ nun. Ehi, bé kò yí Etienun. Etienun tɔ sɔanlan m'ò le dedi kpa, ɛɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n wò yí nun. Bé kò yí Filipu, Polokɔɔ, Ninkanɔɔ, Timon, Paamenasi nun Ninkola. Ninkola sò'n fi kulo'n mò bé fele yí Antioṣu nun asɔ. Daba, anun ɔ kò Zufu'n-mò asonun'n bie.

⁶ Mò bé yí menian nsu sò'n-mò'n, bé kò fa bé bé kò hele mmòfue'n-mò. Mmòfue'n-mò kò fa bé sa bé kò fua bé tɔ sɔ bé kò sefe Nyanmian bé kò man bé.

⁷ Anun Nyanmian Anwan Ejòle'n le tele kò, Zoluzalemun ebele menian mò b'a fa bé nwon b'a man yé Mɔn Zozi'n kò sɔn kpa. Tɛɛyifue dɔun kò le Zozi kò li.

Etienun ehye'n

⁸ Anun Etienun le yò asinbenwon ninngɛ mgbili kpa menian'n-mò afian. ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian tunmin'n nun yí anwɔnsele'n wò yí nun.

⁹ Ehi a, Zufu mmie-mò, bé kò asonun'n mò bé fele yí "B'a kpɛ asue'n" bé nun Etienun kò sota nun. Zufu sò'n-mò fi Silenun nun Alegizandili kulo nun asɔ, ɔ nun Silisi nun Azi mân nun.

¹⁰ Kemò bé nian an, bé ngwala man Etienun, afi Wawɛ Nwannzan-nwannzan wò yí nun ɛɛ ɔ kan ejòle'n ngele sò'n,

¹¹ bé kò bɔ menian kpa kɛ bé tɔn yí ɛsɔan kɛ: "Etienun a han ejòle ɛtɛ a tia Moyizɔ nun Nyanmian. ɔ 'kan tia bé'n, yɛ tɔ yí bɔ."

¹² Bé kò man bagua'n nun Zufu mgbain'n-mò nun *mala nun asɔ mgbain'n-mò kò jasɔ Etienun akòmɔn anun. Bé kò li Etienun nvu nun bé kò hyi yí bé nun yí kò hɔ mgbain'n-mò aja sɔ.

¹³ Mò bé 'kò'n, adanzɔyua'n-mò wò bé nun. Bé nwan: "Sɔanlan ehi nyaci man Moyizɔ mala'n nun Nyanmian Awulo Nwannzan-nwannzan nun anwɔn ejòle ɛtɛ ehan fí sua!

¹⁴ Y'a tɔ yí nwan nun kɛ Zozi m'ò fi Nazaletɔ'n 'ba bubu Nyanmian awulo'n, ɛɛ ɔ 'kaci mala'n mò Moyizɔ falɔ manlɔn yé'n."

¹⁵ Bé kwalaa mò bé gua ejòle elie sua nun anun nɔn anyɔn kò ha Etienun anwɔn. ɔ sanlɔn kɛ yí nyɔn nun anun kacili kɛ nyanmiansɔ mmòfue'n-mò die'n.

7

¹ Ehi a, *tɛɛyifue kpain'n kò bisa Etienun kɛ: "Asɔ ejòle'n mò bé le kan'n tɔ ananhɔle ɔ?"

² Etienun kò bua yí kɛ: "Mɔn nianman nun mɔn sɔ-mò, ɛmò tíe! Mele mò anun yé nan *Abalahamun wò Mezopotamin mân nun anun'n, asannan nán ɔ'a tu ɔ'a tanlan Halan'n, Anunminnyanmun Nyanmian'n yí yí nwon ɔ heleli yí.

³ Nyanmian hanlɔn heleli yí kɛ: *Abalahamun, fi wó mân nun anun tu, jasɔ wó afilie nɔn abɔ anwɔn nán kò mân'n mò mun 'ba hele wó nun anun.*

⁴ Mò Nyanmian hanlɔn sò'n, sakpa Abalahamun fi Kalide mân nun anun ɔ kò tu, ɔ kò a kò tanlan Halan. Halan ebele yé yí sɔ wuli ɔ. Mò yí sɔ wuli'n, Nyanmian man ɔ fi ebele ɔ kò tu, ɔ kò a kò tanlan mân ehi mò ɛne ɛmò tɔ nun ɛwa nun anun.

⁵ Mân sɔ nun anun, Nyanmian a mman man yí like, ɔ'a mman man yí asie bé ja kɔn mgban. Kusɔ Nyanmian bɔli yí anɔhɔba kɛ ɔ 'fa mân sò'n man yí, ɔ nun yí sasɔ'n-mò mò bé le ba a yí nzin'n. Temon mò ɔ 'kan ejòle sò'n ɔ kele Abalahamun'n, anun Abalahamun woli man baa.

⁶ ɛ'nwun ejòle biekun m'ò hanlɔn heleli Abalahamun'n: *Wó sasɔ'n-mò mò bé le ba a wó nzin'n, bé 'ba ha mân fɔfɔle anun bé kaci nganga. Bé 'ba hele bé ahɔlwa dede afue ɛya nnan.*

⁷ Bé mò bé kò fa bé bé kò yò bé nganga'n, mɔn yé mun 'bua bé ndɛɛ ɔ. Mɔn yò yí sɔ yue a, bé fi mân sɔ nun anun bé 'tu bé ba bé sɔ mɔn ɛwa lika ehi anun.

⁸ Mō Nyanmian hanlɪn sɔ yueli'n, ɔ nɔn Abalahamɔn bɛ kɔ li nyihye. Nyihye sɔ'n, yɪ nzɔlɛ y'ɔ le mmian nun ɛkpɛ'n. Ehika ati yɛ Abalahamɔn wolɪ yɪ wa belenzua Izakɪ m'ɔ lili elɛɔcɔvɛ'n, ɔ kpɛlɪ yɪ mmian nun nɔn ɔ. Izakɪ kɔsɔ kɔ kpɛ Zvakɔbɔ diɛ'n. Zvakɔbɔ kɔsɔ kɔ kpɛ Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan'n mgbain'n-mɔ diɛ'n.

⁹ “Mgbain sɔ'n-mɔ anun mmie-mɔ kɔ fa bɛ nianman Zozefɔ anwɔn ɛkpɔ. Bɛ kɔ tɔnɔn yɪ. Bɛ nɔn yɪ kɔ hɔ Ezipiti mɔn nun ɔ kɔ kaci kanga. Nan kɔsɔ anun Nyanmian nɔn yɪ san.

¹⁰ Nyanmian kɔ le yɪ fi yɪ amannɔnhunlun'n kɔlaatin anun. ɔ manlɪn yɪ ngele ɔ manlɪn Falaɔn m'ɔ tɪ Ezipiti mɔn nɔn asɔ belemgbin'n kɔ bu yɪ sɔanlan. Falaɔn kɔ fa Zozefɔ kɔ sie mɔn nun asɔ ɔ nɔn yɪ awulo nɔn asɔ kpain.

¹¹ Ehɔɛ kɔn kɔ kpɪn Ezipiti nɔn Kanaân mɔn'n kɔlaatin anun. Yɛ nan-mɔ nwunlin yalɛ kpa, afɪ anɔn bɛ nnyan man like fɪi bɛ nni man.

¹² “Mɔ Zvakɔbɔ tɪli kɛ bɛ nyan *bele Ezipiti mɔn nun'n, ɔ kɔ li mɔvɔ ɔ kɔ sɔan yɪ mma'n-mɔ mɔ bɛ tɪ yɛ nan nɔn ɛlɔ kɔn.

¹³ Mɔ Zvakɔbɔ sɔanlɪn yɪ mma'n-mɔ Ezipiti mɔn nun m'ɔ tɪan yɪ kpɛ nnyuan'n, Zozefɔ kɔ yɪ yɪ nɔwɔn kɔ hele yɪ nianman'n-mɔ. Falaɔn kɔ nwun lika mɔ Zozefɔ fi'n, ɔ kɔ nwun Zozefɔ anwɔn amma.

¹⁴ M'ɔ yɔlɪ sɔ'n, Zozefɔ kɔ yɪ yɪ nianman'n-mɔ kɛ bɛ hɔ fá bɛ sɪ nɔn bɛ nwɔn amma'n-mɔ kɔlaatin, maan bɛ bála Ezipiti mɔn nun. Bɛ kwalaa, bɛ tɪ menian abulasɔ ɔ nɔn nnun.

¹⁵ Zvakɔbɔ kɔ hɔ Ezipiti mɔn nun. ɛlɔ yɛ ɔ nɔn yɛ nan-mɔ bɛ wuli ɔ.

¹⁶ Bɛ nɔn bɛ fuin'n kɔ hɔ Sisemɔn. Bɛ kɔ sie bɛ sɛka'n mɔ Abalahamɔn toli nɔn anun. Sɛka sɔ'n, Abalahamɔn toli yɪ Emɔɔ amma'n-mɔ asa nun Sisemɔn ɛbele.

¹⁷ “Kɛmɔ anɔn anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔlɪ Abalahamɔn'n tɛmɔn'n le kpunngɛ'n, Izalayɛ amma'n-mɔ kɔ li ata bɛ kɔ sɔn dɔɔn dɔɔn kpa Ezipiti mɔn nɔn anɔn ɛlɔ.

¹⁸ ɔ wɔ ɛbele dede belemgbin fɔfɔlɛ kɔ tanlan bia nɔn asɔ. Belemgbin sɔ'n, ɔ'a nzɪ man Zozefɔ.

¹⁹ ɔ kɔ laka yɛ nan-mɔ ɔ kɔ hele bɛ ahɔlɔwa. ɔ kɔ tinndin bɛ maan bɛ kɔ hun bɛ mma ngangan'n-mɔ.

²⁰ “Mele sɔ nɔn anun yɛ bɛ wolɪ *Moyizɪ ɔ. Moyizɪ tɪ baa belenzua kanlanman kpa. Nyanmian kulo yɪ ejɔlɛ. Yɪ sɪ-mɔ falɪ yɪ fialɪ bɛ titɪli yɪ dede sala nsan.

²¹ Mɔ afɪ bɛ nian an bɛ ngɔala man yɪ fa fia kɔn'n, bɛ kɔ yɪ yɪ bɛ kɔ fite. Falaɔn awa balasua'n kɔ nwun yɪ, ɔ kɔ fa yɪ ɔ kɔ titɪ yɪ kɛ yɪ muonun yɪ kunnun baa.

²² Bɛ kɔ hehele Moyizɪ Ezipiti mɔn nɔn anun amanmuo'n kɔlaatin. Moyizɪ kɔ kaci tunminfɔvɛ sɔanlan ejɔjɔlɛ nɔn nɔn junman elie nun.

²³ “Mɔ Moyizɪ nyanlɪn afɔvɛ abulanan'n, cian kɔn yɪ nwan ɔ 'kɔ a fua yɪ nianman Izalayɛ amma'n-mɔ anwɔn.

²⁴ ɔ 'nɪan an, anɔn Ezipiti sɔanlan kɔn le kele Izalayɛ amma'n-mɔ anun kun yalɛ. Moyizɪ kɔ le yɪ nianman nɔn ati alɔman ɔ kɔ hun Ezipiti sɔanlan'n.

²⁵ ɔ jɔnɪn kɛ anɔn yɪ nianman'n-mɔ 'ba tɪ ejɔlɛ nɔn abɔ kɛ, ɔ nanndɪ yɪ sɔ, Nyanmian 'ba le bɛ tɪ. Kanngvɔ bɛ ngɔ tɪ man ejɔlɛ sɔ nɔn abɔ.

²⁶ Bɛ lalɪ alɛ hɪnlɪn, Moyizɪ 'kɔ a ju a, Izalayɛ amma'n-mɔ anun nnyuan le kɔn ngondin. ɔ kɔ tila bɛ. Yɪ nwan: ‘Nán bɛ kɔn, nán emɔ tɪ anianman.’

²⁷ “Mɔ Moyizɪ hanlɪn sɔ'n, nunhan'n m'ɔ le bu yɪ manngɔn'n tua sɛ Moyizɪ kɛ: *Nwan sɔanlan diɛ y'ɔ falɪ wɔ sieli yɛ sɔ kpain anaan kɛ ɛ búá yɛ ndɛɛ ɔ?*

²⁸ *ɛ kulo kɛ ɛ kun mɪn kɛ anɔnman ɛ hunlɪn Ezipiti sɔanlan nɔn ɔ?*

²⁹ “Mɔ Moyizɪ tɪli ejɔlɛ sɔ'n, ɔ kɔ nwanndi kɔ hɔ kɔ tanlan Madian mɔn nun. ɛlɔ, ɔ kɔ ja bala ɔ nɔn yɪ bɛ kɔ wɔ mma mmelenzua nnyuan.

30 “Ehi anzin afɔe abulanan, Moyizɪ kɔ hɔ ewâ nun Sinayi bɔka nun anwɔn ebeɛ. Nyanmian bɔfɔe'n kɔn kɔ yɪ yɪ nwɔn kɔ heɛ yɪ sɪn nun baka kɔn asɔ.

31 M'ɔ nwunlin like sɔ'n, ɔ kɔ sɪn yɪ nwɔn. Nan kemɔ anɪn ɔ lɛ kpunngɛ baka nɪn anwɔn ɔ nian like sɔ'n kpa'n, ɔ 'tie a anɪn yɛ Mɪn lɛ kan kɛ:

32 *N di wɔ nan-mɔ Nyanmian, Abalahamɔn, Izaki nɔn Zvakɔbɔ Nyanmian.* Esulo kɔ han Moyizɪ, yɪ nwɔn kɔ wɔsɔ yɪ, afɪ ɔ ngulo man kɛ ɔ nian like sɔ'n kɔn.

33 Ehi a, yɛ Mɪn kɔ han kɔ heɛ yɪ kɛ: *Moyizɪ, yiyɪ wɔ mgbabva'n, ɔ sanlɪn kɛ, lika'n mɔ ɛ jin'n tɪ nwanzzan-nwanzzan.*

34 *M'an nwun yalɛ'n mɔ mɪn menian'n-mɔ lɛ di ɔ nɔn ɛkpɪnlɪn mɔ bɛ lɛ kpɪnlɪn wɔ Ezipiti mɔn nɪn anɪn ɛlɔ'n. M'an ju asɪ mɪn 'ba lɛ bɛ ti. Yɪ ti, bala maan n zɔan wɔ Ezipiti mɔn nɪn anɪn ɛlɔ.*

35 “Moyizɪ sɔ'n, Izalayɛ amma'n-mɔ yɪlɪ yɪ tɔlɪ. Bɛ nwan: *Nwan yɛ ɔ siɛlɪ wɔ yɛ sɔ kpain anaa kɛ ɛ bɪa yɛ ndɛɛ ɔ?* Yɪ deɪn yɛ Nyanmian sɔanlɪn yɪ bɛ nwɔn ɛlɔ kɛ kpain nɔn defɔe ɔ. Nyanmian bɔfɔe'n m'ɔ yɪlɪ yɪ nwɔn heɛlɪ yɪ baka nɪn asɔ'n kɔ suan yɪ.

36 Moyizɪ yɛ ɔ yɪlɪ bɛ fi Ezipiti mɔn nɪn anɪn fitɛlɪ ɔ. ɔ yɪlɪ asɪnbɛnwɔn nɪnngɛ nɔn atɛlɛ mɔn sɔ nɪn anɪn, jɛnvɛ kɔkɔlɛ nɪn anɔan nɔn ewâ nɪn anɪn dedɛ afɔe abulanan.

37 “Moyizɪ kɔnmgbɔ sɔ'n yɛ ɔ hanlɪn heɛlɪ Izalayɛ amma'n-mɔ kɛ: *Nyanmian 'ba sɔan kpɔmanfɔe kɔn kɛ mɪn ɛmɔ anwɔn. ɔ tɪ ɛmɔ afilɛ nɪn anɪn sɔanlan.*

38 “Mɛlɛ mɔ Izalayɛ amma'n-mɔ yɪalɪ ewâ nɪn anɪn ɛlɔ'n, Moyizɪ yɛ anɪn ɔ di yɛ nan-mɔ nɔn nyanmiansɔ bɔfɔe'n m'ɔ lɛ kan ɛjɔlɛ'n keɛ yɪ Sinayi bɔka nɪn asɔ nɪn asafian ɔ. Yɪ yɛ Nyanmian falɪ ngɔan ɛjɔlɛ'n wulalɪ yɪ sa nɪn kɛ ɔ fã mɔn yɛ ɔ.

39 “Kɔsɔ yɛ nan-mɔ ngɔ man yɪ anyɪnnɔ, bɛ kɔ yɪ yɪ bɛ kɔ tɔ, bɛ kulo kɛ ahan bɛ sa bɛ kɔ Ezipiti mɔn nɪn anɪn ɛlɔ.

40 Bɛ kɔ han bɛ kɔ heɛ Aalɔn kɛ: *Bɔ amɔan-mɔ man yɛ, man bɛ sɔa bɛ lɪ yɛ nyunnun. ɔ sanlɪn kɛ Moyizɪ sɔ'n m'ɔ yɪlɪ yɛ fi Ezipiti mɔn nɪn anɪn fitɛlɪ'n, yɛ nzɪ man ɛjɔlɛ mɔ ɔ'a tɔ yɪ ɔ.*

41 “Ehi a, bɛ kɔ bɔ amɔan kɔn, ɔ tɪ ɛnalɛ baa. Bɛ kɔ yɪ tɛɛ bɛ kɔ man amɔan'n mɔ bɛ muɔnɔn b'a bɔ'n, bɛ kɔ lɪ yɪ nwɔn ndutue.

42 “Nan mɔ bɛ yɔlɪ sɔ'n, Nyanmian kɔ kaci yɪ nzɪn kɔ si bɛ. ɔ kɔ yaci bɛ maan bɛ kɔ sɔ anwunno ɛlɔ nɪnngɛ'n-mɔ, kɛ b'a kpɪn b'a heɛ wɔ Nyanmian mgbɔmanfɔe'n-mɔ kalata nɪn anɪn'n kɛ:

Izalayɛ amma, kɛ ɛmɔ gua ewâ nɪn anɪn ewa dedɛ mɔ yɪ afɔe abulanan ahi'n, asɔ mɪn yɛ ɛmɔ a yɪ tɛɛ b'a man mɪn ɔ?

43 *Cɛɛɛ, nan mɪn yɛ ɛmɔ a yɪ a man mɪn ɔ. Nan ɛmɔ a sɔa ɛmɔ amɔan Molɔki tanti'n ɔ nɔn ɛmɔ amɔan Elefan nzalama'n mɔ ɛmɔ a yɔ'n, bɛ yɛ ɛmɔ a sɔ bɛ ɔ.*

Ehika atɪ, mɪn 'fa ɛmɔ mɪn kɔ mɔa m'ɔ tala Babilɔnɔn mɔn nɪn anzin.

44 “Ewâ nɪn anɪn ɛlɔ, yɛ nan-mɔ 'tu bɛ bɔ a, bɛ tu nyɪhyɛ tanti nɪn abɔ. Ebeɛ yɛ anɪn nyɔbɔe'n mɔ b'a se b'a heɛ Nyanmian mala'n sɔ'n wɔ ɔ. Tanti sɔ'n, b'a bɔ yɪ kɛ nunhan'n mɔ Nyanmian heɛlɪ Moyizɪ kɛ ɔ nɪan sɔ ɔ bɔ'n.

45 Yɛ nan-mɔ kɔ fa tanti'n kɔ wula bɛ nzɪn menian'n-mɔ asa nɔn. Zozie mɛlɛ sɔ, bɛ lɛ tanti sɔ'n dedɛ bɛ kɔ lɪ kunnunmun mɔn'n mɔ Nyanmian fuanlɪn nɔn menian'n-mɔ nɔn asɔ. Tanti'n halɪ ebeɛ dedɛ belemgbɪn *Davidi mɛlɛ sɔ.

⁴⁶ “Nyanmian kɔ yɔ Davidi ye. Davidi kɔ sele Nyanmian atin ke ɔ 'si sua man Zvakobu Nyanmian'n.

⁴⁷ Nyanmian kɔ man yɔ atin, kusɔ yɔ wa Salomon yɛ ɔ sili Nyanmian sua nin ɔ.

⁴⁸ “Nan Nyanmian'n m'ɔ wɔ anwunno'n die, nan sua mɔ kulo menian'n-mɔ kɔ si nin anun yɛ ɔ da ɔ. Ke Nyanmian kpɔmanfue'n hanlin yɔ'n, ɔ hanlin ke Nyanmian nwan:

⁴⁹ *Mɪn bia'n wɔ nyanmiansɔ,*

asɛ'n tɪ bia mɔ mɪn sesie mɪn ja sɔ ɔ.

Nzu sua die ye emɔ kɔla si man mɪn ɔ?

Lika benin yɛ mɪn 'tanlan

mɪn de mɪn enwɔnmian ɔ?

⁵⁰ *Ninnge ehi-mɔ kɔlaatin,*

asɔ nán mɪn yɛ m mɔli ɔ?

⁵¹ “Izalaye amma akɔmin ketee, akunnun ete, anzusele mma, temɔn biala Wawe Nwannzan-nwannzan'n bɔli emɔ a, emɔ mmɔli man. Like mɔ emɔ anan-mɔ yɔli'n yɛ emɔ kusɔ le yɔ ɔ.

⁵² Nyanmian kpɔmanfue benin yɛ emɔ anan-mɔ a ngele man yɔ ahɔɔwa ɔ? Bɛ mɔ be wali bɔli seseɔbe kɔnmgba cein nin ewale nin anwɔn ejɔle'n, b'a sɔ bɛ b'a hun bɛ. Seseɔbe kɔnmgba cein sɔ'n yɛ kɔkaala emɔ a tɔ yɔ esɔan b'a hun yɔ nin ɔ.

⁵³ Emɔ mɔ Nyanmian nanndɔli nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ asɔ ɔ falɔ mala'n manlin emɔ'n, emɔ a nni man mala sɔ nin asɔ!”

Etienun ewue'n

⁵⁴ Mɔ mgbain'n-mɔ tɔli ejɔle sɔ'n, be kɔ fe Etienun anwɔn eya kpa be kɔ kɔka bɛ nwan.

⁵⁵ Mɔ be 'yɔ ehi'n, anin Wawe Nwannzan-nwannzan'n jin Etienun anzin. ɔ kɔ tɔ yɔ nyin anwunno ɔ kɔ nwun Nyanmian anunminnyanmɔn'n, ɔ non Zozi ke ɔ jin Nyanmian fama sɔ.

⁵⁶ Etienun kɔ han kɔ hele bɛ ke: “M'an nwun ke anwunno a buke, Mân Baa'n jin Nyanmian fama sɔ.”

⁵⁷ Mɔ Etienun hanlin sɔ mɔ be tɔli'n, be kɔ tetian sele kpa, be kɔ totua bɛ nzɔ'n. Bɛ kɔlaa be kɔ tɔ be kɔ gua Etienun sɔ.

⁵⁸ Be kɔ hyɔn yɔ be non yɔ kɔ hɔ kulo tiba, be kɔ totɔ yɔ ebue be kɔ hun yɔ. Adanzɛ mma'n-mɔ kɔ yɔyɔ bɛ taladie'n-mɔ be kɔ man kpafele kɔn ke ɔ nían sɔ. Kpafele sɔ'n, be fele yɔ Sɔlo.

⁵⁹ Mele mɔ menian'n-mɔ 'totɔ Etienun ebue'n, anin Etienun le yɔ asɔnin ke: “Yɛ Min Zozi, de mɪn ekala'n!”

⁶⁰ M'ɔ hanlin sɔ yueli'n, ɔ kɔ kɔtɔ ɔ kɔ tian nun sele kpa ke: “Yɛ Min, ete ehi mɔ b'a yɔ'n, yaci ce bɛ!” ɔ hanlin sɔ ala yɛ ɔ halɔ nun ɔ.

8

Sɔlo 'ba hele Zozi menian'n-mɔ ahɔɔwa

¹ Etienun ehuan'n mɔ be hunlin yɔ'n, Sɔlo de tɔ nun. Cɔn sɔ kɔnmgba'n, yɛ Zoluzalemɔn asɔnin mma'n-mɔ ahɔɔwa ehele kpili kpa'n bɔli yɔ bu ɔ. Asɔnin mma'n-mɔ kɔlaatin kɔ bɔ asanndie Zude non Samali mân nin anun. Mmɔfue'n-mɔ ala yɛ be halɔ Zoluzalemɔn ehele ɔ.

² Menian mmie-mɔ, be feli Nyanmian kpa, be kɔ hɔ kɔ fa Etienun fuin'n be kɔ yɔ awɔle be kɔ hɔ kɔ sie yɔ.

³ Solɔ diɛ, ɛtɛ mɔ anɔn ɔ lɛ yɔ asɔnɔn mma'n-mɔ'n, ɔ tɪ man nzɛmunde. ɔ wɔwɔlɔ awulo'n-mɔ anɔn, mmelenzua nɔn mmalasua mɔ bɛ de Zozi bɛ di mɔ yɪ sa kɔ han bɛ'n, ɔ cɪ bɛ gua bɛ fiadi.

Filipɔ 'ba bɔ Ejɔlɛkpa'n Samali mɔn nɔn anɔn

⁴ Bɛ mɔ bɛ bɔli asanndiɛ'n, lika mɔ bɛ kɔ sɔn'n, bɛ bɔ Ejɔlɛkpa bɛ kele menian'n-mɔ.

⁵ Eɪi a, Filipɔ kɔ hɔ Samali mɔn nɔn anɔn, bɛ kulo kpili nɔn asɔ. ɔ kɔ han *Kilisi nɔn anwɔn ejɔlɛ'n ɔ kɔ hele ɛbɛlɛ menian'n-mɔ.

⁶ Mɔ menian'n-mɔ nwunlin kɛ Filipɔ lɛ yɔ asinbenwɔn ninngɛ'n, bɛ kwalaa bɛ kɔ yɔ anzɔɛ bɛ kɔ tie yɪ ejɔlɛ'n m'ɔ lɛ kan'n kpa.

⁷ Afi anɔn wawɛ ɛtɛ ɛtɛ dɔɔn kpa fi nwuluwafɔɛ'n-mɔ anɔn fite. Bɛ 'fite a, anɔn bɛ lɛ tetian kpa. Bubuluwafɔɛ nɔn bɛ mɔ bɛ tia bɛ tɔ sɔ'n dɔɔn kpa kɔsɔ anwɔn kɔ sa.

⁸ Kulo sɔ nɔn asɔ menian'n-mɔ kwalaa kɔ li fɛ kpili kpa.

⁹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn bian kɔn wɔ kulo sɔ nɔn asɔ ɛbɛlɛ. Bɛ fɛlɛ bian sɔ'n Simɔn. ɔ yɪ jiliwa ɔ man ɔ sin Samali menian'n-mɔ anwɔn. ɔ bu yɪ nwɔn kɛ ɔ tɪ sɔanlan kpili.

¹⁰ Kulo nɔn asɔ mmatɔnman o, mgbain o, bɛ kwalaa bɛ de yɪ bɛ di kpa. Bɛ kan kɛ: “Nyanmɔn tunmin'n, nunhan'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ tunmin kpili kpa'n muonun y'ɔ wɔ bian ɛɪi anɔn ɔ.”

¹¹ Menian'n-mɔ de yɪ di kpa, ɔ sanlin kɛ, ɔ mantanlin jiliwa'n yɪ kele bɛ'n nɔn ɛnɛ bie ɔ.

¹² Nan mɔ Filipɔ bɔli Nyanmɔn Belemgbin Mɔn'n nɔn Zozi Kilisi anwɔn ejɔlɛ'n heleli bɛ, mɔ bɛ lelɪ bɛ lili'n, bɛ mmelenzua o, bɛ mmalasua o, bɛ kɔ man Filipɔ kɔ sɔnɔn bɛ.

¹³ Simɔn muonun kɔ lɛ kɔ li, bɛ kɔ sɔnɔn yɪ. ɔ kɔ fa yɪ nwɔn kɔ bɔ Filipɔ. Afi asinbenwɔn ninngɛ mgbili mgbili'n mɔ Filipɔ lɛ yɔ, ɔ nɔn atɛlɛ'n m'ɔ lɛ yɪ'n, yɪ kwalaa sin Simɔn anwɔn.

¹⁴ Mɔ Samali amma'n-mɔ lelɪ Nyanmɔn Anɔn Ejɔlɛ'n lili'n, mmɔfɔɛ'n-mɔ mɔ bɛ halɪ Zoluzalemɔn ɛbɛlɛ'n kɔ tɪ ejɔlɛ sɔ'n. Eɪi a, bɛ kɔ yɪ Pielɪ nɔn Zɔan kɛ bɛ hɔ bɛ nwɔn ɛlɔ Samali mɔn nɔn anɔn.

¹⁵ Mɔ Pielɪ nɔn Zɔan juli ɛlɔ'n, bɛ kɔ sɛlɛ Nyanmɔn maan Samali amma'n-mɔ kɔ nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.

¹⁶ Afi anɔn b'a sɔnɔn bɛ wɔ yɛ Mɔn Zozi dunman nɔn ala, nan bɛ nyanlin man Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.

¹⁷ Pielɪ nɔn Zɔan kɔ fa bɛ sa bɛ kɔ sie bɛ sɔ maan bɛ kɔ nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.

¹⁸ Mɔ Simɔn nwunlin kɛ mmɔfɔɛ'n-mɔ a fa bɛ sa b'a sie menian'n-mɔ sɔ maan b'a nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n, ɔ kɔ yɪ esika kɔ man mmɔfɔɛ'n-mɔ.

¹⁹ Yɪ nwan: “Ɛmɔ mɔn mɔn tunmin sɔ'n bie nɔn sɔanlan mɔ n gɔ fa mɔn sa n gɔ sie yɪ sɔ nɔn a nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.”

²⁰ M'ɔ hanlin sɔ'n, Pielɪ kɔ han kɔ hele yɪ kɛ: “Munnzue hɔn wɔ nɔn wɔ esika'n. Afi ɛ jɔnlin kɛ ɛ kwalaa esika fa to Nyanmɔn acɛdiɛ'n!

²¹ Yɪ ti, ɛ nnyan man bie, ɔ sanlin kɛ wɔ ajɔnlin tɪ ɛtɛ wɔ Nyanmɔn anyunnun.

²² Kaci wɔ ajɔnlin ɛtɛ sɔ'n, nɔn sɛlɛ yɛ Mɔn sɛ ɔ kɔ tie kɔ yaci wɔ nwɔn sa kɔ hye wɔ a.

²³ Afi mɔn nwunlin yɪ kɛ wɔ ti anɔn tɪ ɛtɛ sɔnman, ɔ man a kaci ɛtɛ'n kanga.”

²⁴ Eɪi a, Simɔn kɔ han kɔ hele Pielɪ nɔn Zɔan kɛ: “Ɛmɔ muonun sɛlɛ yɛ Mɔn bɛ mɔn mɔn nɔn ejɔlɛ'n mɔ ɛmɔ a han nɔn anzin munnzue a ngan man mɔn.”

²⁵ Mò mmòfue nnyuan'n lili yé Mún anwòn adanzie be hanlín yí nwan ejòlè'n yueli'n, be kò sa be kò hò Zoluzalemùn. Mò be 'kò'n, be bọlì Ejòlekpa'n Samali kulo dòn asu be hele menian'n-mò.

Filipò nòn Etiopi svanlan'n

²⁶ Elèhun kùn, yé Mún bọfue'n kùn kò han kò hele Filipò kè: “Filipò, jasò kò Ngua èlò, fa atún'n m'ò fi Zoluzalemùn ò tólò kò Gaza'n. Atún sò'n tì fuaan.”

²⁷ Mò nyanmiansu bọfue'n hanlín sò'n, èbèlè ala Filipò kò jasò kò hò. Mò ò 'kò'n, ò kò nwun bian kùn. Bian sò'n, ò fi Etiopi mán nún anun. Ò tì Etiopi mán nún asu belemgbin balasua'n mò be fèlè yí Kandansì nún abiliba kpilì kpa. Yí yé ò nian Kandansì esika'n kwalaa asu ò. Bian sò'n, b'a sa yí. Ò walì Nyanmian esue Zoluzalemùn

²⁸ yé ò lè sa kò yí mán nún. Ò tì yí hyuili nún anun, ò lè kúnnga kalata'n mò kpòmanfue Ezayi hehèl'n.

²⁹ Wawè Nwananzan-nwananzan'n kò han kò hele Filipò kè: “Kò wó nyunnun nán cùn mantan hyuili sò'n.”

³⁰ Filipò kò nwanndi kò hyùn kò mantan hyuili'n. Ò 'tie a, anun Etiopi svanlan'n lè kúnnga kalata'n mò kpòmanfue Ezayi hehèl'n. Filipò kò bisa yí kè: “Asu kalata'n mò é lè kúnnga'n, é tì yí bu ò?”

³¹ Bian'n kò bua Filipò kè: “Sè m'an nnyan man svanlan mò ò 'buka mín an, ò 'yò sè mò mún 'tì yí bu ò?” Ò kò man Filipò kò fò kò tanlan yí nwòn èbèlè hyuili nún anun.

³² Kalata'n líka mò bian'n lè kúnnga'n, b'a hehèlè yí nún kè:

Ò'a yò kè bua mò be nòn yí lè kò

bè 'kò a hun yí ò.

Ò'a tò amunlè kè bua baa'n tò amunlè

bé mò be lè títì yí nwòn enyuan nún anyunnun'n.

Ò'a mmuke man yí nwan fí sva.

³³ *Bè gualì yí nyunnun asì, b'a mman man yí dibì.*

Yí mèlè sv menian ati anun ètè'n-mò,

nwan yé ò 'kan bé nwòn ejòlè ò?

Afi b'a hun yí b'a yí yí asie nún asu.

³⁴ Bian'n kò bisa Filipò kè: “Mún 'sele wó, kan kele mín, nwan anwòn ejòlè dié yé kpòmanfue'n lè kan yí sva ò? Asu yí muonun yí nwòn ejòlè yé ò lè kan anaan svanlan fòfòlè anwòn ejòlè ò?”

³⁵ Èhì a, Filipò kò sùsò sv, ò nanndi mò b'a hehèlè yí kalata nún anun nún asu, ò kò bò Zozì anwòn Ejòlekpa'n ò kò hele bian'n.

³⁶ Kemò anun bé ja wò nún be lè kò'n, be juli líka kùn, be kò tò asue. Bian'n kò se Filipò kè: “È 'nwun nsue, nzu yé ò jji mò mún ngwala man sònin ò?”

[
³⁷ Filipò kò bua yí kè: “Sè é de di wó ahònlín nún anun sakpa a, é kwalaa kè é sònin.”

Mò Filipò hanlín sò'n, bian'n nwan: “Mún de mún di kè Zozì Kilisi tì Nyanmian Awa.”]

³⁸ Èbèlè ala, bian'n kò man be kò jinlan hyuili'n. Ò nòn Filipò bé munnyuan be fi nún be kò ju be kò hò asue nún anun. Filipò kò sònin yí.

³⁹ Nan mò be fi asue nún anun be fitelì'n, yé Mún Wawè'n kò fa Filipò kò hò. Bian'n ngò nwun man Filipò fí kón. Ò lè fè elie ò kò fa atún'n.

⁴⁰ Yé Mún Wawè'n kò fa Filipò kòsv, ò kò hò kò sie yí kulo'n mò be fèlè yí Azòtò nún asu. Ò fi èbèlè, ò kò sísín kulo'n-mò kwalaa asu, ò kò bò Ejòlekpa'n kò hele menian'n-mò dede ò kò fite Sezale kulo nún asu.

9

Sɔlv 'ba fa yí nwɔn man yé Mɔn Zozi.

¹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn Sɔlv tɛ keke yé Mɔn menian'n-mɔ aɔhɔlɔwɔ ɛsɛ bé ehuan ɛjɔlɛ wɔ yí ajunlin nun. ɛhika ati, ɔ kɔ hɔ kɔ tɔ *tɛɛyɪfɔɛ kpain'n.

² ɔ kɔ sele yí kɛ ɔ mán yí kalata maan ɔ hɔ Damasi kulo nun asɔ, Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anɔn. Sɛ ɔ ju ɛlɔ nán ɔ nwun mmelenzua nɔn mmalasua mɔ b'a fa bé nwɔn b'a man Zozi Kilisi a, anɔn ɔ 'cɪ bé ɔ nɔn bé ba Zoluzalemɔn.

³ Tɛɛyɪfɔɛ kpain'n kɔ hele kalata'n kɔ man yí, cuein yé ɔ hɔlɔ ɔ. ɔ hɔlɔ dede m'ɔ ka kaan ju Damasi kulo nun asɔ'n, kɔnmgbɔ ala, like'n fi anwunno, ɔ tɪ kɛ kanlannɛ, ɔ kɔ ta yí nwɔn ɛbele.

⁴ Sɔlv kɔ fin asɪ. ɔ 'tie a, anɛ bie nwan: “Sɔlv, Sɔlv, nzuke ati yé ɛ ɛ keke mɔn aɔhɔlɔwɔ ɔ?”

⁵ Sɔlv kɔ bisa kɛ: “Wɔ nwan ɔ, yé Mɔn?”

Anɛ'n kɔ bua yí kɛ: “Bɛ fele mɔn Zozi. Mɔn yé ɛ ɛ keke mɔn aɔhɔlɔwɔ nun ɔ.

⁶ Jasɔ kɔ kulo. ɛ ju ɛlɔ a, bɛ 'ba hele wɔ like'n m'ɔ di kɛ ɛ yɔ'n.”

⁷ Bé mɔ anɔn bɛ nɔn Sɔlv yé bɛ ɛ kɔ'n kɔ tɔ amunle, bɛ kɔ ha ɛbele bɛ kɔ jinlan. Bɛ tɪ kɛ sɔnlan'n lɛ juju, kɔsɔ bɛ nnwun man yí nwɔn.

⁸ Sɔlv fi asɛ nɔn anwɔn ɔ kɔ jasɔ. ɔ kɔ tike yí nyɔn'n kɔsɔ ɔ ngɔala ɔ nnwun man asɪ. Bɛ kɔ sɔ yí sa bɛ nɔn yí kɔ hɔ Damasi.

⁹ Sɔlv lili cɪan nsan anɔn ɔ nwunlin man asɪ. ɛlesan sɔ nɔn anɔn, Sɔlv ngo li like ɛsɛ ɔ ngo nɔn man nzue fíí.

¹⁰ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn yé Mɔn sɔnlan'n kɔn wɔ Damasi ɛbele. Bɛ fele sɔnlan sɔ nɔn Ananiasɪ. Yé Mɔn kɔ yí yí nwɔn kɔ hele yí ɛlɛlɛ nun. Yí nwan: “Ananiasɪ!” Ananiasɪ kɔ sulo. Yí nwan: “Yé Mɔn, ɛ 'nwun mɔn.”

¹¹ Yé Mɔn kɔ han kɔ hele yí kɛ: “Jasɔ, fa gota'n mɔ bɛ fele yí 'gota fɔ́ɔn'n' kɪkaala, nán kɔ Zudasɪ awulo ɛlɔ. Bisa Sɔlv abɔsɔ. Sɔlv sɔ'n fi Talisɪ kulo nun asɔ. ɔ lɛ sele Nyanmian dɔɛ ɛhɪ asɔ.

¹² ɛlɛlɛ nun, Sɔlv 'nian an, anɔn sɔnlan kɔn, bɛ fele yí Ananiasɪ, ɔ'a wɔlɔ sua nɔn anɔn. ɔ'a fa yí sa ɔ'a sie yí sɔ ɔ'a man ɔ'a nwun asɪ kɛ yí daba'n.”

¹³ Ananiasɪ kɔ bua yé Mɔn kɛ: “Sɔnlan ɛhɪ ɛtɛ mɔ ɔ'a yɔ wɔ menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Zoluzalemɔn ɛlɔ'n, menian dɔɔn kpa a han yí kwalaa a hele mɔn.

¹⁴ Yí ɛwale mɔ ɔ'a a ɛwa'n, tɛɛyɪfɔɛ mgbain'n-mɔ a man yí tunmin kɛ ɔ hyí bé kwalaa mɔ bɛ hɔ wɔ dunman kulo ɛhika asɔ'n.”

¹⁵ Mɔ Ananiasɪ anɔn tɔlɔ'n, yé Mɔn kɔ han hɔ hele yí kɛ: “Kɔ, ɔ sanlin kɛ, m'an yí sɔnlan sɔ'n kɛ ɔ hɔ hán mɔn ɛjɔlɛ ɔ héle bé mɔ bɛ tɪ man Zufu'n ɔ nɔn bé mmelemgbɔn'n-mɔ, ɔ nɔn Izalayɛ amma'n-mɔ kɔsɔ.

¹⁶ Mɔn dunman nɔn anwɔn yalɛ'n kwalaa mɔ ɔ 'ba nwun yí'n, mɔn muonun mɔn 'ba yí mɔn keke yí.”

¹⁷ ɛhɪ a, Ananiasɪ kɔ jasɔ kɔ hɔ kɛ yé Mɔn hanlin helelɪ yí'n. ɔ kɔ tɔ Sɔlv Zudasɪ awulo ɛbele. ɔ kɔ fa yí sa kɔ sie Sɔlv sɔ. Yí nwan: “Mɔn nianman Sɔlv, yé Mɔn Zozi mɔ ɔ'a yí yí nwɔn ɔ'a hele wɔ atun'n m'ɔ ba Damasi ɛwa nɔn asɔ'n, ɔ'a sɔn mɔn kɛ m málá maan ɛ nwɔn asɪ kɛ yí daba'n, maan Wawɛ Nwannzan-nwanzan'n wɔlɔ wɔ nun.”

¹⁸ ɛbele ala, like'n tɪ kɛ ejue abɔɔn, ɔ fi Sɔlv anyɔn nɔn asɔ ɔ kɔ yí kɔ gua. Sɔlv kɔ nwun asɪ kɛ yí daba'n. ɔ kɔ jasɔ ɔ kɔ man bɛ kɔ sɔnɔn yí.

¹⁹ Mɔ bɛ sɔnɔnlin yí yueli'n, ɔ kɔ li like ɔ kɔ nyan anwɔnsele.

Sɔlv kɔ li ɛlenyuan kɔn yé Mɔn menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Damasi nɔn anwɔn ɛbele.

²⁰ ɛbele ala, Sɔlv kɔ hɔ Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua'n-mɔ anɔn, ɔ kɔ han kɔ hele menian'n-mɔ kɛ Zozi tɪ Nyanmian Awa.

²¹ Soló ejolé'n kó sin bé kwalaa bé nwón. Bé nwan: “Nán sɔanlan ehí yé Zoluzalemón eló, ɔ kele bé mǎ be bǎ Zozi dunman nín ahlówa kpili nún ɔ? Yí ewale mǎ a a ewa'n, asú ɔ le man njí man yé Mún menian'n-mǎ ɔ ngǎ wula man tée'yíwe mgbain'n-mǎ asa nún ati yé ɔ a a ewa ɔ?”

²² Be 'kikan ehí a, anún Soló le dí junman'n tunmin sù ɔ kǎ yí nyunnun cian daa. Zufu'n-mǎ mǎ be wǎ Damasi'n nnwun man ejolé mǎ be kan ɔ. Afí Soló kele nún maan be nwun yí ke Zozi tí *Kilisi, Izalayé Belemgbín Ngwádefúe.

²³ Ɔ wǎ ebele dede yí nzín hýelí kaan. Zufu'n-mǎ kǎ hǎ Soló ati ahuan ke be 'kun yí.

²⁴ Abie kǎ yí Soló anzóti. Soló ehuan ati, kemǎ anún b'a hýí Damasi kulo nún anwón'n, Zufu'n-mǎ sisa kulo nún anwón anwón'n-mǎ kóngǎe nún eyua.

²⁵ Ehí, cian kún kóngǎe, bé mǎ be kulo Soló ejolé'n kǎ fa ece kpili kpa. Be kǎ múnnda múnnda yí nwan'n nyanman, be kǎ fa kǎ sún múnzele kún anún. Be kǎ man Soló kǎ fú nún be kǎ jula yí tale nún anzin eló be kǎ man ɔ kǎ hǎ.

²⁶ M'ǎ yǎlí sǎ'n, Soló kǎ sa kǎ hǎ Zoluzalemón. M'ǎ julí ebele'n, anún ɔ kulo ke ɔ fa yí nwun ɔ bǎ yé Mún menian'n-mǎ. Nan kusú anún, yé Mún menian'n-mǎ kwalaaatín suló yí. Ɔ sanlín ke, menian'n-mǎ nne nni man ke Soló a kací yé Mún sɔanlan sakpa.

²⁷ Ehí a, Baanabasí kǎ fa yí ɔ nún yí kǎ hǎ mmǎfúe'n-mǎ anwón eló. Ke ɔ kpínlín yǎlí mǎ yé Mún yí yí nwun helelí Soló atún nún asú ɔ hanlín ejolé ɔ hele yí'n, anwónsele mǎ Soló nyanlín yí ɔ hanlín Zozi anwón ejolé'n ɔ helelí Damasi menian'n-mǎ, Baanabasí kǎ súsú sù ɔ kǎ han yí kwalaa kǎ hele mmǎfúe'n-mǎ.

²⁸ Ɔ fí mǎle sǎ'n, yé mmǎfúe'n-mǎ falí Soló be bǎlí bé nwun ɔ. Junman kwalaa mǎ mmǎfúe'n-mǎ 'dí wǎ Zoluzalemón ebele'n, Soló nún bé. Ɔ le anwónsele ɔ bǎ yé Mún dunman nún anwón ejolé ɔ kele menian'n-mǎ.

²⁹ Zufu'n-mǎ mǎ be kan gelekí aníe'n kulo ke be kun Soló. Ɔ sanlín ke ɔ kan yé Mún ejolé'n ɔ kele bé ɔ nún bé be sù yí búsu akpólówa.

³⁰ Mǎ anianman'n-mǎ tilí ke Zufu'n-mǎ le kpóndé Soló be kun yí'n, be kǎ fa yí be kǎ hǎ Sezale kulo nún asú. Ebele, be kǎ man ɔ kǎ hǎ yí kulo Talísí.

³¹ Ehí anzin, Zude mǎn nún ɔ, Galilé mǎn nún ɔ, ɔ nún Samalí mǎn anún ɔ, Zufu'n-mǎ kǎ yací yé Mún menian'n-mǎ koun. Asónún mma'n-mǎ asítanlan nún anún, be man yé Mún anyúnzó. Anún asónún'n le jinlín yí ja nún, ese anún Wawé Nwánnzan-nwánnzan'n le man ɔ tele.

Pielí 'ba man Ene anwón sa

³² Temún sǎ'n, anún Pielí nanndí nún ɔ le fofua yé Mún menian'n-mǎ mǎ be wǎ kulo kulo'n-mǎ asú nún anwón. Cian kún, ɔ kǎ hǎ Lida menian díe'n-mǎ abúsú efua.

³³ Ɔ 'kǎ a ju a, anún bian kún a búbu ɔ la ebeé sù, yí afúe mǎcúe ahí. Bian sǎ'n, be fele yí Ene.

³⁴ Pielí kǎ han kǎ hele yí ke: “Ene, Zozi Kilisi a man wǎ nwun a sa. Yí tí, jasú nán yí wǎ ebeé'n.” Ebele ala, Ene kǎ jasú.

³⁵ Mǎ Lida kulo nún asú menian'n-mǎ nún Saalún mgbófo nún anún díe'n-mǎ kwalaa tilí ke Ene anwón a sa'n, be kǎ fa bé nwun be kǎ man yé Mún Zozi.

Dálíkasi ewuetínng'e'n

³⁶ Anún balasua kún wǎ kulo'n mǎ be fele yí Zope nún asú. Balasua sǎ'n, be fele yí Tabita. Ɔ tí yé Mún Zozi sɔanlan. Gelekí aníe nún anún an, anún Tabita'n y'ǎ le dunman Dálíkasi, yí bú y'ǎ le ke enwónnzánún. Ehianfúe'n-mǎ ebúka ɔ nún menian ye eyóle y'ǎ tí Dálíkasi junman ɔ.

³⁷ Temún sǎ'n, anún Dálíkasi ndí man akpóle yé ɔ wulí ɔ. Mǎ be bialí yí yuelí'n, be kǎ la yí awaa nún asú dabele kún anún.

38 Yé Min menian'n-mo mo be wo Zope'n ko ti ke Pielí wo Lida kulo nun asu. Lida kusu non Zope afian a nwa man. Be ko swan menian nnyuan Pielí anwon elo ke: "Se wó sa kan yé ngalie nun an, ye 'sele wó, bala yé nwon ewa nde-nde."

39 Pielí tili ngalie nun ala, o non bé be ko ho. M'o juli elo'n, be non yí ko ho sua nun anun awaa nun asu elo. Kunlannvwe mmalasua'n-mo kwalaaatin le esuan be ko a yí nwon ebele. Mele mo anin Dólikasi anyin wo so'n, taladie'n-mo m'o kpali'n, be ko fa be ko hele Pielí.

40 Pielí ko man bé kwalaa be fi sua nun anun be ko fite. O ko kutu o ko yo asonun. M'o yoli asonun yueli'n, o ko kaci yí nyin fuin nun anwon elo, yí nwan: "Tabita, jasú!" Tabita ko tike tike yí nyin'n. M'o nwunlin Pielí'n, o ko tanlan asi.

41 Pielí ko so yí sa o ko buka yí ko man o ko jasú. O ko fele yé Min menian'n-mo o non kunlannvwe mmalasua'n-mo. O 'fa Tabita kele bé a, Tabita a nyin wo so.

42 Zope kulo nun asu ebele menian'n-mo kwalaa ko nwun yí ke Tabita fi ewue nun o'a tinngé. O man bé doun be leli yé Min be lili.

43 Pielí hyeli Zope ebele kaan kpa. Anun o ti bian kun awulo. Bian so'n, be fele yí Simón, o di naan kpolo junman.

10

Nyanmiansu bɔfue'n kun 'ba yí yí nwon kele Kóoneyi

1 Ehi, anin bian kun wo Sezale kulo nun asu ebele. Bian so'n, be fele yí Kóoneyi. O ti *Lomun kwan mma'n-mo fâ'n mo be fele yí "Itali kwan fâ" nun asu sahinlan.

2 O non yí yí non yí mma, be feli Nyanmian kpa, ese be so yí. O buka Zufu ehianfue'n-mo kpa ese o yo asonun cian daa.

3 Cian kun eyua dæ nsan, o ko nwun like kun ke elalie nun. O 'nian an, anin nyanmiansu bɔfue'n kun le wolu yí awulo ebele. O wolu a, yí nwan: "Kóoneyi!"

4 Esulo ko han Kóoneyi, yí nyin tua bɔfue'n. O ko bisa yí ke: "Yé Mun, nzu ejole o?"

Bɔfue'n ko bua yí ke: "Wó asonun eyole'n non ebuka'n mo e buka ehianfue'n-mo'n, Nyanmian a le a to nun, yí lua a nvi man wó.

5 Yí ti, swan menian Zope kulo nun asu elo kikaala maan be hó yía bian'n m'o li Simón mo be fele yí Pielí'n maan o bála.

6 O ti bian kun awulo. Bian so'n, be fele yí Simón, o di naan kpolo junman. Yí awulo'n wo jenvie nun anwan."

7 Mo bɔfue'n m'o wali hanlin ejole'n heleli yí'n holi'n, Kóoneyi ko fele yí ngua'n-mo anun nnyuan o non nzalafu kun. Nzalafu so'n, o di junman Kóoneyi asa nun. Yí nyin so Nyanmian kpa.

8 Kóoneyi ko suso ejole nun asu o ko han yí kwalaa ko hele bé, yé o swanlin bé Zope o.

Pielí 'ba nwun like kun ke elalie nun

9 Menian nsan'n la atunnun dede alíe ko hin. Alíe hinlin mo o 'ko senzejinlan'n yé anin be ka kaan be ju Zope o. Temun so'n, Pielí ko fu sua'n mo b'a se yí ti so nun asu, o 'ko a yo asonun.

10 O 'ba yo so'n, anin ehæ le kun yí, o le kpõnnde like di. Nan mele mo be 'ton like be man yí'n, o ko nwun like kun ke elalie nun.

11 O 'nian an, anin anwunno nun a buke. Like'n ti ke tobili so etanlan kpili kpa. Be lile yí nwan nna nun anun, o fi anwunno o le ju asi.

12 Naan ngacile ngacile, mo bé ja ti nnan, mo be cwin bé nwon asi non nnunman, be kwalaa be wo etanlan kpili so nun anun.

13 Aníe kun ko se Pielí ke: "Pielí, jasú kun bie di!"

¹⁴ Mò Pìelì tìlì ejòlè sò'n, yí nwan: “Cècè, yé Mìn. Ì sanlìn kẹ, like mọ a tua yé kẹ nán yé di, ọ nún mọ efian a gua yí nwọn'n, n nnìlì man bié lé.”

¹⁵ Aníe'n kọ han kọ hele yí biékun kẹ: “Like mọ Nyanmian kọ han kẹ ọ tì kpa'n, n'è bu yí kẹ ọ tì man kpa.”

¹⁶ Pìelì kọ nwun like sò'n fâ nsan. Yí fâ nsan nún asù, like'n kọ fù kọ hò anwunno.

¹⁷ Anún Pìelì lẹ bisa yí nwọn kosuan ọ tì elalíe'n mọ ọ'a hún nún abù. Tẹmún sò'n, anún menian'n-mọ mọ Kọneyi sọanlìn b'é'n kọsù a bisa bisa dede b'a nwun Simón awulo'n b'a ju yí anwan nún èbẹlẹ.

¹⁸ Bẹ kọ fẹlẹ awulo nún anún sọanlàn'n kún bẹ kọ bisa yí kẹ: “Simón mọ bẹ fẹlẹ yí Pìelì'n, asù ewa y'ọ tì ọ?”

¹⁹ Anún Pìelì tẹ jujúnlìn elalíe'n m'ọ húnlìn nún anwọn, Wawẹ Nwanzan-nwanzan'n kọ han kọ hele yí kẹ: “Pìelì, nian, menian nsan lẹ kpònnde wó.

²⁰ Yí tì, jasù nán è nún b'é hó kíkàalà. Ì sanlìn kẹ, mìn yé m'an sọan b'é ọ.”

²¹ Èhì, Pìelì kọ ju kọ kpọ menian sò'n-mọ. Ì kọ han kọ hele b'é kẹ: “Sọanlàn'n mọ emọ lẹ kpònnde yí'n y'ọ lẹ mìn. Nan emọ walì nzo ejòlè?”

²² Bẹ kọ bua Pìelì kẹ: “Sahúnlan Kọneyi yé ọ'a sọan yé ọ. Ì tì sẹsẹfue sọanlàn, ọ sọ Nyanmian. Zufu'n-mọ kùalàatin kùlò yí ejòlẹ. Nyanmiansù bọfue'n kún a yí yí nwọn a hele yí. Bọfue'n nwan Kọneyi mán bẹ fẹlẹ wó nán ọ tie ejòlè'n mọ è 'ba han kele yí'n.”

²³ Mò Pìelì tìlì ngalíe'n, ọ kọ man bẹ kọ wólù awulo ọ kọ sesie b'é dabele.

Pìelì 'ba hò Kọneyi awulo

Bẹ lálì mọ alíe húnlìn'n, Pìelì kọ jasù ọ nún b'é bẹ kọ hò. Mọ bẹ 'kọ'n, Zope èbẹlẹ anianman'n mmie-mọ hólì somanlìn Pìelì. Bẹ la atunnun dede alíe kọ hún.

²⁴ Alíe húnlìn mọ bẹ 'ju Sezale'n, anún Kọneyi nún yí nwọn amma nún yí manngun'n-mọ m'ọ tólì yí sa fẹlẹlì b'é'n, bẹ lẹ nwònnde b'é.

²⁵ Mò Pìelì 'ju èbẹlẹ'n, Kọneyi kọ jasù ọ kọ hò kọ kpa yí atún. Ì kọ tu kọ tọ Pìelì aja nún ọ kọ bẹlẹ yí nwọn asì ọ kọ sù yí.

²⁶ Pìelì kọ jasù yí ọ kọ han kọ hele yí kẹ: “Jasù, n'è sù mìn, nán mìn kọsù, n di kùlò sọanlàn kẹ wó.”

²⁷ M'ọ hanlìn sọ yuelì'n, ọ nún Kọneyi bẹ lẹ ejòlẹ dede bẹ kọ wólù awulo. Ì 'ju èbẹlẹ a, menian dọun kpa a yia.

²⁸ Pìelì kọ han kọ hele b'é kẹ: “Emọ sì kẹ Zufu'n-mọ mala'n mman man yé atún kẹ yé nún b'é mọ bẹ tì man Zufu'n sán nún èsẹ yé wólù b'é awulo. Nan mìn diẹ, Nyanmian a hele mìn kẹ n nne man atún mìn mmun man sọanlàn'n bié nvin mọ bẹ ngọ man yí nwọn, bié kpa mọ bẹ kọ yí nwọn ọ.

²⁹ Èhika ati, kẹ emọ fẹlẹlì mìn nún ala, m'an njónlìn man ejòlẹ ngacile fíí, m'an a a. Afí Like'n mọ yí tì yé emọ a fẹlẹ mìn'n, emọ hán maan n dí.”

³⁰ Kọneyi nwan: “Ènẹ tì cian nsan, bẹ bọlì dọe nsan mọ bẹ 'fa bẹ yọ asọnún'n, anún n wọ mìn awulo mún yọ asọnún. Èbẹlẹ ala, sọanlàn kún kọ yí yí nwọn kọ hele mìn. Sọanlàn sò'n wula taladiẹ fufue hyiẹn hyiẹn.

³¹ Yí nwan: ‘Kọneyi, Nyanmian a tie wó asọnún ejòlè'n, èsẹ yí lù a nvi man ebuka'n mọ è buka ehianfue'n-mọ'n.

³² Yí tì, sọan menian Zope maan bẹ hó yía Simón mọ bẹ fẹlẹ yí Pìelì'n bála. Ì tì Simón m'ọ di naan kpolo junman nún awulo. Awulo sò'n wọ jenvie nún anwan èlọ.’

³³ Èbẹlẹ ala, n gọ yí menian kẹ bẹ hó yía wó. Muafue a a. Kíkàalà diẹ mọ yé kùalaa y'a yia ewa'n, Nyanmian anyunnun, ejòlẹ mọ yé Mìn a fa a wula wó nwan'n, kan nán yé lẹ tie.”

³⁴ Èhì a, Pìelì kọ jasù kọ sùsọ ejòlẹ sù. Yí nwan: “Sian diẹ, m'an nwun yí yuein kẹ Nyanmian mgba man menian'n-mọ nún.

³⁵ Swanlan bia ala m'ò fi mân ngacile anun m'ò feli Nyanmian, m'ò bu mân se se'n, Nyanmian kulo yí ejòlè.

³⁶ Nyanmian m'ò tì kulo menian'n-mò Amin'n, ò nanndi Zozi Kilisi aso ò'a bò Ejòlekpa'n m'ò man abvacicie'n ò'a hele Izalaye amma'n-mò.

³⁷ Emò si ejòlè'n m'ò wali'n, ò nòn kè ò kpínlín yòlì m'ò Ejòlekpa ehì a tó a sanndi Zude mân nún anun'n. Galile mân nún anun yé yí kwalaa lili m'òan b'òlì yí b'ò ò, mèlè m'ò anin Zuan lè fefèlè menian'n-mò kè b'è bála maan ò sònún b'é'n.

³⁸ Emò si kè Nyanmian falì Wawè Nwannzan-nwannzan'n ò nòn tunmin ò manlín Zozi m'ò fi Nazaletì'n. Zozi kò kulo'n-mò aso. Ò yò menian'n-mò ye, ò man b'é kwalaa m'ò b'è wò Abònsanmòn asa abò nún anwòn sa. Ò sanlín kè, anin Nyanmian lì yí nzín.

³⁹ “Junman'n kwalaa m'ò ò'a lì yí Zufu'n-mò mân nún anun nòn Zoluzalemòn kulo nún aso'n, ye di yí nwòn adanzìe. B'a bubò yí kolòwa sò b'a hun yí.

⁴⁰ Nan yí cian nšan nún aso, Nyanmian man ò fi ewue nún ò a tinngè. Nyanmian a man ò'a yí yí nwòn ò'a hele.

⁴¹ Nyanmian a man ò'a nyí man yí nwòn ò'a ngele man bagua'n. Nan ò'a man ò'a yí yí nwòn ò'a hele yé m'ò ò lili m'òa falì yé kè adanzìe'n. Mò Nyanmian man ò fi ewue nún tinngeli'n, ye nòn yí a tó asa.

⁴² Ò a han ò'a hele yé kè ye b'ò Ejòlekpa'n ye héle menian'n-mò, e se ye lí adanzìe kè yí Zozi yé Nyanmian a sie yí ngwan mma nòn ewue mma nde buafòe ò.

⁴³ Mgbòmanfòe'n-mò kwalaa hanlín yí ejòlè kè, swanlan biala m'ò kò lè yí kò lìn, yí dunman nún, swanlan sò'n nyan ètè face.”

Bé m'ò b'è tì man Zufu'n 'ba nyan Nyanmian Wawè'n

⁴⁴ Anin Pielì anvan wò sò ò t'è kan ejòlè'n, Wawè Nwannzan-nwannzan'n kò a kò wòlò b'é kwalaa m'ò b'è lè tie ejòlè'n m'ò Pielì lè kan nún anun.

⁴⁵ Ejòlè'n kò sin Zufu'n-mò m'ò b'a fa b'é nwòn b'a man yé Mìn m'ò b'è walì sòmanlín Pielì nún anwòn. Ò sanlín kè Nyanmian a fa yí Wawè Nwannzan-nwannzan nún a man b'é m'ò b'è tì man Zufu'n kòsò.

⁴⁶ Afì b'è 'tie a, anin menian sò'n-mò lè kan anie ngacile ngacile b'è yí Nyanmian Kpili ayè.

Ehì a, Pielì nwan:

⁴⁷ “Menian ehì-mò m'ò b'a nyan Wawè Nwannzan-nwannzan'n kè yé'n, aso swanlan kuala totua b'é kè nán b'è sònún ò?”

⁴⁸ Pielì kò man atin kè b'è sònún b'é wò Zozi Kilisi dunman nún. Mò b'è sònúnlín b'è yuelì'n, b'è kò se lè Pielì kè ò lí kò yò elenyuan kòn b'é nwòn èbèlè.

11

Pielì 'ba b'ò yí junman nún anun amannìe

¹ M'ò yòlì sò'n, mmòfòe'n-mò nòn anianman'n-mò m'ò b'è wò Zude mân nún anun'n kò tì kè b'é m'ò b'è tì man Zufu'n, b'é kòsò b'a lè Nyanmian Anvan Ejòlè'n b'a lì.

² Nan m'ò Pielì salì walì Zoluzalemòn'n, Zufu'n-mò m'ò b'a fa b'é nwòn b'a man yé Mìn'n kò tó yí nyunnun.

³ B'é nwan: “A wòlò menian m'ò b'è tì man Zufu nún awulo, e se e nòn b'é a didi!”

⁴ Ehì a, Pielì kò sòsò ejòlè sò ò kò hehele b'é nún kè ejòlè'n kpínlín yòlì'n. Yí nwan:

⁵ “Anin n wò Zope kulo nún aso èbèlè. Elèhòn kòn, mèlè m'ò mìn 'yò asònun'n, n gò nwun like kòn kè elalè nún. Like'n m'ò n nwunlín yí'n tì kè tóbìlì sò etanlín kpilì kpa. Bè lile yí nwan nnan nún anun, ò fi anwunno anin ò lè ju ba mìn nwòn èbèlè.

⁶ Mɪn 'nɪan ɛtanlan nɪn anɪn an, n gɔ nwun naan ngacile ngacile'n-mɔ kɔalaatin m'ɔ tɪ yɛ cilie'n. Bɛ mɔ bɛ ja tɪ nnan, bɛ mɔ bɛ cɔɪn bɛ nwɔn asɪ ɔ nɪn nɪnɪman'n-mɔ.

⁷ Mɪn 'tie a, anɪn anɪɛ kɔn lɛ kan kele mɪn kɛ: 'Piɛli, jasɔ kun bie di!'

⁸ "Mɔ n dɪli yɪ sɔ'n, nán m'an se kɛ: 'Cɛɛɛ, yɛ Mɪn! ɔ sanlɪn kɛ like mɔ a tua kɛ nán yɛ di anaan efian a gua yɪ nwɔn'n, n nɪli man bie lɛ.'

⁹ "Eɛɛ anɪɛ'n fi anwunno ɔ kɔ te bie kun. Yɪ nwan: 'Like mɔ Nyanmɪan nwan ɔ tɪ kpa'n, n'ɛ bu yɪ kɛ ɔ tɪ man kpa.'

¹⁰ Like'n kɔ yɔ sɔ dede fâ nsan yɛ ɔ salɪ fɔli anwunno ɔ.

¹¹ "Tɛmɔn sɔ kɔnmgbá'n, menian nsan kɔ a kɔ jinlan awulo'n mɔ anɪn n wɔ nɪn ɛbɛlɛ nɪn anɔvan nɪn. Bɛ fi Sezale. B'a sɔvan bɛ kɛ b'a a yia mɪn.

¹² Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ han kɔ hele mɪn kɛ nán man mɪn hyɔhyɔn mɪn bu asɪ, nán mɪn nɔn bɛ hó. Anianman nsian ɛhɪ mɔ ɛmɔ nwun bɛ ɛwa'n, bɛ hɔli somanlɪn mɪn Sezale. Mɪn nɔn bɛ yɛ yɛ wɔlɔli bian nɪn awulo nɪn anɪn ɔ.

¹³ Mɔ yɛ wɔlɔli yɪ awulo nɪn anɪn'n, Kɔɔneyɪ kɔ han kɛ ɔ kpɪnlɪn yɔli mɔ nyanmɪansɔ bɔfɔɛ kɔn yɪli yɪ nwɔn heleli yɪ yɪ sua nɪn anɪn. Bɔfɔɛ sɔ'n hanlɪn heleli yɪ kɛ: 'Yɪ sɔvanlan maan ɔ hó yia Simɔn mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Piɛli Zope ɛlɔ bála.

¹⁴ Ejɔlɛ mɔ ɛ nɔn wɔlɔlɛ'n, ɛmɔ tie a, bɛ 'nyan bɛ ti'n, ɔ 'ba han kele wɔ.'

¹⁵ "N juli ɛbɛlɛ mɔ mɪn 'kan ejɔlɛ nɪn ala, bɛ kɔ nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɛ yɛ kɔsɔ yɛ nyanlɪn yɪ ngelemɔ nɪn'n.

¹⁶ M'ɔ yɔli sɔ'n, nán mɪn ti a kacɪ ejɔlɛ'n mɔ yɛ Mɪn hanlɪn'n. Yɪ nwan: 'Zɔvan a sɔnɪn menian'n-mɔ asue nɪn, nán ɛmɔ diɛ, Nyanmɪan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n yɛ bɛ 'fa bɛ sɔnɪn ɛmɔ ɔ.'

¹⁷ Acɛdiɛ'n mɔ Nyanmɪan a fa a man yɛ mɔ y'a le yɛ Mɪn Zozi Kilisi y'a li'n, acɛdiɛ kɔnmgbá sɔ'n yɛ ɔ'a fa ɔ'a man bɛ kɔsɔ bɛ ɔ. Anɪn n di mɪn diɛ sɛ mɔ mɪn nɪn Nyanmɪan yɛ 'cɔɪn yɪ bɔsɔ mannzɔan ɔ?'

¹⁸ Mɔ bɛ tɪli ejɔlɛ'n sɔva'n, bɛ kɔ muan bɛ nɔvan bɛ kɔ yɪ Nyanmɪan ayɛ. Bɛ nwan: "ɔ tɪ ananhɔlɛ, Nyanmɪan a man bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n kɔsɔ atɪn kɛ bɛ káci bɛ abalabɔ'n bɛ fá bɛ nwɔn bɛ mán yɪ bɛ nyán ngɔvan."

Antɔsɔ asɔnɪn'n

¹⁹ ɛhɪ, mɛlɛ mɔ bɛ 'kele yɛ Mɪn menian'n-mɔ aɔhɔlɔwa mɔ bɛ hunlɪn Etienɪn'n, asɔnɪn mma'n-mɔ bɔli asanndiɛ. Mmie-mɔ bɔli bɛ ti Feninsi nɔn Sipɔlu mán nɪn. Mmie-mɔ kɔsɔ hɔli kulo'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Antɔsɔ nɪn asɔ. Zufu'n-mɔ ala yɛ anɪn bɛ kan Nyanmɪan Anɔvan Ejɔlɛ'n bɛ kele bɛ ɔ.

²⁰ Nan kɔsɔ, yɛ Mɪn menian'n mmie-mɔ fi Sipɔlu nɔn Silɛnɪn bɛ kɔ hɔ Antɔsɔ. Mɔ bɛ juli ɛbɛlɛ'n, bɛ kɔ bɔ yɛ Mɪn Zozi Ejɔlɛkpa'n bɛ kɔ hele bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n.

²¹ Yɛ Mɪn kɔ fa yɪ sa kpa'n kɔ sie bɛ sɔ. Menian dɔɔn kpa kɔ le Ejɔlɛkpa'n bɔ kɔ li bɛ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ man yɛ Mɪn.

²² Mɔ Zoluzalemɔn asɔnɪn nɪn anɪn menian'n-mɔ tɪli ejɔlɛ sɔ'n, bɛ kɔ sɔvan Baanabasɪ Antɔsɔ ɛlɔ.

²³ Baanabasɪ hɔli juli ɛlɔ m'ɔ nwunlɪn junman'n mɔ Nyanmɪan a li yɪ ɛbɛlɛ'n, ɔ lili yɪ nwɔn fɛ. ɔ kɔ wowula anianman'n-mɔ kɔalaa anwɔnsele kɛ bɛ fá bɛ ahɔnlɪn'n kɔalaatin bɛ sɔ yɛ Mɪn.

²⁴ Baanabasɪ tɪ sɔvanlan kpa, ɔ le dedi ɛsɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n wɔ yɪ nɪn kpa. ɛhɪ ati, menian dɔɔn kpa falɪ bɛ nwɔn bɛ manlɪn yɛ Mɪn.

²⁵ ɛhɪ anzin, Baanabasɪ hɔli Sɔlu ɛfa Talisi.

²⁶ M'ò tɔlɔ Sɔlɔ'n, ɔ nun yí kɔ a Antiɔsɔ bɛ kɔ li ɛbɛlɛ afɔvɛ kɔkɔlɛ kɔn, bɛ kɔ li junman asɔnɔn sɔ nun anɔn. Bɛ kɔ hehele menian dɔvɔn kpa ninngɛ. Antiɔsɔ ɛbɛlɛ yɛ bɛ lili mɔvɛ bɛ fɛlɛlɛ yɛ Mɔn menian'n-mɔ "Kilisi amma" ɔ.

²⁷ Tɛmɔn sɔ'n, yɛ Mɔn mgbɔmanfɔvɛ mmie-mɔ fi Zoluzalɛmɔn bɛ kɔ a Antiɔsɔ.

²⁸ Mgbɔmanfɔvɛ sɔ'n, bɛ nunhan kɔn li Agabisi. Agabisi kɔ jasɔ, Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n kɔ man ɔ kɔ han kɛ ɔ ngɔ hyɛ man, ɛhɛ kpili kpa 'ba kpɔn asɛ'n lika kwalaaɔn. ɛjɔlɛ sɔ'n kpɔnɔn sɔ mɛlɛ mɔ anɔn Kulodɔ tɔ *Lɔmɔn belemgbɔn kpain'n.

²⁹ Mɔ yɛ Mɔn menian'n-mɔ tɔlɔ ɛjɔlɛ sɔ'n bɛ fualɛ kɛ sɔvanlan kɔn biala like mɔ yí sa kɔ tɔ yí'n, ɔ fá bála maan bɛ fá bɛ nwán anianman'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Zude mán nun anɔn ɛlɔ'n.

³⁰ Bɛ kɔ yɔ yí sɔ sakpa. Bɛ kɔ yɔ Baanabasɔ nun Sɔlɔ kɛ bɛ fá acɛdiɛ sɔ'n-mɔ, bɛ hó fá mán Zude mán nun anɔn ɛlɔ asɔnɔn nɔn asɔ mgbain'n-mɔ.

12

Belemgbɔn Elɔdɔ Agilipa 'ba man bɛ tɔ Pɛli fiadi

¹ ɛhi, mɛlɛ mɔ Baanabasɔ nun Sɔlɔ bɛ juli Zoluzalɛmɔn ɛbɛlɛ'n, belemgbɔn *Elɔdɔ kɔ bɔ yí bɔ ɔ kɔ hele asɔnɔn mma'n mmie-mɔ ahɔlɔwa.

² ɔ kɔ man bɛ kɔ fa dadɛ bɛ kɔ hun Zɔan anianman bian Zɔakɔ.

³ Kɛmɔ Elɔdɔ nɔan an, yí nyɔlɛ sɔ'n yɔ Zufu'n-mɔ ɛnyɔnmɔn'n, ɔ kɔ man bɛ kɔ hyɔ Pɛli. Zufu'n-mɔ fɛtɔ'n mɔ bɛ 'di a, bɛ nni man kpavɔn'n mɔ fali ayilɛ wɔ nun'n tɛmɔn sɔ'n yɛ bɛ hyɔlɔ yí ɔ.

⁴ Mɔ bɛ hyɔlɔ Pɛli yuelɔ'n, Elɔdɔ kɔ man bɛ kɔ tɔ yí fiadi. ɔ kɔ fa yí kɔ wula nzalafɔ fatulɛ nnan asa nun. Fatulɛ kɔn biala, nzalafɔ nnan yɛ bɛ wɔ nun ɔ. Anɔn Elɔdɔ lɛ nwɔnnɛ kɛ bɛ di Pakɔ fɛtɔ'n yue a, yɛ ɔ 'fa Pɛli fite bagua nun anyunnun ɔ bua yí ndɛɛ ɔ.

Nyanman 'ba lɛ Pɛli fi belemgbɔn Elɔdɔ asa nun

⁵ Anɔn Pɛli la fiadi sua nun anɔn, nan asɔnɔn mma'n-mɔ kɔ sɛlɛ Pɛli ati nzɛlɛ m'ò sɔ ɛbɔvɛ.

⁶ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, alɛ cɔn an, anɔn Elɔdɔ lɛ bua Pɛli ndɛɛ. Bɛ kɔ fa ngɔnzɔngɔnzɔ nnyuan bɛ kɔ cɔci Pɛli, ɔ la nzalafɔ nnyuan afian ɔ lɛ dafi. Nzalafɔvɛ'n-mɔ mɔ bɛ sisa fiadi sua'n jijin anɔan nɔn anyunnun ɛbɛlɛ.

⁷ ɛbɛlɛ ala, yɛ Mɔn bɔfɔvɛ'n kɔn kɔ fite. Lika mɔ Pɛli la'n kɔ ta yuein kɛ kanlannɛ. Nyanmiansɔ bɔfɔvɛ'n kɔ kpusu kpusu Pɛli ɔ kɔ tinngɛ yí. Yí nwan: "Pɛli, kan wɔ nwɔn jasɔ!" Yí sa ngɔnzɔngɔnzɔ'n-mɔ kɔ foti kɔ gua.

⁸ Bɔfɔvɛ'n nwan: "Fa wɔ beletɔ'n cɔ wɔ nwɔn sɔ nán wowula wɔ mgbabɔvɛ'n." Pɛli kɔ jasɔ ɔ kɔ fa yí beletɔ'n kɔ hyɔ yí nwɔn sɔ ɔ kɔ wowula yí mgbabɔvɛ'n. Bɔfɔvɛ'n nwan: "Wula wɔ taladiɛ kpili'n nán si mín sɔ."

⁹ Bɔfɔvɛ'n sɔ ɔ fi fiadi sua nun anɔn ɔ kɔ fite. Yí ajɔnlɔn nun an, anɔn ɛlalɛ yɛ ɔ lɛ cɔn ɔ. Afɔ ɔ nwunlin man nun kɛ bɔfɔvɛ'n yɛ ɔ lɛ di junman sɔ'n sakpa ɔ.

¹⁰ ɔ nun bɔfɔvɛ'n, bɛ kɔ san alimɔvɛ nzalafɔ fatulɛ nun anwɔn, bɛ kɔ san m'ò tian yí nnyuan'n kɔsɔ anwɔn. Bɛ kɔ tɔ bulalɛ anɔan'n mɔ bɛ tɔ yí a, anɔn bɛ lɛ wɔlɔ kulo nɔn anɔn'n. Anɔan sɔ nɔn anɔnmɔn kɔ tike bɛ nyunnun ɛbɛlɛ. Bɛ kɔ fite. Bɛ kɔ sin gota kɔn asɔ, bɔfɔvɛ'n kɔ yaci Pɛli ɛbɛlɛ ɔ kɔ nwannyan.

¹¹ Afɔ m'ò yɔlɔ sɔ'n, bɛlɛ mɔ Pɛli a nwun nun ɔ. Yí nwan: "Sian diɛ, m'an nwun yí yuein. Yɛ Mɔn a sɔvan yí bɔfɔvɛ'n kɛ ɔ bála a lɛ mín fi Elɔdɔ asa nun ɔ nun ɛtɛ'n kwalaa mɔ Zufu'n-mɔ susu mín'n."

¹² M'ò jònlinlín dede m'ò tili ejòlè nún abú'n, ò kò bò yí ti Zúan mò bẹ fẹlẹ yí Maakí nún anin Mali awulo èlò. Ǿ 'kò a ju a, menian dǎw kpa a yia èbèlè bẹ lẹ yò asǎnún.

¹³ Pìelì kò bò anvan'n. Afanian balasua kún, bẹ fẹlẹ yí Lodi, ò kò hǎ anvan nún etike.

¹⁴ Mò Lodi tili Pìelì anún'n, ò kò li yí nwǎn fẹ nan kúvǎ ò ngǎ tike man anvan'n. Ǿ kò nwanndi kò hǎ kò bò amanníe awulo kunnún èlò kẹ Pìelì y'ò lẹ bò anvan nún ò.

¹⁵ M'ò bǎli amanníe sǎ'n, bẹ nwan: “Se kẹ è lẹ se!”

Anún Lodi lẹ kan fua sù kẹ: “Sakpa, Pìelì y'ò lẹ bò anvan nún ò.”

Bẹ nwan: “Se kẹ yí bǎfǎe'n yê ò'a yí yí nwun ò'a hele yí ò.”

¹⁶ Mò bẹ 'kikan èhí'n, anún Pìelì tẹ jin anvan nún anzin ò tẹ bǎ. Bẹ 'tike anvan nún an, Pìelì jin. Ejòlè'n kò sin bẹ nwǎn.

¹⁷ Pìelì kò bǎbǎ bẹ kẹ bẹ múan bẹ nvan. Kẹ ò kpínlín yǎlì mǎ yê Mún yílì yí fí fiadì sua nún anún'n, ò kò sùsǎ sù ò kò han kò hele bẹ. Èsẹ yí nwan: “Èmǎ hán ejòlè sǎ'n bẹ hele Zvakí nún anianman'n-mǎ.” M'ò hanlín sǎ'n, ò fitelì ò bǎli yí ti líka fǎfǎlẹ.

¹⁸ Ǿ wǎ èbèlè dede alíe kò hún. Nzalafu'n-mǎ kpǎwǎndẹ Pìelì a, bẹ nwun Pìelì nín. Bẹ nyín kò bǎbǎ.

¹⁹ Elodì kò man bẹ kò hǎ yí èkpǎwǎndẹ. Bẹ kò kpǎwǎndẹ yí dede ò tì man mǎ bẹ lẹ nwun yí ò. Èhí a, Elodì kò man bẹ kò bisa bisa nzalafu sǎ'n-mǎ kosuan. Yí bẹ-yue-asíe, Elodì manlín atún kẹ bẹ hún bẹ.

Kẹ ò kpínlín yǎlì mǎ belemgbín Elodì wulí'n

Èhí anzin, Elodì fí Zude mǎn nún ò kò hǎ kò tanlín Sezale kaan.

²⁰ Ǿ 'bǎ yǎ sǎ'n, anún Elodì a fẹ Tii nún Sidǎw amma'n-mǎ anwǎn ɛya kpa. Èhíka atí, bẹ kò nwun Elodì menian'n-mǎ bẹ dí yí sua nún anún junman nún asù kpain nún anwǎn bẹ nún yí kò tila amanngvan. Bian sǎ'n, bẹ fẹlẹ yí Balasítusi. Bẹ nvan kò sẹ bẹ nwǎn, bẹ kò a kò tǔ Elodì. Bẹ kò sún Balasítusi asù bẹ kò fa bẹ kò tǔ Elodì anyunnún kẹ bẹ kulo kẹ bẹ sesie bẹ afian. Ǿ sanlín kẹ, Elodì mǎn'n y'ò man bẹ didi ò.

²¹ Bẹ kò hele bẹ nwǎn cian. Mǎ cian sǎ'n juli'n, Elodì kò wula yí belemgbín taladíe'n ò kò tanlín yí bia nún asù. Ǿ kò han ejòlè dede yí nvan kò tǎ.

²² Menian'n-mǎ kò bǎ bẹ sa nún. Bẹ nwan: “Nyanmian yê ò'a juǎ ò, nán nan kulo sǎanlín ò!”

²³ Temǎn sǎ'n, yé Mún bǎfǎe'n kún kò yí ewue kò tǔ Elodì anwǎn. Ǿ sanlín kẹ, Elodì a man b'a sù yí kẹ bẹ sù Nyanmian'n. Ngakúba kò lí Elodì bẹ kò hun yí.

²⁴ Èhí nún èhí a, anún Nyanmian Anvan Ejòlè'n lẹ tele, menian dǎw lẹ fa bẹ nwǎn bẹ man yé Mún.

²⁵ Baanabasí nún Sǎlv díe, mǎ bẹ nún anwan'n walí Zoluzalemún yueli'n, bẹ kò sa bẹ kò hǎ Antíǎsù. Mǎ bẹ 'kǎ'n, bẹ nún Zúan mǎ bẹ fẹlẹ yí Maakí'n yê ò hǎli ò.

13

Nyanmian Wawé'n 'bǎ sǎn Baanabasí nún Sǎlv

¹ Èhí, anún mgbǎmanfǎe nún ngehelefǎe wǎ Antíǎsù asǎnún nún anún. È 'nwun bẹ: Baanabasí, Simeon mǎ bẹ fẹlẹ yí Bíle, Lusiyusi m'ò fí Silénun'n, Manahanún mǎ bẹ talí yí nún belemgbín Elodì líka kún'n yê Sǎlv.

² Èlèhún kún, anún bẹ lẹ cǐ èhǎe bẹ yǎ asǎnún. Èhí a, Wawé Nwanzan-nwanzan'n kò han kò hele bẹ kẹ: “Èmǎ síe Baanabasí nún Sǎlv ahanmian maan bẹ lí junman'n mǎ yí ti yê m'an fẹlẹ bẹ'n.”

³ Mò Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n hanlɪn sɔ, mɔ bɛ hyɪlɪ ɛhɔɛ bɛ yɔlɪ asɔnɪn, mɔ bɛ 'ba yue'n, bɛ kɔ fa bɛ sa bɛ kɔ fua Baanabasɪ nɔn Sɔlv anwɔn, bɛ kɔ sele Nyanmɪan bɛ kɔ man bɛ bɛ kɔ yaci bɛ maan bɛ kɔ hɔ.

Baanabasɪ nɔn Sɔlv 'ba hɔ Sipɔlv mɔn nɔn

⁴ Ɛhɪ, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ sɔan Baanabasɪ nɔn Sɔlv. Bɛ kɔ ju Selesi kulo nɔn asɔ. Bɛ kɔ fa meli ɛbɛlɛ bɛ kɔ hɔ Sipɔlv mɔn'n m'ɔ wɔ asue afian nɔn anɔn.

⁵ Mɛlɛ mɔ bɛ juli kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Salaminɪnɪn nɔn asɔ'n, bɛ kɔ han Nyanmɪan Anɔan Ɛjɔlɛ'n Zufu'n-mɔ asɔnɪn sua'n-mɔ anɔn. Mɔ Baanabasɪ nɔn Sɔlv bɛ 'kɔ'n, bɛ nɔn Zɔan mɔ bɛ fele yɪ Maaki'n y'ɔ hɔlɪ ɔ. Ɔ tɪ bɛ bukafɛ.

⁶ Ɛsɛ bɛ fi Salaminɪnɪn ɛbɛlɛ, bɛ kɔ kpɛ asue afian kpɔlɛ sɔ'n dede bɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Pafɔsɔ nɔn asɔ. Bɛ tɔlɪ Zufu bian kɔn ɛbɛlɛ. Bian sɔ'n, bɛ fele yɪ Bâ-Zozi. Ɔ yɪ jiliwa ɛsɛ ɔ bu yɪ nwɔn kɛ ɔ tɪ Nyanmɪan kpɔmanfɛ.

⁷ Anɔn Bâ-Zozi sɔ'n wɔ bian m'ɔ sie Sipɔlv mɔn nɔn anwɔn ɛbɛlɛ. Bɛ fele bian sɔ'n Sɛɛzusu Polusu. Ɔ tɪ ngelefɛ. Ɔ kɔ man bɛ kɔ fele Baanabasɪ nɔn Sɔlv, ɔ sanlɪn kɛ ɔ kulo kɛ ɔ tie Nyanmɪan Anɔan Ɛjɔlɛ'n.

⁸ Mɔ Sɛɛzusu Polusu man bɛ felelɪ bɛ'n, Bâ-Zozi mɔ gelekɪ anɪɛ nɔn anɔn bɛ fele yɪ Elimasɪ mɔ yɪ bu y'ɔ le kɛ sɔanlɪn m'ɔ yɪ jiliwa, ɔ kɔ totua Baanabasɪ nɔn Sɔlv atɪn, ɛsɛ ɔ kɔ han kɔ hele kpain'n kɛ n'ɔ de Nyanmɪan Anɔan Ɛjɔlɛ'n di.

⁹ Ɛhɪ a, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ jinlɪn Sɔlv mɔ ɛsɛ bɛ fele yɪ Pɔlv nɔn anzin. Ɔ kɔ tu yɪ nyɪn kɔ gua Elimasɪ anwɔn. yɪ nwan:

¹⁰ “Apoo atɪ anɔn ɛtɛ sɔanlɪn, Abɔnsanmɔn awa, m'ɔ kpɔ like kwalaa m'ɔ tɪ kpa, cɪan benin yɛ Nyanmɪan ninngɛ m'ɔ kɔ sesie'n ɛ 'yaci yɪ ɛsɛɔ ɔ.

¹¹ Kɪkaala dɪɛ, nwun yɪ kɛ yɛ Mɔn 'ba fin wɔ like. Wɔ nyɪn'n 'ba sin mɛlɛ kaan sɔa, ɛ ngɔ nwun man sɛnzɛ'n kɔn.”

Ɛbɛlɛ ala, Elimasɪ anyɪn'n kɔ sin ɔ kɔ ha awosin nɔn. Anɔn ɔ lɛ totɔ yɪ sa ɔ kpɔnnɛ sɔanlɪn ɔ sɔ yɪ sa maan ɔ di yɪ taataa.

¹² Mɔ kɔnmanna'n nwunlɪn yɪ sɔ'n, ɛjɔlɛ'n sinlɪn yɪ nwɔn. Ɔ kɔ le yɛ Mɔn Anɔan Ɛjɔlɛ'n kɔ li.

Pizidi Antiɔsɔ kulo nɔn asɔ

¹³ Ɛhɪ anzin, Pɔlv nɔn yɪ manngɔn'n-mɔ bɛ kɔ fɔ meli nɔn Pafɔsɔ ɛbɛlɛ. Bɛ kɔ bɔ bɛ tɪ Panfili mɔn nɔn anɔn. Bɛ kɔ hɔ kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Pelɪzɔ nɔn asɔ. Zɔan Maaki kɔ yaci bɛ ɛbɛlɛ ɔ kɔ sa yɪ nzin Zoluzalemɔn.

¹⁴ Pɔlv nɔn Baanabasɪ bɛ kɔ fa atɪn'n bɛ nɔan y'ɔ le Antiɔsɔ m'ɔ wɔ Pizidi mɔn nɔn'n. Ɛnwɔnmɪan ele cɪan'n, bɛ kɔ wɔlv Zufu'n-mɔ asɔnɪn sua nɔn anɔn bɛ kɔ tetanlɪn asɪ.

¹⁵ Asɔnɪn ɛyɔlɛ nɔn anɔn, menian kɔ kɔnga Moyizɪ mala kalata'n nɔn mgbɔmanfɛ'n-mɔ dɪɛ'n. Mɔ bɛ kɔngalɪ yuelɪ'n, asɔnɪn nɔn asɔ mgbain'n-mɔ man bɛ hanlɪn bɛ helelɪ Pɔlv nɔn Baanabasɪ kɛ: “Anianman mmelenzua-mɔ, sɛ ɛmɔ le ɛjɔlɛ bɛ kan bɛ wowula bɛ mɔ b'a yia ɛwa nɔn anwɔnsele a, atɪn wɔ nɔn.”

¹⁶ Mɔ mgbain'n-mɔ hanlɪn sɔ'n, Pɔlv kɔ jasɔ, ɔ kɔ tu yɪ sa ɔ kɔ bubu bɛ, yɪ nwan: “Izalayɛ amma ɔ nɔn ɛmɔ mɔ ɛmɔ anyɪn sɔ Nyanmɪan bɛ sɔ yɪ'n, ɛmɔ tɪɛ.

¹⁷ Izalayɛ amma'n-mɔ Nyanmɪan nɔn a fele yɛ nan-mɔ. Ɔ a man b'a li ata bɛ nwɔn a sɔn mɛlɛ mɔ anɔn bɛ tɪ nyɔfɛ Ɛzipiti mɔn nɔn anɔn ɛlɔ'n. Ɛhɪ anzin, tunmin sɔ, Nyanmɪan a yɪ bɛ fi Ɛzipiti mɔn nɔn anɔn.

¹⁸ Mɛlɛ mɔ anɔn bɛ nanndɪ ɛwâ nɔn anɔn'n, Nyanmɪan gualɪ bɛ nɔan alɪɛ kɔ yɔ afɛ abulanan.

¹⁹ Nyanmɪan kɔ bɔ mɔn nsɔ abɔsɔ Kanaân mɔn nɔn anɔn ɔ kɔ fa bɛ lɪka'n kɔ man yɛ nan-mɔ kɛ bɛ ajâ like.

²⁰ Afue kɔ yɔ eya nnan abulanun kɔ sɪn.

“Ehɪ anzin, bɛ mɔ bɛ di ejɔlɛ'n buli mɔn'n dede ɔ juli kpɔmanfue Samiɛ meɛ su.

²¹ Samiɛ meɛ su, bɛ nwan bɛ kulo kɛ bɛ nyan belemgbɪn maan ɔ sie bɛ. Nyanmian kɔ sie Kisi awa Sayuli m'ɔ fi Bunnzɔamin afilie nɪn anun'n belemgbɪn kɔ man bɛ. Sayuli lili belemgbɪn afue abulanun.

²² Mɔ Nyanmian tuli yɪ'n y'ɔ sielɪ Davidi belemgbɪn ɔ. Nyanmian lili Davidi anwɔn adanzɪɛ kɛ: *M'an nwun yɪ kɛ Jese awa Davidi tɪ mɪn ahɔnɪn nɪn sɔanlan. Like kwalaa mɔ mɪn kulo'n yɛ ɔ y'ɔ ɔ.*

²³ “Davidi abɔsu sɔanlan kɔn y'ɔ le Zozi. Nyanmian a sie Zozi kɛ Izalayɛ mɔn nɪn ati Ngɔandefue. ɔ sanɪn kɛ Nyanmian bɔlɪ anɔhɔba sɔ'n.

²⁴ Asannan nɔn Zozi a a'n, Zuan hanɪn heɛlɪ Izalayɛ mɔn bɔndɪn'n kɛ bɛ kɔci bɛ abalabɔ'n bɛ fɔ bɛ nwɔn bɛ mɔn Nyanmian maan ɔ sɔnɪn bɛ.

²⁵ Mɔ Zuan 'kɔ yɪ ayuelɛ'n, ɔ kɔ bisa menian'n-mɔ kɛ: ‘Emɔ nwan: nwan sɔanlan diɛ y'ɔ le mɪn? Sɔanlan'n mɔ emɔ le nwɔndɛ yɪ'n, nɔn yɪ y'ɔ le mɪn! Nan emɔ tɪɛ, sɔanlan kɔn fi mɪn nzin ɔ le ba, mɪn nze nvata man kɛ mɪn nyannɪ yɪ ja mgbabua nyanman'n.’

²⁶ “Anianman mmelenzua, emɔ mɔ bɛ tɪ Abalahamɔn abɔsu menian, ɔ nɔn emɔ mɔ emɔ tɪ man Zufu kɔsu emɔ anyɪn sɔ Nyanmian bɛ su yɪ'n, yɛ dunman nɪn ati yɛ bɛ tɪ ele ngalɛ ehɪ a a ɔ.

²⁷ Afɪ, Zoluzalemɔn amma'n-mɔ nɔn bɛ mgbain'n-mɔ, b'a mmu man Zozi sɔanlan. Eɛ ejɔlɛ mɔ mgbɔmanfue'n-mɔ heɛlɪ mɔ enwɔnmian ele biala bɛ kɪnnga'n, b'a ndɪ man yɪ bu. Nan bɛ diɛ, b'a man b'a hun Zozi. B'a man ejɔlɛ'n mɔ mgbɔmanfue'n-mɔ hanɪn nɪn a kpɪn su.

²⁸ Bɛ si Pilatɪ su kɛ ɔ mɔn bɛ hɪn yɪ. Kɔsu b'a ngɔala b'a ngele man kɛ like sɔa ati yɛ yɛ nwan bɛ hɪn yɪ ɔ.

²⁹ Mɔ Zozi anwɔn ejɔlɛ'n kwalaa m'ɔ wɔ Eheɛlɛ Ejɔlɛ nɪn anun'n kpɪnɪn su'n, bɛ kɔ yɪ yɪ fi kolɔwa nɪn asu bɛ kɔ hɔ kɔ sie yɪ.

³⁰ Nan Nyanmian man ɔ fi ewue nɪn ɔ'a tɪnnge.

³¹ Mɔ Zozi fi ewue nɪn tɪnngeɪ'n, ɔ yɪlɪ yɪ nwɔn cɪan kɔ yɔ nyɛ nyɛ ɔ heɛlɪ bɛ mɔ bɛ nɔn yɪ nanndɪlɪ'n, ɔ bɔ yɪ bu Galile mɔn nɪn anun ɔ kɔ ju Zoluzalemɔn. Menian sɔ'n-mɔ, bɛ yɛ sian diɛ, bɛ le di adanzɪɛ bɛ kan yɪ ejɔlɛ'n bɛ keɛ Izalayɛ mɔn nɪn ɔ.

³² “Yɛ muonun yɛ le bɔ Ejɔlekpa sɔ'n yɛ keɛ emɔ. ɔ tɪ like mɔ Nyanmian falɪ bɔlɪ yɛ nan-mɔ anɔhɔba ɔ.

³³ Nyanmian a man anɔhɔba sɔ nɪn a kpɪn su a man yɛ mɔ yɛ tɪ yɛ nan-mɔ abɔsu menian'n. ɔ sanɪn kɛ, ɔ'a man Zozi fi ewue nɪn a tɪnnge kɛ bɛ kpɪnɪn bɛ heɛlɪ yɪ wɔ Izalayɛ ejue etɔɛ kalata nɪn ati nnyuan nɪn anun'n kɛ:

*E tɪ mɪn Wa,
ene m'ɔ kɔ'n, n di wɔ Si.*

³⁴ “Nyanmian hanɪn kɛ ɔ 'man ɔ fi ewue nɪn tɪnnge, ɔ 'man ɔ nwu man kɔn. E 'nwun kɛ ɔ kpɪnɪn hanɪn yɪ'n:

*Anwɔntɪ nyila mgbakpa'n
mɔ n valɪ m mɔlɪ *Davidi anɔhɔba'n
yɛ mɪn 'fa mɪn man emɔ ɔ.*

³⁵ Ehika ati, lika kɔn biekun yɪ nwan:

*E ngɔ man man atɪn
maan wɔ anwɔntɪ sɔanlan'n
ngɔ kpɔlɔ man sɛka nɪn anun.*

³⁶ “Meɛ mɔ anɪn belemgbɪn Davidi tɛ tɪ asɪ'n, like mɔ Nyanmian bisalɪ yɪ kɛ ɔ yɔ'n, ɔ yɔlɪ. Davidi a wu, b'a sie yɪ lika mɔ bɛ sielɪ yɪ nan-mɔ'n, ɔ'a kpɔlɔ.

³⁷ Nan sʋanlan'n mɔ Nyanmian a man ɔ fi ewue nun ɔ a tinng'e'n, ɔ'a mgbɔlo man.

³⁸ “Anianman mmelenzua-mɔ, ɛmɔ nwún yí kɛ Zozi dunman nun yê ɛmɔ kʋala kɛ bɛ nyan ɛtɛ face ɔ.

³⁹ Sʋanlan biala m'ɔ de yí di'n, ɔ nyan yí ti fi yí nyɔliɛ ɛtɛ'n-mɔ kʋalaa mɔ Moyizi mala nɔn a ngʋala a nne man ɛmɔ'n fi nun fite.

⁴⁰ Ɛmɔ nían bɛ nwɔn kpa, nán ejɔlɛ'n mɔ Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ hanlin nɔn a nga man ɛmɔ anwɔn. Afi, bɛ nwan:

⁴¹ *Atubenwɔn mma,*

ɛmɔ nían maan ɔ sín bɛ nwɔn,

ɔ sanlin kɛ ɛmɔ diɛ a yue.

Ɛmɔ mɛlɛ sʋ, mɔn 'ba yɔ like kɔn.

Sɛ sʋanlan kan like sɔ nɔn anwɔn ejɔlɛ keke ɛmɔ a,

ɛmɔ ngɔ le ngɔ li man.”

⁴² Mɔ Pɔlv anʋan tɔli mɔ bɛ fi asɔnɔn bɛ fiteli'n, bɛ kɔ han bɛ kɔ hele Pɔlv nɔn Baanabasɪ kɛ bɛ sá bɛ bála ɛnwɔnmian ele cian fufɔlɛ nán bɛ hán ejɔlɛ sɔ'n bieku.

⁴³ Mɔ bɛ sanndili'n, Zufu'n-mɔ dɔwɔn nɔn bɛ mɔ bɛ ti man Zufu nan kʋsɔ bɛ kɔ Zufu'n-mɔ asɔnɔn'n bie'n, bɛ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ bɔ Pɔlv nɔn Baanabasɪ bɛ nɔn bɛ kɔ juɔ. Pɔlv nɔn Baanabasɪ bɛ kɔ butu bɛ kɛ Zozi anwɔn Ejɔlekpa'n mɔ b'a ti'n, bɛ tila nɔn kpa.

⁴⁴ Mɔ ɛnwɔnmian ele cian'n mɔ bɛ heleli'n juli'n, yé Mɔn Anʋan Ejɔlɛ nɔn etie ati, kulo bɔndin'n kɔ yia.

⁴⁵ Mɔ Zufu'n-mɔ nwunlin yí sɔ'n, bɛ kɔ fa Pɔlv nɔn Baanabasɪ anwɔn ɛkpɔ. Ejɔlɛ'n mɔ Pɔlv lɛ kan'n, anɔn bɛ lɛ bɔ bɛ yɪ bɛ kpe yí nzɔba.

⁴⁶ Pɔlv nɔn Baanabasɪ kɔ nyan anwɔnsele bɛ kɔ han bɛ kɔ hele bɛ kɛ: “Ɛmɔ Zufu'n-mɔ, ɛmɔ yê ɔ di kɛ bɛ di mʋa bɛ kan Nyanmian Anʋan Ejɔlɛ'n bɛ keke ɛmɔ ɔ. Nan kɛmɔ ɔ njian man ɛmɔ, mɔ ɛsɛ ɛmɔ nian an, ngʋan m'ɔ le man ayueliɛ'n nze nvata man ɛmɔ'n, yí ti, kɪkaala diɛ, yɛ lɛ kaci yé nyɔn bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n-mɔ ɛlo.

⁴⁷ Ɔ sanlin kɛ, ɛ 'nwun junman'n mɔ yé Mɔn a fa a wula yé sa nɔn'n, yí nwan:

M'an sie wɔ kɛ kanlannɛ

maan ɛ ta man bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n-mɔ

nán ɛ bɔ ngʋan ele nɔn anwɔn ejɔlɛ

ɛ keke asɛ nɔn asɔ menian'n-mɔ kʋalaatin.”

⁴⁸ Mɔ bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n tili ejɔlɛ sɔ'n, bɛ kɔ li yí nwɔn fɛ, bɛ kɔ yɪ yé Mɔn Anʋan Ejɔlɛ nɔn ayɛ. Bɛ kʋalaa mɔ Nyanmian a hele bɛ dunman yí kalata nɔn anɔn kɛ bɛ nyán ngʋan m'ɔ le man ayueliɛ'n, menian sɔ'n-mɔ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ man yé Mɔn.

⁴⁹ Yé Mɔn Anʋan Ejɔlɛ'n kɔ tele ɛbele etin nɔn asɔ.

⁵⁰ Ɛhi a, Zufu'n-mɔ kɔ wowula mmalasua mgbili mgbili'n-mɔ mɔ bɛ sʋ Nyanmian'n nɔn kulo nɔn asɔ menian mgbili mgbili'n-mɔ abɔ. Bɛ kɔ hele Pɔlv nɔn Baanabasɪ ahulɔwa bɛ kɔ fʋan bɛ fi bɛ mân nɔn anɔn.

⁵¹ Pɔlv nɔn Baanabasɪ bɛ kɔ wʋsɔ bɛ ja nɔn anɔn anyʋan'n bɛ kɔ gua bɛ kulo nɔn asɔ ɛbele bɛ kɔ hɔ Ikoninwɔmɔn kulo nɔn asɔ. (Yí bɔ keke kɛ Zufu'n-mɔ mɔ bɛ ngulo man kɛ bɛ fa bɛ nwɔn bɛ man yé Mɔn'n, sɛ bɛ minlin an, nán Pɔlv nɔn Baanabasɪ ejɔlɛ ɔ.)

⁵² Bɛ mɔ b'a fa bɛ nwɔn b'a man yé Mɔn Antɔsɔ ɛlɔ'n, bɛ diɛ, Wawe Nwannzan-nwannzan'n wɔ bɛ nɔn, ɛsɛ bɛ lɛ fɛ elie.

14

Ikoninwəmön kulo nın asv

¹ Mō Pōlv nōn Baanabası juli Ikoninwəmön elo'n, be hōl Zufu'n-mō asōnūn sua nūn anūn. Kē be kpīnlūn be bōl Ejōlekpa'n, ɔ man Zufu nōn bē mō be tī man Zufu'n, bē dōvūn be falı bē nwōn be manlūn yē Mūn.

² Nan Zufu'n-mō mō be ngulo man kē be fa bē nwōn be man yē Mūn'n, be kō wowlā bē mō be tī man Zufu nūn abū maan be kō fa anianman'n-mō anwōn ekpō.

³ Pōlv nōn Baanabası dıe, be tanlanlūn Ikoninwəmön ebele ɔ hyelı kpa. Be le anwōnsele nōn dedi yē Mūn anūn be kan yī nuan ejōle'n. Yē Mūn man bē tunmin maan be yī atele be yō asinbenwōn ninngē. Ɔ yō yī sō ɔ man be nwun yī kē yī anwunnvōe enwuan ejōle'n mō be kan'n tī ananhōle.

⁴ Kulo nūn asv ebele menian'n-mō kō bu bē nwōn nūn. Mmie-mō jin Zufu'n-mō anzin, mmie-mō kōsv jin mmōfue'n-mō anzin.

⁵ Ehi a, Zufu'n-mō nūn bē mō be tī man Zufu'n nūn bē mgbain'n-mō kō bōbva bē nwōn, be le ba hele Pōlv nōn Baanabası ahulōwa be tōtō bē ebue be kun bē.

⁶ Mō Pōlv nōn Baanabası nwunlūn nūn'n, be kō yī bē bōle nūn ebele. Bō kō hō Lisitili nōn Delibū nōn kulo'n-mō mō be mantan mantan bē'n-mō asv. Lisitili nūn Delibū tī Likawonin mām nūn kulo.

⁷ Ebele, be kō bō Ejōlekpa'n be kō hele menian'n-mō.

Lisitili kulo nın asv

⁸ Ɔ 'ba yō sō'n, anūn bian kōn wō Lisitili kulo nūn asv ebele. Bian sō'n tī buhulwafue sunmin yī mmātōnman nūn, ɔ nanndūl man lé.

⁹ Elehōn kōn, anūn ɔ le tie ejōle'n mō Pōlv le kan kele menian'n-mō'n. Pōlv anyīn kō ha yī nwōn. Ɔ 'nīan an, anūn bian'n le dedi ɔ kuala kē yī nwōn sa.

¹⁰ Ehi a, Pōlv kō tian kō han kō hele yī kē: "Jasv jinlan fōón!" Mō Pōlv hanlūn sō'n, waka, bian'n kō jasv kō jinlan ese ɔ kō nanndū.

¹¹ Mō Menian'n-mō nwunlūn mō Pōlv yōl'n, be kō bō be kō sulo Likawonin anie nūn anūn kē: "Mmōsvūn'n-mō a kaci bē nwōn kulo menian b'a a yē afian ewa!"

¹² Be kō tūn Baanabası "Zesı" (m'ɔ tī bē bōsvūn kpilī'n) yē be kō tūn Pōlv kōsv "Elumesi" (m'ɔ tī bē mmōsvūn'n-mō kpōmanfue'n). Ɔ sanlūn kē Pōlv yē anūn ɔ jōjō ɔ nōn Baanabası anvan ɔ.

¹³ Mō ε 'wōlv kulo nūn anūn'n, ebele yē b'a si bōsvūn Zesı sua nūn ɔ. Svanlan'n m'ɔ tōtō Zesı'n kō man be kō fa nnale. Be kō sisan bē sv nyanman be kō sisan nūn falawası. Be nūn nnale'n-mō kō a kulo nūn anvan nūn anyunnūn. Bian sō'n nūn kulo mma'n kulo kē be fa nnale sō'n-mō be yī tee be man Pōlv nōn Baanabası.

¹⁴ Mō Pōlv nōn Baanabası tūl ejōle sō'n, be kō sō taladi'e'n mō be wula'n be kō tītī nūn. Be le enwanndie be kō wōlv menian'n-mō afian. Be le etian, bē nwan:

¹⁵ "Ebia-mō, nzuke atī yē emō yō sua ɔ? Yē tī kulo menian kē emō ala. Yē hanlūn yē helelī emō, mele mō yē bōl Ejōlekpa'n kē emō yāci ninngē mgban mgban ehi-mō be gūa. Nān be kāci bē nyūn Tiasıfue Nyanmian nūn anwōn elo. Ɔ sanlūn kē yī y'ɔ bōl anwunno nūn ası, asue jenvie'n nūn nūn ninngē'n kōalaatin ɔ.

¹⁶ Daba, Nyanmian yacili mām nūn anūn menian'n-mō maan svanlan kōn biala sūnlūn atūn m'ɔ kulo nūn asv.

¹⁷ Nan kōsv temōn biala ɔ yō ye maan be nwun yī. Ɔ man esue'n tō maan emō ninngē'n-mō yō kpa. Ɔ gua emō anvan alie ese ɔ wula fe elie kpilī kpa emō ahōnlūn nūn anūn."

¹⁸ Ehi, ejōle'n muonun mō Pōlv nōn Baanabası le kan maan be yacı tee eyi'e'n, nān yī nwōn bie yē anūn be le dī ɔ.

¹⁹ Ehi, Zufu mmie-mo fi Antiošo m'ɔ wɔ Pizidi mân nun'n, ɔ nun Ikoninwɔmɔn kulo nun asu, be ko a. Be ko kaci kulo mma nun ati. Be ko tutu Pɔlu ebɛ ke be 'kun yi. Mo be yɔli yi sɔ'n, be junlin ke anin ɔ'a wu. Be ko hyun yi be ko tu kulo tiba.

²⁰ Nan mo bé mo be de Nyanmian be di'n yali yi nwun'n, ɔ ko jasɔ, ɔ ko wɔlu kulo nun anun. Be lali mo alie hunlin'n, Pɔlu nun Baanabasɔ ko ho kulo'n mo be fele yi Delibu nun asu.

Pɔlu nun Baanabasɔ 'ba sa bé nzin

be ko Sili Antiošo

²¹ Ehi, mo Pɔlu nun Baanabasɔ juli Delibu kulo nun asu'n, be ko bo Ejolekpa'n be ko nyan menian dɔn kpa ebele be ko man ye Min. Be fi ebele be ko sa bé nzin Lisitili, Ikoninwɔmɔn nun Antiošo m'ɔ wɔ Pizidi mân nun'n.

²² Be ko wowula ye Min menian'n-mo anwɔnsele, be ko botu bé ke be jinlan kpunddiin wɔ bé dedi nun anun. Be kan be kele bé ke: “Ɔ di ke ye nwun ye nyunnun kpa kwalaka nán y'a wɔlu Nyanmian Belemgbin Mân nun anun.”

²³ Kulo kun biala asɔnun nun anun, be man be sie mgbain. Be ci ehɛ be yɔ asɔnun yue a, be sele Nyanmian be fa bé be wula ye Min mo b'a le yi b'a li nun asa nun.

²⁴ Ehi anzin, be ko kpe nun Pizidi mân nun anun be ko ju Panfili mân nun anun.

²⁵ Be ko han Nyanmian Anwan Ejole'n Pelizu kulo nun asu. Be fi ebele, be ko ho Atali kulo'n kɔsu asu.

²⁶ Atali ebele, be ko fu meli'n m'ɔ le ko Antiošo nun anun. Ɔ sanlin ke Antiošo ebele ye be fali bé be wulali Nyanmian asa nun mo be hali yi junman nun elie ɔ.

²⁷ Mo be juli Antiošo ebele'n, be ko yia asɔnun mma'n-mo. Yi kwalaa mo Nyanmian nanndili bé su ɔ yɔli, ɔ nun ke ɔ kpɔnlin yɔli mo bé mo be ti man Zufu'n leli Nyanmian lili'n, be ko bo nun amannɛ be ko hele bé.

²⁸ Mo be nwunlin bé nwun yueli'n, Pɔlu nun Baanabasɔ hali anianman'n-mo anwɔn ebele, be hyeli Antiošo.

15

Zoluzalemɔn ebɔ anyia'n

¹ Ehi, menian fi Zude mân nun be ko a Antiošo. Be juli ebele mo be 'kekele anianman'n-mo ninng'e'n, bé nwan: “Se b'a mgbɛ man emɔ mmian nun ke *Moyizɔ mala'n kpɔn kele nin an, emɔ ngwala be nnyan man ngwan.”

² Mo Pɔlu nun Baanabasɔ tili ejole sɔ'n, be nun menian sɔ'n-mo ko su yi busu akpɔlɔwa kpa. Ehi a, ɔ ko yɔ mo Pɔlu nun Baanabasɔ nun anianman'n mmie-mo, be hó Zoluzalemɔn be hó tó mmɔfɛ'n-mo nun mgbain'n-mo wɔ ejole sɔ nun anwɔn.

³ Mo be 'ko'n, asɔnun mma'n-mo ko gua bé atun. Be ko kpe nun Feninsi nun Samali mân nun anun. Lika mo be ko ju'n, ke ɔ kpɔnlin yɔli mo bé mo be ti man Zufu'n fali bé nwun be manlin Nyanmian'n, be kan yi nwun ejole a, anianman'n-mo di yi nwun fe kpili kpa.

⁴ Mo Pɔlu nun Baanabasɔ nun ehɔlin-mo juli Zoluzalemɔn'n, asɔnun mma'n-mo nun mmɔfɛ'n-mo nun mgbain'n-mo ko le bé atun. Junman mo Nyanmian nanndili bé su ɔ lili'n, Pɔlu nun Baanabasɔ ko han yi kwalaa be ko hele bé.

⁵ M'ɔ yɔli sɔ'n, Falisifɛ mmie-mo be fali bé nwun be manlin ye Min'n ko jasɔ, bé nwan: “Ɔ di ke be kpe bé mo be ti man Zufu'n mmian nun, ɛse ɔ di ke be man be di Moyizɔ mala nun asu.”

⁶ Ejole sɔ nun anwɔn, mmɔfɛ'n-mo nun mgbain'n-mo ko ho anyia.

⁷ Be basali yí dede a, Píeli kɔ jasɔ, yí nwan: “Anianman-mɔ, ɛmɔ sɪ kɛ ɛmɔ afian ɛwa, Nyanmian yili mɪn a hye kɛ m mɔ ɛjɔlekpa'n n gɛle bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n maan bɛ lɛ yí bɛ lɪ.

⁸ Nyanmian m'ɔ sɪ menian'n-mɔ ahɔnlɪn nɪn anun ɛjɔle'n, ɔ'a fa yí Wawe Nwannzan-nwannzan ɔ'a man bɛ kɛ ɔ'a fa ɔ'a man yé'n. Nyanmian a yɔ sɔ ɔ'a hele kɛ ɔ'a sɔ bɛ nun.

⁹ Yé o, bɛ o, Nyanmian a mgbá man nun. ɔ sanlɪn kɛ b'a le Nyanmian b'a li, ɔ'a tɪ bɛ ahɔnlɪn nɪn anwɔn.

¹⁰ ɔ yɔ sɛ mɔ afi sian diɛ, ɛmɔ kulo kɛ bɛ sɔ Nyanmian bɛ nian'n? Bóle mɔ yé nan-mɔ nɔn yé y'a ngwala man yí sua'n, bɛ kɔmɪn sɔ yê ɔ yúe ɔ?

¹¹ Nan yê diɛ, yɛ de yɛ di kɛ yé tɪ enyan'n mɔ y'a nyan yí kɛ bɛ kɔsɔ b'a nyan yí'n, yé Mɪn Zozi anwunnvɔe'n dunman nun ɔ.”

¹² Mɔ Píeli hanlɪn sɔ'n, bɛ kwalaa bɛ kɔ gua didiɪn, bɛ kɔ tie Pɔlv nɔn Baanabasɪ. Atɛle nɔn asinbɛnwɔn nɪnnge mɔ Nyanmian nanndɪlɪ bɛ sɔ ɔ yɔlɪ wɔ bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu nɪn afian'n, Pɔlv nɔn Baanabasɪ kɔ han yí ɛjɔle bɛ kɔ hele bɛ.

¹³ Mɔ Pɔlv nɔn Baanabasɪ anɔan tɔlɪ'n, Zvakɪ kɔ jasɔ, yí nwan: “Anianman mmelenzua-mɔ, ɛmɔ tíe mɪn!

¹⁴ Kɛ ɔ kpɪnlɪn yɔlɪ mɔ abɔbɔ nɔn anun Nyanmian falɪ bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu nɪn anun mmie-mɔ ɔ'a kaci yí menian mɔ yí dunman la bɛ sɔ'n, Simɔn a han yí nwɔn ɛjɔle.

¹⁵ ɛjɔle'n mɔ ɔ'a han'n, ɔ nɔn mɔ Nyanmian mgbɔmanfɔe'n-mɔ hanlɪn'n tɪ kɔn. ɔ sanlɪn kɛ ɛhele ɛjɔle'n le kele kɛ yé Mɪn nwan:

¹⁶ *ɛhi anzin, mɪn 'ba sa mɪn ba.
Davidi sua'n mɔ ɔ'a bubu ɔ a gua'n,
mɪn 'sa mɪn si yí bɔsɔ nɪn anun
ɛsɛ mɪn 'tɪnnge yí.*

¹⁷ *Mɛle sɔ'n, menian bɔ nga'n kwalaaɪn,
bɛ 'ba kpɔnnɛ yé Mɪn anzin atɪn.
Yuo, bɛ kwalaa mɔ bɛ tɪ man Zufu
mɔ m'an fɛle bɛ kɛ bɛ káci mɪn menian'n,
bɛ 'ba yɔ yí sɔ.*

¹⁸ *Yé Mɪn m'ɔ yili nɪnnge sɔ'n-mɔ
helelɪ daba daba'n,
ɛjɔle m'ɔ le kan nɪn anun.*

¹⁹ “ɛhika atɪ, mɪn de mɪn tɔ nɔn kɛ ɔ tɪ man kpa kɛ bɛ kele bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu mɔ b'a fa bɛ nwɔn b'a wula Nyanmian asa nun'n yalɛ.

²⁰ Nan kɔsɔ, yɛ héle bɛ kalata yɛ hán yɛ héle bɛ kɛ nán bɛ di amɔan sɔ naan, nán bɛ di naan bɔka yí moja'n, nán bɛ di cunmun, ɛsɛ nán bɛ yɔ satɪlɪfɔe nyɔlɛ.

²¹ Afɪ, ɔ fi tɪtɪ, kulo kɔn biala asɔ, menian kan Moyizɪ mala nɪn anun ɛjɔle. Bɛ kɪnnɔa yí *ɛnwɔnmian ele cɪan daa Zufu-mɔ asɔnɪn sua'n-mɔ anun.”

Kalata'n mɔ bɛ helelɪ nwanlɪn asɔnɪn mma'n-mɔ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n

²² Mɔ Zvakɪ anɔan tɔlɪ'n, mmɔfɔe'n-mɔ nɔn mgbain-mɔ nɔn asɔnɪn mma'n-mɔ kwalaa anɔan kɔ sɛ bɛ nwɔn. Bɛ kɔ yɪ anianman mmie-mɔ bɛ afian ɛbele mɔ bɛ nɔn Pɔlv nɔn Baanabasɪ 'kɔ Antɪɔsɔ ɔ. Bɛ mɔ bɛ yili bɛ'n-mɔ y'ɔ le Zudɪ mɔ bɛ fɛle yí Baasabasɪ'n, ɔ nɔn Silasɪ. Zudɪ nɔn Silasɪ tɪ asɔnɪn nɪn anun menian mɔ anianman'n-mɔ fɛlɪ bɛ mɔ kpa ɔ.

²³ Kalata'n mɔ bɛ falɪ wulalɪ bɛ sa nun'n, ɛ 'nwun ɛjɔle m'ɔ wɔ nun'n:
Anianman-mɔ,

Emo mɔ be ti man Zufu mɔ be wɔ Antioṣu kulo nun asu, Sili nun Silisi mɔn nun anun'n, Zozi mmɔfue'n-mɔ nun asɔnɔn mgbain'n-mɔ mɔ be ti emo anianman'n, bɛ nwan be 'bisa emo ahun.

²⁴ Y'a ti yí ke menian fi yé afian ewa b'a hɔ a hehele ninngɛ b'a sɛci emo ati anun, ɛsɛ b'a man emo lwa a bɔ bɛ nwɔn. Menian sɔ'n-mɔ, nán yé yé ye sɔanlɔn bɛ ɔ.

²⁵ Ehi ka ati, yé nwan a sɛ yé nwɔn ewa, y'a yí menian kɛ bɛ hɔ tó emo. Be nun yé nianman Pɔlu nun Baanabasí mɔ bɛ nwɔn cian yé'n yé bɛ lɛ ba ɔ.

²⁶ Yé Mɔn Zozi Kilisi dunman nun, ahan menian'n-mɔ 'kun Pɔlu nun Baanabasí.

²⁷ Ejɔle mɔ y'a hele yí ewa'n, Zudi nun Silasí muonun, be 'ba han nun ejɔle bɛ kele emo.

²⁸ ɔ sanlɔn kɛ ye nun Wawe Nwannzan-nwannzan'n, ye ngulo man kɛ emo nwun ɛfɛ kón. Nan m'ɔ ti cɔnnjin'n yé ye lɛ fa ye tɔ emo anyunnun ɔ.

²⁹ Ehi ka ati, nán be di amvan sɔ naan, nán be di naan bɔka yí moja'n, nán be di cunmun. ɛsɛ nán be yɔ satilɔfue nyɔlɛ. Sɛ emo yaci nyɔlɛ sɔ'n-mɔ gua a, ɔ ti kpa.

Yé wɔ cian fufɔle!

³⁰ Ehi, bɛ kɔ man bɛ mɔ be yíli bɛ nun atɔn kɛ bɛ hɔ Antioṣu. Mɔ be juli elo'n, bɛ kɔ yia yé Mɔn menian'n-mɔ kɔlaatin bɛ kɔ fa kalata'n bɛ kɔ wula bɛ sa nun.

³¹ Bɛ kɔ kɔnnga kalata'n. Mɔ be tɔli nun ejɔle nun anwɔnsele'n m'ɔ wowulali bɛ'n, bɛ kɔlaa bɛ kɔ li yí nwɔn fɛ.

³² Kemɔ anɔn Zudi nun Silasí muonun, bɛ ti mgbɔmanfue'n, bɛ kɔ han ejɔle dɔɔn bɛ kɔ hele anianman'n-mɔ bɛ kɔ wowula bɛ anwɔnsele bɛ kɔ cɔci bɛ lwa.

³³ Zudi nun Silasí kɔ li kɔ yɔ elenyuan kɔn ebele. Mɔ bɛ ehɔle temɔn juli'n, anianman'n-mɔ nun bɛ bɛ kɔ li ngali bɛ kɔ man bɛ atɔn bɛ kɔ sa bɔ kɔ hɔ bɛ mɔ bɛ sɔanlɔn bɛ nun anwɔn elo. [

³⁴ Nan Silasí dɛ, ɔ kɔ ha Antioṣu ebele.]

³⁵ Pɔlu nun Baanabasí, bɛ kɔsɔ bɛ kɔ ha Antioṣu ebele. Be nun mmie-mɔ dɔɔn kpa bɛ kekele menian'n-mɔ ninngɛ ɛsɛ bɛ kan yé Mɔn Anvan Ejɔle'n.

Pɔlu nun Baanabasí 'ba tɔti bɛ nwɔn nun

³⁶ M'ɔ lili kɔ yɔ elenyuan kɔn'n, Pɔlu kɔ han kɔ hele Baanabasí kɛ: “Kulo'n-mɔ kɔlaatin mɔ ye sɔnɔn sɔ ye hanlɔn yé Mɔn Anvan Ejɔle'n, ye hɔ sɔ ye fɔfua anianman'n-mɔ anwɔn.”

³⁷ Ehɔle nun anun an, anun Baanabasí kulo kɛ Zvan mɔ bɛ fɛle yí Maaki'n nun bɛ kɔ.

³⁸ Pɔlu nianlɔn an, anun ɔ nvata man kɛ Zvan Maaki kɔ bie. ɔ sanlɔn kɛ, ɔ yacili Pɔlu nun Baanabasí Panfilí mɔn nun, ɔ a mmɔka man bɛ junman nun anun fíi kón.

³⁹ Ehi a, akpɔlɔwa kɔ tɔ Pɔlu nun Baanabasí afian dede bɛ kɔ tɔti bɛ nwɔn nun. Baanabasí kɔ fa Zvan Maaki bɛ kɔ fɔ meli nun bɛ kɔ hɔ Sipɔlu mɔn nun.

⁴⁰ Pɔlu kɔsɔ kɔ fa Silasí. Mɔ anianman'n-mɔ falí bɛ wulali yé Mɔn asa nun yuel'n, cuein, yé Pɔlu nun yí, bɛ hɔli ɔ.

⁴¹ Bɛ kɔ nanndi Sili nun Silisi mɔn nun anun. Bɛ kɔ wowula asɔnɔn mma'n-mɔ anwɔnsele.

16

Pɔlu nun Silasí 'ba fa Timote bɛ bɔ bɛ nwɔn

¹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anun Pɔlu nun Silasí b'a hɔ Delibɔ nun Lisitili. Anun yé Mɔn sɔanlɔn'n kɔn wɔ Lisitili ebele. Bɛ fɛle yí Timote. Yí nin'n tɔ Zufu, ɔ de Nyanmian di. Nan yí si'n tɔ Geleki.

² Anianman'n-mo mo be wo Lisitili ebele nun be mo be wo Ikoninwomun'n, be kan ke Timote ti swanlan kpa.

³ Ehi a, Polu nwan o 'fa Timote bo yi nwun. O ko fa yi ko bo yi nwun. Zufu'n-mo mo be wo ebele etin die nun asu'n dunman nun, Polu ko man be ko kpe Timote mmian nun. O sanlin ke be kwalaa be si ke Timote asi'n ti Geleki.

⁴ Kulo mo be ko sin su'n, ninng'e'n mo Zoluzalemun elo asonun nun asu mgbain'n-mo nun mmofue'n-mo heleh'i'n, ninng'e so'n ye be kan be kele anianman'n-mo ke be li so o.

⁵ Anin asonun mma'n-mo dedi'n le ko yi nyunnun, ese anin be nwun le son. Afi cian daa menian fa be nwun be man ye Min.

Ye Min 'ba hun Polu elalie

⁶ Ehi anzin, Polu nun Silasi nun Timote be ko ho Azi man nun. Ebele, Wawe Nwanzan-nwanzan nun a mman man be atin maan b'a ngan man Nyanmian Anwan Ejole'n. Be ko kpe nun Filizi nun Galasi man nun.

⁷ Mo anin be ka kaan be ju Misi man nun'n, be nwan be 'ko Bitinin man nun. Nan kusv Zozu Wawe'n ngo man be atin.

⁸ Ehi a, be ko kpe nun Misi man nun anun, be ko ho Tolowasi kulo nun asu lika mo meli'n-mo jinlan'n.

⁹ Ebele, kongoe, ye Min ko hun Polu elalie. Elalie nun anun, Polu 'nian an, anin Masedvanun man nun anun swanlan kun jin yi nyunnun ebele, o le sele yi ke: "Sin Masedvanun man nun anun ewa nan bala buka ye!"

¹⁰ Mo Polu hunlin elalie so'n yueh'i'n, ebele ala, ye ko bobua ye nwun mo ye 'ko Masedvanun o. O sanlin ke, anin y'a nwun yi fsun ke ye Min le fele ye ke ye ho bo Ejolekpa'n ye hele elo man nun anun menian'n-mo.

Filipu kulo nun asu

¹¹ Ye ko fu meli nun Tolowasi ebele ye cuein, ye nwan y'o le asue afian kpole'n mo be fele yi Samotalasi nun asu. Mo alfe hunlin'n, ye ko bo ye ti Neyapolisi kulo nun asu.

¹² Ye fi Neyapolisi ebele ye ko ho kulo'n mo be fele yi Filipu nun asu. Filipu ti Masedvanun alimua etin'n kulo, ese Lomon menian wo ebele. Ye lili ko yo elesan kun kulo so nun asu.

¹³ Mo *enwomian ele cian'n juli'n, ye fi kulo nun asu ye ko jasv. Ye ko ho asue kun anwan. Ye yoli ajonlin ke ebele ye Zufu'n-mo yia be yo asonun o. Ye ko tetanlan asi. Ye ko han ejole'n ye ko hele mmalasua'n-mo mo anin b'a yia ebele'n.

¹⁴ Mo ye 'kan ejole'n, anin balasua kun le tie. Balasua so'n, be fele yi Lidi. O fi kulo'n mo be fele yi Tiatili nun asu. O tonun etanlan kakale mo yi nwun cian. O so Nyanmian. Ye Min ko buke yi ajonlin maan o ko yo anzue o ko tie ejole'n mo anin Polu le kan'n.

¹⁵ Be ko sonun yi nun yi sasu'n-mo. Mo be sonunlin yi yueh'i'n, o ko fele ye, yi nwan: "Se emo de tu nun ke min de ye Min min di sakpa a, anin emo bala a tanlan min awulo." O si ye so dede ye ko kpai ye ko tie.

Be 'ba gua Polu nun Silasi fiadi

¹⁶ Ehi, mo anin ye le ko lika mo ye yo asonun elo'n, afanian kun ko a ko tu ye. Balasua so'n, wawe ete kun wo yi nun. Wawe ete so'n man o yi munnzue o nyan esika doun kpa man yi min-mo.

¹⁷ Afanian'n ko si ye so, ye nun Polu, o le tian kan ke: "Nyanmian'n m'o wo anwunno elo'n, yi ngva y'o le menian ehi-mo. Atin'n mo be sin so a be nyan be ti'n, yi nwun ejole ye be le kan be kele emo o!"

18 Afanian'n le yí sɔ dede kɔ yɔ cian nyɛ nyɛ. Yí bɛ-yue-asɛ, yí nyɔlɛ'n kɔ hun Pɔlv ɛya. Pɔlv kɔ bɪl yí nyɔn ɔ kɔ han kɔ hele wawɛ ɛtɛ'n kɛ: "Zoi Kilisi dunman nun, mɪn nwan ɛ fi balasua nun anun ɛ fite!" Mɔ Pɔlv hanlɪn sɔ'n, ɛbele ala, wawɛ ɛtɛ'n fi balasua nun anun ɔ kɔ fite.

19 Sian diɛ mɔ afanian nun amin-mɔ nian an, ɔ nyi man munnzue nán b'a nyan esika'n, bɛ kɔ hyɔn Pɔlv nɔn Silasɩ asɩ dede bɛ nɔn bɛ kɔ hɔ lika mɔ bɛ di ɛjɔlɛ'n mgbain'n-mɔ aja su.

20 Bɛ kɔ fa bɛ bɛ kɔ hɔ kɔ wula *Lɔmvɔn awaa menian'n-mɔ asa nun. Bɛ nwan: "Menian ɛhi-mɔ lɛ sɛci yɛ kulo'n.

21 Bɛ ti Zufɔ, ninngɛ mɔ bɛ kekele'n, yɛ mɔ yɛ ti *Lɔmvɔn menian'n, yɛ mala'n mman man yɛ atɪn kɛ yɛ tɛ anaan yɛ yɔ."

22 Bagua'n kɔsɔ kɔ jasɔ Pɔlv nɔn Silasɩ akɔmɪn anun. Awaa menian'n-mɔ man bɛ kɔ tua Pɔlv nɔn Silasɩ bɛ kɔ lɛ bɛ taladiɛ'n. Bɛ kɔ man atɪn kɛ bɛ fɪn bɛ mgbɛle.

23 Mɔ bɛ finlin bɛ mgbɛle yueli'n, bɛ kɔ gua bɛ fiadi. Bɛ kɔ han bɛ kɔ hele nzalafu'n m'ɔ nian fiadi nun asɔ'n kɛ ɔ sɩsa bɛ kpa.

24 Mɔ bɛ hanlɪn sɔ bɛ heleli nzalafu'n, yí kɔsɔ ɔ kɔ gua bɛ fiadi sua nɔn akunnun ɛbɔ kpa. ɔ kɔ fa tabɔa ɔ kɔ bɔ bɛ ja kpaun.

25 Kɔ yɔ alimunnun, anɔn Pɔlv nɔn Silasɩ lɛ yɔ asɔnɔn bɛ tɔ ejue bɛ yɔ Nyanmɪan ayɛ. ɛhunlɪn-mɔ mɔ bɛ wɔ fiadi sua nɔn anun'n, anɔn bɛ lɛ tie.

26 Kɔnmgbɔ ala, asɛ'n kɔ kpusu sɛlɛ kpa dede fiadi sua nɔn awulabɛbɔ nɔn anwɔn kɔ han. ɛbele ala, fiadi sua nɔn anwan'n-mɔ kɔ tike tike. Bɛ mɔ b'a gua bɛ fiadi'n-mɔ ngɔnzɔngɔnzɔ'n-mɔ kɔ titi titi.

27 Nzalafu'n kɔ tinngɛ. M'ɔ nwonlin kɛ fiadi sua nɔn anwan'n-mɔ gugua sɔ'n, ɔ kɔ hyɔn yí dadɛ'n, ɔ fa kun yí nwɔn. Afɩ ɔ jɔnlɪn kɛ anun bɛ mɔ bɛ wɔ fiadi sua nɔn anun nɔn a nwanndi nwanndi.

28 Mɔ Pɔlv nwonlin yí'n, ɔ kɔ tian sɛlɛ kpa, yí nwan: "N'ɛ kun wɔ nwɔn! Yɛ kwalaa yɛ wɔ ɛwa!"

29 ɛhi a, nzalafu'n kɔ bisa kɛ bɛ mán yí kanlannɛ. Ndɛ-ndɛ, ɔ kɔ wɔlv sua'n mɔ Pɔlv nɔn Silasɩ wɔ nun nɔn anun. Esulo kɔ han yí, yí nwɔn lɛ wɔsɔ yí ɔ kɔ tu kɔ tɔ Pɔlv nɔn Silasɩ aja nun.

30 M'ɔ yɔli sɔ'n, ɔ kɔ man Pɔlv nɔn Silasɩ kɔ fite. ɔ kɔ bisa bɛ kɛ: "Nja-mɔ, mɪn 'yɔ sɛ nán m'an nyan mɪn ti!"

31 Pɔlv nɔn Silasɩ nwan: "De yɛ Mɪn Zoi di, ɛ nɔn wɔ nwɔn amma'n-mɔ 'ba nyan bɛ ti."

32 Pɔlv nɔn Silasɩ kɔ han yɛ Mɪn Anwan ɛjɔlɛ'n bɛ kɔ hele yí nɔn yí awulo nɔn anun menian'n-mɔ kwalaaɪn.

33 Kɔngɔɛ kpa, dɔɛ sɔ nɔn asɔ, nzalafu'n nɔn Pɔlv nɔn Silasɩ bɛ kɔ hɔ, ɔ kɔ nwonnnɪn bɛ nwɔn nganlan'n-mɔ anun. ɔ kɔ man bɛ kɔ sɔnɔn yí nɔn yí awulo nɔn anun menian'n-mɔ kwalaaɪn.

34 ɔ nɔn Pɔlv nɔn Silasɩ kɔ hɔ awulo ɔ kɔ man bɛ like bɛ kɔ li. Bian sɔ'n nɔn yí nwɔn amma'n-mɔ kwalaaɪn kɔ li fɛ kpa. ɔ sanlɪn kɛ b'a lɛ Nyanmɪan b'a li.

35 Mɔ alɛ hunlɪn'n, Lɔmvɔn awaa menian'n-mɔ kɔ yɩ menian kɛ bɛ hɔ hán héle nzalafu'n kɛ: "Yaci menian sɔ'n-mɔ nun."

36 Nzalafu'n kɔ a kɔ han kɔ hele Pɔlv kɛ: "Mgbain'n-mɔ a man atɪn kɛ bɛ yáci ɛmɔ nun. Yí ti, ɛmɔ kwalaa kɛ bɛ fite bɛ kɔ anzɔnnɔnɔ nun."

37 ɛhi a, Pɔlv kɔ han kɔ hele bɛ mɔ mgbain'n-mɔ yɩli bɛ'n kɛ: "Yɛ mɔ yɛ ti *Lɔmvɔn menian'n, b'a mmua man yɛ ndɛɛ, b'a bɔ yɛ bagua nun ɛsɛ b'a hyɩ yɛ b'a gua fiadi! Sian anɔn afɩ bɛ kulo kɛ bɛ fia bɛ yɩ yɛ ɔ? Cɛɛ! ɛmɔ hɔ hán héle bɛ kɛ bɛ bɔbɔ muonun bɛ bála a yɩ yɛ!"

³⁸ Mɔ Pɔlv hanlin sɔ'n, menian'n-mɔ kɔ sa kɔ hɔ kɔ tɔ mgbain'n-mɔ bɛ kɔ han ejɔlɛ'n sɔa. Mɔ mgbain'n-mɔ tɔli kɛ Pɔlv nɔn Silasɩ tɩ Lɔmɔn menian'n, bɛ nwɔn kɔ wɔsɔ bɛ.

³⁹ Bɛ muonun bɛ kɔ a kɔ tɔ Pɔlv nɔn Silasɩ. Bɛ kɔ li bɛ mgbata. M'ɔ yueli'n, bɛ kɔ yɩ bɛ fi fiadi sua nɔn anun bɛ kɔ bɔtɔ bɛ kɛ bɛ fi kulo nɔn asɔ bɛ tɩ.

⁴⁰ Mɔ Pɔlv nɔn Silasɩ fi fiadi sua nɔn anun fiteli'n, bɛ hɔli Lidi awulo ɛɔ. Mɔ bɛ nwunlin anianman'n-mɔ anwɔn bɛ wowulali bɛ anwɔnsele yueli'n, cuein yɛ bɛ hɔli ɔ.

17

Tesaloninki kulo nɔn asɔ

¹ Ɛhi, Pɔlv nɔn Silasɩ kɔ kpɛ nɔn kɔ sɩn Anfipolisi nɔn Apolonin kulo nɔn asɔ. Bɛ kɔ hɔ kɔ ju Tesaloninki kulo nɔn asɔ. Tesaloninki ɛbele, Zufu'n-mɔ le asɔnɔn sua kɔn.

² Kɛ Pɔlv kpɩn yɔ yɩ daa'n, ɔ kɔ hɔ Zufu asɔnɔn sua nɔn anun. *Ɛnwɔnmɩan ele cɩan nsan solo sɔ, Pɔlv nɔn menian'n-mɔ mɔ anun bɛ wɔ asɔnɔn sua nɔn anun'n kɔ han Ɛhele Ejɔle nɔn anun ejɔle.

³ Pɔlv kɔ hehele Ɛhele Ejɔle nɔn anun kɛ ɔ di kɛ *Kilisi'n nwun yɩ nyunnun ɔ wu ɔ fi ewue nɔn ɔ tinngɛ. Ɛsɛ ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: "Zozi sɔ'n mɔ mɩn kan yɩ ejɔle mɩn kele ɛmɔ'n, yɩ dein yɛ ɔ tɩ Kilisi nɔn ɔ."

⁴ Mɔ bɛ tɩli yɩ sɔ'n, bɛ nɔn mmie-mɔ leli tɔli nɔn bɛ falɩ bɛ nwɔn bɛ bɔli Pɔlv nɔn Silasɩ. Gelekɩ menian dɔɔn kpa mɔ bɛ sɔ Nyanmɩan'n, bɛ nɔn mmalasua'n-mɔ mɔ bɛ le dibele kpa'n, bɛ kɔsɔ bɛ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ bɔ Pɔlv nɔn Silasɩ.

⁵ Mɔ Zufu'n-mɔ nwunlin yɩ sɔ'n, bɛ kɔ fa bɛ nwɔn ɛkpɔ. Bɛ kɔ nwun tomgban mmie-mɔ gua nɔn asɔ. Bɛ kɔ hohuan bɛ nɔn maan bɛ kɔ tɩ bɛ kɔ wɔlv menian'n-mɔ anun bɛ kɔ fannyan kulo'n. Bɛ kɔ hɔ bian kɔn awulo. Bian sɔ'n, bɛ fele yɩ Zwasɔn. Bɛ 'kɔ a kpɔnnɛ Pɔlv nɔn Silasɩ bɛ fa bɛ bɛ fite bagua nɔn anyunnun.

⁶ Bɛ kɔ kpɔnnɛ Pɔlv nɔn Silasɩ dede bɛ ngɔ nwun man bɛ. Ɛhi a, bɛ kɔ fa bɛ ejɔle bɛ kɔ gua Zwasɔn nɔn anianman'n mmie-mɔ anwɔn. Bɛ nɔn bɛ kɔ hɔ kulo nɔn asɔ mgbain'n-mɔ aja sɔ. Anun bɛ le tian bɛ kan kɛ: "Menian ɛhi-mɔ a bɔ mân bɔndɩn'n. Sian'n, ɛwa yɛ b'a ju ɔ!"

⁷ Zwasɔn a sike bɛ yɩ awulo! Amanmuo mɔ menian sɔ'n kɔalaa bu'n, ɔ nɔn belemgbɩn kpain'n mala diɛ'n-mɔ tɩ man kɔn. Afɩ bɛ le kele kɛ belemgbɩn kɔn bieku wɔ ɛbele, bɛ fele yɩ Zozi."

⁸ Mɔ kulo nɔn asɔ mgbain'n-mɔ nɔn bagua'n tɩli ejɔle sɔ'n, bɛ nwɔn kɔ jue bɛ.

⁹ Mgbain'n-mɔ kɔ bɔ Zwasɔn nɔn ɛhɩnlin-mɔ kale kɔalaa nán b'a yaci bɛ nɔn.

Belee kulo nɔn asɔ

¹⁰ Mɔ alɛ sanlin'n, anianman'n-mɔ kɔ man Pɔlv nɔn Silasɩ bɛ kɔ hɔ Belee kulo nɔn asɔ. Mɔ bɛ juli ɛɔ'n, Pɔlv nɔn Silasɩ kɔ hɔ Zufu'n-mɔ asɔnɔn sua nɔn anun.

¹¹ Belee ɛbele Zufu'n-mɔ ati anun tɩ kpa tala Tesaloninki diɛ'n-mɔ. Bɛ kɔ yɔ anzɔe bɛ kɔ tie Nyanmɩan Anwan Ejɔle'n kpa. Cɩan daa bɛ nɩan Ɛhele Ejɔle nɔn anun bɛ nɩan sɛ ejɔle'n mɔ Pɔlv kan'n nɔn yɩ tɩ kɔn an.

¹² Bɛ nɔn dɔɔn kpa kɔ le Nyanmɩan Anwan Ejɔle'n kɔ li. Gelekɩ'n-mɔ anun, mmalasua mɔ bɛ le dibele mgbili mgbili'n, bɛ nɔn mmelenzua dɔɔn kpa kɔsɔ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ man yɛ Mɩn.

¹³ Nan mɔ Tesaloninki Zufu'n-mɔ tɩli kɛ Pɔlv le kan Nyanmɩan Anwan Ejɔle'n Belee ɛɔ'n, bɛ kɔ a bɛ kɔ wowula menian'n-mɔ abɔ bɛ kɔ fannyan kulo'n.

¹⁴ Ebele ala, anianman'n-mo ko man Pɔlv ko bo yi ti asue jenvie nun anvan elo. Nan kusu Silasi nun Timote halɔ Belee ebele.

¹⁵ Bé mo anun be nun Pɔlv le ko'n, be nun yi hɔli dede be juli Atenun kulo nun asu. Mo be sieli yi Atenun ebele'n ye be salɔ hɔli Belee o. Mo be 'sa be ko'n, Pɔlv manlan be ngalie ke Silasi nun Timote bála nde-nde ba a to yi Atenun ebele.

Atenun kulo nun asu

¹⁶ Mo anun Pɔlv wo Atenun ebele o le nwɔnnɔde Silasi nun Timote'n, kulo nun asu amvan nwala nwala nun anwɔn eya ko hun yi kpa.

¹⁷ Pɔlv nun Zufu'n-mo nun be mo be ti man Zufu mo be su Nyanmian'n, o nun be be kan Ebele Ejole nun anun ejole be asonun sua nun anun. Cian daa gua nun asu, be mo Pɔlv nun be ko yia'n, o kan Nyanmian Anvan Ejole'n o kele be.

¹⁸ Epikuli nun Esitoyiki fá'n-mo asu mgbain mmie-mo kusu nun Pɔlv ko juja. Anun mmie-mo le bisa ke: "Atiba ehi nwan nze?" Anun mmie-mo a so so ke: "O le kan mmusun ngacile-mo anwɔn ejole". Be le kan so, afi anun Pɔlv le kan Zozi nun yi ewuetinngɛ nun anwɔn ejole.

¹⁹ Ehi a, be ko fele Pɔlv be nun yi ko ho mgbain'n-mo mo be sie kulo nun anyunnun. Mgbain so'n-mo, be fele be "Ayelopazu mma". Be ko bisa Pɔlv ke: "Asu, e kuala ke e kan ngehele fufɔle so nun anwɔn ejole kaan kele ye o?"

²⁰ O sanlin ke, ninngɛ ngacile ngacile'n mo o le kan yi nwɔn ejole e kele ye'n, ye kulo ke e tu yi bu."

²¹ O 'ba yo so'n, anun Atenun ebele, kulomannin nun nyɔfɔe amannɛ ebɔ, o nun amannɛ fufɔle etie ala y'o ti be like mo be yo o.

²² Ehi, Pɔlv ko jinlan Ayelopazu mma'n-mo afian, yi nwan: "Atenun amma, m'an to min nyin m'an nenian dede a, anun emo ti menian mo be le kpɔnnɔde Nyanmian sakpa.

²³ Afi mele mo min 'kpannza emo kulo nun asu min nenian emo amvan'n-mo ninngɛ'n, m'an nwun ke b'a hele b'a gua amvan sua kun anwɔn ke: 'Ehi ti busun bie mo ye nzi man yi'n die.' Inhin! Like so'n mo emo so yi nan kusu emo nzi man yi'n, yi nwɔn ejole ye min 'ba han min kele emo nun o.

²⁴ "Nyanmian Kpili m'o bɔli mân'n nun nun ninngɛ'n-mo kwalaaatin'n, o ti anwunno nun asi'n minlan. Sua mo swanlan ko si ko man yi'n, nán nun y'o da o.

²⁵ Eɛe kusu o'a nze man ke swanlan gúa yi nwan alɛ. O sanlin ke yi lili ye o man kulo menian'n-mo kwalaa ngwan, o man be de enwonmian o man be ninngɛ kwalaaatin o.

²⁶ O nanndi kulo swanlan konmgbɛ cein asu ye o'a bo menian'n-mo kwalaa mo be wo asie nun asu nun o. Elɔlɔɛ nun lika mo be 'tetanlan nun eyee eyee, o'a hele yi kwalaaatin.

²⁷ O a yo yi so maan menian'n-mo kpɔnnɔde yi, be tuto be sa dede be nwun yi. Afi Nyanmian wo ye nun kon biala anwɔn kuku.

²⁸ O sanlin ke 'se ye ti menian an, o fi yi.' Ejole konmgbɛ so'n ye emo menian'n-mo mo be kele kalata'n heleli o. Bé nwan: 'Ye kusu, ye di yi afilie'n bie.'

²⁹ "Kemo afi ye di yi afilie'n bie'n, nán man ye junlun ke Nyanmian ti esika emanlan amvan, jete anaan ebue mo kulo swanlan a bo yi ti anun o'a yo o.

³⁰ Nyanmian mmu man mele'n mo anun menian'n-mo nzi man ejole fíí'n kón. Nan sian die, o le fele menian'n-mo mo be wo lika kwalaaatin'n ke be káci be abalabo'n.

³¹ Afi, o'a hele cian kun mo o 'ba bua mân bɔndin'n ndɛɛ sɛsɛ su o. Yi ti, o'a yi yi nwɔn swanlan. Swanlan so'n, o man o fi ewue nun o'a tinngɛ maan menian'n-mo kwalaa a nwun yi!"

³² Mɔ Pɔlv hanlɪn ewuettinngɛ ɛjɔlɛ mɔ bɛ tɪlɪ'n, mmie-mɔ kɔ gʊlv yɪ nwɔn, mmie-mɔ kʊsv nwan: “Cɪan fʊfɔlɛ yɛ kɔ tie wɔ ɛjɔlɛ sɔ'n.”

³³ Anɪn kɛ ɔ kpɪnlɪn yɔlɪ mɔ Pɔlv fɪ bɛ nun ɛbɛlɛ ɔ jasɔlɪ nɪn anɪn.

³⁴ Nan kʊsv, bɛ nun mmie-mɔ falɪ bɛ nwɔn bɛ bɔlɪ Pɔlv ɛsɛ bɛ lelɪ yɛ Mɪn bɛ lɪlɪ. Bɛ mɔ bɛ lelɪ yɛ Mɪn bɛ lɪlɪ'n mmie-mɔ y'ɔ le Denɪnsɪ m'ɔ wɔ Ayelopazv nɪn anɪn bɛ'n. Balasua kʊn, bɛ fɛlɛ yɪ Damalɪ nɔn mmiekun-mɔ.

18

Kolɪntɪ kulo nɪn asv

¹ Ɛhɪ anzin, Pɔlv fɪ Atɛnɪn ɛbɛlɛ ɔ kɔ hɔ Kolɪntɪ kulo nɪn asv.

² M'ɔ juli ɛlɔ'n, ɔ kɔ tɔ Zufv belenzua kʊn. Belenzua sɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ Akilasɪ. Ɔ fɪ Pɔn mɔn nɪn. Yɪ yɪ'n lɪ Pilisilɪ. Bɛlɛ mɔ bɛ fɪ Itali mɔn nɪn ba a ɔ. Ɔ sanlɪn kɛ belemgbɪn kpain'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Kulodv nɪn a han kɛ Zufv'n-mɔ kvɔlaatin fɪ Lɔmɔn kulo nɪn asv bɛ tɔ. Pɔlv kɔ fa yɪ nwɔn kɔ bɔ bɛ.

³ Kɛmɔ bɛ junman'n mɔ bɛ di'n nɔn Pɔlv diɛ'n tɪ kʊn'n, afɪ bɛ nwɔn tanti, Pɔlv nɔn bɛ bɛ kɔ tanlɛn bɛ kɔ lɪ junman.

⁴ *Ɛnwɔnmɪan ɛlɛ cɪan daa, Pɔlv kan Nyanmɪan Anvɔn Ɛjɔlɛ'n Zufv'n-mɔ asɔnɪn sua nɪn anɪn. Ɔ kulo kɛ Zufv'n-mɔ nɔn bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufv'n de ɛjɔlɛ sɔ'n tɔ nɪn.

⁵ Nan mɔ Silasɪ nɔn Timote fɪ Masedvɔnɪn mɔn nɪn bɛ walɪ tɔlɪ Pɔlv'n, Nyanmɪan Anvɔn Ɛjɔlɛ nɪn ala yɛ anɪn Pɔlv kan ɔ. Ɔ kan yɪ yuein keke Zufv'n-mɔ kɛ Ngvɔndɛfɔɛ'n y'ɔ le Zozɪ.

⁶ Ɛjɔlɛ'n mɔ Pɔlv kɔ han'n, Zufv'n-mɔ bɔ yɪ. Bɛ kpɛ Pɔlv nzɔba. Ɛhɪ a, Pɔlv kɔ wʊsv yɪ taladiɛ'n-mɔ anɪn kɔ gua bɛ nwɔn, ɔ kɔ han kɔ hele bɛ kɛ: “Sɛ ɛmɔ mɪnlɪn an, ɛmɔ muonun bɛ ɛjɔlɛ ɔ. Mɪn nzɪ man nɪn. Sɪan diɛ, bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufv nɪn anwɔn yɛ mɪn kɔ ɔ.”

⁷ Mɔ Pɔlv hanlɪn sɔ yuelɪ'n, ɔ fɪ ɛbɛlɛ ɔ kɔ hɔ bɪan kʊn awulo. Bɪan sɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ Titɪyusɪ Zusutusu. Ɔ sv Nyanmɪan. Yɪ awulo'n mantan Zufv'n-mɔ asɔnɪn sua'n.

⁸ Nunhan kʊn, bɛ fɛlɛ yɪ Kilisɪpusɪ, ɔ tɪ Zufv'n-mɔ asɔnɪn sua nɪn asv kpain. Ɔ nɔn yɪ awulo nɪn anɪn menian'n-mɔ kvɔlaatin bɛ kɔ fa bɛ nwɔn bɛ kɔ man yɛ Mɪn. Kolɪntɪ ɛbɛlɛ menian dɔvɔn mɔ bɛ tɪlɪ ɛjɔlɛ'n mɔ Pɔlv hanlɪn'n, bɛ falɪ bɛ nwɔn bɛ manlɪn yɛ Mɪn ɛsɛ bɛ sɔnɪnlɪn bɛ.

⁹ Ɛhɪ, kɔngɔɛ kʊn, yɛ Mɪn kɔ hɪn Pɔlv ɛlalɛ ɔ kɔ han kɔ hele yɪ kɛ: “Pɔlv, n'ɛ sulo, nan wɔ lɪlɪ kan ɛjɔlɛ'n kɔ wɔ nyunnun, n'ɛ muan wɔ nvan.”

¹⁰ Ɔ sanlɪn kɛ mɪn nɔn wɔ yɛ ɔ san ɔ. Svɔnlan fɪfɪ ngvɔla man kɛ ɔ cɪ wɔ ɔ yɔ wɔ ɛtɛ. Afɪ mɪn menian dɔvɔn kpɔ wɔ kulo ɛhɪka asv.”

¹¹ Mɔ yɛ Mɪn hanlɪn sɔ yuelɪ'n, Pɔlv tanlanlɪn Kolɪntɪ ɛbɛlɛ afɔvɛ kʊn sala nsɪan ɔ hehelɪ menian'n-mɔ Nyanmɪan Anvɔn Ɛjɔlɛ'n.

¹² Ɛhɪ, mɛlɛ mɔ anɪn Galɪv tɪ Lɔmɔn kʊnmanna Akayɪ mɔn nɪn'n, Zufv'n-mɔ kɔ hɔ Pɔlv atɪ ahuan. Bɛ nɔn yɪ kɔ hɔ awaa nɪn mgbain'n-mɔ aja sv.

¹³ Bɛ nwan: “Atɪn mɔ mala'n ngele man'n yɛ svɔnlan ɛhɪ keke menian'n-mɔ maan bɛ sɪn sv bɛ sv Nyanmɪan ɔ.”

¹⁴ Nan bɛ hanlɪn ɛhɪ mɔ ahan Pɔlv 'buke yɪ nvan'n, Galɪv kɔ han kɔ hele Zufv'n-mɔ kɛ: “Sɛ svɔnlan ɛhuan ɛjɔlɛ anaan nyɔlɛ ɛtɛ bɛ ɛjɔlɛ a, mɪn 'sɛ mɪn nzɔ mɪn tie ɛmɔ, ɛmɔ Zufv'n-mɔ.”

¹⁵ Nan kɛmɔ ɔ'a yɔ dunman nɔn ɛmɔ muonun bɛ mala nɪn anwɔn akpɔlvwa ɛsɛ ɛjɔlɛ'n, yɪ diɛ ɛmɔ ɛjɔlɛ ɔ. Mɪn ngulo man kɛ mɪn di ɛjɔlɛ sua-mɔ!”

¹⁶ Mɔ Galɪv hanlɪn sɔ yuelɪ'n, ɔ kɔ hɪhan bɛ nɪn.

¹⁷ Ehi a, Zufu'n-mo kwalaaatin ko so Sosotenin m'o ti Zufu'n-mo asonin sua nun aso kpain'n, be ko bu yi awaa nun ebele. Nan mo be 'bu yi'n, Galion ko yi yi nyun sua tili.

Pɔlv 'ba sa ko Antioṣv.

¹⁸ Ehi anzin, Pɔlv hyeli Kolintɛ ebele kpa. Elehun kun, o ko sele anianman'n-mo atin. Mo be manlin yi atin'n, o non Akilasɛ non Pilisili be ko fu meli kun anun be ko ho Sili man nun. Asannan nan b'a tu be bu'n, Pɔlv man be kpali yi ti'n kulo'n mo be fele yi Sankale nun asv. O sanlin ke, o babɔali Nyanmian.

¹⁹ Be ko ho ko ju kulo'n mo be fele yi Efɛzi nun asv. O ko yaci Akilasɛ non Pilisili ebele. O ko ho Zufu'n-mo asonin sua nun anun o non be be ko han Nyanmian Anvan Ejole'n.

²⁰ Be ko han be ko hele Pɔlv ke o hye ebele kaan. Pɔlv nwan cɛcɛ.

²¹ Mo Pɔlv fi be nwɔn ebele o 'ko'n, yi nwan: "Se Nyanmian bɔa a, mun 'ba sa mun ba fua emɔ anwɔn." O ko fu meli nun Efɛzi ebele

²² o ko ho Sezale. O fi Sezale ebele o ko ho asonin mma nun ahun ebisa Zoluzalemɔn elɔ. O fi Zoluzalemɔn o ko ho Antioṣv.

²³ O lili temɔn kaan ebele. Eɛ o ko sa ko fa atin'n biekun. O ko sunsɔn Galasi non Filizi man nun anun kulo kulo'n-mo asv, o ko fofua anianman'n-mo kwalaaatin abɔv, o ko wowula be anwɔnsele, o ko man be dedi'n ko ho yi yunnnun.

Apolosv 'ba ho Efɛzi non Kolintɛ

²⁴ Ehi, Zufu belenzua kun ko a ko ju Efɛzi ebele. Belenzua so'n be fele yi Apolosv. O fi Ezipiti man nun anun kulo'n mo be fele yi Alegizannndili nun asv. Apolosv ti swanlan m'o si jujo eɛe o si Ebele Ejole'n kpa bɔkɔ.

²⁵ Be hanlin ye Mun Anvan Ejole be heleli yi. O le anwɔnndeke o kan eɛe o kekele menian'n-mo Zozi anwɔn ejole'n fɔɔn. Nan kosv, Zvan esonian die nun ala y'o si yi o.

²⁶ Elehun kun, Zufu'n-mo asonin nun anun, Apolosv ko han ejole dede yi nwan ko tɔ. Mo Pilisili non Akilasɛ tili ejole'n mo Apolosv hanlin'n, be ko fa yi be ko bɔ be nwɔn. Be ko hehele yi Nyanmian atin'n yuein yuein kpa.

²⁷ M'o yali so'n, Apolosv yali ajunlin ke o 'ko Akayi man nun. Anianman'n-mo ko wowula yi anwɔnsele. Be ko hele kalata ke o fa man Kolintɛ asonin mma'n-mo. B'a hele yi kalata nun anun ke be so Apolosv nun kanlanman. Mo Apolosv hɔli juli elɔ'n, be mo Nyanmian a nwun be nwɔn anwunnvoe maan b'a kaci yi menian'n, o bukalɛ be kpa.

²⁸ O sanlin ke o kan ejole'n o kekele nun Zufu'n-mo anyunnun ke b'a fun. O le Ebele Ejole'n o kele be ke Zozi y'o ti *Kilisi nun o.

19

Efɛzi kulo nun asv

¹ Ehi, mele mo anin Apolosv wo Kolintɛ'n, Pɔlv nanndi Azi man nun anun mmoka'n-mo asv dede o ko a ko ju Efɛzi kulo nun asv. M'o juli ebele'n, o ko nwun anianman mmie-mo, b'a fa be nwɔn b'a man ye Mun.

² Pɔlv ko bisa be ke: "Ke emɔ fali be nwɔn be manlin ye Mun'n, asv emɔ a nyan Wawe Nwannzan-nwannzan nun o?"

Mo Pɔlv bisali be so'n, be nwan: "Ye tili man ke be fele like bie Wawe Nwannzan-nwannzan bɔbɔ."

³ Ehi a, Pɔlv ko bisa be ke: "Anin esonian benin ye be sonunlin emɔ o?"

Be nwan: "Zvan esonian die'n ye b'a sonun ye o."

⁴ Mò bé hanlín sò'n, Pòlv nwan: “Bé mò bé kò kaci bé abalabò'n mò bé kò fa bé nwón bé kò man Nyanmian'n, bé yé Zvan sò'nín bé ɔ. Èsè anún ɔ lè kan kele Izalaye mân'n kè sɔanlan kòn fí yí nzin ɔ lè ba. Sɔanlan sò'n m'ò di kè bé de yí bé di'n, bé fèlè yí Zozi.”

⁵ Mò Pòlv hanlín sò mò bé tìlì'n, bé kò man bé kò sò'nín bé wò yé Mìn Zozi dunman nun.

⁶ Mò bé sò'nínlín bé yuelì'n, Pòlv kò fa yí sa'n kò fua bé nwón bé kò nyan Wawè Nwanzan-nwanzan'n. Bé kò han aníe ngacile ngacile èsè Nyanmian kò fa ejòlè kò wula bé nwan bé kò han.

⁷ Bé tì kò yò menian bulu nún nnyuan.

⁸ Èhì anzin, Pòlv kò hò Zufu'n-mò asò'nín sua nún anún. Èbèlè asò sala nsan, ɔ nzulo man nun, ɔ kan Nyanmian Belemgbín Mân nún anwón ejòlè ɔ kele bé maan bé kòsò bé de bé di.

⁹ Ejòlè'n mò Pòlv kan'n nvalì man mmie-mò anwón èsè bé ngulo man kè bé de bé di. Bé kan yé Mìn atin nún anwón ejòlè ètè ètè asò'nín sua nún anún. Èhì atì, Pòlv kò yaci bé. ɔ nún bé mò b'a lè yé Mìn b'a lì'n kò hò. Anún sukulu kòn wò èbèlè, bé fèlè yí Tilanunsi sukulu. Sukulu sò nún anún yé cian daa Pòlv kan Nyanmian Anwan Ejòlè nún ɔ.

¹⁰ ɔ hehelì like èbèlè dede afòe nnyuan. ɔ man bé kwalaa mò bé wò Azi mân nún anún'n, Zufu ɔ, bé mò bé tì man Zufu ɔ, bé tìlì yé Mìn Anwan Ejòlè'n.

Seva amma mmelenzua'n-mò anwón ejòlè'n

¹¹ Èhì, anún Nyanmian nanndì Pòlv sò ɔ yò asinbenwón ninnge mgbìlì mgbìlì kpa.

¹² ɔ man hanmuntì duku anaan etanlan m'ò kò han Pòlv anwónnaan'n, sè bé fa bé kan nwuluwafòe'n-mò a, nwuluwafòe'n-mò anwón sa, èsè wawè ètè'n-mò fí bé nún tu.

¹³ ɔ 'ba yò sò'n, anún Zufu mmie-mò kò kulo kulo'n-mò asò bé fòan wawè ètè'n-mò fí nwuluwafòe'n-mò anún. Zufu sò'n-mò kòsò nwan bé 'fa yé Mìn Zozi dunman'n bé fòan wawè ètè'n-mò. Yí tì, bé kan bé kele wawè ètè'n-mò kè: “Zozi mò Pòlv kan yí ejòlè'n dunman nun, mìn nwan èmò fìtè!”

¹⁴ Bé mò anún bé lè di junman sò'n, bé tì mma mmelenzua nsò. Bé sì'n lì Seva, ɔ tì Zufu'n-mò anún tɛɛyífòe kpain'n kòn.

¹⁵ Mò bé hanlín sò'n, wawè ètè'n nwan: “Mìn sì Zozi èsè mìn sì Pòlv kòsò. Nan èmò, nwan menian diè y'ò lè èmò?”

¹⁶ Èhì a, sɔanlan'n mò wawè ètè'n wò yí nún'n kò tì kò tò bé sò. Yí sa kò huala bé kwalaaatín, ɔ kò hele bé yalè kpa dede bé fí sua nún anún bé 'nwanndì a, anún bé nwón gua sò b'a bota bota.

¹⁷ Èfèzi amma, Zufu ɔ, m'ò tì man Zufu ɔ, bé kwalaa bé kò tì ejòlè sò'n, esulo kò han bé. Èsè bé kò man yé Mìn Zozi anyinnzò kpa.

¹⁸ Bé dòn mò bé falì bé nwón bé manlín yé Mìn'n, bé ba bé kan bé nyòlè ètè'n-mò bagua nún anún.

¹⁹ Menian'n-mò dòn mò anún bé yí jiliwa'n nún bé jiliwa kalata'n-mò kò a. Bé kò yala yí menian'n-mò kwalaa anyunnun èbèlè. Bé kò sísín bé kò nwun kalata sò'n-mò gua, ɔ tì esika jètè mma akpui abulanun.

²⁰ Anún kè ɔ kpínlín yòlì mò tunmín sò nún anwónsèlè sò yé Mìn Anwan Ejòlè'n tɛlɛlì nún anún.

Èfèzi kulo'n 'ba fannyan

²¹ Èhì anzin, Pòlv kò fua kè ɔ 'kpè nún Masedvanín nún Akayi mân nún anún ɔ kò Zoluzalemòn. Èhika atì, yí nwan: “Sè mìn kò mìn ju èlò a, ɔ di kè mìn kò Lòmòn kòsò.”

²² Ehi a, ɔ kɔ sɔan yí mmɔkafɔe'n-mɔ anun nnyuan, Timote nun Elası́tɪ. Nan yí muonun yí Pɔlɔ, ɔ kɔ ha Azi mán nun anun ebele kaan biekun.

²³ Mele sɔ'n, yé Mɪn Anɔan Ejɔle'n dunman nun, Efezi kulo'n kɔ fannyan.

²⁴ Anin bian kɔn wɔ ebele, be fele yí Demetiliyusi. ɔ ti junnvɔe. ɔ fa jete ɔ bɔ bɔsɔn balasua'n mɔ be fele yí Aateminsi'n sua mma mma. ɔ nun bé mɔ be di junman sɔ'n nyan nun esika kpili kpa.

²⁵ Elɛhɔn kɔn, Demetiliyusi kɔ yia yí menian'n-mɔ nun junnvɔe ehɪnlɪn-mɔ. ɔ kɔ fa kɔ tɔ be nyunnun ke: “Ebia-mɔ, emɔ sɪ ke yé ekpasie'n fi junman ehi.

²⁶ Nan kɔsɔ, like mɔ bian'n mɔ be fele yí Pɔlɔ yɔ'n, emɔ tɪ ese emɔ nwun yí. Nán ke Efezi ewa angonmun ɔ, nan Azi mán'n kwalaa anun, Pɔlɔ sɔ'n nanndi nun ɔ kan ke amɔan'n mɔ menian'n-mɔ sɔ'n, ɔ ti mgban. Menian dɔɔn a le yí ejɔle nun a tɔ nun.

²⁷ Ejɔle sɔ'n kwalaa ke ɔ man yé junman'n tɔ, ese ɔ kwalaa ke ɔ man bɔsɔn kpili Aateminsi sua'n m'ɔ le dunman'n minlin. Bɔsɔn Aateminsi mɔ Azi mán nun anun nun eyuadi nun anun bé kwalaa be sɔ'n, sɔanlan fíí le ngo bɔ yí dunman kón!”

²⁸ Mɔ Demetiliyusi hanlɪn sɔ mɔ be tɪlɪ'n, eya kɔ a, anin be le tetian be kan ke: “Efezi amma, yé bɔsɔn Aateminsi'n tɪ kpili o! Efezi amma yé bɔsɔn Aateminsi'n tɪ kpili o!”

²⁹ Ejɔle sɔ'n kɔ fannyan kulo bɔndɪn nun anun. Bé kwalaa be kɔ tu woo be kɔ hyɔn Gayiyusi nun Alisitakɪ, bé nuan y'ɔ le lɪka mɔ be yia be kan bé ngɔhɔa'n. Gayiyusi nun Alisitakɪ fi Masedɔanɪn mán nun. Be tɪ Pɔlɔ amanngɔn. Be nun yí yé ɔ kɔ yí atɪn'n-mɔ.

³⁰ Pɔlɔ kulo ke ahan ɔ fite bagua nun anyunnun, nan yé Mɪn menian'n-mɔ a mman man yí atɪn.

³¹ Yí manngɔn mmie-mɔ kɔ be le ngalɛ ke n'ɔ kɔ lɪka mɔ menian'n-mɔ a yia'n. Yí manngɔn sɔ'n-mɔ fi Azi mán nun anun, be di awaa junman.

³² Tɛmɔn sɔ'n, anin lɪka mɔ b'a yia elɔ a yɔ beje beje kpa. Menian mmie-mɔ le tian be kan ejɔle kɔn, anin mmie-mɔ kɔsɔ le tian be kan ejɔle fufɔle. Bé nun mmie-mɔ dɔɔn nzɪ man like mɔ yí tɪ yé b'a yia'n bɔbɔ.

³³ Ehi a, be kɔ sɔsɔ ejɔle nun asɔ be kɔ han be kɔ hele Zufɔ bian kɔn. Bian sɔ'n, be fele yí Alegizandɪlɪ. Anin Zufɔ'n-mɔ le wowula yí bɔ ke ɔ fite bagua nun anyunnun. Mɔ Alegizandɪlɪ fitelɪ bagua nun anyunnun'n, ɔ kɔ tɔ yí sa ke be gúa diin nán ɔ 'kan ejɔle ɔ kele bé.

³⁴ Mɔ menian'n-mɔ nwunlin ke ɔ tɪ Zufɔ'n, bé kwalaa bé bɔ kɔ yɔ kɔn be le tian be kan ke: “Efezi amma, yé bɔsɔn Aateminsi'n tɪ kpili o! Efezi amma, yé bɔsɔn Aateminsi'n tɪ kpili o!” Be le etian sua dede kɔ yɔ dahyɔlɪ nnyuan.

³⁵ Yí be-yue-asɛ, kulo nun asɔ kpɔmanfɔe'n kɔ yɔ kɔ man be kɔ gúa bé ahɔnlɪn asɪ. Yí nwan: “Efezi amma, sɔanlan benin y'ɔ nzɪ man ke Efezi kulo'n yé ɔ sisa bɔsɔn kpili Aateminsi sua'n nun yí abaaba'n m'ɔ fi nyanmiansɔ ɔ'a ju nun ɔ?”

³⁶ Sɔanlan fíí nguala ɔ nzu man yí nwɔn akpɔlɔwa. Yí tɪ, emɔ gúa bé ahɔnlɪn asɪ nán b'a nzecɪ man like.

³⁷ ɔ sanlɪn ke menian'n-mɔ mɔ emɔ nun bé a a ewa'n, b'a nwua man amɔan sua'n-mɔ anun ninngɛ, ese b'a ngan man bɔsɔn Aateminsi kɔsɔ anwɔn ejɔle etɛ.

³⁸ Sɛ Demetiliyusi nun yí junnvɔe'n-mɔ kulo ke be sanman sɔanlan an, ɔ le bian mɔ mgbain'n-mɔ tanlan asɪ be di ejɔle ɔ. Anin lɪka mɔ be kwalaa ke be nun bé ejɔle'n kɔ nun anin!

³⁹ Sɛ Ejɔle biekun wɔ ebele a, anin mgbain'n-mɔ yia a, emɔ kɔ fa kɔ tɔ be nyunnun.

⁴⁰ Afi like mɔ y'a yɔ yí ɛnɛ'n, bɛ kɔala kɛ bɛ tɔn yé ɛsɔan kɛ y'a jasɔ awaa akɔmɔn anun. Ɔ sanlɔn kɛ, sɛ bɛ bisa yé like mɔ yí ti yê y'a yia nɔn an, yɛ ngɔ hɔala man yí nɔan tu nán y'a sa yé nɔn."

⁴¹ Mɔ kpɔmanfɔvɛ'n hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ man bɛ kɔ sanndi.

20

Pɔlv 'ba tu atɔn

¹ Ɛhi, ɔ yɔli mɔ kulo nɔn anun gualɔ diin'n, Pɔlv kɔ yia yé Mɔn menian'n-mɔ. Ɔ kɔ wowula bɛ anwɔnsɛle, ɔ nɔn bɛ, bɛ kɔ li ngalie, cuein yé ɔ hɔli Masedɔvanɔn mán nɔn ɔ.

² Ɔ kɔ nanndi ebele mán sɔ nɔn anun ɔ kɔ han ejɔle dɔɔn ɔ kɔ wowula yé Mɔn menian'n-mɔ anwɔnsɛle. Mɔ Pɔlv wowulali bɛ anwɔnsɛle yueli'n, ɔ kɔ hɔ Gelesi mán nɔn

³ ɔ kɔ li ebele sala nsan. Mele mɔ ahan ɔ fi ebele ɔ 'kɔ Sili mán nɔn'n, bɛ kɔ yí yí anzɔti kɛ Zufu'n-mɔ a hɔ yí ti ahuan. Ɛhi a, Pɔlv kɔ yɔ ajɔnlɔn kɛ ɔ di kɛ ɔ sa yí nzin ɔ sɔn Masedɔvanɔn mán nɔn.

⁴ Mɔ ɔ 'ba'n, menian mɔ bɛ walɔ somanlɔn yí dede bɛ juli Azi mán nɔn'n y'ɔ le Sopateɛ m'ɔ fi Belee kulo nɔn asɔ mɔ yí sɔ y'ɔ le Pilusi'n, Alisitaɔli nɔn Segɔndusi mɔ bɛ fi Tesaloninki kulo nɔn asɔ'n, Gayiyusi m'ɔ fi Delibɔ kulo nɔn asɔ'n nɔn Timote, Tisiki nɔn Tolofimɔn mɔ bɛ fi Azi mán nɔn'n.

⁵ Bɛ kɔ li mɔa yé nyunnun Tolowasi kulo nɔn asɔ bɛ le nwɔnnde yé ebele.

⁶ Mɔ bɛ lili *Paki feti'n yueli'n, mɔn nɔn Pɔlv yɛ kɔ tu yé bɔ Filipɔ kulo nɔn asɔ. Yɛ la asue nyɔnsɔ dede cɔan nnun nán y'a ju Tolowasi y'a tu ɛhɔnlɔn-mɔ. Mɔ yɛ juli Tolowasi'n, yɛ lili ebele mɔle kɔn.

Etisusi ewuetinngɛ'n

⁷ Ɛhi, mɔle'n, yɛ yialɔ yé Mɔn alɛ nɔn anwɔn. Pɔlv kɔ han ejɔle ɔ kɔ hele asɔnɔn mma'n-mɔ. Kemɔ alɛ cɔn an, anɔn ɔ di kɛ Pɔlv kɔ'n, ɔ kɔ han ejɔle dede bɛ kɔ bɔ kɔ yɔ alumnun.

⁸ Anɔn kanlannɛ dɔɔn kpa wɔ awaa nɔn asɔ sua'n mɔ y'a yia nɔn nɔn anun.

⁹ Mele mɔ Pɔlv 'kan ejɔle'n, anɔn kpafele kɔn tɔ mɛnzele nɔn anɔan ɔ le dafi kpa. Kpafele sɔ'n, bɛ fele yí Etisusi. Etisusi fi awaa'n m'ɔ wɔ sɔ ngɔkɔn ngɔkɔn nsan'n, ɔ kɔ tɔ asɔ. Bɛ 'kuku yí sɔ a, Etisusi a wu.

¹⁰ Ɛhi a, Pɔlv kɔ ju asɔ ɔ kɔ han yí nwɔn asɔ ɔ kɔ fa Etisusi yí sa sɔ, yí nwan: "Nán bɛ di yale, ɔ sanlɔn kɛ ɔ wuli man!"

¹¹ M'ɔ yɔli sɔ'n, Pɔlv salɔ fɔli awaa nɔn asɔ. Ɔ kɔ bu kpaɔn'n ɔ kɔ li. Ɔ kɔ han ejɔle dede alɛ kɔ hɔn. Mɔ alɛ hɔnlɔn'n yé ɔ hɔli ɔ.

¹² Kpafele'n die, bɛ nɔn yí 'ba a, anɔn yí nyɔn wɔ sɔ. Ɔ man bɛ kwalaa bɛ lua cɔcɔli kpa.

¹³ Ɛhi, Pɔlv kɔ fa bɛ ja nɔn atɔn'n m'ɔ kɔ kulo'n mɔ bɛ fele yí Asɔsɔ nɔn asɔ. Yé die, yɛ kɔ fu meli nɔn yɛ kɔ li mɔa yí nyunnun Asɔsɔ elɔ. Afi Pɔlv heleli kɛ yɛ yia ebele nán y'a fa yí meli nɔn anun.

¹⁴ Mɔ Pɔlv walɔ tulɔ yé Asɔsɔ ebele'n nán y'a fa yí meli nɔn anun y'a hɔ kulo'n mɔ bɛ fele yí Mintilenɔn nɔn asɔ.

¹⁵ Yɛ juli Mintilenɔn mɔ alɛ hɔnlɔn'n, yɛ la sɔ dede yɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yí Kio nɔn anɔan nɔn. Alɛ hɔnlɔn biekun, yɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yí Samɔsɔ nɔn asɔ. Alɛ hɔnlɔn biekun, yɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yí Minle nɔn asɔ.

¹⁶ Afi Pɔlv fualɔ kɛ bɛ ju Efezi kulo nɔn asɔ ebele a, bɛ njinlan man nán b'a nga man Azi mán nɔn anun ebele. Kɛ ɔ kɔ yɔ nán ɔ'a ju Zoluzalemɔn kulo nɔn asɔ nde *Pantekɔtu feti cɔan'n, ɛhi yé anɔn Pɔlv le junlɔn ɔ.

Pɔlv nɔn Efɛzɪ asɔnɪn nɪn asɔ mgbain'n-mɔ 'ba li ngalɛ

17 Mɔ yɛ juli Minle'n, Pɔlv kɔ tɔ Efɛzɪ asɔnɪn nɪn asɔ mgbain'n-mɔ ngalɛ kɛ bɛ bala a tɔ yɛ Minle ɛbɛɛ.

18 Bɛ walɪ juli ɛbɛɛ a, Pɔlv nwan: “Ɔ bɔ yɪ bɔ alimɔa cɪan mɔ n juli Azi mɔn nɪn anun'n, kɛ m gɔnɪn mɪn nɔn ɛmɔ yɛ nanndɪlɪ'n, ɛmɔ sɪ.

19 M'an bebɛɛ mɪn nwɔn yɛ Mɪn ɛsɔɛ nɪn anun, mɪn tɪtɪ mɪn nyɪn ɛmɔn mɪn sa nɔn, ɛsɛ Zufɔ'n-mɔ man n nwunlin amannɪnhunlun. Ɔ sanlɪn kɛ anɪn bɛ kɔ mɪn tɪ ahuan.

20 ɛmɔ sɪ kɛ like m'ɔ tɪ kpa man ɛmɔ'n, m'an va man fɪɪ m'an via man ɛmɔ. M'an han yɪ kwalaa m'an hele ɛmɔ bagua nɔn ɔ nɔn ɛmɔ awulo'n-mɔ anun.

21 M'an han m'an hele bɛ mɔ bɛ tɪ Zufɔ nɔn bɛ mɔ bɛ tɪ *Gɛlɛkɪ'n kɛ bɛ nɔn bɛ nwɔn bɛ kaci bɛ abalabɔ'n wɔ Nyanmɪan anwɔn ɛsɛ bɛ lɛ yɛ Mɪn Zozi Kilisi bɛ lɪ.

22 “Kɪkaala dɪɛ, n dɪ kɛ sɔanlan mɔ b'a cɪcɪ yɪ ɔ, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n lɛ cɔɪn mɪn kɔ Zoluzalɛmɔn, mɪn nzɪ man ɛjɔlɛ mɔ ɔ 'ba tɔ mɪn ɛlɔ ɔ.

23 Mɔ mɪn sɪ nɪn ala y'ɔ lɛ kɛ, kulo biala mɔ n gɔ ju sɔ'n, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kan kele mɪn kɛ bɛ lɛ ba tɔ mɪn fiadɪ ɛsɛ mɪn 'ba nwun nyɪnlinlin.

24 Nan mɪn dɪɛ, nɔn mɪn ngɔan'n y'ɔ tɪ mɪn cɪnnɪn ɔ. Nyanmɪan anwunnvoe ɛsɛ ɛjɔlɛkpa'n mɔ yɛ Mɪn Zozi a fa a wula mɪn sa nɔn kɛ m mɔ n gɛlɛ menian'n-mɔ'n, kɛ ɔ kɔ yɔ nɔn m'an lɪ junman sɔ'n dede m'an gua yɪ bɔ'n, ɛhɪ y'ɔ tɪ mɪn cɪnnɪn ɔ.

25 “Sɪan dɪɛ, mɪn sɪ kɛ ɛmɔ mɔ m'an tanlan ɛmɔ afɪan m'an bɔ Nyanmɪan Belemgbɪn Mɔn nɔn anwɔn ɛjɔlɛ m'an hele ɛmɔ'n, ɛmɔ lɛ ngɔ nwun man mɪn nyunnun kɔn.

26 Yɪ tɪ, mɪn kan mɪn kele ɛmɔ ɛnɛ kɛ ɛmɔ anun kɔn m'ɔ kɔ minlin'n, mɪn nzɪ man yɪ ɛjɔlɛ nɔn.

27 Ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan afɔtu'n kwalaaɪn, m'an tu ɛmɔ, m'an nva man fɪɪ m'an nvia man ɛmɔ.

28 Yɪ tɪ, ɛmɔ nɔn bɛ nwɔn yɛ ɛsɛ bɛ nɔn menian'n-mɔ kwalaaɪn mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan nɔn a fa a wula ɛmɔ asa nɔn nɔn asɔ kpa. ɛmɔ nɔn Asɔnɪn'n mɔ Nyanmɪan a man yɪ kunnun Baa nɔn a wu a tɔ yɪ tɪ ngɔan nɔn asɔ kpa. Ɔ sanlɪn kɛ Asɔnɪn sɔ'n tɪ yɪ muonun yɪ dɪɛ.

29 “Mɪn sɪ kɛ mɪn kɔ a, menian anwɔn esulo kɛ naan bedi 'ba wɔlɔ ɛmɔ afɪan bɛ fannyan asɔnɪn mma'n-mɔ anun.

30 ɛmɔ muonun afɪan, menian 'ba jasɔ bɛ kan ato ɛjɔlɛ bɛ man dedi mma'n-mɔ sɪ bɛ sɔ.

31 Yɪ tɪ, ɛmɔ kaci bɛ sɪsa bɛ nwɔn. Ɔ sanlɪn kɛ, kɔngɔɛ nɔn eyua dede afɔɛ nsan, mɪn nɔn wɔ sɔ m'an tu ɛmɔ anun kɔn biala fɔɔ. Mɪn 'tu ɛmɔ fɔɔ a, anɪn mɪn sun.

32 “Afɪ sɪan dɪɛ, mɪn fa ɛmɔ mɪn wula Nyanmɪan asa nɔn. Ɔ kwalaa kɛ ɔ man yɪ anwunnvoe ɛsɛ ɛjɔlɛ'n buka ɛmɔ, ɛsɛ ɛmɔ asa kan ajɔ'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a sɪɛ bɛ kwalaa mɔ bɛ tɪ yɪ dɪɛ'n.

33 Mɪn nyɪn a mmɔlɔ man sɔanlan fɪɪ esika, anaan taladɪɛ.

34 ɛmɔ muonun sɪ kɛ n ne mɪn sa n nili junman n nyanlɪn like mɔ anɪn mɪn nɔn mɪn manngɔn'n-mɔ y'a mɪan yɪ nwɔn'n.

35 M'an yɔ yɪ sɔ m'an man ɛmɔ a nwun yɪ nyunnun nɔn yɪ nzɪn'n kwalaaɪn kɛ ɔ fata kɛ yɛ dɪ junman sɔa yɛ buka ehianfɔɛ'n-mɔ. Anɪn yɛ tɪ kaci ɛjɔlɛ'n mɔ yɛ Mɪn Zozi hanlɪn'n. Yɪ nwan: ‘Sɛ ɛ fa man an, salɛ wɔ nɔn tala mɔ bɛ lɛ fa bɛ man wɔ'n.’”

³⁶ Mɔ Pɔlv hanlɪn sɔ yueli'n, ɔ nɔn bɛ bɛ kɔ gua bɛ nanngɔnlɔnman asɔ ɔ kɔ yɔ asɔnɪn.

³⁷ Bɛ kwalaa bɛ le esuan bɛ kɔ tɔ Pɔlv nun bɛ kɔ li ngaliɛ.

³⁸ Alɔabɔ'n m'ɔ hanlɪn bɛ'n y'ɔ le mɔ Pɔlv hanlɪn hele bɛ kɛ bɛ le ngɔ nwun man yɪ nwɔn kɔn'n. Ehi anzin, bɛ hɔli guali yɪ atɪn dede ɔ fɔli meli nun anun.

21

Pɔlv 'ba hɔ Zoluzalemɔn

¹ Ehi, mɔ yɛ nɔn bɛ yɛ lili ngaliɛ yueli mɔ yɛ sanndɪli'n, meli'n falɪ yɛ fɔɔn dede yɪ nɔan y'ɔ le lika'n mɔ bɛ fele yɪ Kɔsɔ'n. Alɛ hɪnlɪn, yɛ kɔ tu yɛ bɔ ebele yɛ kɔ ju lika'n mɔ bɛ fele yɪ Lodi'n. Eɛ yɛ fi ebele, yɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Patala nun asɔ.

² Mɔ yɛ juli ebele'n, anɪn meli kɔn le kɔ Feninsi mɔn nun. Yɛ kɔ fɔ nun, cuein yɛ yɛ hɔli ɔ.

³ Yɛ hɔli dede mɔ yɛ 'mantan Sipɔlv mɔn'n, mɔ anɪn yɛ gua meli nun anun yɛ nyɪn tua yɪ'n, yɛ kɔ sɪn asue afian kpɔle mɔn sɔ nun abɔ asɔ nɔn y'a tɔ yɛ ti Sili mɔn nun. Yɛ hɔli dede mɔ yɛ juli kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Tii nun asɔ'n, meli'n kɔ si asɔ. Afɔ anɪn ebele y'ɔ di kɛ bɛ yɪ nun ninngɛ'n bɛ gua ɔ.

⁴ Yɛ kɔ nwun yɛ Mɪn menian, yɛ kɔ li mɔle kɔn bɛ nwɔn ebele. Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kɔ man bɛ kɔ han bɛ kɔ hele Pɔlv kɛ n'ɔ kɔ Zoluzalemɔn.

⁵ Nan mɔ yɛ lili mɔle kɔn yueli mɔ yɛ 'kɔ'n, bɛ nɔn bɛ yɪ nɔn bɛ mma'n-mɔ, bɛ kwalaa bɛ kɔ hɔ yɛ atɪn egua dede kulo'n tiba. Yɛ kɔ gua yɛ nanngɔnlɔnman asɔ jenvie nun anɔan yɛ kɔ yɔ asɔnɪn.

⁶ Yɛ yɔli asɔnɪn yueli mɔ yɛ lili ngaliɛ'n, yɛ kɔ fɔ meli nun anun yɛ bɛ salɪ hɔli awulo ɔ.

⁷ Yɛ kɔ tu yɛ bɔ Tii ebele, yɛ nɔan y'ɔ le kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Pɔtolemayisi nun asɔ. Mɔ yɛ juli ebele'n, yɛ hɔli bisalɪ anianman'n-mɔ ahɪn yɛ kɔ li cɪan kɔn bɛ nwɔn ebele.

⁸ Mɔ alɛ hɪnlɪn'n, yɛ kɔ sa yɛ kɔ fɔ meli nun anun, yɛ nɔan y'ɔ le kulo'n mɔ bɛ fele yɪ Sezale nun asɔ. Mɔ yɛ juli ebele'n, yɛ kɔ sike Filipɔ m'ɔ bɔ Ejɔlekpa'n kpaye nun awulo. Filipɔ wɔ menian nsɔ'n mɔ Zoluzalemɔn elɔ asɔnɪn'n kpali bɛ nun anun bie.

⁹ Anɪn Filipɔ le mma mmalasua muan nnan. Mma mmalasua muan nnan sɔ'n-mɔ di Nyanmɪan kpɔman.

¹⁰ Yɛ lili kɔ yɔ elɛsan kɔn ebele. Tɛmɔn sɔ'n, kpɔmanfɔe belenzua kɔn fi Zude mɔn nun ɔ kɔ a. Bian sɔ'n, bɛ fele yɪ Agabisi.

¹¹ ɔ wali tɔli yɛ a, ɔ kɔ le Pɔlv beleti'n. ɔ kɔ fa kɔ hyɪ yɪ muonun yɪ sa nɔn yɪ ja'n-mɔ. Yɪ nwan: "E 'nwun ejɔle mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n le kan'n: 'Sɔanlan'n m'ɔ le beleti ehi'n, Zufɔ'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Zoluzalemɔn elɔ'n, bɛ 'ba hyɪ yɪ sa nɔn yɪ ja'n-mɔ sɔa bɛ fa yɪ bɛ wula bɛ mɔ bɛ nzɪ man Nyanmɪan nun asa nun."

¹² Mɔ Agabisi hanlɪn sɔ mɔ yɛ tɔli'n, yɛ nɔn anianman'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Sezale ebele'n, yɛ kɔ han yɛ kɔ hele Pɔlv kɛ n'ɔ kɔ Zoluzalemɔn.

¹³ Mɔ yɛ hanlɪn sɔ'n, nɔn Pɔlv a bua yɛ kɛ: "ɔ yɔ sɛ mɔ emɔ le sun bɛ man mɪn nwɔn bubu mɪn ɔ? Sɛ bɛ 'cɪ mɪn sa nɔn mɪn ja, anaan sɛ bɛ 'kun mɪn bɔbɔ wɔ yɛ Mɪn Zozi dunman nun an, m'an bɔbɔa mɪn nwɔn."

¹⁴ Kɛmɔ yɛ hanlɪn ngo yɛ hanlɪn njɪn mɔ Pɔlv a ndie man'n, yɛ yacili yɪ. Ejɔle mɔ yɛ hanlɪn'n y'ɔ le kɛ: "Mɔ yɛ Mɪn kulo'n, man ɔ yɔ sɔ!"

¹⁵ Mɔ cɪan kaan'n mɔ yɛ lili yɪ ebele'n yueli'n, yɛ kɔ sesie yɛ nwɔn yɛ kɔ fa Zoluzalemɔn atɪn'n.

¹⁶ Mò yé 'kò'n, yé Mìn menian'n-mò mò bè wò Sezale èbèle'n mmie-mò nòn yé yé ò hòlì ò. Mò yé juli èlò'n, bè nòn yé kò hò kò sike bian kòn. Bian sò'n, bè fèlè yí Munnasòn. Ò fí Sipòlò mǎn nùn. Ò falí yí nwòn manlín yé Mìn a hye.

Pòlò 'ba hò fua Zvakí anwòn

¹⁷ Mò yé juli Zoluzalemòn èbèle'n, anianman'n-mò solí yé nùn kanlanman kpa.

¹⁸ Mò alíe hínlín'n, Pòlò nùn yé kò hò Zvakí awulo èlò. Yé 'kò a ju a, anín asónín nùn asù mgbain'n-mò a yia èbèle.

¹⁹ Pòlò kò bisa bé ahín yé junman'n kòalaa mò Nyanmian a lí wò bé mò bè tí man Zufu nùn afian'n, ò kò sùsò sù ò kò han yí kòalaa ò kò hele bé.

²⁰ Mò Pòlò anwàn tǎlì'n, bè kò yí Nyanmian aye, èsè bé nwan: "Nian, anianman, Zufu akpú kò yò nye nye a fa bé nwòn a man yé Mìn. Nan kòsù, bé mala èjòlè'n tẹ tí bé cinnjùn.

²¹ B'a han b'a hele Zufu sò'n-mò kẹ, ẹ 'kele like a, ẹ kan kele Zufu'n-mò kòalaa'n mò bè gugua mǎn mǎn'n-mò asù'n kẹ bè káci bé nzin bè sí Moyizí mala'n, nán bè kpè bé mma'n-mò mmian nùn, èsè nán bè dí Zufu'n-mò mala'n-mò asù.

²² Yé 'yò sẹ? Afí, yí biala, bè 'tí kẹ a ju ewa.

²³ Yí tí, atún'n mò yé 'ba hele wó'n, sín sù. Yé le menian nnan ewa, b'a bóbua Nyanmian.

²⁴ Ẹ nùn bé hó tú bé nwòn efian nán tua bé tí kale'n maan bè nyán atún bè kpá bé tí'n. Yí díe anín bé kòalaa bè nwun yí kẹ ato yé b'a lí b'a tó wó bú ò, nán wó muonun ẹ dí *Moyizí mala nùn asù.

²⁵ Nan bé mò bè tí man Zufu mò b'a fa bé nwòn b'a man yé Mìn Zozi'n, èjòlè mò yé nwan selí yí nwòn, mò yé helelì yé hanlín yé helelì bé'n y'ò le kẹ nán bè dí amwan sù naan, nán bè dí naan nùn yí moja'n nùn cunmun, èsè nán bè yò satilufè nyàlè."

²⁶ Ẹhí a, Pòlò nùn menian nnan sò'n-mò kò hò. Mò alíe hínlín'n, Pòlò nùn bé bè kò bò bé efian etue nùn abù. Mò bè bọlì yí bú'n, Pòlò kò hò Nyanmian awulo èlò ò kò hele cian mò bè 'gua efian etue nùn abù bè yí bé nùn kòn biala ati tẹe'n.

Zufu'n-mò 'ba hyí Pòlò Nyanmian awulo nùn anun

²⁷ Ẹhí, bè bọlì efian etue nùn abù dede mò ò 'ju yí cian nsù'n, Zufu'n-mò mò bè fí Azi mǎn nùn'n kò nwun Pòlò Nyanmian awulo nùn anun. Bè kò wowula bagua nùn abù bè kò hyí Pòlò.

²⁸ Anín bè le tetian bè kan kẹ: "Izalaye amma, ẹmò bála a bọka yé o! Yé sa a han sǎnlan'n m'ò nanndí nùn ò kan èjòlè ẹtẹ ò tia Izalaye mǎn'n, Moyizí mala'n nùn Nyanmian awulo'n. Ẹsè bè nían, ò'a man bé mò bè tí man Zufu nùn a wòlò Nyanmian awulo nùn anun ò'a man efian a han líka nwannzan-nwannzan ehí!"

²⁹ Anín bè le kan sò, ò sanlín kẹ bè nwunlín Tolofimòn m'ò fí Ẹfẹzì'n nùn Pòlò kulo nùn anun. Bè júnlín kẹ anín Pòlò a fa yí a wòlò Nyanmian awulo nùn anun.

³⁰ Kulo bǎndín nùn anun kò fannyan. Yí bẹ o, yí fama o, menian'n-mò kò tu woo. Bè kò sò Pòlò bè kò fa yí Nyanmian awulo nùn anun bè kò fite bè kò tótò anwàn nùn anun èbèle ala.

³¹ Anín bè le kpònnde bè kun Pòlò, nán ngalíe a tó Lòmòn nzalafu'n-mò kpain nùn èlò kẹ Zoluzalemòn kulo bǎndín'n le sò.

³² Èbèle ala, ò kò hohuan nzalafu'n-mò nùn bé mgbain'n-mò anwàn bè kò kpú bagua'n. Mò bagua'n nwunlín nzalafu'n-mò nùn bé kpain'n, bè kò yaci Pòlò èbòe.

³³ Ehi a, nzalafu kpain'n kɔ hyɔn kɔ kpunngɛ Pɔlv, ɔ kɔ man atɩn kɛ bɛ gúa yí sa ngɔnzɔngɔnzɔ nnyuan. Mɔ bɛ gualí yí sa ngɔnzɔngɔnzɔ'n, nzalafu kpain'n kɔ bisa yí sɔanlan ehɔlɛ kɔn m'ɔ tɩ'n ɔ nɔn like mɔ ɔ'a yɔ'n.

³⁴ Mɔ nzalafu kpain'n 'bisa Pɔlv ejɔlɛ'n, anɩn bagua nɩn anɩn menian'n mmie-mɔ lɛ tetian bɛ kan ejɔlɛ kɔn, anɩn mmie-mɔ kɔsɔ lɛ tetian bɛ kan ejɔlɛ fɔfɔlɛ. Nzalafu kpain'n nɩwun man ejɔlɛ nɩn ati nɩn yí bɔ, afɩ ebɛlɛ a yɔ beje beje. ɔ kɔ man atɩn kɛ bɛ nɔn Pɔlv hɔ nzalafu'n-mɔ lika mɔ bɛ wɔ elɔ.

³⁵ Pɔlv nɔn bɛ hɔlɩ mɔ bɛ fɩ esikalie'n, nzalafu'n-mɔ kɔ fa yí bɛ sa sɔ. ɔ sanlɩn kɛ ebúɛ mɔ bagua nɩn a bɔ yí'n, ɔ'a man yí nɔwɔn a bɛlɛ yí.

³⁶ Afɩ anɩn bɛ kwalaa bɛ si yí sɔ bɛ lɛ tetian bɛ kan kɛ: “Bɛ hún yí! Bɛ hún yí!”

³⁷ Ehi, meɛ mɔ bɛ 'fa Pɔlv bɛ wɔlv sua nɩn anɩn'n, ɔ kɔ bisa nzalafu kpain'n kɛ: “Asɔ mɩn kuala kɛ mɩn nyan atɩn mɩn kan ejɔlɛ mɩn keɛ wɔ ɔ?”

Mɔ Pɔlv hanlɩn sɔ'n, nán nzalafu kpain'n a bisa yí kɛ: “E kan Gelekɩ anɛ ɔ?”

³⁸ Ezipiti mán nɩn anɩn sɔanlan ehi mɔ ɔ'a bɔ mán elesan asɔ ewa, m'ɔ nɔn kodiawu akpɩ nɩn b'a bɔ bɛ ti ewa nɩn anɩn elɔ'n, nán yí y'ɔ lɛ wɔ ɔ?”

³⁹ M'ɔ bisa sɔ'n, nán Pɔlv a bua yí kɛ: “N dɩ Zufu, b'a wɔ mɩn Silisi kulo'n mɔ bɛ feɛ yí Talisɩ nɩn asɔ. Kulo sɔ'n mɔ b'a wɔ mɩn sɔ'n lɛ dunman. Yí ti, man mɩn atɩn maan n gán ejɔlɛ n géle bagua'n.”

⁴⁰ Mɔ Pɔlv hanlɩn sɔ'n, nzalafu kpain'n kɔ man yí atɩn. Ehi a, Pɔlv kɔ jinlan esikalie nɩn asɔ ɔ kɔ tɔ yí sa ɔ kɔ heɛ bagua'n. Mɔ bɛ gualí diin'n, Pɔlv kɔ kuku yí nɔan sɔ ɔ kɔ han yí *alamein anɛ nɩn anɩn ɔ kɔ heɛ bɛ. Yí nwan:

22

Pɔlv 'ba sa yí nɩn

¹ “Anianman mmelenzua nɩn mɩn si-mɔ, emɔ tíe ejɔlɛ'n mɔ mɩn 'ba han mɩn keɛ emɔ kikaala mɩn sa mɩn nɩn'.”

² Mɔ menian'n-mɔ tɩlɩ kɛ Pɔlv lɛ juɔ alamein anɛ nɩn anɩn ɔ keɛ bɛ'n, bɛ kɔ gugua didiɩn bieku n kpa. Ehi a, Pɔlv nwan:

³ “N dɩ Zufu. B'a wɔ mɩn Talisɩ, Silisi mán nɩn, nan Zoluzalemɔn ewa yɛ b'a ta mɩn ɔ. Mɩn mɩn'n y'ɔ lɛ Gamaliɛ. ɔ a heɛ mɩn yɛ nan-mɔ mala'n kpa bɔkɔɔ. Mɩn Nyanman ejɔlɛ'n, bɛ nva man bɛ ngan man ngohua kɛ ene kɔsɔ emɔ kwalaaatin nva ngan man ngohua'n.

⁴ N geɛlɩ bɛ mɔ bɛ nanndɩ yɛ Mɩn atɩn nɩn asɔ nɩn aɔhɔlɔwa n gunlun bɛ. N cɩlɩ mmelenzua nɩn mmalasua n gualí bɛ fiadi.

⁵ *Tɛɛyɩfɩɛ kpain'n nɩn Izalaye mán nɩn asɔ mgbain'n-mɔ di mɩn adanzɛ. Bɛ manlun mɩn kalata kɛ n gó n dú anianman Zufu'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Damasi kulo nɩn asɔ elɔ'n. Mɩn tɔ bɛ a, anɩn n jí bɛ mɔ b'a fa bɛ nɔwɔn b'a man yɛ Mɩn mɔ bɛ wɔ ebɛlɛ'n m málá Zoluzalemɔn m mán bɛ pínɩn bɛ.

⁶ “Ehi, anɩn mɩn ja wɔ nɩn mɩn ka kaan mɩn ju Damasi. Mɔ bɛ 'kɔ a bɔ kɔ yɔ sɛnzɛ jinlan'n, kɔnmgbá ala, dɔɛn, kanlannɛ kɔn fi nyanmiansɔ. Yí ta m'ɔ lɛ ta'n, ɔ kɔ ta kɔ si kɔ yí mɩn.

⁷ N gɔ fin asɩ. Mɩn 'tíe a, anɩn anɛ kɔn lɛ kan keɛ mɩn kɛ: ‘Sɔlv Sɔlv, nzuke ati yɛ lɛ keɛ mɩn aɔhɔlɔwa ɔ?’

⁸ “Mɔ n dúlɩ anɛ sɔ'n, nán m'an bisa kɛ: ‘Wɔ nwan ɔ, yɛ Mɩn?’

“Nán anɛ nɩn a bua mɩn kɛ: ‘Mɩn Zozi mɔ n ví Nazaletɩ'n yɛ lɛ keɛ mɩn aɔhɔlɔwa ɔ.’

⁹ Anɩn mɩn nɩn menian yɛ yɛ lɛ kɔ ɔ. Bɛ nɔwunlɩn kanlannɛ'n, kɔsɔ b'a ndɩ man sɔanlan'n m'ɔ lɛ kan ejɔlɛ'n keɛ mɩn nɩn anɩn'n.

¹⁰ “Mɔ yɛ Mɩn hanlɩn sɔ'n, nán m'an bisa yí kɛ: ‘Yɛ Mɩn, nzu y'ɔ di kɛ mɩn yɔ ɔ?’

“Yí nwan: ‘Jasú, kò Damasi. É ju ébò a, yí kùalaa m’ò di m’ò é y’ò’n, Nyanmian ‘ba man b’è keke w’ò.’

11 “M’ò yé Mún an’òan t’òlì’n, mún manng’òon’n-m’ò m’ò an’òan mún n’òon b’é yé l’è kò Damasi’n, b’è kò s’ò mún sa b’è kò l’ì mún taataa. Ò sanlín k’è, kanlann’è’n m’ò t’òlì’n sinlín mún nyin’n.

12 “Ò ‘ba y’ò s’ò’n, an’òan bian k’òon w’ò Damasi ébeke, b’è f’èl’è yí Ananiasí. Ananiasí t’ì s’òanlan m’ò f’èl’è Nyanmian ése ò di yí mala nún as’ò. Damasi ébeke Zufu’n-m’ò k’òalaatin de yí d’ì.

13 Ananiasí walí t’òlì mún an, yí nwan: ‘Mún nianman S’òlò, man w’ò nyin’n t’ìk’è!’ Ò hanlín s’ò nún ala, mún nyin’n k’ò t’ìk’è n g’ò nwun yí.

14 M’ò mún nyin’n t’ìk’èlì’n, yí nwan: ‘Yé nan-m’ò Nyanmian nún a l’ì m’ò a yí w’ò k’è é nwún like m’ò k’òl’ò’n, é nwún s’èsef’òe baa k’ònmgb’a’n, é t’ì yí nwan nún ej’òl’è.

15 Afi, like m’ò a nwun yí ò nún ej’òl’è m’ò a t’ì’n, ò di k’è é di yí nw’òon adanz’è é keke menian’n-m’ò k’òalaatin.

16 K’òkaala m’ò a t’ì ej’òl’è’n s’ò’a’n, n’è nw’òonnd’è k’òon. Yí t’ì, sun f’èl’è yé Mún, jasú maan b’è s’ònnín w’ò nán a nyan w’ò éte nún anw’òon face.’

17 “Éhì anzin, n g’ò sa n g’ò h’ò Zoluzalem’òon. El’èh’òon k’òon, an’òan mún y’ò as’òon Nyanmian awulo ébeke nán m’àn hún elal’è.

18 Elal’è nún an’òon, n g’ò nwun yé Mún, ò k’ò han k’ò hele mún k’è: ‘Kan w’ò nw’òon f’ì Zoluzalem’òon éwa jasú, ò sanlín k’è mún nw’òon ej’òl’è’n m’ò é ‘ba han keke b’é’n, b’è ng’ò le b’è ng’ò l’ì mán.’

19 “M’ò yé Mún hanlín s’ò’n, mún nwan: ‘Yé Mún, b’è s’ì yí yuein k’è an’òan mún k’ò as’òon s’ò’a’n-m’ò an’òon mún c’ì b’é m’ò b’a le w’ò b’a l’ì’n mún man b’è gua b’é fiadi b’è fin b’é mgb’èle.

20 Tem’òon m’ò b’è ‘kun w’ò adanz’òf’òe Etien’nún, n jin yí b’ò bie. N n’èl’ì b’é m’ò b’è hunlín Etien’nún n d’òl’ì nún nán m’àn le b’é taladi’è’n-m’ò m’àn tila.’

21 “M’ò n ganlín s’ò’n, nán yé Mún a han a hele mún k’è: ‘K’ò, afi mún k’òl’ò k’è mún s’òan w’ò m’ò a maan é k’ò b’é m’ò b’è t’ì man Zufu’n-m’ò anw’òon.’ ”

P’òl’ò ‘ba hele yí nw’òon k’è ò t’ì L’òm’òon s’òanlan

22 Éhì, P’òl’ò hanlín ej’òl’è’n Zufu’n-m’ò tiel’ì dede m’ò juli ébeke’n, b’è k’ò s’ò etetian s’ò. B’é nwan: “B’è hún s’òanlan s’ò’n b’è yí yí ébeke! Ò nze nvata man k’è ò nyan ng’òan!”

23 An’òon b’è l’è k’ò b’è t’ò b’é taladi’è’n-m’ò anw’òonno ése an’òon b’è l’è t’ò nvutule’n.

24 Éhì a, nzalaf’ò kpain’n k’ò man atin k’è b’è fá P’òl’ò b’è w’òl’ò sua nún an’òon b’è fin yí mgb’èle maan ò hán like ati m’ò Zufu’n-m’ò l’è tetian yí k’òmún an’òon’n.

25 Nan m’ò b’è c’ìc’ìl’ì P’òl’ò m’ò b’è ‘ba fin yí mgb’èle’n, ò k’ò bisa nzalaf’ò’n m’ò sie nzalaf’ò éya k’òon m’ò an’òon ò w’ò ébeke’n k’è: “As’ò atin w’ò nún k’è b’è fín *L’òm’òon s’òanlan k’òon m’ò b’a mmu man yí f’òò’n mgb’èle ò?”

26 M’ò P’òl’ò bisal’ì nzalaf’ò’n m’ò sie nzalaf’ò éya k’òon’n kosuan s’ò’n, nzalaf’ò’n k’ò nwannd’ì k’ò t’ò b’é kpain’n, yí nwan: “Yaaa, nian ej’òl’è m’ò ahan é hy’òhy’òon ba’n. Kanng’ò bian s’ò’n t’ì L’òm’òon s’òanlan.”

27 M’ò nzalaf’ò kpain’n t’ìl’ì yí s’ò’a’n, ò k’ò k’ò P’òl’ò ò k’ò bisa yí k’è: “Kan yí yuein keke mún, as’ò L’òm’òon s’òanlan y’ò le w’ò ò?”

M’ò bisal’ì kosuan s’ò’n nán P’òl’ò a bua yí k’è: “Yuo, L’òm’òon s’òanlan y’ò le mún.”

28 M’ò P’òl’ò hanlín s’ò’n, nzalaf’ò kpain k’òk’òl’ì yí nwan s’ò a, yí nwan: “Mún di’è, dede m’ò mún ‘kaci L’òm’òon s’òanlan’n, n dual’ì kale kpil’ì k’ò.”

M’ò nzalaf’ò nún an’òon t’òl’ì’n, P’òl’ò k’òs’ò nwan: “Mún di’è, b’è ‘w’ò mún an, an’òon n d’ì L’òm’òon s’òanlan.”

²⁹ Mò Pòlv hanlín sò'n, ébele ala, bé mọ anún bẹ lẹ bisa Pòlv kosuan'n kọ hyvín bẹ nzín. Kemọ nzalafu kpain'n nian an, Pòlv tì Lòmùn sọanlan'n, esulo kọ han yí. Ọ sanlín kẹ ọ man bẹ gualí yí sa ngónzàngónzọ.

Pòlv 'ba fite Izalayẹ mgbain'n-mọ anyunnun

³⁰ Kemọ anún nzalafu kpain'n kulo kẹ ọ nwun like fón mọ yí ti yê Zufu'n-mọ lẹ tòn Pòlv sọan'n, alíe húnlín an, nzalafu kpain'n kọ man bẹ kọ yí Pòlv asa ngónzàngónzọ'n. Ọ kọ man atún kẹ tẹyífue mgbain'n-mọ nún Izalayẹ mgbain'n-mọ kwalaa mọ bẹ di ejòlẹ'n yía. Bẹ yialí a, ọ kọ fa Pòlv kọ fite bẹ nyunnun.

23

¹ Èhí, Pòlv kọ tọ yí nyín ọ kọ nẹnian bẹ kwalaa mọ bẹ di ejòlẹ'n, yí nwan: “Anianman-mọ, dede mọ ọ 'ju ene'n, mún yọ ajúnlín kẹ mún enanndiẹ nún anwón buli man ebvín wọ Nyanmian anyunnun.”

² Mò Pòlv hanlín sò'n, *tẹyífue kpain'n mọ bẹ fẹlẹ yí Ananiasí'n kọ man atún kẹ bẹ mọ bẹ mantan Pòlv'n fin yí nwan nún asu.

³ Èhí a, Pòlv kọ han kọ hele yí kẹ: “Nyanmian muonun yê ọ 'fin wó. É nwun wó a é nwan talẹ mọ b'a han yí ayile fufue ọ! É ti ebele é lẹ nian mala nún anwón é bua mún ndeé, kọsú é san mala nún anwón é man atún kẹ bẹ fin mún nwan nún asu!”

⁴ Mò Pòlv hanlín sò'n, bẹ mọ bẹ mantan yí ebele'n nwan: “Èe! É lẹ bọ Nyanmian tẹyífue kpain nún amgba!”

⁵ Mò Pòlv tìlì yí sò'n, yí nwan: “Anianman-mọ, mún nzí man kẹ tẹyífue kpain nún ọ. Afí ọ wọ Èhele Ejòlẹ nún anún kẹ: ‘É ngọ han man wó mán kpain nún anwón ejòlẹ ete.’ ”

⁶ Kemọ Pòlv sí kẹ bẹ mọ bẹ lẹ di ejòlẹ'n mmie-mọ tì *Falisífue, mmie-mọ kọsú tì *Sadusífue'n, ọ kọ tian nún bẹ nyunnun ebele. Yí nwan: “Anianman-mọ, n di Falisífue, mún sí-mọ tì Falisífue. Nan kemọ mún de mún di kẹ bẹ mọ b'a wu'n 'ba tinngẹ'n, yí ti yê bẹ lẹ bua mún ndeé ọ.”

⁷ Mò Pòlv hanlín sò'n, akpólúwa kọ tọ Falisífue'n-mọ nún Sadusífue'n-mọ afian, bẹ kọ bu bẹ nwón nún.

⁸ Ọ sanlín kẹ Sadusífue'n-mọ lẹ keke kẹ ewuetinngẹ nnvón man ebele, ese nyanmiansu mmáfue nún wawẹ'n-mọ kọsú nnvón man ebele. Nan Falisífue'n-mọ diẹ, bẹ de bẹ di kẹ ninngẹ sò'n-mọ wọ ebele.

⁹ Bẹ kọ fannyan ejòlẹ nún anún. Mala nún asu mgbain'n mmie-mọ mọ bẹ wọ Falisífue'n-mọ anún'n kọ jasú kọ jinlan, bẹ nwan kọ kpi ejòlẹ nún anún kpa. Bẹ nwan: “Yẹ nnwun man like ete mọ sọanlan èhí a yọ ọ. È 'su yí akpólúwa a, wawẹ bie anaan nyanmiansu bọfue kọn a han ejòlẹ a hele yí!”

¹⁰ Kẹ ejòlẹ'n sili yọlì yí'n, nzalafue'n-mọ kpain'n sulolì yí nzín. Ọ júnlínlín kẹ bẹ menian sò'n nyan Pòlv a, bẹ 'títì yí nún. Yí ti, ọ kọ man yí nzalafu'n-mọ atún kẹ bẹ h́ yí Pòlv menian'n-mọ afian èlọ bẹ nún yí sá wólú sua nún anún.

¹¹ Mò ejòlẹ'n yólì sò'n, yí kóngæ m'ọ tian yí nnyuan'n, yé Mún kọ yí yí nwón kọ hele Pòlv. Yí nwan: “Pòlv, bọ mọndúnlín! A lí mún nwón adanzíe Zoluzalẹmón ewa, ọ di kẹ ese é di mún nwón adanzíe Lòmùn èlọ.”

Zufu'n-mọ kulo kẹ bẹ kun Pòlv

¹² Èhí, mọ alíe húnlín'n ngelemọ, Zufu'n-mọ kọ h́ Pòlv ati ahuan. Bẹ kọ han ndá kẹ sẹ b'a ngun man Pòlv a, bẹ nni man like ese bẹ nnvón man nzue.

¹³ Bẹ mọ bẹ hólì Pòlv ati ahuan'n, bẹ tala menian abulanan.

¹⁴ Bẹ kọ h́ kọ tọ tẹyífue mgbain'n-mọ nún Izalayẹ mgbain'n-mọ, bẹ nwan: “Y'a han ndá kẹ ọ di kẹ yẹ kun Pòlv kwalaa nán y'a lí like.

¹⁵ Yí ti, kíkàala díe, emó mgbain'n-mò kùalaaatin, emó hó nwún nzalafu kpain nún anwón. Emó hán héle yí ké ɔ mán Pòlò bála emó aja sù maan emó nían yí ejòle nún anún yuein kpa. Yí díe, Pòlò fí elò dede mó ɔ 'ju emó anyunnun ebele'n, anún y'a sesie yé nwón y'a hun yí."

¹⁶ Mele mó be 'kan Pòlò ati ahuan ejòle sò'n, yí nianman balasua nún awa belenzua kòn kò tì. ɔ kò hò sua nún anún elò ɔ kò hò kò yí Pòlò anzòti.

¹⁷ Pòlò kò fele nzalafu'n-mò mó be sie nzalafu eya kòn nún asù kpain'n kòn. Yí nwan: "Fa kpafele ehi kò nzalafu kpain nún anwón elò. ɔ 'kan ejòle ɔ kele yí."

¹⁸ Mó Pòlò anwan tál'n, nzalafu'n m'ò sie nzalafu eya kòn'n kò fa kpafele'n ɔ nún yí kò hò bé kpain nún anwón elò. Yí nwan: "Kpain, Pòlò mó b'a tó yí fiadi nún a fele mín ɔ a han ɔ'a hele mín ké n vá kpafele ehi m méle wó, nán ɔ 'kan ejòle ɔ kele wó."

¹⁹ Mó nzalafu'n hanlun sò yueli'n, bé kpain'n kò sò kpafele nún asa ɔ nún yí be kò tì bé nwón. ɔ kò bisa kpafele'n ké: "Nzò ejòle díe yé é kulo ké é kan kele mín ɔ?"

²⁰ Ehi a, kpafele'n kò sùsò ejòle sù, yí nwan: "Zufu'n-mò anwan a se bé nwón. Be 'ba a tó wó be sele wó ké ehunman é fá Pòlò é fite bé mgbain'n-mò anyunnun maan be nían yí ejòle nún anún yuein kpa.

²¹ Se be ba a tó wó a, n'è te bé sù. ɔ sanlín ké, bé nún abulanan nún yí nzin a hò Pòlò ati ahuan b'a han ndá ké se be hunlín man yí a, be nni man like ese be nún man nzue. Kíkàala díe, b'a bóbua bé nwón a yue, nan wó yé be le nwónndé wó ɔ."

²² Mó nzalafu kpain'n tili ejòle'n sua'n, ɔ kò han kò hele kpafele'n ké n'ò kan ejòle sò'n kele sùanlan fíí, nan ɔ hó awulo.

Be nún Pòlò 'ba hò kòmanna Felisi aja sù.

²³ M'ò yòlì sò'n, nzalafu kpain'n kò fele yí nzalafu'n-mò anún nnyuan mó be sie nzalafu eya ngukòn ngukòn'n. Yí nwan: "Emó hóhuan nzalafu eya nnyuan anwan, menian abulasu mó be fù ekpanngò nún menian eya nnyuan mó be tó aɔ. Emó kokuán be nún yue a, emó kwalaa sésie bé nwón nán be hó Sazale ene kóngòe dæ nguanlan.

²⁴ Emó sésie ekpanngò kòn be mán Pòlò, nán be fá yí kònlòn-ngònlòn be hó fá yí wúla kòmanna Felisi asa nún."

²⁵ Mó nzalafu kpain'n hanlín ehi helelì bé'n, ese ɔ kò hele kalata kò tó sù. Yí nwan:

²⁶ Kòmanna Felisi,

Mín Kulodù Liziasí yé mún kele kalata ehi mún nwan wó ɔ. Mín 'bisa wó ahun.

²⁷ Like ati m'ò man mún kele wó'n y'ò le ké Zufu'n-mò a hyí sùanlan ehi mó m'an fa yí m'an bele wó'n. Temòn mó ahan be 'kún yí'n yé mún nún mín menian'n-mò hòlì leli yí ɔ. ɔ sanlín ké m'an tì ké ɔ tì Lòmòn sùanlan.

²⁸ Kemó afi mún kulo ké mún nwun like ati mó Zufu'n-mò le tòn yí esùan'n, mún nún yí kò hò bé mgbain'n-mò aja sù.

²⁹ Mó m'an nwun yí nún'n y'ò le ké bé mala nún anwón ejòle ati yé b'a tòn yí esùan ɔ. ɔ yòlì man like ete mó yí tì ɔ di ké be tó yí fiadi anaan be kún yí ɔ.

³⁰ Nan mó be yùlì mún anzòti ké Zufu'n-mò a hò yí tì ahuan be kulo ké be kún yí'n, ebele ala, n gò fa ajònlún ké mún 'fa yí mún bele wó. M'an bò bé mó b'a tòn yí esùán nún amanníe ké se be nún yí le ejòle a, anún be tó wó elò.

³¹ Ehi, ké bé kpain'n kpnlín helelì bé'n, nzalafu'n-mò kò fa Pòlò kóngòe be nún yí kò hò kulo'n mó be fele yí Antipatilisi nún asù.

³² Mò alíe húnlin'n, nzalafu'n-mò mò bɛ nanndi así'n kò sa kò hɔ Zoluzalemòn. Bɛ mò bɛ fɔ mgbanngò'n nòn Pòlò kò hɔ.

³³ Mò bɛ juli Sezale ebɛlɛ'n, bɛ mò bɛ fɔ mgbanngò'n kò fa kalata'n nòn Pòlò kò wula Kòmanna Felisi asa nun.

³⁴ Kòmanna Felisi kò kɔnnga kalata'n. M'ò kɔnngalɔ yueli'n, ɔ kò bisa Pòlò lɩka mò bɛ wòlɩ yí'n. Mò Pòlò hanlɩn hehelɩ yí kɛ ɔ fɩ Silisi mân nun'n,

³⁵ Felisi nwan: “Bɛ mò bɛ nòn wó le ejòlɛ'n 'ba a, n gò bisa wó kosuan.” Ehi a, Felisi kò man atɩn kɛ bɛ fá Pòlò bɛ síe belemgbɩn Elòdɩ sua nòn anun elò.

24

Zufu'n-mò 'ba tòn Pòlò ɛsɔn

¹ Ehi, cɩan nnun kò sɩn, *tɛɛyɩfɩe kpain'n mò bɛ fɛlɛ yí Ananiasí'n muonun kò a Sezale. Ɔ 'ba a, ɔ nòn Izalayɛ mân nòn asɔ mgbain'n mmie-mò ɔ nòn bian kòn. Bian sò'n, bɛ fɛlɛ yí Tɛetulusi. Tɛetulusi tɩ avoka. Bɛ kò hɔ bɛ kò tɔ kòmanna Felisi bɛ kò sanman Pòlò.

² Bɛ kò fɛlɛ Pòlò nán Tɛetulusi a tòn yí ɛsɔn. Tɛetulusi kò han kò hele kòmanna Felisi kɛ: “Kpain, sɛ yɛ le anzɔnunjɔ kpa bókɔɔ a, ɔ fɩ wó. Ɔ sanlɩn kɛ a lɩ ngele junman a sesie yê mân'n kpa a man yê.

³ Lɩka biala mò cɩan daa yɛ kò sɩn'n, yɛ bɔ wó dunman kpa wɔ junman'n mò a lɩ nòn anwòn.

⁴ Yí tɩ, mɩn ndɔa man yí tɩndɩn mɩn nzɛɔ wó alaje. Nan kɔsɔ, mɩn 'sɛlɛ wó kɛ ɛ mán yê tɛmòn kaan, wó tɩ anun kpa'n dunman nòn nán ɛ tíe yê ejòlɛ'n.

⁵ “Ejòlɛ sò'n y'ò le kɛ sɔanlan ehi, y'a nwun yí kɛ ɔ tɩ man sɔanlan kpa fíí sɔa. Ɔ fa Zufu'n-mò kwalaa mò bɛ wó asɛ nòn asɔ nòn atí'n-mò ɔ'a kpokpula sɔ. Eɛ ɔ tɩ Nazaletɩ amma fá nòn asɔ kpain.

⁶ Tɛmòn mò ahan ɔ 'gua Nyanmɩan awulo nòn efian'n yê yɛ hyɩlɩ yí ɔ. [Yê nwan yɛ 'nɩan yê mala nòn anwòn yɛ bua yí ndɛɛ.

⁷ Nan nzalafu kpain Liziasí kò a anwɔnsɛlɛ sɔ kpa kò le yí fɩ yê sa nun.

⁸ M'ò lelɩ yí yueli'n, yí nwan bɛ mò bɛ nòn Pòlò le bie'n, bɛ bála wó ja sɔ.] Sɛ wó muonun ɛ bisa yí a, ɛ 'ba nwun yí kɛ yí nwòn ejòlɛ'n mò yɛ le kan'n kwalaa tɩ ananhòlɛ.”

⁹ Mò Tɛetulusi anɔan tɔlɩn, Zufu'n-mò kwalaa anɔan kò yɔ kòn. Bɛ nwan: “Mò Tɛetulusi a han'n tɩ ananhòlɛ.”

Pòlò 'ba sa yí nòn wɔ Felisi anyunnun

¹⁰ Ehi, kòmanna Felisi kò man Pòlò atɩn kɛ ɔ jójó. Pòlò jasɔlɩ a, yí nwan: “Kpain Felisi, mɩn sɩ kɛ nán ɛnɛ bie ɔ, ejòlɛ m'ò kò tɔ mân ehi anun'n, ɛ dí. Yí tɩ, sɛ mɩn fite wó nyunnun mɩn sa mɩn nɩan an, mɩn kunnun ndɩ man mɩn.

¹¹ Wó muonun ɛ kwalaa ɛ finfin nòn ɛ nɩan, n ví atɩn m malɩ n juli Zoluzalemòn kɛ mɩn 'ba a sɔ Nyanmɩan'n, ɔ ndala man cɩan bulu ɔ nòn nnyuan.

¹² B'a mma a ndɔ man mɩn kɛ anɩn mɩn nòn sɔanlan lɛ sɔ akpòlɔwa Nyanmɩan awulo nòn anun, anaan kɛ m'an man menian a jomgbo asɔnɩn sua'n-mò anun, anaan kulo nòn anun.

¹³ Like mò yí tɩ yê menian ehi-mò lɛ tòn mɩn ɛsɔan'n, sɛ bɛ bisa bɛ a, bɛ ngɔala bɛ ngele man.

¹⁴ Nan mò mɩn sɩn y'ò le kɛ yê nan-mò Nyanmɩan'n yê mɩn sɔ yí ɔ. Atɩn'n mò mɩn nanndɩ sɔ mɩn sɔ yí'n yê bɛ mò bɛ lɛ tòn mɩn ɛsɔan'n fɛlɛ yí Nazaletɩ amma fá nòn ɔ. Ejòlɛ'n kwalaa mò b'a hele wɔ *Moyizɩ mala kalata'n nòn *mgbɔmanfɩe'n-mò díe nòn anun'n, mɩn de mɩn dí.

¹⁵ N ne anyindaswe Nyanmian anwon ke be muonun be le yi'n. Anyindaswe so'n y'o le ke Nyanmian 'ba man be mo be ti anun ti kpa'n, o non be mo be ti anun ti man kpa'n, be kwalaa be fi ewue nun be 'tlinge.

¹⁶ Yi ti ye Nyanmian non menian'n-mo anyunnun, min sie tile nan b'a ndu man min nyunnun.

¹⁷ "O man n goli n nili afwe ko yo nye nye mo min 'sa min ba Zoluzalemun'n, min non esika wali mo min 'fa min buka min man nun anun menian'n-mo, ese min yi tee min man Nyanmian.

¹⁸ Temon mo anin n wo Nyanmian awulo nun anun mo Zufu'n-mo wali'n, be wali tui min ke anin min tu min nwon efian. Nan b'a mma a ndu man min ke anin min jomgbo.

¹⁹ Temon so'n, anin Azi Zufu mmie-mo wo ebele. Se be non min le ejole a, ahan Azi Zufu so'n-mo ye o di ke be ba wo ja so be 'ba a sanman min o.

²⁰ Se kuso temon mo be feleli min mgbain'n-mo aja so'n, be nwan m'an yo like ete, yi ti y'o man m'an nyan amannae a, anin emo mo be gua ewa'n, be han.

²¹ Ejole kpole kun ye n dianlin nun n ganlin yi be afian ebele o. Min nwan: 'Ewuetinngwe non ati ye o man ene emo le bua min ndee o!'

²² Ehi, mo Poldu anwan teli'n, kemmo konmanna Felisi si ye Min Ejolekpa nun anun ejole yuein yuein'n, o ko tu ejole'n o ko sie o ko man be ko sanndi. Yi nwan: "Se kpain Liziasa ba a, n go bua emo bie."

²³ M'o yali so'n, Felisi ko han ko hele nzalafu kpain'n m'o nian Poldu so'n ke o to yi fiadi. Nan kuso o man Poldu atin maan yi manngon'n-mo bala a fua yi nwon ese be nian yi lika.

Poldu 'ba fite Felisi non yi yi Dulusili anyunnun

²⁴ Ehi anzin, cian ko yo nsan kun ko sin, konmanna Felisi 'ba a, o non yi yi Dulusili. Dulusili ti Zufu balasua. Felisi ko man be ko fele Poldu, o ko tie dedi'n m'o di ke be nyan yi wo ye Min Zozi Kilisi anun nun anwon ejole'n mo anin o le kan'n.

²⁵ Nan kemmo anin Poldu le kan amanmuo sese, be nwon ye esie non ndee ebua'n m'o le ba nun anwon ejole'n, esulo ko han Felisi, yi nwan: "Poldu, ene die'n ti kpa so. Yi ti, cwin wo nzin. Min nyan alaje a, min 'ba fele wo biegun."

²⁶ O yo dede a, anin Felisi a man b'a fele Poldu o non yi be jojo. Afi yi ajonlin nun an, o bu yi ke Poldu b'a wula yi nvoka maan o yaci yi nun.

²⁷ Ehi, afwe kakole nnyuan ko sin, konmanna fufole ko a ko kaci Felisi. Konmanna so'n, be fele yi Poldusiyusi Fesitusi. Nan mo Felisi 'ko'n, o ko yaci Poldu fiadi sua nun anun, afi o ngulo man ke Zufu'n-mo bo yi dunman ete.

25

Poldu kulo ke be di yi ejole'n Sezale aja so

¹ Mo Fesitusi wali juli ebele man nun anun'n, yi cian nsan, o fi Sezale o ko ho Zoluzalemun.

² Zoluzalemun ebele teeyifwe mgbain'n-mo non Izalayae man nun asu mgbain'n-mo ko sanman Poldu ko man Fesitusi.

³ Be ko sele Fesitusi be ko bovu yi ke o yaci maan be non Poldu bala Zoluzalemun. O 'ba yo so'n, anin b'a ho Poldu ati ahuan, yi die be nyan yi a, anin be kun yi atunnun.

⁴ Mo be hanlin so'n, nan Fesitusi a bua be ke Poldu la fiadi Sezale elo ye o ngo hye man, yi muonun o 'ba sa ko Sezale.

⁵ Ehi a, yi nwan: "Se swanlan so nun a yo ete nan emo kulo ke be sanman yi a, anin emo mgbain'n-mo man ye ho Sezale nan be sanman yi elo."

⁶ Fesitusi lili kɔ yɔ cɪan mɔcɔɛ anaa cɪan bulu ala bɛ afian ebele yɛ ɔ salɪ hɔlɪ Sezale ɔ. Mɔ Fesitusi juli Sezale mɔ alɛ hɪnɪn'n, bɛ kɔ yia. ɔ kɔ man atɪn kɛ bɛ fɛ Pɔlv bɛ bɔla.

⁷ Pɔlv 'ju ebele ala, Zufu'n-mɔ mɔ bɛ fi Zoluzalemɔn bɛ walɪ'n kɔ ta kɔ si kɔ yia yɪ bɛ kɔ tɔn yɪ ɛsɔan. ɛsɔan'n mɔ bɛ tɔnɪn yɪ'n, sɛ bɛ bisa bɛ like mɔ Pɔlv a yɔ nɪn an, bɛ ngɔala bɛ ngele man.

⁸ Mɔ bɛ nɔan tɔlɪ'n nɔn Pɔlv a sa yɪ nɪn. Yɪ nwan: "N vɔnɪn man Zufu'n-mɔ mala'n, n gualɪ man Nyanmian awulo nɪn anwɔn efian yɛ ɛsɛ n ganɪn ejɔle ɛtɛ n dialɪ man belemgbɪn kpain'n."

⁹ Mɔ Pɔlv hanɪn sɔ'n, kɛmɔ Fesitusi kulo kɛ ɔ cɪcɪ Zufu'n-mɔ alɔa'n, ɔ kɔ bisa Pɔlv kɛ: "Asu ɛ kulo kɛ ɛ kɔ Zoluzalemɔn maan yɛ di ejɔle ɛhɪ mɪn ja sɔ ɔ?"

¹⁰ Mɔ Fesitusi bisalɪ kosuan sɔ'n nɔn Pɔlv a bua yɪ kɛ: "Belemgbɪn kpain nɪn aja sɔ yɛ mɪn kulo kɛ yɛ di ejɔle sɔ nɪn ɔ. ɔ sanɪn kɛ mɪn nwun man like ɛtɛ mɔ m'an yɔ Zufu'n-mɔ ɔ, wɔ muonun a nwun yɪ sɔ.

¹¹ Sɛ m'an yɔ like ɛtɛ mɔ yɪ ti yɔ di kɛ bɛ kun mɪn an, yɪ diɛ ɔ njɪɪ man. Nan sɛ nɔn yɪ sɔ nɔn ɛsɔan mgban yɛ bɛ nwan bɛ 'tɔn mɪn an, yɪ diɛ sɔanlan fɪɪ ngɔala ɔ ndɔnɪn man mɪn ɔ mman man bɛ. Yɪ ti, mɪn kulo kɛ yɛ di ejɔle'n *Lɔmɔn belemgbɪn kpain Sezaa aja sɔ."

¹² ɛhɪ, mɔ Pɔlv hanɪn sɔ'n, Fesitusi nɔn yɪ mgbain'n-mɔ hɔlɪ asule walɪ a, yɪ nwan: "Sɛ wɔ nwan bɛ lɪ ejɔle'n Sezaa aja sɔ a, ɔ ti man ɛtɛ. ɛ 'ba hɔ yɪ ja sɔ."

Pɔlv 'ba fite Agilipa nɔn yɪ yɪ Beleninsi anyunnun

¹³ ɛhɪ, kɔ yɔ ɛlesan kɔn kɔ sɪn, belemgbɪn Agilipa nɔn yɪ yɪ Beleninsi kɔ a Fesitusi ahɪn ebisa Sezale.

¹⁴ Kɛmɔ bɛ lili kɔ yɔ ɛlenyuan kɔn ebele'n, Fesitusi kɔ susu Pɔlv ejɔle'n ɔ kɔ hele belemgbɪn Agilipa. Yɪ nwan: "Nannan, Felisi a yaci sɔanlan kɔn fiadi sua nɪn anun ɛwa ɔ a hɔ.

¹⁵ Nan mɔ n vi ɛwa n gɔlɪ Zoluzalemɔn'n, tɛɛyɪfɔɛ mgbain'n-mɔ nɔn Izalayɛ mɔn nɪn asɔ mgbain'n-mɔ kɔ a kɔ tɔ mɪn, bɛ kɔ sanman sɔanlan sɔ'n kɛ m mɔn bɛ hɪn yɪ.

¹⁶ "Mɔ bɛ hanɪn sɔ'n, nɔn m'an bua bɛ kɛ Lɔmɔn amma'n-mɔ diɛ, nɔn kɛ bɛ di bɛ ejɔle nɪn ahɪ. ɔ sanɪn kɛ, sɛ bɛ sanman sɔanlan an, ɔ di kɛ bɛ yia bɛ ti sɔanlan sɔ'n kɔsɔ anɔan nɪn ejɔle.

¹⁷ ɛhɪ a, bɛ nɔn mɪn kɔ a ɛwa. Mɪn kɔsɔ m'an nne m'an nzie man, alɛ hɪnɪn an, n gɔ man bɛ kɔ fele sɔanlan sɔ'n mɪn ja sɔ.

¹⁸ Mɪn ti anun an, mɪn nwan Zufu'n-mɔ lɛ ba han kɛ ɔ'a yɔ nyɔlɛ ɛtɛ ɔ'a hun sɔanlan. Bɛ walɪ a, nɔn ɛhɪ ejɔle ɔ.

¹⁹ Kanngu bɛ asɔnɪn nɪn anwɔn ejɔle ɔ nɔn sɔanlan bie, bɛ fele yɪ Zozi, yɪ kɔsɔ yɪ nwɔn ejɔle. Zozi sɔ nɪn a wu, Pɔlv kɔsɔ lɛ keke kɛ yɪ nyɪn wɔ sɔ.

²⁰ Mɪn nian ejɔle nɪn an, mɪn nɔnwun man kɛ mɪn kpɪn mɪn di yɪ ɔ. N gɔ han n gɔ hele Pɔlv kɛ sɛ ɔ kulo a, anɪn ɔ hɔ Zoluzalemɔn maan bɛ hɔ lɪ ejɔle sɔ nɪn ɛlɔ.

²¹ N ganɪn an, Pɔlv nwan ɔ kulo kɛ bɛ di yɪ ejɔle'n belemgbɪn kpain Sezaa aja sɔ. Yɪ ti, m'an man atɪn kɛ ɔ hɔ fiadi sua nɪn anun dede ɔ jɪ cɪan mɔ mɪn 'fa yɪ mɪn kɔ belemgbɪn kpain Sezaa aja sɔ."

²² Mɔ Fesitusi anɔan tɔlɪ'n, belemgbɪn Agilipa nwan: "Mɪn kulo kɛ mɪn bɔbɔ muonun mɪn nwun sɔanlan sɔ'n mɪn ti yɪ nɔan nɪn ejɔle."

Mɔ belemgbɪn Agilipa hanɪn sɔ'n, Fesitusi nwan: "ɛhɪnman, ɛ 'ba tie yɪ."

²³ ɛhɪ, mɔ alɛ hɪnɪn'n, Agilipa nɔn Beleninsi bɛ kɔ sesie bɛ nwɔn faɪn bɛ kɔ a kɔ wɔlv lika mɔ bɛ di ejɔle'n. Bɛ 'ba a, bɛ nɔn nzalafɔ mgbain'n-mɔ nɔn kulo nɪn asɔ mgbain'n-mɔ. Fesitusi kɔ man atɪn kɛ bɛ nɔn Pɔlv bɔla.

²⁴ Mò bɛ nɔn Pòlò walì'n, Fesitusi kukuli yí nwan sɔ a, yí nwan: “Belemgbin Agilipa, ɛmò kwalaa mò ɛmò nɔn yé y'a yia ɛwa'n, sɔanlan'n mò Zufu'n-mò kwalaa a a sanman yí mìn ja sɔ Zoluzalemɔn ɛlɔ ɔ nɔn ɛwa kɔsɔ'n, mò yí yê bɛ lɛ tetian bɛ kan kɛ ɔ fata kɛ bɛ kun yí'n, yí ahi.

²⁵ Mìn diɛ, m'an nian ejòlɛ nɔn anun an, mìn nnwun man like ɛtɛ mò ɔ'a yò mò yí ti yê ɔ fata kɛ bɛ kun yí ɔ. Nan kɛmò yí nwan bɛ lí ejòlɛ'n belemgbin kpain Sezaa aja sɔ'n, mìn kɔsɔ mìn nwan n gò fa yí n gò hò.

²⁶ Kɔsɔ afi, mìn nnwun man like ɛtɛ mò ɔ'a yò mò mìn kɛlɛ yí nwɔn kalata mìn kò man belemgbin kpain nɔn ɔ. Yí ti, m'an man ɔ'a fite wó muonun wó belemgbin Agilipa ɔ nɔn ɛmò kwalaa anyunnun. Yí diɛ, bɛ bisa yí kosuan yue a, anun mìn nyan bie mìn kɛlɛ.

²⁷ Afi, mìn nnwunlin man kɛ bɛ 'fa sɔanlan mò b'a tɔ yí fiadi bɛ fite belemgbin anyunnun an, anun bɛ ngele man like fɔ́ón'n mò sɔanlan sɔ nɔn a yò'n.”

26

Pòlò 'ba sa yí nɔn wò belemgbin Agilipa anyunnun

¹ Ehi, mò Fesitusi hanlɔn sɔ'n, belemgbin Agilipa nwan: “Pòlò, atin wò nɔn, sa wó nɔn.”

² Pòlò kò tinnge yí sa, yí nwan: “Nannan Agilipa, mìn di yí nwɔn fɛ kɛ ɛnɛ mìn kwalaa kɛ mìn fite wó nyunnun mìn kan ɛsɔan'n kwalaa mò Zufu'n-mò a tɔn mìn nɔn anwɔn ejòlɛ.

³ Ɔ sanlɔn kɛ ɛ sɪ bɛ amanmuo'n ɔ nɔn bɛ ninngɛ'n-mò anwɔn akpɔlɔwa esúe'n kpa bókɔ. Yí ti, mìn 'bɔtɔ wó kɛ ɛ sɪ abɔtamɔn ɛ tíe mìn ejòlɛ'n.

⁴ “Zufu'n-mò kwalaaatin sɪ mìn mmatɔnman nɔn, afi m mɔlɔ yí bɔ Zoluzalemɔn mìn menian'n-mò afian ɛlɔ.

⁵ Bɛ sɪ mìn a hyɛ yê sɛ bɛ lɛ kan ananhòlɛ a, ahan bɛ 'kan kɛ yé asɔnɔn fâ'n mò bɛ fɛlɛ yí Falisifɔe'n, mò bɛ ejòlɛ elie yò sɪ'n, anun n wò nɔn bie.

⁶ ɛnɛ, bɛ lɛ bua mìn ndɛɛ, ɔ sanlɔn kɛ mìn susu mìn ti mìn gua anòhuba'n mò Nyanmian bɔlɔ yé nan-mò nɔn asɔ.

⁷ Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan'n m'ò sɔ Nyanmian kɔngɔɛ nɔn eyua'n, bɛ kɔsɔ bɛ kpɔnnɛ kɛ anòhuba'n kpɔn sɔ. Anòhuba sɔ'n kɔsɔ dunman nɔn yê Zufu'n-mò lɛ kun mìn ɔ, Nannan Agilipa!

⁸ Nan benin yê ɔ wò nɔn, mò ɛmò nne bɛ nni man kɛ Nyanmian man menian fi ewue nɔn bɛ tinnge ɔ?

⁹ “Mìn bɔbɔ muonun, n yòlɔ ajɔnlɔn kɛ n zín atin ngacile kwalaa asɔ n dótua menian'n-mò kɛ nán bɛ bɔ Zozi m'ò fi Nazaletì'n dunman fíí kón.

¹⁰ N yòlɔ yí sɔ wò Zoluzalemɔn. Tɛɛyíɔvɛ mgbain'n-mò manlɔn mìn yí nwɔn atin, n jɔlɔ yé Mìn menian dɔɔn n gualɔ bɛ fiadi. ɛsɛ sɛ bɛ 'kun bɛ a, mìn de mìn tɔ nɔn kɛ bɛ hún bɛ.

¹¹ Tɛmɔn bie a, mìn man bɛ fin bɛ mgbele Zufu'n-mò asɔnɔn sua'n-mò anun, mìn mian bɛ kɛ bɛ yáci bɛ dedi'n m'ò wò yé Mìn Zozi anun'n bɛ tó. ɛkpò kpilì'n mò mìn kpò bɛ nɔn dunman nɔn, mìn kò dede mân ɛhɔnlɔn-mò anun, mìn kò mìn kɛlɛ bɛ ahɔlɔwa kulo'n mò bɛ tɔ sɔ'n-mò asɔ.

¹² “Ehi, *tɛɛyíɔvɛ mgbain'n-mò kò man mìn tunmin ɛsɛ bɛ kò man atin yê cuein, mìn nwan y'ò lɛ Damasi.

¹³ Nan m'ò valɔ atin'n mò mìn 'kò'n, bɛ bɔlɔ kò yò sɛnzɛjinlan, nannan Agilipa, kanlannɛ kɔn fi anwunno, yí ɛta m'ò ta'n, ɔ tala sɛnzɛ'n. Kanlannɛ sɔ'n kò ta kò sɪ kò yia mìn nɔn bɛ mò anin mìn nɔn bɛ, yé lɛ kò'n.

14 Yé kwalaa yé kó fin así. Mún 'tie a, anún aníe kún lé bisa mín Ebele aníe nún anún ké: 'Sòlv, Sòlv, nzuke ati yé é lé kele mín ahulúwa ó? É ngó huala man mín nún kpínmgbin.'

15 "Mó aníe'n hanlín sò'n, nán m'an bisa ké: 'Wó nwan ó, yé Mún?'

"Mó m misalí kosuan sò'n, nán yé Mún a bua mín ké: 'Mín Zozi yé é lé kele mín ahulúwa nún ó.

16 Nan jasú jinlan. M'an yí mín nwón m'an hele wó maan é yó mín akua, é di mín nwón adanzíe kele ehínlín-mó ké a kpín a nwun mín éne'n, ése like biekun mó mún 'ba yí mún kele wó'n, kan yí nwón ejòlé kele bé.

17 Mún 'ba le wó fi Zufu'n-mó nún aníe bú nga'n-mó asa nún. Ó sanlín ké mún 'ba suan wó bé afian

18 maan é tike bé nyín bé fi awosin nún anún bé ba kanlanníe nún anún, bé fi Satan tunmin nún abú bé jasú bé ba Nyanmian anwón. Sé bé de mín bé di a, bé 'nyan bé éte nún anwón face ó nún líka wó bé mó bé tí Nyanmian díe nún afian.'

19 "Ehí, nannan Agilipa, m'an ngwala man mín ja nún jinlan like'n m'ó fi nyanmiansó nún anyunnun.

20 Nan n nili mwa m málí ejòlé sò'n n gelesi Damasí amma, ése m málí n gelesi Zoluzalemón kusó amma, Zude mân nún anún líka kwalaaatín, ó nún mân ehínlín-mó ké bé káci bé abalabó'n bé fá bé nwón bé mán Nyanmian, bé bó bala mó kele ké bé asitanlín nún a káci.

21 Ehíka ati yé Zufu'n-mó a a tó mín sú mele mó anún n wó Nyanmian awulo nún anún mó bé nwan bé 'kun mín nún ó.

22 Nan Nyanmian a sisa mín dede ó'a ju éne, ó man n jin éwa mún di adanzíe mmátónman kwalaa nún mgbain kwalaa anyunnun. Like mó Moyizí nún mgbómanfue'n-mó hanlín yí ejòlé ké ó lé ba'n, like sò nún anwón ejòlé dein yé mún kan nún ó.

23 Afí, Moyizí nún mgbómanfue'n-mó hanlín ké *Kilisi'n 'ba nwun yí nyun-nún, yí dein y'ó fi ewue nún ó 'di mwa tinngé ó, ése ó 'bó kanlanníe'n m'ó man bé nyan nguan nún anwón ejòlé ó kele yé mân'n nún mân ehínlín-mó."

24 Mó Pólú anwan wó sú ó lé sa yí nún'n, Fesitusi kó tian, yí nwan: "Pólú, wó tí a sècú! Nwónman'n mó é sí yí kpilí nún a man wó tí a kpé yí nwón!"

25 Mó Fesitusi hanlín sò'n, nán Pólú a bua yí ké: "Kpáin, mín tí sècú man. Nan ejòlé'n mó mún kan'n tí ananhóle ése yí éhan sú ó.

26 Belemgbín Agilipa muonun sí ejòlé sò'n-mó. Sé mún kan an, mún nzulo man yí nzín. Ó sanlín ké, ejòlé sò'n-mó fíí nvón man yí nyún, ése nán awosin nún yé b'a fia b'a lí ó.

27 Nannan Agilipa, ejòlé'n mó mgbómanfue'n-mó hanlín'n, asó é nne é nni man ó? Mún sí ké é de dí!"

28 Mó Pólú hanlín ehí'n, belemgbín Agilipa nwan: "Pólú, é de dí ké kíkàala məkún é kwalá ké é yó maan mún káci Zozi Kilisi suanlan?"

29 Mó belemgbín Agilipa hanlín sò'n, Pólú nwan: "Sé kíkàala ó, sé éwa asó temón nye ó, mún sele Nyanmian ké nán ó yó wó ngónmín, nan bé kwalaa mó bé wó éwa bé le tie mín éne'n, bé káci Zozi Kilisi menian ké m'an káci yí'n. Kusó, nán man bé gua bé sa ngónzóngonzó ké b'a gua mín'n!"

30 Mó Pólú anwan tólí'n, belemgbín Agilipa, kónmanna Fesitusi, Beleninsi nún bé mó bé nún bé tíí tóbílí nún anwón'n kó jasó jasó.

31 Bé hálí asulé a, bé kó han yí bé afian ébó ké: "Suanlín sò'n yólí man like m'ó dí mó ké kun yí anaan bé tó yí fiadí ó."

32 Ehí a, belemgbín Agilipa kó han kó hele Fesitusi ké: "Sé nán ké suanlín sò'n nwan bé nún yí hó Sezaa aja sú a, ahan ó dí ké bé yací yí nún."

27

Bɛ nɔn Pɔlv 'ba hɔ Lɔmɔn

¹ Ehi, meɛ mɔ bɛ nwan yɛ fɔ meli yɛ hɔ Lɔmɔn'n, bɛ kɔ fa Pɔlv nɔn bɛ mɔ b'a gua bɛ fiadi'n mmie-mɔ bɛ kɔ wula nzalafɔ kpain kɔn asa nun. Nzalafɔ sɔ'n, bɛ feɛ yɛ Zuliyusi. ɔ sie nzalafɔ ɛya kɔn. Bɛ nzalafɔ fã dɛ'n li "Belemgbin Sezaa Fã"

² Cian'n juli a, yɛ kɔ fɔ meli kɔn anun. Meli sɔ'n fi kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Adalaminti nɔn asɔ. Yɛ ɛhɔɛ nɔn anun, ɔ di kɛ meli'n jejɪnlan Azi mɔn nɔn anun kulo'n-mɔ mɔ meli lika wɔ'n. Yɛ nɔn Alisitakɔ m'ɔ fi Masedɔanɔn mɔn nɔn anun kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Tesaloninki nɔn asɔ'n y'ɔ hɔɔ ɔ.

³ Ehi, mɔ alɛ hɔnɔn'n, yɛ kɔ ju kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Sidɔn nɔn asɔ. Mɔ yɛ juli ɛbeɛ'n, Zuliyusi kɔ man Pɔlv atɔn kɛ ɔ hɔ fúa yɛ manngɔn'n-mɔ anwɔn yɛ like mɔ ɔ'a mian yɛ nɔwɔn'n, yɛ manngɔn'n-mɔ kɔala kɛ bɛ fa bɛ man yɛ. Zuliyusi tɔ sɔanlan m'ɔ nian Pɔlv sɔ kanlanman kpa.

⁴ Mɔ yɛ fi Sidɔn ɛbeɛ yɛ tuli yɛ bu'n, yɛ kɔ sɔn Sipɔlv asue afian kpɔɛ nɔn anɔn. ɔ sanɔn kɛ anɔn anwɔnman'n tɔ si yɛ.

⁵ Yɛ kɔ kpɛ jenvie'n m'ɔ mantan Silisi nɔn Panfili mɔn'n. Yɛ kɔ ju Lisi mɔn nɔn kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Mila nɔn asɔ.

⁶ Mɔ yɛ juli ɛbeɛ'n, anɔn meli kɔn fi Ezipiti mɔn nɔn kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Alegizannɔnɔn nɔn asɔ ɔ lɛ kɔ Itali mɔn nɔn. Nzalafɔ kpain Zuliyusi kɔ man yɛ kɔ fɔ nɔn.

⁷ Ehi, meli'n mɔ yɛ fɔɔ nɔn'n kɔ betɛ-betɛ. ɔ man yɛ lili kɔ yɔ ɛɛnɔn kɔn asue nɔn anyɔsɔ dedɛ mɔ yɛ 'ju kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Sinindi anɔn nɔn'n, yɛ fɛɔ kpa. ɔ sanɔn kɛ anɔn anwɔnman'n lɛ jɔɔ yɛ. Yɛ ti, y'a ngɔala man ɛbeɛ jɔnlan. Yɛ kɔ sɔn Keɛtɔ mɔn'n m'ɔ tɔ asue afian kpɔɛ nɔn abɔ asɔ. ɛbeɛ mantan kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Salmone'n.

⁸ Yɛ lɛ ɛfɛ yɛ san asue'n dedɛ yɛ kɔ ju lika kɔn. Lika sɔ'n, bɛ feɛ yɛ "Meli lika Mgbakpa", ɔ mantan kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Lase'n.

⁹ Yɛ hyɛɛ ɛbeɛ sɔnman yɛ asue nɔn anyɔsɔ ɛhɔɛ'n yɔɔ esulo. ɔ sanɔn kɛ anɔn bocie tɛmɔn'n mɔ bɛ ɔ ɛhɔɛ nɔn a sɔn.

¹⁰ Ehi kɔ ati, Pɔlv kɔ kannzɔ bɛ. Yɛ nwan "Ebia-mɔ, mɔn nian an, atɔn etue ɛhi 'ba yɔ esulo. ɔ sanɔn kɛ meli'n nɔn ninngɛ'n m'ɔ wɔ nɔn nɔn anwɔn 'ba han kpa. Yɛ muonun bɔbɔ, ɛ Nyanmian a nni man yɛ nzin an, yɛ 'wu."

¹¹ Ejɔɛ sɔ'n mɔ Pɔlv hanɔn nɔn a njian man nzalafɔ kpain'n. Nan nunhan mɔ sɔanlan'n m'ɔ kan meli'n nɔn sɔanlan'n m'ɔ lɛ meli'n hanɔn'n, sɔ yɛ ɔ lili ɔ.

¹² ɛbeɛ lika mɔ meli'n-mɔ jɔnlan'n tɔ man lika kpa fɔsɛ nɔn anun. Yɛ ti, bɛ dɔɔn mɔ bɛ wɔ meli nɔn anun nɔn anɔn yɔɔ kɔn kɛ bɛ fi ɛbeɛ bɛ hɔ bɛ ju kulo'n mɔ bɛ feɛ yɛ Feninkisi nɔn asɔ. Feninkisi tɔ Keɛtɔ mɔn nɔn anun kulo. ɛbeɛ lika mɔ meli'n-mɔ jɔnlan nɔn anyɔn kaci ngɔa nɔn sɛnzɛ atɔɛ nɔn sɔɔ nɔn sɛnzɛ atɔɛ. ɛbeɛ yɛ fɔsɛ nɔn anun ahan ɔ di kɛ yɛ jɔnlan ɔ.

Anwɔnman kpili'n

¹³ Ehi, anwɔnman kaan bie fi ngɔa ɛɔ ɔ kɔ fita. Mɔ anwɔnman sɔ'n fital'n, bɛ nwan anɔn ejɔɛ fɛɛ. Bɛ kɔ fɔɔ meli'n sɛhɛ'n, meli'n kɔ tɔ yɛ bu ɔ kɔ san Keɛtɔ mɔn nɔn asue nɔn anɔn kɔkɔ kpa.

¹⁴ Kaan ɛɛ, huuu, anwɔnman kpili kɔn fi Keɛtɔ mɔn nɔn anun ɔ kɔ fita jenvie nɔn anyɔsɔ. Anwɔnman sɔ'n, bɛ feɛ yɛ "Elakilon".

¹⁵ Anwɔnman'n kɔ bɔɔ meli nɔn abɔ. Bɛ bɔɔ meli nɔn an, ɔ nyɔ man yɛ. Anun ɔ di kɛ yɛ yaci yɛ nɔwɔn nɔn yɛ man anwɔnman'n.

¹⁶ Anwɔnman'n kɔ bɔlɪ meli nɔn abɔ yɛ kɔ sɔn asue afian kpɔlɛ kɔn abɔ asɪ. Asue afian kpɔlɛ sɔ'n, bɛ fɛlɛ yɪ Koda. Koda lelɪ anwɔnman'n kaan manlɔn yɛ. Anɔn ɛlɛɛ kɔn sota meli nɔn anzin. ɛlɛɛ sɔ'n, sɛ emian ba a yɛ bɛ fa ɔ. Yɛ fɛlɪ kpa nɔn yɛ sa a han yɪ.

¹⁷ Bɛ mɔ bɛ di meli nɔn anɔn junman'n kɔ fɔla ɛlɛɛ'n meli nɔn anɔn. Mɔ bɛ fɔlɔlɪ ɛlɛɛ'n, bɛ kɔ fa nyanman bɛ kɔ susɔ meli nɔn afian maan ɔ kɔ yɔ kunngun. Kɛmɔ bɛ sulo kɛ meli'n kɔ nyɔn Libi mɔn nɔn asue nɔn anyɔn nɔn asɔ'n, bɛ kɔ yaci tabɔa nɔnnɔɛ'n m'ɔ sota yɪ nzin nɔn anɔn, anwɔnman'n yɛ anɔn ɔ nɔn yɛ lɛ kɔ ɔ.

¹⁸ Kɛ anɔn asutue'n lɛ kpɔn tu si yɛ'n, mɔ alɛ hɔnlɔn'n, bɛ kɔ ju meli nɔn anɔn ninngɛ'n-mɔ bie bɛ kɔ gua jenvie nɔn anɔn.

¹⁹ ɛsɛ mɔ alɛ hɔnlɔn bieku'n, bɛ mɔ bɛ di meli nɔn anɔn junman'n, bɛ muonun bɛ kɔ ju meli nɔn anwɔn ninngɛ'n-mɔ bɛ kɔ gua jenvie nɔn anɔn.

²⁰ Yɪ cɪan kɔ yɔ nyɛ, eyua nvi man, nzalama nda man, kɛ asutue'n la sɔ nɔn ala'n. Afi sian dɛɛ, yɛ nyɔn ta nɔn kɛ ewue yɛ yɛ lɛ ba wu ɔ.

²¹ ɔ 'ba yɔ sɔ'n kɔsɔ, anɔn yɛ lili like a hyɛ kpa. ɛhɪ a, Pɔlɔ kɔ jasɔ kɔ jinlan bɛ afian. Yɪ nwan: "Mɔn manngɔn-mɔ, ahan ɛmɔ tiɛlɪ mɔn maan yɛ halɪ Keletɪ. Sɛ yɛ halɪ ɛbɛlɛ a, ahan y'a nɔnwɔn man yalɛ y'a nzɛɛɛ man ninngɛ.

²² Nan kɪkaala dɛɛ, ɛmɔ tɪla bɛ ahɔnlɔn. Sɔanlan fɪlɪ ngɔ wu man, nan meli nɔn ala yɛ ɔ 'nɔan ɔ.

²³ Afi ɛnɛ kɔngɔɛ, Nyanmɪan mɔ n dɪ yɪ sɔanlan mɔ mɔn sɔ yɪ'n, yɪ bɔfɔvɛ'n kɔn walɪ mɔn nɔwɔn.

²⁴ Yɪ nwan: 'Pɔlɔ, n'ɛ sulo! ɔ di kɛ ɛ fite belemgbɪn kpain nɔn anyunnun. Nyanmɪan a tiɛ wɔ mɔmɔvɛ'n. Wɔ dunman nɔn, Nyanmɪan 'ba man bɛ kwalaa mɔ bɛ nɔn wɔ gua meli nɔn anɔn'n nyan ngɔan.'

²⁵ ɛhɪka ati, mɔn manngɔn-mɔ, ɛmɔ tɪla bɛ ahɔnlɔn. ɔ sanlɔn kɛ mɔn de Nyanmɪan mɔn di. ɛjɔlɛ'n mɔ ɔ'a han ɔ a hele mɔn'n, ɔ 'kpɔn sɔ.

²⁶ Nan kɔsɔ, asue afian kpɔlɛ kɔn asɔ yɛ yɛ 'yue ɔ."

Meli'n 'ba nyɔn

²⁷ ɛhɪ, kɛ asutue'n mantanlɔn yɛ meli'n tango tango ɛbɔ asue'n mɔ bɛ fɛlɛ yɪ Adiliyatiki nɔn asɔ'n, yɪ cɪan bulu ɔ nɔn nɔan ahɪ. Mɔ ɔ 'kɔ kɔ yɔ alimunnun'n, ɔ kɔ yɔ bɛ mɔ bɛ di meli nɔn anɔn junman'n kɛ bɛ ka kaan bɛ tɔ etin.

²⁸ Nyanman'n mɔ bɛ fa bɛ susu bɛ nwun lɪka mɔ asue nɔn abɔ kɔ ɔ ju'n, bɛ kɔ tɔ bɛ kɔ gua asue nɔn anɔn. Nyanman sɔ'n, bulalɛ wɔ yɪ ti. Bɛ susuli a, bɛ kɔ nwun kɛ yɪ bɔ ti metɪlɪ abulasan ɔ nɔn nɔvɔ. Bɛ hɔlɪ bɛ nyunnun kaan an, ɛsɛ bɛ kɔ susu yɪ bieku'n. Bɛ kɔ nwun kɛ yɪ bɔ ti metɪlɪ abulaa ɔ nɔn mɔcɔvɛ.

²⁹ Bɛ sulo kɛ yɛ meli'n kɔ fɔ ɛbɔvɛ sɔ. yɪ ti, bɛ kɔ gua sɛhɛ nɔn asue nɔn anɔn meli nɔn abɔ ati. Anɔn bɛ lɛ seɛ kɛ alɛ hɔn ndɛ-ndɛ.

³⁰ Kanngɔ anɔn bɛ lɛ kpɔnnɛɛ atɔn bɛ fi meli nɔn anɔn bɛ nwanndi. Bɛ kɔ jula ɛlɛɛ'n mɔ emian ba a bɛ fa nɔn asue nɔn anyɔn. Bɛ 'bisa bɛ a, bɛ nwan bɛ 'ju bɛ yɔ meli nɔn anyunnun sɛhɛ dɛɛ'n-mɔ kpa.

³¹ Mɔ Pɔlɔ nwunlɔn yɪ sɔ'n, ɔ kɔ han kɔ hele nzalafɔ kpain'n nɔn nzalafɔvɛ'n-mɔ kɛ: "Sɛ menian ɛhɪ-mɔ a ndanlan man meli nɔn anɔn an, ɛmɔ nnyan man ngɔan."

³² ɛhɪ a, nzalafɔvɛ'n-mɔ kɔ kuko nyanman'n-mɔ m'ɔ lile ɛlɛɛ nɔn anɔn'n, Bɛ kɔ yaci ɛlɛɛ'n maan ɔ kɔ hɔ.

³³ ɛhɪ, anɔn bɛ lɛ nwɔnnɛɛ kɛ alɛ hɔn. Pɔlɔ kɔ wowula bɛ kwalaa bɛ anwɔnsɛlɛ kɛ bɛ lɪ like. Yɪ nwan: "ɛmɔ nɪan, ɛnɛ tɪ cɪan bulu nɔn nɔan, yalɛ'n dunman nɔn, ɛmɔ lili man like.

³⁴ Yɪ ti, mɔn 'seɛ ɛmɔ kɛ ɛmɔ lɪ like kaan nɔn b'a nyan anwɔnsɛlɛ. ɔ sanlɔn kɛ, ɛmɔ anɔn bie fɪlɪ anwɔn ngɔ bu man ɛbɔn."

³⁵ Mɔ Pɔlɔ hanlɔn sɔ yueli'n, ɔ kɔ fa kpaɔn, ɔ kɔ la Nyanmian asɔ bɛ kwalaa bɛ nyunnun ebele. M'ɔ lali Nyanmian asɔ ɔ yueli'n, ɔ kɔ bu nun ɔ kɔ li.

³⁶ Mɔ bɛ kwalaa bɛ nwunlin kɛ Pɔlɔ a li like'n, bɛ kɔsɔ bɛ nyanlɔn anwɔnsele bɛ lili like.

³⁷ Yɛ kwalaa mɔ anɔn yɛ wɔ meli nɔn anɔn'n, yɛ tɔ menian ɛya nnyuan menian abulasɔ ɔ nɔn nsian.

³⁸ Mɔ bɛ kwalaa bɛ lili like bɛ kɔ yili'n, bɛ kɔ ju *bele'n bɛ kɔ gua jenvie nɔn anɔn maan meli'n kɔ yɔ halu-halu.

³⁹ Eɛi, mɔ alɛ hɔnlin'n, bɛ mɔ bɛ di meli nɔn anɔn junman nɔn a nnwun man lika'n nɔɔlɛ. Nan bɛ 'nian an, anɔn jenvie'n lika kɔn tɔ kɔ wɔlɔ asɛ nɔn anɔn. Lika sɔ'n tɔ anyɔn. Ebele yɛ bɛ mɔ bɛ di meli nɔn anɔn junman'n kulo kɛ, sɛ bɛ yɔ nɔn ɔ yɔ ye a, anɔn bɛ man meli'n nyɔn ɔ.

⁴⁰ Bɛ kɔ foti foti sehe'n-mɔ bɛ kɔ gua jenvie nɔn anɔn. Bɛ kɔ yiyi nyanman'n-mɔ kwalaaatin mɔ bɛ sɔ nun bɛ bibili meli nɔn ati'n. Mɔ bɛ yueli yɛ yiyi'n, bɛ kɔ mɔnnda afela kɔn meli nɔn anyunnun maan anwɔnman bɔli yɛ bu. Mɔ anwɔnman'n 'bɔli meli nɔn abɔ'n, anɔn ɔ nɔn bɛ lɛ kɔ lika mɔ anyɔn'n wɔ elɔ.

⁴¹ Nan bɛ juli lika kɔn an, meli'n kɔ nyɔn. ɔ sanlɔn kɛ ebele lika'n tɔ asue nnyuan ayialɛ. Meli nɔn ati'n kɔ nyɔn dede ɔ ngɔala man yɛ bu tu fii. Mgbaha'n kɔ fin meli nɔn abɔ ati sele sele kpa dede ɔ kɔ bubu nun.

⁴² Mɔ nzalafu'n-mɔ nwunlin yɛ sɔ'n, bɛ nwan bɛ 'kun bɛ mɔ b'a gua bɛ fiadi'n kwalaaatin nɔn bɛ nun bie a nyɔ man asue ɔ a nwanndi man.

⁴³ Mɔ bɛ hanlɔn sɔ'n nɔn bɛ kpain nɔn a totua bɛ. ɔ sanlɔn kɛ ɔ kulo kɛ ɔ de Pɔlɔ ati. ɔ manlɔn atɔn kɛ bɛ mɔ bɛ sɔ asue yɔ'n, bɛ lɛ mɔa bɛ tɔ asue nɔn anɔn. Bɛ yɔ asue bɛ fɔ fie.

⁴⁴ Eɛhɔnlin-mɔ 'ba fu bɛ gugua meli'n tabɔa'n nɔn yɛ mgbɔnmgbɔ nɔn asɔ bɛ kɔ fie. Anɔn kɛ ɔ kpɔnlin yɔli mɔ bɛ kwalaa bɛ nwɔn kɔnlon-ngɔnlon bɛ fɔli fie nɔn anɔn.

28

Maliti mân'n

¹ Eɛi, mɔ yɛ nyanlɔn yɛ ti yueli'n, bɛ kɔ han bɛ kɔ hele yɛ kɛ asue afian kpɔlɛ'n mɔ yɛ fiteli sɔ'n li Maliti.

² Ebele menian'n-mɔ kɔ sɔ yɛ nun kanlanman kpa. Kɛmɔ anɔn esue'n lɛ tɔ mɔ ɛyle wɔ nun'n, bɛ kɔ huan sɔn kpili kpa kɔn. Sɔn kpili sɔ nun anwɔn yɛ bɛ leli yɛ kwalaa yɛ atɔn ɔ.

³ Mɔ yɛ gua sɔn nɔn anwɔn'n, Pɔlɔ kɔ sɔsa mmaka mmaka'n-mɔ, yɛ nwan ɔ 'fa gua sɔn nɔn anɔn. Mɔ ɔ 'fa gua nun'n, kanngɔ anɔn owo kɔn wɔ nun. Mɔ sɔn'n wulu-wulu'n hanlɔn yɛ'n, ɔ kɔ fite kɔ sinze Pɔlɔ asa.

⁴ Mɔ ebele menian'n-mɔ nwunlin kɛ owo'n sinze Pɔlɔ asa'n, bɛ kɔ han bɛ kɔ hele bɛ nwɔn kɛ: "Fɔɔn kɛ sɔnlan eɛi tɔ kodiawu! Ahan ɔ 'wu asue nun mɔ mɔafɔɛ ɔ'a nyan yɛ ti'n, ɔ'a nju man, Nyanmian lɛ bua yɛ ndɛɛ ɔ kun yɛ."

⁵ Nan Pɔlɔ kɔ kpɔnndɔn owo'n kɔ gua sɔn nɔn anɔn. Yɛ bɔsɔ'n ngɔ yɔ man yɛ like fii.

⁶ Eɛhɔnlin-mɔ dɛɛ, anɔn bɛ lɛ nwɔnndɛ bɛ nian, sɛ Pɔlɔ asa'n kɔ nwun, anaa sɛ ɔ kɔ wu nvu nun ɛ. Nan bɛ tanlanlɔn bɛ nwɔnndɛli dede mɔ bɛ nian an, ɛjɔlɛ ɛtɛ fii mma man yɛ nzin'n, bɛ kɔ kaci bɛ nuan. Bɛ nwan ɔ tɔ bɔsɔn.

⁷ ɔ 'ba yɔ sɔ'n, anɔn lika kɔn mantan yɛ nwɔn ebele. Sɔnlan'n m'ɔ lɛ lika sɔ'n, bɛ fele yɛ Pubiliyusi. Yɛ dein yɛ ɔ tɔ Maliti mân nɔn anɔn ebele alimɔa sɔnlan kpili ɔ. Bian sɔ'n kɔ lɛ yɛ kanlanman, ɛsɛ ɔ kɔ sike yɛ dede cian nsan.

⁸ Temɔn sɔ'n, anin Pubiliyusi asɔ'n la. ɔ sanlin ke ebunnun a hyɛ yɛ, esɛ abutunman kanlan kɔsɔ a li yɛ. Pɔlɔ kɔ hɔ kɔ nian yɛ bɔsɔ, ɔ kɔ yɔ asɔnɔn, ɔ kɔ fa yɛ sa kɔ sie wuluwafɔe nɔn asɔ maan yɛ nwɔn kɔ sa.

⁹ Mɔ bian kpain'n nɔn anwɔn salɔ'n, ebele mɔn nɔn anun nwuluwafɔe'n-mɔ kɔsɔ kɔ a kɔ man bɛ nwɔn kɔ sa.

¹⁰ Ehi a, bɛ kɔ kuku yɛ anwunno. Ye wɔ ebele dede cian mɔ ye 'tu yɛ bɔ'n, like biala mɔ ye kɔala ke ye mian yɛ nwɔn atunnun'n, Malɩ menian'n-mɔ kɔ fa kɔ man yɛ.

Pɔlɔ 'ba ju Lɔmɔn

¹¹ Ehi, ye lili sala nsan Malɩ mɔn nɔn anun ebele. Temɔn mɔ ye 'kɔ'n, ye fɔli Alegizannɔdili meli kɔn anun. Meli sɔ'n, bɛ fele yɛ "Mmɔsɔn nda". Fɔsɛ nɔn ati, Mmɔsɔn nda sili asɔ Malɩ mɔn nɔn anun ebele.

¹² Mɔ ye tuli yɛ bɔ'n, kulo'n mɔ bɛ fele yɛ Silacuzɔ nɔn asɔ yɛ ye lili mɔa ye juli ɔ. Ye lili cian nsan ebele.

¹³ Ye fi ebele, ye kɔ san asue nɔn anwan ye kɔ ju kulo'n mɔ bɛ fele yɛ Elezio nɔn asɔ. Mɔ alɛ hɔnlin'n, ngɔa anwɔnman'n kɔ bɔ yɛ bɔ ɔ kɔ fita. ɔ man ye lili cian nnyuan atunnun nɔn y'a ju kulo'n mɔ bɛ fele yɛ Puzɔlɔ nɔn asɔ.

¹⁴ Mɔ ye juli Puzɔlɔ ebele'n, ye kɔ nwun anianman mmie-mɔ. Bɛ nwan ye li mɔle kɔn bɛ nwɔn ebele. Anin ke ye kpɔnlin ye yɔli mɔ ye juli Lɔmɔn elɔ nɔn anun.

¹⁵ Nan dede mɔ ye 'ju Lɔmɔn'n, elɔ anianman'n-mɔ kɔ ti yɛ ngan. Mmie-mɔ kɔ a yɛ atɔn ele Apiyusi kulo nɔn asɔ ebele Gua nɔn. Mmie-mɔ kɔsɔ kɔ a yɛ atɔn ele kulo'n mɔ bɛ fele yɛ Lika Nsan mɔ bɛ Da nɔn asɔ. Mɔ Pɔlɔ nwunlin anianman sɔ'n-mɔ'n, ɔ kɔ la Nyanmian asɔ ɔ kɔ nyan anwɔnsele.

¹⁶ Mɔ ye juli Lɔmɔn elɔ'n, bɛ kɔ man Pɔlɔ atɔn ke ɔ ti yɛ nwɔn ɔ tɔnlan ɔ nɔn nzalafɔ'n m'ɔ sisa yɛ'n.

Pɔlɔ 'ba bɔ Ejɔlekpɔ'n kele Lɔmɔn amma'n-mɔ

¹⁷ Ehi mɔ ye juli Lɔmɔn'n, yɛ cian nsan, Pɔlɔ kɔ yia ebele Zufɔ mgbain'n-mɔ yɛ awulo elɔ. Mɔ bɛ ti yialɔ'n, Pɔlɔ nwan: "Anianman-mɔ, m'an nze man yɛ mɔn nɔn anun elɔ menian'n-mɔ sa, m'an ngan man yɛ nan-mɔ amanmuo nɔn anwɔn ejɔle ete, kɔsɔ b'a hyɛ mɔn Zoluzalemɔn elɔ b'a tɔ mɔn fiadi esɛ b'a fa mɔn b'a wula Lɔmɔn menian'n-mɔ asa nɔn.

¹⁸ Nan mɔ Lɔmɔn menian'n-mɔ tili mɔn nwan nɔn ejɔle yueli'n, bɛ nwan bɛ 'yaci mɔn nɔn. ɔ sanlin ke, bɛ nɔnwun man like ete mɔ m'an yɔ m'ɔ di ke bɛ kun mɔn yɛ nwɔn ɔ.

¹⁹ Mɔ bɛ hanlin sɔ'n, Zufɔ'n-mɔ nwan bɛ ndie man. Kemɔ mɔn kɔsɔ mɔn ngulo man ke mɔn tɔn mɔn mɔn nɔn esɔan'n, mɔn nwan ejɔle sɔ'n, belemgbɔn kpain nɔn aja sɔ ewa yɛ ye 'di yɛ ɔ.

²⁰ Anin like ati m'ɔ man m'an fele emɔ'n, yɛ ahi. ɔ sanlin ke, sɔwanlan'n mɔ Izalayɛ mɔn susu yɛ ti gua yɛ sɔ'n, yɛ dunman nɔn ati yɛ b'a gua mɔn sa ngɔnzɔngɔnzɔ ehi ɔ."

²¹ Mɔ Pɔlɔ anwan tɔli'n, bɛ nwan: "Yɛ sa hanlin man wɔ ti kalata m'ɔ fi Zude mɔn nɔn anun. Esɛ yɛ nianman'n-mɔ anun fɩfi elɔ ɔ walɩ hanlin man wɔ nwɔn ejɔle ete ɔ heleli man yɛ ewa.

²² Nan kɔsɔ ye kulo ke ye ti wɔ nwan nɔn ejɔle ye nwun m'ɔ wɔ wɔ kunnun'n. ɔ sanlin ke fɩ sɔ'n mɔ ɛ di'n, lika biala, menian'n-mɔ tu bɛ nyɛn bɛ sa yɛ."

²³ Mɔ bɛ hanlin sɔ yueli'n, bɛ nɔn Pɔlɔ bɛ kɔ hele bɛ nwɔn cian. Mɔ cian sɔ'n juli'n, bɛ kɔ a dɔn kpa. Bɛ kɔ a kɔ tɔ Pɔlɔ yɛ lika m'ɔ da ebele. ɔ bɔ yɛ bɔ ngelemɔ dede ɔ kɔ ju nɔsɔba, Pɔlɔ kɔ han Nyanmian Belemgbɔn Mɔn nɔn anwɔn ejɔle kɔ hele bɛ. Zozi anwɔn ejɔle'n mɔ b'a hele wɔ *Moyizɩ mala nɔn anun ɔ nɔn mgbɔmanfɔe'n-mɔ kalata'n-mɔ anun'n, Pɔlɔ kɔ bubu kɔ hele bɛ.

²⁴ Mɔ bɛ nwunlin yí sɔ'n, mmie-mɔ leli Pɔlv anuan ejɔlɛ'n bɛ lili. Nan mmie-mɔ kɔsv diɛ, b'a nne b'a nni man.

²⁵ Kɛmɔ afi bɛ afian elɔ bɛ nuɔn a nze man bɛ nwɔn yê bɛ jasɔli'n, ɛ 'nwun ejɔlɛ mɔ Pɔlv hanlin heleli bɛ'n. Yí nwan: “Ejɔlɛ'n mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n nanndɔli kpɔmanfɔɛ *Ezayi asɔ ɔ hanlin heleli ɛmɔ mgbain'n-mɔ'n, kanngɔ ɔ ti ananhɔlɛ sakpa!

²⁶ Kpɔmanfɔɛ Ezayi nwan:

Kɔ menian ɛhɪ-mɔ anwɔn nán kan kele bɛ kɛ:

Ɛmɔ 'ba tie yí kpa, kɔsv ɛmɔ ngɔ ti man yí bv.

Ɛmɔ 'ba nuan yí kpa, kɔsv ɛmɔ ngɔ nwun man yí.

²⁷ Ɔ sanlin kɛ menian ɛhɪ-mɔ a kete bɛ ahɔnlin'n, b'a totua bɛ nzɔ'n ɛsɛ b'a momuan bɛ nyin'n.

Ɔ man bɛ nyin'n nnwun man asɪ,

bɛ nzɔ'n ndɪ man ejɔlɛ nán b'a nwun ngele

b'a kaci bɛ nyin mɪn nwɔn nán bɛ nwɔn a sa.

²⁸ “Yí ti, ɛmɔ nwún yí kɛ Nyanmian ngalɛ'n m'ɔ man bɛ nyan bɛ ti'n, ngalɛ sɔ nun a tɔ bɛ mɔ bɛ ti man Zufɔ'n. Bɛ diɛ, bɛ tie bɛ de Nyanmian bɛ di.”

²⁹ Mɔ Pɔlv hanlin sɔ yueli'n, Zufɔ'n-mɔ 'kɔ a, anɔn bɛ lɛ su akpɔlvwa kpa bɛ afian elɔ.]

³⁰ Ɛhɪ anzin, Pɔlv tanlanlin sua'n m'ɔ hayɔli nun anun ɛbele dede afɔɛ nnyuan. Ɔ sɔ bɛ kwalaa mɔ bɛ kulo kɛ bɛ nwun yí nwɔn nɔn anun.

³¹ Ɔ le atɔn ɔ kan Nyanmian Belemgbin Mân nɔn anwɔn ejɔlɛ, ɛsɛ ɔ bɔ yé Mun Zozi Kilisi Ejɔlekpa'n ɔ kele menian'n-mɔ, like fíí njji man yí.

PŌLU KALATA'N M'Ō HELELI NWANLIN LŌMŌN ASŌNIN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wŏ nun'n

Nwan swanlan di'e y'ŏ le Pŏlu? Pŏlu tɪ Zufu, b'e wŏlɪ yɪ Silisi m̃an nun kulo'n mŏ b'e fele yɪ Talisɪ nun asu. Nan kusɔ, Zoluzalemŏn yê b'e talɪ yɪ ō swanlin Èhele Ejŏle nun ō. Ō kacili swanlan mŏ yɪ nwŏn t'e yɪ wŏ Zufu'n-mŏ amanmuo nun anun. Pŏlu heleli alimwa Kilisi amma'n-mŏ ahulŏwa. Nan yê Mɪn Zozi yɪlɪ yɪ nwŏn heleli yɪ, ō feleli yɪ k'e ō káci yɪ bŏfue wŏ b'e mŏ b'e tɪ man Zufu'n-mŏ afian. Pŏlu hŏli bŏli Ejŏlekpa'n wŏ *Lŏmŏn belemgbin m̃an nun anun lika dŏn.

M'e mŏ Pŏlu 'kele kalata ehi'n, anun ō wŏ Koluntɪ kulo nun asu. Ō kulo k'e ō kŏ Zoluzalemŏn, e'e kusɔ ō kŏ Lŏmŏn. Yɪ tɪ, ō heleli Lŏmŏn asŏnɪn mma'n-mŏ k'e ō l'e ba b'e nwŏn eŏ ō kekele b'e like ō wowula b'e anwŏnsele.

Pŏlu a hye kalata ehi anun nsan. Alimwa lika di'e'n (yɪ tɪ 1-8), ō l'e tu Ejŏlekpa nun abu. Ō l'e kan k'e menian'n-mŏ kwalaa'tin, Zufu ō, b'e mŏ b'e tɪ man Zufu ō, b'e kwalaa b'e tɪ etefue wŏ Nyanmian anyunnun yê b'e di fŏ, Nyanmian sɪkpe'n 'kun b'e (1.18-3.20). Nan Zozi Kilisi mŏ ō'a nyŏ man ete fɪfɪ nun adawŏlŏman, yɪ ewue m'ŏ wuli'n, ō tuli yê ete'n-mŏ ō leh yê tɪ. Ō man b'e kwalaa mŏ b'e de yɪ b'e di'n, Nyanmian bu b'e k'e s'esefue (3.21-5.21). Pŏlu l'e kele nun yuein k'e Nyanmian mala'n tɪ like kpa, nan kusɔ, k'emŏ y'e le man anwŏnsele'n, y'e ngwala man sɔ di. Èhika ati, Nyanmian a nwun yê nwŏn anwunnvŏe ō'a fa yɪ Waw'e Nwannzan-nwannzan'n ō'a man yê maan ō bŏka yê y'e kaci Nyanmian amma (yɪ tɪ 6-8).

Kalata nun ati 9-11, Pŏlu l'e kan Zufu dŏn mŏ b'e falɪ man b'e nwŏn manlin man Zozi nun ejŏle. S'e b'a yɪ Zozi a, Nyanmian di'e, ō yɪlɪ man yɪ menian'n-mŏ.

Kalata nun ati 12.1-15.13, Pŏlu l'e kekele atin m'ŏ di k'e asŏnɪn mma'n-mŏ sɪn sɔ b'e bu m̃an'n kanlanman maan b'e mŏ b'e nzɪ man Nyanmian'n nwun yɪ k'e b'a fa b'e nwŏn b'a man Zozi sakpa. Nunhan m'ŏ tɪ cinɲɪn'n y'ŏ le b'e manngŏn ehulŏ'n. Kalata nun agual'e nun, ō l'e bisa yɪ manngŏn'n-mŏ dŏn mŏ b'e wŏ eŏ nun ahun (15.14-16.27).

Ahun ebisa

¹ Mɪn Pŏlu mŏ n di Kilisi Zozi akwa'n yê mun kele kalata ehi mun nwan emŏ ō. Nyanmian Kpili a fele mɪn k'e n gáci Zozi bŏfue, ō'a yɪ mɪn k'e m mŏ yɪ Ejŏlekpa'n.

² Ejŏlekpa sŏ'n, Nyanmian manlin yɪ mgbŏmanfue'n-mŏ falɪ bŏli anŏhŏba daba. Ō manlin b'e heleli yɪ nwŏn ejŏle yɪ Èhele Ejŏle Nwannzan-nwannzan nun anun.

³ Ejŏlekpa sŏ'n, y'ŏ le yɪ Wa nun anwŏn ejŏle'n. Nyanmian manlin yɪ Wa'n nyanlin kulo swanlan anwŏnnaan, b'e wŏlɪ yɪ belemgbin *Davidi aflie nun anun.

⁴ K'emŏ ō tɪ swanlan nwannzan-nwannzan'n, Nyanmian manlin ō fi ewue nun ō tinngelɪ maan b'e nwunlin k'e ō tɪ Nyanmian tunmin Baa sakpa. Yɪ Wa sŏ'n y'ŏ le yê Mɪn Zozi Kilisi.

⁵ Yɪ dunman nun, Nyanmian a nwun mɪn nwŏn anwunnvŏe, ō'a yɪ mɪn k'e n gáci Zozi bŏfue. Ō'a swan mɪn k'e n véle menian'n-mŏ kwalaa mŏ b'e nzɪ man Nyanmian'n maan b'e lé Zozi b'e lí nán b'e nyin a sŏ yɪ.

⁶ Menian sŏ'n-mŏ, emŏ wŏ b'e nun bie, emŏ mŏ Zozi Kilisi a fele emŏ'n.

⁷ Mun kele emŏ kwalaa mŏ, Lŏmŏn eŏ, Nyanmian kulo emŏ ejŏle mŏ ō'a fele emŏ k'e b'e káci yɪ anwont'e mma'n. Mɪn 'bisa emŏ ahun.

Yé Sɪ Nyanmian nɔn yé Mɪn Zozɪ Kilisi nwún ɛmɔ anwɔn anwunnvoe, ɛsɛ bɛ mán ɛmɔ alva cícɪ bɛ nwɔn.

Pɔɔ kulo kɛ ɔ kɔ Lomvɔn

⁸ Zozɪ Kilisi adawɔɔlɔman, mɪn 'di mɔa mɪn da mɪn Nyanmian asɪ wɔ ɛmɔ dunman nɔn. Ɔ sanlɪn kɛ bɛ kan dedi'n mɔ ɛmɔ le yí nɔn anwɔn ejɔlɛ kpa mán nɔn anun líka kɔalaatin.

⁹ Nyanmian Kpili mɔ n ne mɪn ahɔnlɪn kɔalaa mɪn sɔ yí, mɪn bɔ yí Wa nɔn Ejɔlekpa'n, ɔ di mɪn adanzíe kɛ mɪn seɛ mɪn man ɛmɔ cian daa.

¹⁰ Mɪn seɛ Nyanmian kɛ sian diɛ, sɛ ɔ kulo a, ɔ mán mɪn atɪn maan n gɔ n vɔa ɛmɔ anwɔn.

¹¹ Ɔ sanlɪn kɛ mɪn kulo kɛ mɪn nwun ɛmɔ anwɔn sakpa, nán mɪn kekele ɛmɔ líke maan ɛmɔ nyan Nyanmian Wawe'n nyila'n.

¹² Ɛsɛ bɔbɔ m'ɔ man mɪn kulo kɛ mɪn ba ɛmɔ anwɔn ɛɔ'n y'ɔ le kɛ sɛ mɪn ba a, anɔn dedi'n mɔ ɛmɔ le yí'n, ɔ nɔn mɪn diɛ'n mɔ n ne yí'n, yé kɔalaa yɛ fa yɛ wowula yé nwɔn anwɔnseɛ.

¹³ Anianman-mɔ, ɛmɔ nwún yí kɛ m'an bu ɛmɔ ɛɔ ewale nɔn anwɔn mgbɔnnan dɔvɔn. Nan kɔsɔ m'an nnyan man yí nwun atɪn dede ɔ'a ju ɛnɛ. Mɪn nwan bɔbɔ mɪn 'ba nán mɪn di junman ɛmɔ afian ɛɔ maan mɪn junman'n kɔ yí nyunnun kɛ n yɔlɪ yí mán ɛhɔnlɪn-mɔ anun'n.

¹⁴ Junman m'ɔ tɪ kalɛ m'ɔ la mɪn sɔ'n y'ɔ le kɛ m mɔ Ejɔlekpa'n n géle bɛ mɔ bɛ nyɪn a tɪ nɔn bɛ mɔ bɛ nyɪn tɪlɪ man'n, bɛ mɔ bɛ sɪ kalata nɔn bɛ mɔ bɛ nzɪ man kalata'n.

¹⁵ Yí sɔ atɪ, ɔ cian kɛ mɪn ba Lomvɔn ɛɔ nán mɪn bɔ Ejɔlekpa'n mɪn kele ɛmɔ kɔsɔ.

Ejɔlekpa'n kele Nyanmian tunmin'n

¹⁶ Afɪ, mɪn diɛ, mɪn nza man Ejɔlekpa nɔn anwɔn nyian. Ɔ sanlɪn kɛ ɔ tɪ tunmɪn mɔ Nyanmian fa de menian'n-mɔ kɔalaatin mɔ bɛ de yí bɛ di'n ngvɔn. Ɔ fa de Zufu'n-mɔ kɔalaaka, nán ɔ'a le bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n kɔsɔ.

¹⁷ Yí bɔ y'ɔ le kɛ Ejɔlekpa sɔ nɔn anun yê yɛ nwun kɛ Nyanmian kpɪn bu menian'n-mɔ sɛsɛ ɔ. Ɔ kele kɛ ɔ fi abɔbɔ dede ɔ ju ayuelɛ, sɔanlɪn dedi m'ɔ le yí wɔ Nyanmian anun'n yê Nyanmian fa bu sɔanlɪn sɛsɛ ɔ. Afɪ ɔ wɔ Ɛhele Ejɔlɛ nɔn anun kɛ: *Sɛsɛfɔvɛ, yí dedi nɔn atɪ yê Nyanmian 'man ɔ nyan ngvɔn ɔ.*

Nyanmian sikpɛ'n

¹⁸ Afɪ kɛmɔ menian'n-mɔ mman man Nyanmian anyunnɔ, ɛsɛ bɛ bɔ bala ɛtɛ bɛ totua ananhɔlɛ nɔn anwɔn atɪn'n, Nyanmian a fa bɛ nwɔn sikpɛ a wula yí kunnun. Ɔ man Nyanmian sikpɛ sɔ'n fi anwunno ɛɔ dede ɔ ju asɪ ewa ɔ cɪ menian'n-mɔ.

¹⁹ Nyanmian 'tua bɛ yí nwun kalɛ, ɔ sanlɪn kɛ yí muonun, ɔ'a yɪ yí nwun yuein a hele mán'n, b'a nwun yí kɛ ɔ kpɪn tɪ yí'n.

²⁰ Afɪ kɛ Nyanmian bɔlɪ mán'n, yí ninngɛ'n-mɔ mɔ ɔ'a yɔ'n, ɔ man menian'n-mɔ nwun yí kɛ ɔ wɔ ɛbeɛle ɛsɛ yí tunmɪn'n m'ɔ le yí'n tɪ tunmɪn m'ɔ le man ayuelɛ. Yí sɔ atɪ, menian'n-mɔ le man ejɔlɛ fíí mɔ bɛ kan bɛ sa bɛ nɔn ɔ.

²¹ Menian'n-mɔ sɪ kɛ Nyanmian wɔ ɛbeɛle, nan kɔsɔ bɛ nyɪ man yí ayɛ bɛ nna man yí asɪ kɛ ɔ sɛ fata'n. B'a kaci tomgban. Yê kɛmɔ bɛ nzɪ man ngeɛ'n, bɛ nanndɪ awosin nɔn.

²² Bɛ nwan bɛ tɪ ngeɛfɔvɛ, kɔsɔ anɪn b'a tolo.

²³ Nyanmian m'ɔ nwu man m'ɔ di mɔ bɛ sɔ yí bɛ wula yí anunmin-nyanmɔn'n, cɛcɛ, abaaba m'ɔ soman kulo sɔanlɪn m'ɔ wu'n, nnɔnman, naan nɔn naan mɔ bɛ cɔvɪn bɛ nwɔn asɪ'n yê bɛ toto bɛ ɔ.

²⁴ Ehika ati, Nyanmian a yaci bé bé satlifue nyolie'n-mo mo be kulo nun anun. O man bé abalabo'n mo kun non yi manngon bo'n man anyunnunguasie kan bé bobo muonun bé nwonnaan'n.

²⁵ Nyanmian anwon ejole'n m'o ti ananhole'n, be ngulo man ke ato ejole'n. Be toto ninnge'n-mo be yaci Nyanmian muonun mo o'a bo ninnge so'n-mo'n m'o fata ke cian daa be yi yi aye'n. Amin!

²⁶ Ehika ati, Nyanmian a yaci bé bé anyunnunguasie nyolie'n-mo anun. Bé mmalasua'n-mo a bo alba. Be yo satlifue nyolie.

²⁷ Bé mmelenzua'n-mo kusu a bo alba. Be non bé mmalasua'n-mo nna man. Bé manngon mmelenzua'n-mo anwon ye bé nyin bulu o. Busufue nyolie ye be yo o. Busufue nyolie so nin anwon ahatur m'o fata'n ye be le nyan yi nun o.

²⁸ Kembo b'a nni man Nyanmian ekponnde ejole'n, Nyanmian a man senvove ajonlin a to bé ti anun. O man nyolie m'o nze nvata man ke be yo'n ye be yo o.

²⁹ Ajonlin'n m'o wo bé ti anun'n ti man foon: ete eyole, anyinbulu, ati anun ete eyole, kóala esúe, awue elie, butule elie, akobe etue, o non abole esusue.

³⁰ Be ti ngundonmgbo, be kan bé manngon-mo anwon ejole ete. Be kpo Nyanmian, be ti apanninma, be tu bé nwon, be bo bé nwon apoo. Be si ete eyole nin anyinsu, bé nyin nzo man bé si non bé nin-mo.

³¹ Be ti tomghan, be nni man bé nuan ejole nun so, bé ti yo si, be nzi man koun.

³² Be si ke Nyanmian kpin bua yi ndee'n, ke bé mo be yo nyolie ete so'n-mo, be fata ewue. Nan kusu, be te yo nyolie ete so'n-mo, ese bobo be di bé mo be yo nyolie ete so'n-mo nun anzin.

2

Bé mo be bu bé nwon menin kpa'n

¹ Ehika ati, wó kulo swanlan, mo e bu wó nwon swanlan kpa nán a bu menian nga'n-mo etefue'n, nwun yi ke e nguala man wó nwon yi wo bé nun. Afi, abele mo e bu ehinlin-mo etefue, nan kusu e yo ete konmgba so'n bie'n, anin wó bobo muonun, e le bu wó nwon fua.

² Ye si ke, ahatur mo Nyanmian 'ba tua bé mo be bu bé nwon so'n ti sese.

³ Wó kulo swanlan, mo se ehinlin-mo yo nyolie ete so'n-mo a, e bu bé etefue nan kusu e yo nyolie ete so'n-mo bie'n, asu e nian an, Nyanmian ngo tua man wó ete nin anwon kale o?

⁴ Anaan e nnwun man ke Nyanmian anwunnvove m'o sa'n, yi kpa m'o ti nun ati, o'a si abutale kpa, o le nwonnnde ke e nún wó nwon e yaci wó nyolie ete nun o?

⁵ Kusu nwun yi ke wó anzosele'n mo e yo yi Nyanmian anwon'n, m'o man e nnun man wó nwon nun ati, e le cici Nyanmian sikpe'n bóle wó ti so. E 'ba nwun yi cian mo Nyanmian 'ba tua mán nun ete nin anwon kale ananhole.

⁶ Cian so'n, swanlan kun biala 'ba nyan yi junman'n m'o lili nun anwon ahatur.

⁷ Menian mo be bo mandonlin be bo bala kpa, mo be kponnde ke cian bie dede, Nyanmian wula be anunminnyanmon, o yi bé aye o mán bé asitanlan kpa m'o nze ci man'n, bé die, be 'nyan nyanmiansu ngwan m'o le man ayuelie'n.

⁸ Nan bé mo bé ti ti ete, mo be nne man ananhole'n be ndo man nun, mo be bo bala m'o ngo atin so'n, bé die, Nyanmian 'fe bé nwon eya, yi sikpe'n 'ci bé.

⁹ Menian'n-mo kwalaa mo be yo ete'n, yale non ahunnunnditue 'kan bé. Yale kpili so'n, o 'kan Zufu'n-mo kwalaa, nán o'a han bé mo be ti man Zufu'n kusu.

¹⁰ Nan menian mo be bo bala kpa'n, Nyanmian 'yi bé aye, o 'wula bé anunminnyanmon, o 'man bé alvacie. O 'di mua o man Zufu'n-mo kwalaa nán o'a man bé mo be ti man Zufu'n kusu.

¹¹ Nyanmian Kpili die, o nnian man swanlan nyunnun o mmua man yi ndee.

¹² Bé kwalaa mō be nzī man *Moyizī mala'n mō be yō ɛtɛ'n, be 'bua bé ndɛɛ, nan kusu Moyizī mala'n nvite man nun. Bé mō bé kusu be sī mala sō'n, mō be yō ɛtɛ'n, yí nwɔn yê be 'nian be bua bé ndɛɛ ɔ.

¹³ Ɔ sanlɔn kɛ nán bé mō be tie Nyanmian mala'n mgban'n yê be tɪ sɛsɛ wō Nyanmian anyunnun ɔ, nan bé mō be tie mala'n be yō like mō mala'n kele'n, bé yê Nyanmian bu bé sɛsɛvɛ ɔ.

¹⁴ Afɪ, abelɛ mō menian nga'n-mō mō be nzī man Moyizī mala'n yō like mō mala'n kele'n, anɔn be kusu, be le bé mala diɛ kpa mō be di sɔ ɔ.

¹⁵ Be kele kɛ ninngɛ'n mō mala'n nwan be yō'n, b'a hele wō bé ahonlɔn nun anun. Like mō be kō yō'n, sɛ ɔ tɪ kpa ɔ, sɛ ɔ tɪ man kpa ɔ, be nwun yí bé ajonlɔn nun. Afɪ, bé tɪ'n se bé.

¹⁶ Cɪan'n lɛ ba mō Nyanmian 'ba man Zozi Kilisi bua menian'n-mō ndɛɛ wō bé nvialɛ nun ajonlɔn'n mō be le yí nun anwɔn. Cɪan sō'n ju a, Ejɔlɛkpa'n mō mɔn bō'n 'ba kpɔn sɔ.

Zufɔ'n-mō nɔn mala'n

¹⁷ Nan wó mō wó nwan ɛ tɪ Zufɔ mō be le wó a, be le mala'n, ɛ fɔa wó nwɔn kɛ ɛ sɪ Nyanmian.

¹⁸ Wó nwan ɛ sɪ like m'ɔ sɔ Nyanmian anyɔn'n, afɪ mala nɔn a man a nwun like m'ɔ tɪ kpa ɔ nɔn m'ɔ tɪ man kpa nɔn angonmɔn.

¹⁹ Ɛ de di kɛ wó yê ɛ kele bé mō bé nɔn a sɪn nɔn atɔn nɔn ɔ. Bé mō be tɪ awosin nɔn'n, ɛ jonlɔn kɛ ɛ tɪ bé kanlannɛ.

²⁰ Bé mō bé nɔn tɪlɪ man'n, wó nwan wó yê ɛ kele bé anyɔntɛ ɔ. Bé mō be nzɪ man ejɔlɛ'n, wó nwan wó yê ɛ kekele bé like ɔ. Afɪ ɛ de di sakpa kɛ mala nɔn anun yê ngele'n nɔn ananhɔlɛ'n wó ɔ.

²¹ Nan sɛ ɔ tɪ sɔ a, anɔn, wó mō ɛ kekele wó manngɔn'n-mō ninngɛ'n, nzuke atɪ yê ɛ ngele man wó muonun wó nwɔn bie ɔ? Wó nwan nán man be wua, nzuke atɪ yê wó lɪlɪ, ɛ wua ɔ?

²² Wó nwan nán man be tɔn ajaa, nzuke atɪ yê wó lɪlɪ, ɛ tɔn ajaa ɔ? Wó nwan ɛ nɔn amvan nni man, nan nzuke atɪ yê ɛ wɔlɔ amvan sua nɔn anun ɛ wua nɔn ninngɛ ɔ?

²³ Wó nwan ɛ sɪ mala'n, ɛ fa tu wó nwan nɔn, nzuke atɪ yê ɛ nni man mō mala'n kele nɔn asɔ nan ɛ man anyunnunguasɛ kan Nyanmian ɔ?

²⁴ Ehelɛ Ejɔlɛ'n lɛ kele kɛ: “Ɛmō Zufɔ'n-mō dunman nɔn, menian nga'n-mō kan Nyanmian anwɔn ejɔlɛ ɛtɛ.”

²⁵ Afɪ wó mō ɛ tɪ Zufɔ, mō a kpɛ wó mmian nɔn'n, sɛ ɛ di mala nɔn asɔ lɪlɪ a, anɔn nvasɛ wō sɔ. Nan sɛ ɛ nni man mala nɔn asɔ a, wó mmian nɔn'n mō a kpɛ'n tɪ mgban.

²⁶ Yí tɪ, sɔanlɔn mō be kpɛlɪ man yí mmian nɔn'n, sɛ ɔ di mala nɔn asɔ a, asɔ Nyanmian mmu man yí kɛ sɔanlɔn mō b'a kpɛ yí mmian nɔn ɔ?

²⁷ Wó mō ɛ nni man mala nɔn asɔ'n, ɛ nɔn wó mala kalata'n kwalaa, ɔ nɔn wó mmian nɔn mō a kpɛ'n kwalaa, sɔanlɔn mō be kpɛlɪ man yí mmian nɔn kusu ɔ di mala nɔn asɔ'n, ɔ 'bu wó fɔɔ.

²⁸ Zufɔ kpa'n nán yí y'ɔ le anwɔnnaan sɔ Zufɔ'n ɔ nɔn kɛ sɔanlɔn mō menian'n-mō sɪ kɛ b'a kpɛ yí mmian nɔn nɔn ala.

²⁹ Nan Zufɔ kpa'n y'ɔ le m'ɔ tɪ Zufɔ yí kunnun'n. Yí mmian nɔn ɛkpɛ kpa'n y'ɔ le yí ahonlɔn nɔn anun. Ɔ tɪ Wawɛ nɔn ejɔlɛ, nan nán kalata sɔ ejɔlɛ ɔ. Zufɔ kpa sɔ'n, yí fɔa diɛ'n fɪ man sɔanlɔn ɛlɔ, nan ɔ fɪ Nyanmian ɛlɔ.

¹ Sɛ ɔ ti sɔ a, anɔn bɛ mɔ bɛ ti Zufu'n, bɛ nvasuɛ diɛ y'ɔ le benin? Anaan bɛ mmian nun ɛkpe'n mɔ bɛ kpe'n, yɪ kpa diɛ m'ɔ ti'n y'ɔ le benin?

² Sakpa lɪlɪ, yɪ biala kwalaa nvasuɛ mɔ bɛ le yɪ su'n ti kpili! ɔ sanlɪn kɛ alimɔa nvasuɛ'n y'ɔ le kɛ bɛ yɛ Nyanmian falɪ yɪ nvan ejɔlɛ'n wulalɪ bɛ sa nun ɔ.

³ Yɛ 'kan sɛ? Sɛ bɛ mmie-mɔ a nni man Nyanmian Anvan Ejɔlɛ nun asu ati a, asu ɔ kele kɛ Nyanmian kusu a nni man yɪ Nvan Ejɔlɛ diɛ nun asu?

⁴ Cɛɛ! ɔ ti man sɔ. Sɛ menian'n-mɔ kwalaaɪn ti atofuɛ bɔbɔ a, Nyanmian diɛ, ɔ ti ananhɔlɛfuɛ. Afi ɛhɛlɛ Ejɔlɛ lɛ kele kɛ:

ɔ sɛ kɛ wɔ ejɔlɛ'n kwalaa mɔ ɛ kan nɪn anun,

bɛ nwɪn wɔ kɛ ɛ ti sɛsɛfuɛ

nɔn sɛ bɛ nɔn wɔ lɛ yɪ ndɛɛ a,

anun a li bi.

⁵ Mɪn juɔ kɛ eyuadi amma'n. Sɛ yɛ sɛsɛ'n mɔ yɛ ti man'n man bɛ nwun kɛ Nyanmian ti sɛsɛ a, anun yɛ 'sɛ sɛ? Sɛ Nyanmian sikpe'n cɪ yɛ a, asu ɔ kele kɛ Nyanmian ti man sɛsɛfuɛ ɔ?

⁶ Cɛɛ! ɔ ti man sɔ. Afi, sɛ Nyanmian ti man sɛsɛfuɛ a, anun ɔ 'yɔ sɛ nɔn ɔ'a huala mɔn'n ndɛɛ bua?

⁷ Yɪ ti, sɛ mɪn atɔ'n mɔ mɪn di'n man bɛ nwun kɛ Nyanmian ti ananhɔlɛfuɛ, anunminnyanmɔn kan yɪ kpa a, anun nzuke ati yɛ bɛ tɛ bu mɪn kɛ n di ɛtɛfuɛ ɔ?

⁸ Anun nzuke ati yɛ yɛ ngan man kɛ: “Yɛ yɔ ɛtɛ maan like kpa fite nun ɔ?” Dunmannzɛɛ mma'n-mɔ nwan mɪn ejɔlɛ mɔ mɪn kan nɪn anun. Nan dunmannzɛɛ mma sɔ'n-mɔ, Nyanmian ahatua nɪn ala yɛ ɔ sɛ fata bɛ ɔ.

Svanlan fɪ ti man sɛsɛfuɛ

⁹ ɛhɪ nɔn ɛhɪ a, anun yɛ 'sɛ sɛ? Asu yɛ ti kpa yɛ tala menian nga'n-mɔ anaan? Cɛɛ. Afi, m'an hele kɛ menian'n-mɔ kwalaa, Zufu o, m'ɔ ti man Zufu o, bɛ kwalaa bɛ wɔ ɛtɛ nɪn anun.

¹⁰ ɛhɪ b'a hele wɔ ɛhɛlɛ Ejɔlɛ nɪn anun kɛ:

Svanlan fɪ nɔn man ɛbɛlɛ m'ɔ ti sɛsɛfuɛ ɔ.

¹¹ *Svanlan fɪ ndɪ man ejɔlɛ bu,*

bɛ bie fɪ mgbɔnnɛ man Nyanmian.

¹² *Bɛ kwalaa b'a fɔn Nyanmian atɪn'n,*
b'a kaci tomgban.

Bɛ bie fɪ nɔn man ɛbɛlɛ

m'ɔ bɔ bala kpa ɔ.

¹³ *Ejɔlɛ mɔ bɛ kan bɛ kele svanlan'n,*

ɔ kele yɪ ewue atɪn.

Bɛ nvan nun ti mɪnɪn-mɪnɪn.

Bɛ nvan kan wɔ a,

ɔ tala owo bɔlɛ.

¹⁴ *Sasan ɛbɔ nɔn ejɔlɛ ɛtɛ ehan*

a yɪ bɛ nvan'n tɛkɛɛ.

¹⁵ *Svanlan ehuan ti man bɛ nyɪnsɔ like fɪ.*

¹⁶ *Lika biala mɔ bɛ kɔ sɪn'n,*

bɛ sɛɔɔɔ ninngɛ bɛ yaci alɔabɔ ɛbɛlɛ.

¹⁷ *Bɛ nzɪ man anzɔnnunɔ atɪn'n.*

¹⁸ *Bɛ ɛtɛ mɔ bɛ ti'n,*

bɛ nzulo man Nyanmian bɔbɔ fɪ.

¹⁹ Nan yɛ diɛ, yɛ nwun yɪ kɛ ejɔlɛ kwalaa mɔ Nyanmian mala kalata'n kan'n, ɔ kan man menian'n-mɔ mɔ bɛ nwun wɔ mala nɪn anun'n. ɔ man svanlan fɪ ngwala man yɪ nvan buke kɔn, nan bɛ kwalaa bɛ di fuɔ Nyanmian anyunnun.

²⁰ Ehī, ɔ man ɔ nanndi mala elie nūn asu, sʋanlan fīi ngo li bi Nyanmian anyunnun. Afi, mala'n yê ɔ man sʋanlan nwun ke ɔ'a yɔ ete ɔ.

Ke ɔ kpɪn yɔ mɔ Nyanmian man sʋanlan kaci sɛsɛfʋe'n

²¹ Nan sian diɛ, sɛ bɛ yɪ mala'n nūn an, Nyanmian a hele yê ke ɔ kpɪn yɔ maan yɛ kaci sɛsɛfʋe wɔ yɪ nyunnun'n. Moyizi mala'n nūn Nyanmian mgbamanfʋe'n-mɔ hanlūn ejɔle sɔ'n.

²² Bé kwalaa mɔ bɛ de Zozi Kilisi bɛ di'n, bé dedi nūn anwɔn yê Nyanmian nian bu bé sɛsɛfʋe ɔ. ɔ sanlūn ke bɛ mgbaman menian'n-mɔ anūn,

²³ bé kwalaa b'a yɔ ete, ɔ man Nyanmian anūnminnyanmūn nūn a tʋ a fun bé.

²⁴ Nan bɛ ete nūn ati kale'n mɔ Kilisi Zozi a tua'n dunman nūn, Nyanmian a nwun bé kwalaa bé nwɔn anwunnvɔe ɔ'a bu bé sɛsɛfʋe.

²⁵ Zozi yê Nyanmian a yɪ yɪ ke ɔ bála fá yɪ moja'n lí bé mɔ bɛ de yɪ bɛ di nūn ati mgbata ɔ. Nyanmian a yɔ sɔ ɔ a hele ke ɔ tɪ sɛsɛfʋe. ɔ sanlūn ke ete'n mɔ menian'n-mɔ yɔlɪ yɪ daba daba'n, ɔ sili abutale, ɔ'a ndua man bé ete nūn anwɔn kale.

²⁶ Nan kikaala diɛ, ɔ lɛ keke ke ɔ kpɪn yɔ maan sʋanlan kaci sɛsɛfʋe wɔ yɪ nyunnun'n. ɔ sanlūn ke abele m'ɔ lɛ bu bé mɔ bɛ de Zozi bɛ di'n sɛsɛfʋe'n, ɔ keke ke yɪ muonun ɔ tɪ sɛsɛfʋe.

²⁷ Sɛ ejɔle'n tɪ sʋa a, asu kulo sʋanlan le atin ngacile ɔ sūn sʋ fʋa yɪ nwɔn ɔ? Atin ngacile fīi nūn man ebele. Anūn nzuke ati ɔ? Mala nūn asu elie ati ɔ, anaan? Cɛɛɛ, nán mala nūn asu elie ati ɔ, nan dedi nūn ati ɔ.

²⁸ Yɪ tɪ, yê diɛ mɔ yɛ sɪ'n, y'ɔ le ke sʋanlan dedi nūn anwɔn yê Nyanmian nian ɔ bu yɪ sɛsɛfʋe wɔ yɪ nyunnun ɔ. Nan nán mala nūn asu elie nūn ɔ.

²⁹ Asu emɔ jɔnlūn ke Nyanmian tɪ Zufu'n-mɔ angɔnmūn cein ala Nyanmian, nan ɔ tɪ man menian nga'n-mɔ Nyanmian bie ɔ? Cɛɛɛ, ɔ tɪ man sɔ. Nan ɔ tɪ menian nga'n-mɔ kʋsʋ Nyanmian.

³⁰ ɔ sanlūn ke Nyanmian tɪ baa kʋnmgbaman cein. Wɔ mɔ ɛ tɪ Zufu ɔ, ɔ nūn wɔ mɔ ɛ tɪ man Zufu ɔ, wɔ dedi nūn anwɔn yê ɔ 'nian bu wɔ sɛsɛfʋe wɔ yɪ nyunnun ɔ.

³¹ Asu ɔ keke ke anūn yɛ lɛ fa dedi'n yɛ bɔ mala nūn abʋsʋ ɔ? Cɛɛɛ, nán yɪ sɔ ɔ. Nan yɛ lɛ keke ke mala'n tɪ like kpa.

4

Bɛ mɔ bɛ le dedi'n, bɛ sɪ'y'ɔ le Abalahamūn

¹ Nzu ejɔle yê yɛ 'kan wɔ yɛ nannan Abalahamūn anwɔn ɔ? Yɪ m'ɔ tɪ kulo sʋanlan'n, nzu yê ɔ nyanlūn yɪ ɔ?

² Afi, sɛ ɔ tɪ ke junman bie yê Abalahamūn lili mɔ Nyanmian nianlūn yɪ nwɔn ɔ buli yɪ sɛsɛfʋe a, ahan Abalahamūn kwalaa ke ɔ fa tʋ yɪ nʋan nūn. ɔ kwalaa yɪ sɔ yɔ lili, nan nán Nyanmian anyunnun ɔ.

³ Afi, Ehɛle Ejɔle'n lɛ keke ke: *Abalahamūn lelɪ Nyanmian lili ehika ati yê Nyanmian buli yɪ sɛsɛfʋe ɔ.*

⁴ Sɛ sʋanlan di junman an, like m'ɔ nyan yɪ nūn'n y'ɔ le ahatua, nan nán acɛdiɛ ɔ.

⁵ Sʋanlan mɔ ɔ'a nni man junman fīi'n, sɛ ɔ de Nyanmian m'ɔ man etefʋe'n kaci sɛsɛfʋe'n di a, Nyanmian nian yɪ dedi nūn anwɔn ɔ bu yɪ sɛsɛfʋe.

⁶ Ehika ati, mɔ belembin *Davidi 'kan nyila'n mɔ Nyanmian 'yeyila sʋanlan maan ɔ kaci sɛsɛfʋe a, ɔ nnian man yɪ junman nūn anwɔn nūn ejɔle'n, yɪ nwan:

⁷ *Nyila hán bɛ mɔ Nyanmian a yaci bɛ mala etʋan nūn a hye bɛ'n.*

*Bé mɔ Nyanmian a cici bé ɛtɛ'n-mɔ,
nyila hán bé.*

⁸ *Svanlan mɔ yé Min ndua man yí ɛtɛ'n
m'ɔ yɔ'n ɔ ndua man yí nwɔn kale'n,
nyila hán svanlan sɔ'n.*

⁹ Anin nyila sɔ'n muonun, asu ɔ wɔ ebele man bé mɔ b'a kpɛ bé mmian nun nun anaan, ɔ wɔ ebele man bé mɔ be kpɛli man bé mmian nun'n kusu bie ɔ? Yé die, yɛ le kele ke dedi'n y'ɔ man Nyanmian buli Abalahamun sɛsɛvɛ ɔ.

¹⁰ Mele benin yé Nyanmian buli yí sɛsɛvɛ'n? Asu mele mɔ be kpɛli yí mmian nun nun ɔ, anaan mele mɔ anin be kpɛli man yí mmian nun nun ɔ? Cɛɛ. Nán mele mɔ be kpɛli yí mmian nun nun ɔ, nan mele mɔ anin be kpɛli man nun ɔ.

¹¹ Yí mmian nun'n mɔ be kpɛli'n, ɔ ti yí nzɔle. Abalahamun leli Nyanmian lili, yí nzin kualaaka nán b'a kpɛ yí mmian nun'n. Nyanmian falɔ nzɔle sɔ'n ɔ helesi ke Abalahamun ti sɛsɛvɛ yí dedi'n m'ɔ le yí dunman nun. Yí ti, bé kuala mɔ b'a mgbe man bé mmian nun kusu be de Nyanmian be di, mɔ ɔ'a bu bé sɛsɛvɛ'n, Abalahamun ti bé si.

¹² Eɛ bé mɔ b'a kpɛ bé mmian nun, mɔ be nanndi dedi atin nun asu ke yé si Abalahamun nanndi su asannan nán b'a kpɛ mmian nun'n, nán ke b'a kpɛ yí mgban, ɔ ti bé kusu bé si bie.

¹³ Ananhɔle pelein, nán mala nun asu elie ati yé Nyanmian bolɔ Abalahamun nun yí busu amma'n-mɔ anɔhuba ke ɔ 'fa mân'n man bé ɔ. Nan Abalahamun leli Nyanmian lili, nán Nyanmian a bu yí sɛsɛvɛ.

¹⁴ Nan sɛ ɔ ti ke bé mɔ be di mala nun asu'n, bé ngunmun ala yé be 'nyan mân'n be yɔ bé die a, ahan dedi'n ti mgban, eɛ ahan nvasɛ fíi nnun man Nyanmian anɔhuba'n m'ɔ bolɔ nun asu.

¹⁵ ɔ sanlɔn ke mala'n yé ɔ man Nyanmian sɛkpɛ'n ba ɔ. Afi lɛka mɔ mala nnun man'n, mala etwan kusu nnun man ebele.

¹⁶ Ehi, dedi'n dunman nun y'ɔ manlɔ Nyanmian bolɔ anɔhuba nun ɔ. Dedi'n ti Nyanmian aɛɛɛ, ɔ cian man Abalahamun abusu menian'n-mɔ kualaatin. Nán ke bé mɔ be di mala nun asu angunmun ala yé be 'nyan mân sɔ nun ɔ, nan ɔ ti bé mɔ be le dedi ke Abalahamun'n kusu die. ɔ sanlɔn ke Abalahamun ti yé kuala yé si

¹⁷ ke Ebele Ejɔle'n kan yí'n. Nyanmian nwan: *M'an man a kaci mân mân dɔn asɔ*. Nyanmian m'ɔ man ewue mma nyan ngwan, m'ɔ man ninngɛ m'ɔ nnun man ebele tu fite'n, yí nyunnun an, Abalahamun ti yé si. ɔ sanlɔn ke Abalahamun leli Nyanmian lili.

¹⁸ Abalahamun si ke ɔ ngwala man baa wɔ kón. Kusu, ɔ leli lili ɔ nyanlɔn anyɔndasɛ ɔ kacili "mân mân dɔn asɔ" ke Nyanmian kpɔnlɔn helesi yí'n. Nyanmian nwan: *Ke wɔ busu amma'n-mɔ 'ba li ata nun anin*.

¹⁹ Anin Abalahamun a li kɔ yɔ afɛɛ eya kɔn, ɔ ti ke ɔ'a wu a yue. Anin yí yí Sala kusu a bu awɔle sɔ. Nan kusu Abalahamun a nnian man ehi fíi, ɔ tilali yí dedi'n anun kpa.

²⁰ ɔ'a mmɔlin man yí dedi'n, anɔhuba sɔ'n mɔ Nyanmian bolɔ yí'n, sɛ ɔ 'nyan nun like e, sɛ ɔ nnyan man nun like e, ɔ'a nzusu man yí nwɔn fíi. Yí dedi'n wulali yí anwɔnsele, nán ɔ'a yí Nyanmian ayɛ.

²¹ Afi, anin ɔ si yí fɔ́n ke Nyanmian le tunmin ɔ kuala ɔ yɔ like'n m'ɔ falɔ bolɔ yí anɔhuba'n.

²² Yí sɔ ati yé yí dedi'n dunman nun, Nyanmian buli yí sɛsɛvɛ ɔ.

²³ Nan kusu, nán yí ngunmun ati yé be helesi ke: *ɔ buli yí sɛsɛvɛ ɔ*.

²⁴ Nan yé mǝ yé de Nyanmian m'ǝ tinngeli yé Min Zozi fi ewue nun'n yé di'n, yé kǝsǝ ǝ 'bu yé kǝ sǝsǝfǝe.

²⁵ Ǟ sanlín kǝ yé ǝtǝ'n-mǝ ati yǝ bǝ hunlín yí ǝ. Yǝ yé sǝsǝ ebue wǝ Nyanmian anyunnun ati yǝ ǝ fi ewue nun ǝ tinngeli ǝ.

5

Zozi Kilisi wuli ǝtǝfǝe'n-mǝ dunman nun

¹ Ehika ati, dedi'n mǝ yé le yí'n, ǝ nanndi yé Min Zozi Kilisi asǝ, y'a kaci sǝsǝfǝe wǝ Nyanmian anyunnun y'a nyan albaciǝe.

² Yǝ dedi'nun ati, Zozi Kilisi a man y'a hǝala y'a kpunngǝ Nyanmian maan ǝ'a nwun yé nwǝn anwunnǝe kǝkǝala kǝ yé wǝ nun'n. Like m'ǝ man yé di fǝ'n y'ǝ le kǝ, yé le anyindasǝe kǝ yé wǝ Nyanmian anunminnyanmǝn nun anun bie.

³ Sǝ yé le nwun yalǝ bǝbǝ a, yé di yí nwǝn fǝ. Ǟ sanlín kǝ yalǝ elie'n man bǝ si abǝtalǝ.

⁴ Abǝtalǝ esie'n man bǝ jinlan bǝ ja nun wǝ yalǝ elie'nun anun. Bǝ ja nun ejinlan'n kǝsǝ man bǝ nyan anyindasǝe.

⁵ Anyindasǝe sǝ'n mǝ yé le yí'n, ǝ man yé nwǝn mmubu man yé. Ǟ sanlín kǝ Wawǝ Nwannzan-nwannzan'n mǝ Nyanmian a fa man yé'n kele kǝ Nyanmian a fa yí ehulǝ'n ǝ'a wula yé ahǝnlín nun anun.

⁶ Ehí, daba mǝ anún yé le man anwǝnsǝe fíí'n, mǝ Nyanmian mǝlǝ'n m'ǝ helelǝ'n juli'n, Kilisi wuli ǝtǝfǝe'n-mǝ dunman nun.

⁷ Nan ǝ yǝ sǝ man kulo sǝanlan kǝn kǝ ǝ wú wǝ sǝsǝfǝe kǝn dunman nun. ǘ 'su yí akǝlǝwa a, sǝanlan kǝn kǝala kǝ ǝ wu wǝ sǝanlan kpa bie dunman nun.

⁸ Nan Nyanmian diǝ, ǝ'a hele kǝ ǝ kpín kulo yé'n. Ǟ sanlín kǝ mǝ anún yé tǝ tǝ ǝtǝfǝe'n, ǝ manlín Kilisi wuli wǝ yé dunman nun.

⁹ Yí ewue'n m'ǝ wuli'nun ati, ǝ'a man y'a kaci sǝsǝfǝe wǝ Nyanmian anyunnun. Anún sian diǝ, ǝ yǝ sǝ mǝ ǝ ngǝ yí man yé fí Nyanmian sǝkǝe'nun anun ǝ?

¹⁰ Afí daba, anún yé kpǝ Nyanmian. Nan kǝsǝ Nyanmian a man yí Wa'nun a wu ǝ'a sǝsie yé nun yí yé afian. Nan sǝ ǝ'a sǝsie yé nun yí yé afian an, yí Wa'n m'ǝ tǝ asǝ'n dunman nun, ǝ yǝ sǝ mǝ ǝ ngǝ le man yé ǝ?

¹¹ ǘsǝ nán ehí angǝnmún ala ati ǝ, nan Zozi Kilisi adawǝlǝman, yé di Nyanmian anwǝn fǝ. Ǟ sanlín kǝ sian diǝ, yé Min Zozi Kilisi a sǝsie yé nun Nyanmian yé afian.

Adamǝn nun Kilisi

¹² Ehí, sǝanlan kǝnmǝba cein dunman nun, ǝtǝ nun a a mân'nun anun. ǘtǝ'n 'ba a, ǝ non ewue. Ewue kǝsǝ a fa yí sa a tǝ menian'n-mǝ kǝalaatin asǝ, ǝ sanlín kǝ bǝ kǝalaa b'a yǝ ǝtǝ.

¹³ Asannan nán Nyanmian a fa mala'nun a man Moyizí'n, anún ǝtǝ'n wǝ mân'nun anun. Nan kǝmǝ anún mala fíí nnǝn man ebele'n, sǝ menian'n-mǝ yǝ ǝtǝ a, Nyanmian ndǝ man bǝ sǝ.

¹⁴ Adamǝn anyún a nǝwǝ man Nyanmian mala'n m'ǝ falí manlín yí'n. Kǝsǝ afí, ǝ bǝ yí bǝ Adamǝn mǝlǝ sǝ dede m'ǝ kǝ ju Moyizí mǝlǝ sǝ'n, ǝtǝ mǝ menian'n-mǝ yǝlǝ m'ǝ nun Adamǝn diǝ'n tǝ man kǝn bǝbǝ'n, ewue tulí yí sa menian sǝ'n-mǝ kǝalaa asǝ. Adamǝn soman Ngǝandǝfǝe'n mǝ di kǝ ǝ ba'n.

¹⁵ Nan kǝsǝ Adamǝn diǝ, ǝ'a yǝ ǝtǝ. Zozi Kilisi a, ǝ'a nwun yé nwǝn anwunnǝe ǝ'a man y'a nyan ngǝan. Ǟ tǝ acǝdiǝ kpili kpa mǝ Nyanmian a fa a hye yé ǝ. Adamǝn angǝnmún cein ǝtǝ'n dunman nun, ewue a hun menian dǝn. Nan kǝsǝ Zozi Kilisi angǝnmún cein dunman nun, Nyanmian a nwun menian dǝn anwǝn anwunnǝe. Ǟ tǝ like m'ǝ sǝ ǝbǝe.

¹⁶ Yê like'n mɔ Nyanmian a fa a hye yê'n, ɔ nɔn ete'n mɔ sɔanlan kɔnmɔgba cein a yɔ'n, bé junman'n mɔ be di'n ti man kɔn. ɔ sanlɔn ke ete'n mɔ sɔanlan kɔnmɔgba cein yɔlɔ'n, a man ewue a a. Nan Nyanmian acɛdi'e'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a hye yê'n, ete nwala nwala ehi mɔ y'a yɔ'n, y'a nyan ete face y'a kaci sɛsɛfɔɛ.

¹⁷ ɔ ti ananhɛle ke sɔanlan kɔnmɔgba cein ete'n dunman nun, ewue a tɔ yɔ sa menian'n-mɔ kwalaaatin asu. Nan kɔsɔ, Zozi Kilisi kɔnmɔgba cein dunman nun, yɛ nyan ninngɛ dɔɔn ɔ bu sɔ. Afi menian'n-mɔ kwalaa mɔ Nyanmian a nwun bé nwɔn anwunnvɔe kpa, mɔ yɔ acɛdi'e'n a man b'a kaci sɛsɛfɔɛ'n, be 'nyan ngwan, ɛsɛ be nɔn Kilisi 'di belemgbɔn.

¹⁸ Yɔ sɔ ati, kɛmɔ ete'n mɔ Adamɔn kɔnmɔgba cein yɔlɔ'ɔ man ewue a tɔ yɔ sa menian'n-mɔ kwalaaatin asu'n, yɔ sɔ kɔsɔ ala, Zozi Kilisi angɔnmɔn sɛsɛ junman'n m'ɔ lili'n dunman nun, ɔ'a le menian'n-mɔ kwalaaatin fi Nyanmian sɩkpe'n abɔ maan be nyan ngwan.

¹⁹ Sɔanlan kɔnmɔgba cein apanninma'n m'ɔ yɔlɔ'ɔ dunman nun, ɔ'a man menian'n-mɔ kwalaaatin a kaci etɛfɔɛ. Yɔ sɔ ala, sɔanlan kɔnmɔgba cein kɔsɔ anyɔnnzɔ'n dunman nun, ɔ 'man menian dɔɔn a kaci sɛsɛfɔɛ wɔ Nyanmian anyunnun.

²⁰ Afi, mala'n y'ɔ man ete'n a sɔn ɔ. Lika kɔsɔ mɔ ete'n kɔ sɔn'n, ɛbeɛle yê Nyanmian nwun menian'n-mɔ anwɔn anwunnvɔe sɔnman ɔ.

²¹ ɔ sanlɔn ke, kɛmɔ ete'n a man ewue a tɔ yɔ sa menian'n-mɔ kwalaa asu'n, yê Min Zozi Kilisi kɔsɔ dunman nun, Nyanmian a nwun yê nwɔn anwunnvɔe ɔ'a man y'a kaci sɛsɛfɔɛ yɛ nyan ngwan m'ɔ le man ayueli'e'n.

6

Nyanmian nganga anaan Abɔnsanmɔn nganga

¹ Sɛ ɔ ti sɔ a, anɔn nzu ejɔle die yê yê 'kan ɔ? Asu yê 'kan ke yê tánlan yê yɔ ete'n yê hó yê nyunnun nán Nyanmian a nwun yê nwɔn anwunnvɔe ɔ'a bu sɔ ɔ?

² Cɛcɛ! ɔ ti man sɔ! Yê mɔ ete'n dunman nun ɔ ti kɛ y'a wu'n, ɔ yɔ sɛ mɔ yê 'tanlan yê ete'n anɔn biekun ɔ?

³ Yê kwalaa mɔ b'a sɔnɔn yê mɔ yɛ nɔn Zozi Kilisi y'a yɔ kɔn'n, asu emɔ nzi man kɛ yɔ ewue nɔn anwɔn ɛsɔnian yê b'a sɔnɔn yê ɔ?

⁴ Yɔ sɔ ati, b'a sie yɔ nɔn yê. ɔ man kɛmɔ Sɛ nɔn a fa yɔ anunminnyanmɔn tunmin nɔn a tinngɛ Kilisi fi ewue nun'n, yê kɔsɔ, ɔ di kɛ yê tanlan yê bu amanmuo fɔfɔle.

⁵ Afi, sɛ yê nɔn yɔ a yɔ kɔn yɔ ewue mɔ ɔ'a wu nɔn anɔn an, anɔn ke Nyanmian a tinngɛ yɔ fi ewue nun'n, ɔ 'ba tinngɛ yê kɔsɔ.

⁶ Afi, yê nwun yɔ kɛ yê sɔanlan daba'n mɔ yê ti'n, b'a bɔbɔ yê nɔn Kilisi kɔlɔwa nɔn asu. ɔ man b'a bɔ ete anwɔnnan daba sɔ nɔn abɔsɔ nán y'a ngaci nan ete'n nganga kɔn.

⁷ ɔ sanlɔn ke sɔanlan m'ɔ kɔ wu'n, anɔn ɔ nɔn ete'n bé afian a ti.

⁸ Sɛ yê nɔn Kilisi y'a wu sakpa a, yê de yê di kɛ, yê nɔn yɔ yê yê 'tanlan asɩ kɔsɔ ɔ.

⁹ Afi, yê sɩ yê sie ke Kilisi m'ɔ fi ewue nun ɔ'a tinngɛ'n, ɔ nwu man fɩi kɔn. Ewue le man yɔ sɔ tunmin kɔn.

¹⁰ ɔ sanlɔn ke ete'n dunman nun, ɔ'a wu baa kɔnmɔgba cein ɔ a gua yɔ kwalaa abɔ. Kikaala die m'ɔ ti asɩ'n, ɔ ti ɔ man Nyanmian.

¹¹ Yɔ ti, emɔ kɔsɔ bú bé nwɔn ke ete'n dunman nun, emɔ a wu. Yê sɛ Zozi Kilisi dunman nun emɔ ti asɩ a, anɔn emɔ ti be man Nyanmian.

¹² Ehika ati, nán be man Abɔnsanmɔn di emɔ sɔanlan baka wuluwa nɔn asu belemgbɔn fɩi kɔn. Nán be te bé sɔanlan baka'n mɔ yɔ nyɔn bulɔ like nɔn asu.

¹³ Nán bɛ fa bɛ nwɔn bɛ wula Abɔnsanmɔn asa nun maan ɔ fa ɛmɔ di yí junman ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ. Nan ɛmɔ fá bɛ nwɔn bɛ mán Nyanmian kpa bɔkɔɔ maan ɔ fá ɛmɔ ɔ lí yí sɛsɛ junman'n. ɔ sanlɔn kɛ ɛmɔ tɪ kɛ b'a wu yê ɔ'a tinnge ɛmɔ ɔ.

¹⁴ ɔ nvata man kɛ Abɔnsanmɔn di ɛmɔ asu kpain fí kón. Afi, ɛmɔ diɛ, mala'n nji man ɛmɔ kón. ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian a nwun ɛmɔ anwɔn anwunnvɔe.

¹⁵ Yí tɪ nán sɛ? Kɛmɔ mala'n ngɔala man yê cɪ kón, afi Nyanmian a nwun yê nwun anwunnvɔe'n, asu yɛ kɔala kɛ yɛ tanlan wɔ ɛtɛ nɪn anun ɔ? Cɛcɛ! ɔ tɪ man sɔ.

¹⁶ ɛmɔ sɪ yí yuein kɛ sɛ ɛmɔ wula bɛ nwɔn awɔba sɔanlan asa nun an, anɪn ɛmɔ a kaci sɔanlan sɔ'n nganga. Sɛ ɛmɔ fa bɛ nwɔn bɛ man ɛtɛ nɪn an, ɛtɛ'n 'fa ɛmɔ kɔ ewue nun. Sɛ ɛmɔ fa bɛ nwɔn bɛ wula Nyanmian asa nun bɛ man yí anyunnɔ a, Nyanmian 'man ɛmɔ asitanlan'n yɔ sɛsɛ.

¹⁷ Nan bɛ mán yɛ yí Nyanmian ayɛ, ɔ sanlɔn kɛ daba anɪn ɛmɔ tɪ ɛtɛ'n nganga. Nan sian diɛ, ananhɔlɛ like'n mɔ yɛ hehelelɛ ɛmɔ'n, ɛmɔ a yí bɛ kunnun b'a lí sɔ.

¹⁸ Nyanmian a yí ɛmɔ fɪ ɛtɛ nɪn anun a fite man ɛmɔ a kaci sɛsɛ ɛyɔlɛ'n nganga.

¹⁹ Sɛ mɪn kan sɔ a, bɛ ehie wú. Nan kɛmɔ ɛmɔ tɪ kulo menian mɔ ɛjɔlɛ nun abɔ ɛtɛ yɔ sɪ man ɛmɔ'n, mɪn juɔ kɛ eyuadɪ amma. Kɛmɔ daba ɛmɔ falɪ bɛ sɔanlan baka'n bɛ manlɔn ɛtɛ'n bɛ lili munnzusemɔn'n, sian diɛ, ɛmɔ fá bɛ nwɔn'n kɔalaatin bɛ yɔ sɛsɛ nyɔlɛ, bɛ káci nun nganga, nán bɛ tánlan anwɔntɛ nun.

²⁰ Afi daba, mɔ anɪn ɛmɔ tɪ ɛtɛ'n nganga'n, sɛsɛ ɛyɔlɛ'n tɪ man ɛmɔ ɛjɔlɛ.

²¹ Abalabɔ ɛtɛ sɔ'n mɔ daba ɛmɔ bɔ'n, nzu nvasɔɛ diɛ yê ɛmɔ nyanlɔn yí sɔ ɔ? ɛnɛ yí nwɔn nyian kun ɛmɔ. Afi, ɛhɪ kɔalaa agualɛ y'ɔ le ewue.

²² Nan sian diɛ mɔ b'a yí ɛmɔ fɪ ɛtɛ nɪn anun'n, ɛmɔ a kaci Nyanmian nganga. ɔ di kɛ ɛmɔ tanlan anwɔntɛ nun nán yí bɛ-yue-asɛ, ɛmɔ a nyan ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n.

²³ Afi ɛtɛ nɪn anwɔn ahatua y'ɔ le ewue. Nan kɛmɔ yɛ nɔn yê Mɪn Kilisi Zozi a yɔ kɔn'n, Nyanmian acɛdiɛ'n m'ɔ fa cɛ yê'n y'ɔ le nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n.

7

Asɔnɔn mma'n-mɔ nɔn Moyizɪ mala'n

¹ Anianman-mɔ, ɛjɔlɛ'n mɔ mɪn 'ba han mɪn kele ɛmɔ'n, ɛmɔ sɪ sie. ɔ sanlɔn kɛ, ɛmɔ tɪ menian mɔ bɛ sɪ Moyizɪ mala'n. ɛmɔ sɪ kɛ mala'n le tunmin wɔ sɔanlan mɔ yí nyɪn wɔ sɔ nɪn asɔ. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ wu'n, mala'n le man tunmin kón wɔ yí sɔ.

² Kɛ ɔ tɪ yí nɪn ala y'ɔ le balasua m'ɔ ja bian'n. Mɛlɛ mɔ yí hun anyɪn wɔ sɔ'n, mala'n wɔ yí nɔn yí hun bɛ afian. Sɛ belenzua'n wu a, anɪn mala nɔn man yí nɔn yí hun bɛ afian fí kón.

³ Nan sɛ belenzua nɪn anyɪn wɔ sɔ, nán balasua nɪn anwɔn kan belenzua fɔfɔlɛ a, anɪn balasua nɪn a bɔ bian. Nan sɛ yí hun'n wu a, mala'n man yí atɪn maan ɔ ja belenzua fɔfɔlɛ. Sɛ ɔ yɔ yí sɔ a, anɪn ɔ'a mɔmɔ man bian.

⁴ Anianman-mɔ, kɛ ɔ tɪ yí man ɛmɔ nɪn anɪn. Mala nɪn anyunnun an, ɛmɔ nɔn Kilisi yê b'a wu ɔ. ɔ man ɛmɔ nɔn mala nɪn afian a tɪ b'a kaci sɔanlan fɔfɔlɛ diɛ. Sɔanlan sɔ'n y'ɔ le Kilisi mɔ Nyanmian man ɔ fɪ ewue nun ɔ'a tinnge'n. Yí dunman nun, ɔ di kɛ yɛ bɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmian anyɪn.

⁵ Afi, daba mɔ anɪn yɛ yɔ mɔ yɛ kulo'n, ninnge ɛtɛ ɛtɛ'n mɔ mala'n wowula anwɔnnaan nɪn abɔ maan yí nyɪn bɔlɔ yí nwɔn'n, ewue ninnge yê anɪn yɛ yɔ nɪn ɔ.

⁶ Nan sian diē, y'a wu yē nūn mala'n yē afian a tī. Ō man yē tī man mala'n nganga kún. Yí tī, Wawē Nwannzan-nwannzan'n man yē sūn atūn fofōlē asū yē sū Nyanmian. Nan yē nzū man Nyanmian kē mala'n mō b'a hele'n kele yí daba'n.

⁷ Sē ō tī sō a, anūn nzu ejōlē diē yē yē 'kan ō? Asū mala'n tī like etē ō? Cēcē! Nan kūsū mala'n y'ō man m'an nwun like mō bē fele yí etē nūn ō. Afī sē b'a ngele man wō mala'n nūn anūn kē: *N'ē man wō nyin bolv like a*, ahan mūn nzī man like'n mō bē fele yí anyinbolv'n.

⁸ Nan mala'n nūn a kpē atūn ō man mín nyin a bolv ninngē ngacile ngacile m'an tō etē nūn anūn. Afī sē mala'n nūn man nūn an, ahan bē mmu man etē'n like fíí.

⁹ Daba mō anūn mala fíí nūn man ebēle mman man mín'n, anūn n ne ngvan. Nan mō mala'n wali'n, etē nūn a tanlan asī bō wō mín nūn ō'a man m'an wu.

¹⁰ Mala'n m'ō man bē nyan ngvan'n, mín diē, ewue yē ō man m'an nyan yí ō.

¹¹ Ō sanlūn kē, etē'n nanndī mala'n nūn asū ō'a hyī mín ō'a laka mín ō'a hun mín.

¹² Nan mala'n muonun tī nwannzan-nwannzan, nūn ejōlē'n kūsū tī nwannzan-nwannzan, ō tī sēsē ēsē ō tī kpa.

¹³ Like m'ō tī kpa'n, asū ō kwalaa kē ō man mūn nyan ewue ō? Cēcē! Nan sē m'an nyan ewue a, anūn ō fī etē'n. Afī etē nūn a yī yí nwūn ō'a man b'a nwun kē ō kpīn tī yí'n kpa bōkōō. Yí tī yē ō'a nanndī like'n m'ō tī kpa nūn asū ō'a man m'an nyan ewue ō. Anūn kē ō kpīnlūn yōlī mō etē'n nanndī mala'n nūn asū ō'a hele yí nwūn kē ō tī etē sakpa nūn anūn.

¹⁴ Ehī, yē sī kē mala'n tī Wawē nūn like. Nan mín diē, n dī kulo sūanlan, b'a tōnūn mín kē kanga b'a man etē'n.

¹⁵ Ō sanlūn kē like muonun mō mūn yō'n, mūn nnwun man nūn. Like mō mūn kulo kē mūn yō'n, mūn nyō man, nan mō mūn ngulo man'n, yē mūn yō ō.

¹⁶ Nan sē mūn yō like mō mūn ngulo man nūn an, anūn mūn nwun yí kē mala'n tī kpa.

¹⁷ Mūn nwun yí kē nán mín nyunnunfuu yē mūn yō like sō nūn ō, nan etē'n m'ō wō mín nūn nūn ō.

¹⁸ Afī mūn nwun yí fōón kē mín sūanlan baka baa'n muonun anūn, nyōlē m'ō tī kpa fíí nūn man nūn. Mūn kulo kē mūn yō nyōlē m'ō tī kpa, nan kūsū mūn nnyan man anwōnsele mūn nyō man.

¹⁹ Ō sanlūn kē, nyōlē kpa'n mō mūn kulo kē mūn yō'n, mūn nyō man. Nan etē'n mō mūn ngulo man'n yē mūn yō ō.

²⁰ Sē mūn yō like mō mūn ngulo man nūn an, anūn nán mín muonun yē mūn yō ō, nan etē'n m'ō wō mín nūn nūn ō.

²¹ Ō man m'an sie yí nzōlē kē cian biala mō mūn kulo kē mūn yō nyōlē kpa'n, anūn etē nūn a cīcī mín.

²² Mín kunnun elō a, mūn dī Nyanmian mala'n anwōn fē.

²³ Nan kūsū mūn nīan mín nwūn an, mūn nwun yí kē mala'n kōn biekun nūn m'ō wō mín tī anūn'n bē juju. Mala sō nūn a man m'an kaci etē'n m'ō wō mín nūn'n kanga.

²⁴ N dī alvabōfōvē ō! Nwan yē ō 'de mín fī anwōnnāan ehī m'ō lē cōlūn mín kō ewue nūn nūn asa nūn ō?

²⁵ Nan yē Mūn Zozi Kilisi adawuluman, yē 'da Nyanmian asī!

Afī, sē mūn nīan mín ajōnlūn nūn anūn an, anūn n dī Nyanmian mala'n kanga. Nan kūsū anwōnnāan nūn anūn an, anūn ndī etē'n mala'n kanga.

8

¹ Ehika ati, kikaala die, fɔɔ ebue mɔ man sɔanlan wu'n nnɔn man ebele fii kɔn mman man bɛ mɔ bɛ nnɔn Zozi Kilisi b'a yɔ kɔn'n.

² ɔ sanlin ke, kɔn ɛyɔlɛ'n mɔ mɪn nnɔn Kilisi Zozi y'a yɔ'n dunman nun, Wawe Nwannzan-nwannzan'n m'ɔ man ngɔan m'ɔ sie mɪn'n, ɔ'a man mɪn nnɔn etɛ'n mala'n nnɔn ewue yɛ afian a ti.

³ Anwɔnnaan'n betɛɛ'n m'ɔ ti nɪn ati, mɔ mala nɪn a ngɔala man yɪ yɔ'n, Nyanmɪan Kpili a yɔ. ɔ man etɛ sɔ'n dunman nun, Nyanmɪan sɔanlin yɪ Wa'n m'ɔ kacili yɪ nwɔn kulo sɔanlan'n ɔ walɪ wuli ɔ tuli etɛ'n. Nyanmɪan a yɔ yɪ sɔ, ɔ'a man ewue'n m'ɔ di ke sɔanlan wu nɪn a hun yɪ Wa Zozi.

⁴ ɔ'a man yɛ mɔ yɛ ti man wɔ etɛ anwɔnnaan nun'n, nan yɛ ti wɔ Nyanmɪan Wawe nun'n, yɛ bɔ bala sɛsɛ kpa bɔkɔɔ ke mala'n kele'n.

⁵ Menian mɔ bɛ ti wɔ etɛ anwɔnnaan nun'n, ninngɛ'n mɔ etɛ anwɔnnaan'n kulo'n yɛ bɛ kpɔnnɛ ɔ. Nan bɛ kɔsɔ mɔ bɛ ti wɔ Wawe nun'n, ninngɛ mɔ Wawe'n kulo'n yɛ bɛ kpɔnnɛ ɔ.

⁶ Sɛ yɛ kpɔnnɛ ninngɛ mɔ etɛ anwɔnnaan'n kulo a, yɛ 'nyan ewue. Nan sɛ yɛ kpɔnnɛ ninngɛ mɔ Wawe'n kulo a, yɛ 'nyan ngɔan nnɔn abɔacɪɛ.

⁷ Afi bɛ mɔ bɛ kpɔnnɛ ninngɛ mɔ etɛ anwɔnnaan kulo'n, bɛ kpɔ Nyanmɪan, bɛ nni man yɪ mala nɪn asɔ. Bɛ ngɔala man sɔ di bɔbɔ.

⁸ Bɛ mɔ bɛ ti wɔ etɛ anwɔnnaan nun'n, bɛ nyɔlɛ'n-mɔ nzɔ man Nyanmɪan anyɪn.

⁹ Nan ɛmɔ die, ɛmɔ ti man wɔ etɛ anwɔnnaan nun, nan ɛmɔ ti wɔ Wawe nun. ɔ sanlin ke Nyanmɪan Wawe'n wɔ ɛmɔ anun. Nan sɔanlan mɔ Kilisi Wawe'n nnɔn man yɪ nun'n, anɪn sɔanlan sɔ'n ti man Kilisi die.

¹⁰ Sɛ Kilisi wɔ ɛmɔ anun, ɔ ti ananhɔlɛ ke etɛ'n dunman nun, anwɔnnaan'n 'wu, nan kɔsɔ, Wawe'n mɔ wɔ ɛmɔ anun'n man ɛmɔ le ngɔan. ɔ sanlin ke, Nyanmɪan anyunnun an, ɛmɔ a kaci sɛsɛfɔɛ.

¹¹ Sɛ Nyanmɪan m'ɔ manlin Zozi fi ewue nun tinngeli'n Wawe'n wɔ ɛmɔ anun an, ɔ 'nannɔ yɪ Wawe m'ɔ wɔ ɛmɔ anun nun asɔ, ɔ 'man ɛmɔ anwɔnnaan'n m'ɔ wu'n cɪn ke ɔ manlin Kilisi fi ewue nun tinngel'n.

¹² Yɪ sɔ ati, anianman-mɔ, etɛ anwɔnnaan'n kalɛ fii kɔn nnɔn man yɛ sɔ nɔn y'a tanlan y'a yɔ like m'ɔ kulo ɔ.

¹³ ɔ sanlin ke, sɛ ɛmɔ tanlan bɛ yɔ like mɔ etɛ anwɔnnaan'n kulo a, ɛmɔ 'wu. Nan sɛ ɛmɔ man Wawe'n di ninngɛ mɔ etɛ anwɔnnaan'n kulo nɪn asɔ kunnunmun an, ɛmɔ 'nyan ngɔan.

¹⁴ ɔ sanlin ke, bɛ kɔalaa mɔ bɛ nannɔ atɪn'n mɔ Nyanmɪan Wawe'n kele nɪn asɔ'n, bɛ ti Nyanmɪan amma.

¹⁵ Nyanmɪan Wawe'n m'ɔ ɔ'a fa ɔ'a man ɛmɔ'n, ɔ 'man ɛmɔ ngaci man nganga nɔn esulo a han ɛmɔ kɔn. Nan Wawe sɔ nɪn a man ɛmɔ a kaci Nyanmɪan amma. Yɪ yɛ ɔ man yɛ kuala yɛ kan ke: "Aba!" yɪ bu y'a le ke "Mɪn Si".

¹⁶ Nyanmɪan Wawe'n muonun kan yɪ yɛ kunnun elɔ ke yɛ ti Nyanmɪan amma.

¹⁷ Kɛmɔ yɛ ti Nyanmɪan amma'n, ninngɛ mɔ ɔ 'fa sie Kilisi ajɔ'n, ɔ 'man yɛ nnɔn Kilisi cɛ yɛ kɔsɔ yɛ nyan bie. ɔ sanlin ke sɛ yɛ nnɔn yɪ di ajɔ a, yɛ nnɔn yɪ nwun amannɪnhunnun, nɔn y'a tanlan yɪ anunminnyanmɔn nɪn anun ɔ.

Anunminnyanmɔn'n m'ɔ lɛ ba'n

¹⁸ Ehɪ, amannɪnhunnun'n mɔ yɛ lɛ nwun yɪ mɛlɛ ehɪ anun'n, mɪn de mɪn di ke ɔ nnɔn anunminnyanmɔn'n mɔ Nyanmɪan lɛ ba wula yɛ'n nze man.

¹⁹ ɔ man mɔn bɔndɪn'n lɛ si abɔtalɛ ɔ nwɔnnɛ cɪan mɔ Nyanmɪan 'ba man yɪ mma'n-mɔ fite anunminnyanmɔn nɪn anun'n.

²⁰ Ɔ sanlɛn kɛ ninngɛ'n mɔ Nyanmian bɔlɛ'n, yɛ kwalaa a yɔ mgban-mgban. Mgban sɔ'n, ɔ fi man bɛ muonun, nan Nyanmian yɛ ɔ'a yɔ yɛ sɔ ɔ. Kɔsɔ yɛ biala, bɛ lɛ anyɛndasɛ.

²¹ Afi, cian bie dede Nyanmian 'ba lɛ mɛn'n fi tunmin'n m'ɔ lɛ sɛɛɛ yɛ nɛn asa nun. Ɔ 'man ɔ nyan yɛ ti maan yɛ mma'n-mɔ anunminnyanmɔn'n kan yɛ bie.

²² Nan kikaala diɛ, yɛ sɪ yɛ fɔn kɛ mɛn'n kwalaa lɛ kpɛnɛn, ɛsɛ ɔ lɛ fɛ kɛ balasua mɔ ɔ'a fɔ awɔlɛ sɔ ɔ.

²³ Nɛn kɛ mɛn nɛn angɔnmɛn ala ɔ, nan yɛ muonun mɔ Nyanmian a fa yɛ Wawɛ nɛn a man yɛ kɛ acɛdiɛ m'ɔ li mɔa'n, yɛ lɛ kpɛnɛn yɛ kunnun. Yɛ lɛ nwɔndɛ mɛlɛ mɔ Nyanmian 'fa yɛ yɔ yɛ mma ɔ de yɛ ti kpa bɔkɔɔ'n.

²⁴ Y'a nyan yɛ ti lili, nan yɛ kpa bɔkɔɔ'n tɛ wɔ yɛ nyunnun, ɔ ti anyɛndasɛ like. Anyɛndasɛ like mɔ bɛ nyɛn tua yɛ'n, ɔ ti man anyɛndasɛ like kɔn. Like mɔ bɛ nwun yɛ'n, asɔ ɔ ti anyɛndasɛ like ɔ?

²⁵ Nan sɛ yɛ lɛ anyɛndasɛ wɔ like'n mɔ yɛ nnwun man yɛ nɛn anwɔn an, anɛn yɛ lɛ si abɔtalɛ yɛ nwɔndɛ.

²⁶ Yɛ lɛ man anwɔnsɛ fɛfɛ, nan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n yɛ ɔ bɔka yɛ ɔ. Ɔ sanlɛn kɛ, yɛ nzɪ man like m'ɔ fata yɛ mɔ yɛ bisa wɔ yɛ asɔnɛn ɛyɔlɛ nɛn anun ɔ. Nan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n muonun yɛ ɔ yɛ ti asɔnɛn yɛ nɛn ɔ man yɛ ɔ.

²⁷ Yɛ Nyanmian m'ɔ sɪ yɛ ahɔnɛn nɛn anun ɛjɔlɛ'n kwalaaɛn'n, ɔ sɪ like mɔ Wawɛ'n lɛ bisa ɔ. Ɔ sanlɛn kɛ Wawɛ'n sɛlɛ man menian mɔ bɛ ti Nyanmian diɛ'n, kɛ Nyanmian muonun kulo yɛ'n.

²⁸ Nan yɛ sɪ kɛ bɛ mɔ Nyanmian nyɛhyɛ nɛn anun, ɔ'a fɛlɛ bɛ yɛ nwɔn, mɔ bɛ kulo yɛ'n, yɛ kwalaa mɔ Nyanmian kɔ yɛ'n, ɔ ti kpa man bɛ.

²⁹ Ɔ sanlɛn kɛ, menian mɔ Nyanmian lili mɔa hulɔlɛ bɛ'n, ɔ lili mɔa ɔ yɔlɛ ajɔnɛn kɛ ɔ 'man bɛ kaci kɛ yɛ Wa'n. Anun yɛ Wa'n kaci bamuan baa anianman dɔn afian.

³⁰ Menian mɔ yɛ ti ɔ yɔlɛ ajɔnɛn sɔ'n, ɔ'a fɛlɛ bɛ yɛ nwɔn. Bɛ mɔ ɔ'a fɛlɛ bɛ yɛ nwɔn'n, ɔ'a man b'a kaci sɛsɛfɔwɛ wɔ yɛ nyunnun. Bɛ mɔ ɔ'a man b'a kaci sɛsɛfɔwɛ wɔ yɛ nyunnun'n, ɛsɛ kɔsɔ ɔ'a wula bɛ anunminnyanmɔn.

Nyanmian ehulo'n ti kpili

³¹ Sɛ ɔ ti sɔ a, anun nzɪ ɛjɔlɛ diɛ biekuɛn yɛ yɛ 'kan ɔ? Sɛ Nyanmian wɔ yɛ afan an, nwan yɛ ɔ kwalaa yɛ like yɔ ɔ?

³² Nyanmian a nva man yɛ muonun yɛ Wa nɛn a nyɔ man abɔlɛ, nan ɔ'a yɛ yɛ ɔ'a man wɔ yɛ kwalaa yɛ dunman nun. Ɔ kɔ yɔ sɛ mɔ ngɔ fa man ninngɛ kwalaa ngɔ bɔka yɛ Wa nɛn asɔ ngɔ man man yɛ ɔ?

³³ Menian mɔ Nyanmian muonun a fɛlɛ bɛ yɛ nwɔn'n, nwan yɛ ɔ 'tɔn bɛ ɛsɔan ɔ? Sɔanlan fɛfɛ. Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian nwan bɛ di bi.

³⁴ Anun nwan yɛ ɔ 'kan kɛ bɛ di fɔ ɔ? Sɔanlan fɛfɛ. Ɔ sanlɛn kɛ Zozi Kilisi a wu. ɛsɛ ɔ fi ewue nɛn ɔ'a tinngɛ. Ɔ ti Nyanmian fama sɔ ɔ sɛlɛ man yɛ.

³⁵ Ehulo mɔ Kilisi kulo yɛ'n, nwan sɔanlan diɛ bɔbɔ yɛ ɔ kwalaa ti yɛ afian ɔ? Yalɛ anaan, alɔabɔ anaan, ahɔlɔwaa anaan, ehɔɛ anaan, ehian anaan, like esulo anaan ewue?

³⁶ Ehɛlɛ ɛjɔlɛ'n lɛ kan kɛ: *Wɔ dunman nun ati, cian biala kɛ ewue tɔa yɛ nɛn anun. Bɛ yɔ yɛ kɛ mmɔa mɔ bɛ lɛ kɔ a hun bɛ ɔ.*

³⁷ Nan kɔsɔ ehika kwalaa anun, Zozi m'ɔ kulo yɛ'n dunman nun, yɛ di kunnunmun m'ɔ tala sɔ.

³⁸ Afi mɛn de mɛn di sakpa kɛ, ehulo'n mɔ Nyanmian a hulo yɛ'n, like fɛfɛ ngɔala ndɪ man yɛ afian. Nɛn ewue ɔ, nɛn ngɔan ɔ, nɛn nyanmiansɔ mmɔfɔwɛ'n-mɔ anaan anwunno ɛlɔ tunmin ngacilɛ mmiekun-mɔ ɔ, nɛn ɛnɛ mɛlɛ nɛn ɔ, nɛn mɛlɛ'n m'ɔ lɛ ba a'n kɔsɔ ɔ,

³⁹ nán anwunno ɛlo ninng'e'n-mə ɔ, nán asɪ ɛwa di'e'n-mə ɔ, nán like fíi mə Nyanmian a bə nɪn ɔ. ɔ sanlɪn kɛ, ehulo'n mə Nyanmian a hulo yé wə yé Mɪn Kilisi Zozi dunman nɪn'n, like fíi ngwala ndɪ man yé afian.

9

Izalayɛ ejɔlɛ'n

¹ Ehika ati, ejɔlɛ'n mə mɪn 'ba han'n tɪ ananhɔlɛ, mɪn nni man ato. ɔ sanlɪn kɛ n dɪ Kilisi di'e yé Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n man mɪn nwun yí mɪn tɪ anun kɛ ejɔlɛ'n tɪ ananhɔlɛ.

² Ejɔlɛ sɔ'n y'ɔ le kɛ cɪan daa, alɔabɔ kpili kpa nɪn yalɛ kan mɪn.

³ ɔ sanlɪn kɛ, mɪn nianman'n-mə mə mɪn nɪn bɛ yɛ tɪ anɛ kɔn'n, bɛ kpa ɛyɔlɛ dunman nɪn, sɛ bɔbɔ Nyanmian bə mɪn sasan mɪn nɪn Kilisi yé afian tɪ a, mɪn kulo.

⁴ Afɪ bɛ tɪ yé nan Zwakɔbɔ mə bɛ fɛlɛ yí Izalayɛ nɪn abusɔ menian. Nyanmian Kpili a fa bɛ a yɔ yí mma, ɔ nɪn bɛ y'ɔ tɪ ɔ. ɔ nɪn bɛ a hyihyɛ nyihyɛ, ɔ'a man bɛ mala, ɔ'a hele bɛ kɛ bɛ kpɪn bɛ sɔ yɪ'n, ɛsɛ ɔ'a bɔ bɛ anɔhɔba.

⁵ Zufu'n-mə anan-mə: Abalahamɔn nɪn Izakɪ nɪn Zwakɔbɔ yé bɛ wɔlɪ bɛ ɔ. Kilisi m'ɔ kacili yí nwɔn kulo sɔanlan bɛ wɔlɪ yí, m'ɔ tɪ Nyanmian m'ɔ tala like biala'n, ɔ nɪn bɛ bɛ tɪ anɛ kɔn. Nyila hán Nyanmian cɪan daa. Amin.

⁶ Nán kɛ mɪn kan sɔ mɪn kele kɛ ejɔlɛ'n mə Nyanmian hanlɪn nɪn a mgbɪn man sɔ ɔ. Afɪ Izalayɛ abusɔ menian'n-mə, nán bɛ kwalaa yé bɛ tɪ Izalayɛ amma kpa ɔ.

⁷ Yé yé nan Abalahamɔn abusɔ menian'n-mə, nán bɛ kwalaa yé bɛ tɪ yí mma kpa ɔ. ɔ sanlɪn kɛ Nyanmian Kpili sɛlɪ Abalahamɔn kɛ: *Izakɪ asɔ yé mɪn 'sɪn maan ɛ di ata ɔ.*

⁸ Yí bɔ y'ɔ kɛ nán menian mə b'a wɔ bɛ anwɔnnaan sɔ awɔlɛ'n yé bɛ tɪ Nyanmian amma ɔ. Nan bɛ mə Nyanmian Kpili anɔhɔba'n m'ɔ bɔlɪ nɪn anun yé b'a wɔ bɛ'n, Abalahamɔn abusɔ menian kpa'n-mə anun.

⁹ ɔ sanlɪn kɛ Nyanmian Kpili anɔhɔba'n m'ɔ bɔlɪ'n y'ɔ le kɛ: *Mɛlɛ kɛ ehika ju a, mɪn 'sa mɪn ba. Mɪn sa mɪn ba a, wɔ yɪ Sala 'ba wɔ baa belenzua kɔn.*

¹⁰ ɛ 'nwun nvadɔhɔn kɔn biekun. Anɪn yé nan Izakɪ nɪn Elebeka le mma mmelenzua nnyuan.

¹¹ Anɪn bɔbɔ bɛ wɔlɪ man mma sɔ'n-mə nán b'a bɔ bala kpa anaan bala ɛtɛ'n, ɛsɛ kɛ ɔ kɔ yɔ nán menian'n-mə a nwun kɛ nán nyɔlɛ'n-mə anwɔn yé Nyanmian mian fɛlɛ bɛ yí nwɔn'n, nan yí muonun y'ɔ fɛlɛ menian'n-mə m'ɔ kulo bɛ nɪn ɔ.

¹² Ehika ati, Nyanmian kɔ han kɔ hele Elebeka kɛ: *Wɔ mma nnyuan'n, nunhan kaan'n 'ba sɛ kpain'n.*

¹³ Ehelɛ Ejɔlɛ le kele kɛ: *M'an hulo Zwakɔbɔ m'an yaci Ezayu.*

¹⁴ Anɪn nzu ejɔlɛ di'e yé yé 'kan ɔ? Asɔ yé 'kan kɛ Nyanmian tɪ man sɛsɛ ɔ? Cɛɛɛ!

¹⁵ ɔ sanlɪn kɛ Nyanmian hanlɪn helelɪ Moyizɪ kɛ: *Sɔanlan mə mɪn kulo kɛ mɪn nwun yí nwɔn anwunnvɔe'n, mɪn 'nwun yí nwɔn anwunnvɔe sakpa!*

¹⁶ Nan ehɪ, ɔ fi man sɔanlan muonun anaan yí tunmɪn'n, nan ɔ fi Nyanmian muonun m'ɔ nwun sɔanlan anwɔn anwunnvɔe'n.

¹⁷ Ehelɛ Ejɔlɛ nɪn anun, Nyanmian lɛ kan kele Ezipiti belemgbɪn'n kɛ: *Mɪn kulo kɛ mɪn fa wɔ mɪn kele mɪn tunmɪn'n mə n ne yɪ'n mɪn man mán mán'n kwalaa nwun mɪn dunman'n, yɪ tɪ yé n zɛlɪ wɔ belemgbɪn ɔ.*

¹⁸ Yí tɪ, sɔanlan mə Nyanmian kulo kɛ ɔ nwun yí nwɔn anwunnvɔe'n yé ɔ nwun yí nwɔn anwunnvɔe ɔ. Yé sɔanlan kɔsɔ m'ɔ kulo kɛ ɔ kete yí ahɔnlɪn'n yé ɔ kete yí ɔ.

Nyanmian sike'n nwn yí anwunnvoe'n

19 Nan afi sʋanlan bie 'ba bisa mín ke: “Se ɔ tɪ sɔ a, anun nzuke ati yê se menian'n-mɔ yɔ ɛtɛ a, Nyanmian tua bé yí nʋwɔn kalɛ ɔ? Yê like mɔ Nyanmian kulo ke ɔ yɔ'n, nwan sʋanlan diɛ yê ɔ kʋala ɔ totua yí atin ɔ?”

20 O dasannin, ɛ tɪ wó diɛ se mɔ Nyanmian kan ejɔlɛ a, ɛ kʋala su yí akpɔlɔwa ɔ? Talie'n mɔ be le afâ b'a nʋwɔn'n, asɔ ɔ kʋala ɔ se sʋanlan'n mɔ ɔ'a nʋwɔn yí'n ke: “Nzuke ati yê a nʋwɔn mín sʋa ɔ?”

21 Sʋanlan'n m'ɔ nʋwɔn ninngɛ'n, like biala m'ɔ kulo ke ɔ nʋwɔn'n y'ɔ fa afâ'n nʋwɔn ɔ. ɔ kʋala ke ɔ fa afâ kɔnmgbɔ sɔ'n ɔ nʋwɔn ninngɛ mgbakpa mɔ bé nʋwɔn cian ɔ nʋn m'ɔ tɪ asɪ asɪ diɛ.

22 Ehɪ se Nyanmian kulo ke ɔ yɪ yí sike'n kele ɔ man be nʋwɔn yí tunmin'n m'ɔ le yí nʋn an, ye 'kan nzu ejɔlɛ? Afɪ bé mɔ yí sike'n nʋn a hyɪ bé m'ɔ di mɔ be wu'n, ɔ'a si bé nʋwɔn abutale kpa.

23 ɔ'a yɔ yí sɔ kʋsɔ ɔ'a hele yê ke yí anunminnyanmɔn'n tɪ anyanbenwɔn kpili kpa man yê mɔ ɔ'a nʋwɔn yê nʋwɔn anwunnvoe'n. ɔ sanlɪn ke ɔ sesielɪ yê daba daba ke ye tánlan yí anunminnyanmɔn sɔ nʋn anun.

24 Ehɪka ati, ye tɪ menian mɔ Nyanmian a fele yê yí nʋwɔn ɔ. Nán ke yê Zufu'n-mɔ anun angɔnmɪn ala yê Nyanmian a fele yê yí nʋwɔn ɔ, nan menian bʋ nga'n-mɔ kʋsɔ wɔ nʋn bie.

25 Ejɔlɛ sɔ'n yê Nyanmian hanlɪn wɔ kpɔmanfʋɛ Oze kalata nʋn anun ɔ. Yí nwan:

Menian mɔ be tɪ man mín menian'n,

mɪn 'ba fɛlɛ bé mín menian.

Mân mɔ m'an ngulo man yí'n,

mɪn 'ba fɛlɛ yí mín ehulo mân.

26 Yê lika kʋsɔ mɔ be selɪ bé ke:

'Emɔ tɪ man mín menian'n,

ɛbɛlɛ menian'n-mɔ, be 'ba fɛlɛ bé

'Tiasifʋɛ Nyanmian amma.'

27 Kpɔmanfʋɛ Ezayi kʋsɔ le kan Izalayɛ amma'n-mɔ anwɔn ejɔlɛ ke:

Sɛ Izalayɛ amma'n-mɔ sɔn dede

bɛ yɔ ke jenvie nʋn anwan anyɔan'n bɔbɔ a,

menian kaan bie sʋa ala yê be 'nyan ngʋan ɔ.

28 ɔ sanlɪn ke like mɔ Nyanmian Kpili nwan

ɔ 'yɔ yí asɛ nʋn asɔ'n,

ɔ 'yɔ yí ndɛ-ndɛ kpa bɔkɔɔ.

29 ɛsɛ ke Ezayi kɔnmgbɔ'n lili mʋa hanlɪn yí daba'n, yí nwan:

Sɛ Tunminfʋɛ Nyanmian Kpili

a nyaci man yê bʋsʋ kaan an,

ahan yê kwalaa yê kʋsʋ yê bʋsʋ bɔlɪ ke

Sodɔmɔn amma'n-mɔ,

ahan yê kwalaa yê kacili ke

Gomɔɔ amma'n-mɔ.

30 Anun nzuke ejɔlɛ yê ye 'kan ɔ? Mɔ ye 'kan'n y'ɔ le ke menian mɔ be tɪ man Zufu, mɔ daba be nzɪ man ke be kpɪn be yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmian anyunnun'n, bé dedi nʋn a man b'a yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmian anyunnun.

31 Nan kʋsɔ Izalayɛ amma'n-mɔ muonun mɔ be le kpɔnnɛ mala kʋn m'ɔ kʋala ke ɔ man be yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmian anyunnun'n, b'a nnyan man mala sɔ'n.

32 Anun nzuke ati ɔ? ɔ sanlɪn ke be mgbɔnnɛ man ke be nyan dedi nán b'a yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmian anyunnun. Be kulo ke be di junman kpa dede be man

Nyanmian bu bé sese. B'a man bé ja a kpula ebue'n m'ɔ man menian'n-mɔ fin asi'n.

³³ Ebue sɔ'n y'ɔ le Zozi. Eहेले Ejɔle'n kan yí nwɔn ejɔle ke:

Emɔ nían, mun fa ebue kɔn

mun sie Sion ebele,

ɔ man sɔanlan aja kpula.

Ɔ ti ebvta m'ɔ man sɔanlan fin asi ɔ.

Nan sɔanlan m'ɔ kɔ le yí kɔ li'n,

anyunnunguasie ngan man yí lé.

10

¹ Anianman-mɔ, like mɔ mun kpɔndɛ sele kpa, mɔ yí ti mun sele Nyanmian mun man Izalayɛ amma'n-mɔ'n y'ɔ le ke Nyanmian mán bé kwalaa be nyán ngan.

² Mɔn di bé nwɔn adanzie ke be le anwɔndɛle kpa wɔ Nyanmian junman nɔn elie nɔn anun. Nan kɔsɔ anwɔndɛle sɔ'n, be nzɪ man yí nwɔn ngele.

³ Be nzɪ man ke Nyanmian kpɔn yɔ maan menian'n-mɔ yɔ sese wɔ yí nyunnun'n. Bé muonun be kpe bé atin be kpɔndɛ sese eyɔle'n.

⁴ Nan kɔsɔ Kilisi a a ɔ'a yɔ like kwalaa mɔ Moyizi mala'n kele'n. Ɔ man bé kwalaa mɔ be de yí be di'n yɔ sese wɔ Nyanmian anyunnun.

⁵ Ehi sese eyɔle'n mɔ mala'n man sɔanlan yɔ'n, Moyizi hanlɔn yí nwɔn ejɔle ke: *Sɔanlan biala m'ɔ kɔ li mala nɔn asɔ'n, ɔ 'nyan ngan.*

⁶ Nan ε 'nwun sese eyɔle'n mɔ dedi'n kɔsɔ man sɔanlan yɔ wɔ Nyanmian anyunnun nɔn anwɔn ejɔle die'n. Bé nwan: *N'ε kan yí wɔ wɔ ti anun ke: "Nwan yê ɔ 'ju nyanmiansɔ elɔ ɔ?"* (Yí bɔ y'ɔ le ke: nwan yê ɔ 'man Kilisi ju asi ɔ?)

⁷ Eε n'ε kan ke: *"Nwan yê ɔ 'ju bɔnza nɔn anun elɔ ɔ?"* (Yí bɔ y'ɔ le ke nwan yê ɔ man Kilisi fi ewue nɔn tinngɛ ɔ?)

⁸ Eहेले Ejɔle'n nwan nze? Yí nwan: *Ejɔle'n wɔ wɔ nwɔn ebele ala, ɔ wɔ wɔ nwan, ese ɔ wɔ wɔ ti anun.* Ejɔle sɔ'n y'ɔ le dedi ejɔle'n mɔ ye kan ye kele menian'n-mɔ.

⁹ Se ε kpaci nɔn ε kan yí menian'n-mɔ kwalaa anyunnun ke: *"Kilisi ti yé Mɔn,"* ese se ε de di wɔ ahɔnlɔn nɔn anun ke Nyanmian man ɔ fi ewue nɔn ɔ'a tinngɛ a, ε 'nyan ngan.

¹⁰ Ɔ sanlɔn ke se ε de di wɔ ahɔnlɔn nɔn anun an yê Nyanmian Kpili man ε yɔ sese ɔ. Eε se ε kan ke Kilisi ti wɔ Mɔn an, Nyanmian 'man ε nyan ngan.

¹¹ Afɪ Eहेले Ejɔle'n nwan: *Sɔanlan biala m'ɔ kɔ le yí kɔ li'n, anyunnunguasie ngan man yí lé.*

¹² Ehika ati, mgbaci mgbacie fí kún nɔn man Zufu'n-mɔ nɔn bé mɔ be ti man Zufu nɔn afian. Ɔ sanlɔn ke bé kwalaa, bé Mɔn'n ti kɔn. Yí yê ɔ yila bé kwalaa mɔ be sun be fele yí nɔn asɔ ɔ.

¹³ Afɪ Eहेले Ejɔle'n nwan: *Sɔanlan biala m'ɔ kɔ sun kɔ fele yé Mɔn'n, ɔ 'nyan ngan.*

¹⁴ Anun ɔ 'yɔ se nán b'a sun b'a fele sɔanlan'n mɔ b'a nne man yí b'a nni man'n? Eε ɔ 'yɔ se nán b'a le yí b'a li, mɔ b'a ngan man yí nwɔn ejɔle b'a ngele man bé'n? Yê se sɔanlan a ngan man yí nwɔn ejɔle a ngele man bé a, ɔ 'yɔ se nán b'a ti?

¹⁵ Se b'a nyɪ man ejɔle sɔ nɔn anwɔn menian an, ɔ 'yɔ se nán b'a han? Eहेले Ejɔle'n nwan: *ε nwun bé mɔ be kan Ejɔlekpa'n ke be le ba a, anin ɔ yɔ enyinmin.*

¹⁶ Nan kɔsɔ, bé kwalaa b'a nne man Ejɔlekpa'n b'a nni man. Ehika ati yê Ezayi hanlɔn ke: *Yé Mɔn, Ejɔlekpa'n mɔ ye bɔli ye heleli menian'n-mɔ'n, nwan y'ɔ leli lili ɔ?*

¹⁷ Ehika ati, Nyanmian Anwan Ejole nun etie y'ɔ man be nyan dedi ɔ. Ejole so'n kusu y'ɔ le Kilisi Anwan Ejole'n.

¹⁸ Nan mun bisa ke: "Asu b'a ndi man Ejolekpa so nun ɔ?" Be tili yi kpa! ɔ sanlin ke Ehele Ejole'n le kan ke:

Be tili be ma be ba Ejolekpa nun anin

asie'n lika kwalaaatin.

Be nwan ejole nun a fa

man'n lika kwalaaatin.

¹⁹ Mun bisa biekun ke: "Asu Izalaye amma'n-ma a ndi man ɔ?" Be tili. Afi Moyizi lili muu hanlin ke Nyanmian nwan:

Man ma emu mmu man be like fi'n,

mun 'ba man emu fa be nwon ekpa.

Be ma emu bu be ke be nzi man ngele'n,

mun 'ba man emu anyin bu bu be nwon.

²⁰ Ezayi kusu nyanlin anwonselé hanlin ke Nyanmian nwan:

Menian ma be le mgbonnde man min'n,

be ye b'a nwun min ɔ.

Be ma b'a mgbonnde man like fi min elo'n,

be ye m'an yi min nwon m'an hele be ɔ.

²¹ Nan Izalaye amma'n-ma die, e 'nwun be nwon ejole m'ɔ hanlin'n. Yi nwan:

Cian daa min tetele min sa nun

mun man man kun.

Man so'n ti anzusefve

nwon menian ma be kpali

min nwan ejole nun abu man.

11

Nyanmian yacili man Izalaye amaa'n-ma toli man

¹ Nan afi mun bisa ke: "Asu Nyanmian Kpili a yaci yi menian'n-ma a to ɔ?" Cee! ɔ sanlin ke min babo muonun n di Izalaye swanlan. N di Abalahamun abusu swanlan. N vi Bunzvamun abusu anun.

² Menian ma Nyanmian lili muu ɔ fali be'n, ɔ yacili man be toli man. Emu si ke Ehele Ejole nun anun, kpomanfve Eli le kan Izalaye amma'n-ma anwun ejole ɔ kele Nyanmian ke:

³ *Ye Min, b'a hun wo mgbomanfve'n-ma kwalaaatin. B'a bubu wo afolie muvia'n-ma. ɔ'a ha min ngonmun cein. E se be le kpbonnde min kusu be kun min.*

⁴ Nan ma Eli hanlin so'n, nzu mmua die ye Nyanmian buali yi ɔ? Nyanmian nwan: *M'an kpa min menian akpu nso man sie. Be die, b'a ngoto man Baal anyunnu fi b'a nzo man yi*

⁵ Ene mele ehi anun kusu, ke ɔ ti yi nun ala anin. Menian kaan'n ma Nyanmian a nwun be nwon anwunnvoe ɔ'a yi be'n, be wo ebele.

⁶ Nan ke junman ma b'a li ati ye Nyanmian a yi be ɔ. Nan anwunnvoe ye Nyanmian a nwun be ɔ. Se ɔ ti man so a, ahan be ngan man ke Nyanmian a nwun be nwon anwunnvoe.

⁷ Nan se ɔ ti so a, anin nzu ejole die ye ye 'kan ɔ? Like ma Izalaye menian'n-ma le kpbonnde'n, b'a nyan man yi. Nan menian ma Nyanmian fali be nun ala ye be nyanlin yi ɔ. Be bu nga'n, be ngala be ndi man ejole bu, b'a sulu.

⁸ Ke Ehele Ejole'n kele'n, yi nwan:

Nyanmian a man b'a sulu.

ɔ'a man be nyin a sin

ese ɔ'a man be nzo a ti dede

ɔ'a ju ene.

⁹ Belemgbin *Davidi kusu nwan:

*Man bé feti alie fe'n mɔ be di'n
káci ngaa, ɔ káci dada ɔ hyí bé,
ɔ mán be tɔ así nán be pínin bé.*

¹⁰ *Man bé nyin'n sín,
nán b'a nnwun man así,
man bé hóló sv cian daa.*

Bé mɔ be ti man Zufu'n nín ati ele'n

¹¹ Nan afi mún bisa ke: “Asu Zufu'n-mɔ así eto mɔ b'a tɔ'n, be 'ka ebele ɔ?” Cɛɛ! Nan bé así eto'n mɔ b'a tɔ'n y'ɔ man menian bu nga'n-mɔ a nyan bé ti ɔ. Menian bu nga'n-mɔ ati mɔ b'a nyan yí'n, ɔ man Zufu'n-mɔ a fa bé nwɔn ekpɔ.

¹² Se Zufu'n-mɔ así mɔ b'a tɔ nún a man mán nún anyan yí nwɔn, eɛ se Zufu'n-mɔ así ebo nún a man bé mɔ be ti man Zufu'n nín a nyan bé nwɔn an, bé ejasue die mɔ be 'ba jasú kpa bókɔɔ'n, ɔ ti man nzemunde!

Olivu baka'n nún anwɔn anyinndala'n

¹³ Nan afi sian die, mún kan mún kele emɔ mɔ be ti man Zufu'n ke bé mɔ be ti man Zufu'n, bé bafue'n y'ɔ le mín. Yí ti ke n gbín n dí yí'n, mún di junman'n mɔ mún di nún anwɔn fe kpa.

¹⁴ Mún de mún di ke junman so'n mɔ mún di'n, ɔ 'ba wula bé mɔ mún nún bé ye ti anie kún nún akpue maan bé mmie-mɔ nyan bé ti.

¹⁵ Afí se bé ahanmian esie mɔ b'a sie bé nún a man mán'n nún Nyanmian bé afian a se a, se Nyanmian sa fa bé biekun an, nzu ejole die yê ɔ 'ba ɔ? ɔ 'yɔ ke menian mɔ be fi ewue nún b'a tinngé!

¹⁶ Se be fa *bele nún alimua mma'n mɔ be kɔ ti'n be yɔ fali be tɔn kpaun be man Nyanmian an, yí bu nga'n kwalaa m'ɔ ka'n kusu ti yí die. Eɛ se be fa baka nún abo ndian'n be man Nyanmian an, yí sa mma'n-mɔ kusu ti yí die.

¹⁷ Izalayɛ amma'n-mɔ ti ke *olivú baka mɔ b'a lua mɔ b'a kpíkpe yí sa mma'n-mɔ bie b'a gua ɔ. Wó mɔ e ti man Zufu'n, e ti ke ebolo olivú baka mɔ b'a kpe yí sa baa'n kún b'a sie mɔ b'a lua nún asu ɔ. Sian die, olivú baka'n mɔ b'a lua'n, yí ndian'n-mɔ cún nzue be man wó bie.

¹⁸ Ehika ati, n'ɛ bu wó nwɔn ke e ti kpa tala olivú baka'n mɔ b'a lua nún asa mma'n mɔ b'a kpe b'a gua'n. ɔ yɔ se mɔ e kuala ke e tu wó nwɔn ɔ? Nán wó yê e le ndian nún ɔ, nan ndian'n lili yê ɔ le wó ɔ.

¹⁹ Bie súa a, e 'ba han ke: “Nan b'a kpíkpe baka nún asa amma so'n-mɔ maan m'an fa bé lika'n.”

²⁰ Se e kan so a, ɔ ti fɔ́ón. ɔ sanlín ke dedi'n mɔ b'a nnyan man yí'n, yí ti yê ɔ man b'a kpíkpe bé b'a gua ɔ. Wó kusu wó dedi'n mɔ a nyan yí'n, yí ti y'ɔ man b'a fa wó b'a sie bé busu nún ɔ. Nan kusu nian wó nwɔn kpa, n'ɛ tu wó nwɔn! Se e nnwun Nyanmian an, sulo yí.

²¹ ɔ sanlín ke, se Nyanmian a yaci Zufu'n-mɔ muonun mɔ be ti ke olivú baka'n mɔ ɔ'a lua nún ɔ'a tu a, nán wó mɔ e ti ke ebolo olivú baka'n yê ɔ ngo yaci man wó ngo tu man ɔ.

²² Ehika ati, nwun yí ke Nyanmian ti kpa eɛ ɔ yɔ sí. ɔ kpe bé mɔ b'a tɔ así nún ati sele. Nan wó die, ɔ'a nwun wó nwɔn anwunnvoe. Nan kusu, ɔ fata ke e nún Nyanmian be tanlan kanlanman. Se ɔ'a nyɔ man so a, ɔ 'kpe wó kusu ɔ tu ke baka nún asa baa'n.

²³ Yê se Zufu'n-mɔ kusu yaci bé anzusele nún an, be sa 'kan bé lika daba'n. ɔ sanlín ke Nyanmian le tunmin, ɔ kuala ke ɔ fa bé ɔ sie bé lika daba'n biekun.

²⁴ Wó mɔ ɛ ti man Zufu'n, ebolo olivɔ baka nun asa baa'n y'ɔ le wó. B'a kpɛ wó b'a sie olivɔ baka'n mɔ b'a lua nun asa baa'n abɔsɔ. olivɔ baka sɔ'n mɔ b'a lua nun asa mma'n-mɔ y'ɔ le Zufu'n-mɔ. Ehika ati, sɛ bɛ 'fa bɛ bɛ sie bɛ bɔsɔ'n biekun an, ɔ nyɔ man sɪ fii sɔa.

Izalaye amma'n-mɔ 'ba nyan bɛ ti

²⁵ Ehi, anianman-mɔ, kɛ ɔ kɔ yɔ nán ɛmɔ a mmu man bɛ nwɔn bɛngɛɛfɔɛ'n, yí ti, mɔn kulo kɛ mɔn kan ananhɔɛ nɔvialɛ nun ɛjɔɛ kɔn mɔn keɛ ɛmɔ. ɛjɔɛ sɔ'n, y'ɔ le kɛ Izalayɛ amma'n-mɔ ebue ndi man ɛjɔɛ kɔn. Bɛ ndi man ɛjɔɛ dede ɔ 'ju mɛɛ mɔ bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n kɔlaatin kɔ nyan bɛ ti'n.

²⁶ Kɛ Izalayɛ amma'n-mɔ kɔlaatin 'kpɔn nyan bɛ ti nun anɔn. ɔ sanlɔn kɛ Ehɛɛ ɛjɔɛ'n nwan:

*Ngvandefɔɛ'n fi *Sivn ɔ 'ba a.*

Zvakɔbɔ abɔsɔ menian'n-mɔ nyɔɛ'n

mɔ ɔ nzɔ man Nyanmian anyin'n,

ɔ 'ba nunnun yí kwalaa abɔsɔ.

²⁷ *Mɛɛ mɔ mɔn 'ba fa bɛ ɛɛ'n-mɔ*

mɔn cɛ bɛ'n,

nyihyɛ mɔ mɔn nwɔn bɛ yɛ 'hyihyɛ nun anɔn.

²⁸ ɛjɔɛkpa'n mɔ Zufu'n-mɔ a nne a nni man'n, sɛ yɛ ɛ nyan yí kpa a, yɛ nwun yí kɛ ɛmɔ kpa ɛyɔɛ dunman nun, Nyanmian a kaci bɛ kpɔfɔɛ. Nan kɔsɔ sɛ yɛ ɛ nyan menian mɔ Nyanmian a yí bɛ nun an, anɔn bɛ ti menian mɔ bɛ nan-mɔ dunman nun, Nyanmian kulo bɛ.

²⁹ ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian diɛ, like m'ɔ kɔ fa kɔ man sɔanlan'n, anɔn ɔ'a fa ɔ'a man. Yɛ menian m'ɔ kɔ fɛɛ bɛ yí nwɔn'n, ɔ ngaci man yí nzin ɔ nzi man bɛ.

³⁰ Daba, ɛmɔ anyin a nzɔ man Nyanmian. Nan sian diɛ, Nyanmian a nwun ɛmɔ anwɔn anwunnɔvɔɛ. Afi Zufu'n-mɔ anyin a nzɔ man yí.

³¹ Kikaala, bɛ nyin m'ɔ nzɔ man Nyanmian nun a man ɔ'a nwun ɛmɔ anwɔn anwunnɔvɔɛ. Nan ɔ 'ba nwun bɛ kɔsɔ bɛ nwɔn anwunnɔvɔɛ.

³² Kikaala bɛ nyin m'ɔ nzɔ man Nyanmian nun a man menian'n-mɔ kwalaa a yɔ anzɔsɛɛ mma, nán ɔ'a nwun bɛ kwalaa bɛ nwɔn anwunnɔvɔɛ.

Nyanmian ti kpili sakpa

³³ Nyanmian anyanbɛnwɔn'n ti kpili o! Yí ngɛɛ nɔn yí ninngɛ'n m'ɔ sɪ nɔn abɔ hɔli! Nyanmian ajɔnlɔn m'ɔ kɔ fa'n, nwan yɛ ɔ kwalaa ɔ nwun yí nzin ɔ? Yí atin m'ɔ kɔ kpɛ'n-mɔ, nwan yɛ ɔ kwalaa ti yí bɔ ɔ?

³⁴ Afi Ehɛɛ ɛjɔɛ'n ɛ kan kɛ:

Nwan yɛ ɔ sɪ Nyanmian ajɔnlɔn nun ɔ?

Nwan yɛ ɔ kwalaa ɔ tu yí fɔɔ ɔ?

³⁵ *Nwan yɛ ɔ lili mɔa ɔ manlɔn Nyanmian like*

nán Nyanmian kɔsɔ a man yí bɛ ɔ?

³⁶ Ninngɛ kwalaa fi Nyanmian ɛɔ, yí yɛ ɔ man ninngɛ wɔ mân nun anɔn ɔ, yí kwalaa ti yí diɛ. Anunminnyanmɔn hán Nyanmian cian daa! Amin.

12

ɛmɔ fá bɛ nwɔn bɛ bɔ afɔɛ bɛ mán Nyanmian

¹ Ehika ati, anianman-mɔ, kɛmɔ Nyanmian a nwun yɛ nwɔn anwunnɔvɔɛ sɔa'n, mɔn 'sɛɛ ɛmɔ mɔn bɔtɔ bɛ kɛ ɛmɔ muonun fá bɛ nwɔn bɛ bɔ afɔɛ bɛ mán Nyanmian kpa bɔkɔɔ. Afɔɛ m'ɔ ti nwannzan-nwannzan m'ɔ sɔ Nyanmian anyin nun anɔn. Sɛ ɛmɔ yɔ yí sɔ a, ɛmɔ asɔnɔn ɛyɔɛ 'yɔ faɔn.

² Ɛmɔ nán bɛ nian eyuadi nɔn anun menian'n-mɔ abalabɔ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ asɔ bɛ yɔ bie. Nan ɛmɔ fá bɛ nwɔn bɛ mán Nyanmian maan ɔ káci ɛmɔ ajɔnlɔn'n kpa bɔkɔɔ. Ɛbɛle nɔn anun yê ɛmɔ 'ba hɔala bɛ nwun like mɔ Nyanmian kulo ɔ, like m'ɔ ti kpa, like m'ɔ sɔ yí nyɔn, mɔ ɛsɛ ɔ ti kanlanman kpa.

³ Anwunnvoe kpilí'n mɔ Nyanmian a nwun mɔn nɔn ati, mɔn kan mɔn kele ɛmɔ anun kɔn biala kɛ n'ɔ bu yí nwɔn kpa sɔnman maan ɔ bu sɔ, nan ɔ yɔ melɛhvandi, ɔ nían yí dedi'n mɔ Nyanmian a fa a man yí nɔn anwɔn ɔ bú amanmuo m'ɔ sɛ fata'n.

⁴ Ɔ sanlɔn kɛ sɔanlan baka'n, akpɔle akpɔle dɔɔn wɔ nɔn. Nan kɔsɔ, nunhan kɔn biala lɛ yí junman m'ɔ di ɔ.

⁵ Yí kɔnmgbá nɔn ala, kannzɛ yɛ sɔnlɔn bɔbɔ a, yê kwalaa yɛ nɔn Kilisi y'a kaci sɔanlan munmuan kɔn. Yê kwalaa kɔsɔ y'a yɔ kɔn kɛ anwɔnnaan nɔn akpɔle akpɔle'n-mɔ.

⁶ Nyanmian a hye yê nɔn kɔn biala acɛdiɛ ngacile ngacile. Acɛdiɛ sɔ'n ti tunmɔn mɔ yɛ fa yɛ di Nyanmian junman'n. Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ fa ejɔle kɔ wɔla yí nuan kɛ ɔ hán'n, ɔ nían yí dedi nɔn anwɔn ɔ hán.

⁷ Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí ɛsɛ acɛdiɛ kɛ ɔ sɔ yí manngɔn'n-mɔ'n, ɔ sɔ bɛ. Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí like ehele acɛdiɛ kɛ ɔ héhele yí manngɔn'n-mɔ ninngɛ'n, ɔ héhele bɛ.

⁸ Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí anwɔnsele ewowula acɛdiɛ kɛ ɔ wówula yí manngɔn'n-mɔ anwɔnsele'n, ɔ wówula bɛ. Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí afian ɛsɔ acɛdiɛ kɛ ɔ sɔ yí manngɔn'n-mɔ afian'n, ɔ yí yí kunnun kpa ɔ sɔ bɛ afian. Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí sɔanlan sɔ ɛnian acɛdiɛ kɛ ɔ nían yí manngɔn'n-mɔ asɔ'n, ɔ tí yí nyɔn ɔ nían bɛ sɔ kpa. Sɔanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí ebuka acɛdiɛ kɛ ɔ búka yalefue'n-mɔ, ɔ lí fɛ ɔ búka bɛ.

Ɛmɔ húlo bɛ manngɔn'n-mɔ

⁹ Nán bɛ kulo bɛ manngɔn'n-mɔ bɛ je sɔ mgbán. Ɛmɔ kpɔ ɛtɛ'n. Ɛmɔ mán yɛ ɛyɔlɛ'n hían bɛ kpa.

¹⁰ Ɛmɔ húlo bɛ nwɔn kpa kɛ anianman-mɔ kulo bɛ nwɔn'n. Ɛmɔ nwun ɛmɔ amanngɔn'n-mɔ a, ɛmɔ anwɔn tɛ bɛ bɛ bú bɛ.

¹¹ Nán bɛ yɔ ɛfuan, nan ɛmɔ yɔ juejue. Ɛmɔ fá anwɔnndeɛ bɛ lí yê Mɔn junman'n.

¹² Ɛmɔ lí anyɔndasɛ'n mɔ ɛmɔ lɛ yí nɔn anwɔn fɛ. Amannɔnhunlun nɔn anun, ɛmɔ sí abɔtalɛ. Ɛmɔ mían bɛ bu kpa bɛ sɛle.

¹³ Ɛmɔ búka asɔnɔn nɔn anun anianman'n-mɔ mɔ bɛ wɔ ɛmian nɔn anun'n. Yê menian mɔ bɛ kɔ a ɛmɔ awulɔ'n, ɛmɔ sɔ bɛ nɔn kanlanman.

¹⁴ Menian mɔ bɛ lɛ kele ɛmɔ aɔlɔwá'n, ɛmɔ sɛle Nyanmian kɛ ɔ yéyila bɛ sɔ. Nán bɛ bɔ bɛ sasan, nan bɛ sɛle Nyanmian bɛ mán bɛ.

¹⁵ Bɛ mɔ bɛ lɛ di ndutue'n, ɛmɔ nɔn bɛ lí. Bɛ mɔ bɛ lɛ sun'n, ɛmɔ nɔn bɛ sún.

¹⁶ Ɛmɔ nɔn ɛmɔ amanngɔn'n-mɔ tánlan kanlanman. Nán bɛ tu bɛ nwɔn, nan bɛ sɔ junman nganngan mɔ bɛ kɔ fa bɛ kɔ man ɛmɔ nɔn anun. Nán bɛ nian bɛ nwɔn bɛ bú bɛ nwɔn kɛ bɛ ngele bɛ tala bɛ manngɔn'n-mɔ.

¹⁷ Nán bɛ fa ɛtɛ bɛ tua ɛtɛ'n kale. Nan ɛmɔ kpɔnnde atɔn bɛ yɔ menian'n-mɔ kwalaa yɛ.

¹⁸ Sɛ ɛmɔ kuala kɛ bɛ sɔn atɔn ngacile biala asɔ a, ɛmɔ sín sɔ bɛ nɔn menian'n-mɔ kwalaa bɛ tánlan wɔ anzɔnunjɔ nɔn.

¹⁹ Anianman ehulo mma, ɛmɔ muonun nán bɛ de bɛ ti alɔman. Nan ɛmɔ yáci bɛ ejɔlɛ'n bɛ mán Nyanmian. Ɔ sanlɔn kɛ b'a hele wɔ Ɛhele Ejɔle nɔn anun kɛ Nyanmian nwan: *Mɔn yê mɔn de ɛmɔ ati alɔman ɔ. Mɔn yê mɔn 'tua bɛ nyɔlɛ nɔn anwɔn kala ɔ.*

²⁰ Ɛsɛ ɔ lɛ kan yí biegun kɛ:

*Sɛ ɛhɔɛ lɛ kun sɔanlan m'ɔ kpɔ wɔ nuan an,
man yí like lí.*

*Sɛ nzuhoe lɛ kun yí a,
man yí nzue nɔn.*

*Ɔ sanlin kɛ mɔ ɛ lɛ yɔ yí sɔ'n,
ɔ ti kɛ sɪn*

yɛ ɛ lɛ kpɔnmgbɔ gua yí ti nun asɔ ɔ.

²¹ N'ɛ man ɛtɛ nɪn asa kɔala wɔ, nan yɔ yɛ di ɛtɛ nɪn asɔ kunnunmun.

13

Mgbain'n-mɔ mɔ bɛ sie mɔn'n

¹ Sɔanlan biala bɛbɛlɛ yí nwɔn asɔ ɔ mɔn mgbain'n-mɔ mɔ bɛ sie mɔn'n. Ɔ sanlin kɛ kpain fíi nɔnɔn man ɛbɛlɛ mɔ nɔn Nyanmian yɛ ɔ'a sie yí ɔ. Bɛ mɔ bɛ ti mɔn nɪn asɔ mgbain'n-mɔ kɔalaa, Nyanmian yɛ ɔ'a sie bɛ ɛbɛlɛ ɔ.

² Ɛhika ati, sɔanlan m'ɔ kɔ jasɔ mɔn mgbain'n-mɔ akɔmɪn anun'n, anun Nyanmian yɛ sɔanlan sɔ nɪn a jasɔ yí kɔmɪn anun ɔ. Yɛ menian kɔsɔ mɔ bɛ yɔ ninngɛ sɔa-mɔ'n, anun bɛ lɛ hyɔhyɔn ndɛɛ ebua bɛ tɔ bɛ nwɔn.

³ Menian mɔ bɛ bɔ bala kpa'n, bɛ nzulo man mɔn mgbain'n-mɔ. Nan bɛ mɔ bɛ bɔ bala ɛtɛ'n yɛ bɛ sulo mɔn mgbain'n-mɔ ɔ. Ɛ ngulo man kɛ ɛ sulo mɔn mgbain'n-mɔ, anun bɔ bala kpa, nɔn bɛ kɔsɔ bɛ 'ba yí wɔ aye.

⁴ Ɔ sanlin kɛ bɛ di Nyanmian junman bɛ bɔka wɔ maan ɛ bɔ bala kpa. Nan sɛ ɛ yɔ ɛtɛ a, sulo bɛ. Ɔ sanlin kɛ nɔn mgbain'ati yɛ Nyanmian a sie bɛ ɛbɛlɛ ɔ. Nyanmian a sie bɛ ɛbɛlɛ kɛ bɛ lɛ alɔman, bɛ tɔa bɛ mɔ bɛ yɔ ɛtɛ nɪn anwɔn kalɛ.

⁵ Ɛhika ati, ɔ ti kpa kɛ bɛ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɔ bɛ mɔn bɛ mɔ bɛ sie mɔn'n. Nɔn kɛ esulo mɔ yɛ sulo kɛ bɛ kɔ tua yɛ yí nwɔn kalɛ ti ala ɔ, nan ɔ ti like mɔ yɛ ajɔnlɪn'n man yɛ kɛ yɛ yɔ ɔ.

⁶ Ɛhika ati kɔsɔ yɛ ɛmɔ totua ajule nɪn ɔ. Ɔ sanlin kɛ bɛ mɔ yɛ ɛmɔ totua ajule nɪn man bɛ'n, Nyanmian yɛ ɔ'a sie bɛ ɛbɛlɛ kɛ bɛ tí bɛ nyɪn bɛ lí junman sɔ nɪn ɔ.

⁷ Ɛhika ati, bɛ kɔalaa mɔ ɛmɔ tua bɛ kalɛ'n, ɛmɔ tɔa bɛ mɔn bɛ. Ajule mɔ awaa kɔ titi kɔ man ɛmɔ'n, ɛmɔ tɔtɔa. Sɔanlan m'ɔ fata kɛ ɛmɔ man yí anyɪnnzɔ'n, ɛmɔ mɔn yí anyɪnnzɔ. Sɔanlan m'ɔ di kɛ ɛmɔ yí yí aye'n, ɛmɔ yí yí aye.

Ɛmɔ hɔlo bɛ nwɔn

⁸ Nɔn bɛ tua sɔanlan fíi kalɛ, nan ɛmɔ hɔlo bɛ nwɔn. Ɔ sanlin kɛ sɔanlan m'ɔ kulo yí manngɔn-mɔ'n, anun ɔ'a lí mala nɪn asɔ bɔkɔɔ.

⁹ Afɪ mala'n kan kɛ: *N'ɛ tɔn ajaa, n'ɛ wua like, n'ɛ man wɔ nyɪn bɔlɔ abie like.* Mala ɛhɪ-mɔ nɪn yí bɔ nga'n, yí bɔ'n kɔalaa wɔ ejɔlɛ kpɔlɛ ɛhɪ anun: *Kulo wɔ manngɔn kɛ wɔ muonun wɔ nwɔn.*

¹⁰ Sɔanlan m'ɔ kulo sɔanlan'n, ɔ nyɔ man yí manngɔn ɛtɛ. Ɛhika ati, sɔanlan m'ɔ kulo sɔanlan'n, anun ɔ'a lí mala nɪn asɔ bɔkɔɔ.

Kilisi ɛwale cian nɪn a ju

¹¹ Ɛhika kɔalaa mɔ m'an bubu m'an hele ɛmɔ'n, ɛmɔ lí sɔ. Afɪ ɛmɔ sɪ mɛlɛ'n mɔ yɛ wɔ nɪn'n. Yí tí, tɛmɔn nɪn a ju m'ɔ di kɛ ɛmɔ fɪ bɛ nafɛlɛ nɪn anun bɛ tinngɛ ɔ. Ɔ sanlin kɛ, kɪkaala dɛ, yɛ tí ele nɪn a sɔan yɛ nwɔn kɔkɔ ɔ'a tala mɛlɛ mɔ yɛ lelɪ Ejɔlekpa'n yɛ lílɪ fɛsɪ'n.

¹² Alɛ sanlin a hyɛ, alɛ'n ka kaan cɪn. Bɛ mɔn yɛ yáci awosin nɪn nyɔlɛ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ mɔ yɛ yɔ'n yɛ gúá, nɔn yɛ fá jawe nɪn ɛlɔɛ ninngɛ'n-mɔ mɔ bɛ fa bɛ kon'n yɛ síe yɛ nwɔn.

¹³ Be mán yé nánndi fíón ké menian mɔ be nanndi jawe nun ɔ. Ningge ké alie mɔ be di maan ɔ fɔ bé ebue sɔ, nzan enɔan, ajaa etuan nɔn mgban mgban eyole, butule elie nɔn bé nwɔn ekpa efa, yé yáci ehika-mɔ kwalaa yé gúa.

¹⁴ Emɔ ati káci ké Zozi Kilisi m'ɔ tɪ yé Mɪn nun a man b'a wɔ emɔ awɔle fɔfɔle. Ehika ati, nán be yáci bé nwɔn be man ete anwɔnnaan'n yɔ ninngge ete ete'n-mɔ m'ɔ kulo'n kón.

14

Emɔ nán be kan sɔanlan anwɔn ejɔle ete

¹ Sɔanlan mɔ yí dedi'n tinlin man'n, emɔ sɔ yí nun. Ké ɔ kpɪn jɔnlin'n, sɛ ɔ nɔn emɔ di'e'n tɪ man kɔn an, nán be kan yí nwɔn ejɔle ete.

² Sɔanlan bie nian an, ɔ kwalaa ninngge kwalaa di. Bie kɔsɔ mɔ yí dedi'n tinlin man'n, nyá nyá ala yé ɔ di ɔ.

³ Nunhan m'ɔ kwalaa ninngge kwalaa di'n, n'ɔ bu yí nwɔn ké ɔ tɪ kpa tala sɔanlan m'ɔ di nyá nyá'n. M'ɔ di nyá nyá'n kɔsɔ n'ɔ kan m'ɔ kwalaa ninngge kwalaa di nɪn anwɔn ejɔle ete.

⁴ E tɪ wɔ di'e sɛ mɔ ε bu abie akɔa'n ndɛɛ ɔ? Sɛ ɔ 'jinlan yí ja nun o, sɛ ɔ 'tɔ asɪ o, yí Mɪn nun ejɔle ɔ. ɔ 'jinlan yí ja nun kpunndiin. ɔ sanlin ké yé Mɪn le tunmɪn ɔ kwalaa ɔ man ɔ jinlan yí ja nun.

⁵ Sɔanlan'n bie jɔnlin ké cɪan'n bie tɪ kpa tala bie. Bie kɔsɔ nɪan an, cɪan'n-mɔ kwalaa tɪ kɔn. Man sɔanlan kɔn biala nwún yí wɔ yí ajɔnlin nun ké m'ɔ le yɔ'n tɪ kpa.

⁶ Sɔanlan m'ɔ yɪ cɪan sie'n, ɔ yɪ sie ɔ wula yé Mɪn anunminnyanmɔn. Sɔanlan kɔsɔ m'ɔ di ninngge kwalaa'n, ɔ di ɔ wula yé Mɪn anunminnyanmɔn. ɔ sanlin ké, sɛ ɔ 'di a, ɔ da yé Mɪn asɪ. M'ɔ di nyá nyá'n kɔsɔ, ɔ yɔ yí sɔ ɔ wula yé Mɪn anunminnyanmɔn εsɛ ɔ da yí asɪ.

⁷ Afɪ yé nun bie fíi nni man yí tɪ anwɔn. Yé sɔanlan fíi kɔsɔ nwu man yí tɪ anwɔn ewue.

⁸ Sɛ yé tɪ asɪ a, yé tɪ yé man yé Mɪn. Sɛ yé wu kɔsɔ a, yé wu yé man yé Mɪn. ɔ man sɛ yé tɪ asɪ o, sɛ yé wu o, yé wɔ yé Mɪn asa nun.

⁹ ɔ sanlin ké Kilisi a wu a tinngge. ɔ'a kaci anyinwɔsɔε mma nɔn ewue mma Amin.

¹⁰ Nan wɔ, ɔ yɔ sɛ mɔ ε le bua wɔ nianman'n ndɛɛ ɔ? Nzuke ati yé ε bu wɔ nwɔn kpa ε tala wɔ nianman nun ɔ? Yé kwalaa yé 'fite Nyanmɪan anyunnun ɔ bua yé ndɛɛ.

¹¹ ɔ sanlin ké Ehele Ejɔle'n le kele ké yé Mɪn nwan:

N di asɪ,

menian'n-mɔ kwalaa 'ba kɔtɔ mɪn nyunnun.

Esɛ biala 'ba wula Nyanmɪan anunminnyanmɔn.

¹² ɔ man yé nun kɔn biala 'ba bu yí junman'n m'ɔ lili nɪn anwɔn mgbɔnndan ɔ kele Nyanmɪan.

Like m'ɔ man sɔanlan yɔ ete'n, emɔ nán be yɔ

¹³ Ehika ati, nán be man yé bua yé nwɔn ndɛɛ. Nan yé yɔ ajɔnlin yé yáci like mɔ yé yɔ a, ɔ kwalaa ké ɔ man yé nianman nɪn aja kpula, anaan ɔ tɔ ete nɪn anun'n.

¹⁴ Mɪn sɪ, εsɛ mɪn de mɪn di wɔ yé Mɪn Zozi dunman nun ké like mɔ be di fíi ngua man sɔanlan anwɔn efian gua. Sɔanlan m'ɔ de di ké ɔ gua bé nwɔn efian'n, anɪn ɔ gua bé nwɔn efian man yí ngɔnmɪn.

¹⁵ Se like mɔ ɛ lɛ di'n man alvabɔ kan wɔ nianman an, anɔn ɛ nnanndi man ehulo nun kɔn. Alie dunman nun, n'ɛ man wɔ nianman'n mɔ yɛ ti yɛ Kilisi wuli'n minlin.

¹⁶ Ehika ati, like m'ɔ ti kpa man emɔ'n, nán be yɔ maan be kan yɛ nwɔn ejɔle ete.

¹⁷ ɔ sanlin ke Nyanmian Belemgbin Mán'n, ɔ ti man alie anaan nzan ejɔle. Nan ɔ ti amanmuo sese ebue ɔ nun alvaciɔ ɔ nun fe elie mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n man ɔ.

¹⁸ Swanlan m'ɔ di Kilisi junman'n sua'n, ɔ sɔ Nyanmian anyɔn, ese menian'n-mɔ kwalaa fua yɛ.

¹⁹ Ehika ati, be mán ye yɔ like mɔ ye yɔ a, ɔ man anzɔnunɔ ba, ese ye kwalaa ye fa ye wowula yɛ nwɔn anwɔnsele wɔ dedi nun anun'n.

²⁰ N'ɛ fa alie ejɔle ɛ sɛci Nyanmian junman'n. ɔ ti ananhɔle ke like kwalaa mɔ be di'n ti kpa. Nan kɔsu, like mɔ ɛ di a, ɔ kwalaa ke ɔ man wɔ nianman bie tɔ ete nin anun'n, n'ɛ di.

²¹ M'ɔ ti kpa'n y'ɔ le ke nán be di naan, nán be nun nzan anaan like biala mɔ ɛ yɔ a, ɔ kwalaa ke ɔ man wɔ nianman bie tɔ ete nin anun'n, n'ɛ yɔ.

²² Wɔ dedi'n mɔ ɛ le yɛ'n, man ɔ há wɔ nun Nyanmian bé afian. Nyila hán swanlan m'ɔ nzulo man like m'ɔ le yɔ nun anzin'n!

²³ Nan swanlan m'ɔ di like a, ɔ sulo yɛ nzin'n, sɛ ɔ di a, anɔn Nyanmian a bu yɛ fɔɔ. ɔ sanlin ke anɔn ɔ'a nnyan man dedi. Like biala kɔsu mɔ dedi nnɔn man nun'n, anɔn ɔ ti ete.

15

Be bóka bé mɔ bé dedi'n tinlin man'n

¹ Ehika ati, ye mɔ yɛ dedi nun a tin'n, be mán ye bóka bé mɔ bé dedi'n tinlin man'n. ɔ nvata man ke ye tanlan ye yɔ like mɔ yɛ muonun yɛ kunnun kulo ɔ.

² ɔ di ke ye kpɔnnɛ like m'ɔ ti kpa man ye manngɔn'n-mɔ, like mɔ ye yɔ a, bé kunnun jɔ yɛ nwɔn maan bé dedi die'n kɔ yɛ nyunnun'n.

³ ɔ sanlin ke mɔ Kilisi walɔ'n, ɔ'a nyɔ man like mɔ yɛ muonun ɔ kulo ɔ. Nan ke Ehele Ejɔle'n le kele'n, yɛ nwan: *Wɔ nzɔba mɔ be kpɛli wɔ'n, yɛ kwalaa gua mɔn Sv.*

⁴ Yɛ kwalaa mɔ b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nun anun'n, be heleli yɛ daba ke be 'fa be kele ye ngele. Yɛ die anɔn ye si abɔtale ye nwun yɛ ke Ehele Ejɔle'n ciɔ yɛ lɔa ɔ man ye nyan anyudasɔe.

⁵ Nyanmian m'ɔ wowula swanlan anwɔnsele ɔ ciɔ yɛ lɔa, ese ɔ man be si abɔtale'n, ɔ mán emɔ ajɔnlin yɔ kɔn ke Zozi Kilisi le kpɔnnɛ yɛ'n,

⁶ nán emɔ kwalaa anɔn a yɔ kɔn b'a yɛ Sɔ Nyanmian Kpili m'ɔ ti yɛ Mɔn Zozi Kilisi Asɔ nun aye.

Ejɔlekpa'n ti mân mân'n kwalaa die

⁷ Ehika ati, emɔ sɔ bé nwɔn nun kanlanman ke Kilisi sɔli emɔ nun'n. Emɔ yɔ yɛ sɔ be wɔla Nyanmian anunminnyanmɔn.

⁸ Nan mɔn kan mɔn kele emɔ ke, Kilisi kacili Zufu'n-mɔ akua. ɔ yɔli like'n mɔ Nyanmian nwan ɔ 'yɔ man bé nan-mɔ'n. ɔ man be nwunlin yɛ ke Nyanmian ti ananhɔleɔe.

⁹ Eɛ Kilisi ewale m'ɔ walɔ'n, ɔ'a man bé mɔ be ti man Zufu nun a yɛ Nyanmian aye, ɔ sanlin ke Nyanmian ti kpa. Ehele Ejɔle'n nwan:

Ehika ati, mɔn 'kannvɔ wɔ

bé mɔ be ti man Zufu nun afian.

Mɔn 'tv ejue mɔn wɔla wɔ anunminnyanmɔn.

¹⁰ Eɛ Ehele Ejɔle'n le kan ke:

Emo mân nga'n, emo nun Nyanmian menian'n-mo lí fē!

¹¹ Eše ɔ le kan yí biekun kē:

Emo mân nūn anūn menian'n-mo kʷalaatin,

emo wúla yé Mīn anūnminnyanmōn,

emo menian'n-mo kʷalaatin kánnvɔ yí!

¹² Ezayi kʷsɔ le kan kē:

Bē 'ba wɔ Izayi abʊsɔ sʷanlan kʷn.

ɔ 'ba jasɔ ɔ sie menian'n-mo.

Bé kʷalaa bē 'ba susu bē ti bē gua yí sʷ.

¹³ Nyanmian m'ɔ man sʷanlan nyan anyindasʷe'n, ɔ mán emo nyán fē elie ɔ nun alɔacɪɪe kpa bɔkɔ wɔ dedi nūn anūn. Eše Wawē Nwanzan-nwanzan'n tunmin nūn, emo nyán anyindasʷe'n mʊlsʷe.

Pɔlv junman'n

¹⁴ Anianman-mo, mīn muonun, mūn de mūn di kē emo diē, ye ɛyɔle ajonlūn wɔ emo nūn kpa. Eše ninngē m'ɔ sē fata'n, emo sɪ yí kʷalaa, emo kʷala bē fa bē bʊka bʊka bē nʷon.

¹⁵ Nan kʷsɔ, m'an nyan anwʊnsele wɔ lika dʊn mīn kalata nūn anūn m'an hele emo maan emo ati kaci ninngē'n mɔ emo sʷanlūn yí daba'n. Nyanmian a nʷun mīn nʷon anwunnvɔe

¹⁶ ɔ'a man mūn di Zozi Kilisi junman'n wɔ bē mɔ bē ti man Zufu nūn afian. Mūn bɔ Ejɔlekpa'n m'ɔ ti junman nwanzan-nwanzan'n mūn kele bē mɔ bē ti man Zufu'n maan bē kaci afɔlɪe m'ɔ sɔ Nyanmian anyin. Afɔlɪe sɔ'n, Wawē Nwanzan-nwanzan'n y'ɔ man yí nʷon ti ɔ.

¹⁷ Yé nūn Zozi Kilisi y'a yɔ kʷn. Ehika ati, mūn kʷala mūn di Nyanmian junman nūn anwʊn fē.

¹⁸ ɔ sanlūn kē sē n ne ejɔle bie mūn kan an, junman'n mɔ Kilisi a nanndi mūn sɔ ɔ'a li maan bē mɔ bē ti man Zufu nūn a fa bē nʷon b'a man Nyanmian'n, yí nʷon ejɔle ala yé mūn 'kan ɔ. Kilisi le yí Nʷan Ejɔle'n nūn yí sa ati nyɔlɛ'n yé ɔ'a hyʊn bē ɔ'a man Nyanmian ɔ.

¹⁹ ɔ'a yɔ asinbenwʊn nūn atele ninngē tunmin sɔ ɔ nūn Wawē Nwanzan-nwanzan'n tunmin'n. Kē ɔ kpɪnlūn yɔlɪ m'ɔ bɔ yí bʊ Zoluzalemʊn, ɔ sūn lika kʷalaatin dede ɔ kɔ ju Ilili mân nūn mɔ n mɔlɪ Zozi Kilisi Ejɔlekpa'n bɔkɔ nūn anūn.

²⁰ ɔ cian mīn kpa kē lika mɔ menian'n-mo tɪlɪ man Kilisi Ejɔlekpa'n, lika sɔ'n-mo ala yé mūn bɔ mūn kele menian'n-mo ɔ. Yí diē anūn mūn nni man mīn junman'n lika mɔ sʷanlan bie a li mʊa a bɔ yí bʊ'n.

²¹ N yɔlɪ yí sɔ maan Ehelē Ejɔle'n kpɪnlūn sɔ kē:

Bé mɔ bē hanlūn man yí nʷon ejɔle

bē hehelɪ man bē'n, bē 'ba nʷun yí.

Yé bē mɔ bē tɪlɪ man yí nʷon ejɔle'n

bē 'ba ti.

Pɔlv kulo kē ɔ kɔ Lomvɔn

²² Like m'ɔ jɪlɪ mīn m'ɔ man m'an ngʷala man emo anwʊn elɔ ba nūn anūn.

²³ Nan kɪkaala diē, m'an yue mân sɔ'n-mo anūn junman'n di. N valɪ ajonlūn kē mūn 'ba nian emo abʊsʊ'n, ɔ'a bʊ afʊe kɔ y ɔ nyē.

²⁴ Mele mɔ mūn 'ba hɔ ɛspanyūn'n, mūn kulo kē mūn bɔ nūn emo ebēle mūn nian bē bʊsʊ kɔ yɔ elenyuan kʷn wɔ fē elie nūn, nán emo a gua mīn atin maan m'an hɔ.

²⁵ Nan tɛmʊn ehɪ anūn diē, mūn kɔ Zoluzalemʊn mūn 'kɔ a li junman mūn man elɔ anwʊntɪe mma'n-mɔ.

²⁶ Ǿ sanlɪn kɛ Masedvanɪn nɔn Akayi mɔn nɔn anun asɔnɪn mma'n, b'a fua kɛ bɛ 'tɪtɪ esika bɛ bɔka Zoluzalemɔn elɔ anwɔntɛ mma'n-mɔ mɔ bɛ tɪ ehianfɔɛ'n.

²⁷ Masedvanɪn nɔn Akayi mɔn nɔn anun asɔnɪn mma'n, bɛ muonun yɛ bɛ fualɪ kɛ bɛ 'tɪtɪ esika bɛ bɔka Zoluzalemɔn elɔ anwɔntɛ mma'n-mɔ mɔ bɛ tɪ ehianfɔɛ nɔn ɔ. Nan ɔ tɪ ananhɔlɛ, ɔ di kɛ bɛ tɪtɪ esika bɛ bɔka ehianfɔɛ sɔ'n-mɔ. Ǿ sanlɪn kɛ, bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufu'n, sɛ bɛ nɔn Zufu'n-mɔ a hye wawɛ nun nɪnnge'n-mɔ a, ɔ di kɛ bɛ kɔsɔ bɛ bɔka Zufu'n-mɔ wɔ nɪnnge mɔ b'a mian yɪ nwɔn nɔn anun.

²⁸ Sɛ mɪn yue junman sɔ'n di, nɔn mɪn fa esika'n mɪn man bɛ a, mɪn 'kɔ Esɪpanyɪn an, mɪn 'bɔ nun ɛmɔ elɔ.

²⁹ Mɪn sɪ kɛ ɛmɔ anwɔn elɔ mɔ mɪn 'ba hɔ'n, Kilisi nyila kpa bɔkɔɔ yɛ mɪn 'fa mɪn kɔ ɔ.

³⁰ Nan kɔsɔ anianman-mɔ, mɪn 'sɛlɛ ɛmɔ kɛ yɛ mɪn Zozi Kilisi dunman nun, ɔ nɔn ehulo'n mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan nɔn a fa a wula yɛ nun'n dunman nun, ɛmɔ bɔka mɪn kɔan nɔn anun nɔn bɛ sɛlɛ Nyanmian bɛ mɔn mɪn.

³¹ ɛmɔ sɛlɛ maan Nyanmian lɛ mɪn fi bɛ mɔ bɛ wɔ Zude mɔn nun mɔ bɛ nne man Nyanmian bɛ nni man nɔn asa nun. Ǿ mɔn mmɔa'n mɔ mɪn fa mɪn kɔ Zoluzalemɔn'n, anwɔntɛ mma'n-mɔ sɔ nun kanlanman.

³² Sɛ ɛmɔ yɔ yɪ sɔ nɔn Nyanmian di sɔ ɔ man atɪn an, mɪn 'nyan fɛ elie mɪn ju ɛmɔ elɔ mɪn de mɪn ɛnwɔnmian kaan.

³³ Nyanmian cɪcɪ ɛmɔ alɔa, ɔ nɔn ɛmɔ kwalaa tɔnlan. Amɪn.

16

Ahɪn ebisa

¹ Mɪn fa yɛ nianman bala Febe m'ɔ lɛ ba ɛmɔ anwɔn elɔ'n, mɪn wula ɛmɔ asa nun. Ǿ di junman Sankele asɔnɪn nɔn anun.

² Yɛ Mɪn dunman nun, ɛmɔ sɔ yɪ nun kanlanman kpa kɛ ɔ sɛ kɛ bɛ sɔ Nyanmian menian'n-mɔ nun'n. Sɛ ɔ mian like nwɔn an, ɛmɔ bɔka yɪ maan yɪ sa hɔn yɪ. Ǿ sanlɪn kɛ, ɔ'a tɪ menian dɔɔn nyanman nun. Mɪn bɔbɔ muonun, ɔ'a tɪ mɪn nyanman nun.

³ Mɪn manngɔn Pilisili nɔn Akilasɪ mɔ mɪn nɔn bɛ di Zozi Kilisi junman'n, ɛmɔ yɔ bɛ like bɛ mɔn mɪn.

⁴ Mɪn dunman nun, ahan bɛ 'man bɛ kun bɛ bɛ de mɪn ti. Nɔn mɪn ngɔnmɪn yɛ mɪn 'da bɛ asɪ ɔ, nan mɔn nɔn anun asɔnɪn mma'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ tɪ man Zufu'n, bɛ kɔsɔ bɛ 'da bɛ asɪ.

⁵ Asɔnɪn mma'n-mɔ mɔ bɛ yia bɛ sua nɔn anun'n, ɛmɔ yɔ bɛ kɔsɔ bɛ like bɛ mɔn mɪn.

Mɪn nianman kpa Epayinɛtɪ m'ɔ lili mɔa falɪ yɪ nwɔn manlɪn Kilisi wɔ Azi mɔn nɔn anun'n, ɛmɔ yɔ yɪ like bɛ mɔn mɪn.

⁶ Mali m'ɔ lili junman dɔɔn manlɪn ɛmɔ'n, mɪn 'bisa yɪ ahɪn.

⁷ Mɪn nwɔn amma Andoloninkusɪ nɔn Zuniasɪ mɔ bɛ tɔlɪ mɪn nɔn bɛ fiadɪ'n, mɪn 'bisa bɛ ahɪn. Menian'n-mɔ bu bɛ kɛ Zozi mmɔfɔɛ kpa. ɛsɛ bɛ lili mɔa mɪn nyunnun bɛ falɪ bɛ nwɔn bɛ manlɪn Kilisi.

⁸ Bɛ yɔ Anpiliatusɪ mɔ yɛ Mɪn dunman nun ɔ tɪ mɪn manngɔn kpa'n like bɛ mɔn mɪn.

⁹ Mɪn 'bisa Ulubɪn mɔ yɛ nɔn yɪ di Kilisi junman'n ɔ nɔn mɪn manngɔn kpa Sɪtasisɪ ahɪn.

¹⁰ Apelesɪ m'ɔ hehelɪ kɛ ɔ de Kilisi di'n, mɪn 'bisa yɪ ahɪn.

Mɪn 'bisa Alitolobulu awulo nɔn anun menian'n-mɔ ahɪn.

¹¹ Elodion m'ɔ tɪ mɪn abie'n, mɪn 'bisa yɪ ahɪn.

Nasisi awulo nūn anun menian'n-mə mə be de yê Mūn be di'n, mūn 'bisa bē ahūn.

¹² Mūn 'bisa Tilifənūn nūn Tilifəzı mə be di yê Mūn junman nūn ahūn.

Mūn 'bisa m mə Pelisidı m'ə lili junman dəvən manlūn yê Mūn nūn ahūn.

¹³ Mūn 'bisa Lufusi mə yê Mūn a fa a yə yí dié'n, ə nūn yí nūn m'ə tı kē mīn kəvə mūn nūn ahūn.

¹⁴ Mūn 'bisa Azinkilitı nūn Felegūn nūn Eluməsı, nūn Patolobası, nūn Eluması nūn anianman'n-mə kəvalaa mə be wə bē nwūn ələ nūn ahūn.

¹⁵ Mūn 'bisa Filoləgi nūn Zuli nūn Nele nūn yí nianman bala'n nūn Olūnpası ə nūn Nyanmian menian'n-mə kəvalaa mə be wə bē nwūn ələ nūn ahūn.

¹⁶ Əmə yə bē nwūn like anianman nūn, be tó bē nwūn nūn.

Zozi Kilisi asənūn mma'n-mə kəvalaa mə be wə ewa'n, bē nwan be 'yə əmə like.

Kasian afətu'n

¹⁷ Anianman-mə, əmə nían bē nwūn kpa wə menian mə be ngulo man kē be fa atūn'n mə b'a hele əmə nūn asv, mə be lē man mgbacı mgbacıə ba əmə afian'n. Əmə tı bē nwūn fi bē nwūn.

¹⁸ Ə sanlūn kē menian sva-mə nzv man Kilisi m'ə tı yê Mūn'n. Bē muonun bē kv esē'n yê be sv yí ə. Bē nvan nūn tı mūlūn mūlūn. Be kan ejələ be laka menian mə be tı fətlifə'n.

¹⁹ Nan əmə diə, anyūnnzə mə əmə man yê Mūn'n, menian'n-mə kəvalaa sı. Ə man mūn di əmə anwūn fē kpa. Mūn kulo kē əmə nwūn ngele be yə ye'n be man bē nwūn tı fi ete nūn anwūn.

²⁰ Nyanmian m'ə man alvacıcıə'n, ə ngə hye man, ə 'ba man əmə tetia Abənsanmūn sv be nunkun yí.

Yê Mūn Zozi Kilisi nwūn əmə anwūn anwūnnvoe.

²¹ Timote mə mūn nūn yí di junman'n, ə nūn mīn nwūn amma Lusiyusı nūn Zvasv, ə nūn Sosipate, bē nwan be 'bisa əmə ahūn.

²² Mūn Tēetiyusı mə Pəlv a man m'an hele kalata ehı'n, mūn 'bisa əmə ahūn wə yê Mūn dunman nūn.

²³ Mīn sikefə Gayiyusı mə asənūn mma'n-mə kəvalaa yia yí awulo ebele'n nwan ə 'bisa əmə ahūn.

Elastı mə kulo nūn asv esika'n wə yí sa nūn'n, ə nūn yê nianman Kalıtusı, bē nwan be 'bisa əmə ahūn.

[

²⁴ Yê Mūn Zozi Kilisi nwūn əmə kəvalaa anwūn anwūnnvoe. Amin.]

Aye eyie

²⁵ Bē mán yê yí Nyanmian Kpili aye. Ə sanlūn kē ə le tunmin ə kəvalaa kē ə man əmə dedi'n tin, ə nanndı Ejələkpa'n mə mūn bə nūn asv. Ejələkpa sən tı Zozi Kilisi anwūn ejələ. Ejələkpa nūn a man Nyanmian nvialie nūn nyihye m'ə fialı sv daba'n,

²⁶ ene ə'a fite kē Nyanmian mgbəmanfə'n-mə kpūlūn helelı yí'n, ə fi mə Edannganman Nyanmian hanlūn nūn anwūn. Ə'a fa nvialie nūn nyihye sən ə'a hele menian'n-mə kəvalaatin maan be de yí be di, ese be man yí anyūnnzə.

²⁷ Zozi Kilisi dunman nūn, anunminnyanmūn hán Nyanmian angvnmūn m'ə tı Bengelefə'n cian daa! Amin.

PŌLU KALATA'N M'Ō LILI MUA HELELI NWANLIN KOLINTI ASŌNIN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wə nun'n

Anin Kolinti ti Akayi măn nun anun kulo kpili kpa. Ene be fele măn sŏ'n Gelesi, ō wə Aboloci măn nun anun. Ebele menian'n-mŏ sŏ amvan dŏn, ese ajoamannun ebo'n y'ŏ ti bē junman ō. Pŏlu lili junman ebele afue kun sala nsian ō bŏli Asŏnin'n (Junman 18). Mele mŏ Pŏlu 'kele kalata ehi'n, anin ō wə Azi măn nun anun kulo'n mŏ be fele yī Efezi'n nun asu. Kolinti asŏnin mma'n mmie-mŏ nun bē asŏnin nun anun kalata walī tŏli Pŏlu ke kosuan'n-mŏ mŏ b'a bisa'n, ō măn bē yī nwŏn asan.

Ke ye nwun yī Pŏlu kalata ehunlin-mŏ anun'n, ō man swanlan y'ŏ kele man yī ō. Kalata ehi, anianman Sŏsŏtenin yē Pŏlu manlin ō heleli ō (yī ti 1.1). Anianman sŏ'n ti Kilisi swanlan, nan kŏsu ye nzī man yī nwŏn ejŏle fīf.

Pŏlu a hye kalata ehi'n nun anun nnyuan. Alimŏa lika die'n (yī ti 1-6), ye nwun yī ke Pŏlu nun anianman'n-mŏ b'a li amannē a yue, nan kŏsu ejŏle kpŏle nsan wŏ nun m'ŏ juji Pŏlu ō: (1) asŏnin mma'n-mŏ a bubu bē nwŏn nun (yī ti 1.10-4.21), (2) swanlan kun nun yī sī ayī nun a la (yī ti 5), (3) asŏnin mma'n mmie-mŏ sanman sanman bē nwŏn bē mŏ be nzī man Nyanmian nun anyunnun (yī ti 6). Ehika ati, Pŏlu le kan kele asŏnin mma'n-mŏ ke be sēsie anyunnunguasie ejŏle sŏ'n-mŏ, nān be tānlan wŏ anwanzē nun.

Lika'n m'ŏ tŏ sŏ nnyuan'n (yī ti 7-16), Pŏlu le man bē kosuan'n-mŏ anwŏn asan. Ō le kan ajaa nun anwŏn ejŏle (yī ti 7). Ō le kannzŏ bē ke be sīe bē nwŏn ye wŏ amvan'n-mŏ anwŏn (8.1-11.1). Ō le kan yē Mīn Alie'n nun anwŏn ejŏle (11.2-34). Ō le kan kele bē ke be kpŏndē Wawē Nwanzan-nwanzan nun acēdie'n m'ŏ buka asŏnin'n, ese bŏbŏ, be nānndi wŏ ehulo nun (12-14). Ō le kan ewuetinngē nun ejŏle (yī ti 15). Kalata nun agualie'n nun (yī ti 16), Pŏlu le kan kele bē ke ō 'ba sūn bē nwŏn elo, ō de Zoluzalemŏn elo ehianfue'n-mŏ keti'n mŏ be le tŏ'n ō fa kŏ. Ese ō le bisa bē ahun.

Ahū ebisa

¹ Mīn Pŏlu mŏ Nyanmian a hulo ō'a fele mīn maan m'an kaci Kilisi Zozi bŏfue'n, mūn nun yē nianman Sŏsŏtenin, yē yē ye le kele kalata ehi ō.

² Ye le kele kalata ehi ye nwan emŏ Kolinti asŏnin mma'n-mŏ. Emŏ asŏnin'n ti Nyanmian die. Nyanmian a fa emŏ ete'n-mŏ ō'a hye emŏ, ō'a man emŏ a yŏ nwanzan-nwanzan, ō fi junman'n mŏ Kilisi Zozi a li'n dunman nun. Ō'a fele emŏ ke emŏ nun Kilisi Zozi be yŏ munmuan kŏn be tānlan anwŏntie'n nun. Ō'a fele emŏ nun asŏnin mma'n-mŏ mŏ be wŏ kulo'n-mŏ kwalaa asu'n. Be de yē Mīn Zozi Kilisi be di ke yē kŏsu ye de yī ye di'n.

³ Ye 'bisa emŏ ahū. Yē Sī Nyanmian Kpili'n nun yē Mīn Zozi Kilisi, be yēyila emŏ sŏ, be nwūn emŏ anwŏn anwunnŏe, be măn emŏ alba cīcī bē nwŏn.

Asna

⁴ Nyanmian nanndi Zozi Kilisi sŏ ō'a nwun emŏ anwŏn anwunnŏe. Anwunnŏe sŏ'n mŏ Nyanmian a nwun emŏ nun ati, cian daa mūn da yī asī.

⁵ Ō sanlin ke, kemŏ emŏ nun Zozi Kilisi a yŏ kŏn'n, Nyanmian a buka emŏ man emŏ dedi'n a hŏ yī yunnun kpa. Ō a man emŏ sī yī nwŏn ejŏle'n kpa, ese emŏ sī yī nwan ejŏle'n kan kpa.

⁶ Afi, Kilisi anwɔn ejɔle'n mɔ ɛmɔ tɔlɔ nɔn a sɔ ndian kpa wɔ ɛmɔ afian.

⁷ Ɔ man ɛmɔ mɔ be le nwɔnnɛ meɛ mɔ yɛ Mun Zozi Kilisi 'ba yɔ yɔ nwɔn kele'n, ɛmɔ mmian man Nyanmian aɛɛɛ fii anwɔn.

⁸ Nyanmian 'man ɛmɔ jinlan bɛ ja nun kpunndiin dede ɔ kɔ ju yɔ ayueliɛ. Yɛ dɛ anɔn cian mɔ Zozi Kilisi kɔ a'n, sɔanlan fii nnyan man ɛmɔ anwɔn ejɔle ɛtɛ ɔ ngan man.

⁹ Nyanmian dɛɛ, ɔ nnaka man sɔanlan. Yɛ yɛ ɔ'a fele ɛmɔ ke ɛmɔ nɔn yɔ Wa Zozi Kilisi m'ɔ tɔ yɛ Mun'n yɔ kɔn ɔ.

Asɔnɔn nɔn anɔn mmubue'n

¹⁰ Anianman-mɔ, mɔn 'sele ɛmɔ mɔn bɔtɔ bɛ ke yɛ Mun Zozi Kilisi dunman nun, ɛmɔ mɔn bɛ afian sɛ, nan nɔn bɛ bubu bɛ nwɔn nun. ɛmɔ mɔn bɛ ajɔnlɔn yɔ kɔn. ɛmɔ mɔn bɛ nɔn sɛ bɛ nwɔn kpa bɔkɔɔ.

¹¹ Afi, anianman-mɔ, balasua'n mɔ be fele yɔ Kolowe nɔn anwɔn menian a a yɔ mɔn anɔtɔ ke akpɔlɔwa a tɔ ɛmɔ afian.

¹² Akpɔlɔwa sɔ'n y'ɔ le ke sɔanlan bie jasɔ a, yɔ nwan: "N wɔ Pɔlɔ afan", bie kɔsɔ nwan: "N wɔ Apolɔsɔ afan", bie kɔsɔ nwan: "N wɔ *Sefasɔ afan", bie kɔsɔ nwan: "N wɔ Kilisi afan."

¹³ Hei! Yɛ ti, ɛmɔ jɔnlɔn ke kulo sɔanlan nɔn Kilisi sɛ ɔ? Asɔ mɔn, Pɔlɔ, mɔn yɛ n wuli kɔlɔwa nɔn asɔ wɔ ɛmɔ dunman nun ɔ? Asɔ Pɔlɔ dunman nun yɛ be sɔnɔnlɔn ɛmɔ ɔ? Cɛɛɛ!

¹⁴ Nan mɔn 'da Nyanmian asɔ ke m'an nɔnɔn man ɛmɔ anɔn bie fii ke bian'n mɔ be fele yɔ Kilisipusi'n ɔ nɔn Gayiyusi ala.

¹⁵ Ɔ man sɔanlan fii ngɔla ɔ nze man ke be sɔnɔnlɔn yɔ wɔ mɔn dunman nun.

¹⁶ Eɛɛ n zɔnɔnlɔn bian'n mɔ be fele yɔ Sɛtefanasi'n nɔn yɔ sasɔ'n-mɔ. Be yɔ bɛ a, mɔn nne nni man ke n zɔnɔnlɔn sɔanlan ngacile biekuɔn ɔ.

¹⁷ Afi Kilisi a nɔvan man mɔn ke m mɔla n zɔnɔn sɔanlan. Nan ɔ sɔanlɔn mɔn ke m mɔla m mɔ yɔ Ejɔlekpa'n n gɛle menian'n-mɔ. Ejɔlekpa sɔ'n mɔ mɔn bɔ'n, nɔn kulo sɔanlan dasannin ngele ejɔle ɔ. Ɔ sanlɔn ke sɛ kulo sɔanlan dasannin ngele ejɔle yɛ mɔn bɔ a, anɔn Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kɔlɔwa nɔn asɔ'n tɔ mgban.

Kilisi kɔlɔwa nɔn anwɔn ejɔle'n

¹⁸ Ehi, Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kɔlɔwa nɔn asɔ nɔn anwɔn ejɔle'n, ɔ ti kɔasɔanzɛmɔn ejɔle man menian mɔ be le mɔnɔn'n. Nan yɛ mɔ y'a nyan yɛ ti'n, ejɔle sɔ'n tɔ Nyanmian tunmin.

¹⁹ Afi b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nɔn anɔn ke Nyanmian nwan:

Mɔn 'ba man ngelefɔe'n-mɔ kaci sɛnwɛ.

Mɔn 'ba sɛci bɛ mɔ be le ajɔnlɔn nɔn ajɔnlɔn'n.

²⁰ Nan ɔ ti sɔa a, anɔn bɛngelefɔe'n halɔ nin? Zufu'n-mɔ mɔ be sɔ *mala'n anaan Gelekɔ'n-mɔ mɔ be sɔ jojo'n, bɛ bɛngelefɔe'n halɔ nin? Nyanmian a hele ke eyuadi ehi anɔn ngele'n tɔ kɔasɔanzɛmɔn!

²¹ Eyuadi'n nɔn yɔ ngele m'ɔ sɔ'n, ɔ'a nnwun man ke Nyanmian sɔ ngele ɔ. Ehi ka ati, Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kɔlɔwa nɔn asɔ anwɔn ejɔle'n mɔ ye kan'n, eyuadi'n bu yɔ kɔasɔanzɛmɔn. Nan kɔsɔ Nyanmian nanndi ejɔle sɔ nɔn asɔ, ɔ de bɛ mɔ be de be di'n ngban.

²² Zufu'n-mɔ kulo ke be nwun asinbɛnwɔn ninngɛ bɛ nyɔnsɔ nɔn b'a le b'a li. Gelekɔ'n-mɔ kɔsɔ kulo ke be fa bɛ muonun bɛ ti anɔn ngele'n dede be nwun Nyanmian.

²³ Nan yɛ dɛɛ, Zozi Kilisi mɔ b'a bubu yɔ kɔlɔwa nɔn asɔ nɔn anwɔn ejɔle yɛ ye kan ɔ. Ejɔle sɔ'n jɔti Zufu'n-mɔ. Bɛ mɔ be tɔ man Zufu nɔn anyunnun an, ejɔle sɔ'n tɔ kɔasɔanzɛmɔn.

²⁴ Nan bé mɔ Nyanmian a fele bé yí nwɔn'n, Zufu o, m'ɔ tɪ man Zufu o, bé kwalaa be nwun yí ke Nyanmian tunmin'n wɔ Kilisi anun, ese Nyanmian ngele'n wɔ Kilisi anun.

²⁵ Afi, menian'n-mɔ bu ke Nyanmian a se. Nan kusu yí esee mɔ ɔ'a se'n, ɔ sɪ ngele ɔ tala menian'n-mɔ ngele mɔ bé nwan be sɪ yí sunman'n. Menian'n-mɔ nwan Nyanmian tɪ efvan. Nan kusu, yí efvan m'ɔ tɪ'n, ɔ le anwɔnsele ɔ tala menian'n-mɔ anwɔnsele mɔ bé nwan be le yí sunman'n.

²⁶ Anianman-mɔ, emɔ muonun tó bé nyin be nían bé afian ke emɔ mɔ Nyanmian a fele be yí nwɔn'n, ngelefɔe a nzɔn man nun, tunminfɔe a nzɔn man nun, dihyie kusu a nzɔn man nun.

²⁷ Nan Nyanmian die, like mɔ eyuadi'n bu yí kuasianzemɔn'n y'ɔ fa ɔ gua ngelefɔe'n-mɔ anyunnun asɪ ɔ. Ese like mɔ menian'n bu yí betee'n y'ɔ fa gua m'ɔ yɔ sɪ nun anyunnun asɪ ɔ.

²⁸ Ese like mɔ menian'n-mɔ mmu man yí bie'n, m'ɔ tɪ mgban mgban bé nyunnun'n yê Nyanmian fa ɔ secɪ mɔ be bu yí ke ɔ tɪ kpa sunman nun ɔ.

²⁹ Nyanmian yɔ yí sɔ nán kulo swanlan fíi a ndu man yí nwɔn ɔ'a ngele man yí.

³⁰ ɔ sanlɪn ke Nyanmian adawɔlɔman yê emɔ nɔn Zozi Kilisi a yɔ kɔn. Nyanmian adawɔlɔman, Zozi Kilisi a hele yê ngele. ɔ'a man y'a yɔ sese, ɔ'a man yê nwɔn a tɪ ese ɔ'a man y'a nyan yê tɪ.

³¹ ɔ'a man Ehele Ejole nun a kpɪn sɔ. Yí nwan:

*Swanlan mɔ yí nwan ɔ le tu yí nwɔn'n,
anun ɔ tú yí nwɔn wɔ like mɔ yê Mɪn a yɔ nun anwɔn.*

2

Ejolekpa'n mɔ Pɔlv bɔ'n

¹ Ehɪ, anianman-mɔ, mele mɔ m malɪ emɔ anwɔn elɔ m malɪ Nyanmian nvialie nun Ejolekpa'n n gelehɪ emɔ'n, m'an ngolo man mín nwan nun anaan m'an ngele emɔ ke mɪn sɪ ngele.

² Afi anun ɔ wɔ mín kunnun ke se mɪn ba emɔ anwɔn elɔ a, Zozi Kilisi m'ɔ wuli kulɔwa nun asɔ nun angɔnmɪn ala anwɔn ejole yê mɪn 'kan ɔ.

³ Ehika ati, mele mɔ m malɪ emɔ anwɔn elɔ'n, n nolɪ mín nwɔn nun, ese anun mɪn sulo, mín nwɔn wɔsɔ mín kpa.

⁴ Ejole mɔ n ganlɪn ɔ nɔn Nyanmian ninnge'n mɔ n gekelehɪ emɔ'n, m'an ngolo man mín nwan nun m'an gele man emɔ ke mɪn sɪ ngele. Nan tunmin sɔ, Nyanmian Wawe'n muonun a man emɔ a nwun yí ke ejole sɔ'n tɪ ananhɔle.

⁵ ɔ man emɔ dedi'n mɔ emɔ le yí'n, ɔ fi man kulo swanlan ngele'n m'ɔ sɪ nun anwɔn. Nan emɔ dedi'n mɔ emɔ le yí'n fi Nyanmian tunmin nun anwɔn.

Nyanmian ngele'n

⁶ Nan kusu ngele ejole kɔn yê mɪn 'ba han mɪn kele menian mɔ bé dedi nun a tin wɔ Nyanmian ninnge'n-mɔ anun ɔ. Ngele ejole sɔ'n, ɔ fi man mân ehɪ anun, ese ɔ fi man bé mɔ be sie mân ehɪ mɔ bé tunmin'n 'ba yue nun elɔ.

⁷ Nan ngele ejole sɔ'n, ɔ tɪ Nyanmian nvialie nun ngele ejole. ɔ'a fa ɔ'a fia menian'n-mɔ. Asannan nán Nyanmian a sesie mân'n, ɔ yɔlɪ ajɔnlɪn ke ɔ 'man yê tanlan yí anunminnyanmɔn nun anun bie. Ehika ati, ɔ'a yɪ nvilie nun ngele ejole sɔ'n ɔ'a hele yê.

⁸ Mân ehɪ anun menian mɔ be le tunmin'n fíi a nnwun man ngele sɔ'n. Se ɔ tɪ ke be nwunlɪn yí a, ahan b'a mmɔbɔ man yê Mɪn m'ɔ le anunminnyanmɔn'n kulɔwa nun asɔ.

⁹ Ehele Ejole'n le kele ke Nyanmian nwan:

*Like mɔ sɔanlan fii anyin bɔli man yi lé,
mɔ sɔanlan fii tili man yi nwɔn ejɔlé lé,
mɔ ɛsɛ sɔanlan fii junlɔnlin man yi nwɔn lé'n,
like sɔ'n yɛ Nyanmian fa man menian
mɔ bɛ kulo yi nɔn ɔ.*

¹⁰ Yé diɛ, Nyanmian nanndi Wawɛ Nwannzan-nwannzan nɔn asɔ ɔ'a yi nɔvialɛ nɔn like sɔ'n ɔ'a hele yé. Ɔ sanlɔn kɛ, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n diɛ, ɔ kɔala ɔ nwun ninngɛ'n-mɔ kɔalaa yuein. Nyanmian muonun nyihyɛ ninngɛ'n-mɔ m'ɔ fia kpa'n, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n nwun yi.

¹¹ Kulo sɔanlan afan kɔsɔ, cɛlɛ kɛ sɔanlan sunsunmin'n m'ɔ wɔ yi nɔn'n yɛ ɔ si yi bɔ ejɔlé'n kɔalaa ɔ. Kɛ ɔ ti yi nɔn ala anɔn, Nyanmian Wawɛ'n kɔsɔ y'ɔ si Nyanmian abɔ ejɔlé'n kɔalaa ɔ.

¹² Yé diɛ nán eyuadi ɛhɔ anun wawɛ'n yɛ ɔ wɔ yé nɔn ɔ. Nan Nyanmian Wawɛ'n y'ɔ wɔ yé nɔn ɔ. Ɔ man yɛ kɔala kɛ yɛ nwun ninngɛ'n-mɔ kɔalaa mɔ Nyanmian a fa a man yé'n.

¹³ Ɛhika ati, sɛ yɛ lɛ kan ninngɛ sɔ'n-mɔ anwɔn ejɔlé yɛ kele menian'n-mɔ a, yɛ nva man kulo sɔanlan ngele yɛ ngan man bɛ nwɔn ejɔlé. Nan Nyanmian Wawɛ'n ngele diɛ'n yɛ yɛ fa yɛ kan ninngɛ sɔ'n-mɔ anwɔn ejɔlé ɔ. Ɔ man sɛ yɛ lɛ kan ejɔlé yɛ kele bɛ mɔ bɛ lɛ Wawɛ nɔn an, wawɛ nɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn ejɔlé yɛ kan ɔ.

¹⁴ Sɔanlan m'ɔ lɛ man Nyanmian Wawɛ'n, ɔ ngɔala ɔ mmu man Nyanmian Wawɛ sɔ nɔn ejɔlé nɔn ananhɔlɛ. Yí nyunnun an, ejɔlé sɔ'n ti kɔasianzɛmɔn, ɔ ngɔala ɔ ndi man yi bɔ. Ɔ sanlɔn kɛ wawɛ nɔn yɛ bɛ bua ndɛɛ ɔ.

¹⁵ Sɔanlan mɔ Nyanmian Wawɛ'n wɔ yi nɔn'n, ɔ kɔala kɛ ɔ bua ninngɛ kɔalaa ndɛɛ. Nan kɔsɔ yi muonun diɛ, sɔanlan fii ngɔala man yi ndɛɛ bua.

¹⁶ Ɛhele Ejɔlé'n lɛ kele kɛ Nyanmian nwan:

Nwan yɛ ɔ si yɛ Mɔn ati anun ajɔnlɔn ɔ?

Nwan yɛ ɔ kɔala kɛ ɔ tu yi fɔ ɔ?

Nan yɛ diɛ, Kilisi ajɔnlɔn'n yɛ yɛ lɛ yi ɔ.

3

Nyanmian junman'n mɔ yi ngɔa'n-mɔ di'n

¹ Ɔ man mɔn diɛ, anianman-mɔ, m'an ngɔala man ejɔlé kan kele ɛmɔ kɛ menian mɔ Nyanmian Wawɛ'n wɔ bɛ nɔn ɔ. N jujɔli n geleli ɛmɔ kɛ bɛ jujɔ bɛ kele mɔn ɛhɔ anun menian'n-mɔ'n kɛ bɛ jujɔ bɛ kele mmatɔnman mɔ b'a fa bɛ nwɔn b'a man Kilisi'n.

² Nán alɛ m'ɔ yɔ nɔnnɔɛ yɛ n valɔ m manlɔn ɛmɔ ɔ. Nan nyafɔsue yɛ n valɔ manlɔn ɛmɔ ɔ. Ɔ sanlɔn kɛ ɛmɔ ngɔala man alɛ di. Ɛnɛ nɔn ɛnɛ bɔbɔ muonun, ɛmɔ ngɔala man alɛ di.

³ Ɔ sanlɔn kɛ ɛmɔ tɛ bɔ bɛ bala'n kɛ mɔn ɛhɔ anun menian'n-mɔ bɔ yí'n. Sunmin cian'n mɔ ɛmɔ kulo bɛ kunnun, ɔ nɔn butule elie m'ɔ wɔ ɛmɔ afian'n, ɔ kele kɛ ɛmɔ kacili man. Ɛmɔ abalabɔ'n ti kɛ mɔn ɛhɔ anun menian nga'n-mɔ diɛ'n.

⁴ Ɛmɔ anun kɔn bie jasɔ a, yi nwan: “Mɔn sɔanlan diɛ'n y'ɔ lɛ Pɔlɔ.” Kɔn biekun nwan: “Mɔn sɔanlan diɛ'n y'ɔ lɛ Apolɔsɔ.” Nán kulo sɔanlan nyɔlɛ y'ɔ lɛ ɛhɔ ɔ?

⁵ Nan Apolɔsɔ y'ɔ lɛ nwan? Pɔlɔ y'ɔ lɛ nwan? Nyanmian ngɔa ala yɛ yɛ ti ɔ. Ɔ nanndi yɛ sɔ ɔ'a man ɛmɔ a nyan dedi. Yé nunhan kɔn biala a yɔ like'n mɔ yɛ Mɔn manlɔn yi kɛ ɔ yó'n.

⁶ M'an lua baka baa'n, Apolɔsɔ kɔsɔ a gugua sɔ nzue, nan Nyanmian y'ɔ man ɔ'a fifi ɔ.

⁷ Ɔ man sɔanlan'n m'ɔ kɔ lua'n ɔ nɔn nunhan'n m'ɔ kɔ gugua sɔ nzue'n, bɛ bie ti man like fii, nan Nyanmian m'ɔ man ɔ fifi'n y'ɔ le dunman ɔ.

⁸ Sɔanlan'n m'ɔ a lua'n ɔ nɔn m'ɔ a gugua sɔ nzue'n, bɛ munnyuan bɛ sɛ. Nyanmian 'ba nian sɔanlan kɔn junman die'n m'ɔ kɔ li nɔn anwɔn ɔ ce yɪ like.

⁹ Ɔ sanlɔn kɛ, yɛ menian nnyuan'n, yɛ ti amannguan wɔ Nyanmian junman nɔn anun. Nan emɔ die, Nyanmian ebo'n y'ɔ le emɔ. Eɛ emɔ ti sua mɔ Nyanmian a si ɔ.

¹⁰ Ɔ nanndi Wawe nun junman'n mɔ Nyanmian a fa a man mɪn kɛ n nɪ nɪn asɔ, m'an wula sua sɔ nɪn abɔ. M'an li junman sɔ'n ngele sɔ kɛ bɛ mɔ bɛ lɛ si sua'n bɛ kpain'n yɔ yɪ'n. Sian die, sɔanlan fɔfɔle lɛ fɔla sɔ. Nan nunhan kɔn biala m'ɔ le fɔla sua nɔn asɔ'n, ɔ nɪan yɪ nɪn.

¹¹ Ɔ sanlɔn kɛ Zozi Kilisi yɛ b'a fa b'a wula sua sɔ nɪn abɔ ɔ. Sɔanlan fii kɔn nguala man kɛ ɔ fa like fɔfɔle wula yɪ bɔ.

¹² Menian mmie-mɔ 'ba fa esika emanlan, anaan jete, anaan nyɔbɔe mɔ bɛ mian yɪ nwɔn kpa bɛ fa bɛ fɔla sua nɪn asɔ. Mmie-mɔ kɔsɔ 'ba fa mmaka anaan ndile, anaan nyɔ bɛ fɔla sua nɪn asɔ.

¹³ Cian mɔ Nyanmian 'bua menian'n-mɔ ndɛɛ'n, bɛ 'nwun sɔanlan kɔn biala junman die m'ɔ lili'n. Ɔ sanlɔn kɛ, bɛ 'ba fa sɪn bɛ sa sɔanlan kɔn biala junman'n m'ɔ lili'n bɛ nian.

¹⁴ Sɔanlan mɔ sɪn nɪn a nnyala man yɪ like die m'ɔ kɔ fa kɔ fɔla sua nɪn asɔ'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ 'nyan nɪn like kpa.

¹⁵ Nan sɔanlan mɔ sɪn'n kɔ yala yɪ like die m'ɔ kɔ fa kɔ fɔla sua nɪn asɔ'n, sɔanlan sɔ'n, ɔ nnyan man nɪn like. Ɔ 'nyan yɪ ti lili, nan kɔsɔ, ɔ ti kɛ sɔanlan m'ɔ a tɔ sɪn nɪn ɔ'a fite ɔ.

¹⁶ Emɔ muonun si yɪ fɔɔn kɛ Nyanmian asɔnɔn sua'n y'ɔ le emɔ, Nyanmian Wawe'n wɔ emɔ anun.

¹⁷ Ehika ati, sɛ sɔanlan kɔn bubu Nyanmian asɔnɔn sua nɪn an, sɔanlan sɔ'n, Nyanmian kɔsɔ 'bubu yɪ nɪn bɔkɔɔ. Ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian sua'n ti nwanzzan-nwanzzan. Sua sɔ'n kɔsɔ y'ɔ le emɔ.

¹⁸ Sɔanlan fii n'ɔ laka laka yɪ nwɔn. Sɛ sɔanlan kɔn bu yɪ nwɔn kɛ ɔ si mɔn ehi anun ngele nɪn an, anɔn ɔ káci kɔasɪafɔe, nɔn ɔ'a nwun ngele.

¹⁹ Ɔ sanlɔn kɛ mɔn ehi anun ngele'n ti kɔasɪanzemɔn wɔ Nyanmian anyun-nun. Ɔ man Ehele Ejɔle'n lɛ keke kɛ Nyanmian nwan: *Ngɛlefɔe'n-mɔ ngele mɔ bɛ kɔ bɔ nɪn anun yɛ Nyanmian fa ci bɛ ɔ.*

²⁰ Eɛ yɪ nwan: *Yɛ Mɪn si kɛ ngɛlefɔe'n-mɔ ajɔnlɔn'n ti nɔvɪn.*

²¹ Ehika ati, bie fii n'ɔ fa sɔanlan ɔ tu yɪ nwan nɪn. Ɔ sanlɔn kɛ ninngɛ kwalaa ti emɔ die.

²² Pɔlɔ o, Apolɔsɔ o, *Sefasɔ o, mɔn nɪn o, nguan o, ewue o, meɛle'n mɔ yɛ wɔ nɔn o, ɔ nɔn m'ɔ lɛ ba nɪn o, yɪ kwalaa ti emɔ die.

²³ Nan emɔ die, emɔ ti Kilisi die yɛ Kilisi ti Nyanmian die.

4

Kilisi mmɔfɔe'n-mɔ

¹ Ehika ati, mɔn kulo kɛ emɔ nwun yɛ kɛ yɛ ti Kilisi ngua, yɛ ti menian mɔ Nyanmian a fa yɪ nɔvɪle nɪn ananhɔle ejɔle'n ɔ'a wula yɛ sa nɪn kɛ yɛ hɔn yɪ nwɔn ejɔle yɛ hɛle emɔ.

² Like kwalaa m'ɔ cian man sɔanlan mɔ bɛ kɔ fa junman bɛ kɔ wula yɪ sa nɔn'n y'ɔ le kɛ ɔ mɔn bɛ nwɔn yɪ ti anun kɛ ɔ ti ananhɔlefɔe.

³ Mɪn die, sɛ emɔ bua mɪn ndɛɛ o, anaan menian'n-mɔ bua mɪn ndɛɛ o, ehi fii nɔvɪl man mɪn nwɔn. Eɛ bɔbɔ, mɪn muonun mɪn mmua man mɪn nwɔn ndɛɛ

⁴ Ɔ ti ananhole, mín ti'n nze man mín ke m'an y'o ete. Nan kusu nán ehi y'o kele ke n di seseɔve ɔ. Ɔ sanlin ke yé Mún y'o bua mín ndee ɔ.

⁵ Ehika ati, se cian'n m'ɔ 'fa bua ndee'n juli man angonmian an, nán be bua sɔanlan fii ndee. Emɔ nwónnde maan yé Mún bála kualaaka. Ninngɛ m'ɔ fefia awosin nín anun'n, ɔ 'ba tu yí kwalaa fite jawe nún. Menian'n-mɔ nvialɛ nún ejɔle m'ɔ wɔ bé ahonlin nún'n, yé Mún 'ba man be nwun yí. Cian sɔ'n yé Nyanmian 'ba yí sɔanlan kún biala aye wɔ yí junman'n m'ɔ lili nún anwón ɔ.

⁶ Anianman-mɔ, m'an fa ehi kwalaa mɔ m'an han'n m'an to Apolɔsɔ nún mín muonun yé nwón m'an hele emɔ like. Anyindala'n mɔ bé nwan: "N'ɛ kan tala mɔ b'a hele nín asu'n", mín kulo ke yé nwón nvandvɔhɔn nún anun, emɔ suan be ti yí bu. Emɔ anun bie le man atin ɔ njinlan man sɔanlan kún afan ɔ ndu man yí nwón ɔ ngele man kún.

⁷ Ɔ sanlin ke wɔ mɔ ɛ bu wɔ nwón ke ɛ ti kpa tala wɔ manngon'n-mɔ'n, wɔ muonun ɛ ti wɔ diɛ se? Nzu yé ɛ le yí mɔ nán Nyanmian y'o manlin wɔ ɔ? Nyanmian yé ɔ'a fa ninngɛ kwalaa ɔ'a man wɔ ɔ, nan nzuke ati yé ɛ fa tu wɔ nwón ke nán Nyanmian yé ɔ falí manlin wɔ ɔ?

⁸ Kíkálala diɛ, emɔ asa a han ninngɛ'n kualaatin. Emɔ a nyan bé nwón a yue. Emɔ a kaci mmelemgbín b'a san yé nwón. Mún kulo ke emɔ kaci mmelemgbín sakpa, nán yé kusu ye nún emɔ a lí belemgbín sɔ'n.

⁹ Afi, mún nwun yí ke yé mɔ ye ti Zozi Kilisi mmɔɔɔɔ'n, Nyanmian a fa yé a sie menian'n-mɔ kwalaa anzin. Ye ti ke menian mɔ bagua nún yé be kún bé ɔ. Ɔ sanlin ke be yí yé be kele mân bɔndín'n, be yí yé be kele nyanmiansɔ mmɔɔɔɔ'n-mɔ ɔ nún menian'n-mɔ kusu.

¹⁰ Kilisi dunman nún, menian'n-mɔ bu yé ke senvɔɔɔɔ. Nan emɔ diɛ, emɔ nún Kilisi b'a y'o kún emɔ a nwun ngele. Ye le man anwónsele, nan emɔ diɛ, emɔ le anwónsele. Menian'n-mɔ mmu man yé like fíí, nan emɔ diɛ, be lile emɔ anwunno.

¹¹ Bici ehi, ehɔɔ nún nzuhoe le kún yé, ye nnyan man taladiɛ ye nwula man. Menian'n-mɔ le bu yé. Ye nnyan man líka ye ndanlan man, ye nanndi nún.

¹² Yé muonun ye fa yé nwón ye ti, nán y'a nyan yé nuan nún alɛ y'a lí. Be 'kpɛ yé nzɔba a, anún ye le yeyila bé sɔ. Be 'kele yé ahɔlɔwa a, anún ye le tila yé ahonlin.

¹³ Menian'n-mɔ 'seɔi yé dunman an, ye nde man bé sɔ. Bici nún bici, menian'n-mɔ bu yé ke eyuadi nún anun ewula. Be bu yé ke fufɔɔɔ sɔ ewula.

¹⁴ Nán ke mún kele ejɔle sɔ'n-mɔ mún gua emɔ anyunnun así ɔ. Nan mún kulo ke mún tu emɔ fɔɔ ke mín mma mɔ mún kulo bé kpa ɔ.

¹⁵ Ɔ sanlin ke, se bɔbɔ menian akpɔ bulu tinnge emɔ wɔ Kilisi atin nún asu a, emɔ así'n y'o le mín. Mín yé m málí Kilisi anwón Ejɔlekpa'n n geleli emɔ ɔ.

¹⁶ Ehika ati, mún kan mún kele emɔ ke emɔ nían mín enanndiɛ diɛ nún asu, be nánndi.

¹⁷ Ɔ man m'an sɔan Timote emɔ anwón elɔ. Ɔ ti mín wa mɔ mún kulo yí kpa ese ɔ nanndi yé Mún atin nún asu ananhole nún. Ɔ 'ba hele emɔ ke mún kpɔn mún nanndi Kilisi atin nún asu'n. Atin sɔ nún anwón ejɔle yé mún kele yí líka kualaatin Asɔn'n-mɔ anun ɔ.

¹⁸ Emɔ mmie-mɔ le tu bé nuan nún, be jonlin ke m mma man emɔ anwón elɔ.

¹⁹ Nan se yé Mún bua a, mún 'ba a emɔ anwón elɔ elɛ nsan ehi anun. Se mún ju elɔ a, yé mún 'ba nwun atubɛnwón mma sɔ'n-mɔ ɔ. Nán bé nuan nún etue nún ala yé mún 'fa mún nwun bé ɔ. Nan se bé tunmin'n mɔ be le yí'n fi Nyanmian elɔ a, mún 'ba nwun yí.

²⁰ Ɔ sanlin ke, Nyanmian Belemgbín Mân'n ti man bé nuan nún etue ejɔle, nan ɔ ti tunmin ejɔle.

²¹ Benin yê emô kulo o? Asu emô kulo ke n vá mgbele m mála n vín emô, anaan m mála n jici emô alva o?

5

Asonun nun anun abalabó ete'n

¹ Be kannvu ke emô mmalasua ejole nun mmelenzua ejole m'ò la emô anwón'n, bé bábó muonun mō be nzí man Nyanmian'n, be ngo yō man yí sō. M'an tì ke emô anun kōn nōn yí sī ayí'n da.

² Esuan kpa m'ò di ke emô sun be fvan swanlan sva fi Asonun nun anun'n, kanngv emô die emô anwón yê be tu o.

³ Mín die, anwónnaan nun an, n nnōn man emô afian elo, kusu wawē nun an, mīn nōn emô yē ye wō elo. Yé Mūn Zozi dunman nun, swanlan'n mō o'a lī ejole ete sō'n, m'an bua yí ndeē dada angonmīn ke n wō emô afian.

⁴ Se emô yia a, n wō emô afian wawē nun. Yé Mūn Zozi tunmin'n 'ba jinlan emô anzin.

⁵ Emô wula swanlan sō nun awoba *Satan asa nun maan nyian hūn yí nán cian mō yé Mūn Zozi kō sa kō a'n, anūn swanlan sō nun ekala'n nyan ngvan.

⁶ Emô anvan nun etue'n tī man kpa. Emô nzí man ke fali ayile kaan sva mō be kō fa be kō wula fali'n maan o tu o?

⁷ Emô yí ete sō'n fī emô afian maan emô anwón tí kpa bókáo. Se emô yō yí sō a, emô 'ba kaci fali fufóle mō ayile nnōn man nun o. Emô a kaci ke fali fufóle dada angonmīn bábó. O sanlūn ke yé *Pakí feti die nūn a bō yí bō. Afí Kilisi m'ò tī ke yé Pakí bua baa'n, b'a hun yí b'a yí yé tī tē.

⁸ Ehika ati, se ye 'di yé feti nūn an, nán be man fali ayile daba tanlan yé kpaon nūn anun. Nán man ati anun ete nōn basa basa fali ayile'n tanlan emô asitanlan nūn anun. Nan emô kpónnde anwontie nōn ananhole kpaon die'n mō fali ayile nnōn man nun'n.

⁹ Ehi, mín kalata'n mō n gelesi emô nun anun, n ganlūn ke menian mō be tūn ajaa'n, emô nōn bé nán be san nun.

¹⁰ M'an nze man emô ke nán be juo bé mō be nzí man Nyanmian mō be gua mân nūn anun be tūn ajaa, be tī anyinbulo, be wua anaan be sō amvan nūn elo. Se yí sō a, anūn emô fī mân nūn anun be tú!

¹¹ Nan mūn kele ke nán man emô nōn swanlan mō yí nwan o tī Kilisi die, kusu o tūn ajaa, o tī anyinbulo, o sō amvan, o tī ngonndonmgbo, o tī kōnōnmīnzān anaan awofue'n, swanlan sva, nán man emô nōn yí san nun. Nán man emô nōn yí be wula bé sa talie kōn anun bábó.

¹² Bé mō be tī man Kilisi die'n, se be 'bua bé ndeē e, se be mmua man bé ndeē e, nán mín ejole o. Nyanmian muonun yé o 'bua bé ndeē o.

¹³ Nan menian mō emô nōn bé wō eku kōn anun'n, asu ye ngwala man ke ye bua bé ndeē o? B'a hele wō Ehele Ejole nūn anun ke Nyanmian nwan: *Emô fvan abolefue'n fī emô afian.*

6

Bé nwōn esanman'n

¹ Ehi, se emô anun kōn nōn yí nianman bie nyan ejole a, o yō se m'ò yaci Nyanmian menian'n-mō ebele o fa ejole'n kō ahūnlunvie maan be di yí bé mō be nzí man Nyanmian nūn aja sū o?

² Ɛmɔ nzi man ke cian bie dede Nyanmian menian'n-mɔ yê be 'bua mân nun anun menian'n-mɔ kwalaa ndɛɛ ɔ? Nán se cian bie dede Nyanmian menian'n-mɔ yê be 'bua mân nun anun menian'n-mɔ kwalaa ndɛɛ a, anun ejɔle nganngan sɔa yê ɛmɔ ngwala man yí di ɔ?

³ Ɛmɔ nzi man ke cian bie dede, yê yê yê 'bua nyanmiansɔ mmɔfɔe'n-mɔ ndɛɛ ɔ? Nán se yê yê yê 'bua bé ndɛɛ a, anun mân ehi anun ejɔle yê ɛmɔ ngwala man yí di ɔ?

⁴ Nan ɛmɔ die, se ejɔle tɔ ɛmɔ afian an, menian mɔ Asɔnɔn'n mmu man bé like nun aja sɔ yê ɛmɔ sanman bé nwɔn ɔ.

⁵ Mɔn kan maan nyian tɔ ɛmɔ anyinsɔ. Yí ti, ngelefɔe baa kɔnmgbá nnɔn man Asɔnɔn nun anun mɔ se ejɔle tɔ a, ɔ kwalaa ke ɔ sesie anianman'n-mɔ afian ɔ?

⁶ Se ejɔle tɔ anianman nnyuan afian an, anun kanngɔ menian mɔ be nzi man Nyanmian nun aja sɔ yê be fa ejɔle'n be kɔ ɔ?

⁷ Ɛsanman'n mɔ ɛmɔ sanman bé nwɔn be jinlan bagua nun be yí ndɛɛ'n, dada angɔnmɔn, ɔ kele ke ɔ'a nyo man ye. Nzuke ati yê ɛmɔ nyaci man menian'n-mɔ maan be nzisi man ɛmɔ ɔ? Nzuke ati yê ɛmɔ nyaci man menian'n-mɔ maan be nni man ɛmɔ ndunlunmun ɔ?

⁸ Kanngɔ ɛmɔ muonun yê ɛmɔ sisi bé nianman'n-mɔ be di bé ndunlunmun ɔ.

⁹ Ɛmɔ muonun sɔ yí fɔ́ɔn ke menian mɔ be yɔ ete'n, be nnyan man asitanlan wɔ Nyanmian Belemgbin Mân nun anun elɔ bie. Nán be laka laka bé nwɔn. Menian mɔ be yɔ satɔlfɔe nyɔlie, bé mɔ be sɔ amuan, bé mɔ be tun ajaa, bé mɔ be kpɔnnɛ bé nwɔn,

¹⁰ bé mɔ be wua, bé mɔ be tɔ anyɔnbɔlɔ, bé mɔ be tɔ kɔnɔnmɔnnzan, bé mɔ be tɔ ngɔnnɔnmgbɔ anaa be ngan man ananhɔle, menian sɔ'n-mɔ ngɔ nnyan man asitanlan wɔ Nyanmian Belemgbin Mân nun anun elɔ bie.

¹¹ Daba, ke anun ɛmɔ anun mmie-mɔ tɔ yí nun anun. Nan Nyanmian a tɔ ɛmɔ anwɔn fi ete nun anun, ɔ'a fa ɛmɔ ɔ'a yɔ yí die, ɔ'a man ɛmɔ a yɔ sese wɔ yí nyunnun yê Mɔn Zozi Kilisi nɔn yê Nyanmian Wawɛ'n dunman nun.

Be fá be swanlan baka'n be wúla yê Mɔn anunminnyanmɔn

¹² Ɛmɔ anun mmie-mɔ nwan: “Mɔn kwalaa mɔn yɔ like biala mɔ mɔn kulo ɔ.” Ɔ tɔ ananhɔle, nan kɔsɔ yí kwalaa tɔ man kpa mman man ɛmɔ. Mɔn kwalaa mɔn se ke: “Mɔn kwalaa mɔn yɔ like biala mɔ mɔn kulo ɔ”, nan kɔsɔ mɔn ngwala man ke mɔn yaci mɔn nwɔn maan like biala fa mɔn yɔ yí kanga.

¹³ Ɛmɔ nwan: “Alie ati yê be bɔli kɔe ɔ, yê kɔe kɔsɔ ati yê be bɔli alie ɔ.” Ɔ tɔ ananhɔle, nan kɔsɔ Nyanmian 'ba seɔi ninngɛ nnyuan sɔ'n-mɔ. Nan swanlan baka'n die, nán satɔlfɔe ejɔle ati yê be bɔli ɔ. Ɔ tɔ yê Mɔn die, yê yê Mɔn kɔsɔ tɔ swanlan baka'n die.

¹⁴ Nyanmian m'ɔ man yê Mɔn fi ewue nun a tinngɛ'n, ɔ 'ba fa yí tunmin'n ɔ man yê kɔsɔ ye fi ewue nun ye tinngɛ.

¹⁵ Ɛmɔ si ke ɛmɔ anwɔnnaan'n tɔ Kilisi anwɔnnaan kpa bɔkɔɔ. Asɔ ɔ tɔ kpa ke n vá Kilisi anwɔnnaan'n sin mɔn nɔn balasua m'ɔ si tutu'n ye hán ye bɔ nun ɔ? Cɛɛ!

¹⁶ Anaan, asɔ ɛmɔ nzi man ke belenzua kɔn m'ɔ kɔ fa yí nwɔn kɔ bɔ balasua m'ɔ si tutu'n, anun ɔ nɔn yí b'a kaci anwɔnnaan kɔn ɔ? Ɔ sanlan ke, Ehele Ejɔle'n nwan: *Bé menian nnyuan'n, be 'ba kaci swanlan munmuan kɔn.*

¹⁷ Nan swanlan m'ɔ kɔ fa yí nwɔn kɔ bɔ yê Mɔn'n, ɔ nɔn yí be kaci swanlan munmuan kɔn wɔ wawɛ nun.

¹⁸ Ehika ati, emɔ nwánnɔdi satilífɔe eyɔlɛ'n. Ete biala mɔ sɔanlan kɔ yɔ'n, ɔ ngan man yí nwónnaan'n. Nan sɔanlan m'ɔ tɪ satilífɔe'n, ɔ yɔ ete ɔ kan yí muonun yí nwónnaan'n.

¹⁹ Asɔ emɔ nzɪ man ke emɔ sɔanlan baka'n tɪ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmian a fa a man emɔ'n sua ɔ? Wawɛ sɔ'n wɔ emɔ anun. Emɔ muonun nzie man bé nwɔn kón.

²⁰ Nyanmian a tua emɔ ati kalɛ ɔ'a to emɔ. Ehika ati, emɔ fá bé sɔanlan baka'n bé wúla Nyanmian anunminnyanmun.

7

Ajaa nɔn anwɔn ejɔlɛ'n

¹ Afi sian diɛ, kosuan'n mɔ emɔ heleli mín kalata bé bisali mín'n, ɛ 'nwun yí mmua'n. ɔ tɪ kpa man belenzua kɔn ke n'ɔ ja bala.

² Nan kɔsɔ satilífɔe eyɔlɛ'n mɔ ɔ'a tolo'n dunman nun, ɔ tɪ kpa ke belenzua kɔn biala já yí yí yé balasua kɔn biala kɔsɔ já yí hun.

³ ɔ di ke belenzua'n di yí yí anwɔn ejɔlɛ, balasua'n kɔsɔ di ke ɔ di yí hun anwɔn ejɔlɛ.

⁴ Balasua'n le man tunmin yí muonun yí sɔanlan baka nɔn asɔ. Yí sɔanlan baka'n tɪ yí hun diɛ. Belenzua'n kɔsɔ le man tunmin yí muonun yí sɔanlan baka nɔn asɔ. Yí sɔanlan baka'n tɪ yí yí diɛ.

⁵ Nán bé tua bé nwɔn nna. Emɔ kɔala ke bé nɔan sɛ bé nwɔn bé fa tɛmɔn bé yɔ asɔnɔn. Sɛ tɛmɔn sɔ'n sɪn an, anɔn atɪn wɔ nun ke yí daba'n. Sɛ ɔ'a nyɔ man sɔ a, emɔ ngo hɔala man nun sɔ kón. *Satan kɔala ke ɔ laka emɔ maan emɔ to yí ngaa nɔn anun.

⁶ Mɔ mɔn kan mɔn kele emɔ'n, ɔ tɪ afotu nan nán mala ɔ.

⁷ Mɔn kulo ke ahan menian'n-mɔ kɔalaa kaci ke mín. Nan kɔsɔ ɔ le sɔanlan kɔn acɛdiɛ diɛ mɔ Nyanmian a fa a man yí ɔ, ehɪ diɛ le yí ngɔnmɔn, ehɪ diɛ le yí ngɔnmɔn.

⁸ Ejɔlɛ mɔ mɔn kan mɔn kele mmiannzin, mmalasɪn nɔn kunlannɔe'n-mɔ'n y'ɔ le ke ɔ tɪ kpa man emɔ ke emɔ tánlan ke n di yí'n.

⁹ Nan sɛ emɔ nian nán bé ngɔala man nun sɔ a, anɔn emɔ já bala anaaɔn bian. ɔ sanlɪn ke sɛ emɔ ja bala anaaɔn bian an, ɔ tɪ kpa tala ke emɔ kɔ li bé ɛbɔe'n.

¹⁰ Afi bé mɔ bé tɪ abufɔe'n kɔsɔ, nán mín yé mɔn kan ɔ, nan yé Mɔn muonun yé ɔ le kan ɔ.

¹¹ Balasua m'ɔ ja bian'n, n'ɔ yila yí hun. Sɛ ɔ yila a, n'ɔ ja bian kón. Sɛ ɔ kulo a, ɔ nɔn yí hun bé sésie bé afian bé já. Belenzua'n kɔsɔ n'ɔ yila yí yí.

¹² Bé bɔ nga'n-mɔ (Mɔn muonun yé mɔn kan ɔ, nán yé Mɔn yé ɔ le kan ɔ.) Sɛ Asɔnɔn nɔn anun belenzua kɔn ja yí yí mɔ yí yí'n ngo man asɔnɔn'n, sɛ yie sɔ'n kulo ke ɔ nɔn yí tánlan nun an, belenzua'n n'ɔ yila yí.

¹³ Yí sɔ kɔnmgbá nɔn ala, sɛ Asɔnɔn nɔn anun balasua kɔn ja bian mɔ yí hun'n ngo man asɔnɔn'n, sɛ huan sɔ'n kulo ke ɔ nɔn yí yí bé tánlan nun an, ɔ tíɛ, n'ɔ yila yí.

¹⁴ Afi balasua'n m'ɔ kɔ asɔnɔn'n dunman nun, yí hun mantan Nyanmian kɔkɔ. Belenzua'n kɔsɔ m'ɔ kɔ asɔnɔn'n dunman nun, yí yí mantan Nyanmian kɔkɔ. Sɛ ɔ tɪ man sɔ a, emɔ amma'n-mɔ tɪ ke menian mɔ bé nzɪ man Nyanmian kɔsɔ anɔn bé nwɔn a tɪ.

¹⁵ Sɛ kɔsɔ nunhan'n m'ɔ ngo man asɔnɔn'n, sɛ belenzua nɔn ɔ, sɛ balasua nɔn ɔ, mɔ yí nwan ɔ 'yila'n, bé yáci yí maan ɔ yila. ɛbele nɔn anun, anɔn belenzua'n anaaɔn balasua'n m'ɔ kɔ asɔnɔn nɔn a nyan alaje. ɔ sanlɪn ke Nyanmian a fele yé ke yé tánlan anzɔnunjo nɔn.

16 Wó balasua'n mɔ a fa wó nwɔn a man Kilisi'n, asɔ ɛ kɔala ɛ nwun yí fɔ́n kɛ ɛ 'man wó hun fa yí nwɔn man Nyanmian? Anaan wó belenzua'n mɔ a fa wó nwɔn a man Kilisi'n, asɔ ɛ kɔala ɛ nwun yí fɔ́n kɛ ɛ 'man wó yí fa yí nwɔn man Nyanmian?

17 Ɛhi, sɛ yɛ yí ajaa nɔn anwɔn ejɔlɛ diɛ'n nɔn an, ɔ di kɛ swanlan kɔn biala nanndi atɔn mɔ Nyanmian a hele yí nɔn asɔ. Kɛ anɔn ɔ kpɔn tɔ yí mɔ Nyanmian a fele yí'n, ɔ fá yí sɔ. Anɔn ejɔlɛ mɔ mɔn kan mɔn kele ɛmɔ nɔn anɔn. Ejɔlɛ sɔ'n mɔ m'an han'n, ɔ tɔ mala man Asɔnɔn'n-mɔ kɔalaatin.

18 Wó mɔ Nyanmian 'fele wó a, anɔn b'a kpɛ wó mmian nɔn'n, man wó like tánlan ɛbele. Wó kɔsɔ mɔ Nyanmian 'fele wó a, anɔn bɛ kpɛli man wó mmian nɔn'n, man wó like tánlan ɛbele.

19 Sɛ b'a kpɛ wó mmian nɔn ɔ, sɛ bɛ kpɛli man wó mmian nɔn ɔ, nán ɛhi yɛ ɔ cian ɔ. Like m'ɔ cian'n y'ɔ le Nyanmian mala nɔn asɔ elie'n.

20 Kɛ anɔn swanlan kɔn kpɔn tɔ yí mɔ Nyanmian a fele yí'n, ɔ fá yí sɔ.

21 Ɛ tɔ kanga yɛ Nyanmian a fele wó ɔ? N'ɛ di yí nwɔn yale. Sɛ ɛ kɔala kɛ ɛ sɔn ɛbele ɛ nyan fanwɔndi a, anɔn sɔn ɛbele.

22 Ɔ sanlɔn kɛ kanga mɔ yɛ Mɔn kɔ fele yí'n, anɔn yɛ Mɔn a man ɔ'a nyan fanwɔndi. Swanlan kɔsɔ m'ɔ di yí tɔ anwɔn mɔ yɛ Mɔn kɔ fele yí'n, anɔn ɔ'a kaci yɛ Mɔn kanga.

23 Nyanmian a tua ɛmɔ ati kale ɔ'a to ɛmɔ. Ɛhika ati, nán bɛ kaci menian'n-mɔ nganga.

24 Anianman-mɔ, ɔ tɔ ananhɔle, kɛ swanlan kɔn biala kpɔn tɔ yí mɔ Nyanmian a fele yí'n, ɔ fá yí sɔ ɔ nɔn Nyanmian bɛ tánlɔn.

Mmiananzin nɔn mmalasɔn nɔn kunlannvɛ'n-mɔ anwɔn ejɔlɛ diɛ'n

25 M'ɔ tɔ de mmiananzin nɔn mmalasɔn'n-mɔ anwɔn ejɔlɛ diɛ'n, yɛ Mɔn a ngan man nɔn ejɔlɛ ɔ'a ngele man mɔn. M'ɔ wɔ mɔn muonun mɔn ajɔnlɔn nɔn'n yɛ mɔn kan nɔn ɔ. Ɔ sɛ kɛ ɛmɔ de ejɔlɛ sɔ'n bɛ di. Ɔ sanlɔn kɛ, yɛ Mɔn a nwun mɔn nwun anwunnvɛ ɔ'a man m'an kaci ananhɔlefɔɛ.

26 Ɛmian ngacile dɔn mɔ yɛ wɔ nɔn'n dunman nɔn, mɔn de mɔn di kɛ ɔ tɔ kpa kɛ swanlan kɔn biala há kɛ ɔ tɔ yí'n.

27 M'ɔ ja bala'n, n'ɔ yila yí. M'ɔ nja man bala'n, n'ɔ kpɔnnɛ bala.

28 Nan sɛ wó belenzua'n wó nwan ɛ 'ja bala a, anɔn a nyɔ man ɛtɛ. Sɛ talua'n kɔsɔ nwan ɔ 'ja bian an, anɔn ɔ'a nyɔ man ɛtɛ. Nan kɔsɔ bɛ mɔ bɛ le ja bɛ nwɔn'n, bɛ 'ba nwun bɛ nyinsɔ cian daa. Mɔn ngulo man kɛ ɛmɔ nwun bɛ nyinsɔ.

29 Anianman-mɔ, ejɔlɛ'n mɔ mɔn kan mɔn kele ɛmɔ'n y'ɔ le kɛ mele'n tɔ tika. Yí tɔ kikaala diɛ, bɛ mɔ bɛ ja bala'n, bɛ tánlan kɛ bɛ nja man bala.

30 Bɛ mɔ bɛ lɔa a bɔ'n, bɛ yɔ kɛ bɛ lɔa bɔli man. Bɛ mɔ bɛ le di fe'n, bɛ yɔ kɛ bɛ le nni man fe. Bɛ mɔ bɛ to ninngɛ'n, bɛ yɔ kɛ bɛ le man like fíí.

31 Bɛ mɔ bɛ le mân ɛhi anɔn ninngɛ'n, bɛ yɔ kɛ bɛ le man like fíí. Ɔ sanlɔn kɛ mân ɛhi mɔ yɛ wɔ nɔn'n, ɔ 'sɔn.

32 Mɔn ngulo man kɛ nzusue tɔ ɛmɔ anwɔn fíí sua. Swanlan m'ɔ nja man bala'n, yɛ Mɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn akpɔnnɔn ala yɛ ɔ bu ɔ. Like m'ɔ yɔ a, ɔ kɔ sɔ yɛ Mɔn anyɔn'n, yɛ ɔ yɔ ɔ.

33 Nan belenzua m'ɔ ja bala'n, mân nɔn anɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn yɛ ɔ jɔnlɔn ɔ. Like m'ɔ yɔ a yí yí di fe'n yɛ ɔ yɔ ɔ.

34 Ejɔlɛ'n yɔ sua a, anɔn belenzua nɔn anyɔn wɔ ninngɛ nnyuan anwɔn. Balasua anaan talua kɔsɔ m'ɔ nja man bian'n, yɛ Mɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn akpɔnnɔn ala yɛ ɔ bu ɔ. Sɛ like yɛ ɔ le yɔ ɔ, sɛ ejɔlɛ yɛ ɔ le susu ɔ, ɔ fa yí swanlan baka'n kɔalaa wula yɛ Mɔn asa nɔn. Nan balasua m'ɔ ja bian'n, yí diɛ mân nɔn anɔn ninngɛ'n-mɔ anwɔn y'ɔ jɔnlɔn ɔ. Like m'ɔ yɔ a yí hun di fe'n yɛ ɔ yɔ ɔ.

³⁵ Ehi mō mun kan'n, mun kan mun man emō. Nan nán ke mun kan sō mun tōndōn emō aja nun o. Min kulo ke emō bu be mân'n ke o fata ke be bu yí'n, nán emō a fa bé nwon b'a bō yé Mun kpa bókāo b'a li yí junman'n.

³⁶ Se kusu swanlan kōn nian nán o ti anyunnunguasie man yí wa balasua'n ke o le bu aja su, se o ti cinnjūn ke o já bian an, anūn o fá yí aja. Se o yō yí sō a, anūn o'a nyō man ete.

³⁷ Nan se belenzua kusu kōn si yí hue ke o nja man bala, mō nán ke b'a mian yí ke o já bala'n, se o nian yí kunnun nán o'a nja man bala o kō huala tanlan an, o ti like kpa.

³⁸ O man se swanlan kōn ja bala a, o ti like kpa. Nan nunhan kusu mō o'a nja man bala'n, o ti like kpa.

³⁹ Balasua m'ō kō ja bian'n, o nōn yí hun be wō nun dede yí hun wu. Se o wu a, o le atin o kuala ke o ja belenzua m'ō kulo o. Nan kusu, o le man atin ke o ja belenzua m'ō falí man yí nwon manlūn man Kilisi o.

⁴⁰ Nan se o'a nja man bian kōn an, o 'di yí nwon fē tala ke o kō ja bian'n. Ejōle'n mō m'an han'n, mūn de mūn di ke mūn kusu n ne Nyanmian Wawe'n yē m'an han o.

8

Amvan sv naan nūn anwōn ejōle'n

¹ M'ō ti amvan sv naan nūn anwōn ejōle die'n, yé kwalaa yē sī nūn ejōle ke emō le kpīn kele'n. Nan like esie sō'n, o man be tu bé nwon. Like kusu m'ō man be kpasi'n y'ō le ehulo'n.

² Swanlan m'ō bu yí nwon ke o sī like'n, anūn o nzī o ngua man yí bu kpa ke o fata ke o sī yí'n.

³ (M'ō cian'n y'ō le Nyanmian ehulo'n.) Swanlan m'ō kulo Nyanmian'n yē Nyanmian kusu sī yí o.

⁴ M'ō ti amvan sv naan elie nūn anwōn ejōle die'n, yē sī ke amvan'n ti man yí ti anwōn like fīí mân nūn anūn. Mō yē sī'n y'ō le ke Nyanmian ti baa kōnmgba cein.

⁵ Se bōbō menian mmie-mō de di ke anwunno elō nūn asī ewa, ninngē dōn wō ebele mō be sū bé, ese b'a fa bé b'a kaci bé mūn an,

⁶ yé die mō yē sī'n y'ō le ke Nyanmian ti baa kōnmgba cein. O ti Sīe mō o'a bō ninngē'n-mō kwalaa'tin o. Yí dunman nūn yē yē wō mân nūn anūn o. Mūnlian kusu baa kōnmgba cein'n y'ō le Zozi Kilisi. Yí dunman nūn yē ninngē'n-mō kwalaa wō mân nūn anūn o, ese yí dunman nūn yē yē le ngwan o.

⁷ Nan kusu menian dōn nzī man ananhōle sō'n. Amvan ejōle nūn a fōtō mmie-mō dede se kikaala be di naan sō nūn an, o yō be ke be le di amvan sō naan. Kemō bé ti tinlin man'n, se be le di alie sō nūn an, anūn o yō be ke b'a tō ete nūn.

⁸ Nán alie y'ō man yé enanndie'n sō Nyanmian anyin o. Se yē di o, se y'a nni man o, yē nnyan man nūn like fīí.

⁹ Nan kusu, emō nían bé nwon kpa. Fanwōndi'n mō Nyanmian a man emō'n, be nānndi yí nwon kpa nán bé mō be dedi'n tinlin man nūn a ndō man ete nūn.

¹⁰ Afi, wō mō e sī ejōle'n, se swanlan mō yí dedi'n tinlin man'n nwon wō amvan sua elō ke e le didi a, yí kusu yí ajōnlūn'n 'man yí anwōnsele ke o hō lí amvan sv like.

¹¹ Anūn like'n mō wō nwan e sī'n dunman nūn, wō nianman'n mō yí ti yē Kilisi a wu mō yí dedi'n tinlin man'n, e le man o minlin.

¹² Se emō yō sō maan emō anianman'n-mō tō ete nūn anūn an, anūn Kilisi muonun yē emō le yō yí ete o. O sanlūn ke, emō man be yō like mō bé ajōnlūn'n man bé ke o ti man kpa.

¹³ Ehika ati, alie mō mūn di a mīn nianman'n kō tō ēte nun'n, alie sō'n, mūn 'tua, m mman man mīn nianman'n ndō man ēte nun.

9

Ɔ fata ke Pɔlv nyan yí junman nun anun like

¹ N ne fanwōndi. N dī Zozi Kilisi bɔfɔe. M'an nwun yé Mūn Zozi muonun mīn nyinsv. Junman'n mō n nīlī manlū yé Mūn'n, yí mma m'ō sulī'n y'ō le emō.

² Sē bɔbɔ mmie-mō mmu man mīn kē n dī Kilisi bɔfɔe a, emō diē, emō bu mīn kē n dī Kilisi bɔfɔe. Ɔ sanlū kē junman'n mō n nīlī m'ō man emō nūn yé Mūn Zozi b'a yō kōn'n, emō tī nzɔle m'ō kele kē n dī Kilisi bɔfɔe.

³ Sē menian kan kē n dī man Kilisi bɔfɔe a, ejɔle mō mūn bua bē'n y'ō le kē

⁴ mīn junman'n mō mūn di'n, asv ɔ nvata man kē mūn nyan nun alie mūn di mūn nūn nzue ɔ?

⁵ Asv n nne man atin kē mūn ja asōnūn nūn anun balasua kē mmɔfɔe'n-mō, kē *Sefasī nūn yé Mūn anianman'n-mō yō yí nūn ɔ?

⁶ Asv ɔ tī kpa kē mūn nūn Baanabasī yé munnyuan ala yē yē lī junman yē gúa yé nvan alie ɔ?

⁷ Nzalafv benin yē yí muonun ɔ gua yí nvan alie ɔ? Nwan svanlan diē yē ɔ yō ebo m'ō nni man yí ebo nūn asv alie ɔ? Svanlan benin yē ɔ sie ayemva m'ō le man atin ɔ nyuihyuin man bē nyafɔsue'n bie a nūn man ɔ?

⁸ Nvanduhoŋ ehī-mō mō m'an fa m'an tū yí nwōn'n, asv nán kē kulo menian'n-mō yō yí nūn an? Nán ejɔle kumngba sō'n kōsv yē Moyizī mala'n kan ɔ?

⁹ Afī b'a hele wō *Moyizī mala nūn anun kē: *Sē enale'n le tetia *bele nūn asv ɔ kpɔnmgbā a, n'ē cici yí nvan'n*. Asv nnale'n-mō anwōn cian Nyanmian ɔ?

¹⁰ Nán yé līlī yé dunman nūn ati yē ɔ man ɔ'a han sō ɔ? Yuo, yé dunman nūn ati yē ɔ man b'a hele ejɔle sō nūn ɔ. Ɔ di kē svanlan'n m'ō le futu asīe'n maan bē dua'n, ɔ nūn svanlan'n m'ō le kpɔnmgbā bele'n, bē nyan anyindasv kē junman'n mō bē le di'n, bē 'nyan nūn like.

¹¹ Sē y'a han Nyanmian Anvan Ejɔle'n nán ɔ su mma a, emō jūnlū kē mō yē le kpɔnnde yí emō elō'n sūnlū sūnman ɔ?

¹² Sē mmie-mō le atin bē didi emō anwōn an, asv yē le man atin yē ndala man bē ɔ? Nan kōsv y'a nnian man yí sō. Y'a mian yé nyūn y'a yō maan like fīí a mma a ndūnndōn man Kilisi Ejɔlekpa nūn aja nūn.

¹³ Emō sī yí fōón kē bē mō bē di Nyanmian awulo nūn anun junman'n, Nyanmian awulo nūn anun ninnge'n yē bē fa bē nian bē nwōn ɔ. Bē mō yē bē yí tēe'n kōsv, tēe eyīe mvacia nūn asv ninnge'n yē bē fa bē nian bē nwōn ɔ.

¹⁴ Kē ɔ tī yí nūn ala anūn. Ɔ sanlū kē yé Mūn a man atin kē menian mō bē bō Ejɔlekpa'n, Ejɔlekpa sō nūn anwōn yē ɔ di kē bē didi ɔ.

¹⁵ Nan mīn diē, ninnge sō'n m'ō fata kē mūn nyan yí'n, m'an nne man bie fīí. Nán kē mūn kele emō kalata ehī mūn bisa maan emō yī man mīn ɔ. Sē mūn 'wu bɔbɔ a, ɔ tī kpa. Ɔ man svanlū fīí ngwala ndu man mīn tī kele sō'n.

¹⁶ Ejɔlekpa'n mō mūn bō'n, ɔ tī man like mō mūn fa mūn tū mīn nvan nūn ɔ. Nan ɔ tī like mō b'a fa b'a tinndin mīn ɔ. Sē m'an mmō Ejɔlekpa'n m'an ngele man menian'n-mō a, munnzue yē ɔ 'kan mīn ɔ.

¹⁷ Sē ɔ tī kē mīn muonun mīn tī anwōn junman mō m'an hulo yē mūn di a, ahan mūn man bē tua mīn yí nwōn kale. Nan ɔ tī junman mō b'a fa b'a wula mīn sa nūn, sē mūn ngulo man bɔbɔ a, ɔ sē kē n nī.

¹⁸ Anin mín ahatua'n y'ɔ le benin? Mín ahatua'n die'n y'ɔ le fe elie'n mɔ mun nyan yí meɛ mɔ mun bɔ Ejɔlekpa'n mun kele menian'n-mɔ'n. Ejɔlekpa'n mɔ mun bɔ'n, mun mgburnde man ke be tua mín yí nwɔn kale.

¹⁹ N ne fanwɔndi, n ndi sɔanlan fíi kanga. Nan kusu ke ɔ kɔ yɔ nán m'an nyan menian dɔn m'an man yé Mún'n, ɔ man m'an kaci menian'n-mɔ kwalaa kanga.

²⁰ Mún nni man Moyizí mala nún asu, nan kusu ke ɔ kɔ yɔ nán mín sa a han Zufu'n-mɔ mɔ be di mala sɔ nún asu m'an man yé Mún'n, ɔ man se mun nɔn bé yé tɪ a, mún yɔ mín nwɔn ke bé.

²¹ Bé mɔ bé kusu be nni man Moyizí mala nún asu'n, se n wɔ bé afian an, mún yɔ mín nwɔn ke bé nán mín sa a han bé, m'an man yé Mún. Nán ke bie a mín nyin nzɔ man Nyanmian mala nún ɔ. Cɛɛ, nan Kilisi mala nún asu yé mún di ɔ.

²² Bé mɔ bé dedi'n tinlin man'n, se mun nɔn bé tɪ a, mún yɔ mín nwɔn ke mín kusu mín dedi'n tinlin man nán mín sa a han bé, m'an man yé Mún. Mún fa mín nwɔn mún tɪ mún yɔ like biala nán mín sa a han mmie-mɔ m'an man yé Mún.

²³ Ejɔlekpa nún ati yé mún yɔ ehi-mɔ kwalaa nán mín kusu m'an nyan nún nyila.

²⁴ Emɔ sɪ yí fɔón ke bé mɔ be su enwanndie'n, bé kwalaa be nwanndi, nan kusu be nunhan kún yé ɔ nyan ɔ. Ehika ati, emɔ nwánnɔdi kpa, nán b'a nyan nún like.

²⁵ Bé kwalaa mɔ be su enwanndie'n, meɛ mɔ be 'kpuɔndin kpuɔndin bé akpɔle'n-mɔ anun'n, be totua bé nwɔn ninngɛ kpa. Be yɔ yí sɔ nán b'a nyan enwanndie nún anun kele'n. Kele sɔ'n, ɔ seci. Nan yé die mɔ ye le yɔ'n, ye le yɔ ye nyan kele m'ɔ le man eɛɛɛɛ'n.

²⁶ Ehika ati, enwanndie'n mɔ mún nwanndi'n, mín nyin wɔ lika kún. N di ke sɔanlan m'ɔ le kún ngondin ɔ. Mún ndu man mín kɔtɔle die nún anwɔnman nún.

²⁷ Ke ɔ kɔ yɔ nán mín mɔ m'an bɔ Ejɔlekpa'n m'an hele menian'n-mɔ'n b'a nyi man mín b'a ndu man'n, mún bilí mín nwɔn kpa, eɛɛ mún sie mín nwɔn ye.

10

Be nían bé nwɔn kpa wɔ amɔan'n-mɔ anwɔn

¹ Anianman-mɔ, ejɔle m'ɔ tɔlɪ yé nan-mɔ meɛ mɔ anin be nún Moyizí nanndi ewá nún anun elɔ'n, mún kulo ke emɔ ati kaci. Mɔ anin be nanndi ewá nún anun elɔ'n, Nyanmian manlín like kún ke bɔlé walí helelí bé atún'n, eɛɛ ɔ kpacilí jenvie nún anun maan be nanndi bé ja nún be kpeli yí.

² Mɔ be wɔ bɔlé nún anun ɔ nún mɔ be 'kpɛ jenvie'n, be sɔnúnlín bé kwalaaatín ɔ man be nún Moyizí yoli kún.

³ Alie kɔnmgbá'n m'ɔ fi Nyanmian asa nún'n yé bé kwalaa be lili ɔ.

⁴ Nzue kɔnmgbá'n m'ɔ fi Nyanmian elɔ'n yé bé kwalaa be núnlín ɔ. Nzue sɔ'n fi Nyanmian ebɔta'n m'ɔ si bé sɔ nún anun. Ebɔta sɔ'n y'ɔ le Kilisi.

⁵ Nan kusu Nyanmian akunnun a njo man bé kwalaa bé nwɔn. ɔ man be wuli ewa nún anun.

⁶ Ninngɛ sɔ'n-mɔ, ɔ tɪ ke nzɔle yé be le yɪ yí be kele yé, nán yé kusu y'a nnyan man ajúnlín eɛɛ ke bé.

⁷ ɔ nvata man ke emɔ sɔ amɔan ke bé nún mmie-mɔ sɔlɪ amɔan'n. B'a hele wɔ Ehele Ejɔle nún anun ke: *Menian'n-mɔ kɔ tanlan asɪ be kɔ li like be kɔ nɔn sɔ nzan. Eɛɛ be kɔ jasɔ be kɔ si yí nwɔn abile.*

⁸ Nán be man ye yɔ satilífue ke bé nún mmie-mɔ yoli yí mɔ menian akpu abulaa nún nsan wuli cian kɔnmgbá'n.

⁹ Nán bε man yε sɔ yé Mɪn yε nɪan kε bε nun mmie-mɔ yɔlɪ yɪ mɔ owo-mɔ kɪkalɪ bε maan bε wulɪ'n.

¹⁰ Nán bε ʒɔʒɔ bε konvin abɔ, kε bε nun mmie-mɔ yɔlɪ yɪ mɔ nyanmiansɔ bɔfɔ'e'n m'ɔ kun sɔanlan'n hunlin bε'n.

¹¹ Munnzue sɔ'n m'ɔ hanlin bε'n, ɔ tɪ fɔɔ yé bε lε fa bε tu ɛhunlin-mɔ ɔ. B'a hele ninngε sɔ'n bε lε fa bε kannzɔ yé, ɔ sanlin kε me'lε'n mɔ yε wɔ nun ɛwa'n, mɔn nɪn ayuelɛ a ju.

¹² Ɛhika ati, sɔanlan m'ɔ de di kε ɔ jin yɪ ja nun'n, ɔ nɪan yɪ nwɔn kpa nán ɔ'a ndɔ man.

¹³ Sɔnian fɪɪ nnɔn man ɛbele mman man ɛmɔ m'ɔ bɔ ɛmɔ sɔ ɔ. Ɔ sanlin kε Nyanmɪan tɪ ananhɔleɔ'e. Ɔ ngɔala man kε ɔ yaci maan sɔnian'n bɔ ɛmɔ anwɔnsele nun asɔ ɔ. Sε sɔnian'n tɔ ɛmɔ a, Nyanmɪan 'sesie maan ɛmɔ kɔala yɪ nyunnun jinlan bε di yɪ sɔ kunnunmun.

¹⁴ Ɛhika ati, anianman ehulo mma, ɛmɔ nwánndi amɔan ɛsɔ'n.

¹⁵ Ɛmɔ tɪ menian mɔ bε sɪ ngele, ejɔle ɛhɪ mɔ m'an han m'an hele ɛmɔ'n, ɛmɔ muonun tɪtɪ nɪan.

¹⁶ Yé Mɪn nzan'n mɔ yε 'nɔn an yε da Nyanmɪan asɪ nán y'a nɔn'n, ɔ kele kε yε nɔn Kilisi yé moja nɪn a yɔ kɔn. Kpaɔn'n mɔ yε bubu nun yε di'n, ɔ kele kε yε nɔn Kilisi yé sɔanlan baka nɪn a yɔ kɔn.

¹⁷ Kpaɔn'n tɪ baa kɔmmɔba cein. Kannzε yε sɔnlin bɔbɔ a, yé kɔalaa yε tɪ anwɔnnaan kɔn. Ɔ sanlin kε kpaɔn kɔn sɔ'n tɪ yé kɔalaa yé diε.

¹⁸ Ɛmɔ nɪan kε daba anɪn Izalayε amma'n-mɔ yɔ yɪ'n. Bε mɔ bε kɔ li naan'n mɔ bε kɔ fa bε kɔ yɪ tεε Nyanmɪan mɔɔia nɪn asɔ bε kɔ man yɪ'n, anɪn bε nɔn yɪ a yɔ kɔn.

¹⁹ Sε mɪn kan sɔ a, asɔ mɪn nwan amɔan'n anaan amɔan sɔ naan'n tɪ like ɔ? ²⁰ Cεcε! Nan mɪn nwan bε mɔ bε nzɪ man Nyanmɪan'n, nán Nyanmɪan yε bε yɪ bε tεε'n bε man yɪ ɔ, nan bε yɪ bε man wawε ɛtε'n-mɔ. Nan mɪn diε mɪn ngulo man kε ɛmɔ nɔn wawε ɛtε'n-mɔ yɔ kɔn.

²¹ Ɛmɔ ngɔala man kε bε nɔn yé Mɪn kangɔ nɪn anɪn nán ɛsε ɛmɔ a nɔn wawε ɛtε'n-mɔ kɔsɔ kangɔ diε nɪn anɪn. Ɛmɔ ngɔala man kε bε tanlan yé Mɪn tɔbɪli nɪn anwɔn bε didi nán ɛsε ɛmɔ a tanlan wawε ɛtε'n-mɔ kɔsɔ diε nɪn anwɔn b'a didi.

²² Anaan ɛmɔ kulo kε bε wula yé Mɪn akpue ɔ? Asɔ ɛmɔ ʒɔnlin kε yε lε anwɔnsele yε tala yɪ ɔ?

Bε kpɔnnde ɛhunlin-mɔ ati anwɔn nvasɔe

²³ Ɛmɔ kan kε: “Yε kɔala yε yɔ like biala mɔ yε kulo ɔ.” Ɔ tɪ ananhɔle, nan kɔsɔ yɪ kɔalaa tɪ man kpa mman man ɛmɔ. Ɔ tɪ ananhɔle kε ɛmɔ kɔala kε bε yɔ like biala mɔ ɛmɔ kulo ɔ, nan kɔsɔ yɪ kɔalaa mmuka man ɛmɔ maan ɛmɔ dedi'n ngo man yɪ nyunnun.

²⁴ Sɔanlan fɪɪ n'ɔ kpɔnnde yɪ tɪ anwɔn nvasɔe, nan ɔ kpɔnnde ɛhunlin-mɔ diε.

²⁵ Like mɔ bε di, mɔ ɛmɔ kɔ tɔ yɪ gua nun'n, nán bε sulo yɪ nzin bε bisa bisa yɪ nwɔn kosuan nán ɛmɔ lɪ.

²⁶ Ɔ sanlin kε Ɛhele Ejɔle'n lε kan kε: *Asiε'n nɔn sɔ ninngε'n kɔalaatin tɪ yé Mɪn diε.*

²⁷ Sε sɔanlan m'ɔ nzɪ man Nyanmɪan'n fεle ɛmɔ alɛ nán ɛmɔ tie a, like biala mɔ bε kɔ fa bε kɔ man ɛmɔ'n, ɛmɔ lɪ, nán bε sulo yɪ nzin bε bisa bisa yɪ nwɔn kosuan.

²⁸ Nan sε sɔanlan bie kan kele ɛmɔ kε: “Nan ɛhɪ tɪ amɔan sɔ naan,” yɪ diε anɪn nán bε di, ɔ fi ejɔle'n mɔ sɔanlan sɔ nɪn a han a hele ɛmɔ'n. Ɔ sanlin kε ɔ'a kacɪ ɛmɔ.

²⁹ Nán wó ajónlín dié nín anwòn ejòlè yê mún kan yí ewa ó, nan ehínlín ajónlín dié nín anwòn ejòlè yê mún kan ó. Nan afí ó yó sè mọ́ like mọ́ mún kọ́alá kẹ́ mún yó'n, sọ́anlán mgban kọ́alá ó kan yí nwòn ejòlè ó?

³⁰ Sè mún da Nyanmíán así nán m'an lí like a, anún ó yó sè mọ́ mún nyan yí nwòn amanníe ó?

³¹ Ehíka atí, sè emọ́ 'dí alíe o, sè emọ́ 'nún nzue o, yí kọ́alaa mọ́ emọ́ 'yó'n, emọ́ yó bẹ́ wúla Nyanmíán anunminnyanmún.

³² Like mọ́ emọ́ yó a, ó kọ́alá kẹ́ ó man Zufu o, m'ó tí man Zufu o, anaan Nyanmíán asónún'n tó así'n, like sò'n, nán bẹ́ yó.

³³ Emọ́ yó kẹ́ mún. Like biala mọ́ mún yó a bẹ́ kọ́alaa bẹ́ dí yí nwòn fẹ́'n yê mún yó ó. Nán m'ó tí kpa man mún'n yê mún yó ó, nan m'ó tí kpa man ehínlín-mó'n yê mún yó nán b'a nyan nguan ó.

11

¹ Emọ́ sósuan mún kẹ́ mún sosuan Kilisi'n.

² Mún yí emọ́ ayé. Ó sanlín kẹ́ like biala anún, emọ́ kací mún cían daa, esé nínngé kúsu mọ́ n gelelẹ́ emọ́'n, emọ́ nánndí sọ́ kpa.

Ó sè kẹ́ mmalasua'n-mọ́ cící bẹ́ tí sọ́

mẹ́lẹ́ mọ́ bẹ́ 'yó asónún'n

³ Nan kúsu mún kulo kẹ́ emọ́ tí ejòlẹ́ ehí abọ́ kpa kẹ́ Kilisi 'yó sie belenzua biala ó. Belenzua'n kúsu 'yó sie yí yí ó. Yê Nyanmíán 'yó sie Kilisi ó.

⁴ Belenzua kún mọ́ ó 'yó asónún, anaan Nyanmíán kọ́ fa ejòlẹ́ kọ́ wula yí nuan kẹ́ ó hán héle menian m'ó kọ́ cící yí tí sọ́'n, anún belenzua sọ́ nún anyún a nzo man Kilisi.

⁵ Nan balasua kún kúsu mọ́ ó 'yó asónún, anaan Nyanmíán kọ́ fa ejòlẹ́ kọ́ wula yí nuan kẹ́ ó hán héle menian mọ́ ó'a njící man yí tí nún asọ́'n, anún balasua sọ́ nún anyún nzo man yí hun. Anún ó tí kẹ́ balasua mọ́ b'a kpa yí tí ó.

⁶ Balasua kúsu m'ó ngulo man kẹ́ ó cící yí tí sọ́'n, anún ó títi. Nan kúsu ó tí anyunnunguasíe man balasua kún kẹ́ ó kpa anaan ó títi yí tí'n. Yí sọ́ atí, ó cící sọ́.

⁷ Ó nze nvata man kẹ́ belenzua cící yí tí sọ́ ó. Ó sanlín kẹ́ Nyanmíán níanlín yí nwòn sọ́ 'yó bóli yí ó, ó tí Nyanmíán anunminnyanmún. Nan balasua'n dié, ó tí belenzua nún anunminnyanmún.

⁸ Afí belenzua anvín bowe yê Nyanmíán falí bóli balasua ó, nan nán balasua'n dié'n yê Nyanmíán falí bóli belenzua ó.

⁹ Nyanmíán bóli balasua manlín belenzua nán ó'a mmọ́ man belenzua ó'a mman man balasua.

¹⁰ Ehíka atí, nyanmíansọ́ mmọ́fúe'n-mọ́ dunman nún, balasua'n cící yí tí sọ́ ó héle kẹ́ ó bebele yí nwòn así man yí hun.

¹¹ Nan kúsu, yé mán'n mọ́ yé nún yé Mún yé lé bu'n, belenzua'n nni man yí tí anwòn yê balasua'n kúsu nni man yí tí anwòn.

¹² Afí sè bóbo belenzua nún anvín bowe yê Nyanmíán falí bóli balasua nún an, balasua'n kúsu yê ó wọ́ belenzua nún ó. Ehí kọ́alaa fí Nyanmíán ébo.

¹³ Emọ́ muonun bẹ́ níán balasua m'ó lé yó asónún mọ́ ó'a njící man yí tí sọ́'n, asọ́ ó tí kpa?

¹⁴ Mán'n muonun mọ́ yé wọ́ nún'n kele yé kẹ́, ó tí anyunnunguasíe man belenzua kún kẹ́ ó síe yí tí'n maan ó nyín ndúnndún kẹ́ balasua.

¹⁵ Nan sè balasua sie yí tí nún an, ó tí anunminnyanmún man yí. Ó sanlín kẹ́ Nyanmíán falí enyuan ndúnndún sọ́'n manlín balasua kẹ́ ó fá hála yí tí.

¹⁶ Ejòlè'n mɔ m'an han'n, sɔanlan mɔ yí nwan ɔ 'su ejòlè ɛhɪ anwɔn akpɔlɔwɔn, mɔn kan yí tika mɔn kele yí kɛ yé muonun ɔ, Nyanmian asɔnɔn'n-mɔ anun ɔ, kɛ yé yɔ yí nɔn anun.

Yé Mɔn alɛ nɔn anwɔn ejòlè'n

¹⁷ M'ɔ tɪ yé Mɔn alɛ nɔn elie nɔn anwɔn ejòlè diɛ'n, mɔn nyɪ man ɛmɔ aye. ɔ sanlɔn kɛ meɛ mɔ ɛmɔ kɔ yia'n, like mɔ ɛmɔ yɔ'n tɪ man kpa fíí.

¹⁸ M'an tɪ kɛ meɛ mɔ ɛmɔ asɔnɔn mma'n-mɔ kɔ yia'n, ɛmɔ anwan nze man bé nwɔn, ɛmɔ bubu bé nwɔn nɔn. Mɔn nne man ejòlè sɔ'n mɔn nni man kpa.

¹⁹ Nan se ɛmɔ bubu bé nwɔn nɔn an, anun bɛ nwun menian kɔsɔ mɔ bɛ sɔ Zozi Kilisi ananhɔlɛ nɔn sakpa'n.

²⁰ Meɛ mɔ ɛmɔ kɔ yia'n, nán yé Mɔn alɛ nɔn elie ati yé ɛmɔ yia ɔ.

²¹ ɔ sanlɔn kɛ se ɛmɔ yia tɔbɪlɪ nɔn anwɔn an, sɔanlan kɔn kpɪlɪ di yí muonun yí alɛ diɛ m'ɔ tɔnɪlɪ'n, nán bɛ nje man bɛ nni man. ɔ man mmie-mɔ didi dede bé kɔ yí kpa. Mmie-mɔ nɔn nzan dede bɛ bu, kɔsɔ anun ɛhɔɛ lɛ kɔn mmie-mɔ.

²² ɛmɔ le man awulo mɔ bɛ di like nɔn bɛ nɔn nzan ɔ? Anaan ɛmɔ mmu man Nyanmian asɔnɔn'n like ɔ? ɛmɔ kulo kɛ anyunnunguasɛ kan bé mɔ bɛ wɔ nɔn mɔ bɛ le man like fíí nɔn ɔ? Nzu ejòlè diɛ yé ɛmɔ kulo kɛ n gán n géle ɛmɔ ɔ? Asu ɔ fata kɛ mɔn yí ɛmɔ aye ɔ? Cɛcɛ! Mɔn ngɔala man kɛ mɔn yí ɛmɔ aye!

²³ ɛhɪ, like mɔ yé Mɔn heɛlɪ mɪn'n yé mɪn kɔsɔ m'an heɛlɪ ɛmɔ ɔ. Like sɔ'n y'ɔ le kɛ kɔngɔɛ'n, asannan nán b'a yí yé Mɔn Zozi b'a man'n, ɔ falɪ kpaɔn.

²⁴ M'ɔ lalɪ Nyanmian asɪ yuelɪ'n, ɔ kɔ bubu nɔn. Yí nwan: “ɛhɪ tɪ mɪn nwɔnnaan, mɔn fa mɔn man ɛmɔ. ɛmɔ yɔ ɛhɪ bɛ fá bɛ káɔi mɪn.”

²⁵ Mɔ bɛ lili kpaɔn'n yuelɪ'n, ɔ kɔ fa nzan kangɔ'n. Yí nwan: “Nzan'n m'ɔ wɔ kangɔ ɛhɪ anun'n y'ɔ le nyɪhyɛ fufɔlɛ'n mɔ Nyanmian lɛ fa mɪn moja'n hyɪhyɛ'n. Meɛ biala mɔ ɛmɔ 'nɔn nzan sɔ'n, ɛmɔ nɔn bɛ káɔi mɪn.”

²⁶ Afɪ meɛ biala mɔ ɛmɔ lɛ di kpaɔn ɛhɪ, mɔ ɛmɔ lɛ nɔn nzan ɛhɪ'n, anun ɛmɔ lɛ bɔ yé Mɔn ewue'n m'ɔ wuli nɔn anwɔn kpayɛ dede ɔ kɔ ju meɛ mɔ ɔ 'sa ba'n.

²⁷ ɛhɪka ati, se sɔanlan kɔn sɪn atɪn m'ɔ nze nvata man nɔn asɔ ɔ di yé Mɔn kpaɔn'n ɔ nɔn yí nzan nɔn an, anun sɔanlan sɔ nɔn a yɔ ɛtɛ ɔ'a tia yé Mɔn anwɔnnaan'n nɔn yí moja'n.

²⁸ ɔ man sɔanlan kɔn biala sɔ yí nwɔn nían kɔalaaka nán ɔ'a li kpaɔn sɔ'n ɔ'a nɔn nzan'n.

²⁹ ɔ sanlɔn kɛ sɔanlan m'ɔ lɛ di kpaɔn sɔ'n ɔ nɔn nzan'n mɔ ɔ'a mmu man kɛ yé Mɔn anwɔnnaan'n nɔn yí moja'n, anun sɔanlan sɔ'n lɛ bu yí muonun yí nwɔn fɔɔ.

³⁰ ɛhɪka ati yé ɛmɔ anun mmie-mɔ dɔɔn a fuke fuke, mmie-mɔ a bubu, mmie-mɔ kɔsɔ dɔɔn a wu nɔn ɔ.

³¹ Se ye di mɔa ye sɔ yé nwɔn ye nian kɔalaaka nán y'a li yé Mɔn alɛ nɔn an, Nyanmian mmua man yé ndɛɛ.

³² Nan se yé Mɔn bua yé ndɛɛ a, ɔ 'pinnin yé nán yé ti a nga man nɔn kɛ ɛyuaɔi'n diɛ'n.

³³ ɔ man anianman-mɔ, se ɛmɔ yia mɔ ɛmɔ 'ba li yé Mɔn alɛ'n, ɛmɔ nwɔnnde bé nwɔn.

³⁴ Kɛ ɔ kɔ yɔ nán Nyanmian a mbinnin man ɛmɔ meɛ mɔ ɛmɔ kɔ yia'n, sɔanlan m'ɔ nian an, ɔ'a gɔlɔ'n, ɔ lí like yí awulo nán ɔ'a a. Yí bu nga'n, se mɔn ba ɛmɔ anwɔn ɛlɔ a, n gɔ sesie.

12

¹ Ehi, anianman-mo, m'o tu de Wawe Nwannzan-nwannzan nun acedie'n-mo anwon ejole die'n, min kulo ke emo ti yi bu kpa.

² Emo si ke daba mo anin emo nzi man Nyanmian'n, amuan'n-mo mo be njovo man'n, be ye anin emo nanndi nun be so o.

³ Ehika ati, min kulo ke emo ti yi bu kpa ke, swanlan mo Nyanmian Wawe'n wo yi nun'n ngwala ngan man ke: "Zozi a fa munnzue!" Se Wawe Nwannzan-nwannzan'n kusu nnun man nun an, swanlan kon ngwala ngan man ke: "Zozi ti ye Min!"

⁴ Acedie'n-mo ti ngacile doun, nan kusu yi kwalaa fi Wawe Nwannzan-nwannzan konmgba'n.

⁵ Junman'n ti ngacile doun nan kusu ye Min konmgba'n ye be le so yi o.

⁶ Junman elie'n ti ngacile doun nan kusu Nyanmian konmgba'n sin yi kwalaa aso o di junman ye asitanlan nun anun.

⁷ Wawe Nwannzan-nwannzan'n man swanlan kon biala acedie kon maan o fa buka ehunlu-mo kwalaa'in.

⁸ Wawe Nwannzan-nwannzan'n fa ngele ejole o wula swanlan'n bie anuan maan o kan. Wawe konmgba'n kele swanlan'n bie like maan o nwun yi yuein o buka ehunlu-mo.

⁹ Wawe konmgba so'n man swanlan'n bie dedi. O man swanlan'n bie kusu tunmin maan nwuluwafue'n-mo anwon sa.

¹⁰ O man swanlan'n bie tunmin maan o yo asinbenwon ninng. O man bie kusu kan ejole mo Nyanmian ko fa ko wula yi nuan ke o han'n. O man swanlan'n bie kusu nwun wawe ete'n nun Nyanmian Wawe nun angonmin. O man swanlan'n bie kan anie ngacile ngacile. O man bie kusu tutu anie ngacile ngacile so'n-mo abu.

¹¹ Wawe konmgba cein so'n ye o yo ninng so'n-mo kwalaa o. Acedie m'o kulo ke o fa man swanlan kon biala'n y'o fa man o.

Zozi Kilisi menian'n-mo kwalaa ti anwonnaan kon

¹² Ehi, emo si kulo swanlan ke o kpun ti yi'n. Yi akpale akpale'n-mo sunlu. Be kan yi kwalaa be bo nun an, anin o yo anwonnaan kon. Kilisi kusu, ke o ti yi nun ala anin.

¹³ Ye kwalaa'in, Zufu o, m'o ti man Zufu o, kanga o, m'o ti man kanga o, Wawe konmgba so nun a hohuan ye nuan, y'a kaci anwonnaan kon, b'a sonin ye, ese Wawe Nwannzan-nwannzan'n wo ye kwalaa ye nun.

¹⁴ Nan akpale baa konmgba y'o yo anwonnaan nun o, nan akpale doun y'o yo anwonnaan nun o.

¹⁵ Se ajale'n nwan: "Min die, nan asaa y'o le min, yi ti, n nnun man anwonnaan nun anun bie." Se o kan so ti a, aso o nnun man anwonnaan nun anun bie o?

¹⁶ Se anzue'n kusu nwan: "Min die, nan anyian y'o le min, yi ti, n nnun man anwonnaan nun anun bie." Se o kan so ti a, aso o nnun man anwonnaan nun anun bie o?

¹⁷ Se o ti ke anwonnaan'n kwalaa y'o le anyian an, ahan swanlan 'yo se nan o'a ti ejole? Se o ti ke anwonnaan'n kwalaa y'o le anzue a, ahan swanlan 'yo se nan o'a ti nuan?

¹⁸ Muafue, ke kulo swanlan akpale akpale'n lika mo Nyanmian kulo ke o sie yi'n, ebele ye o'a sie yi o.

¹⁹ Afi se o ti ke yi kwalaa ti tole baa konmgba a, ahan be nvele man yi swanlan.

²⁰ O ti ananhole ke kulo swanlan akpale akpale'n-mo sunlu, nan yi kwalaa yo anwonnaan kon.

²¹ Ehika ati, anyian ngwala ngan ngele man asaa ke: “Wó asaa, m mianlun man wó nwón!” Bé ti kusu ngwala ngan ngele man ajale ke: “Wó ajale, m mianlun man wó nwón!”

²² Bè ngwala bè ngan man so. O sanlin ke anwónnaan nún akpòlè'n-mò mò bè mmu man bé like fí'ín, b́e yê b́e nwón cian o.

²³ Yé anwónnaan'n lika mò yé mmu man yí like fí'ín, yí yê yé sesie yí kpa o. Lika mò sɔanlan nwun yí a, o tɔ anyunnunguasíe man yé'n, yé kala sɔ.

²⁴ Lika mò sɔanlan nwun yí a, o tɔ kpa'n, yé yaci yé gua sɔ. Anwónnaan'n lika sɔ'n-mò yé nwun b́e a, yé mmu man bé like fí'ín, Nyanmian a sesie maan b́e nwón cian yé kpa.

²⁵ O yó yí sɔ nán mgbacɔ mgbacíe a ndanlan man anwónnaan nún anun. O sanlin ke anwónnaan nún anun akpòlè akpòlè'n-mò kwalaa sɔsɔ b́e nwón nun.

²⁶ Sɛ anwónnaan nún anun akpòlè'n bie lè nwun yalè a, b́e kwalaa yé anún b́e nún yí lè nwun yalè sɔ nún o. Yê sɛ b́e nún kún bie kusu lè di fè a, b́e kwalaa yê anún b́e lè di fè sɔ nún o.

²⁷ Kilisi anwónnaan'n y'ò le emò kwalaa. Emò anun kún biala tɔ anwónnaan sɔ nún anun akpòlè kún.

²⁸ Ehika ati y'ò man Nyanmian lili mɔa sielɔ mmòfue'n-mò Asónin nún anun o. M'ò tian yí nnyuan'n y'ò le mgbòmanfue'n-mò. M'ò tian yí nsan'n y'ò le b́e mò b́e kekele menian'n-mò ninngè'n. M'ò tɔ sɔ'n y'ò le b́e mò b́e yó asinbenwón ninngè'n, b́e mò b́e le tunmin maan nwuluwafue'n-mò anwón sa'n, b́e mò b́e b́uka yalefue'n-mò'n, b́e mò b́e nian Asónin nún asu'n, o nún b́e mò b́e kan aníe ngacile'n-mò'n.

²⁹ Asu b́e kwalaa b́e tɔ mmòfue o? Cɛcɛ! Asu b́e kwalaa b́e tɔ mgbòmanfue o? Cɛcɛ! Asu b́e kwalaa b́e kekele menian'n-mò ninngè o? Cɛcɛ! Asu b́e kwalaa b́e yó asinbenwón ninngè o? Cɛcɛ!

³⁰ Asu b́e kwalaa b́e man nwuluwafue'n-mò anwón sa o? Cɛcɛ! Asu b́e kwalaa b́e kan aníe ngacile ngacile o? Cɛcɛ! Asu b́e kwalaa b́e tu aníe sɔ'n-mò abu o? Cɛcɛ!

³¹ Ehika ati, emò kpónndé acédíe'n-mò mò b́e nwón cian'n. Nan mún 'ba hele emò atin kanlanman kanlanman kpa kún.

13

Ehulo'n

¹ Ehi, sɛ b́òbò mún kwalaa mân nún anun aníe'n-mò kwalaaatin kan an, sɛ mún kwalaa nyanmiansɔ mmòfue'n-mò dié'n kan an, sɛ mún ngulo man sɔanlan an, anún n di ke kpakpan mò b́e lè fa b́e b́o sɔ mgban.

² Man n ní Nyanmian kpoman, man n zí ninngè'n kwalaaatin dede n zí Nyanmian nvialíe nún ejòlè'n kwalaaatin, man n nyán dedi dede n dútu mmúka'n-mò abu b́òbò, sɛ mún nwun sɔanlan nán m'an ngulo man yí a, anún n di man like fíí.

³ Man n vá mín nwón ninngè'n kwalaa mò n ne yí'n n jé, ése b́òbò n dónin mín nwón nán m'an fa m'an tu mín nuan nun, sɛ n nne man ehulo a, n nne man sɔ nvasɔe.

⁴ M'ò kulo sɔanlan'n, o si abɔtalé, o yó ati anun kpa ninngè. M'ò kulo sɔanlan'n, yí nyún mmòlò man sɔanlan like, ése o ndu man yí nuan nun. M'ò kulo sɔanlan'n, o ndu man yí nwón.

⁵ M'ò kulo sɔanlan'n, o nyo man anyunnunguasíe like, o tɔ man ahyɔan. O nve man sɔanlan anwón eya. M'ò kulo sɔanlan'n, o nva man sɔanlan anwón ejòlè o nzíe man yí kunnun.

⁶ M'ò kulo sʋanlan'n, ɔ nni man ete nun anwɔn fe nan ananhɔle nun anwɔn fe y'ɔ di ɔ.

⁷ M'ò kulo sʋanlan'n, ɔ tila yí ahɔnlɔn kpa, ɔ le dedi, ɔ le anyɔndasɔe, ɔ si abɔtalɛ.

⁸ Ehulo'n le man ayuelɛ. Kpɔman elie'n tɛmɔn 'ba sɔn, anɛ ngacile ngacile nun ehan'n tɛmɔn 'ba sɔn, ninng'e'n-mɔ esɛ'e'n tɛmɔn 'ba sɔn.

⁹ Ɔ sanlɔn kɛ ye sɔ ninng'e'n-mɔ ebue, esɛ ye di kpɔman nɔn ebue.

¹⁰ Nan mɛlɛ mɔ like'n m'ò tɔ kɔnlɔn-ngɔnlɔn kpa'n 'ba fite'n, m'ò tɔ ebue ebue'n 'ba minlin.

¹¹ Mɔ n di batɔnman'n, anɔn mɔn jɔjɔ kɛ batɔnman, mɔn jɔnlɔn kɛ batɔnman, mɔn yɔ mɔn ninng'e'n-mɔ kɛ batɔnman. Nan mɔ n yɔlɔ kpain'n, n nyacili mmatɔnman ninng'e'n.

¹² Mɔ ye nwun yí ene'n, ɔ tɔ kɛ ye le nian niannun nun. Ɔ tɔ minnzanlɔn-minnzanlɔn man yé. Nan mɛlɛ'n 'ba ju, ye 'ba nwun yí tofee. Enɛ, ninng'e'n-mɔ ebue ebue ye mɔn sɔ. Nan tɛmɔn'n 'ba ju, mɔn 'ba sɔ yí kpa bɔkɔ kɛ Nyanmian sɔ mɔn'n.

¹³ Sian diɛ, ninng'e nsan ehi-mɔ wɔ ebeɛ. Ninng'e nsan sɔ'n-mɔ y'ɔ le dedi'n, anyɔndasɔe'n, ɔ nɔn ehulo'n. Nan bɛ nsan nɔn anɔn kpili kpa'n y'ɔ le ehulo'n.

14

Emɔ kpɔ́nnɔde Nyanmian Wawɛ nɔn acɛdiɛ mgbakpa'n-mɔ

¹ Ehika ati, emɔ mán sʋanlan ehulo'n hían emɔ cɔnnjɔn kpa. Esɛ emɔ bɔ mɔndɔnlɔn kpa bɛ kpɔ́nnɔde acɛdiɛ'n-mɔ mɔ Nyanmian Wawɛ'n man'n. Man Nyanmian kpɔman elie acɛdiɛ diɛ'n hían emɔ kpa.

² Sʋanlan m'ò le kan anɛ ngacile ngacile'n, anɔn nán menian-mɔ y'ɔ le kan keɛ bɛ ɔ, nan ɔ le kan keɛ Nyanmian. Ɔ sanlɔn kɛ sʋanlan fíi ndɔ man anɛ'n m'ò le kan'n. Nvialɛ nun ejɔlɛ yê Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n le man ɔ kan ɔ.

³ Nan sʋanlan m'ò le di Nyanmian kpɔman'n, ɔ kan ejɔlɛ'n keɛ menian'n-mɔ ɔ man bɛ dedi'n kɔ yí nyunnun, ɔ wowula bɛ anwɔnsɛɛ esɛ ɔ cɔci bɛ lɔa.

⁴ Sʋanlan m'ò le kan anɛ ngacile ngacile'n, anɔn ɔ le kan maan yí ngɔnmɔn yí dedi'n kɔ yí nyunnun. Nan sʋanlan m'ò le di Nyanmian kpɔman'n, ɔ kan ejɔlɛ'n ɔ man bɛ kwalaa mɔ bɛ wɔ asɔnɔn nɔn anɔn'n dedi'n kɔ yí nyunnun.

⁵ Mɔn diɛ, sɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n man emɔ kwalaa kan anɛ ngacile ngacile a, mɔn di yí nwɔn fe. Nan kɔsɔ mɔ mɔn kpɔ́nnɔde'n, y'ɔ le kɛ emɔ kwalaa bɛ lɔ Nyanmian kpɔman. Afɛ sʋanlan m'ò di Nyanmian kpɔman'n, yí junman diɛ'n tɔ kpa tala sʋanlan mɔ kan anɛ ngacile ngacile'n diɛ'n. Nan sɛ sʋanlan kɔn kwalaa kɛ ɔ tutu anɛ ngacile ngacile sɔ'n-mɔ abɔ maan Asɔnɔn mma'n-mɔ kwalaaatin dedi'n kɔ yí nyunnun an, yí kɔsɔ ɔ tɔ kpa.

⁶ Anianman-mɔ, sɛ mɔn ba emɔ anwɔn elɔ, nán sɛ mɔn kan anɛ ngacile ngacile mɔn keɛ emɔ a, nzu nvasɔe diɛ yê emɔ 'nyan yí sɔ ɔ? Nvasɔe nnɔn man sɔ. Nan sɛ Nyanmian yɔ like keɛ nán mɔn kan yí nwɔn ejɔlɛ mɔn keɛ emɔ a, anaa mɔn kekeɛ emɔ ejɔlɛ nun an, anaa mɔn di Nyanmian kpɔman an, anaa mɔn kan Nyanmian anwɔn ejɔlɛ mɔn keɛ emɔ a, emɔ 'nyan sɔ nvasɔe.

⁷ Bɛ mán ye fá ejɔlɛ sɔ'n ye tɔ kɛ sʋanlan m'ò le ku fulutu anaa ɔ le bɔ sanngo anwɔn. Sɛ ɔ'a mmɔ man yí kpa a, ɔ 'yɔ sɛ nán b'a nwun ejue'n m'ò le tɔ'n?

⁸ Sʋanlan m'ò le ku kɔnɔtɔ'n, sɛ ɔ'a ngu man yí kpa a, nwan yê ɔ 'sesie yí nwɔn ɔ kɔ elɔe ɔ?

⁹ Kɛ ɔ tɔ yí kɔsɔ man emɔ nɔn ala anɔn. Anɛ mɔ emɔ le kan mɔ sʋanlan ndɔ man'n, anɔn emɔ le kan gua anwɔnman nɔn mgban.

¹⁰ Anɛ sɔnlɔn mán nɔn anɔn kpa, nan kɔsɔ kɔn nnɔn man ebeɛ mɔ sʋanlan ndɔ man yí bɔ ɔ.

11 Anie mɔ mɔn ndi man'n, se sɔanlan le fa kan ejole kele min an, mɔn bu sɔanlan so nɔn eyefue, yi kusu o bu min eyefue.

12 O man, kemɔ emɔ kpɔnnɔde ke be nyan Wawe Nwanzan-nwanzan nɔn aɔɔɔie'n-mɔ'n, anɔn emɔ kpɔnnɔde nunhan mɔ emɔ nyan yi dɔɔn kpa a, o kwalala ke o man Asɔnɔn mma'n-mɔ kwalaaatin dedi'n kɔ yi nyunnun'n.

13 Ehika ati, sɔanlan m'o kan anie ngacile ngacile'n, o sɛle Nyanmian maan o hɔala yi bu tɔ.

14 O sanlɔn ke se mɔn yɔ asɔnɔn anie ngacile ngacile nun an, anɔn min wawe'n yɛ o le yɔ asɔnɔn nɔn o, min ajɔnlɔn'n wɔ ebele mgban.

15 Se o ti so a, anɔn mɔn 'yɔ yi se? Mɔn 'fa min wawe mɔn yɔ asɔnɔn, ese mɔn 'fa min ajɔnlɔn'n kusu mɔn yɔ asɔnɔn. Mɔn 'fa min wawe'n mɔn tɔ ejue, ese mɔn 'fa min ajɔnlɔn'n kusu mɔn tɔ ejue.

16 Afi se e le da Nyanmian asɔ anie ngacile ngacile nun, mɔ sɔanlan bie wɔ emɔ afian m'o ndi man anie so'n, se e da Nyanmian asɔ yue a, o ngwala o ngan man "Amun", o sanlɔn ke o'a ndi man ejole'n mɔ a han'n.

17 Se bɔbɔ asina'n ti like kpa a, o mman man sɔanlan so'n dedi'n ngɔ man yi nyunnun.

18 Mɔn 'da Nyanmian asɔ, o sanlɔn ke mɔn kan anie ngacile ngacile dɔɔn mɔn tala emɔ kwalaaatin.

19 Nan kusu se Asɔnɔn mma'n-mɔ yia nɔn mɔn kan ejole mgbole nnun mɔ be ti yi bu, o buka be'n, o ti kpa tala ke n go han ejole mgbole akpu bulu anie ngacile ngacile nun mɔ sɔanlan fi ndi man o.

20 Anianman-mɔ, nɔn man emɔ ajɔnlɔn'n yɔ ke mmatɔnman ajɔnlɔn, nan emɔ nyɔn mgbain ajɔnlɔn. Kusu ete nɔn anyunnun an, emɔ kaci ke adɔman.

21 B'a hele wɔ Ehele Ejole nɔn anɔn ke yɛ Mɔn nwan:

Mɔn 'nanndi nyɔfue

mɔ emɔ ndi man be anie nɔn asɔ,

mɔn kan ejole mɔn kele meninsɔnman'n.

Ehi bɔbɔ muonun, be le ngɔ tie man mɔn.

22 Ehika ati, anie ngacile ngacile'n mɔ be kan'n, o ti nzole mɔ Nyanmian yi kele be mɔ be nzi man yi'n, nan o ti man nzole mman man be mɔ be si yi'n, nan Nyanmian kpɔman nɔn elie die'n, o ti nzole man sɔanlan'n m'o si Nyanmian'n, nan o ti man nzole mman man m'o nzi man Nyanmian'n.

23 Ye fa yi ke asɔnɔn mma'n-mɔ kwalaa a yia be le kan anie ngacile ngacile. Se menian mɔ be nzi man asɔnɔn nɔn anɔn ejole, anaa be mɔ be nzi man Nyanmian'n wɔlɔ lika mɔ emɔ a yia nɔn an, be ngan man ke emɔ le se o?

24 Nan se emɔ kwalaa le di Nyanmian kpɔman nɔn sɔanlan m'o nzi man asɔnɔn nɔn anɔn ejole, anaa m'o nzi man Nyanmian wɔlɔ lika mɔ emɔ a yia nɔn an, ejole'n mɔ emɔ le kan'n maan a nwɔn yi ke o ti etefue. O nwɔn yi ke ejole'n mɔ o'a ti'n maan o di fɔɔ.

25 Anɔn yi nwɔn ejole kwalaa a tulu. O 'kɔtɔ Nyanmian anyunnun o su yi, o se ke: "Nyanmian wɔ emɔ afian ewa sakpa!"

Like m'o se ke be yia a, be yɔ'n

26 Anianman-mɔ, afi nzu yɛ o se ke emɔ yia a, be yɔ o? Mele mɔ emɔ kwalaa kɔ yia'n, se sɔanlan kɔn le ejue o tɔ, kɔn le kekele yi manngɔn'n-mɔ Nyanmian Anɔn Ejole, kɔn le di kpɔman, kɔn le kan anie ngacile ngacile, kɔn kusu le tu anie ngacile so nɔn abu a, yi kwalaa mɔ emɔ le yɔ'n, be yɔ be buka be nwɔn be mɔn be dedi'n hɔ yi nyunnun.

27 Se emɔ le kan anie ngacile a, man menian nnyuan anaa nsan hɔn. Nan kusu be hɔn yi be ti ngukɔn, yɛ sɔanlan kɔn kusu tɔ mɔ be le kan nɔn abu.

²⁸ Se swanlan fii nnun man ebele m'ɔ tu mɔ be le kan nun abu a, anin swanlan'n m'ɔ le kan anie ngacile sɔ'n muan yi nwan Asɔnun sua nun anun. ɔ hɔn yi kunnun, ɔ hɔn mɔn Nyanmian.

²⁹ Bɛ mɔ be di Nyanmian kpɔman'n kɔsɔ, nunhan nnyuan, anaan nsan li kpɔman'n nɔn bɛ nga'n titi bɛ ejɔle'n be nian.

³⁰ Se nunhan kun wɔ emɔ afian mɔ Nyanmian a yi like a hele yi ke ɔ hɔn'n, swanlan'n mɔ yi nwan wɔ ejɔle sɔ'n, ɔ muan yi nwan.

³¹ Emɔ kwalaa, be kwalaa ke be di kpɔman'n bɛ ti ngokun maan bɛ kwalaa be nwun like, ese be wowula bɛ nwun anwɔnsele.

³² Bɛ mɔ be di kpɔman'n, ɔ di ke be li kpɔman'n ke ɔ se fata'n.

³³ ɔ sanlin ke Nyanmian ngulo man basa basa, nan ɔ kulo anzonunjo.

Ke ɔ ti yi wɔ anwɔntɛ mma'n-mɔ asɔnun'n-mɔ anun'n,

³⁴ Se emɔ yia nɔn bɛ 'yɔ asɔnun an, mmalasua'n-mɔ tɔnlan koun, be le atin be ngan ejɔle. ɔ se ke mmalasua'n-mɔ bɛbele bɛ nwun asɔ ke b'a hele wɔ Nyanmian mala nun anun'n.

³⁵ Se Ejɔle'n bie wɔ ebele mɔ be nnwun man yi kpa, nɔn be kulo ke be bisa a, be bisa bɛ hun-mɔ bɛ awulo elo. Afi ɔ ti man kpa man balasua ke ɔ hɔn ejɔle mele mɔ Asɔnun mma'n-mɔ kɔ yia'n.

³⁶ Emɔ junlin ke emɔ elo yɛ Nyanmian ejɔle'n bɔli yi bu ɔ? Anaan emɔ junlin ke emɔ ngunmun ala yɛ b'a ti Nyanmian ejɔle nun ɔ?

³⁷ Swanlan mɔ yi nwan ɔ di Nyanmian kpɔman, anaan Wawe Nwannzan-nwannzan kan ejɔle kele yi'n, ɔ nwun yi ke ejɔle'n mɔ m'an hele emɔ'n ti yɛ Mun mala.

³⁸ Swanlan m'ɔ mmu man ejɔle sɔ nun ananhɔle'n, nɔn be tie yi.

³⁹ Eɔka ati, anianman-mɔ, emɔ kpɔnnɛ kpɔman elie acɛɛ'e'n kpa. Nan kɔsɔ, nɔn be totua anie ngacile ngacile nun ehan.

⁴⁰ Emɔ yɔ ninngɛ'n-mɔ kwalaa kpɛ kpɛ, nɔn be yɔ yi sisakaa.

15

¹ Anianman-mɔ, mun kaci emɔ Ejɔlekpa'n mɔ m mɔli n gelesi emɔ mɔ emɔ leli lili'n. Ejɔlekpa sɔ'n, emɔ bɔli nun mɔndɔlin kpa.

² Se emɔ de Ejɔlekpa sɔ'n be di ke m gbɔlin m mɔli n gelesi emɔ nun an, Nyanmian 'de emɔ nguan. Se ɔ ti man sɔ a, anin emɔ dedi nun a yɔ mgban.

³ Ejɔle m'ɔ sɔ ebɔe tala ejɔle'n kwalaa mɔ be hanlin be heleli mɔn mɔ mɔn kɔsɔ n ganlin n gelesi emɔ'n y'ɔ le ke b'a hele wɔ Eहेle Ejɔle nun anun ke yɛ ete'n-mɔ ati yɛ Kilisi weli ɔ.

⁴ Eहेle b'a hele wɔ Eहेle Ejɔle nun anun ke ɔ wuli be sieli. Yi cian nsan nun asɔ, ɔ fi ewue nun tinngeli.

⁵ M'ɔ fi ewue nun tinngeli'n, ɔ lili mɔa yili yi nwun heleli *Sefasi nɔn ɔ'a yi yi nwun ɔ'a hele yi mmɔfɛ bulu nun nnyuan'n.

⁶ Yi menian ɛya nnun nun yi nzin yiali ese ɔ kɔ yi yi nwun ɔ kɔ hele bɛ. Yi menian sɔ'n-mɔ mmie-mɔ dɔn te ti asɔ, ngokun ala yɛ b'a wu ɔ.

⁷ Eहेl anzin, ɔ kɔ yi yi nwun kɔ hele Zvaki, ese ɔ kɔ yi yi nwun ɔ kɔ kele mmɔfɛ'n-mɔ kwalaaatin.

⁸ Mɔ afi ɔ yili yi nwun heleli bɛ kwalaa yueli'n, ɔ kɔ yi yi nwun ɔ kɔ hele mɔn kɔsɔ mɔn. Nan mɔn yɛ n di bɛ kwalaa bɛ kasian nun ɔ.

⁹ N di mmɔfɛ'n-mɔ kwalaa anun kasian. ɔ nvata man ke be fele mɔn bɔfɛ bɔbɔ. ɔ sanlin ke n gelesi Nyanmian Asɔnun nun ahɔbɔwa.

¹⁰ Nan Nyanmian adawɔloman, ene ɔ'a man m'an kaci yi bɔfɛ. Yi anwunnvoe'n m'ɔ nwunlin mɔn'n kɔsɔ a nyɔ man mgban. ɔ sanlin ke m'an

li junman kpa m'an tala mməfue'n-mə kualaatin. Nán kɛ mín muonun mín tunmin yê m'an fa m'an li junman sɔ nɔ, nan Nyanmian muonun nwunlin anwunnvoe ɔ jinlanlin mín nzin.

¹¹ Ɔ man sɛ mín yê m mɔli Ejələkpa nɔ, sɛ mməfue'n-mə yê bɛ bɔli ɔ, Ejələkpa kɔnmgba sɔ'n mɔ yɛ bɔ'n yê ɛmɔ lelɪ lili nɔn ɔ.

Yê ewuetinnge'n

¹² Sɛ yɛ kan yɛ kele menian'n-mə kɛ Kilisi fi ewue nun ɔ'a tinnge a, anɔn ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ anɔn mmie-mə kan kɛ ewue tinnge nnɔn man ebɛlɛ ɔ?

¹³ Sɛ ewuetinnge nnɔn man ebɛlɛ a, anɔn Kilisi kɔsɔ wuli'n, ɔ'a ndinnge man.

¹⁴ Sɛ Kilisi a nwu man ɔ'a ndinnge man an, anɔn yí Ejələkpa'n mɔ yɛ bɔ yɛ kele menian'n-mə tɪ ato ejələ, anɔn ɛsɛ ɛmɔ dedi'n kɔsɔ a yɔ mgban.

¹⁵ Sɛ Kilisi fi ewue nun ɔ'a ndinnge man an, anɔn yɛ lɛ tɔn Nyanmian ɛsɔan. Afi anɔn yɛ lɛ kele kɛ ɔ'a tinnge Kilisi fi ewue nun, kɔsɔ anɔn ejələ'n tɪ man sɔ.

¹⁶ Ɔ sanlin kɛ sɛ bɛ mɔ b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man fíí a, anɔn Kilisi kɔsɔ fi ewue nun ɔ'a ndinnge man.

¹⁷ Yê sɛ Kilisi fi ewue nun ɔ'a ndinnge man an, anɔn ɛmɔ dedi nɔn a yɔ mgban, ɛsɛ anɔn ɛmɔ ɛtɛ'n-mə kwalaa tɛ sɔ ɛmɔ.

¹⁸ Ɛsɛ anɔn ɔ kele kɛ bɛ mɔ bɛ de Kilisi bɛ di mɔ b'a wu'n, b'a minlin.

¹⁹ Nan sɛ mân ɛhi mɔ yɛ wɔ nɔn ɛwa nɔn ala yê yɛ lɛ anyundasɔɛ wɔ Kilisi anwɔn an, anɔn yɛ tɪ alɔabɔfue kpili kpa yɛ tala menian'n-mə kualaatin.

²⁰ Nan ɔ tɪ ananhɔlɛ, Kilisi fi ewue nun ɔ'a tinnge. Yí ewuetinnge sɔ'n tɪ ajinlanmun, ɔ kele kɛ bɛ mɔ b'a wu'n kɔsɔ fi ewue nun bɛ 'ba tinnge.

²¹ Sɔanlan kɔnmgba dunman nɔn yê ewue walɪ mân nɔn anɔn ɔ. Ewuetinnge'n kɔsɔ fi sɔanlan kɔnmgba cein ɛlɔ.

²² Kɛmɔ menian'n-mə kwalaa 'wu, ɔ sanlin kɛ bɛ tɪ Adamɔn abɔsɔ menian'n, yí kɔnmgba nɔn ala, bɛ mɔ bɛ nɔn Kilisi b'a yɔ kɔn'n kɔsɔ fi ewue nun 'tinnge.

²³ Nan kɔsɔ ɔ lɛ sɔanlan kɔn nɔn yí mɛlɛ. Kilisi yê ɔ'a li mɔa ɔ'a tike atɔn nɔ. Cian mɔ ɔ 'ba sa ba'n, bɛ mɔ bɛ tɪ yí diɛ'n kɔsɔ fi ewue nun 'ba tinnge.

²⁴ Ɛhi anzin, anɔn mân nɔn ayuelɛ a ju. Tɛmɔn sɔ'n, nyanmiansɔ mməfue ɛtɛ'n-mə mɔ bɛ kpɔ Kilisi, mɔ bɛ lɛ tunmin bɛ sie mân'n, Kilisi 'fin bɛ asɪ ɔ fa belemgbɪn mân'n ɔ wula Nyanmian m'ɔ tɪ Siɛ nɔn asa nɔn.

²⁵ Afi, ɔ fata kɛ Kilisi sie mân'n dede ɔ ju mɛlɛ mɔ Nyanmian maan ɔ tia bɛ mɔ bɛ kpɔ yí'n kualaatin ati sɔ.

²⁶ Kpɔfue kasian'n mɔ bɛ 'fin yí asɪ'n y'ɔ lɛ ewue.

²⁷ Afi Ɛhele Ejələ'n nwan: *Nyanmian a fa ninnge kwalaa a gua yí ja abu*. Nan sɛ Ɛhele Ejələ'n kan kɛ: “Nyanmian a fa ninnge kwalaa a gua yí ja abu” a, ɔ tɪ yuein kɛ Nyanmian mɔ ɔ'a fa ninnge kwalaa ɔ'a gua Kilisi aja abu'n nnɔn man ninnge sɔ'n-mɔ anɔn bie.

²⁸ Mɛlɛ mɔ Kilisi 'ba li ninnge kwalaa asɔ kunnunmun'n, yí Kilisi muonun 'ba bebelɛ yí nwɔn asɪ ɔ man Nyanmian. Ɔ 'bebelɛ yí nwɔn asɪ ɔ man Nyanmian mɔ ɔ 'man ɔ di ninnge kwalaa asɔ kunnunmun'n, nán Nyanmian a li ninnge kwalaa asɔ belemgbɪn.

²⁹ Nan sɛ bɛ mɔ b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man an, anɔn bɛ mɔ bɛ man bɛ sɔnɔn bɛ'n, nzu like diɛ yê bɛ lɛ kpɔnnɛ ɔ? Sɛ bɛ mɔ b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man an, anɔn nzuke ati yê yɛ man bɛ sɔnɔn yê'n?

³⁰ Yê muonun, ɔ yɔ sɛ mɔ tɛmɔn biala ewue fɔfɔan yê ɔ?

³¹ Anianman-mɔ, mɔn di ɛmɔ anwɔn fɛ kɛ ɛmɔ nɔn mín y'a yɔ kɔn wɔ yê Mɔn Zozi Kilisi dunman nɔn. Ɛhika ati, cian biala ewue fɔfɔan mín.

³² Mɔ anin n wɔ Efɛzɪ kulo nɪn asɔ ɛlɔ'n, menian dɔvɔn nɔn mɪn jinlanlɪn sɔ kpa kɛ ebolo naan mɔ bɛ nɔwɔn yɔ esulo. Sɛ bɛ mɔ b'a wu'n fi ewue nun ndinngɛ man, nan mɪn nɔwɔn ehele ati yɛ mɪn nɔn naan sɔ'n-mɔ hɔvɔlɪn ɛlɔɛ nɪn an, anin nzu nvasɔɛ diɛ yɛ mɪn nyan yɪ sɔ ɔ? Anin anyɪndala'n mɔ bɛ buli nɪn a kpɪn sɔ. Bɛ nwan:

*Yɛ dɪdɪ ɛsɛ yɛ nɔnnɔn,
ɔ sanlɪn kɛ ɛhɪnman nɔn yɛ wu a,
anɪn yɛ diɛ a yue.*

³³ Nɔn man ɛmɔ laka laka bɛ nɔwɔn. Sɛ ɛmɔ nɔn bɛ mɔ bɛ yɔ nyɔlɛ ɛtɛ'n tu nun an, bɛ 'yɔ dede bɛ man ɛmɔ kɔsɔ yɔ nyɔlɛ ɛtɛ'n bie.

³⁴ ɛmɔ nyɔn ɔjɔlɛ nɔn bɛ yɔci ɛtɛ ɛyɔlɛ'n. Mun kan maan nyian kun ɛmɔ, afi ɛmɔ anun mmie-mɔ nzɪ man Nyanmɪan.

Ewuɛtinngɛ mma'n-mɔ, bɛ nɔwɔnnaan'n tɪ sɛ?

³⁵ Nan sɔanlan bie 'ba bisa kɛ: “Bɛ mɔ b'a wu'n, bɛ 'tinngɛ sɛ? Sɛ bɛ tinngɛ kɔsɔ a, bɛ nɔwɔnnaan'n tɪ sɛ?”

³⁶ Sɛ ɛ bisa ɛjɔlɛ sɔa a, anin ɛ tɪ tomgban. ɛ nzɪ man kɛ baka baa mɔ sɔanlan kɔ lua'n, ɔ kpɔlɔ kɔalaaka nɔn ɔ'a fifi ɔ?

³⁷ Like mɔ ɛ kɔ lua'n, sɛ abolowɛ ɔ, sɛ *bele ɔ, yɪ wa'n yɛ ɛ fun wula ɔ, nɔn yɪ baka'n yɛ ɛ kpɛ dua ɔ.

³⁸ Nyanmɪan man baka baa sɔ'n fifi ɔ kaci baka, Nyanmɪan man baka baa biala fifi kɛ yɪ nɪn'n tɪ yɪ'n.

³⁹ Mɔn nɪn anun ninngɛ'n kɔalaa mɔ bɛ de ɛnɔwɔnmɪan'n, bɛ nɔwɔnnaan'n tɪ ngacilɛ ngacilɛ. ɔ le kulo menian'n-mɔ diɛ nɪn angɔnmɪn. ɔ le naan'n-mɔ diɛ nɪn angɔnmɪn. ɔ le nɔvɔnman'n-mɔ diɛ nɪn angɔnmɪn. ɔ le ejue'n-mɔ kɔsɔ diɛ nɪn angɔnmɪn.

⁴⁰ Anwunno ɛlɔ ninngɛ'n-mɔ ɔ le kɛ bɛ si tɪ yɪ ɔ. Asɪ ɛwa diɛ'n-mɔ kɔsɔ ɔ le kɛ bɛ si tɪ yɪ ɔ. Anwunno ɛlɔ diɛ'n-mɔ le bɛ nganlanman diɛ nɪn angɔnmɪn. Asɪ ɛwa diɛ'n-mɔ kɔsɔ le bɛ nganlanman diɛ nɪn angɔnmɪn.

⁴¹ Senzɛ'n tɪ yɪ tɪ anwɔn kanlanman diɛ, sala'n tɪ yɪ tɪ anwɔn kanlanman diɛ. Nzalama'n-mɔ kɔsɔ tɪ bɛ tɪ anwɔn nganlanman diɛ. Nzalama'n-mɔ muonun afian, ɔ le kɔn biala nɔn yɪ tɪ anwɔn kanlanman.

⁴² Kɛ ɛjɔlɛ'n tɪ yɪ nɪn ala anin man bɛ mɔ bɛ fi ewue nun bɛ 'ba tinngɛ'n. Sɔanlan m'ɔ kɔ wu mɔ bɛ kɔ sie yɪ'n, sɛ ɔ fi ewue nun tinngɛ a, ɔ nwu man fifi kɔn.

⁴³ Sɔanlan m'ɔ kɔ wu mɔ bɛ kɔ sie yɪ'n, ɔ tɪ nvuin, ɛsɛ ɔ le man anwɔnsele. Nan sɛ ɔ fi ewue nun tinngɛ a, anin ɔ'a yɔ kanlanman, ɛsɛ anin yɪ nɔwɔn a yɔ si.

⁴⁴ Sɛ sɔanlan wu bɛ sie yɪ a, anin ɔ tɛ tɪ yɪ kulo sɔanlan nɪn ala. Nan sɛ ɔ fi ewue nun tinngɛ a, anin ɔ'a kaci wawɛ nun sɔanlan. Sɛ ɔ le anwɔnnaan nɪn sɔanlan an, anin ɔ le wawɛ nun kɔsɔ sɔanlan.

⁴⁵ B'a hɛlɛ wɔ Ehele ɛjɔlɛ nɪn anun kɛ: *Adamɔn mɔ Nyanmɪan lili mɔa bɔli yɪ'n, ɔ bɔli yɪ kɛ ɔ'a a nyan ngɔan.* Nan Kilisi m'ɔ tɪ Adamɔn m'ɔ li sian'n, Nyanmɪan bɔli yɪ kɛ ɔ'a a man menian'n-mɔ ngɔan.

⁴⁶ ɛmɔ nɔn, anwɔnnaan nɪn sɔanlan'n di mɔa kɔalaaka nɔn ɔ'a tɔ wawɛ nɪn sɔanlan diɛ'n.

⁴⁷ Adamɔn mɔ Nyanmɪan lili mɔa bɔli yɪ'n, ɔ le asɛ nɪn anwɔn nvutule'n y'ɔ bɔli yɪ ɔ. Nan Kilisi m'ɔ tɪ Adamɔn m'ɔ li sian'n, yɪ diɛ ɔ fi nyanmɪansɔ.

⁴⁸ Bɛ mɔ bɛ tɪ asɛ nɪn asɔ menian'n, bɛ tɪ kɛ Adamɔn mɔ bɛ falɪ ngetɛ bɛ bɔli yɪ'n. Nan bɛ mɔ bɛ tɪ Nyanmɪan amma'n, bɛ tɪ kɛ sɔanlan'n m'ɔ fi nyanmɪansɔ'n.

⁴⁹ Kɛmɔ afi kɪkaala diɛ yɛ tɪ kɛ sɔanlan'n mɔ bɛ falɪ ngetɛ bɛ bɔli yɪ'n, cian kɔn yɛ 'ba kaci kɛ sɔanlan'n m'ɔ fi nyanmɪansɔ'n.

⁵⁰ Anianman-mə, ε 'nwun ejəle mə mun kan mun kele emə'n. Ejəle sə'n y'ə le ke like m'ə le anwonnaan nən moja'n, ɔ ngwala man Nyanmian Belemgbin Mān nun anun ɛlo kə. Like m'ə sɛci'n, ɔ ngwala ɔ nga man ɛbele dahuu.

⁵¹ Emə tie, mun 'ba han nvialie nun ejəle kən mun kele emə. Ejəle sə'n y'ə le ke yé kwalaa yé ngo yue man wu, nan yé kwalaa yé 'ba kaci.

⁵² ɔ 'yɔ nvu nun, be 'muan bé nɔn be ti, mele mə be kə hu kənɔti kasian nun anun'n. Be ku nun an, bé mə b'a wu'n fi ewue nun 'ba tinngɛ. Sɛ be tinngɛ a, be nwun man kón ɛsɛ yé kwalaa yé 'ba kaci.

⁵³ ɔ sanlɔn ke anwonnaan'n m'ə wu'n, ɔ 'kaci anwonnaan m'ə nwu man kón ɔ.

⁵⁴ Mele mə anwonnaan'n m'ə wu'n kə kaci anwonnaan m'ə nwu man kón'n, anun ɛhele Ejəle nun a kpɔn sɔ. ɛhele Ejəle'n nwan:

B'a fin ewue asɛ b'a li yɛ sɔ kunnunmun.

⁵⁵ *Ewue, wɔ tunmin'n wɔ nin?*

Wɔ tunmin'n mə ɛ fa kun swanlan'n wɔ nin?

⁵⁶ ɛte nun ati y'ə man ewue le tunmin ɔ kun swanlan ɔ. ɛte'n kɔsɔ tunmin'n fi *Moyizɛ mala'n.

⁵⁷ Nan be mán yé lá Nyanmian asɛ, ɔ sanlɔn ke yé Mɔn Zozi Kilisi dunman nun, ɔ'a man yé di ɛte nun asɔ kunnunmun.

⁵⁸ ɛhika ati, anianman ehulo mma, emə jɔnlan bé ja nun kpunndiin kpa, nán be man like fɛi kaci emə ajɔnlɔn, nan be li yé Mɔn junman'n be hɔ bé nyunnun. Emə ati tánlan sɔ ke junman'n mə emə le di man yé Mɔn'n, ɔ ti man junman nvule.

16

Keti'n mə be 'tɔ be kə man

Zoluzalemɔn asɔnɔn mma'n-mə'n

¹ ɛhi, m'ə tɔ de keti'n mə be 'tɔ be kə man Nyanmian menian'n-mə mə be wɔ Zoluzalemɔn'n, emə yɔ yɛ ke n geleli Galasi mán nun anun asɔnɔn mma'n-mə'n.

² Məle daa, swanlan kən biala nɔn yɛ esika'n m'ə nyan yɛ nun anwɔn, ɔ fá kaan sɛ mə ɔ 'fa buka Nyanmian menian'n-mə ɔ. Nán be man mun ju ɛlo kwalaa nán b'a titi nditi.

³ Sɛ mɔn ju emə anwɔn ɛlo a, menian mə emə a yɛ bé ke be fá emə esika'n be hɔ Zoluzalemɔn'n, mɔn 'kele kalata mɔn tɔ sɔ mɔn man be kə.

⁴ Sɛ ɔ di mə mɔn muonun mɔn kə bie a, mɔn nɔn bé yé 'kə.

Lika mə Pɔlv kulo ke ɔ kə'n

⁵ Sɛ mɔn kpɛ Masedɔanɔn mán'n yue a, mɔn 'ba a emə anwɔn ɛlo.

⁶ Sɛ mɔn ba a, mɔn 'di kə yɔ elesan kən emə afian. Sɛ Nyanmian bua a, mɔn kwalaa ke mɔn tanlan emə anwɔn ɛbele dede fɔsɛ'n sɔn. Yɛ die anɔn lika biala mə mɔn kulo ke mɔn kə'n, emə kə soman mɔn.

⁷ Mɔn ngulo man ke mɔn kpɛ nun, nan sɛ Nyanmian bua, mɔn kulo ke mɔn di kə yɔ elesan kən emə anwɔn ɛbele.

⁸ Nan kɔsɔ mɔn 'tanlan Efɛzi ɛwa dede *Pantekɔtɔ cian'n ju.

⁹ ɔ sanlɔn ke junman kpili kpa anwɔn atɔn a tike a man mɔn Efɛzi ɛwa. Nan kɔsɔ bé mə be nɔn mɔn jɔn sɔ'n sɔnlɔn.

¹⁰ ɛhi, sɛ Timote ju emə anwɔn ɛlo a, emə sɔ yɛ nun kanlanman. ɔ sanlɔn ke ɔ di yé Mɔn junman'n ke mɔn di yɛ'n.

¹¹ Yɛ ti, swanlan fɛi n'ə fa yɛ nɔn ci yɛ. Nan emə búka yɛ wɔ yɛ atɔn etue nun maan ɔ hɔ anɔnɔnɔnɔ nun dede ɔ sá bála tó mɔn. Afɛ mɔn le nwɔnnde yɛ nɔn anianman'n-mə mə be hɔli somanlɔn yɛ'n.

¹² Yé nianman Apolósu dié, m'an sélé yí dede ké ɔ nɔn anianman ehunlín-mɔ, bɛ hɔ nían emɔ abusu. Kikaala dié, ɔ nyanlín man yí nwɔn alaje. Nan sɛ ɔ nyan alaje a, ɔ 'kɔ a nían emɔ abusu.

Afɛtu nɔn ahɛn ebisa

¹³ Anianman-mɔ, emɔ síe bɛ nwɔn ye, bɛ tɪla bɛ dedi nɔn anun sélé kpa. Emɔ tɪla bɛ ahɛnlín, nán bɛ man bɛ nwɔn bubu bɛ.

¹⁴ Like biala mɔ emɔ 'yɔ'n, bɛ yɔ yí ehulo nɔn.

¹⁵ Emɔ sɪ Sɪtefanasi nɔn yí awulo nɔn anun menian'n-mɔ. Akayi mân nɔn anun, bɛ yê bɛ lili mɔa bɛ lelɪ Ejɔlekpa'n bɛ lili ɔ. Bɛ di junman kpa bɛ man Nyanman menian'n-mɔ. Anianman-mɔ, mɔn sélé emɔ kpa kɛ

¹⁶ emɔ bɛbele bɛ nwɔn asɪ bɛ mán bɛ kwalaa mɔ bɛ di yé Mɪn junman'n kɛ yí'n.

¹⁷ Mɪn di Sɪtefanasi nɔn Fɔɔtunatusi nɔn Akayikusi bɛ ewale nɔn anwɔn fɛ kpa. ɔ sanlín kɛ b'a lɪ emɔ aja nɔn.

¹⁸ Bɛ ewale nɔn a man mɪn lɔa a cɪcɪ, ɔ'a man emɔ kusu alɔa a cɪcɪ. Menian sɔa-mɔ, emɔ nwun bɛ a, bɛ bú bɛ kpa.

¹⁹ Asɔnɔn mma'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ wɔ Azi mân nɔn anun'n, bɛ nwan bɛ 'bisa emɔ ahɛn. Akilasɪ nɔn Pilisi, bɛ kwalaa mɔ bɛ yia bɛ awulo ebele bɛ yɔ asɔnɔn'n, bɛ nwan bɛ 'bisa emɔ ahɛn wɔ yé Mɪn dunman nɔn.

²⁰ Anianman'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ wɔ ewa'n, bɛ nwan bɛ 'bisa emɔ ahɛn. Emɔ bɪsa bɛ nwɔn ahɛn bɛ tɔ bɛ nwɔn nɔn kɛ anianman-mɔ yɔ yí'n bɛ mán mɪn.

²¹ Mɪn muonun yê mɔn kɛle ejɔle kpɔle eɪɪ mɔn bisa emɔ ahɛn ɔ.

²² Swanlan m'ɔ ngulo man yé Mɪn'n, munnzue hán yí! Malanata, yé Mɪn lɛ ba.

²³ Yé Mɪn Zozi yéyila emɔ, ɔ nwún emɔ anwɔn anwunnvoe.

²⁴ Mɪn kulo emɔ kwalaaɛn, ɔ sanlín kɛ yé kwalaa ye nɔn yé Mɪn Zozi Kilisi y'a yɔ kɔn.

PŎLU KALATA'N M'Ŏ TIAN YI NNYUAN M'Ŏ HELELI NWANLIN KOLINTI ASŎNIN MMA'N-MŎ'N

M'ŏ wŏ nun'n

Mŏ Pŏlu heleli yí alimŏa kalata'n nwanlin Kolinti asŏnun mma'n-mŏ yueli'n, ɔ sŏanlin Timote elɔ ke ɔ hŏ nían like'n m'ŏ heleli bé ke be yŏ'n. Timote hŏli walɔ a, amannŏe'n m'ŏ bŏli heleli Pŏlu nun a nyŏ man fɛ. Ehi a, Pŏlu muonun kŏ han yí nwŏn kŏ hŏ kŏ tɔ Kolinti asŏnun mma'n-mŏ ke be káci bé abalabŏ'n. Mŏ Pŏlu hŏli juli elɔ'n, asŏnun nŏn anun sŏanlan'n kŏn kŏ gua Pŏlu anyunnun asɔ ɔ kŏ man yalɛ kŏ han yí (yí ti 2.5-11, 7.12). Pŏlu kŏ sa kŏ a Efezi ndɛ-ndɛ. Efezi ebele, Pŏlu “anyin la emŏun nun kpa” Kolinti asŏnun mma'n-mŏ dunman nun, ɔ kŏ hele kalata kun biekun kŏ nwan bé ɔ kŏ gua bé ayile (2.4; 7.8). Kalata sŏ'n, ene ɔ'a minlin. Titɔ yê Pŏlu falɔ manlin yí maan ɔ hŏli ɔ. Ehi anzin, Pŏlu kŏ hŏ Masedŏanun mân nun ɔ nŏn Titɔ m'ŏ sŏanlin yí Kolinti'n kŏ yia. Titɔ kŏ bŏ amannŏe fɛ kŏ hele Pŏlu ke Kolinti asŏnun mma'n-mŏ a tɔ yí ejŏle nun abɔ b'a káci bé abalabŏ'n. Mŏ Pŏlu tɔli amannŏe sŏ'n, ɔ kŏ hele kalata ehi kŏ nwan Kolinti asŏnun mma'n-mŏ. Kalata nun anun, Pŏlu le kele Kolinti Asŏnun'n m'ŏ bŏli'n ke ɔ kulo bé, ese ɔ kulo ke ɔ nŏn bé bé nwan sɛ bé nwŏn.

Pŏlu a hye kalata sŏ nŏn anun nsan. Alimŏa luka diɛ'n (yí ti 1-7), ɔ le da Nyanmian asɔ ke ɔ'a cíci yí lŏa wŏ yí efe'n-mŏ anun. ɔ sanlin ke bile'n m'ŏ walɔ bé afian nŏn a tu. Pŏlu le káci bé yí junman'n m'ŏ lili wŏ bé afian'n, ese ɔ le kele bé ke ɔ kulo bé.

Lika'n m'ŏ tŏ sɔ nnyuan'n (yí ti 8-9), Pŏlu le kan keti'n m'ŏ di ke be tɔ be kŏ man Zoluzalemŏn asŏnun mma'n-mŏ nun anwŏn ejŏle. Yí ti, ɔ le sele bé ke be mán bé sa lŏ.

Lika'n m'ŏ tŏ sɔ nsan'n (yí ti 10-13), Pŏlu le sa yí nŏn kpa wŏ ato mmŏfue'n-mŏ mŏ be tŏn yí esŏan anwŏn. Kalata nun agualŏe nun, Pŏlu le bisa bé ahun ese yí nwan ɔ 'ba hŏ fua bé nwŏn biekun.

Ahun ebisa

¹ Mín Pŏlu, mŏ Nyanmian Kpili a hulo ke n gáci Zozi Kilisi bŏfue'n, mun nŏn yé nianman Timote yê ye le kele kalata ehi ɔ.

Ye le kele ye nwan Nyanmian asŏnun mma'n-mŏ mŏ be wŏ Kolinti kulo nun asɔ ɔ nŏn Nyanmian anwŏntŏe mma'n-mŏ kwalaa mŏ be wŏ Akayi mân bŏndun nŏn anun'n.

² Ye 'bisa emŏ ahun. Yé Sɔ Nyanmian Kpili nŏn yé Mún Zozi Kilisi, be nwún emŏ anwŏn anwunnŏve, ese be mán emŏ alŏa cíci bé nwŏn.

Nyanmian cíci yé lŏa

³ Ye 'yɔ Nyanmian m'ŏ tɔ yé Mún Zozi Kilisi Asɔ nun aye. ɔ sanlin ke ɔ nwun yé nwŏn anwunnŏve, ese ɔ cíci yé lŏa kpa bŏkŏ.

⁴ ɔ Cíci yé lŏa wŏ yé yalɛ elie kwalaa anun. ɔ man menian mŏ be le nwun yalɛ ngacile dŏun'n, yé lŏa mŏ Nyanmian a cíci'n, yé kŏsɔ ye cíci bé lŏa.

⁵ Kemŏ Kilisi dunman nun ye le nwun yalɛ ngacile dŏun'n, yí sŏ kŏsɔ ala, ɔ cíci yé lŏa kpa.

⁶ Ke ɔ kŏ yŏ nán emŏ a nyan bé ti nán emŏ a lŏa a cíci'n, yí ti yê ye le nwun yalɛ ɔ. Se yé lŏa a cíci a, ye kulo ke emŏ kŏsɔ alŏa cíci be tila bé ahunlin be si abɔtale wŏ yalɛ'n mŏ emŏ le nwun yí ke yé nŏn anun.

⁷ Ye si ke kemə emə le nwun yale ke yé'n, ye le anyindaswe kpa ke emə alva 'ba cici ke yé lva a cici'n.

⁸ Anianman-mə, ye kulo ke emə nwun nun ke yale mə ye nwunlin yí Azi mân nun'n, ɔ ti man nɛmunde. Yale'n mə ye nwunlin yí'n bolí yé sɔ dede bəbɔ yé nwan yé diə a yue.

⁹ Ye nwun yí ke anun yé ewue cian a ju. Yale sɔ'n tɔlɔ yé nán Nyanmian a hele yé ke ɔ nni man ke ye susu yé ti ye gua yé muonun yé nwɔn sɔ. Nan yí lɔlɔ yí, Nyanmian m'ɔ tinngə menian fi ewue nun'n y'ɔ di ke ye susu yé ti ye gua yí sɔ ɔ.

¹⁰ Yí yé ɔ'a yí yé fi ewue sɔ nun anun ɔ. ɔ'a le yé ti. Eɛ ye le anyindaswe ke Nyanmian 'de yé biekun.

¹¹ ɔ sanlin ke emə muonun 'ba sele Nyanmian bɛ buka yé. Ebele nun anun, Nyanmian 'ba tie menian dɔn mmɔtɔe'n mə bɛ le yɔ bɛ man yé'n. ɔ 'di junman sɔ'n man yé ɔ man menian dɔn da yí asi.

Pɔlɔ 'ba tu yí Kolinti ɛhɔle tɛmɔn'n sie

¹² Anianman-mə, like m'ɔ man ye di ndutue'n y'ɔ le ke mân nun anyunnun ɔ nun emə muonun afian, ɛnanndiə m'ɔ ti kanlanman, m'ɔ ti fɔ́n ɔ sɔ Nyanmian anyi'n yé ye nɔn emə nanndilɔ ɔ. Nán ngele mə ye si yí ti y'ɔ man ye nɔn emə nanndilɔ sɔ ɔ, nan Nyanmian muonun y'ɔ bukalí yé ɔ.

¹³ ɔ man ye ngan man ejɔle ngacile fíi ye ngele man emə ke mə emə le kɔnnga bɛ tie'n. Mɛn de mɛn di ke emə 'ba tie dede bɛ gua yí bu.

¹⁴ Kikaala diə, emə nyue man yí bu ti. Nan cian mə yé Mɛn Zozi 'ba a'n, emə 'ba li yé nwɔn ndutue, yé kɔsɔ ye 'ba li emə nwɔn ndutue.

¹⁵ ɛhɔka ati yé n vualí ke ahan mɛn 'ba fua emə anwɔn maan emə di ndutue sɔ'n fá nnyuan nɔn ɔ.

¹⁶ Mɛn nwan ahan mɛn bɔ nun emə anwɔn ɛlɔ nán m'an hɔ Masedvanɔn, nán mɛn 'sa mɛn nzin an, ɛɛ mɛn bɔ nun emə anwɔn ɛlɔ biekun. Yí diə anun emə gua mɛn atin maan mɛn kɔ Zude mân nun.

¹⁷ Atin mə m gbɛlɔ nun anun. Kemə m'an han ke mɛn 'ba nian emə abɔsɔ mə n gɔlɔ man'n, anun ɔ keke ke mɛn nwan nun ti nnyuan nnyuan ɔ? Anaan like mə n gɔ se ke mɛn 'yɔ'n, mɛn kaci mɛn nwan ke mân nun anun menian'n-mə yɔ yí nun ɔ?

¹⁸ Sɛ ɔ ti ananhɔle ke Nyanmian ti fɔ́n an, like mə n gɔ han ke mɛn 'yɔ'n, mɛn yɔ. Like mə n gɔ han ke mɛn nyɔ man'n mɛn nyɔ man.

¹⁹ ɔ sanlin ke Nyanmian Awa Zozi Kilisi mə mɛn nɔn Silasɔ nɔn Timote ye walí hanlin yí nwɔn ejɔle'n ye heleli emə'n, ɔ ti man sɔanlan m'ɔ kan ejɔle a, anun ɛɛ ɔ'a kaci yí nwan ɔ.

²⁰ Afɛ anahɔba'n kɔalaa mə Nyanmian bolí mə ɔ 'kpɛn sɔ'n, ɔ fi Zozi Kilisi. Zozi Kilisi dunman nun yé ye kan amun ye wula Nyanmian anunminnyanmɔn ɔ.

²¹ Nyanmian muonun yé ɔ'a fa yí Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n m'ɔ wɔ yé nun'n ɔ'a man yé maan yé dedi'n mə ye le yí wɔ Kilisi anun'n tin ɔ.

²² Nyanmian a sie yé nzɔle, ɔ'a fa Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ɔ'a wula yé ahɔnlɔn nun anun ɔ'a hele ke ye ti yí menian.

²³ ɛhɔ, Nyanmian Kpili di mɛn adanzɛ. Sɛ mɛn di ato a, ɔ hún mɛn. Mɛn ngulo man ke mɛn bɔ emə alva, yí ti y'ɔ man m'an ngɔ man emə abɔsɔ efua nɔn ɔ.

²⁴ Ye ngulo man ke ye fa dedi'n ye tinndin emə nán emə a le a li. ɔ sanlin ke emə dedi'n ti kunngun kpa. Nan ke ɔ kɔ yɔ nán emə a nyan salɛ'n, yí ti yé ye kulo ke ye nɔn emə di junman ɔ.

2

¹ Mún ngulo man ké mún bə ɛmɔ alva kón, yí tɪ y'ɔ man m'an nza man mún nzin ɛmɔ anwɔn ɛlɔ nún ɔ.

² Ɔ sanlín ké ɛmɔ yê bɛ cɪcɪ mún lɔa ɔ. Nan sɛ mún bə ɛmɔ alva a, anún nwan menian diɛ-mɔ biekuŋ yê bɛ 'cɪcɪ mún lɔa ɔ?

³ Like ati m'ɔ man n geɛlɛ ɛmɔ ké ɔ fata ké mún keɛ'n, yí bɔ nún anún. Ɔ sanlín ké menian mɔ bɛ yê bɛ 'cɪcɪ mún lɔa meɛ mɔ n gɔ ju bɛ nwɔn ɛlɔ'n, mún ngulo man ké mún bə ɛmɔ alva nán m'an ju ɛmɔ anwɔn ɛlɔ. Afi mún sɪ yí fʊón ké sɛ mún lɔa cɪcɪ a, anún ɛmɔ kɔalaatin kɔsɔ alva a cɪcɪ.

⁴ Mún 'keɛ ɛmɔ'n, ɔ tɪ yalɛ man mún, ɛsɛ mún kunnun tɪtɪ mún. Mún 'keɛ a, anún mún tɪtɪ mún nyún ɛmɔn mún sa nún. Mún ngeɛ man ɛmɔ maan bɛ lɔa mmɔ man bɛ nwɔn, nan mún kulo ké ɛmɔ nwun yí ké ehulo'n mɔ mún kulo ɛmɔ'n tɪ kpili sɔnman.

Ɛtɛ face

⁵ Sɛ sɔanlan bie a bə sɔanlan lɔa a, nán mún yê ɔ'a bə mún lɔa ɔ. Ɛmɔ kɔalaa yê ɔ'a bə bɛ lɔa ɔ. Yɛ ngan man maan ɔ mmɔ man sɔ, ɛmɔ anún mmie-mɔ yê ɔ'a bə bɛ lɔa ɔ.

⁶ Sɔanlan sɔ'n nyɔɛ nún anwɔn epinnian'n mɔ ɛmɔ a pinnin yí'n, bɛ mán ɔ lí sɔ.

⁷ Ɛhika ati, kikaala diɛ, ɛmɔ yáci yí nwɔn sa bɛ hyé yí, ɛsɛ bɛ wówula yí anwɔnsele. Sɛ ɛmɔ a nyɔ man yí sɔ a, yí lɔa 'ba bə yí nwɔn dede yí nwɔn bubu yí.

⁸ Yí sɔ ati, mún sele ɛmɔ ké ɛmɔ yó maan ɔ nwún yí ké ɛmɔ kulo yí.

⁹ Afi, ehɛɛ'n mɔ n geɛlɛ ɛmɔ'n, yí bɔ y'ɔ lɛ ké, mún nwan mún 'nɪan sɛ ɛmɔ di ɛjɔɛ'n mɔ ngɔ han nún asɔ a.

¹⁰ Sɛ sɔanlan kɔn yɔ ɛtɛ, nán ɛmɔ fa yí nwɔn sa ce yí a, mún kɔsɔ mún fa sɔanlan sɔ nún anwɔn sa mún ce yí ɛmɔ dunman nún. Ɔ sanlín ké Kilisi a fa yê ɛtɛ'n ɔ'a hye yê.

¹¹ Mún yɔ yí sɔ nán *Satan a nɔv man yé sɔ. Ɔ sanlín ké yɛ sɪ m'ɔ wɔ yí tɪ anún'n.

Pɔlɔ 'ba kpɔnnɛ Titi

¹² Ɛhɪ, meɛ mɔ n gɔlɪ Tolowasɪ ké mún 'kɔ a bə Kilisi anwɔn Ɛjɔɛkpa'n, yé Mún dunman nún, n nyanlín junman nún anwɔn atún kanlanman. Nan kɔsɔ n juli ɛbeɛ mɔ m'an ndɔ man yé nianman Titi'n, mún tɪ anún sɛcɛɪ mún kpa.

¹³ Ɛhika ati, n gɔ halɪ ɛbeɛ anianman'n-mɔ yê n gɔlɪ Masedvanɪn mán nún ɔ.

Zozi man yɛ di kunnunmun

¹⁴ Nan bɛ mán yɛ lá Nyanmian asɪ, ɔ sanlín ké kɛmɔ yɛ nún Zozi a yɔ kɔn'n, cian daa ɔ man yɛ di kunnunmun. Lika biala, ɔ nanndɪ yé sɔ ɔ man menian'n-mɔ nwun Kilisi ké anatɪɪ mɔ yí fanlan'n fa lɪka kɔalaatin ɔ.

¹⁵ Yé tɪ ké anatɪɪ fanlan mɔ Kilisi a fa a man Nyanmian ɔ. Yɛ wɔ ɛbeɛ yɛ man bɛ mɔ bɛ nanndɪ ngɔan ele atún nún asɔ'n, ɔ nɔn bɛ kɔsɔ mɔ b'a sɪn ɛminlian atún nún asɔ'n.

¹⁶ Nan bɛ mɔ bɛ lɛ minlín'n, ɔ tɪ ewue nvan m'ɔ kun sɔanlan y'ɔ lɛ wɔlɔ bɛ ɔ. Bɛ mɔ bɛ kɔsɔ bɛ nanndɪ ngɔan ele atún nún asɔ'n, like fanlan m'ɔ man bɛ nyan ngɔan, y'ɔ lɛ wɔlɔ bɛ ɔ. Nwan y'ɔ kɔala sɔ junman'n di ɔ?

¹⁷ Yɛ tɪ man ké menian nga'n-mɔ mɔ bɛ fa Nyanmian Anɔan Ɛjɔɛ'n bɛ kpɔnnɛ bɛ esika'n. Nan yé diɛ, kɛmɔ Nyanmian yê ɔ'a sɔan yé'n, yɛ kan yí Nvan Ɛjɔɛ nún ananhɔɛ nún wɔ yí nyunnun ké Kilisi ngɔa'n-mɔ kan yí'n.

3

¹ Asɔ ehika kwalaa keke ke ye le tu ye nwon bieken ɔ? Cɛcɛ! Asɔ ye kpɔnnɛ ke asɔnnɛn ehɛnnɛn-mɔ hɛle ye ti kalata be fɛ be nwɔn emɔ ke ye ti menin kpa, anaan ye bɛsa emɔ ke be hɛle ye ti kalata sɔ'n be nwɔn asɔnnɛn ehɛnnɛn-mɔ ke mmie-mɔ yɔ yɛ nɛn ɔ?

² Ye ti kalata'n mɔ b'a hɛle'n y'ɔ le emɔ. B'a hɛle wɔ ye ahɛnnɛn nɛn anun. Menian'n-mɔ kwalaa kwalaa ke be nwun yɛ, ɛsɛ be kwalaa yɛ kɛnnɛga.

³ Be nwun yɛ yuein ke emɔ ti ke kalata mɔ Kilisi nanndi ye sɔ ɔ'a hɛle ɔ. Be le man lankɛlɛ ye b'a hɛle ɔ, nan be le Tiasifɛ Nyanmian Wawɛ'n. ɛsɛ b'a ngele man yɛ ebɛ sɔ, nan b'a hɛle wɔ kulo sɔnnan ahɛnnɛn nɛn.

⁴ Anyɛndasɛ'n m'ɔ nanndi Kilisi asɔ ye le yɛ wɔ Nyanmian anun'n yɛ ti y'ɔ man ye le kan sɔ ɔ.

⁵ Ye muonun ye le man anwɔnsele ye ngwala man like fɛfɛ yɔ. Nan Nyanmian y'ɔ man ye anwɔnsele maan ye kwalaa ye di junman ɔ.

⁶ Yɛ deɛn y'ɔ man y'a kaci nyɛhyɛ fɛfɛle nɛn asɔ ngwa ɔ. Nyɛhyɛ fɛfɛle sɔ'n, ɔ fi man mala'n mɔ b'a hɛle'n, nan ɔ fi Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n. Mala'n mɔ b'a hɛle'n man sɔnnan ati ka nɛn, nan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n die, ɔ man be nyan ngwan.

⁷ Ehi, *Moyizɛ junman'n m'ɔ lili maan ye nyanlɛn *mala'n, anun anunminnyanmɔn wɔ nɛn. Mala sɔ'n mɔ b'a hɛle yɛ ebɛ'n mɔ b'a se yɛ ke tabɔa nɛn asɔ'n cɔnn menian kɔ ewue nɛn. Anyunminnyanmɔn'n mɔ Moyizɛ nyanlɛn yɛ'n, ɔ man Izalayɛ amma'n-mɔ ngwala man Moyizɛ anyunnun nɛn, ɔ sanlɛn ke anun yɛ nyɛn nɛn anun ta. Nan kɔsɔ anunminnyanmɔn sɔ nɛn abɔsɔ nje man.

⁸ Se anunminnyanmɔn sɔa fitɛlɛ mala'n mɔ yɛ junman'n kun sɔnnan nɛn anun an, anunminnyanmɔn m'ɔ wɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n junman'n m'ɔ di nɛn anun'n ti kpili sɔnnan tala sɔ!

⁹ Se anunminnyanmɔn fitɛlɛ mala'n junman'n m'ɔ cɔnn menian kɔ ewue nɛn nɛn anun an, anunminnyanmɔn m'ɔ wɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n junman'n m'ɔ man menian'n-mɔ kaci sɛsɛfɛ wɔ Nyanmian anyunnun'n ti kpili sɔnnan tala sɔ!

¹⁰ Se ye fa daba anunminnyanmɔn'n ye tɔ ɛnɛ die nɛn anwɔn an, ye kwalaa bɔbɔ ye kan ke daba die'n njinlan man ɛnɛ die nɛn anwɔn fɛfɛ.

¹¹ Nan se like mɔ yɛ bɔsɔ a nje man'n nyanlɛn anunminnyanmɔn an, anunminnyanmɔn mɔ like m'ɔ le man ayuelɛ'n le yɛ'n, ɔ ti kpili sɔnnan tala sɔ.

¹² Kemɔ afi ye le anyɛndasɛ sɔa'n, yɛ ti y'ɔ man ye le nzusuguasɔ ɔ.

¹³ Ye die, ye ti man ke Moyizɛ mɔ anunminnyanmɔn'n m'ɔ kpɛ nɛn sɛn m'ɔ man yɛ nyɛn nɛn anun ta nɛn ati, ɔ munndun yɛ ti etanlan nɛn Izalayɛ amma'n-mɔ a nnwun man yɛ nyunnun.

¹⁴ Nan kɔsɔ Izalayɛ amma'n-mɔ ndi man ejɔle bɔ. ɔ man ɛnɛ, se be yia nɛn be kɛnnɛga daba nyɛhyɛ kalata nɛn an, be munndun bɛ ti etanlan. Nan sɔnnan m'ɔ nɛn Kilisi be kɔ yɔ kɔn'n, yɛ die, ɔ mmunndun man yɛ ti.

¹⁵ ɛnɛ nɛn ɛnɛ, be kɛnnɛga Moyizɛ mala kalata'n-mɔ a, be ti ke menian mɔ b'a hyɛ bɛ ajɔnnɛn ɔ.

¹⁶ Nan ke Eɛhele Ejɔle'n keke'n, se sɔnnan kɔn kaci yɛ nyɛn ye Min anwɔn elɔ, ɔ fa yɛ nwon man ye Min a, ye Min yɛ etanlan'n m'ɔ munndun sɔnnan sɔ nɛn ati'n, ɔ man ɔ ti yɛ ejɔle nɛn abɔ.

¹⁷ Ye Min mɔ ye le kan yɛ nwon ejɔle ewa'n y'ɔ le Wawɛ'n. Lika kɔsɔ mɔ ye Min Wawɛ'n wɔ'n, fanwɔndi wɔ ebɛle.

¹⁸ Ye kwalaa mɔ b'a yɛ etanlan'n mɔ munndun ye ti'n, be nwun ye Min anunminnyanmɔn'n ye nwon. ɔ sanlɛn ke ye le kaci ye nɛn ye Min ye yɔ kɔn. ɔ

'wula yé anunminnyanmòn anùn ò 'wula. Junman'n mọ yé Mìn Wawẹ'n di nùn anùn.

4

Yé anwònsẹlẹ'n fi Nyanmian ẹlọ

¹ Ehika ati, kẹmọ Nyanmian a nwun yé nwọn anwunnvoe, ò'a fa junman sọ'n ò'a wula yé sa nùn, yé le nùn anwònsẹlẹ.

² Nyọlẹ'n mọ be yọ yí nyalẹ nùn ò nùn anyunnunguasie ninnge'n-mọ, y'a yaci y'a gua. Yé nnaka man menian'n-mọ, ẹsẹ yé ngaci man Nyanmian Anọan Ejọlẹ'n. Yé kan Nyanmian Anọan Ejọlẹ'n yuein, yé man menian'n-mọ nwun yí kẹ yé kpín yé tì yí'n wọ Nyanmian anyunnun.

³ Nan sẹ Ejọlẹkpa'n mọ yé bọ yé kele menian'n-mọ tì man yuein an, anùn ò tì man yuein man bẹ mọ be le minlin'n-mọ.

⁴ Bẹ nne man Ejọlẹkpa'n be nni man, ò sanlín kẹ Abọnsanmòn m'ọ tì mán ẹhí anùn múnlan nùn a hyí bẹ ajonlín'n. Ò man be nnwun man Ejọlẹkpa nùn anùn anunminnyanmòn'n m'ọ tì kẹ kanlanníe'n m'ọ fi Kilisi m'ọ tì Nyanmian nvoninnin'n.

⁵ Nán yé muonun yé nwọn ejọlẹ yé yé kan ò. Nan Zozi Kilisi m'ọ tì Múnlan nùn anwọn ejọlẹ yé yé bọ yé kele menian'n-mọ ò. Zozi dunman nùn yé kan kẹ yé tì ẹmọ ngwa.

⁶ Ò sanlín kẹ, Nyanmian m'ọ hanlín kẹ: "Man kanlanníe'n tá wọ awosin nùn afian!" Nyanmian kọnmgba'n y'ọ le man kanlanníe'n ta wọ yé ahonlín'n-mọ anùn ò. Kanlanníe sọ'n man yé nwun yí kẹ Nyanmian anunminnyanmòn'n le ta wọ Kilisi anyin nùn anùn.

⁷ Nan yé mọ b'a fa wawẹ nùn anwòndíe sọ'n b'a wula yé sa nùn'n, yé tì kẹ bua. Ò tì sọ maan be nwun yí yuein kẹ tunmin kpilí sọ'n fi man yé ẹlọ, nan ò fi Nyanmian ẹlọ.

⁸ Yé wọ emian ngacile dọun anùn, nan kọsọ yé telí man. Yé wọ aluabọ nùn nan kọsọ yé nwọn bubulí man yé.

⁹ Bẹ kele yé ahulọwa, nan kọsọ Nyanmian jín yé nzin. B'a fin yé así, nan kọsọ bẹ bọlí man yé bọsọ.

¹⁰ Kẹmọ bẹ helelẹ Zozi ahulọwa be hunlín yí'n, yí sọ ati yé be kele yé ahulọwa cian daa, nan yí ngwan'n kọsọ a wọlọ yé nùn ò man yé anwònsẹlẹ.

¹¹ Yé asitanlan nùn anùn, cian daa ewue fọfọan yé ò fi Zozi mọ yé sọ yí'n dunman nùn, nan Zozi ngwan nùn a wọlọ yé ewue anwónnaan nùn anùn ò man yé anwònsẹlẹ.

¹² Yí sọ ati, yé díe, ewue fọfọan yé, nan ẹmọ díe, ẹmọ le ngwan.

¹³ B'a hele wọ Eहेle Ejọlẹ nùn anùn kẹ: "N nelí n nilí, yí tì y'ọ man n ganlín ò." Yé kọsọ ò nanndí dedi kọnmgba'n mọ yé le yí nùn asọ, yí tì y'ọ man yé kan ò.

¹⁴ Yé sí yí fón kẹ Nyanmian m'ọ manlín yé Mìn Zozi fi ewue nùn tinngelí'n, ò 'ba man yé kọsọ yé fi ewue nùn yé tinngẹ yé nùn ẹmọ yé fite yí nyunnun.

¹⁵ Ẹmọ dunman nùn ati yé yé le nwun yalẹ ẹhí maan Nyanmian nwun menian dọun anwọn anwunnvoe, be da yí así be wula yí anunminnyanmòn.

Yé tánlan wọ dedi nùn anùn

¹⁶ Ehika ati, yé nwọn mmubu man yé. Sẹ bọbọ yé sọanlan baka'n sẹcì a, yé wawẹ'n kaci fọfọlẹ cian daa.

¹⁷ Yalẹ kaan ẹhí mọ yé le nwun yí ẹnẹ mọ ò 'ba sún'n, ò 'man yé nyan anunminnyanmòn m'ọ le man ayuelẹ. Anunminnyanmòn sọ'n kpilí m'ọ tì'n, ò tala ẹfẹ ẹhí mọ yé le fẹ'n.

¹⁸ Ɔ sanlɛn kɛ nán nínngɛ mɔ bɛ nwun yí bɛ nyɛnsu'n yê yé ti wɔ sɔ ɔ, nan nunhan mɔ bɛ nnwun man yí bɛ nyɛnsu'n, mɔ b'a fa b'a sie yé nyanmiansu elɔ'n yê yé ti wɔ sɔ ɔ. Afi nínngɛ'n mɔ bɛ nwun yí bɛ nyɛnsu'n, bɛ busu njɛ man. Nan nunhan mɔ bɛ nnwun man yí bɛ nyɛnsu'n, ɔ le man esecɛ. Bɛ wɔ ebele cian daa.

5

¹ Ehi, yɛ sɛ yí fɔ́on kɛ yé nwonnaan ehi m'ɔ ti kɛ asɛ ewa sua'n, sɛ ɔ secɛ bɔbɔ a, Nyanmian a sesie sua anwunno elɔ ɔ'a man yé. Ɔ ti sua mɔ yí muonun ɔ'a si, m'ɔ nɛɛɛɛ man lé ɔ.

² Anwonnaan ehi mɔ yɛ le yí'n le man yɛ kpɛnɛn. Ɔ sanlɛn kɛ yɛ kulo kɛ yé sa kan anwunno elɔ sua diɛ'n.

³ Afi, meɛ mɔ yɛ 'wɔɔɔ sua sɔ nɛn anun'n, yɛ 'nyan anwonnaan fufɔɛ.

⁴ Ɔ ti ananhɔɛ, meɛ mɔ yɛ tɛ le asɛ nɛn asɔ ewa anwonnaan'n, yɛ le ekpɛnɛn kɛ sɔanlan mɔ nínngɛ le bu yí kɔmɛn ɔ. Nán kɛ yɛ kpɛnɛn kɛ yɛ yaci asɛ ewa anwonnaan'n mɔ yɛ le yí'n yɛ tɔ ɔ, nan yɛ kulo kɛ yɛ nyan nyanmiansu diɛ'n. Yí diɛ anɛn ngɛan anwonnaan'n di kunnunmun ewue anwonnaan nɛn asɔ.

⁵ Nyanmian muonun y'ɔ heɛɛ yé kɛ cian bie yɛ 'ba kaci sɔ ɔ. Eɛ yí yê ɔ'a fa yí Wawɛ'n m'ɔ di nínngɛ sɔ'n-mɔ anun ajinlanmun'n ɔ'a man yé ɔ.

⁶ Ehi ka ati, yɛ le anwɔnsɛ cian daa. Yɛ sɛ kɛ kɛ mɔ yɛ tɛ le anwonnaan ehi'n, yɛ wɔ yé Mɛn awulo nɛn anwɔn mɔa.

⁷ Yé nnwun man yí, nan kɔsɔ yɛ nanndɛ wɔ dedi nɛn.

⁸ Yɛ le anwɔnsɛ kpa eɛ yɛ kulo kɛ yɛ yaci anwonnaan ehi yɛ tɔ, nán yɛ tanlan wɔ yé Mɛn anwɔn ebele.

⁹ Ehi ka ati, m'ɔ wɔ yé ajɔnɛn nɛn y'ɔ le kɛ sɛ yɛ tɛ le anwonnaan ehi ɔ, sɛ yɛ yaci anwonnaan ehi yɛ tɔ ɔ, like m'ɔ sɔ yé Mɛn anyɛn'n y'ɔ di kɛ yɛ kpɛnɛn ɔ.

¹⁰ Afi yé kwalaa yɛ 'ba fite Kilisi anyunnun ɔ bua yé ndɛɛ. Sɔanlan kɔn biala junman'n m'ɔ nanndɛ asɛ nɛn asɔ ewa m'ɔ lili'n, ɔ 'nyan yí nwɔn ahatua.

Kilisi a sesie yé nɔn Nyanmian yé afian

¹¹ Yé nyɛn sɔ Nyanmian kpa. Yí sɔ ati yê yɛ di Nyanmian junman'n sɛɛ kpa yɛ man menian de Zozi di ɔ. Nyanmian sɛ yé kpa bɔkɔɔ, yé mɛn de mɛn di kɛ emɔ kɔsɔ akunnun elɔ emɔ si mɛn.

¹² Yé muonun yɛ nva man yé nwɔn yɛ ngeɛ man emɔ kɔn. Nan yɛ le man atɛn maan emɔ di yé nwɔn fɛ. Yí diɛ, anɛn bɛ mɔ anwonnaan sɔ like'n mɔ bɛ nwun yí'n yê bɛ fa bɛ tu bɛ nɔan nɛn, nan nán nunhan'n m'ɔ wɔ bɛ ahɔnɛn nɛn anun'n, anɛn emɔ nyan atɛn bɛ totua bɛ sɔ.

¹³ Sɛ menian mmie-mɔ kan kɛ yé ti nɔn man ebele a, ɔ ti Nyanmian ejɔɛ. Sɛ kɔsɔ bɛ kan kɛ yé ti wɔ ebele a, anɛn yé ti wɔ ebele man emɔ.

¹⁴ Afi ehulo'n mɔ Kilisi kulo yé'n ti kpili sɔnman. Kɛ mɔ yɛ sɛ kɛ Kilisi a wu yé kwalaa yé dunman nɛn, ɔ ti kɛ yé kwalaa y'ɔ wu.

¹⁵ Kilisi a wu a man menian'n-mɔ kwalaaɛn maan bɛ mɔ bɛ ti asɛ'n nni man bɛ ti anwɔn kɔn, nan bɛ bu bɛ mán'n bɛ man sɔanlan'n mɔ bɛ dunman nɛn ɔ'a wu ɔ'a tinnge'n.

¹⁶ Ehi ka ati, ɔ fi eɛ, yɛ mmua man sɔanlan fíi anwonnaan sɔ ndɛɛ kɔn. Sɛ bɔbɔ daba yɛ buali Kilisi anwonnaan sɔ ndɛɛ a, sian diɛ, ɔ ti man sɔ kɔn.

¹⁷ Ɔ sanlɛn kɛ sɛ sɔanlan kɔn nɔn Kilisi bɛ yɔ kɔn an, anɛn ɔ'a kaci abɔɛɛ fufɔɛ. Yí abalabɔ daba nɛn abu a gua. Ɔ'a bɔ abalabɔ fufɔɛ abu.

¹⁸ Ehi kwalaa fi Nyanmian mɔ ɔ'a nanndɛ Kilisi sɔ ɔ'a sesie yé nɔn yí yé afian'n. Eɛ ɔ'a fa menian nɔn yí afian esesie junman'n ɔ'a wula yé sa nɛn.

¹⁹ Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian nanndɛ Kilisi sɔ, ɔ sesieɛ yí muonun ɔ nɔn menian'n-mɔ kwalaa afian, ɔ'a nɛn man bɛ eɛ'n mɔ bɛ yɔɛ nɛn anwɔn. Afian

esesie junman so'n, o'a fa o'a wula yé nuan ké yé hán yí nwón ejòlè yé héle menian'n-mò.

²⁰ Ehika ati, ejòlè'n mọ yé kan'n, Kilisi muonun yê o'a sọan yé ké yí mmáfue maan yé kan o. O ti ké Nyanmian muonun nanndi yé sọ y'ò le kan ejòlè so'n kele emọ o. Yé sele emọ kpa ké, Kilisi dunman nun, emọ mán be non Nyanmian bé afian sé!

²¹ Kilisi mọ o'a nyọ man ete fíí'n, yé dunman nun, Nyanmian a fa yé ete'n-mọ kwalaa a sua yí, o'a man Kilisi a yọ etefue nán y'a huala y'a kaci sẹsẹfue wọ Nyanmian anyunnun.

6

¹ Ehika ati, yé mọ yé di Nyanmian junman'n, yé le sele emọ kpa ké anwun-nvoe'n mọ Nyanmian a nwun emọ'n, nán be man yí anwunnvoe enwuan so'n yọ mgbán.

² Ehele Ejòlè nín anun, Nyanmian nwan:

Mọ mele kpa'n juli'n,

n dielí wó sunfèlè'n.

Mọ bé ti ele cian'n juli'n,

m malí n neli wó ti.

Emọ nían, mele kpa'n m'ọ di ké emọ sọ Nyanmian nun'n yê yé wọ nun ewa ene nun o. Bé ti ele cian'n, y'ò le ene.

³ Yé ngulo man ké sọanlan fíí kan yé junman nun anwón ejòlè ete. Ehika ati, yé nyọ man like fíí m'ọ kwalaa ké o tónndón sọanlan aja nun o.

⁴ Nan like biala anun, yé man be nwun yí ké yé ti Nyanmian ngwa. Yalé nun o, ehian nun o, ahunnun nditie nun o, yé si abotale kpa.

⁵ Be bilalí yé dede be tulí yé fiadi. Menian'n-mọ jasulí yé kọmun anun, yé lili junman sele kpa. Y'a nnyan man atin y'a nna man ese yé bualí yé lalí.

⁶ Yé sí like m'ọ ti ananhòlè'n, yé sí abotale, yé ti anun ti kpa, ese Wawe Nwanzan-nwanzan'n man yé kulo ehinlín-mọ ananhòlè nun.

⁷ Ese Nyanmian tunmin nun, yé bọ ananhòlè Ejòlekpa'n yé kele menian'n-mọ. Sese eyòlè'n y'ò ti yé kọan ninngé mọ yé fa yé kọn ese yé fa yé sisa yé nwón o.

⁸ Cian bie a, be wula yé anunminnyanmón, cian bie kọsọ a, be gua yé nyunnun asi. Cian bie a, be kan yé nwón ejòlè ete, cian bie kọsọ a, be kan yé nwón ejòlè kpa. Be bu yé ké yé ti atofue, nan kọsọ ananhòlè yê yé kan o.

⁹ Be yọ ké be nzí man yé, kọsọ anin bé kwalaa be sí yé kpa. Be bu ké y'a wu a yue, nan kọsọ, yé tẹ ti asi. Be kele yé ahulúwa kpa, nan kọsọ be ngun man yé.

¹⁰ Be bọ yé lua nan kọsọ yé di fẹ cian daa. Yé ti ehianfue, nan kọsọ yé man menian dọn nyan bé nwón. Be bu ké yé le man like fíí nan kọsọ yé le ninngé'n kwalaaatin.

¹¹ Anianman Kolintí amma, y'a han ejòlè'n kwalaa yuein y'a hele emọ. Y'a hulo emọ kpilí sọnman.

¹² Y'a yí yé kunnun y'a hele emọ maan emọ a nwun yí ké yé kulo emọ, nan emọ lili yê b'a ngulo man yé o.

¹³ Ehika ati, kẹmọ emọ ti ké mín mma'n, mún kan mún kele emọ ké emọ fá yé be wúla bé kunnun, emọ húlọ yé kpa ké yé kulo emọ'n.

Nán be non bé mọ be nne man Kilisi

be nni man'n tu nun

¹⁴ Bé mọ be nne man Kilisi be nni man'n, emọ non bé n'ọ tu nun. Be ti man menian m'ọ fata ké emọ non bé tu nun o. Asọ sese eyòlè'n o non ete eyòlè'n ti kọn o? Anaan awosin'n non jawe'n ti kọn o?

¹⁵ ASU Kilisi kuala ke ɔ nun Abɔnsanmɔn bɛ nwan se bɛ nwɔn ɔ? Sɔanlan m'ɔ de Kilisi di'n, ɔ nun m'ɔ nne man Kilisi nni man'n, asu bɛ ajunlin kuala ke ɔ yɔ kun ɔ?

¹⁶ ASU Nyanmian asɔnin sua'n nun amɔan'n-mɔ di anɔannze ɔ? Afi ye ti Tiasufɛ Nyanmian nun asɔnin sua ke yɔ muonun ɔ fa kan'n. Yɔ nwan:

*Mɔn 'tanlan bɛ afian, mɔn nɔn bɛ ye san nun,
mɔn 'kaci bɛ Nyanmian,
bɛ kɔsɔ bɛ 'kaci mɔn menian.*

¹⁷ Ehika ati, yɛ Mɔn lɛ kan kɛ:

*Emɔ jásɔ bɛ nwɔn ebele,
nán bɛ fa bɛ nwɔn bɛ mantan bɛ.
Nán bɛ fa bɛ sa bɛ kan like m'ɔ ti efian fíi,
nan mɔn kɔsɔ mɔn 'de emɔ.*

¹⁸ Mɔn 'kaci emɔ asɔ

*yɛ emɔ kɔsɔ 'kaci mɔn mma
mmelenzua nɔn mmalasua.*

Yɛ Mɔn m'ɔ ti Tunminfɛ Nyanmian Kpili'n, ejɔle m'ɔ lɛ kan nɔn anɔn.

7

¹ Ehulo mma, kemɔ yɛ ti yɛ Nyanmian a bɔ anɔhɔba sɔ'n-m'ɔn, ye yáci like biala mɔ ye yɔ a, ɔ gua anwɔnnaan'n nɔn wawɛ nɔn anwɔn efian'n ye gúa. Nán ye súlo Nyanmian ye bó mɔndɔnlin kpa ye tánlan wɔ anwɔntɛ nɔn.

Pɔlv fɛ elie'n

² Emɔ fá yɛ bɛ wúla bɛ kunnun! ɔ sanlin ke y'a nni sɔanlan fíi anwɔn ejɔle ete, y'a mman man sɔanlan fíi a ndɔ man ete nɔn, ese y'a nzisi sɔanlan fíi.

³ Nán ke mɔn kan sɔ mɔn bu emɔ fɔɔ ɔ. Nan n nili mɔa n zeli ke emɔ anwɔn cian yɛ sunman. Yɔ ti, se emɔ 'cɔn o, se emɔ 'wu o, ye nɔn emɔ.

⁴ Mɔn sɔ emɔ ati anɔn kpa, ese mɔn di emɔ anwɔn fɛ kpa. Yɛ yale biala anɔn, mɔn lua cɔci mɔn nwɔn kpa mɔn di fɛ maan ɔ bu sɔ.

⁵ Afi mɔ ye hɔli juli Maseduanɔn mán nɔn elɔ'n, y'a nnyan man alaje sin kaan sua. Ye 'kaci ewa, efe, ye 'sɔn ewa, efe. Mmie-mɔ nɔn ye la mannzɔan sɔ, yɛ kunnun titi yɛ.

⁶ Nan Nyanmian m'ɔ cɔci alɔabɔfɛ lua'n, ɔ manlin Titɔ ewale'n cɔcɔli yɛ lua.

⁷ Ese nán ke Titɔ ewale nɔn ala y'ɔ cɔcɔli yɛ lua ɔ, nan ɔ'a han ɔ'a hele yɛ ke emɔ alɔa bɔ mɔn sunman, emɔ di mɔn nwɔn yale, ese emɔ kulo ke bɛ bɔka mɔn. Ejɔle sɔ nɔn a man fɛ elie a hun mɔn kpili kpa.

⁸ Se bɔbɔ kalata'n mɔ n gelesi emɔ nɔn a bɔ emɔ alɔa a, mɔn nni man yɔ nwɔn yale. Se bɔbɔ n nili yɔ nwɔn yale melesi mɔ n nwunlin ke mɔn kalata nɔn a bɔ emɔ alɔa'n,

⁹ dɛ ehika asu, mɔn di yɔ nwɔn fɛ, nán emɔ alɔa mɔ ɔ'a bɔ nɔn ati ɔ, nan emɔ abalabɔ'n mɔ emɔ kaci yɔ nɔn ati ɔ. Emɔ alɔabɔ sɔ nɔn anɔn, emɔ a kaci bɛ nzin b'a si ete'n b'a yɔ mɔ Nyanmian kulo. ɔ man mɔ ye yɔli nɔn a nyɔ man emɔ ete.

¹⁰ ɔ sanlin ke alɔabɔ'n m'ɔ fi Nyanmian elɔ'n, ɔ man sɔanlan nwun yɔ ete'n ɔ yaci gua ɔ fa yɔ nwɔn man Nyanmian ɔ nyan nguan. Alɔabɔ sɔ'n die, ɔ man bɛ nni man yale mgban. Nan mán nɔn anɔn alɔabɔ die'n, ɔ man bɛ wu.

¹¹ Alɔabɔ'n mɔ Nyanmian man ɔ hanlin emɔ'n, emɔ nían junman mɔ ɔ'a li wɔ emɔ asitanlan nɔn anɔn'n! Junman kpili kpa ɔ! ɔ sanlin ke emɔ a nwun bɛ anyunnunguasɛ'n, emɔ a sulo yɔ nzin, emɔ a tɔ bɛ nwan asɔ. Emɔ alɔa a lɔ mɔn sunman bɛ kulo ke bɛ nwun mɔn nwun. Emɔ anwɔn lɛ jue bɛ bɛ kulo ke bɛ pinnɔn sɔanlan'n m'ɔ yɔli nyɔli ete'n selesi kpa. Emɔ a hele maan b'a nwun yɔ wɔ emɔ abalabɔ'n kwalaa anɔn ke nyɔli ete sɔ'n, emɔ anwɔn nɔn man nɔn.

¹² Ehika, se m'an hele emo a, nán sɔanlan'n m'ɔ yɔlɪ ete sɔ'n, anaan sɔanlan'n mɔ be yɔlɪ yɪ ete nun ati ɔ. Nan mɪn kulo ke emo afian elo, yɛ nwɔn'n m'ɔ cian emo ɔ nɔn ehulo mɔ emo kulo yɛ'n, emo kele yɪ yuein wɔ Nyanmian anyunnun. Yɪ ti yɛ n gelesi emo ɔ.

¹³ Nan mɔ emo a yɔ'n, ɔ'a man yɛ lɔa a cɪcɪ yɛ nwɔn. Yɛ lɔa cɪcɪlɪ yɛ nwɔn, nan mɔ anianman Titɪ fi emo elo ɔ wali'n, ke emo kwalaa kpɪnlɪn sɔlɪ yɪ nun'n, ɔ'a man fe elie kpili kpa biegun a hun yɛ.

¹⁴ Afi, n valɪ emo n duli mɪn nwan nun n gelesi Titɪ, yɛ emo kɔsɔ a man anyunnunguasɛ a ngan man mɪn. Nan kemɔ cian daa ananhɔle yɛ ye kan ye kele emo'n, mɪn nwan nun etue mɔ n duli n gelesi Titɪ wɔ emo dunman nun'n, yɪ kɔsɔ ɔ'a nwun yɪ ananhɔle.

¹⁵ Yɪ muonun, se yɪ ti kpɪn anyɪnnɔ kpili'n mɔ emo manlɪn yɪ nun asɔ, ɔ nɔn ke emo kpɪnlɪn be le anwɔnwɔsɔe nɔn esulo be sɔlɪ yɪ nun'n, emo anwɔn fe die mɔ ɔ di'n, ɔ tala su.

¹⁶ M'an li fe ke like kwalaa anun, mɪn kɔala ke mɪn susu mɪn ti mɪn gua emo asɔ.

8

Emo mán bé sa ló

¹ Anianman-mɔ, junman mɔ Nyanmian Kpili lili wɔ Masedɔanɪn mɔn nun asɔnɪn'n-mɔ anun'n, ye kulo ke ye kan ye kele emo.

² Yalɛ m'ɔ hanlɪn elo asɔnɪn mɔm'a'n-mɔ'n, ɔ ti man nzɛmunde. Nan kɔsɔ be nyanlɪn fe elie kpili kpa bé ehian kpili nun anun, be manlɪn bé sa lɔlɪ ɔ bɔlɪ sɔ.

³ Ananhɔle ti kpa, be yɪlɪ bé kunnun, mɔ be kɔala yɪ man'n, be manlɪn. Be manlɪn dede ɔ talalɪ sɔ.

⁴ Be selesi yɛ be bɔtɔlɪ yɛ kpa ke be 'titɪ esika maan be fa kɔ bɔka Nyanmian menian'n-mɔ mɔ be wɔ Zude mɔn nun anun'n.

⁵ Be yɔlɪ m'ɔ tala mɔ ye jɔnlɪnlɪn'n. Afi, be lili mɔa be falɪ bé nwɔn be manlɪn yɛ Mɪn. Nan afi, ɔ nanndɪ Nyanmian ehulo nun asɔ, b'a fa bé nwɔn b'a man yɛ kɔsɔ.

⁶ Ehika ati, ahunnunye junman'n mɔ Titɪ bɔlɪ yɪ bu emo afian elo'n, y'a sele yɪ ke ɔ hɔ tɔ emo ɔ lí junman sɔ'n gúá yɪ bu.

⁷ Emɔ a nyan bé nwɔn wɔ ninngɛ'n kwalaa anun. ɔ sanlɪn ke emo le dedi, emo sɪ Nyanmian ninngɛ'n-mɔ, emo sɪ jɔjɔ, emo le anwɔnnɔdele wɔ like biala anun, esɛ emo kulo yɛ kpa. ɔ man ahunnunye eyɔle ehɪ anun, emo mán be nwún emo.

⁸ Nán ke mɪn tinndin emo ke emo yɔ ɔ. Nan mɪn kan ehɪnlɪn-mɔ anwɔnnɔdele die nɪn anwɔn ejɔle mɪn kele emo maan emo nwun yɪ ke emo ehulo'n kpɪn ti yɪ'n.

⁹ ɔ sanlɪn ke emo sɪ anwunnvɔe'n mɔ yɛ Mɪn Zozi Kilisi nwunlɪn yɛ'n. Yɪ mɔ anɪn ɔ ti anyanbenwɔn sɔanlan'n, emo dunman nun, ɔ yɔlɪ yɪ nwɔn ehianfɔe ɔ'a man emo a nyan bé nwɔn.

¹⁰ Mɪn die mɔ m'an jɔnlɪn mɔ mɪn kan mɪn kele emo'n y'ɔ le ke, junman'n mɔ afɔe ehɪnlɪn emo bɔlɪ yɪ bu'n, emo mán bé sa tɔa yɪ. ɔ sanlɪn ke emo yɛ emo lili mɔa be bɔlɪ yɪ bu ɔ, esɛ emo yɛ emo sili bé hue ke be 'di ɔ.

¹¹ Yɪ ti, kikaala die, emo mán bé sa tɔa yɪ be lí be mán ɔ yúe. Emɔ nían mɔ bé sa tɔ'n, be nyán anwɔnnɔdele be lí junman sɔ'n ke emo sili bé hue ke be 'di'n.

¹² ɔ sanlɪn ke like mɔ be yɪ bé kunnun be man'n, se bɔbɔ ɔ ti kaan se, Nyanmian di yɪ nwɔn fe ɔ sɔ nun kanlanman. ɔ nze man sɔanlan ke like m'ɔ le man yɪ'n, ɔ fá mán yɪ.

¹³ B'a nze man ke emo fá bé nwɔn ninngɛ'n-mɔ kwalaa be mán menian nán emo lí ehian, nan emo yɔ maan bé ninngɛ'n-mɔ kwalaa lí sɔ kpɛ-kpɛ.

¹⁴ Kikaala emɔ le ninngɛ dɔvɔn, ɔ sɛ kɛ emɔ fá bie bɛ bóa bɛ mɔ bɛ sa a mian'n. Yí díe, sɛ cian bie emɔ kɔsɔ asa mian an, anɔn bɛ kɔala bɛ tɪ emɔ nyanman nun. Sɛ emɔ yɔ yí sɔ a, anɔn yí kɔalaa a li sɔ.

¹⁵ Afi, ɛhɛɛ ɛjɔɛ'n lɛ keke kɛ:

*M'ɔ hohuanlɔn dɔvɔn anɔan'n,
ɔ'a nnyan man mɔlɔsɔɛ,
yɛ m'ɔ hohuanlɔn kaan bie anɔan'n,
yí kɔsɔ ɔ mmian man like fíi anwɔn.*

Titɪ nɔn yí manngɔn'n-mɔ

¹⁶ Yɛ 'da Nyanmian Kpili asɪ. ɔ'a yɔ ɔ'a man emɔ anwɔn ɛjɔɛ a hian Titɪ kpa kɛ emɔ anwɔn ɛjɔɛ cian yɛ'n.

¹⁷ Yɛ nwan ɔ hɔ emɔ anwɔn ɛɔ. ɔ kɔ le kɔ tɔ nun. ɔ le anwɔndɛɛ kpa yí muonun ɔ kɔ si yí hue kɛ ɔ 'kɔ emɔ anwɔn ɛɔ.

¹⁸ Yɛ lɛ sɔan yí nɔn anianman kɔn. Anianman sɔ'n, ɛjɔɛkpa junman'n m'ɔ di'n dunman nun, asɔnɔn mma'n-mɔ kɔalaatin yɪ yí ayɛ.

¹⁹ ɔ tɪ sɔanlan mɔ asɔnɔn'n-mɔ kɔalaatin a yɪ yí kɛ yɛ atɪn etue nɔn anɔn, ɔ hɔ sɔman yɛ. ɔ mán yɛ fá ahunnunye like sɔ'n yɛ hɔ wúla yɛ Mɪn anunmin-nyanmun maan bɛ nwún yí kɛ yɛ kulo kɛ yɛ bɔka ɛhɔlɔn-mɔ.

²⁰ Yɛ lɛ yɔ sɔ, nán sɔanlan fíi a ngan man yɛ nwɔn ɛjɔɛ ɛtɛ wɔ esika kpili sɔ'n mɔ b'a fa b'a man yɛ kɛ yɛ fá yɛ hɔ nɔn anwɔn.

²¹ Nyanmian nɔn menian'n-mɔ anyunnun, like m'ɔ tɪ kpa'n yɛ yɛ bɔ mɔndɔlɔn yɛ yɔ ɔ.

²² Yɛ lɛ sɔan bɛ nɔn yɛ nianman'n. Atɪn ngacile dɔvɔn asɔ, y'a sɔ yí y'a nian. Y'a nwun yí kɛ ɔ tɪ sɔanlan mɔ cian daa ɔ le anwɔndɛɛ ɔ. Nan sian anwɔndɛɛ'n m'ɔ le yí'n, ɔ bɔ sɔ. Afi, ɔ de emɔ di kpili sɔnman.

²³ Titɪ díe, ɔ tɪ mɪn manngɔn. Mɪn nɔn yí y'ɔ di junman yɛ man emɔ ɔ. Nan anianman ɛhɔlɔn-mɔ mɔ bɛ lɛ kɔ a sɔman yí'n, bɛ díe asɔnɔn'n-mɔ yɛ b'a yɪ bɛ ɔ. Bɛ di junman bɛ wula Kilisi anunminnyanmɔn.

²⁴ Yí tɪ, emɔ héle bɛ maan bɛ nwún yí kɛ emɔ kulo bɛ sakpa. Yí díe anɔn asɔnɔn mma'n-mɔ tɪ yí bɔ kɛ yɛ nva man emɔ yɛ ndu man yɛ nɔan nun mgban.

9

Ahunnunye like'n yɛ Nyanmian kulo ɔ

¹ M'ɔ tɪ de mmɔa'n mɔ bɛ 'fa bɛ kɔ man Nyanmian menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Zude mán nɔn anɔn'n, ɔ tɪ man cɔnnɔn fíi kɛ n gɛɛ emɔ ɛhɪ anwɔn kalata.

² ɔ sanlɔn kɛ mɪn sɪ kɛ emɔ a si bɛ hue, ɔ man m'an fa emɔ m'an tɔ mɪn nɔan nun wɔ Masedɔanɔn asɔnɔn mma'n-mɔ anyunnun. M'an han m'an hele bɛ kɛ: "Anianman'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Akayi mán nɔn anɔn ɛɔ'n, sunmɪn afɔɛ ɛhɔlɔn anɔnmin yɛ bɛ bɔbɔlɔ bɛ nwɔn bɛ sielɔ ɔ." Emɔ anwɔndɛɛ'n y'ɔ wowulalɔ bɛ dɔvɔn bɛ anwɔnsɛɛ ɔ.

³ ɛhɪka atɪ, mɪn sɔan anianman ɛhɪ-mɔ emɔ anwɔn ɛɔ. Yí díe anɔn, ayɛ'n mɔ y'a yɪ emɔ wɔ mmɔa sɔ nɔn anwɔn nɔn a nyɔ man mgban. Nan kɛ m gbɔlɔn n ganlɔn yí'n, mɪn kulo kɛ emɔ bɔbɔa bɛ nwɔn bɛ sie sakpa.

⁴ Afi, sɛ emɔ a mmɔbɔa man bɛ nwɔn b'a nzie man, nan sɛ Masedɔanɔn amma'n-mɔ b'a sɔman mɪn emɔ anwɔn ɛɔ a, ɔ 'yɔ anyunnunguasɛ ɔ man yɛ. Nan kɔsɔ emɔ anyunnunguasɛ díe mɔ ɔ 'kan emɔ'n 'bɔ sɔ.

⁵ ɛhɪka atɪ, m'an nɔan dede a, anɔn ɔ tɪ kpa kɛ m mán anianman ɛhɪ-mɔ lí mɔa mɪn nyunnun emɔ anwɔn ɛɔ. Yí díe anɔn, ahunnunye acɛdiɛ'n mɔ emɔ hanlɔn kɛ bɛ 'man'n, anianman ɛhɪ-mɔ kɔkuan yí nɔan bɛ sie. Afi mɪn ngulo man kɛ mɪn tɔ emɔ ɛɔ a, ɔ yɔ kana. Nan mɪn kulo kɛ ɔ yɔ ahunnunye acɛdiɛ.

⁶ Ɛmɔ ati káci kɛ sɔanlan mɔ ɔ'a nnua man dɔɔn'n, ɔ ndi man dɔɔn. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ lua dɔɔn'n, ɔ 'ti dɔɔn.

⁷ Ɛhika ati, mɔ ɛmɔ anun kɔn biala a fua kɛ ɔ 'man'n, ɔ mán. N'ɔ di yí nwɔn yalɛ, ɛsɛ n'ɔ bu yí kɛ bɛ lɛ tinndin yí. Ɔ sanlɔn kɛ sɔanlan m'ɔ yí yí kunnun ɔ man'n yɛ Nyanmian kulo yí ejɔlɛ ɔ.

⁸ Afi, Nyanmian le tunmin ɔ kɔala kɛ ɔ man nyila ngacile'n kɔalaa kan ɛmɔ. Ɔ kɔala kɛ ɔ man ɛmɔ nyan ninngɛ'n kɔalaa mɔ cian'n cian daa. Ɛsɛ ɔ kɔala kɛ ɔ man ɛmɔ nyan yí ɔ bu sɔ maan ɛmɔ fa bɛ yɔ nyɔlɛ mgbakpa'n kɔalaatin

⁹ kɛ Ɛhɛlɛ Ejɔlɛ'n kan yí'n. Yí nwan:

Ɔ'a hye ninngɛ dɔɔn kpa

ɔ'a man ehianfɛ'n-mɔ.

Yí ahunnunye'n le man eyue.

Menian dɔɔn 'ba nwun Nyanmian anwɔn ye

¹⁰ Nyanmian m'ɔ man kulo sɔanlan like maan ɔ dua ɔ nyan alɛ di'n, ɔ 'ba fa ninngɛ'n kɔalaa mɔ ɛmɔ a mian yí nwɔn'n man ɛmɔ, ɔ 'man ɔ fifi ɔ su mma dɔɔn kpa. Ɔ 'man ɛmɔ ahunnunye'n kɔsɔ su mma dɔɔn kpa.

¹¹ Ɔ 'man ɛmɔ nyan bɛ nwɔn mɛlɛ biala maan ɛmɔ kɔsɔ yɔ ahunnunye cian daa. Ɔ nanndi yɛ sɔ, esika'n mɔ ɛmɔ 'ba yiyi maan yɛ fa yɛ kɔ'n, bɛ mɔ bɛ sa 'ba han yí'n, bɛ 'ba la Nyanmian asɩ kpa.

¹² Ɔ sanlɔn kɛ like sɔ'n mɔ ɛmɔ 'ba yɔ'n, nán Nyanmian menian nɔn ala y'ɔ 'ba bua bɛ ɔ, nan ɛsɛ ɔ 'ba man menian dɔɔn nwun Nyanmian anwɔn ye.

¹³ Ɛmɔ ahunnunye like ɛyɔlɛ sɔ'n 'ba man bɛ nwun yí kɛ ɛmɔ kpɩn tɩ yí'n. Menian dɔɔn 'ba wula Nyanmian anunminnyanmɔn. Ɔ sanlɔn kɛ ahunnunye ninngɛ sɔ'n-mɔ mɔ ɛmɔ 'ba fa bua bɛ nɔn ɛhunlɩn-mɔ kɔalaatin'n, ɔ kele kɛ ɛmɔ de Kilisi Ejɔlɛkpa'n bɛ di bɛ man yí anyɔnnzɔ.

¹⁴ Bɛ kɔsɔ, bɛ 'sɛlɛ Nyanmian bɛ man ɛmɔ. Bɛ 'fa ɛmɔ bɛ wula bɛ kunnun, ɔ fi nyila dɔɔn mɔ Nyanmian a yeyila ɛmɔ'n.

¹⁵ Yɛ lá Nyanmian asɩ. Ɔ sanlɔn kɛ acɛdiɛ'n mɔ yí muonun ɔ'a fa ɔ'a hye yɛ'n, bɛ nnyan man yí nwɔn sɔ!

10

Pɔlv tunmin'n

¹ Mɩn bɔbɔ mɩn Pɔlv, mɩn tɔ ɛmɔ ngalɛ. Mɩn kulo kɛ mɩn yɔ yí betɛɛ ɛsɛ mɩn nwun anwunnvɔɛ kɛ Kilisi muonun yɔ yí'n. Nan ɛmɔ anun mmie-mɔ lɛ kele kɛ sɛ n wɔ ɛmɔ afian ɛlɔ a, mɩn kan mɩn nwɔn asɩ. Kɔsɔ afi sɛ n nnɔn man ɛmɔ afian ɛlɔ a, mɩn di tutule.

² Mɩn sɛlɛ ɛmɔ kɛ nán bɛ tinndin mɩn maan mɩn kele tunmin'n mɔ n ne yí'n temɔn m'ɔ m 'ba a ɛmɔ ɛlɔ'n. Ɔ sanlɔn kɛ sɛ mɩn ba ɛmɔ ɛlɔ a, mɩn 'ba yɩ mɩn tunmin'n mɩn kele bɛ mɔ bɛ nwan yɛ nanndi kɛ eyuadi nɩn anun menian'n.

³ Ɔ tɩ ananhɔlɛ kɛ yɛ tɩ kulo menian, nan kɔsɔ yɛ ngɔn man yɛ kɔan diɛ'n kɛ kulo menian'n-mɔ kpɩn kɔan yí'n.

⁴ Yɛ kɔan ninngɛ diɛ'n-mɔ nɔn mán ɛhɩ anun menian'n-mɔ diɛ'n tɩ man kɔn. Yɛ diɛ'n-mɔ tɩ Nyanmian kɔan ninngɛ. Bɛ nwɔn yɔ esulo. Bɛ fa bɛ bubu sua mgbili mgbili'n-mɔ. Yɛ fa yɛ secɩ ajɔnlɩn ɛtɛ ɛtɛ'n mɔ menian'n-mɔ le yí'n.

⁵ Atubenwɔn ninngɛ m'ɔ man menian'n-mɔ nzɩ man Nyanmian'n, yɛ fa kɔan ninngɛ sɔ'n-mɔ yɛ kan bɛ yɛ gua asɩ. Ɛsɛ bɛ mɔ bɛ nyɩn nzɔ man Kilisi'n, yɛ sɩ bɛ ajɔnlɩn'n yɛ cɔn bɛ maan bɛ de yí bɛ di.

⁶ Y'a bɔbɔa yɛ nwɔn a yue, sɛ ɛmɔ man Kilisi anyɔnnzɔ kpa bɔkɔɔ a, yɛ 'pinnin bɛ kɔalaa mɔ bɛ mman man yí anyɔnnzɔ'n.

⁷ Ɛmɔ dɛ, mɔ ɛmɔ anyɛn nwun yɛn y'ɔ ti ɛmɔ cunnɔn ɔ. Yɛ ti, sɛ sɔanlan kɔn de di kɛ ɔ ti Kilisi dɛ a, ɔ tɛti ɔ nɛn, nɛn sɛ ɔ ti sɔ man yɛ a, anɛn ɔ nwɔn yɛ kɛ yɛ kɔsɔ yɛ ti Kilisi dɛ.

⁸ Tunmin'n mɔ yɛ Mɛn a fa a man mɛn'n, sɛ bɔbɔ m'an fa m'an tu mɛn nɔan nɛn maan ɔ'a bɔ sɔ a, yɛ nwɔn nyian ngun man mɛn. Ɔ sanlɛn kɛ, ɛmɔ kpa ɛyɔlɛ ati yɛ yɛ Mɛn a fa a man yɛ ɔ, nɛn nɛn ɛmɔ ehuan ti ɔ.

⁹ Nɛn kɛ enwonwunlan mɔ mɛn kulo kɛ mɛn nwonwunlan ɛmɔ ati y'ɔ man mɛn kɛlɛ kalata ɛhɛ-mɔ ɔ.

¹⁰ Afi, ɛ 'nwun ɛyɔlɛ mɔ menian'n-mɔ kan'n: "Pɔlɔ kalata'n-mɔ anɛn ɛyɔlɛ'n yɔ sɛ. Nɛn kɔsɔ sɛ yɛ muonun ɔ wɔ yɛ afian ɛwa a, ɔ ti bɛtɛɛ, ɛsɛ ɔ nzɛ man bagua nɛn joɔ."

¹¹ Bɛ mɔ bɛ kan sɔ'n, bɛ nwɔn yɛ kɛ sɛ yɛ nɔn man ɛmɔ afian ɛlɔ a, ɛyɔlɛ m'ɔ wɔ kalata'n mɔ yɛ kɔ hele yɛ kɔ nwan ɛmɔ nɛn anɛn'n, yɛ kɔnmgbɛn yɛ sɛ yɛ ba ɛmɔ afian ɛlɔ a, yɛ 'kan ɔ.

¹² Bɛ mɔ bɛ bu bɛ nwɔn kpa bɛ tala bɛ manngɔn-mɔ'n, yɛ nze man kɛ yɛ nɔn bɛ sɛ. Ɛsɛ yɛ nva man yɛ nwɔn yɛ ndu man bɛ. Bɛ ti menian mɔ bɛ muonun bɛ fɔa bɛ nwɔn. Bɛ fa bɛ nwɔn bɛ susu bɛ muonun bɛ nwɔn. Bɛ ajunlɛn'n nza man bɛ.

¹³ Nɛn yɛ dɛ, yɛ ngulo man kɛ yɛ tu yɛ nɔan nɛn maan ɔ bɔ sɔ. Ɔ sanlɛn kɛ lɛka mɔ Nyanmɛn a hele kɛ yɛ lɛ junman'n yɛ jɛn, ɛbele yɛ yɛ 'di yɛ ju ɔ. Nyanmɛn kɔsɔ yɛ ɔ'a man atɛn maan y'a lɛ junman'n dede y'a ju ɛmɔ ɛlɔ ɔ.

¹⁴ Yɛ ti, yɛ nyɔ man maan ɔ mmɔ man sɔ. Ɔ sanlɛn kɛ mɔ yɛ bɔlɛ ɛmɔ ɛlɔ'n, yɛ deɛn yɛ yɛ lɛlɛ mɔa yɛ bɔlɛ Ɛyɔlɛkpa'n m'ɔ tu de Kilisi'n yɛ helelɛ ɛmɔ ɔ.

¹⁵ Ɔ man sɛ yɛ lɛ tu yɛ nɔan nɛn an, nɛn sɔanlan bɛ junman mɔ ɔ'a lɛn yɛ yɛ 'fa yɛ 'tu yɛ nɔan nɛn ɔ. Nɛn yɛ lɛ anyɛndasɛ kɛ ɛmɔ dedi'n 'kɔ yɛ nyunnun. Yɛ dɛ anɛn, yɛ di junman nɛn ɛmɔ afian ɛlɔ maan ɔ tɛlɛ kpɛlɛ kpa dede ɔ kɔ ju lɛka mɔ Nyanmɛn helelɛ yɛn.

¹⁶ Yɛ dɛ anɛn, yɛ fi ɛmɔ ɛbele, yɛ kɔla kɛ yɛ kɔ lɛka fɔfɔle yɛ kɔ bɔ Ɛyɔlɛkpa'n. Nɛn y'a nva man abɛ junman dɛ mɔ ɔ'a lɛn y'a ndu man yɛ nɔan nɛn.

¹⁷ B'a hele wɔ Ɛhele Ɛyɔlɛ nɛn anɛn kɛ: *Sɔanlan m'ɔ kulo kɛ ɔ tu yɛ nɔan nɛn'n, anɛn ɔ fá like mɔ yɛ Mɛn a yɔ'n ɔ tú yɛ nɔan nɛn.*

¹⁸ Yɛ sɔ ati, ananhɔle nɛn, sɔanlan mɔ yɛ muonun ɔ fɔa yɛ nwɔn'n, ɔ ti man sɔanlan. Nɛn nɛnhan mɔ yɛ Mɛn muonun fɔa yɛn y'ɔ ti sɔanlan ɔ.

11

Pɔlɔ nɔn ato mmɔfɛ'n-mɔ

¹ Sɛ bɔbɔ mɛn joɔ kɛ sɔanlan mɔ yɛ ti nɔn man ɛbele a, ɛmɔ fá yɛ sɔ, bɛ jɛnlan mɛn nzɛn!

² Ɛmɔ nwɔn yɛ kɛ mɛn cɔn ɛmɔ ati nyunnunngunlan kɛ Nyanmɛn cɔn yɛn. Ɔ sanlɛn kɛ ɛmɔ ti kɛ talua muan mɔ yɛ ɛnanndɛ nɛn anwɔn buli man ɛbɔn mɔ m'an si yɛ siyɛle m'an man belenzua kɔnmgbɛn cɛn ɔ. Belenzua sɔ'n y'ɔ lɛ Kilisi.

³ Nɛn yɛ nɛn balasua'n mɔ bɛ fele yɛ Ɛvɔ'n manlɛn owo'n lakalɛ yɛ. Yɛ ti, mɛn susu ɛmɔ anwɔn kɛ Kilisi mɔ ɛmɔ a fa bɛ nwɔn b'a man yɛ kanlanman kanlanman'n, ɛmɔ ati 'ba kaci bɛ yaci yɛ bɛ tu.

⁴ Ɔ sanlɛn kɛ y'a bɔ Kilisi anwɔn ɛyɔlɛ'n y'a hele ɛmɔ. Nɛn afi, ɔ yɔ sɛ mɔ sɔanlan biala ba ɛmɔ ɛlɔ, ɔ bɔ Zozɛ fɔfɔle anwɔn ɛyɔlɛ ɔ kele ɛmɔ a, ɛmɔ de yɛ tu nɛn ɔ? Y'a han Wawɛ Nwananzan-nwananzan nɛn anwɔn ɛyɔlɛ'n y'a hele ɛmɔ. Nɛn afi, ɔ yɔ sɛ mɔ sɔanlan biala ba ɛmɔ ɛlɔ ɔ kan wawɛ fɔfɔle anwɔn ɛyɔlɛ ɔ kele ɛmɔ a, ɛmɔ de yɛ tu nɛn ɔ? Y'a bɔ Ɛyɔlɛkpa'n y'a hele ɛmɔ. Nɛn afi, ɔ yɔ sɛ mɔ

sʋanlan biala ba ɛmɔ ɛlɔ, ɔ bɔ ejɔlekpa fɔfɔlɛ ɔ kele ɛmɔ a, ɛmɔ de yí tʋ nun kpa ɔ?

⁵ Ɛmɔ mmɔfɔɛ mgbili mgbili sɔ'n-mɔ, bɛ ndala man mɪn like fíi anun.

⁶ Sɛ bagua nun yê mɪn nzi man juɔ a, nán Nyanmian ninngɛ'n-mɔ ɛsiɛ nun ɔ. Afi, y'a man ɛmɔ a nwun yí sɔ yuein tɛmɔn biala nɔn ninngɛ kwalaa anun.

⁷ Mɛlɛ mɔ m malɛ ɛmɔ ɛlɔ m malɛ Nyanmian Ejɔlekpa'n n geleli ɛmɔ'n, m'an nne man ɛmɔ babulu kɔn. Nan mɪn bɔbɔ muonun, m mɛbeleli mɪn nwɔn asɪ n nili junman n nianlun mɪn nwɔn manlun ɛmɔ nyanlun anunminnyanmɔn. Like sɔ'n mɔ n yɔli'n, kanngɔ ɛtɛ yê m'an yɔ ɔ?

⁸ N gbɔkpɔli asɔnɪn ɛhɪnlun-mɔ anwɔn, bɛ tualɪ mɪn kalɛ yê n valɪ m mɔalɪ ɛmɔ ɔ.

⁹ Mɛlɛ mɔ anun n wɔ ɛmɔ afian ɛlɔ mɔ emian'n tɔli mɪn'n, m'an man sʋanlan fíi a mmɔ man mɪn nwɔn kalɛ. Ɔ sanlun kɛ anianman'n-mɔ mɔ bɛ fi Masedɔanɪn mɔn nun ɛlɔ bɛ wali'n, ninngɛ'n kwalaa mɔ anun m'an mian yí nwɔn'n, bɛ falɪ bɛ beledi mɪn. N zieli mɪn nwɔn ye, m'an man sʋanlan fíi a mmɔ man mɪn nwɔn kalɛ. Yê mɪn 'sie mɪn nwɔn ye sɔ cian daa.

¹⁰ Sɛ ɔ ti ananhɔlɛ kɛ Kilisi wɔ mɪn nun an, ɛbele ndutue diɛ mɔ mɪn di'n, sʋanlan fíi ngwala ngan man yí nzin ejɔlɛ wɔ Akayi mɔn bɔndɪn nun anun.

¹¹ Mɪn yɔ sɔ ti a, asɔ ɔ kele kɛ mɪn ngulo man ɛmɔ ɔ? Nyanmian muonun sɪ kɛ mɪn kulo ɛmɔ.

¹² Mɔ m'an yɔ'n, mɪn 'yɔ yí sɔ cian daa man anyunnunguasɛ kan bɛ mɔ bɛ kulo kɛ bɛ nyan atɪn bɛ tu bɛ nwan nun'n. Ɔ sanlun kɛ bɛ nwan bɛ di bɛ junman'n kɛ ye kpɪn yɛ di yê diɛ'n.

¹³ Menian sɔ'n-mɔ ti atɔ mmɔfɔɛ. Bɛ laka menian bɛ yɔ kɛ Kilisi mmɔfɔɛ y'ɔ lɛ bɛ.

¹⁴ Bɛ nyɔliɛ sɔ'n nzin man yê nwɔn fíi sʋa. Afi, Satan muonun kwalaa ɔ kaci yí nwɔn kɛ nyanmiansɔ bɔfɔɛ mɔ yí anunminnyanmɔn'n ta kɛ kanlannɛ ɔ.

¹⁵ Yí ti, sɛ Satan ngwa'n-mɔ lɛ yɔ bɛ nwɔn kɛ bɛ ti ngwa kpa a, ɛhɪ nzin man yê nwɔn fíi sʋa. Nan ayuelɛ cian nun anun yê bɛ 'nyan bɛ nyɔliɛ'n-mɔ anwɔn ahataa ɔ.

Polv fɛ'n

¹⁶ Mɪn kan yí biekan kɛ sʋanlan fíi n'ɔ bu yí kɛ m'an sɛ. Sɛ kɔsɔ ɛmɔ bu mɪn kɛ m'an sɛ a, anun ɛmɔ lé mɪn bɛ tɔ nun, bɛ mɔn mɪn kɔsɔ n vá n dú mɪn nwan nun kaan.

¹⁷ Ejɔlɛ mɔ mɪn kan yí kikaala'n, ɔ fi man yê Mɪn. Nan sɛ m'an han mɪn nwan nun etue ejɔlɛ a, anun mɪn juɔ kɛ mɪn ti a secɪ.

¹⁸ Kɛmɔ afi menian mmie-mɔ dɔɔn tu bɛ nwan nun kɛ eyuadɪ amma yɔ yí'n, yí ti mɪn kɔsɔ, mɪn 'tu mɪn nwan nun bie.

¹⁹ Ɔ sanlun kɛ ɛmɔ mɔ bɛ ti ngelefɔɛ'n, ɛmɔ tie bɛ si sɛnvɔɛ'n-mɔ sɔ, ɛhɪka yɔ ɛmɔ fɛ kpa.

²⁰ Sɛ bɛ lɛ sie ɛmɔ kɛ nganga a, ɛmɔ kpɪnlun sɔ, sɛ bɛ lɛ di ɛmɔ dufule a, ɛmɔ kpɪnlun sɔ, sɛ bɛ lɛ laka ɛmɔ a, sɛ bɛ lɛ tu bɛ nwɔn bɛ kele ɛmɔ a, ɛmɔ kpɪnlun sɔ, sɛ bɛ lɛ kpacɪ ɛmɔ anyɪnsɔ a, ɛmɔ kpɪnlun sɔ.

²¹ Yɛ lɛ kan yí ananhɔlɛ, ɔ ti nyian. Y'a nnyan man anwɔnsele y'a nyɔ man ɛmɔ sɔ.

Nan kɔsɔ like biala mɔ sʋanlan kɔn kwalaa kɛ ɔ nanndɪ sɔ ɔ tu yí nwan nun'n, mɪn juɔ kɛ mɪn ti a secɪ, mɪn kɔsɔ mɪn kwalaa kɛ mɪn nanndɪ sɔ bie mɪn tu mɪn nwan nun.

²² Sɛ bɛ ti Ebele a, mɪn kɔsɔ, n di Ebele. Sɛ sakpa bɛ ti Izalayɛ menian an, mɪn kɔsɔ, sakpa n di Izalayɛ sʋanlan. Sɛ bɛ ti Abalahamɔn abɔsɔ menian an, mɪn kɔsɔ, n di Abalahamɔn abɔsɔ sʋanlan.

²³ Se be ti Kilisi ngwa a, mìn kòsò, n di Kilisi akwa. Mùn jòjò ke mìn ti a se ci. Kilisi ngwa so'n mọ be ti'n, mìn tala bé. M'an li junman m'an tala bé. B'a tó mìn fiadi dòn a tala bé. B'a bọ mìn dòn a tala bé. Efofwan mọ ewue a fofwan mìn'n, mìn tala bé.

²⁴ Zufu'n-mọ hyili mìn ngokun ngokun fâ nnun. Kùn biala anun, be fin mìn mgbele abulasan non ngwanlan.

²⁵ *Lomun menian'n-mọ sọli mìn nun ngokun ngokun fâ nsan. Kùn biala anun, be fin mìn mgbele. E se cian kùn, be totoli mìn ebue, ahan be kùn mìn. Ye butuli asue nun ngokun ngokun fâ nsan. Temun kùn anun, n nili cian kùn asue nun.

²⁶ Mìn atin etue nwala'n mọ mìn tu nın anun, mìn nwun ninngesulo kpa. Bie sọ, mìn ngwala man asue'n-mọ kpe, mìn non kodiawu-mọ yia, mìn nianman Zufu'n-mọ non bé mọ be ti man Zufu'n man mìn nwun amanninhunlun. Mìn ka kulo mgbili'n-mọ asu a, mìn nwun amanninhunlun. Mìn fa nanmue atin'n-mọ a, mìn nwun amanninhunlun. N nanndi asue jenvie nın anyinsu a, mìn nwun amanninhunlun. Bé mọ be ti man anianman kpa'n-mọ, bé kòsò, be man mìn nwun amanninhunlun.

²⁷ Junman ngiketee mọ m'an li ọ non yale mọ m'an nwun yí'n, ọ ti man nzemunde. Temun bie, mìn nnyan man atin mìn nna man, ehoe non nzuhoe kùn mìn, mìn kpati mìn ci ehoe. Bie kòsò a, mìn nnyan man taladie mìn nwula man, eyele kùn mìn dede ọ wọlọ mìn kunnun.

²⁸ Be ngan man ejole mun. Cian daa, asonun'n-mọ kwalaa anwọn nzusue la mìn nwon.

²⁹ Se asonun nın anun swanlan kùn le man anwonselẹ a, anun ọ ti ke mìn kòsò, n nne man anwonselẹ. Se bie to ete nın anun an, mìn di yí nwon yale swanlan.

³⁰ Se ọ di mọ mìn tu mìn nwan nun an, ninngesulo mọ n nne man nun anwonselẹ nın anwọn yé mìn 'fa mìn 'tu mìn nwan nun ọ.

³¹ Nyanmian m'ọ ti yé Mìn Zozi Así'n, ọ si ke ejole'n mọ m'an han'n ti ananhole. Yí ti, nyila hán yí dunman'n cian daa!

³² Mọ anın n wọ Damasi kulo nın asu'n, mìn ehyie ati, belemgbin Aletasi kumanna'n kọ yí nzalafọ ke be sísá kulo nın anwọn anwan'n-mọ.

³³ Ehi ati, be kọ sie mìn ece nun, be kọ jula mìn menzele kùn anun kulo nın anwọn tale nın anzin. Ke ọ kpınlın yọli mọ kumanna sọ nın asa a ngan man mìn nın anın.

12

Like mọ Nyanmian yili heleli Pọlv'n

¹ Bé nwan nun etue'n ti man like kpa. Nan kòsò mìn 'tu, afi ninngesulo mọ yé Mìn a yí a hele mìn mọ m'an nwun yí mìn nyinsu, ọ non mọ ọ'a yí ọ'a hele mìn elalie nun'n, mìn 'kan yí nwon ejole mìn 'kele emọ.

² Mìn si Kilisi menian'n-mọ anun kùn. Nyanmian falí yí folí yí nwon elo. Yí afue bulu non nwan ahi. (Se ọ le yí nwonnaan kónlón-ngónlón'n yé Nyanmian manlın ọ folí hólí yí nwon elo e, se kòsò yí wawe'n yé Nyanmian manlın ọ folí hólí yí nwon elo e, mìn nzi man, Nyanmian muonun y'ọ si ọ.)

³ Mìn si ke swanlan so'n folí hólí nyanmiansu. (Nan kòsò se ọ le yí nwonnaan kónlón-ngónlón'n yé Nyanmian manlın ọ folí hólí yí nwon elo e, se kòsò yí wawe'n yé Nyanmian manlın ọ folí hólí yí nwon elo e, yí díe, mìn nzi man, Nyanmian muonun y'ọ si ọ.)

⁴ Ejole m'ọ tılı yí elo'n, ọ ti yí ngonmın yí díe. Ọ le man atin ọ ngan ọ ngele man swanlan.

⁵ Svanlan sua yê mûn di yî nwôn fe mō mûn kwalaa mûn fa mûn tu mûn nwan nun ɔ. Nan mûn nva man mûn muonun mûn ndu man mûn nwan nun. Se mûn 'tu mûn nwan nun an, anin mûn nian ninng'e'n-mō mō n nne man nun anwōnsele nun anwōn yê mûn 'fa mûn 'tu mûn nwan nun ɔ.

⁶ Se n gulolî ke mûn 'tu mûn nwan nun an, nân ke mûn ti a seci ɔ, ɔ sanlîn ke mō mûn 'ba han'n ti ananhôle. Nan mûn die, mûn ndu man mûn nwan nun. Yî die anin, svanlan bie mmu man mûn svanlan kpili ɔ ndala man like mō be nwun yî mûn nwôn'n, anaan ejole mō mûn kan mō be ti'n.

⁷ Ehi, ninng'e mō Nyanmian yî helelî mûn'n ti mgbili mgbili sūnman. Nan ke ɔ kō yō nân m'an ndu man mûn nwôn'n, Nyanmian kō man ewue kō tō mûn nwôn. Afi, Satan kō yî yî bōfue'n kōn ke ɔ hēle mûn ahōlōwa nân m'an ndu man mûn nwôn.

⁸ Ehi a, n gō sele yê Mûn ngokōn ngokōn fâ nsan ke ɔ mán mûn nwôn sá.

⁹ Yê Mûn kō bua mûn ke: "Anwunnvōe'n mō mûn nwun wó'n, ɔ bu sv. ɔ sanlîn ke mele mō wó anwōnsele'n kō yue'n yê mûn man ε nwun mûn tunmîn nun ɔ." Yî ti, se mûn 'tu mûn nwan nun an, anin ninng'e'n-mō mō n nne man nun anwōnsele nun anwōn yê mûn tu mûn nwan nun ɔ. Yî die anin, Kilisi fa yî tunmîn'n sisa mûn.

¹⁰ Yî sō ati, mûn di mûn anwōnsele'n mō n nne man yî nun anwōn fe. Ekpe'n mō be kpe mûn'n, ɔ nūn alabō'n, ɔ nūn nyinlînlin'n mō mûn nwun yî'n, ɔ nūn ahōlōwa'n mō be kele mûn wō Kilisi dunman nun'n, mûn di yî kwalaa anwōn fe. ɔ sanlîn ke mele mō anwōnsele kō yue mûn nun'n yê mûn nyan anwōnsele ɔ.

Pɔlɔ di Kolinti asōnūn mma'n-mō anwōn yale

¹¹ Se mûn juɔ ke mûn ti a seci a, ɔ fi emō. ɔ sanlîn ke emō y'ɔ se ke be lé mûn ti alōman ɔ. Nan se n dî man like fîi bōbō a, emō mmōfue mgbili mgbili sō'n-mō ndala man mûn.

¹² Mele mō anin n wō emō afian elo'n, n zili abɔtale wō emian kwalaa m'ɔ tūlî mûn nun anun. N yîlî atele ɔ nūn asinbēnwōn ninng'e ɔ nūn nzole m'ɔ kele ke sakpa n dî Kilisi bōfue.

¹³ Nzu like die yê n yoli m manlîn asōnūn ehunlîn-mō mō m'an nyo man bie m'an mman man emō ɔ? Anaan kemō m'an mman emō a mmō man mûn nwôn kale'n, se yî nwôn akpue y'ɔ le kun emō a, anin emō ehyiewu!

¹⁴ M'an sesie mûn nwôn a yue ke mûn ba emō anwōn elo. Mûn de mûn di ke yî kpê nsan nūn asu mō mûn 'ba elo anin. Nan kusv, se mûn ju elo a, mûn mman emō anin bie fîi mmō man mûn nwôn kale. ɔ sanlîn ke nân emō esika'n y'ɔ cian mûn ɔ, nan emō muonun yê emō anwōn cian mûn ɔ. Afi, sie'n-mō y'ɔ di ke be kpōnnde esika be sie bé mma nganngan'n-mō ɔ, nan nân mmatōnman y'ɔ di ke be kpōnnde esika be sie bé si-mō ɔ.

¹⁵ Nan mûn die, se mûn fa yî kwalaa mō n ne yî'n mûn bua emō, ese mûn fa mûn nwôn mûn ti mûn buka sv mûn bua emō a, ɔ yō mûn fe. Afi, se bōbō emō ngulo man mûn an, mûn die, mûn kulo emō kpa.

¹⁶ Emō de tō nun ke m'an mman svanlan fîi a mmō man mûn nwôn kale. Nan emō anun svanlan kōn kwalaa kan ke m'an bō ngele m'an laka emō maan emō a tō ngaa nun.

¹⁷ Asu bé mō yê n zvanlîn bé emō anwōn elo'n, n nanndilî bie sv n nakalî emō ɔ?

¹⁸ N zelelî Titî ke ɔ hō emō anwōn elo. N zvanlîn yî nūn anianman'n mō emō si yî'n. Asu emō kwalaa kan ke Titî hōlî'n, ɔ lakalî emō ɔ leli like ɔ? Mûn nūn Titî, yê ajunlîn'n kwalaa ti kōn, ese yê bala mō yê bō'n ti kōn.

¹⁹ Bici, emō jōnlîn ke ndēnve yê ye le kpōnnde wō emō anyunnun ɔ? Cēcē, nân yî sō ɔ. Nan like mō Kilisi muonun kulo'n yê ye le kan wō Nyanmian anyunnun

o. Anianman-mo, ye kulo ke emo dedi'n ko yi nyunnun, yi ti ye ye le kan ehu kwalaa o.

²⁰ Min sulo nun, afi, min ba min tu emo elo, nan se emo asitanlan'n ti man sese a, o ngo yo man min fe. Ebele nun anun, emo koso le ngo tie man min. Min sulo ke o ko kaci butule, ekpo, eya, manzwon, nzoba, ejole ete ehan, atubenwon o non kwasadi nyolie emo afian.

²¹ Min sulo ke emo anwon elo ehale'n mo min 'ba ho biegun'n, emo ko man anyunnunguase ko han min wo min Nyanman anyunnun. O sanlin ke emo anun mmie-mo doun yoli satilife nyolie, be tunlin ajaa, ese be yoli ninngie mgban mgban. B'a nnun man be nwun b'a nyaci man nyolie ete so'n-mo b'a ngua man. Yi ti, se min tu emo elo a, min 'sun min gua be nwun.

13

Pob 'ba kannzo Kolinti asonun mma'n-mo

¹ Ehi, se min ba emo anwon elo biegun an, anin yi kpê nsan asu ahi. Ke Ehele Ejole'n kele'n: *Ejole kwalaa mo be 'di'n, o di ke be nyan yi nwun adanzie nnyuan anan nsan.*

² Mele mo m mali emo elo m'o tian yi nnyuan'n, n gannzoli be mo be bo bala ete'n-mo non be bu nga'n. Ene mo n nnun emo afian elo'n, ese min kannzo be mo be bali bala ete'n o non be bu nga'n ke, se min tu emo elo a, min ngo nwun man swanlan fi anwon anwunnvoe.

³ Afi, kemô emo kulo ke be nwun yi ke Kilisi nanndi min so ye o kan yi ejole'n, emo 'ba nwun yi koso. Kilisi ti man emo anwon efwan, nan o le tunmin wo emo afian.

⁴ O ti ananhole ke mele mo be 'bobo yi kulowa nun asu'n, o loli yi nwun nun maan be bobo yi so. Nan kikaala die, Nyanman tunmin nun, o ti asi. Kemô ye non yi a yo munmuan kon'n, ye koso y'a yo betee. Nyanman tunmin nun, emo anwon bala'n mo ye bo'n, ye non Kilisi m'o ti asi'n ye ye bo o.

⁵ Emô muonun so be nwun be nian se emo de Kilisi be di a. Emô a nwun yi ke Zozi Kilisi wo be afian, nan yi o? Se emo nian nan o nnun man be afian an, anin o kele ke emo nne man yi be nni man.

⁶ Min yo ajonlin ke emo nwun yi ke ye de Kilisi ye di.

⁷ Yi ti, ye sele Nyanman ye man emo nan emo a ndo man ete nun anun fi, yi die anin ye nno man emo ati anwon. Nan ke ye kpa mo ye ti ati o. Nan ye sele Nyanman ke o man emo bo bala kpa.

⁸ O sanlin ke se emo di ananhole a, ye nguala man ananhole so nun anwon ejole ete fi kan. Nan ye le tunmin ye di ananhole nun anzin.

⁹ O man se emo jin be ja nun, nan ye le man anwonsele a, ye di yi nwun fe. Yi ti, ye mmotue'n-mo anun, ye sele Nyanman ke o buka emo maan be enanndie'n yó fón ke yi muonun o kulo yín.

¹⁰ Like ati mo min kele emo nun anun, afi n nnun man emo afian elo. Yi die, se min ba emo anwon elo a, anin min nanndi man tunmin'n mo ye Min a man min nun asu min mbinnin man emo. Nan min fa tunmin so'n min wowula emo anwonsele min buka emo.

Ngale

¹¹ Kikaala die, anianman-mo, min nuan a to. Emô li fe, be yó like mo Nyanman kulo'n. Emô cici be nwun lwa. Be man be nuan sé be nwun, be tánlan wo anzonunjo nun. Se emô yo yi so a, Nyanman m'o ti ehulo Nyanman m'o man alvacicie'n, o non emô 'tanlan.

¹² Emô bisa be nwun ahin anianman nun, be tó be nwun nun.

¹³ Nyanmian menian'n-mo mo be non ye wo ewa'n, be kwalaa be nwan be 'bisa emo ahun.

¹⁴ Ye Min Zozi Kilisi m'o nwun emo anwon anwunnvove'n, Nyanmian m'o kulo emo'n, o non Wawe Nwannzan-nwannzan'n m'o man emo di anwannze'n, be non emo kwalaa tanlan.

PŎLU KALATA'N M'Ŏ HELELI NWANLIN GALASI MAN NIN ANUN ASŎNIN MMA'N-MŎ'N

M'ŏ wŏ nun'n

Pŏlv bŏli asŏnun Galasi mŏn nin anun kulo mgbili'n mmie-mŏ asv. Galasi mŏn sŏ'n, ene be fele yí Tuluki mŏn. Nan mŏ Pŏlv fi ebele hŏli'n, ɔ kŏ tɪ ke Zufv menian mmie-mŏ a hŏ elɔ be le kekele ninngge ngacile. Bé nwan Pŏlv tɪ man Zozi bŏfve kpa, ɔ nni man Moyizɪ mala nŏn asv, ese ɔ nni man Zufv'n-mŏ amanmuo nŏn asv. Bé ngehele nŏn anun, be le kele bŏbŏ ke ɔ tɪ cunnjŏn ke be kpé mmelenzua'n-mŏ mmian nŏn nŏn b'a nyan bé tɪ. Pŏlv le sa yí nŏn ɔ bua bé bie anwŏnsele sv wŏ yí nwŏn ejŏle ete'n ɔ nŏn Zozi Kilisi Ejŏlekpa'n mŏ ɔ'a bŏ nŏn anwŏn ejŏle ete mŏ Zufv sŏ'n-mŏ a han'n.

Kalata nŏn ati 1-2, Pŏlv le kan like m'ŏ sɪ ɔ nŏn mŏ ɔ'a nwun yí m'ŏ kele ke ɔ tɪ Zozi Kilisi bŏfve sakpa nŏn ejŏle. Zozi Kilisi muonun y'ŏ feleli yí ɔ. Kalata nŏn ati 3-4, Pŏlv le kele ke nŏn Moyizɪ mala'n y'ŏ man sŏanlan nyan yí tɪ ɔ, nan dedi'n m'ŏ wŏ yé Mŏn Zozi anun'n y'ŏ man sŏanlan nyan yí tɪ ɔ. Kalata nŏn ati 5-6, Pŏlv le kan kele yí nianman asŏnun mma'n-mŏ ke nŏn be tie Zufv sŏ'n-mŏ ngehele'n. Nan be tila bé dedi'n m'ŏ wŏ Zozi Kilisi nŏn nŏn anun, be mŏn Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n tɪnnge bé atɪn be bŏ bala m'ŏ tɪ kpa. Kalata nŏn agualɛ nŏn, Pŏlv le kannzŏ bé mŏ be kulo ke be tinndin menian maan be kpe bé mmian nŏn'n.

Ahŏ ebisa

¹ Mŏn Pŏlv mŏ n dɪ Zozi bŏfve'n, mŏn yé mŏn kele kalata ehɪ mŏn nwan emŏ ɔ. Nŏn menian'n-mŏ anaan sŏanlan yé ɔ sielɪ mŏn bŏfve ɔ. Nan Zozi Kilisi nŏn Nyanmian m'ŏ tɪ yé Sɪ mŏ ɔ'a jasv Zozi fi ewue nŏn'n, bé yé b'a sie mŏn bŏfve ɔ.

² Anianman'n-mŏ mŏ be nŏn mŏn ye wŏ ewa'n, be nŏn mŏn yé ye le kele kalata ehɪ ye nwan emŏ mŏ be wŏ asŏnun nŏn anun Galasi mŏn nin anun elɔ nŏn ɔ.

³ Ye 'bisa emŏ ahŏn. Nyanmian m'ŏ tɪ yé Sɪ'n, ɔ nŏn Zozi Kilisi m'ŏ tɪ yé Mŏn'n, be nwŏn emŏ anwŏn anwunnvoe be mŏn emŏ alva cíci bé nwŏn.

⁴ Yé ete'n dunman nŏn, Zozi Kilisi falɪ yí nwŏn yɪlɪ tee maan y'a nyan yé tɪ. ɔ man mŏn ehɪ anun ninngge ete'n-mŏ le man tunmŏn yé sv kŏn. Zozi Kilisi yŏli Nyanmian m'ŏ tɪ Sɪe nŏn akunnun like.

⁵ Anunminnyanmŏn hŏn Nyanmian cɪan daa! Amin!

Ejŏlekpa'n tɪ ba kŏnmgba cein

⁶ ɔ sin mŏn nwŏn kpa ke kikaala ehɪ, emŏ a kaci bé nzin b'a si Nyanmian. Zozi Kilisi anwunnvoe'n mŏ ɔ'a nwun emŏ'n dunman nŏn, Nyanmian a fele emŏ. Nan kŏsv aft emŏ a kaci bé nzin b'a si yí be le tie ejŏlekpa fufŏle.

⁷ Nŏn ke ejŏlekpa fufŏle biekuŏn wŏ ebele ɔ. Nan menian mmie-mŏ le seɔɔ emŏ ati anun. Afɪ be kulo ke be kaci Kilisi Ejŏlekpa'n.

⁸ Yí tɪ, se yé nŏn sŏanlan kŏn bŏbŏ, anaan nyanmiansv bŏfve'n bie ba bŏ ejŏlekpa kele emŏ, se ejŏlekpa sŏ'n nŏn mŏ ye bŏli ye heleli emŏ'n tɪ man kŏn an, munnzue hŏn sŏanlan sŏ'n!

⁹ Y'a li mŏv y'a han y'a hele emŏ, ese mŏn kan mŏn funlan nŏn ke, se sŏanlan bie ba bŏ ejŏlekpa kele emŏ, se ejŏlekpa sŏ'n nŏn mŏ b'a li mŏv ba bŏ ba hele emŏ'n tɪ man kŏn an, munnzue hŏn sŏanlan sŏ'n.

¹⁰ Asu mun kulo ke menian'n-mo yi min aye anaan Nyanmian yi min aye ati ye mun kan so o? Asu mun kpɔnnɔde ke mun yo like mo menian'n-mo kulo o? Cɛɛ, o sanlin ke se mun kpɔnnɔde ke mun yo like mo menian'n-mo kulo a, anin n di man Kilisi akua kɔn.

Ke o kpɔnlin yoli mo Pɔlv kacili Zozi bɔfɔe'n

¹¹ Anianman-mo, mun kan mun kele emo ke Ejɔlekpa'n mo m moli n geleli emo'n, o ti man like mo kulo sɔanlan dasannin ye o'a hyihye o.

¹² O sanlin ke, nan sɔanlan ye o falɔ wulali min sa nun anaan o heheleli min o. Nan Zozi Kilisi muonun ye o yili o heleli min o.

¹³ Daba mo anin mun non Zufu'n-mo ye asonun'n ti kon'n, emo tili min abalabo mo mun bo nun anwɔn ejɔle. Emo si ke anin mun kele Nyanmian asonun mma'n-mo yale kpili kpa. Eɛe anin mun kulo ke mun bo yi bɔso.

¹⁴ Zufu'n-mo mo be wo ye man nun anun'n, be mo mun non be ye ti tikpe ye Zufu asonun nun anun'n, anin min nwɔn te min ye nan-mo amanmuo mo be heleli ye nun anun o tala be kɔalaatin.

¹⁵ Nan Nyanmian a nwun min nwɔn anwunnvoe. Mo anin be woli man min'n, Nyanmian yili min eɛe o feleli min ke n zo yi.

¹⁶ Mele mo Nyanmian nwan o 'yi yi Wa'n kele min, maan mun ko bo Ejɔlekpa'n mun kele be mo be ti man Zufu'n, mo mun 'ko'n, m'an go a mmisa man sɔanlan ejɔle.

¹⁷ Eɛe bɔbo, be mo be lili mo min nyunnun be kacili mmɔfɔe mo be wo Zoluzalemɔn elo'n, m'an ngo a nnwun man be nwɔn. Nan n vi ebele ala, min nwan y'o le Alabi man nun. N vi ebele ye n zalɔ n goli Damasi o.

¹⁸ O lili afɔe nsan kɔalaaka nan m'an sɔn m'an ho Zoluzalemɔn. Ebele ye n nwunlin Pielɔ (Sefasi) o, nan m'an li mole nnyuan yi nwɔn ebele.

¹⁹ M'an nnwun man mmɔfɔe'n-mo anun bie fi, cɛle ke ye Min anianman Zvakɔ ala.

²⁰ Ejɔle'n mo mun kan yi kalata nun anun ewa'n ti ananhɔle, Nyanmian anyunnun min nni man ato.

²¹ Eɛe n vi ebele, min nwan y'o le Sili non Silisi man nun.

²² Temɔn so'n kɔalaatin, anin Zozi Kilisi asonun mma'n-mo mo be wo Zude man nun anun'n, be nzi man min sɔanlan baka'n.

²³ Ejɔle mo anin be si'n y'o le mo menian'n-mo kan'n. Be nwan: "Sɔanlan'n mo daba anin o kele ye yale, o kpɔnnɔde ke o bo ye bɔso'n, sian die, yi ye o le bo Ejɔlekpa'n kpaye o."

²⁴ Min dunman nun ati, menian'n-mo yi Nyanmian aye.

2

Pɔlv non Zozi Kilisi mmɔfɔe nga'n-mo

¹ Ehi, afɔe bulu non nnan sɔnlin, yi nzin ye n zalɔ n goli Zoluzalemɔn o. Mo mun 'ko Zoluzalemɔn'n, min non Baanabasi non Titi ye ye hali o.

² Nyanmian hanlin heleli min ke n go. Yi ti y'o man n goli o. Mo n juli elo'n, cian kon mun non Asonun nun asu mgbain'n-mo ko yia. Ejɔlekpa'n mo mun bo mun kele be mo be ti man Zufu'n, n go hehele be nun. Afi mun ngulo man ke junman'n mo m'an li, anaan mo mun di'n yo mgban.

³ Sakpa, be ko le min junman'n be ko to nun. O sanlin ke Titi mo mun non yi hali'n, o ti Geleki. Nan kɔso, b'a ndinndin man yi ke o kpɛ yi mmian nun.

⁴ Se mmian nun ekpe ejɔle wali nun an, anin o fi ato anianman'n-mo mo be falɔ be nwɔn be folali ye nun'n. Be fiali be folali ye nun, yi die, anin be nyan atin

bɛ tɛtɛ yɛ bɛ nwun fanwɔndi'n mɔ Zozi Kilisi a man y'a nyan yɛ'n. Afi, bɛ kulo kɛ yɛ kaci bɛ nganga.

⁵Y'a nman man ato anianman sɔ'n-mɔ atɛn sin kaan sɔa ala. Yɛ yɔlɛ sɔ maan Ejɔlekpa'n m'ɔ tɛ ananhɔlɛ nɛn a ndɔnnɔn man ɛmɔ afian.

⁶Nan bɛ mɔ bɛ bu bɛ menian mgbili mgbili'n, kɛ anɛn bɛ kpɛn bɛ tɛ yɛ daba'n, nɛn ɛhɛ y'ɔ cian mɛn ɔ. Ɔ sanlɛn kɛ, Nyanmian nɛn man sɔanlan anyunnun ɔ mmua man yɛ ndɛɛ. Menian sɔ'n-mɔ muonun, b'a ndinndin man mɛn kɛ n yɔ like fɔfɔlɛ.

⁷Afi bɛ muonun bɛ nwunlɛn yɛ kɛ Nyanmian a fa Ejɔlekpa nɛn a wula mɛn sa nɛn kɛ m mɔ n gɛlɛ bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n, kɛ ɔ falɛ wulalɛ Pɛlɛ asa nɛn kɛ ɔ bɔ hɛlɛ Zufu'n-mɔ'n.

⁸Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian m'ɔ manlɛn Pɛlɛ tunmin ɔ sielɛ yɛ bɔfɔɛ manlɛn Zufu'n-mɔ'n, yɛ yɛ ɔ'a man mɛn tunmin ɔ'a sie mɛn bɔfɔɛ ɔ'a man bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n ɔ.

⁹Ɔ man Zvakɛ, Pɛlɛ (Sefasɛ) nɛn Zvan mɔ anɛn bɛ tɛ kɛ asɔnɛn nɛn asɔ mgbain'n, bɛ nwunlɛn yɛ kɛ Nyanmian yɛ ɔ falɛ junman sɔ'n wulalɛ mɛn sa nɛn ɔ. Bɛ kɔ soman mɛn nɛn Baanabasɛ yɛ sa nɛn. Ɔ fi ɛbɛlɛ, yɛ kwalaa yɛ kɔ han, ɔ kɔ sɛ yɛ nwan kɛ, bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n, bɛ afian ɛlɔ junman'n wɔ yɛ sa nɛn. Yɛ bɛ mɔ bɛ tɛ Zufu'n, bɛ afian ɛlɔ junman'n wɔ bɛ kɔsɔ bɛ sa nɛn.

¹⁰Ejɔlɛ kɔnmgbɛ ala yɛ bɛ hanlɛn bɛ hehelɛ yɛ ɔ. Bɛ nwan yɛ tɛ kaci Zoluzalemɔn Asɔnɛn nɛn anɛn ehianfɔɛ'n-mɔ. Ɛbɛlɛ ejɔlɛ sɔ'n dɛ, m mɔlɛ mɔndɛnɛn kpa n nili.

Pɔlɔ 'ba tu Pɛlɛ anyunnun Antiosɔ

¹¹Ɛhɛ, mɔ Pɛlɛ (Sefasɛ) walɛ Antiosɔ'n, n duli yɛ nyunnun bagua nɛn. Ɔ sanlɛn kɛ yɛ nyɔlɛ m'ɔ yɔlɛ'n tɛ man kpa fɛfɛ.

¹²Anɛn Pɛlɛ nɛn bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n yɛ ɔ di like ɔ. Nan mɔ Zvakɛ sɔanlɛn menian Antiosɔ ɛlɔ, mɔ Pɛlɛ nwunlɛn bɛ'n, ɔ kɔ tɛ yɛ nwɔn, ɔ nɛn bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n ngɔ li man like kɔn. Ɔ sanlɛn kɛ anɛn Pɛlɛ sulo Zufu sɔ'n-mɔ mɔ bɛ lɛ keke kɛ, menian mɔ b'a mgbɛ man bɛ mmian nɛn'n, bɛ nnyan man nguan.

¹³Anianman Zufu ɛhɛnɛn-mɔ kɔsɔ kɔ nɛn Pɛlɛ nyɔlɛ ɛtɛ sɔ nɛn asɔ. Baanabasɛ muonun kɔ fa yɛ nwɔn kɔ wula nyɔlɛ ɛtɛ sɔ nɛn anɛn bie.

¹⁴Nan mɔ n nwunlɛn kɛ bɛ ɛnanndɛ'n ngɔ man atɛn sɔ, mɔ ɛsɛ bɛ abalabɔ'n nɛn ananhɔlɛ Ejɔlekpa'n tɛ man kɔn'n, n gɔ bisa Pɛlɛ (Sefasɛ) bagua nɛn anyunnun ɛbɛlɛ kɛ: “Wɔ Pɛlɛ, ɛ tɛ Zufu, ɛ nɛn bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n yɛ bɛ san ɔ. Nan afi ɔ yɔ sɛ mɔ ɛ kulo kɛ ɛ tinndin bɛ maan bɛ kaci Zufu ɔ?”

¹⁵Yɛ dɛ, bɛ 'wɔ yɛ a, anɛn yɛ tɛ Zufu. Yɛ tɛ man kɛ mɛn ɛhɛnɛn-mɔ anɛn menian'n-mɔ mɔ yɛ Zufu'n-mɔ yɛ bu bɛ ɛtɛfɔɛ'n.

¹⁶Nan kɔsɔ yɛ sɛ kɛ nɛn like mɔ mala'n keke'n yɛ sɔanlan yɔ a Nyanmian bu yɛ sɛsɛfɔɛ ɔ. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ lɛ Zozi Kilisi kɔ li nɛn ala yɛ Nyanmian bu yɛ sɛsɛfɔɛ ɔ. Ɛhɛka ati, yɛ kɔsɔ y'a lɛ Zozi Kilisi y'a li. Dɛdi sɔ'n mɔ yɛ lɛ yɛ Kilisi anɛn'n yɛ ɔ man yɛ kaci sɛsɛfɔɛ ɔ. Nan nɛn like mɔ Moyizɛ mala'n kɔ hɛlɛ mɔ sɔanlan kɔ yɔ'n y'ɔ man ɔ kaci sɛsɛfɔɛ Nyanmian anyunnun ɔ. Ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian anyunnun, bɛ mɔ bɛ di mala nɛn asɔ'n, bɛ nɛn bie fɛfɛ ngɔ ngaci man sɛsɛfɔɛ.

¹⁷Nan kɛmɔ Zozi Kilisi dunman nɛn yɛ kulo kɛ yɛ kaci sɛsɛfɔɛ'n, sɛ bɛ nwun yɛ kɛ yɛ yɔ ɛtɛ kɛ bɛ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n yɔ yɛ nɛn an, asɔ ɔ keke kɛ Kilisi di bɛ mɔ bɛ yɔ ɛtɛ nɛn anzin ɔ? Cɛɛ!

¹⁸Afi sɛ mɛn sa mɛn bɔ mɛn hyhyɛ mala'n mɔ m gbɛlɛ nɛn'n mɛn tɔ ɛbɛlɛ biekun an, anɛn ɔ keke kɛ n dɛ sɔanlan mɔ yɛ nyɛn nɔɔ man mala nɛn ɔ.

¹⁹ Afi mala sɔ nɔn a man m'an nyan ewue, ɔ man mala'n le man tunmin wɔ mɛn sɔ kɔn. Nan sɛ n ne ngɔan mɛn sɔ Nyanmian an, ɔ fi Zozi Kilisi mɔ mɛn de yɛ mɛn di'n.

²⁰ ɔ sanlɛn kɛ, mɛn nɔn Kilisi b'a bɔbɔ yɛ kɔlɔwa nɔn asɔ. Sɛ n ne ngɔan an, ɔ fi man mɛn. ɔ fi Kilisi m'ɔ wɔ mɛn nɔn'n. Asɛ nɔn asɔ ewa mɔ n di'n, sian diɛ mɛn tanlan wɔ dedi'n mɔ n ne yɛ wɔ Nyanmian Awa nɔn anɔn'n. ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian Awa nɔn a hulo mɛn dede ɔ'a wu ɔ'a man m'an nyan mɛn ti.

²¹ Mɛn nwɔn anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a nwun mɛn'n, mɛn mmu man yɛ junman nvule. Afi, sɛ bɛ di mala nɔn asɔ bɛ kaci sɛsɛfɔe wɔ Nyanmian anyunnun an, anɔn Kilisi ewue'n m'ɔ wuli nɔn a yɔ mgban.

3

Mala'n nɔn dedi'n ti man kɔn

¹ O! Galasi amma ngɔasɛfɔe. Nwan yɛ ɔ'a tɔ emɔ ndɔnnɔn ɔ? Emɔ sɛ yɛ yuein kɛ kɔlɔwa nɔn asɔ yɛ bɛ bɔbɔli Zozi Kilisi ɔ.

² Mɛn kulo kɛ mɛn bisa emɔ kosuan baa kɔnmgba cein maan emɔ bua mɛn bie. Nyanmian Wawe'n m'ɔ wɔ emɔ anɔn'n, asɔ mala'n mɔ emɔ a li sɔ'n yɛ ɔ man emɔ a nyan yɛ anaan Ejɔlekpa'n mɔ emɔ a ti b'a le b'a li'n yɛ ɔ man emɔ a nyan yɛ ɔ?

³ Ngɛle yɛ emɔ nzɛ man anaan? Emɔ le Nyanmian Wawe'n yɛ emɔ a bɔ yɛ bu. Sian diɛ, emɔ kulo kɛ bɛ gua yɛ bu wɔ anwɔnnan nɔn ɔ?

⁴ Asɔ emɔ a fɛ mgban ɔ? Atɛn nɔn man ebɛle kɛ ɔ yɔ sɔ.

⁵ Nyanmian a fa yɛ Wawe'n ɔ'a man emɔ. ɔ yɔ asinbɛnwɔn ninngɛ emɔ afian. Asɔ mala'n mɔ emɔ di sɔ nɔn ati yɛ ɔ yɔ sɔ anaan Ejɔlekpa'n mɔ emɔ a ti b'a le b'a li nɔn ati ɔ?

⁶ E 'nwun ejɔle mɔ b'a hɛle wɔ Abalahamɔn anwɔn'n: *Abalahamɔn lelɛ Nyanmian lili. Nyanmian nɔnlin Abalahamɔn dedi nɔn anwɔn ɔ buli yɛ kɛ sɛsɛfɔe.*

⁷ Yɛ ti, emɔ ti yɛ bu kɛ bɛ mɔ bɛ de Nyanmian bɛ di'n, bɛ yɛ bɛ ti Abalahamɔn amma kpa nɔn ɔ.

⁸ Afi Eɛle Ejɔle'n le keke kɛ, bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n, Nyanmian 'nɔn bɛ dedi nɔn anwɔn ɔ bu bɛ sɛsɛfɔe. Ehika ati yɛ Nyanmian lili mɔa ɔ bɔli Ejɔlekpa sɔ'n ɔ heleli Abalahamɔn kɛ: *Min 'sɛn wɔ sɔ mɛn yeyila asɛ nɔn asɔ menian'n-mɔ kɔlaatin.*

⁹ Kemɔ Abalahamɔn lelɛ Nyanmian lili, mɔ Nyanmian 'yeyilali yɛ'n, ɔ man bɛ kwalaa mɔ bɛ de Nyanmian bɛ di'n, Nyanmian yeyila bɛ kɛ ɔ yeyilali Abalahamɔn'n.

¹⁰ Nan bɛ mɔ bɛ susu bɛ ti bɛ gua mala nɔn asɔ'n, munnzue yɛ b'a fa ɔ. Afi b'a hɛle wɔ Eɛle Ejɔle nɔn anɔn kɛ: *Yɛ kwalaa mɔ b'a hɛle m'ɔ wɔ mala kalata nɔn anɔn'n, wɔ sɔanlan mɔ a nni man sɔ kpa bɔkɔɔ'n, munnzue hɛn wɔ.*

¹¹ Sɛ emɔ fa bɛ nyɛn bɛ tɔ a, emɔ nwun yɛ yuein kɛ, Nyanmian anyunnun, sɔanlan ngɔala man kɛ ɔ di mala nɔn asɔ ɔ kaci sɛsɛfɔe ɔ. ɔ sanlɛn kɛ Eɛle Ejɔle'n le keke kɛ: *Sɔanlan mɔ yɛ dedi nɔn ati Nyanmian bu yɛ sɛsɛfɔe'n, sɔanlan sɔ'n 'nyan ngɔan.*

¹² Mala'n nɔn dedi'n ti man kɔn. Nan Eɛle Ejɔle'n le keke kɛ: *Sɔanlan m'ɔ kɔ li mala nɔn asɔ'n, mala'n maan ɔ 'nyan ngɔan.*

¹³ Nan mala nɔn asɔ munnzue'n m'ɔ di kɛ ɔ kan yɛ'n, Kilisi a fa munnzue sɔ'n ɔ'a le yɛ ti. Eɛle Ejɔle'n le keke kɛ: *Munnzue hɛn sɔanlan biala mɔ bɛ kɔ hun yɛ bɛ kɔ mɛnnda yɛ baka sɔ'n.*

¹⁴ Ejɔle sɔ nɔn a kpɛn sɔ. ɔ sanlɛn kɛ, Zozi Kilisi dunman nɔn, Nyanmian nyila nɔn a han bɛ mɔ bɛ ti man Zufu'n kɛ ɔ falɛ bɔli Abalahamɔn anɔhuba'n. Yɛ

ti, dedi'n y'ɔ man ye nyan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmian a fa a bɔ yɛ anɔhɔba nɔn ɔ.

¹⁵ Anianman-mɔ, ɔ ti eyuadi nɔn anun ɛwa nvandɔhɔn. Nvandɔhɔn sɔ'n y'ɔ le kɛ, sɛ sɔanlan kɔn keɛ ajâ kalata kɛ ɔ sɛ fata'n sie ɛbele a, sɔanlan fii le man atin ɔ mgbɔ man ejɔle sɔ'n, ɛsɛ ɔ le man atin ɔ ndu man ejɔle sɔ'n nɔn asu.

¹⁶ Kɛ ejɔle'n ti yɛ nɔn anun. Nyanmian bɔli Abalahamɔn nɔn yɛ bɔsɔ sɔanlan nɔn anɔhɔba. Eहेle Ejɔle'n ngan man kɛ: “Abalahamɔn nɔn yɛ bɔsɔ menian'n-mɔ” kɛ like mɔ bɛ sɔnlin ɔ. Nan yɛ nwan: “E nɔn wɔ bɔsɔ sɔanlan.” Eहेle nɔn anun, ye nwun yɛ kɛ, yɛ bɔsɔ sɔanlan sɔ'n y'ɔ le Kilisi.

¹⁷ Mɔ mun kan'n y'ɔ le kɛ Nyanmian nɔn Abalahamɔn bɛ yɔli nyihye bɛ sieli. ɔ sanlin kɛ ɔ bɔli Abalahamɔn anɔhɔba yɛ nzin afɔɛ ɛya nɔn abulasan kwalaa nán ɔ'a fa mala'n ɔ'a man Moyizi. Mala'n ngwala man kɛ ɔ kpɔ ejɔle sɔ'n ɔ man anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔli'n ka.

¹⁸ Afi ajâ'n mɔ Nyanmian sie'n, sɛ mala'n y'ɔ man bɛ nyan yɛ a, anun anɔhɔba ejɔle nɔn man nɔn kón. Nan kɔsɔ, anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔli Abalahamɔn'n, yɛ ti y'ɔ man ɔ nwunlin yɛ nwan anwunnvɔɛ ɔ.

¹⁹ Sɛ ejɔle'n ti sɔa a, anun nzuke ati yɛ Nyanmian falɔ mala'n manlin bɛ ɔ? Nyanmian falɔ mala'n manlin bɛ maan bɛ nwun yɛ kɛ menian'n-mɔ nyɔliɛ'n nzo man yɛ nyin. Mala sɔ'n lali ɛbele dede ɔ juli Abalahamɔn abɔsɔ sɔanlan'n, mɔ yɛ ti yɛ Nyanmian bɔli yɛ anɔhɔba nɔn ɛwale tɛmɔn. Nyanmian sɔanlin yɛ mmɔfɔɛ'n-mɔ maan bɛ nɔn mala'n wali, ɔ nanndi sɔanlan kɔn m'ɔ di asafian nɔn asu.

²⁰ Sɔanlan'n m'ɔ di asafian'n, nán sɔanlan kɔnmgbɔ ati ejɔle y'ɔ di ɔ, nan anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔli'n, yɛ muonun y'ɔ lili nɔn ejɔle nɔn ɔ.

²¹ Asu, like mɔ Nyanmian kɔ bɔ anɔhɔba kɛ ɔ y'ɔ'n, mala'n kwalaa kɛ ɔ totua yɛ atin ɔ? Cɛɛ! ɔ sanlin kɛ, sɛ mala kɔn wɔ ɛbele m'ɔ man sɔanlan nyan ngwan an, ahan mala'n kwalaa kɛ ɔ man sɔanlan kaci sɛsɛfɔɛ wɔ Nyanmian anyunnun.

²² Nan Eहेle Ejɔle'n le keɛ kɛ ɛtɛ nɔn a fa yɛ sa a tɔ yɛ kwalaa yɛ sɔ. ɔ man bɛ mɔ bɛ le dedi'n, bɛ dedi'n mɔ bɛ le yɛ wɔ Zozi Kilisi anun'n dunman nɔn, bɛ nyan anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔli nɔn anun like.

²³ Asannan nán dedi'n tɛmɔn a ju sɔ'n, anun ye wɔ mala nɔn asa abu. Anun ye le nwɔndɛ dedi'n m'ɔ di kɛ bɛ yɛ bɛ keɛ'n

²⁴ ɔ man mala'n ti kɛ sɔanlan m'ɔ le di yɛ taataa fa yɛ wula Kilisi asa nɔn, nán dedi'n mɔ ye le yɛ nɔn a man y'a kaci sɛsɛfɔɛ wɔ Nyanmian anyunnun.

²⁵ Eहेle mɔ ye wɔ dedi meɛ nɔn anun'n, ye nɔn man mala nɔn asa abu kón.

²⁶ Afi, ɛmɔ nɔn Zozi Kilisi b'a yɔ kɔn, ɛmɔ dedi nɔn ati, ɛmɔ a kaci Nyanmian amma.

²⁷ ɛmɔ kwalaaatin mɔ b'a sɔnɔn ɛmɔ, mɔ ɛmɔ nɔn Kilisi b'a yɔ kɔn'n, ɛmɔ asitanlan nɔn a yɔ kɛ Kilisi diɛ nɔn ala.

²⁸ Yɛ ti, kikaala diɛ, Zufu o, m'ɔ ti man Zufu o, kanga o, m'ɔ ti man kanga o, belenzua o, balasua o, mgbaci mgbaciɛ nɔn man bɛ afian kón. ɔ sanlin kɛ ɛmɔ nɔn Zozi Kilisi a yɔ kɔn.

²⁹ Sɛ ɛmɔ ti Kilisi diɛ a, anun ɛmɔ ti Abalahamɔn amma. Like mɔ Nyanmian falɔ bɔli Abalahamɔn anɔhɔba'n, ɔ ti ɛmɔ diɛ.

4

¹ E 'nwun ejɔle mɔ mɔn kulo kɛ mɔn kan mɔn keɛ ɛmɔ'n. Baa'n mɔ yɛ sɔ wu a, yɛ yɛ ɔ di yɛ ajâ'n, kannzɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa ti yɛ diɛ bɔbɔ, nan sɛ ɔ tɛ ti batɔnman an, anun ɔ ti kɛ kanga.

² ɔ sanlin kɛ, meɛ mɔ ɔ tɛ ti batɔnman'n, menian sie yɛ, ɛsɛ bɛ nian yɛ ninngɛ'n-mɔ asu dede ɔ kɔ ju cian mɔ yɛ sɔ heɛli'n.

³ Yé kusu yé, meɛ mɔ anɔn yɛ tɛ tɛ kɛ mmatɔnman'n, anɔn yɛ tɛ eyuadɛ nun anɔn mala'n-mɔ nganga.

⁴ Nan mɔ tɛmɔn'n juli'n, Nyanmian sɔanlɔn yɛ Wa'n. Baa sɔ'n, balasua kɔn y'ɔ wɔlɔ yɛ ɔ. Bɛ 'wɔ yɛ a, anɔn Zufu'n-mɔ mala'n wɔ ɛbɛɛ.

⁵ Nyanmian kɔ sɔan yɛ kɛ ɔ bála a le bɛ mɔ bɛ tɛ mala'n nganga'n maan yɛ káci Nyanmian amma.

⁶ Like m'ɔ keɛ kɛ ɛmɔ tɛ Nyanmian amma'n y'ɔ le yɛ Wa'n Wawɛ'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a wula yé nun'n. Wawɛ sɔ'n lɛ tian kan kɛ: "Aba!" Yɛ bu y'ɔ le kɛ Baba.

⁷ Yɛ ti, anianman, ɛ tɛ man kanga kɔn. Nan ɛ tɛ Nyanmian awa. Kɛmɔ ɛ tɛ yɛ wa'n, like kwalaa mɔ Nyanmian 'fa man yɛ mma'n-mɔ'n, ɛ 'nyan bie.

Pɔlɔ lɛ di Galasi asɔnɔn mma'n-mɔ anwɔn yalɛ

⁸ Daba mɔ anɔn ɛmɔ nzɛ man Nyanmian'n, ɛmɔ tɛ mmɔsɔn'n-mɔ mɔ bɛ tɛ man Nyanmian'n nganga.

⁹ Nan sian diɛ mɔ ɛmɔ sɛ Nyanmian, mɔ ɛsɛ bɔbɔ Nyanmian sɛ ɛmɔ'n, ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ lɛ kaci bɛ nyɛn ninngɛ mgban-mgban sɔ'n-mɔ anwɔn ɛlɔ bieɛkɔn ɔ? ɔ yɔ sɛ mɔ ɛmɔ kulo kɛ bɛ kaci bɛ nganga bieɛkɔn ɔ?

¹⁰ ɛmɔ le bɛ anaân cian, sala'n m'ɔ bɔ yɛ bu fi'n ɔ nɔn afɔɛ anɔn feti'n-mɔ elie'n tɛ ɛmɔ cɛnnɔn kpa.

¹¹ Mɔn di ɛmɔ anwɔn yalɛ, junman'n mɔ m'an li yɛ ɛmɔ afian ɛlɔ nun a yɔ mgban.

¹² Anianman-mɔ, mɔn 'seɛ ɛmɔ kɛ bɛ káci kɛ mɔn. N di man Zufu'n-mɔ mala'n kanga kɔn. Yɛ ti, ɛmɔ kusu, nán bɛ kaci Zufu'n-mɔ mala'n nganga. Afɛ mɛɛ mɔ m malɛ ɛmɔ anwɔn ɛlɔ'n, n gacɛlɛ kɛ ɛmɔ mɔ bɛ tɛ man Zufu'n, ɛmɔ anɔn bie fɛ yɔlɛ man mɔn ɛtɛ.

¹³ Nan ɛmɔ ati káci kɛ, mɛɛ mɔ mɔn 'di mɔa mɔn bɔ ɛjɔɛkpa'n mɔn keɛ ɛmɔ'n, anɔn ewue lɛ kɔn mɔn.

¹⁴ Ewue sɔ'n, anɔn ɛmɔ ngɔala man yɛ nian. Nan kusu, ɛmɔ a mmu man mɔn sɔanlɔn mgban, ɛsɛ ɛmɔ a ndɔtɔ man mɔn nyunnun ngesɛɛ. ɛmɔ a sɔ mɔn nun kɛ nyanmiansɔ bɔfɔɛ yɛ ɔ'a a tɔ ɛmɔ ɔ. ɛmɔ a sɔ mɔn nun kɛ Zozi Kilisi muonun yɛ ɔ'a a tɔ ɛmɔ ɔ.

¹⁵ Tɛmɔn sɔ'n, ɛmɔ lili fɛ kpa. Afɛ mɔn di ɛmɔ anwɔn adanzɛ kɛ sɛ ɔ tɛ mɔ bɛ kwalaa anyian fɔfɔɛ fa sie ɛbɛɛ a, ahan ɛmɔ falɛ bɛ nyɛn diɛ'n bɛ siɛlɛ mɔn diɛ nun abɔsɔ. Afɛ ɔ yɔ sɛ mɔ bɛ nnwun man ɛmɔ fɛ elie sɔ'n kɔn ɔ?

¹⁶ Ananhɔɛ ɛjɔɛɛ'n mɔ mɔn kan mɔn keɛ ɛmɔ'n, asɔ yɛ ti y'ɔ man m'an kaci ɛmɔ kpɔfɔɛ ɔ?

¹⁷ ɛmɔ nwɔn yɛ kɛ menian sɔ'n-mɔ lɛ bɔ mɔndɔnɔlɔn kpa maan ɛmɔ kaci bɛ si bɛ sɔ, nan kusu ajɔnɔlɔn sɔ'n mɔ b'a fa'n tɛ man kpa. Mɔ bɛ lɛ kpɔnnɛɛ'n y'ɔ le kɛ, ɛmɔ káci bɛ nzin bɛ sɛ mɔn nán ɛmɔ fá bɛ nwɔn bɔ bɛ kpa.

¹⁸ ɔ tɛ kpa kɛ ɛmɔ fá bɛ nwɔn bɛ bɔ bɛ mɔ bɛ keɛ ɛmɔ atin kpa'n. Nan atin'n mɔ n geɛlɛ ɛmɔ mɛɛ mɔ m malɛ ɛmɔ ɛlɔ'n, sɛ bɔbɔ n nnɔn man ɛmɔ anwɔn ɛlɔ a, ɛmɔ nánndɛ atin sɔ nun asɔ bɛ hɔ bɛ nyunnun.

¹⁹ Mɔn mma-mɔ, mɔn di ɛmɔ anwɔn yalɛ bieɛkɔn. ɛmɔ anwɔn yalɛ'n mɔ mɔn di'n, ɔ nɔn balasua mɔ yɛ kɔ a han yɛ'n diɛ tɛ kɔn. Mɔn 'bɔ ɛmɔ anwɔn mɔndɔnɔlɔn dede ɛmɔ nannɛ Kilisi atin diɛ nɔn asɔ.

²⁰ ɔ 'ka mɔn ngɔnmɔn an, ahan n wɔ ɛmɔ anwɔn ɛbɛɛ nán m'an nwun kɛ mɔn 'kpɔn mɔn juɔ betɛ sɔ mɔn keɛ ɛmɔ'n. ɔ sanlɔn kɛ mɔn di ɛmɔ anwɔn yalɛ kpa!

Agaa nɔn Sala

²¹ ɛmɔ mɔ bɛ kulo kɛ bɛ di mala nɔn asɔ'n, ɛjɔɛɛ'n m'ɔ wɔ mala nɔn anɔn'n, asɔ ɛmɔ tɛlɛ man ɔ?

²² Mala'n le keke ke *Abalahamun woli mma mmelenzua nnyuan. Nunhan kun anin'n ti kanga, be fele yi Agaa ye nunhan kun kusv anin die'n ti man kanga, be fele yi Sala.

²³ Kanga balasua nun awa die'n, o woli yi ke mmalasua'n-mo kwalaa wo be mma'n-mo'n. Nan balasua'n m'o ti man kanga nun awa die'n, Nyanmian fali boli Abalahamun anohuba.

²⁴ Ejole so'n, ye kwalaa ke ye fa ye to like kun anwon. Like so'n y'o le ke mmalasua nnyuan so'n-mo ti ke nyihye nnyuan'n mo Nyanmian non menian'n-mo hyihyeli'n. Nyihye'n mo Nyanmian non menian'n-mo hyihyeli yi *Sinayi buka nun asu'n, kanga balasua'n mo be fele yi Agaa'n, yi anin. Yi mma die m'o wo be'n ti nganga mma.

²⁵ Yi ti, Sinayi buka'n m'o wo Alabi man nun anun elo'n, ye o ti ke Agaa nun o. Agaa so'n, ese o ti ke ene Zoluzalemun kulo'n. O non yi mma'n-mo be ti nganga.

²⁶ Nan nyanmiansv Zoluzalemun kulo die'n, o ti man kanga. Ye nin die nun anin.

²⁷ Afi Ehele Ejole'n le keke ke:

*Wo mo e ti mota mo e nwv man baa'n,
di yi nwv fe!*

Wo mo e nwunlin man awole yale,

bo e se ye! O sanlin ke,

balasua'n mo yi hun a nian man yi bvsv'n,

yi mma'n-mo b'a svn tala nunhan'n

m'o ti ajaa nun avv die'n-mo.

²⁸ Nan anianman-mo, emo die, anohuba'n mo Nyanmian boli'n, nun mma y'o le emo ke Izaki.

²⁹ Daba, baa'n mo be woli yi ke mmavunman nga'n-mo'n, o heleli baa'n mo be woli yi Wawe Nwanzan-nwanzan tunmin nun anun ahulowa. Ene anun kusv, ke ejole'n ti yi nun anin.

³⁰ Nan Ehele Ejole'n nwan nze? Yi nwan: "Fvan kanga balasua so'n non yi wa belenzua'n, o sanlin ke kanga baa'n le man atin o nni man yi si aja. Nan nunhan'n mo yi nin ti man kanga'n y'o di aja o."

³¹ Yi ti, anianman-mo, ye ti man kanga balasua nun amma, nan nunhan'n m'o ti man kanga'n, yi mma y'o le ye.

5

Fanwondi'n

¹ Ehi, fanwondi'n dunman nun y'o man Kilisi a a le ye ti o. Yi ti, emo jinlan be ja nun kpundin kpa, nan be man svanlan fii fa emo kaci yi nganga kun.

² Emo tie, min Polv, mun kan mun keke emo ke, se emo man be kpe emo mmian nun an, anin Kilisi ti mgban man emo.

³ Ese mun kan mun funlan nun ke, svanlan biala m'o kulo ke o kpe yi mmian nun'n, anin o li mala'n kvalaatin asv.

⁴ Emo mo emo kulo ke be di mala nun asv maan Nyanmian bu emo sesevue'n, emo nun Kilisi afian a ti. Emo a to a fun Nyanmian anwunnvoe'n.

⁵ Nan ye die, dedi'n mo Nyanmian Wawe'n man'n, nun ye ye le kpunde anyundasve'n non sese eyole'n wo Nyanmian anyunnun o.

⁶ Afi se svanlan fa yi nwv man Zoz Kilisi a, b'a kpe yi mmian nun o, be kpe man yi mmian nun o, like m'o ti cinjin'n y'o le dedi'n m'o man ye kulo ye nwv'n.

⁷ Ngelemo nun, emo boli yi bv kanlanman. Nan nwan ye o'a totua emo ke nan be nanndi ananhole atin nun asv kun o?

⁸ Atin'n mɔ atofue'n-mɔ a hele emɔ ke be sɪn sɔ'n, ɔ fi man Nyanmian m'ɔ ɔ'a fele emɔ yɪ nwɔn'n.

⁹ Afi fali ayile kaan sɔa, ɔ man fali'n kwalaa tu.

¹⁰ Nan kɔsɔ, mɪn de mɪn di ke yɛ Mɪn dunman nun, emɔ ngɔ nyan man ajɔnlɪn ngacile. Nan sɔanlan'n m'ɔ le tan emɔ anyɪnsɔ'n, ke ɔ kpɪn tɪ yɪ'n biala, Nyanmian 'tua yɪ kale.

¹¹ Anianman-mɔ, m'ɔ tɔ de mɪn'n, sɛ ɔ tɪ ananhɔle ke mmian nun ekpe ejɔle yɛ mɪn bɔ mɪn kele menian'n-mɔ a, anɪn ɔ yɔ sɛ mɔ afi menian'n-mɔ tɛ kele mɪn ahɔlɔwa ɔ? Sɛ mmian nun ekpe ejɔle yɛ mɪn bɔ mɪn kele menian'n-mɔ a, ahan Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kɔlɔwa nun asɔ'n njɪɪ man sɔanlan fɪɪ.

¹² Bɛ mɔ be le tan emɔ anyɪnsɔ'n, mɔ mmian nun ekpe y'ɔ cian bɛ'n, be sá bɛ nwɔn e!

¹³ Anianman-mɔ, fanwɔndi nun ati yɛ Nyanmian a fele emɔ ɔ. Yɪ ti, nán be fa fanwɔndi sɔ'n be bu atin ngacile bie asɔ be yɔ mɔ anwɔnnaan'n kulo ɔ. Nan emɔ húlo bɛ nwɔn be sɔsɔ bɛ nwɔn nun.

¹⁴ ɔ sanlɪn ke, mala'n kwalaaatin wɔ ejɔle kpɔle eɪɪ anun: “Kulo wɔ manngɔn ke wɔ bɔbɔ muonun wɔ nwɔn.”

¹⁵ Nan sɛ emɔ yɔ ke ebolo naan be kɪka kɪka bɛ nwɔn, esɛ emɔ cɪ bɛ nwɔn be di a, anɪn emɔ nɪan be nwɔn kpa nán emɔ a nyue man emɔ abɔsɔ bɔ.

Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n nɔn ete anwɔnnaan'n

¹⁶ E 'nwun ejɔle mɔ mɪn kan mɪn kele emɔ'n: Emɔ yɔ like mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kulo'n nán be yáci ete anwɔnnaan'n diɛ'n.

¹⁷ ɔ sanlɪn ke, like mɔ ete anwɔnnaan'n kulo'n, Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ngulo man. Like kɔsɔ mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kulo'n, ete anwɔnnaan'n ngulo man. Bɛ munnyuan be nzɔn man etin kɔn asɔ. Yɪ ti y'ɔ man emɔ ngɔla man like mɔ emɔ kulo'n yɔ ɔ.

¹⁸ Afi sɛ emɔ yɔ like mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kulo a, mala'n le man tunmin emɔ sɔ.

¹⁹ Ninngɛ'n mɔ ete anwɔnnaan'n kulo'n, ɔ nɪa man. Ninngɛ sɔ'n y'ɔ le basa basa ejɔle, satɪɪfue eyɔle, mgban-mgban eyɔle,

²⁰ amɔan esɔ, jiliwa eyɪɛ, anvɔle etua, butule elie, bɛ nwɔn ekpɔ, eya efɛ, ejujue, bɛ nwɔn nun ebubue, ato eku ehyɪɛ

²¹ mán nun anun ninngɛ anyɪnbɔlɔ, kɔnɔnmɪnnzan, alɪɛ mɔ be di dede ɔ fɔ bɛ ebɔe sɔ ɔ nɔn yɪ nzin ninngɛ ete ete mmiekun-mɔ ke eɪɪka. Ejɔle'n mɔ n nili mɔa n garlɪn n geleɪ emɔ'n, mɪn kan mɪn funlan nun ke, bɛ mɔ be bɔ abalabɔ sɔ'n-mɔ'n, be nnyan man asɪtanlan Nyanmian Belemgbin Mán nun anun elɔ.

²² Nan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n baa diɛ m'ɔ sɔ'n y'ɔ le ehulo, fɛ elie, alɔacɪɪɛ, abɔtalɛ esie, ahunnunye eyɔle, kpa eyɔle, ananhɔle elie

²³ bɛtɛɛ eyɔle, bɛ nwɔn ye esie. Mala'n ngan man like mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n kulo nun anwɔn ejɔle ete.

²⁴ ɔ sanlɪn ke bɛ mɔ be tɪ Zozi Kilisi diɛ'n, ninngɛ mgban mgban'n-mɔ mɔ ete anwɔnnaan'n kulo'n, b'a yaci yɪ kwalaa b'a gua. ɔ ti ke b'a bɔbɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ kɔlɔwa'n mɔ Zozi Kilisi wuli sɔ nun asɔ.

²⁵ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n y'ɔ man y'a nyan ngɔan ɔ. Yɪ ti, ye yáci yɪ maan ɔ tɪnngɛ yɛ atin.

²⁶ Nán be man ye tu yɛ nwɔn, nán man ye kan yɛ nwɔn eya, esɛ nán man yɛ nyin bɔlɔ yɛ nwɔn.

¹ Ehi, anianman-ma, se swanlan kon to ete nin anun nan emo nwun yi a, emo ma Wawe Nwanzan-nwanzan'n wo be nun'n, emo fa ahonlin betee be sie yi atin kpa nin asu. Wo ma e le buka yi'n, sie wo nwun ye nan a ndo man ete nin anun.

² Ema buka buka be nwun wo be emian'n-ma anun. Se emo yo yi so a, anin emo le di Kilisi mala nin asu.

³ Se swanlan kon bu yi nwun kpa tala yi manngon-ma, nan kusu o ti man like fii a, anin o le laka laka yi nwun.

⁴ Swanlan kon biala so yi muonun yi enanndie'n o nian. Se o ti m'o di yi nwun fe a, anin yi ngonmin o li yi nwun fe, nan man o fa to yi manngon'n-ma die nin anwun.

⁵ O sanlin ke swanlan kon biala 'ba bu yi muonun yi enanndie nin anwun akponndan o kele Nyanmian.

⁶ Swanlan ma be le kele yi Ejolekpa'n, o di ke o fa yi ninng'e'n m'o le yi'n bie man swanlan'n m'o le kele yi'n.

⁷ Nan be laka laka be nwun, be ngulu man Nyanmian anwun. Like ma swanlan ko lua'n, like so'n ye o 'ti o.

⁸ Se o dua like ma ete anwonnaan'n kulo a, like m'o kpalo'n ye o 'ti o. Nan se o dua like ma Wawe Nwanzan-nwanzan'n kulo a, Wawe'n 'man o nyan nyanmiansu nguan m'o le man ayuelie'n.

⁹ Ye yo ye'n ye ho ye nyunnun, nan be man ye nwun bubu ye. O sanlin ke cian bie dede ye 'nyan nun like.

¹⁰ Ehika ati, temun biala ma atin wo nun'n, ye yo menian'n-ma kwalaa ye. Nan menian m'o di ke ye yo be ye kpa'n y'o le Zozi Kilisi menian'n-ma.

Afotu non ngalie

¹¹ Sian die, min muonun min sa ye mun fa mun kele emo o. Ema si min ehele'n nzole. O sanlin ke min kele mgbili mgbili kpa.

¹² Be ma be kulo ke man'n nwun be'n, be ye be le tinndin emo ke emo kpe be mmian nun nun o. Be le yo so, afi be ngulo man ke be kele be ahulowa wo Kilisi kulowa'n dunman nun.

¹³ Be muonun ma b'a kpe be mmian nun'n, be nni man mala nin asu. Nan be kulo ke emo kpe be mmian nun maan be fa emo be tu be nvan nun.

¹⁴ Nan min die, ye Min Zozi Kilisi kulowa nun ala ye mun fa mun tu min nvan nun. O sanlin ke Kilisi kulowa'n dunman nun, ete man'n nwun min ke b'a bubo min kulowa su. Min kusu min, min nwun ete man'n ke b'a bubo yi kulowa su. Yi bu yo le ke min nun ete man'n ye afian a ti.

¹⁵ Se b'a kpe swanlan kon mmian nun o, se be kpe li man yi mmian nun o, nan ehi ye o ti cinnjin o. Nan m'o cian'n y'o le ke ye kaci abodie fufole.

¹⁶ Nyanman yila be ma be 'nanndi atin so'n ma m'an hele nin asu'n, be nun Nyanmian Izalaye amma kpa'n-ma. O nwun be nwun anwunnvoe o man be tanlan albacie'e nun.

¹⁷ O fi ene m'o ko'n, swanlan fii n'o wula min akpue. O sanlin ke min nwun kafuan'n-ma kele ke n di Zozi akua.

¹⁸ Anianman-ma, ye Min Zozi Kilisi nwun emo anwun anwunnvoe. Amin!

PŌLU KALATA'N M'Ō HELELI NWANLIN EFEZI ASŌNIN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wŏ nun'n

Temŏn mŏ Pŏlu 'kele kalata sŏ'n, anŏn ō la fiadi. Anŏn Efezi y'ŏ tɪ Azi mŏn nŏn anŏn kulo kpili nŏn ō. Mŏn sŏ'n, ene be fele yɪ Tuluki. Pŏlu yē ō bŏli ebele asŏnŏn nŏn abŏ ō. Ō lili afue nsan ebele ō sesieli asŏnŏn'n. Asŏnŏn'n kŏ tele dede ō kŏ ju kulo bŏ nga'n mŏ be wŏ ebele etin nŏn asu'n kŏalaatin. Ō tɪ ananhŏle ke Efezi dunman yē ō fite ō. Kusŏ kalata nŏn ebele mŏ Pŏlu a hele'n, ō tɪ etin sŏ nŏn asu asŏnŏn'n-mŏ kŏalaatin bē kalata. Yɪ tɪ yē Pŏlu mmubŏ man menian dŏn dunman yɪ kalata sŏ nŏn anŏn ō.

Kalata sŏ'n, ye kŏala ke ye ce nŏn mgbili nnyuan. Mŏ li mŏa'n (yɪ tɪ 1-3), Pŏlu le yɪ Nyanmian aye ō da yɪ asɪ wŏ yɪ nyila'n kŏalaa m'ŏ fa man yē wŏ Kilisi dunman nŏn'n. Afi, bē mŏ be de Kilisi be di'n, m'ŏ tɪ Zufu ō, m'ŏ tɪ man Zufu ō, Zozi a han bē a bŏ nŏn ō'a man b'a kaci Nyanmian anwŏntie mma. Anwŏntie mma sŏ'n-mŏ yē be fele bē asŏnŏn nŏn ō. Pŏlu le sele Nyanmian ke ō mŏn be nyŏn yɪ Wawē Nwanzan-nwanzan'n nŏn b'a tɪ Kilisi ehulo nŏn abŏ kpa. M'ŏ li sian'n (yɪ tɪ 4-6), Pŏlu le bŏtŏ asŏnŏn mma'n-mŏ ke be bŏ abalabŏ kpa m'ŏ sŏ Nyanmian anyin. Kalata nŏn agualie nŏn (6.10-18), ō le kaci asŏnŏn mma'n-mŏ ke be fŏ Nyanmian elŏe ninng'e'n-mŏ be sɪe bē nwŏn nŏn b'a hŏala bē ja nŏn jinlan wŏ Abŏnsanmŏn naka junman'n m'ŏ di nŏn anyunnun.

Ahŏn ebisa

¹ Mɪn Pŏlu, mŏ Nyanmian a hulo ke n gŏci Kilisi Zozi bŏfue'n, mɪn yē mŏn kele kalata ehɪ mŏn nwan emŏ mŏ be tɪ Nyanmian anwŏntie mma [Efezi kulo nŏn asu elŏ], mŏ be de Kilisi Zozi be di'n.

² Mɪn 'bisa emŏ ahŏn. Yē Sɪ Nyanmian Kpili nŏn yē Mɪn Zozi Kilisi nwŏn emŏ anwŏn anwunnŏe ese be cɪci emŏ alba.

Nyanmian nyila'n-mŏ

³ Ye yɪ Nyanmian Kpili m'ŏ tɪ yē Mɪn Zozi Kilisi Asɪ nŏn aye. Ō sanlin ke kemŏ ye nŏn Kilisi a yŏ sŏanlan munmuan kŏn'n, Nyanmian a fa yɪ nyila'n kŏalaa m'ŏ le yɪ anwunno elŏ'n ō'a man yē.

⁴ Ō nanndɪ Kilisi sŏ, Nyanmian lili mŏa kpalɪ yē sieli kŏalaaka nŏn ō'a bŏ mŏn'n. Afi ō kulo ke yē enanndɪ'e'n yŏ nwanzan-nwanzan wŏ yɪ nyunnun nŏn ō'a nyan man yē nwŏn ejŏle ete ō'a ngan man. Ehulo mŏ Nyanmian kulo yē nŏn ati,

⁵ Ō lili mŏa ō hyihyeɪ sieli ke ō 'fa yē kaci yɪ mma wŏ Zozi Kilisi dunman nŏn. Ō yŏli yɪ sŏ, ō sanlin ke ō yŏ yɪ enyinnmɪn.

⁶ Afi, ō kulo ke yē mŏ ye tɪ yɪ mma'n, ye yɪ yɪ aye, ye wula yɪ anunminnyanmŏn ō fi yɪ ye kpili'n mŏ ō'a yŏ yē nŏn anwŏn wŏ yɪ ehulo Baa'n dunman nŏn.

⁷ Kilisi ewue'n m'ŏ wuli gualɪ yɪ moja nŏn asɪ nŏn a tua yē tɪ kale'n. Nyanmian ye kpili ehɪ mŏ ō'a man yē'n, ō'a man y'a nyan ete face.

⁸ Ye sŏ'n mŏ ō'a yŏ ye'n tɪ kpili sunman. Ō man yē ngele nŏn ajŏnlin.

⁹ Ō nanndɪ Kilisi asu, nɪvialie nŏn ehɪhye'n m'ŏ tɪ yɪ kunnun sŏ like, m'ŏ sesieli yɪ daba'n, ō'a yɪ ō'a hele yē.

¹⁰ Ehɪhye sŏ'n mŏ Nyanmian 'ba gua yɪ bŏ mŏn nŏn ayuelie nŏn'n y'ŏ le ke ō 'ba han anwunno elŏ nŏn asɪ nŏn asu ewa ninng'e'n kŏalaatin bŏ nŏn ō fa bē wula Kilisi m'ŏ tɪ kpain nŏn asa nŏn.

¹¹ Yé nòn Kilisi y'a yó sɔanlan munmuan kòn. Y'a kaci Nyanmian menian. Ɔ sanlín kɛ Nyanmian kpali yé sielí daba daba ɔ fí yí ɛhyíhye nún anwòn. Afí, ɔ'a hulo ɔ'a yó yí sɔ,

¹² nán yé mɔ y'a lí mɔa y'a fa yé lɔa'n y'a wula Ngɔandefɔe nún anun'n, yɛ yí Nyanmian ayɛ, yé wula yí anunminnyanmòn.

¹³ Ɛmɔ kɔsɔ, meɛ mɔ ɛmɔ tɔlɔ ananhɔle ɛjɔlɛ'n, Ɛjɔlekpa'n m'ɔ man ɛmɔ ngɔan'n, ɛmɔ a le Kilisi a lí. Ɛhika ati, Nyanmian a fa yí Wawɛ nwanzzan-nwanzzan'n m'ɔ falí bɔlɔ anɔhuba'n ɔ'a wula ɛmɔ nún. Ɔ keɛ kɛ ɛmɔ tɔ yí diɛ.

¹⁴ Wawɛ Nwanzzan-nwanzzan sɔ'n di ajinlanmun kɛ yɛ tɔ Nyanmian afilíe nún anun menian. Yé lɛ nwònndɛ kɛ ɔ lé yé tɔ bɔkɔɔ maan yɛ yó yí diɛ dahuu nán y'a yí ayɛ y'a wula yí anunminnyanmòn.

Pɔlɔ ɛbɔtɔe'n

¹⁵ Ɛhika ati, sian mɔ mín kɔsɔ m'an tɔ kɛ ɛmɔ a fa bé dedi'n b'a wula yé Mún Zozi anun, ɛsɛ ɛmɔ kulo bé kwalaa mɔ bɛ tɔ Nyanmian anwɔntɛ menian'n,

¹⁶ mún da Nyanmian asɔ cian biala wɔ ɛmɔ dunman nún. Mín ti kaci ɛmɔ mín mmɔtɔe'n-mɔ anun

¹⁷ mún seɛ yé Mún Zozi Kilisi Nyanmian'n, m'ɔ tɔ Siɛ'n m'ɔ le anunminnyanmòn'n kɛ ɔ mán ɛmɔ nwún ngeɛ kpa, ɔ yí yí nwòn yuein ɔ héle ɛmɔ maan ɛmɔ sí yí kpa bɔkɔɔ.

¹⁸ Ɔ mán yí kanlannɛ'n tá ɛmɔ ajɔnlín nún anun yuein nán ɛmɔ a tɔ anyindasɔe'n mɔ yí tɔ yé ɔ felelɔ ɛmɔ nún abɔ. Ɔ mán ɛmɔ tɔ yí bɔ kɛ nínge mgbakpa'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a sie yí anwɔntɛ menian'n-mɔ'n tɔ anunminnyanmòn like m'ɔ tɔ man nzɛmunde.

¹⁹ Ɔ mán ɛmɔ tí yí bɔ kɛ yí tunmin'n tɔ kpilí sɔnman man yé mɔ yɛ de Kilisi yɛ di'n. Tunmin sɔ'n, yí yé ɔ yilí heɛlɔ anwɔnseɛ sɔ

²⁰ ɔ manlín Ngɔandefɔe'n fí ewue nún anun tinngeɛ ɔ. Ɔ'a fa yí ɔ'a sie yí anunminnyanmòn lika yí sa fama sɔ anwunno ɛlɔ mân diɛ nún anun.

²¹ Ɛbeɛ, Kilisi y'ɔ sie nyanmiansɔ mmɔfɔe mgbain nún nganngan'n-mɔ kwalaaɛn ɔ. Bé mɔ bɛ di kpain ɔ, tunminfɔe ɔ, kwalafɔe ɔ, bé mɔ bɛ di belemgbin ɔ, yí y'ɔ sie bé kwalaa ɔ. Yí asasɔe'n tala asasɔe biala mɔ bɛ kwalaa kɛ bɛ nyan yí mân ɛhɔ anun nún fɔfɔlɛ'n kɔsɔ mɔ Nyanmian 'ba bɔ nún anun diɛ'n.

²² Nyanmian Kpili a sie Kilisi kpain like biala asɔ. Ɔ'a fa yí a man Asɔnún'n.

²³ Asɔnún'n tɔ kɛ yí nwonnaan yé ɔ tɔ kɛ Asɔnún nún ati. Ɔ wɔ eyuadi'n lika kwalaaɛn. Yí yé ɔ yí Asɔnún'n kpa bɔkɔɔ ɔ.

2

Nyanmian anwunnvɔe'n

¹ Ɛhɔ, ɛmɔ ɛtɛ'n-mɔ ati, daba nún anun, Nyanmian nwun ɛmɔ kɛ menian mɔ b'a wu ɔ. Ɔ sanlín kɛ ɛmɔ fɔnndɔnlín yí.

² Meɛ sɔ nún anun, anin ɛmɔ ɛnanndiɛ'n nún eyuadi diɛ'n tɔ kòn kpe. Abansanmòn m'ɔ tɔ eyuadi nún asɔ kpain'n, yí yé anin ɛmɔ sɔ yí ɔ. Kpain sɔ'n yé ɔ lɛ di bé mɔ bé nyín ci Nyanmian nún anun junman tɛmòn ɛhɔ mɔ yɛ wɔ nún nún ɔ.

³ Daba nún anun, anin kɛ yé kwalaa yɛ tɔ yí nún anun. Like mɔ ɛtɛ anwonnaan nún anyún bɔlɔ yí nwòn'n yé yɛ kpɔnndɛ ɔ. Like mɔ ɛtɛ anwonnaan'n nún yé ajɔnlín'n kulo kɛ yɛ yó'n, like sɔ'n yé yɛ yó ɔ. Ɛtɛ'n mɔ b'a wɔ yé nòn nún ati, yé tɔ menian mɔ Nyanmian sɔkpe'n ci yé kɛ menian bɔ nga'n-mɔ.

⁴ Nan Nyanmian Kpili a nwun yé nwòn anwunnvɔe. Ɔ sanlín kɛ ehulo'n m'ɔ kulo yé'n tɔ kpilí sɔnman.

⁵ Yé mọ yé ete'n-mọ man yé wuli'n, ọ'a man yé nọn Kilisi y'a nyan ngwan. Se emọ a nyan ngwan an, ọ keke kẹ Nyanmian a nwun emọ anwọn anwunnvoe ọ'a man emọ a nyan ngwan.

⁶ Kilisi Zozi dunman nun, Nyanmian a man yé nọn Zozi fi ewue nun y'a tinninge, yé nọn yí ti anwunno elọ mán nún anun.

⁷ Nyanmian a yọ yí sọ, ọ'a hele kẹ meke'n m'ọ le ba nún anun, yí ye nún anwọn nínngẹ mgbakpa'n mọ ọ'a fa ọ'a sie yé mọ y'a le Kilisi Zozi y'a li'n ti man nze'munde.

⁸ Ọ sanlín kẹ, se emọ a nyan ngwan an, ọ keke kẹ Nyanmian a nwun emọ anwọn anwunnvoe, ọ fi emọ dedi nún anwọn. Ngwan sọ'n mọ emọ a nyan yí'n, ọ fi man emọ muonun. Nan ọ ti Nyanmian a cede.

⁹ Nán kẹ mọndúnlín mọ emọ a bọ nún anun like ọ, nán sọanlan a fa a tu yí nwọn.

¹⁰ Ọ sanlín kẹ Nyanmian yé ọ'a sesie yé ọ'a bọ yé ọ. Ọ'a bọ yé kẹ ye nún Ngwandefọe Zozi ye yó sọanlan munmuan kọn nán y'a huala y'a yọ nyọle kpa. Nyọle sọ'n-mọ, Nyanmian Kpili lili mọa sesiele manlín yé kẹ ye yó.

Yé nọn Kilisi a yọ sọanlan munmuan kọn

¹¹ Ehi, b'a nwọ man emọ Zufu. Zufu'n-mọ fele emọ “bé mọ be kpeli man bé mmian nun”. Be fele bé nwọn “bé mọ b'a kpe bé mmian nun”, ọ fi nzọle'n mọ menian'n-mọ a yọ a sie yí bé nwọnnaan nún asọ'n.

¹² Emọ káci kẹ meke sọ nún anun'n anun emọ nni man Kilisi afilie'n bie. Izalaye amma'n-mọ anyunnun an, be nga man emọ bie. Nyihye'n mọ Nyanmian nún Izalaye amma'n-mọ hyihyelín, anọhọba'n m'ọ bọli bé'n, anun emọ nnon man nun bie. Emọ gua mán nún anun mgbán, emọ le man anyindasọe, ese emọ nzi man Nyanmian.

¹³ Nan sian die, emọ nọn Zozi Kilisi b'a yọ sọanlan munmuan kọn. Emọ mọ anun emọ nọn Izalaye amma'n-mọ afian ti'n, Ngwandefọe Zozi moja nún a hyọun emọ ọ'a mantan bé.

¹⁴ Ọ sanlín kẹ Kilisi a man bé mọ be ti Zufu o, bé mọ be ti man Zufu o, yé kwalaa y'a nyan anzọnunjọ, ye nún yí y'a yọ sọanlan munmuan kọn. Anun Zufu'n-mọ nún bé mọ be ti man Zufu'n be kpo bé nwọn. Ekpọ sọ'n ti kẹ tale m'ọ ja menian afian. Kilisi a wu ọ'a tu ekpọ'n kẹ tale mọ b'a bubu yí ọ. Ọ'a han Zufu'n-mọ nún bé mọ be ti man Zufu'n ọ'a bọ nún, ọ'a man b'a yọ fatule kọnmgba cein.

¹⁵ Kilisi a wu ọ'a kpe Zufu'n-mọ mala'n nún sọ nínngẹ'n-mọ anun. Ọ'a han Zufu'n-mọ nún bé mọ be ti man Zufu'n ọ'a bọ nún. Ọ'a man fatule nnyuan nún a yọ fatule fufọle baa kọnmgba cein. Fatule fufọle sọ'n nún Kilisi a yọ sọanlan munmuan kọn. Kẹ ọ kpínlín yọli mọ Kilisi a man y'a nyan anzọnunjọ nún anun.

¹⁶ Ekpọ'n m'ọ la fatule nnyuan nún afian'n, Kilisi a wu kọlọwa nún asọ ọ'a nunnun yí bọsọ. Ewue'n m'ọ wuli kọlọwa nún asọ nún ati, ọ'a han fatule nnyuan'n, ọ'a bọ nún, ese ọ'a sesie bé nún Nyanmian bé afian.

¹⁷ Ehi, Kilisi a a, ọ'a bọ Ejọlekpa'n m'ọ man alọacicie'n nún ọ'a hele emọ mọ be ti man Zufu mọ anun emọ nún Nyanmian bé afian ti'n. Ese Zufu'n-mọ mọ be mantan Nyanmian kọkọ'n, Kilisi a a, ọ'a bọ Ejọlekpa'n m'ọ man alọacicie'n ọ'a hele bé kọsọ.

¹⁸ Se Wawẹ Nwannzan-nwannzan'n man Zufu o, bé mọ be ti man Zufu o, yé kwalaa ye kwalaa kẹ ye fite Nyanmian anyunnun an, anun ọ fi Kilisi.

¹⁹ Ehika ati, emọ mọ be ti man Zufu'n, emọ ti man nyọfọe anaan menian mgbán kọn. Nan sian die, emọ ti Nyanmian anwontie mma kpa bọkọ, emọ di yí afilie'n bie.

²⁰ Ẹmọ tí yí bú kpa. Asọ̀nún'n tì kẹ́ sua. Alimọ́a nún anun, Nyanmian a sie Zozi Kilisi m̀m̀f̀b̀e'n-m̀o nún yí mgb̀o`manf̀b̀e'n-m̀o kẹ́ sua nún awula bé bú. Ẹmọ́ kọ̀sù wọ́ yí sù ẹ̀fùla nún anun bie kẹ́ biliki. Alimọ́a biliki'n m̀o bé m̀o bẹ́ lẹ́ si sua'n bẹ́ sie yí ayialie nún aso kọ́alaaka nán b'a fùla sua nún aso'n, biliki sọ'n y'ọ́ lẹ́ Kilisi muonun.

²¹ Yí y'ọ́ man sua b̀o`ndin'n y'ọ́ kunngun ọ́. Ẹsẹ́ yí y'ọ́ man sua'n kọ́ anwunno ọ́ kaci asọ̀nún sua nwanzzan-nwanzzan man yé Mún ọ́.

²² Ẹmọ́ nún Kilisi, b'a y'ọ́ sọ́anlan munmuan kún. Ẹmọ́ wọ́ sua'n m̀o bẹ́ lẹ́ si nún anun bie kẹ́ biliki. Ẹmọ́ nún bé bú nga'n-m̀o b'a kaci kẹ́ sua m̀o Nyanmian Wawẹ́ Nwanzzan-nwanzzan'n wọ́ nún ọ́.

3

Pọ́lv junman'n

¹ Ẹhika ati, mún sele Nyanmian mún man ẹmọ́. Ẹmọ́ sí kẹ́ Zozi dunman nún, Ẹjọ́lekpa'n m̀o m malí m m̀o lẹ́ n gelelẹ́ ẹmọ́ m̀o bẹ́ tì man Zufu nún ati, b'a hyí mún Pọ́lv b'a tó mún fiadi.

² Junman'n m̀o Nyanmian Kpili ehulo nún anun ọ́'a fa ọ́'a wula mún sa nún kẹ́ n ní man ẹmọ́'n, mún de mún di kẹ́ ẹmọ́ a tì junman sọ́ nún angan.

³ Junman sọ́'n, nvialie nún like yé Nyanmian a yí ọ́'a hele mún ọ́. Mún sa ati kalata ẹhí anun, m'an lí m̀o m'an han like sọ́ nún anwọn ẹjọ́lẹ́ kaan m'an hele ẹmọ́ dada angonmún.

⁴ Sẹ́ ẹmọ́ kúnnga a, ẹmọ́ 'ba nwun yí kẹ́ nvialie nún like sọ́'n tó de Kilisi.

⁵ Nvialie nún like sọ́'n, daba Nyanmian a nyí man ọ́'a ngele man menian'n-m̀o. Nan sian diẹ́, ọ́ nanndí yí Wawẹ́ Nwanzzan-nwanzzan nún aso, ọ́'a yí ọ́'a hele yí m̀m̀f̀b̀e nún yí mgb̀o`manf̀b̀e nwanzzan-nwanzzan'n-m̀o.

⁶ Ẹ́ 'nwun nvialie nún like sọ́'n: bé m̀o bẹ́ tì man Zufu m̀o bẹ́ nún Kilisi a y'ọ́ sọ́anlan munmuan kún, ọ́ fi Ẹjọ́lekpa'n m̀o b'a lẹ́ b'a lí'n, bẹ́ di Nyanmian afilie'n bie kẹ́ Zufu'n-m̀o. Anàhùba'n m̀o Nyanmian bọ́lì yí menian'n-m̀o nún sù nyíla'n, ẹmọ́ kọ̀sù wọ́ nún bie.

⁷ Ẹjọ́lekpa sọ́'n, Nyanmian a nwun mún nwun anwunnvoe ọ́'a fa ọ́'a wula mún sa nún. Ọ́'a man m'an kaci sù akọ́a kẹ́ m m̀o n gẹ́le menian'n-m̀o kọ́alaatin wọ́ yí tunmin nún anun.

⁸ Nyanmian anwontie mma'n-m̀o anun, n di man like fíí. Nan kọ̀sù, ọ́'a man mún a`edíe kẹ́ m m̀o Ẹjọ́lekpa'n n gẹ́le ẹmọ́ m̀o bẹ́ tì man Zufu'n. Ẹjọ́lekpa sọ́'n m'ọ́ tó de Kilisi'n kele ninngẹ́ mgbakpa m̀o Kilisi lẹ́ yí m'ọ́ bú yé sù'n.

⁹ Nyanmian Kpili m̀o ọ́'a bọ́ like biala'n, ọ́'a man mún atin kẹ́ n yí yí nvialie nún ehíhye'n m'ọ́ fialí sù dede ọ́'a ju ẹ̀nẹ́'n n gẹ́le menian'n-m̀o kọ́alaatin.

¹⁰ Ọ́ man sian diẹ́, Asọ̀nún'n y'ọ́ man nyanmiansù m̀m̀f̀b̀e'n-m̀o m̀o bẹ́ di kpain nún tunminf̀b̀e'n nwun Nyanmian ngele kpili'n m'ọ́ sí nún ọ́.

¹¹ Like'n m'ọ́ jónlúnlún yí nwun daba kẹ́ ọ́ y'ọ́'n, ọ́ nanndí yé Mún Zozi Kilisi sù, ọ́'a man ọ́'a kpín sù.

¹² Kẹ́mọ́ yé de Kilisi yé di, ẹsẹ́ yé nún yí y'a y'ọ́ sọ́anlan munmuan kún'n, yé kunnun ndítì man yé kún. Yé lẹ́ atún yé kọ́ala kẹ́ yé fite Nyanmian anyunnun ahonmunkan nún.

¹³ Ẹjọ́lekpa nún ati, sẹ́ mún nwun yalẹ́ ẹmọ́ dunman nún an, nán bẹ́ man bé nwon bubu bé. Nan ọ́ tì ẹmọ́ anunminnyanmun wọ́ Nyanmian anyunnun.

Pọ́lv ebuvẹ́'n

¹⁴ Ẹhika ati, sẹ́ mún tó mún nyín mún nian junman kpili'n m̀o Nyanmian a lí a man yé nún an, mún kọ́tò mún ja ebue nún aso Síe nún anyunnun.

¹⁵ Síe sọ́'n dunman'n la anwunno ẹ́lọ́ nún así ẹ́wá afilie kọ́alaa aso.

¹⁶ Mìn seŋe yí kē, ɔ nanndi yí anunminnyanmun kpili'n m'ɔ le yí nūn asɔ, ɔ fá yí Wawē'n ɔ wúla emɔ ekala nūn anwɔnsele kpa.

¹⁷ Eŋe, ɔ nanndi emɔ dedi nūn asɔ, ɔ mán Kilisi tánlan emɔ ahɔnlín nūn anun. Mìn seŋe yí kē ɔ mán emɔ sɔ ndian be tánlan Kilisi ehulo nūn anun seŋe kpa.

¹⁸ Mìn seŋe Nyanmian kē ɔ mán emɔ nūn anwɔntie mma'n-mɔ kɔalaatin hɔala be tí yí bɔ kē ehulo'n mɔ Kilisi kulo yé'n tɔ tetele, ɔ tɔ tɔndin, ɔ kɔ anwunno eŋe ɔ tɔ kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn kpa. ɔ tɔ man like nzemunde.

¹⁹ Nyanmian mán emɔ nwún ehulo'n mɔ Kilisi kulo yé'n. ɔ tɔ ananhɔle kē sɔanlan fí ngɔala man kē ɔ nwun yí dede ɔ gua yí bɔ. Nan kɔsɔ, Nyanmian mán emɔ nwún yí kpa bɔkɔɔ like biala anun, nán Nyanmian nyila'n kɔalaatin a han emɔ.

²⁰ Nyanmian Kpili m'ɔ le tunmin m'ɔ fa di junman wɔ yé nūn'n, ɔ kɔala kē ɔ yɔ like biala m'ɔ tala mɔ ye kɔ seŋe anaan mɔ ye kɔ jɔnlín nūn asɔ.

²¹ Yí m'ɔ kɔala like biala yɔ maan ɔ tala sɔ'n, anunminnyanmun hán yí wɔ Asɔnūn nūn anun wɔ Zozi Kilisi dunman nūn cian daa! Amin.

4

Asɔnūn junman'n

¹ Ehi, mìn mɔ yé Mìn dunman nūn b'a tɔ mìn fiadi'n, mìn 'seŋe emɔ mìn bɔtɔ bɛ: Kemɔ Nyanmian a fele emɔ yí nwɔn'n, emɔ bɔ abalabɔ kpa m'ɔ sɔ yí nyín.

² Emɔ bébele be nwɔn asɔ cian daa. Emɔ nyán ahɔnlín betee, eŋe be sí abɔtale. Emɔ fá ehulo be sɔsɔ be nwɔn nūn.

³ Kemɔ Wawē Nwanzan-nwanzan nūn a hohuan emɔ anɔan maan emɔ a yɔ kɔn'n, emɔ bɔ mɔndinlín be tánlan anɔannze sɔ nūn anun wɔ anɔnunjɔ nūn.

⁴ Asɔnūn'n m'ɔ tɔ kē Kilisi anwɔnnaan'n tɔ baa kɔnmgba. Wawē Nwanzan-nwanzan'n kɔsɔ tɔ baa kɔnmgba. Anyindasɔe like'n kɔsɔ mɔ yí tɔ yé Nyanmian a fele emɔ'n tɔ baa kɔnmgba.

⁵ Yé Mìn Zozi tɔ baa kɔnmgba. Dedi'n tɔ baa kɔnmgba. Eŋan'n tɔ baa kɔnmgba.

⁶ Nyanmian m'ɔ tɔ yé kɔalaa yé Sɔ'n tɔ baa kɔnmgba. ɔ sie yé kɔalaatin. ɔ nanndi yé kɔalaa yé sɔ, ɔ di yí junman'n. Eŋe ɔ wɔ yé kɔalaa yé nūn.

⁷ Nan kɔsɔ, Kilisi a nian yí acɛdie nūn anwɔn ɔ'a hye ɔ'a man yé ngɔkɔn ngɔkɔn. Acɛdie sɔ'n tɔ tunmin mɔ be fa be di Asɔnūn nūn anun junman.

⁸ Ehi ati, Ehele Ejɔle'n le kan kē:

*ɔ'a li kunnunmun ɔ'a fɔ anwunno
ɔ nɔn nganga'n-mɔ a hɔ.*

Eŋe ɔ'a hye menian'n-mɔ acɛdie.

⁹ Bé nwan: “ɔ'a fɔ anwunno”. Yí bɔ y'ɔ le benin? Yí bɔ y'ɔ le kē ɔ lili mɔa ɔ juli asie nūn asɔ ewa.

¹⁰ Sɔanlan'n mɔ ɔ'a ju asie nūn asɔ ewa'n, yí kɔnmgba'n yé ɔ'a sa ɔ'a fɔ anwunno eɔ nyanmiansɔ nūn ɔ. ɔ wɔ like biala ati asɔ, eŋe ɔ wɔ eyuadi'n lika kɔalaatin.

¹¹ Yí yé ɔ'a hye acɛdie nūn ɔ. ɔ'a sesie menian'n mmie-mɔ kē yí mmɔfɔe, mmie-mɔ kē yí mgbɔmanfɔe, mmie-mɔ kē Ejɔlekpabɔfɔe yé mmie-mɔ kɔsɔ kē esɔfɔ mɔ be kele like.

¹² ɔ'a sesie be kɔalaa sɔ maan Nyanmian anwɔntie mma'n-mɔ kɔala be di yí junman'n be man Asɔnūn'n m'ɔ tɔ Kilisi anwɔnnaan'n kɔ yí nyunnun.

¹³ Yí die, anin yé kɔalaa yé dedi'n yɔ kɔn ye sɔ Nyanmian Awa'n. Ebele nūn anun, anin yé tɔ a tin, y'a kaci kē Kilisi bɔbɔ muonun kpa bɔkɔɔ.

¹⁴ Yí sò ẹhí anun, anun yẹ ngaci man kẹ mmatonman kón, nán atofu'e-n-mò a nnaka man yé, b'a mmò man yé tanngo tanngo kẹ asutue mgbaha bọ ẹlẹ tanngo tanngo'n.

¹⁵ Nan sẹ yẹ le ehulo yẹ kan ananhòlẹ, yẹ yò ananhòlẹ like a, yẹ 'nyin yẹ tọ Kilisi m'ò lí yé tí'n wò like biala anun.

¹⁶ Sẹ anwonnaan nún akpòlẹ akpòlẹ'n kwalaa a hohuan bé nuan b'a yò kunngun kpa a, ọ fi Kilisi. Yí yé ọ man anwonnaan bòndín nún akpòlẹ akpòlẹ'n kwalaa sisa sò ọ yò munmuan kún ọ. Yí sò ati, sẹ akpòlẹ'n kún biala yò like m'ò sẹ fata nún an, anwonnaan bòndín'n nyin ẹsẹ ọ kpasi ehulo nún anun.

Abalabọ ete'n nún abalabọ kpa'n

¹⁷ Ẹhí, yé Mún dunman nún, ẹ' nwun ejòlẹ mọ mún kan mún fua sò mún kele ẹmọ'n. Nán man ẹmọ bu bé mán'n kẹ bé mọ bẹ nzí man Kilisi'n. Ọ sanlún kẹ ajónlún mgbán-mgbán y'ò wò bé tí anun ọ.

¹⁸ Bẹ nzí man ngele fíí. Ngwan'n mọ Nyanmian fa ce'n, bẹ nnyan man bie. Ọ sanlún kẹ bẹ nzí man yí nwun ejòlẹ fíí bọbọ. Ẹsẹ bé ahúnlún nún a kete sònmán.

¹⁹ Bẹ nzí man nyian. B'a fa bé nwun b'a wula satilífue nyòlẹ'n-mò anun yé ete ngacile ngacile'n kwalaa gua bé nwun efian.

²⁰ Nan ẹmọ diẹ, nán ẹhí yé ẹmọ suanlún wò Kilisi anwun ọ.

²¹ Ẹmọ a tí Zozi anwun ejòlẹ'n kwalaaatín. Ananhòlẹ'n m'ò tọ de Zozi'n, ẹmọ mọ bẹ tí yí menian'n, b'a han b'a hele ẹmọ.

²² Mọ b'a hele ẹmọ'n y'ò le kẹ ẹmọ yáci bé asitanlan daba'n bẹ tó. Asitanlan daba sò'n, anyinbùlù ete m'ò wò nún'n, ọ man ewue.

²³ Ẹmọ mán Nyanmian Wawẹ'n káci ẹmọ ahúnlún'n nún bé ajónlún'n kpa bókò.

²⁴ Ẹmọ bó abalabọ kpa m'ò kele kẹ ẹmọ tí menian nvoólẹ mọ Nyanmian muonun a bọ ọ. Abalabọ kpa sò'n, ọ di kẹ bẹ nwun yí asitanlan sẹsẹ nún anwontie nún, m'ò kele kẹ ẹmọ tí ananhòlẹ nún anun sakpa.

²⁵ Ẹhí ati, ẹmọ yáci ato elie'n. Sòanlan kún biala hán ananhòlẹ héle yí manngun. Ọ sanlún kẹ yẹ tí anwonnaan baa kunmgbá nún anun akpòlẹ akpòlẹ.

²⁶ Sẹ ẹmọ fẹ ẹya a, ẹmọ nían bé nwun kpa nán ẹmọ a ndò man ete nún anun. Nán bẹ fẹ ẹya dede maan alie san sò.

²⁷ Nán bẹ man Abòsanmòn nyan ẹmọ anwun atún fíí.

²⁸ Suanlan m'ò wua'n, ọ yáci yí awue'n. Ọ bó mòndínlún, ọ lí junman. Ọ nyán yí nuan nún alie nán ọ'a nyan bie ọ'a bọka sòanlan m'ò wò emian nún'n.

²⁹ Nán bẹ man ejòlẹ ete fíí fí bé nuan fite. Nan bẹ mán ejòlẹ m'ò tí kpa fí bé nuan fite. Ejòlẹ m'ò man sòanlan dedi'n kò yí nyunnun, ọ bọka bé mọ bẹ le tie'n yé ọ tí kpa ọ.

³⁰ Nán bẹ bó Wawẹ Nwannzan-nwannzan alba. Ọ wò ẹmọ anun maan ẹmọ nwun yí kẹ ẹmọ tí Nyanmian diẹ dede ọ kò ju cian mọ Nyanmian 'de ẹmọ ati kpa bókò'n.

³¹ Ẹmọ yáci akunnun bile eyòlẹ'n nún ẹya ẹfẹ'n, nún menian'n-mò ẹya ẹhan'n nún etetan'n, ọ nún nzoba ẹkpe'n. Ẹmọ yáci ati anun ete ninng'e'n kwalaa bẹ gúa.

³² Nan ẹmọ yó ati anun kpa menian, bẹ húlò bé nwun. Ẹmọ fá bé nwun ete'n-mò bẹ hyé bé nwun kẹ Nyanmian falí ẹmọ diẹ'n hyelí ẹmọ wò Kilisi dunman nún'n.

5

Yuein nún anun menian

¹ Ẹhika ati, kẹmọ ẹmọ tí Nyanmian ehulo mma'n, ẹmọ bó mòndínlún bẹ yó bé ninng'e'n-mò kẹ yí.

² Ɛmɔ mán bé asitanlan'n héle ké ɛmɔ kulo Nyanmian nɔn bé manngɔn-mɔ ké Kilisi a hulo yé dede ɔ'a wu yé dunman nun'n. Ewue'n mɔ Kilisi a wu yé dunman nun'n tɪ ké afɔlɛ nɔn tɛɛ ɛyɛ like m'ɔ tu ɛtɛ'n. Like sɔ'n ban fanlan ké anatlɪ, ɔ sɔ Nyanmian anyin.

³ Ɛmɔ tɪ Nyanmian anwontɛ mma, yí tɪ, nán man bɛ tɪ satɪlɪfɛ nyɔlɛ fíí, anaan basa-basa ɛyɔlɛ ɔ nɔn anyinbɔlɔ bɔbɔ ɛmɔ afian ɛlɔ.

⁴ Kɔasɪanzɛmɔn, agɔlɔbɛnwɔn, ɔ nɔn ɛjɔlɛ ɛtɛ, nán bɛ man bie fíí fɪ bé nɔan fite. Nan like m'ɔ di ké ɛmɔ yɔ'n, y'ɔ le Nyanmian asina.

⁵ Afi, ɛmɔ nwún yí yuein ké sɔanlan biala m'ɔ yɔ satɪlɪfɛ nyɔlɛ, m'ɔ tɪ basa-basa, m'ɔ tɪ acɛbɛ (afi, acɛbɛ ɛyɔlɛ'n tɪ ké amuan ɛsɔ), bé mɔ bɛ yɔ sɔ'n, bie fíí ngo man Kilisi nɔn Nyanmian Belemgbin Mán nɔn anun ɛlɔ lé.

⁶ Nán bɛ man sɔanlan fíí kan mgban-mgban ɛjɔlɛ ɔ laka ɛmɔ. Mgban-mgban ɛjɔlɛ sɔ'n-mɔ ati yé Nyanmian sɪkpɛ'n 'cɪ bé mɔ bɛ nyun nzɔ man yí nɔn ɔ.

⁷ Menian sɔ'n-mɔ, nán bɛ nɔn bé tu nun fíí.

⁸ Daba anɔn ɛmɔ wɔ awosin nɔn anun. Nan sian diɛ mɔ ɛmɔ nɔn yé Mɪn a yɔ sɔanlan munmuan kɔn'n, ɛmɔ wɔ yuein nɔn anun. Ɛhika ati, ɛmɔ nánndɪ ké yuein nun menian.

⁹ Ɔ sanlɔn ké sɔanlan m'ɔ nanndɪ yuein nɔn anun'n, ɔ bɔ bala kpa, ɔ tɪ sɛsɛ, ɛsɛ ɔ kan ananhɔlɛ.

¹⁰ Ɛmɔ bɔ mɔndɪnlɔn bɛ nwún like m'ɔ sɔ Yé Mɪn anyin nɔn angɔnmɪn.

¹¹ Mgban-mgban ninngɛ'n-mɔ mɔ menian'n-mɔ yɔ yí awosin nɔn anun'n, nán bɛ fa bé nwɔn bɛ bɔ bé bɛ yɔ bie. Nan sɛ ɛmɔ nwun yí a, ɛmɔ héle ké ɔ tɪ ɛtɛ.

¹² Menian sɔ'n-mɔ nyɔlɛ'n mɔ bɛ yɔ yí nvialɛ nun'n, sɛ bɛ kan an, ɔ tɪ nyian.

¹³ Nan mɔ bɛ kɔ tu nyɔlɛ sɔ'n-mɔ kwalaa bɛ kɔ gua yuein nɔn anun'n, ké bɛ kpɪn bɛ tɪ yí'n, anɔn b'a nwun yí yuein.

¹⁴ Afi like biala mɔ bɛ nwun yí yuein'n, anɔn ɔ wɔ yuein nun. Yí sɔ ati yé b'a han ké:

Wɔ mɔ ɛ lɛ dafɪ'n, tinngɛ,
Nyanmian anyunnun an, ɔ tɪ ké a wu.

Yí tɪ, fɪ ewue nun jasɔ

nán Kilisi 'ba man ɛ fite yí yuein nɔn anun.

¹⁵ Ɛhɪ ati, ɛmɔ nían bé ɛnanndɛ nɔn asɔ kpa. Nán bɛ nanndɪ ké menian mɔ bɛ nzɪ man ɛjɔlɛ fíí ɔ. Nan ɛmɔ nánndɪ ké mmɛngɛlɛfɛ.

¹⁶ Kɛmɔ mɛlɛ'n mɔ yɛ wɔ nun'n yɔ sɪ'n, tɛmɔn kaan mɔ ɛmɔ kɔ nyan yí'n, ɛmɔ fá lí Nyanmian junman'n kpa.

¹⁷ Ɛhɪ ati, nán bɛ yɔ ké ngɔasɪafɛ'n-mɔ. Nan ɛmɔ bɔ mɔndɪnlɔn bɛ tɪ like mɔ Nyanmian kulo ké ɛmɔ yɔ nɔn abɔ kpa.

¹⁸ Nán bɛ nɔn nzan bɛ bɔ. Ɔ man sɔanlan yɔ ninngɛ basa-basa. Nan ɛmɔ mán Nyanmian Wawɛ'n tánlan ɛmɔ nun kpa.

¹⁹ Ɛmɔ tɔ Izalayɛ aye ɛyɛ ejue ɔ nɔn asɔnɔn ejue bɛ wówula bé nwɔn anwɔnsɛ. Ɛmɔ fá bé ahɔnlɔn'n kwalaaɪn bɛ tɔ ejue bɛ yí Yé Mɪn aye.

²⁰ Yé Mɪn Zozɪ Kilisi dunman nun, ɛmɔ lá Sɪɛ nɔn asɪ dahuu wɔ like biala anun.

²¹ Anyɪnnzɔ'n mɔ ɛmɔ man Kilisi nɔn ati, ɛmɔ bɛbɛlɛ bé nwɔn asɪ bé manngɔn'n-mɔ anyunnun.

Yé nɔn huan

²² Ɛhɪ, ɛmɔ mmalasua'n-mɔ, ɛmɔ bɛbɛlɛ bé nwɔn asɪ bé hun-mɔ anyunnun ké ɛmɔ bɛbɛlɛ bé nwɔn asɪ Yé Mɪn anyunnun'n.

²³ Afi, belenzua sie yí yɪ ké Kilisi kɔsɔ sie Asɔnɔn'n. Asɔnɔn'n m'ɔ tɪ Kilisi anwɔnnaan'n, Kilisi y'ɔ tɪ yí Ngwandɛfɛ nɔn ɔ.

²⁴ Yí sɔ ati, ɛmɔ mmalasua'n-mɔ, ɛmɔ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɩ like biala anun bɛ hun-mɔ anyunnun kɛ Asɔnɩn'n yɔ yí Kilisi anyunnun'n.

²⁵ Ɛmɔ mmelenzua'n-mɔ kɔsɩ, ɛmɔ húlɔ bɛ yɩ-mɔ kɛ Kilisi hulolɩ Asɔnɩn'n dede ɔ wuli yí dunman nun'n.

²⁶ Ɔ'a yɔ yí sɔ ɔ'a fa yí nwan ejɔlɛ'n nɔn nzue ɔ'a bia Asɔnɩn'n, ɔ'a man yí nwɔn a ti ɔ'a fata Nyanmian.

²⁷ Afi, Kilisi kulo kɛ Asɔnɩn'n fite yí muonun yí nyunnun anunminnyanmɔn nun, mɔ efian fíi nɔn like ɛtɛ fíi nnɔn man yí nwɔn. Yí nwɔn a ti, bɛ nnyan man yí nwɔn ejɔlɛ ɛtɛ fíi bɛ ngan man.

²⁸ Kɛ Kilisi kpɩn kulo Asɔnɩn'n, mmelenzua'n-mɔ kɔsɩ húlɔ bɛ yɩ-mɔ kɛ bɛ muonun bɛ kulo bɛ nwɔn'n. Sɔanlan m'ɔ kulo yí yɩ'n kulo yí muonun yí nwɔn.

²⁹ Afi, sɔanlan fíi kpɔlɩ man yí sɔanlan baka'n lé. Nan ɔ di alie ɛsɛ ɔ nian yí nwɔn kɛ Kilisi nian Asɔnɩn'n asɔ'n.

³⁰ Asɔnɩn'n m'ɔ ti Kilisi anwɔnnaan'n, yí akpɔlɛ akpɔlɛ'n y'ɔ le yé.

³¹ Eɛlɛ Ejɔlɛ'n nwan: *Ehika ati, belenzua'n fɩyɩsɩ nɔn yí nɩn abɔ anwɔn 'bajaso. Ɔ fa yí nwɔn bɔ yí yɩ nán bɛ munnyuan'n bɛ yɔ sɔanlan munmuan kɔn.*

³² Ajaa nɩn anwɔn ejɔlɛ sɔ'n, mɩn nian an, anɩn ɔ tɔ de Kilisi nɔn yí Asɔnɩn'n. Ejɔlɛ sɔ'n ti nɩvialie nɩn ejɔlɛ kpɩli kpa.

³³ Ejɔlɛ'n kwalaa kwalaa'n y'ɔ le kɛ belenzua biala húlɔ yí yɩ kɛ yí muonun ɔ kulo yí nwɔn'n. Balasua biala kɔsɩ mán yí hun anyunnɔ.

6

Mmatɔnman'n-mɔ nɔn bɛ sɩ nɔn bɛ nɩn

¹ Ɛmɔ mmatɔnman'n-mɔ, kɛmɔ ɛmɔ nɔn yé Mɩn a yɔ sɔanlan munmuan kɔn'n, ɛmɔ mán bɛ nyɩn sɔ bɛ sɩ nɔn bɛ nɩn. Ɔ sanlɩn kɛ yí sɔ ti kpa.

² Nyanmian mala'n lɛ keke kɛ: “Man wɔ nyɩn sɔ wɔ sɩ nɔn wɔ nɩn.” Ɔ ti alimɔa mala mɔ b'a bɔ anɔhɔba b'a tɔ sɩ kɛ:

³ “Nán wɔ asitanlan nɩn a yɔ kpa ɛsɛ a hye asɩe nɩn asɔ.”

⁴ Ɛmɔ mɔ ɛmɔ ti siɛ'n kɔsɩ, nán man ɛmɔ kan ɛmɔ mma'n-mɔ ɛya. Nan ɛmɔ tá bɛ bɛ héle bɛ ngele, ɛsɛ ɛmɔ tɩnnge bɛ wɔ yé Mɩn atɩn diɛ nɩn asɔ.

Nganga'n-mɔ nɔn bɛ mɩn-mɔ

⁵ Ɛmɔ mɔ ɛmɔ ti nganga'n, ɛmɔ mán bɛ nyɩn sɔ bɛ mɩn-mɔ mɔ bɛ wɔ asɩe nɩn asɔ ewa'n kpa. Ɛmɔ yí bɛ kunnun bɛ sɔ bɛ kɛ Kilisi yê ɛmɔ lɛ sɩ yí ɔ.

⁶ Ɛmɔ amɩn'n-mɔ anyunnun, nán man ɛmɔ yɔ kɛ menian mɔ bɛ lɛ di junman bɛ kpɔnnɛ ɛfɔa, kɔsɩ bɛ kaci bɛ nzin an, anɩn ɛmɔ a bubu bɛ sa nɔn bɛ ja b'a tanlan sɩ. Nan ɛmɔ yí bɛ kunnun bɛ yɔ like mɔ Nyanmian kulo kɛ Kilisi ngɔa'n-mɔ yɔ'n.

⁷ Ɛmɔ fá ahɔnlɩn kpa bɛ lí kanga junman'n kanlanman. Ɔ ti kɛ yé Mɩn yê ɛmɔ lɛ di man yí, nan nán kulo menian'n-mɔ ala yê ɛmɔ lɛ di man bɛ ɔ.

⁸ Ɛmɔ káci kɛ sɔanlan biala, sɛ ɔ ti kanga o, sɛ ɔ ti man kanga o, yí junman kpa m'ɔ kɔ lí'n, ɔ 'nyan yí nwɔn ahátua m'ɔ fata'n yé Mɩn asa nun.

⁹ Ɛmɔ mɩnlɩan'n-mɔ kɔsɩ mɔ bɛ lɛ nganga'n, ɛmɔ yɔ bɛ kpa. Nán bɛ keke bɛ ahulɔwɔa. Ɛmɔ káci kɛ ɛmɔ muonun kɔsɩ ti Kilisi ngɔa. Ɛmɔ nɔn bɛ, ɛmɔ Amɩn'n ti kɔn. Ɔ ti anwunno. Yí diɛ, ɔ nnian man sɔanlan nyunnun ɔ mmu man yí bɩ.

Nyanmian elɛ nɩn anwɔn nɩnnge'n-mɔ

¹⁰ Mɩn kalata nɩn agualie nɩn, mɩn kan mɩn keke ɛmɔ kɛ ɛmɔ kpɔnnɛ anwɔnsɛlɛ'n sɔanlan munmuan kɔn'n mɔ ɛmɔ nɔn yé Mɩn b'a yɔ'n, ɔ nɔn yí tunmin kpɩli nɩn anɩn.

¹¹ Ɛmɔ fá Nyanmian ɛɔɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa bɛ sɛ bɛ nwɔn. Ɛmɔ fá sɛ bɛ nwɔn nán ɛmɔ a huala bɛ ja nun jinlan wɔ Abɔnsanmɔn naka junman'n m'ɔ di nɔn anyunnun.

¹² Ɔ sanlɔn kɛ nán kulo menian'n-mɔ yɛ yɛ nɔn bɛ le ɛɔɛ ɔ. Nan anwunno ɛɔ mmɔfɔɛ ati anun ɛtɛ'n-mɔ, bɛ mɔ bɛ di kpain, tunminfɔɛ nɔn bɛ mɔ bɛ sie awosin mán'n mɔ bɛ ti yɛ mgbɔfɔɛ'n yɛ yɛ nɔn bɛ le ɛɔɛ ɔ.

¹³ Ɛhika ati, ɛmɔ fá Nyanmian ɛɔɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa bɛ sɛ bɛ nwɔn! Yí diɛ, cian mɔ kpɔfɔɛ'n kɔ han ɛmɔ'n, ɛmɔ 'kuala yí nyunnun jinlan bɛ nɔn yí kɔn dede bɛ di yí sɔ kunnunmun, anɔn ɛmɔ tɛ jin bɛ ja nun kpunndiin.

¹⁴ Yí ti, ɛmɔ bɔbɔa bɛ nwɔn kpa bɛ sɛ. Ɛmɔ mán ananhɔɛ'n tánlan ɛmɔ anun. Ananhɔɛ'n ti kɛ nzalafu'n beletɛ'n m'ɔ hyi yí taladiɛ nun asu'n. Sɛsɛ ɛyɔɛ'n mɔ Kilisi a man ɛmɔ a yɔ wɔ Nyanmian anyunnun'n, ɔ káci kɛ ɛmɔ ɛɔɛ taladiɛ. Taladiɛ sɔ'n ti bulalɛ. Bɛ wula bɛ sisa bɛ hue'n.

¹⁵ Ɛmɔ mán bɛ nwɔn tɛ bɛ bɔ Ɛjɔɛkpa'n m'ɔ man alɔacɛɛ'n. Ɔ ti kɛ ɛɔɛ mgbabɔa mɔ nzalafu'n wula ɔ.

¹⁶ Ɛmɔ tíla dedi nɔn anun bɛ sisa bɛ nwɔn. Ɔ ti kɛ ɛɔɛ nɔn anun ɛbɔn tɛtɛɛ'n mɔ nzalafu'n tíla ɔ sisa yí sɔanlan baka'n, nán taa nɔn aɔ nɔn dadɛɛ'n-mɔ a ngan man yí. Sɛ ɛmɔ yɔ yí sɔ a, ɛmɔ 'ba huala Abɔnsanmɔn taa'n-mɔ kwalaa mɔ b'a sɔ gɔgɔhɔn'n nonuan.

¹⁷ Ngɔan'n mɔ Ngɔandefɔɛ Zozi a man ɛmɔ'n, ɔ ti kɛ nzalafu'n bulalɛ kele'n m'ɔ sɔ'n. Ɛmɔ fá Nyanmian Anɔan Ɛjɔɛ'n mɔ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n fa man ɛmɔ'n bɛ lí junman kɛ nzalafu'n fa yí dadɛɛ'n di'n.

¹⁸ Mɛɛ biala anun, ɛmɔ tánlan Nyanmian Wawɛ nɔn anun bɛ sɛɛ Nyanmian. Ɛmɔ mán bɛ nyɔn kpála bɛ tánlan mmɔtɔɛ nɔn anun cunnjin kpa. Ɛmɔ sɛɛ Nyanmian bɛ mán yí anwɔntɛ mma'n-mɔ kwalaaɛn.

¹⁹ Ɛmɔ sɛɛ Nyanmian bɛ mán mín kɔsɔ maan ɔ fá ɛjɔɛ m'ɔ di mɔ mɔn kan nɔn ala ɔ wúla mín nɔan. Ɔ mán n nyán anwɔnseɛ m mɔ nɔɔɛɛ Ɛjɔɛkpa'n n géɛ menian'n-mɔ.

²⁰ Ɛjɔɛkpa sɔ'n mɔ n di sɔ bɔfɔɛ, mɔ yí ti yɛ b'a bɔ mín kpaun'n, ɛjɔɛ mɔ Nyanmian kulo kɛ mɔn kan'n, ɔ mán n nyán anwɔnseɛ n gán.

Ngalɛ nɔn nyila

²¹ Tisiki m'ɔ ti yɛ ehulo anianman'n, ɔ sɔ Kilisi ananhɔɛ nɔn ɔ bɔka mín yɛ di yɛ Mɔn junman'n. Ɔ 'ba bɔ kwalaa kwalaa'n ɔ kele ɛmɔ, nán ɛmɔ a nwun ɛjɔɛ mɔ ɔ'a tɔ mín'n.

²² Ɛhika ati, mɔn sɔan anianman sɔ'n ɛmɔ anwɔn ɛɔ maan ɔ kan kele ɛmɔ kɛ yɛ ti akpɔɛ, nán ɛmɔ ahɔnɔn a tɔ bɛ kunnun b'a nyan anwɔnseɛ.

²³ Sɛ Nyanmian Kpili nɔn yɛ Mɔn Zozi Kilisi cíci anianman'n-mɔ kwalaa alɔa, bɛ mán bɛ nyán ehulo, ɔ nɔn dedi.

²⁴ Bɛ kwalaa mɔ bɛ le ehulo m'ɔ le man ayuelɛ bɛ kulo yɛ Mɔn Zozi Kilisi'n, Nyanmian nwún bɛ nwɔn anwunnɔɛ.

PŎLU KALATA'N M'Ŏ HELELI NWANLIN FILIPO ASONIN MMA'N-MŎ'N

M'ŏ wŏ nun'n

Filipŭ tɪ Masedŭanin mân nun anun kulo kpili'n kŭn. Aboloci mân nun, alimŭa kulo'n mŏ Pŏlv hŏli sŭ ɔ bŏli Asonun nun anun (Junman 16.11-40). Mŏ Pŏlv fi ebele ɔ hŏli yê Mɪn junman nun elie kulo nvɔfŏle asu'n, Filipŭ asonun mma'n-mŏ kŏ nwan yí esika bɛ kŏ buka yí. Kalata ehɪ anun, Pŏlv lɛ da Filipŭ asonun mma'n-mŏ asɪ wŏ acɛdiɛ'n mŏ bɛ nanndɪli anianman bian Epafoloditi asu bɛ falɪ nwanlin yí'n. Anun b'a tŭ Pŏlv fiadi. Nan mŏ yí sa hanlin acɛdiɛ sŏ'n, ɔ lili yí nwŏn fɛ kpa.

Kalata nun ati 1.1-26 yɛ nwun yí kɛ Nyanmian anyunnun, Pŏlv sɪ Filipŭ asonun mma'n-mŏ anwŏn yɛ yê ɔ lɛ bŏ yí fiadi nna'n m'ŏ la nun anun amannɛ kele bɛ. Kalata nun ati 1.27-2.18, Pŏlv lɛ fa tŭ asonun mma'n mŏ anyunnun kɛ bɛ mán bɛ nwan sɛ bɛ nwŏn, bɛ bɛbele bɛ nwŏn asɪ, bɛ mán bɛ nwŏn anyunnzŏ. Kalata nun ati 2.19-30, Pŏlv lɛ kan Timote nŭn Epafoloditi m'ŏ sŭanlin bɛ Filipŭ elɔ nun ejŏle. Kalata nun ati 3, Pŏlv lɛ kannzŭ Filipŭ asonun mma'n-mŏ wŏ bɛ mŏ bɛ kekele Zufu mala ninngɛ nun anwŏn. ɔ sanlin kɛ menian sŏ'n-mŏ kekele kɛ bɛ mŏ bɛ tɪ man Zufu'n, ɔ di kɛ bɛ kpɛ bɛ mmian nun nán b'a sŏ Nyanmian anyun. Pŏlv nwan bɛ nían yí enanndiɛ diɛ nun asu, yí bu y'ŏ lɛ kɛ bɛ fá bɛ nwŏn bɛ mán Zozi Kilisi bakŏɔ. Kalata nun ati 4, Pŏlv lɛ man bɛ afutu, ɛsɛ ɔ lɛ bŏ sŭ biekun kɛ bɛ acɛdiɛ'n-mŏ anwŏn, ɔ sɪ bɛ nwŏn yɛ.

Ahɪn ebisa

¹ Mɪn Pŏlv, mɪn nŭn Timote mŏ yɛ tɪ Zozi Kilisi ngŭa'n, yê yê yɛ lɛ kele kalata ehɪ yɛ nwan ɛmŏ mŏ bɛ wŏ Filipŭ kulo nun asu ebele nun ɔ. ɛmŏ kwalaa mŏ Zozi Kilisi a man ɛmŏ anwŏn a tɪ'n, Asonun nun asu mgbain'n-mŏ nŭn bɛ bukafuɛ'n-mŏ, yɛ 'bisa ɛmŏ ahɪn.

² Nyanmian m'ŏ tɪ yê Sɪ'n, ɔ nŭn Zozi Kilisi m'ŏ tɪ yê Mɪn'n, bɛ nwún ɛmŏ anwŏn anwunnvɔe ɛsɛ bɛ mán ɛmŏ alɔa cíci bɛ nwŏn.

³ Ehɪ, cian biala mŏ mɪn tɪ kŏ kpun ɛmŏ asu'n, mɪn da Nyanmian asɪ wŏ ɛmŏ dunman nun.

⁴ Mɛle biala mŏ mɪn 'sɛle Nyanmian mɪn man ɛmŏ kvalaatin'n, mɪn di yí nwŏn fɛ.

⁵ ɔ sanlin kɛ, alimŭa cian'n mŏ n juli ɛmŏ elɔ mŏ ɛmŏ leli Ejŏlekpa'n bɛ lili'n, ɛmŏ bukalɪ mɪn maan m mŏli Ejŏlekpa sŏ'n n gelesi menian'n-mŏ dede ɔ'a ju ɛnɛ.

⁶ Yí tɪ, mɪn de mɪn di kɛ Nyanmian mŏ ɔ'a li junman kanlanman sŏ nun ɛmŏ afian elŏ'n, ɔ 'sesie yí kpa man ɛmŏ dede ɔ ju Kilisi Zozi ewale cian.

⁷ ɔ tɪ sɛsɛ kɛ n nyán ɛmŏ kwalaa anwŏn ajunlin sŏ, ɔ sanlin kɛ ɛmŏ anwŏn cian mɪn kpa. Nyila'n mŏ Nyanmian a yeyila mɪn'n, bie a han ɛmŏ. Afi, mɛle mŏ n na fiadi sua nun anun mŏ ngŏnzŏngŏnzŏ'n gua mɪn sa'n, ɛsɛ kŭsŭ, mɛle mŏ bɛ nŭn mɪn kŏ fite mgbain'n-mŏ mŏ bɛ di ejŏle'n-mŏ aja sŭ'n, mŏ mɪn nyan atun mɪn bŏ Ejŏlekpa'n mɪn kekele nun kɛ ɔ tɪ ananhŏle sakpa'n, ɛmŏ nŭn mɪn. Sɛ n na fiadi sua nun anun an, anaan sɛ mɪn nyan atun mɪn bŏ Ejŏlekpa'n mɪn kekele menian'n-mŏ nun kɛ ɔ tɪ ananhŏle ejŏle a, ɛmŏ nŭn mɪn yê yɛ bŏ ɔ.

⁸ Nyanmian muonun di mɪn adanzɛ kɛ mɪn kulo ɛmŏ kvalaatin kpa kɛ Zozi Kilisi kulo ɛmŏ'n.

⁹ Ehi, mun se le Nyanman ke ehulo'n mɔ emɔ kulo yí'n, ɔ non mɔ emɔ fa kulo bé nwɔn'n, ɔ mán ehulo sɔ'n hó yí nyunnun. Ɔ mán emɔ sí Nyanman be hó bé nyunnun, ese ɔ mán emɔ nwún ngele kpa.

¹⁰ Afi, mun kulo ke emɔ nyan anyan be nwun like m'ɔ ti kpa ɔ non like m'ɔ ti man kpa'n kusu angonmun. Yí die, anin cian mɔ Kilisi 'sa ba'n, emɔ anwɔn ti nán b'a ndu man bé nyunnun.

¹¹ Zozi Kilisi 'ba man emɔ yɔ nyɔle mgbakpa ngonmun m'ɔ sɔ Nyanman anyin. Menian'n-mɔ nwun yí sɔ a, be 'ba yí Nyanman aye be wula yí anunminnyanmon.

¹² Ehi, anianman-mɔ, mun kulo ke emɔ nwun yí ke fiadi'n mɔ b'a tɔ mín'n, ɔ'a man Ejolekpa nun a nga man nviale nun nán ɔ'a hó yí nyunnun.

¹³ Afi, nzalafu'n-mɔ kwalaa'in mɔ be sisa belemgbin kpain nun awulo'n, ɔ non ehunlun-mɔ, bé kwalaa be si ke Kilisi mɔ mun sɔ yí'n dunman nun ati yê n na fiadi ɔ.

¹⁴ Anianman'n-mɔ mɔ be de yê Mun be di nun a nwun yí ke n na fiadi, kusu be dɔɔn b'a nzulo man kón. B'a nyan anwɔnsele be le kan Nyanman Anwan Ejole'n be kele menian'n-mɔ.

¹⁵ Ɔ ti ananhɔle ke ejujue'n mɔ mmie-mɔ non mun le juju'n, ɔ non akpɔlɔwa esue ajonlun'n, yí ti y'ɔ man be bɔ Kilisi Ejolekpa nun ɔ. Nan mmie-mɔ kusu die, b'a yí bé kunnun be le bɔ Ejolekpa sɔ'n.

¹⁶ Bé mɔ b'a yí bé kunnun sɔ'n, be si ke Nyanman a man mín junman ke m mɔ Ejolekpa'n n géle menian'n-mɔ, ese n géle bé nun ke ɔ ti ananhɔle ejole.

¹⁷ Bé mɔ be non mun le juju'n, be 'kan Kilisi ejole nian an, be nyí man bé kunnun. Nan ejujue ajonlun yê be fa be di junman nun ɔ. Kemɔ n na fiadi'n, bé nwan be 'yɔ sɔ nan be wula mín akpue.

¹⁸ Se be yí bé kunnun e, se b'a nyí man bé kunnun e, nán ehi y'ɔ cian bɔbɔ ɔ. Nan m'ɔ cian'n y'ɔ le ke be le bɔ Kilisi Ejolekpa'n be kele menian'n-mɔ. Mun di yí nwɔn fe ke be le bɔ Kilisi Ejolekpa nun ɔ. E se mun 'di yí nwɔn fe biekun.

¹⁹ Ɔ sanlun ke emɔ mmɔtɔe'n-mɔ adawɔloman, ɔ non Zozi Kilisi kusu Wawe'n m'ɔ suan mín'n, mun si ke mun 'nyan yí kwalaa asu nvasue.

²⁰ Afi, mɔ mun kpɔndɛ'n y'ɔ le ke nán man mun yɔ anyunnunguasie like fíí. Nan se mín nyin wɔ sɔ o, se mun wu o, menian'n-mɔ anyunnun, mín swanlan baka'n 'wula Kilisi anunminnyanmon kpa bɔkɔ ene ɔ non cian daa.

²¹ Ɔ sanlun ke mín die, se n di asi a, n di mun man Kilisi. Se mun wu kusu a, mun nyan sɔ nvasue, afi mun 'kɔ yí nwɔn elo.

²² Nan se ɔ di mɔ mun nyan ngɔan mun di junman kpa biekun an, anaan se ɔ di mɔ mun wu a, mun nnwun man kɔn mɔ mun 'fa ɔ.

²³ M'an ha ninnge nnyuan sɔ'n-mɔ afian. Mun kulo ke mun fi mân ehi anun mun jasɔ mun kɔ Kilisi anwɔn elo. Asitanlan sɔ'n ti kpa man mín.

²⁴ Nan kusu emɔ dunman nun, ɔ ti cunnjun kpa ke n dánlan ewa.

²⁵ Kemɔ mun nwun yí ke ebele die'n y'ɔ ti fɔón'n, mun si ke mun 'ka ewa. Mun 'ka ewa mun boka emɔ kwalaa'in maan bé dedi'n kɔ yí nyunnun be di yí nwɔn fe.

²⁶ Yí ti, se be yí mín fi fiadi nun anun nán ye nwun yé nwɔn emɔ elo biekun an, emɔ 'di mín nwɔn ndutue kpili kpa wɔ Zozi Kilisi dunman nun.

²⁷ Ehi, mɔ ti cunnjun kpa'n y'ɔ le ke, emɔ nánndi ke Kilisi Ejolekpa'n kele'n. Yí die, se mun ba emɔ abusu efua o, se m'an mma man emɔ abusu efua o, anin mun ti ke emɔ jin bé ja nun, emɔ ajonlun'n ti kɔn, emɔ abu ti kɔn be le kpili Ejolekpa'n m'ɔ man be nyan dedi nun ati.

²⁸ Nán be man menian mɔ be kpɔ ɛmɔ'n nyan atɔn be nwonwunlan ɛmɔ. Se ɛmɔ a mman man bé atɔn an, ɔ ti nzɔle ɔ kele bé ke b'a minlin. Nan m'ɔ tɔ de ɛmɔ'n, ɔ ti nzɔle ɔ kele ke ɛmɔ nanndi ngwan atɔn nɔn asɔ. Ehi fi Nyanmian ɛɔ.

²⁹ ɔ sanlin ke Nyanmian a nwɔn ɛmɔ anwɔn anwunnvoe ke ɛmɔ lé Kilisi be lí. Nán ke ɛmɔ lé yí be lí mgban ɔ, nan ɛmɔ nwún yí ti yale be bóka sɔ.

³⁰ Afi kikaala die, ɛmɔ le bóka mɔn maan ye kɔn. Kwan sɔ'n mɔ ɛmɔ nwunlin ke mɔn kɔn yí daba'n, kɛmɔ ɛmɔ muonun si'n, kwan kɔnmgba sɔ'n yê n de kɔn ɔ.

2

Anwɔnmɛbeɛ nɔn anwannze elie'n

¹ Ehika ati, se dedi'n mɔ ɛmɔ le yí Kilisi anɔn'n jin yí ja nɔn, se yí ehulo'n wɔ ɛmɔ anɔn, se ɛmɔ nɔn Wawe Nwannzan-nwannzan'n di anwannze, se ɛmɔ amanngɔn'n-mɔ anwɔn cian bé be bóka bé a,

² anɔn ɛmɔ mán bé nɔan sé bé nwɔn, be húlo bé nwɔn, ɛmɔ ajɔnlɔn yó kɔn, ese ɛmɔ amanmuo'n yó kɔn nán mɔn lɔa a cici kpa bákɔɔ.

³ Nán be fa ejujue ajɔnlɔn be yɔ like fíí, ese nán be yɔ like be fa be tu bé nwɔn mgban sɔa. Nan ɛmɔ bébeɛ bé nwɔn asɔ bé manngɔn'n-mɔ anyunnun, ese sɔanlan kɔn biala bú yí manngɔn'n-mɔ ke be ti kpa be tala yí.

⁴ Sɔanlan fíí n'ɔ man yí ngɔnmɔn yí kɔ ɛsê'n cian yí, nán ɔ nían ehɔnlɔn-mɔ kɔsɔ lika.

⁵ ɛmɔ nían Kilisi Zozi amanmuo nɔn asɔ be bú bie.

⁶ Zozi Kilisi m'ɔ ti Nyanmian'n, ɔ'a ngele man yí nwɔn ke yí tikpe y'ɔ le Nyanmian.

⁷ Nan yí ninngɛ'n-mɔ kwalaa m'ɔ le yí'n, ɔ sielɔ yí ahanmian ɔ kacili akɔa.

ɔ falɔ yí nwɔn fɔlali menian'n-mɔ anɔn, ɔ kaci yí nwɔn ke kulo sɔanlan.

⁸ ɔ bebeɛɛ yí nwɔn asɔ yí nyin sɔli Nyanmian dede ɔ wuli anyunnunguasie ewue kɔlɔwa nɔn asɔ.

⁹ Ehika ati kɔsɔ yê Nyanmian a kuku yí sɔ,

ese dunman'n m'ɔ ɔ'a tɔn yí'n, ɔ ti dunman m'ɔ sɔ ebɔe ɔ tala dunman'n kɔlaatin.

¹⁰ ɔ man Zozi dunman nɔn, nyanmiansɔ ɛɔ ɔ,

asie asɔ ewa ɔ, asie bɔ ɛɔ ɔ,

biala 'gua yí nanngɔnlɔnman asɔ

¹¹ ɛsɛ ɔ 'kan ke Zozi Kilisi ti yê Mɔn.

Ebeɛ nɔn anɔn yê anunminnyanmɔn 'kan Nyanmian m'ɔ ti Siɛ nɔn ɔ.

ɛmɔ tá ke nzalama

¹² Ehika ati, ehulo mma, mɔ anɔn n wɔ ɛmɔ afian ɛɔ'n, ejɔle'n mɔ n ganlin n geɛɛ ɛmɔ'n, tɛmɔn biala ɛmɔ di sɔ. Eɛ kikaala mɔ n nnɔn man ɛmɔ afian ɛɔ'n, ɔ ti cunnjin kpa ke ɛmɔ lí mɔn ejɔle nɔn asɔ. ɛmɔ mán ejɔle sɔ'n hían be cunnjin kpa, be nían bé asitanlan nɔn asɔ kpa nán b'a ndɔ man ɛte nɔn anɔn.

¹³ ɔ sanlin ke Nyanmian y'ɔ di junman ɛmɔ afian ɔ man ɛmɔ kwalaa be yɔ like m'ɔ kulo nɔn ɔ.

¹⁴ Like kwalaa mɔ ɛmɔ 'yɔ'n, nán be juɔ bé konvin abɔ, ese nán be hyɔhyɔn bé bɔ asɔ.

¹⁵ Yí die anɔn ɛmɔ anɔn fi nán sɔanlan fíí a ndu man ɛmɔ anyunnun. ɛmɔ mɔ be ti Nyanmian amma mɔ be wɔ etefɔe'n-mɔ nɔn abɔle mma'n-mɔ afian asie nɔn asɔ'n, ɛmɔ tá ke nzalama

¹⁶ Be bó ngwan ejole'n be héle bé. Se emó yó yí sò a, Kilisi ewale cian'n, mún 'di emó anwón fè. O sanlín kè anin mín junman'n nòn mín efè mò n veli emó afian elò nún a nyo man mgban.

¹⁷ Se bóbó o di mò be kun mín an, be 'fa mín ngwan'n be boka emó dedi nún aso be fite Nyanmian anyunnun ke afólie. Se o yó sò a, mún di yí nwón fè ese mún nòn emó kwalaaatin yé 'di yí nwón ndutue.

¹⁸ Emó kúso, emó lí yí nwón fè ese emó nún mín yé lí yí nwón ndutue.

¹⁹ Ehika ati, mún de mún di kè yé Mún Zozi man atin an, o ngo hye man, mún 'ba man Timote ba emó anwón elò. Yí die, anin o ba o bò emó anwón elò amannie o kele mín maan mín lua cici.

²⁰ Afi yí ngonmún ala y'ò wò ewa o boka mín o. Ese yí ngonmún ala yé emó anwón ejole cian yí kpa sakpa o.

²¹ Nan bé bọ nga'n-mò kwalaaatin die, bé ti anwón die yé be le kponnde o, nan Zozi Kilisi die'n njian man bé.

²² Emó muonun sí kè b'a sò Timote b'a nian b'a nwun yí kè o kuala Zozi junman'n di. O sanlín kè o'a boka mín kè baa boka yí sí'n maan m'an bò Ejolekpa'n.

²³ Se mún nwun mín asitanlan nún anun yuein kaan ala, mún de mún di kè mún 'ba man Timote ba emó anwón elò.

²⁴ Mún nwun yí fón kè yé Mún dunman nún, o ngo hye man, mún 'ba a nian emó abusu.

²⁵ Ehi, mún nian an, o ti cinnjin kè m mán Epafoloditi sá yí nzin emó anwón elò. Yí mò emó falí like manlín yí kè n vá m móka mín nwón'n, o ti mín manngón. O boka mín junman elie nún anun o nòn kuan nún anun.

²⁶ Yí lua dò emó kwalaa kpa. Nan mele mò emó tilí kè o'a fuke'n, o lili yí nwón yale.

²⁷ O fukeli sakpa dede o ka m'ò wu o. Nan Nyanmian a nwun yí nwón anwunnvoe. Nán kè yí ngonmún yí nwón anwunnvoe ala yé Nyanmian a nwun yí o, nan o'a nwun mín kúso mín nwón anwunnvoe. O sanlín kè mín yé ahan mún 'nwun amannie kpili nún o.

²⁸ Yí ti, mún kan mín nwón mún man o tó emó elò. Yí die, se emó nwun yí a, anin emó alba cici maan mín kúso mín ti da.

²⁹ Yí sò ati, yé Mún dunman nún, emó lé yí atin kanlanman kpa. Menian mò be ti kè yí'n, emó féli bé.

³⁰ O sanlín kè Kilisi dunman nún ati yé ahan o 'wu o. Mín eboka ati yé ahan o 'wu o, afi, like'n mò emó falí swanlan yí kè o fá béle mín'n, emó muonun ngwala man yí nún ba.

3

Kè be kpín be kaci sesejue wò Nyanmian anyunnun'n

¹ Yí be-yue-asie, anianman-mò, emó lí ndutue wò yé Mún dunman nún. O nji man mín kè n géle emó biekun nán n vúnlan ejole'n mò m'an lí mba m'an han m'an hele emó nún anun. O sanlín kè o ti kpa man emó kè n yó yí sò.

² Yí ti, emó síe bé nwón ye wò bé mò be bò bala ete nún anwón. Be ti kè njua-mò, be di junmannvule, bé nwan b'a kpe bé mmian nún, kúso o ti man sò.

³ Nan Nyanmian amma kpa'n-mò y'ò le yé, nan nán bé o. Afi, yé die, Wawe Nwananzan-nwananzan'n y'ò boka yé maan yé sò Nyanmian o. Yé anunmin-nyanmún'n y'ò le Kilisi Zozi, nan nán anwónnaan nún anun ninng'e'n-mò anun yé yé fa yé dedi'n yé wula o.

⁴ Nan se anwɔnnaan nɔn anun ninng'e'n-mɔ yɛ bɛ yɔ bɛ nyan bɛ ti a, mɔn kɔsɔ mɔn kɔala fa tu mɔn nɔwɔn. Yɛ ti, se sɔanlan bie de di kɛ ninng'e sɔ'n-mɔ y'ɔ yɔ a, ɔ nyan yɛ ti a, mɔn kɔsɔ mɔn kɔala fa tu mɔn nɔwɔn maan ɔ tala sɔ.

⁵ ɔ sanlɔn kɛ bɛ wɔlɔ mɔn n nɔlɛ ɛɛɔvɛ yɛ bɛ kpɛlɔ mɔn mmian nun ɔ. B'a wɔ mɔn Zɔfɔ. Mɔn di Bunnzɔamun afɛlɛ. Mɔn sɔ mɔn mɔn nɔn tɔ Ebele. Zɔfɔ mala fã'n mɔ anun mɔn di'n y'ɔ le Falisifvɛ'n-mɔ diɛ'n.

⁶ Mɔn fã diɛ nɔn anun, anun mɔn nɔwɔn tɛ mɔn dede mɔn kele yɛ Mɔn Zozi Kilisi Asɔnɔn nɔn anun menian'n-mɔ aɔhɔlɔwa. Kɛmɔ mɔn kulo kɛ mɔn kaci sɛsɛfɔvɛ nɔn atɔ, anun mɔn di Zɔfɔ'n-mɔ mala'n kɔalaa asɔ dede bɛ nyan man mɔn nɔwɔn ejɔlɛ ɛtɛ fɛfɛ bɛ ngan man.

⁷ Daba, anun mɔn nyan ninng'e sɔ'n-mɔ asɔ nvasɔvɛ. Nan kɔkaala diɛ, Kilisi dunman nun, mɔn mmu man ninng'e sɔ'n-mɔ like fɛfɛ.

⁸ Afɛ, kɛ m'an kpɔn m'an sɔ Zozi Kilisi m'ɔ tɔ mɔn Mɔn'n, like fɛfɛ tɔ man kpa ndala man yɛ ɛsɛ'n. Ninng'e'n kɔalaa mɔ anun mɔn nyan sɔ nvasɔvɛ'n, Kilisi Zozi dunman nun, m'an yaci m'an gua. Mɔn bu ninng'e sɔ'n-mɔ kɔalaa kɛ fɔfɔvɛ sɔ ewula. ɔ sanlɔn kɛ mɔn kulo kɛ mɔn fa mɔn nɔwɔn mɔn bɔ Kilisi

⁹ mɔn nɔn yɛ yɛ yɔ kɔn. Nán sɛsɛ ɛyɔlɛ'n mɔ bɛ di mala nɔn asɔ bɛ kaci'n yɛ mɔn kpɔndɛ ɔ, nan sɛsɛ ɛyɔlɛ'n mɔ sɔanlan de Zozi Kilisi di a ɔ kaci'n yɛ mɔn kpɔndɛ ɔ. Sɛsɛ ɛyɔlɛ sɔ'n diɛ, dedi nɔn anwɔn yɛ Nyanmian nɔn maan bɛ kaci ɔ.

¹⁰ Mɔn nzusue'n kɔalaatin y'ɔ le kɛ mɔn nɔn Zozi Kilisi yɛ y'ɔ kɔn, n nɔwɔn yɛ tunmin'n m'ɔ man ɔ fi ewue nun tinngelɛ'n, n nɔwɔn amannɔnhunlun'n bie ɛsɛ n wɔ kɛ yɛ

¹¹ nán ewuetinng'e ɔan'n, mɔn kɔsɔ m'an nyan ngɔan.

¹² Nán kɛ mɔn sa a han ahatua nɔn ɔ, anaan kɛ mɔn nɔwɔn a tɔ a yue ɔ, ɛɛɛɛ. Nan mɔn bɔ mɔndɔnlɔn mɔn kpɔndɛ ninng'e sɔ'n-mɔ. ɔ sanlɔn kɛ yɛ ti y'ɔ man Zozi Kilisi a tɔ yɛ sa a fele mɔn ɔ.

¹³ Anianman-mɔ, mɔn ngan man kɛ mɔn sa a han ahatua'n dada angɔnmɔn, ɛɛɛɛ. Nan mɔ mɔn kpɔndɛ'n y'ɔ le kɛ mɔn lɔa fi ninng'e'n mɔ ɔ'a sɔn'n nán m mian mɔn bu maan mɔn sa hán like'n m'ɔ wɔ mɔn nyunnun'n.

¹⁴ Ehika ati, mɔn nwanndi mɔn 'kɔ a le ahatua'n mɔ Nyanmian nanndɔ Kilisi Zozi asɔ, ɔ'a fele yɛ kɛ y'a a le wɔ nyanmiansɔvɛ ɛlɔ'n.

¹⁵ ɔ man ejɔlɛ sɔ nɔn anwɔn, yɛ kɔalaa mɔ y'a tin wɔ Nyanmian ninng'e'n-mɔ anun'n, yɛ mán yɛ ajɔnlɔn y'ɔ kɔn. Se kɔsɔ, ɛmɔ anun mmie-mɔ le ajɔnlɔn fɔfɔlɛ a, Nyanmian 'ba hehele ɛmɔ ejɔlɛ sɔ nɔn anun.

¹⁶ Kɛ ɔ kpɔn tɔ yɛ'n biala, atun mɔ yɛ nɔan a se yɛ nɔwɔn y'a nanndɔ sɔ dede ɔ'a ju ɛnɛ'n, bɛ mán yɛ nánndɔ atun sɔ nɔn asɔ yɛ hɔ yɛ nyunnun.

¹⁷ Ehika ati, anianman-mɔ, ɛmɔ kɔalaatin sɔsuan mɔn. ɛmɔ nían bɛ mɔ bɛ nanndɔ kɛ yɛ nɔn asɔ nán bɛ nánndɔ sɔ bie.

¹⁸ Afɛ, ejɔlɛ sɔ'n, n ganlɔn yɛ daba, ɛsɛ ɛnɛ mɔn sun mɔn kan mɔn funlan nun kɛ mmie-mɔ dɔɔn a kaci bɛ nzin b'a si Kilisi kɔlɔwa'n.

¹⁹ Bɛ mɔ b'a kaci bɛ nzin b'a si Kilisi kɔlɔwa'n, se bɛ wu a, bɛ ngɔ man nyanmiansɔ. ɔ sanlɔn kɛ bɛ kɔ ɛsɛ nɔn ala y'ɔ ɔan bɛ ɔ. Anyunnunguasɛ ninng'e'n-mɔ anwɔn ndutue yɛ bɛ di ɔ. ɛsɛ eyuadɔ nɔn anun ninng'e'n-mɔ ala y'ɔ tɔ bɛ ɔnnɔn ɔ.

²⁰ Nan yɛ diɛ, yɛ tɔ nyanmiansɔvɛ ɛlɔ menian. Yɛ le nɔwɔndɛ kɛ yɛ Mɔn Zozi Kilisi m'ɔ tɔ Defɔvɛ'n fi nyanmiansɔvɛ ɛlɔ ɔ bála.

²¹ ɔ b'a kaci ewue anwɔnnaan'n mɔ yɛ tɛ le yɛ ɛwa'n maan ɔ yɔ kɛ yɛ anunminnyanmɔn anwɔnnaan diɛ'n. ɔ le yɛ nɔwɔn tunmin. ɔ sanlɔn kɛ yɛ y'ɔ sie ninng'e'n-mɔ kɔalaatin ɔ.

4

Afətu

¹ Əhika ati, anianman ehulo mma, mın lva də emə sunman, eše mın kulo ke mın nwun emə anwən. Ə sanlın ke, emə ti mın junman'n mə m'an li nın asu nvasə. Mın di emə anwən fe. Yı ti, emə bə məndinlin be məntan yé Mın cınnjun kpa.

² Kikaala dıe, Evodi ə nən Sintisə yé mın kan ejələ'n mın keke bə ə. Mın 'sele emə mın bətu bə ke be mán bə nuan sé bə nwən be tánlan ke anianman mmala mə b'a le yé Mın b'a li'n tanlan yí'n.

³ Anianman, wə mə wə kəsə ə nən mın yé junman'n ti kən'n, bəka bə maan bə nuan sé bə nwən be tánlan anianman etanlən. Ə sanlın ke, bə nən Keleman nən bə kəvalaa mə ye nən bə ye di junman'n mə bə dunman wə nuan kalata nın anun'n, be bəkalı mın maan ye bəli Ejələkpa'n.

⁴ Kəmə emə nən yé Mın a yə kən'n, emə lı yı nwən ndutue cıan daa. Mın kan mın funlan nən ke emə lı yı nwən ndutue!

⁵ Emə mán menian'n-mə kəvalaa nwún yı ke emə ti bətəe. Ə sanlın ke yé Mın ewale nın a ju a yue.

⁶ Nán man emə susu like fıf anwən, nan like biala anun, emə séle Nyanmian be súsú bə ejələ'n be héle yı, eše emə lá yı ası.

⁷ Se emə yə yı sə a, Nyanmian m'ə man əlvacıcie'n mə tala kulo şvanlan ajonlın'n, ə man emə ahonlın tə bə kunnun, bə ti anun tə be ası wə Kilisi Zozi dunman nın.

⁸ Anianman-mə, mın ejələ'n be-yue-asıe'n y'ə le ke like biala m'ə ti kpa, mə be yı aye, m'ə ti ananhəle, m'ə le anyınnəzə, m'ə ti fəşən, mə yı nwən ti, m'ə yə enyınmın mə eše ə le anunmınnyanmən'n, emə mán bə ajonlın'n hə ebele.

⁹ Like mə m'an hehele emə'n, ejələ mə m'an han m'an hele emə'n, ə nən like mə m'an yə m'an hele emə'n, emə nıan sə be yə bə. Se emə yə yı sə a, Nyanmian m'ə man əlvacıcie'n, ə nən emə 'tanlan.

¹⁰ Əhi, mın di ndutue kpili kpa wə yé Mın dunman nın. Ə sanlın ke emə a man m'an nwun yı ke emə ati tə wə mın sə. Mın sı ke emə nıan mın lıka, kəsə təmən bə julı, emə asa a nyan man yı nwən.

¹¹ Nán ke emian'n mə n wə nın nın ati y'ə man mın kan sə ə. Ə sanlın ke n nyanlın bə o, m'an nnyan man bə o, mın nni man yı nwən yale.

¹² Mın sı mın ehian'n di, eše mın sı mın fe'n kəsə di. Lıka biala, asıtanlan kəvalaa anun, se n nyanlın bə n nılı o, se m'an nnyan man bə m'an nni man o, mın nni man yı nwən yale. Se n ne bə dən o, se nne man bə dən o, mın nni man yı nwən yale.

¹³ Ə sanlın ke Kilisi m'ə man mın anwənsele nın adawəşuman, mın kəvala asıtanlan sə'n-mə anun sə.

¹⁴ Nan kəsə, mə emə a yə'n ti like kpa, ə sanlın ke mın emian nın anun, emə a sə mın afian b'a bəka mın.

¹⁵ Emə Filipə amma, emə muonun sı ke mele mə m məli yı bə m məli Ejələkpa nın emə ələ, mə n vi Masedəvanın mán nın n gəli'n, emə Asənin nın angənmın cein y'ə səli mın afian ə bəkalı mın ə.

¹⁶ Eše təmən mə anın n wə Tesaloninki kulo nın asə ebele'n muonun mə m mianlın'n, emə səli mın afian be bəkalı mın kə yə kpə nyə.

¹⁷ Nán ke mın kpənnəde emə asa nın like ə, nan mın kulo ke emə yə nyəle mə keke ke Nyanmian le di junman kpili kpa wə emə asıtanlan nın anun. M'an nzuza man ke mın sa kə han like ə. Nan mə emə a yə'n, mın sele Nyanmian mın man emə ke ə yéyila emə asu kpa.

¹⁸ Like'n mɔ ɛmɔ a fa wula Epafoloditi asa nun ke ɔ fá béɛ mín'n, mín sa a han yí kwalaaatin. Ɔ sa mín dede ɔ bɔ sɔ. Mɔ ɛmɔ a yɔ a man mín'n, ɔ ti ke afɔɔɛ m'ɔ ban fanlan mɔ Nyanmian kulo ɔ.

¹⁹ Yí ti, Zozi Kilisi dunman nun, Nyanmian mɔ mɔn sɔ yí, mɔ ɔ'a nyan yí nwɔn kpili'n, ɔ 'man ɛmɔ asa kan ninng'e'n kwalaaatin mɔ ɛmɔ a hian yí nwɔn'n.

²⁰ Anunminnyanmɔn hán Nyanmian m'ɔ ti yé Sɪ'n cian daa. Amin.

Ngale

²¹ Ye 'bisa Nyanmian anwɔntɛ mma'n-mɔ kwalaa ahɔn wɔ Kilisi Zozi dunman nun. Anianman'n-mɔ mɔ mín nɔn bé ye wɔ ɛwa'n, bé kwalaa bé nwan be 'bisa ɛmɔ ahɔn.

²² Asɔnɔn mma'n-mɔ, ɛɛ bɔbɔ bé mɔ be wɔ belemgbin *Sezaa awulo nun anɔn'n, bé kwalaa bé nwan be 'bisa ɛmɔ ahɔn.

²³ Yé Mɔn Zozi Kilisi nwɔn ɛmɔ kwalaa anwɔn anwunnvɔe.

PŌLU KALATA'N M'Ō HELELI NWANLIN KOLŌSU AŌNIN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wə nun'n

Anin, KolŌsu tɪ Azi m̄an nun anun ɛlɔ kʊn. Ǝnɛ bɛ fɛlɛ Azi m̄an sɔ'n Tuluki. Aŋonun'm'Ō wə ɛbɛlɛ'n, Pɔlv amannɔn kʊn, bɛ fɛlɛ yɪ Epafalasɪ, y'ɔ bɔlɪ ɔ. Pɔlv muonun a ngɔ ɛlɔ lɛ. Nan Epafalasɪ walɪ bɔlɪ yɪ amannɛ kɛ ato ngehelefɔɛ mmie-mɔ lɛ tan aŋonun mma'n-mɔ anyinsɔ. Pɔlv kɔ hele kalata ɛhɪ kɔ wowula aŋonun mma'n-mɔ anwɔnsɛlɛ kɛ bɛ lɪ ngehele kpa nun asɔ n̄an bɛ ȳaci ato ngehele'n bɛ tɔ. Mɔ Pɔlv 'kele kalata ɛhɪ'n, anin ɔ la fiadi. Ɔ soman kɛ Pɔlv heleli kalata ɛhɪ nɔn Efɛzɪ aŋonun mma'n-mɔ nɔn Filemon diɛ'n-mɔ kwalaa nun kʊn.

Pɔlv 'bɔ yɪ kalata ɛhɪ ɛhele nun abu'n, ɔ yɔlɪ aŋonun ɔ lalɪ Nyanmian asɪ wə KolŌsu aŋonun mma'n-mɔ dunman nun (1.1-14). Ǝhɪ anzin, Pɔlv lɛ kacɪ bɛ yɪ ngehele'n mɔ nun y'ɔ hanlin Zozi Kilisi anwɔn ejɔlɛ ɔ nɔn like mɔ Zozi yɔlɪ manlin bɛ'n (1.15-2.3). Zozi tɪ Nyanmian Awa, yɪ y'ɔ bɔlɪ ninngɛ kwalaaɲin ɔ. Yɪ ewue'n m'Ō wuli kolɔwa nun asɔ'n y'ɔ man yɛ nɔn Nyanmian yɛ afian a sɛ ɔ. Kalata nun ati 2.4-25, Pɔlv lɛ kele kɛ Ejɔlekpa nun anwɔn ngehele diɛ'n, ɔ nɔn mɔ ato ngehelefɔɛ'n-mɔ kekele yɪ bɛ afian ɛlɔ'n tɪ man kʊn. Ɔ sanlin kɛ Zufɔ'n-mɔ nɔn Gelekɪ'n-mɔ ngehele'n m'Ō tɔ de nyanmiansɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ'n, ɔ nɔn mmian nun ɛkpɛ, ɔ nɔn Zufɔ'n-mɔ fetɪ'n-mɔ, ɔ nɔn mala mmie-mɔ, ɔ nɔn cilie-mɔ, ato ngehelefɔɛ sɔ'n-mɔ a han yɪ kwalaa a bɔ nun yɛ bɛ lɛ kekele ɔ. Kalata nun ati 3.1-4.6, Pɔlv lɛ kacɪ aŋonun mma'n-mɔ kɛ bɛ si bɛ nanndɪ wɔ kʊn ɛyɔlɛ'n mɔ bɛ nɔn yɛ Mun Zozi Kilisi b'a yɔ'n. Kalata nun agualɛ nun (4.7-18), Pɔlv a fa ahin ebisa nun yɪ tɪ anwɔn ngalɛ ɔ'a wula nun.

Ahin ebisa

¹ Mɪn Pɔlv mɔ Nyanmian a hulo kɛ n ḡaci Kilisi Zozi bɔfɔɛ'n, mun nɔn anianman Timote yɛ yɛ lɛ kele kalata ɛhɪ ɔ.

² Yɛ lɛ kele kalata ɛhɪ yɛ nwan ɛmɔ mɔ bɛ wɔ KolŌsu kulo nun asɔ ɛbɛlɛ'n. Anianman-mɔ, ɛmɔ mɔ bɛ nɔn Kilisi a yɔ kʊn, mɔ ɔ'a man ɛmɔ anwɔn a tɪ, mɔ bɛ nanndɪ yɪ atin nun asɔ'n, yɛ 'bisa ɛmɔ ahin. Nyanmian m'Ō tɪ yɛ Si'n, ɔ nwɔn ɛmɔ anwɔn anwunnvɔɛ, ɛsɛ ɔ m̄an ɛmɔ alba cɪci bɛ nwɔn.

Asina nɔn aŋonun ejɔlɛ

³ Mele biala mɔ yɛ 'sɛlɛ yɛ man ɛmɔ'n, yɛ da Nyanmian m'Ō tɪ yɛ Mun Zozi Kilisi Asɪ nun asɪ wə ɛmɔ dunman nun.

⁴ Yɛ da Nyanmian asɪ, ɔ sanlin kɛ y'a tɪ kɛ ɛmɔ de Zozi Kilisi bɛ di, ɛsɛ menian'n-mɔ kwalaa mɔ bɛ tɪ yɛ Mun Nyanmian Kpili menian'n, ɛmɔ kulo bɛ.

⁵ Dedi'n nɔn ehulo'n mɔ ɛmɔ lɛ yɪ'n, ɔ fi anyɔndasɔɛ like'n mɔ Nyanmian a fa a sie ɛmɔ wɔ nyanmiansɔ ɛlɔ'n. Anyɔndasɔɛ like sɔ'n, bɛ lili mɔa bɛ hanlin yɪ nwɔn ejɔlɛ bɛ heleli ɛmɔ mele mɔ bɛ 'kan Ejɔlekpa'n m'Ō tɪ ananhɔlɛ ejɔlɛ'n bɛ kele ɛmɔ'n.

⁶ Ejɔlekpa'n lɛ tele ɔ fa m̄an'n lika kwalaaɲin, ɛsɛ ɔ lɛ man menian'n-mɔ abalabɔ'n kacɪ kɛ ɛmɔ diɛ nun a kacɪ'n. Afɪ cɪan mɔ bɛ bɔlɪ Ejɔlekpa sɔ'n bɛ heleli ɛmɔ nun ala yɛ ɛmɔ nwunlin kɛ kanngu Nyanmian si anwunnvɔɛ sakpa ɔ.

⁷ Ejɔlekpa sɔ'n, yɛ manngɔn kpa Epafalasɪ m'Ō nɔn yɛ di junman kʊn'n, y'ɔ bɔlɪ heleli ɛmɔ ɔ. Ɔ di yɛ ja nun ɔ di Kilisi junman'n kanlanman kpa wɔ ɛmɔ afian ɛlɔ.

⁸ Ehulo'n mɔ Nyanmian Wawɛ nɔn a fa a wula ɛmɔ anun, mɔ ɛmɔ fa kulo bɛ nwon'n, ɔ'a han yɛ nwon ejɔlɛ ɔ'a hele yɛ.

⁹ Ehika ati, ɔ fi cian mɔ yɛ tili ɛmɔ angan'n, cian daa yɛ yɔ asɔnɔn yɛ man ɛmɔ. Yɛ lɛ sele Nyanmian kɛ ɔ mɔn yɛ Wawɛ'n hɛle ɛmɔ ngele kpa ɔ mɔn ɛmɔ nyɔn ajɔnlɛn bɛ nwɔn like m'ɔ kulo kɛ ɛmɔ yɔ'n kpa bɔkɔɔ.

¹⁰ Ebele nɔn anun yɛ ɛmɔ 'ba hɔala bɛ yɔ like mɔ yɛ Mɔn kulo'n, nɔn ɛmɔ ɛnanndiɛ nɔn a sɔ yɛ nyɔn atɔn biala asɔ. ɛmɔ 'ba bɔ bala mgbakpa ngacile'n kɔalaatin, ɛsɛ ɛmɔ 'ba nwun Nyanmian bɛ kɔ bɛ nyunnun.

¹¹ Yɛ lɛ sele Nyanmian kɛ ɔ fɔ yɛ anunminnyanmɔn tunmin'n ɔ wɔwula ɛmɔ anwɔnsele, ɔ mɔn ɛmɔ bɔ mɔndɔnlɛn bɛ tɪla bɛ ahɔnlɛn wɔ yale elie ngacile biala anun.

¹² ɛmɔ lɛ fɛ bɛ lɔ Nyanmian m'ɔ tɪ Siɛ nɔn asɔ. ɔ sanlɛn kɛ yɛ anunminnyanmɔn mɔn nɔn anun ninngɛ'n mɔ ɔ'a sesie ɔ'a man bɛ mɔ bɛ tɪ yɛ diɛ'n, ɔ'a man ɛmɔ a nyan ninngɛ sɔ'n bie.

¹³ ɔ'a lɛ yɛ fi awosin tunmin nɔn anun, ɔ'a fa yɛ ɔ'a sie yɛ ehulo Baa'n belemgbɛn mɔn nɔn anun.

¹⁴ Baa sɔ'n, ɔ'a tua yɛ tɪ kalɛ ɔ a lɛ yɛ fi ɛtɛ nɔn anun ɔ'a man y'a nyan ɛtɛ face.

Kilisi tɪ kpili tala ninngɛ'n kɔalaatin

¹⁵ Nyanmian mɔ bɛ nnwun man yɛ'n, yɛ nvoninnɔn y'ɔ lɛ Kilisi. ɔ sanlɛn kɛ Kilisi anun yɛ yɛ nwun kɛ Nyanmian kpɛn tɪ yɛ nɔn ɔ. Anun Kilisi wɔ ebele asannan nɔn b'a bɔ ninngɛ'n kɔalaatin. ɔ tɪ ninngɛ'n kɔalaatin mɔ Nyanmian a bɔ nɔn asɔ kpain.

¹⁶ ɔ sanlɛn kɛ Nyanmian nanndɔ Kilisi sɔ yɛ ɔ bɔli ninngɛ kwalaa ɔ. Anwunno ɛlɔ diɛ o, asɔ ɛwa diɛ o, mɔ bɛ nyɔn nwun yɛ o, mɔ bɛ nyɔn nnwun man yɛ o, wawɛ'n-mɔ mɔ bɛ di kpain nɔn o, bɛ mɔ bɛ lɛ tunmin nɔn o, bɛ mɔ bɛ sie mɔn nɔn o, Nyanmian nanndɔ Kilisi sɔ yɛ ɔ bɔli ninngɛ'n kwalaa ɔ. Yɛ kwalaa tɪ Kilisi diɛ.

¹⁷ Asannan nɔn mɔn nɔn a bɔ yɛ bu'n, anun Kilisi wɔ ebele dada angɔnmɔn. Yɛ dunman nɔn yɛ eyuadi'n jin yɛ ja nɔn ɔ.

¹⁸ Asɔnɔn'n m'ɔ tɪ kɛ sɔanlan baka'n, yɛ tɪ'n y'ɔ lɛ Kilisi. Bɛ mɔ bɛ fi ewue mma'n-mɔ afian bɛ 'ba tinngɛ bɛ nyan ngɔan'n, Kilisi y'ɔ lɛ bɛ tɪ ɔ.

¹⁹ Afɛ Nyanmian a yɛ yɛ nwon kpa bɔkɔɔ wɔ yɛ Wa nɔn anun.

²⁰ Nyanmian nanndɔ yɛ Wa nɔn asɔ ɔ nɔn eyuadi'n b'a sesie bɛ afian. Nyanmian a man yɛ Wa nɔn a wu kɔlɔwa nɔn asɔ yɛ moja nɔn a gua asɔ, ɔ'a man ɔ nɔn anwunno ɛlɔ nɔn asɔ ɛwa ninngɛ'n kwalaa b'a sesie bɛ afian.

²¹ ɛmɔ kɔsɔ, daba anun ɛmɔ kpɔ Nyanmian ɛmɔ nɔn yɛ nni man. ɔ sanlɛn kɛ ɛmɔ ajɔnlɛn'n tɪ ɛtɛ, ɛsɛ ɛmɔ nyɔ man nyɔlɛ kpa.

²² Nan sian diɛ, yɛ Wa nɔn anwɔnnaan nɔn ewue'n m'ɔ wuli nɔn ati, Nyanmian a sesie yɛ nɔn ɛmɔ afian. ɔ man ɛmɔ kwalaa bɛ fite yɛ nyunnun anwɔntɛ nɔn, ɛmɔ anwɔn saun, bɛ nnyan man ɛmɔ anwɔn ejɔlɛ ɛtɛ fɛtɛ bɛ ngan man.

²³ Nan kɔsɔ, ɔ sɛ kɛ ɛmɔ tɪla bɛ dedi nɔn anun kpɔlɔ bɛ sɔ ndian kpa wɔ yɛ Mɔn nɔn. Nɔn bɛ yaci bɛ nwon nɔn maan anyɔndasɛ like'n mɔ ɛmɔ a tɪ yɛ nwon ejɔlɛ wɔ Ejɔlekpa nɔn anun'n tɪ fɔn ɛmɔ. Afɛ Ejɔlekpa sɔ'n mɔ ɛmɔ a tɪ'n, mɔ mɔn Pɔlv m'an kaci sɔ akɔa'n, b'a bɔ b'a hele mɔn nɔn anun menian'n-mɔ kɔalaatin.

Pɔlv ɛfɛ'n

²⁴ Sian'n, sɛ mɔn fɛ wɔ ɛmɔ dunman nɔn an, mɔn di yɛ nwon fɛ. ɔ sanlɛn kɛ Asɔnɔn'n m'ɔ tɪ Kilisi anwɔnnaan'n dunman nɔn, ɛfɛ mɔ mɔn fɛ wɔ mɔn kpɔlɔ nɔn'n, mɔn 'gua yɛ bu kɛ Kilisi muonun fɛlɛ dedɛ ɔ gualɛ yɛ bu'n.

²⁵ Kilisi Asɔnɔn sɔ'n dunman nun yê Nyanmian a yɪ mɪn kɛ m mɔka ɛmɔ ɔ. Nyanmian a yɪ mɪn kɛ n gán yí Nvan Ejɔlɛ'n kwalaa n géle menian'n-mɔ.

²⁶ Afi ejɔlɛ sɔ'n, daba anɔn ɔ tɪ nvialɛ nun ejɔlɛ man menian'n-mɔ. Nan ɛnɛ diɛ, Nyanmian a bɔ yí tetele nun ɔ'a man bɛ mɔ bɛ tɪ yí diɛ'n.

²⁷ Bɛ yê Nyanmian hulɔlɛ kɛ ɔ yɪ nvialɛ nun like'n maan bɛ nwun yí ɔ. Nvialɛ nun like sɔ'n tɪ anyanbɛnwɔn like, ɔ tɪ ɛnyɪnmian like man menian'n-mɔ kwalaa tɪn mɔ bɛ tɪ man Zufu'n. Nvialɛ nun like sɔ'n y'ɔ le Kilisi m'ɔ wɔ ɛmɔ nun'n. ɛhɪ y'ɔ man ɛmɔ le anyɪndasɔɛ kɛ ɛmɔ 'nyan yí anunminnyanmɔn'n bie ɔ.

²⁸ ɛhɪka ati yê yɛ bɔ Kilisi anwɔn ejɔlɛ'n yɛ kele menian'n-mɔ kwalaa ɔ. Yɛ kannzɔ bɛ, ɛsɛ yɛ kekele bɛ ninngɛ sɔ'n-mɔ kwalaa ngele sɔ, nán biala m'ɔ ɔ'a fa yí nwɔn ɔ'a man Kilisi nun a tɪnngɛ fɔɔn wɔ Nyanmian anyunnun.

²⁹ Yí sɔ ati, anwɔnsɛle kpilɪ'n mɔ Kilisi a fa a wula mɪn nun'n, mun bɔ mɔndɪnlɪn mɪn fa mɪn di junman sɔ'n.

2

¹ ɛhɪ, mɪn kulo kɛ ɛmɔ nwun nun kɛ mɔndɪnlɪn kpilɪ'n mɔ mun bɔ'n, mun fɛ mɪn man ɛmɔ nɔn Laodise kulo nun asɔ asɔnɔn mma'n ɔ nɔn bɛ kwalaa mɔ bɛ nzɪ man mɪn'n.

² Mun di junman sɔ'n mɪn man ɛmɔ alba cɪcɪ bɛ nwɔn, bɛ nvan sɛ bɛ nwɔn bɛ kulo bɛ nwɔn, ɛsɛ ngele'n fɔtɔ bɛ kpa bɔkɔɔ maan bɛ sɪ Kilisi m'ɔ tɪ Nyanmian nvialɛ nun like'n.

³ Afi Kilisi anɔn yê Nyanmian man sɔanlan kvala kɛ ɔ nwun yí Nyanmian muonun kpa bɔkɔɔ, ɛsɛ ɔ kvala ɔ nwun ngele maan ɔ bɔ sɔ ɔ.

⁴ Mun kan yí sɔa mɪn man ɛmɔ tɪ, nán ɛmɔ a mman man sɔanlan fíí a ngolo man yí nvan nun ɔ'a nnaka man ɛmɔ.

⁵ Sɛ n wɔ mɔa bɔbɔ a, mɪn tɪ wɔ ɛmɔ asɔ, ɛsɛ mɪn di ɛmɔ anwɔn fɛ. ɔ sanlɪn kɛ ɛmɔ anvan sɛ bɛ nwɔn yê dedi'n mɔ ɛmɔ le yí wɔ Kilisi anɔn'n, ɛmɔ le nun kpɔlɔ.

Zozi Kilisi tɪ yê like kwalaa tɪn

⁶ Kɛmɔ ɛmɔ a le Kilisi Zozi kɛ bɛ Mɪn'n, ɛmɔ mán bɛ ɛnanndiɛ'n nɔn yí diɛ'n yɔ kon.

⁷ ɔ fɪ ejɔlɛ'n mɔ bɛ hanlɪn bɛ helelɪ ɛmɔ'n, ɛmɔ fá bɛ susuguasɔ'n kwalaa bɛ gúa Kilisi sɔ bɛ sɔ ndian wɔ yí nun, nán bɛ lá yí asɪ kpa.

⁸ ɛmɔ nían bɛ nwɔn kpa, nán sɔanlan fíí a ngekele man ɛmɔ amanmuo m'ɔ fɪ kulo menian ngele'n ɔ'a nnaka man ɛmɔ. Ngehele sɔ'n-mɔ, kulo menian'n-mɔ ɔ nɔn Abɔnsanmun nun yí sasɔ'n-mɔ yê bɛ kekele ɔ, nan nán Kilisi y'ɔ kekele ɔ.

⁹ Afi Kilisi sɔanlan baka'n muonun anɔn yê bɛ nwun Nyanmian kpa bɔkɔɔ ɔ.

¹⁰ ɔ man sɛ ɛmɔ le Kilisi m'ɔ di tunmin kwalaa asɔ kpain nɔn an, anɔn ɛmɔ le like biala kwalaa tɪn.

¹¹ Kɔn ɛyɔlɛ'n mɔ ɛmɔ nɔn Kilisi b'a yɔ'n, yí nzɔlɛ'n m'ɔ kele kɛ ɛmɔ nɔn yí tɪ kɔn'n, y'ɔ le ɛmɔ mmian nun ɛkpɛ'n. Mmian nun ɛkpɛ sɔ'n y'ɔ le nyɔlɛ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ mɔ ɔ'a yɪ yê nun ɔ'a fite'n. Kilisi y'ɔ di junman sɔ nɔn ɔ, nán ɔ fɪ man kulo sɔanlan.

¹² Afi mɛlɛ mɔ bɛ sɔnɪnlɪn ɛmɔ'n, ɔ tɪ kɛ ɛmɔ nɔn Kilisi b'a wu. Yê kɛmɔ ɛmɔ de di kɛ Nyanmian le tunmin ɔ'a man Kilisi fɪ ewue nun ɔ'a tɪnngɛ'n, ɔ tɪ kɛ ɛmɔ nɔn Kilisi bɛ fɪ ewue nun b'a tɪnngɛ.

¹³ ɛmɔ mɔ daba anɔn b'a wu wɔ bɛ ɛtɛ'n-mɔ anɔn'n, afɪ anɔn ɛmɔ tɪ man Nyanmian menian'n, sian diɛ, Nyanmian a nwun yê nwɔn anwunnvoe, ɔ'a man ɛmɔ nɔn Kilisi b'a nyan ngvan. ɔ'a fa yê ɛtɛ'n-mɔ kwalaa ɔ'a hye yê.

¹⁴ Yé nyɔlie ete ete'n-mɔ ti ke kale. Yí nwɔn kalata mɔ be heleh'i'n kele ke y'a tɔn mala. Yí ti, kale sɔ'n dunman nun, ɔ se ke be kun yé. Ehi, yé m'ɔ se ke be kun yé'n, Kilisi a kaci yé ɔ'a man b'a hun yí kolɔwa nun asɔ yé kale'n dunman nun.

¹⁵ Kilisi a wu kolɔwa nun asɔ. Ebele yé Nyanmian sɔlin ɔ lili mmɔnsanmɔn'n-mɔ asɔ kunnunmun ɔ leli bé tunmin'n kwalaa ɔ. ɔ ti ke sahnlan mɔ ɔ'a li kunnunmun ebe nun ɔ le fa yí nganga'n-mɔ kele bagua nun ɔ.

¹⁶ Ehika ati, m'ɔ tɔ de alie, nɔn nzan, nɔn cilie'n-mɔ, ɔ nɔn Zufu'n-mɔ feti elie ke sala m'ɔ kɔ fi fufɔle nun anwɔn feti'n anaan enwɔnmian ele cian m'ɔ ti cinnjin man Zufu'n-mɔ'n, se be bua emɔ ndee, ɔ sanlin ke emɔ nni man sɔ a, nán be di yí nwɔn yale.

¹⁷ Ehi kwalaa ti ke like kpa'n m'ɔ le ba'n wawe. Like kpa sɔ'n y'ɔ le Kilisi muonun.

¹⁸ Yí ti, bé mɔ be kulo bé nwɔn asɔ bebele be yɔ asɔnin be sɔ nyanmiansu mmɔfɔe'n-mɔ, mɔ ese ninngɛ mɔ be kɔ nwun yí wawe nun nɔn anwɔn cian bé kpa'n, se be kan be kele emɔ ke emɔ a minlin, ɔ sanlin ke emɔ nyɔ man ninngɛ sɔ'n-mɔ bie a, nán be di yí nwɔn yale. Be tu bé nwɔn mgban, bé muonun bé ajɔnlɔn nun asɔ yé be di ɔ.

¹⁹ Be nva man bé nwɔn be mmɔ man Kilisi m'ɔ li yé ti'n. Afi Asɔnin'n ti ke anwɔnnaan, yí ti'n y'ɔ le Kilisi. Yí lili y'ɔ man anwɔnnaan'n like di, ɔ man ɔ ti akpɔle ɔ nyin ke Nyanmian le kpɔnnɛ yí nun ɔ.

Emɔ nɔn Kilisi b'a wu

²⁰ Emɔ nɔn Kilisi b'a wu, be nɔn mmɔnsanmɔn'n-mɔ mɔ be sie mân nun afian a ti. Nan ɔ yɔ se mɔ afi emɔ bɔ bé abalabɔ'n ke emɔ ti ete mân'n die'n? ɔ yɔ se mɔ mân'n mala'n nɔn yí ngehele'n-mɔ asɔ yé emɔ di'n?

²¹ Mân'n nwan: “N'ɛ fa ehi!”, “N'ɛ di ehi!”, “N'ɛ kan ehi!”.

²² Alie mɔ be di be je be gua'n, yí nwɔn mala nɔn ngehele mɔ mân'n kele nun anɔn.

²³ E nwun kulo menian'n-mɔ mala sɔ'n-mɔ a, e 'ba se ke ngele ejɔle m'ɔ fi Nyanmian elo ɔ. Afi ke be kulo ke be sɔ Nyanmian'n yé be yɔ ɔ. Be yɔ bé nwɔn ke be ti menian mɔ be bebele bé nwɔn asɔ be kele bé nwɔnnaan'n yale kpa. Nan ehi kwalaa ti mgban. ɔ sanlin ke ɔ man yé nni man yé abalabɔ ete nun asɔ kunnunmun.

3

Emɔ nɔn Kilisi be fi ewue nun b'a tinngɛ

¹ Emɔ nɔn Kilisi be fi ewue nun b'a tinngɛ. Yí ti, emɔ kpɔnnɛ nyanmiansu elo ninngɛ'n-mɔ. Yí bɔ y'ɔ le ke emɔ bɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmian anyin. Afi nyanmiansu elo yé Kilisi wɔ ɔ, ɔ ti Nyanmian fama sɔ.

² Yí ti, emɔ mân nyanmiansu elo ninngɛ'n-mɔ anwɔn ejɔle hían emɔ ɔ tála asi ewa die'n-mɔ.

³ ɔ sanlin ke emɔ a wu yé emɔ ngvan'n fia Kilisi m'ɔ nɔn Nyanmian be ti munmuan kɔn nun anɔn.

⁴ Nan mele mɔ Kilisi m'ɔ man emɔ ngvan'n 'ba yí yí nwɔn kele menian'n-mɔ'n, ɔ nɔn emɔ yé ɔ 'ba fite wɔ yí anunminnyanmɔn nun anɔn ɔ.

Nyɔlie daba'n nɔn nyɔlie fufɔle'n

⁵ Ehika ati, emɔ yáci asie nun asɔ ewa ninngɛ ete'n kwalaa be gúá. Ninngɛ sɔ'n-mɔ y'ɔ le satilifɔ ɔ nɔn ajɔnlɔn ete ete'n-mɔ, ɔ nɔn anwɔnnaan'n nyɔlie m'ɔ kulo m'ɔ wɔ emɔ asitanlan nun anun'n, ɔ nɔn anyinbulɔ, ɔ nɔn acebe. Acebe eyɔle'n kɔsɔ ti amuan esɔ'n bie.

⁶ Nyɔlie ete sɔ'n-mɔ ati y'ɔ man Nyanmian sikpe'n ci bé mɔ be mman man yí anyinnɔ nɔn ɔ.

⁷ Ɛmɔ kɔsɔ, daba mɔ ɛmɔ nzɪ man Nyanmian'n, kɛ anun ɛmɔ asitanlan'n tɪ yɪ nɪn anun.

⁸ Nan sian dɛ, ɛmɔ yáci ɛhɪ kwalaa bɛ gúá: ɛya ɛfɛ, ahɔnlɪn kpili, ati anun ɛtɛ ninngɛ, ɔ nɔn menian anwɔn ɛjɔlɛ ɛtɛ ɛhan. Yê nán bɛ man ɛjɔlɛ ɛtɛ fíí fí bɛ nɔan fite.

⁹ Nán bɛ di ato bɛ keke bɛ nwɔn fíí kón. Ɔ sanlɪn kɛ nyɔlɛ ɛtɛ ɛtɛ m'ɔ wɔ ɛmɔ asitanlan nɪn anun daba'n, ɛmɔ a yaci a gua.

¹⁰ Ɛmɔ a nyan asitanlan fufɔlɛ. Ɛmɔ lɛ kaci kɛ Nyanmian muonun m'ɔ bɔlɪ ɛmɔ'n bɛ sɪ yí kpa bɔkɔɔ bɛ kɔ bɛ nyunnun.

¹¹ Yí tɪ, sɛ ɛmɔ a kaci menian nɔvɔlɛ a, anun ɔ le man kɛ bia tɪ Zufɔ, anaan bia tɪ man Zufɔ, b'a kɛ bia mmian nun, anaan bɛ kpɛlɪ man bia mmian nun. Ɔ le man kɛ bia anyɪn a tɪ, anaan bia anyɪn tɪlɪ man. Ɔ le man kɛ bia tɪ kanga, anaan bia tɪ man kanga. Nan m'ɔ cian'n y'ɔ le Kilisi. Kilisi wɔ bɛ kwalaa mɔ bɛ de yí bɛ di nɪn asitanlan nɪn anun.

¹² Ɛhɪ, Nyanmian a hulo ɛmɔ, ɔ'a kpa ɛmɔ maan b'a kaci yí anwɔntɛ menian. Yísɔ ati, ɛmɔ nwún ɛhɪnlɪn-mɔ anwɔn anwunnɔvɛ, bɛ yɔ ahunnunye, bɛ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɪ, bɛ tú bɛ ahɔnlɪn asɪ bɛtɛɛ, ɛsɛ bɛ sí abɔtalɛ.

¹³ Ɛmɔ tɪla bɛ ahɔnlɪn bɛ yáci bɛ nwɔn sa bɛ hyɛ bɛ nwɔn. Sɛ ɔ di kɛ sɔanlan bie fɛ yí manngɔn anwɔn ɛya a, ɔ fá hyɛ yí. Afi kɛmɔ Kilisi a yaci ɛmɔ anwɔn sa ɔ'a hyɛ ɛmɔ'n, ɛmɔ kɔsɔ yáci bɛ manngɔn'n-mɔ anwɔn sa bɛ hyɛ bɛ.

¹⁴ Like kwalaa mɔ ɛmɔ 'yɔ'n, ɛmɔ yɔ yí ehulo nun, ɛmɔ mán bɛ nɔan sɛ bɛ nwɔn kpa bɔkɔɔ.

¹⁵ Kilisi mán ɛmɔ alɔa cíci bɛ nwɔn. Afi alɔvacícɛ sɔ nɪn ati yê Nyanmian a fele ɛmɔ ɔ'a man bɛ nɔn Kilisi a yɔ munmuan kɔn ɔ. Yí tɪ, ɛmɔ nwún ye bɛ lá yí asɪ.

¹⁶ Ɛmɔ mán Kilisi Anɔan Ɛjɔlɛ'n wówɔlɔ ɛmɔ kpa, ɔ há ɛmɔ asitanlan nɪn anun. Ngele'n kwalaa mɔ Nyanmian a fa a man ɛmɔ'n, ɛmɔ fá bɛ héhele yí ninngɛ'n, ɛsɛ bɛ fá bɛ tú bɛ nwɔn fɔɔ. Ye'n mɔ Nyanmian a yɔ ɛmɔ'n, ɛmɔ nwún yí bɛ yí bɛ kunnun bɔkɔɔ bɛ tú Izalayɛ ejue'n-mɔ, ɔ nɔn mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n kɔ hele ɛmɔ'n bɛ yí Nyanmian aye.

¹⁷ Ɛmɔ like ɛyɔlɛ nun ɔ, ɛmɔ ɛjɔlɛ nun ɔ, yí kwalaa mɔ ɛmɔ lɛ yɔ'n, bɛ yɔ wɔ yé Mɪn Zozi dunman nun, nán ɔ nanndɪ yí sɔ, ɛmɔ a la Nyanmian m'ɔ tɪ Sɪɛ nɪn asɪ.

Asɔnɪn mma'n-mɔ abalabɔ'n

¹⁸ Ɛhɪ, ɛmɔ mmalasua'n-mɔ, ɛmɔ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɪ bɛ mán bɛ hun-mɔ. Yé Mɪn anyunnun, m'ɔ sɛ kɛ ɛmɔ yɔ nɪn anun.

¹⁹ Ɛmɔ mmelenzua'n-mɔ, ɛmɔ kɔsɔ húlɔ bɛ yɪ-mɔ, nán bɛ momunlan bɛ nyunnun bɛ keke bɛ.

²⁰ Ɛmɔ mmatɔnman'n-mɔ, ɛmɔ mán bɛ sɪ nɔn bɛ nin-mɔ anyunnɔ wɔ like biala anun. Afi yí sɔ yê yé Mɪn kulo ɔ.

²¹ Ɛmɔ mɔ bɛ tɪ sɪɛ nɔn nian'n, nán bɛ kan bɛ mma'n-mɔ ɛya maan bɛ nwɔn bubu bɛ.

²² Ɛmɔ mɔ bɛ tɪ nganga'n kɔsɔ, ɛmɔ mán bɛ mɪn-mɔ mɔ bɛ wɔ asɪɛ nɪn asɔ ɛwa nɪn anyunnɔ wɔ like biala anun. Ɛmɔ amɪn'n-mɔ anyunnun, nán bɛ yɔ bɛ nwɔn kɛ menian mɔ bɛ le di junman bɛ kpɔnnɛ ɛfɔa, kɔsɔ bɛ kaci bɛ nzin an, anun ɛmɔ a bubu bɛ sa ɔ nɔn bɛ ja b'a tanlan sɔ. Nan kɛmɔ ɛmɔ man yé Mɪn anyunnɔ'n, ɛmɔ yí bɛ kunnun bɛ lí bɛ junman'n.

²³ Junman biala mɔ ɛmɔ 'dɪ'n, ɛmɔ yí bɛ kunnun bɛ lí yí kanlanman kpa. Ɛmɔ lí yí kɛ bɛ le di bɛ man yé Mɪn, nan nán kulo menian'n-mɔ yê ɛmɔ lɛ di man bɛ ɔ.

²⁴ Afi Mɔnlian kpa'n mɔ ɛmɔ lɛ sɔ yɛ'n y'ɔ le Kilisi. Yɛ ti, ɛmɔ káci kɛ ajá'n mɔ Nyanmian a fa a bɔ ɛmɔ anɔhɔba'n, Kilisi yɛ ɔ 'man ɛmɔ asa 'kan yɛ ɔ.

²⁵ Nan sɔanlan m'ɔ yɔ nyɔlɛ ete'n, ɔ 'nyan yɛ ete nɔn anwɔn ahatua. Ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian diɛ, ɔ nnian man menian'n-mɔ anyunnun ɔ mmu man bɛ bi.

4

¹ Ɛmɔ kɔsɔ mɔ ɛmɔ ti mɔnlian'n, ɛmɔ nɔn bɛ ngɔa'n-mɔ sín atɔn m'ɔ ti fɔ́ón, ɔ ti sɛsɛ nɔn asɔ. Ɛsɛ, nán man ɛmɔ alɔa fi kɛ ɛmɔ kɔsɔ le Mɔnlian kɔn. Mɔnlian sɔ'n wɔ nyanmiansɔ ɛlɔ.

Afɔtu nɔn ngalɛ

² Ɛmɔ bó mɔndɔnlɔn bɛ tánlan mmɔtɔɛ ɛyɔlɛ nɔn anun, bɛ mán bɛ nyɔn kpála, ɛsɛ bɛ lá Nyanmian asɔ.

³ Mɛlɛ mɔ ɛmɔ 'sɛlɛ Nyanmian'n, ɛmɔ sɛlɛ bie bɛ mán yɛ kɔsɔ maan Nyanmian kpɛ atɔn kpa ɔ mán yɛ hán yɛ Nɔan Ɛjɔlɛ'n, yɛ bó Kilisi nvialɛ nɔn ɛjɔlɛ'n mɔ sian diɛ Nyanmian a yɛ a hele'n. Afi nvialɛ nɔn ɛjɔlɛ sɔ'n dunman nɔn yɛ n na fiadi tɛmɔn mɔ yɛ wɔ nɔn nɔn ɔ.

⁴ Ɛhika ati, ɛmɔ sɛlɛ Nyanmian. Ɔ mán n gán nvialɛ nɔn ɛjɔlɛ sɔ'n kɛ ɔ fata kɛ mɔn kan yɛ'n, nán menian'n-mɔ a ti yɛ bɔ kpa bɔkɔɔ.

⁵ Ɛmɔ nɔn bɛ mɔ bɛ nzɔ man Kilisi'n ti a, ɛmɔ nánndi ngele sɔ. Tɛmɔn'n mɔ yɛ wɔ nɔn'n, ɛmɔ hán Kilisi anwɔn ɛjɔlɛ'n bɛ héle bɛ.

⁶ Ɛmɔ mán bɛ nɔan ɛjɔlɛ'n yɔ fɛ, ɛsɛ bɛ hán ɛjɔlɛ m'ɔ kɔ atɔn sɔ. Yɛ diɛ, sɛ sɔanlan bie bisa ɛmɔ kɔsuan an, anun ɛmɔ nyan bie bɛ bua yɛ kanlanman.

⁷ Tisiki ti yɛ nianman kpa, ɔ sɔ Kilisi ananhɔlɛ nɔn, ɔ bɔka mɔn yɛ di yɛ Mɔn junman'n. Ɔ 'ba bɔ kwalaa kwalaa'n ɔ kele ɛmɔ, nán ɛmɔ a nwun ɛjɔlɛ'n mɔ ɔ'a tɔ mɔn'n.

⁸ Ɛhika ati, mɔn sɔan anianman sɔ nɔn ɛmɔ anwɔn ɛlɔ, maan ɔ kan ɛwa ɛjɔlɛ ɔ kele ɛmɔ, nán ɛmɔ ahɔnlɔn a tɔ bɛ kunnun b'a nyan anwɔnsele.

⁹ Mɔn sɔan yɛ nɔn Onezimɔn ɛmɔ anwɔn ɛlɔ. Ɔ ti yɛ nianman kpa, ɔ sɔ yɛ Mɔn ananhɔlɛ nɔn. Ɔ nɔn Tisiki, bɛ 'ba bɔ ɛwa kwalaa kwalaa'n bɛ kele ɛmɔ.

¹⁰ Alisitakɔ mɔ mɔn nɔn yɛ la fiadi sua nɔn anun ɛwa'n, yɛ nwan ɔ 'yɔ ɛmɔ like. Maakɔ m'ɔ ti Baanabasɔ anianman'n, yɛ kɔsɔ yɛ nwan ɔ 'yɔ bɛ like. Maakɔ sɔ'n, m'an han yɛ nwun ɛjɔlɛ m'an hele ɛmɔ daba. Yɛ ti, sɛ ɔ ba ɛmɔ anwɔn ɛlɔ a, ɛmɔ sɔ yɛ nɔn kanlanman.

¹¹ Zozi mɔ bɛ fɛlɛ yɛ Zusutusu'n, yɛ kɔsɔ yɛ nwan ɔ 'yɔ bɛ like. Bɛ menian nsan sɔ'n, bɛ ala yɛ bɛ ti Zufɔ mɔ b'a le Kilisi b'a li bɛ nɔn mɔn yɛ di Nyanmian Belemgbɔn Mán nɔn anwɔn junman ɔ. B'a man mɔn lɔa a cɛcɛ mɔn nwun kpa.

¹² Epafalasɔ m'ɔ fi Kolɔsɔ'n, yɛ kɔsɔ yɛ nwan ɔ 'yɔ ɛmɔ like. Ɔ ti Kilisi akɔa. Ɔ yɔ mmɔtɔɛ m'ɔ sɔ bɔvɛ ɔ man ɛmɔ cian daa. Ɔ sɛlɛ Nyanmian kɛ ɛmɔ tila bɛ dedi nɔn anun kpɔlɔ, ɔ mán ɛmɔ ati tɔn wɔ Wawɛ nɔn, ɛsɛ ɔ mán ɛmɔ hɔlɔa bɛ yɔ like biala m'ɔ kulo'n kpa bɔkɔɔ.

¹³ Mɔn kwalaa mɔn di Epafalasɔ anwɔn adanzɛ kɛ, ɔ bɔ ɛmɔ anwɔn mɔndɔnlɔn kpa. Ɔ bɔ Laodise ɔ nɔn Hielapolisi asɔnɔn mma'n-mɔ kɔsɔ anwɔn mɔndɔnlɔn kpa.

¹⁴ Yɛ manngɔn Luku m'ɔ di dɔkɔtɛ junman'n, ɔ nɔn Demasɔ, bɛ nwan bɛ 'yɔ ɛmɔ like.

¹⁵ Ɛmɔ yɔ Laodise ɛlɔ anianman'n-mɔ like. Ɛmɔ yɔ Nɔnfa nɔn asɔnɔn mma'n-mɔ mɔ bɛ yɛ yɛ awulo ɛbɛlɛ'n like.

¹⁶ Sɛ ɛmɔ kɔnnga kalata ɛhɛ yue a, bɛ mán ɔ tɔ Laodise ɛlɔ anianman'n-mɔ maan bɛ kɔsɔ bɛ kɔnnga yɛ asɔnɔn sua nɔn anun. Ɛmɔ kɔsɔ kɔnnga kalata'n m'ɔ fi Laodise ɛlɔ mɔ ɛmɔ asa kɔ han yɛ'n.

¹⁷ Ɛmɔ hán héle Alísipɔ kɛ junman'n mɔ yé Mun a fa a wula yí sa nun kɛ ɔ lí'n, ɔ bó mɔndɔnlɔn ɔ lí yí kpa bɔkɔɔ.

¹⁸ Ejɔle kpɔle ɛhɔ-mɔ tɔ mɔn muonun mɔn Pɔlɔ mɔn sa ati kalata. Mun kele ɛmɔ mun bisa bé ahun. Nán bɛ man bé lɔa fi kɛ n dɛ la fiadɔ sua nun anun. Nyanmɔan nyila'n hán ɛmɔ!

PŌLU KALATA'N M'Ō LILI MUA HELELI NWANLIN TESALONINKI ASŌNIN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wə nun'n

Anun, Tesaloninki ti Masedvanun mân nun anun elo kulo kpili'n kòn. Silivín mō be fele yí biekun Silasi'n, non Timote yê be bukalí Pòlv maan ō bōlì elo asōnin nun ō. Nan kemō Zufu'n-mō totua yí atin'n, Pòlv a nje man Tesaloninki ebele (Junman 17). Ō kpatili ō fi Masedvanun mân nun anun ō hōlì Akayi mân nun anun. Nan m'Ō fi Masedvanun mân nun anun hōlì'n, ō sōanlin Timote Tesaloninki elo ke ō hō nian asōnin mma'n-mō abusu se be yacili man bē dedi'n be tili man wō ahulowa'n mō be le kele bē nun anwōn an. Mō Timote hōlì walì m'Ō bōlì amannìe fē helelì Pòlv'n, yí lwa cìcìlì nán ō'a hele kalata ehì ō'a nwan bē. Kalata nun anun, ō'a nwun Nyanmian anwōn ye, ese ō'a wowula bē anwōnsele ke be tìla bē dedi nun anun be hō bē nyunnun.

Kalata nun ati 1-3, Pòlv le kacì ke ō kpínlin lili junman'n bē afian elo'n. Yê ō di fē ke sunzun mō be le nwun yale, be le bē dedi nun anun kpolo. Ō kulo ke ō nwun bē nwōn biekun. Kalata nun ati 4.1-12, Pòlv le kacì bē ngehele'n m'Ō helelì bē wō enannndìe kpa nun anwōn'n cinnjìn, be síe bē nwōn ye wō ajwamannun ngacile kwalaa anwōn. Kalata nun ati (4.13-5.11), Pòlv le kan yé Mìn Zozi Kilisi ewale'n mō ō 'sa ba nun ejòle. Kalata nun agualie nun, Pòlv le tu bē fūò ese ō le yeyila bē.

Ahìn ebisa

¹ Mìn Pòlv, mìn non Silivín non Timote yê ye le kele kalata ehì ye nwan emō Tesaloninki asōnin mma'n-mō ō. Emō mō be nun yé Sì Nyanmian non yé Mìn Zozi Kilisi a yō kōn'n, ye 'bisa emō ahìn.

Nyanmian nwún emō anwōn anwunnnoe, ese ō cìcì emō alwa.

Asma

² Ye da Nyanmian asì cian daa wō emō dunman nun, ese ye sele Nyanmian Kpili cian daa ye man emō.

³ Nyanmian m'Ō ti yé Sì nun anyunnun, tēmōn biala yé ti kacì emō nyòlìe'n m'Ō kele ke emō le dedi, emō kulo bē nwōn, ese yé Mìn Zozi Kilisi ewale cian nun anwōn anyindasue mō emō le yí'n, ō ti man nzemindē.

⁴ Anianman-mō, ye sì ke Nyanmian a hulo emō, ō'a nian menian'n-mō anun ō'a kpa emō maan b'a yō yí diē.

⁵ Ō sanlin ke nán yé nwan mgban nun ala yê ye falì ye bōlì Ejòlekpa'n ye helelì emō ō. Nan Wawē Nwannzan-nwannzan'n jinlanlin yé nzin maan ye bōlì yí tunmin sù kusu ye helelì emō. Ō manlin emō nwunlin yí fíón kusu kpa ke Ejòlekpa s'ŋn ti ananhòle. Ke ō kō yō nán emō a kpasi'n, emō nwunlin ke ye kpínlin ye non emō tanlanlin'n.

⁶ Emō a nian yé nun yé Mìn asitanlan sō nun asù. Ehika ati yê be helelì emō ahulowa kpa tēmōn mō emō lelì Nyanmian Anwan Ejòlè'n be lili nun ō. Nan kusu Wawē Nwannzan-nwannzan nun a man emō le fē elie.

⁷ Ō man Masedvanun non Akayi mân nun anun, se be 'kan bē kwalaa mō b'a le Zozi Kilisi b'a li nun ejòle a, be bō emō dunman.

⁸ Ō sanlin ke Nyanmian Anwan Ejòlè'n teteli emō Masedvanun mân nun anun ō non Akayi mân nun anun. Ō'a nga man ebele ala, nan mân'n lika kwalaa'in, be

bɔ dedi'n mɔ ɛmɔ le yɛ wɔ Nyanmian anun nun anwɔn ejɔle. Yɛ ti, yɛ muonun yɛ ngan man ɛmɔ dedi nun anwɔn ejɔle kɔn.

⁹ Ke ɛmɔ kpɛnlin sɔli yɛ nun meɛ mɔ yɛ hɔli ɛmɔ elɔ, ɔ nun ke ɛmɔ kpɛnlin yɔli be yacili amɔan'n-mɔ be gualɛ be falɛ bɛ nwɔn be manlin Tiasifɔe Nyanmian'n m'ɔ ti ananholɛ'n nɔn b'a sɔ yɛ'n, menian'n-mɔ kwalaa kan yɛ nwɔn ejɔle.

¹⁰ Eɛe be kan ke ɛmɔ le nwɔnnɛ ke Nyanmian Awa Zozɛ m'ɔ man ɔ fi ewue nun ɔ'a tɛnge'n, ɔ fi nyanmiansɔ ɔ bɔla. Afi, yɛ dein yɛ ɔ de yɛ ti nɔn Nyanmian sikpe'n m'ɔ le ba nun a ngun man yɛ ɔ.

2

Pɔlɔ nɔn yɛ manngɔn'n-mɔ junman'n

¹ Anianman-mɔ, ɛmɔ muonun si ke, ɛmɔ anwɔn elɔ ewale mɔ yɛ walɛ'n, ɔ'a nyo man mgban. Afi, yɛ Mun junman'n mɔ yɛ walɛ lili yɛ ɛmɔ afian elɔ nun a su mma kpa.

² ɛmɔ si ke be heleli yɛ ahulɔwa Filipu kulo nun asɔ elɔ kwalaa nɔn y'a ju Tesaloninki. Mɔ yɛ julɛ ɛmɔ anwɔn elɔ'n, menian'n-mɔ julɛ yɛ seɛ kpa, nan kɔsɔ Nyanmian Kpili manlin yɛ anwɔnseɛ maan yɛ bɔli Ejɔlekpa'n yɛ heleli ɛmɔ.

³ ɔ man Ejɔlekpa sɔ'n mɔ yɛ bɔ yɛ keɛ menian'n-mɔ'n, ɔ ti man ato ejɔle, yɛ mmɔ yɛ mgbɔnnɛ man esika, eɛe yɛ mmɔ yɛ nnaka sɔanlan fii.

⁴ Nan yɛ kan ejɔle'n ke Nyanmian Kpili muonun kulo ke yɛ kan yɛ'n. ɔ sanlin ke ɔ'a nwun yɛ ti anun, ɔ'a bu yɛ ɔ'a fa yɛ Ejɔlekpa'n ɔ'a wula yɛ sa nun. Yɛ sɔ ati, yɛ ngan man mɔ yɛ kan an, menian'n-mɔ akunnun jo yɛ nwɔn'n, nan mɔ Nyanmian Kpili akunnun jo yɛ nwɔn'n yɛ kan ɔ.

⁵ ɛmɔ muonun si ke yɛ lakali man ɛmɔ lɛ, eɛe yɛ nyɛn bulɔli man ɛmɔ anwɔndɛ'n-mɔ lɛ. Nyanmian muonun di yɛ nwɔn adanzɛ.

⁶ Cɛan bie lɛ, y'a mgbɔnnɛ man ke ɛmɔ anaan ehɔlin-mɔ fɔa yɛ.

⁷ Kemɔ yɛ ti Kilisi mmɔfɔe'n, yɛ kwalaa yɛ keɛ ɛmɔ yɛ tunmin'n mɔ yɛ le yɛ'n, nan yɛ dɛ, y'a nyo man yɛ sɔ. Mɔ anun yɛ wɔ ɛmɔ anwɔn elɔ'n, yɛ beɛɛɛli yɛ nwɔn asɔ yɛ manlin ɛmɔ. Yɛ yɔli ke ɛta m'ɔ le nɔn yɛ mma ɔ.

⁸ Ehulo kpili'n mɔ yɛ kulo ɛmɔ nun ati, nɔn Ejɔlekpa nun angɔnmun ala yɛ ahan yɛ 'bɔ yɛ keɛ ɛmɔ ɔ, nan eɛe ahan yɛ 'fa yɛ muonun yɛ ngɔan'n yɛ man ɛmɔ. ɔ sanlin ke ɛmɔ anwɔn hianlin yɛ sɔnman.

⁹ Anianman-mɔ, ɛmɔ si yɛ fɔɔn ke meɛ mɔ anun yɛ le bɔ Nyanmian Ejɔlekpa'n yɛ keɛ ɛmɔ'n, yɛ lili junman seɛ kpa kɔngɔe nun eyua, yɛ nwunlin yale nun eɛe, yɛ nyanlin esika yɛ sieli yɛ nwɔn. ɔ man ɛmɔ anun bie fii a mmɔ man yɛ nwɔn kale.

¹⁰ ɛmɔ nun Nyanmian di yɛ nwɔn adanzɛ ke yɛ bɔli abalabɔ mɔ yɛ nwɔn ti, m'ɔ ti fɔɔn, mɔ be nnyan man yɛ nwɔn ejɔle eɛe fii be ngan man wɔ ɛmɔ mɔ be de Zozɛ be di nɔn afian.

¹¹ ɛmɔ si ke yɛ nun ɛmɔ anun kɔn biala tanlanlin ke siɛ nun yɛ mma.

¹² Yɛ wowulali ɛmɔ anwɔnseɛ, yɛ ciɔli ɛmɔ alɔa eɛe yɛ tuli ɛmɔ fɔa ke ɛmɔ bɔ bala kpa m'ɔ sɔ Nyanmian Kpili anyɛn. Afi, yɛ muonun yɛ ɔ'a feɛ ɛmɔ ke ɛmɔ bɔla be kɔci yɛ anunminnyanmun belemgbɛn mɔn nun anun menian ɔ.

¹³ Ehika ati, yɛ da Nyanmian asɔ cɛan biala. ɔ sanlin ke meɛ mɔ yɛ hanlin Nyanmian Anɔan Ejɔle'n yɛ heleli ɛmɔ'n, ɛmɔ a nne man ejɔle sɔ'n b'a ndɔ man nun ke kulo sɔanlan ejɔle, nan ɛmɔ sɔli nun ke ɔ ti Nyanmian Anɔan Ejɔle sakpa. ɔ man ɛmɔ mɔ be de be di'n, Ejɔlekpa sɔ'n le di junman seɛ wɔ ɛmɔ asɛtanlan nɔn anun.

¹⁴ Anianman-mo, Nyanmian menian'n-mo mo be wo Zude man nun anun elo mo be non Zozi Kilisi a yo kun'n, emo a kaci ke be ala. Yale mo Zufu'n-mo helele be'n, yi kunnngba nun ala ye menian mo be non emo ti nun a hele emo nun o.

¹⁵ Zufu so'n-mo mo be hunlin ye Min Zozi non Nyanmian mgbomanfue'n-mo'n, be ye be helele ye yale nun o. Be nzo man Nyanmian anyin, ese be kpo menian'n-mo kwalaaatin!

¹⁶ Be kulo ke be tan ye nyinsu, yi die anin ye ngan man ejole'n ye ngele man be mo be ti man Zufu'n nan b'a nyan be ti. Be nyolie so'n, o man be ete nun a sun. B'a yo dede b'a man Nyanmian sikpe nun a hyi be.

Polo alva le do Tesaloninki asonin mma'n-mo

¹⁷ Ye die, anianman-mo, ke ye titili ye nwon nun kaan'n, ye nwunlin man emo anwon, nan koso ye ti wo emo so dahuu. Ye lua le do emo kpa, ye kulo ke ye nwun emo anwon.

¹⁸ Ehika ati, ye nwan ahan ye 'ba emo anwon elo. Nan min boba min Polo, m mabwali min nwon kun, yi nzin biekun, min nwan min 'ba, nan *Satan a man y'a nnyan man atin.

¹⁹ Mele mo ye Min Zozi 'ba a, mo ye 'ba fite yi nyunnun'n, nzu like die anwon ye o 'nian fua ye o? Ye fe elie like'n yo le benin? Nzuke ye o kele ke ye lili kunnunmun mo ye kwalaa ke ye fa ye tu ye nwan nun o?

²⁰ Ye anunminnyanmun o non ye fe elie'n kwalaa yo le emo.

3

¹ Ehika ati, kemmo y'a tanlan dede ye ndi man emo angan fi'n, sian y'a ngwala man nwonnede kon. O man y'a fa ajonlin ke Timote ho nian emo abusu, nan ye ngunmun ye ka Atenin ewa.

² Ye nianman Timote non ye y'o di Nyanmian junman nun o. Ye non yi y'o bo Zozi anwon Ejolekpa'n ye kele menian'n-mo o. Ye le soan yi emo anwon elo ke o wowula emo anwonsele, o cici emo alva, ese o boka emo maan be dedi'n jinlan yi ja nun kpa.

³ Yi die, anin emo anun bie fi anwon a mmubu man yi wo yale'n mo ye le nwun yi kikaala nun anun. Afi emo muonun si ke yale so'n mo ye le nwun yi'n wo ninng'e'n-mo mo Nyanmian sesiele manlin ye nun anun bie.

⁴ Afi mele mo anin ye te wo emo anwon elo'n, ye lili moa ye hanlin ye helele emo ke be le ba hele ye yale. Mele so'n ye o'a ju nun o, emo muonun si.

⁵ Ehika ati, kemmo m'an tanlan dede mo min ndi man emo angan fi'n, min tanlan an, o ndanlan man. O man m'an soan Timote emo anwon elo, ke o ho nian se emo te le dedi wo Zozi nun an. N nili yale ke bici Abonsanmun a a so emo a nian, o'a kaci emo ajonlin, o'a man ye junman nun a yo mgban.

Timote amannu'n

⁶ Nan kikaala die, Timote fi emo anwon elo o'a a. O'a bo emo anwon amannu'e fe o'a hele ye. Yi nwan emo le dedi, emo le ehulo, ese yi nwan emo ati wo ye so dahuu, emo alva le do ye sele kpa, emo kulo ke be nwun ye nwon ke ye koso ye kulo ke ye nwun emo anwon'n.

⁷ Ehika ati, anianman-mo, yale non efe'n mo ye ti nun'n, emo a man ye lua a cici. O sanlin ke emo dedi nun a wowula ye anwonsele.

⁸ O man kikaala die, ye nwon a sanndi ye, afi emo jin be ja nun be non ye Min te nanndi.

⁹ Ye le emo anwon fe elie kpili wo Nyanmian anyunnun, o man ye nnwun man like fi boba mo ye 'fa ye 'da Nyanmian Kpili asi o.

¹⁰ Kongoe non eyua, ye sele yi kpa ke o man ye nyan atin ye nwun emo anwon biekun, nan ye hehele emo ninng'e mo o'a ha wo emo dedi nun anwon'n ye so so.

¹¹ Yé Sɪ Nyanmian Kpili muonun, ɔ non yé Mɪn Zozi Kilisi, be sésie yé atun kanlanman maan ye bála nwun emɔ anwɔn.

¹² Ehulo'n mɔ emɔ kulo bé nwɔn, mɔ emɔ fa kulo menian'n-mɔ kwalaaatin'n, yé Mɪn mán ɔ hó yí nyunnun kpa ke ehulo'n mɔ ye fa ye kulo emɔ'n.

¹³ Yé Mɪn wówula emɔ anwɔnsele ɔ mán emɔ ahɔnlɪn'n-mɔ anun tí, nán b'a nnyan emɔ anwɔn ejɔle ete fíí b'a ngan man wɔ Nyanmian m'ɔ tɪ Sɪe nɪn anyunnun, meɛ mɔ yé Mɪn Zozi non yí anwɔntɛ mma'n-mɔ kwalaa 'ba a'n.

4

Abalabɔ m'ɔ sɔ Nyanmian anyɪn'n

¹ Eɪ, anianman-mɔ, abalabɔ mɔ emɔ bɔ a, ɔ sɔ Nyanmian anyɪn'n, ye heleli emɔ. Ye de ye di ke emɔ bɔ abalabɔ sɔ'n. Nan, sian diɛ, ye le butu ye seɛ emɔ ke yé Mɪn Zozi dunman nun, emɔ bɔ bala sɔ'n kpa be hó bé nyunnun be mán ɔ tála daba'n.

² Afi emɔ sɪ, amanmuo'n mɔ yé Mɪn Zozi heleli yé ke ye bú'n, y'a han yí nwɔn ejɔle y'a hele emɔ.

³ Nyɔɛ mɔ Nyanmian kulo'n y'ɔ le eɪ: ɔ kulo ke emɔ yɔ menian nwannzan-nwannzan, eɛ emɔ nian bé nwɔn ye kpa wɔ satɪɪfɔɛ nyɔɛ'n-mɔ anwɔn.

⁴ Emɔ anun kɔn biala nwɔn yí yɪ já, ɔ non yí be tánlan anwɔntɛ nun, ɔ non anyinnɔ nun,

⁵ nán emɔ a nnyan man ajɔnlɪn basa basa ke bé mɔ be nzɪ man Nyanmian'n le yí'n.

⁶ Asitanlan sɔ nun anun, sɔanlan fíí n'ɔ bu yí manngɔn anyunnun ɔ seɪ yí ajaa, anaan ɔ di yí dufule. Ye hanɪn ye heleli emɔ, eɛ ye kannzɔli emɔ kpa ke menian mɔ be yɔ ete sɔ'n, Nyanmian Kpili 'ba tua bé yí nwɔn kale.

⁷ Afi, Nyanmian a nveɛ man yé ke ye yɔ satɪɪfɔɛ nyɔɛ, nan ɔ'a feɛ yé ke ye bɔ abalabɔ m'ɔ sɔ yí nyɪn ye mán yé nwɔn tí.

⁸ Eɪka ati, sɔanlan mɔ ɔ'a nni man ngehele sɔ nɪn asu'n, nán kulo sɔanlan yé ɔ'a mmu man yí like ɔ, nan Nyanmian Kpili'n mɔ ɔ'a fa yí Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ɔ'a man emɔ'n yé ɔ'a yɪ yí ɔ'a tɔ ɔ.

⁹ M'ɔ tɔ de ehulo'n mɔ emɔ kulo anianman'n-mɔ mɔ be le dedi'n, ɔ njian man ke ye keɛ emɔ yí nwɔn kalata biekun ɔ. ɔ sanɪn ke Nyanmian muonun a hele emɔ ke emɔ kpɪn be húlo bé nwɔn'n.

¹⁰ Sakpa, emɔ kulo anianman'n-mɔ kwalaa mɔ be wɔ Masedvanun mân nun anun'n. Nan kɔsɔ, anianman-mɔ, ye 'seɛ emɔ ke emɔ nyán ehulo kpili m'ɔ tala eɪ asu.

¹¹ Emɔ mían bé bu kpa be tánlan wɔ anzɔnunjɔ nun, emɔ nían emɔ muonun anwɔn ejɔle be lí, eɛ emɔ lí junman be kpɔnnɛde mɔ emɔ a mian yí nwɔn'n, ke ye seɪ emɔ ke emɔ yɔ'n.

¹² Se emɔ yɔ yí sɔ a, menian'n-mɔ mɔ be nzɪ man Nyanmian'n, bé nyɪn 'ba sɔ emɔ, eɛ emɔ ngɔ mian man like fíí anwɔn.

Yé Mɪn yí ewale'n

¹³ Anianman-mɔ, ye kulo ke emɔ nwun bé mɔ b'a wu nɪn anwɔn ejɔle'n fɔ́ón, nán emɔ anwɔn a mmubu man bé ke bé mɔ be nzɪ man Nyanmian nɪn anwɔn bubu bé'n, ɔ sanɪn ke be le man anyɪndasɔɛ ke yé.

¹⁴ Yé diɛ, ye de ye di ke Zozi a wu, eɛ ɔ fi ewue nun ɔ'a tinnge. Yí tí, ye de ye di biekun ke Zozi dunman nun, Nyanmian Kpili 'ba man bé mɔ be de yí be di mɔ b'a wu'n ngɔan maan be fi ewue nun be tinnge.

¹⁵ Ehi anwɔn, emɔ tie yé Mɔn ngehele ejɔle kɔn mɔ ye le kan ye kele emɔ'n. Ejɔle sɔ'n y'ɔ le ke mele mɔ yé Mɔn 'ba a'n, yé mɔ yé nyɔn tɛ wɔ sɔ'n, ye ngɔ li man mɔa bé mɔ b'a le Zozi b'a li mɔ b'a wu nɔn anyunnun.

¹⁶ ɔ sanlɔn kɛ bɛ 'ba man atɔn, nyanmiansɔ mmɔfɔɛ mgbain'n-mɔ anɔn kɔn 'ba tɔan nɔn, bɛ 'ba hu Nyanmian kɔnɔti'n, anɔn yé Mɔn muonun fi anwunno elɔ ɔ le ju ba. Bé mɔ b'a le Kilisi b'a li mɔ b'a wu'n, bɛ fi ewue nɔn bɛ 'di mɔa bɛ tɔnnge.

¹⁷ Yɔ nzin, yé mɔ yé nyɔn tɛ wɔ sɔ tɛmɔn sɔ nɔn anɔn'n, yé nɔn bé mɔ bɛ fi ewue nɔn b'a tɔnnge'n, bɛ 'ba fula yé kwalaa balé nɔn anɔn anwunno elɔ, ye 'kɔ a kpa yé Mɔn atɔn. ɔ fi ebɛle, yé nɔn yé Mɔn ye 'tanlan dahuu.

¹⁸ Ehika ati, emɔ fá ejɔle sɔ'n-mɔ bɛ wówula bé nwɔn anwɔnsele.

5

¹ M'ɔ tɔ de cɔan anaa mele mɔ nɔnnge sɔ'n-mɔ 'te'n, anianman-mɔ, ɔ njian man kɛ ye kele emɔ yɔ nwɔn kalata.

² Afi, emɔ muonun sɔ yɔ fɔ́ɔn kɛ yé Mɔn yɔ ewale cɔan'n 'ba li yé nvu nɔn kɛ awɔfɔɛ m'ɔ le wua kɔngɔɛ ɔ.

³ Mele mɔ eyuadi nɔn anɔn menian'n-mɔ alɔa 'ba fi bé nwɔn, mɔ bɛ 'ba han kɛ: "Yɛ le anzonunjo, esɛ ye nzusu man ejɔle fíí", tɛmɔn sɔ'n yé nvu nɔn mgbai, munnzue'n 'ba tɔ bé kɛ nwɔnnzefɔɛ mɔ yɔ kɔ han yɔ. ɔ man bé nɔn bie fíí ngɔ nnyan man atɔn nán ɔ'a nwanndi.

⁴ Nan emɔ diɛ, anianman-mɔ, emɔ tɔ man awosin nɔn, nán cɔan sɔ nɔn a li emɔ nvu nɔn kɛ awɔfɔɛ m'ɔ le wua ɔ.

⁵ Afi, emɔ kwalaa tɔ kanlannɛ'n nɔn alɔhian nɔn anɔn menian. Nán alisan nɔn awosin nɔn menian y'ɔ le yé.

⁶ Ehika ati, nán bɛ man yé dafi kɛ menian ehɔnlɔn-mɔ, nan bɛ mán ye sísa, esɛ ye yó yé nɔnnge'n-mɔ kwalaa kpe kpe kpe.

⁷ Afi kɔngɔɛ yé bɛ da bɛ dafi ɔ, esɛ kɔngɔɛ yé menian'n-mɔ nɔn nzan dede bɛ bu ɔ.

⁸ Nan yé diɛ, alɔhian nɔn anɔn menian y'ɔ le yé. Ehika ati, bɛ mán ye yó yé nɔnnge'n-mɔ kwalaa kpe kpe kpe. Kɛ swanlan m'ɔ le kɔ elɔɛ'n wula bulale taladiɛ'n ɔ sisa yɔ hue'n, yé kɔsɔ ye nyán dedi ɔ nɔn ehulo. Kɛ swanlan mɔ le kɔ elɔɛ'n sɔ bulale kele'n ɔ sisa yɔ ti'n, yé kɔsɔ ye nyán anyɔndasɔɛ kɛ Zozi a le yé ti.

⁹ ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian a nvele man yé yɔ nwɔn kɛ ye wú sɔkpe ewue, nan ɔ nanndi yé Mɔn Zozi Kilisi asɔ, ɔ'a fele yé yɔ nwɔn kɛ y'a a nyan ngwan.

¹⁰ Afi, yé ti yé Zozi wuli ɔ. ɔ man sɛ yé nyɔn wɔ sɔ, anaa sɛ ye wu a, ye 'nyan ngwan ye nɔn yɔ tanlan dahuu mele mɔ ɔ 'ba sa ba'n.

¹¹ Ehika ati, emɔ cíci bé nwɔn alɔa, esɛ emɔ wówula bé nwɔn anwɔnsele kɛ emɔ a bɔ yɔ bu bɛ le y'ɔ'n.

Afɔtu

¹² Anianman-mɔ, ye le sele emɔ kɛ emɔ mán bé nyɔn sɔ menian mɔ bɛ di yé Mɔn junman wɔ emɔ afian elɔ, mɔ yé Mɔn dunman nɔn, bɛ li emɔ ati, esɛ bɛ kannzu emɔ'n.

¹³ Bé junman'n mɔ bɛ di nɔn ati, emɔ fúa bé kpa, esɛ bɛ húlo bé kpa. Emɔ afian elɔ, emɔ tánlan wɔ anzonunjo nɔn.

¹⁴ Anianman-mɔ, ye 'sele emɔ kɛ, emɔ kánnzu efɔanfɔɛ'n-mɔ. Bé mɔ bɛ nwɔn a bubu bé'n-mɔ, emɔ wówula bé anwɔnsele, emɔ búka bé mɔ bɛ le man anwɔnsele'n, bɛ sí abɔtale wɔ menian'n-mɔ kwalaa anwɔn.

¹⁵ Ɛmɔ nían bé nwɔn kpa, nán sɔanlan fíí a nva man ɛtɛ a ndua man ɛtɛ'n kale. Mɛlɛ biala anun, ɛmɔ afian, ɔ nɔn menian nga'n-mɔ kwalaa afian, ɛmɔ bó abalabɔ kpa.

¹⁶ Ɛmɔ lí ndutue cian daa.

¹⁷ Ɛmɔ yó asɔnɔn tɛmɔn biala.

¹⁸ Ɛmɔ lá Nyanmian así like biala anun. Ɛmɔ mɔ bɛ nɔn Kilisi Zozi a yɔ kɔn'n, like mɔ Nyanmian lɛ kpɔnndɛ yí ɛmɔ ɛlɔ nɔn anun.

¹⁹ Ɛmɔ nán bɛ tan Wawɛ Nwannzan-nwannzan nɔn anyɔnsɔ, nán ɔ fí ɛmɔ anun ɔ'a ndu man.

²⁰ Ɛjɔlɛ mɔ Nyanmian Wawɛ'n kɔ fá kɔ wula sɔanlan anɔan m'ɔ kɔ han'n, nán man ɛmɔ bu yí ɛjɔlɛ mgban-mgban.

²¹ Nan kɔsɔ, ɛmɔ nénian yí kwalaa anun, bɛ fá m'ɔ tɪ kpa'n bɛ síɛ.

²² Like biala m'ɔ man bɛ tɔ ɛtɛ nɔn'n, nán bɛ yɔ.

²³ Nyanmian Kpili m'ɔ tɪ alɔacɪɛ baka'n, ɔ fá ɛmɔ yó yí dɪɛ kpa bɔkɔɔ. Ɔ nían ɛmɔ sɔanlan baká nɔn asɔ, ɛmɔ ajɔnlɔn nɔn asɔ, ɔ nɔn ɛmɔ ɛkala nɔn asɔ. N'ɔ man ɛfian fíí kan ɛmɔ dede ɔ jú yé Mɔn Zozi Kilisi ɛwale cian.

²⁴ Nyanmian Kpili mɔ ɔ'a fɛlɛ ɛmɔ yí nwɔn'n tɪ ananhɔlɛfɔɛ, ɔ 'yɔ yí sɔ man ɛmɔ.

²⁵ Anianman-mɔ, ɛmɔ sɛlɛ Nyanmian bɛ mán yé kɔsɔ.

²⁶ Yɛ 'yɔ anianman'n-mɔ mɔ bɛ wɔ ɛlɔ'n kwalaa like, ɛmɔ tɔ bɛ nɔn bɛ man yé.

²⁷ Mɔn 'sɛlɛ ɛmɔ kpa wɔ yé Mɔn dunman nɔn kɛ ɛmɔ kíngga kalata ɛhɪ bɛ héle anianman'n-mɔ kwalaaatɪn.

²⁸ Yé Mɔn Zozi Kilisi nwún ɛmɔ anwɔn anwunnvɔɛ.

PŌLU KALATA'N M'Ō TIAN YI NNYUAN M'Ō HELELI NWANLŪN TESALONINKI ASŌNŪN MMA'N-MŌ'N

M'Ō wŏ nun'n

Kalata ehi anun, ō nun nunhan kŏn'n mŏ Pŏlu heleli nwanlūn Tesaloninki asŏnūn, mma'n-mŏ anun, ō lē da Nyanmian asi. Ō sanlūn kē Tesaloninki asŏnūn mma'n-mŏ lē bŏ mŏndinlūn bē dedi nūn anun bē kŏ bē nyunnun, ēsē bē kulo bē nwŏn sunnzun mŏ bē lē kele bē ahulŏwa ō. Pŏlu a hele kalata ehi ō'a wowula bē anwŏnsele, ēsē ō'a tunngē bē wŏ ejŏle mŏ anun ō juji bē asŏnūn nūn anwŏn.

Kalata nūn ati 1, Pŏlu lē wowula bē anwŏnsele wŏ yalē'n mŏ bē lē nwun yī nūn anun. Ō lē kacī bē kē yē Mīn Zozi fī nyanmiansu, ō 'ba sa ba ō yī bē wŏ yalē'n mŏ bē lē nwun yī nūn anun nān ō tua bē mŏ bē lē man bē nwun yalē'n kalē. Kalata nūn ati 2.1-12, Pŏlu lē kan yē Mīn ewalē nūn ejŏle biekun. Menian mmie-mŏ a sēcī asŏnūn mma'n-mŏ ati anun. Bē lē kele kē yē Mīn a a dada angŏnmīn. Pŏlu lē kele nūn kē asannan nān Zozi a sa a a'n, bē 'ba nwun yī kē sŏanlan ati anun etē kŏn 'ba fite. Ō lē Abŏnsanmŏn tunmin'n, ō 'ba jasū Nyanmian akŏmūn anun. Nan yē Mīn Zozi 'ba man sŏanlan sŏ'n wu. Kalata nūn ati 2.13-3.15, Pŏlu lē kan kele asŏnūn mma'n-mŏ kē bē tīla bē dedi nūn anun kpolo, ēsē bē bŏ mŏndinlūn wŏ mmŏtŏē ejŏle nūn anun. Mŏ ō 'kŏ kalata nūn agualē'n, Pŏlu a kuku bē asŏnūn nūn anun ejŏle kŏn asu. Ejŏle sŏ'n y'ŏ lē kē ō'a tī kē Tesaloninki ēbele asŏnūn mma'n mmie-mŏ ngulo man kē bē dī junman. Pŏlu nwan bē kǎnnzŏ bē. Ō sanlūn kē bē abalabŏ nūn ngeheleli m'ŏ heheleli bē'n ngŏ man sŏ (3.6-15). Kalata nūn agualē nūn, Pŏlu lē yeyīla bē.

Ahūn ebisa

¹ Mīn Pŏlu, mūn nūn Silivūn nūn Timote yē yē lē kelē kalata ehi yē nwan emŏ Tesaloninki asŏnūn mma'n-mŏ ō. Emŏ mŏ bē nūn yē Sī Nyanmian nūn yē Mīn Zozi Kilisī a yŏ kŏn'n, yē 'bisa emŏ ahūn.

² Nyanmian m'ŏ tī yē Sī'n, ō nūn yē Mīn Zozi Kilisī, bē nwūn emŏ anwŏn anwunnŏe, ēsē bē cīcī emŏ alba.

Asina

³ Anianman-mŏ, ō fata kē tēmŏn biala yē da Nyanmian asi wŏ emŏ dunman nūn. Ō dī kē yē yŏ yī sŏ, afī dedi'n mŏ emŏ lē yī'n, ō nūn ehulo mŏ emŏ anun kŏn biala fa kulo bē bŏ nga'n-mŏ'n, ō kŏ yī nyunnun alihian biala.

⁴ Ehika ati, yē fa emŏ yē tu yē nuan nūn wŏ Nyanmian asŏnūn'n-mŏ anun. Afī sunnzun mŏ emŏ lē nwun yalē ngacile kwalaa, mŏ bē lē kele emŏ ahulŏwa ō, emŏ dedi'n jin yī ja nūn.

⁵ Yalē'n mŏ emŏ lē nwun yī'n kele kē emŏ sē fata Nyanmian Belemgbīn Mān'n mŏ yī tī yē emŏ lē nwun yalē sŏ'n. Ō man sē Nyanmian 'bua menian'n-mŏ ndēē a, yī fŏŏn sŏ ō.

⁶ Afī, Nyanmian anyunnun, ē tī sēsē kē ō hēle bē mŏ bē lē kele emŏ yalē'n kŏsu yalē

⁷ yē emŏ mŏ bē lē kele emŏ ahulŏwa'n, Nyanmian 'ba man emŏ nūn yē, yē 'nyan alaje. Alaje sŏ'n, yē 'ba nyan yī wŏ mele mŏ yē Mīn Zozi fī nyanmiansu ō 'ba yī yī nwŏn kele'n. Ō nūn yī tunminfŏe mmŏfŏe'n-mŏ yē ō 'ba a ō.

⁸ Ɔ 'ba a sîn m'ò le jue nûn afian, ɔ 'tua bé m'ò be nzi man Nyanmian ɔ nûn bé m'ò b'a nne man yé Mûn Zozi Ejòlekpa'n b'a nni man'n kale.

⁹ Menian sò'n-m'ò, bé ahatusa m'ò be 'nyan yí'n y'ò le munnzue m'ò le man ayueli'e'n. Bé nyûn ngò b'ò man yé Mûn ɔ nûn yí anunminnyanmûn tunmin'n lé.

¹⁰ Cîan m'ò Zozi 'ba a'n, menian'n-m'ò m'ò b'a le yí b'a li m'ò be ti yí di'e'n 'ba wula yí anunminnyanmûn, e'se be 'fua yí. Emo 'ba tanlan menian sò'n-m'ò anun bie. Ɔ sanlîn ke Nyanmian Ejòlekpa nûn anwûn kpaye'n m'ò ye b'òl'n, emo a le a li.

¹¹ Ehika ati, cîan daa ye sele Nyanmian ye man emo. Ye sele yí ke ɔ mán emo sé fata ngwan'n m'ò yí ti yê ɔ'a fele emo yí nwûn'n. Ɔ nanndi tunmin'n m'ò le yí nûn asû, ye sele yí ke, nyòli'e kpa m'ò yí nwûn ajônlin w'ò emo ati anun'n, ɔ mán emo yí nwûn anwûnsele maan emo húala yí yò. E'se nyòli'e kpa m'ò k'ò man emo k'ò b'ò yí b'ò, m'ò kele ke emo le dedi'n, ɔ mán emo y'ò dede be g'ua yí b'ò.

¹² Ebele nûn anun, ɔ nanndi Nyanmian Kpili ɔ nûn yé Mûn Zozi Kilisi anwûnnvoe nûn asû, emo 'ba wula yé Mûn Zozi anunminnyanmûn, yí kusû, ɔ 'ba wula emo bie.

2

Etefue Swanlan Kpili'n

¹ Anianman-m'ò, m'ò t'ò de yé Mûn Zozi Kilisi ewale'n, ɔ nûn yé nwan ehuan m'ò ye 'kuan w'ò yí nwûn ebele'n, ye 'sele emo ke

² Se emo a ti ke yé Mûn cîan sò nûn a ju dada angûnmûn an, nán be man bé ti anun s'eci bé nde-nde sua, e'se nán be man bé l'ua b'ò bé nwûn. E 'su yí akpòl'owa a, swanlan bie a fa yé dunman a han ke Nyanmian a yí a hele yé maan y'a han ejòle sò'n, anaan y'a hele yí nwûn kalata ke yé Mûn ewale cîan nûn a ju dada angûnmûn.

³ Nán be man swanlan fíi sîn atin ngacile biala asû ɔ laka bé. Ɔ sanlîn ke asannan nan yé Mûn Zozi a a'n, menian'n-m'ò 'ba yaci Nyanmian be t'ò, Etefue Swanlan Kpili'n m'ò ɔ 'jasû Nyanmian akòmûn anun nán ɔ wu'n 'ba yí yí nwûn kele.

⁴ Etefue Swanlan Kpili sò'n, like biala m'ò menian'n-m'ò fa s'ò Nyanmian'n, ɔ ngò bu man yí like fíi. Nyanmian Kpili m'ò menian'n-m'ò s'ò yí'n, ɔ 'ba jasû yí kòmûn anun. E'se b'òb'ò, ɔ 'ba h'ò dede ɔ k'ò w'òl' Nyanmian Sua Nwannzan-nwannzan nûn anun, ɔ 'tanlan asû ɔ bu yí nwûn ke yí b'òb'ò muonun y'ò ti Nyanmian nûn ɔ.

⁵ Emo ngaci man ke mele m'ò anûn n w'ò emo anwûn el'ò'n, n ganlîn ejòle sò'n n geleli emo ɔ?

⁶ Nan kikaala, like kûn j'j'í yí, yí ti yê ɔ man Etefue Swanlan Kpili sò'n yíli man yí nwûn dede ɔ 'ju t'émûn m'ò fata'n, emo s'í like sò'n.

⁷ Nvialie nûn, Etefue Swanlan Kpili sò'n tunmin'n le di junman dada angûnmûn. T'émûn m'ò ye w'ò nûn'n, ɔ di ke swanlan'n m'ò man Etefue sò'n fiteli man'n jasû ebele.

⁸ Nan se ɔ jasû ebele yue a, bele m'ò anûn Etefue Swanlan Kpili'n le ba fite ɔ. Etefue sò'n, t'émûn m'ò yé Mûn Zozi 'ba a yí anunminnyanmûn ɔ nûn yí tunmin nûn anun'n, ɔ 'ba bu yí f'ua maan be kûn yí, e'se ɔ 'fa yí tunmin b'ò yí b'òs'ò b'òk'ò.

⁹ Mele m'ò Etefue Swanlan Kpili'n 'ba yí yí nwûn'n, *Satan 'ba fa yí tunmin'n wula yí nûn. Swanlan sò'n 'ba fa tunmin kpili sò'n y'ò ato nzòle ɔ nûn ato asinbenwûn ninng'e.

¹⁰ Ɔ 'ba fa ete ejòle tunmin'n m'ò le yí'n y'ò ninng'e ngacile k'òlaatin ɔ laka menian'n-m'ò ɔ man be minlin. Menian sò'n-m'ò 'ba minlin, ɔ sanlîn ke b'a nne

man ananhɔle ejɔle'n b'a nni man, eɛ b'a ngulo man ananhɔle ejɔle'n m'ɔ man be nyan bé ti'n.

¹¹ Ehika ati, Nyanmian Kpili a yi nnaka tunmin'n ke ɔ lí junman bé nun maan be lé ato ejɔle'n be lí.

¹² Yí ti, bé kwalaa mɔ b'a nne man ananhɔle ejɔle'n b'a nni man'n, nan ete nun anwɔn palasili yê be lili'n, bé sɔ menian'n-mɔ, be 'bu bé fɔɔ be kun bé.

Emɔ nánndi ngehele kpa nɔn asɔ

¹³ Anianman-mɔ, emɔ mɔ yé Mɔn kulo bé'n, ɔ di ke temɔn biala ye da Nyanmian asɔ wɔ emɔ dunman nun. ɔ sanlɔn ke Nyanmian a fele emɔ abɔɔɔ nɔn anɔn ke ɔ 'man emɔ nyan bé ti, ɔ nanndi Wawe Nwannzan-nwannzan nɔn asɔ, emɔ kaci yi menian be de ananhɔle'n be di.

¹⁴ ɔ nanndi Ejɔlekpa'n mɔ ye bɔli ye hehele emɔ nɔn asɔ yê ɔ'a fele emɔ maan emɔ a nyan ngwan ɔ. ɔ'a fele emɔ yi nwɔn ke emɔ bála a nyan yé Mɔn Zozi Kilisi anunminnyanmɔn'n bie.

¹⁵ Ehika ati, anianman-mɔ, ngehele'n mɔ ye hanlɔn yí yé nɔan nun ye hehele emɔ anaan ye hehele yí kalata sɔ ye nwanlɔn emɔ'n, emɔ fá síe kpa be nánndi sɔ.

¹⁶ Yé Mɔn Zozi Kilisi muonun nɔn yé Sɔ Nyanmian Kpili mɔ b'a hulo yé, b'a nwun yé nwɔn anwunnɔve b'a wowula yé anwɔnsele m'ɔ le man ayueliɛ, eɛ b'a man y'a nyan anyindasɔe kpa'n.

¹⁷ Be cíci emɔ alɔa be mán emɔ anwɔnsele maan ninngɛ kwalaa mɔ emɔ 'yɔ anaan ejɔle kwalaa mɔ emɔ 'kan'n, ɔ yó faɔn.

3

Emɔ séle Nyanmian be mán yé

¹ Yí be-yue-asie, anianman-mɔ, emɔ séle Nyanmian be mán yé maan yé Mɔn Anɔan Ejɔle'n bó sánndi nde-nde, menian'n-mɔ lé lí, be wúla yí anunminnyanmɔn ke be wulali yí wɔ emɔ afian elɔ'n.

² Eɛ emɔ séle Nyanmian be mán ɔ lé yé fi menian etefɔe'n-mɔ nɔn ati anɔn ete'n-mɔ asa nun. ɔ sanlɔn ke nán menian'n-mɔ kwalaa yê be de Ejɔlekpa'n be di ɔ.

³ Nan kɔsɔ yé Mɔn ti ananhɔlefɔe. ɔ 'wowula emɔ anwɔnsele, eɛ ɔ 'sisa emɔ wɔ Abɔnsanmɔn anwɔn.

⁴ Yé Mɔn dunman nun, ye de emɔ ye di. ɔ man ye nwun yí fɔ́ɔn ke emɔ le yɔ, eɛ emɔ 'ba yɔ ninngɛ'n-mɔ mɔ y'a hele emɔ ke emɔ yó'n.

⁵ Yé Mɔn búka emɔ maan Nyanmian ehulo'n tánlan emɔ ahɔnlɔn'n-mɔ anɔn yê yale'n mɔ emɔ le nwun yí'n, ɔ mán emɔ sí abɔtale ke Kilisi sili abɔtale'n.

Junman elie'n yɔ ehian kpa

⁶ Anianman-mɔ, ye le kele emɔ wɔ yé Mɔn Zozi Kilisi dunman nun ke nán man emɔ nɔn anianman'n-mɔ mɔ be le yɔ efɔan'n, mɔ eɛ be nnanndi man ngehele'n mɔ ye falɔ ye manlɔn emɔ nɔn asɔ'n bie fí tu nun.

⁷ Like mɔ emɔ yɔ a, ɔ nɔn yé die'n ti kɔn'n, emɔ si. ɔ sanlɔn ke mele mɔ anɔn ye wɔ emɔ anwɔn elɔ'n, y'a ngaci man efɔanfɔe.

⁸ Y'a mman man sɔanlan fíi a ngua man yé nɔan alie mgban. Nan efe nɔn yale nɔn anɔn, ye lili junman sele kpa kɔngɔe nɔn eyua, ɔ man emɔ anɔn bie fíi a mɔ man yé nwɔn kale.

⁹ Ye yɔli yí sɔ, nán ke bie a, ye le man atin ke ye sɔ ninngɛ'n mɔ emɔ 'fa be búka yé nɔn anɔn ɔ. Nan yé nwan ye 'yɔ yí sɔ maan emɔ nian sɔ be yɔ bie.

¹⁰ Mele mɔ anɔn ye wɔ emɔ anwɔn elɔ'n, ye hanlɔn ye hehele emɔ ke: "Sɔanlan m'ɔ ngulo man ke ɔ di junman'n, ɔ le man atin kɔsɔ ke ɔ di like ɔ".

¹¹ Yé lé kan sɔ yé keke emɔ, afi y'a ti ké emɔ afian elɔ, mmie-mɔ a kaci efɔanfɔɛ, be nni man junman fií, nan menian ejɔle nun cenjin elie yê ɔ cian bé ɔ.

¹² Bé sɔ menian'n-mɔ, yé Mɔn Zozi Kilisi dunman nun, yé 'bɔtɔ bé yé kan yé keke bé ké be lí junman wɔ anzɔnɔnɔnɔ nun alihian biala be nían bé nwɔn.

¹³ M'ɔ tɔ de emɔ'n, anianman-mɔ, nán man emɔ anwɔn bubu bé wɔ yé ejɔle nun anwɔn.

¹⁴ Sɔanlan mɔ yí nyin a nɔɔ man ngehele'n mɔ y'a hele wɔ kalata ehi anun'n, emɔ héle yí dunman be síe, ese nán man emɔ nɔn yí tu nun, be mán nyian hún yí.

¹⁵ Nan kɔsɔ, nán man emɔ bu yí ké kpɔfɔɛ, nan emɔ kánnɔɔ yí. Ɔ sanlɔn ké ɔ ti emɔ anianman.

Nyila

¹⁶ Yé Mɔn muonun m'ɔ man alɔacɔcɔe'n, ɔ sín atɔn biala asɔ ɔ mán emɔ tánlan wɔ alɔacɔcɔe nun cian daa. Yé Mɔn nɔn emɔ kwalaa tánlan.

¹⁷ Ahɔn'n mɔ mɔn bisa emɔ'n, mɔn muonun, mɔn Pɔlɔ, n ne mɔn sa yê m'an hele ɔ. Ké mɔn sannɔn mɔn kalata'n-mɔ kwalaa nɔn anɔn, ké mɔn kpɔn mɔn keke yí nɔn anɔn.

¹⁸ Yé Mɔn Zozi Kilisi nwún emɔ kwalaa anwɔn anwunnvɔe.

PŎLU KALATA'N M'Ŏ LILI MŪA HELELI NWANLIN TIMOTE'N

M'ŏ wŏ nun'n

Timote fi Likawonin mân nun kulo'n mŏ be fele yí Lisitili nún asu (Junman 14.6). Éne be fele mân sŏ'n Tuluki mân. Timote asi'n tì *Gelekí sʋanlan yê yí nin'n tì Zufu balasua. Pŏlu junman'n m'ŏ lili ɔ bŏlɔ Zozi anwŏn Ejŏlekpa'n Lisitili kulo nún asu'n, Timote nŏn yí nin Eninsi nŏn yí nin anin dié Loyisi kŏ fa bé nwŏn kŏ man Zozi. Mŏ Pŏlu salí hŏlɔ Lisitili élo'n, ɔ falɔ Timote bŏlɔ yí nwŏn maan ɔ bŏkalɔ yí be lili yé Mún junman'n (Junman 16.1-3).

Kalata ehɔ anun, ye nwun yí ke Pŏlu fi Efezi kulo'n m'ŏ wŏ Azi mân nún asu, ɔ'a hŏ Masedwanin mân nun. Mŏ ɔ 'kŏ'n, ɔ kŏ yaci Timote Efezi ebele ke ɔ tótua ato ngehelefue'n-mŏ atún (yí tì 1.3). Pŏlu heleli kalata sŏ'n, ɔ wowulalɔ Timote anwŏnsele ɔ nŏn afŏtu kpa m'ŏ tɔ de yí junman'n m'ŏ di yí asŏnún nún anun'n.

Kalata nún ati 1, 4 nŏn 6 nún anun, Pŏlu le kan bé mŏ be kekele ato ninnge be yaci ananhŏle nún anwŏn ejŏle. Ato ninnge sŏ'n-mŏ tɔ de Nyanmian mala'n ɔ nún Zozi anwŏn dedi'n. Kalata nún ati 2, Pŏlu le kan kekele asŏnún mma'n-mŏ be yŏ mmŏtue, ese ɔ le kekele bé bé asŏnún eyŏle nún anwŏn ninnge. Kalata nún ati 3, ɔ le kan atún'n m'ŏ se ke asŏnún mgbain'n-mŏ nanndɔ sʋ nún ejŏle. Kalata nún ati 4.7-6.21, Pŏlu le wowula Timote anwŏnsele ke ɔ lí junman'n ɔ héhele Nyanmian Anvan Ejŏle'n. ɔ le tu yí fŏɔ ke ɔ si yŏ nán ɔ'a nenian menian fâ fâ'n-mŏ mŏ be wŏ asŏnún nún anun nún asu ke Zozi Kilisi akwa kpa'n yŏ yí'n. Kalata nún agualɔ nun, Pŏlu le wowula Timote anwŏnsele ke ɔ hŏn dedi nún ati kuan kpa'n.

¹ Timote,

Mún Pŏlu mŏ n dɔ Kilisi Zozi bŏfue'n, ɔ fi Nyanmian m'ŏ tì yé Nguandefue'n, ɔ nŏn Zozi Kilisi m'ŏ tì yé susuguasŏ'n dunman nun, mín yê mún kele kalata ehɔ mún nwan wŏ ɔ.

² Wŏ dedi nún ati, mún bu wŏ ke mín kunnun baa kpa bŏkɔɔ. Mún 'bisa wŏ ahɔn mún yŏ wŏ ecian'n mŏ.

Nyanmian m'ŏ tì Si'e'n, ɔ nŏn Zozi Kilisi m'ŏ tì yé Mún'n, be nwún wŏ nwŏn anwunnŏe, be yŏ wŏ ye, be cici wŏ lɔa.

Ato ngehelefue'n-mŏ

³ Ejŏle'n mŏ mún 'kŏ Masedwanin mân nún anun mŏ n ganlín n gelekí wŏ'n, mún kacɔ wŏ bieken. N zeli wŏ ke ε tánlan Efezi kulo nún asu nán ε tótua ato ninnge'n mŏ menian'n mmie-mŏ le kekele wŏ asŏnún nún anun'n.

⁴ Kan kele bé ke be yáci ehua m'ŏ man sʋanlan minlin yí dedi m'ŏ le yí wŏ Kilisi nun'n, nŏn bé nannan-mŏ dunman nún anwŏn akpŏlɔwa ndunndun esue'n. ɔ man ngondin ba, ɔ man sʋanlan nnyan man dedi'n mŏ Nyanmian nanndɔ sʋ de yí'n.

⁵ Mún tu wŏ fŏɔ sŏ'n, yí dié, anun asŏnún mma'n-mŏ nyan ehulo wŏ bé afian, ehulo m'ŏ fi ahŏnlín mŏ nun a tì, m'ŏ tì fufue, mŏ de Nyanmian di sakpa.

⁶ Menian'n mmie-mŏ fi abalabŏ atún kpa nún asu b'a jasɔ b'a fa bé nwŏn b'a wula ejŏle mgban-mgbain'n-mŏ anun.

⁷ Be kulo ke be yŏ Nyanmian *mala'n ngehelefue, nan kusɔ ejŏle mŏ bé muonun be le kan'n, be ndi man yí bu, ese ninnge'n muonun mŏ be jin sʋ cinjɔn be le kele'n, be ndi man yí bu.

⁸ Yé sɪ kɛ Nyanmian mala'n tɪ kpa, sɛ sɔanlan dɪ sɔ kpa a.

⁹ Afɪ yɛ sɪ kɛ menian mɔ bɛ bɔ bala kpa'n, nán bɛ tɪ yɛ Nyanmian Kpili kpɛli mala'n tɔli ebeɛ ɔ. Nan menian mɔ bɛ bɔ bala ɛtɛ'n, bɛ mɔ bɛ jasɔ Nyanmian akɔmɪn anun'n, bɛ mɔ bɛ tɪ akunnun tɪ ɛtɛ'n, ɔ nɔn ɛtɛfue'n-mɔ, bɛ mɔ bɛ nyun nɔ Nyanmian mɔ bɛ nyin ci ninngɛ mɔ bɛ tɪ nwannzan-nwannzan'n, bɛ mɔ bɛ kun bɛ sɪ nɔn bɛ nin-mɔ, bɛ mɔ bɛ tɪ kodiawu bɛ di awue,

¹⁰ bɛ mɔ bɛ yɔ satɪlɪfue ninngɛ'n, mmelenzua mɔ bɛ nɔn bɛ manngɔn mmelenzua da anaan mmalasua mɔ bɛ nɔn bɛ manngɔn mmalasua da'n, bɛ mɔ bɛ tɔnɪn menian maan bɛ kaci nganga'n, bɛ mɔ bɛ di ato, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ kan ato ndá, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ yɔ ɛtɛ ngacile ngacile dɔn biekun m'ɔ nɔn ananhɔle ngehele kpa'n tɪ man kɔn'n. Bɛ tɪ yɛ Nyanmian kpɛli mala'n tɔli ebeɛ ɔ.

¹¹ Ananhɔle ngehele sɔ'n y'ɔ le m'ɔ wɔ Ejɔlekpa'n mɔ b'a fa b'a wula mɪn sa nɔn nɪn anun'n. Anunminnyanmɔn Ejɔlekpa sɔ'n fi Nyanmian m'ɔ tɪ nyila baka nɪn ɛɔ.

Pɔlv 'ba la Zozi Kilisi asɪ

¹² Yɛ Mɪn Zozi Kilisi mɔ ɔ'a wula mɪn anwɔnsele wɔ mɪn junman elie nɔn anun'n, mɪn 'da yɪ asɪ. Mɪn 'da yɪ asɪ kɛ ɔ'a bu mɪn sɔanlan ɔ'a fa yɪ junman'n ɔ'a wula mɪn sa nɔn.

¹³ Mɪn mɔ daba mɪn kan ejɔle ɛtɛ mɪn tia yɪ, mɔ ɛsɛ mɪn kele yɪ menian'n-mɔ yale kpa'n, Zozi a nwun mɪn nwɔn anwunnvoe. ɔ sanlɪn kɛ daba, anɪn mɪn nne man yɪ mɪn nni man, ɛsɛ anɪn mɪn nzɪ man kɛ like ɛtɛ yɛ anɪn mɪn yɔ ɔ.

¹⁴ Yɛ Mɪn a nwun mɪn nwɔn anwunnvoe kpili sɔnman. ɔ'a man mɪn nɔn Zozi Kilisi y'a yɔ kɔn, mɪn de yɪ mɪn di, ɛsɛ n nɛ yɪ nwɔn ehulo.

¹⁵ Ejɔle kɔn m'ɔ tɪ ananhɔle ejɔle m'ɔ sɛ kɛ yɛ de yɛ di'n y'ɔ le kɛ Zozi Kilisi a a mɔn nɪn anun kɛ ɔ 'ba le ɛtɛfue'n-mɔ ati ngvan. Nan ɛtɛfue'n-mɔ anun kpain'n y'ɔ le mɪn Pɔlv.

¹⁶ Nan Nyanmian a nwun mɪn nwɔn anwunnvoe. Afɪ mɪn mɔ n di ɛtɛfue'n-mɔ kwalaa anun kpain'n dunman nɔn, bɛ mɔ bɛ 'ba le Zozi Kilisi bɛ di bɛ nyan ngvan m'ɔ le man ayuele'n, bɛ 'ba nwun yɪ kɛ Zozi Kilisi si abɔtale kpa.

¹⁷ Belemgbin mɔ yɪ meɛ'n le man ayuele, m'ɔ tɪ asɪ cɪan daa m'ɔ tɪ Nyanmian baa kɔnmgba cein mɔ bɛ nnwun man yɪ'n, asasue nɔn anunminnyanmɔn hán yɪ dahuu! Amin!

Like mɔ Pɔlv nwan Timote yɔ'n

¹⁸ Mɪn wa Timote, junman'n mɔ m'an hele wɔ kɛ ɛ lí'n y'ɔ le kɛ ɛ tótua ato ninngɛ'n mɔ menian'n mmie-mɔ lɛ kekele yɪ ɛɔ asɔnɪn nɔn anun'n. Junman sɔ'n tɔ de wɔ nwɔn ejɔle'n mɔ Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ lili mɔa hanlɪn'n. Sɛ ɛ di ejɔle sɔ'n asɔ a, ɛ 'ba huála kɔan kpa'n kɔn,

¹⁹ ɛ tila dedi'n mɔ ɛ le yɪ nɔn anun, ɛ nyan ajɔnlɪn kpa mɔ ahunnun ndɪtɪɛ nnɔn man yɪ nwɔn'n. Nan menian'n mmie-mɔ a ndie man afɔtu sɔ'n, ɔ man b'a minlɪn bɛ dedi'n.

²⁰ Menian sɔ'n mmie-mɔ y'ɔ le Imene nɔn Alegizannɔlɪ. M'an yɪ bɛ m'an man Abɔnsanmɔn maan bɛ nwun yɪ kɛ Nyanmian anwɔn ejɔle ɛtɛ ehan'n tɪ man like kpa.

2

Be yɔ asɔnɪn bɛ mán menian'n-mɔ kwalaa

¹ Ehi, like mɔ mɪn seɛ kɛ bɛ lí mɔa bɛ yɔ'n y'ɔ le kɛ bɛ bótu bɛ nwɔn bɛ héle Nyanmian, bɛ yɔ asɔnɪn, bɛ séle Nyanmian bɛ mán menian'n-mɔ kvalaatin, ɛsɛ bɛ lá Nyanmian asɪ.

² Ɛmɔ sɛlɛ Nyanmian bɛ mán mmelemgbín'n-mɔ, ɔ nɔn bɛ kwalaa mɔ bɛ le tunmin bɛ sie mán'n. Yí díɛ, anɔn yɛ tanlan wɔ anzwɔnɔnɔ nɔn, yɛ nyan yɛ nwɔn yɛ sɔ Nyanmian, yɛ bɔ bala m'ɔ sɔ yí nyɔn.

³ Like m'ɔ tɪ kpa mɔ Nyanmian m'ɔ tɪ yɛ Ngvandefɔɛ'n kulo nɔn anɔn.

⁴ Afɪ ɔ kulo kɛ menian'n-mɔ kwalaaatin nwɔn ananhɔlɛ atɪn'n bɛ nyan bɛ tɪ.

⁵ Ɔ sanlɔn kɛ Nyanmian tɪ baa kɔnmgbɛ cein. Svanlan kɔsɔ m'ɔ dɪ kulo menian'n-mɔ nɔn Nyanmian asafian'n tɪ baa kɔnmgbɛ cein. Svanlan sɔ'n y'ɔ le Kilisi Zozi m'ɔ kacili yí nwɔn kulo svanlan'n.

⁶ Yí muonun, ɔ'a fa yí nwɔn ɔ'a bɔ afɔlɛ ɔ'a yɪ tɛɛ ɔ'a tua kulo menian'n-mɔ kwalaaatin ɛtɛ nɔn atɪ kalɛ. Mɔ tɛmɔn'n juli'n, Kilisi yɔlɪ yí sɔ maan bɛ nwunlin yí kɛ Nyanmian kulo kɛ kulo menian'n-mɔ kwalaaatin nyan bɛ tɪ.

⁷ Ɛhika atɪ, ɔ'a yɪ mɪn kɛ n gán yí Nwan Ɛjɔlɛ'n, ɛsɛ n gáci yí bɔfɔɛ m mán bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n nyán dedi ɛsɛ bɛ nwún ananhɔlɛ nɔn anwɔn atɪn'n. Ananhɔlɛ yɛ mɔn kan ɔ, mɔn nni man atɔ.

⁸ Yí tɪ, mɔn kulo kɛ lɪka kwalaaatin, mmelenzua'n-mɔ sɛlɛ Nyanmian. Bɛ 'sɛlɛ a, bɛ kúku bɛ sa'n-mɔ asɔ anwunno wɔ anwɔntɛ nɔn, bɛ yí bɛ kunnun, nán bɛ man akpɔlɔwa esue ba bɛ afian.

⁹ Ɛsɛ mɔn kulo kɛ mmalasua'n-mɔ kɔsɔ wowula bɛ nwɔn kɛ ɔ sɛ fata'n. Nán bɛ wowula bɛ nwɔn bɛ keke bɛ nwɔn, nán bɛ wówula bɛ nwɔn kɛ ɔ sɛ fata'n. Nán bɛ nwan bɛ tɪ'n-mɔ ngacile ngacile, nán bɛ sɪsa njɔba'n-mɔ bɛ sesie bɛ nwɔn, nán bɛ kala ɛtanlan mɔ yí gua yɔ sɪ'n bɛ keke bɛ nwɔn.

¹⁰ Nan bɛ bɔ bala kpa m'ɔ sɛ kɛ mmalasua mɔ bɛ le sɔ Nyanmian'n bɔ'n.

¹¹ Ɔ sɛ kɛ mmalasua'n-mɔ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɪ, bɛ tánlan koun, bɛ tíɛ ninngɛ'n mɔ mmelenzua'n-mɔ le keke'n.

¹² Mɔn ngulo man kɛ balasua kekele ninngɛ anaaɔ ɔ fɔ belenzua sɔ. Nan mɔn kulo kɛ ɔ sie yí nwɔn'n koun.

¹³ Ɔ sanlɔn kɛ Adamɔn yɛ Nyanmian lili mɔa ɔ bɔlɪ yí asannan nán ɔ'a bɔ Ɛvɔ kɔsɔ ɔ.

¹⁴ Nán Adamɔn yɛ bɛ lakalɪ yí ɔ. Nan balasua'n yɛ bɛ lakalɪ yí mɔ yí nyɔn a nɔa man Nyanmian ɔ.

¹⁵ Nan kɔsɔ, yí biala, kɛmɔ balasua'n tɪ ɛta'n, sɛ ɔ bɔ mɔndɔnlɔn ɔ tila yí dedi nɔn anɔn, ɔ kulo Nyanmian ɔ tanlan wɔ anwɔntɛ nɔn nán ɔ'a ngele man yí nwɔn an, ɔ 'nyan yí tɪ.

3

Asɔnɔn nɔn asɔ mgbain'n-mɔ

¹ Ɛjɔlɛ ɛhɪ mɔ mɔn kan'n tɪ ananhɔlɛ: sɛ svanlan kɔn kulo kɛ ɔ dɪ asɔnɔn nɔn asɔ kpain an, anɔn like kpa yɛ ɔ'a kpɔndɛ ɔ.

² Nan kɔsɔ svanlan mɔ ɔ 'dɪ asɔnɔn nɔn atɪ'n, ɔ dɪ kɛ ɔ yɔ svanlan mɔ bɛ nnyan man yí nwɔn ɛjɔlɛ ɛtɛ fíi bɛ ngan man. Ɔ ja balasua kɔnmgbɛ cein. Ɔ sɪ yí nwɔn sɪsa. Ɔ 'yɔ like a, ɔ jɔnlɔn yí nwɔn kpa. Ɔ bɔ abalabɔ m'ɔ fata, ɔ man menian'n-mɔ anyɔn sɔ yí. Sɛ svanlan ba tɔ yí a, ɔ sɔ yí nɔn kanlanman. Ɔ tɪ svanlan m'ɔ kwalaa like keke.

³ N'ɔ yɔ kɔnɔnmɔnzɔn, ɛsɛ n'ɔ yɔ svanlan kpukpo-kpukpo. Ɔ tɪ svanlan mɔ yí ahɔnlɔn la asɪ m'ɔ mgbɔndɛ man butule. N'ɔ yɔ svanlan mɔ yí nyɔn bulɔ esika.

⁴ Ɔ yɔ svanlan mɔ yí muonun ɔ kwalaa yí awulo nɔn asɔ nɔn, mɔ yí mma'n-mɔ anyɔn sɔ yí kpa.

⁵ Ɔ sanlɔn kɛ svanlan mɔ yí muonun ɔ ngɔla man yí awulo nɔn asɔ nɔn'n, ɔ 'yɔ sɛ nán ɔ'a huala ɔ'a nɔn Nyanmian Kpili asɔnɔn mma'n-mɔ asɔ?

⁶ Nán man ɔ yɔ sɔanlan mɔ beɛ mɔ ɔ'a fa yí nwɔn ɔ'a man Nyanmian. Afi ɔ kwalaa kɛ ɔ tu yí nwɔn kɛ Abɔnsanmun yɔli yí mɔ yí ti yɛ Nyanmian 'ba bua yí ndɛɛ'n.

⁷ ɔ fata kɛ ɔ yɔ sɔanlan mɔ bé mɔ be nzi Nyanmian'n de yí di, nán b'a ngɔɔ man yí nwɔn, nán Abɔnsanmun kɔsɔ asa a ngan man yí.

Asɔnɔn nɔn asɔ bɔkafɔɛ'n-mɔ

⁸ Asɔnɔn nɔn asɔ bɔkafɔɛ'n-mɔ kɔsɔ, ɔ fata kɛ be yɔ menian mɔ be feli bé, mɔ be di ananhɔɛ. Nán be yɔ kɔnɔnmunzan, nán be yɔ menian mɔ bé nyin bɔɔ esika.

⁹ ɔ fata kɛ be nyan ajɔnlɔn kpa nán b'a tila bé dedi'n m'ɔ tɔ nvialɛ nɔn like nɔn anun kpa.

¹⁰ Menian sɔ'n-mɔ, be sá bé nían kwalaa, nán se emɔ a ndi man bé nwɔn ejɔɛ ete fíi a, beɛ mɔ anɔn be le ba li junman sɔ nɔn ɔ.

¹¹ ɔ se kɛ be yi-mɔ kɔsɔ yɔ mmalasua mɔ be feli bé. Nán be yɔ mmalasua mɔ be kan menian anwɔn ejɔɛ ete be seɔi bé dunman. Be lé bé nwɔn be lí. Be lí ananhɔɛ wɔ ninngɛ kwalaa anun.

¹² ɔ se kɛ asɔnɔn nɔn asɔ bɔkafɔɛ'n-mɔ já balasua kɔnmgbɔ cein, esɛ be húala be nían bé mma'n-mɔ nɔn bé awulo nɔn asɔ kpa.

¹³ Afi bé mɔ be di bé junman'n kpa'n, menian'n-mɔ anyɔn sɔ bé, esɛ bé dedi'n mɔ be le yí wɔ Zozi Kilisi anun'n, ɔ jinlan yí ja nɔn kpa.

Nyanmian nvialɛ nɔn like kpili kpa'n

¹⁴ Timote, mɔn keɛ wɔ kalata ehi, n ne anyɔndasɔɛ kɛ ɔ ngo hye man fíi mɔn 'ba a wɔ nwɔn eɔɔ.

¹⁵ Nan kɔsɔ se mɔn ce nán m malɔ man an, kalata ehi 'ba heɛ wɔ bala m'ɔ se kɛ Nyanmian awulo amma'n-mɔ bɔ'n. Nyanmian awulo amma sɔ'n-mɔ y'ɔ le Tiasɔfɔɛ Nyanmian asɔnɔn mma'n-mɔ. Asɔnɔn mma sɔ'n-mɔ tɔ kɛ sua mpila, be suan ananhɔɛ'n.

¹⁶ Yé kwalaa ye nwun yí yuein, Nyanmian a yi nvialɛ nɔn like kpili kpa ɔ'a heɛ yé. Like sɔ'n y'ɔ le Zozi.

ɔ'a kaci yí nwɔn kulo sɔanlan.

Nyanmian Wawɛ nɔn a heɛ kɛ

ɔ tɔ Nyanmian Awa sɛsɛfɔɛ.

Nyanmian mmɔfɔɛ'n-mɔ a nwun yí.

Yí nwɔn ejɔɛ'n, b'a bɔ

b'a heɛ mɔn nɔn anun menian'n-mɔ.

Mɔn nɔn anun menian'n-mɔ a le yí a li.

ɔ'a fɔ ɔ'a hɔ nyanmiansɔ

wɔ anunminnyanmɔn nɔn.

4

Ato ngehelefɔɛ'n-mɔ

¹ Nyanmian Wawɛ'n kan yí yuein kɛ meɛ kasian nɔn anun, menian mmie-mɔ mma nne man Kilisi be nni man kɔn. Nan be 'fa bé nwɔn be bɔ ato ngehelefɔɛ'n-mɔ, esɛ be 'di wawɛ ete'n-mɔ ngehele die'n-mɔ asɔ.

² Be 'man apoo mma atofɔɛ'n-mɔ kolo bé nuan nɔn be laka bé. Atɔfɔɛ sɔ'n-mɔ, be le man ajɔnlɔn kɔn. Bé ajɔnlɔn'n ngan man ejɔɛ ngele man bé kɔn.

³ Be 'kekele kɛ ajaa'n tɔ man like kpa, esɛ like mɔ be di'n, bie tɔ man kpa mɔ be di ɔ. Nan kɔsɔ Nyanmian bɔli ninngɛ sɔ'n-mɔ kɛ menian mɔ be de Kilisi be di mɔ b'a nwun ananhɔɛ'n, be yɔ asɔnɔn, be lá Nyanmian asɔ, nán be lí ninngɛ sɔ'n-mɔ.

⁴ Ninnge'n mɔ Nyanmian Kpili bɔlɛ'n, yɛ kwalaa tɪ kpa, baa kɔn nnɔn man nun m'ɔ tɪ man kpa ɔ. Yɪ tɪ ɔ sɛ kɛ yɛ da Nyanmian asɪ nɔn yɛ sɔ yɛ kwalaa anun.

⁵ Ɔ sanlɪn kɛ Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n nɔn asɔnɪn ejɔlɛ'n, ɔ man ninnge kwalaa anwɔn tɪ wɔ Nyanmian anyunnun.

Zozi Kilisi akva kpa'n

⁶ Sɛ ɛ kekele anianman'n-mɔ ninnge eɬi-mɔ a, ɛ 'ba kaci Zozi Kilisi akva kpa. Dedi nun anwɔn ngehele kpa'n mɔ ɛ nanndɪ sɔ'n y'ɔ tɪ wɔ ekala nun alɛ ɔ.

⁷ Eɬua ejɔlɛ mgban-mgban'n m'ɔ nɔn dedi'n tɪ man kɔn'n, yaci gua. Nan bɔ mɔndɪnlɪn fa wɔ nwɔn bɔ Nyanmian kpa.

⁸ Anwɔnnaan nun anun ekpunndian'n tɪ like kpa, nan kɔsɔ ɔ tɪ man cɪnnɔn. Nan like mɔ bɛ yɔ a, Nyanmian kulo'n, ɔ tɪ kpa wɔ like biala anun. Ɔ sanlɪn kɛ sɛ yɛ bɔ bala sɔ nun an, anɪn yɛ sɪ kɛ yɛ le ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ wɔ meɛ eɬi anun, ɔ nɔn meɛ'n m'ɔ le ba nun anun.

⁹ Ejɔlɛ eɬi tɪ ananhɔlɛ m'ɔ sɛ kɛ sɔanlan de di ɔ.

¹⁰ Yɪ sɔ ati yɛ yɛ le di junman eɛ yɛ le kpɪlɪ ɔ. Ɔ sanlɪn kɛ y'a fa yɛ anyɪndasɔe'n kwalaa y'a wula Tɪasɪfɔe Nyanmian'n m'ɔ tɪ menian'n-mɔ kwalaa Ngbandefɔe nun anun. Nan kɔsɔ, menian mɔ bɛ de yɪ bɛ di'n, bɛ ala yɛ ɔ de bɛ ɔ.

¹¹ Kekele ninnge sɔ'n-mɔ nɔn kan fua sɔ kpa maan bɛ yɔ.

¹² E tɪ batɔnman, kɔsɔ n'ɛ man sɔanlan fɪfɪ tɔtɔ wɔ nyunnun ngeɛle. Nan wɔ ejɔlɛ nun o, wɔ abalabɔ nun o, wɔ ehulo mɔ ɛ fa kulo menian'n-mɔ o, wɔ dedi nun o, wɔ anwɔntɛ nun o, man menian mɔ bɛ le dedi'n, bɛ nɪan wɔ diɛ nun asɔ bɛ yɔ bie.

¹³ Kɪnnga Eɛle Ejɔlɛ'n bagua nun, kan Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n wowula asɔnɪn mma'n-mɔ anwɔnsɛle, eɛ kekele bɛ ninnge dede maan m mɔla.

¹⁴ Meɛ mɔ Nyanmian mgbɔmanfɔe'n-mɔ hanlɪn wɔ nwɔn ejɔlɛ, mɔ asɔnɪn mgbain'n-mɔ falɪ bɛ sa fualɪ wɔ nwɔn'n, wawɛ nun junman'n mɔ Nyanmian falɪ manlɪn wɔ'n, n'ɛ bubu wɔ nyɪn gua sɔ.

¹⁵ Tɪ wɔ nyɪn di junman sɔ'n maan bɛ kwalaa bɛ nwɔn yɪ kɛ ɛ le bɔ mɔndɪnlɪn.

¹⁶ Sie wɔ muonun wɔ nwɔn ye, eɛ nɪan wɔ ninnge'n mɔ ɛ kekele'n kɔsɔ asɔ, nɔn mɪan wɔ bu. Ɔ sanlɪn kɛ, sɛ ɛ yɔ yɪ sɔ a, wɔ muonun ɛ 'nyan wɔ ti, eɛ bɛ mɔ bɛ tie wɔ'n kɔsɔ 'nyan bɛ ti.

5

Pɔlv 'ba tu Timote fɔ

¹ N'ɛ fa ahɔnlɪn kpɪlɪ kan ejɔlɛ kekele sɔanlan kpain. Nan sɛ ɛ 'kan ejɔlɛ ɛ kekele yɪ ɛ tu yɪ fɔ a, bu yɪ kɛ yɪ y'ɔ wɔlɪ wɔ ɔ. Bu mgbafɛle'n-mɔ kɛ wɔ nianman mmelenzua y'ɔ le bɛ.

² Bu mmalasua mgbain'n-mɔ kɛ wɔ nin y'ɔ le bɛ. Bu ndalua'n-mɔ kɔsɔ kɛ wɔ nianman mmalasua y'ɔ le bɛ. Sɛ ɛ 'kan ejɔlɛ ɛ kekele bɛ ɛ tu bɛ fɔ a, kan wɔ anwɔntɛ nun kpa bɔkɔɔ.

Kunlannvɛ'n-mɔ

³ Kunlannvɛ mmalasua'n-mɔ mɔ bɛ le man sɔanlan fɪfɪ m'ɔ buka bɛ'n, nɪan bɛ lika wɔ anyɪnnzɔ nun kpa.

⁴ Nan sɛ kunlannvɛ balasua kɔn le yɪ mma-mɔ a, anaan yɪ nnɔnman-mɔ a, kekele bɛ kɛ bɛ Nyanmian junman'n m'ɔ fata kɛ bɛ di mɔa bɛ di'n y'ɔ le kɛ bɛ nɪan bɛ nwɔn amma'n-mɔ. Bɛ yɔ yɪ sɔ bɛ sɪɛ mɔ bɛ nwɔn amma'n-mɔ yɔlɪ manlɪn bɛ nun abɔsɔ. Yɪ sɔ yɛ Nyanmian Kpili kulo ɔ.

⁵ Balasua m'ɔ ti kunlannvɔe sakpa, m'ɔ le man sɔanlan fii m'ɔ nian yɛ'n, yɛ diɛ, ɔ fa yɛ lɔa'n kwalaa ɔ wula Nyanmian Kpili asa nun. ɔ bɔ mɔndɔnlɔn ɔ sele yɛ kɔngɔe nun eyua ke ɔ nian yɛ sɔ.

⁶ Nan kunlannvɔe m'ɔ le di mɔn'n, se yɛ nyɛn wɔ sɔ bɔbɔ a, anɛn ɔ ti ke ɔ'a wu.

⁷ Kan ejɔle sɔ'n kele bɛ, nɔn sɔanlan fii a nnyan man bɛ nwɔn ejɔle ete a ngan man.

⁸ Afɛ se sɔanlan kɔn nnian man yɛ nwɔn amma'n-mɔ, cilili yɛ ata diɛ nun anɛn menian'n-mɔ a, anɛn ɔ ti ke ɔ'a yaci yɛ dedi'n ɔ'a tɔ. Sɔanlan m'ɔ nzɛ man Nyanmian'n ti kpa tala yɛ.

⁹ Kunlannvɔe balasua mɔ ɛ 'ka yɛ wula kunlannvɔe'n-mɔ anɛn'n, man ɔ yɔ balasua mɔ ɔ'a li afɔe abulasian, m'ɔ jalɛ belenzua kɔnmgbɛ cein.

¹⁰ Eɛe ɔ yɔ balasua mɔ menian'n-mɔ bɔ yɛ dunman kpa, mɔ ɔ'a ta yɛ mma'n-mɔ kpa, mɔ eyefɔe tɔ yɛ a, ɔ sike yɛ kanlanman, ɔ nwunnzin Nyanmian menian'n-mɔ aja nun anwɔn, ɔ buka alɔabɔfɔe'n-mɔ, mɔ eɛe ɔ yɔ nyɔliɛ ngacile kpa'n kwalaaatin'n.

Kunlannvɔe ndalua'n-mɔ

¹¹ Nan kunlannvɔe ndalua'n-mɔ, n'ɛ ka bɛ wula nun. ɔ sanlɛn ke se bian ajaa ejɔle tɔ bɛ ti anɛn an, anɛn b'a kaci bɛ nzin b'a si Kilisi.

¹² B'a tɔn ndɔn mɔ be lili mɔa be hanlɛn wɔ Kilisi anyunnun'n.

¹³ Se bɔbɔ ɛ kele bɛ dunman an, be nyɔ man like kpa fii, nan be cinnin awulo'n-mɔ anɛn. M'ɔ ti yalɛ biekun'n y'ɔ le ke adawu mgbili ebɔ nɔn cenjin yɛ be di ɔ. Ejɔle m'ɔ nvata man mɔ be kan'n yɛ be kan ɔ.

¹⁴ Ehika ati, mɛn kulo ke kunlannvɔe ndalua'n-mɔ ja mmian, be wɔ mma, be nian bɛ awulo'n-mɔ asɔ, nɔn bɛ mɔ be kpɔ yɛ nun a nnyan man yɛ nwɔn ejɔle ete a ngan man.

¹⁵ Mɛn kan sɔ, ɔ sanlɛn ke bɛ mmie-mɔ fi ananhɔle atɛn nun asɔ b'a jasɔ dada angɔnmɛn b'a fa Abɔnsanmɔn diɛ nun asɔ.

¹⁶ Se balasua kɔn le dedi nɔn kunlannvɔe mmalasua-mɔ gua yɛ sa sɔ a, ɔ nian bɛ. N'ɔ yaci bɛ tɔ asɔnɛn nun asa sɔ, nɔn asɔnɛn nun a hɔala ɔ'a nian kɔnlannvɔe mmalasua'n-mɔ mɔ sakpa be le man sɔanlan fii m'ɔ nian bɛ'n.

Asɔnɛn nun asɔ mgbain'n-mɔ

¹⁷ Asɔnɛn nun asɔ mgbain'n-mɔ mɔ be nian asɔnɛn nun asɔ kpa'n, ɔ fata ke be man bɛ anyinnzɔ nun ahatua kpa, nɔn yɛ lɛlɛ bɛ mɔ be kan Nyanmian Anɔan Ejɔle'n, mɔ eɛe be kekele ninngɛ'n.

¹⁸ M'ɔ man mɛn kan sɔ'n y'ɔ le ke, b'a heɛe wɔ Eheɛe Ejɔle nun anɛn ke: *Enale'n m'ɔ le tetia *bele nun asɔ'n, n'ɛ ciɛi yɛ nvan'n*. Eɛe b'a heɛe yɛ biekun ke: *Sɔanlan m'ɔ le di junman'n, yɛ ahatua m'ɔ fata'n, be fa be mɔn yɛ*.

¹⁹ Asɔnɛn nun asɔ kpain kɔn mɔ be kɔ tɔn yɛ sɔan'n, se menian nnyuan anaan nsan a nni man yɛ nwɔn adanzɛ a, n'ɛ de tɔ nun.

²⁰ Bɛ mɔ be kɔ yɔ like ete'n, tu bɛ nyunnun bagua nun maan ehɛnlɛn-mɔ sɔlo nɔn bɛ kɔsɔ b'a nyɔ man ete sɔ'n bie.

²¹ Nyanmian Kpili anyunnun, Kilisi Zozi nɔn nyanmiansɔ mmɔfɔe'n-mɔ kɔsɔ anyunnun, mɛn kan ndɔ ke ɛ li ngehele sɔ-mɔ asɔ. Yɛ ti, n'ɛ nian sɔanlan anyunnun wɔ like biala anɛn, n'ɛ kulo menian'n-mɔ bie ɛ yaci bie.

²² N'ɛ ku fa wɔ sa sie sɔanlan ati asɔ, ɛ fa asɔnɛn'n junman wula yɛ sa nun, ɔ sanlɛn ke se ɔ'a yɔ ete a, yɛ ete sɔ'n 'kan wɔ bie. Wɔ muonun, nian wɔ nwɔn kpa, man wɔ nwɔn ti.

²³ Kemɔ wɔ kɔ'n jiji wɔ m'ɔ man ɛ nje man nɔn a fɔke'n, n'ɛ nɔn nzue ngɔnmɛn ala, nan nɔn divɛn nganngan.

²⁴ Menian'n mmie-mo e te mo be ko yo'n, be di moa be nwun yi yuein kwalaaaka nan b'a bua be nde'e'n. Nan mmie-mo kusu die'n, be di moa be bua be nde'e kwalaaaka nan b'a nwun yi ke b'a yo e te.

²⁵ Yi so kusu ala, nyolie kpa mo swanlan ko yo'n, be nwun yi yuein, ye nunhan kusu mo be ngwala be nnwun man yi ebele ala'n, o nvia man le.

6

Nganga'n-mo

¹ Be kwalaa mo be ti nganga'n, be man be nyin so be min-mo kpa, nan menian'n-mo a nze'e man Nyanmian dunman, ese b'a ngan man ye ngehele nin nwon ejole e te.

² Nganga mo be min-mo de Kilisi di'n, nan be tua ke be nianman y'o le be nin ati, be fa be nyin be wowula be nyunnun. Nan o se ke be so be kanlanman kpa. O sanlin ke be di be junman'n be man be mo b'a le ye Min b'a li mo be kulo be'n nyan so nvasue. Kekele ninngwe so'n maan be yo.

Ato ngehele'n non anyanbenwon kpa'n

³ Se swanlan bie kekele ninngwe ngacile ngacile, nan o nni man ye Min Zozi Kilisi anwontie ejole'n-mo aso o non ngehele'n m'o man be bo abalabo m'o so Nyanmian anyin nin an,

⁴ anin swanlan so'n ti atubenwon swanlan. O nzi man like fi. Yi like m'o la yi nwon ke anwonnnyale'n y'o le ninngwe'n-mo anwon akpolowa esue non etian'n. Ke o yo mo menian'n-mo fa be nwon ekpo be di butule, be kpe nzuba, be kan be nwon ejole e te,

⁵ be su akpolowa ndundun be afian nin anin. Afi be ajonlin nin a yo mgban-mgban, be nzi man ananhole nin anwon ejole fi kon. Be jonlin ke Nyanmian anwon dedi'n mo ye le yi'n, o ti like mo be fa be kpunde anyanbenwon.

⁶ O ti ananhole, Nyanmian anwon dedi'n mo ye le yi'n, o ti anyanbenwon like kpili kpa man swanlan mo yi nyin so yi die kaan m'o le yi'n.

⁷ O sanlin ke mo ye 'ba man ehi anun'n, ye non like fi a mma man, ye se ye 'sa ye ko a, ye ngwala man bie non ko.

⁸ Ehika ati, se ye nyan alie ye di, ye nyan taladie ye wula a, ehi ala sa ye.

⁹ Nan menian mo be kulo ke be nyan be nwon'n, menian so'n-mo, be to sonian nin anun ke ngaa. Ninngwe mgban-mgban m'o man menian se'e boko-boko, ese be busu bo'n ye be kulo o.

¹⁰ Afi e te ngacile'n kwalaa fi esika anyinbulu'n. Menian mmie-mo anyin a bulo esika'n dede b'a yaci be dedi'n b'a tu moa, b'a fa be nwon b'a wula emian ngacile don anun.

Polo 'ba tu Timote fo

¹¹ Nan wo die, e ti Nyanmian swanlan, n'e yo ninngwe so'n-mo bie. Yo nyolie kpa. Fa wo nwon bo Nyanmian sele kpa, nyan dedi, nyan ehulo, si abotale, yo bete.

¹² Bo monduinlin kpa, man wo asitanlan'n non wo dedi'n yo kon. Kpunde ngwan m'o le man ayuele'n mo Nyanmian a fele wo ke e nyan yi'n. O sanlin ke yi ti ye e lili wo dedi nin anwon adanzie kanlanman wo menian don anyunnun o.

¹³ Nyanmian Kpili m'o man ninngwe kwalaa ngwan nin anyunnun, o non Kilisi Zozi m'o lili yi dedi nin anwon adanzie kanlanman wo Ponso Pilati anyunnun'n kusu anyunnun, min kan nda ke

¹⁴ ɛ lí ɛjɔlə'n mɔ m'an hele wɔ nɪn asɔ, ɛsɛ ɛ sɪe wɔ nwɔn kɔnɔn-ngɔnɔn nán b'a nnyan man wɔ nwɔn ɛjɔlə ɛtɛ b'a ngan man. Yɔ yí sɔ dede m'ɔ jú cian mɔ yé Mɪn Zozi Kilisi 'yí yí nwɔn kele'n.

¹⁵ Cɪan'n mɔ yé Mɪn Zozi 'yí yí nwɔn kele'n, Nyanmɪan yê ɔ 'kele ɔ. Nyanmɪan sɔ'n, yí ngɔnmɪn cein y'ɔ tɪ Belemgbɪn ɔ, ɔ tɪ salɪe baka, ɔ tɪ mmelemgbɪn'n-mɔ Belemgbɪn, ɔ tɪ mɪnlɪan'n-mɔ Amin.

¹⁶ Yí kɔnmgbɪa cein ala yê yí dɪe ɔ nwu man lé ɔ. Jawe'n m'ɔ tɪ nun'n, sɔanlan fíí ngɔala man yí nwɔn kpunngɛ. Sɔanlan fíí nwunlin man yí lé, yê sɔanlan fíí ngɔala man yí nwɔn kpunngɛ. Kulo sɔanlan fíí nwunlin man yí lé, yê kulo sɔanlan fíí ngɔala man kɛ ɔ nwun yí. Asasɔe nɔn tunmin yɔ yí dɪe cian daa! Amin!

¹⁷ Bé mɔ b'a nyan mán ɛhɪ anun ninngɛ'n, tu bé fɔɔ kɛ nán bɛ fa bɛ tu bé nwɔn. Se bé kɛ nán bɛ fa bɛ anyɪndasɔe'n bɛ tɔ anwɔndɪe'n m'ɔ njɛ man nán ɔ'a sɛcɪ nɪn asɔ. Nan bɛ fá bɛ anyɪndasɔe'n bɛ tɔ Nyanmɪan Kpɪli asɔ. Yí mɔ sɛ ɔ 'fa like man yé a, ɔ man yé dɔɔn kpa maan yɛ di nun fɛ'n.

¹⁸ Tu bé fɔɔ kɛ bɛ yɔ nyɔlɪe kpa, bɛ mán ye ɛyɔlɛ'n tɪ bé kpa, bɛ yɔ ahunnunye, ɛsɛ bɛ bóka ɛhɪnlɪn-mɔ.

¹⁹ Sɛ bɛ yɔ yí sɔ a, ɔ tɪ kɛ anwɔnndɪe m'ɔ tɪ kpa, ɛsɛ ɔ nzɛcɪ man yê bɛ lɛ kokuan bɛ sɪe bɛ man bé nwɔn wɔ mele'n m'ɔ lɛ ba nɪn anun ɔ, nán b'a hɔala b'a nyan ananhɔlɛ ngɔan kpa'n bé asɪtanlan nɪn anun.

²⁰ Timote, like'n mɔ Nyanmɪan a fa a wula wɔ sa nun'n, nɪan sɔ kpa. ɛjɔlə mgbɪan-mgbɪan'n m'ɔ nɔn dedi'n tɪ man kɔn'n, n'ɛ tie bie, ɛsɛ bé ninngɛ'n mɔ bé nwan bɛ sɪ yí nan kɔsɔ ɔ tɪ ato mɔ bɛ lɛ kele'n, n'ɛ suan bie.

²¹ Like atɪ m'ɔ man mɪn kan sɔ'n, y'ɔ lɛ kɛ menian mmie-mɔ bu bé nwɔn kɛ bɛ sɪ ananhɔlɛ ngehele'n kpa, bɛ nne man ananhɔlɛ ngehele kpa'n mɔ yɛ kekele'n bɛ nni man. ɔ man bɛ fɪ dedi atɪn nɪn asɔ b'a jasɔ.

Nyanmɪan nwún ɛmɔ anwɔn anwunnvoe.

PŌLU KALATA'N M'Ō TIAN YI NNYUAN M'Ō HELELI NWANLIN TIMOTE'N

M'Ō wŏ nun'n

Mŏ anun Pŏlu la fiadi ɔ lɛ nwun yalɛ *Lŏmŏn ɛlɔ'n, y'ŏ heleli kalata ɛhɪ ɔ (yɪ ti 1.8,16-17, 2.9). Ɔ heleli nwanlin Timote. Mɛlɛ sŏ'n, anun Timote wŏ Efezi kulo nun asɔ ebeɛ. Pŏlu nwan Timote asa kan kalata nun an, n'ŏ de sie nan ɔ tɔ yɪ Lŏmŏn ɛlɔ (4.9). Afi, ɔ de di kɛ yɪ ewue cian nun a kpunngɛ (4.6). Pŏlu a li junman kpa ɔ'a man yɛ Mɪn Zozi Kilisi, yɪ ti, ɔ lɛ wowula Timote anwŏnsɛlɛ kɛ ɔ nɪan yɪ muonun yɪ Pŏlu diɛ nun asɔ nɪan ɔ lɪ bie.

Kalata nun ati 1.3-2.13, Pŏlu lɛ kan kele Timote kɛ ɔ tɪla yɪ dedi nun anun kpa wŏ yalɛ'n mŏ bɛ mŏ bɛ bŏ Zozi Ejɔɛkpa'n nwun yɪ nun anwŏn. Kalata nun ati 2.14-4.5, Pŏlu lɛ kan kele yɪ kɛ ɔ jɪnlan ngehele'n m'ŏ nŏn ɛhele Ejɔɛ Nwannzan-nwannzan'n kŏ sɔ nun anun kpa. Kɛ Pŏlu yɔɪ yɪ yɪ alimɔa kalata nun anun'n, ɔ lɛ kannzɔ Timote kɛ ɔ nɪan yɪ nwŏn wŏ ato ngehelefɔɛ'n-mŏ anwŏn. Kalata nun agualɛ nun, Pŏlu lɛ bŏ yɪ asitanlan nun anun amannɛ, ɔ lɛ man Timote ngalɛ.

Ahɪn ebisa

¹Timote,

Mɪn Pŏlu mŏ n di Kilisi Zozi bŏfɔɛ'n kŏn, mɪn yɛ mɪn kele kalata ɛhɪ mɪn nwan wŏ ɔ. Nyanmɪan a hulo, ɔ'a yɪ mɪn kɛ m mŏ nyanmɪansɔ nguan m'ŏ lɛ man ayuelɛ nun anwŏn kpayɛ. Nguan sŏ'n, Nyanmɪan falɪ bŏli anɔhɔba daba. Sian diɛ, y'a nyan yɪ wŏ kŏn ɛyɔɛ'n mŏ yɛ nŏn Zozi Kilisi y'a yŏ nun anun.

²Mɪn wa mŏ mɪn kulo wŏ kpa, mɪn 'bisa wŏ ahɪn mɪn yŏ wŏ ɛcian'n mo.

Mɔndɪnlin nun anwŏn afɔtu'n

³Nyanmɪan Kpili mŏ n ne ajɔnlɪn kpa mɪn sɔ yɪ kɛ yɛ nannan-mŏ solɪ yɪ'n, mɪn 'da yɪ asɪ. Mɪn 'da yɪ asɪ kɛ kɔngɔɛ nŏn eyua, sɛ mɪn 'yŏ asɔnɪn an, mɪn ti kaci wŏ.

⁴Mɪn kaci wŏ nyɪn ɛmɔɪn nun an, anɪn mɪn lɔa lɛ dŏ wŏ sɛlɛ kpa mɪn kulo kɛ mɪn nwun wŏ nwŏn, nɪan mɪn nyan fɛ elie kpili kpa.

⁵Wŏ dedi'n m'ŏ tɪ ananhɔlɛ nun anwŏn ejɔɛ tɛ wŏ mɪn ti anun. Dedi'n mŏ wŏ nan balasua Loyisi nŏn wŏ nɪn Eninsi, bɛ lili mɔa bɛ nyanlin yɪ'n, mɪn de mɪn di kpa kɛ ɛ tɛ lɛ dedi sŏ'n.

⁶ɛhɪka ati, mɪn kaci wŏ kɛ, mɛlɛ mŏ n valɪ mɪn sa n vualɪ wŏ nwŏn'n, junman'n mŏ Nyanmɪan Kpili falɪ manlin wŏ kɛ ɛ lɪ'n, bŏ mɔndɪnlin di.

⁷Ɔ sanlin kɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mŏ Nyanmɪan Kpili a fa a man yɛ'n, ɔ man yɛ nyŏ man minndiin, nan ɔ wowula yɛ anwŏnsɛlɛ, ɔ man yɛ nyan ehulo, ɛsɛ ɔ man yɛ kɔala yɛ nwŏn bɪɪ.

Nyian nun anwŏn afɔtu'n

⁸Yɪ ti n'ɛ man yɛ Mɪn adanzɛ elie nun anwŏn nyian kun wŏ. Mɪn kɔsɔ mŏ yɛ Mɪn dunman nun ati yɛ b'a tɔ mɪn fiadi'n, n'ɛ man mɪn nwŏn nyian kun wŏ. Nan nanndi anwŏnsɛlɛ'n mŏ Nyanmɪan Kpili a fa a man wŏ nun asɔ, nwun Ejɔɛkpa nun anwŏn amannɛ'n bie kɛ mɪn.

⁹Nyanmɪan yɛ ɔ'a lɛ yɛ nguan ɔ, ɛsɛ yɪ yɛ ɔ'a fɛlɛ yɛ kɛ yɛ kaci yɪ menian ɔ. Nɪn kɛ like kpa mŏ y'a yŏ ti ɔ, nan yɪ muonun ɔ'a hulo yɪ sɔ ɛsɛ ɔ'a nwun yɪ nwŏn anwunnvɔɛ. Kilisi Zozi adawɔɔbman, Nyanmɪan a nwun yɛ nwŏn anwunnvɔɛ sŏ'n, yɪ nzin nɪn ɔ'a bŏ mɪn'n.

¹⁰ Nan sian die, yé Ngwandefue Kilisi Zozi mɔ ɔ'a yɪ yɪ nwɔn ɔ'a hele'n dunman nun, Nyanmian a hele yé ke ɔ'a nwun yé nwɔn anwunnvoe. ɔ sanlin ke Kilisi Zozi yé ɔ'a tua ewue ɔ'a le yɪ tunmin'n m'ɔ le yɪ nɪn ɔ, eɛe ɔ nanndi Ejolekpa nun asu, ɔ'a yɪ nguan m'ɔ le man ayuelie'n ɔ'a hele.

¹¹ Ejolekpa sɔ nun ati yé Nyanmian a yɪ mɪn ke bɔfue ɔ nɔn ngehelefue ɔ.

¹² Ehika ati yé mɪn nwun yale ehi ɔ, nan kusɔ yɪ nwɔn nyian ngun man mɪn. ɔ sanlin ke mɪn sɪ sɔanlan'n mɔ m'an fa mɪn lua'n kwalaa m'an wula yɪ nun'n. Mɪn de mɪn di ke ɔ le tunmin ɔ nian like'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a wula mɪn sa nun nɪn asu dede ɔ 'ju cɪan mɔ yé Mɪn 'bua menian'n-mɔ kwalaa nde'e'n.

¹³ Nɪan ananhɔle ejole'n mɔ n gelesi wɔ nɪn asu nanndi, nán jinlan wɔ ja nun kpa wɔ dedi'n nɔn ehulo'n mɔ yé le yɪ wɔ kɔn eyole'n mɔ yé nɔn Zozi Kilisi y'a yɔ nɪn anun.

¹⁴ ɔ nanndi Wawe Nwanzan-nwanzan'n m'ɔ wɔ yé nun nɪn asu, di ngehele kpa'n mɔ b'a fa b'a wula wɔ sa nun nɪn asu.

¹⁵ Wɔ muonun e sɪ ke anianman'n-mɔ kwalaa mɔ be fi Azi mɪn nun anun'n, b'a nwanndi mɪn. Menian sɔ'n be mmie-mɔ y'ɔ le Fize nun Elumozenun.

¹⁶ Nan Onezifo die, Yé Mɪn yɔ yɪ nvilie'n-mɔ ye. ɔ sanlin ke fiadi'n mɔ b'a tu mɪn'n, mɪn nwɔn nyian ngun man yɪ, ɔ cɪci mɪn lua.

¹⁷ M'ɔ juli *Lomɔn ewa'n, ɔ bɔli mɔndɪnlin ɔ kpɔndeli mɪn dede ɔ nwunlin mɪn.

¹⁸ Yɪ ti, cɪan mɔ yé Mɪn 'ba bua menian'n-mɔ nde'e'n, ɔ nwɔn yɪ nwɔn anwunnvoe. Mɔ anɪn n wɔ Efezi elɔ'n, mɪn nwɔn mɔndɪnlin m'ɔ bɔli'n, wɔ muonun e sɪ.

2

Nwun Kilisi anwɔn amannie'n bie ke mɪn nwun yɪ'n

¹ Nan wɔ die, mɪn wa, Kilisi Zozi a nwun yé nwɔn anwunnvoe ɔ'a man ye nɔn yɪ y'a yɔ kɔn. Fa wɔ nyɪn tu nán wowula wɔ nwɔn anwɔnsele.

² Ejole'n mɔ e tɪli ke n ganlin yɪ menian dɔn anyunnun, menian mɔ e de di ke se e kan ejole sɔ'n keke be a, be kusɔ be kɔ huala yɪ kan keke be manngɔn'n-mɔ'n, kan ejole sɔ'n keke be.

³ Amannie'n m'ɔ mɪn nwun yɪ ke Kilisi Zozi nzalafu kpa'n, wɔ kusɔ nwun yɪ sɔ bie.

⁴ Nzalafu mɔ yɪ nwan ɔ yɔ like m'ɔ sɔ yɪ saɪnlan'n mɔ ɔ'a fa yɪ junman nun nɪn anyɪn'n, ejole mɔ be mɔ be tɪ man nzalafu'n di'n, ɔ nva man yɪ nwɔn nwula man nun.

⁵ Sɔanlan kusɔ m'ɔ le su enwanndie'n, se ɔ nwanndi ke mala'n keke nɪn an, yé be fa kunnunmun elie nɪn anwɔn like be man yɪ ɔ.

⁶ Sɔanlan m'ɔ kɔ li junman sele kɔ fe kɔ lua ebo'n, yɪ yé ɔ di mɔa ɔ tɪ ebo nɪn asu baa ɔ.

⁷ Ejole ehi mɔ mɪn kan mɪn keke wɔ'n, junlin yɪ nwɔn kpa, nán yé Mɪn 'ba buka wɔ maan e tɪ ninngɛ sɔ'n-mɔ kwalaa abu.

⁸ Man wɔ ti káci Zozi Kilisi m'ɔ fi ewue nun ɔ'a tinngɛ'n. ɔ tɪ belemgbɪn *Davidi abusu sɔanlan ke Ejolekpa'n mɔ mɪn bɔ'n kpɪn keke'n.

⁹ Ejolekpa sɔ nun ati yé mɪn nwun yale m'ɔ eɛe b'a gua mɪn sa ngɔnzɔngɔnzɔ ke kodiawu. Nan Nyanmian Anɔan Ejole'n die, be bɔli man yɪ kpaun.

¹⁰ Ehika ati, be mɔ Nyanmian Kpili a kpa be a yɔ yɪ die'n-mɔ dunman nun, mɪn tila mɪn ahɔnlin wɔ amannie enwuani'n kwalaa anun. Yɪ die anɪn be kusɔ be nɔn Zozi yɔ kɔn, nán b'a nyan nguan, be nɔn yɪ a tanlan yɪ anunminnyanmɔn'n m'ɔ le man ayuelie nɪn anun.

¹¹ Ejole ehi-mɔ mɔ be le kan'n tɪ ananhɔle:

Se ye non yí, y'a wu a,
ye non yí 'nyan ngwan.

¹² Se ye jinlan yé ja nun kpunndiin an,
ye non yí 'di belemgbín.

Nan se ye yí yí ye tu a,
yí kusu o 'yí yé tu.

¹³ Se ye nnanndi man fón an,
yí die, o nanndi fón.

O sanlin ke o ngaci man yí nwan lé.

Swanlan m'o di junman kpa'n, Nyanmian yo yí mo

¹⁴ Kaci bé ejole ehi nán tu bé fuo kpa wó Nyanmian Kpili anyunnun, ke be yáci ejole'n-mo anwón butule elie'n. O sanlin ke nvasue fí nnón man su, o man bé mo be le tie'n minlin.

¹⁵ Bo mändinlin ke swanlan mo b'a so yí b'a nian m'o fi nun o'a fite, n'e sa wó junman nin anwón nyian, kan ananhole ejole'n fón, nán e fite Nyanmian anyunnun an, o'a ndu man wó nyunnun

¹⁶ Akpulowa esue kwasia nun mgbán m'o non dedi ejole'n ti man kón'n, n'e su bie. O sanlin ke bé mo be kulo akpulowa esue so'n, cian daa anin be non Nyanmian bé afian le ti.

¹⁷ Bé ninngé die'n mo be kekele'n, o ti ke anwónnyale m'o le man ayile. Menian so'n bé mmie-mo y'o le Imene non Fileti.

¹⁸ Be fi ananhole atin nun aso b'a jasó, bé nwan ewuetinngé nin a sín dada angónmín. Ejole mo be kan be kele menian'n-mo maan be yaci bé dedi'n be tu nun anin.

¹⁹ Nan kusu Asónin'n m'o ti ke sua mo Nyanmian a wula yí bu'n, o jin yí ja nun kunngun kpa. B'a hele so ke: "Yé Mún sí bé mo be ti yí die'n." Ee "Swanlan biala m'o kó se ke o ti Nyanmian die'n, o kaci yí nzin o sí nyolie ete'n."

²⁰ Awulo kpili kón biala anin, nán esika kókole non jete ninngé mo be didi nun anan be non nun an angónmín ala ye be nwun yí nun o. Nan be nwun baka non afa kusu ninngé mo be didi nun anan be non nun kusu ebele. Cian mgbili'n-mo anin yé be fa esika kókole non jete ninngé'n-mo o. Nan baka non afa die'n-mo, cian daa be fa be yo like.

²¹ Yí so kusu ala, se swanlan kón sie yí nwón kónlón-ngónlón wó ete'n-mo mo m'an bubu m'an hele wó nun anwón an, Nyanmian 'fa junman m'o ti kpa'n o man o di. O sanlin ke o ti yí Mún die. O bóbua yí nwón o yo nyolie biala m'o ti kpa'n.

²² Yí ti, nwanndi ninngé'n-mo mo mgbafele'n-mo anyin bulo yí nwón'n. Kpónndé sese eyole wó asitanlan nin anin, nyan dedi non ehulo kó wó nyunnun, e non bé mo be so Nyanmian ananhole nun'n be tánlan wó anzónunjo nun.

²³ Akpulowa esue kwasia nun mgbán'n, n'e su bie. E sí ke yí ayuelie'n, o kaci butule.

²⁴ Swanlan kusu m'o di Nyanmian junman'n, o nvata man ke o di butule. Nan o di ke o kulo menian'n-mo kualaatin, o yo swanlan m'o kuala like kele, ese o si abutale.

²⁵ Kpólufé'n-mo, o di ke o tu yí ahónlin así o kekele bé like. E 'su yí akpulowa a, Nyanmian kuala ke o man be kaci bé abalabó'n be nwun ananhole atin'n.

²⁶ Anin bé nyin a a kulo, be yiyi bé nwón fi Abónsanmón ngaa'n-mo mo be tóli nun be kacili nganga be yóli m'o kulo nin anin.

3

Ayuelɛ meɛ nɛn anun asitanlan'n

¹ Kacı ke meɛ kasian nɛn anun, mɛn nɛn anun 'ba yɔ sɪ kpa.

² Afi menian'n-mɔ 'ba kaci ahyɔn, bɛ nyɛn 'ba bɔɔ esika, bɛ 'tu bɛ nɔn nɛn, ɛsɛ bɛ 'tu bɛ nwɔn. Bɛ 'kikan ejɔɛ ete bɛ tia Nyanmian, bɛ nyɛn ngɔ sɔ man bɛ sɪ nɔn bɛ nɛn-mɔ kɔn, bɛ ngɔ sɪ man ye, bɛ nyɛn ngɔ sɔ man like m'ɔ tɪ nwannzan-nwannzan'n.

³ Bɛ ngɔ hulo man sɔanlan, bɛ ngɔ nwun man koun, bɛ 'sɛci menian dunman, bɛ ngɔ hɔala man bɛ nwɔn bɪlɪ fɪi, bɛ 'ba yɔ ati ete, bɛ ngɔ hulo man kpa nɛn ejɔɛ.

⁴ Bɛ 'laka menian, bɛ 'yɔ mɔ bɛ kulo, bɛ 'kuku bɛ nwɔn sɔ. Bɛ 'kulo mɛn nɛn anun fɛ'n bɛ tala Nyanmian.

⁵ Bɛ 'yɔ bɛ nwɔn kɛ menian mɔ bɛ de Nyanmian bɛ di kɛ yɛ, nan kɔsɔ bɛ nne man yɪ tunmin'n bɛ nni man. Sɔ menian'n-mɔ, n'ɛ fa wɔ nwɔn bɔ bɛ.

⁶ Nunhan mmie-mɔ wɔwɔɔ awulo'n-mɔ anun bɛ laka laka mmalasua mɔ bɛ ajunɛn'n tɪ tika, ete dɔn sɔ bɛ mɔ bɛ kulo mɛn nɛn anun ninngɛ ngacile kɔlaatin'n.

⁷ Mmalasua sɔ'n-mɔ, cɛn daa bɛ kulo kɛ bɛ suan like, nan kɔsɔ bɛ nwunlin man ananhɔɛ'n lɛ.

⁸ Kɛ Zvanɛsɪ nɔn Zvanbɛsɪ, bɛ nun *Moyizɪ, bɛ jinlanlɛn sɔ'n, yɪ sɔ kɔsɔ ala, menian sɔ'n-mɔ nɔn ananhɔɛ'n jin sɔ. Menian sɔ'n-mɔ ajunlɛn tɪ man kpa, ɛsɛ bɛ dedi'n kɔsɔ tɪ mgban.

⁹ Nan bɛ ngɔ hɔala man mɔa kɔ. ɔ sanlɛn kɛ bɛ kɔasɪa mɔ bɛ tɪ'n, ɔ 'ba fite mɛn'n kɔalaa anyunnun kɛ Zvanɛsɪ nɔn Zvanbɛsɪ die'n.

Pɔɔ amannɛ m'ɔ nwunlin yɪ'n

¹⁰ Nan wɔ die, ɛ nwunlin mɛn ninngɛ mɔ n gekelelɛ'n, mɛn abalabɔ mɔ m mɔlɛ'n, ɔ nɔn mɔ m muli bɛ nwɔn akpɔnnɛn n yɔlɛ'n, ɛ nwunlin mɛn dedi'n, ɔ nɔn abɔtalɛ'n mɔ n zili'n, ɔ nɔn ehulo'n mɔ n ne yɪ'n, ɔ nɔn mɔndɛnɛn'n mɔ m mɔlɛ'n,

¹¹ ɔ nɔn yalɛ'n mɔ n nwunlin yɪ'n. N nwunlin yalɛ kpa Antɔsɔ, Ikɔn-inwɔmɔn, ɔ nɔn Lisitili ɛɔ. Nzu ahɔɔwa die yɛ b'a ngele man mɛn ɔ? Nan kɔsɔ yɛ Mɛn lɛlɛ mɛn fi yɪ kɔalaa anun.

¹² ɛsɛ bɔbɔ, bɛ kɔalaa mɔ bɛ nɔn Kilisi Zozi b'a yɔ kɔn, mɔ bɛ kulo kɛ bɛ yɔ like mɔ Nyanmian kulo'n, bɛ 'kele bɛ ahɔɔwa.

¹³ Nan ati ete mma'n-mɔ nɔn atɔfɔɛ'n-mɔ, bɛ tɪ 'mɛn ete nɛn anun bɛ laka laka menian dede bɛ laka bɛ muonun bɛ nwɔn.

¹⁴ Nan wɔ die, ninngɛ mɔ a suan, mɔ a nwun yɪ kɛ ɔ tɪ ananhɔɛ'n, fa sie kpa. Wɔ muonun, ɛ sɪ sɔanlan'n m'ɔ hehelelɛ wɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ'n.

¹⁵ Anun ɛ tɪ batɔnman kaan sɔa yɛ ɛ nwunlin Ehele Ejɔɛ Nwannzan-nwannzan nɛn ɔ. ɔ kɔala ɔ man ɛ nwun ngele ɛ de Kilisi Zozi di ɛ nyan ngɔan.

¹⁶ ɔ sanlɛn kɛ Ehele Ejɔɛ'n kɔalaa fi Nyanmian Kpili muonun ɛɔ. ɔ tɪ kpa mɔ bɛ fa kekele menian ninngɛ maan bɛ nwun ananhɔɛ'n. Bɛ fa bɛ kpala atɔ'n, bɛ fa bɛ tunngɛ sɔanlan, bɛ fa bɛ bɔka sɔanlan maan ɔ bɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmian anyun.

¹⁷ Yɪ die, anun Nyanmian sɔanlan'n yɔ faɛn, ɔ kɔala like biala m'ɔ tɪ kpa'n yɔ.

4

¹ Nyanmian Kpili nɔn Kilisi Zozi mɔ ɔ 'ba bua anyɛnwɔsɔɛ mma ɔ nɔn ewue mma ndɛɛ nɛn anyunnun, mɛn kan ndɛ kɛ Kilisi ɛwale'n mɔ ɔ 'ba sa ba'n, ɔ nɔn yɪ belemgbɛn mɔ ɔ 'ba li'n dunman nɛn,

² kan Nyanmian Anvan Ejole fua so, se mele'n ti kpa o, se o ti man kpa o, kan dede maan be le be li, tu be nyunnun, wowula be anwonselē, si abutale kpa bakoo kekele be ninnge.

³ O sanlin ke, o 'ba ju mele'n bie'n, menian'n-mo ngo tie man ananhole ngehele'n kun. Like mo be ahunlin'n kulo'n ye be 'yo o. Ehika ati, ejole mo be muonun be kulo ke be tie'n, be 'ba yia yi nwun ngehelefue don maan be kan be kele be.

⁴ Be 'ba totua be nzu wo ananhole ejole nin anwun nan be tie ehua.

⁵ Nan wo die, sie tile wo like biala anun, tila wo ahunlin wo yale elie nin anun, man wo nwun te wo be Ejolekpa'n, di junman mo Nyanmian a fa a man wo'n.

⁶ Nan min die, n di ke b'a hun min, b'a butu min moja nin asi dada angonmin. Afi min ewue temon a ju.

⁷ M'an hun kwan kpa'n. M'an so min dedi nin anun kpa, m'an nwanndi dede m'an gua yi bu.

⁸ Kikaala die, kunnunmun elie nin anwun ahatua le nwunnde min. Ahatua so'n yo le ngwan ele abotile'n. Min 'nyan yi cian mo ye Min mo bua ndee sese'n, o 'bua kulo menian'n-mo ndee'n. Ee boba, nan min ngonmin ala ye min 'nyan yi o, nan min non be kwalaa mo be le ehulo be le nwunnde mele'n mo ye Min 'yi yi nwun kele'n.

Ngalie

⁹ Bo mandulin tu min ewa nde-nde.

¹⁰ O sanlin ke Demasi a hulo ene man'n dede o'a nwanndi min. O'a ho Tesaloninki. Kelesan a ho Galasi man nun, Titu kusu a ho Dalmasi man nun.

¹¹ Luku angonmin ye o wo min nwun ewa o. E 'ba a, fa Maaki e non yi be bala. O sanlin ke o kwalaa o buka min wo min junman elie nin anun.

¹² M'an swan Tisiki Efeti elo.

¹³ N yacili min taladie kpili'n mo min wula taladie a, min fa min wula so'n Tolowasi elo, Kalipusi anwun ebele. Se e 'ba a, fa bele min.

¹⁴ Alegizannidili mo bo mmulale'n, o'a bo mandulin o'a li min nwun ejole ete kpa. Ye Min 'ba tua yi nyolie so nin anwun kale.

¹⁵ Wo kusu wo, sie wo nwun ye wo yi nwun. O sanlin ke, o tanlin ye nyinsu kpa wo ye ngehele nin anwun.

¹⁶ Alimua temon mo be non min holi be mo bo di ejole'n-mo aja so, mo min 'sa min nun'n, swanlan fi a njinlan man min nzin. Be kwalaa be nwanndili min.

¹⁷ Nan ye Min jinlanlin min nzin, o wulali min anwonselē, o man m moli Ejolekpa'n kpaye kpa bakoo manlin be kwalaa mo be ti man Zufu'n tili. Ye Min a le min fi tetianfue nin asa nun.

¹⁸ Ee ye Min de min fi ete ngacile'n kwalaa anun o di min taataa maan min wulu yi Belemgbin Man nun anun. Anyunminnyanmon han yi dahuu. Amin.

¹⁹ Min 'yo Pilisili non Akilasi, Onezifo non yi awulo amma'n-mo kwalaa like.

²⁰ Elasi a ha Kolinti elo ye m'an yaci Tolofimon Minle elo, o sanlin ke anun o ndi man akpale.

²¹ Bo mandulin bala kwalaa nán afue nin anvan a yia. Ebulusi, Pudansi, Linusi, Kolodia, o non anianman'n-mo kwalaa, be nwan be 'yo wo like.

²² Ye Min non wo tanlan. Nyanmian nwun emo kwalaa anwun anwunnvove.

PŌLU KALATA'N M'Ō HELELI NWANLIN TITI'N

M'ō wō nun'n

Titi tī *Gelekī sʋanlan. Anun, ɔ wō bē mō bē nun Zozi Bɔfɔe Pōlu di yē Mun junman nūn anun bie. Ɔ nun Pōlu bē tuli atin dɔn bē hɔlɔ bɔlɔ Zozi anwɔn Ejɔlekpa'n. Kē yē kpūn yē nwun yī kalata ehi anun'n, Pōlu yacili Titi Keleti m̄an nun kē ɔ bóká asɔnūn'n-mō mō beke mō b'a bō yī bɔ'n (yī tī 1.5). Ese yē nwun yī biekun wō alimwa kalata'n mō Pōlu heleli nwanlin Timote nūn anun'n kē Pōlu le man Titi nūn asɔnūn'n-mō kɔsɔ afotu.

Kalata nūn anun, Pōlu le kan kele Titi kē ɔ sésie mgbain-mō asɔnūn kɔn biala asɔ. Bē mō bē 'sesie bē mgbain'n, Pōlu le kacɔ Titi ninngē m'ō fata kē bē nwun yī bē asitanlan nūn anun'n (1.5-9). Pōlu le kan kele Titi nūn asɔnūn mma'n-mō kē bē lí ananhɔle ngehele'n mō bē tili nūn asɔ, nán bē héle Zufu'n mmie-mō mō bē kulo kē bē sɛci asɔnūn'n kē bē ngehele di'e'n-mō tī ato. Kalata nūn ati 2-3 nūn anun, Pōlu le man mmelenzua, mmalasua, mgbafele, ndalua nūn nganga mō bē wō asɔnūn'n-mō anun nūn afotu. Ɔ le kacɔ bē kwalaa kē Nyanmian kpɔnlin yɔlɔ mō ɔ'a nwun bē nwɔn anwunnvɔe ɔ'a man b'a nyan bē ti'n, nán ɔ wowula bē anwɔnsele maan bē yɔ nyɔle mgbakpa. Kalata nūn agualie nūn, Pōlu le kacɔ Titi kē ɔ fɔan bē mō bē man mgbacɔmgbacɛ ba asɔnūn nūn anun'n fi nūn fite.

Ahin ebisa

¹ Titi,

Mín Pōlu mō n di Nyanmian akwa mō ese n di Zozi Kilisi bɔfɔe'n yē mūn kele kalata ehi mūn nwan wō ɔ. B'a yī mín kē n jún bē mō Nyanmian a kpa bē a yɔ yī di'e'n maan bē nyán dedi, ese bē nwún ananhɔle'n kpa bɔkɔ nán b'a yɔ like mō Nyanmian kulo.

² Like mō Nyanmian kulo'n y'ɔ man bē nyan nguan m'ō le man ayuelie nūn anwɔn anyindasɔe ɔ. Nguan m'ō le man ayuelie sɔ'n, Nyanmian m'ō nni man atɔ'n lili mwa falɔ bɔlɔ yē anɔhɔba asannan nán ɔ'a bō m̄an'n.

³ Mō tɛmɔn'n juli'n, ɔ nanndi yī Nwan Ejɔle nūn asɔ, ɔ'a yī nguan m'ō le man ayuelie'n ɔ'a hele. Ehika ati, Nyanmian m'ō tī Ngwandefɔe nūn a fa ejɔle sɔ nūn a wula mín sa nūn ɔ'a man mín atin kē m mō n géle menian'n-mō.

⁴ Titi, wō mō ɛ tī mín wa kpa'n, afi a le Zozi Kilisi a li kē mín kɔsɔ m'an le yī m'an li'n, mūn 'bisa wō ahin mūn yɔ wō ɛci'an'n mō.

Nyanmian m'ō tī Si'e'n ɔ nūn Zozi Kilisi m'ō tī yē Ngwandefɔe'n, bē nwún wō nwɔn anwunnvɔe ese bē m̄an wō lwa cíci wō nwɔn.

Junman m'ō se kē Titi di wō Keleti m̄an nūn anun'n

⁵ N yacili wō Keleti m̄an nūn anun elɔ kē ɛ sésie ejɔle'n kwalaa m'ō ka'n kpe kpe kpe. Kulo kɔn biala asɔ, sesie mgbain-mō ebele asɔnūn nūn asɔ kē m gbɔnlin n geleli wō'n.

⁶ Sʋanlan mō ɛ 'sie yī kpain'n, ɔ se kē ɔ yɔ sʋanlan mō bē nnyan man yī nwɔn ejɔle ɛte fíí bē ngan man. Ɔ ja balasua kɔnmgba cein, yī mma'n-mō de Zozi Kilisi bē di, bē mmō mō bē dunman ɛte kē bē yɔ mgbān-mgbān ninngē anaan bē nyūn nzo man sʋanlan.

⁷ Afí asɔnūn kpain'n, ɔ tī sʋanlan m'ō di Nyanmian junman. Yí tī, ɔ se kē ɔ yɔ sʋanlan mō bē nnyan man yī nwɔn ejɔle ɛte fíí bē ngan man. Ɔ nni man kē

o yə sʋanlan m'ə tu yí nwɔn, m'ə fɛ ɛya, m'ə tɪ kənɔnmɪnnzan, m'ə tɪ kpukpo kpukpo, m'ə yí nyɔn bɔlv esika.

⁸ Nan o fata kɛ o yə sʋanlan m'ə sɔ menian nun kanlanman, m'ə kulo ye ɛyɔlɛ, m'ə le ajɔnlɪn, m'ə tɪ sɛsɛ, m'ə o'a fa yí nwɔn o'a man Nyanmian kpa bɔkɔɔ, m'ə kwalaa yí nwɔn bli,

⁹ m'ə di ananhɔlɛ ejɔlɛ'n m'ə b'a hehele yí nɪn asɔ, nán yí kɔsɔ o'a hɔala o'a fa o'a wowula ɛhɪnlɪn-mɔ anwɔnsele, nán o'a hele bɛ m'ə bɛ di ato nzin'n maan bɛ nwɔn yí kɛ b'a fun.

¹⁰ Afi, Zufu'n-mɔ m'ə b'a fa bɛ nwɔn b'a man Zozi'n, bɛ nun mmie-mɔ dɔɔn kpa tɪ anzɔselefɔɛ, bɛ kan mgban-mgban ejɔlɛ ɛsɛ bɛ laka menian.

¹¹ Zufu sɔ'n-mɔ, o sɛ kɛ ɛ tótua bɛ sɔ. O sanlɪn kɛ, awulo awulo m'ə nun menian'n-mɔ kwalaa a fa bɛ nwɔn b'a man Zozi'n, Zufu sɔ'n-mɔ lɛ kekele bɛ nɪnnge m'ə nzɛ nvata man bɛ kpɔnnɛ ndunlunmun esika.

¹² Keletɪ amma'n-mɔ muonun le bɛ kpɔmanfɔɛ kɔn. Bɛ kpɔmanfɔɛ sɔ'n nwan:

Keletɪ amma, bɛ di ato cian daa,
bɛ tɪ anun tɪ ɛtɛ bɛ yə bɛ nɪnnge'n-mɔ kɛ naan,
ɛsɛ bɛ tɪ ɛfuanfɔɛ bɛ kɔ ɛsɛ nɪn ala y'ɔ cian bɛ o.

¹³ Ejɔlɛ'n m'ə bɛ kpɔmanfɔɛ sɔ'n hanlɪn'n tɪ ananhɔlɛ. ɛhɪka ati, tu bɛ nyunnun kpa, nán bɛ dedi nɪn a yə fɔ́ɔn

¹⁴ b'a yaci Zufu ɛhɔa'n-mɔ b'a gua, nán ɛsɛ b'a nni man menian m'ə b'a kaci bɛ nzin b'a sɪ ananhɔlɛ'n mala dɛ'n-mɔ asɔ.

¹⁵ Menian m'ə bɛ nwɔn a tɪ'n, like fíí tɪ man efian mman man bɛ. Nan bɛ m'ə efian a gua bɛ nwɔn m'ə bɛ nne man Nyanmian bɛ nni man'n, like kwalaa tɪ efian man bɛ. O sanlɪn kɛ bɛ ngele'n nɔn bɛ ajɔnlɪn'n tɪ ɛtɛ.

¹⁶ Bɛ kan kɛ bɛ sɪ Nyanmian, nan kɔsɔ bɛ nyɔlɛ'n-mɔ kele kɛ bɛ nzɪ man Nyanmian. Bɛ nwɔn le ɛkpɔ, bɛ tɪ anzɔselefɔɛ yɛ bɛ ngɔala man nyɔlɛ kpa baa kɔnmgba cein yə.

2

Pɔlv 'ba tu mgbain'n-mɔ fɔɔ

¹ Nan wɔ dɛ, kekele menian'n-mɔ ejɔlɛ'n m'ə kɔ Nyanmian atun nɪn asɔ'n.

² Kan kele mgbanmgbain'n-mɔ kɛ bɛ lé bɛ nwɔn bɛ lí, bɛ mán menian'n-mɔ fɛlí bɛ, bɛ nánndɪ kanlanman, bɛ lé Nyanmian bɛ lí kpa, bɛ húlɔ bɛ nwɔn ɛsɛ bɛ sɪ abɔtalɛ wɔ yalɛ elie nɪn anun.

³ Kan kele mmalasua mgbanmgbain'n-mɔ kɔsɔ kɛ bɛ bó bala m'ə Nyanmian kulo. Nán bɛ secɪ menian'n-mɔ dunman. Nán bɛ kaci nzan'n nganga. Nan bɛ mán afɔtu kpa,

⁴ nán b'a bɔka ndalua'n-mɔ maan b'a hulo bɛ hun nɔn bɛ mma'n-mɔ.

⁵ Anɪn bɛ enanndɛ'n yə fan, bɛ nwɔn tɪ, bɛ bu awulo amanmuo kpa, bɛ kaci mmalasua kpa m'ə kɔn biala anyɔn sɔ yí muonun yí hun, nán sʋanlan a nnyan man Nyanmian Anɔvan Ejɔlɛ nɪn anwɔn ejɔlɛ ɛtɛ fíí o'a ngan man.

Pɔlv 'ba tu mgbafɛlɛ'n-mɔ fɔɔ

⁶ Kan kele mgbafɛlɛ'n-mɔ kɔsɔ kɛ asitanlan'n kwalaa anun, bɛ nánndɪ kanlanman.

⁷ Wɔ bɔbɔ muonun yə nyɔlɛ m'ə tɪ kpa maan mgbafɛlɛ'n-mɔ nian sɔ bɛ yɔ bie. Man wɔ ngehele'n yə ananhɔlɛ, n'ɛ man ato ba nɪn.

⁸ Man ejɔlɛ m'ə kan'n yə sɛsɛ, m'ə bɛ nnyan man yí nzin ejɔlɛ ɛtɛ fíí bɛ ngan man, nán b'a ngan man yɛ nwɔn ejɔlɛ ɛtɛ. Sɛ ɛ yə yí sɔ a, anɪn kpɔfɔɛ nɪn anyunnun a gua asi.

Pɔlv 'ba tu nganga'n-mɔ fɔv

⁹ Kan kele nganga'n-mɔ kɔsɔ kɛ bɛ mán bɛ mɪn-mɔ anyɪnnzɔ wɔ like biala anun. Bɛ yɔ like mɔ bɛ mɪn-mɔ kulo. Nán bɛ yɔ menian mɔ bɛ tɪ bɔyɪ,

¹⁰ nán bɛ wua bɛ like fíí. Nan cɪan daa, bɛ héle kɛ bɛ tɪ ananhɔlefɔvɛ sakpa. Sɛ bɛ yɔ yí sɔ a, like biala anun, menian'n-mɔ 'ba le Nyanmɪan m'ɔ tɪ yé Ngɔandefɔvɛ nɪn Anvɔn Ejɔlɛ'n mɔ yɛ kekele'n bɛ tɔ nɪn.

Nyanmɪan sɪ anwunnvɔvɛ

¹¹ Afi, Nyanmɪan m'ɔ sɪ anwunnvɔvɛ m'ɔ kulo kɛ kulo menian'n-mɔ kɔalaatin nyan bɛ tɪ'n, ɔ'a yɪ yí nwɔn ɔ'a hele.

¹² ɔ le kele yé kɛ yɛ yáci nyɔlɛ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ m'ɔ nzɔ man Nyanmɪan anyɪn'n, ɔ nɔn mán ɛhɪ anun nɪnnge'n-mɔ mɔ yé nyɪn bɔlv yí nwɔn'n yɛ gúá. Nán yɛ nánndɪ kanlanman wɔ ɛnɛ mɛle ɛhɪ anun, yɛ bɔ bala m'ɔ tɪ sɛsɛ m'ɔ sɔ Nyanmɪan anyɪn.

¹³ Sɔa y'ɔ di kɛ yɛ yɔ yɛ nwɔnnɛ anyɪndasɔvɛ cɪan nɪn ɔ. Cɪan sɔ'n yé Ngɔandefɔvɛ Zozi Kilisi m'ɔ tɪ yé Nyanmɪan Kpili'n 'ba yɪ yí anunminnyanmɔn kele yé ɔ.

¹⁴ Zozi Kilisi muonun a wu yé dunman nɪn, ɔ'a man y'a nyan yé tɪ fi nyɔlɛ ɛtɛ'n-mɔ anun, anɪn yɛ kaci yí tɪ anwɔn menian mɔ ɔ'a man bɛ nwɔn a tɪ mɔ ɛsɛ bɛ nwɔn tɛ bɛ bɛ yɔ nyɔlɛ m'ɔ tɪ kpa.

¹⁵ Ejɔlɛ m'ɔ fata mɔ ɛ kan nɪn anun. Tunmin'n kɔalaa mɔ a nyan yí'n, fa wowula wɔ menian'n-mɔ anwɔnsele, nán tu bɛ mɔ bɛ yɔ nyɔlɛ ɛtɛ'n-mɔ kɔsɔ anyunnun. N'ɛ man sɔanlan fíí totɔ wɔ nyunnun ngɛsɛle.

3

Abalabɔ m'ɔ sɛ kɛ asɔnɪn sɔanlan bɔ'n

¹ Kaci asɔnɪn mma'n-mɔ kɛ bɛ bɛbɛle bɛ nwɔn asɪ bɛ mán bɛ mɔ bɛ lí mán nɪn atɪ ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ le tunmin'n. Bɛ mán bɛ anyɪnnzɔ, bɛ bɔbɔa bɛ nwɔn bɛ yɔ nyɔlɛ biala m'ɔ tɪ kpa'n.

² Nán bɛ kan sɔanlan fíí anwɔn ejɔlɛ ɛtɛ, nan bɛ kpónnɛ anzɔnunjo'n, ɔ nɔn atɪ anun kpa ɛyɔlɛ'n ɔ nɔn bɛtɛ ɛyɔlɛ'n kpa bɔkɔwɔ wɔ menian'n-mɔ kɔalaa anyunnun.

³ ɔ sanlɪn kɛ, daba, anɪn yé kɔsɔ yɛ tɪ ngɔasɪafɔvɛ, yé nyɪn nzɔ man sɔanlan, yɛ minlinlin, anɪn yɛ tɪ nɪnnge'n-mɔ kɔalaa mɔ yɛ kulo ɛsɛ yɛ yɔ'n nganga. Atɪ anun ɛtɛ mán yé anɪn yɛ bu ɔ, yɛ tɪ anyɪnbɔlv menian, yɛ tɪ busuɔfɔvɛ ɛsɛ anɪn yɛ kpɔ yé nwɔn.

⁴ Nan mɛle mɔ Nyanmɪan m'ɔ tɪ Ngɔandefɔvɛ'n helelɪ kulo menian'n-mɔ kɛ yí tɪ anun tɪ kpa ɛsɛ ɔ kulo bɛ'n,

⁵ ɔ'a le yé tɪ ngɔan. Nán kɛ sɛsɛ nyɔlɛ mɔ y'a yɔ atɪ y'ɔ man ɔ'a le yé tɪ ngɔan ɔ, nan anwunnvɔvɛ yé ɔ'a nwɔn yé ɔ. ɔ naandɪ Wawɛ Nwannzan-nwannzan nɪn asɔ ɔ'a tu yé nwɔn ɛfɪan ɔ'a man b'a wɔ yé fufɔle.

⁶ Afi, Zozi Kilisi m'ɔ tɪ yé Ngɔandefɔvɛ'n dunman nɪn, Nyanmɪan a fa Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ɔ'a man yé dede ɔ'a bɔ sɔ.

⁷ Nyanmɪan a nwun yé nwɔn anwunnvɔvɛ ɔ'a man y'a kaci sɛsɛfɔvɛ wɔ yí nyunnun, nán y'a hɔala y'a nyan nyanmɪansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n m'ɔ tɪ yé anyɪndasɔvɛ like'n.

⁸ Ejɔlɛ'n mɔ m'an han'n tɪ ananhɔle. Yí tɪ, mɪn kulo kɛ ɛ jinlan ejɔlɛ sɔ nɪn asɔ cɪnnɪn kpa, nán bɛ mɔ b'a le Nyanmɪan b'a lí nɪn a tɪ bɛ nyɪn b'a yɔ nyɔlɛ kpa ngɔnmɪn. Nɪnnge sɔ'n-mɔ tɪ nganlanman ɛsɛ bɛ tɪ kpa bɛ man bɛ kɔalaatin.

⁹ Nan kɔasɪa akpɔlvwa esúe'n, n'ɛ su bie. Wɔ nannan-mɔ dunman nɪn anwɔn akpɔlvwa esúe'n, n'ɛ su bie. Zufu'n-mɔ mala nɪn anwɔn akpɔlvwa

esúe'n ɔ nɔn sɔ butule elie'n, n'ε wula wó nwɔn nɔn. Ɔ sanlɔn kε nvasɔε nnɔn man sɔ, ɔ tɪ mgban.

¹⁰ Sɔanlan m'ɔ man mgbacɪmgbacɪε ba'n, di mɔa kannzɔ yí kɔn. Sε ɔ'a nyaci man yí nyɔlɪε nɔn an, εεε kannzɔ yí kɔn biekun. Sε ɔ'a nyaci man yí nyɔlɪε sɔ nɔn an, yí yí asɔnɔn nɔn anɔn.

¹¹ Afi, ε sɪ kε sɔanlan m'ɔ tɪ sɔa'n, ɔ fi ananhɔlε atɪn nɔn asɔ ɔ'a jasɔ, ɔ yɔ εtε, εεε ɔ lε bu yí muonun yí nwɔn fɔɔ.

Ngale

¹² Mɪn 'ba sɔan Alitemasɪ anaaɪn Tisiki wó nwɔn εlɔ. Sε ε nwun yí a, anɔn kan wó nwɔn tɔ mɪn Ninkopolisi kulo nɔn asɔ. Ɔ sanlɔn kε εlɔ yê afɔε nɔn anɔan'n 'yia a, mɪn kulo kε mɪn kɔ ɔ.

¹³ Gua Zenasɪ m'ɔ tɪ avoka'n ɔ nɔn Apolɔsɔ atɪn kanlanman. Like mɔ b'a mian yí nwɔn wɔ bé atɪn etue nɔn anɔn'n, fa man bé, n'ε man bε mian like fíi nwɔn.

¹⁴ Ɔ sε kε yé menian diε'n-mɔ kɔsɔ sósuan nyɔlɪε kpa'n-mɔ ngɔnmɪn εyɔlε, nán b'a bɔka bé mɔ bε wɔ emian nɔn anɔn cɪnnjɪn'n. Nán man bε bubu bé sa bε tanlan sɔ.

¹⁵ Bé kɔalaa mɔ bε nɔn mɪn wɔ εwa'n, bé nwan bε 'bisa wó ahɪn. Bé mɔ bε nɔn wó tɪ εlɔ, mɔ bε lε dedi bε kulo yé'n, yε 'bisa bé ahɪn.

Nyanmɪan nwún εmɔ kɔalaatin anwɔn anwunnvoe.

PŌLU KALATA'N M'Ō HĒLELI NWANLIN FILEMŌN'N

M'Ō wŏ nun'n

Mŏ Pŏlu 'kele kalata ehi ō nwan Filemŏn'n, anŏn ō la fiadi. Ō 'ba yŏ sŏ'n, anŏn Filemŏn wŏ kulo'n mŏ be fele yí Kolŏsu nun asu, ō kŏ ebele asŏnŏn'n bie. Yí awulo ebele bŏbŏ yē be yŏ asŏnŏn nun ō. Afi, Pŏlu y'ŏ man Filemŏn leli Kilisi lili ō.

Anŏn Filemŏn le yí kanga kŏn. Kanga sŏ'n li Onezimŏn. Onezimŏn, yí bŏ y'ŏ le ke bukafŏe, mŏ yí nwŏn cian. Kanga sŏ'n nwanndili Filemŏn ō hŏli tŏli Pŏlu fiadi sua nun anŏn elŏ. Pŏlu anwŏn ebele, Onezimŏn kŏ le Zozi Kilisi kŏ li. Ō kŏ bŏka Pŏlu kpa. Nan kŏmŏ Pŏlu amanngŏn y'ŏ le Filemŏn m'ŏ de yí di'n, anŏn ō tɪ kpa ke ō man Onezimŏn sa kŏ Filemŏn anwŏn elŏ. Afi, mala'n m'ŏ wŏ nun'n y'ŏ le ke kanga biala m'ŏ kŏ nwanndi yí mŏn'n nán be cɪ yí a, be pinnin yí sele kpa. Ehika ati, Pŏlu kŏ hēle kalata ō kŏ nwan Filemŏn. Kalata nun anŏn, ō le di Onezimŏn ati mgbata ke ō sŏ yí nun kanlanman. Nán man ō bu Onezimŏn ke kanga, nan ō bú yí ke yí nianman Kilisi dunman nun.

Ahŏn ebisa

¹ Filemŏn,

Mín Pŏlu mŏ Kilisi Zozi dunman nun b'a tŏ mín fiadi'n, mŏn nŏn anianman Timote, ye le kele kalata ehi ye nwan wŏ. E tɪ yē ehulo anianman kpa wŏ yē junman nun anŏn.

² Ye 'bisa wŏ ahŏn, ε nŏn yē nianman bala Apia, ō nŏn Aasipŏ m'ŏ bŏka yē wawe nun kŏan nun anŏn'n, ō nŏn asŏnŏn mma'n-mŏ kwalaa mŏ be yia wŏ awulo ebele'n.

³ Yē Sɪ Nyanmian Kpili ō nŏn yē Mŏn Zozi Kilisi, be nwún emŏ anwŏn anwŏnnvoe, ese be cɪcɪ emŏ alba.

Dedi nŏn ehulo mŏ Filemŏn le yí'n

⁴ Cian daa se mŏn 'sele a, mín tɪ kacɪ wŏ, mŏn da Nyanmian asɪ wŏ wŏ dunman nun.

⁵ Ō sanlin ke ehulo mŏ ε kulo Nyanmian anwŏntɛ mma'n-mŏ kwalaaatin'n, ō nŏn dedi mŏ ε le yí wŏ yē Mŏn Zozi nun'n, mŏn tɪ ke menian'n-mŏ kan yí nwŏn ejŏle kpa.

⁶ Mŏn sele Nyanmian ke wŏ dedi'n m'ŏ nŏn yē di'e'n tɪ kŏn'n dunman nun, ō mán ε bŏ mŏndŏnlin ε lí junman kpa ε hŏ wŏ nyunnun, nán a nwun ninngɛ mgbakpa'n mŏ ye le yí wŏ Kilisi anŏn'n kpa bŏkŏ.

⁷ Ehi ati, m'an li fe kpa, ese mín lua a cɪcɪ ō sanlin ke ehulo mŏ ε kulo Nyanmian anwŏntɛ mma'n-mŏ nun a man bé ahŏnlin a tŏ bé kunnun.

Onezimŏn ati mgbata elie'n

⁸ Ō tɪ ananhŏle ke Kilisi dunman nun, n ne atin mŏn kele wŏ like m'ŏ se ke ε yŏ ō,

⁹ nan kŏsu ehulo'n dunman nun, mŏn bŏtŏ wŏ mŏn sele wŏ like kŏn. Mín, Pŏlu, mŏ n di sŏanlan kpain, mŏ ene b'a hyɪ mín b'a tŏ fiadi wŏ Kilisi Zozi dunman nun'n,

¹⁰ mŏn di mín wa Onezimŏn ati mgbata. Mín mŏ b'a bŏ mín kpaun'n, ō tɪ mín wa. Afi, mín sa nun ewa yē ō'a le Kilisi ō'a lí ō.

¹¹ Daba, anŏn ō tɪ sŏanlan m'ŏ ngwala man like fíí yŏ man wŏ ō. Nan sian di'e, ō kwalaa wŏ nŏn mín bŏka kpa.

¹² Yí ti, mún man ɔ sa ba wó nwón elɔ, yí m'ɔ ti kɛ mún nwónnaan'n sín'n.

¹³ Kemɔ Ejɔlekpa'n dunman nun b'a bɔ mún kpaun'n, mún kulo kɛ ahan ɔ di wó ja nun ɛwa ɔ nian mún.

¹⁴ Nan kusɔ mún ngulo man kɛ mún bu wó nzin mún yɔ like fíí, nán wó ye ɛyɔle nún a nyɔ man kɛ ememian like. Nan se ɔ yɔ wó kunnun sɔ a, kanlanman nún ahi.

¹⁵ Ɛ 'su yí akpolɔwa a, ɔ yacili wó ɔ hyɔnlín yí nzin kaan, yí diɛ, anún ɔ nún wó tanlan dahuu.

¹⁶ Mún man ɔ sa ba wó nwón elɔ biegun. Kusɔ sian diɛ, n'ɛ bu yí kɛ kanga kón, nan bu yí kɛ ɔ ti kpa tala kanga, bu yí kɛ wó ehulo anianman kpa. Mún diɛ, ɔ'a kaci mún nianman mɔ yí nwón cian mún sele kpa. Yí nwón 'ba hian wó sele kpa, afi ɔ ti wó kanga, ɛse ɔ ti wó nianman wɔ yé Mún nun.

¹⁷ Yí ti, se ɛ bu mún kɛ wó manngɔn y'ɔ le mún an, anún sɔ yí nun kpa kɛ mún yɛ ɛ le sɔ mún nun ɔ.

¹⁸ Se ɔ'a yɔ wó ɛtɛ bie a, se kusɔ ɔ tua wó kalɛ a, fa yí kwalaa gua mún sɔ.

¹⁹ Mún muonun, n ne mún sa mún kelɛ wó kɛ: Mún Pɔlɔ, mún 'tua kalɛ sɔ'n mún man wó. Mún yɛ m man ɛ nyanlín nguan ɔ, nan kusɔ mún ngulo man kɛ mún kaci wó kɛ wó kusɔ ɛ tua mún kalɛ, ɛ tua mún nguan.

²⁰ Ɔ ti sɔ, anianman, yé Mún dunman nun, mún bɔtɔ wó, sɔ yí nun man mún maan mún ahɔnlín tɔ mún kunnun wɔ Kilisi ehulo nún anwɔn.

²¹ Mún de mún di kɛ ɛhi mɔ mún kelɛ mún nwan wó'n, kemɔ ɛ bu mún sɔanlan'n, like'n mɔ mún sele wó kɛ ɛ yó'n, ɛ 'yɔ bɔbɔ maan ɔ tala sɔ.

Ngalɛ

²² Wó sa kan mún ngalɛ nún an, sesie dabele kún man mún. Afi, mún de mún di kɛ Nyanmian Kpili 'ba tie emɔ mmɔtɔɛ'n-mɔ maan bɛ yí mún mún 'ba nian emɔ abɔsɔ.

²³ Epafalasí mɔ Kilisi Zozi dunman nun b'a tɔ yí nún mún fiadi'n, yí nwan ɔ 'yɔ wó like,

²⁴ ɔ nún Maaki, ɔ nún Alisitaki, ɔ nún Demasi, ɔ nún Luku, mɔ bɛ nún mún di junman'n.

²⁵ Yé Mún Zozi Kilisi nwún emɔ anwɔn anwunnvoe.

KALATA'N MO BE HELELI NWANLIN EBELE'N-MO'N

M'ò wò nun'n

Swanlan'n m'ò heleli kalata ehi'n, ò'a ngele man yí dunman ò'a ngua man nun. Nan kòsò, ò tì swanlan m'ò kan *Gelekí aníe'n kpa, ò sɪ Nyanmian Èhele Ejòle'n kpa, esé ò sɪ Zufu'n-mò amanmuo'n kòsò kpa. Ké bɛ lé kpín bɛ kele'n, kalata sò'n wò Pòlò dié'n-mò anun. É 'su yí akpòlòwà a, Apòlòsò m'ò nòn Pòlò bɛ lili yé Mún junman'n y'ò heleli kalata sò nún ò (Junman 18.24-28, 1 Kolintí 3.5-9, 4.1-2).

Ò heleli kalata sò'n ò bɔtòlì Ebele menian-mò m'ò b'a fa bɛ nwòn b'a man Zozi mò bɛ lé kele bɛ ahòlòwà'n ké bɛ tìlā bɛ dedi nún anun. Ò lé kele bɛ ké nvasò nòn man sò mman man bɛ ké bɛ yáci bɛ dedi'n bɛ tó bɛ sá bɛ lí Zufu'n-mò mala nún asò. Ò sanlín ké bɛ tì ele nún anwòn ejòle mò Zozi Kilisi walí hanlín nún ala y'ò tì ananhòle ò.

B'a hye kalata nún anun nnyuan. Alimòwà dié'n (yí tì 1.4-10.18) man yé nwun yí ké Zozi tì kpilì kpa tala nyanmiansò mmòfue'n-mò. Ò tì kpilì kpa tala *Moyizí nòn nyíhye daba'n tɛɛyífuɛ mgbain'n-mò. Zozi tì yé tɛɛyífuɛ kpain wò Nyanmian anyunnun. Ò tì ké Melekísedekí mò anun ò tì belemgbín esé ò tì tɛɛyífuɛ Abalahamòn mele sò'n. Zozi muonun falí yí nwòn yílì tɛɛ ò falí yé ètè'n-mò sòalì. Yé ètè sò'n-mò, nyíhye daba nún anun tɛɛ'n mò bɛ yí'n ngòalā man bɛ cici.

M'ò tian yí nnyuan'n (10.19-13.17), ò lé wowulā Ebele'n-mò anwònselē ké bɛ bò mǎndínlín bɛ dedi nún anun ké daba mma'n mò bɛ lili kunnunmun'n yòlì yí'n. Nyíla nún ahún ebisa y'ò fa gua yí kalata nún abò ò.

Zozi Kilisi, m'ò tì Nyanmian Awa'n,

é 'nwun ké ò kpín tì yí'n

¹ Daba nún anun, Nyanmian nanndílì yí mgbòmanfuɛ'n-mò asò ò hanlín ejòle ò heleli yé nan-mò. Ejòle sò'n, ò yò dede a, anún Nyanmian a sún atún ngacilē dòn asò ò'a han.

² Nan tɛmòn'n mò yé wò nun m'ò tì mele kasian'n, Nyanmian nanndí yí Wa nún asò yé ò'a han ejòle ò'a hele yé ò. Baa sò'n, Nyanmian nanndí yí sò y'ò sesieli mǎn nún ò. Yí dein yé ò'a yí yí ò'a fa nínge kwalā ò'a wulā yí sa nún ò.

³ Yí y'ò man yé nwun Nyanmian Kpilì anunminnyanmòn nún èta m'ò ta nún ò. Ké Nyanmian Kpilì'n kpín tì yí nún ala kpe y'ò le yí. Yí Nwan Ejòle'n m'ò tì tunmin'n le nínge'n kwalā anun. M'ò yuelì menian'n-mò ètè ecicie nún anwòn junman'n dí'n, ò fòlì hólì nyanmiansò. Ò hólì tanlanlín anunminnyanmòn belemgbín bia nún asò Tunminfuɛ Nyanmian Kpilì asa fama sò.

Zozi Kilisi tì kpilì tala nyanmiansò mmòfue'n-mò

⁴ Nyanmian Awa'n tì kpilì tala nyanmiansò mmòfue'n-mò. Ò man dunman'n mò Nyanmian tǎnlín yí'n tì kpilì tala nyanmiansò mmòfue'n-mò dié'n.

⁵ Nyanmiansò bɔfuɛ benín yé cian kún Nyanmian a han a hele yí ké:
É tì mún Wa,
èné m'ò kò'n, wó Sɪ y'ò le mún'n?

Cian bie lé, ò selí man yí mmòfue'n-mò anun bie ké:
Mín 'ba kací wó Sɪ,

nán wó kúsv é 'kaci mín Wa.

⁶ Nan cian mɔ Nyanmian 'man yí Bamuan Baa'n ba mân nún anun'n, ɔ hanlín kɛ:

Nyanmiansv mmɔfɔe'n-mɔ kwalaa, bɛ kótɔ yí.

⁷ É 'nwun nyanmiansv mmɔfɔe'n-mɔ anwɔn ejɔle'n mɔ b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nún anun'n:

Nyanmian man yí mmɔfɔe'n-mɔ

kaci kɛ anwɔnman,

ɛsɛ ɔ man yí ngvɔa'n-mɔ kaci kɛ sɪn tofeleman.

⁸ Nan m'ɔ tɔ de Baa'n, b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nún anun kɛ:

Nyanmian Kpili, wó díe é tɪ belemgbin cian daa.

É bu mân'n sɛsɛ sv.

⁹ É kulo ananhɔlɛ'n,

nan ɛtɛ'n díe, é kpɔ yí svnman.

Nyanmian, wó Nyanmian nún a yí wó,

ɔ'a man é dífɛ,

ɔ'a fa anatili ɔ'a gua wó tɪ sv

m'ɔ kele kɛ é tala wó manngvɔn'n-mɔ kwalaa ɔ.

¹⁰ B'a hele yí biekun kɛ:

Mín Mín, wó deín yê abvɔɔ nún anun

é bɔli mân nún ɔ.

Ésɛ anwunno'n tɪ wó sa ati like.

¹¹ Ninngɛ sɔ'n-mɔ tɛmɔn 'ba sɪn

nan wó díe, wó tɛmɔn'n nzɪn man lé.

Anwunno nɔn asɪ 'ba yɔ kɛ ɛtanlan daba.

¹² É 'bubu bɛ kɛ taladíe.

Ésɛ é 'kaci bɛ kɛ bɛ kaci taladíe'n.

Nan wó díe, kɛ é tɪ yí'n yê é tɪ ɔ.

Wó mɛlɛ'n le man ayuelie.

¹³ Cian bie lé, Nyanmian hanlín helelɪ man yí mmɔfɔe'n-mɔ anun kɔn kɛ:

Tanlan mín sa fama sv

nán mín 'ba fa wó mgbɔfɔe'n-mɔ

mín gua wó ja abv

kɛ bia'n mɔ belemgbin sesie yí ja sv'n.

¹⁴ Nan nyanmiansv mmɔfɔe'n-mɔ, bɛ tɪ bɛ díe sɛ? Bɛ kwalaa, bɛ tɪ wawɛ. Bɛ sv Nyanmian. ɔ suan bɛ maan bɛ buka bɛ mɔ b'a nyan bɛ tɪ mɔ Nyanmian 'fa yí ngvɔn'n man bɛ'n.

2

Bɛ mán yé tɪ tánlan

nyanmiansv ngvɔn nún anwɔn ejɔle nún asv kpa

¹ Éhika ati, ananhɔle ejɔle'n mɔ y'a tɪ'n, bɛ mán yé tɪ tánlan sv kpa yɛ nánndɪ sv nán y'a mminlin man.

² ɔ sanlín kɛ Nyanmian nanndɪlɪ nyanmiansv mmɔfɔe'n-mɔ asv yê ɔ falɪ mala'n manlín *Moyizɪ ɔ. Bɛ mɔ bɛ yɔlɪ anzɔsɛlɛ ejɔle sɔ nún anwɔn'n, bɛ nyanlín yí nwɔn ahatua m'ɔ sɛ fata'n.

³ Éhɪ a, anun yɛ 'yɔ sɛ nán y'a nyan yé tɪ, mɔ y'a mmu man nyanmiansv ngvɔn'n like'n? Afɪ yé Mɪn Zozi muonun a lí mvɔ a han ejɔle sɔ'n yê bɛ mɔ bɛ tɪlɪ'n kúsv a hele kɛ ɔ tɪ ananhɔle sakpa.

⁴ Kemó ejòlè sò'n tì ananhòlè sakpa'n, bé mọ̀ bẹ̀ lili yé Mìn Zozi anwòn adanzì'e'n, Nyanmìan nanndìlì bẹ̀ sù ọ̀ yọ̀lì nzòlè nòn asinbẹnwòn nínngẹ̀ ngacilè dọ̀wòn. Èsẹ̀ ọ̀ nanndì yí Wawẹ̀ Nwannzan-nwannzan nún asù, ọ̀ manlìn bẹ̀ tunmìn maan bẹ̀ lili junman ngacilè ngacilè m'ọ̀ kulo'n.

Zozi a kaci kulo svanlan

maan menian'n-mọ̀ nyan nyanmiansù ngvan'n

⁵ Èhì, mán fufòlè'n mọ̀ yẹ̀ lẹ̀ kan yí nwòn ejòlè'n, nán nyanmiansù mmọ̀fù'e'n-mọ̀ yẹ̀ Nyanmìan a yí bẹ̀ kẹ̀ bẹ̀ lí sù kpain ọ̀.

⁶ Kùsù Èhẹ̀lè Èjòlè nún anun lùkà kòn, b'a hẹ̀lẹ̀ yí kẹ̀:

Nyanmìan Kpìlì, kulo svanlan tì yí dī sẹ̀

mọ̀ wó tì 'kaci yí ọ̀?

Kulo svanlan dasannìn tì nzu

mọ̀ ẹ̀ 'nìan yí ọ̀?

⁷ *A han yí asì mèlẹ̀ kaan sva*

a man nyanmiansù mmọ̀fù'e'n-mọ̀ a tala yí.

A man ọ̀'a nyan anunmìnnyanmòn

ọ̀ nòn asasù kẹ̀ belemgbìn.

⁸ *A man yí tunmìn like biala asù.*

Sẹ̀ bẹ̀ kan kẹ̀ Nyanmìan a man yí tunmìn like biala asù a, anùn ọ̀ kele kẹ̀ like fíí nnòn èbẹ̀lẹ̀ mọ̀ svanlan lẹ̀ man sù tunmìn ọ̀. Nan kùsù kùkàalà dī, yẹ̀ nnwun man kẹ̀ svanlan lẹ̀ tunmìn like biala asù.

⁹ Nan yẹ̀ nnwun yí kẹ̀ Zozi mọ̀ Nyanmìan a han yí asì mèlẹ̀ kaan sva a man nyanmiansù mmọ̀fù'e'n-mọ̀ a tala yí'n, Nyanmìan adawòlòman, ọ̀'a wu ọ̀'a man menian'n-mọ̀ kùlalaatìn. Ewue'n m'ọ̀ wulì nún atì, yẹ̀ nnwun yí sian dī kẹ̀ ọ̀'a nyan anunmìnnyanmòn ọ̀ nòn asasù kẹ̀ belemgbìn.

¹⁰ Afì Nyanmìan y'ọ̀ bọ̀lì like biala ọ̀. Èsẹ̀ yí y'ọ̀ man like biala jin yí ja nún ọ̀. Ọ̀ hulolì kẹ̀ Zozi fẹ̀ dede ọ̀ gúá yí bù bókọ̀ maan menian dọ̀wòn nyan bẹ̀ tì bẹ̀ wòlù yí anunmìnnyanmòn nún anun. Ọ̀ sanlìn kẹ̀ Zozi y'ọ̀ man menian'n-mọ̀ nyan ngvan ọ̀.

¹¹ Zozi m'ọ̀ tì menian'n-mọ̀ anwòn fì bẹ̀ ẹ̀tẹ̀ nún anun'n, ọ̀ nòn bẹ̀ mọ̀ ọ̀'a man bẹ̀ nwòn a tì'n, bẹ̀ kùlala bẹ̀ Sì'n tì kòn. Èhìkà atì, sẹ̀ Zozi fẹ̀lẹ̀ bẹ̀ yí nianman-mọ̀ a, nyian ngun man yí.

¹² Afì ọ̀'a han yí kẹ̀:

Nyanmìan, mìn 'kan wó nwòn ejòlè'n

mìn kele mìn nianman'n-mọ̀.

Mìn 'tù ejue mìn yí wó ayẹ̀ bagua nún anun.

¹³ Èsẹ̀ ọ̀'a han yí biekun kẹ̀:

Mìn 'fa mìn ló'a'n mìn wula Nyanmìan Kpìlì anun.

Èsẹ̀ yí nwan:

Mma'n-mọ̀ mọ̀ Nyanmìan falì bẹ̀ manlìn mìn'n,

ẹ̀ 'nwun bẹ̀ nòn mìn.

¹⁴ Kemó mma sò'n-mọ̀ tì kulo menian mọ̀ moja wọ̀ bẹ̀ nwònnaan nún anun'n, Zozi kùsù kacilì yí nwòn kulo svanlan kẹ̀ bẹ̀. Ọ̀ yọ̀lì yí sò nán ọ̀'a nyan atùn, ọ̀ fì ewue'n m'ọ̀ wulì'n, ọ̀'a sẹ̀cì Abònsanmòn tunmìn'n m'ọ̀ lẹ̀ yí ewue nún asù'n.

¹⁵ Ewue'n m'ọ̀ wulì'n, mọ̀ b'a kaci kẹ̀ nganga'n, bẹ̀ nyan bẹ̀ tì.

¹⁶ Afì ọ̀ tì ananhòlẹ̀, nán nyanmiansù mmọ̀fù'e'n-mọ̀ y'ọ̀ bọ̀kà bẹ̀ ọ̀. Nan Abalahamòn asasù'n-mọ̀ y'ọ̀ bọ̀kà bẹ̀ ọ̀.

¹⁷ Ehika ati, like kwalaa anun, o'a kaci yi nwon ke yi nianman'n-mo. O'a yo yi so o'a kaci be teeyifu kpain. O kan ananhole ese o fa ati anun kpa o di yi junman'n Nyanmian anyunnun maan menian'n-mo kwalaa nyan ete face.

¹⁸ Kem o Zozi muonun nwunlin yale mele mo Abonsanmon soli yi nianlin'n, sian die, be kwalaa mo be wo asitanlan so nun anun'n, o kwalaa ti be nyanman nun.

3

Zozi ti kpili tala Moyizi

¹ Ehika ati, anianman anwontie mma, emo mo Nyanmian a fele emo o'a man emo a kaci yi menian'n, emo fa be nyin be to Zozi. O sanlin ke dedi'n mo ye le kan yi ejole ye kele eyuadi'n, Zozi ye Nyanmian a yi yi ke o kaci so teeyifu kpain o.

² Teeyifu junman so'n mo Nyanmian heleli Zozi ke o li'n, Zozi lili yi ananhole nun ke *Moyizi koso lili yi wo Nyanmian menian'n-mo kwalaa afian'n.

³ Ke swanlan m'o ko si sua nyan anunminnyanmon tala sua'n muonun'n, Zozi koso a nyan anunminnyanmon a tala Moyizi.

⁴ Sua biala, swanlan y'o si o. Nan koso swanlan'n m'o bolu like biala'n y'o le Nyanmian.

⁵ Moyizi a, junman'n mo Nyanmian heleli yi ke o li'n, o lili yi ananhole nun wo Nyanmian menian'n-mo kwalaa afian. Ejole mo Nyanmian kulo ke o kan'n, o fa wula Moyizi anwan maan o kan.

⁶ Nan Kilisi a, anin o ti ke baa mo b'a sie yi awulo kpain o. Nan se ye tila ye dedi nun anun kpa o non anyindasue'n m'o man ye di ndutue'n dede o ko ju yi ayuelie a, anin yi awulo y'o le ye.

⁷ Afi Nyanmian Wawe Nwanzan-nwanzan nun a han ke:

Se ene emo ti Nyanmian anin nun an,

8 nan be totua be nzo'n ke daba emo anan-mo yoli
mele mo be jasoli yi komin anun'n.

Nan be yo ke cian mo emo anan-mo soli yi

be nianlin wo ewa nun anun elo'n.

9 Nyanmian nwan: Elo, emo anan-mo jijili min

be soli min be nianlin

sunnzun mo be nwunlin yi kwalaa

mo n yoli manlin be afue abulanan nun anun'n.

10 O man m'an fa be nwon sikpe

m'an wula min kunnun

nan m'an han ke:

Be ti menian mo be ahonlin bo nvo,

be nnanndi man min atin nun asu.

11 Be nwon eya'n m'o kun min nun ati,

m'an han nda ke:

Enwonmuan ele man'n

mo m'an sesie m'an man be'n,

cian bie le, be ngo ho man nun elo.

¹² Ehika ati, anianman-mo, emo sie be nwon ye. Se emo sie be nwon ye a, emo anun bie fi ngo nyan man ahonlin ete. Bie fi ngo yaci man yi dedi'n ngo to man nan o'a kaci yi nzin o'a si Tiasife Nyanmian.

¹³ Nan m'o wo nun'n, emo wowa be nwon anwonsele alihian biala. Afi, ye ti ye b'a hele wo Ehele Ejole nun anun ke: *Ene nun o.* B'a hele yi so nan emo anun bie ati a ngaci man o'a ndo man ete nun anun.

¹⁴ Afi ye nun Kilisi a yɔ kun. Nan kusu ɔ di ke ye tila dedi'n mo ye nyanlin yi ngelemo nun nun anun kpa kpolo dede ɔ ko ju yi ayuehe.

¹⁵ E 'nwun ejole mo b'a hele wo Ehele Ejole nun anun'n:

Se ene emɔ ti Nyanmian anun nun an,

nán be totua bé nzv'n ke daba emɔ anan-mo yɔli

mele mo be jasɔli yi kɔmun anun'n.

¹⁶ Nwan menian die-mo ye be tili Nyanmian anun'n kusu be jasɔli yi kɔmun anun'n? Menian so'n-mo y'ɔ le bé kwalaa mo Moyizi nun bé fi Ezipiti mân nun anun fiteli'n.

¹⁷ Nwan-mo ye Nyanmian sikpe'n hyili bé afɔe abulanan'n mo be lili wo ewâ nun anun elo'n? Nyanmian sikpe'n hyili bé mo be huloli ete nun eyɔle'n. Bé ye be wuli ewâ nun anun elo nun ɔ.

¹⁸ Ye nwan-mo anwɔn ye Nyanmian hanlin ndâ ke be ngo man yi enwɔnmian ele mân nun anun elo bie'n? Nyanmian hanlin ndâ'n gualɔ bé mo be jasɔli yi kɔmun anun nun anwɔn.

¹⁹ Ye nwun yi yuein ke b'a ngwala man enwɔnmian ele mân nun anun ko. ɔ sanlin ke b'a nne man Nyanmian b'a nni man.

4

Nyanmian enwɔnmian ele mân'n.

¹ Nan ye die, Nyanmian a bo ye anɔhoba ke ye kuala ke ye ko yi enwɔnmian ele mân nun anun bie. Ehika ati, ye sie ye nwun ye nán swanlan fii a nga man asi emɔ afian elo.

² ɔ sanlin ke y'a ti Ejolekpa'n ke bé kusu be tili yi daba ewâ nun anun elo'n. Nan kusu b'a mmu man Ejolekpa so'n like. Afi, mele mo be tili'n, b'a nne b'a nni man.

³ Nan ye mo ye de ye di'n, enwɔnmian ele mân so'n mo Nyanmian le kan yi ejole'n, ye 'ko nun bie. Afi Nyanmian le kele ke:

Bé nwɔn eya'n m'ɔ kun mɔn nun ati,

m'an han ndâ ke:

Enwɔnmian ele mân'n

mɔ m'an sesie m'an man bé'n,

cian bie lé be ngo ho man nun elo.

Mo Nyanmian 'kan ejole so'n, anun ɔ'a li mua ɔ'a bo mân'n dada ɔ'a yue yi junman'n di.

⁴ Ehele Ejole nun anun lika kun, b'a hele elesɔ nun anwɔn ejole ke: *Nyanmian falɔ cian nsian ɔ lili yi junman'n kwalaaatin nan yi elesɔ nun asɔ, ɔ leh yi enwɔnmian.*

⁵ Ejole so'n mo be hanlin yi daba'n, be le kan yi ewa biekun ke: *Enwɔnmian ele mân'n mɔ m'an sesie m'an man bé'n, cian bie lé be ngo ho man nun elo.*

⁶ Alimua mma'n-mo mo be tili Ejolekpa'n mo b'a nne b'a nni man'n, b'a ngo man Nyanmian enwɔnmian ele mân nun anun bie. Nan kusu atin wo nun man mmie-mo ke be wɔlu Nyanmian enwɔnmian ele mân nun anun.

⁷ Ehika ati, Nyanmian a sie cian fɔfɔle kun biekun mo be fele yi "ene". Ene so'n mo b'a hele yi ebele'n, afɔe doɔn kpa sinlin, Nyanmian nanndili belemgbin *Davidi asɔ ɔ hanlin ke:

Se ene emɔ ti Nyanmian anun nun an,

nán be totua bé nzv'n.

⁸ Se ɔ ti ke Zozie m'ɔ lili Moyizi aja nun'n hualɔ bagua'n nun enwɔnmian ele mân nun anun ko a, ahan Nyanmian a ngan man cian fɔfɔle kún anwɔn ejole ehi anzin.

⁹ Ehi, ye nwun yi ke enwɔnmian ele cian kɔn tɛ wɔ ebele man Nyanmian menian'n-mɔ.

¹⁰ Afi sɔanlan m'ɔ wɔ Nyanmian enwɔnmian ele mɔn nɔn anun'n, anun ɔ le de yi enwɔnmian yi junman elie nɔn anun ke Nyanmian leli yi enwɔnmian'n.

¹¹ Ehika ati, ye bɔ mɔndɔnɔn ye wɔlɔ enwɔnmian ele mɔn sɔ nɔn anun. Nɔn be man ye nunhan bie yɔ anzɔsele ɔ ka yi ete nɔn anun ke ye nan-mɔ yɔli yi ewa nɔn anun elo'n.

¹² ɔ sanlin ke Nyanmian Anwan Ejole'n wɔ ebele dahuu, ejole m'ɔ kɔ han'n, ɔ kpɔn sɔ. ɔ yɔ nɔ tala dadie ngacile biala mɔ b'a si yi nyunnun nɔn yi nzin ɔ. Ke dadie'n wɔ sɔanlan an, ɔ bɔ fite'n, Nyanmian Anwan Ejole'n kɔsɔ nwun ejole m'ɔ wɔ sɔanlan ati anun ɔ nɔn m'ɔ kɔ jɔnɔn'n ɔ bua yi ndee.

¹³ Ninng'e'n mɔ Nyanmian bɔli'n, fi nɔn man ebele m'ɔ fɔn yi nyin ɔ. Yi nyunnun, yi kwalaa wɔ jawe nɔn. Yi ja asɔ ye ye 'bu ye junman'n mgbɔndan ɔ.

¹⁴ Ehika ati, dedi'n mɔ ye le yi mɔ ye le bɔ ye kele mɔn'n, ye tɔla nɔn kpolo. Afi ye le teeyifɔe kpain kɔn mɔ ɔ'a hɔ dede ɔ'a ju Nyanmian muonun anyunnun. Teeyifɔe kpain sɔ'n y'ɔ le Zozi m'ɔ ti Nyanmian Awa'n.

¹⁵ Ye teeyifɔe kpain'n kwalaa ye nyanman nɔn ti wɔ emian ngacile kwalaa anun. Nan kemɔ Abɔnsanmɔn sɔli Zozi nianlin yi kwalaa anun mɔ yi sa a ngan man yi'n, ɔ man sɔnian nɔn anun, Zozi kwalaa ti ye nyanman nɔn.

¹⁶ Ehika ati, nɔn man ye sulo, nan ye hyɔn ye kpɔnnge Anwunnvoe Enwunfɔe Nyanmian'n m'ɔ ti belemgbin bia nɔn asɔ'n. ɔ nwun ye nwɔn anwunnvoe ɔ fa ye ete'n-mɔ ce ye. Eɛe mele mɔ emian'n kɔ tɔ ye'n, ɔ 'ti ye nyanman nɔn.

5

Zozi y'ɔ ti teeyifɔe kpain nɔn ɔ.

¹ Nyanmian teeyifɔe kpain biala mɔ be kɔ nian menian'n-mɔ anun be kɔ yi yi'n, ɔ di asafian. Ete nɔn anwɔn tee eyie'n nɔn acedie'n, yi ye ɔ fa man Nyanmian ɔ.

² Kemɔ teeyifɔe sɔ'n muonun ti kulo sɔanlan'n, ɔ kwalaa ke ɔ nwun be mɔ be nzi man Nyanmian mala'n nɔn be mɔ b'a fɔn'n-mɔ anwɔn anwunnvoe. ɔ sanlin ke, yi muonun ɔ kwalaa ke ɔ fɔn.

³ Ehika ati, ɔ di ke ɔ yi yi muonun yi ti tee ke ɔ yi bagua nɔn ati tee'n.

⁴ Se Nyanmian muonun a nvele man sɔanlan kɔn ke ɔ feleli Moyizi anianman Aalon ɔ sieli yi teeyifɔe kpain nɔn an, sɔanlan fi ngwala njasɔ man ɔ nzie man yi nwɔn teeyifɔe kpain.

⁵ Kilisi muonun a njasɔ man ɔ'a nzie man yi nwɔn teeyifɔe kpain. Nan Nyanmian muonun a han a hele yi ke:

*Ene m'ɔ kɔ'n, e ti min Wa,
min kɔsɔ n di wɔ Si.*

⁶ Eɛe ɔ'a han yi lika fɔfɔle biekun ke:

*E ti teeyifɔe titi
ke Melekisedeke ti yi'n.*

⁷ Mɔ anun Zozi wɔ asie nɔn asɔ ewa'n, ɔ yɔli asɔnɔn ɔ tianlin sele kpa ɔ sunlin feleli Nyanmian m'ɔ kwalaa yi de fi ewue nɔn'n. Kemɔ Zozi manlin Nyanmian anyunnɔ nɔn ati, Nyanmian kɔsɔ tieli yi.

⁸ Zozi ti Nyanmian Awa, kɔsɔ yi amanninhunlun nɔn anun, ɔ manlin Nyanmian anyunnɔ.

⁹ Mɔ Nyanmian man Zozi fɔli hɔli nyanmiansɔ yueli'n, Zozi a kaci be kwalaa mɔ be man yi anyunnɔ'n, be nyanmiansɔ ngwan baka.

10 Ehika ati, Nyanmian a sie yí tɛɛyíwɛ kpain kɛ ɔ sieli Mɛlɛkisedɛkɛ'n.

Ekanzve

11 Yɛ lɛ ejɔlɛ dɔwɛn yɛ kan yɛ kele ɛmɔ ɛhɪ anwɔn, nan kɔsɔ, yí bu etue yɔ sɪ. ɔ sanlɪn kɛ ɛmɔ ndi man ejɔlɛ bu ndɛ.

12 Ɛmɔ mɔ ahan ɛmɔ lili y'ɔ di kɛ ɛmɔ kekele menian'n-mɔ Nyanmian anwɔn ejɔlɛ'n, ɛmɔ kulo kɛ bɛ kekele ɛmɔ Nyanmian anwɔn ejɔlɛ fɔtɪl'n-mɔ biekun. Alɛ mɔ ɛmɔ 'kpɔnnɛ bɛ di'n, ɛhɪ nɔfanlan yɛ ɛmɔ tɛ nɔn ɔ.

13 Sɔanlan biala m'ɔ tɛ nɔn nɔfanlan'n, anɔn ɔ tɪ batɔnman. ɔ nzɪ man amanmuo sɛsɛ'n mɔ Nyanmian lɛ kpɔnnɛ'n.

14 Nan bɛ mɔ b'a tin'n, bɛ yɛ bɛ di alɛ ketee nɔn ɔ, afɪ bɛ dɪɛ bɛ ti a tin. Bɛ sɪ like m'ɔ tɪ kpa nɔn angɔnmɔn. Bɛ sɪ m'ɔ tɪ man kpa'n kɔsɔ angɔnmɔn.

6

1 Ehika ati, yɛ yáci ejɔlɛ asɪ asɪ'n m'ɔ tɔ de Kilisi'n nán yɛ wólɔ mgbili mgbili'n-mɔ anun. Yɛ yáci ejɔlɛ'n m'ɔ tɔ de nyɔlɛ ɛtɛ nɔn ɛyacie'n, Nyanmian anwɔn dedi'n,

2 ɛsɔnlan ngacile nɔn anwɔn ejɔlɛ'n, bɛ sa'n mɔ bɛ fa bɛ fua menian'n-mɔ asɔ m'ɔ kekele kɛ Nyanmian a fa yí nyila nɔn a man'n, ewuetinngɛ'n nɔn menian'n-mɔ fɔɔ ebue'n mɔ Nyanmian 'ba bu bɛ'n. Ninngɛ sɔ'n-mɔ, yɛ ngan man bɛ nwɔn ejɔlɛ kón.

3 Nan yɛ hó yɛ nyunnun. Sɛ Nyanmian man atɪn an, mɔ yɛ 'ba yɔ nɔn anun.

4 Ɛhɪ, bɛ mɔ bɛ nanndi Nyanmian jawɛ nɔn anun'n, Nyanmian a yeyila bɛ ɔ'a man b'a nyan yí Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n.

5 B'a nwun yí kɛ yí Nwan Ejɔlɛ'n tɪ like kpa. B'a nwun mán fɔfɔlɛ'n m'ɔ lɛ sesie nɔn anun tunmɪn'n.

6 Nan sɛ bɛ kaci bɛ nzin bɛ si Nyanmian, nán yí Nwan Ejɔlɛ'n nvalɪ man bɛ nwɔn fíi kón an, bɛ nguala man like fíi kón yɔ maan bɛ sa bɛ nzin yí nwɔn ɛɔ. ɔ sanlɪn kɛ menian sɔ'n-mɔ bɔbɔ Kilisi kɔlɔwa nɔn asɔ biekun ɛsɛ bɛ gua yí nyunnun asɪ menian nɔn.

7 Tɛmun mɔ esue tɔ asɛ kɔn asɔ titi mɔ alɛ fite sɔ man bɛ mɔ b'a lua'n, asɛ sɔ'n, anɔn Nyanmian a yeyila yí.

8 Nan sɛ ɛminlan mmowɛ nɔn ndile ɛtɛ fifi sɔ a, anɔn ɔ'a yɔ mgban ɔ'a ju yí sasan ɛbɔ. Yí agualɛ nɔn, bɛ tɔ nɔn sɪn.

9 Anianman-mɔ, sɛ bɔbɔ yɛ lɛ kan sɔ a, yɛ de ɛmɔ yɛ di kpa. Yɛ sɪ kɛ ɛmɔ nanndi atɪn kpa'n m'ɔ fite nyanmiansɔ ngwan nɔn asɔ.

10 Afɪ Nyanmian dɪɛ, ɔ mmu man kpɔfɔndɛɛ. Junman'n mɔ ɛmɔ lɛ di'n, yɛ'n mɔ ɛmɔ a yɔ m'ɔ kekele kɛ ɛmɔ kulo Nyanmian, mɔ ɛsɛ ɛmɔ tɛ yɔ tɛ man Zɔzi menian'n-mɔ mɔ bɛ tɛ ɛmɔ anianman'n, Nyanmian alɔa nvi man.

11 Nan yɛ kulo kɛ ɛmɔ nunhan kɔn biala bɔ mɔndɪnlɪn, ɔ hɛlɛ kɛ ɔ kulo Nyanmian dedɛ ɔ kɔ ju yí ayuelɛ, nán ɛmɔ asa a han mɔ ɛmɔ lɛ kpɔnnɛ yí Nyanmian asa nɔn'n kpa bɔkɔɔ.

12 Yí tɪ, nán man ɛmɔ kaci ɛfɔanfɔɛ. Nan ɛmɔ sɪn dedi mma'n-mɔ atɪn dɪɛ nɔn asɔ. ɔ sanlɪn kɛ bɛ si abɔtalɛ dedɛ bɛ sa kan like'n mɔ Nyanmian kɔ fa kɔ bɔ bɛ anɔhuba'n.

13 Mɔ Nyanmian 'bɔ Abalahamɔn anɔhuba'n, ɔ hanlɪn ndá tɔlɪ sɔ. Kɛmɔ sɔanlan fíi nɔn man ɛbɛlɛ m'ɔ tɪ kpili tala yí'n, yí muonun ɔ hanlɪn yí tɪ.

14 Yí nwan: *Mɪn kan mɪn tɪ kɛ mɪn 'yeyila wɔ sɔ maan ɛ di ata kpili kpa.*

15 Mɔ Abalahamɔn tɪlɪ ejɔlɛ sɔ'n, ɔ sili abɔtalɛ dedɛ yí sa hanlɪn like'n mɔ Nyanmian faki bɔlɪ yí anɔhuba'n.

16 Nan sɛ menian'n-mɔ 'kan ndá a, bɛ kan sɔanlan m'ɔ tala bɛ nɔn ati. Ndá sɔ'n tɪ ajinlanmun. Yí y'ɔ man ejɔlɛ'n kpe ɔ.

¹⁷ Nan Nyanmian kusu ajonlin nun an, anin o kulo ke be m'o di ke be nyan anohuba nun anun ninng'e'n, be nwun yi yuein ke ejole'n m'o fi yi nvan fiteli'n, o ngaci man yi le. Ehika ati y'o hanlin nda tui anohuba nun asu o.

¹⁸ Anohuba'n nun nda'n ti ninng'e nnyuan mo be nguala man yi kaci, ese Nyanmian nguala man nun ato di. Ninng'e so nnyuan'n wula ye mo y'a nyan efabele Nyanmian anwon nun anwonsel. Efabele so nun anun, o di ke ye tila anyindasue like'n m'o wo ye nyunnun nun anun kpolo.

¹⁹ Ke sehe'n mo be yi be tu asue nun anun man meli'n jinlan bi'n, anyindasue like'n kusu man ye ekala'n jin bi. Anyindasue like so'n man ye bo tala nyanmiansu asonin sua nun anun mgbenu etanlan'n. Ye ko dede ye ju lika nwanzzan-nwanzzan'n ke teeyifue kpain'n.

²⁰ Ebele ye ye dunman nun, Zozi lili moa ye nyunnun o wolohi o. Yi ye o'a kaci teeyifue kpain'n cian daa ke anin Melekisedeki ti yi nun o.

7

Melekisedeki ti belemgbin, ese o ti teeyifue

¹ Melekisedeki so'n, anin o ti kulo'n mo be fele yi Salemon nun asu belemgbin. Ese anin o ti Nyanmian Kpili m'o wo anwunno anwunno elo'n kusu teeyifue Abalahamon mele su. Mele mo Abalahamon fi eloe o 'sa ba'n, Melekisedeki ko ho ko kpa yi atin o ko yeyila yi su.

² Yi kwalaa mo Abalahamon nyanlin yi eloe nun anun'n, o ko bu nun bulu. O ko tu kon ko man Melekisedeki.

Alimua nun anun, dunman Melekisedeki'n keke ke: "belemgbin m'o kulo sese." M'o la su'n, y'o le ke o ti Salemon belemgbin. Yi bu keke ke: "belemgbin m'o kulo anzonunjo."

³ B'a ngan man yi si non yi nin non yi nan-mo anwon ejole fii. B'a ngan man yi awole cian non yi ewue cian nun anwon ejole kalata nun anun lika fii. Nan o ti ke Nyanmian Awa'n. Melekisedeki so'n ti teeyifue cian daa.

⁴ Emu nwun yi ke Melekisedeki ti kpili. Ye nan Abalahamon ninng'e'n kwalaa mo nyanlin yi eloe nun anun'n, o buli nun bulu o tuli kon manlin Melekisedeki.

⁵ Levi asasu'n-mo ti Nyanmian teeyifue. Moyizi mala'n man be atin ke Izalaye amma'n-mo bu be ninng'e'n-mo anun bulu a, be tu kon. Kusu be ti anianman, be nan y'o le Abalahamon.

⁶ Melekisedeki ti man Levi afilie nun anun swanlan. Kusu Abalahamon buli ninng'e'n m'o nyanlin yi eloe nun anun'n bulu o tuli kon manlin yi. O ko yeyila Abalahamon mo Nyanmian bali yi anohuba nun asu.

⁷ O ti ananhole ke kpain ye o yeyila batonman su o.

⁸ Levi asasu'n-mo mo be bubu ninng'e'n-mo anun bulu, be tu kon be man be'n, kulo menian y'o le be. Be wu. Nan Melekisedeki die, o ti swanlan m'o ti asi ke Nyanmian Anvan Ejole'n kele'n.

⁹ Kemu Abalahamon buli yi ninng'e'n-mo anun bulu o tuli kon manlin Melekisedeki'n, Levi muonun mo ene be bu ninng'e'n-mo anun bulu be tu kon be man yi busu menian'n-mo'n, yi kusu o yoli so bie.

¹⁰ O sanlin ke mele mo Melekisedeki 'ko a kpa Abalahamon atin'n, anin Levi te wo Abalahamon akunnun.

Zozi ti ke Melekisedeki

¹¹ Tee'n mo Levi asasu'n-mo yi'n, mala'n mo Nyanmian fali manlin Izalaye amma'n-mo'n, so ye anin o jin o. Nan se o ti ke Levi asasu'n-mo mo be ti teeyifue ke Aalon'n, efian fii non man be junman nun anwon an, ahan teeyifue ngacile kon ke Melekisedeki a nvite man.

¹² Ɔ sanlɛn kɛ sɛ Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ'n-mo a kaci a, o sɛ kɛ mala'n kɔso káci.

¹³ Yé Mɪn'n mo yɛ lɛ kan yí nwɔn ejɔlɛ ɛwa'n, o fi afilie fufɔlɛ anun. Afilie so nɪn anun sɔanlan kacili man Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ lɛ.

¹⁴ Bɛ kwalaa bɛ sɪ kɛ yé Mɪn fi Zuda afilie nɪn anun. Mo Moyizɪ 'kan Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ'n-mo anwɔn ejɔlɛ'n, o'a ngan kɛ Zuda afilie nɪn anun sɔanlan kɔn tɪ tɛɛyɪfɔɛ.

¹⁵ Like kɔn man yɛ nwun yí yuein biekun. Like so'n y'o lɛ kɛ tɛɛyɪfɔɛ kɔn biekun kɛ Melekisɛdɛkɪ a fite.

¹⁶ Nán menian'n-mo mala nɪn asɔ yê bɛ nianlɛn bɛ sielɪ yí tɛɛyɪfɔɛ o. Nan tunmin'n m'o man nyanmiansɔ ngɔan m'o lɛ man ayuelɛ'n, y'o man o'a kaci Nyanmian tɛɛyɪfɔɛ o.

¹⁷ Afɪ o wɔ Èhɛlɛ Ejɔlɛ nɪn anun kɛ:

Ɛ 'kaci tɛɛyɪfɔɛ cɪan daa kɛ Melekisɛdɛkɪ.

¹⁸ Èhɪ Nyanmian a yaci daba mala nɪn a tɔ. Ɔ sanlɛn kɛ tunmin nnɔn man nɪn, ɛsɛ o'a yɔ mgban.

¹⁹ Afɪ Moyizɪ mala nɪn a man sɔanlan fíí anwɔn a ndɪ man. Nan Nyanmian a siɛ anyɪndasɔɛ like kɔn èbɛlɛ. Anyɪndasɔɛ like so'n man yɛ cɔɪn yɛ kpunngɛ Nyanmian.

²⁰ Afɪ m'o la sɔ biekun'n y'o lɛ ndâ'n mo Nyanmian hanlɛn'n. Mo èhunlɛn-mo 'kaci tɛɛyɪfɔɛ'n, Nyanmian a ngan man yí nwɔn ndâ.

²¹ Nan Zozi diɛ, Nyanmian hanlɛn yí nwɔn ndâ. Ɛ 'nwun ejɔlɛ m'o hanlɛn hehɛlɪ yí'n:

Yé Mɪn a han ndâ,

Yí Nwan Ejɔlɛ'n, o ngaci man yí.

Yí nwan: Ɛ tɪ tɛɛyɪfɔɛ cɪan daa.

²² Èhika ati, Zozi di ajɪnlanmun maan yɛ nwun yí kɛ nyɪhyɛ'n mo Nyanmian nɔn yé a hyɪhyɛ'n tɪ ananhɔlɛ sakpa.

²³ Ɛsɛ like biekun wɔ èbɛlɛ m'o tɪ bɛ afian o. Y'o lɛ kɛ anɪn tɛɛyɪfɔɛ'n-mo sɔnlɛn. Afɪ ewue'n man kɔn nni man junman'n dede o nga man èbɛlɛ.

²⁴ Kɔso Zozi diɛ, o tɪ asɪ dahuu. Tɛɛyɪfɔɛ junman'n m'o di'n, junman so'n nzɪn man sɔanlan fufɔlɛ asa nɪn.

²⁵ Èhika ati, bɛ kwalaa mo bɛ nanndɪ yí sɔ bɛ kpunngɛ Nyanmian anwɔn'n, o kwalaa dɛ bɛ kpa bɔkɔɔ. Ɔ sanlɛn kɛ o tɪ asɪ dahuu o sɛlɛ Nyanmian man bɛ.

²⁶ Tɛɛyɪfɔɛ kpain'n mo y'a mian yí nwɔn'n y'o lɛ Zozi. Ɔ tɪ nwannzan-nwannzan, efian fíí nnɔn man yí nwɔn. Ɛtɛ fíí nnɔn man yí nɪn. Ɔ nɔn ɛtɛfɔɛ'n-mo afian tɪ. Ɔ tɪ like biala asɔ kpain.

²⁷ Zozi tɪ man kɛ tɛɛyɪfɔɛ mgbain èhunlɛn-mo. Tɛɛyɪfɔɛ so'n-mo, o di kɛ bɛ yɪ bɛ muonun bɛ tɪ tɛɛ nán b'a yɪ bagua'n kɔso diɛ. Nan yí diɛ, o falɪ yí nwɔn yɪlɪ yé kwalaa yé tɪ tɛɛ baa kɔnmgba cɛin.

²⁸ Menian mo bɛ nwɔn ndɪ man, o fi ɛtɛ'n dunman nɪn'n yê *Moyizɪ mala'n fa bɛ siɛ tɛɛyɪfɔɛ mgbain o. Mala nɪn anzin, Nyanmian hanlɛn ndâ tɔlɪ yí ejɔlɛ nɪn asɔ. Ejɔlɛ so'n siɛ Baa'n mo yí nwɔn a tɪ kpa bɔkɔɔ'n tɛɛyɪfɔɛ kpain cɪan daa.

8

Zozi tɪ yé tɛɛyɪfɔɛ kpain.

¹ Ejɔlɛ èhɪ kwalaa mo yɛ lɛ kan'n, yí ti'n y'o lɛ kɛ yɛ lɛ tɛɛyɪfɔɛ kpain kɔn. O'a fu anwunno ɛlɔ o'a tanlan tunminfɔɛ Nyanmian kpili belemgbɪn bia'n fama sɔ.

² Asɔnɪn sua nwannzan-nwannzan'n m'o tɪ *tanti kpa'n, nán sɔanlan yê o'a bɔ o. Nan yé Mɪn muonun yê o'a bɔ tanti sɔ nɪn o. Èbɛlɛ yê yé tɛɛyɪfɔɛ kpain'n di yí tɛɛ ɛyɛ junman nɪn o.

³ Acédié nún tée éyíe mǎ bē fa bē man Nyanmian'n, yí tǐ y'ǎ man bē sie tēyífuē biala ǎ. Ǿ sē kē yé tēyífuē kpain sǎ'n kǔsǔ nyan like mǎ ǎ 'fa fite Nyanmian anyunnun ǎ.

⁴ Sē ǎ tǐ kē yé tēyífuē kpain'n wǎ asíe nún asǔ éwa a, ahan ǎ tǐ man tēyífuē bǎbǎ. Ǿ sanlín kē tēyífuē'n-mǎ mǎ bē di junman sǎ'n wǎ ébele kē Zufu'n-mǎ mala kpín kele'n.

⁵ Junman'n mǎ tēyífuē sǎ'n-mǎ di'n, anwunno ébǎ dié'n nvoninnin'n mǎ Nyanmian yǐli heleli Moyizi'n, sǔ yē bē nian ǎ. Afi mēle mǎ Moyizi 'bǎ tanti'n man Nyanmian'n, Nyanmian hanlín heleli yí kē: *Tanti'n mǎ m'an yǐ m'an hele wǎ bǔka nún asǔ'n, nian yí nwǔn sǔ yǎ.*

⁶ Nan sian dié, tée éyíe junman'n mǎ Zozi di'n, ǎ tala tēyífuē éhúnlín-mǎ kǔalaa dié'n. Ǿ sanlín kē ǎ di nyíhye kpa nún anun asafian. Nyíhye sǎ'n jin anǎhǔba mgbakpa'n-mǎ asǔ.

⁷ Afi sē ǎ tǐ kē alimǔa nyíhye'n yǎli kpa a, ahan ǎ'a ngaci man yí.

⁸ Nan Nyanmian lē tu yí menian'n-mǎ anyunnun. Yí tǐ, y'ǎ man ǎ lē kan kele bē kē:

*Témǔn'n lē ba ju,
mún nǔn Izalayē mǎn'n nún Zuda mǎn'n,
yē 'ba cǐcǐ nyíhye fǔfǔlē.*

⁹ Nyíhye sǎ'n tǐ man kē daba dié'n
*mǎ mún nún bē nan-mǎ hyíhyeli'n.
Daba dié'n, y'ǎ lē cǐan mǎ n zǎli bē sa
n yǐli bē fǐ Ezipiti mǎn nún anun n viteli'n.
B'a nanndi man nyíhye sǎ nún asǔ.
Éhika ati, bē kǔsǔ bē nwǔn ejǔlē a njian man mún.*

¹⁰ Yé Mún nwan:

*Sē témǔn sǎ'n ju a, é 'nwun nyíhye'n
mǎ mún nún Izalayē mǎn'n 'ba hyíhye'n.
Mún 'fa mún mala'n mún wula bē ajǔnlín nún anun.
Mún 'kele yí bē ahǔnlín nún anun.
Mún 'kaci bē Nyanmian,
bē kǔsǔ bē 'kaci mún menian.*

¹¹ Sǔanlan fǔi ngǎ hehele man yí manngǔn like,
*anaan ǎ ngǎ han ǎ ngǎ hele yí nianman kē:
Kpǔnnde yé Mún.*

Afi batǔnman o, kpain o, bē kǔalaa bē sǐ mún.

¹² Mún 'fa bē éte'n-mǎ mún ce bē.

Mún mmǎ man sǔ fǔi kún.

¹³ Sē Nyanmian lē kan nyíhye fǔfǔlē ejǔlē a, anun ǎ lē kele kē alimǔa dié nún a yǎ daba. Yē like m'ǎ kǎ hye, ése ǎ kǎ yǎ daba'n, anun ǎ ka kaan yí bǔsǔ nunnun.

9

Asíe nún asǔ éwa nún anwunno ébǎ Nyanmian tanti'n

¹ Nyíhye daba nún anun, anun asǔnún éyǔlē'n lē yí sua asíe nún asǔ éwa ǎ nún yí nwǔn mala.

² Asǔnún sua sǎ'n, ǎ tǐ tanti. Nyanmian tanti sǎ'n, mgbe nún étanlan kún ce nún nnyuan, Lika m'ǎ wǎ mgbe nún étanlan nún anyunnun'n, lika sǎ'n yē bē fēle yí lika nwannzan-nwannzan nún ǎ. Ébele yē kanlanníe'n, ǎ nún tǔbǔlín mǎ bē gua Nyanmian kpaon'n sǎ'n wǎ ǎ.

³ Nan mgbe nún étanlan nún anzin lika dié'n, bē fēle yí lika nwannzan-nwannzan kpa.

⁴ Ebele yê tabili'n mō be yala *ansan sō'n nōn nyihye alaka'n wō ɔ. Tabili'n nōn alaka sō'n, b'a holo esika emanlan b'a gua be nwōn. Alaka nūn akunnun, ninngē nsan wa nūn. Esika emanlan esê kōn jin nūn. Esê sō nūn anun yê *mannan'n wō ɔ. Aalōn kpōman'n m'ō bōlī ndetele'n wō alaka nūn anun. Yê esê nyōbue nnyuan'n mō b'a se bē ndetele kē tabua b'a hele nyihye nūn anwōn ejōle'n b'a gua sō'n, be wō alaka nūn anun bie.

⁵ Be kō se nyanmiansō mmōfue nnyuan be kō sesie nyihye alaka nūn asō. Nyanmiansō mmōfue sō'n-mō, be fele bē selubūn. Anunminnyanmōn menian sō'n-mō kele kē Nyanmian wō ebele. Be ndeba'n-mō sinnze alaka nūn ati sō anwunno. Alaka nūn ati sō nūn asō yê be gua tee eyie moja nūn ɔ. Nan mūn ngulo man kē mūn yiyi ejōle nūn anun dōn kikaala.

⁶ Kē be kpūnlūn be sesielī lika sō'n, alihian biala, teeyifue'n-mō wōlō Nyanmian tanti'n lika m'ō wō mgbe nūn etanlan nūn anyunnun'n, be di bē junman nūn ebele.

⁷ Nan mgbe nūn etanlan nūn anzin elō lika diē'n, teeyifue kpain nūn ala y'ō wōlō elō ɔ. Ɔ wōlō elō afue nwan. Ɔ wōlō elō a, yī muonun ɔ nōn bagua'n ete mō be nzi man mō b'a yō'n dunman nūn, ɔ fa naan moja ɔ fite Nyanmian anyunnun.

⁸ Wawe Nwanzan-nwanzan'n kele nūn kē mele mō Nyanmian tanti daba'n nūn nūn junman elie'n te wō ebele'n, anūn atūn'n m'ō man menian'n-mō kpunngē Nyanmian'n la man nūn.

⁹ Ehī tī nvanduhōn ene mele'n mō ye wō nūn nūn anun. Yī bō kele kē nān acedie nōn tee eyie y'ō man sōanlan anwōn tī wō Nyanmian anyunnun ɔ.

¹⁰ Afi, alie nōn nzan nōn bē nwōn efian etue ebiale ngacile mala y'ō le ehī-mō. Ɔ tī mala m'ō tō de eyuadi nūn anun ninngē'n-mō. Mala sō'n-mō abūsō 'ba nunnun wō mele Nyanmian 'kaci ninngē'n-mō kōalaatin'n.

¹¹ Nan ninngē mgbakpa'n m'ō wō yē nyunnun nūn ati yê Zozi a a kē teeyifue kpain ɔ. Nyanmian tanti'n mō ɔ'a tanlan yī bō ɔ'a lī yī junman nūn anwōn cian kpa, esē ɛ tī kanlanman tala daba diē'n. Tanti sō'n, nān menian'n-mō asa ati like ɔ. Yī bō y'ō le kē nān mān ehī anun like ɔ.

¹² Zozi a wōlō lika nwanzan-nwanzan kpa'n kpē kōnmgba cein bōkō. Ɔ'a nva man esile nōn nnale mma moja ɔ'a nvite man Nyanmian anyunnun. Nan ɔ le yī muonun yī moja'n m'ō man be nyan nguan m'ō le man ayuelie'n.

¹³ Nyanmian anyunnun, bē mō efian kō gua bē nwōn'n, se be fa esile nōn nnale nyin moja'n nūn enale bilie mō be kō yala yī'n nzwan'n be kpōndin bē nwōn an, anūn bē nwōn a tī.

¹⁴ Se naan ehī-mō moja'n kōala kē ɔ man sōanlan anwōn tī a, Kilisi moja'n kōala kē ɔ man sōanlan ahōnlūn nūn anun tī tala sō! Ɔ nanndī Edannganman Wawe nūn asō, Kilisi muonun a fa yī nwōn ɔ'a bō afōle mō efian fīi nōn man yī nwōn ɔ'a man Nyanmian. Yī moja'n 'tī yē ahōnlūn nūn anun fī nyōlie nvuin nvuin'n-mō anwōn maan ye sō Tiasifue Nyanmian'n.

¹⁵ Ehika ati yē Kilisi di nyihye fōfōle nūn anun asafian ɔ. Ɔ di asafian maan bē mō Nyanmian a fele bē'n nyan nyanmiansō ajapadie'n mō ɔ'a fa ɔ'a bō bē anōhōbā'n. Be kōala kē bē sa kan yī. Ɔ sanlūn kē Kilisi a wu. Yī ewue sō'n de menian'n-mō ati fī bē ete nūn anun nyihye daba nūn abū.

¹⁶ Afi sōanlan kele yī kunnun ejōle kalata sō sie a, ɔ di kē be nwun yī kē sōanlan nūn a wu sakpa nān kalata sō'n mō ɔ'a hele ɔ'a sie nūn a nyan tunmin.

¹⁷ Ɔ sanlūn kē mele mō sōanlan'n mō ɔ'a hele yī kōnnun ejōle kalata sō ɔ'a sie'n te tī asi'n, kalata sō'n le man tunmin.

¹⁸ Ehika ati, dede mō be 'di daba nyihye nūn asō'n, be le naan moja.

¹⁹ Alimōa nūn anun, Moyizi kō kīnnga mala'n kōalaa m'ō wō kalata nūn anun'n ɔ kō hele bagua'n. M'ō kīnngalī yueli'n, ɔ kō fa nnale mma nōn esile moja'n nūn nzue ɔ kō kpōndin kō gua mala kalata'n nūn bagua'n kōalaa

anwɔn. Mɔ ɔ 'kpɔnnɔnɔn'n, ɔ le *izɔpu asa baa nɔn naan enyuan kɔkɔle y'ɔ kpɔnnɔnɔnɔn ɔ.

²⁰ Moyizɔ nwan: *Nyihye'n mɔ Nyanmian a fa a man yɛ kɛ ye lɪ sɔ'n, yɪ nwɔn moja nɔn ahi.*

²¹ Moyizɔ kpɔnnɔnɔnɔn Nyanmian tantɪ'n nɔn asɔnɔn nɔn anwɔn ninngɛ'n kualaatin anwɔn moja.

²² Kɛ mala'n kpɪn kele'n, moja'n man ninngɛ dɔɔn anwɔn tɪ. Afɪ sɛ moja a ngua man an, ɛtɛ face nɔn man ɛbɛlɛ.

Zozi tɛɛ ɛyɛ'n tu ɛtɛ'n-mɔ

²³ Ehika ati, anwunno ɛlɔ ninngɛ'n-mɔ, bɛ nvoninnɪn y'ɔ le asɪ ɛwa diɛ'n-mɔ. Bɛ 'tɪ bɛ nwɔn an, bɛ le moja. Nan anwunno ɛlɔ diɛ'n-mɔ, sɛ bɛ 'tɪ bɛ nwɔn an, ɔ di kɛ bɛ nyan tɛɛ ɛyɛ ninngɛ m'ɔ tɪ kpa tala asɪ nɔn asɔ ɛwa diɛ'n-mɔ.

²⁴ ɔ sanlɪn kɛ tantɪ'n mɔ Moyizɔ nɪanlɪn sɔ ɔ bɔlɪ asɪ ɛwa diɛ'n, nɔn ɛbɛlɛ yɛ Kilisi wɔlɔlɪ ɔ. Nan ɔ'a fɔ ɔ'a hɔ anwunno. Yɛ dunman nɔn, ɔ jin Nyanmian anyunnɔn ɛbɛlɛ sian diɛ.

²⁵ Tɛɛyɪfɛ kpain'n, afɛ nwan y'ɔ wɔlɔ lɪka nwannzan-nwannzan kpa nɔn ɔ. ɔ 'wɔlɔ a, ɔ le naan moja. Nan Kilisi diɛ, ɔ'a nwɔlɔ man ɛlɔ ɔ'a nva man yɪ nwɔn ɔ'a nyɪ man tɛɛ afɛ daa. Nan ɔ'a wɔlɔ ɛlɔ kpɛ kɔnmgba cein bɔkɔɔ.

²⁶ Sɛ nɔn yɪ sɔ a, ahan kɛ bɛ bɔlɪ mɔn'n, ɔ di kɛ Kilisi nwun yɪ nyunnɔn kpɛ nyɛ nyɛ. Nan sian diɛ m'ɔ tɪ mɛlɛ kasian'n, Kilisi a yɪ yɪ nwɔn kpɛ kɔnmgba bɔkɔɔ. ɔ'a fa yɪ nwɔn ɔ'a yɪ tɛɛ ɔ'a tu ɛtɛ'n.

²⁷ ɔ la ɛbɛlɛ man sɔanlɔn kɔn biala kɛ ɔ wɔlɔ kpɛ baa kɔnmgba cein. ɔ wu yue a, bɛlɛ mɔ anɔn Nyanmian lɛ ba bua yɪ ndɛɛ ɔ.

²⁸ Yɪ sɔ kɔsɔ ala, Kilisi a fa yɪ nwɔn ɔ'a yɪ tɛɛ kpɛ kɔnmgba cein bɔkɔɔ maan menian dɔɔn fɪ bɛ ɛtɛ nɔn anɔn b'a jasɔ. ɔ 'ba sa ba biekun, kɔsɔ nɔn kɛ ɛtɛ nɔn ecicie tɪ ɔ. Nan ɔ 'ba ɔ de bɛ mɔ bɛ lɛ nwɔnnɛ yɪ'n ngvan.

10

Asɪ ɛwa ninngɛ'n-mɔ tɪ anwunno diɛ'n-mɔ nvoninnɪn

¹ Ehi, mala'n mɔ Nyanmian falɪ manlɪn Moyizɔ'n, ɔ tɪ ninngɛ mgbakpa'n m'ɔ lɛ ba nɔn nvoninnɪn, nan nɔn yɪ kpa'n muonɔn ɔ. Bɛ mɔ afɛ daa bɛ nanndɪ tɛɛ ɛyɛ kɔnmgba nɔn asɔ bɛ kpunngɛ Nyanmian'n, mala sɔ'n lɛ man anwɔnsele fɪfɪ m'ɔ man bɛ nwɔn tɪ ɔ.

² Sɛ ɔ tɪ kɛ bɛ mɔ bɛ nanndɪ tɛɛ ɛyɛ nɔn asɔ bɛ kpunngɛ Nyanmian nɔn anwɔn tɪlɪ kpɛ kɔnmgba bɔkɔɔ a, ahan bɛ ɛtɛ nɔn anwɔn ɛjɔlɛ a mma man bɛ ajɔnlɪn nɔn kɔn, ɛsɛ ahan bɛ yacilɪ tɛɛ ɛyɛ'n.

³ Tɛɛ'n mɔ bɛ yɪ yɪ afɛ daa'n kacɪ menian'n-mɔ ɛtɛ'n mɔ bɛ yɔ'n.

⁴ ɔ sanlɪn kɛ nnalɛ nɔn esilɛ'n-mɔ moja'n nguala man ɛtɛ'n cici bɔbɔ fɪfɪ.

⁵ Ehika ati, mɛlɛ mɔ Kilisi 'ba mɔn nɔn anɔn'n, ɔ hanlɪn helelɪ Nyanmian kɛ:

Nɔn tɛɛ ɛyɛ nɔn acɛdiɛ yɛ ɛ lɛ kpɔnnɛ ɔ.

Nan a sesie anwɔnnaan a man mɪn.

⁶ Tɛɛ ɛyɛ naan'n nɔn ɛtɛ face diɛ'n,
bɛ nyɔ man wɔ enyɪnmɪn.

⁷ Yɪ tɪ yɛ mɪn nwan: *Nyanmian, ɛ 'nwun mɪn.*

Mɪn ba mɪn yɔ wɔ kɔnnun lɪkɛ kɛ

b'a kpɪn b'a hɛlɛ mɪn nwɔn ɛjɔlɛ'n

mala kalata nɔn anɔn'n.

⁸ Alimɔa nɔn anɔn, yɪ nwan: *Nɔn tɛɛ ɛyɛ nɔn acɛdiɛ yɛ ɛ lɛ kpɔnnɛ ɔ. Tɛɛ ɛyɛ naan'n nɔn ɛtɛ face diɛ'n nyɔ man wɔ enyɪnmɪn.* Kɔsɔ afɪ tɛɛ ɛyɛ sɔ'n-mɔ, kɛ mala'n kele'n, yɪ nwɔn yɛ bɛ nɪan bɛ yɪ ɔ.

⁹ Ehi anzin, yi nwan: *Nyanmian, e 'nwun min. Mun ba mun ya wo kunnun like.* Ebele anun, Nyanmian a kpe daba like die nin anun o'a fa fofole o'a sie yi busu.

¹⁰ O sanlin ke Zozi Kilisi a ya Nyanmian akunnun like. O'a fa yi nwon o'a bo afolie a man Nyanmian kpe kunnmba cein bakoo. Afolie so nin a man ye nwon a ti fi ye ete'n-mo anun.

¹¹ Cian daa teeyifu'e'n jin Nyanmian *tantu nin abu o di yi junman'n. Tee eyie kunnmba'n mo ngala man ete'n tu fi'u y'o yi o.

¹² Nan Kilisi die, o'a yi ete nin anwon tee baa kunnmba cein. Ehi anzin, o'a fu anwunno o'a ho a tanlan Nyanmian asa fama su. O 'tanlan ebele mele daa.

¹³ Sian die, ebele y'o le nwonne maan Nyanmian fa yi mgbofue'n-mo gua yi ja abu ke bia mo belemgin sesie yi ja su o.

¹⁴ Afi Kilisi tee eyie kunnmba cein ehi ati, o'a man be mo o'a ti be nwon nin anwon a ti kpa bakoo wo mele daa.

¹⁵ Ejole so'n kusu ye Wawe Nwanzan-nwanzan kan kele ye o. Afi alimua nin anun an, yi nwan:

¹⁶ *Ye Min nwan: E 'nwun ke cian bie dede nyihye'n mo mun non be ye 'ba hyihye'n 'yo yi'n. Min 'fa min mala'n mun wula be ahonlin nin anun, mun 'kele mun sie be ajonlin nin anun.*

¹⁷ E se yi nwan:
Min ngo bo man be ete'n non be mala etwan nin asu fi kón.

¹⁸ Lika kusu mo ete face wo'n, anin ete nin anwon tee eyie fi kón non man ebele.

Ye hyon ye kpunge Nyanmian.

¹⁹ Ehika ati, anianman-mo, Zozi moja'n dunman nun, ye le atin ye wolo lika nwanzan-nwanzan kpa'n.

²⁰ O'a sin mgb e nun etanlan nin anun. Mgb e nun etanlan so'n y'o le yi muonun yi nwonnaan'n. O'a fa o'a kpe atin fofole m'o ti ngwan atin o'a man ye.

²¹ Ye le teeyifu'e kpain kon m'o nian Nyanmian awulo nin anun menian'n-mo asu o.

²² Ehika ati, ye fa ahonlin mo nun a ti, ye nyan dedi nin anun anyundaswe kpa ye hyon ye kpunge Nyanmian. O sanlin ke Zozi moja nun a nwunnzin ye ahonlin'n-mo anun. E se o'a fa efian etue nzue o'a bia ye.

²³ Anyundaswe like'n mo ye le bo ye kele man'n, ye tla nun sele kpa. O sanlin ke swanlan'n mo o'a bo ye anohoba'n kan ananhole.

²⁴ Ye nenian ye nwon su nan ye wowula ye nwon anwonsele ye hulo ye nwon kpa, ye bo bala m'o ti kpa.

²⁵ Lika mo ye yia daa ye tie Nyanmian Anwan Ejole'n, nan man ye yaci ebele ehale ke mmie-mo ya yi'n. Nan ye wowula ye nwon anwonsele maan o tala su, o sanlin ke emo nwun yi ke ye Min cian nin a kpunge.

²⁶ Afi kem o ya nwun ananhole'n, se ye nyunnunfuu ye tanlan ye ya ete'n biekun an, tee eyie fi kón non ebele m'o kuala ete so'n cici o.

²⁷ Nan like mo o 'nwonne ye'n y'o le Nyanmian ndee ebua esulo'n non sin kpili'n mo o 'yala Nyanmian mgbofue'n-mo'n.

²⁸ Se swanlan kon tun Moyizi mala'n nan menian nyuan anan nsan di adanzi ke o'a tun mala'n sakpa a, anwunnvove esa non man nun, be kun swanlan so'n.

²⁹ Se ejole'n ti sua a, bé mō bé nyin ci Nyanmian Awa'n, mō be mmu man nyihye'n moja'n mō ɔ'a ti bé nwɔn'n like fíí'n, mō be kpɛ anwunnvoe esɛ Wawɛ'n nzɔba'n, asɔ be 'yaci bé nwɔn sa be ce bé ɔ? Emɔ anyin ta nun ke ahatua mō be 'tua bé'n, ɔ ti man nzemunde.

³⁰ Afi ye si swanlan'n m'ɔ hanlin ke: *Mín dein yê mún 'de alɔman nún ɔ. Mín yê mún 'tua bé yí nwɔn kalɛ ɔ.* Eɛ swanlan so'n hanlin ke: *Nyanmian 'bua yí menian'n-mɔ ndɛ.*

³¹ Swanlan m'ɔ kɔ to Tiasifɔe Nyanmian nún asa nun'n, anún swanlan so nún a mian kpa.

³² Emɔ ati káci ke mele mō Nyanmian manlin emɔ fiteli jawe nún anún'n, emɔ nwunlin bé nyunnun kpa elɔe kpili'n mō emɔ hɔnlin nún anún. Elɔe so nún anún, emɔ jinlanlin bé ja nún.

³³ Mele so'n, cian bie ju a, amgba yê be bɔ emɔ, esɛ be kele emɔ ahɔlɔwa bagua nún anún. Cian bie kɔsɔ a, bé mō be le nwun yale ke emɔ'n, emɔ fa bé nwun be bɔ bé.

³⁴ Bé mō b'a gua bé fiadi mō be kele bé ahɔlɔwa'n, emɔ bukali bé. Temɔn mō menian'n-mɔ tɔali emɔ leli bé nwɔn ninngɛ'n, emɔ a nni man yí nwun yale, nan fɛ ye emɔ lili ɔ. Afi emɔ si sie ke emɔ le anwɔndiɛ mgbakpa-mɔ. Eɛ anwɔndiɛ so'n-mɔ nzɛci man lé.

³⁵ Anyindasɔe like'n mō emɔ le yí'n, nán be yaci be tɔ. ɔ sanlin ke nvasɔe kpili kpa wɔ sɔ.

³⁶ ɔ di ke emɔ bɔ mɔndɔnlin be yɔ like mō Nyanmian kulo'n. Se emɔ yɔ yí sɔ a, yí anɔhɔba nún anún like'n, emɔ asa 'kan yí.

³⁷ Afi Ehele Ejole'n kele ke:

*Mele kaan sɔa, kaan sɔa bɔbɔ,
swanlan'n m'ɔ di ke ɔ ba'n,
ɔ ngɔ hye man, ɔ 'ba a.*

³⁸ *Swanlan m'ɔ nanndi sɛsɛ wɔ mín nyunnun'n,
yí dedi nún ati, ɔ 'nyan ngvan.*

*Nan sɛ ɔ yí yí nwɔn fí mín sa nún an,
mún mmu man yí swanlan kɔn.*

³⁹ Bé mō be yí bé nwɔn be minlin'n, nán bé mmie-mɔ y'ɔ le yé. Nan yé diɛ, ye le dedi, esɛ ye nanndi ngvan atin nún asɔ.

11

Dedi nún anwɔn ejole'n.

¹ Dedi nún abɔ y'ɔ le ke like mō bé lua wɔ sɔ'n, be si yí fɔón ke bé sa 'kan yí. Eɛ like'n mō be nnwun man yí bé nyinsɔ'n, be yɔ maan be nwun yí ke like so'n wɔ ebele sakpa.

² Daba menian'n-mɔ dedi'n mō anún be le yí nún ati, Nyanmian leli bé tɔli nún.

³ Dedi'n man ye nwun yí ke Nyanmian le yí Nɔan Ejole'n y'ɔ bɔli mân nún ɔ. ɔ man like mō be nwun yí'n, Nyanmian nanndili mō be nnwun man yí nún asɔ y'ɔ bɔli ɔ.

⁴ Abeli leli Nyanmian lili. Afɔle'n m'ɔ bɔli manlin Nyanmian'n sɔli yí nyin talali yí nianman kpain Kayin diɛ'n. Dedi'n mō Abeli le yí nún ati, Nyanmian buli yí sɛsɛfɔe. ɔ sanlin ke Nyanmian muonun sɔli Abeli afɔle'n-mɔ anún. Abeli a wu. Nan kɔsɔ dedi'n m'ɔ le yí nún ati, ɔ ti ke yí nyin te wɔ sɔ.

⁵ Dedi nún ati, ewue a ngu man Enɔki. Nyanmian kpili fali yí hɔli yí nwɔn elɔ. B'a nnwun man yí fíí kón. Abele mō anún Enɔki te wɔ eyuadi nún anún ewa'n, Nyanmian lili yí nwɔn adanzɛ ke Enɔki enanndiɛ'n sɔ yí nyin.

⁶ M'ɔ wɔ nun'n y'ɔ le ke sɔanlan m'ɔ nne man Nyanmian nni man'n, yɛ enanndi'e'n nzo man Nyanmian anyin. Ehika ati, sɔanlan mɔ ɔ 'kpunngɛ Nyanmian'n, ɔ lɛ lɛ ke Nyanmian wɔ ebele yɛ ɔ ce bɛ mɔ bɛ kpunndɛ yɛ'n like.

⁷ Munnzue'n m'ɔ le ba tɔ mɔn nun anun mɔ anun bɛ nwunlin man yɛ'n, Nyanmian kɔ yɛ kɔ hele Nowe. Dedi nun ati, Nowe kɔ fa ejɔle sɔ'n ananhɔle. ɔ kɔ man Nyanmian anyinnzo ɔ kɔ bɔbɔ meli'n. ɔ nun yɛ nɔn bɛ mma'n-mɔ bɛ kɔ fɔ nun bɛ kɔ nyan bɛ ti. Ehika ati, Nowe heleli ke mɔn'n bɔ bala ɛtɛ. Yɛ dedi nun ati, Nyanmian buli yɛ sɛsɛfɔɛ.

⁸ Dedi nun ati, mɛlɛ mɔ Nyanmian feleli Abalahamɔn'n, Abalahamɔn a nne a nzie man. ɔ kɔ hɔ mɔn fɔfɔle kɔn anun. Mɔn sɔ'n yɛ anun Nyanmian le ba fa man yɛ ɔ. ɔ fi yɛ muonun yɛ mɔn diɛ nun anun ɔ kɔ tu kɔsɔ anun ɔ nzi lika'n m'ɔ le kɔ'n.

⁹ Dedi nun ati, ɔ tanlanlin mɔn'n mɔ Nyanmian falɛ bɔli yɛ anɔhɔba nun anun ke ɛyɛfɔɛ. Abalahamɔn bɔli tantɔ ebele ɔ tanlanlin yɛ bɔ. Izakɔ nun Zvakɔbɔ mɔ bɛ ti yɛ bɔsɔ menian'n, bɛ kɔsɔ bɛ tanlanlin tantɔ nun abɔ. Anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔli Abalahamɔn'n, yɛ kpɔnmgbɔ nun ala y'ɔ bɔli bɛ kɔsɔ bɛ ɔ.

¹⁰ Afi anun Abalahamɔn le nwɔnnɛ kulo'n mɔ yɛ awulabɛbɔ'n ti kunngun'n. Kulo sɔ'n, sɔanlan m'ɔ nyanlin yɛ nwɔn ajɔnlin ɔ hyihyɛ'n y'ɔ le Nyanmian muonun.

¹¹ Dedi nun ati, Abalahamɔn nun Sala hɔalɔ baa wɔ kɔsɔ anun bɛ ti mɔliwa kpa bɔkɔ. ɔ sanlin ke ɔ leli lili ke sɔanlan'n m'ɔ bɔli anɔhɔba'n kɔala yɔ maan ɔ nyan nun like.

¹² Ehika ati, ɔ nanndi sɔanlan baa kɔnmgbɔ sɔ nun asɔ, yɛ mɔ anun ɔ ti ke ɔ'a wu a yue'n, menian nwala nwala ke nzalama, nwala nwala ke jenvie nuan anyan fi yɛ kunnun fiteli.

¹³ Menian sɔ'n-mɔ kɔalaa nyanlin dedi dede bɛ falɛ bɛ wuli. Bɛ sa a ngan man ninngɛ'n-mɔ mɔ Nyanmian falɛ bɔli bɛ anɔhɔba'n. Nan kɔsɔ bɛ nwunlin ninngɛ sɔ'n-mɔ mɔa bɛ lili yɛ nwɔn fɛ. Bɛ hanlin yɛ yuein ke bɛ ti nyɔfɔɛ, ɛsɛ bɛ walɛ mgbanza asɛ nun asɔ ewa.

¹⁴ Bɛ mɔ bɛ kan sɔ'n, bɛ kele nun ke bɛ le kpɔnnɛ mɔn kɔn bɛ tanlan nun.

¹⁵ Nan sɛ ɔ ti ke bɛ lili mɔn'n mɔ bɛ fi nun bɛ tuli nun anwɔn yalɛ a, ahan bɛ kpɛli atin bɛ salɛ hɔli tanlanlin ɛbɔ.

¹⁶ Nan b'a nyo man yɛ sɔ. ɔ sanlin ke nyanmiansɔ mɔn diɛ'n yɛ anun bɛ le kpɔnnɛ ɔ. Ehika ati, sɛ bɛ fele Nyanmian Kpili bɛ Nyanmian an, nyian ngun man yɛ. Afi ɔ'a cɛci kulo kɔn ɔ'a sie bɛ.

¹⁷ Dedi nun ati, Abalahamɔn tieli manlin Nyanmian sɔli yɛ nianlin. Afi Nyanmian hanlin heleli yɛ ke ɔ fá yɛ bangɔlɔ Izakɔ ɔ yɛ tɛɛ ɔ mán yɛ. Abalahamɔn a nne a nzie man. Kɔsɔ yɛ lili yɛ Abalahamɔn yɛ Nyanmian bɔli yɛ anɔhɔba ke ɔ 'man ɔ wɔ baa sɔ nun ɔ.

¹⁸ Afi, Nyanmian hanlin heleli yɛ ke: *Mɔn 'sɔn Izakɔ asɔ mɔn man ɛ di ata ke m mɔli wɔ anɔhɔba ke mɔn 'man ɛ di ata'n.*

¹⁹ Abalahamɔn leli lili ke sɛ bɔbɔ Izakɔ wu a, Nyanmian le tunmin ɔ kɔala ɔ man yɛ nguan. Sakpa kɔsɔ, Nyanmian manlin Izakɔ nyanlin nguan ke sɔanlan m'ɔ fi ewue nun a tinngɛ ɔ.

²⁰ Dedi nun ati, Izakɔ yeyilali Zvakɔbɔ nun Ezau asɔ bɛ cɛan bie asitanlan'n dunman nun.

²¹ Dedi nun ati, Zvakɔbɔ yeyilali yɛ wa Zozefɔ amma'n-mɔ nunhan kɔn biala asɔ asannan nán ɔ'a wu. ɔ butuli yɛ kpɔman nun asɔ ɔ yɛli Nyanmian aye.

²² Dedi nun ati, mɛlɛ mɔ Zozefɔ 'ba wu'n, ɔ hanlin tɛmɔn'n mɔ Izalayɛ amma'n-mɔ fi Ezipiti mɔn nun anun 'fite nun anwɔn ejɔle. ɛsɛ sɛ ɔ wu a, ke bɛ kpɛn bɛ yɔ yɛ'n, ɔ hanlin yɛ nwɔn ejɔle kɔsɔ.

²³ Dedi nún ati, mæle mɔ bɛ wɔlɪ Moyizɪ'n, yɪ sɪ nɔn yɪ nɪn falɪ yɪ fialɪ dede sala nsan. ɔ sanlɪn kɛ Moyizɪ tɪ baa kanlanman. Yɪ tɪ, yɪ sɪ nɔn yɪ nɪn a nzulo man b'a nni man belemgbin'n mala nún asu.

²⁴ Dedi nún ati, mɔ Moyizɪ ati tinlin'n, yɪ nwan nán Falaɔn awa balasua nún awa y'ɔ le yɪ.

²⁵ Ahulɔwa'n mɔ anun bɛ le kele Nyanmɪan menian'n-mɔ'n, yɪ nwan bɛ héle yɪ bie. Afɪ ɔ nɪan an, ɔ tɪ kpa tala kɛ ɔ tánlan ete nún anun ɔ lí mân. ɔ sanlɪn kɛ mân elie sɔ'n yɪ bɔsɔ nje man.

²⁶ ɔ nwunlin yɪ kɛ sɛ bɛ kele yɪ ahulɔwa kɛ bɛ hehelɪ Kilisi nún an, ɔ tɪ anyanbenwɔn kpili kpa man yɪ. Anyanbenwɔn sɔ'n tala Ezipiti mân nún anun diɛ'n. Afɪ Kilisi anyanbenwɔn diɛ'n yê yɪ nyɪn tua yɪ ɔ.

²⁷ Dedi nún ati, Moyizɪ a nzulo man belemgbin ɛya nún anzin. ɔ fi Ezipiti mân nún anun jasɔlɪ. ɔ tilalɪ yɪ ahɔnlɪn. ɔ tɪ kɛ sɔanlan m'ɔ nwun Nyanmɪan'n mɔ bɛ nnwun man yɪ bɛ nyɪnsɔ nún anwɔn.

²⁸ Dedi nún ati, Moyizɪ lili feti'n mɔ bɛ fɛle yɪ *Pakɪ'n. Eɛ ɔ manlɪn atɪn kɛ bɛ kpɔnnɔn naan'n moja'n bɛ sua nún anwan'n-mɔ anwɔn. Sɛ bɛ yɔ yɪ sɔ a, anun nyanmɪansɔ bɔfɔɛ'n mɔ ɔ 'kun Ezipiti mân nún anun bamuan mma'n-mɔ'n ngun man Izalayɛ diɛ'n-mɔ.

²⁹ Dedi nún ati, bɛ kpɛlɪ asue'n mɔ bɛ fɛle yɪ jenvie kɔkɔle'n kɛ like mɔ nzue nnun man nún ɔ. Nan mɔ Ezipiti amma'n-mɔ kɔsɔ nwan bɛ 'kpe jenvie kɔkɔle'n kɛ Izalayɛ amma'n-mɔ yɔlɪ yɪ'n, jenvie'n kɔ hala bɛ sɔ.

³⁰ Dedi nún ati, mɔ Izalayɛ amma'n-mɔ bɔlɪ Zoliko kulo'n mgbɔlɔka cɪan nsɔ'n, nyɔbɔɛ mgbili mgbili'n mɔ b'a fa b'a hyɪ yɪ nwɔn'n bubuli gualɪ.

³¹ Dedi nún ati, balasua'n mɔ bɛ fɛle yɪ Lahabɔ m'ɔ si tutu'n, ɔ nɔn yɪ sasɔ'n-mɔ, b'a nwu man kɛ bɛ mɔ bɛ nyɪn a nzɔ man Nyanmɪan'n. ɔ sanlɪn kɛ ɔ sɔlɪ bɛ mɔ Zozie yɪlɪ bɛ kɛ bɛ hɔ kpála Zoliko kulo nún anun kpa.

³² Nzuke ejɔle diɛ biekuɪn yê mɪn 'kan ɔ? Sɛ mɪn nwan mɪn 'kan Zedeɔn nɔn Balakɪ, Sanmɪnsɔn nɔn Zefute, Davidɪ nɔn Samiɛ nɔn Nyanmɪan mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ anwɔn ejɔle a, tɛmɔn'n nza man mɪn.

³³ Dedi nún ati, menian sɔ'n-mɔ lili mân nvɔfɔle-mɔ asɔ kunnunmun bɛ falɪ bɛ bɛ sielɪ. Bɛ bɔlɪ bala m'ɔ sɔ Nyanmɪan anyun. ɔ man anɔhuba'n mɔ Nyanmɪan bɔlɪ bɛ'n, bɛ sa hanlɪn nún ninngɛ'n. Bɛ momuanlɪn tɛtɪanfɔɛ'n-mɔ anwan'n-mɔ asɔ.

³⁴ Bɛ nonuanlɪn sɪn m'ɔ bɔ mân. Ahan bɛ 'fa dadɛ bɛ kun bɛ. Eɪhɪ kwalaa tolɪ funlɪn bɛ. Anɪn bɛ le man anwɔnsele. Bɛ nyanlɪn anwɔnsele. Bɛ nwɔn yɔlɪ esulo. Bɛ hɔnlɪn elɔɛ dede bɛ lili bɛ mgbɔfɔɛ'n-mɔ asɔ kunnunmun.

³⁵ Mmalasua mmie-mɔ menian wuli. Bɛ nyɪnsɔ, bɛ menian sɔ'n-mɔ mɔ bɛ wuli'n fi ewue nún tinngɛlɪ. Bɛ hehelɪ menian mmie-mɔ ahulɔwa bɛ hunlin bɛ. Ewuɛtinngɛ kpa'n mɔ bɛ le kpɔnnɛ nún ati, b'a ndie man kɛ sɔanlan lé bɛ tɪ.

³⁶ Bɛ gulɔlɪ mmie-mɔ kɔsɔ anwɔn eɛ bɛ finlin bɛ mgbele. Bɛ gualɪ mmie-mɔ asa ngɔnzɔngɔnzɔ bɛ gualɪ bɛ fiadi

³⁷ Bɛ tutulɪ mmie-mɔ nyɔbɔɛ bɛ hunlin bɛ. Bɛ le saha bɛ kukolɪ mmie-mɔ anun nnyuan nnyuan. Bɛ falɪ dadɛ bɛ hunlin mmie-mɔ. Anɪn like fɪi nɔn bɛ sa nún. Bɔa nún esile kpolo yê b'a bu yɪ taladiɛ b'a wula bɛ nanndɪ nún ɔ. Menian'n-mɔ kele bɛ ahulɔwa bɛ yɔ bɛ asa.

³⁸ Meninkpa sɔ'n-mɔ m'ɔ nvata man kɛ ahan bɛ wu bɛ gua mân eɪhɪ anun'n, bɛ nanndɪ nanndɪ ewá'n-mɔ anun ɔ nún mmoka'n-mɔ asɔ. Bɛ dɪda bɔɛ'n-mɔ anun ɔ nún asiɛ'n líka m'ɔ kɔ kpɛ kunman'n-mɔ anun.

³⁹ Dedi nún ati, Nyanmɪan lelɪ menian sɔ'n-mɔ kwalaa tolɪ nún. Nan kɔsɔ, like'n m'ɔ falɪ bɔlɪ bɛ anɔhuba'n, bɛ sa a ngan man yɪ.

⁴⁰ Afi Nyanmian a ngulo man ke bé nwon ti be yaci yé. O sanlin ke yé dunman nun, o'a sesie like m'o ti kpa tala so o'a sie yé.

12

Adanzie mma dɔɔn kpa ta si yia yé.

¹ Nan yé die, adanzie mma dɔɔn kpa ta si yia yé. Ehika ati, like kwalaa m'o tondɔn yé ja nun'n, ye yáci ye tó. Eɛe ete'n kɔso m'o kɔn non nnyuan an anin o'a fa yi sa o a tɔ yé kɔmun'n, ye yáci ye tó. Nan ye nwánndi kpa dede ye jú lika'n m'o b'a hele yé'n.

² Se ye 'nwannɔ a, ye nían Zozi. Afi yé dedi nun abobo'n non yi agualie'n y'o le yi. O tieli ke be bóbo yi kɔlɔwa nun aso, o'a nnian man ke kɔlɔwa nun aso ewue so'n ti anyunnunguasie like. O sanlin ke m'o anin o nwun yi nun'n y'o le fe elie'n m'o le nwónndé yi'n. Sian die, o ti anunminnyanmɔn belemgbin bia nun aso, Tunminfɛ Nyanmian Kpili asa fama so.

³ Emɔ ati káci Zozi m'o nwunlin amannie etefɛ'e'n-mo asa nun'n, nán emɔ anwɔn a mmubu man bé, eɛe bé lɔa a mmɔ man bé nwon.

⁴ Afi ngondin'n m'o emɔ non ete'n be le kɔn'n, emɔ hɔnlin man dede be wuli man.

⁵ Nán be man bé lɔa fi afotu'n m'o wowula anwɔnsele m'o Nyanmian tuli emɔ ke yi mma-mo'n. Yi nwan:

Mín wa, se e yɔ like ete

nán yé Mín pinnin wó a, fa sie.

Mele m'o le tu wó nyunnun'n,

n'e man wó nwon bubu wó.

⁶ O sanlin ke swanlan m'o yé Mín kulo yi ejole'n,

swanlan so'n, se o yɔ ete a, Nyanmian pinnin yi.

Swanlan biala m'o yé Mín bu yi ke yi wa'n,

swanlan so'n, se o yɔ like ete a, Nyanmian bo yi.

⁷ Emɔ tila bé ahɔnlin wó yale'n m'o emɔ le nwun yi nun anun. Emɔ ete nun anwɔn epinnian yé Sie'n le pinnin emɔ o. Afi yale'n m'o emɔ le nwun yi'n, o kele ke Sie'n bu emɔ ke yi mma-mo. Batɔnman benin yé se o yɔ ete a, yi si mbinnin man yi o?

⁸ Se o'a mbinnin man emɔ ke o pinnin yi mma'n-mo kwalaa m'o be kɔ yɔ like ete nun an, anun emɔ ti man yi kunnun mma, nan emɔ ti gua so mma.

⁹ Ye fá yé nyin ye tó yé si-mo m'o b'a wu yé b'a gua asie nun aso ewa'n. Se ye yɔ like ete a, be pinnin yé yi nwon, eɛe yé nyin so bé. Yi ti, o di ke ye bebele yé nwon asi ye man yé Si'n m'o wó anwunno'n nán y'a nyan nguan.

¹⁰ Se ye yɔ ete a, yé si-mo pinnin yé cian kɔn anan cian nnyuan ke bé kunnun kulo o. Nan Nyanmian die, yé kpa eyɔle ati yé ye yɔ ete a, o pinnin yé nun o. Afi o kulo ke ye yɔ menian nwannzan-nwannzan ke yi muonun.

¹¹ O ti ananhɔle ke alimɔa nun anun, se be pinnin swanlan kɔn yi ete'n dunman nun an, yale y'o di o, o nni man yi nwon fe. Nan bé m'o be kɔ pinnin bé so'n, o wó ebele dede be kpasi a, ekpasie so'n man be nyan anzɔnunjo, eɛe be bo abalabo kpa.

Afotu.

¹² Ehika ati, emɔ kpúnndin kpúnndin bé sa'n-mo m'o o'a kpɔ nun anun. Emɔ kpúnndin kpúnndin bé ja'n-mo m'o le bu nun anun.

¹³ Emɔ nánndi atin fɔón nun aso nán swanlan m'o tia tɔ so nun anwɔn a sa yi ja nun a nga man ebele.

14 Emò bô mândinlín bē nūn menian'n-mô kwalaa tánlan anzúnunjo nūn. Eṣe emò kpóndé nwanzzan-nwanzzan eyòlè nūn emò asitanlan nūn anūn. O sanlín kè sūanlan m'ò yí asitanlan'n tì man nwanzzan-nwanzzan'n, yí n̄yín ngò bô man yé M̄n.

15 Emò síe bē nwōn yē nán sūanlan fíí a ngaci man yí n̄zín o'a n̄zi man Nyanmian m'ò o'a nwūn yí nwōn anwunnvòe'n. Emò síe bē nwōn yē nán sūanlan fíí a ngaci man kè baka m'ò fíí o sū diyòlè m'ò menian'n-mô ngwala man yí mma'n dī'n.

16 Emò síe bē nwōn yē nán sūanlan fíí a ngaci man satilífue. Emò mán bē n̄yín sò Nyanmian ninng'e'n-mô, nan nán bē yò kè Ezayu. Afí alíe dunman nūn, yí m'ò tì bamuan baa'n, o tōn̄lín yí ajà elíe'n manlín yí nianman kasian'n.

17 Emò sí kè temōn m'ò yí nwan yí sí yéyila yí'n, o sunlín seḷe kpa, nan kúso yí sí a ndé man yí sū. Afí Ezayu nnwūn man atin ngacilí fíí m'ò o 'sūn sū nán yí sí a yeyila yí sū o.

18 Emò díe, emò a n̄yūn a mgbunng'e man boka kè Izalayē amma'n-mô hyīnlín kpunngelí Sinayi boka'n. Boka s'ò'n m'ò bē kpunngelí'n, anūn sīn'n lè jue sū, s'ò'n tì awosin, awosin kabii nūn anwōnman.

19 Bē tili kōnati nūn angan o nūn aníe kōn. Bē m'ò bē tili aníe s'ò'n nwan nán man bē kan ejòlè fíí kón bē tū sū.

20 O sanlín kè ejòlè'n m'ò bē tili'n, sūanlan fíí ngwala man sū dī. Afí aníe'n lè keḷe kè: *Sūanlan biala, anaan ayemwa bōbō kan boka nūn an, bē 'tvtv yí ebvè bē kun yí.*

21 M'ò bē nwūnlín yí'n yòlì esulo dede Moyizí nwan: *M̄n sulo dede m̄n nwōn lè wvso m̄n.*

22 Nan emò díe, emò a hyūn a kpunng'e Sion boka'n, Tiasífue Nyanmian kulo'n m'ò bē feḷe yí anwunno Zoluzalemōn'n. Emò a hyūn a kpunng'e nyanmianso mmáfue akpū akpū'n-mô m'ò b'a yia Nyanmian anwōn bē lè dī enyūnmian'n.

23 Emò a hyūn a kpunng'e Nyanmian amma'n-mô m'ò o'a heḷe bē dunman yí kalata nūn anūn'n. Yí mma s'ò'n-m'ò tì kè yí bamuan mma. O'a síe bē ajà. Emò a hyūn a kpunng'e Nyanmian m'ò bua menian'n-mô kwalaa ndé'e'n. Emò a hyūn a kpunng'e sēséfue'n-mô m'ò b'a wu m'ò Nyanmian a man bē nwōn a tì'n.

24 Emò a hyūn a kpunng'e Zozi. O'a sesie yé nūn Nyanmian yé afian maan y'a wòlò yí nyihye fufòlè nūn anūn. Emò a hyūn a kpunng'e yí moja'n m'ò butulí'n. Moja s'ò'n, o yò nâ tala Abeli díe'n.

25 Ehí ati, emò nían bē nwōn kpa! Nán bē totua bē n̄zú w'ò ejòlè'n m'ò sūanlan'n lè kan keḷe emò nūn anwōn. O sanlín kè bē m'ò b'a ndie Nyanmian afotu'n, o tualí bē yí nwōn kalé. Yé kúso, sē yē totua yé n̄zú nán y'a ndie man sūanlan'n m'ò w'ò anwunno elò o lè kan ejòlè'n keḷe yé nūn an, o 'tua yé yí nwōn kalé.

26 Sūanlan s'ò'n m'ò jujòlì m'ò asíe nūn anwōn wvsoḷì yí'n, sian díe, o'a bô yé anòhuba ehí kè: *M̄n 'ba man asíe nūn anwōn wvso yí kōn bieḷun. Nán asíe nūn angvnm̄n yé yí nwōn 'ba wvso yí a, nán anwunno'n kúso anwōn 'ba wvso yí bie.*

27 Ejòlè kpòlè s'ò'n-mo: "kōn bieḷun," yí bô keḷe kè ninng'e'n-mô kwalaa m'ò Nyanmian bōlì m'ò bē nwōn 'ba wvso bē'n, ninng'e s'ò'n-m'ò 'ba kpe nūn. Nan nunhan m'ò bē nwōn ngò nwvso man bē'n, bē yé bē 'ka ebeḷe o.

28 Ehíka ati, bē mán yē lá Nyanmian así kè o'a man yé ehīnlín m̄n kōn m'ò yí nwōn nwvso man yí o. Yé lá yí así yē mán yí anyunn̄zò nūn n̄ndi, yē sū yí maan yí kunnun jò yí nwōn.

29 O sanlín kè yé Nyanmian'n kúso tì sīn m'ò jue kun sūanlan o.

13

Enanndi'e'n m'ɔ sɔ Nyanmian anyin'n.

¹ Ehika ati emɔ hulo bé amanngun'n-mɔ ké bé mɔ be de Kilisi be di'n kulo bé nwon'n.

² Bé kwalaa mɔ be kɔ tu emɔ'n, emɔ sike bé kanlanman. Afi menian mmie-mɔ yɔli sɔ be sikeli nyanmiansu mmɔfɔe kusu b'a nnwun man nun.

³ Emɔ ati káci bé mɔ b'a gua bé fiadi'n ké emɔ non bé yé be la elɔ ɔ. Emɔ ati káci be mɔ be le kele bé ahulowa'n ké emɔ non bé be ti anwonnaan kon.

⁴ Emɔ anun kon biala anyin sɔ ajaa'n. Belenzua'n mán yí yí nwún yí ti anun. Balasua'n kusu mán yí hun nwún yí ti anun. Afi, bé mɔ be nanndi basa-basa'n, ɔ non bé mɔ be tun ajaa'n, Nyanmian 'bua bé ndeɛ.

⁵ Emɔ enanndi'e'n non anun, nán be man esika ehulo'n wulu bé ajonlin nun. Nan nunhan mɔ emɔ le yí'n, emɔ fá yí sɔ. Afi Nyanmian a han ké: *Mín nyaci man wɔ lé, ese mín nju man wɔ mín ndu man lé.*

⁶ Yí ti, ye nzulo man yí nzin. Ye kwalaa yí kan ké:

Yé Mín ti mín bokafɔe, mín nzulo man like fií.

Nzu like dié yé kulo swanlan kwalaa mín yɔ ɔ?

⁷ Emɔ ati káci bé mɔ be lili emɔ anyunnun daba mɔ be bɔli Nyanmian Ejolekpa'n be heleli emɔ'n. Ké be kpɔlin be buli bé mán'n dede be wuli'n, emɔ ati tánlan sɔ be nánndi dedi nin asu ké bé.

⁸ Zozi Kilisi ngaci man. Ké ɔ ti yí anonman'n yɔ ti yí ene non dahuu nun ɔ.

⁹ Nán man emɔ yaci bé nwon maan menian kekele emɔ ninnge ngacile be laka emɔ. ɔ se ké anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a nwun yé'n wúla yé anwonselé. Nan nán be man alie anwon mala wula emɔ anwonselé. Afi bé mɔ be di alie mala'n-mɔ asu'n, be nyanlin man sɔ nvasɔe lé.

¹⁰ Tɛɛyɔfɔe'n-mɔ mɔ be di junman Zufu'n-mɔ asonun sua nun anun'n, be le man atin be nni man yé tɛɛ eyie mucia nin asu.

¹¹ Afi naan'n-mɔ moja'n m'ɔ tu ete'n mɔ tɛɛyɔfɔe kpain'n fa wulu lika nwannzan-nwannzan kpa'n, kulo'n tiba yé be yala naan sɔ'n-mɔ ɔ.

¹² Ehika ati, ké ɔ kɔ yɔ nán yí moja nun a man mán nun anwon a ti'n, Zozi kusu falí yí nwon yili tɛ kulo tiba.

¹³ Kemɔ Zozi yɔli yí sɔ'n, yé kusu ye kpó yí kulo tiba elɔ ye nwún anyunnun-guasie'n bie ké ɔ nwunlin yí'n.

¹⁴ Afi, así ewa, ye le man kulo mɔ yí busu cé dahuu ɔ. Nan kulo'n m'ɔ le ba'n yé ye le kpɔndé ɔ.

¹⁵ Ehika ati, ɔ nanndi Zozi asu, ye yí Nyanmian aye cian daa ké be yí tɛ'e'n. Yí bu yɔ le ké ye fá yé nwan'n ye kánnvo yí dunman'n.

¹⁶ Nán man emɔ alua fi ye nin eyɔle, ese emɔ búka bé nwon. ɔ sanlin ké tɛɛ eyie sua-mɔ yé Nyanmian kulo ɔ.

¹⁷ Emɔ mán be nyin sɔ bé mgbain'n-mɔ be bébele bé nwon así be mán bé. Afi bé yé be nian emɔ ekala nun asu ɔ. Ese bé yé be 'bu junman'n mɔ be kɔ li nin anwon mgbonndan be kele Nyanmian ɔ. Se emɔ man bé anyinnzɔ a, be le fe elie be 'di bé junman'n. Se ɔ'a nyo man sɔ nán be fa bíle be di a, ɔ nyo man kpa mman man emɔ.

¹⁸ Emɔ séle be mán yé dahuu. Afi ɔ wɔ yé ahonlin nun ké like biala anun, ye kulo ké ye bɔ bala kpa.

¹⁹ Mun kan mín fua sɔ ké emɔ séle Nyanmian ké ɔ mán mín atin maan m málá emɔ anwon elɔ nde-nde.

²⁰ Nyanmian m'ɔ tɪ alɔacɪcɪɛ baka nɪn a man yɛ Mɪn Zozi m'ɔ tɪ bua ɛnɪanfɔɛ kpa'n fɪ ewue nɪn a tɪnnge. Yɪ moja'n dɪ ajɪnlanmun kɛ nyɪhyɛ'n mɔ Nyanmian nɔn yɛ hyɪhyɛl'n wɔ ɛbɛɛ dahuu.

²¹ Nyanmian mán ɛmɔ anwɔnseɛ maan ɛmɔ hɔ́ala bɛ yɔ́ like biala m'ɔ tɪ kpa m'ɔ sɔ́ yɪ nyɪn'n. Zozi dunman nɪn, ɔ́ yɔ́ maan yɛ asɪtanlan'n sɔ́ yɪ nyɪn. Anunminnyanmɔn hán Zozi Kilisi cɪan daa! Amɪn!

²² Anianman-mɔ, mɪn 'bɔtu ɛmɔ kɛ bɛ sɪ abɔtalɛ bɛ tɪɛ afɔtu ɛjɔɛ ɛhɪ-mɔ. ɔ sanlɪn kɛ kalata'n mɔ m'an hɛɛ ɛmɔ nɪn a nwa man.

²³ Mɪn kulo kɛ ɛmɔ tɪ kɛ yɛ nianman Timote mɔ bɛ tɔlɪ yɪ fiadɪ'n, b'a yɪ yɪ. Sɛ ɔ ba tɔ mɪn ndɛ a, mɪn nɔn yɪ yɛ 'ba a a nɪan ɛmɔ abusɔ.

²⁴ ɛmɔ yɔ́ bɛ mgbain'n-mɔ nɔn anwɔntɪɛ mma'n-mɔ kwalaa like bɛ mán mɪn. Itali amma'n-mɔ mɔ bɛ tɪ yɛ nianman'n, bɛ nwan bɛ 'yɔ́ ɛmɔ like.

²⁵ Nyanmian nwún ɛmɔ kwalaa anwɔn anwunnvoe.

ZUAKI KALATA'N M'Ō HĒLĒL'N

M'Ō wə nun'n

Nwan sʋanlan di ɛ y'ŋ lɛ Zvakɪ? Kɛ menian'n-mə lɛ kpɪn ke lɛ'n, Zvakɪ tɪ yɛ Mun Zozi anianman belenzua (Matie 13.55, Maakɪ 6.3, Galasi 1.19, 1 Kolintɪ 15.7). Ō kacili Zoluzalemʋn Asɔnɪn nɪn asɔ kpain'n kɔn (Junman 15.13-21, Galasi 2.9). Zvakɪ hɛlɛlɪ yɪ kalata'n nwanlɪn "Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan'n". Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan'n mɔ Zvakɪ lɛ kan yɪ ɛjɔlɛ ɛwa'n, nɔn daba Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan nɪn ɔ. Nan ɔ lɛ kan Zufu'n-mɔ mɔ b'a fa bɛ nwɔn b'a man Zozi, mɔ ahɔlɔwa mɔ anɪn bɛ lɛ ke lɛ ke bɛ'n dunman nɪn b'a tɔ b'a sanndɪ mɔn ɛhɪnlɪn-mɔ anɪn'n. Zvakɪ anyunnun, Zufu sɔ'n-mɔ yɛ bɛ tɪ Nyanmɪan menian sakpa ɔ. Yɪ kalata nɪn anɪn, ɔ lɛ bɔtɔ bɛ kɛ emian nɪn anɪn, bɛ sɪ abɔtalɛ. ɛsɛ ɔ lɛ kan ke lɛ kɛ bɛ nɔnndɪ ngɛlɛ sɔ bɛ bɛbɛlɛ bɛ nwɔn asɪ bɛ bɔ bala kpa m'ŋ nɔn bɛ dedi'n kɔ sɔ. Ō lɛ kannzɔ esikafuɛ'n-mɔ kɔsɔ kɛ bɛ nɪan bɛ nwɔn kpa, nɔn bɛ fa bɛ esika'n bɛ tɔ bɛ nwɔn, ɛsɛ ɔ lɛ wowula ehianfuɛ'n-mɔ anwɔnsɛlɛ.

Kalata nɪn ati kɔn nɪn anɪn, Zvakɪ lɛ bɔ yɪ ɛjɔlɛ tile tile'n-mɔ asɔ. Kalata nɪn ati nnyuan nɪn anɪn, ɔ lɛ kan ke lɛ anianman'n-mɔ kɛ bɛ sɪɛ bɛ nwɔn yɛ, nɔn bɛ nɪan esikafuɛ'n-mɔ anyunnun bɛ kpɔ ehianfuɛ'n-mɔ. Nan ɔ di kɛ bɛ bɔka ehianfuɛ'n-mɔ wɔ bɛ ehian nɪn anɪn. Kalata nɪn ati 3.1-4.12, Zvakɪ lɛ kan ke lɛ bɛ mɔ bɛ jɔnlɪn kɛ bɛ sɪ ngɛlɛ, ɛsɛ bɛ kulo kɛ bɛ kekele bɛ manngɔn'n-mɔ Nyanmɪan ninngɛ'n kɛ bɛ sɪɛ nwɔn yɛ wɔ atubɛnwɔn nɔn akpɔlɔwa esue nɪn anwɔn, nan bɛ jɔnlɪn ɛjɔlɛ m'ŋ fi bɛ nɔan 'fite nɪn anwɔn kpa. Kalata nɪn ati 4.13-5.6, ɔ lɛ kannzɔ esikafuɛ'n-mɔ kɛ bɛ sɪɛ bɛ nwɔn yɛ wɔ atubɛnwɔn nɔn kɔasɪabuo nɪn anwɔn. Kalata nɪn agualɛ nɪn, Zvakɪ lɛ kacɪ bɛ kɛ sɛ emian tɔ bɛ a, bɛ sɪ abɔtalɛ, ɛsɛ yɪ nwan bɛ sɛlɛ bɛ mɔn bɛ mɔ bɛ wɔ ɛfɛ nɪn ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ ndɪ man akpɔlɛ'n.

Ahɪn ebisa

¹ Mɪn Zvakɪ mɔ n dɪ Nyanmɪan nɔn yɛ Mun Zozi Kilisi akɔa'n yɛ mun ke lɛ kalata ɛhɪ mɪn nwan ɛmɔ ɔ. ɛmɔ mɔ bɛ tɪ Nyanmɪan menian mɔ bɛ fi Izalayɛ nvilie bulu nɔn nnyuan nɪn anɪn, mɔ emian nɪn a man ɛmɔ a tɔ a sanndɪ mɔn'n lika kɔalaatin'n, mɪn 'bisa ɛmɔ ahɪn.

Emian'n nɔn dedi nɪn anwɔn ɛjɔlɛ'n

² Mɪn nianman-mɔ, sɛ emian ngacilɛ ngacilɛ'n kɔalaa tɔ ɛmɔ a, ɛmɔ lɪ yɪ nwɔn fɛ kpa.

³ Ō sanlɪn kɛ ɛmɔ mɔ bɛ de Nyanmɪan bɛ di'n, sɛ bɛ sa ɛmɔ bɛ nɪan, nan sɛ ɛmɔ jɪn bɛ ja nɪn an, anɪn ɛmɔ a yɔ kunngun.

⁴ ɛmɔ jɪnlan bɛ ja nɪn kpa, nɔn ɛmɔ a kacɪ meninkpa mɔ nyɔlɛ ɛtɛ fɪɪ nɔn man bɛ abalabɔ nɪn anɪn, menian mɔ bɛ nwɔn a tɪ kpa bɔkɔɔ.

⁵ Sɛ ɛmɔ anɪn bie ngɛlɛ'n nza man yɪ a, anɪn ɔ 'sɛlɛ Nyanmɪan maan ɔ hɛlɛ yɪ ngɛlɛ. Ō sanlɪn kɛ Nyanmɪan diɛ, ɔ nyɔ man sʋanlan abɔlɛ, ɔ yɪ yɪ kunnun ɔ man.

⁶ Nan sɛ ɔ 'sɛlɛ yɪ a, n'ɔ jɔnlɪn kɛ yɪ sa ngan man yɪ, nan ɔ mɔn yɪ tɪ tɔnlan sɔ kɛ yɪ sa a han yɪ dada angɔnmɪn. Ō sanlɪn kɛ sʋanlan m'ŋ kɔ sɛlɛ like m'ŋ nne nɪn man kɛ yɪ sa a han yɪ'n, sʋanlan sɔ'n, anɪn ɔ tɪ kɛ mgbaha mɔ asutue'n bɔ yɪ tango tango jenvie nɪn anyɪnsɔ ɔ.

⁷ Sʋanlan sʋa, n'ɔ jɔnlɪn kɛ ɔ 'nyan yɛ Mun asa nɪn like.

⁸ Ɔ sanlɛn kɛ ɔ tɪ sɔanlan mɔ yɪ ajɔnlɛn tɪ nnyuan nnyuan, yɪ nyɔlɛ'n-mɔ mɔ man kpɔlɛ.

Ehianfɔvɛ nɔn esikafɔvɛ

⁹ Ehianfɔvɛ'n m'ɔ si yɛ Mɛn Zozi sɔ'n, ɔ lɪ yɪ nwɔn fɛ, ɔ sanlɛn kɛ Nyanmɪan a man yɪ sɔ.

¹⁰ Esikafɔvɛ'n kɔsɔ m'ɔ si Zozi sɔ'n, ɔ lɪ yɪ nwɔn fɛ, ɔ sanlɛn kɛ Nyanmɪan a man ɔ'a han yɪ nwɔn asɪ. Afi esikafɔvɛ'n 'ba wu kɛ ndilɛ'n-mɔ ndetele'n m'ɔ kpɔlɔ gua'n.

¹¹ Eyua'n fi ɔ yala ndilɛ'n-mɔ a, anɛn ndetele nɛn a kpɔlɔ a gua. Ɔ kpɔlɔ gua a, anɛn yɪ kanlanman nɛn a yue. Esikafɔvɛ'n kɔsɔ, kɛ yɪ asitanlan'n tɪ yɪ nɛn ala anɛn. Ɔ 'wu yaci junman'n m'ɔ di nɛn ɛbele.

Sɔnian m'ɔ tɔ sɔanlan'n

¹² Nyila hɛn sɔanlan mɔ sɔnian'n tɔ yɪ a, ɔ si abɔtalɛ ɔ jinlan yɪ ja nɛn'n. Ɔ sanlɛn kɛ sɛ ɔ jinlan yɪ ja nɛn dede tɛmɔn'n sɛn an, Nyanmɪan 'man ɔ nyan ngɔan'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a bɔ bɛ mɔ bɛ kulo yɪ nɛn anɔhɔba'n.

¹³ Sɛ sɔnian tɔ sɔanlan bie a, n'ɔ kan kɛ: "Nyanmɪan lɛ sɔ mɛn nɛn". Ɔ sanlɛn kɛ like fɪ ngɔala nnaka man Nyanmɪan kɛ ɔ yɔ ɛtɛ. Yɪ ti, Nyanmɪan kɔsɔ nnaka man sɔanlan kɛ ɔ yɔ ɛtɛ.

¹⁴ Nan sɔanlan muonun, yɪ anyɛnbɔlɔ'n nɔn yɪ ajɔnlɛn ɛtɛ m'ɔ jɔnlɛn'n, y'ɔ fele sɔnian'n nɔn nnaka nɛn ɔ.

¹⁵ Ahonvinnzɔ'n kɔsɔ, like m'ɔ nɔn yɪ ba'n y'ɔ le ɛtɛ nɛn ɛyɔlɛ. ɛtɛ'n sɛn an, ɔ man ewue.

¹⁶ Anianman ehulo mma, nɛn man ɛmɔ laka laka bɛ nwɔn.

¹⁷ Yɛ Sɪ Nyanmɪan m'ɔ wɔ anwunno ɛlɔ'n, like'n m'ɔ man'n tɪ kpa. Yɪ acɛdiɛ biala tɪ like kanlanman kpa. Yɪ y'ɔ bɔlɛ sɛnze'n nɔn sala'n nɔn nzalama'n-mɔ, m'ɔ man bɛ ta ɔ. Nan Nyanmɪan diɛ, ɔ ngaci man fɪ kɛ ɛlɔlɔɛ'n kaci'n.

¹⁸ Nyanmɪan a hulo kɛ yɛ kaci yɪ mma. ɛhika ati, ɔ nanndɪ yɪ ananɔlɛ ɛjɔlɛ nɛn asɔ, ɔ'a bɔ yɛ nvɔfɔlɛ maan yɛ di yɪ abɔdiɛ nvɔfɔlɛ'n-mɔ ati.

Nɛn bɛ tie Nyanmɪan Anɔan ɛjɔlɛ'n mgban

¹⁹ Anianman ehulo mma, sɔanlan kɔn biala yɔ anzɔɛ ɔ tie ɛjɔlɛ'n kpa. Sɛ ɔ 'kan ɛjɔlɛ a, ɔ jɔnlɛn yɪ nwɔn kpa. ɛsɛ n'ɔ fɛ ɛya ndɛ-ndɛ.

²⁰ Ɔ sanlɛn kɛ sɔanlan m'ɔ kɛ ɛya'n, like m'ɔ yɔ'n, nɛn asitanlan sɛsɛ'n mɔ Nyanmɪan kulo nɛn anɛn.

²¹ ɛhika ati, nyɔlɛ biala m'ɔ gua bɛ nwɔn efian nɔn ati anɛn ɛtɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa, ɛmɔ yaci bɛ gɔa. Nan ɛmɔ yɔ anzɔɛ, Nyanmɪan Anɔan ɛjɔlɛ'n mɔ ɛmɔ a ti'n, m'ɔ hɛ ɛmɔ ati anɛn bɛ nɛnndɪ sɔ. Ɔ sanlɛn kɛ ɛjɔlɛ sɔ'n kwalaa kɛ ɔ de ɛmɔ ati nɛn Nyanmɪan sɪkpɛ nɛn a ngun man ɛmɔ.

²² ɛmɔ yɔ like mɔ Nyanmɪan Anɔan ɛjɔlɛ'n kan kele ɛmɔ'n, nan nɛn bɛ tie yɪ mgban bɛ laka laka bɛ nwɔn.

²³ Afi, sɔanlan m'ɔ kɔ tie Nyanmɪan Anɔan ɛjɔlɛ'n nɛn ɔ'a nɛnndɪ man sɔ a, ɔ soman sɔanlan m'ɔ lɛ nɛn nɛnndɛn nɛn ɔ.

²⁴ Sɛ ɔ nɛn yɪ nyɛn nɛn anɛn nɛn ɔ kɔ a, ɛbele ala, anɛn yɪ lɔa a fi kɛ ɔ kpɛn ɔ ti yɪ'n.

²⁵ Nan sɔanlan m'ɔ kɔ sɔan Nyanmɪan mala kpa'n m'ɔ man fanwɔndi'n, sɛ ɔ di sɔ kanlanman, ɔ yɔ mɔ mala'n kele'n, ɔ man yɪ lɔa nvi man an, sɔanlan sɔ'n, ninngɛ'n kwalaa m'ɔ yɔ'n, Nyanmɪan 'yila sɔ.

²⁶ Sɔanlan m'ɔ bu yɪ nwɔn kɛ ɔ sɔ Nyanmɪan, nan kɔsɔ ɔ fa yɪ nɔan'n kan ɛjɔlɛ'n kwalaaatin'n, anɛn ɔ laka laka yɪ nwɔn, yɪ Nyanmɪan ɛsɔɛ'n tɪ mgban.

²⁷ Nan yɛ Sɪ Nyanmɪan anyunnun, ɛ 'nwun like mɔ sɔanlan m'ɔ sɔ yɪ kpa'n yɔ'n: ɔ nɛn awusian mma'n-mɔ nɛn kunlannvɔɛ mmalasua'n-mɔ mɔ bɛ wɔ

yalé nún anún'n. Esé ɔ sie yí nwón ye nán mân nún anún efian nún a gua man yí nwón.

2

Nán be bu swanlan'n bie kpa be tala bie

¹ Anianman-mɔ, ɛmɔ mɔ be de yé Mún Zozi Kilisi m'ɔ tɪ anunminnyanmún'n be di'n, nán be bu menian'n mmie-mɔ kpa be tala bie.

² Ye bú yí ke ɛmɔ wɔ asónun sua nún anún, esikafɔe kún, yí esika ngaa la yí sa, ɔ wula taladié kanlanman kpa, ɔ'a wɔlɔ asónun sua nún anún. Ehianfɔe kún kɔsɔ wula yí taladié nditilika, yí kɔsɔ ɔ'a wɔlɔ asónun sua nún anún.

³ Se ɛmɔ bu swanlan'n m'ɔ wula taladié kanlanman'n kpa nán ɛmɔ se yí ke: “Wó, tanlan meninkpa'n-mɔ lika ewa”, nán se ɛmɔ se ehianfɔe'n ke: “Wó dié, jinlan nzisi” anaa “Kpɔfo mín bu asɛ ewa”,

⁴ anún ɛmɔ le bu ɛmɔ nún mmie-mɔ kpa tala bie, ɛsɛ anún ɔ keke ke ɛmɔ ajunlín'n tɪ man kpa.

⁵ Anianman ehulo mma, ɛmɔ tíe. ɛmɔ sɪ yí yuein ke bé mɔ be bu bé ehianfɔe mân ehi anún'n, Nyanmian a yí bé ɔ'a man b'a kaci yí mma, ɔ nanndɪ dedi'n mɔ be le yí Zozi Kilisi anún nún asɔ. ɔ 'fa yí Belemgbín Mân'n sie bé mɔ be kulo yí nún ajá ke ɔ falɪ bɔlɪ anɔhɔba'n. ɛmɔ nnwun man ke ehianfɔe sɔ'n-mɔ tɪ anyanbenwón menian Nyanmian anyunnun ɔ?

⁶ Nan kɔsɔ ɛmɔ dié, ɛmɔ mmu man ehianfɔe'n-mɔ like fíí. Nán esikafɔe'n-mɔ yé be sisi ɛmɔ, mɔ be sanman ɛmɔ be man bé mɔ be di ejɔle'n-mɔ ɔ?

⁷ Zozi Kilisi dunman kpa'n m'ɔ la ɛmɔ asɔ'n, nán bé yé be kan yí nwón ejɔle ɛtɛ nún ɔ?

⁸ Nyanmian Belemgbín Mân nún anún mala'n mɔ b'a hɛle wɔ Ehɛle Ejɔle nún anún'n keke ke: *Kulo wɔ manngɔn ke wɔ muonun wɔ nwón*. Se ɛmɔ di mala sɔ nún asɔ a, ɔ tɪ kpa.

⁹ Nan se ɛmɔ bu menian'n mmie-mɔ kpa tala mmie-mɔ a, anún ɛmɔ yɔ ɛtɛ. Mala'n cɪ ɛmɔ, ɔ sanlín ke ɛmɔ a fɔnnɔn yí.

¹⁰ Afi, se swanlan kún di Nyanmian mala'n kwalaa asɔ nan ɔ fɔnnɔn kɔnmgbá ceín an, anún ɔ'a tɔn mala'n kwalaaatín.

¹¹ Afi, Nyanmian mɔ ɔ'a han ke: “N'ɛ tɔn ajaa”, yí kɔnmgbá'n nwan: “N'ɛ di awue.” Nan se a ndɔn man ajaa nán se ɛ di awue a, anún a tɔn mala'n-mɔ kwalaaatín.

¹² Ehi ati, mún kan mún keke ɛmɔ ke, ɛmɔ nyɔlɛ biala anún, ɛmɔ yó yí ke menian mɔ Nyanmian le ba bua ɛmɔ ndɛɛ wɔ anyunnzɔ'n mɔ ɛmɔ le yí wɔ mala m'ɔ man fanwɔndi nún anwón.

¹³ ɔ sanlín ke swanlan mɔ ɔ'a nza man yí manngɔn'n-mɔ anwunnvɔe'n, ndɛɛ ebua cian nún anún, Nyanmian ngɔ sa man yí anwunnvɔe. Afi, anwunnvɔe enwuan'n fɔ ndɛɛ ebua nún asɔ.

Dedi'n nɔn ye ejɔle'n

¹⁴ Anianman-mɔ, se swanlan kún kan ke: “Mún de Nyanmian mún di” nan se ɔ mmɔ man bala kpa a, asɔ dedi sɔ'n m'ɔ le yí'n kwalaa de yí ɔ? Cɛɛɛ, dedi sɔ'n ngwala nne man yí.

¹⁵ Be bú yí ke anianman belenzua kún anaa anianman balasua kún, ɔ la bɔlé ɛsɛ ɔ le man alɛ nni man.

¹⁶ Se ɛmɔ anún bie nwun yí nán ɔ kan keke yí ke: “Yé Mún yéyila wɔ sɔ. ɔ búka wɔ maan ɛ nyán taladié ɛ wúla ɛsɛ ɛ nyán alɛ ɛ lí, nanndɪ ye ɔ.” Se swanlan kún kan sɔa keke yí nianman nán se ɔ'a mman man yí like fíí a, anún nzu ɛbuka dié yé ɔ'a búka yí ɔ?

¹⁷ Kε dedi'n kusu ti yi nin anun. Swanlan m'ɔ yi nwan ɔ de Nyanmian di, kusu ɔ nyo man ye'n, anun swanlan so'n dedi'n ti wuluwa.

¹⁸ E 'su yi akpulwa a, swanlan bie 'ba han ke ɔ yo ye ye wɔ kusu ε le dedi. ɔ 'ba han ke ε hele yi wɔ ye'n mɔ ε yo mɔ wɔ nwan ε le dedi'n, nan yi kusu ɔ 'yo ye ɔ kele wɔ ke ɔ le dedi.

¹⁹ E de di ke Nyanmian ti baa kunmga? Sakpa, ɔ ti ananhle! Wawe ete'n-mɔ kusu de di ke ɔ ti baa kunmga, ɔ man be sulo, be nwon wusu be.

²⁰ Tomgban, mun 'kele wɔ ke swanlan mɔ yi nwan ɔ le dedi, nan kusu ɔ nyo man nyɔle kpa'n, yi dedi'n ti mgban.

²¹ Nian, Nyanmian buli ye nan Abalahamon seseɖe mele m'ɔ faɔ yi wa Izaki bɔlɔ afɔle manɔn yi'n.

²² A nwon yi ke? Yi dedi'n m'ɔ le yi'n, ɔ nwon yi nyɔle kpa'n kɔ nun kon. Yi nyɔle kpa'n-mɔ ati, yi dedi'n m'ɔ le yi'n ti fɔn.

²³ Ehika ati ye b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nin anun ke: *Abalahamon leli Nyanmian lili. Yi dedi'n ati, Nyanmian buli yi seseɖe.* Eɛ b'a fele yi Nyanmian amanngon.

²⁴ Emɔ a nwon yi ke nan dedi'n mɔ swanlan le yi nin ala y'ɔ man Nyanmian bu yi seseɖe ɔ. Nan yi nyɔle kpa'n kusu boka so y'ɔ man Nyanmian bu yi seseɖe ɔ.

²⁵ Lahabu kusu m'ɔ ti tutu balasua'n, ke yi nwon ejɔle'n ti yi nin ala anun. Yi nyɔle kpa'n dunman nun, Nyanmian buli yi seseɖe. ɔ sanɔn ke Izalaye amma'n-mɔ mɔ be swanɔn be ke be hɔ kpala Zoliko kulo'n, ɔ leli be, eɛ ɔ heleli be atin fɔfɔle maan be sanɔn so be nwanndili be hɔli.

²⁶ Dedi'n ti ke kulo swanlan. Se enwonmian nwon man kulo swanlan anun an, anun ɔ ti fuin. Se swanlan kusu le dedi nan ɔ nyo man nyɔle kpa a, anun yi dedi'n m'ɔ le yi'n ti wuluwa.

3

Bé nwan anun ejɔle'n

¹ Anianman-mɔ, nan man emɔ nunhan dɔn anyin bɔlɔ Nyanmian ninnge nun ehele. ɔ sanɔn ke ye mɔ ye kele Nyanmian ninnge'n, ye nde ebua die'n mɔ Nyanmian 'ba bua ye'n, nun yo esulo kpa tala menian'n-mɔ kwalaa die'n.

² Ye kwalaa tin ye fun eɖan ngacile dɔn. Se swanlan kon anwan nwon man ejɔle nun an, anun ɔ ti swanlan mɔ eɖan fi nwon man yi nwon. ɔ kwalaa yi nwon sie kpa.

³ Emɔ nian be mɔ be fu mgbanngo'n-mɔ asu'n. Be fa bulale kaan bie, nyanman munnda yi, be fa be wula mgbanngo'n-mɔ anwan nun. Yi ye be fa be bili be maan be kɔ lika mɔ be kulo ɔ.

⁴ Eɛ be man ye fa ye nyin ye tɔ meli'n-mɔ anwon. Meli'n, sunnzun m'ɔ ti kpili mɔ anwonman mgbili'n-mɔ bɔli yi bu ɔ, like'n mɔ swanlan'n m'ɔ kan nun'n fa bili yi'n ti kaan sga ke tamunngan'n mɔ be fa be bili eɛe'n.

⁵ Bé nwan'n kusu, ke ɔ ti yi nin anun. ɔ ti anwonnaan kaan sga, nan kusu ejɔle mgbili mgbili m'ɔ kan'n, ɔ ti man nzemunde. Emɔ si ke sin kaan sga m'ɔ kɔ to ehaye nun'n, ɔ kwalaa ke ɔ yala yi kwalaa tin.

⁶ Bé nwan'n kusu ti ke sin. Ete dɔn mɔ be yo yi man nin anun'n, ɔ fi be nwan'n. Bé nwan'n wɔ anwonnaan nin anun bie, ɔ kele ye swanlan baka'n kwalaa yale. ɔ seci ye asitanlan'n ke sin'n seci like'n. Sin so'n fi lika mɔ ebele sin'n nun man le'n. Lika so'n, be fele yi Gehenin.

⁷ Emɔ nian, kulo swanlan kwalaa ke ɔ sie ninnge ngacile'n kwalaa tin. Naan o, nunman o, owo o, ejue o, kulo swanlan a huala be sie.

⁸ Nan kɔsɔ, bɛ nwan kɔnmgba cein die, sɔanlan fii hualali man yi sie lɛ. ɔ ti like ete kpa m'ɔ ngulo man ke ɔ tanlan koun fii ɔ. Diyɔle m'ɔ kun sɔanlan wɔ nun kpa.

⁹ Ye fa ye nwan'n ye yi ye Min Nyanmian m'ɔ ti ye Si nun aye, ese menian'n-mɔ mɔ Nyanmian a nian yi nwɔn sɔ ɔ'a bɔ bɛ'n, ye fa ye nwan'n ye bɔ bɛ sasan.

¹⁰ Nwan kɔnmgba'n yi Nyanmian aye nɔn ese ɔ'a bɔ menian'n-mɔ sasan. Anianman-mɔ, ɔ nvata man ke ahan ɔ yɔ sɔ.

¹¹ Afi, nzue fe nɔn nzue kalɔ-kalɔ, bɛ ngɔala man ke bɛ fi asutile kɔn anun bɛ fite ɔ.

¹² Anianman-mɔ, *figi baka kɔn ngɔala man ke ɔ su *olivɔ mma. *Divin baka ngɔala man ke ɔ su figi mma. Asutile kɔn kɔsɔ mɔ yi nzue'n ti kalɔ-kalɔ'n ngɔala man ke ɔ man nzue fe fite nun.

Nyanmian ngele die'n

¹³ Asɔ sɔanlan bie wɔ emɔ anun m'ɔ si ngele, ese ɔ si ninnge'n kwalaa ɔ? Yi abalabɔ nun anun, ɔ nɔn yi nyɔlie kpa'n mɔ ɔ'yo a, ɔ bebele yi nwɔn asi Nyanmian anyunnun'n y'ɔ man bɛ nwun yi ke ɔ si ngele ɔ.

¹⁴ Nan se emɔ akunnun ti bile, ese se emɔ nɔn bɛ manngun'n-mɔ la mannzɔan sɔ a, anin nɔn bɛ tu bɛ nwɔn bɛ bu bɛ nwɔn ke bɛ ti menian mɔ bɛ si ananhɔle'n.

¹⁵ Ngele sɔa fi man Nyanmian elɔ, ɔ ti asi ewa ngele, ɔ ti kulo sɔanlan ngele, ɔ ti Abɔnsanmɔn ngele.

¹⁶ ɔ sanlɔn ke bɛ mɔ bɛ kunnun ti bile, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ cɔn mannzɔan'n, butule nɔn mgban mgban ninnge kwalaa'tin fite fite bɛ asitanlan nun anun.

¹⁷ Nan ngele'n m'ɔ fi Nyanmian elɔ'n, alimɔa, yi nwɔn ti, ese ɔ man sɔanlan m'ɔ kɔ suan ngele sɔ'n kulo anzɔnunjo, ɔ ti be'ee, ɔ kulo anɔannze, ɔ si anwunnvoe kpa, ɔ bɔ bala kpa, ɔ nnian man sɔanlan nyunnun ɔ mmua man yi ndee, ɔ kan ananhɔle.

¹⁸ Bɛ mɔ bɛ kulo anzɔnunjo'n, bɛ sesie menian'n-mɔ afian maan anzɔnunjo ba. Bɛ nyɔlie sɔ'n ti ke like mɔ b'a lua ɔ'a su mɔ bɛ ti sɔ mma ɔ. Mma sɔ'n ti sese nyɔlie.

4

Emɔ bebele bɛ nwɔn asi Nyanmian anyunnun

¹ Butule'n nɔn ngondin m'ɔ wɔ emɔ afian'n, ɔ fi nin? ɔ fi emɔ anyɔnbɔle ete'n. Yi y'ɔ di akpɔlɔkpɔlɔ wɔ emɔ anun cian daa ɔ.

² Emɔ anyɔn bɔlɔ like, kɔsɔ emɔ asa ngan man yi. Anun ɔ'a man emɔ a kaci kodiawu, bɛ nyin a bɔlɔ, kɔsɔ emɔ asa ngan man like'n mɔ emɔ le kpɔnnɛ'n. Emɔ kulo butule elie nɔn ngondin. Emɔ asa ngan man like mɔ emɔ le kpɔnnɛ'n, ɔ sanlɔn ke emɔ mmisa man Nyanmian.

³ Se emɔ sele yi like a, emɔ asa ngan man yi, ɔ sanlɔn ke emɔ ajɔnlɔn'n ti man kpa. Afi, like'n mɔ emɔ le kpɔnnɛ'n, se emɔ asa kan yi a, emɔ fa bɔ bala mɔ emɔ muonun kulo'n.

⁴ Emɔ ti ke menian mɔ bɛ tɔn ajaa. Emɔ nzɔ man ke sɔanlan m'ɔ yi nyin bɔlɔ mɔn ehi anun ninnge'n-mɔ'n, yi kpɔfɔe y'ɔ le Nyanmian ɔ? Yi ti, sɔanlan biala m'ɔ kulo ke ɔ nɔn mɔn sɔ'n tila amienguan'n, Nyanmian kaci yi kpɔfɔe.

⁵ Emɔ jɔnlɔn ke Nyanmian Anwan Ejɔle ti mgban ɔ? Emɔ nwun yi ke Nyanmian Wawe'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a wula ye nun'n ti sɔanlan m'ɔ cɔn nyunnungulan!

⁶ Nan kɔsɔ, Nyanmian nwun ye nwɔn anwunnvoe sɔnman ɔ yɔ ye ye m'ɔ tala sɔ. Afi, b'a hɛle wɔ hɛle Ejɔle nun anun ke: "Nyanmian nɔn bɛ mɔ bɛ tu bɛ nwɔn'n le bie. Nan bɛ mɔ bɛ bebele bɛ nwɔn asi yi nyunnun'n, ɔ nwun bɛ nwɔn anwunnvoe."

⁷ Ehika ati, emɔ bébele bé nwɔn asɔ Nyanmian anyunnun. Emɔ jínlan kpunndiin Abɔnsanmɔn anyunnun nán ɔ 'nwanndi kɔ mɔa.

⁸ Emɔ hyɔɔn bé mántan Nyanmian, nán yí kɔsɔ ɔ 'cɔɔn mantan emɔ. Ké menian'n-mɔ nwunzín bé sa'n-mɔ anun bé tu efian'n, emɔ etefue'n-mɔ mɔ bé ajonlín'n tɔ nnyuan nnyuan'n, emɔ mán bé ahonlín nɔn anun tí.

⁹ Emɔ káci bé abalabɔ nán bé lí yí nwɔn yale, bé yí awóle. Emɔ yáci esilue'n nán bé sún. Emɔ mán bé fe elie'n káci alvabo.

¹⁰ Emɔ bébele bé nwɔn asɔ Nyanmian anyunnun nán ɔ 'man emɔ sɔ.

Nán bé kan bé manngɔn'n-mɔ anwɔn ejɔle ete.

¹¹ Anianman-mɔ, nán man emɔ kan bé manngɔn'n-mɔ anwɔn ejɔle ete. Svanlan m'ɔ kan yí manngɔn'n-mɔ anwɔn ejɔle ete, ese ɔ bua yí manngɔn'n-mɔ nde'e'n, anɔn ɔ tɔ ké ɔ kan mala nɔn anwɔn ejɔle ete, ese anɔn ɔ bu mala'n fɔɔ. Nan se ɛ bu mala'n fɔɔ a, anɔn ɛ nni man sɔ, nan ɛ bua yí nde'e.

¹² Nyanmian anɔnmɔn cein y'ɔ kpe mala man svanlan ɔ, ese yí ngɔnmɔn ala y'ɔ bua svanlan nde'e ɔ. Yí ngɔnmɔn cein y'ɔ kɔala ké ɔ de svanlan ngvan ɔ, ese yí y'ɔ kɔala ké ɔ man svanlan wu ɔ. Nan wó mɔ ɛ bua wó manngɔn nde'e'n, ɛ tɔ wó di'e se?

Nán bé tu bé nwɔn

¹³ Afi sian di'e, emɔ yó anzɔe bé tíe! Emɔ mɔ emɔ kan ké: “Ene anaan ehunman ye 'kɔ kulo kpili sua asɔ. Ye 'di elɔ afɔe kɔn. Ye 'si kongo ye nyan esika.”

¹⁴ Nan emɔ mɔ bé kan sɔ'n, asɔ emɔ sɔ alíe nzin ejɔle ɔ? Emɔ ngvan'n tɔ ké bɔlé. ɔ gua kaan dede, anɔn ɔ'a titi.

¹⁵ E' nwun ejɔle m'ɔ di ké emɔ kan'n: “Se Nyanmian bua a, ye 'yɔ like ehɔ anaan like sua.”

¹⁶ Nan kɔsɔ emɔ di'e, emɔ le di bé nvan, bé tu bé nwɔn. Atubenwɔn ké ehika sua bie fí tɔ man kpa.

¹⁷ Afi, svanlan m'ɔ sɔ like m'ɔ tɔ kpa m'ɔ di m'ɔ yɔ'n, nán se ɔ nyɔ man an, anɔn svanlan sɔ'n yɔ ete.

5

Esikafue'n-mɔ

¹ Afi sian di'e, emɔ esikafue'n-mɔ, emɔ yó anzɔe bé tíe! Emɔ sún bé nwónna bé yí awóle. ɔ sanlín ké emɔ 'ba nwun amanninhunnun.

² Emɔ anwɔnndie nɔn a kpɔlɔ. Ngakɔba'n-mɔ a lí emɔ taladie'n nɔn emɔ etanlan'n-mɔ.

³ Nyanmian anyunnun an, emɔ esika kɔkɔle'n nɔn emɔ jete fufue nɔn a lí ngannɔle. Ngannɔle sɔ'n, ɔ kele ké sɔn a tɔ emɔ anwɔn. Mán'n le kɔ yí ayuelie, kɔsɔ emɔ a hohuan anwɔndie a sie!

⁴ Emɔ nían, menian mɔ bé di emɔ ebo nɔn asɔ junman'n, emɔ ndua man bé kale. Emɔ tíe ké bé nɔn la nɔn bé le sun ɔ. Nyanmian m'ɔ sie nyanmiansɔ elɔe mma'n-mɔ nɔn a tɔ bé sunfele'n.

⁵ Emɔ a lí mán kpa, b'a yɔ like mɔ emɔ muonun kulo ɔ. Emɔ a hɔn ké naan mɔ bé le ta yí bé kun yí cian kɔn ɔ.

⁶ Se sefue'n nɔn emɔ mgbɔl man, emɔ bua yí nde'e, emɔ kun yí.

Emɔ sí abɔtale, bé yó asɔnɔn

⁷ Ehika ati, anianman-mɔ, emɔ sí abɔtale dede bé mán ɔ jú yé Mɔn ewale cian. Emɔ nían svanlan m'ɔ di ebolo junman'n, ɔ sí abɔtale ɔ nwɔnndie ké mmaka mma'n-mɔ sú mma mgbakpa-mɔ. Alimɔa esue'n tɔ a, ɔ dua yí ninnge'n-mɔ, ɔ sí abɔtale dede esue kasia'n tɔ maan ninnge'n-mɔ yɔ kpa.

⁸ Ɛmɔ kɔsɔ sɪ abɔtalɛ, bɛ jɪnlan bɛ ja nun kpa. ɔ sanlɪn kɛ yɛ Mɪn ɛwale cɪan'n ka kaan ju.

⁹ Anianman-mɔ, nán bɛ fa bɛ manngɔn'n-mɔ anwɔn ejɔlɛ bɛ wula bɛ kun-nun, nán Nyanmɪan a mmu man ɛmɔ fɔɔ. Ɛmɔ nían, ndɛɛbuafɔvɛ'n jin anɔvan nɪn anun.

¹⁰ Anianman-mɔ, ɛmɔ ati kácɪ Nyanmɪan mgbɔmanfɔvɛ'n-mɔ mɔ bɛ hanlɪn yɛ Mɪn Anɔvan Ejɔlɛ'n. Bɛ sili abɔtalɛ amannɪnhunnun'n mɔ bɛ nwunlɪn yɪ nɪn anun. Ɛmɔ kɔsɔ sɪ abɔtalɛ kɛ bɛ.

¹¹ Ɛmɔ nían, yɛ kan kɛ nyila a han bɛ, ɔ sanlɪn kɛ bɛ jinlanlɪn bɛ ja nun kpa. Abɔtalɛ'n m'ɔ Zɔbɔ sili'n, ɛmɔ a tɪ yɪ nwɔn ejɔlɛ lɛ. Yɪ amannɪnhunnun nɪn anun, ɛmɔ nwunlɪn yɪ kɛ Nyanmɪan man ɔ fi nɪn fitɛlɪ. ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan tɪ kpa sɔnman, ɛsɛ ɔ sa anwunnɔvɛ.

¹² Anianman-mɔ, ejɔlɛ'n mɔ mɪn 'ba han mɪn kele ɛmɔ'n tɪ cɪnnjɪn kpa. Ejɔlɛ sɔ'n y'ɔ lɛ kɛ nán man ɛmɔ kan ndâ. Nán bɛ kan Nyanmɪan, nán bɛ kan asɪɛ, nán bɛ kan ndâ ngacilɛ fíí. Sɛ bɛ bisa ɛmɔ ejɔlɛ m'ɔ di mɔ ɛmɔ kan: “Yuo” a, ɛmɔ hán. M'ɔ di mɔ ɛmɔ kan: “Cɛɛ” a, ɛmɔ hán. Nán bɛ kan ndâ bɛ tɔ sɔ nán Nyanmɪan a mmu man ɛmɔ fɔɔ.

¹³ Sɛ ɛmɔ nunhan bie lɛ nwun amannɪɛ a, anɪn ɔ sɛlɛ Nyanmɪan maan ɔ lɛ yɪ. Sɛ ɛmɔ nunhan bie lɛ di fɛ a, anɪn ɔ tɔ ejue ɔ yɪ Nyanmɪan Kpili aye.

¹⁴ Sɛ ɛmɔ nunhan bie ndɪ man akpɔlɛ fíí a, anɪn ɔ fɛlɛ asɔnɪn mgbain'n-mɔ. Mgbain sɔ'n-mɔ kpɔkpa yɪ *olɪvɔ ngo wɔ yɛ Mɪn dunman nun nán bɛ sɛlɛ bɛ mán yɪ.

¹⁵ Asɔnɪn sɔa mɔ bɛ fa dedi bɛ yɔ'n, ɔ man wuluwafɔvɛ'n tɪ akpɔlɛ. Ɛsɛ sɛ ɔ yɔlɪ nyɔlɛ ɛtɛ a, ɔ 'nyan ɛtɛ face.

¹⁶ Ɛhɪka ati, ɛmɔ hán bɛ ɛtɛ'n-mɔ mɔ b'a yɔ'n bɛ hɛlɛ bɛ nwɔn, bɛ yɔ asɔnɪn bɛ mán bɛ nwɔn nán Nyanmɪan a man ɛmɔ a tɪ akpɔlɛ. Sɔanlan m'ɔ tɪ sɛsɛ'n, asɔnɪn m'ɔ kɔ yɔ'n, tunmɪn kpili kpa wɔ nun.

¹⁷ Ɛmɔ nían, anɪn Nyanmɪan kpɔmanfɔvɛ Eli tɪ kulo sɔanlan kɛ yɛ ala. ɔ yɔlɪ asɔnɪn sɛlɛ kpa kɛ esue'n n'ɔ tɔ. Sakpa kɛ esue a ndɔ man dede afɔvɛ nsan sala nsian.

¹⁸ Ɛhɪ anzin, Eli kɔ yɔ asɔnɪn biekun nán esue a tɔ maan ninngɛ'n-mɔ a yɔ kpa.

¹⁹ Anianman-mɔ, sɛ ɛmɔ nunhan bie fi Nyanmɪan atɪn nɪn asɔ jasɔ, nán sɛ ɛmɔ bie fa yɪ sa ba a, anɪn ɔ'a yɔ like m'ɔ tɪ kpa.

²⁰ Ɛmɔ nwún yɪ kɛ sɔanlan m'ɔ kɔ yɪ ɛtɛfɔvɛ kɔn fi yɪ nyɔlɛ ɛtɛ atɪn nɪn asɔ kɔ a Nyanmɪan atɪn nɪn asɔ'n, anɪn ɔ a man Nyanmɪan a lɛ sɔanlan sɔ nɪn atɪ, ɛsɛ anɪn ɔ'a fa yɪ ɛtɛ'n dɔɔn ɔ'a hye yɪ.

PIELI KALATA'N M'Ō LILI MŪA HĒLEL'N

M'Ō wə nun'n

Nwan swanlan die y'ŋ le Pielī? Zozi mməfue bulu non nnyuan nun anun, yí yē anun ɔ tɪ bé kpain ɔ. Dunman Pielī'n tɪ *gelekɪ anie, yí bu y'ŋ le ke ebue. Zozi y'ŋ tunlin yí sɔ ɔ, nan yí dunman'n, *ebele anie nun anun, be fele yí Simon. Pielī fi Galile mân nun anun kulo'n mɔ be fele yí Betisayida nun asu (Zvan 1.43). Anun, Pielī non yí nianman bian Andele, be ci ejue Galile asue nun anun. Nan mɔ Zozi felelī bé yí nwon'n, be yacili ejue ehye junman'n be sili yí sɔ be kacili yí menian. Mɔ Zozi fɔlɪ hɔlɪ nyanmiansu'n, Pielī bɔlɪ Zozi anwon Ejolekpa'n Zoluzalemɔn kulo nun asu ebele, ɔ non Zude non Samali mân nun anun. Ke be le kpɪn be kele'n, ɔ hɔlɪ dede ɔ juli *Lamon kulo nun asu. Ebele yē be bubɔlɪ yí kulowa sɔ be hunlin yí ɔ.

Kalata ehi anun, Pielī le kan kele yē ke Silivɪn mɔ be fele yí biekun Silasi'n yē ɔ'a hɛle kalata sɔ'n ɔ'a man yí ɔ (5.12). “Babilonon” eɔ yē ɔ'a hɛle kalata ehi ɔ (5.13). Babilonon, yí bu y'ŋ le ke Lomon. ɔ'a hɛle ɔ'a nwan Kilisi menian'n-mɔ mɔ b'a tɔ b'a sanndɪ mân mân'n-mɔ mɔ ene be fele yí Tuluki mân nun anun'n (1.1).

Temon sɔ'n, anun be le kele Kilisi menian'n-mɔ ahulowa eɔ. Ehika ati, Pielī a hɛle kalata ehi ɔ'a nwan bé ɔ'a wowula bé anwonsele wɔ bé yale'n mɔ be le nwun yí nun anun. Kalata nun ati 1.2-12, Pielī le kaci bé ke Nyanmian 'ba le bé tɪ, ese ɔ'a sie bé ajá kpili kpa wɔ nyanmiansu. Ajá sɔ'n, be 'ba nyan yí mele mɔ Zozi Kilisi 'ba yí yí nwon kele menian'n-mɔ mân nun ayuele nun'n. Yí sɔ ati, be tɪla bé ahonlin be nyán dedi wɔ yale enwuan mɔ be le nwun yí nun anun. Kalata nun ati 1.13-2.10, ɔ le kaci bé ke Nyanmian nwan be nánndi anwontie nun. Kalata nun ati 2.11-5.19, ɔ le buto bé ke be nánndi kanlanman wɔ bé mɔ be nzi man Nyanmian nun afian, ese bé muonun bé afian, be nánndi kanlanman. Be nían Kilisi m'ŋ nwunlin yale, nan kusɔ, ɔ'a nyɔ man ete fíí nun enanndie die nun asu. Kalata nun agualie nun (5.1-14), Pielī le man asonun mma'n-mɔ non bé mgbain'n-mɔ afotu.

Ahɪn ebisa

¹ Mɪn Pielī, mɔ n dɪ Zozi Kilisi bɔfue'n, mɪn yē mun kele kalata ehi mun nwan emɔ ɔ. Mun kele emɔ mɔ Nyanmian a yí bé a yɔ yí die'n, mɔ b'a kaci nyɔfue b'a tɔ b'a sanndɪ Pɔn, non Galasi, non Kapadɔso, non Azi non Bitinin mân nun anun'n.

² Nyanmian m'ŋ tɪ Sie nun a yí emɔ ɔ'a wula yí nyɪhye nun anun daba. Yí Wawe'n tunmin nun, ɔ'a man emɔ a kaci yí anwontie menian. Yí Wawe nun a man emɔ a fa bé nwon b'a man Zozi Kilisi. ɔ'a man Zozi moja nun a tu emɔ anwon efian'n.

Mɪn 'bisa emɔ ahɪn. Nyanmian nwún emɔ anwon anwunnvɔe ɔ mán emɔ alɔa cɪci bé nwon kpa.

Ngvan fɔfɔle nun anwon anyɪndasue'n

³ Ye 'da Nyanmian asi, yí m'ŋ tɪ yē Mɪn Zozi Kilisi Asi'n. Nyanmian ehulo kpili nun ati, ɔ'a man Zozi Kilisi fi ewue nun a tinngɛ ɔ'a man y'a nyan ngvan fɔfɔle. Ehi ati, ye le nyanmiansu ngvan nun anwon anyɪndasue kpa.

⁴ Nyanmian a sie yí mma'n-mɔ ajá. Nyila'n m'ŋ wɔ nun'n nzeɪɪ man lé, ɔ ngun man lé, ɔ mgba man lé. ɔ'a fa ajá sɔ'n ɔ'a sie emɔ anwunno eɔ.

⁵ Nyanmian fa yí tunmin'n ɔ sisa emɔ. Ɔ sanlin ke emɔ de yí di. Ɔ 'sisa emɔ dede maan emɔ nyan bé ti kpa bɔkɔɔ mán nún ayuelie nun.

⁶ Yí ti, se bɔbɔ emɔ le nwun yale ngacile biala mele kaan ehi anun an, emɔ lí fɛ.

⁷ Yale ngacile sɔ'n-mɔ anun yê be nwun yí ke emɔ de Nyanmian di sakpa ɔ. Emɔ nwun yí ke esika kɔkɔle'n, be kolo be tu yí nwun efian'n. Esika kɔkɔle sɔ'n muonun m'ɔ nún mán'n be 'ba kpe nun'n, be fa sín be sɔ yí be nian. Yí sɔ kusu ala, emɔ dedi'n mɔ yí kpa tala esika kɔkɔle'n, be 'sɔ yí be nian se ɔ ti kunngun an. Yí die anun cian mɔ Zozi Kilisi 'ba yí yí nwun'n, be 'yí emɔ aye, be kuku emɔ asa sɔ, be wula emɔ anunminnyanmɔn.

⁸ Emɔ kulo Zozi nan kusɔ emɔ nwunlin man yí nyunnun lé. Emɔ nwunlin man yí nyunnun lé, nan kusɔ emɔ de yí di. Emɔ di yí nwun fɛ kpili. Fɛ sɔ'n, be ngwala man yí kan, ɔ ti anunminnyanmɔn like.

⁹ Ɔ sanlin ke emɔ dedi nún abu'n y'ɔ le ke Nyanmian 'de emɔ ati.

¹⁰ M'ɔ tɔ de bé ti ele sɔ'n, Nyanmian mgbɔmanfue'n-mɔ hanlin anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a nwun emɔ nún anwun ejɔle daba. Be tili bé nyin kpa

¹¹ be kpɔndelɔ atin'n mɔ Nyanmian 'sɔn sɔ ɔ de menian'n-mɔ ati'n, ese be kpɔndelɔ ke ahan be nwun temɔn mɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ 'ju sɔ ke Kilisi Wawe'n heleli bé'n. Afɛ Kilisi Wawe sɔ'n mɔ anun ɔ wɔ bé nun'n, ɔ lili mɔa ɔ hanlin amanninhunnnun'n mɔ Kilisi 'ba nwun yí'n, ɔ nún anunminnyanmɔn'n mɔ ɔ 'nyan yí nún anwun ejɔle.

¹² Nyanmian yili heleli mgbɔmanfue sɔ'n-mɔ ke ngalie'n m'ɔ falɔ manlin bé'n ti man bé muonun bé ngalie, nan ɔ ti emɔ die. Ngalie sɔ'n yê sian die bé mɔ be bɔ Ejɔlekpa nún a han a hele emɔ nún ɔ. Wawe Nwanzan-nwanzan'n mɔ Nyanmian swanlin yí'n, yí yê ɔ falɔ ejɔle sɔ'n wulali bé nuan ɔ. Nyanmiansu mmɔfue'n-mɔ muonun kpɔndɛ ke ahan be nwun like sɔ'n.

Abalabɔ nwanzan-nwanzan'n mɔ Nyanmian kulo'n

¹³ Ehika ati, emɔ síe tile, be fá bé ajunlin be tú nyila'n mɔ Nyanmian 'yeyila emɔ nún asu mele mɔ Zozi Kilisi 'yí yí kele'n. Emɔ nyán yí nwun anyindasue kpa bɔkɔɔ.

¹⁴ Emɔ mán bé nyin sɔ Nyanmian. Nán man emɔ nyan ajunlin ete ete be yo nyolie m'ɔ ti man kpa ke temɔn mɔ anun emɔ nzɔ man Nyanmian anwun ejɔle'n fí'n.

¹⁵ Kemɔ Nyanmian mɔ ɔ'a fele emɔ yí nwun'n ti nwanzan-nwanzan'n, emɔ kusɔ abalabɔ kualaatin anun, emɔ yɔ bé nwun nwanzan-nwanzan.

¹⁶ Afɛ b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nún anun ke Nyanmian nwan: *Emɔ síe bé nwun nwanzan-nwanzan, ɔ sanlin ke n di nwanzan-nwanzan.*

¹⁷ Nyanmian nnian man swanlan nyunnun ɔ mmua man yí ndee. Swanlan kun biala nyolie nún anwun yê ɔ 'nian ɔ bua yí ndee ɔ. Ehika ati, emɔ mmɔfue'n-mɔ anun, se emɔ fele Nyanmian Sɛ a, anun mele mɔ emɔ te nanndi asie nún asu ewa'n, emɔ héle ke emɔ man Nyanmian anyinnzɔ emɔ nyolie'n-mɔ kwalaa anun.

¹⁸ Afɛ emɔ sɔ kale mɔ b'a tua maan emɔ a nyan bé ti fi asɛtanlan basa-basa'n mɔ emɔ anan-mɔ heleli emɔ nún anun'n. Nán esika jete fufue anaan esika kɔkɔle m'ɔ sɛci'n yê b'a fa b'a tua emɔ ati kale ɔ.

¹⁹ Nan be le Kilisi moja'n m'ɔ sɔ ebue'n yê b'a fa b'a yí emɔ ati tee ɔ. Afɛ Kilisi ti ke *bua baa, yí lika fí buli man ebun, yí nwun tita man nun.

²⁰ Asanan nán Nyanmian a bɔ mán'n, ɔ lili mɔa yíli Kilisi ke ɔ'a a li sɔ junman'n. Nán emɔ kpa eyɔle ati, mele kasian ehi-mɔ anun yê ɔ'a yí yí nwun ɔ'a hele ɔ.

²¹ Yí dunman nun ati yê emò de Nyanmian Kpili m'ò jasòlì yí fi ewue nun, m'ò ò'a man ò'a nyan anunminnyanmòn'n di ò. Ò man emò fa bé dedi'n nòn bé anyindasue'n bé wula Nyanmian anun.

²² Ananhòle ejòle'n m'ò emò anyun sò yí'n, ò'a man emò anwòn a tí esé emò kulo anianman'n-mò. Ehulo sò'n tí man bé je sù ehulo. Ehika ati, emò fá bé ahonlìn'n kwalaa bé hùlo bé nwòn kpa.

²³ Afí b'a wò emò fufòle. Awòle sò'n fi man kulo sùanlan, nan ò fi emò Así Nyanmian Kpili. Ò nanndí yí Nvàn Ejòle'n m'ò wò ebele dahuu nín asù y'ò man emò a nyan ngvan fufòle ò.

²⁴ Afí b'a hele wò Ehele Ejòle nín anun kè:

Kulo menian'n-mò kwalaa tí kè ndile.

Bé anunminnyanmòn'n m'ò be le yí'n kwalaaatin
tí kè ndile'n ndetele'n.

Ndile'n yvì a, ndetele'n títì gua asì.

²⁵ *Nan yé Mìn Anvàn Ejòle'n dié,*

Ò wò ebele dahuu.

Ejòle sò'n, y'ò le Ejòlekpa'n m'ò b'a b'ò b'a hele emò'n.

2

Nyanmian menian'n-mò

¹ Ehika ati, emò yáci ati anun ete ninng'e'n-mò kwalaa bé gúá. Emò yáci ato elie'n. Emò yáci bé nwòn apoo ebò ò nòn bé nwòn ekpò éfa'n. Emò yáci bé manngon'n-mò anzin ejòle ete éhan'n.

² Nan emò mán bé nyin búlò Nyanmian Anvàn Ejòle nín anun kpa kè adòman'n-mò anyin búlò nyafusue'n nán ò'a man emò a nyin b'a nyan bé tí.

³ Kè Ehele Ejòle'n kan yí'n: *Emò a nwun kè yê Mìn tí kpa sùnman.*

⁴ Emò hyún bé kpúnng'e yé Mìn Zozi Kilisi m'ò menian'n-mò a mmu man yí sùanlan'n. Nan Nyanmian anyunnun an, Zozi anwòn cian kpa. Kè sùanlan m'ò le si sua fa nyòbue'n, Nyanmian kòsù a fa Zozi Kilisi m'ò man ngvan'n kè ebue, ò a b'ò yí sua nín abù.

⁵ Nyanmian le fa emò kòsù m'ò Zozi a man emò ngvan'n kè nyòbue ò si yí sua. Sua sò'n, ò nanndí Zozi Kilisi asù, emò 'kaci nun anwontie tēyifue bé b'ò afòlie'n m'ò sò Nyanmian anyin'n.

⁶ Afí b'a hele wò Ehele Ejòle nín anun kè Nyanmian nwan:

Emò nían, mìn sì mìn sua'n Sívò b'òka nín asù ebele.

M'an yí sùanlan kòn m'ò yí nwòn cian mìn kpa

m'an sie ebele kè ayialie nín asù ebue'n.

Sùanlan biala m'ò de yí di'n,

anyunnunguasie ngan man yí lé.

⁷ Emò m'ò be de yí be di'n, ò tí like m'ò sù ebue man emò. Nan bé m'ò be nne man yí be nni man'n, bé dié, b'a hele wò Ehele Ejòle nín anun kè:

Ebue'n m'ò bé m'ò be le si sua'n buli yí kè

ò tí man kpa m'ò be juli be tòli'n,

yí yê ò'a kaci ebue kpa'n m'ò le sua nín anun ò.

⁸ Esé Ehele Ejòle nín anun líka kòn, Nyanmian nwan:

Ebue sò'n man sùanlan aja kpula,

ò man sùanlan fin asì.

Bé ja kpula yí be fin asì, ò sanlín kè b'a nne man Nyanmian Anvàn Ejòle'n b'a nni man. Bé dié m'ò be hyihyeli be manlín bé nín anun.

⁹ Nan emò die, emò ti menian mō Nyanmian a yí emò. Emò ti Nyanmian m'ò ti belemgbin'n tēyifue, emò ti menian nwannzan-nwannzan, emò ti yí menian kpa bōkō. Nyanmian a fēle emò fi awosin nūn anūn, ɔ'a man emò a fite yí jawe kpili nūn anūn. Ɔ'a yí emò ke emò bō yí enyūnman nyòle mgbili mgbili'n-mò be hēle menian'n-mò.

¹⁰ Daba anūn emò ti man Nyanmian menian. Nan sian die, emò a kaci yí menian. Daba anūn Nyanmian nzi man emò anwōn anwunnvōe, nan sian die, Nyanmian a nwun emò anwōn anwunnvōe.

Nyanmian menian'n-mò abalabò'n.

¹¹ Anianman ehulo mma, emò ti nyòfue asie nūn asu ewa. Emò wali mg-bannza. Yí ti, mūn 'sele emò mūn bōtū bē ke emò sie bē nwōn ye wō ninngē ete ete'n-mò mō ete anwōnnaan nūn anyin bōtū yí nwōn nūn anwōn. Ɔ sanlín ke ninngē sò'n-mò nūn emò ekala'n kōn elāe.

¹² Emò bō abalabò kpa wō bē mō be nzi man Nyanmian nūn afian. Sē bōbō be tūn emò esuan ke emò yō nyòle ete a, be 'ba nwun emò nyòle kpa'n, nán cian mō Nyanmian kō yí yí nwōn kō hele bē'n, anūn be yí yí ayē.

¹³ Ehi, kemò emò ti yé Mūn menian'n, emò bébele bē nwōn así be mán mgbain'n-mò kwalaa'tin mō be sie mán'n. Emò bébele bē nwōn así be mán belemgbin kpain'n m'ò le tunmin wō menian'n-mò kwalaa asu'n.

¹⁴ Kūnmanna'n-mò mō belemgbin a sesie bē ke be túa nyòletēfue'n-mò kale nán be fūa bē mō be bō bala kpa'n, emò bébele bē nwōn así be mán bē kūsū.

¹⁵ Afí like mō Nyanmian kulo'n y'ò le ke emò bō bala kpa. Yí die, anūn ngwasiafue'n-mò mō be nzi man like fíi'n, be nnyan man emò anwōn ejòle ete fíi be ngan man.

¹⁶ Emò a nyan fanwōndi, nan kūsū nán be man fanwōndi sò'n kaci ke etanlan be fia yí bō be yō nyòle ete. Nan emò bō bala kpa, ɔ sanlín ke emò ti Nyanmian ngva.

¹⁷ Emò mán menian'n-mò kwalaa anyūnzō. Emò húlo anianman'n-mò mō b'a fa bē nwōn b'a man Zozi'n. Emò súlo Nyanmian, emò mán belemgbin anyūnzō.

Emò yó ke Zozi yòl yí'n

¹⁸ Emò mō be ti ngva'n, emò bébele bē nwōn así, be mán bē mūn-mò anyūnzō kpa. Nán ke bē mō be ti kpa mō be ti betēe nūn ala y'ò di ke emò bébele bē nwōn así be man bē anyūnzō ɔ. Nan ɔ di ke emò yō yí sō be man bē mō be ti man kpa'n-mò kūsū.

¹⁹ Afí sē suanlan kōn man Nyanmian anyūnzō nán ɔ le nwun yale m'ò nze nvata man an, ɔ ti like kpa.

²⁰ Nan sē emò yō ete nán be le kele emò yale, nán emò tila bē ahūnlín an, anūn anūnminnyanmōn benin yē emò nyan yí nūn ɔ? Nan sē emò bō bala kpa, mō be le kele emò yale, nán sē emò tila bē ahūnlín be nwun yale sō nūn an, ɔ ti like kpa wō Nyanmian anyūnnūn.

²¹ Efele'n mō Nyanmian a fēle emò yí nwōn'n, yí bō nūn anūn. Ɔ sanlín ke Kilisi kūsū nwunlín amanníe wō emò dunman nūn maan emò kūsū nian yí die nūn asu be yō bie.

²² Kilisi a nyō man ete lé, ɔ'a nni man ato lé.

²³ Be kpeli yí nzōba, ɔ'a mgbe man bē bie. Be heleli yí yale, ɔ'a nvua man bē ti. Ɔ fali yí kwalaa wulali Nyanmian m'ò ti ndeefuafue kpa nūn asa nūn.

²⁴ Kilisi muonun suali yē ete'n kwalaa yí ti sū wō kulowa nūn asu. Ɔ'a yō sō maan y'a wu yē fi ete nūn anūn y'a jasū yē bō bala m'ò ti sēsē. Ɔ sanlín ke, ebota'n mō be butali yí'n y'ò man emò anwōn a sa ɔ.

²⁵ Afi daba anin emó ti ké mmóba mọ́ b'a minlin ọ́. Nan sian dié, emó a sa a a Kilisi m'ọ́ ti bọ́a enianfọ́e kpa'n m'ọ́ sisa emó ekala nín anwọ́n.

3

Balasua nọ́n yí hun bé asitanlan'n

¹ Ehi, emó mmalasua'n-mọ́, emó bébẹ́lé bé nwọ́n así bé mán bé hun-mọ́. Se emó ahun mmie-mọ́ nne man Nyanmian Anwan Ejọ́lé'n bé nní man nán bé nwun emó asitanlan kpa nín an, se bọ́bọ́ emó a ngan man ejọ́lé b'a ngele man bé a, bé 'fa bé nwun bé man Nyanmian.

² Afi bé 'ba nwun yí ké emó asitanlan'n tí kpa, eše emó anyin sọ́ bé.

³ Nán bé kpọ́nnde bé nwọ́n elie ké bé tí enyuan mọ́ b'a sesie yí kanlanman, ọ́ nọ́n esika nínngé mọ́ bé fa bé sesie bé nwọ́n, ọ́ nọ́n etanlan nganlanman ehala.

⁴ Nan emó mán emó kanlanman'n fí emó akunnun kúso ọ́ fite. Kanlanman'n mọ́ bé le kpọ́nnde m'ọ́ le man esecié'n y'ọ́ le ahonlin m'ọ́ tí kpa, m'ọ́ tí betée. Kanlanman sọ́'n, ọ́ tí like m'ọ́ sù ebúe kpa wọ́ Nyanmian anyunnun.

⁵ Daba mmalasua'n-mọ́ mọ́ anin bé le anyundasúe wọ́ Nyanmian elọ́'n, ké bé yọ́l yí nín anin. Bé bebelé bé nwọ́n así bé manlin bé hun-mọ́.

⁶ Ké anin Sala tí yí nín anin. Ọ́ bebelé yí nwọ́n así dede ọ́ felelí Abalahamọ́n "Yemulin". Se emó kúso bọ́ bala kpa, nán se emó a nyaci man bé nwun maan like fíí a nnwonwunlan man emó a, anin Sala amma mmalasua y'ọ́ le emó sakpa.

⁷ Emó mmelenzua'n-mọ́ kúso, emó nọ́n bé yí-mọ́ tánlan kanlanman. Emó nwún yí ké bé anwónsele'n nju man emó dié'n. Emó mán bé anyunnzọ́. Ọ́ sanlin ké ngwan'n mọ́ Nyanmian 'fa man emó'n, bé kúso bé wọ́ nún bie. Emó yó yí sọ́, nán Nyanmian Kpili a tie emó asonun eyọ́lé'n.

Nyanmian 'yeyila bé mọ́ bé le nwun yale wọ́ Zozi Kilisi dunman nun'n

⁸ Mín ejọ́lé nín ayuelé'n y'ọ́ le ké emó kwalaa nyán ajonlin kún. Emó nwún emó anwọ́n anwunnvoe. Emó húlo bé nwọ́n ké anianman-mọ́ kulo bé nwọ́n'n. Emó yó́ bé nwun ye, bé bébẹ́lé bé nwọ́n así bé manngọ́n'n-mọ́ anyunnun.

⁹ Nán bé fa ete bé tua ete'n kale, anaan nzoba bé tua nzoba'n kale. Nan emó séle Nyanmian maan ọ́ yeyila bé. Ọ́ sanlin ké Nyanmian kulo ké ọ́ yeyila emó, yí tí y'ọ́ man ọ́ felelí emó ọ́.

¹⁰ B'a hele wọ́ Ehele Ejọ́lé nín anin ké:

*Svanlan m'ọ́ kulo ké ọ́ nyan ngvan ọ́ dí fẹ́'n,
anin ọ́ yáci yí manngọ́n'n-mọ́ anwọ́n ejọ́lé ete ehan
nọ́n ato elie'n.*

¹¹ Ọ́ yí yí sa nyọ́lé ete nín anin,
nán ọ́ yó nyọ́lé kpa.

Ọ́ kpọ́nnde anzọ́nnunjo atin'n, nán ọ́ nánndi sù.

¹² Ọ́ sanlin ké Nyanmian anyin kpala sẹ́sẹ́fọ́e'n-mọ́,
ọ́ tie bé asonun eyọ́lé'n.

Nan bé mọ́ bé yó ete'n,

ọ́ ngulo man ké yí nyin bọ́ bé.

¹³ Se emó yí bé kunnun kpa bọ́kọ́, mọ́ emó le bọ́ bala kpa'n, nwan y'ọ́ kwalaa yó emó ete ọ́?

¹⁴ Se emó bọ́ bala kpa nán emó nwun amanníe bọ́bọ́ a, Nyanmian 'yeyila emó. Yí sọ́ atí, nán bé sùlo bé mọ́ bé kele emó yale'n maan emó atí anin sẹ́ci emó.

¹⁵ Nan emó wúlo Kilisi m'ọ́ tí emó Amun nín anunminnyanmọ́n wọ́ emó ahonlin nín anin. Se svanlan bie bisa emó anyundasúe'n mọ́ emó le yí wọ́ Kilisi anin nín anwọ́n ejọ́lé a,

¹⁶ ɛmɔ tó bé ahonlin así be fá anyunnzɔ be búá yí. ɛmɔ mán ɛmɔ anwan ejɔle nun ɛmɔ abalabɔ'n yó kɔn, nán anyunnunguasíe a han bé mɔ Zozi Kilisi dunman nun be kan ɛmɔ anzin ejɔle ete'n.

¹⁷ Afi ɔ ti kpa ke ɛmɔ yó nyɔlie kpa be nwún amanníe, ɔ sanlin ke Nyanmian kulo yí sɔ. Se ɛmɔ yó nyɔlie kpa a, ɔ ti kpa tala ke ɛmɔ kɔ yó nyɔlie ete nán ɛmɔ a nwun yale'n.

¹⁸ Kilisi muonun wuli kpê kɔnmgba cein yé ete'n dunman nun. Yí m'ɔ ti sesefue'n, ɔ wuli bé mɔ be ti man sesefue'n-mɔ dunman nun maan y'a fa yé nwɔn y'a wula Nyanmian asa nun. Be hunlin yí nwonnaan'n, nan Nyanmian Wawe'n manlin yí ngwan.

¹⁹ Wawe sɔ'n dunman nun, ɔ hɔli hanlin Nyanmian Anwan Ejɔle'n ɔ heleli wawe'n-mɔ mɔ b'a gua bé fiadi'n.

²⁰ Wawe sɔ'n-mɔ, mele mɔ Nowe 'bɔbɔ meli'n, bé nyin a nzɔ man Nyanmian. Nyanmian Kpili sili abɔtale ɔ nwɔndeli bé dede, menian mɔ be 'fɔ meli nun anun'n fɔli. Bé mɔ be fɔli meli nun anun'n b'a nzɔn man fí. Be ti menian mɔcɔe ala yé be fɔli nun be nyanlin bé ti asue nun anyinsɔ ɔ.

²¹ Nzue sɔ'n, anun ɔ ti ke esɔnian'n m'ɔ man ɛmɔ nyan bé ti sian die'n nzɔle. Esɔnian sɔ'n, nán y'ɔ le bé nwɔn efian nun enwunnzian'n. Nan yí y'ɔ le esele'n mɔ ye sele Nyanmian ke ɔ mán yé ahonlin nun anun ti'n. ɔ sanlin ke Zozi Kilisi fi ewue nun ɔ'a jasɔ.

²² ɔ'a fɔ ɔ'a hɔ anwunno, ɔ ti Nyanmian Kpili fama sɔ. Nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ anun, bé mɔ be di kpain'n ɔ nun bé mɔ be le tunmin'n, yí y'ɔ sie bé ɔ.

4

Abalabɔ fɔfɔle'n

¹ Ehi, kemɔ Kilisi nwunlin anwonnaan nun amanninhunnun'n, ɛmɔ kɔsɔ nyán ajɔnlin kɔnmgba sɔ'n mɔ anun ɔ le yí'n. ɔ sanlin ke swanlan m'ɔ kɔ nwun anwonnaan nun amanninhunnun'n, ɔ nwula man yí sa ete nun anun kón.

² Sian die, ɔ di ke ɛmɔ bɔ bala mɔ Nyanmian kulo wɔ ɛmɔ asitanlan nun anun mele mɔ ɛmɔ te wɔ asíe nun asɔ ewa'n. Nan ɔ nni man ke ɛmɔ bɔ bala ete mɔ anwonnaan kulo'n kón.

³ Afi, bé mɔ be nzɔ man Nyanmian'n, bé nyɔlie mɔ be y'ɔ'n, daba ɛmɔ falɔ temɔn dɔn be yɔli bie. Anun ɛmɔ asitanlan'n ti basa-basa, ɛmɔ bɔ bala ete mɔ anwonnaan kulo'n, ɛmɔ ti kɔnɔmmɔnzɔn, ɛmɔ nun bé manngɔn-mɔ be didi be nun nzɔn dede ɔ fɔ be bóe sɔ, ese ɛmɔ sɔ amwan m'ɔ ti busɔfue like'n.

⁴ Kemɔ sian die, ɛmɔ nun bé mɔ be nzɔ man Nyanmian'n nyɔ man mgban-mgban ninngɔ sɔ'n-mɔ kón'n, ehika ati yé menian sɔ'n-mɔ bɔ ɛmɔ amgba ɔ. ɔ sanlin ke ɛmɔ abalabɔ'n sin bé nwɔn.

⁵ Be 'ba bu bé nyɔlie'n-mɔ anwɔn mgbɔnnɔn be keke Nyanmian mɔ ɔ'a sesie yí nwɔn ɔ 'ba bua anyinwɔsɔe mma'n-mɔ nun ewue mma'n-mɔ nde'e'n.

⁶ Afi be hanlin Ejɔlekpa'n be heleli yé nan-mɔ mele mɔ anun bé nyin wɔ sɔ'n. ɔ man se b'a wu bɔbɔ a, Nyanmian tunmin nun, Wawe Nwannzan-nwannzan'n 'man be nyan ngwan.

⁷ Like biala ayuelie a kpunngɔ. Ehika ati, ɛmɔ bú mgbɔnnɔn kpa. ɛmɔ sésie bé nwɔn nán b'a huala b'a tanlan mmɔtɔe nun anun.

⁸ M'ɔ cian tala like kwalaa'n y'ɔ le ke ɛmɔ fá bé ahonlin'n kwalaa be húlo bé nwɔn. ɔ sanlin ke ehulo'n kala ete dɔn asɔ.

⁹ Swanlan biala m'ɔ kɔ wɔlɔ ɛmɔ awulo'n, ɛmɔ sɔ yí nun kanlanman, nán be munlan be juɔ bé konvin abu.

¹⁰ Nyanmian Kpili a man emɔ anun kɔn biala Wawɛ nun junman. Junman ngacile ngacile sɔ'n, sɔanlan kɔn lɪ yɪ diɛ'n kpa ɔ fá bɔka yɪ manngɔn'n-mɔ kɛ ɔ sɛ fata'n.

¹¹ Sɔanlan m'ɔ kan Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n, ɔ hán ejɔlɛ mɔ Nyanmian kɔ man yɪ kɛ ɔ hán'n. Sɔanlan m'ɔ bɔka yɪ manngɔn'n-mɔ'n, ɔ fá anwɔnsele'n kwalaa mɔ Nyanmian Kpili a fa a man yɪ'n ɔ bɔka bé. Like biala anun, yɛ yɔ yɪ sɔ maan anunminnyanmɔn hán Nyanmian wɔ Zozi Kilisi dunman nun. ɔ sanlɔn kɛ anunminnyanmɔn'n nɔn tunmin'n tɪ yɪ diɛ cian daa. Amin!

Amannɔnhunnun nɔn nyila'n

¹² Anianman ehulo mma, emɔ lɛ nwun amannɔnhunnun. Amannɔnhunnun sɔ'n tɪ kɛ sɪn mɔ b'a kpɔnmgbɔ b'a gua emɔ anwɔn ɔ. Nán bɛ man ɔ sin bé nwɔn kɛ ejɔlɛ ngacile bie yɛ ɔ'a tɔ emɔ ɔ.

¹³ Nan emɔ lɪ fɛ kɛ emɔ lɛ nwun Kilisi amannɔnhunnun'n bie, nán cian mɔ ɔ 'yɪ yɪ anunminnyanmɔn'n kele'n, emɔ a lɪ fɛ dede ɔ'a bɔ sɔ.

¹⁴ Sɛ Kilisi dunman nun menian'n-mɔ kpɛ emɔ nzɔba a, nyila kan emɔ. ɔ sanlɔn kɛ anunminnyanmɔn Wawɛ'n m'ɔ tɪ Nyanmian Wawɛ'n wɔ emɔ anun.

¹⁵ Nán man emɔ anun bie nwun amannɛ kɛ ɔ'a lɪ awue, anaan ɔ'a wua, anaan ɔ'a yɔ ɛtɛ, anaan ɔ'a lɪ abie ejɔlɛ diɛ anun cenjin.

¹⁶ Nan sɛ emɔ anun bie lɛ nwun amannɛ Kilisi dunman nun an, n'ɔ man yɪ nwɔn nyian kun yɪ. Nan ɔ lá Nyanmian asɪ kɛ ɔ tɪ Kilisi sɔanlan.

¹⁷ Afɪ mân'n ndɛɛ ebua nɔn a lɪ mɔa a bɔ yɪ bɔ Nyanmian menian'n-mɔ ɛlɔ. Yɛ mɔ yɛ tɪ yɪ menian'n, sɛ ndɛɛ ebua'n bɔ yɪ bɔ yɛ ɛlɔ a, anun bé mɔ bɛ nne man Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n bɛ nni man'n, bé ayuelɛ'n, ɔ 'yue bé sɛ?

¹⁸ Afɪ Ehelɛ Ejɔlɛ'n nwan:

Bɛ mɔ bɛ tɪ fɔn'n,

sɛ bé tɪ ele tɪ man nzɛmndɛ a,

anun bé mɔ bɛ nne man Nyanmian bɛ nni man

ɔ nɔn ati anun ɛtɛ mma'n-mɔ, bɛ 'yɔ bé nwɔn sɛ?

¹⁹ Yɪ sɔ ati, bé mɔ bɛ lɛ nwun amannɛ, m'ɔ tɪ Nyanmian akunnun like'n, bɛ fá bé nwɔn bɛ wúla Nyanmian asa nun kpa bɔkɔɔ nán bɛ yɔ nyɔlɛ kpa. Afɪ yɪ m'ɔ bɔlɪ emɔ'n, ɔ tɪ ananhɔlfɔvɛ, yɪ anɔhɔba'n m'ɔ bɔlɪ emɔ'n, ɔ 'di sɔ.

5

Asɔnɔn mgbain'n-mɔ

¹ Kikaala diɛ, ɛ 'nwun ejɔlɛ kaan mɔ mɔn fa mɔn tɔ asɔnɔn mgbain'n-mɔ mɔ bɛ wɔ emɔ afian ɛlɔ nɔn anyunnun'n. Mɪn muonun n dɪ asɔnɔn kpain'n bie kɛ bé. Mɪn di Kilisi amannɔnhunnun'n mɔ ɔ'a nwun yɪ nɔn anwɔn adanzɛ, ɛsɛ meɛ mɔ ɔ 'ba a'n, mɪn 'tanlan yɪ anunminnyanmɔn nɔn anun bie. Yɪ sɔ ati, mɪn 'sɛlɛ emɔ mɔn bɔtɔ bé kɛ:

² Nyanmian menian'n-mɔ mɔ ɔ'a fa bé ɔ'a wula emɔ asa nun'n, bɛ tɪ kɛ mmɔa kpule, emɔ nían bé sɔ kpa. Nán bɛ nían bé sɔ kɛ junman mɔ bɛ lɛ fa bɛ tinndin emɔ kɛ bɛ lɪ ɔ, nan emɔ yɪ bé kunnun bɛ nían bé sɔ kpa bɔkɔɔ kɛ Nyanmian kulo'n. Nán bɛ yɔ yɪ kɛ bɛ lɛ nían bé sɔ bɛ kpɔnnɛ nun esika. Nan emɔ sí bé hue bɛ nían bé sɔ.

³ Menian mɔ Nyanmian a fa bé a wula emɔ asa nun'n, nán bɛ sisi bé, nan emɔ mɔ bɛ tɪ mmɔa ɛnianfɔvɛ'n, emɔ bó bala kpa maan bɛ nían sɔ bɛ bó bie.

⁴ Yɪ diɛ cian mɔ Kilisi m'ɔ tɪ Bua ɛnianfɔvɛ Kpain'n kɔ a'n, anun emɔ nyan anunminnyanmɔn abotile'n m'ɔ nzɛɔɔ man lé'n.

Asɔnɔn mma'n-mɔ

⁵ Ɛmɔ mgbafele'n-mɔ kɔsɔ, Ɛmɔ bébéle bé nwɔn asɔ be mán mgbain'n-mɔ. Afi mɔn kan mɔn kele Ɛmɔ kwalaa ke be bébéle bé nwɔn asɔ be mán bé nwɔn. Ɔ sanlɔn ke b'a hele wɔ Ɛhele Ejɔle nɔn anun ke:

Atubenwɔn mma'n-mɔ,

Nyanmian Kpili nɔn bé le yí.

Nan bé mɔ be bébéle bé nwɔn asɔ'n,

Nyanmian nwun bé nwɔn anwunnvoe.

⁶ Yí sɔ ati, mɔn kan mɔn kele Ɛmɔ ke Ɛmɔ bébéle bé nwɔn asɔ be mán tunminfoe Nyanmian Kpili, nán ɔ'a man Ɛmɔ sɔ mele kasian nɔn anun.

⁷ Ɛmɔ fá bé nzusue'n kwalaa be wúla yí sa nɔn, ɔ sanlɔn ke ɔ nian Ɛmɔ lika.

⁸ Ɛmɔ sésie bé nwɔn, be sísá bé nwɔn, ɔ sanlɔn ke Ɛmɔ kpɔfoe Abɔnsanmɔn le bɔ Ɛmɔ anwɔn mgbɔlɔka ke tetianfoe mɔ yí nyɔn a bɔlɔ ɔ le tetian ɔ kpɔnde naan mɔ ɔ 'cɪ yí di ɔ.

⁹ Ɛmɔ tíla bé dedi nɔn anun kpa be jínlan bé ja nɔn kpunndiin wɔ yí nyunnun. Afi asɔnɔn mma'n-mɔ mɔ be wɔ mán'n lika kwalaaɔn'n, ke be nwun yale nɔn anun.

¹⁰ Kíkàala Ɛmɔ le nwun yale kaan, yí nzin, Nyanmian Kpili m'ɔ sɪ anwunnvoe sɔnman'n, mɔ ɔ'a fele Ɛmɔ ke Ɛmɔ nɔn Kilisi be yó kɔn be tánlan yí anunminnyanmɔn'n m'ɔ le man ayuelie nɔn anun'n, yí muonun, ɔ 'sesie Ɛmɔ kpa. Ɔ 'man Ɛmɔ tin. Ɔ 'man Ɛmɔ anwɔnsele. Ɔ 'man Ɛmɔ jínlan bé ja nɔn kpunndiin.

¹¹ Tunmin'n tɪ yí dɪe cɪan daa! Amin.

Ngalie nɔn ahɔn ebisa

¹² Anianman *Silivɔn yê ɔ'a bɔka mɔn maan m'an hele kalata sin kaan eɪɪ m'an nwan Ɛmɔ ɔ. Ɔ tɪ anianman m'ɔ nanndɪ ananhɔle atɔn nɔn asɔ ɔ. Mɔn fa kalata sɔ'n mɔn wowula Ɛmɔ anwɔnsele ese mɔn kele Ɛmɔ ke Nyanmian a nwun yé nwɔn anwunnvoe sakpa. Yí tɪ, Ɛmɔ jínlan bé ja nɔn kpunndiin.

¹³ Asɔnɔn mma'n-mɔ mɔ be wɔ *Babilɔnɔn mɔ Nyanmian a fele bé yí nwɔn ke ɔ'a fele Ɛmɔ'n, bé nwan be 'bisa Ɛmɔ ahɔn. Maakɪ mɔ asɔnɔn nɔn anun ɔ tɪ mɔn wa'n, yí kɔsɔ yí nwan ɔ 'bisa Ɛmɔ ahɔn.

¹⁴ Ɛmɔ bísá bé nwɔn ahɔn be tɔ́ bé nwɔn nɔn.

Bé kwalaa mɔ b'a fa bé nwɔn b'a man Kilisi'n, Nyanmian cɪcɪ bé lɔa.

PIELI KALATA'N M'Ō TŌ SŪ NNYUAN'N

M'ō wō nun'n

Pieli helesi kalata ehi nwanlin bé kwalaa mō b'a fa bé nwōn b'a man Zozi Kilisi'n. Anun ō le kan kele bé ke ō sɪ ke ō ngō hye man, ō 'ba wu. Ehika ati, ō kulo ke ō kaci bé ninng'e-n-mō m'ō heheleli'n. Alimua kalata'n mō Pielī helesi nun anun, ō le kan kele asōnin mma'n-mō ke se mām'n le kele bé ahulwua a, be tīla bé dedi nun anun kpolo. Kalata'n m'ō tō sū nnyuan ehi anun, ō le kan kele bé ke se ato ngehelefue-mō fite asōnin nun anun nán be le kekele ato ninng'e be seci yí a, be sō ananhōle ejole'n mō be tili nun anun kpa.

Kalata nun ati 1.1-15, Pielī le kan like ati m'ō man ō le kele yí kalata'n: ō 'kaci asōnin mma'n-mō maan bé ti tanlan wawe nun ejole'n mō be hanlin helesi bé nun asu. Alimua ekacie die'n (1.16-21) tō de Zozi Kilisi anwōn Ejolekpa'n. Ejolekpa sō'n, yí Pielī muonun nūn mmōfue'n-mō di yí nwōn adanzie ke ō ti ananhōle. Nyanmian mgbōmanfue'n-mō mō Wawe Nwanzan-nwanzan'n hyōnlīn bé maan be helesi Ehele Ejole Nwanzan-nwanzan'n kōsɔ di yí nwōn adanzie. Kalata nun ati nnyuan nun anun, Pielī le bō ato ngehelefue'n-mō nyōle'n-mō be fa be seci asōnin'n tetele nun. Ekannzue mō Zudi kannzoli ato ngehelefue'n-mō yí kalata nun anun'n, yí kunmgbā nun ala bōbō yē ye nwun yí Pielī kōsɔ kalata nun anun ō. Kalata nun ati nsan nun anun, Pielī le bua bé mō bé nwan yē Mīn Zozi ngō sa ngō a man ō ngō bua man mām'n ndee'n. Ō le kaci bé ke se Kilisi a hye nán ō wali man an, anun be nwún yí ke Nyanmian a si abotale. Ō sanlin ke Nyanmian ngulo man ke swanlan fīi minlin, nan ō kulo ke bé kwalaa be kaci bé asitanlan'n be fi bé ete nun anun be jasɔ (3.9). Kalata nun agualie nun, Pielī kulo ke asōnin mma'n-mō mian bé bō be tanlan anwōntie nun nán Nyanmian a nnyan man bé nwōn ejole ete ō'a ngan man mele mō Kilisi 'sa ba'n (3.11-18).

Ahū ebisa

¹ Mīn, Simōn Pielī, mō n di Zozi Kilisi akwa ese n di yí bōfue'n yē mun kele kalata ehi ō. Mun kele mun nwan emō kwalaa mō emō le dedi kunmgbā'n mō ye le yí mō yí nwōn cian'n. Zozi Kilisi m'ō ti yē Nyanmian m'ō ti yē Ngwandefue nun adawulman, y'a nyan dedi sō'n ō sanlin ke ō ti sese.

² Mīn 'bisa emō ahūn. Nyanmian nūn yē Mīn Zozi, be nwún emō anwōn anwunnvōe, ese bé man emō alva cici bé nwōn kpa. Be mán emō sí bé kpa.

³ Zozi Kilisi mō Nyanmian tunmin'n wō yí nun'n, ō'a fa yí kwalaa m'ō cian'n ō'a man yē maan ye bu amanmuo m'ō sō Nyanmian anyin. Ō'a man y'a sɪ Nyanmian m'ō feleli yē ke ye yó kpa ke yí muonun ese ye wólō yí anunminnyanmōn nun anun'n.

⁴ Yí ti, ninng'e mgbakpa'n-mō m'ō falī bōli yē anōhōba'n, ō'a man yē sa a han bé. Ninng'e sō'n-mō dunman nun, emō kwalā be nwanndi mām ehi anun anyinbulo ninng'e ete'n m'ō man ewue'n nán emō nūn Nyanmian be yō kōn.

⁵ Ehika ati, emō bō mōndinlin be bō bala kpa be tó bé dedi nun asu. Emō nwún ngele be tó bé abalabō kpa nun asu.

⁶ Ese emō bō mōndinlin be sō bé nwōn be tó ngele nun asu. Emō sí abotale be tó bé nwōn esō nun asu. Emō fá bé nwōn be bō Nyanmian.

⁷ Emō anwōn ebō mō b'a fa b'a bō Nyanmian'n, emō hūlo anianman'n-mō be bōka sɔ. Emō hūlo menian'n-mō kwalāatin be tó anianman'n-mō ehulo nun asu.

⁸ Ninnge m'ɔ di ke ɛmɔ nyan yí bé asitanlan nún anun nún anún. Sɛ ɛmɔ nyan yí dɔwɔn an, ɔ 'man ɛmɔ di junman'n kanlanman kpa ɛsɛ bɛ 'sɪ yé Mún Zozi Kilisi bɛ kɔ bɛ nyunnun.

⁹ Nan sɔanlan mɔ ninnge sɔ'n-mɔ nnɔn man yí nun'n, anún ɔ tɪ ke anyinsinlinwafɛ anaan ɔ tɪ ke sɔanlan m'ɔ nnwun man mɔa. ɔ tɪ sɔanlan mɔ yí lɔa a fi kɛ yí ɛtɛ'n m'ɔ yɔlɪ yí daba'n, Nyanmian a fa a hye yí.

¹⁰ Yí sɔ ati, ɛfɛlɛ'n mɔ Nyanmian a fɛlɛ ɛmɔ ɛsɛ ɔ'a fa ɛmɔ'n, ɛmɔ bó mɔndɔnlɔn bɛ jínlan nún cɪnnjin kpa. ɔ sanlɔn kɛ sɛ ɛmɔ yɔ yí sɔ a, ɛmɔ ngɔ tɔ man ɛtɛ nún lɛ.

¹¹ Eɛlɛ nún anun yé Nyanmian 'tike yé Mún Zozi Kilisi m'ɔ tɪ yé Ngɔandɛfɔɛ'n Belemgbin Mán'n m'ɔ mgbɛ man nún lɛ nún anɔan'n maan ɛmɔ wɔlɔ nún ɔ.

¹² Ehika ati, cɪan biala mún 'kacɪ ɛmɔ ninnge sɔ'n-mɔ kɛmɔ afi ɛmɔ sɪ bɛ daba'n maan ananhɔlɛ ɛjɔlɛ'n mɔ ɛmɔ tɪlɪ'n fɔtɔ ɛmɔ kpa.

¹³ Kɛmɔ n dɛ tɪ asɪ'n, mún dɛ mún di kɛ ɔ tɪ kpa kɛ n gáɔ ɛmɔ ninnge sɔ'n-mɔ nán ɛmɔ alɔa a nvi man bɛ nwɔn.

¹⁴ Afɪ mún sɪ kɛ ɔ ngɔ hye man, m 'ba wu kɛ yé Mún Zozi Kilisi hanlɔn heɛlɪ mún'n.

¹⁵ Nan kɛmɔ n wuli man'n, mún 'bɔ mɔndɔnlɔn mún kɛlɛ kalata sɔ'n-mɔ mún sɛ ɛmɔ. Yí diɛ sɛ mún wu a, anún ɛmɔ alɔa nvi man ɛjɔlɛ sɔ'n-mɔ.

Zozi Kilisi anunminnyanmɔn'n

¹⁶ Ehɪ, yé Mún Zozi Kilisi tunmin m'ɔ lɛ yí ɔ nún yí ɛwale nún anwɔn ɛjɔlɛ yé yɛ hanlɔn yɛ heɛlɪ ɛmɔ ɔ. Nán ɛjɔlɛ mɔ menian'n-mɔ bɔ bɛ tɪ anun bɛ kan'n yé yɛ hanlɔn ɔ. Nan yɛ nwunlɔn yí anunminnyanmɔn kpilɪ'n yé nyunsɔ.

¹⁷ Meɛ mɔ Nyanmian m'ɔ tɪ Siɛ'n 'man yí asasɔɛ ɔ wula yí anunminnyanmɔn'n, anún yɛ wɔ ɛɛlɛ. Yí anunminnyanmɔn kpilɪ nún anún, Nyanmian kɔ man bɛ kɔ tɪ yí nun'n. Yí nwan: "Mín ehulo Baa y'ɔ lɛ sɔanlan ehɪ. M'an fa mún lɔa'n kwalaa m'an wula yí nún."

¹⁸ Meɛ mɔ anún yɛ nún yí wɔ bɔka nwannzan-nwannzan nún asɔ ɛlɔ'n, yé bɔbɔ muonun yɛ tɪlɪ anɛ sɔ'n m'ɔ fi nyanmiansɔ'n.

¹⁹ Yí sɔ ati, yɛ dɛ ɛjɔlɛ'n mɔ Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ hanlɔn'n yɛ di kpa. ɔ fata kɛ ɛmɔ yɔ anzɔɛ bɛ tiɛ ɛjɔlɛ sɔ'n kpa. ɔ sanlɔn kɛ ɛjɔlɛ sɔ'n-mɔ tɪ kɛ kanlannɛ m'ɔ lɛ ta awosin nún ɔ. ɔ 'ta dedɛ alɪbahɪan nzalama'n fite nán alɛ nún a hun. Zozi Kilisi m'ɔ tɪ kɛ alɪbahɪan nzalama sɔ'n 'ta ɛmɔ ahɔnlɔn'n-mɔ anún.

²⁰ Yí bɛ-yue-asɛ, ɛmɔ nwún yí kɛ, ɛjɔlɛ'n mɔ Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ hanlɔn, m'ɔ wɔ Ehɛlɛ Ejɔlɛ nún anún'n, nán bɛ ngɔnmún bɛ tɪ anún yɛ bɛ bɔlɪ bɛ hanlɔn ɔ.

²¹ ɔ sanlɔn kɛ ɛjɔlɛ mɔ Nyanmian kɔ fitɪ nún ɔ kɔ heɛlɛ'n, ɔ tɪ man likɛ mɔ sɔanlan muonun kwalaa kɛ ɔ bɔ yí tɪ anún ɔ kan ɔ. Nan Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n m'ɔ wɔ mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ anún'n y'ɔ man bɛ jujɔlɪ Nyanmian anɔan ɔ.

2

Ato ngeheɛfɔɛ'n-mɔ

¹ Ehɪ, daba anún ato mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ wɔ Nyanmian menian'n-mɔ anún. Ato ngeheɛfɔɛ'n-mɔ kɔsɔ 'ba fite fite ɛmɔ afian. Bɛ 'ba hehele ato ninnge nviálɛ nún bɛ sɛɔɔ asɔnɔn'n. Menian sɔ'n-mɔ mɔ yé Mún a lɛ bɛ tɪ fi bɛ ɛtɛ nún anún'n, b'a kacɪ bɛ nzin b'a sɪ yí. Bɛ nyɔlɛ sɔ'n 'ba man bɛ wu nvu nún.

² Menian dɔwɔn 'ba fa bɛ atún ɛtɛ nún asɔ yé bɛ nyɔlɛ ɛtɛ'n dunman nún, menian'n-mɔ 'ba han Nyanmian ananhɔlɛ atún nún anwɔn ɛjɔlɛ ɛtɛ.

³ Esika anyinbulu'n dunman nun, ato ngehelefue so'n-mo 'ba bo emo apoo be didi emo anwon. Nan Nyanmian m'o bua ndee nun a fa be nwon ajonlin dada anwonmun. O ngo hye man fii o 'ba bo be busu.

⁴ Afi nyanmiansu mmofue'n-mo mo be yoli ete'n, Nyanmian Kpili a nva man be nwon sa a nje man be. Nan o'a hyi be o'a gua bonza kpili nun anun, lika m'o ti awosin'n. Be wo ebele dede o 'bua be ndee.

⁵ Nyanmian a nyaci man daba daba menian'n-mo anwon sa o'a nje man be. O manlin esue kpili toli dede o nwanlin menian ati anun ete'n-mo mo anun be wo man so nun anun'n. Bian'n mo be fele yi Nowe mo anun o tu menian'n-mo wo ke be bo bala kpa'n, o non menian nsu ala ye Nyanmian Kpili leli be ngwan o.

⁶ Nyanmian Kpili bali Sodomon non Gomoo kulo'n-mo abusu. O toli be nun sin dede be toli nzuan. O'a yo be so maan be nwun yi ke menian mo be nyin nzo man yi'n, ke be ayuelie'n yue yi nun anin.

⁷ Mele so'n, Lotu m'o ti swanlan kpa, m'o di menian'n-mo ete'n mo be yo nun anwon yale'n, Nyanmian Kpili leli yi ngwan.

⁸ Anin sese fue so'n ti etefue'n-mo afian. Et efue so'n-mo nyolie'n mo be yo yi cian daa m'o ti ete o nwun yi'n, o man o di yale.

⁹ Ehika ati, ye Min si atin mo o 'bu su o de be mo b'a fa be nwon b'a bo yi'n fi emian nun anun. Nan etefue'n-mo die, mo Nyanmian a fa a sie be'n y'o le ndee ebua'n mo o 'bua be ndee ebua cian nun anun'n.

¹⁰ Menian mo be mmu man Nyanmian Kpili tunmin'n like fii mo ninng e te mo anwonnaan'n kulo'n ye cian daa be yo'n, be ye Nyanmian 'tua be kale nun o.

Ato ngehelefue so'n-mo mo n ganlin be ejole'n, be nzulo man swanlan fii, ese be tu be nwon. Be nyin nzo man nyanmiansu mmofue'n-mo mo be le anunminnyanmun'n, nan be kan be nwon ejole ete.

¹¹ Kusu nyanmiansu mmofue'n-mo muonun mo be le anwonsele kpa o non tunmin be tala ato ngehelefue so'n-mo'n, be ngan man ejole ete be ndia man be wo Nyanmian anyunnun.

¹² Nan menian so'n-mo nzi man ngele fii. Be yo be ninng e'n-mo ke ebolo naan. Mo be ti'n ko se be'n ye be yo o. Be ehie non be ehuan ati ye be bali be o. Menian so'n-mo kan like mo be nzi man yi nun anwon ejole ete. Be 'wu sakpa ke ebolo naan'n-mo wu yi'n.

¹³ Yale'n mo be kele menian'n-mo'n, Nyanmian Kpili 'ba hele be bie. Eyua su kpa ye be yo be ninng e te'n-mo o. Se emo le di enyunnian nan be ba emo afian an, be abalabo ete'n gua emo anyunnun asi. Ese be di apoo'n mo be bo emo nun anwon fe.

¹⁴ Balasua ejole ye o wo be ajonlin nun o. Cian daa be yo ete'n be ko be nyunnun. Be laka menian'n-mo mo Nyanmian Anwan Ejole'n tili man be'n maan be gua kunman nun. Esika anyinbulu y'o la be nwon o. Menian so'n-mo a fa munnzue.

¹⁵ Be fi ananhale atin nun asu b'a jasu. B'a minlin b'a fa Bozoo awa Balamon m'o kulo esika nun atin die nun asu. Balamon so'n, esika nun anyinbulu dunman nun, o yoli nyolie ete.

¹⁶ Nan cian kon Nyanmian tuli yi nyunnun wo yi anzosele nun anwon. Afi afunlunmun'n mo anun o ti so'n, o ti naan m'o njujo man. Afunlunmun'n ko jujo ke kulo swanlan jujo'n o ko tua kpomanfue so nun atin wo yi nyolie ete nun anwon.

¹⁷ Menian so'n-mo ti ke asue mo o'a sisan o. Be ti ke esue mo o'a munlan mo anwonman'n non yi a ho o. Nyanmian Kpili a sesie be lika awosin bibaa kpa nun anun.

¹⁸ Be kolo bé nwan nun mgban. Be sua bé mō kikaala be fi etefue'n-mō asa nun b'a foti'n ngaa be man be nian bé nyōlie ete'n-mō asu maan be gua kunman nun biekun.

¹⁹ Be kan be kele bé ke be 'ba nyan fanwōndi, nan kusu anin bé muonun be ti ete'n m'ō fa be kō ewue nun'n nganga. Ɔ sanlin ke like m'ō sie soanlan'n man soanlan so'n kaci yí kanga.

²⁰ Afí menian mō be kō sɪ yé Mɪn yé Defue Zozi Kilisi, mō be kō ti bé nwōn fi m̄an nūn anūn ninngɛ n̄vui n̄vui'n-mō anwōn'n, sɛ be sa bé n̄zin ninngɛ so'n-mō anwōn biekun an, be etolo mō be kō tolo'n, anin daba di'e'n ti kpa.

²¹ Ɔ ti kpa man menian so'n-mō ke ahan b'a nwun man Nyanmian atun'n, ɔ tala ke be kō nwun yí n̄án b'a ju yí mala nwannzan-nwannzan'n m'ō kō hele bé'n b'a t̄u'n.

²² Mō ɔ'a t̄u bé'n, ɔ kele ke anyinndala'n mō menian'n-mō bu'n ti ananh̄ole. Bé nwan: “C̄ua nūn a sa yí n̄zin ɔ'a li like'n m'ō kpuli'n,” eɛ “Kpolike'n mō b'a bia yí'n, ɔ'a sa ɔ'a kunndo yí nwōn as̄a nūn anūn biekun.”

3

Yé M̄in ewale'n

¹ Ehulo mma, ɛ 'nwun kalata'n m'ō tian yí nnyuan'n mō m̄un kele m̄un bele em̄o'n. Kalata nnyuan so'n kwalaa anūn, m̄un kaci em̄o ninngɛ mō em̄o sɪ yí daba'n m̄un man em̄o ati tanlan s̄u kpa.

² M̄un kulo ke em̄o ati kaci ej̄ole'n mō Nyanmian mgb̄oanmf̄ue k̄onl̄on-nḡonl̄on'n-mō hanl̄in yí daba'n. Eɛ m̄un kulo ke em̄o ati kaci yé M̄in yé Defue'n mala'n mō em̄o mm̄ofue'n-mō s̄inl̄in em̄o el̄o be hehelel̄i em̄o'n.

³ M̄in ej̄ole'n m'ō li m̄ua'n y'ɔ le ke, em̄o nw̄in yí ke mele kasian nūn anūn, menian mm̄ie-mō 'ba fite fite. Menian so'n-mō 'ba y'ɔ nyōlie ete'n mō bé muonun bé kunnun kulo'n. Be 'ba ḡul̄u em̄o anwōn

⁴ Be kan ke: “Asu Zozi a mm̄o man an̄oh̄uba ke ɔ 'ba ɔ? Nan ɔ w̄o nin? Ɔ sanlin ke, ke yé nan-mō wuli dada anḡonm̄in dede m'ō ju ene'n, ninngɛ'n kwalaa mō Nyanmian b̄oli'n, fíi kacili man!”

⁵ Menian so'n-mō, be man bé lua fi bé nwōn ke daba daba, Nyanmian Kpili le yí N̄wan Ej̄ole'n y'ɔ b̄oli anwunno n̄on as̄i ɔ. Ɔ man as̄ie'n fi nzue nūn fiteli, nan ɔ'a ti as̄ie'n fi nzue nūn anwōn.

⁶ Eɛ Nyanmian kpili le nzue y'ɔ fal̄i s̄ec̄il̄i daba m̄an nūn ɔ. M̄an'n kwalaa n̄wanl̄in.

⁷ Nan anwunno n̄on as̄ie'n mō be w̄o ewa ene'n, Nyanmian An̄wan Ej̄ole k̄onmḡba s̄o nūn a fa bé a sie dede ɔ 'ju cian mō ɔ 't̄u bé nūn s̄in. Ɔ'a fa bé ɔ'a sie dede ɔ 'ju cian mō ɔ 'bua m̄an'n nd̄eɛ ɔ kun etefue'n-mō.

⁸ Ehulo mma, ej̄ole k̄on ehi, n̄án be man bé lua fi. Ej̄ole so'n y'ɔ le ke yé M̄in anyunnun, cian k̄on ti ke af̄ue akp̄u, ȳe “af̄ue akp̄u ti yí nyunnun cian k̄on.”

⁹ Menian'n mm̄ie-mō j̄onl̄in ke like'n mō yé M̄in nwan ɔ 'y'ɔ'n, ɔ'a hye yí nwōn s̄onman. N̄án yí s̄o ɔ, n̄án ɔ'a si ab̄utale em̄o dunman nūn. Ɔ sanlin ke ɔ ngulo man ke em̄o nunhan bie fíi minlin, nan ɔ kulo ke bé kwalaa be fi bé ete nūn anūn be jas̄u.

¹⁰ Nan kusu yé M̄in ewale cian'n, ɔ 'fu yé nūn ke awof̄ue. Cian so'n, nyanmian'n 'ba han nūn, ɔ 'man menian'n-mō anwōn w̄os̄u bé n̄án yí b̄os̄u a nunnun. S̄in 'ba jue yala anwunno el̄o ninngɛ'n-mō. As̄ie'n n̄on s̄u ninngɛ'n kwalaa ab̄os̄u 'ba b̄o.

¹¹ S̄e ninngɛ'n-mō kwalaa ayuel̄ie'n ti s̄ua a, anūn em̄o n̄ían bé nwōn kpa w̄o bé abalab̄o nūn anūn. Ɔ di ke em̄o enannd̄ie'n y'ɔ nwannzan-nwannzan m'ō kele ke em̄o a fa bé nwōn b'a b̄o Nyanmian.

¹² Emɔ tánlan be nwónnde Nyanmian Kpili ewale cian'n, nán emɔ bó mɔndɔnlɔn be yó like mɔ be yɔ a, cian sɔ'n kɔ ju nde'n. Cian sɔ'n, sɛn'n 'yala anwunno elɔ ninng'e'n-mɔ ɔ bɔ bɛ bɔsɔ bɔkɔɔ!

¹³ Nan yé die, ye le nwónnde anwunno fɔfɔle'n, nɔn asie fɔfɔle'n m'ɔ tɪ sɛsɛfɔe'n-mɔ lika mɔ Nyanmian Kpili a fa a bɔ yé anɔhɔba'n.

¹⁴ Ehi ati, ehulo mma, kemɔ emɔ le nwónnde yé Mɔn ewale'n, emɔ bó mɔndɔnlɔn be bó bala kpa. Yí die, cian m'ɔ kɔ a'n, be nnyan man emɔ anwɔn ejɔle ete fíi be ngan man wɔ yí nyunnun, nán emɔ a tanlan wɔ alɔacɔcie nun.

¹⁵ Emɔ nwún yí ke abɔtale'n mɔ yé Mɔn le si'n, menian'n-mɔ nguan ele tɪ ɔ. Ejɔle sɔ'n yé Pɔlɔ m'ɔ tɪ yé nianman kpa'n le ngele'n mɔ Nyanmian manlɔn yí'n ɔ heleli beleli emɔ nun ɔ.

¹⁶ Yí kalata'n-mɔ kɔalaa m'ɔ kɔ hele nun anun, ɔ kan ejɔle sɔ'n. Yí kalata'n-mɔ anun, ejɔle kpɔle kpɔle mmie-mɔ wɔ nun, bɛ bu etie yɔ si kpa. Menian mɔ be nzɪ man like fíi mɔ bɛ dedi'n nza man bɛ'n, be kaci kaci ejɔle sɔ'n-mɔ. Nyanmian Anɔan Ejɔle bu nga'n, ke be kaci kaci yí hɔ. Bé muonun be le yɔ bɛ nwɔn.

¹⁷ Nan emɔ die, ehulo mma, b'a kaci emɔ. Emɔ nían bɛ nwɔn kpa, nán bɛ mɔ be kpɔ Nyanmian nɔn a nnaka man emɔ maan emɔ a minlin man bɛ jinlanbele kpa'n.

¹⁸ Nan emɔ bó mɔndɔnlɔn be tánlan yé Mɔn Zozi m'ɔ tɪ yé Ngɔandefɔe nɔn anwunnɔe enwuan'n nɔn yí esie nɔn anun be hɔ bɛ nyunnun. Anunmin-nyanmɔn hán yí ene, ɔ nɔn mele daa! Amin.

ZUAN KALATA'N M'Ō LI MUA'N

M'Ō wə nun'n

Ƙe menian'n-mə le kpɪn keke'n, Zozi bɔfue Zvan hɔli tanlanlɪn kulo kpili'n mə be fele yɪ Efɛzɪ nɪn asɔ. Ɛbele asɔnɪn'n-mə, Zozi bɔfue Pɔlɔ yɛ ɔ bɔli bɛ bu ɔ. Mɛle mə Zvan walɪ juli ɛbele'n, ɔ kacili asɔnɪn sɔ'n-mə asɔ kpain. Ɛhɪka ati yɛ ɔ fele asɔnɪn'n-mə anun menian'n-mə yɪ mma nɪn ɔ.

Zvan heleli kalata nsan mə ye le yɪ yɛ sa nɪn ɛwa'n. Alimɔa kalata die'n, ɔ'a ngele ɔ ngɔ man asɔnɪn kɔn anaaɪn sɔanlan kɔn. Nan kalata nɪn an, anɪn ɔ di ke asɔnɪn'n-mə kɔalaatin kɪnnga. Kalata nɪn anun, ɛjɔle tile nnyuan wə nɪn. Ɛjɔle tile kɔn le sele bɛ ke be nánndɪ ananhɔle atɪn nɪn asɔ. Ɛjɔle sɔ'n, yɪ bu y'ɔ le ke be le yɛ Mɪn Zozi be li bɛ ahɔnlɪn nɪn anun kpa, ɛse be húlɔ bɛ nwɔn. Ɛjɔle tile kɔn kɔsɔ le kannzɔ bɛ ke be nían bɛ nwɔn wə bɛ mə be kekele ato nɪnngɛ'n-mə anwɔn (2.18-29, 4.1-6).

Sɔanlan'n mə yɪ nɔan ɛjɔle'n man ngɔan'n

y'ɔ le Nyanmian Awa Zozi Kilisi

¹ Anianman-mə, ye le keke ɛmɔ ye bɔ sɔanlan'n mə yɪ nɔan ɛjɔle'n man ngɔan nɪn anwɔn ɛjɔle ye keke ɛmɔ. Nɪnngɛ'n-mə kɔalaa abɔbɔ nɪn anun'n, anɪn sɔanlan sɔ'n wə ɛbele. Yɛ die, y'a tɪ yɪ nɔan anun ɛjɔle, y'a nwun yɪ yɛ nyɪnsɔ, yɛ nyɪn a ha yɪ nwɔn y'a fa yɛ sa y'a han yɪ.

² Mɛle m'Ō yɪli yɪ nwɔn'n, ye nwunlɪn yɪ. Ɛhɪka ati, ye di yɪ nwɔn adanzɪe ye le kan yɪ nwɔn ɛjɔle ye keke ɛmɔ. Yɪ yɛ ɔ man yɛ ngɔan m'Ō le man ayuelɛ nɪn ɔ. Anɪn ɔ wə yɛ Sɪ Nyanmian anwɔn ɛlɔ yɛ ɔ'a a yɪ yɪ nwɔn ɔ'a hele ye ɔ.

³ Anianman-mə, sɔanlan sɔ'n, ɔ tɪ Nyanmian Awa. Mə y'a nwun yɪ yɛ nyɪnsɔ nɔn ɛjɔle mə y'a tɪ'n, ye le bɔ nɪn amannɛ ye keke ɛmɔ kɔsɔ nán ɛmɔ nɔn yɛ, ye kan ye bɔ nɪn ye yɔ kɔn. Afi yɛ die, ye nɔn yɛ Sɪ Nyanmian nɔn yɪ Wa Zozi Kilisi y'a han y'a bɔ nɪn y'a yɔ kɔn.

⁴ Ɛhɪka ati yɛ ye le keke kalata ɛhɪ ye bele ɛmɔ nán yɛ fe elie nɪn a la yɪ nyɪn kpa bɔkɔɔ.

Nyanmian tɪ kanlannɛ

⁵ Anianman-mə, ɛ 'nwun ɛjɔle'n mə Zozi Kilisi hanlɪn heleli yɛ mə ye le bɔ nɪn amannɛ ye keke ɛmɔ'n. Ɛjɔle sɔ'n, y'ɔ le ke Nyanmian tɪ kanlannɛ, awosɪn fɪi nɔn man yɪ nɪn.

⁶ Yɪ tɪ, se ye kan ke ye nɔn yɪ y'a han y'a bɔ nɪn y'a yɔ kɔn nán se ye te ye awosɪn nɪn anun nyɔlie'n-mə a, anɪn ye le laka laka ye muonun yɛ nwɔn yɛ ɛjɔle'n nɔn yɛ nyɔlie'n-mə anun.

⁷ Nan se ye tɪ kanlannɛ'n yueɪn nɪn anun ke Nyanmian muonun tɪ yɪ nɪn an, anɪn ye nɔn ɛmɔ, y'a han y'a bɔ nɪn. Anɪn yɪ Wa Zozi moja'n tɪ yɛ nwɔn wə ɛte biala anun.

⁸ Se ye kan ke ye nyɔ man ɛte a, anɪn ye le laka laka yɛ muonun yɛ nwɔn, ananhɔle fɪi nɔn man yɪ nɪn.

⁹ Nan se ye kan yɛ ɛte'n-mə ye keke Nyanmian an, ɔ 'fa yɛ nwɔn sa ɔ ce yɛ, ɛse ɔ 'tɪ yɛ nwɔn wə ɛte biala anun. Ye kɔala ye de yɪ ye tɔ nɪn. Ɔ sanlɪn ke Nyanmian tɪ seɛfue.

¹⁰ Se ye kan ke ye yɔli man ɛte a, anɪn ye le keke ke Nyanmian tɪ atofue. Anɪn y'a nva man yɪ Nɔan Ɛjɔle'n y'a nzie man.

2

Zozi Kilisi di yé ti ejole

¹ Mín mma-mo, ke ɔ kɔ yɔ nán emɔ a nyɔ man ete'n, yí ti yê mun kele kalata ehi mun bele emɔ ɔ. Nan se sɔanlan bie yɔ ete bɔbɔ a, ye le dimanfue kɔn wɔ yé Si Nyanmian anwɔn ebele m'ɔ di yé ti ejole ɔ. Dimanfue sɔ'n, y'ɔ le Zozi Kilisi m'ɔ ti sese'fue'n.

² ɔ sanlɔn ke Zozi Kilisi a fa yí nwɔn a yí yé ti tɛɛ maan Nyanmian a fa yé ete'n kwalaa a hye yé. Nán yé ete die nɔn ala yé ɔ 'fa ce yé ɔ, nan ɔ 'fa menian'n-mɔ kwalaa ete'n ɔ ce bé.

³ Se yé nyɔn sɔ Nyanmian, ye yɔ like m'ɔ kɔ hele yé ke ye yó nɔn an, anɔn ye si Nyanmian sakpa.

⁴ Sɔanlan mɔ yí nwan: “Mín die, mɔn si Nyanmian,” nán yí nyɔn nɔɔ man yí a, anɔn sɔanlan sɔ'n ti atofue, ɔ ngan man ananhɔle fíi.

⁵ Nan sɔanlan kɔsɔ mɔ yí nyɔn sɔ Nyanmian Anɔan Ejole'n, anɔn ɔ ti sɔanlan m'ɔ kulo Nyanmian sakpa. Ebele yé ye nwun yí ke y'a fa yé nwun y'a bɔ Nyanmian ɔ.

⁶ Sɔanlan m'ɔ kɔ han ke ɔ nɔn Nyanmian b'a yɔ kɔn'n, ɔ di ke ɔ nanndi atun'n mɔ Zozi Kilisi nanndi sɔ nɔn asɔ.

⁷ Mín ehulo mma, nán mala fufɔle yé mun kele mɔn bele emɔ ɔ. Nan mala daba'n mɔ be hanlɔn be heleli emɔ mele mɔ emɔ falɔ bé nwɔn be manlɔn Zozi'n. Mala daba sɔ nɔn anwɔn ejole yé mun kacɔ emɔ ɔ.

⁸ Nan kɔsɔ, ɔ ti ke mala fufɔle yé mun kele mɔn bele emɔ ɔ. Be nwun yí ananhɔle wɔ Kilisi enanndie nɔn anun, ɔ nɔn emɔ kɔsɔ enanndie nɔn anun. Ye nwun yí ke ɔ ti fufɔle, ɔ sanlɔn ke awosin nɔn a hɔ a yue, jawe nɔn a fite dada angɔnmɔn.

⁹ Sɔanlan m'ɔ kɔ han ke ɔ nanndi jawe nɔn anun nan ɔ kpɔ yí nianman an, anɔn sɔanlan sɔ'n te nanndi awosin nɔn anun.

¹⁰ Sɔanlan m'ɔ kulo yí nianman'n, anɔn sɔanlan sɔ'n nanndi jawe nɔn. ɔ nyɔ man like fíi m'ɔ kwalaa ke ɔ man sɔanlan tɔ ete nɔn anun ɔ.

¹¹ Nan sɔanlan m'ɔ kpɔ yí nianman'n, anɔn sɔanlan sɔ'n te nanndi awosin nɔn anun. ɔ nanndi awosin nɔn, ɔ nzɔ man lika m'ɔ le kɔ'n. Afɔ awosin nɔn a lu yí nyɔn nɔn asɔ tuun.

Nán be kulo eyuadi'n

¹² Mín mma-mo, mɔn kele kalata ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke Kilisi dunman nɔn ati, Nyanmian a fa emɔ ete nɔn a hye emɔ.

¹³ Mín si-mo, mɔn kele kalata ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke emɔ si sɔanlan'n m'ɔ wɔ ebele sunmɔn mɔn abubɔ nɔn anun'n. Mgbafele-mo, mɔn kele kalata ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke emɔ asa a huala Abɔnsanmɔn.

¹⁴ Mín mma-mo, mɔn kele ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke emɔ si Si'e'n. Mín si-mo, mɔn kele kalata ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke emɔ si sɔanlan'n m'ɔ wɔ ebele sunmɔn mɔn abubɔ nɔn anun'n. Emɔ mgbafele'n-mo, mɔn kele kalata ehi mun bele emɔ, ɔ sanlɔn ke emɔ anwɔn yɔ si. Nyanmian Anɔan Ejole'n wɔ emɔ anun, ese emɔ asa a huala Abɔnsanmɔn.

¹⁵ Nán be kulo eyuadi'n, nán be man bé nyɔn bulɔ nɔn ninng'e'n-mo. Sɔanlan m'ɔ kɔ hulo eyuadi ehi anun ninng'e'n-mo'n, sɔanlan sɔ'n, anɔn ɔ ngulo man Nyanmian.

¹⁶ Afɔ ninng'e'n kwalaa m'ɔ wɔ nɔn'n, ajɔnlɔn basa-basa, ɔ nɔn ninng'e'n kwalaa mɔ sɔanlan anyɔn bulɔ yí nwɔn'n, ɔ nɔn asɛ nɔn asɔ ewa anwɔndie'n mɔ be fa be tu bé nwɔn'n, ehi kwalaa fi man Si'e nɔn elɔ, nan ɔ ti eyuadi nɔn anun ninng'e.

¹⁷ Eyuadi'n nɔn nɔn anyɔnbulɔ'n 'kpɛ nɔn, nan sɔanlan m'ɔ yɔ like mɔ Nyanmian kulo'n, sɔanlan sɔ'n le nyanmiansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuele'n.

Bé mɔ bé kpɔ Zozi Kilisi'n

¹⁸ Mɪn mma-mɔ, mɪn nɪn ayuelɛ ka kaan ju. Ɛmɔ a tɪ kɛ bɛ nwan Kilisi kpɔfue'n di kɛ ɔ ba. Sian diɛ, Kilisi mgbɔfue'n-mɔ a sɔn. Ɛhɪ y'ɔ man yɛ nwun yɪ kɛ yɛ wɔ mɛle kasian nɪn anun ɔ.

¹⁹ Kilisi mgbɔfue sɔ'n-mɔ, daba anɪn bɛ wɔ yɛ eku nɪn anun bie, nan kɔsɔ bɛ nɔn yɛ tɪ man kɔn. Afi sɛ ɔ tɪ kɛ bɛ nɔn yɛ tɪ kɔn an, ahan b'a nyɪ man bɛ nwɔn. B'a yɪ bɛ nwɔn maan bɛ nwun yɪ ananhɔle kɛ nɔn yɛ menian y'ɔ le bɛ.

²⁰ Nan ɛmɔ diɛ, Kilisi a fa Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n ɔ'a man ɛmɔ, ɔ'a man ɛmɔ kwalaa a nwun ananhɔle ejɔle'n.

²¹ Sɛ mɪn keɛ ɛmɔ a, nɔn kɛ ɛmɔ nzɪ man ananhɔle ejɔle nɪn ɔ, nan kɛmɔ ɛmɔ sɪ yɪ nɪn ati ɔ. Afi, ɛmɔ sɪ kɛ ananhɔle'n nɔn ato'n bɛ nzan man.

²² Atɔfue'n y'ɔ le nwan? Atɔfue'n y'ɔ le sɔnlan'n m'ɔ kan kɛ Zozi tɪ man Kilisi'n. Sɔnlan sɔ'n kpɔ Kilisi. Ɔ nne man Sɛ'n nɔn Baa'n nni man.

²³ Afi, sɔnlan m'ɔ nne Baa'n nni man'n, anɪn sɔnlan sɔ'n, ɔ nne man Sɛ'n kɔsɔ nni man. Nan sɔnlan m'ɔ de Baa'n di'n, anɪn ɔ de Sɛ'n kɔsɔ di.

²⁴ Ɛhɪka ati, ejɔle'n mɔ abɔbɔ nɪn anun bɛ hanlɪn bɛ hehelɪ ɛmɔ'n, ɛmɔ mɔn ɔ tɔnlan ɛmɔ ati anun kpa. Sɛ ɛmɔ fa ejɔle sɔ'n sie a, anɪn ɛmɔ kɔsɔ nɔn Baa'n nɔn Sɛ'n nɪn a han a bɔ nɔn b'a yɔ kɔn.

²⁵ Ɛ 'nwun like mɔ Kilisi a fa a bɔ yɛ anɔhuba kɛ ɔ 'fa man yɛ'n: nyanmiansu ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n.

²⁶ Bé mɔ bé kulo kɛ bɛ laka ɛmɔ'n, bɛ tɪ yɛ mɪn keɛ kalata ɛhɪ mɪn beɛ ɛmɔ ɔ.

²⁷ Nan ɛmɔ diɛ, Kilisi a fa yɪ Wawɛ nɪn a man ɛmɔ. Kɛmɔ yɪ Wawɛ'n wɔ ɛmɔ anun nɪn ati, ɔ njian man kɛ sɔnlan héhele ɛmɔ ninngɛ. Ɔ sanlɪn kɛ Wawɛ'n kekele ɛmɔ ngele ninngɛ kwalaa anun. Ninngɛ'n kwalaa m'ɔ keɛle'n tɪ ananhɔle, ato nɔn man nɔn. Ɛmɔ mɔn bɛ nyɪn sɔ like mɔ Wawɛ'n keɛle ɛmɔ'n nɔn ɛmɔ nɔn Kilisi a yɔ kɔn.

²⁸ Afi sian, mɪn mma-mɔ, ɛmɔ nɔn Zozi Kilisi bɛ yɔ kɔn nɔn cɪan m'ɔ kɔ a'n, yɛ ahɔnɪn a tɔ yɛ kunnun, nɔn yɛ nyunnun a ngua man asɪ yɛ ewale nɪn anun.

²⁹ Ɛmɔ sɪ kɛ Kilisi tɪ sɛsɛfɛ, ɛhɪka ati, ɛmɔ nwún yɪ kɛ sɔnlan m'ɔ yɔ nyɔle m'ɔ tɪ kpa'n, sɔnlan sɔ'n tɪ Nyanmian awa.

3

Yɛ tɪ Nyanmian amma sakpa

¹ Anianman-mɔ, ɛmɔ nɔn ɛhulo kpili'n mɔ Nyanmian a hulo yɛ'n! Ɔ'a hulo yɛ dede ɔ'a fele yɛ yɪ mma. Sɛ ɔ fele yɛ yɪ mma a, ɔ tɪ ananhɔle, ɔ sanlɪn kɛ y'a kaci yɪ mma sakpa. Ɛmɔ nɔn, like m'ɔ man menian'n-mɔ nnwun man kɛ yɛ tɪ yɪ mma'n, y'ɔ le kɛ bɛ nzɪ man Nyanmian muonun.

² Ɛhulo mma, sian diɛ, yɛ tɪ Nyanmian amma. Nɔn kɛ cɪan bie yɛ 'ba kpɪn yɛ kaci yɪ'n, ɔ fiteli man yuein. Kɔsɔ mɔ yɛ sɪ'n y'ɔ le kɛ cɪan mɔ Kilisi'n kɔ sa kɔ a'n, yɛ kwalaa yɛ 'ba nwun yɪ yuein kɛ ɔ kpɪn tɪ yɪ'n, nɔn yɛ kaci kɛ yɪ.

³ Sɔnlan biala m'ɔ le anyɪndasɛ kɛ ɔ tɪ Nyanmian awa'n, ɔ sie yɪ nwɔn nwannzan-nwannzan kɛ Kilisi tɪ nwannzan-nwannzan'n.

⁴ Sɔnlan biala m'ɔ kɔ yɔ ɛtɛ'n, anɪn ɔ'a tɔn Nyanmian mala'n. Ɔ sanlɪn kɛ ɛtɛ ɛyɔle'n yɛ bɛ fele yɪ mala ɛtɔan nɪn ɔ.

⁵ Ɛmɔ sɪ kɛ yɛ ɛtɛ nɪn ati yɛ Zozi Kilisi walɪ ɔ. Ɔ walɪ yɛ ɛtɛ nɪn ecicie. Yɪ muonun, ɛtɛ sɪn kaan sɔa, ɔ yɔlɪ man bie lé.

⁶ Ɛhɪ ati, sɔnlan biala m'ɔ kɔ fa yɪ nwɔn ɔ kɔ bɔ Zozi Kilisi'n, ɔ yáci ɛtɛ nɪn ɛyɔle. Nan sɔnlan m'ɔ tɛ yɔ ɛtɛ'n, anɪn ɔ nwunlin man Zozi Kilisi lé ɛsɛ ɔ nzɪ man yɪ.

⁷ Mín mma-mə, nán bɛ man sɔanlan fíí laka ɛmɔ. Sɔanlan m'ɔ yɔ nyɔlɛ m'ɔ tɪ sɛsɛ'n, anɪn sɔanlan sɔ'n muonun tɪ sɛsɛfɔɛ kɛ Kilisi tɪ yí'n.

⁸ Nan sɔanlan m'ɔ yɔ ɛtɛ'n, anɪn ɔ tɪ Abɔnsanmɔn sɔanlan. ɔ sanlɪn kɛ mán'n bɔlɪ yí bɔ ala yɛ Abɔnsanmɔn yɔlɪ ɛtɛ ɔ. Eɛɪ ati, Nyanmɪan Awa'n walɪ kɛ ɔ 'ba bɔ Abɔnsanmɔn junman'n m'ɔ di nɪn abɔsɔ.

⁹ Sɔanlan biala m'ɔ tɪ Nyanmɪan awa'n, ɔ yáci ɛtɛ nɪn ɛyɔlɛ. ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan tunmin'n m'ɔ man ngɔan'n wɔ yí nɪn. ɔ le man atin kɛ ɔ yɔ ɛtɛ ɔ, ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan tɪ yí Si.

¹⁰ E 'nwun like m'ɔ man bɛ nwun Nyanmɪan amma'n-mɔ nɔn Abɔnsanmɔn diɛ'n-mɔ angɔnmɪn'n: sɔanlan biala m'ɔ nyɔ man nyɔlɛ m'ɔ tɪ sɛsɛ anaaɔ ɔ ngulo man yí nianman'n, anɪn sɔanlan sɔ'n tɪ man Nyanmɪan awa.

Emɔ húlo bɛ nwɔn

¹¹ Eɛɪ, Ejɔlɛkpa nɪn abɔbɔ nɪn anɪn, ejɔlɛ mɔ ɛmɔ tɪlɪ'n y'ɔ le kɛ yɛ húlo yɛ nwɔn.

¹² Nán man yɛ yɔ kɛ Kayɪn m'ɔ tɪ Abɔnsanmɔn sɔanlan, m'ɔ hunlɪn yí nianman'n. Nzuke ati yɛ Kayɪn hunlɪn yí nianman'n? ɔ hunlɪn yí, ɔ sanlɪn kɛ Kayɪn muonun, yí nyɔlɛ'n-mɔ tɪ man kpa. Yí nianman'n nyɔlɛ diɛ'n-mɔ tɪ kpa.

¹³ Mín nianman-mɔ, sɛ mán nɪn anɪn menian'n-mɔ kpɔ ɛmɔ a, nán bɛ man ɔ sin bɛ nwɔn.

¹⁴ Yɛ sɪ kɛ yɛ fɪ ewue nɪn y'a tinngɛ y'a wɔlɔ ngɔan nɪn. Yɛ nwun yí sɔ, ɔ sanlɪn kɛ yɛ kulo yɛ nianman'n-mɔ. Sɔanlan m'ɔ ngulo man sɔanlan'n, anɪn ɔ tɛ wɔ ewue nɪn.

¹⁵ Sɔanlan biala m'ɔ ngulo man sɔanlan'n, anɪn ɔ kun sɔanlan. ɛmɔ sɪ kɛ sɔanlan m'ɔ kun sɔanlan'n, ɔ nnyan man nyanmɪansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n.

¹⁶ M'ɔ man y'a nwun ehulo'n y'ɔ le kɛ Zozi Kilisi a hulo kulo menian'n-mɔ dede ɔ'a wu bɛ dunman nɪn. ɔ sɛ kɛ yɛ kɔsɔ yɛ húlo yɛ nianman'n-mɔ dede yɛ wu bɛ dunman nɪn.

¹⁷ Sɛ sɔanlan kɔn le eyuadɪ nɪn anɪn anwɔndiɛ'n-mɔ, sɛ ɔ nwun yí kɛ yí nianman nɪn a mian nán sɛ ɔ'a nne man yí a, sɔanlan sɔa, ɔ yɔ sɛ m'ɔ kan kɛ Nyanmɪan ehulo'n wɔ yí nɪn ɔ?

¹⁸ Mín mma-mə, nán bɛ man yɛ kulo yɛ nwɔn yɛ je sɔ nɔn yɛ nɔan nɪn mgban. Nan bɛ mán yɛ húlo yɛ nwɔn ananhɔlɛ nɪn, ɛsɛ bɛ mán yɛ yɔ like m'ɔ keke kɛ yɛ kulo yɛ nwɔn sakpa.

¹⁹ Sɛ yɛ yɔ yí sɔ a, yɛ 'nwun yí kɛ ananhɔlɛ'n wɔ yɛ nɪn. Eɛɪ yɛ ɔ 'ba man yɛ ahɔnlɪn 'tɔ yɛ kunnun wɔ Nyanmɪan anyunnun ɔ.

²⁰ Afi, sɛ yɛ ahɔnlɪn'n bu yɛ fɔɔ biala a, Nyanmɪan tɪ kpili tala yɛ ahɔnlɪn'n, ɛsɛ ɔ sɪ like biala.

²¹ Yí ti, ehulo mma, sɛ yɛ ahɔnlɪn'n mmu man yɛ fɔɔ a, anɪn yɛ ahɔnlɪn 'tɔ yɛ kunnun wɔ Nyanmɪan anyunnun.

²² Like biala mɔ yɛ kɔ sɛlɛ yí'n, ɔ 'fa man yɛ. ɔ sanlɪn kɛ yɛ di yí mala nɪn asɛ ɛsɛ yɛ yɔ yí kunnun like.

²³ E 'nwun mala'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a man yɛ'n: Yɛ lé yí Wa Zozi Kilisi yɛ lí, nán yɛ húlo yɛ nwɔn kɛ Kilisi hanlɪn heleɪ yɛ'n.

²⁴ Sɔanlan m'ɔ di Nyanmɪan mala nɪn asɔ'n, anɪn ɔ wɔ Nyanmɪan anɪn, Nyanmɪan kɔsɔ wɔ yí nɪn. Like m'ɔ man yɛ nwun yí kɛ Nyanmɪan wɔ yɛ nɪn'n y'ɔ le yí Wawɛ Nwannzan-nwannzan'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a man yɛ'n.

¹ Ehulo mma, nán bε de bε kwalaa mɔ bε nwan bε le Nyanmian Wawε'n bε di. Nan εmɔ sɔ́ bε bε nían sε wawε'n mɔ bε le yí'n fi Nyanmian εlɔ sakpa a. Afi ato mgbɔmanfue dɔɔn a tɔ a sanndi mán nún anun.

² E' nwun like m'ɔ man bε nwun yí kε sɔanlan εhɪ le Nyanmian Wawε'n: Sɔanlan biala m'ɔ kɔ han kε Zozi Kilisi a kaci yí nwɔn kulo sɔanlan sakpa'n, anun sɔanlan sɔ'n le Nyanmian Wawε'n.

³ Nan sɔanlan m'ɔ nne Zozi anwɔn εjɔle sɔ'n nni man'n, anun sɔanlan sɔ'n le man Nyanmian Wawε'n. Wawε'n m'ɔ wɔ sɔanlan sɔ nún anun'n tɪ Kilisi kpɔfue'n wawε. Emɔ tɪlɪ kε wawε sɔ'n 'ba a mán nún anun. Kikaala diε, wawε sɔ nún a a mán nún anun dada angɔnmɪn.

⁴ Mín mma-mɔ, εmɔ diε, εmɔ tɪ Nyanmian menian. Emɔ asa a hɔala ato mgbɔmanfue'n-mɔ. ɔ sanlɪn kε Wawε'n m'ɔ wɔ εmɔ anun'n, ɔ yɔ sɪ tala wawε'n m'ɔ wɔ mán εhɪ anun menian'n-mɔ anun'n.

⁵ Kemɔ bε tɪ mán εhɪ anun menian'n, nunhan εjɔle ala yê bε kan ɔ. Mɔ bε kɔ han'n kɔsɔ yê menian'n-mɔ tie ɔ.

⁶ Nan yé diε, Nyanmian menian y'ɔ le yé. Sɔanlan m'ɔ sɪ Nyanmian'n tie yé. Nunhan m'ɔ nzɪ man Nyanmian'n ndie man yé. Ebele yê yε fa yε nwun Nyanmian Wawε'n m'ɔ kan ananhɔle'n nún atɔfue'n-mɔ wawε nún angɔnmɪn ɔ.

Nyanmian tɪ ehulo baka.

⁷ Ehulo mma, bε mán yε húlo yé nwɔn. ɔ sanlɪn kε ehulo'n fi Nyanmian εlɔ. Sɔanlan biala m'ɔ kulo sɔanlan'n, ɔ tɪ Nyanmian awa, εsε anun ɔ sɪ Nyanmian.

⁸ Nan sɔanlan m'ɔ ngulo man sɔanlan'n, anun ɔ nzɪ man Nyanmian. ɔ sanlɪn kε Nyanmian tɪ ehulo baka.

⁹ E' nwun kε Nyanmian kpɪnlɪn helelɪ yé kε ɔ kulo yé'n: ɔ'a sɔan yí Bangɔlɔ'n mán nún anun maan yí dunman nún, yε nyan ngɔan.

¹⁰ Nan ehulo'n mɔ Nyanmian kulo yé'n, nán kε yé yê y'a li mɔa y'a hulo Nyanmian ɔ. Nan yí lɪlɪ ɔ'a li mɔa ɔ'a hulo yé ɔ'a sɔan yí Wa'n kε yé ete'n-mɔ dunman nún, ɔ yí yé tɪ tee maan yε nyán ete face.

¹¹ Ehulo mma, sε Nyanmian a hulo yé sɔa a, yé kɔsɔ yε húlo yé nwɔn.

¹² Sɔanlan fíi nwunlɪn man Nyanmian lé. Nan sε yε kulo yé nwɔn an, Nyanmian 'tanlan yé nún bε nwun yí ehulo'n m'ɔ wɔ yé nun'n kpa bɔkɔɔ.

¹³ Like m'ɔ man yε nwun kε Nyanmian wɔ yé nun, εsε yé kɔsɔ yε wɔ yí nun'n, y'ɔ le kε ɔ'a fa yí Wawε'n ɔ'a man yé.

¹⁴ Y'a nwun yí yê yε le bɔ kpaye kε Sɪε nún a sɔan Baa'n kε ɔ bála a le mán nún ati.

¹⁵ Sε sɔanlan kɔn kan yí bagua nún kε Zozi tɪ Nyanmian Awa a, anun Nyanmian wɔ sɔanlan sɔ nún anun εsε yí kɔsɔ ɔ wɔ Nyanmian anun.

¹⁶ Nan yé diε, yε sɪ kε Nyanmian kpɪn kulo yé'n, ɔ man y'a le yí y'a li. Nyanmian tɪ ehulo baka. Sɔanlan m'ɔ le ehulo'n, anun ɔ tɪ Nyanmian diε, Nyanmian kɔsɔ tɪ yí diε.

¹⁷ Sε yε le ehulo sakpa yé nun an, cɪan mɔ Nyanmian 'ba bua menian'n-mɔ ndεε'n, yé kunnun ndɪtɪ man yé. ɔ sanlɪn kε asɪtanlan'n mɔ yε tɪ nún mán nún anun'n, ɔ nɔn Zozi diε'n tɪ kɔn.

¹⁸ Esulo nnɔn man ehulo nún anzin. Sɔanlan m'ɔ kulo sɔanlan kpa'n, ɔ nzulo man yí nzin. Sɔanlan m'ɔ sulo yí nzin'n, anun ɔ le man ehulo kpa. Afi, esulo'n kele kε ete'n wɔ ebele nún yí nwɔn ahatua.

¹⁹ Nan yé diε, yε kulo Nyanmian nɔn menian'n-mɔ, ɔ sanlɪn kε Nyanmian y'ɔ lɪlɪ mɔa ɔ hulɔhɪ yé ɔ.

²⁰ Se sɔanlan kɔn kan ke: “Mɔn kulo Nyanmian” nɔn se ɔ kpɔ yɔ nianman an, anɔn ɔ ti atofue. Afi, se ɔ kpɔ yɔ nianman'n m'ɔ nwun yɔ nɔn an, nɔn Nyanmian m'ɔ nnwun man yɔ'n yɛ ɔ kɔala ke ɔ kulo yɔ ɔ.

²¹ E 'nwun mala'n mɔ Kilisi a fa a man yɛ'n. Sɔanlan m'ɔ kulo Nyanmian'n di ke ɔ kulo yɔ nianman'n kɔsu.

5

Ye di mɔn nɔn asɔ kunnunmun

¹ Sɔanlan biala m'ɔ de di ke Zozi ti Kilisi'n, anɔn sɔanlan sɔ'n ti Nyanmian awa. Ehika ati, sɔanlan mɔ yɔ nwan ɔ kulo Sie'n, anɔn ɔ kulo yɔ mma'n-mɔ kɔsu.

² Like m'ɔ man ye nwun yɔ ke ye kulo Nyanmian amma'n-mɔ'n y'ɔ le mele mɔ ye kulo Nyanmian ye di yɔ mala nɔn asɔ'n.

³ Afi, se yɛ nwan ye kulo Nyanmian an, ɔ di ke ye di yɔ mala nɔn asɔ. Yɔ mala sɔ'n nyɔ man sɔ mɔ ye ngɔala man sɔ di ɔ.

⁴ ɔ sanlɔn ke Nyanmian awa biala di mɔn nɔn asɔ kunnunmun. Like m'ɔ man ye di mɔn nɔn asɔ kunnunmun'n y'ɔ le yɛ dedi'n.

⁵ Nwan yɛ ɔ kɔala mɔn nɔn asɔ kunnunmun di ɔ? Sɔanlan m'ɔ de di ke Zozi ti Nyanmian Awa'n yɛ ɔ kɔala mɔn nɔn asɔ kunnunmun di ɔ.

Like m'ɔ kele ke Zozi ti Nyanmian Awa'n

⁶ Zozi Kilisi muonun walɔ asɛ nɔn asɔ ewa. Be sɔnɔlɔn yɔ asue nɔn anɔn, eɛe mele mɔ ɔ 'wu'n, ɔ gualɔ yɔ moja nɔn asɔ. Nɔn esɔnian ala yɛ be sɔnɔlɔn yɔ ɔ, nan eɛe ɔ gualɔ yɔ moja nɔn asɛ nɔn asɔ. Nyanmian Wawe'n muonun di yɔ nwɔn adanzɛ. ɔ sanlɔn ke yɔ die, ɔ nni man ato.

⁷ Ninngɛ nsan kele yɛ ke Zozi ti Nyanmian Awa sakpa.

⁸ Ninngɛ nsan sɔ'n y'ɔ le Nyanmian Wawe'n, esɔnian'n mɔ be sɔnɔlɔn yɔ asue nɔn anɔn, ɔ nɔn yɔ moja'n m'ɔ gualɔ asɛ nɔn asɔ'n. Ninngɛ nsan sɔ nɔn anɔn ejɔle ti kɔn.

⁹ Menian'n-mɔ ninngɛ'n-mɔ mɔ be kɔ nwun yɔ'n, se be kan yɔ nwɔn ejɔle be kele yɛ a, ye de ye di. Nyanmian die'n m'ɔ kan'n tala bɛ die'n. Afi, Nyanmian muonun di adanzɛ ke Zozi ti yɔ Wa.

¹⁰ Sɔanlan m'ɔ de di ke Zozi Kilisi ti Nyanmian Awa'n, ɔ sɔ yɔ fɔɔn ke ejɔle sɔ'n ti ananhɔle. Nan sɔanlan m'ɔ nne nni man'n, ɔ kele ke Nyanmian ti atofue. ɔ sanlɔn ke adanzɛ'n mɔ Nyanmian di wɔ yɔ Wa nɔn anwɔn'n, sɔanlan sɔ'n die, ɔ nne nni man.

¹¹ E 'nwun adanzɛ sɔ'n: Nyanmian a man yɛ nyanmiansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n. Ngɔan sɔ'n, ɔ nanndɔ yɔ Wa nɔn asɔ yɛ ɔ man ye nyan yɔ ɔ.

¹² Sɔanlan m'ɔ kɔ le Baa'n kɔ li'n, ɔ le nyanmiansɔ ngɔan'n. Nan sɔanlan mɔ ɔ'a nne man Nyanmian Awa'n ɔ'a nni man'n, ɔ le man ngɔan sɔ'n bie.

Nyanmiansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n

¹³ Emɔ mɔ be de Nyanmian Awa'n be di'n, mɔn kele kalata ehɔ mɔn bele emɔ, mɔn man emɔ nwun yɔ ke emɔ le nyanmiansɔ ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ'n.

¹⁴ E 'nwun like ati m'ɔ man yɛ kunnun nditi man yɛ wɔ Nyanmian anyun-nun'n: afɔ se ye bisa yɔ like m'ɔ kulo a, ye sɔ yɔ fɔɔn ke ɔ 'fa man yɛ.

¹⁵ Kemɔ ye sɔ yɔ fɔɔn ke se ye bisa yɔ like a, ɔ yɔ anzɔe ɔ tie yɛ'n, like biala mɔ ye kɔ bisa yɔ ke ɔ fá mɔn yɛ'n, ɔ 'fa man yɛ.

¹⁶ Se sɔanlan kɔn nwun yɔ ke yɔ nianman le yɔ ete m'ɔ ngun man sɔanlan an, ɔ sɛle Nyanmian ɔ mɔn yɔ, nɔn Nyanmian 'ba man ɔ nyan ngɔan. Mɔn nwan bɛ mɔ be yɔ ete m'ɔ ngun man sɔanlan nɔn ala. Ete kɔn wɔ ebele, se be yɔ a, ɔ kun sɔanlan. M'an ngan man ke emɔ sɛle Nyanmian be mɔn menian mɔ be yɔ ete sɔ'n.

¹⁷ Ete kwalaa ti ete, nan kusɔ ete'n mmie-mɔ wɔ ebɛɛ, ɔ ngun man sɔanlan.

¹⁸ Ye sɪ ke sɔanlan biala m'ɔ ti Nyanmian dɛ'n, ɔ nga man ete eyɔɛ nɪn anun. ɔ sanlɪn ke Nyanmian Awa'n sisa yɪ. Abɔnsanmɔn ngɔala man yɪ like fɪi yɔ.

¹⁹ Yɛ dɛ, ye sɪ ke ye ti Nyanmian amma, nan mɔn bɔndɪn'n, bɛ dɛ bɛ wɔ Abɔnsanmɔn asa nɪn.

²⁰ Ye sɪ ke Nyanmian Awa nɪn a a hele yɛ ngɛɛ maan y'a nɔwun ananhɔɛ Nyanmian'n sakpa. Ye nɔn ananhɔɛ Nyanmian'n muonun, y'a yɔ kɔn wɔ yɪ Wa Zozi Kilisi dɪnman nɪn. Yɪ y'ɔ ti ananhɔɛ Nyanmian nɪn ɔ, eɛe yɪ y'ɔ ti ngɔan'n m'ɔ le man ayuelɛ nɪn ɔ.

²¹ Mɪn mma-mɔ, emɔ nɪan bɛ nɔwun kpa wɔ amɔan'n-mɔ anwɔn.

ZUAN KALATA'N M'Ō TŌ SŪ NNYUAN'N

M'ō wō nun'n

Zozi bəfəve Zuan m'ō tɪ Efɛzɪ asənun kpain'n yē ɔ'a hele kalata ehi a ho a man asənun kun ɔ. Asənun sɔ'n wō Efɛzɪ etin nɪn asɔ. Zuan bu asənun sɔ'n kɛ bala ɛta yē nɪn menian'n-mō kɛ bala ɛta nɪn amma. Yɪ tɪ yē ɔ le fɛle asənun'n “m mo” ɔ. Yɪ asənun'n m'ō wō nun'n tɪ nunhan kun sɔ nɪn “anianman bala”.

Zuan le sele asənun sɔ nɪn anun menian'n-mō kɛ bɛ hũlo bɛ nwɔn. Ǝsɛ bɛ nían bɛ nwɔn wō bɛ mō bɛ kekele ato ninngɛ'n-mō anwɔn. Sɛ menian sɔ'n-mō ba tɔ bɛ a, nán bɛ sike bɛ.

¹ M mo,

Wō mō Nyanmian a fa wō a yō yɪ sɔanlan'n, mɪn mō n dɪ Asənun Kpain'n, mɪn kele kalata ehi mɪn be le wō nɔn wō mma'n-mō. Mɪn kulo ɛmō sɔnman. Nán kɛ mɪn ngonmun yē mɪn kulo ɛmō ɔ, nán bɛ mō bɛ sɪ ananhɔle'n, bɛ kwalaa, bɛ kulo ɛmō.

² Ɔ sanlin kɛ ananhɔle wō yē nɪn yē ɔ 'tanlan yē nɪn dahuu.

³ Nyanmian m'ō tɪ Siɛ'n ɔ nɔn yɪ Wa Zozi Kilisi, bɛ nwɔn yē nwɔn anwunnvoe bɛ fá yē ɛtɛ'n-mō bɛ hyé yé, bɛ mán yé lua cíci yé nwɔn yé tánlan ananhɔle nɪn anun, ɛsɛ yɛ hũlo yé nwɔn.

Ananhɔle'n nɔn ehulo'n

⁴ Mele mō n nwunlin kɛ wō mma'n mmie-mō nanndɪ ananhɔle atɪn'n mō Siɛ'n heleli yé kɛ yɛ nánndɪ sɔ nɪn asɔ'n, n nɪli yɪ nwɔn fɛ kpa.

⁵ Afi sian'n, m mo, nán kɛ mala fufɔle yē mɪn kele mɪn be le wō ɔ, nán ɔ tɪ mala mō yɛ tɪli wō Ejɔlekpa nɪn abɔbɔ nɪn anun. Mɪn sele wō kpa kɛ bɛ mán yɛ hũlo yé nwɔn.

⁶ Ehulo'n y'ɔ le Nyanmian mala nɪn asɔ elie'n. Abɔbɔ nɪn anun, mala'n mō bɛ falɪ manlin ɛmō m'ō dɪ kɛ ɛmō dɪ sɔ nɪn anun.

Zozi Kilisi kpəfəve nɪn anwɔn ejɔle'n

⁷ Afi, atofɔve dɔɔn a sɔn mân nɪn anun. Bɛ nne bɛ nni man kɛ Zozi Kilisi a kaci yɪ nwɔn kulo sɔanlan ɔ'a a mân ehi anun ɔ. Sɔanlan m'ō kɔ han kɛ Kilisi a ngaci man yɪ nwɔn kulo sɔanlan ɔ'a mma man mân ehi anun'n, sɔanlan sɔ'n, anun ɔ tɪ atofɔve, ɔ tɪ Kilisi kpəfəve.

⁸ Ǝmō síe bɛ nwɔn yɛ nán yé junman nɪn asɔ nvasɔe nɪn a mmɪnlin man. Ǝmō síe bɛ nwɔn yɛ nán ɛmō a nyan nɪn ahatusa.

⁹ Sɔanlan biala mō ɔ nnanndɪ man atɪn'n mō Kilisi heleli nɪn asɔ nán ɔ nanndɪ fufɔle asɔ'n, anun sɔanlan sɔ'n nzi man Nyanmian. Nán sɔanlan m'ō nanndɪ Kilisi atɪn nɪn asɔ'n, anun ɔ sɪ Siɛ'n nɔn Baa'n.

¹⁰ Sɛ sɔanlan bie ba tɔ ɛmō nán ɔ'a ngele man ɛmō atɪn ehi, nán ɔ kele ɛmō atɪn fufɔle a, nán bɛ yō sɔanlan sɔ nɪn akvaba ɛsɛ nán bɛ sike yɪ.

¹¹ Ɔ sanlin kɛ, wō mō ɛ kɔ yō yɪ akvaba'n, anun ɛ nɔn yɪ bɛ bu a yō kun wō yɪ nyɔle ɛtɛ'n-mō anun.

Kalata nɪn agualɛ nɪn

¹² N ne ejɔle dɔɔn mɪn kan mɪn kele ɛmō, nán kɔsɔ mɪn ngulo man kɛ mɪn kele yɪ kalata sɔ. N ne anyɪndasɔve kɛ mɪn 'ba a ɛmō anwɔn ɛlo mɪn kan yɪ mɪn nwan nɪn mɪn kele ɛmō. Sɛ mɪn yō yɪ sɔ a, fɛ elie 'kan yé kpa bɔkɔɔ.

¹³ Anianman bala'n m'ō wō ɛwa mō yɪ kɔsɔ Nyanmian a fa yɪ a yō yɪ sɔanlan'n, yɪ mma'n-mō nwan bɛ 'bisa wō ahɪn.

ZUAN KALATA'N M'Ō TŌ SŪ NSAN'N

M'Ō wə nun'n

Zozi bəfue Zuan yê ɔ'a hele kalata eɬi a hɔ a man bian'n mɔ be fele yí Gayiyusi'n. Gayiyusi tɪ Zozi Kilisi sɔanlan. Ye nzi man yí nwɔn ejɔle dɔn ɔ nɔn kulo'n m'ɔ kɔ sɔ asɔnɔn'n. Nan kɔsɔ kalata nɔn anɔn an, ye nwun yí ke anianman'n-mɔ mɔ Zuan kɔ suan bɛ yí nwɔn elɔ'n, ɔ sɔ bɛ nun kanlanman. Afi, Zuan sɔan anianman'n-mɔ maan bɛ kɔ han Nyanmian Anɔan Ejɔle nɔn asɔnɔn'n-mɔ anɔn. Nan bɛ asɔnɔn nɔn anɔn elɔ, bian kɔn wɔ ebele, bɛ fele yí Diyotelefɔ. ɔ tɪ bɛ kpain'n bie. Yí dɛ, anianman'n-mɔ mɔ Zuan kɔ suan bɛ yí nwɔn elɔ'n, ɔ nzɔ man bɛ nun, ɛsɛ ɔ kan Asɔnɔn Kpain Zuan anwɔn ejɔle ɛtɛ.

Zuan a hele kalata sɔ'n ɔ'a yí Gayiyusi aye ɛsɛ ɔ'a han ɔ'a hele yí ke n'ɔ nian Diyotelefɔ nyɔle ɛtɛ nɔn asɔ. ɔ'a han yí nun ke Gayiyusi sɔ sɔanlan'n m'ɔ le fa kalata'n bele yí nɔn anɔn kanlanman. Sɔanlan sɔ'n, bɛ fele yí Demetiliyusi. ɔ di yé Mɔn junman'n bie. Kalata nɔn a hele yé ke bɛ kwalaa mɔ be di yé Mɔn junman'n, ɔ di ke ye nyan ehulo ye sɔ bɛ nun kanlanman.

¹ Anianman Gayiyusi,

Mɔn mɔ n dɪ Asɔnɔn Kpain'n, mɔn yê mɔn kele kalata eɬi mɔn bele wɔ ɔ. Mɔn kulo wɔ sakpa.

Gayiyusi anwɔn ejɔle'n

² Anianman, mɔn sele Nyanmian ke like biala mɔ ɛ 'yɔ'n, ɔ mán ɔ yɔ kpa, ɛsɛ ɛ tɪ akpɔle ke wɔ ekala'n tɪ akpɔle'n.

³ Afi, mɔ anianman mmie-mɔ walɪ lili wɔ nwɔn adanzɛ ke ɛ nanndɪ ananhɔle atɔn nɔn asɔ mɔ n dɪl'n, n nɪli yí nwɔn fe sɔnman.

⁴ Mele mɔ n go tɪ ke mɔn mma'n-mɔ nanndɪ ananhɔle atɔn nɔn asɔ'n, mɔn di yí nwɔn fe kpili kpa.

⁵ Anianman, sikefue junman'n mɔ ɛ di'n tɪ like kpa. Ye'n mɔ ɛ yɔ anianman'n-mɔ nɔn bɛ mɔ ɛ nzi man bɛ bɔbɔ'n, ɔ kele ke ɛ yɔ like'n mɔ yé Mɔn sɔanlan di ke ɔ yɔ'n.

⁶ Yé nianman sɔ'n-mɔ a li ehulo'n mɔ ɛ le yí nɔn anwɔn adanzɛ asɔnɔn mma'n-mɔ anyunnɔn ɛwa. Mɔn sele wɔ ke ɛ bɔka bɛ kpa cian daa wɔ bɛ atɔn etue nɔn anɔn maan ɔ yɔ Nyanmian fe.

⁷ Afi, yé Mɔn dunman nɔn atɪ yê b'a tu atɔn ɔ. Be 'kɔ'n, b'a nne man bɛ mɔ be nzi man Kilisi nɔn asa nɔn like fɪl.

⁸ Yí sɔ atɪ, yé mɔ ye tɪ asɔnɔn mma'n, bɛ mán ye bɔka anianman sɔ'n-mɔ nán ye nɔn bɛ a li ananhɔle junman'n.

Diyotelefɔ anwɔn ejɔle'n

⁹ N gelesi kalata sɔn kaan kɔn n nwanlɔn ɛmɔ elɔ asɔnɔn'n. Nan Diyotelefɔ m'ɔ kulo ke ɔ di bɛ sɔ kpain'n, ɔ'a nzɔ man yé nun.

¹⁰ Yí tɪ, sɛ mɔn ba elɔ a, yí nyɔle ɛtɛ'n kwalaa, mɔn 'ba han mɔn kele ɛmɔ. Yé nwɔn ejɔle'n m'ɔ kan'n tɪ atɔ ejɔle. Like m'ɔ yɔ m'ɔ tɪ ɛtɛ biekun'n y'ɔ le anianman'n-mɔ mɔ be ba tɔ yí a, ɔ nzɔ man bɛ nun'n. ɛsɛ, bɛ mɔ be kulo ke bɛ sɔ bɛ nun'n, ɔ ndie man, anɔn ɔ 'kpɔnnɛ yí bɛ asɔnɔn nɔn anɔn.

Demetiliyusi anwɔn ejɔle'n

¹¹ Anianman, n'ɛ nian menian-mɔ abalabɔ ɛtɛ nɔn asɔ, nan bɔ bala m'ɔ tɪ kpa. Sɔanlan m'ɔ yɔ nyɔle kpa'n, anɔn ɔ tɪ Nyanmian sɔanlan. Nan sɔanlan mɔ ɛtɛ yê ɔ yɔ'n, anɔn ɔ nzi man Nyanmian.

¹² Demetiliyusi diε, menian'n-mɔ kɔalaa di yí nwɔn adanzɛ kε ɔ tɪ sɔanlan kpa. Yí ɛnanndiε'n sɔ yé Mɪn anyɪn. Yé kɔsɔ yε bɔ yí dunman kpa, yê ε sɪ kε ejɔlε mɔ yε kɔ han'n tɪ ananhɔlε.

Kalata nɪn agualε nun

¹³ N ne ejɔlε dɔɔn mɪn kan mɪn keke wɔ́, nan kɔsɔ mɪn ngulo man kε mɪn keke yí kalata sɔ.

¹⁴ N ne anyundasɔε kε, ɔ ngo hyε man, mɪn 'ba a wɔ́ nwɔn εlɔ, nán y'a yia y'a han.

¹⁵ Man wɔ́ lɔa cíci wɔ́ nwɔn. Wɔ́ manngɔn'n-mɔ nwan bε 'bisa wɔ́ ahɪn. Mɪn 'bisa mɪn manngɔn'n-mɔ anun kɔn biala ahɪn.

KALATA'N MƆ ZUDI HELELI'N

M'ɔ wɔ nun'n

Zudi nun Zvaki, be ti yé Mɔn Zozi Kilisi anianman ngutua (be nían Matie 13.55, Maaki 6.3). Ye nzi man asonun ehɔle kɔn'n mɔ Zudi heleli kalata ehi nwanlɔn yí'n. Nan kɔsɔ, ye de ye di ke ɔ heleli nwanlɔn asonun mɔ yé Mɔn Zozi mmɔfɔe'n-mɔ nanndɔli nun be bɔli'n. Yí nzin, Zudi muonun sɔnlɔn lɔka sɔ'n-mɔ ɔ yɔli asonun. Ejɔle'n mɔ ɔ'a han wɔ yí kalata ehi anun'n, ɔ nun m'ɔ wɔ 2 Pielɔ 2 nun anun'n soman bé nwɔn kaan. Ejɔle'n m'ɔ wɔ kalata nun anun'n y'ɔ le ke anun ato ngehelefɔe mmie-mɔ nanndɔli nun be kikan ejɔle be seci asonun'n. Bé nyɔlie ete sɔ'n-mɔ anwɔn ati yé Zudi heleli asonun mma'n-mɔ ke be jínlan bé ja nun kpa be hún dedi nun ati.

Ahun ebisa

¹ Mɔn Zudi mɔ n dɔ Zozi Kilisi akɔa mɔ ese n dɔ Zvaki anianman'n yé mɔn kele kalata ehi ɔ. Mɔn kele mɔn nwan bé mɔ yé Sɔ Nyanmian a fɛle bé yí nwɔn, m'ɔ kulo bé kpa, mɔ ese ɔ nian bé sɔ man Zozi Kilisi'n.

² Mɔn 'bisa emɔ ahun. Nyanmian nwún emɔ anwɔn anwunnvɔe ɔ cíci emɔ alɔa ɔ húlo emɔ, man emɔ húlo bé nwɔn kpa.

Ato ngehelefɔe'n-mɔ.

³ Anianman ehulo mma, ɔ wɔ mɔn kunnun kpa ke n géle emɔ wɔ nguan ele'n mɔ emɔ nun mɔn ye le yí m'ɔ ti kɔn nun anwɔn kalata. Nan mele mɔ mɔn 'kele kalata ehi'n, m'an nian dede a, anun ɔ di ke mɔn kele emɔ mɔn wowula bé anwɔnsele maan emɔ kɔn dedi nun ati. Dedi sɔ'n, Nyanmian a fa a man bé mɔ be ti yí die'n kpé kpɔnmgba bɔkɔɔ.

⁴ Mɔ mɔn kan'n y'ɔ le ke menian mmie-mɔ a laka emɔ b'a wɔlɔ emɔ afian. Menian sɔ'n-mɔ ti man Nyanmian menian. ɔ sanlɔn ke be butu Nyanmian Anɔan Ejɔle nun anyun asɔ. Nyanmian a nwun yé nwɔn anwunnvɔe ɔ'a man y'a nyan fanwɔndi. Nan bé, be kekele menian'n-mɔ ke be kɔala ke be nanndɔli fanwɔndi sɔ nun asɔ be yɔ like biala mɔ be kulo ɔ. Ehika ati, bé muonun be ti satɔlifɔe, ese be ju Zozi Kilisi mɔ yí ngɔnmɔn cein ɔ ti yé Kpain ɔ nun yé Mɔn'n be tɔ. Nán ene bie ɔ, be hanlɔn wɔ Nyanmian Anɔan Ejɔle nun anun ke Nyanmian 'ba bua menian sɔ'n-mɔ ndee.

⁵ Mɔn sɔ ke emɔ sɔ yí yuein be sie ke Nyanmian kpɔnlɔn yɔli m'ɔ leli Izalaye amma'n-mɔ ati fi Ezipiti mán nun anun elɔ'n. Nan kɔsɔ, mɔn kacɔ emɔ ke Izalaye amma sɔ'n-mɔ mɔ be fi Ezipiti mán nun anun be tuli hɔli mɔ b'a nne man Nyanmian b'a nni man'n, ɔ hunlin bé.

⁶ Emɔ ati kacɔ ke nyanmiansɔ mmɔfɔe'n-mɔ mɔ bé nyun a nzɔ man dibele'n mɔ Nyanmian falɔ manlɔn bé, mɔ be fi nyanmiansɔ bé awulo nun anun be tuli walɔ asie nun asɔ ewa'n, Nyanmian a sie bé awosin nun asie nun abɔ. Nyanmian a gua bé sa nun bé ja ngɔnzɔngɔnzɔ dede ɔ kɔ ju cian mɔ ɔ 'bua bé ndee.

⁷ Emɔ ati kacɔ Sodɔmɔn nun Gomɔɔ nun kulo'n-mɔ mɔ be mantan mantan bé'n-mɔ. Ebele menian'n-mɔ yɔli nyɔlie ete'n mɔ nyanmiansɔ mmɔfɔe sɔ'n-mɔ yali'n bie. Anun menian sɔ'n-mɔ ti satɔlifɔe. Menian'n-mɔ mɔ Nyanmian sɔanlɔn bé elɔ'n, ebele menian sɔ'n-mɔ kpɔnnɔndeli bé non nna. Nyanmian kɔ tɔ bé non sín ɔ kɔ yala bé ɔ kɔ tua bé nyɔlie sɔ nun anwɔn kale. ɔ ti nvandɔhɔn m'ɔ di ke yé kɔalaa ye fa ye tu yé nwɔn fɔɔ ɔ. ɔ sanlɔn ke sín m'ɔ le man ayuelie'n wɔ ebele man bé mɔ be yɔ ete'n.

⁸ Ato ngehelefue sɔ'n-mɔ de di ke bɛ elalie'n mɔ bɛ cɪn'n fi Nyanmian ɛɔ. Nan bɛ nyɔlie'n ti ete ke bɛ mɔ y'a li mɔa y'a han bɛ ejɔle'n die'n. ɔ sanlɪn ke bɛ yɔ satlɪfue ninngɛ bɛ gua bɛ nwɔn efian. Bɛ mmu man yɛ Mun tunmin'n like fɪfɪ. Bɛ kan ejɔle ete ete bɛ tia nyanmiansɔ mmɔfue'n-mɔ mɔ bɛ le anunminnyanmɔn'n.

⁹ Afi anɪn, nyanmiansɔ mmɔfue mgbain'n-mɔ anun kɔn wɔ ebele, bɛ fele yɪ Minse. Mele mɔ Abɔnsanmɔn nɔn yɪ bɛ 'kpɪlɪ *Moyizɪ fuin'n, Minse a ngan ejɔle ete ɔ'a ndia man yɪ. Nan ejɔle mɔ Minse hanlɪn helelɪ yɪ'n y'ɔ le ke: "Yɛ Mun yɛ ɔ 'tua wɔ kale ɔ!"

¹⁰ Nan ato ngehelefue sɔ'n-mɔ die, anwunno ɛɔ ninngɛ'n mɔ bɛ ndɪ man yɪ bu'n, anɪn bɛ le kan yɪ nwɔn ejɔle ete. Mɔ bɛ ti'n kɔ se bɛ'n yɛ bɛ yɔ ɔ. Bɛ yɔ bɛ ninngɛ'n-mɔ ke ebolo naan. Eɪi bɔbɔ yɛ ɔ 'man bɛ ti ka nɔn ɔ.

¹¹ Munnzue hán bɛ! ɔ sanlɪn ke bɛ nyɔlie ete'n ti ke Kayin die'n. Atɪn'n mɔ Kayin sɪnlɪn sɔ'n, sɔ yɛ bɛ kɔsɔ b'a sɔn ɔ. Bɛ ti ke Balamɔn. Atɪn ete'n m'ɔ sɪnlɪn sɔ nyanlɪn esika'n, bɛ kɔsɔ bɛ kpɪlɪ bɛ sɪn sɔ bie. Eɛ kɔsɔ, bɛ ti ke Kole. Kole sɔ'n jasɔlɪ Nyanmian kpɔmanfue Moyizɪ akɔmɪn anun, nán Nyanmian a hun yɪ.

¹² Ato ngehelefue sɔ'n-mɔ mɔ bɛ yɔ nyɔlie ete ete'n, bɛ nza man nyian. Bɛ ba ɛmɔ afian, ɛmɔ nɔn bɛ bɛ di anianman alie nán eɛ b'a li yɛ Mun die'n. Nyanmian menian'n-mɔ m'ɔ di ke bɛ nian bɛ sɔ'n, bɛ nnian man bɛ sɔ. Nan bɛ muonun bɛ kɔ eɛ die'n y'ɔ cian bɛ ɔ. Bɛ ti ke esue mɔ ɔ'a munlan mɔ anwɔnman'n man ɔ'a ngɔla man tɔ ɔ. Bɛ ti ke mmaka mɔ se bɔbɔ elɔbɛ'n ju a, bɛ nzu man mma ɔ. Bɛ ti ke mmaka mɔ b'a tutu bɛ bu b'a gua mɔ b'a yue wu bɔkɔ ɔ.

¹³ Bɛ ti ke asue jenvie nɪn anyɪnsɔ mgbaha nɪn anwɔn esulo'n. Bɛ anyun-nunnguasɛ nyɔlie'n-mɔ ti ke mgbaha nɪn ahule'n mɔ jenvie'n bɔ gua ɔ yaci ewula'n. Bɛ ti ke nzalama mɔ bɛ le tu ɔ. Nyanmian a sesie ato ngehelefue sɔ'n-mɔ lika. Lika sɔ'n, ɔ ti awosin bibaa kpa. Awosin sɔ'n wɔ ebele dahuu.

¹⁴ Ejɔle mɔ Nyanmian falɪ wulalɪ Adamɔn anganbenzɔ kɔn mɔ bɛ fele yɪ Enɔkɪ anuan'n, ejɔle sɔ'n, ɔ kan ato ngehelefue sɔ'n-mɔ bie. Yɪ nwan: "Emɔ nían, yɛ Mun nɔn nyanmiansɔ anwɔntɛ mmɔfue akpɪ akpɪ 'ba a.

¹⁵ ɔ nɔn bɛ 'ba a ɔ bua menian'n-mɔ kwalaa ndɛɛ. ɔ 'tua etefue'n-mɔ kwalaaɪn kale wɔ bɛ nyɔlie ete ete'n-mɔ anwɔn. ɔ 'tua bɛ kale wɔ anyɪnnzɔ'n mɔ bɛ mman man Nyanmian nɪn anwɔn. ɔ 'tua etefue'n-mɔ kale wɔ ejɔle ete ete'n mɔ bɛ kan bɛ tia Nyanmian eɛ bɛ jasɔ yɪ kɔmɪn anun nɪn anwɔn."

¹⁶ Menian sɔ'n-mɔ m'an han bɛ ejɔle'n, bɛ juɔ bɛ konvin abɔ, bɛ kunnun jɔlɪ man lé. Bɛ asɪtanlan nɪn, like mɔ bɛ kulo'n yɛ bɛ yɔ ɔ. Bɛ ti tutule eɛ bɛ huhu menian'n-mɔ bɛ didi bɛ nwɔn.

Ekannzve.

¹⁷ Nan ɛmɔ die, anianman ehulo mma, ɛmɔ mán bɛ ti tánlan ejɔle'n mɔ yɛ Mun Zozi Kilisi mmɔfue'n-mɔ hanlɪn helelɪ ɛmɔ nɪn asu.

¹⁸ Afi bɛ hanlɪn bɛ helelɪ ɛmɔ ke: "Mele kasian nɪn anun, menian mmie-mɔ 'ba fite fite bɛ gɔlɔ ɛmɔ anwɔn, eɛ bɛ 'bɔ bala ete mɔ bɛ kunnun kulo ɔ."

¹⁹ Ato ngehelefue sɔ'n-mɔ mɔ m'an han bɛ ejɔle'n, bɛ yɛ bɛ man afiannzɛɛɛ nɔn mgbacɪ-mgbacɛ'n ba ɔ. Nyanmian Wawe'n nzie man bɛ, nan bɛ ngɔnmɪn yɛ bɛ sie bɛ nwɔn ɔ.

²⁰ Nan ɛmɔ die, anianman ehulo mma, ɛmɔ bó mɔndɪnlɪn bɛ tíla bɛ dedi nwannzan-nwannzan nɪn anun bɛ bóka bóka bɛ nwɔn bɛ hó bɛ nyunnun. ɛmɔ mán Wawe Nwannzan-nwannzan nɪn atɪn maan ɔ bóka ɛmɔ mmɔtue ejɔle nɪn anun.

²¹ ɛmɔ bó bala kpa maan Nyanmian húlo ɛmɔ. ɛmɔ tánlan anyɪndasɔ nɪn anun bɛ nwɔnnɛ yɛ Mun Zozi Kilisi. Afi yɪ yɛ ɔ 'nwun anwunnvɔe ɔ man ɛmɔ nyan nyanmiansɔ nguan'n m'ɔ le man ayuelie nɪn ɔ.

²² Ɛmɔ hɛlɛ bɛ mɔ bɛ jin gua nda nun asu nun atin kpa'n

²³ maan bɛ fá su nán b'a ngua man sín nun anun. Ɛmɔ nwúɛn ɛhɛnɛn-mɔ mɔ b'a sín atin ɛtɛ nun asu'n kusu anwɔn anwunnvoe. Nan kusu ɛmɔ súlo nun yɛ bɛ taladiɛ'n-mɔ mɔ bɛ wula bɛ yɔ bɛ nyɔliɛ ɛtɛ ɛtɛ'n-mɔ'n, nán bɛ fa bɛ sa bɛ kan yí bɔbɔ fíí.

Ayɛ Eyɛ

²⁴ Sian diɛ, mɛn 'yí Nyanmian ayɛ. Ɔ sanɛn kɛ ɔ kɔala ɔ nian ɛmɔ su nán ɛmɔ a ndu a nvin man. Ɔ kɔala kɛ ɔ man ɛmɔ anwɔn mmu man ɛbɔn bɛ fite yí nyunnun wɔ fɛ elie nun kpa.

²⁵ Ecendu Nyanmian, yɛ Mɛn Zozi Kilisi dunman nun, mɛn 'yí wɔ ayɛ mɛn kannvɔ wɔ. Afi, wɔ ngonmɛn ala y'ɛ tɪ yɛ Nyanmian ɛ tɪ yɛ Ngbandefɔɛ ɔ. Ɛ le anunminnyanmɔn, wɔ nwɔn yɔ esulo, ɛ le tunmin. Bia'n tɪ wɔ diɛ daba, ɛnɛ nɔn mɛlɛ daa! Amin.

ZOZI KILISI AYİKELE'N MƏ ZUAN HELELI'N

M'ə wə nun'n

Zozi bəfəe Zuan a hele kalata ehi ə'a nwan asənin nso wə Azi mən nın anun (ene be fele lika so'n Tuluki mən). Mele so'n, anın *Ləmon mgbain'n-mə le kele asənin mma'n-mə ahuəwa. Be hyili Zuan muonun be nın yí həli lika kən be tılı yí fiadı. Lika so'n, ə wə asue afian, be fele yí Patiməso. Ebele yē yē Mın Zozi yılı yí nwən elalie nın heleli Zuan ə. Ə hanlın heleli yí ke ə hēle mə ə'a nwun yí'n. Kalata ehi anun ejələ'n y'ə le ke ə le tı asənin mma'n-mə ati akunnun ası ke ə ngə hye man, Zozi fi nyanmiansu ə 'ba sa ba ə de yí menian'n-mə ati yē like biala m'ə nın yí belemgbin mən'n nze nvata man'n, ə 'bə yí bəso.

Kalata nın ati m'ə li mwa nın anun, Zuan le kan ke ə kpınlın yalı mə yē Mın Zozi yılı yí nwən heleli yí'n. Ehi anzin, Zuan a hye yí kalata nın anun tile mgbili mgbili nso. Ese ə'a hye tile kpili kəso kən biala anun nso. E 'nwun tile mgbili nso'n-mə:

1. Kalata nso'n mə be heleli nwanlın Azi mən nın anun asənin'n-mə'n (yí ti 2-3)
2. Kalata nın asu nzələ nso'n (yí ti 4-8.6)
3. Kənotı nso'n (yí ti 8.7-11.19)
4. Nzələ mgbili nso'n (yí ti 12-15)
5. Nyanmian sikpe kangə nso'n (yí ti 16)
6. Babilənin anwən ejələ kpələ nso'n (17-19.10)
7. Elalie kasian nso'n m'ə tı de mən nın ayueli'e'n, ə nın Zoluzalemən fufələ'n (19.11-22.5)

Kalata nın agualie nın, Zozi a bə anəhəba. Yí nwan: "Mın 'ba kikaala!" Yí asənin mma'n-mə nwan: "Yē Mın Zozi, bala!"

Ke ə kpınlın yalı mə Zuan heleli ayikele kalata ehi'n

¹ Ninngə mə be ngə hye man fii nán b'a a'n, bē nwən ejələ yē be le kan wə kalata ehi anun ə. Nyanmian Kpili yılı ninngə so'n-mə heleli Zozi Kilisi ke yí kəso ə yí hēle yí ngwa'n-mə. Kilisi swanlın yí bəfəe'n m'ə fi nyanmiansu'n maan ə walı yılı ninngə so'n-mə heleli yí akwa Zuan.

² Zuan kəso a han yí kwalaa m'ə nwunlın yí'n. Nyanmian Kpili muonun ejələ m'ə hanlın'n yē yí kəso ə le kan ə. Ananhələ ejələ'n mə Zozi yılı heleli'n, yí nwən ejələ y'ə le kan ə.

³ Swanlan biala m'ə kə kınnga kalata ehi, ə nın bē mə be le tie ayikele ejələ ehi mə b'a hele yí kalata ehi anun'n, se be man bē nyun sə yí a, menian so'n-mə, Nyanmian Kpili yéyila bē. Ə sanlın ke cian'n mə Nyanmian Kpili heleli ke ninngə so'n-mə eyələ 'ba ju'n nnon man mwa kún. Mele sə nın a ju a yue.

Ahın ebisa

⁴ Mın bəbə mın Zuan, mın yē mın kele kalata ehi mın nwan emə asənin nso'n mə be wə Azi mən nın anun nın ə. Mın 'bisa emə ahın. Nyanmian Kpili m'ə wə ebele daba, ə wə ebele ene mə ese ə le ba'n, ə nın wawə nso'n mə be wə yí belemgbin bia nın anyunnun'n,

⁵ ə nın Zozi Kilisi m'ə tı adanzle ananhələfəe m'ə lili mwa ə fi ewue nın tinngeli, m'ə li ninngə'n-mə kwalaa'tin ati, m'ə sie asie nın asu mmelemgbin'n-mə kwalaa'n, be nwūn emə anwən anwunnvoe ese be mán emə alba cíci bē nwən.

Zozi Kilisi so'n, ə kulo yē. Ə wuli yé ti, ə fahı yí moja'n lehı yé fi yé ete nın anun.

⁶ Ɔ'a yɔ ɔ'a man y'a kaci menian mɔ yɛ di mmelemgbin yí mân nún anun. Ɔ'a sie yé tɛɛyɔbɛ ɔ'a man Nyanmian m'ɔ tɪ yí St'n. Anunminnyanmɔn'n nɔn tunmin'n tɪ yí diɛ mɛlɛ daa! Amin.

⁷ Ɛmɔ nían, ɔ lɛ ba bɔlé nún afian. Sɔanlan biala 'ba nwun yí. Bɛ bɔbɔ muonun mɔ bɛ bɔbɔlɪ yí kɔlɔwɔ nún asu'n 'ba nwun yí bie. Sɛ ɔ ba a, asɛ nún asu menian'n-mɔ kwalaa 'ba yí awɔlɛ wɔ yí dunman nún. Yuo o, kɛ ɛjɔlɛ'n 'ba yɔ yí nún anún. Amin.

⁸ Ɛdannganman Nyanmian m'ɔ di like biala asu tunmin, m'ɔ wɔ ɛbɛlɛ daba, m'ɔ wɔ ɛbɛlɛ ɛnɛ mɔ ɛsɛ ɔ lɛ ba sa ba'n nwan: “N dɪ Alifa nɔn Omega, ninngɛ'n-mɔ kwalaa Abubɔ ɛsɛ n dɪ yí kwalaa Agualɛ”.

Nyanmian yɪlɪ Zozi wawɛ nún helelɪ Zɔan

⁹ Mɪn Zɔan mɔ n dɪ ɛmɔ anianman'n, mún nún Zozi y'a han y'a bɔ nún y'a yɔ kɔn. Mɪn nún ɛmɔ yɛ yɛ lɛ nwun amannunhunlun nún ɔ. Mɪn nún ɛmɔ yɛ yɛ lɛ bɔ mɔndunlun yɛ si abɔtalɛ yɛ nwonndɛ Nyanmian Belemgbin Mân nún ɔ. Nyanmian Anɔan Ɛjɔlɛ'n mɔ n ganlun'n, ɔ nún Zozi anwɔn adanzɛ'n mɔ n nili nún ati, bɛ kɔ hyɪ mɪn bɛ nún mún kɔ hɔ lika kɔn. Lika sɔ'n bɛ fɛlɛ yí Patumɔsɔ. Ɔ wɔ asue afian.

¹⁰ Ɛbɛlɛ, Nyanmian Wawɛ'n kɔ a mún nún mɔlɛ cɪan kɔn. Mún tie mún nzin ɛlɔ a, sɔanlan bie lɛ tian sɛlɛ kpa kɛ kɔnɔtɪ mɔ bɛ lɛ ku ɔ.

¹¹ Yí nwan: “Like mɔ ɛ nwun yí'n, kɛlɛ nán fa nwan asɔnún nsu'n. Asɔnún nsu sɔ'n-mɔ, ɛ' nwun bɛ: Efezi, Suminnin, Peligamɔn, Tiatii, Salıdı, Filadelfi, yɛ Laodise.”

¹² N gɔ tɔ mún nyin mún nzin mún nwan mún 'nían sɔanlan'n m'ɔ lɛ kan ɛjɔlɛ sɔ'n kele mún'n. Mún 'nían an, anún esika kɔkɔlɛ kanlannɛ baka nsu jijin ɛbɛlɛ.

¹³ Like mɔ n nwunlin yí nganlannɛ'n mɔ afian'n sɔman kulo sɔanlan. Ɔ wula taladɛ tunndun kpa. Esika kɔkɔlɛ beletɪ hyɪ yí afian.

¹⁴ Yí tɪ enyuan'n tɪ hyɛɪn hyɛɪn kɛ jɛsɛ. Yí nyin'n jue kpa kɛ sɪn.

¹⁵ Yí ja nún anwɔn ta mɪaɪn mɪaɪn kɛ ayɪwɔ mɔ b'a holo yí fɔnlɔnmɔn nún b'a hyui yí nwɔn ɔ. Yí nún'n tɪ kɛ asue kpilɪ m'ɔ lɛ gua ɔ.

¹⁶ Ɔ lɛ nzalama nsu yí sa fama nún anun. Dadɛ dɛnɛ-dɛnɛ kɔn san yí nuan nún. B'a si yí nyunnun nún yí nzin. Sɔanlan sɔ nún anyun nún anun ta kɛ eyua mɔ ɔ lɛ fi sɛlɛ ɔ.

¹⁷ Mɪn nyin mɔ ɔ 'bɔ yí nún ala n gɔ kpɛ n gɔ fin yí ja abɔ, n na ɛbɛlɛ pɪpaan. Ɔ kɔ fa yí sa fama'n ɔ kɔ fua mún nwɔn. Yí nwan: “N'ɛ sulo! N dɪ ninngɛ'n-mɔ kwalaa Abubɔ, ɛsɛ n dɪ yí kwalaa Agualɛ.”

¹⁸ N dɪ tiasɪfɛ. N wuli, nan sian dɛ, n dɪ asɪ dahuu. Mún di ewue asu tunmin yɛ ɛbɔlɔ sannvɛ'n wɔ mún sa nún.

¹⁹ Yí tɪ, kɛlɛ like mɔ a nwun yí kɪkaala'n, ɔ nún mɔ bɛ 'ba yɪ bɛ kele wɔ ɛhɪ anzin'n kɔsɔ.

²⁰ Nzalama nsu'n mɔ a nwun yí mún sa fama nún anun'n, ɔ nún esika kɔkɔlɛ kanlannɛ mmaka nsu'n, yí bɔ y'ɔ lɛ kɛ esika kɔkɔlɛ kanlannɛ mmaka nsu'n yɛ ɔ lɛ asɔnún nsu'n, yɛ nzalama nsu'n, y'ɔ lɛ nyanmiansu mmɔfɛ nsu'n mɔ bɛ nían sɔ'n.”

KALATA NSU'N

2

1. Efɛzɪ Asɔnún'n kalata'n

¹ Kɛlɛ nyanmiansu bɔfɛ'n m'ɔ nían Efezi Asɔnún nún asu'n kɛ:

Sɔanlan'n m'ɔ lɛ nzalama nsu'n yí sa fama nún anun, m'ɔ nanndɪ esika kɔkɔlɛ kanlannɛ mmaka nsu nún afian'n, ɛ' nwun ɛjɔlɛ m'ɔ lɛ kan kele wɔ'n:

² Mun si mɔ a yɔ'n kwalaa, wɔ eɛ'n m'ɔ e feli'n, non wɔ ahonlin etila'n mɔ e tilali'n. Min si ke wɔ menian'n-mɔ anun, mɔ ɔ kɔ yɔ eɛ'n, e nyaci nje man yɔ. Menian mɔ bɛ nwan bɛ ti mmaɔfɛ'n, a sɔ bɛ a nian, a nwun yɔ ke bɛ ti atofɛ.

³ E ti sɔanlan mɔ e si abɔtalɛ kpa, a nwun amannɛ kpa wɔ mɔn dunman nun, nan a mman man wɔ nwɔn a mmubu man wɔ.

⁴ Kusɔ afi wɔ nwɔn ejɔlɛ kaan wɔ mɔn kunnun. Ejɔlɛ sɔ'n y'ɔ le ke ehulo'n mɔ e hulolɔ mɔn daba'n, e ngulo man mɔn sɔ kɔn.

⁵ Ehika ati, man wɔ ti kaci lika mɔ a fun'n. Nun wɔ nwɔn kaci wɔ abalabɔ'n, nɔn yɔ yɔ ke e yɔlɔ yɔ abubɔ nun anun'n. Se a ngaci man fi wɔ eɛ'n anwɔn an, mɔn 'tɔ wɔ elɔ, mɔn 'yɔ wɔ kanlannɛ baka nun eɛlɛ.

⁶ Kusɔ a yɔ like kɔn m'ɔ ti kpa. Like sɔ'n y'ɔ le ke e kpɔ Ninkola menian'n-mɔ nyɔlɛ'n. Bɛ nyɔlɛ sɔ'n, mɔn kusɔ mɔn kpɔ yɔ.

⁷ Ejɔlɛ'n mɔ Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan kele Asɔnun'n-mɔ'n, sɔanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fɔ sie! Sɔanlan m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, ngɔan baka'n m'ɔ jin Nyanmian fɛ elie lika elɔ'n, mɔn 'man yɔ bie di.

2. *Siminnin Asɔnun'n kalata'n*

⁸ Kele nyanmiansɔ bɔfɛ'n m'ɔ nian Siminnin Asɔnun'n asɔ'n ke:

Sɔanlan'n m'ɔ ti like kwalaa abubɔ, eɛ ɔ ti yɔ kwalaa agualɛ'n, m'ɔ wuli mɔ ɔ'a tinnge'n, e 'nwun ejɔlɛ m'ɔ lɛ kan'n:

⁹ Mun si eɛ mɔ a fɛ wɔ mɔn dunman nun'n, mɔn si wɔ ehian'n mɔ e lɛ di'n. Nan kusɔ, ananhɔlɛ a nyan wɔ nwɔn. Menian mɔ bɛ ti Abɔnsanmɔn menian, mɔ bɛ bu bɛ nwɔn ke bɛ ti Zufɔ nan kusɔ bɛ ti man Zufɔ'n, eɛsɔan'n mɔ bɛ tɔn wɔ'n, mɔn si.

¹⁰ Amannɛ'n mɔ e lɛ ba nwun yɔ'n, n'e susu yɔ nwɔn. Nian, Abɔnsanmɔn 'ba gua emɔ anun mmie-mɔ dɔɔn fiadi ɔ sɔ emɔ nian. Emɔ 'ba nwun amannɛ dede cɔan bulu. Tila wɔ dedi nun anun dede maan bɛ hɔn wɔ, nan mɔn 'ba man e nyan ngɔan.

¹¹ Ejɔlɛ mɔ Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan kele Asɔnun'n-mɔ'n, sɔanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fɔ sie! Sɔanlan m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, ewue'n m'ɔ tian yɔ nnyuan'n ngun man yɔ bie.

3. *Peligamɔn Asɔnun'n kalata'n*

¹² Kele nyanmiansɔ bɔfɛ'n m'ɔ nian Peligamɔn Asɔnun'n asɔ'n ke:

Sɔanlan'n mɔ dadie dɛnɛ-dɛnɛ'n mɔ b'a si yɔ nyunnun non yɔ nzin'n san yɔ nɔan nun'n, e 'nwun ejɔlɛ m'ɔ lɛ kan'n:

¹³ Mun si wɔ lika mɔ e ti'n, eɛlɛ yɛ Abɔnsanmɔn belemgbɔn bia'n jin ɔ. A fa wɔ nwɔn a bɔ mɔn seɛ kpa. Temɔn muonun mɔ bɛ hunlin Antipasɔ m'ɔ ti mɔn adanzifɛ ananhɔlɛfɛ nun emɔ elɔ'n, lika mɔ Abɔnsanmɔn wɔ'n, emɔ a nyaci man dedi'n mɔ emɔ le yɔ wɔ mɔn nun'n b'a ndɔ man.

¹⁴ Nan kusɔ wɔ nwɔn ejɔlɛ kaan wɔ mɔn kunnun. Ejɔlɛ sɔ'n y'ɔ le ke: E le menian mmie-mɔ wɔ elɔ. Menian sɔ'n-mɔ nanndɔ Balamɔn ngehele nun asɔ. Balamun yɛ ɔ heɛlɔ Balaki ke ɔ tɔnnɔn Izalayɛ amma'n-mɔ aja nun, ɔ man bɛ lili amɔan sɔ naan, eɛ bɛ bɔlɔ ajɔamannɔn.

¹⁵ Eɛ e le menian mmiekun-mɔ wɔ nwɔn elɔ. Bɛ kusɔ bɛ nanndɔ Ninkola menian'n-mɔ ngehele nun asɔ.

¹⁶ Nun wɔ nwɔn nɔn kaci wɔ abalabɔ sɔ'n. Se a ngaci man an, mɔn 'tɔ wɔ elɔ kikaala, mɔn 'fa dadie'n m'ɔ san mɔn nɔan nun'n mɔn fa elɔɛ mɔn tɔ menian sɔ'n-mɔ mɔ bɛ wɔ afian elɔ nun anwɔn.

¹⁷ Ejɔlɛ mɔ Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan kele Asɔnun'n-mɔ'n, sɔanlan m'ɔ si fasie'n, ɔ fɔ sie! Sɔanlan m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, mannan'n m'ɔ fia'n, mɔn 'man yɔ bie di. Eɛ mɔn 'fa eɛbɛ fufue kɔn mɔ b'a heɛ dunman fɔfɔlɛ kɔn sɔ'n

mun man yí. Svanlan fíí nzi man dunman sɔ'n ke svanlan mɔ n gɔ fa n gɔ man yí nín ala.

4. Tiatii Asɔnɔn'n kalata'n

¹⁸ Kele nyanmiansɔ bɔfɔe'n m'ɔ nian Tiatii Asɔnɔn'n nín asɔ'n ke:

Nyanmian Awa'n, svanlan'n mɔ yí nyun'n jue ke sɛn, mɔ yí ja'n-mɔ anwɔn ta ke ayiwa mɔ b'a hyui yí nwɔn'n, ɛ 'nwun ejɔle m'ɔ le kan'n:

¹⁹ Mún sɪ wɔ́ ninngɛ'n mɔ ɛ yɔ'n, ɔ nɔn ehulo'n mɔ ɛ kulo mún'n, ɔ nɔn ele'n mɔ ɛ de mún di'n, ɔ nɔn mɔndinlɔn'n mɔ ɛ le bɔ wɔ junman elie nún anun'n. Mún sɪ ke junman'n mɔ ɛ le di yí sian'n, ɔ tala daba die'n.

²⁰ Nan kɔsɔ wɔ́ nwɔn ejɔle kaan wɔ́ mún kunnun. Ejɔle sɔ'n y'ɔ le ke balasua'n mɔ be fele yí Zozabeli'n, ɔ bu yí nwɔn ke ɔ ti Nyanmian kpɔmanfɔe. ɛ man yí atin, ɔ kele mún menian'n-mɔ ninngɛ, ɔ le laka bé maan be bɔ ajɔmannin ɛsɛ be di amɔan sɔ naan.

²¹ M'an man yí temɔn ke ɔ káci fi yí nyɔlie ɛte nún anwɔn, nan kɔsɔ ɔ ngulo man ke ɔ káci yí nzin sɪ yí ajɔmannin nún ɔ.

²² Yí sɔ ati, mún 'ba man ewue kan Zozabeli ɔ da ebɛɛ sɔ. Bé mɔ be nún yí san nún'n, sɛ b'a ngaci man bé abalabɔ'n mɔ b'a suan yí sɔ nún an, mún 'man ewue kan bé kɔsɔ be da ebɛɛ sɔ.

²³ ɛsɛ mún 'kun yí mma'n-mɔ, mún 'man Asɔnɔn'n-mɔ kwalaa nwun yí ke mún yê mún sɪ mɔ menian'n-mɔ kɔ jɔnlin, ɔ nún m'ɔ wɔ́ bé kunnun'n. ɛmɔ nunhan kɔn biala nyɔlie nún anwɔn yê mún 'nian mún tua yí kale ɔ.

²⁴ ɛmɔ Tiatii asɔnɔn mma nga'n-mɔ, ɛmɔ die, ɛmɔ a nnanndi man ngehele ɛte sɔ nún asɔ b'a nzuan man like'n mɔ mmie-mɔ fele yí Abɔnsanmɔn abɔ nɔɔɔɔ nún ejɔle'n bie. Mún nva man ninngɛ nɔnnɔɔ fíí kón mún nzɔa man ɛmɔ.

²⁵ Nan kɔsɔ, like'n mɔ ɛmɔ le nún'n, ɛmɔ tila nún seɛ kpa dede maan m mála.

²⁶ Svanlan m'ɔ kɔ tila mún junman nún anun, ɔ kɔ li dede ɔ kɔ ju ayueliɛ, m'ɔ kɔ li kunnunmun'n, mún 'man ɔ sie mân'n.

²⁷ Ke mún Sɪfali tunmin'n manlin mún'n, mún kɔsɔ mún 'fa mún man yí. Mún 'ba fa bulale kpɔman mún wula yí sa nún, mún 'man ɔ fa bubo menian'n-mɔ ke be fa bulale'n be bubo ninngɛ mɔ be kɔ nwɔn'n.

²⁸ ɛsɛ mún 'wula yí anunminnyanmɔn maan ɔ ta ke alibahian nzalama.

²⁹ Ejɔle mɔ Nyanmian Wawe'n le kan kele Asɔnɔn'n-mɔ'n, svanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fá síe!

3

5. Salidi Asɔnɔn'n kalata'n

¹ Kele nyanmiansɔ bɔfɔe'n m'ɔ nian Salidi Asɔnɔn'n nún asɔ'n ke:

Svanlan'n m'ɔ le Nyanmian Wawe nsɔ'n, ɛsɛ ɔ le nzalama nsɔ'n, ɛ 'nwun ejɔle mɔ ɔ le kan'n: Mún sɪ wɔ́ ninngɛ'n mɔ ɛ yɔ'n. Be bɔ wɔ́ dunman ke ɛ le nguan, nan kɔsɔ a wu.

² Tinngɛ nán wula bé bɔ nga'n mɔ be ka kaan bé wu nún anwɔnseɛ. ɔ sanlin ke m'an nwun yí ke wɔ́ nyɔlie'n fíí tɪ man kpa mún Nyanmian nún anyunnun.

³ Ninngɛ'n mɔ be heɛɛ wɔ́ daba mɔ ɛ lili sɔ'n, káci bé di sɔ biekun, nán nún wɔ́ nwɔn káci wɔ́ abalabɔ'n. Se a njasɔ man an, mún 'ba fu wɔ́ nún ke awofɔe, ɛ ngɔ nwun man dɔɛ mɔ mún 'ba mún fu wɔ́ nún'n.

⁴ Nan kɔsɔ Salidi ebɛɛ muonun, menian mmie-mɔ wɔ́ ebɛɛ, bé die, b'a man efian a ngan man bé taladie fufue'n. Be 'ba wula taladie fufue be nún mún yɛ nanndi, ɔ sanlan ke ɔ se fata bé.

⁵ Svanlan m'ò kò li kunnunmun'n, kɛ ɔ 'wula taladiɛ fufue nɔn anɔn. Mɔn nɔici man yɔ dunman'n wò ngɔan kalata nɔn anɔn. Mɔn 'kan yɔ mɔn Sɔ nɔn yɔ mmɔfɛ'n-mò anyunnun ɛbɛlɛ kɛ mɔn svanlan y'ò lɛ yɔ.

⁶ Ejòlɛ mò Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan keke Asɔnɔn'n-mò'n, svanlan m'ò sɔ fasie'n, ɔ fá síel!

6. Filadelifi Asɔnɔn'n kalata'n

⁷ Keke nyanmiansɔ bɔfɛ'n m'ò nian Filadelifi Asɔnɔn nɔn asɔ'n kɛ:

Svanlan'n m'ò tɔ kɔnɔn-ngɔnɔn, ɛsɛ ɔ tɔ Ananhɔlɛfɛ'n, svanlan'n mò belemgbin Davidi awulo'n sannvɛ'n wò yɔ sa nɔn'n, mò tike anɔan nɔn an, svanlan fɔfɔ kɔn ngɔala man nɔn tɔ'n, mò ɛsɛ ɔ tɔ nɔn an, svanlan fɔfɔ ngɔala man yɔ tike'n, ɛ 'nwun ejòlɛ m'ò lɛ kan'n:

⁸ Mɔn sɔ wò ninngɛ'n mò ɛ yò'n. Mɔn sɔ kɛ wò anwɔnsɛlɛ'n tɔ kaan sɔa, nan kɔsɔ a fá mɔn ejòlɛ nɔn a síe. A nze man mɔn kɛ ɛ nzɔ man mɔn. Yɔ tɔ, m'an tike anɔan kɔn wò nyunnun. Anɔan sɔ'n, svanlan fɔfɔ ngɔala man nɔn tɔ.

⁹ ɛ 'nwun kɛ mɔn 'kpɔn mɔn yò bɛ mò bɛ sɔ Abɔnsanmɔn, mò bɛ bu bɛ nwɔn kɛ bɛ tɔ Zufu kɔsɔ bɛ tɔ man Zufu mò bɛ di ato'n. Mɔn 'ba hyɔ bɛ maan bɛ kɔtɔ wò nyunnun bɛ yɔ wò ayɛ. Mɔn 'man bɛ nwun yɔ kɛ mɔn kulo wò.

¹⁰ Kemò a tila wò ahɔnɔn a li mɔn Nɔan Ejòlɛ nɔn asɔ'n, mɔn kɔsɔ, mɔn 'sisa wò mɛlɛ mò yalɛ'n 'ba tɔ mɔn nɔn anɔn menian'n-mò asɔ ɔ sa bɛ nian'n.

¹¹ Mɔn 'ba kɔkaala. Tila like'n mò ɛ lɛ nɔn anɔn sɛlɛ, n'ɛ man svanlan fɔfɔ tɔa wò de wò ahatua'n.

¹² Svanlan m'ò kò li kunnunmun'n, mɔn 'fa yɔ mɔn yò mɔn Sɔ asɔnɔn sua nɔn anɔn mpila, ɔ nvite man fɔfɔ kɔn. Mɔn 'keke mɔn Nyanmian'n dunman'n mɔn gua yɔ nwɔn, ɛsɛ mɔn 'keke mɔn Nyanmian'n kulo'n dunman mɔn gua yɔ nwɔn. Kulo sɔ'n, y'ò lɛ Zoluzalemɔn fɔfɔlɛ'n m'ò fɔ mɔn Nyanmian mɔn anwɔn ɛlɔ anwunno ɔ 'ba ju asɔ'n. ɛsɛ mɔn 'keke mɔn dunman fɔfɔlɛ'n yɔ nwɔn.

¹³ Ejòlɛ mò Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan keke Asɔnɔn'n-mò'n, svanlan m'ò sɔ fasie'n, ɔ fá síel!

7. Laodise Asɔnɔn'n kalata'n

¹⁴ Keke nyanmiansɔ bɔfɛ'n m'ò nian Laodise Asɔnɔn nɔn asɔ'n kɛ:

Svanlan'n mò bɛ fɛlɛ yɔ Amɔn'n, mò di Nyanmian anwɔn adanzɛ ananhɔlɛ nɔn nɔn fɔfɔn sɔ'n, yɔ mò Nyanmian nanndɔlɔ yɔ sɔ ɔ bɔlɔ ninngɛ'n-mò kɔalaatin'n, ɛ 'nwun ejòlɛ m'ò lɛ kan'n:

¹⁵ Mɔn sɔ wò junman'n mò ɛ di'n. Mɔn sɔ kɛ ɛ tɔ man svanlan fɔlɔlɔ, ɛ tɔ man svanlan juejue kɔsɔ. Kemò ɛ wò ninngɛ nnyuan sɔ nɔn afian'n, mɔn kulo kɛ ahan ɛ wò kɔn afan. Fɔlɔlɔ anaa juejue.

¹⁶ Nan kemò ɛ tɔ man fɔlɔlɔ kɔsɔ ɛ tɔ man juejue mò ɛ jin yɔ nnyuan nɔn afian'n, mɔn 'ba kpu wò mɔn tɔ.

¹⁷ ɛ kan kɛ a nyan wò nwɔn. Ninngɛ'n kɔalaa mò ɛ lɛ kpɔrnde'n, a nyan yɔ. ɛ mmian man like fɔfɔ anwɔn. Nan kɔsɔ ɛ nzɔ man kɛ kanngvɛ ɛ tɔ yalɛfɛ, ɛ tɔ alɔabɔfɛ. ɛ tɔ ehianfɛ, wò nwɔn gua sɔ, ɛsɛ ɛ tɔ anyinsinlinwafɛ.

¹⁸ Yɔ sɔ ati, mɔn 'kan mɔn keke wò kɛ ɛ tó mɔn sa nɔn esika kɔkɔlɛ'n mò b'a holo yɔ sɔn nɔn b'a tɔ yɔ nwɔn'n nán a yò esikafɛ. To taladiɛ fufue mɔn sa nɔn wula nán fia wò nwɔn nyian'n. ɛsɛ to bɛ nyɔn ayile mɔn sa nɔn gua wò nyɔn nɔn asɔ nán a nwun asi.

¹⁹ Bɛ mò mɔn kulo bɛ'n, mɔn cɔn bɛ nzɔ'n ɛsɛ mɔn tɔ bɛ fɔ. Yɔ sɔ ati, nɔn wò nwɔn kaci wò abalabò'n nán yò juejue.

²⁰ Tie, n jin anɔan nɔn anzin mɔn bɔ. Svanlan m'ò kò tɔ mɔn nɔn'n m'ò kò tike anɔan'n, mɔn 'wɔlɔ yɔ awulo, mɔn nɔn yɔ yɛ 'didi, yɔ kɔsɔ ɔ nɔn mɔn yɛ 'didi.

²¹ Kemɔ n nili kunnunmun mɔ n dɪ mɪn Sɪ anwɔn ebele belemgbin bia nɔn asɔ'n, sɔanlan biala mɔ yɪ kɔsɔ ɔ kɔ li kunnunmun'n, mɪn 'man ɔ tanlan mɪn nwɔn ebele mɪn belemgbin bia nɔn asɔ.

²² Ejɔle mɔ Nyanmian Wawɛ'n lɛ kan keke Asɔnɔn'n-mɔ'n, sɔanlan m'ɔ sɪ fasie'n, ɔ fa sie!

KALATA NIN ASU NZɔLE NSU'N

4

Nyanmiansɔ belemgbin bia'n

¹ Ehi anzin, mɪn 'nian an, anɔn b'a tike anɔan kɔn nyanmiansɔ elɔ. Sɔanlan'n mɔ yɪ nɔn'ti te ke kɔnɔtɪ'n mɔ n nili mɔa n dɪlɪ yɪ ngan'n, ɔ lɛ kan keke mɪn ke: "Fɔ bala ewa nɔn man n yɪ ninngɛ'n mɔ be 'ba a'n n gɛle wɔ."

² Ebele ala, Nyanmian Wawɛ'n kɔ tɔ mɪn sɔ. ɔ kɔ fa mɪn kɔ fɔ nyanmiansɔ. Mɪn 'nian an, anɔn belemgbin bia kɔn jin ebele, sɔanlan kɔn tɪ sɔ.

³ Sɔanlan sɔ'n, yɪ nyɔn nɔn anɔn ta ke ebɔe'n mɔ be fele yɪ zɔasɔpɔ'n, eɛe ɔ ta ke ebɔe'n mɔ be fele yɪ salɔɔanɔn'n. Belemgbin bia sɔ'n, nyanngɔnndɔn kɔn a tɔ a bala yɪ. Nyanngɔnndɔn sɔ'n ta ke ebɔe'n mɔ be fele yɪ emelodɪ'n.

⁴ Bia abulaa nɔn nnan ta si yia belemgbin bia'n. Mgbain abulaa nɔn nnan wowula taladiɛ nvufue, be sɔ esika kɔkɔle keke, be titi bia sɔ'n-mɔ asɔ.

⁵ Belemgbin bia nɔn anɔn, nyanmian'n kpe mian mian nɔn ejɔjɔle ɔ nɔn mgbalanlan fi nɔn fite. B'a sɔ tɛɛ nsɔ. Be jue belemgbin bia nɔn anyunnun. Tɛɛ nsɔ sɔ'n y'ɔ le Nyanmian Wawɛ nsɔ'n.

⁶ Like kɔn wɔ bia nɔn anyunnun ke jenvie. Like sɔ'n ta ke ebɔe'n mɔ be fele yɪ kilistali'n. Bia nɔn ayialɛ nnan nɔn asɔ, naan nnan jijin ebele. Naan sɔ'n-mɔ le anyian dɔn kpa bɛ nyunnun nɔn bɛ nzin.

⁷ Alimɔa die'n sɔman tetianfɔe. M'ɔ tian yɪ nnyuan'n soman enale baa. M'ɔ tian yɪ nsan'n soman kulo sɔanlan. M'ɔ tian yɪ nnan'n soman kɔle m'ɔ lɛ tu ɔ.

⁸ Naan sɔ'n-mɔ nunhan kɔn biala le ndɛba nsian. Bɛ nwɔn'n lika kwalaa nɔn be ndɛba'n-mɔ abɔ tɪ anyian. Cɪan daa, kɔngɔe o, eyua o, ejɔle mɔ be kan'n y'ɔ le ke:

"Kɔnlɔn-ngɔnlɔn, kɔnlɔn-ngɔnlɔn, kɔnlɔn-ngɔnlɔn

y'ɔ le yɛ Mɪn Tunminfɔe Nyanmian Kpili

mɔ daba anɔn ɔ wɔ ebele, ene ɔ wɔ ebele mɔ eɛe ɔ lɛ 'ba'n."

⁹ Temɔn biala mɔ naan nnan sɔ'n 'wula sɔanlan'n m'ɔ tɪ bia nɔn asɔ m'ɔ tɪ asɔ dahuu nɔn anɔnminnyanmɔn be yɪ yɪ aye be da yɪ asi'n,

¹⁰ anɔn mgbain abulaa nɔn nnan nɔn a kɔtɔ sɔanlan'n m'ɔ tɪ bia nɔn asɔ nɔn anyunnun, be sɔ sɔanlan'n m'ɔ tɪ asɔ dahuu'n. Be 'kɔtɔ be sɔ yɪ a, be tu bɛ esika kɔkɔle keke'n be gua yɪ nyunnun ebele, anɔn bɛ nwan:

¹¹ "Yɛ Mɪn, yɛ Nyanmian, anɔnminnyanmɔn'n,

aye eyɛ'n nɔn tunmin'n sɛ fata wɔ.

ɔ sanlɔn ke wɔ yɛ a bɔ ninngɛ'n kwalaa ɔ.

A hulo y'ɔ man be wɔ ebele be le ngɔan ɔ."

5

Nyanmian Bɔa Baa'n

¹ Ehi anzin, mɪn 'tɔ mɪn nyɔn an, n gɔ nwun kalata kɔn, b'a nyɔnnyan yɪ bolomolo sɔa. B'a hɛle yɪ kunnun nɔn yɪ nzin. Sɔanlan'n m'ɔ tɪ belemgbin bia nɔn asɔ'n le kalata sɔ'n yɪ fa fama nɔn anɔn. B'a sie sɔ nzɔle nsɔ,

² eɛe mɪn 'nian an, anɔn nyanmiansɔ bɔfɔe kɔn m'ɔ le tunmin lɛ tian seke kpa ɔ bisa ke: "Nwan yɛ ɔ kwalaa nzɔle'n-mɔ mɔ b'a sie yɪ kalata nɔn asɔ'n titi nɔn ɔ buke nɔn ɔ?"

³ Ǿ bisalı sɔ a, nyanmiansu ɛɔ o, asɪ ɛwa o, asɪ nɪn abɔ ɛɔ o b'a nnyan man sɔanlan fii mɔ ɔ 'buke kalata nɪn anun ɔ nɪan nɪn ɔ.

⁴ N gɔ sɪsa mɪn sa n gɔ gua mɪn ti n gɔ sun seɛ kpa. Ǿ sanlɪn kɛ b'a nnyan man sɔanlan m'ɔ sɛ fata mɔ ɔ 'buke kalata nɪn anun bɔbɔ nán ɔ nɪan nɪn ɔ.

⁵ ɛhi a, mgbain abulaa nɪn nɪan nɪn anun kɔn kɔ se mɪn kɛ: “N'ɛ sun, nan nɪan, tɛtɪanfɛ'n m'ɔ fi Zuda afilie nɪn anun'n, belemgbin *Davidi anɔnman'n, ɔ'a li kunnunmun, ɔ kuala ɔ titi nzɔɛ'n-mɔ mɔ b'a sie kalata nɪn sɔ'n ɔ buke nɪn.”

⁶ ɛhi, mɪn 'nɪan an, anun *Bɔa Baa kɔn jin naan nɪan'n nɔn mgbain abulaa nɪn nɪan'n mɔ b'a bɔ bia nɪn anwɔn holo nɪn afian. Ewue'n m'ɔ wuli'n kafuan tɛ wɔ yɪ nwɔn. Ǿ le mmɛ nsɔ ɔ nɔn anyɪan nsɔ. Anyɪan nsɔ sɔ'n y'ɔ le Nyanmɪan Wawɛ nsɔ'n mɔ ɔ'a sɔan bɛ asɪɛ'n lika kualaatin'n.

⁷ Bɔa Baa'n kɔ kpunngɛ Sɔanlan'n m'ɔ ti bia nɪn asɔ mɔ kalata'n wɔ yɪ sa fama nɪn anun'n nán ɔ'a le.

⁸ Kɛ Bɔa Baa'n lɛli kalata'n, naan nɪan'n nɔn mgbain abulaa nɪn nɪan'n, bɛ kɔ kɔtɔ yɪ nyunnun. Bɛ nunhan kɔn biala le sanngo kɔn, ɔ nɔn esika kɔkɔɛ kangɔ. Kangɔ sɔ'n, *ansan yɪ yɪ. Ansan'n y'ɔ le Nyanmɪan menian'n-mɔ asɔnɔn'n mɔ bɛ yɔ'n.

⁹ Bɛ kɔ tɔ ejue fɔfɔɛ kɔn, bɛ nwan:

“Wɔ y'ɔ fata kɛ ɛ fa kalata nɪn ɔ.

Wɔ y'ɔ fata kɛ ɛ titi nzɔɛ'n-mɔ

mɔ b'a sie yɪ sɔ nɪn anun ɔ.

Ǿ sanlɪn kɛ bɛ hunlin wɔ.

Ǿ nanndi wɔ ewue nɪn asɔ,

a tɔ menian a man Nyanmɪan.

Menian sɔ'n-mɔ fi afilie biala anun, anɛ biala ɔ nɔn mán biala anun.

¹⁰ A man b'a kaci

yɛ Nyanmɪan'n Belemgbin Mán nɪn anun menian

b'a kaci tɛɛyɪfɛ bɛ sɔ yɪ.

ɛsɛ bɛ 'di belemgbin asɪ nɪn asɔ.”

¹¹ ɛhi anzin, mɪn 'tɔ mɪn nyɪn bieku an, mmɔfɛ nwala nwala kpa a ta a si a yia bia'n nɔn naan nɪan'n nɔn mgbain abulaa nɪn nɪan'n. Mmɔfɛ sɔ'n-mɔ ti akpu akpu kɔ yɔ nyɛ bɛ lɛ tian kpa

¹² bɛ tɔ ejue kɛ:

“Bɔa Baa'n mɔ bɛ hunlin yɪ'n,

yɪ yɛ tunmin'n, anyanbɛnwɔn'n, ngeɛ'n,

anwɔnseɛ'n, asasɛ'n, anunminnyanmɔn'n

nɔn ayɛ ɛyɛ'n sɛ fata yɪ ɔ.”

¹³ Mɪn 'tie kɔsɔ a, anun ninngɛ'n-mɔ mɔ Nyanmɪan a bɔ'n, m'ɔ wɔ nyanmiansu o, asɪ asɔ o, asɪ abɔ ɔ nɔn jenvie nɪn o, bɛ kwalaa bɛ lɛ tɔ ejue kɛ:

“Ayɛ ɛyɛ'n, asasɛ'n, anunminnyanmɔn'n

nɔn tunmin'n ti Sɔanlan'n m'ɔ ti bia nɪn asɔ'n

ɔ nɔn Bɔa Baa'n diɛ dahuu!”

¹⁴ Mɔ bɛ kɔ tɔ ejue sɔ'n, anun naan nɪan nɪn a sɔ sɔ kɛ: “Amin!” Anun mgbain abulaa nɔn nɪan nɪn a kɔtɔ b'a sɔ Sɔanlan'n m'ɔ ti asɔ dahuu'n.

6

1. Nzɔɛ'n m'ɔ li mɔa nɪn ɛtɛ'n

¹ ɛhi anzin, mɪn 'tɔ mɪn nyɪn an, n gɔ nwun *Bɔa Baa'n kɛ ɔ'a ti alimɔa nzɔɛ nsɔ'n mɔ b'a sie yɪ kalata nɪn asɔ nɪn anun. M'ɔ tɪli nɪn'n, mɪn 'tie a, anun naan nɪan nɪn anun kɔn, yɪ nɪn'n ti kɛ mgbanlanlan, yɪ nwan: ‘Bala!’

² Mìn 'nìan an, n gò nwun ekpanngò fufue kòn. Svanlan'n m'ò tì sù'n le taa kòn yí sa nùn. B'a fa belemgbìn kele b'a sva yí. Ǫ le kò belenzua sù kpa Ǫ 'kò a hùn Ǫ dì kunnunmun.

2. Nzòle'n m'ò tian yí nnyuan nùn etie'n

³ Ehi anzin, Bua Baa'n kò tì nzòle'n m'ò tian yí nnyuan nùn anùn. Mìn 'tie a, anùn naan nnan'n, m'ò tian yí nnyuan'n nwan: "Bala!"

⁴ Ekpanngò kòn biekun kò fite, Ǫ tì kòkòle. Svanlan'n m'ò tì sù'n, be kò man yí dadie kpili kòn Ǫ nùn tunmin ke Ǫ hyòun elae Ǫ tó mân nùn anùn, Ǫ mân menian'n-mò hún bé nwòn.

3. Nzòle'n m'ò tian yí nsan nùn etie'n

⁵ Ehi anzin, Bua Baa'n kò tì nzòle'n m'ò tian yí nsan nùn anùn. Mìn 'tie a, anùn naan nnan'n, m'ò 'tian yí nsan'n, nwan: "Bala!" Mìn 'nìan an, n gò nwun ekpanngò bile kòn. Svanlan kòn tì sù. Ǫ le toe kòn yí sa nùn.

⁶ N dli anie bie wò naan nnan nùn afian. Anie sò'n nwan: "Bele cilo kòn tì cian kòn junman nùn anwòn ahatua. *Ǫhzu cilo nsan tì cian kòn junman nùn anwòn ahatua. Nan divin nùn ngo'n, bé die, n'è fa wò sa kan bé."

4. Nzòle'n m'ò tian yí nnan nùn etie'n

⁷ Ehi anzin, Bua Baa'n kò tì nzòle'n m'ò tian yí nnan nùn anùn. Mìn 'tie a, anùn naan nnan'n, m'ò tian yí nnan'n nwan: "Bala!"

⁸ Mìn 'nìan an, n gò nwun ekpanngò kòn. Ǫ tì asuaminlin. Svanlan'n m'ò tì sù'n, be fèle yí "Ewue". Ǫ 'kò a, anùn ebòlò mân'n tva yí. Be kò man bé dadie nùn tunmin ke asie mìn asu ewa menian'n-mò mò b'a bu bé nùn nnan'n, be tú kòn. Be mân be wú elae nùn, ehoe nùn, efuke nùn yé be mân asie nùn asu ebolo naan'n-mò hún bé.

5. Nzòle'n m'ò tian yí nnun nùn etie'n

⁹ Ehi anzin, Bua Baa'n kò tì nzòle'n m'ò tian yí nnun nùn anùn. Mìn 'nìan an, n gò nwun bé mò be hunlin bé nùn ekala'n esika kòkòle tóbili'n mò be yala *ansan sù nùn anwòn. Be hunlin bé, Ǫ sanlín ke be lili Nyanmian anwòn adanzie ananhòle nùn ese be hanlín yí Nvan Ejòle'n.

¹⁰ Be le tian sele kpa be kan ke: "Yé Mìn, wò mò ε tì kònlùn-ngònlùn, ese ε tì ananhòlefue'n, ε 'nwònnde dede Ǫ ju cian benin nán a bua asie nùn asu menian'n-mò mò be hunlin yé'n ndee?"

¹¹ Be kò man bé kwalaa taladie nvufue ngòkòn be kò wula nán b'a han b'a hele bé ke be sí abotale be nwònnde mele kaan biekun, maan bé nvan yía. Afi bé nianman'n-mò nòn bé manngòn'n-mò mò be nòn be dì junman'n mò be te wò asie nùn asu'n, menian'n-mò 'ba hun bé kusu.

6. Nzòle'n m'ò tian yí nsian nùn etie'n

¹² Ehi anzin, mìn 'nìan an, anùn Bua Baa nùn a tì nzòle'n m'ò tian yí nsian nùn anùn. Asie'n kò kpòsò sele kpa. Senze'n kò lu tuun ke etanlan tuun. Sala'n kò bòlò ke moja.

¹³ Nzalama'n-mò fi anwunno be kò tutu be kò gua asì ke figi amuin mò anwònman kpili kòn a kpòlò yí a gua Ǫ.

¹⁴ Nyanmian'n kò nyunnyan bolomolo ke kalata mò b'a nyunnyan Ǫ. Yí busu kò nunnun. Mmuka'n-mò kwalaaatin nùn asue afian mgbòle'n-mò fi bé busu kò tu.

¹⁵ Asie nùn asu mmelemgbìn Ǫ nùn sù mgbain'n-mò, nzalafu mgbain'n-mò, esikafue'n-mò, tunminfue'n-mò, menian bu nga'n-mò, nganga nòn bé mò be tì man nganga'n, bé kwalaa be kò nwanndi. Be kò hò be kò fefie kunman mgbili'n-mò anùn, Ǫ nùn nyòbue mgbili'n-mò mò be wò mmuka'n-mò asu nùn afian.

¹⁶ Bɛ kan bɛ kele mmɔka'n-mɔ, nɔn nyɔbɔɛ mgbili'n-mɔ kɛ: “Ɛmɔ bú gúá yé sɔ, bɛ fía yé. Nán bɛ man sɔanlan'n m'ɔ tɪ belemgbɪn bia nɔn asɔ'n nwun yé. Nán bɛ man Bɔa Baa'n sɪkpɛ cɪ yé.

¹⁷ Ɔ sanlɪn kɛ bɛ sɪkpɛ cɪan kpɪlɪ nɔn a ju. Nan nwan yé ɔ kɔ hɔala yí nyunnun jinlan ɔ.”

7

Izalaye menian akpɪ ɛya kɔn abulanan ɔ nɔn nnan'n

¹ Ɛhɪ anzin, mɪn 'nɪan an, anɪn nyanmɪansɔ mmɔfɔɛ nnan jɪjɪn asɪɛ nɪn aɪalɪɛ nnan nɪn asɔ. Bɛ kɔ hyɪ anwɔnman nnan'n m'ɔ fita asɪɛ nɪn asɔ ɛwa'n bɛ kɔ sɪɛ. Ɔ man anwɔnman fɪfɪ nvɪta man asɪɛ'n, jenvɪɛ'n nɔn baka bɪala asɔ kɔn.

² Nan lɪka mɔ sɛnzɛ'n fɪtɛ'n, mɪn 'nɪan an, anɪn nyanmɪansɔ bɔfɔɛ kɔn fɪ ɛlɔ. Ɔ lɛ lɪkɛ kɔn yɪ sa nɔn. Lɪkɛ sɔ'n yé Tɪasɪfɔɛ Nyanmɪan'n fa sɪɛ nɪnnɛɛ'n-mɔ nzɔlɛ ɔ. Bɔfɔɛ sɔ'n kɔ tɪan sɛlɛ kpa. Ɔ kɔ han kɔ hele mmɔfɔɛ nnan'n mɔ b'a man bɛ tunmɪn kɛ bɛ sɛcɪ asɪɛ nɪn asɔ ɔ nɔn jenvɪɛ nɪn anɔn nɪnnɛɛ'n kɛ:

³ “Nán bɛ fa bɛ sa bɛ kan asɪɛ'n, ɔ nɔn jenvɪɛ'n, ɔ nɔn mmaka'n-mɔ fɪfɪ dedɛ ɔ hɔ jú mɛlɛ mɔ yɛ kɔ sɪɛ yé Nyanmɪan'n ngɔa'n-mɔ anwɔnman nɪn asɔ nzɔlɛ'n.”

⁴ Bɛ kɔ bɔ bɛ mɔ b'a sɪɛ bɛ nwɔnman nɪn asɔ nzɔlɛ nɪn anɔn bɛ kɔ hele mɪn. Bɛ tɪ menian akpɪ ɛya kɔn abulanan ɔ nɔn nnan. Bɛ fɪ Izalayɛ nvɪlɪɛ'n-mɔ kɔalaa anɔn.

⁵ Zuda afɪlɪɛ nɪn anɔn, menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan yé bɔfɔɛ'n sɪɛlɪ bɛ nzɔlɛ ɔ. Lubɛnɪn afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Gadɪ afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan.

⁶ Azɛɛ afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Nɛfɔtali afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Manasɛ afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan.

⁷ Sɪmɛɔn afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Levɪ afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Isakaa afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan.

⁸ Zabulɔn afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Zozɛfɔ afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan. Bɪnnzɔamɪn afɪlɪɛ nɪn anɔn menian akpɪ bulɔ nɔn nnyuan.

Meninsɔnman'n mɔ 'ba sɔ Nyanmɪan'n

⁹ Ɛhɪ anzin, mɪn 'tɔ mɪn nɪn bɪɛkɔn an, n gɔ nwun menian dɔn kpa. Sɔanlan fɪfɪ ngɔala man bɛ ka. Menian sɔ'n-mɔ fɪ mɔn'n lɪka kɔalaaɪn, bɛ fɪ afɪlɪɛ kɔn bɪala anɔn, bɛ kan anɪɛ kɔn bɪala. Bɛ wowula taladɪɛ nvɔfue, bɛ lɛ aɪɛ malɛ bɛ sa nɔn bɛ jɪjɪn Nyanmɪan belemgbɪn bɪa'n nɔn *Bɔa Baa nɪn anyunnun ɛbɛlɛ.

¹⁰ Bɛ lɛ bɔ bɛ sɔlɔ bɛ kan kɛ:
“Nyanmɪan m'ɔ tɪ belemgbɪn bia nɔn asɔ'n,
ɔ nɔn Bɔa Baa'n, bɛ yé bɛ de yé tɪ ɔ.”

¹¹ Nyanmɪansɔ mmɔfɔɛ'n-mɔ kɔalaaɪn kɔ ta kɔ sɪ kɔ yɪa bɪa'n, mgbain abulaa nɔn nnan'n nɔn naan nnan'n. Bɛ kɔ butu butu bɛ nɪn asɪ bɪa nɔn anyunnun bɛ kɔ sɔ Nyanmɪan.

¹² Bɛ nwan:

“Amɪn!

Aɪɛ ɛɪɪɛ'n, anɔnmɪnnyanmɔn'n,
ngɛlɛ'n, asɪa'n, asasɔɛ'n,
tunmɪn'n nɔn anwɔnsɛlɛ'n

tí yé Nyanmian'n dié cian daa!

Amin!"

¹³ Mò mməfue'n-mə anwan təlɪ'n, mgbain abulaa nɔn nnan nɔn anun kɔn kə bisa mɪn kɛ: "Nwan menian dié-mə yê bɛ wowula taladié nvufue'n? Ɛsɛ nin yê bɛ fɪ ɔ?"

¹⁴ N gɔ bua yí kɛ: "Nannan, mɪn nzɪ man. Nan wó dié ɛ sl."

Ɛhɪ a, ɔ kə han kə hele mɪn kɛ: "Menian sɔ'n-mə yê b'a nwun bɛ nyunnun kpili nɔn ɔ. Bɛ le Bua Baa'n moja'n b'a kpɔ bɛ taladié'n maan ɔ a yɔ fufue.

¹⁵ Yí sɔ ati, yê ɔ man bɛ jijin Nyanmian belemgbin bia nɔn anyunnun kɔngɔɛ nɔn eyua bɛ sɔ Nyanmian yí sua nɔn anun ɔ. Sɔanlan'n m'ɔ tɪ bía nɔn asɔ'n 'sisa bɛ.

¹⁶ Ɛhɔɛ ngɔ hun man bɛ fí kón. Nzuhoe ngɔ hun man bɛ fí kón. Eyua ngɔ bɔ man bɛ fí kón. Ahulo ngɔ hun man bɛ fí kón.

¹⁷ Ɔ sanlɪn kɛ Bua Baa'n m'ɔ jin bia nɔn anyunnun'n, ɔ 'kaci bɛ bua ɛnianfue, ɔ 'man bɛ nɔn ngwan nzue'n. Ɛsɛ Nyanmian 'ba cici bɛ nyɪn abɔ ɛmɔn'n kɔlaatin."

8

7. Nzɔle'n m'ɔ tian yí nsɔ nɔn ɛtɛ'n

¹ Mɛle mɔ *Bua Baa'n tɪlɪ nzɔle'n m'ɔ tian yí nsɔ nɔn anun'n, ɛlɔ kə tɔ diin kə yɔ dɔhyɔlɪ fan.

² Ɛhɪ anzin, mɪn 'nɪan an, n gɔ nwun nyanmiansɔ mməfue nsɔ'n mɔ bɛ jijin Nyanmian anyunnun'n. Bɛ kə wowula bɛ sa nɔn kɔnɔtɪ nsɔ.

³ Nyanmiansɔ bɔfue kɔn biekun kə a kə jinlan esika kəkɔle tɔbɪlɪ nɔn anwɔn ɛbele. Ɔ le esika kəkɔle pɔpɔtɪ kɔn yí sa nɔn. Pɔpɔtɪ sɔ nɔn anun yê bɛ yala alawu nɔn ɔ. Bɛ kə man yí alawu dɔɔn kpa. Ɔ kə fa kə fɔla Nyanmian menian'n-mə asɔnɔn ɛyɔle'n nɔn anun. Ɔ kə yala yí esika kəkɔle tɔbɪlɪ'n m'ɔ wɔ bia nɔn anyunnun ɛbele nɔn asɔ.

⁴ Alawu'n mɔ nyanmiansɔ bɔfue'n le yala yí nɔn Nyanmian menian'n-mə asɔnɔn ɛyɔle'n, yí ewusanlan'n kə fɔ dede Nyanmian anyunnun.

⁵ Ɛsɛ nyanmiansɔ bɔfue'n kə fa esika kəkɔle tɔbɪlɪ nɔn asɔ sɪn'n bie. Ɔ kə fa kə gua alawu pɔpɔtɪ nɔn anun ɔ kə ju kə tɔ asɛ nɔn asɔ. Kɛ ɔ tɔlɪ yí asɛ nɔn asɔ'n, mgbanlanlan'n kə te, bɛ kə tɪ menian ɛjɔjɔle, nyanmian'n kə kpɛ mɪaɪn, asɛ'n kə kpusu.

KɔNɔTɪ NSU'N

1. Kɔnɔtɪ'n m'ɔ li mɔa'n

⁶ Ɛhɪ anzin, nyanmiansɔ mməfue nsɔ'n mɔ bɛ le kɔnɔtɪ nsɔ'n kə bɔbɔa bɛ nɔn bɛ le ba hu nɔn.

⁷ Alimɔa bɔfue'n kə hu yí kɔnɔtɪ dié'n. Ɛbele ala, asukocɔɔn nɔn sɪn, moja fɔla nɔn, ɔ kə tɔ asɛ nɔn asɔ. Bɛ bu asɪ nɔn anun nsan an, lika m'ɔ yalalɪ'n tu kɔn. Bɛ bu asɛ nɔn asɔ mmaka'n-mə anun nsan an, mɔ bɛ yalalɪ'n tu kɔn. Ndile kɔlaa yalalɪ.

2. Kɔnɔtɪ'n m'ɔ tian yí nnyuan'n

⁸ Ɛhɪ anzin, bɔfue'n m'ɔ tian yí nnyuan'n kə hu yí kɔnɔtɪ dié'n. Like'n tɪ kɛ buka kpili kpa mɔ sɪn a tɔ nɔn ɔ. Bɛ kə ju like sɔ'n bɛ kə tɔ jenvie nɔn anun. Lika m'ɔ kacili moja'n, bɛ bu jenvie nɔn anun nsan an, ɔ tu kɔn.

⁹ Nun ninngɛ'n mɔ bɛ wuli'n, bɛ bu jenvie nɔn anun nsan an, bɛ tu kɔn. Meli'n mɔ bɛ wɔ jenvie nɔn anyɪnsɔ mɔ bɛ yalalɪ'n, sɛ bɛ bu jenvie nɔn anyɪnsɔ meli'n kɔlaa anun nsan an, bɛ tu kɔn.

3. Kɔnɔtɪ'n m'ɔ tian yí nsan'n

¹⁰ Ehi anzin, bɔfue'n m'ɔ tian yí nsan'n kɔ hu yí kɔnɔti di'e'n. Nzalama kpili kpa m'ɔ sɔ ke tɛɛ, ɔ fi anwunno kɔ tu kɔ tɔ. Bɛ bu asie nɔn asu asue'n-mɔ nɔn asutile'n-mɔ anun nsan an, lika m'ɔ tɔh'n tu kɔn.

¹¹ Bɛ fɛlɛ nzalama sɔ nɔn "Abɔyɔ". Asue mɔ Abɔyɔ'n hanlɔn yí'n, bɛ bu asie nɔn asu asue'n-mɔ anun nsan an, ɔ tu kɔn. Menian dɔɔn kpa kɔ nɔn Abɔyɔ nzu'e'n. Bɛ kwalaa mɔ bɛ nɔnlɔn'n, bɛ wuli. ɔ sanlɔn kɛ diyɔlɛ wɔ nɔn.

4. Kɔnɔti'n m'ɔ tian yí nnan'n

¹² Ehi anzin, bɔfue'n m'ɔ tian yí nnan'n kɔ hu yí kɔnɔti di'e'n. Senze nɔn ɛta m'ɔ ta'n, bɛ bu nɔn nsan an, lika m'ɔ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu sala nɔn anun nsan an, lika m'ɔ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu nzalama'n-mɔ anun nsan an, bɛ mɔ bɛ nda man'n tu kɔn. Bɛ bu alihian'n jawe nɔn anun nsan an, awosin'n tu kɔn. Bɛ bu alisan nɔn anun nsan kɔsɔ a, awosin'n tu kɔn.

¹³ Mɛlɛ sɔ'n, mɔn 'nian an, anɔn kɔlɛ kɔn lɛ tu sɔn nyanmian nɔn anyunnun. Mɔn tɔ kɛ ɔ lɛ sun ɔ kan yí sɛlɛ kpa kɛ: "Munnzue! Munnzue! Munnzue lɛ ba tɔ menian'n-mɔ mɔ bɛ wɔ asie nɔn asu'n mɛlɛ mɔ mmɔfue nsan'n 'ba hu bɛ kɔnɔti'n!"

9

5. Kɔnɔti'n m'ɔ tian yí nnun'n

¹ Ehi anzin, nyanmiansɔ bɔfue'n m'ɔ tian yí nnun'n kɔ hu yí kɔnɔti di'e'n. Mɔn 'nian an, anɔn nzalama kɔn fi anwunno ɔ kɔ tɔ asie nɔn asu. Bɛ kɔ fa kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn sannvɛ'n bɛ kɔ wula yí sa nɔn.

² ɔ kɔ tike kunman nɔn asu. Ebele ala, ewusanlan mindo, mindo, kɛ ebo mɔ bɛ lɛ yala yí fi kunman nɔn anun kɔ fite. Ewusanlan'n m'ɔ fi kunman nɔn anun fitɛlɔn kɔ lu mân nɔn anun tuun ɔ kɔ hyi senze'n, bɛ ngwala man ɛnwɔnmian de.

³ Tɛtɛɔɔɔɔ fi ewusanlan nɔn anun kɔ fite fite, bɛ kɔ fa asie'n. Bɛ kɔ man bɛ tunmin. Bɛ ka a, bɛ nɔan'n lɛ bɔlɛ kɛ nyanmian aka'n.

⁴ Bɛ kɔ han bɛ kɔ hele bɛ kɛ nán bɛ kan ndile'n, nán bɛ kan baka fíí. Nan menian mɔ Nyanmian nzɔlɛ nnɔn man bɛ nwɔnman nɔn asu'n, bɛ nɔn bɛ yía nɔn.

⁵ B'a mman man tɛtɛɔɔɔɔ sɔ'n-mɔ atɔn kɛ bɛ hún menian sɔ'n-mɔ. Nan bɛ manlɔn bɛ atɔn kɛ bɛ héle bɛ yalɛ dede sala nnun. Yalɛ sɔ'n mɔ bɛ 'kele bɛ'n, ɔ tɔ kɛ sɔanlan mɔ nyanmian aka kɔ ha yí'n.

⁶ Yalɛ sɔ'n mɔ bɛ 'ba li yí sala nnun nɔn anun'n, ɔ 'ka menian sɔ'n-mɔ angɔnmɔn an, ahan b'a wu kpɛ kɔn, nan kɔsɔ bɛ lɛ nwu man. Bɛ 'ba se kɛ ewue hún bɛ kpɛ kɔn, nan kɔsɔ ewue'n ngo tɛ man bɛ sɔ.

⁷ Tɛtɛɔɔɔɔ sɔ'n-mɔ, bɛ tɔ kɛ mgbannɔ-mɔ mɔ b'a sesie bɛ mɔ bɛ lɛ fa bɛ kɔ hɔn ɛlɔɛ ɔ. Bɛ sɔ esika kɔkɔlɛ kele. Bɛ nyɔn nɔn anun soman kulo sɔanlan.

⁸ Bɛ ti enyuan'n tɔ kɛ mmalasua'n-mɔ ati enyuan'n. Bɛ je'n-mɔ tɔ kɛ tetianfue aje.

⁹ Bɛ wowula bulalɛ taladiɛ bɛ hue nɔn asu kɛ menian mɔ bɛ lɛ kɔ ɛlɔɛ ɔ. Bɛ 'tu a, bɛ ndɛba nɔn anun tɛ kɛ hyuili mɔ ekpanngɔ lɛ cɔn kɔ ɛlɔɛ ɔ.

¹⁰ Bɛ dua'n tɔ dɛnɛ-dɛnɛ kɛ nyanmian aka'n-mɔ di'e'n. Bɛ dua sɔ nɔn anun yɛ tunmin'n mɔ bɛ 'fa bɛ kele menian'n-mɔ yalɛ dede sala nnun'n wɔ ɔ.

¹¹ Bɛ lɛ bɛ belemgbɔn kɔn. Belemgbɔn sɔ'n tɔ bɔfue. Yí yɛ kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn'n wɔ yí sa nɔn ɔ. Ebele anɛ nɔn anun, bɛ fɛlɛ bɔfue sɔ'n "Abadɔn". Gelekɔ anɛ nɔn anun an, bɛ fɛlɛ yí "Apoliɔn". Dunman sɔ'n, yí bɔ y'ɔ lɛ kɛ secɔlwafue.

6. Kɔnɔti'n m'ɔ tian yí nsian'n

¹² Yalɛ m'ɔ li mɔa nɔn a sɔn. Nan yalɛ nnyuan mmiekun-mɔ wɔ bɛ nyunnun.

¹³ Ehi anzin, bɔfue'n m'ɔ tian yí nsian'n kɔ hu yí kɔnɔti die'n. Mɔn 'tie a, anun anie'n fi esika kɔkɔle tɔbɔli nɔn afannan nɔn anun. Esika kɔkɔle tɔbɔli sɔ'n jin Nyanmian anyunnun ebele.

¹⁴ Anie'n le kan kele bɔfue'n m'ɔ tian yí nsian m'ɔ le kɔnɔti'n yí sa nun'n ke: "Nyannji Abɔnsanmɔn mmɔfue nnan'n mɔ b'a cici bé asue kpili'n mɔ be fele yí Efalati nɔn anwan ebele'n."

¹⁵ Be kɔ nyannji mmɔfue nnan sɔ'n-mɔ. Junman mɔ be sieli bé ebele ke be lí afue sɔ'n, sala sɔ'n, cian sɔ'n ɔ nɔn dɔe sɔ'n, y'ɔ le ke, be bu asie nɔn asu menian'n-mɔ anun fã nsan an, mmɔfue sɔ'n hún fã kɔn anun menian'n-mɔ.

¹⁶ Be kɔ bɔ mmɔfue nnan sɔ'n-mɔ nzalafu'n-mɔ mɔ be fu ekpanngɔ nɔn anwan be kɔ hele mín. Be ti menian akpu eya nnyuan.

¹⁷ Ke mgbanngɔ'n-mɔ nɔn menian'n-mɔ kpɔn ti yí'n, n gɔ nwun yí elalie nɔn anun. Bé taladie'n mɔ be wowula'n, yí hue nɔn asu ti bulale. Mmie-mɔ die'n ti kɔkɔle ke sín, mmie-mɔ ti kɔkɔle zɔn, mmie-mɔ ti akɔ elɔ. Mgbanngɔ'n-mɔ ati'n ti ke tetianfue ati. Sín ewusanlan nwan nwan ke tui ndunmunlan fi bé nwan anun fite.

¹⁸ Ninngɔ nsan sɔ'n kɔ hun menian'n-mɔ. Bé mɔ be wuli'n, be bu asie nɔn asu menian'n-mɔ anun nsan an, be tu kɔn.

¹⁹ Mgbanngɔ'n-mɔ tunmin'n wɔ bé nwan'n nɔn bé dua nɔn anun. Bé dua'n ti ke owo, be le tile, be fa be kele menian'n-mɔ yale.

²⁰ Menian bu nga'n-mɔ mɔ ninngɔ sɔ'n-mɔ a ngun man bé bie'n, b'a nnun man bé nwɔn b'a ngaci man bé abalabɔ'n. Be kɔ ha bé nyɔlie ete nɔn anun, be kɔ tɔtɔ mmɔsɔn'n-mɔ, esika kɔkɔle, jete nɔn ayiwa abaaba, ebue nɔn baka abaaba. Abaaba sɔ'n-mɔ nnwun man asɔ, be ndi man ejɔle, be ngwala man nanndi.

²¹ Menian bu nga sɔ kɔnmgba'n kɔ ha bé meninhuan nɔn anun, bé jiliwa eyie nɔn anun, bé satɔlɔfue nɔn anun, bé awue nɔn anun.

10

Bɔfue'n nɔn kalata kaan'n.

¹ Ehi anzin, mɔn 'nian an, n gɔ nwun tunminfue bɔfue kɔn bieku, ɔ fi nyanmiansu ɔ le ju. Esue bɔlé fɔfɔ yí nwɔn, yê nyanngɔndɔn nɔn a tɔ a bala yí ti'n. Yí nyɔn nɔn anun'n ta ke senze. Yí ja'n-mɔ jue kpalamgbalaɔn ke sín.

² ɔ le kalata kaan kɔn yí sa nun. Kalata sɔ'n, b'a buke nun. Yí ejian m'ɔ jin'n, yí ja fama'n jin jenvie nɔn anyinsu, yê bé'n jin asie nɔn asu.

³ ɔ kɔ tian sele kpa ke tetianfue. M'ɔ tianlɔn sɔ'n, mgbanlanlan nsu'n kɔ te be kɔ sɔ sɔ.

⁴ Mɔ be sɔli sɔ'n, mín nwan mɔn 'kele ejɔle'n mɔ be hanlɔn'n. Nan mɔn 'tie a, anie bie fi nyanmiansu. Anie sɔ'n le kan kele mín ke: "Ejɔle'n mɔ mgbanlanlan nsu nɔn a han'n, n'ε kele, nan man ɔ há wɔ ti anun."

⁵ Ehi a, bɔfue'n mɔ yí ja'n kɔn jin jenvie nɔn anyinsu, mɔ kɔn'n kɔsu jin asie nɔn asu'n, ɔ kɔ tunngɔ yí sa fama'n nyanmiansu.

⁶ ɔ kɔ han sɔanlan'n m'ɔ ti asɔ dahuu, m'ɔ bɔli anwunno nɔn asie nɔn asu ninngɔ'n-mɔ nɔn jenvie nɔn anun die'n-mɔ nɔn ati ke: "Mele nnɔn man ebele fí kɔn!"

⁷ Nan mele mɔ bɔfue'n m'ɔ tian yí nsu'n 'ba hu yí kɔnɔti die'n, Nyanmian nɔviale nɔn like'n 'ba kpɔn sɔ. Like sɔ'n, ɔ hanlɔn yí nwɔn ejɔle ɔ heleli yí ngwa'n-mɔ mɔ be ti yí mgbɔmanfue'n."

⁸ Ehi anzin, anie'n m'ɔ fi nyanmiansu m'ɔ n dɔli'n kɔ han kɔ hele mín bieku ke: "Kalata'n mɔ b'a buke nun mɔ bɔfue'n m'ɔ jin jenvie nɔn anyinsu, εse ɔ jin asie nɔn asu le yí yí sa nun'n, kɔ le."

⁹ N gɔ hɔ bɔfue nun anwɔn elɔ, n gɔ se le yí kɛ ɔ fá kalata kaan'n mán mín. ɔ kɔ han kɔ hele mín kɛ: “De kalata sɔ'n nán di. ɔ 'yɔ wɔ kunnun elɔ eyɔi eyɔi, nan kusɔ ɔ 'yɔ wɔ nuan nun anun munlun-munlun kɛ wɛ.”

¹⁰ N gɔ le kalata'n m'ɔ wɔ yí sa nun'n n gɔ li. ɔ kɔ yɔ mín nuan nun anun munlun-munlun kɛ wɛ, nan mɔ m munlun'n, ɔ yɔlɔ mín kunnun elɔ eyɔi eyɔi.

¹¹ Ehi a, bɛ kɔ han bɛ kɔ hele mín kɛ: “Nyanmian ngalie'n m'ɔ tɔ de menian dɔɔn'n, mân mân, anie anie ɔ non mmelemgbin dɔɔn'n, ɔ se kɛ ε hán yí biegun.”

11

Nyanmian mgbɔmanfue nnyuan'n.

¹ Ehi anzin, bɛ kɔ wula mín sa nun ndɛɛ kpɔman kɔn. Kpɔman sɔ'n, bɛ fa bɛ susu ninngɛ. Bɛ kɔ han bɛ kɔ hele mín kɛ: “Jasɔ, susu Nyanmian sua'n ɔ non esika kɔkɔlɛ tɔbɔlɔ'n, nán ka menian'n-mɔ mɔ bɛ kɔ asɔnnun nun'n.

² Nan awulo'n diɛ, n'ɛ susu yí bie, yaci yí ebele, afi b'a fa b'a man bɛ mɔ bɛ ti man Nyanmian menian'n. Bɛ 'ba nanndi kulo nwannzan-nwannzan nun asɔ dede sala abulanan non nnyuan.

³ Mɔn 'ba sɔan mín adanzie nnyuan'n mɔn man bɛ ba bɛ kan mín Nuan Ejɔle'n dede cian akpu kɔn ɛya nnyuan abulasian. Bɛ menian nnyuan sɔ'n, bɛ 'ba wula kotoku m'ɔ kele kɛ menian'n-mɔ nún bɛ nwɔn bɛ káci bɛ abalabɔ'n bɛ fá bɛ nwɔn bɛ mán Nyanmian.”

⁴ Adanzie nnyuan sɔ'n-mɔ y'ɔ le *olivo mmaka nnyuan'n ɔ non nganlannie nnyuan'n mɔ bɛ jijin yé Mɔn m'ɔ le asie nun anyunnun ebele'n.

⁵ Se sɔanlan bie nwan ɔ 'yɔ bɛ ete a, sín fi bɛ nuan nun fite ɔ yala bɛ mgbɔfue'n-mɔ. Sɔanlan mɔ yí nwan ɔ 'yɔ bɛ ete'n, kɛ ɔ 'wu yí nun anun.

⁶ Mele'n kwalaa mɔ bɛ 'kan Nyanmian Anɔan Ejɔle'n, bɛ le tunmin bɛ kwalaa bɛ ci esue'n, bɛ man ɔ ndɔ man. Eɛ bɛ le tunmin bɛ kwalaa bɛ man asie nun asɔ asue'n-mɔ kwalaa kaci moja. Se bɛ kulo kɛ ewue ngacile kwalaa ba mân nun anun an, bɛ le yí nwɔn tunmin bɛ man ɔ ba kɛ bɛ kulo wɔ mele biala.

⁷ Se bɛ yue Nyanmian Anɔan Ejɔle'n kan an, naan'n m'ɔ fi kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn nun anun 'fite'n non bɛ b'a hun elɔɛ. Yí sa 'ba huala bɛ ɔ kun bɛ.

⁸ Bɛ fuin'n 'ba ha kulo kpili'n gua nun asɔ. Ebele yê bɛ bubɔli bɛ Mɔn kolɔwa nun asɔ ɔ. Kulo sɔ'n, bɛ fele yí anyɔndala nun Sodɔmɔn non Ezipiti.

⁹ Mân mân anun menian, afilie afilie anun menian ɔ non anie anie'n-mɔ anun menian 'ba tu nian bɛ fuin'n dede cian nsan non sín. Bɛ ngo man man sɔanlan fíí atun kɛ ɔ síe bɛ fuin'n.

¹⁰ Mân nun anun menian'n-mɔ 'ba li menian nnyuan sɔ'n-mɔ ewue nun anwɔn fɛ. Bɛ 'di yí nwɔn ndutue bɛ ce bɛ nwɔn ninngɛ. ɔ sanlin kɛ Nyanmian mgbɔmanfue nnyuan sɔ'n-mɔ, b'a man asie menian'n-mɔ a nwun bɛ nyinsɔ kpa.

¹¹ Nan mɔ cian nsan non sín'n sínlin'n, Nyanmian kɔ fa ngwan wawe'n kɔ wula bɛ nun. Bɛ kɔ jasɔ kɔ jinlan bɛ ja nun. Esulo kpili kpa kɔ han bɛ kwalaa mɔ bɛ nwunlin bɛ'n.

¹² Anie kɔn fi nyanmiansɔ, ɔ kɔ tian se le kpa ɔ kɔ han kɔ hele mgbɔmanfue nnyuan'n kɛ: “Emɔ fú bála ewa!” Mɔ bɛ 'fu bɛ kɔ'n, esue bɔlé fufu bɛ nwɔn, bɛ mgbɔfue'n-mɔ nwunlin bɛ bɛ nyinsɔ.

¹³ Temɔn sɔ kɔnmgbá'n, asie'n kɔ kpusu se le kpa. Kulo'n lika m'ɔ bubuli'n, bɛ bu kulo bɔndin nun anun bulu a, ɔ tu kɔn. Menian akpu nsɔ kɔ wu nun. Esulo kɔ han bɛ bu nga'n-mɔ. Bɛ kɔ wula anwunno Nyanmian nun anunminnyanmɔn.

¹⁴ Munnzue'n m'ɔ tian yí nnyuan nun a sín, m'ɔ tian yí nsan'n tua sɔ nde-nde.

7. Kənəti'n m'ə tian yí nsu'n

¹⁵ Əhi anzin, bəfə'n m'ə tian yí nsu'n kə hu yí kənəti di'e'n. N gə ti ejəjəle wə nyanmiansu' ələ. Anie sə'n-mə le tian se'le kpa be kan ke:

"Mān nūn asu belemgbin elie'n tı yé Mūn

nūn yí Kilis'i'n di'e sian'n.

Kilisi 'di belemgbin dahuu!"

¹⁶ Mə be hanlūn sə yueli'n, mgbain abulaa nūn nnan'n mə be titi bə bia'n-mə asu Nyanmian Kpili anyunnun ebe'e'n, be kə butu butu bə nyūn ası be kə sū Nyanmian Kpili. Bə nwan:

¹⁷ "Yé Mūn, Tunminfue Nyanmian,

Wə mə daba anūn ε wə ebe'le,

εse ε wə ebe'le ene muonun'n,

yε 'da wə ası.

Ɔ sanlūn kə a yı wə tunmin kpili nūn

a he'le mān'n kwalaa kə wə ngūnmūn ala yé

ε tı belemgbin ɔ.

¹⁸ Mān nūn anūn menian'n-mə falı wə nwūn ekpə.

Nan me'le nūn a ju mə ε 'ba he'le bə kə

bə nwūn sikkε wə wə kunnun.

Təmūn nūn a ju,

ε 'ba bua ewue mma'n-mə kwalaa ndeε.

Me'le nūn a ju, wə ngua'n-mə

mə be tı wə mgbəmanfue'n, ɔ nūn bə

mə be tı wə di'e mə bə nyūn sə wə'n,

mgbain nūn mmatūnman, ε 'ba man bə ahatua.

Me'le nūn a ju, bə mə be bə mān'n,

ε 'ba bə bə bəsu."

¹⁹ M'ə yəli sə'n, be kə tike Nyanmian sua'n m'ə wə nyanmiansu' ələ nūn anu'an'n. Yı nyihye alaka'n m'ə jin nūn'n, be nwūn yí. Nyanmian'n kə kpe miaun, n gə ti ejəjəle, mgbanlanlan kə te, asi'e'n kə kpusu, asukəcūn kə titi kə gua.

NZƏLE MGBILI NSU'N

12

1. Balasua'n nūn naan kəkəle kpili'n

¹ Əhi anzin, nzəle kpili kūn kə fite nyanmiansu'. Mūn 'nūan an, n gə nwūn balasua kūn, sənze'n fufə yí nwūn kə taladi'e m'ə wula. Yı ja'n jijin sala nūn asu. Ɔ sū belemgbin ke'le. Ke'le sə'n, Nzalama bulu nūn nnyuan wə sū.

² Balasua sə'n tı nwūnnze'fue. Yı kə nūn a han yí, nán yí yale'n mə ɔ le yə yí'n, ɔ le man ɔ tian.

³ Nzəle kūn biekun kə fite nyanmiansu'. Mūn 'nūan an, n gə nwūn naan kəkəle kpili kpa kūn. Naan sə'n, ɔ le tile nsu, yé mme bulu. Yı tı kūn biala sū belemgbin ke'le.

⁴ Ɔ le yí dua'n ɔ tutu nzalama'n-mə gua ası. Nzalama m'ə tutuli gualı asi'n, se be bu nzalama'n-mə kwalaa anūn nsan an, be tu kūn. Naan kəkəle sə'n kə jinlan balasua'n m'ə le wə nūn anyunnun ebe'le, nán se ɔ wə a, anūn ɔ 'di yí wa'n.

⁵ Balasua'n kə wə baa belenzua kūn. Baa belenzua sə'n, yí dein yé ɔ le bulale kpəman ɔ 'sie mān'n kwalaa ɔ. Kə be wəli yí be tūli ası nūn ala, be kə fa yí be kə hə Nyanmian anwūn ələ yı biala nūn anwūn.

⁶ Balasua'n kə nwanndi kə hə ewā nūn anūn ələ. Ebe'le yé Nyanmian sesielı lıka kə ɔ tənlan maan be tá yí dede cian akpu kūn eya nnyuan abulasian ɔ.

⁷ Ehi a, elɔe kɔn kɔ tɔ nyanmiansu elɔ. Nyanmian Kpili bɔfue'n mɔ be fele yí Minse'n nɔn yí mmɔfue'n-mɔ mɔ be si yí sɔ'n, be nɔn naan kɔkɔle sɔ'n nɔn yí sasɔ die'n-mɔ be kɔ hɔn.

⁸ Be kɔ hɔn dede Minse nɔn yí mmɔfue'n-mɔ asa kɔ hɔla naan kɔkɔle'n nɔn yí sasɔ die'n-mɔ. Be kɔ tu bé fi nyanmiansu.

⁹ Be kɔ han naan kɔkɔle kpili'n kɔ tu gua su. Naan kɔkɔle kpili sɔ'n, y'ɔ le owo daba'n mɔ be fele yí Abɔnsanmɔn'n. Be fele yí biekun *Satan m'ɔ laka mân bɔndin'n. Be kɔ han yí ɔ nɔn yí sasɔ'n-mɔ be kɔ gua asie nɔn asɔ.

¹⁰ Ehi anzin, mɔn 'tie a, n gɔ tɔ anie bie anwunno elɔ. Anie sɔ'n le tian kan ke: "Sian die, bé ti ele mele nɔn a ju!

Sian die, Nyanmian a yí yí belemgbin tunmin nɔn a hele!

Sian die, tunmin'n wɔ yí Kilisi nɔn asa nɔn.

ɔ sanlin ke sɔanlan'n mɔ kɔngɔe nɔn eyua

ɔ kpe yé nianman'n-mɔ anwɔn ngɔndɔnmgbɔ kele Nyanmian'n, b'a han yí b'a tɔ asi.

¹¹ ɔ nanndi *Bɔa Baa'n moja'n nɔn yí nwɔn adanzie elie nɔn asɔ, yé nianman'n-mɔ a li Abɔnsanmɔn asɔ kunnunmun. B'a tie b'a fa bé ngɔan'n b'a to ewue.

¹² Yí sɔ ati, nyanmiansu, e nɔn bé mɔ be wɔ elɔ'n, emɔ lí ndutue!

Nan munnzue a han asie'n nɔn jenvie'n!

ɔ sanlin ke Abɔnsanmɔn a ju bé nwɔn elɔ.

ɔ'a fe eya kpa,

afi ɔ si ke yí mele'n m'ɔ ka'n tɔ sin kaan sɔa."

¹³ Mɔ naan kɔkɔle'n nwunlin ke b'a han yí b'a tɔ asie nɔn asɔ ewa'n, ɔ kɔ tu kɔ fɔan balasua'n m'ɔ wɔli baa belenzua'n.

¹⁴ Mɔ ɔ 'tu fɔan yí'n, be kɔ man balasua'n ndeba nnyuan. Ndeba sɔ'n-mɔ tɔ kɔle kpili kɔn ndeba. Balasua'n kɔ tu kɔ hɔ ewá nɔn anun elɔ, lika mɔ be sesieli be manlin yí ke ɔ tánlan maan be tá yí dede afue nsan nɔn sin'n, nán owo nɔn asa a ngan man yí.

¹⁵ Nan mɔ balasua'n 'tu kɔ'n, naan kɔkɔle'n kɔ kpu asue kpili kɔn maan balasua'n tɔ nɔn yí mgbaha'n nɔn yí kɔ.

¹⁶ Nan mɔ naan kɔkɔle'n kpuli asue'n, asie'n kɔ sɔ kɔ nɔn ɔ kɔ le balasua'n.

¹⁷ Ehi a, naan kɔkɔle'n kɔ fa balasua'n nɔn anwɔn ekpɔ. Balasua'n amma'n-mɔ, mɔ be di Nyanmian mala nɔn asɔ, mɔ be de Zozi Anɔan Ejole'n be di'n, naan kɔkɔle'n kɔ fa elɔe kɔ tua bé.

¹⁸ Naan kɔkɔle'n kɔ hɔ kɔ jinlan jenvie nɔn anɔan anyɔan nɔn asɔ.

13

2. Naan'n mɔ fi jenvie nɔn anun 'ba fite'n

¹ Ehi anzin, mɔn 'nian an, n gɔ nwun naan kɔn ke ɔ fi jenvie nɔn anun ɔ le fite. Naan sɔ'n le tile nsɔ, yé mme bulu. Mme kɔn biala sɔ belemgbin kele. B'a hele Nyanmian dunmannzecie ninngɔe b'a gua tile nsɔ'n kɔn biala asɔ.

² Naan sɔ'n mɔ n nwunlin yí'n tɔ ke abɔa. Yí ja'n tɔ ke naan kpili'n mɔ be fele yí *usu'n die'n. Yí nɔan'n tɔ ke tetianfue anɔan. Naan anwɔn esulo'n kɔ fa yí tunmin'n, yí belemgbin bia'n ɔ nɔn yí tunmin'n m'ɔ fa sie mân'n kɔ man yí.

³ Naan sɔ'n, ebɔta mɔ yí ti nsɔ nɔn anun kɔn bɔtal'n, ɔ di ke ɔ wu. Nan kɔsɔ yí kanlan'n kɔ hɔ. ɔ kɔ sin asie nɔn asɔ ewa menian'n-mɔ kwalaa anwɔn, be kɔ si yí sɔ.

⁴ Menian'n-mo kwalaa ko so naan kakole'n. O sanlin ke o'a fa yi tunmin'n o'a man naan'n. Menian'n-mo ko so naan'n kusɔ bie. Bɛ nwan: "Nwan yɛ o non naan'n sɛ o? Nwan yɛ o kwalaa yi non kon o?"

⁵ Bɛ ko man naan nin atin ke o han ejole ete tia Nyanmian esɛ o sɛci yi dunman. Mele'n mo bɛ fali bɛ manlin yi ke o li tunmin'n ti sala abulanan non nnyuan.

⁶ O ko bo yi bu o ko han ejole ete ete o ko tia Nyanmian, o ko sɛci yi dunman. Nyanmian lika m'o ti'n, o non menian mo bɛ non yi wo nyanmiansu elo'n, o ko han bɛ kwalaa bɛ nwɔn ejole ete.

⁷ Bɛ ko man yi atin ke o non Nyanmian menian'n-mo hɔn elɔɔ o li bɛ so kunnunmun. Bɛ ko man yi tunmin ke o sie man nin anun nvilie'n-mo kwalaa, o non man nin anun menian'n-mo kwalaa, o non man nin anun anie'n-mo kwalaa.

⁸ Asie nin aso menian'n-mo mo Nyanmian 'bo man'n mo bɛ dunman non man *Bua Baa'n mo bɛ hunlin yi'n kalata nin anun'n, menian so'n-mo kwalaa 'ba so naan'n.

⁹ Swanlan m'o si fasie'n, o fa sie.

¹⁰ Swanlan m'o di mo bɛ to yi fiadi'n, bɛ 'to yi fiadi. Swanlan m'o ko fa dadie ko hun swanlan'n, bɛ 'fa dadie bɛ kun yi muonun bie. Ehika ati, o sɛ ke Nyanmian menian'n-mo hɛle ke bɛ le dedi esɛ bɛ kwalaa abɔtalɛ si.

3. Naan'n m'o fi asie nin abɔ 'ba fite'n

¹¹ Ehi anzin, min 'nian an, n go nwun naan kon biekun. O fi asie nin abɔ o ko fite. O le mme nnyuan ke bua baa mme. Yi ejɔɔle'n soman naan kakole'n die'n.

¹² O le naan'n m'o lili moa fitel'n tunmin'n kwalaaatin yɛ o fa yo ninngɛ'n-mo wo yi nyunnun o. O ko man asie nin aso menian'n-mo kpatɛ ko so alimɔa naan'n mo bɛ bɔtalɛ yi ke o 'wu mo yi kanlan'n hɔli'n.

¹³ O ko yo asinbenwɔn ninngɛ mgbili mgbili kpa, dede o man sin bɔbɔ fi nyanmiansu o to asie nin aso menian'n-mo kwalaa anyunnun ebele.

¹⁴ Asinbenwɔn ninngɛ'n mo bɛ manlin yi atin ke o yɔ wo alimɔa naan nin anyunnun ebele'n, o manlin menian'n-mo minlinlin. O ko han ko hele asie nin aso menian'n-mo ke bɛ nian alimɔa naan nin anwɔn so bɛ sɛ abaaba kon nan bɛ so yi. Alimɔa naan'n y'o le mo bɛ le dadie bɛ bɔtalɛ yi ewue ebɔta mo o'a nwu man'n.

¹⁵ Bɛ ko man kasian naan nin atin ke o man abaaba'n nguan maan o jɔɔ esɛ o hɔn bɛ kwalaa mo bɛ ngulo man ke bɛ so yi'n.

¹⁶ Mgbain o, mmatɔnman o, esikafue o, ehianfue o, nganga o, bɛ mo bɛ ti man nganga o, naan'n ko man bɛ ko sesie bɛ kwalaa bɛ nzɔle bɛ sa fama'n anaan bɛ nwɔnnaan nin aso.

¹⁷ Swanlan mo b'a nzie man yi nzɔle so'n bie'n, o le man atin o ndo man like, o le man atin o ndonon man like. Nzɔle so'n y'o le naan'n dunman'n anaan yi dunman'n mgbɔnndan nzɔle'n.

¹⁸ Ewa die, bengelefue ejole o. Swanlan m'o si ngele'n kwalaa ke o titi o nwun naan'n dunman'n mgbɔnndan nzɔle'n. O sanlin ke swanlan dunman o. Yi nwan ti eya nsian abulasian non nsian.

14

4. Nyanmian Bua Baa'n non yi menian'n-mo

¹ Ehi anzin, min 'nian an, n go nwun *Bua Baa'n ke o jin Siɔn buka nin aso. Menian akpu eya kon abulanan non nnan jijin yi nwɔn ebele. B'a hɛle Bua Baa'n non yi Si bɛ dunman'n bɛ nwɔnman nin aso.

² N go ti anie bie. Anie so'n fi nyanmiansu. O te ke asue agualie mgbili'n-mo. O te ke mgbalanlan m'o ko te sɛle kpa'n. Anie so'n mo n dili'n ti ke sanngo mo bɛ le bo o.

³ Menian nwala nwala so'n-mo jijin Nyanmian belemgbin bia'n, non naan nnan'n o non mgbain abulaa non nnan nun anyunnun ebele, be le to ejue fufole kun. Ejue so'n, swanlan fii ngwala man yi suan, sannan menian akpu eya kun abulanan non nnan'n mo Zozi fali yi moja'n toli be asie nun aso nun ala.

⁴ Menian so'n-mo non balasua a nzan man nun b'a ngua man be nwon efian. Be nwon ti. Lika biala mo bua Baa'n 'ko'n, be non yi ye o ko o. B'a to be wo menian'n-mo afian. Be ti ke alimua ninngwe mo be le fa be bo afolie be man Nyanmian o non Bua Baa'n.

⁵ Cian bie le, be tili man ke ato ejole fi menian so'n-mo anwan a fite. Efan fii nnon man be nwon.

5. *Nyanmianso mmofue nsan'n*

⁶ Ehi anzin, mun 'nian an, n go nwun nyanmianso bofue kun. Bofue so'n, anin o le tu sin anwunnon anwunno kpa. Yi dein y'o di ke o bo Ejolekpa'n m'o le man ayuelie'n o kele asie nun aso menian'n-mo kwalaa'in, man man'n-mo, anie anie'n-mo, o non afilie afilie'n-mo.

⁷ Bofue'n le tian sele kpa kan ke: "Emo sulo Nyanmian Kpili nan be wula yi anunminnyanmon! o sanlin ke mele'n mo o 'fa bua menian'n-mo kwalaa ndee nin a ju. Emo so swanlan'n m'o bol anwunnon non asie'n, jenvie'n non asutile'n-mo'n."

⁸ Ehi anzin, mun 'nian an, n go nwun nyanmianso bofue kun biekun. O si alimua die nun aso. Yi nwan: "O'a to! O'a to! Kulo kpili'n mo be fele yi Babilonon nun a to! Yi mo o'a su yi ajamannun bobolobe nzan'n o'a man man kwalaa a non'n!"

⁹ Ehi anzin, mun 'nian an, n go nwun nyanmianso bofue kun biekun. O si alimua die nnyuan'n-mo aso. O le tian sele kpa kan ke: "Swanlan biala m'o ko so naan'n non yi abaaba'n, m'o ko tie maan be ko sie yi nwonman anaan yi sa nun aso nzole'n,

¹⁰ swanlan so'n, Nyanmian Kpili 'fe yi nwon eya kpili kpa, o 'tua yi yi nwon kale. Yi nwon kale mo o 'tua yi'n, o ti ke nzan m'o yo si, mo b'a ngua man nun nzue b'a nda man yi non o. O 'non yi kwalaa. O 'nwun yale kpili kpa sin'n non like'n m'o ban nwan nwan ke tui ndunmunlan nun anun wo nyanmianso mmofue nwannzan-nwanzan'n-mo non Bua Baa nun anyunnun ebele.

¹¹ Sin nun ewusanlan'n mo o 'kpunmgbin be'n, o nyue man le. Be mo be ko so naan'n, o non yi abaaba'n, mo ese be ko tie maan be ko sie naan'n nzole'n be nwon'n, menian so'n-mo, kongoe non eyua, efe ala ye o la be so o."

¹² Ehika ati, be mo b'a fa be nwon b'a man Nyanmian be di yi mala nun aso, mo be de Zozi be di ananhole nun'n, o di ke be kele ke be si abotale.

¹³ Ehi anzin, mun 'tie a, n go ti anie bie. Anie so'n fi nyanmianso. O le kan kele min ke: "Kele ejole ehi: Temon mo ye wo nun'n, nyila han be mo be wu wo ye Min dunman nun'n!" Nyanmian Wawe'n ko so so ke: "Sakpa, o ti ananhole. Be kwalaa ke be de be enwonman wo be junman elie nin anun. O sanlin ke be nyolie kpa'n mo b'a yo'n si be so."

6. *Asie nun aso ninngwe etie'n*

¹⁴ Ehi anzin, mun 'to min nyin biekun an, n go nwun nyanmian nun anyunnun bole fufue kun. Swanlan kun ti so, o soman Man Baa. Esika kokole abotile bo yi ti. O le dadie ati tokole na na kun yi sa nun.

¹⁵ Ehi anzin, nyanmianso bofue kun biekun fi Nyanmian sua nun anun ko fite, o le tian sele kpa o kan kele swanlan'n m'o ti bole nun aso'n ke: "Fa wo dadie ati tokole'n, nan ti asie nun aso ninngwe'n. O sanlin ke asie nun aso ninngwe'n kwalaa a bolu, be etie temon a ju."

¹⁶ M'ò hanlín sò'n, sɔanlan'n m'ò tì bɔlé nún asu'n kò tó yí dadie ati tɔkòle nún asie nún asu, ɔ kò tì sò ninng'e'n.

¹⁷ Ehi anzin, nyanmiansu bɔfue kún biekun fi Nyanmian sua'n m'ò wò anwunno ɛlò nún anun kò fite. Yí kɔsɔ ɔ le dadie ati tɔkòle nâ nâ kún yí sa nún.

¹⁸ Ehi anzin, nyanmiansu bɔfue kún biekun fi esika kòkòle tɔbílú nún anun ɔ kò fite. Bɔfue sò'n le sín nún asu tunmin. ɔ kò tian sɛle kpa ɔ kò han kò hele nunhan'n m'ò le dadie tɔkòle nâ'n kɛ: "Fa wó dadie ati tɔkòle'n tì asie nún asu divin sosokpue'n-mò, ɔ sanlín kɛ yí mma nún a bɔlɔ."

¹⁹ Kɛ ɔ hanlín sò'n, bɔfue'n kò tó yí dadie ati tɔkòle nún asie nún asu. ɔ kò tì asie nún asu divin sosokpue'n-mò ɔ kò gua líka kpilí'n mò bɛ hyuhyuin divin nzue'n. Líka sò'n y'ò le Nyanmian sɛkpe'n.

²⁰ Líka mò bɛ 'hyuhyuin divin'n nún man kulo nún asu, ɔ wò ebolo. Moja fi líka mò bɛ le hyuhyuin divin'n kò fite sɔa wa wa wa. ɔ kò tunngɛ ɔ kò hɔ kò ju cilo ɛya nsan. Yí bɔ'n kò ɔ ju metílú kún nún sín.

15

7. *Nyanmiansu mmɔfue nsu'n ɔ nún munnzue nsu'n*

¹ Ehi anzin, mún 'nian an, n gò nwun asinbenwón like kpilí kún nyanmiansu ɛlò. Like sò'n y'ò le kɛ nyanmiansu mmɔfue nsu le munnzue nsu bɛ sa nún. Munnzue nsu sò'n, munnzue fí kún nún man bɛ nzin. ɔ sanlín kɛ bɛ yɛ bɛ keke Nyanmian sɛkpe'n líka m'ò kò ju nún ɔ.

² Ehi anzin, mún 'nian an, n gò nwun jenvie kún, ɔ tì kɛ niannun, sín fòla nún. N gò nwun bɛ mò bɛ líli naan'n nún yí abaaba'n nún yí dunman nún asu kunnunmun'n. Bɛ jijin jenvie'n m'ò tì kɛ niannun nún asu, bɛ líle sanngo'n mò Nyanmian falí manlín bɛ'n bɛ sa nún.

³ Bɛ le tó Nyanmian akɔa *Moyizí ejue'n nún *Bɔa Baa nún ejue'n. Bɛ nwan: "Yé Mún Tunminfue Nyanmian Kpilí, wó junman mgbilí'n mò ɛ di'n sín menian'n-mò anwón! ɛ tì mân mân'n-mò kwalaa bɛ belemgbín. Wó ninng'e'n kwalaa mò ɛ yò'n tì ananhòle, ɛsɛ yí kwalaa tì fòón.

⁴ Yé Mún, nwan yɛ ɔ nzulo man wó ɔ? Nwan yɛ ɔ ngulo man kɛ ɔ wula wó anunminnyanmón ɔ? Wó die, ɛ tì kúnlún-ngónlún. Mân nún anun menian'n-mò kwalaa 'ba kòtò wó nyunnun. ɔ sanlín kɛ b'a nwun yí kɛ wó junman'n mò ɛ di'n tì fòón."

⁵ Ehi anzin, mún 'nian an, n gò nwun yí kɛ Nyanmian sua nwananzan-nwanzan'n m'ò wò anwunno ɛlò, mò nyihye alaka jin nún kò tike.

⁶ Nyanmiansu mmɔfue nsu'n mò bɛ le munnzue nsu'n bɛ sa nún'n fi Nyanmian sua nún anun bɛ kò fite. Bɛ wowula taladie nvufue nhyihyien minmian minmian yɛ esika kòkòle beletí hyi bɛ afian.

⁷ Naan nnan nún anun kún kò wowula mmɔfue nsu nún asa nún esika kòkòle kangò nsu. Kangò nsu sò'n-mò, Nyanmian m'ò tì así dahuu'n, yí sɛkpe'n yí yí.

⁸ Nyanmian Kpilí anunminnyanmón'n, ɔ nún yí tunmin'n kò yí ewusanlan, ɔ kò fa Nyanmian sua'n líka kwalaaatin. Munnzue nsu'n mò mmɔfue nsu'n le'n, sɛ ɔ yólí man dede ɔ sínlín man an, sɔanlan fí ngwala man Nyanmian sua nún anun wòlɔ.

NYANMIAN SIKPE KANGO NSU'N

16

1. *Alimva kang'o'n*

¹ Ehi anzin, min 'tie a, n go ti anie bie, o fi Nyanmian sua nun anun elo. Anie so'n le tian sele kpa o kan kele mmofue nsu'n ke: "Emo ho be butu Nyanmian sikpe'n m'o yi kang'o nsu nun asie nun asu!"

² Alimva bafue'n ko ho ko butu yi die nun asie nun asu. M'o butuli yi yueli'n, kanlan ete ete m'o fofu ko tutu be mo be suli naan'n nun yi abaaba'n, mo yi nzole'n wo be nwon'n.

2. *Kang'o'n m'o tian yi nnyuan'n*

³ Ehi anzin, bafue'n m'o tian yi nnyuan'n ko butu yi die'n jenvie nun anun. Asue'n ko kaci moja ke suanlan mo o'a wu anwon moja. Nun ninng'e'n-mo kwalaa ko wu.

3. *Kang'o'n m'o tian yi nsan'n*

⁴ Ehi anzin, bafue'n m'o tian yi nsan'n ko butu yi die nun asue mgbili'n-mo non asutile'n-mo anun. Yi kwalaa ko kaci moja.

⁵ Ehi, min 'tie a, anin bafue'n m'o nian asue'n-mo asu'n le kan ke:

"E ti foun, wo mo e wo ebele ene,

mo anin e wo ebele daba'n.

E ti nwannzan-nwannzan.

O sanlin ke, mo a yo'n, yi nyin o.

⁶ A man be moja a non,

afi b'a gua wo menian'n-mo

nun wo mgbomanfue'n-mo moja.

Mo b'a kpomnde'n ye b'a nyan yi o."

⁷ Ehi anzin, min 'tie a, anin bafue'n m'o nian esika kakole tabili nun asu'n le kan ke:

"Yuo, ye Min Tunminfue Nyanmian Kpili,

wo ndee ebua'n ti ananhole, o ti sese."

4. *Kang'o'n m'o tian yi nnan'n*

⁸ Ehi anzin, bafue'n m'o tian yi nnan'n ko butu yi die'n senze nun asu. Be ko man senze nun atin ke o juo o yeyala asie nun asu menian'n-mo.

⁹ O ko yeyala menian'n-mo anwon'n. Menian'n-mo ko han ejole ete be ko tia Nyanmian m'o le tunmin wo munzue so nun asu'n. B'a nnun man be nwon b'a nwula man Nyanmian anunminnyanmon.

5. *Kang'o'n m'o tian yi nnun'n*

¹⁰ Ehi anzin, bafue'n m'o tian yi nnun'n ko butu yi die'n naan'n belemgbini bia nun asu. Ebele ala, yi man'n ko kaci awosin. Be m'o sie be'n ko kpasa be tofeleman wo yale'n mo be le nwun yi'n dunman nun.

¹¹ Be nwon nganlan nganlan'n-mo nun yi efufue'n m'o le fofu be'n dunman nun, be ko han ejole ete be ko tia Anwunno Nyanmian'n. B'a nnun man be nwon b'a nyaci man be nyolie ete'n-mo b'a ngua man.

6. *Kang'o'n m'o tian yi nsian'n*

¹² Ehi anzin, bafue'n m'o tian yi nsian'n, ko butu yi die nun asue kpili'n mo be fele yi Efalat'i nun anun. Asue'n ko yue nun. Atin ko la nun ko man mmelemgbini'n-mo mo be fi senze afitele'n.

¹³ M'ò yòlì sò'n, mìn 'nìan an, anìn wawé ètè nsan, bè tì kẹ kẹkẹ. Kòn fì naan kòkòlẹ kpilì nùn anwan nùn kẹ fite. Kòn fì naan nùn anwan nùn kò fite. Kòn kùsù fì ato kpòmanfùe nùn anwan nùn kò fite.

¹⁴ Mmònsanmun wawé-mò ò. Wawé sò'n-mò yò asinbènwòn ninngé. Bè lẹ kò mán nùn anun mmelemgbìn'n-mò kwalaa anwòn bè kò wowula bé bọ maan bè kokuán bé nwan, nán Tunminfùe Nyanmian cian kpilì'n ju a, anìn b'a hùn èlòe'n.

¹⁵ Yé Mìn nwan: "Tie, mìn 'ba a nvu nùn kẹ awofùe. Nyila hán sùanlan mò mìn 'ba ju mò ò lẹ nnafì man, m'ò nian yí taladié nùn asù, mò ò 'kò a, yí nwòn gua man sù nán nyian a hun yí."

¹⁶ Mmònsanmun wawé'n-mò kò hohuan mmelemgbìn'n-mò anwan líka'n mò bè fèlẹ yí ebele aníe nùn anun Haamagèdùn'n.

7. Kangò'n m'ò tian yí nsò'n

¹⁷ Bòfùe'n m'ò tian yí nsò'n kò butu yí díe nùn anwònman nùn anun. Mìn 'tie a, aníe bie fì Nyanmian sua nùn anun belemgbìn bia nùn anwòn èlò. Aníe sò'n, lẹ kan kẹ: "Sian díe, ò'a yue!"

¹⁸ M'ò hanlìn sò'n, nyanmian'n kò kpẹ miain, n gò tì ejòjòlẹ, mgbanlanlan'n kò tẹ. Asíe'n kò kpusu kpilì kpa. Kẹ ò kpínlìn kpúsulì'n, bè bọlì kulo sùanlan bè tólì asíe nùn asù dede mò ò 'ju ènè'n, asíe'n kpúsulì man sò lẹ.

¹⁹ Kulo kpilì'n mò bè fèlẹ yí Babilònùn nùn anun kò kpacì nsan. Mán nùn anun kulo mgbilì mgbilì'n-mò kwalaa kò sècì. Nyanmian atì kò kacì kulo kpilì'n mò bè fèlẹ yí Babilònùn'n. Nyanmian kò fa kangò'n mò yí sikkpẹ nzan'n wò nùn'n ò kò man Babilònùn kò nùn.

²⁰ Asue afian kpòlè'n-mò kwalaaatìn nùn mmòka'n-mò abùsù kò nunnun.

²¹ Asukòcùn mgbilì mgbilì kpa, mò kùn kwalaa kẹ ò ju tonun abulanan kò títì kò gua menian'n-mò asù. Menian'n-mò kò han ejòlẹ ètè bè kò tia Nyanmian, ò fì yalẹ kpilì'n mò asukòcùn'n helelì bé'n.

BABILÒNÙN ANWÙN ÈJÒLÈ KPÒLÈ NSÙ'N

17

1. Tutu balasua'n

¹ M'ò yòlì sò'n, mmòfùe nsò'n mò bè lẹ kangò nsò nùn anun kùn kò han kò hele mìn kẹ: "Bala maan n géle wó kẹ bè 'kpín bè tua balasua'n m'ò si tutu'n kpilì'n kalè'n. Tutu balasua sò'n, y'ò lẹ kulo kpilì'n mò b'a si yí asue mgbilì'n-mò anwan'n.

² Mán nùn anun mmelemgbìn'n-mò nùn yí a la. Asíe nùn asù menian'n-mò a nùn yí ajvanmannn nzan'n b'a bọ."

³ Wawé nùn, bòfùe'n nùn mìn kò hò ewá kùn anun. Mìn 'nìan an, n gò nwun balasua kùn. Balasua sò'n tì naan kòkòlẹ kpa kùn asù. B'a hehele dunman dòn b'a gua naan nùn asù. Dunman sò'n-mò tì Nyanmian dunmannzècié dunman. Naan sò'n lẹ tile nsò yé mme bulu.

⁴ Balasua sò'n wula taladié kòkòlẹ kpa. Yí nwòn njàba'n tì esika kòkòlẹ, nyòbùe mò bè mian yí nwòn nùn afilẹ. Ò lẹ esika kòkòlẹ kangò kùn yí sa nùn. Yí busuòfùe ninngé nùn yí satilífùe nyòlè'n-mò yí yí tèkèe.

⁵ B'a hele anyinnàdala dunman kùn b'a gua yí nwònman nùn asù. Dunman sò'n, yí bọ y'ò lẹ kẹ: "Babilònùn m'ò tì kulo kpilì'n, ò tì asíe nùn asù tutu'n-mò nùn busuòfùe'n-mò anin."

⁶ Mìn 'nìan an, anìn balasua sò nùn a nùn Nyanmian menian'n-mò nùn bé mò bè lili Zozì anwòn adanzíe ananhòlẹ nùn'n moja'n dede ò'a bọ nzan.

Mò n nwunlìn balasua sò'n, ò sinlìn mìn nwòn sùnman.

⁷ Ehi a, bɔfɔɛ'n kɔ bisa mɪn kɛ: “Ejɔlɛ'n sin wɔ nwɔn kɛ sɛ? Balasua'n m'ɔ tɪ naan ati nsu m'ɔ le mme bulu nɪn asu'n, mɪn 'ba han bɛ bɔ ejɔlɛ mɪn kele wɔ.

⁸ Naan'n mɔ a nwun yɪ'n, anɪn ɔ wɔ ebele daba, nan sian die, ɔ nnɔn man ebele kɔn. Nan kusu ɔ fi kunman nɪn anɪn ɔ 'ba fite ɔ kɔ minlin. Kɛ Nyanmian Kpili bɔli mɔn'n, asie nɪn asu menian mɔ bɛ dunman nnɔn man ngvan kalata nɪn anɪn'n, mele mɔ bɛ 'ba nwun naan'n, ɔ 'ba sin bɛ nwɔn. ɔ sanlin kɛ, daba anɪn naan sɔ'n wɔ ebele, b'a nnwun man yɪ kɔn, bɛ 'nɪan an, yɪ ahi.

⁹ “Ewa, ɔ di ngele kpa nɔn sɔanlan a tɪ ejɔlɛ ehi abɔ. Tile nsu'n, bɛ tɪ mmɔka nsu mɔ balasua'n tɪ sɔ ɔ. Tile nsu'n kusu tɪ mmelemgbɪn nsu.

¹⁰ Nunhan nnun mele die a sɪn. Kɔn tɪ tɪ bia nɪn asu. Nunhan'n m'ɔ tian yɪ nsu'n tanlanlin man bia nɪn asu. Nan sɛ bɛ sie yɪ sɔ a, ɔ ngo hye man.

¹¹ Naan'n mɔ anɪn ɔ wɔ ebele daba mɔ ɔ nnɔn man ebele kɔn'n, yɪ kusu ɔ tɪ belemgbɪn. ɔ tɔ bɛ sɔ mɔcɔɛ. Nan kusu mmelemgbɪn nsu'n mɔ bɛ 'minlin'n, ɔ wɔ bɛ nɪn bie.

¹² “Mme bulu'n mɔ a nwun yɪ'n, bɛ kusu bɛ tɪ mmelemgbɪn bulu. Nan bɛ die, bɛ sieli man bɛ bia sɔ. Bɛ 'ba man bɛ tunmin maan bɛ nɔn naan'n di belemgbɪn dɔhyɔli kɔn.

¹³ Mmelemgbɪn bulu sɔ'n, bɛ kwalaa bɛ ajɔnlin tɪ kɔn. Bɛ fa bɛ tunmin'n bɛ di junman bɛ man naan'n.

¹⁴ Bɛ 'ba fa elɔɛ bɛ tɔa *Bua Baa'n. Nan Bua Baa'n 'ba li bɛ sɔ kunnunmun. ɔ sanlin kɛ, ɔ tɪ munhan'n-mɔ kwalaa Amɪn, mmelemgbɪn'n-mɔ kwalaa Belemgbɪn. Bua Baa'n nɔn yɪ sasu'n-mɔ, bɛ mɔ ɔ'a fele bɛ yɪ nwɔn mɔ bɛ nɔn yɪ nanndi ananɔle nɔn'n, ɔ nɔn bɛ yɛ bɛ 'di kunnunmun nɪn ɔ.”

¹⁵ Bɔfɔɛ'n kɔ han kɔ hele mɪn bieku kɛ: “Asue asue'n-mɔ mɔ tutu balasua'n tɪ yɪ nuan mɔ a nwun yɪ'n, ɔ kele meninsunman, anie anie nɔn mɔn mɔn.

¹⁶ Mme bulu'n mɔ a nwun yɪ'n, bɛ nɔn naan'n, bɛ 'ba kpɔ tutu balasua'n. Bɛ 'ba tɔa yɪ bɛ de yɪ nwɔn ninngɛ'n maan ɔ ka yɪ nwɔn mgban. Bɛ 'di yɪ nwɔn naan'n bɛ tɔ yɪ bɔsɔ nɪn anɪn sɪn bɛ yala yɪ.

¹⁷ Afi Nyanmian a man mmelemgbɪn bulu sɔ nɪn atɪn kɛ bɛ yɔ yɪ muonun yɪ kunnun like. Mmelemgbɪn bulu sɔ'n-mɔ abɔ 'ba yɔ kɔn, bɛ 'ba fa bɛ belemgbɪn tunmin'n bɛ di junman bɛ man naan'n dede ɔ 'ju tɛmɔn mɔ Nyanmian Anɔan Ejɔlɛ'n kɔ kpɪn sɔ'n.

¹⁸ “Yɪ bɛ-yue-asie, balasua'n mɔ a nwun yɪ'n, yɪ y'ɔ tɪ kulo kpili'n m'ɔ sie asie nɪn asu mmelemgbɪn'n-mɔ kwalaa ɔ.”

18

2. Babilɔnɔn 'ba tɔ asi

¹ Ehi anzin, mɪn 'nɪan an, n go nwun nyanmiansu bɔfɔɛ kɔn bieku kɛ ɔ fi nyanmiansu ɔ le ju. Bɔfɔɛ sɔ'n le tunmin kpili kpa. Yɪ nwɔn'n ta dede bɛ nwun yɪ anunminnyanmɔn nɪn asie'n lika kwalaaatin.

² Anɪn ɔ le tian se le kpa kan kɛ:

“ɔ'a tɔ asi! ɔ'a tɔ asi!

Kulo kpili'n mɔ bɛ fele yɪ Babilɔnɔn nɪn a tɔ asi!

ɔ'a kaci mmɔnsanmɔn'n-mɔ kulo.

ɔ'a kaci wawɛ etɛ ngacile'n-mɔ kwalaa fiabele.

Ebele yɛ nnɔnman etɛ etɛ

mɔ sɔanlan ngulo man'n kwalaa wɔ ɔ.

³ ɔ sanlin kɛ ɔ'a man menian'n-mɔ kwalaa

a nɔn yɪ nzan'n bie,

yɪ ajɔmannɪn bobolobe nzan'n.

Asie nɪn asu mmelemgbɪn'n-mɔ kwalaa nɔn yɪ a la.

Asie nɪn asu watafɔɛ'n-mɔ

le yí ninnge nganlanman nganlanman'n
b'a fa b'a nyan bé nwòn.”

3. *Babilònwon esuan'n*

⁴ Ehi anzin, mìn 'tìe a, n gò tì anìe bie. Anìe sò'n fi nyanmiansu. Yí nwan:

“Mín menian, emò fi kulo sò nín asu be tú
nán emò a nyò man yí ete'n m'ò yò'n bie,
nán yí ete nín anwòn munnzue a ngan man emò.

⁵ Ɔ sanlín kẹ yí ete nín a sùn
dede ɔ'a kpula nyanmian'n.

Ɔ man Nyanmian ati a kacɪ yí nvofusue nyòlìe'n-mò.

⁶ Like'n m'ò yòlì emò'n, emò nían su be yó yí bie.
M'ò yòlì emò'n, emò yó yí sò fà nnyuan
be túa yí kale.

Kangò'n m'ò suli nzan'n gualì nun
manlín menian'n-mò'n,
emò fá sú yí kpè nnyuan be mán yí.

⁷ Yí nwòn elie'n

nùn yí atubɛnwòn kpilì'n m'ò tu'n,
emò nían su be héle yí ahòlòwa nùn amannínhunlun.

Afi yí nwan: ‘N dɪ asɪ kẹ belemgbín balasua.

N dɪ man kunlannvɛ.

Èsɛ mìn ngò lɪ man kunlan lé’

⁸ Yí ejòlɛ sò'n m'ò kan nín ati,
munnzue'n-mò kwalaa m'ò wò ebele man yí'n,
ɔ 'ba tɔ yí cian kɔnmgbà cein:
Èfokɛ m'ò kun sɔanlan, kunlan elie nùn ehòɛ,
èsɛ be 'fa sìn be yala yí.

Ɔ sanlín kẹ yé Mìn Nyanmian
mò ɔ'a bua yí ndɛɛ'n le tunmin.

⁹ “Asiɛ nín asu mmelemgbín'n-mò kwalaa mò be nùn Babilònwon kulo nín a bò
ajuamannùn, be nùn yí a lɪ mán'n, mèlɛ mò be 'ba nwun yí sìn nín ewusanlan'n,
be 'ba sun yí be yɪ yí nwòn awólɛ.

¹⁰ Mò be 'ba nwun munnzue'n mò ɔ'a han kulo'n, esulo 'ba han bé. Be 'ba
jejinlan mva be kan kẹ:

‘Nan nzu munnzue ejòlɛ dɪɛ ahɪ?

Nan nzu munnzue ejòlɛ dɪɛ ahɪ?

Kulo kpilì, Babilònwon kulo m'ò le tunmin!

B'a fa dɔhyɔlì kɔnmgbà cein b'a bua wó ndɛɛ'!

¹¹ “Asiɛ nín asu watafue'n-mò kòsɔ le sun yí be yɪ yí nwòn awólɛ. Afi be nnyan
man sɔanlan fíí kún ɔ ndo man bé ninng'e'n:

¹² Esika kòkòlɛ, jete, nyòbue mò be mian yí nwòn, afile, etanlan fufue, kòkòlɛ,
munmian ngumian, mmaka ngacile ngacile kwalaa mò be ban fanlan, ninngɛ
ngacile ngacile kwalaa mò be le esɔnje be yò, yí kwalaa mò be le mmaka ngacile
ngacile mò yí nwòn cian be yò, ayíwa, bulalɛ, ebue malòbɔ.

¹³ Be ngò nyan man sɔanlan ngò tɔ man bé baka abɔn'n m'ò ban fanlan'n, ɔ
nùn bé asesian'n, ɔ nùn bé anatilì'n, ɔ nùn bé alawu'n, ɔ nùn bé abeya'n, ɔ nùn bé
ngò'n, ɔ nùn bé nzan'n, ɔ nùn bé falì'n, ɔ nùn bé *bele'n, ɔ nùn bé nnale'n, ɔ nùn
bé mmò'a'n, ɔ nùn bé mgbanngo'n, nùn bé hyuili'n, ɔ nùn bé nganga'n, ɔ nùn bé
mò be tɪ man nganga'n.

14 “Watafue so'n-mo 'ba se kulo'n ke: 'Ninng'e'n kwalaa mo e kulo ke e nyan yi'n, ninng'e so'n-mo a tu a fun wo. Wo anyanbenwon'n non wo ninng'e nganlanman'n-mo a minlin, e ngo nwun man be fi kón.’

15 Be mo be di wata kulo so nun asu mo b'a nyan be nwon'n, mo be 'ba nwun munnzue'n mo o'a han kulo'n, esulo 'ba han be. Be 'ba jinlan mo be sun yi be yi yi nwon awóle.

16 Be 'ba se ke:

‘Nan nzu munnzue ejole die ahi?

Nan nzu munnzue ejole die ahi?

Kulo kpili'n mo wula taladie fufue non kókole

mo be gua yo si

mo esika kókole ninng'e a yi yi komin non yi sa,

mo le nyabue mo be mian yi nwon,

o non afile dōn'n,

17 dōhyuli kōnmgba cein anun,

wo anyanbenwon nwala nwala chi kwalaa a minlin!’

“Be mo be nian meli'n-mo asu, be mo be fu meli nun be tu atin, be mo be kan nun, be mo be di junman jenvie nin asu, be kwalaa be jijin moa.

18 “Mo be nwunlin sin'n non ewusanlan'n kulo nun anun'n, be ko tetian be nwan: ‘Kulo benin ye anun o non kulo kpili chi se o?’

19 Be 'tu nvutule be gua be ti'n-mo asu. Be 'sun be di yi nwon yale, be 'tetian be kan ke:

‘Nan nzu munnzue ejole die ahi?

Nan nzu munnzue ejole die ahi?

Kulo kpili chi mo o'a man be kwalaa

mo be di meli nin anun junman nin

a nyan be nwon'n,

dōhyuli kōnmgba cein anun,

yi anyanbenwon'n kwalaa a minlin!

20 Nyanmiansu amma,

emo li fe ke kulo so nun abusu a bo o!

Nyanmian menian, mmofue non mgbomanfue,

emo li fe! O sanlin ke ete'n mo yoli emo'n,

yi nwon ahatua ye Nyanmian Kpili a tua yi o.’ ”

4. Babilonon kulo nin esecie'n

21 Mo yoli so'n, nyanmiansu bofue kon, o le tunmin, o ko kuku ebue kpili kon ke nunhan'n mo be fa be nunkun *bele'n o ko tu yi jenvie nin anun. Yi nwan:

“Be 'fa anwonsele

be fin Babilonon kulo kpili nin asi sele kpa

ke m'an kpın m'an ju ebue kpili'n

m'an tu jenvie nin anun'n.

Be ngo nwun man yi fi kón.

22 Cian bie le be ngo ti man ke

sanlan kon le bo sanngo anaan

be le si abile, anaan be le ku fulutu,

anaan kanoti kulo so nun asu kón.

Cian bie le be ngo ti man ke

sanlan kon le di junman ngacile bie

wo kulo so nun asu kón.

Cian bie le, be ngo ti man ebue'n

mo be fa be nunkun bele nin angan

wo kulo sonin asu kón.

²³ Cian bie lé bɛ ngɔ sɔ man kanlannɛ
wɔ kulo sɔ nɛn asɔ kɔn.
Cian bie lé bɛ ngɔ tɪ man balasua nɛn belenzua
mɔ bɛ le ja bɛ nwɔn nɛn anɛn'n
kulo sɔ nɛn asɔ kɔn.
Ɔ sanlɛn kɛ mɛn nɛn anɛn watafɔɛ mgbili'n-mɔ,
ɛbɛlɛ yɛ bɛ wɔ ɔ.
Kulo nɛn asɔ menian'n-mɔ yɔ jiliwa ninngɛ
bɛ laka asɛ nɛn asɔ menian'n-mɔ kwalaaɛn.
²⁴ B'a tua Babilɔnɛn nyɔlɛ nɛn anwɔn kalɛ.
Ɔ sanlɛn kɛ, Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ,
Nyanmian menian'n-mɔ nɛn bɛ kwalaa
mɔ bɛ hunlɛn bɛ asɛ nɛn asɔ'n,
ɛbɛlɛ yɛ bɛ moja'n gualɔ ɔ."

19

5. Alimɔa kunnunmun elie ejue'n

¹ Ɛhɪ anzin, mɛn 'tie a, n gɔ tɪ meninsɔnman anɛn nyanmiansɔ ɛlɔ. Bɛ le tɛn
sele kpa bɛ kan kɛ:

"Aleluya! Bɛ yɪ yɛ Mɛn ayɛ!
Bɛ tɪ ele'n, anunminnyanmɔn'n nɛn tunmin'n
tɪ yɛ Nyanmian'n dɛɛ.

² Yɪ ndɛɛ'n m'ɔ bua'n tɪ ananhɔlɛ, ɛsɛ ɔ tɪ fɔɔn.
Ɔ sanlɛn kɛ balasua'n m'ɔ si tutu bobolobe
ɔ kele asɛ nɛn asɔ menian'n-mɔ ɛtɛ'n,
Nyanmian a bu yɪ fɔɔ.
Ɔ'a tua yɪ yɪ nwɔn kalɛ,
afɪ ɔ'a hun Nyanmian ngɔa'n-mɔ."

6. Kunnunmun elie ejue'n m'ɔ tian yɪ nnyuan'n

³ Ɛsɛ bɛ kɔ han biekun kɛ:
"Aleluya! Bɛ yɪ yɛ Mɛn ayɛ!
Ɔ sanlɛn kɛ Babilɔnɛn ewusanlan'n wɔ ɛbɛlɛ dahuu."

⁴ Mgbain abulaa nɛn nnan'n nɛn naan nnan'n kɔ kɔtɔ bɛ kɔ sɔ Nyanmian
m'ɔ tɪ belemgbɛn bia nɛn asɔ'n. Bɛ nwan:
"Amɛn! Aleluya! Bɛ yɪ Nyanmian ayɛ!"

7. Kunnunmun elie ejue'n m'ɔ tian yɪ nsan'n

⁵ Mɛn 'tie a, n gɔ tɪ anɛ bie. Anɛ sɔ'n fɪ bia nɛn anɛn, yɪ nwan:
"Ɛmɔ kwalaa mɔ bɛ tɪ Nyanmian ngɔa
mɔ bɛ man yɪ anyɛnnɔ'n, mgbain ɔ, mmatɔnman ɔ,
ɛmɔ kwalaa yɪ yɛ Nyanmian nɛn ayɛ!"

⁶ M'ɔ yɔlɔ sɔ'n, mɛn 'tie a, n gɔ tɪ meninsɔnman anɛn'n. Bɛ nɛn'n te kɛ asue
kpili agualɛ, ɔ te kɛ mgbanlanlan. Bɛ nwan:
"Aleluya! Bɛ yɪ yɛ Mɛn ayɛ!
Ɔ sanlɛn kɛ yɛ Mɛn
m'ɔ tɪ yɛ Tunminfɔɛ Nyanmian'n
le dɪ yɪ belemgbɛn'n.

⁷ Yɛ hɛn ngɔhɔa yɛ lɪ ndutue
yɛ wɔla yɪ anunminnyanmɔn.
Ɔ sanlɛn kɛ *Bua Baa nɛn atɔnvɔlɛ mɛlɛ nɛn a ju.
Yɪ yɪ kɔsɔ a sesie yɪ nwɔn a yue.

⁸ B'a man yɪ yɪ atɛn kɛ

o wúla taladié fufue hyiɛɛn hyiɛɛn kpa
m'ò kpaci m'ò efian fíi nnɔn man nun.”

(Taladié fufue'n y'ò le Nyanmian anwɔntiɛ mma'n-m'ò nyɔliɛ sɛsɛ'n.)

⁹ Ehi a, bɔfue'n kɔ se mín kɛ: “Ejɔlɛ ehi m'ò mɔn kan mɔn kele w'ò'n, kɛlɛ. Ejɔlɛ s'ò'n y'ò le kɛ: ‘Nyila hán bé m'ò bɛ ‘di Bua Baa nɔn atɔnvɔlɛ alie'n bie'n!’ ” ɔ kɔ han kɔ tɔ sɔ kɛ: “Ejɔlɛ ehi, Nyanmian muonun y'ò le kan ɔ, ɔ ti man ato.”

¹⁰ M'ò bɔfue'n hanlin s'ò'n, n g'ò tu n g'ò tɔ yí ja nun mɔn sɔ yí. ɔ kɔ se mín kɛ: “N'ɛ y'ò yí s'ò! Nán n di Nyanmian akɔa kɛ w'ò nɔn w'ò nianman'n-m'ò m'ò b'a le ananhɔlɛ ejɔlɛ'n m'ò ʒozi yili hele b'é'n b'a li'n. Sɔ Nyanmian! Ananhɔlɛ ejɔlɛ'n m'ò ʒozi a yí a hele ɛm'ò'n y'ò le m'ò Nyanmian Wawe'n falɔ wulali mgbɔmanfue'n-m'ò anvan'n.”

ELALIE KASIAN NSU'N

1. Ekpanngɔ fufue'n nɔn sɔanlan'n m'ò tɔ s'ò'n

¹¹ Ehi anzin, mɔn 'nɔan an, anun nyanmian nɔn a buke, ekpanngɔ fufue kɔn kɔ fite. Sɔanlan'n m'ò tɔ ekpanngɔ s'ò nɔn asɔ'n, bɛ fele yí “Ananhɔlefue nɔn F'ónfue”. ɔ bua menian'n-m'ò ndɛɛ'n sɛsɛ ɛsɛ ɔ kɔn ananhɔlɛ nɔn ati ɛlɔɛ.

¹² Yí nɔn'n jue kɛ sɔn, ɛsɛ ɔ sɔ belemgbin kele dɔɔn. B'a hele dunman kɔn yí nɔn. Sɛ nán yí ngɔnmian an, sɔanlan fíi nzɔ man dunman s'ò'n.

¹³ Yí taladié'n m'ò wula'n, moja a b'ò a gua nun. Sɔanlan s'ò'n, bɛ fele yí “Nyanmian Anvan Ejɔlɛ”.

¹⁴ Nyanmiansɔ kɔan mma'n-m'ò kwalaa titi mgbanngɔ nvufue sɔ bɛ si yí sɔ. Bɛ wowula ndaladiɛ nvufue, bɛ le lin yɛ b'a nɔn ɔ, efian fíi nnɔn man nun.

¹⁵ Sɔanlan'n m'ò bɛ fele yí “Nyanmian Anvan Ejɔlɛ'n”, dadɛ nâ nâ kɔn fi yí nɔan nun fite. Dadɛ s'ò'n yɛ ɔ 'fa kun mân nɔn anun menian'n-m'ò m'ò bɛ nɔn yí nni man nun ɔ. ɔ le bulale kpɔman yí sa nun ɔ 'fa kun bé m'ò bɛ kpɔ yí'n-m'ò. ɔ 'tetia yí mgbɔfue'n-m'ò asɔ ɔ nunkun bé kɛ bé m'ò bɛ le bé ja bɛ nunkun divin baka mma'n bɛ hyuhyuin yí nzue'n. Tunminfue Nyanmian ɛya kpili'n m'ò ɔ a fɛ'n, kɛ yí sɔkpe'n 'kun menian'n-m'ò nɔn anun.

¹⁶ E 'nwun dunman'n m'ò b'a hele b'a gua yí taladiɛ nɔn anun, m'ò kɔ yí solɔwa nɔn anwɔn'n: “Melemgbin'n-m'ò Belemgbin, Minlian'n-m'ò Amin.”

2. Nyanmiansɔ bɔfue'n m'ò jin sɛnzɛ nɔn anun'n

¹⁷ Ehi anzin, mɔn 'nɔan an, n g'ò nwun yí kɛ bɔfue kɔn jin sɛnzɛ nɔn anun. ɔ le tɔan sɛlɛ kpa fele nnɔnman'n-m'ò kwalaaatin m'ò bɛ le tu bɛ sɔn'n kɛ: “Emo bála, bɛ yía bɛ lí alie kpili'n m'ò Nyanmian a tɔn'n.

¹⁸ Emo bála a li mmelemgbin'n-m'ò nɔn nzalafu naan. Emo bála a li mgbanngɔ'n-m'ò nɔn bé m'ò bɛ tɔ s'ò'n naan. Nganga o, bé m'ò bɛ tɔ man nganga o, mgbain o mmatɔnman o, emo bála a li bé naan.”

3. Naan'n nɔn ato kpɔmanfue'n

¹⁹ Ehi anzin, mɔn 'nɔan an, n g'ò nwun naan'n nɔn asiɛ nɔn asɔ mmelemgbin'n-m'ò. B'a hohuan bé ɛlɔɛ menian'n-m'ò anvan, bɛ 'kɔ a tɔa sɔanlan'n m'ò tɔ ekpanngɔ nɔn asɔ'n nɔn yí menian die'n-m'ò kɔn ɛlɔɛ.

²⁰ ɛlɔɛ nɔn anun, bɛ kɔ hyi naan'n nɔn ato kpɔmanfue'n nɔlɛ. Ato kpɔmanfue s'ò'n y'ò yɔlɔ asinbɛnwɔn ninngɛ naan nɔn anyunnun ɛbɛlɛ nɔn ɔ. Asinbɛnwɔn ninngɛ s'ò'n-m'ò m'ò yɔlɔ'n y'ò falɔ lakali bé m'ò bɛ sieli naan'n nzɔlɛ'n bé nɔn bɛ solɔ yí abaaba'n. Bɛ kɔ ju naan'n nɔn ato kpɔmanfue nɔn anyinwɔsɔ bɛ kɔ gua asubula sɔn'n m'ò like nvan nvan kɛ tui dunmunlan w'ò nun nɔn anun.

²¹ Sɔanlan'n m'ò tɔ ekpanngɔ nɔn asɔ'n le dadɛ'n m'ò san yí nɔan nun'n ɔ kɔ hun bé bɔ nga'n-m'ò. Nnɔnman'n-m'ò kɔ li bé naan.

20

4. Afue akpu kɔn'n

¹ Ehi anzin, min 'nian an, anin bɔfue kɔn fi nyanmiansɔ ɔ le ju. ɔ le kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn'n sannve'n nɔn ngɔnzɔngɔnzɔ kpili kɔn yɛ sa nun.

² ɔ kɔ hyi naan kɔkɔle'n, owo daba'n mɔ yɛ y'ɔ le Abɔnsanmɔn'n mɔ be fele yɛ *Satan'n. ɔ kɔ fa ngɔnzɔngɔnzɔ'n kɔ bɔ yɛ kpaun dede afue akpu kɔn.

³ Bɔfue'n kɔ ju yɛ kɔ tɔ kunman kpɔnlɔn-mgbɔnlɔn nɔn anun, ɔ kɔ hala sɔ ɔ kɔ tɔ nun ɔ kɔ sie sɔ nzɔle. ɔ'a yɔ yɛ sɔ nɔn Satan a nnaka man mɔn nɔn anun menian'n-mɔ kɔn dede ɔ kɔ ju afue akpu kɔn nɔn anɔn. Se afue akpu kɔn'n sɔn an, ɔ di ke be nyannji yɛ mele kaan anun.

5. Be 'ba tɔ Abɔnsanmɔn sɛn nɔn anun

⁴ Ehi anzin, min 'nian an, n gɔ nwun melemgbɛn bia-mɔ. Bɛ mɔ be titi sɔ'n, be kɔ man bɛ tunmin ke be bɔa menian'n-mɔ ndɛɛ. Bɛ mɔ be leli Zozi be lili mɔ be lili yɛ nwɔn adanzɛ, mɔ be hanlɔn Nyanmian Anɔn Ejɔle'n be heleli menian'n-mɔ, mɔ be hunlin bɛ'n, n gɔ nwun bɛ kɔsɔ bɛ ekala'n. Menian sɔ'n-mɔ a nɔv man naan'n bie, esɛ b'a nɔv man yɛ abaaba'n bie. B'a man b'a nzie man bɛ naan'n nzɔle'n bie bɛ nwɔnman nɔn asɔ nɔn bɛ sa nɔn anwɔn. Be fi ewue nɔn be kɔ tinngɛ be nɔn Kilisi kɔ li belemgbɛn dede afue akpu kɔn.

⁵ (Menian nga'n mɔ be wuli'n, bɛ die, b'a ndinngɛ man dede afue akpu kɔn'n sɔnlin) Alimɔa ewuetinngɛ nɔn anun.

⁶ Nyila nɔn anwɔntɛ hɔn bɛ mɔ be wɔ alimɔa ewuetinngɛ nɔn anun'n! Ewue'n m'ɔ tian yɛ nnyuan'n le man tunmin bɛ sɔ. Be 'kaci Nyanmian nɔn Kilisi tɛyɛfue be nɔn yɛ di belemgbɛn dede afue akpu kɔn.

5. Abɔnsanmɔn a tɔ asɛ

⁷ Se afue akpu kɔn'n sɔn an, be 'ba yɛ Satan fi yɛ fiadi sua nɔn anun.

⁸ Se be yɛ yɛ a, ɔ 'kɔ a laka asɛ nɔn asɔ menian'n-mɔ, Gɔgɔ nɔn Magɔgɔ mɔ be wɔ asɛ nɔn afannan nɔn asɔ'n. ɔ 'kokuan bɛ nɔn nɔn be kɔ tɔa Nyanmian be kɔn. Menian sɔ'n-mɔ sɔnlin ke jenvie nɔn anɔn anyɔn'n.

⁹ Be kɔ tɔ be kɔ sanndi asɛ'n lika kɔalaatin, be kɔ be ta be si be yia Nyanmian menian'n-mɔ nɔn kulo'n mɔ Nyanmian kulo'n. Nan sɛn fi anwunno ɔ kɔ tɔ menian sɔ'n-mɔ anun ɔ kɔ yala bɛ.

¹⁰ Abɔnsanmɔn m'ɔ laka menian'n-mɔ'n, be kɔ ju yɛ be kɔ tɔ asubula sɛn'n mɔ like nɔn nɔn ke tui ndunmunlan'n wɔ nɔn nɔn anun. Sɛn sɔ nɔn anun yɛ naan'n nɔn ato kpɔmanfue'n gua ɔ. Be 'nwun yale kɔngɔɛ nɔn eyua cian daa.

6. Kasian ndɛɛ ebua'n

¹¹ Ehi anzin, min 'nian an, n gɔ nwun belemgbɛn bia fufue kpili kɔn, ɔ nɔn sɔanlan'n m'ɔ ti sɔ'n. Anwunno'n nɔn asɛ'n kɔ nwanndi yɛ nyunnun, b'a nwun man bɛ bɔsɔ fii kɔn.

¹² Min 'nian an, n gɔ nwun bɛ mɔ b'a wu'n-mɔ, mgbain nɔn mmatɔnman. Be jijin belemgbɛn bia nɔn anyunnun ebɛle. Be kɔ buke buke kalata'n-mɔ anun. Be kɔ buke kalata kɔn bieku kɔsɔ anun. Kalata sɔ'n y'ɔ ti ngɔn kalata nɔn ɔ. Be nian bɛ mɔ b'a wu'n-mɔ nyɔle'n mɔ b'a hele b'a gua kalata'n-mɔ anun nɔn anwɔn be bua bɛ ndɛɛ.

¹³ Asue jenvie'n kɔ kpu menian mɔ be wuli nɔn'n. Ewue nɔn ebɔlɔ kɔsɔ kɔ yɛ bɛ die'n-mɔ kɔ fite fite. Be nian sɔanlan kɔn nyɔle nɔn anwɔn be bua yɛ ndɛɛ.

¹⁴ Be kɔ ju ewue nɔn ebɔlɔ be gua asubula sɛn nɔn anun. (Subula sɛn sɔ'n y'ɔ ti ewue'n m'ɔ tian yɛ nnyuan nɔn ɔ.)

¹⁵ Sɔanlan biala mɔ b'a ngele man yɛ dunman ngɔn kalata nɔn anun'n, sɔanlan sɔ'n, be 'ju yɛ be tɔ asubula sɛn nɔn anun.

21

7. Zoluzalem̃on fuf̃ole'n

¹ Ehi anzin, m̃n 'nian an, n gō nwun anwunno fuf̃ole k̃n ɔ ñn asie fuf̃ole k̃s̃u k̃n. Afi anwunno daba'n ñn asie daba ñn ab̃s̃u a nunnun. Jenvie'n k̃s̃u a nunnun.

² N gō nwun anw̃ntie kulo'n, Zoluzalem̃on fuf̃ole'n. ɔ fi Nyanmian anw̃n el̃o anwunno ɔ le ju. ɔ ti ke at̃onṽle balasua m̃o ɔ'a li yí nw̃n kanlanman kpa ɔ le k̃o a le yí hun at̃in ɔ.

³ N gō ti anie bie, ɔ fi Nyanmian belemgb̃in bia ñn añun el̃o. Anie s̃o'n le tian sẽle kpa kan ke: "Kulo ehi as̃u yē Nyanmian 'ba tanlan w̃o menian'n-m̃o afian sian die ñn ɔ. ɔ ñn bē 'ba tanlan. Bē 'kaci yí menian, yē yí k̃s̃u ɔ 'kaci bē Nyanmian.

⁴ ɔ 'cici bē nyin ab̃o em̃on'n k̃alaatin, s̃anlan mma nwu man f̃í k̃n, s̃anlan mma nyi man aw̃le f̃í k̃n, s̃anlan mma nwun man yale f̃í k̃n. Afi daba ninng̃e'n-m̃o a kpe ñn."

⁵ M̃o anie'n hanl̃n s̃o yueli'n, s̃anlan'n m̃o ti belemgb̃in bia ñn as̃u'n k̃o han ke: "Sian die, m̃n b̃o ninng̃e'n-m̃o kwalaa ñṽf̃ole bieku." Ẽse ɔ k̃o se m̃ín ke: "K̃le ej̃le ehi, afi m̃ín ej̃le'n ti ananh̃ole, ɔ fata ke s̃anlan biala de di."

⁶ ɔ k̃o han k̃o t̃u s̃u ke: "ɔ'a kpin s̃u! N di Alifa ñn Omega, n di ab̃ob̃o ñn ayuelie. S̃anlan biala m̃o nzuh̃oe le kun yí'n, m̃n 'man yí ng̃van asutile nzue'n bie maan ɔ ñn yí mg̃ban.

⁷ S̃anlan biala m̃o k̃o li kunnunmun'n, ɔ 'nyan ac̃edie s̃o'n. M̃n 'kaci yí Nyanmian, yí k̃s̃u ɔ 'kaci m̃ín wa.

⁸ Nan bē m̃o bē ng̃bala man bē hue si si Zozi s̃u'n, ɔ ñn bē m̃o bē nne man Zozi bē ñn man ananh̃ole ñn, ɔ ñn busuaf̃oe mma'n, ɔ ñn bē m̃o bē kun menian'n, ɔ ñn bē m̃o bē b̃o aj̃amanñn, ɔ ñn bē m̃o bē ỹo baye ninng̃e'n, ɔ ñn bē m̃o bē s̃o am̃van'n, ɔ ñn at̃of̃e'n-m̃o k̃alaatin, bē lika die ỹo le asubula s̃ín ñn añun m̃o like ñvan ñvan ke tui ndunmunlan'n w̃o ñn añun. Ewue m̃o tian yí nnyuan ñn añun."

⁹ Ehi anzin, m̃m̃of̃ue ns̃u'n m̃o bē lile kang̃o ns̃u'n m̃o kasia munnzue'n-m̃o a yí bē'n, bē nunhan k̃n k̃o a k̃o han k̃o hele m̃ín ke: "Bala maan n g̃ele w̃o at̃onṽle balasua'n, *B̃oa Baa ñn ayi'n."

¹⁰ ɔ k̃o fa m̃ín wawe ñn ɔ ñn m̃ín k̃o h̃o b̃oka kp̃ili kannganlaun k̃n as̃u. ɔ k̃o hele m̃ín anw̃ntie kulo'n m̃o bē fele yí Zoluzalem̃on'n. ɔ fi Nyanmian anw̃n el̃o anwunno ɔ le ju as̃i.

¹¹ Nyanmian anunminnyanm̃on'n le ta kulo s̃o ñn as̃u. Kulo s̃o'n ta ke eb̃ue'n m̃o bē mian yí nw̃n'n. ɔ ta ke eb̃ue'n m̃o bē fele yí z̃asip̃u'n m̃o ti minmian-minmian ke eb̃ue'n m̃o bē fele yí kilis̃itali'n.

¹² B'a le kulo ñn anw̃n dede ɔ'a yia. Yí nw̃n ele'n m̃o b'a le'n, s̃u h̃ol̃ anwunno kpa. B'a kp̃ikpe añvan bulu ñn nnyuan b'a gua yí nw̃n. Yē añvan biala añun, nyanmians̃o b̃of̃e k̃n jin ebẽle. Izalaỹe nṽlie bulu ñn nnyuan'n, b'a h̃ele k̃n biala dunman añvan s̃o'n-m̃o as̃u.

¹³ Kulo ñn anw̃n ele m̃o b'a le'n, yí eb̃ue ñnan'n kwalaa as̃u, b'a kp̃ikpe añvan ns̃an b'a gua yí nw̃n. Yí eb̃ue k̃n'n m̃o k̃o lika m̃o senze'n fite'n: añvan ns̃an. M̃o k̃o lika m̃o senze'n t̃o'n: añvan ns̃an. Sol̃o: añvan ns̃an. Ng̃oa: añvan ns̃an.

¹⁴ Yí nw̃n'n m̃o b'a le'n, b'a fa nỹob̃ue bulu ñn nnyuan yē b'a wula yí b̃u ɔ. B̃oa baa'n *m̃m̃of̃ue bulu ñn nnyuan'n, b'a h̃ele bē dunman nỹob̃ue s̃o'n-m̃o as̃u.

¹⁵ Bɔfue'n m'ɔ le kan ejɔle'n kele mɪn'n, ɔ le baka kɔn yɪ sa nun. Baka sɔ'n tɪ esika kɔkɔle. Bɛ fa bɛ susu ninngɛ. ɔ 'fa susu kulo'n, yɪ nwɔn'n mɔ b'a le'n, ɔ nɔn yɪ anwan'n-mɔ.

¹⁶ Kulo nun anwɔn ele'n mɔ b'a le'n, yɪ kwalaa sɛ. Bɔfue'n kɔ susu kulo'n, yɪ tɪndun'n tɪ cilo akpɪ nnyuan cilo ɛya nnyuan, yɪ tetele'n, nɔn yɪ sɔ anwunno'n kɛ ɔ tɪ yɪ nun anɔn, bie ndala man bie.

¹⁷ ɔ kɔ susu tale'n kɔsɔ. ɔ bɔ yɪ bɔ yɪ asɪ m'ɔ kɔ anwunno'n, ɔ tɪ metɪlɪ abulasian nɔn nnan. ɔ susuli yɪ kɛ menian'n-mɔ kpɪn susu bɛ ninngɛ'n.

¹⁸ Ebue'n mɔ bɛ fele yɪ zɔasɪpɔ'n, yɛ b'a fa b'a le yɪ nwɔn ɔ. Kulo'n muonun die, bɛ le esika kɔkɔle kpa yɛ b'a sɔ. Bɛ nɪan nun an, bɛ nwun yɪ nzin kɛ bondoman.

¹⁹ Kulo nɔn anwɔn mɔ b'a le'n, nyɔbue mɔ yɪ nwɔn cian yɛ b'a fa b'a wula yɪ bɔ ɔ. B'a fa b'a tɔtɔ nun maan ɔ'a yɔ kanlanman kpa. Alimɔa ebue die'n, bɛ fele yɪ zɔasɪpɔ. M'ɔ tian yɪ nnyuan'n, bɛ fele yɪ safii, m'ɔ tian yɪ nsan'n, bɛ fele yɪ agatɪ, m'ɔ tian yɪ nnan'n, bɛ fele yɪ emelodi,

²⁰ m'ɔ tian yɪ nnun'n, bɛ fele yɪ oninkisi, m'ɔ tian yɪ nsian'n, bɛ fele yɪ saadwanɔn, m'ɔ tian yɪ nsu'n, bɛ fele yɪ kilizoliti, m'ɔ tian yɪ mɔcɔe'n, bɛ fele yɪ belili, m'ɔ tian yɪ ngvanlan'n, bɛ fele yɪ topazi, m'ɔ tian yɪ bulu'n, bɛ fele yɪ kilizopalazi, m'ɔ tian yɪ bulu nɔn kɔn'n, bɛ fele yɪ tulukɔazi, m'ɔ tian yɪ bulu nɔn nnyuan'n, bɛ fele yɪ ametisiti.

²¹ Anwan bulu nɔn nnyuan'n, bɛ le like'n mɔ bɛ fa bɛ yɔ afile'n, yɛ b'a fa b'a yɔ ɔ. Kulo nun asɔ gua'n tɪ esika kɔkɔle kpa, bɛ nɪan nun an, bɛ nwun yɪ nzin kɛ bondoman.

²² M'an nnwun man asɔnɔn sua kulo sɔ nun asɔ. ɔ sanlɔn kɛ yɛ Mɪn m'ɔ tɪ Tunminfue'n ɔ nɔn Bua baa'n yɛ bɛ tɪ asɔnɔn sua nɔn ɔ.

²³ Bɛ mgbɔnnɛ man senze nɔn sala kulo sɔ nun asɔ. Afɪ Nyanmɪan anunminnyanmɔn'n ta kulo nun asɔ yɛ Bua Baa'n tɪ sɔ kanlanɔe.

²⁴ Mân nɔn anun menian'n-mɔ 'ba nanndɪ yɪ jawe nɔn anun. Asɛ nɔn asɔ mmelemgbɪn'n-mɔ kɔsɔ 'ba fa bɛ anunminnyanmɔn'n bɛ bɔka sɔ.

²⁵ Kulo nun asɔ anwan'n-mɔ la sɔ cian daa, bɛ nnyin man, ɔ sanlɔn kɛ alisan nɔn man ebele.

²⁶ Bɛ 'ba fa mân nɔn anun anwɔnnɛ'n nɔn anunminnyanmɔn'n kwalaa bɛ ba kulo sɔ nun asɔ.

²⁷ Like ɛtɛ fɪfɪ ngɔ man kulo sɔ nun asɔ. Svanlan mɔ yɪ abalabɔ'n tɪ ɛtɛ anaan ɔ di atɔ'n, ɔ ngɔ man kulo sɔ nun asɔ bie. Bɛ mɔ b'a hele bɛ dunman wɔ Bua Baa'n ngvan kalata nɔn anun'n, bɛ ala yɛ bɛ 'kɔ kulo sɔ nun asɔ ɔ.

22

Ngvan baka'n

¹ ɛsɛ bɔfue'n kɔ hele mɪn ngvan asue'n. Asue sɔ nɔn anyɔn'n tɪ junlɔn junlɔn, ɔ tɪ kɛ ebue'n mɔ bɛ fele yɪ Kilisitalɪ'n. Asue sɔ nɔn atɪ'n fɪ Nyanmɪan nɔn Bua Baa'n bɛ belemgbɪn bia nɔn anun.

² ɔ sɪn kulo nɔn asɔ gua nɔn afian. Yɪ nɔn nnyuan nɔn asɔ yɛ ngvan baka'n jɪn ɔ. Baka sɔ'n, ɔ su kpɛ bulu nɔn nnyuan afue kɔn anwan. Sala biala ɔ su kɔn. Bɛ fa yɪ nyâ'n bɛ yɔ mân nɔn anun menian'n-mɔ ayile.

³ Like fɪfɪ kɔn nɔn man kulo sɔ nun asɔ mɔ Nyanmɪan 'bɔ yɪ sasan ɔ.

Nyanmɪan Kpili nɔn *Bua Baa'n, bɛ 'ba fa bɛ belemgbɪn bia'n bɛ sie kulo sɔ nɔn asɔ, yɛ yɪ ngva'n-mɔ 'ba sɔ yɪ.

⁴ Bɛ 'nwun Nyanmɪan anyunnun, ɔ 'kele yɪ dunman'n gua bɛ nwɔnman nɔn asɔ.

⁵ Alíe ngo san man kulo so nun asu, be ngo so man kanlanníe ebele, eyua kusu ngo fi man ebele, o sanlin ke Nyanmian muonun 'ba ta bé nwon. Bé kusu be 'di belemgbín cian daa.

Kalata nín agualíe nún

⁶ Bófue'n kó han kó hele mín ke: “Ejole ehi-mó tì ananhóle, o fata ke sʋanlan biala de di. Yé Mún Nyanmian mó o'a fa yí Wawé'n o'a wula yí mgbómanfue'n-mó anun'n, o a yí bófue'n ke o bála o'a han nínngé mó o 'ba a kíkàala nún anwón ejole o héle yí ngua'n-mó.”

⁷ Zozi nwan: “Nian, mún 'ba kíkàala! Bé mó be de kalata ehi anun ejole'n mó Wawé nún a han'n be di'n, nyíla hán bé.”

⁸ Mín Zvan, mún di adanzíe ke m'an tì ejole so'n-mó, ese m'an nwun yí mín nyínsu. Mó n nwunlin nínngé so'n-mó, mó ese n yueli ejole'n tie'n, n gó tu n gó to bófue'n mó anun o le kan ejole'n kele mín nún aja nún n gó sʋ yí.

⁹ Mó n yálí so'n nán o'a han o'a hele mín ke: “N'e yó yí so! N di yé Mún akua ke wó. N di yé Mún akua ke wó nianman'n-mó mó be tì mgbómanfue'n. N di yé Mún akua ke bé kʋalaa mó be de kalata ehi anun ejole'n be di'n. Yí tì, sʋ Nyanmian konmgbá cein ala.”

¹⁰ Ehi anzin, o kó han kó hele mín ke: “Wawé nún Anʋan Ejole'n mó a hele yí kalata ehi anun'n, n'e sie sʋ nzóle. O sanlin ke nínngé so'n-mó kʋalaa mele'n mó be helelí nún a kpunngé.

¹¹ Sʋanlan m'ó yó nyólie ete'n, o bó mǎndínlin o yó nyólie ete so'n o hó yí nyunnun. M'ó kulo yí nwón efian'n, o bó mǎndínlin o gúá yí nwón efian o hó yí nyunnun. Nan sʋanlan kusʋ m'ó kulo ye ejóle'n, o bó mǎndínlin o yó ye so'n o hó yí nyunnun. Sʋanlan kusʋ mó yí nwón tì'n, o bó mǎndínlin o tánlan anwontíe nún anun.”

¹² Zozi nwan: “Nian, mún 'ba kíkàala! Mún nún sʋanlan kʋn biala junman'n mó lílì nún anwón ahátua le ba.

¹³ N di Alífa nún Omega, n na bé tì, n na bé bʋ atí, n di abóbó n di ayuelíe.”

¹⁴ Nyíla hán bé mó be kpo bé taladíe'n. O sanlin ke be le atín be sʋ anʋan nún anun be wólʋ kulo nún anun be di baka mma'n m'ó man nguan'n bie.

¹⁵ Nan busófue mma, bé mó be yí jiliwa, ajʋamannún mma, bé mó be kun menian, bé mó be sʋ amʋan o nún bé kʋalaa mó be kulo ato elíe'n, bé díe, be ngo man kulo so nún asu bie.

¹⁶ “Mín Zozi, m'an sʋan mín bófue'n ke o nánndí Asónun'n-mó anun o hán ejole so'n kʋalaa o héle emó. N di belemgbín Davidi aflíe nún anun sʋanlan. N di alibahian nzalama'n m'ó ta sele'n”.

¹⁷ Nyanmian Wawé'n nún atónvóle balasua'n nwan: “Bala!” Sʋanlan m'ó kó tì ejóle so'n, yí kusʋ o hán ke: “Bala!” Sʋanlan mó nzuhoe le kun yí'n, o bála. Sʋanlan m'ó kulo ke o nún nguan nzue'n bie'n, o bála a nún bie mgbán.

¹⁸ Mín Zvan, mún kannzʋ bé kʋalaa mó be le tie ejóle'n mó Nyanmian Wawé nún a yí a hele wó kalata ehi anun'n ke: Se sʋanlan kún tʋ ejóle ehi asu bie a, Nyanmian 'tua yí kalé o man munnzue'n mó o 'kan mán'n mó b'a hele yí ejóle wó kalata ehi anun'n kan yí maan o bʋ sʋ.

¹⁹ Ese se sʋanlan kún yí ejóle'n mó Nyanmian Wawé nún a yí a hele wó kalata ehi anun'n bie a, yí nguan baka baa díe'n, Nyanmian 'tua yí de. Ese anwontíe kulo'n mó b'a han yí nwón ejóle wó kalata ehi anun'n, Nyanmian mman man sʋanlan so'n ngo man élo bie.

²⁰ Sʋanlan'n m'ó le kan ejóle so'n-mó'n nwan: “Yuo, mún 'ba kíkàala.” Amin! Yé Mún Zozi, bala!

²¹ Yé Mún Zozi nwún emó kʋalaa anwón anwunnvóe!